

АРХИВНИ СПРАВОЧНИЦИ

ИЗДАТЕЛ НА ПОРЕДИЦАТА
„АРХИВНИ СПРАВОЧНИЦИ“:

ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ НА АРХИВИТЕ
ПРИ МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

И з д а т е л с к и с ъ в е т:
**ВАСИЛ ГЮЗЕЛЕВ, ГЕОРГИ МАРКОВ,
ДОЙНО ДОЙНОВ, ЛЪЧЕЗАР СТОЯНОВ, ПЛАМЕН ЦВЕТКОВ,
СТЕФАН АНДРЕЕВ**

О т г о в о р е н с е к р е т а р:
ГАЛИНА ПИНДИКОВА

Р е д а к ц и о н н а к о л е г и я:
**Светлана Стоянова, Радка Стоянова,
Мая Недева**

ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ
НА АРХИВИТЕ
ПРИ МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

ЦЕНТРАЛЕН
ДЪРЖАВЕН
АРХИВ

ПЪТЕВОДИТЕЛ
ПО МЕМОАРНИТЕ
ДОКУМЕНТИ
ЗА БКП,
СЪХРАНЯВАНИ
В ЦЕНТРАЛНИЯ ДЪРЖАВЕН АРХИВ

СОФИЯ, 2003 г.

Настоящият Пътеводител представлява справочно издание за мемоарните документи за БКП, съхранявани в Централния държавен архив. Той е продължение на изданието през 2000 г. „Пътеводител по фондовете на БКП, съхранявани в Централния държавен архив“. С тези два пътеводителя целият документален масив на бившия Централен партийен архив вече е представен пред нашата общественост. Предназначен е както за специалисти-историци, така и за широк кръг читатели.

А в т о р - с ъ с т а в и т е л:
СТОЯН ЦВЕТАНСКИ

© Главно управление на архивите при Министерския съвет, 2003
© Централен държавен архив, 2003
© Автор-съставител: Стоян Цветански, 2003

ISBN 954-9800-36-9

ПРЕДГОВОР

Мемоаристиката заема особено място между историята и литературата. Тя е вид документална проза, чрез която се предават впечатления или спомени за минали събития от участници, очевидци или съвременници на събитията. С историята я свързват документално-познавателните елементи, с литературата – емоционално-образното отношение и личният стил на автора. В мемоарите се изразява до голяма степен субективно отношение към описваните събития и личности, поради което те рядко се използват като първостепенен и единствен исторически източник. Независимо от това, значението им е твърде важно, тъй като те внасят колорит в историческите изследвания, спомагат да се почувства атмосферата на времето, чрез тях конкретни събития и личности излизат от редовете на сухите документи и сякаш „оживяват“ пред нас.

Историкът-изследовател разполага с разнообразни източници от веществен и писмен характер, за да реконструира и пресътвори миналото. Мемоарните документи са само един от тях. Освен като градивен материал за историческата наука, те имат и самостоятелно значение и са ценни тъкмо със субективното възприемане и пресъздаване на миналото – такова, каквото е протичало като исторически процес през погледа на съвременниците. Ето защо в мемоарите не бива да търсим само обективността и всестранността на историческите източници, каквито претенции отправяме към научните изследвания.

Настоящият Пътеводител се явява във време, когато вече широко се приема необходимостта от ново, критично преосмисляне на историята на XX век, а и когато вече поутихват страстите от последните години около някои процеси, събития и личности от близкото минало. Мемоарните документи са автентични свидетелства за важни страни и събития от общото историческо развитие през първата половина на миналия век. Те са извор за изясняване на схващанията, побудите, намеренията и действията на някогашните комунистически дейци, за очертаване на техния нравствен и политически облик.

Повечето от авторите вече не са между живите, а малкото останали от тях са на преклонна възраст, от висотата на която човек гледа по друг начин както на света, така и на собствената си минала дейност. Мемоарите получават една по-широка обществена публичност повече от 50 години след последните разглеждани в тях събития. Тези предпоставки, а и значителният интервал от време, дават възможност на изследователите да работят по-спокойно с мемоарите и да задоволяват по-пълно обществената необходимост от обективна историческа преценка на миналото и на изминатия път. Мемоарните документи могат да бъдат предизвикателство и за обикновения любознателен читател, тъй като биха му помогнали да доизгради един по-реален, а поради това и по-разбираем образ на миналото. Надяваме се настоящият Пътеводител да бъде полезен както за изследователите, така и за любителите на историята.

В продължение на повече от 40 години в бившия Централен партийен архив (ЦПА) са събрани и съхранени значителен брой мемоарни документи. Повечето от тях са обособени в специална мемоарна сбирка. За да се добие по-точна представа за физическия обем на тази сбирка, ще посочим, че общият брой на мемоарите в нея е 3 125 броя, поставени в 240 кутии, които са разположени на стелажи с площ от 40 линейни метра. Към тази сбирка трябва да прибавим и няколко стотици мемоари, включени в личните фондове и частичните постъпления. По такъв начин количеството на мемоарите в бившия ЦПА надхвърля 4 000 броя, а в настоящия Пътеводител са представени мемоарни документи с общ обем над 130 000 листа.

Работата по събирането, обработката и съхраняването на мемоарни документи започва от момента на създаването на Партийния архив през 1946 г. След известно време тази дейност е и нормативно уредена в издадения Закон за събиране на материалите по съпротивителното движение (ДВ, бр. 177/3.08.1949 г.). Подробностите по неговото приложение се конкретизират в специална Наредба, с която събирането им се възлага на Музея на революционното движение в България (МРДБ). В негова помощ се предвижда да се изградят към окръжните и околийските народни съвети комисии, които да съдействат за: „... в) написването на спомени от участниците в революционните борби или близки на загиналите; ...“. В изпълнение на този закон в страната са организирани многобройни комисии, дейността на които методически се ръководи от Централната комисия към МРДБ. С тяхна помощ са издирени и събрани много документи, оригиналите на които са предавани в Централния партийен архив в София, а в Музея са оставяни преписи или фотоси.

Задачите на Централния партийен архив са доуточнени и изяснени в утвърдения през 1957 г. от Секретариата на ЦК на БКП Правилник за неговата дейност (ЦДА, фонд 1 Б, оп. 8, а. е. 4235). По-късно задачите на ЦПА са по-подробно и попълно формулирани в утвърдения от Секретариата на ЦК на БКП (23 юни 1964 г.) Правилник за задачите и устройството на Централния партийен архив (ЦДА, фонд 1 Б, оп. 8, а. е. 6644). В Правилника се посочва, че една от важните задачи на ЦПА е „... 2. Да издирва, събира, комплектува, съхранява и води на отчет спомени за събития и факти от историята на партията и на революционните организации, ръководени от нея, за живота и дейността на видни партийни, младежки, профсъюзни и други дейци“.

Мемоарните документи в бившия Централен партийен архив могат да бъдат обособени в **три основни групи: автобиографии, дневници, спомени**. Тази класификация има известна условност, тъй като за някои материали не би могло да се каже категорично дали са спомени или автобиографии.

Автобиографични материали има както в мемоарната колекция, така и в значителна част от личните фондове и в някои от частичните постъпления. Те са твърде разнообразни и трудно би могло да им се направи някаква класификация или точен анализ. Някои от тях са съвсем кратки и по-скоро приличат на кадрови справки. Други са доста обемисти, с подробности или отклонения, които се струват на автора особено важни, с тълкувания и оценки, повлияни от неговото положение в момента на писането. Преобладаващата част от автобиографиите са с обем от

три-четири до десетина страници, по-рядко по 15-20 и повече страници. Разбира се, тук трябва да посочим, че в мемоарната колекция има няколко великолепни автобиографии, които са с обем от 200-300 и повече страници, като тези на Петър Маринов, Васил Шиваров, Недю Саков, Лиляна Гевренова и др. Написани от хора с висок интелект и с изразени способности в епистоларния жанр, те са интересно и увлекателно четиво.

Дневниците представляват хронологично записване на сведения, преживявания и размишления, които се отнасят както до живота на автора, така и до по-широка обществена среда. В тях непосредствеността и субективното отношение са изразени по-силно и по-ярко, отколкото в автобиографиите и спомените. Дневниците са като разговор със себе си, начин на отреагиране на чувства и настроения, за които не се намира желан събеседник или душеприказчик. Споделените мисли с хартията като че ли освобождават от натрупаните преживелици и емоции. Тези дневници са за разтуха и повечето изчезват заедно с авторите си. Други, обаче, попадат в архивите и след време към тях посягат изследователи, за да надникнат в отминалата епоха, за да почувстват духа на отминалото време. По обем, вид и съдържание те са твърде разнообразни. Макар и документи с подчертано субективен характер, някои от тях съдържат ценна историческа информация. За пример ще посочим само обемистия дневник на Георги Димитров, воден от него в продължение на няколко десетилетия. До неотдавна строго поверителен, дневникът вече е публикуван. Преди – възвеличаван, от известно време – охулян, Георги Димитров е част от българската история и този факт не може да се промени. Може би неговият дневник ще даде възможност на изследователите да поставят на везните на историята онази частица от оценката, която той обективно заслужава.

Макар и не с подобен обем и значимост, във фондовете на архива има и редица други дневници, които биха предизвикали интерес сред нашата общественост. Един от тях принадлежи на друг деец на БКП – Васил Коларов, който води свой дневник като офицер по време на Балканските войни 1912–1913 г. И този дневник е публикуван наскоро. С подобен характер са и дневниците на Стефан Добрев, воден също на фронта по време на I Световна война, както и на Стефан Василев и Светозар Нуцов, водени по време на Отечествената война 1944–1945 г.; и на Янко Митев (български политемигрант, офицер в Червената армия), воден през цялото време на участието му във II Световна война (1941–1945). Интересни са и няколко партизански дневници; дневникът на кмета на Дупнишката комуна Коста Петров и др. Тук трябва да отбележим, че в бившия ЦПА се е съхранявало и машинописно копие на дневника на Богдан Филев.

Спомените за политическия, обществения и културния живот в миналото са най-интересната и най-разнообразна част от мемоарните документи в архива. Наличието на разновидност сред тях е твърде голямо и се определя от предмета на спомените, от политическата и културната сфера, в която се движат мемоаристите, от техния мироглед, обща подготовка и творчески възможности. В бившия Централен партийен архив има събрана голяма колекция от спомени не само за дейността на БКП и на ръководените от нея организации и движения, но и за обществено-политическия живот в страната. Обемът и целите, които си поставяме с

настоящия Пътеводител, не ни позволяват тук да се спираме обстойно върху колекцията от спомени, да правим анализ, да даваме оценки. Анализа и оценката на мемоарните документи ние предоставяме на читателите. Ще се опитаме да им дадем само една обща характеристика, засягаща обема, тематиката, начина на изложение и т.н.

Най-напред трябва да посочим, че по отношение на обема спомените са твърде различни. Някои от тях са сравнително кратки и засягат отделни случки, събития или прояви на личности. Други са обемисти, понякога по няколкостотин машинописни страници, засягащи продължителни периоди от време и визиращи десетки събития и прояви. По отношение на изложението, езика, стила, изразните средства също се наблюдава значително разнообразие. Има сухи и скучни спомени, които се четат трудно и без особен интерес, макар и да се отнасят за значими или пък малко известни събития и прояви. Има обаче и такива, които са написани от хора с широка обща култура и с изразени разказвачески способности и умения, които се четат леко и увлекателно.

За историческата достоверност на спомените също не може да се даде еднозначна оценка. При едни от тях събитията са предадени точно и добросъвестно. При други, поради различни причини, характерни за жанра, се допускат неточности и субективно отношение, а има и случаи на неприкрито желание да се „пренапише“ историята. И при двата случая обаче се проявява известна доза субективизъм, който е неизбежен при мемоарите. Той се изразява не само в оценките и самооценките, но преди всичко в подбора на фактите, като се записва не всичко, а онова, което авторът е запаметил като съществено било от лична или от обществена гледна точка, както и онова, което би представило самия него в благоприятна светлина. Такова себеизтъкване е лесно забележимо и обикновено се опровергава в съпоставка с други исторически източници. Ето защо мемоарните документи са част от историческите извори и резултатите от тяхното използване зависят от подхода и способностите на изследователите.

Интересен и важен е въпросът за тематиката на спомените. Като най-обща характеристика можем да кажем, че те са твърде разнообразни и трудно се поддават на някаква типологизация по предварително определени критерии или признаци. Всяка класификационна схема, в рамките на която бихме се опитали да ги вмесим, би се оказала твърде условна, тъй като в повечето от тях се преплитат хронологичният, тематичният и регионалният принцип. Общо мемоарите засягат един доста дълъг период от време от около 60-70 години – от края на XIX до средата на XX век. Те могат да бъдат обособени в три групи:

Първата засяга началния период от социалистическото движение, основаването на Социалдемократическата партия (1891) и нейното разцепление (1903), дейността на БРСДП (т.с.) и нейното превръщане в комунистическа партия (1919), масово-политическата дейност на БКП (т.с.) до Септемврийското въстание 1923 г. В тази група има редица интересни и стойностни мемоари, сред които се извисяват великолепно написаните мемоари на един от пионерите на нашата социалдемократия Константин Бозвелиев.

Втората група мемоари засяга нелегалния период от дейността на БКП (1923–1944). Тя започва със Септемврийското въстание 1923 г. и завършва със завземането на властта на 9 септември 1944 г. В тематично отношение мемоарите от тази група са най-разнообразни, тъй като обхващат най-широк кръг от въпроси: преустройството на дейността на БКП на нелегални основи; съчетаването на легални и нелегални форми на работа; дейността на БКП чрез участие на нейните членове в масовите организации; организирането и дейността на въоръжено четническо движение (1924–1925) и на партизанско движение (1941–1944); усилията за търсене и привличане на съюзници чрез тактиката на Народния (1935–1939) и на Отечествения фронт (1942–1944); дейността за установяване и поддържане на нелегални партийни канали за връзка с други комунистически партии и с Коминтерна в Москва; провалите в нелегалната дейност и съдебните процеси срещу комунистически дейци през този период; поведението и дейността на комунистите в затворите и концлагерите и т. н.

Третата група мемоари засяга дейността на БКП от 9 септември 1944 г. до към средата на 50-те години на XX век. Обхванати са въпросите на укрепването на ролята на БКП непосредствено след завземането на властта и елиминирането на другите политически партии; участието на България в Отечествената война 1944–1945 г.; изграждането на организационната структура на БКП след излизането от нелегалност; национализацията; кооперирането на селското стопанство; промените в областта на науката и културата и т. н. През 80-те години са написани и мемоари за допуснатите извращения през този период: чистките в БКП и търсенето на „врага с партиен билет“; съдебните процеси срещу „враговете на народната власт“ и специалните „трудово-възпитателни“ лагери за инакомислещите и т. н.

Освен това най-общо групиране на мемоарите по периоди от дейността на БКП, те могат да бъдат класифицирани и по тематичен принцип. В това отношение мемоарите са твърде разнообразни и бихме могли да обособим десетки групи. В случая такова детайлизиране нито е възможно, нито е необходимо. Ето защо ще посочим само част от възможните варианти на една класификационна структура, изградена въз основа на тематичния подход.

Ще започнем с групата на мемоарите за Септемврийското въстание 1923 г. – едно събитие с доста противоречиви оценки както сред историците и политиците, така и сред широката общественост. Далеч сме от мнението да подкрепяме или да коригираме каквито и да било мнения и оценки за него. Започваме с тази тематика, защото мемоарите за него са с най-ранна датировка сред мемоарните документи в бившия Централен партийен архив. В скоби само ще отбележим, че дискусиите около Септемврийското въстание започват още преди да започне подготовката за него, ожесточават се след неговия крах и продължават досега.

Ролята и значението на мемоарните документи като спомагателен, а в някои случаи и като основен източник за историческите проучвания, е оценена доста отдавна. Още през 1933 г., в условията на емиграция, Задграничното бюро (ЗБ) на ЦК на БКП организира по случай 10-годишнината от Септемврийското въстание

1923 г. събирането на мемоарни документи за въстанието. Няколко десетки участници във въстанието, принудени да емигрират в чужбина, дават своите мемоари както за личното си участие, така и за общия развой на въстанието и моменти, на които са били свидетели. Сред авторите има емигранти, които се намират не само в Съветския съюз, но и в други европейски страни. Тези спомени постъпват на съхранение в Партийния архив на ЗБ на ЦК на БКП в Москва, останал след 9 септември 1944 г. в Архива на ИККИ, а през 50-те години на XX век са предадени на Партийния архив на ЦК на БКП в София (ЦДА, фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405, 405^а, 406). Можем да кажем, че от този момент и с тази тематика започва по-нататъшната целенасочена работа за написване, събиране и съхраняване на спомени за дейността на БКП и на ръководените от нея организации до 9 септември 1944 г.

В тематично отношение може да бъде обособена и група на спомените за курса на БКП за подготовката на ново въоръжено въстание през периода 1924–1925 г. Тук има интересни и недостатъчно известни спомени за дейността на Военната организация на БКП; за четническото движение; за нелегалните канали за доставяне на оръжие от чужбина; за дейността на българската политическа емиграция в Югославия; за подготовката на атентата през април 1925 г. в София; за взаимоотношенията между БКП и БЗНС през този период и т. н.

Друго тематично направление в очертаната вече по-обща група на спомените за въоръжената дейност на БКП засяга партизанското движение (1941–1944). Те са значителни като количество и твърде разнообразни като изложение – от кратко, почти телеграфно изреждане на видяното или извършеното от автора, до пространи и многословни обяснения, тълкувания и разсъждения по общоизвестни въпроси. Макар че повечето от тези спомени вече са ползвани, те имат нужда от нов исторически прочит.

Тясно свързани с горепосочените тематични направления са спомените на политзатворниците и концлагеристите. През периода 1923–1944 г. няколко хиляди души са осъдени на различни срокове затвор за забрана от Закона за защита на държавата (ЗЗД) и на други подобни закони политическа дейност. В мемоарната колекция на бившия ЦПА има спомени на политзатворници, които са прекарвали по 10–15 години в затворите. В тях има интересни данни и сведения за неформалния живот в затворите; за дейността на затворническите организации на БКП; за връзките им с ръководствата на БКП извън затвора.

След забраната на БКП и на свързаните с нея организации през 1924 г. партията попада в принципно нова обстановка. Пред нея има два варианта: първият – да прекрати своята дейност и да се саморазпусне; и вторият – да преустрои своята организация на конспиративен принцип и да възприеме нелегалните форми на работа. Тя избира втория. Този процес на преустройство на нелегални основи, на възстановяване на партийно-организационната структура на БКП е отразен в редица спомени. В продължение на две десетилетия официалната (формалната) партийна документация е съвсем оскъдна. Поради тази причина ролята на спомените като исторически източник нараства. Допуснатите в тях неточности или субективизъм се коригират чрез стандартни и добре известни похвати – логически анализ, съпоставка с официални полицейски, съдебни и други документи и т. н.

Тематичното разнообразие на спомените в бившия ЦПА е доста голямо. Редица от тях са посветени на дейността на **масовите** и **младежките** организации, създадени и работили под ръководството на БКП. Още БРСДП (т.с.) обръща специално внимание на два момента от своята дейност – работата сред синдикатите и сред младежта. За целта тя създава свои организации – Общ работнически синдикален съюз (ОРСС) (1904) и Съюз на работническата социалдемократическа младеж (СРСДМ) (1912). Нейната наследничка БКП (т.с.) изгражда Българския комунистически младежки съюз (БКМС) (1919). В новите условия на нелегалност на БКП, като легална форма на разтурените и поставени извън закона организации са създадени Работническата партия (РП) (1927), Независимите работнически професионални съюзи (НРПС) (1925) и Работническият младежки съюз (РМС) (1928). В много от спомените са отразени редица въпроси, свързани както със създаването, така и с дейността на тези организации.

Тук трябва да отбележим, че наред с мемоарите за дейността на БКП и на работещите под нейно ръководство организации, в бившия Централен партийен архив се съхраняват и редица мемоари за дейността на **други политически партии и организации** – Социалдемократическата партия (БСДП), Съюзът на социалистическата младеж (ССМ), Земеделският съюз (БЗНС), Народният съюз „Звено“, ВМРО и др., както и за осъществяваните между тях контакти и съвместна дейност.

Част от спомените са посветени на дейността на БКП в регионален аспект. Най-много са за Софийската, Пловдивската, Плевенската, Варненската, Врачанската, Русенската, Пернишката и други големи партийни организации. Наред с тях има спомени и за редица по-малки организации, както и за някои селски партийни групи и организации, които внасят своеобразен колорит и допълват общата картина. Особено интересни находки има сред мемоарите за началния период на социалистическото движение, както и за периода 1919–1923 г.

Не са малко и спомените, отразяващи живота и дейността на отделни дейци, като Димитър Благоев, Никола Габровски, Георги Димитров, Христо Кабакчиев, Георги Кирков, Васил Коларов, Станке Димитров, Гаврил Генов, Антон Иванов, Цвятко Радойнов, Христо Михайлов и др. Наред с тези популярни дейци, има и редица спомени за по-малко известни личности – политемигранти, интербригадисти, партизани, нелегални и др.

Значителна част от спомените са свързани с дейността на БКП в **емиграция**. Това е обяснило, тъй като в продължение на 20 години партията действа нелегално и има голяма по численост емиграция. При тези условия трудно се създава, опазва и съхранява автентична документация. Ето защо след излизането от нелегалност спомените се оказват един от малкото възможни източници за изясняване на дейността на БКП сред политемигрантите, както и на техните връзки с останалите в страната партийни членове. Най-много са емигрантите в Съветския съюз, но има и в редица други страни – Югославия, Австрия, Германия, Франция, Румъния и др. Общо над 200 броя спомени са написани от политемигранти, които могат да се обособят в няколко тематични подгрупи. Най-голямата от тях засяга живота и дейността на емигрантите в Съветския съюз. Тук има редица инте-

ресни и добре написани спомени на българи-емигранти, завършили висши учебни заведения в Съветския съюз, работили като лекари, инженери, военнослужещи и др. и достигнали до отговорни длъжности в своите области. Наред с тях, обаче, има и една друга група спомени, до неотдавна строго поверителни, на наши емигранти с не толкова щастлива съдба, без причина попаднали в полезрението на НКВД и изпратени за дълги години в лагерите на Сибир или Далечния Север.

Спомените, свързани с дейността на БКП в емиграция, обхващат доста широк кръг от въпроси. Тъй като нямаме възможност да им правим някакъв анализ, само ще посочим по-компактно представените тематични направления сред тях: организацията и дейността на нелегалните партийни канали за връзка с чуждестранни комунистически партии и с Коминтерна; дейността на Задграничното бюро на ЦК на БКП; участието на българи в редовете на Съветската армия; участието на интербригадисти в Испанската гражданска война (1936–1939); участието на българи в съпротивителното движение на окупирани от хитлеристка Германия страни по време на II Световна война и др.

В мемоарната колекция на бившия Централен партиен архив има няколко десетки спомени на **българи от Македония и Беломорието**. Макар че са доста различни по обем, характер, начин и култура на изложението, те могат да бъдат условно разделени на две основни групи:

Първата е на участници в националноосвободителните борби в Македония. След години люшкания от една крайност в друга, през 70-те години на XX век вече се обръща по-голямо внимание и на дейността на ВМРО. Наред с издирването на оригинални документи започва и събиране на мемоарни материали от останалите живи участници в националноосвободителните борби в Тракия и Македония, в резултат на което се появява една значителна мемоарна сбирка. Повечето от тези спомени през 1988–1990 г. са предадени на бившия ЦДИА, а в Централния партиен архив са оставени онези от тях, които засягат в някаква степен връзките на дейци на ВМРО с БКП през периода главно до 1934 г. Макар че някои от тях са вече известни, тяхното групиране в Пътеводителя, както и по-пълното им представяне чрез съответните анотации, дава възможност на читателите за нов прочит и детайлизиране на някои моменти от националноосвободителната борба на българите в Македония.

Втората е на участници в съпротивителното движение срещу германската окупация (1941–1944). Повечето от тях са мемоари на българи-участници в дейността на Гръцката комунистическа партия и на ръководените от нея организации – ЕПОН, АФЖ, както и на партизанските части на ЕЛАС – като партизани, ятаци, помагачи, сътрудници. Написани от хора с различна подготовка, често с не особено високо образование и обща култура, но искрено и затрогващо, те са силно и точно свидетелство за драмата на българите, останали поради нечии чужди прицелки и интереси извън пределите на родината. Тези мемоари, написани и събрани в бившия ЦПА през 80-те години на XX век, все още нямат публичност – не са анализирани и проучвани, нито пък са използвани за научни цели.

Повечето от тези мемоари са с подчертано автобиографичен характер и са оформени в характерния за по-пълна или по-кратка автобиография вид – започват с трите имена, датата и мястото на раждане, семейната среда и т. н., след което авторите в хронологичен ред изреждат своите патила и прежеждия от детските им години до пристигането и установяването им в България. По такъв начин даже едно бегло запознаване с мемоара дава представа за житейския път на автора.

Изложението за видовете спомени и тяхното тематично групиране би могло да продължи в подобен дух, но това едва ли е необходимо, тъй като целта на предговора е само да насочи вниманието на читателите към тази документална сбирка в архива. Поради това ще завършим тази част от предговора с няколко думи за **авторите** на мемоарите, които условно можем да разделим на **три групи**:

Първата, която е преобладаващата, са дейци на БКП – както ръководители и известни партийни функционери, така и редови членове. Техните спомени засягат широк диапазон от време и проблеми. Някои от тях са кратки и посветени само на един конкретен случай, а други – дебели като романи, изобилно гарнирани с философски и житейски разсъждения. Сред авторите от тази група са както партийни ръководители от ранга на Георги Димитров и Васил Коларов, премине се през функционери от средния ешелон – секретари и членове на окръжни и околийски партийни комитети, партизански командири и др., и се стигне до редниците на партията, тези, които изграждат масовата основа за нейната дейност – обикновените членове.

Втората група автори са членове на други политически партии и организации – земеделци, социалдемократи, звенари, както и безпартийни. Без да ги степенуваме по важност или да им даваме оценка, тук ще посочим Константин Бозвелиев, Константин Муравиев, Стойчо Мошанов, Вергил Димов, Кимон Георгиев, Недялко Атанасов, Стоил Стефанов, Димо Казасов, Христо Бърдаров и др. Наред с тях има и други известни личности с противоречиви оценки сред нашата общественост като Богдан Филов, Иван (Ванче) Михайлов, Султана Минчевич-Петрова и др. Техните мемоари, попаднали по различни причини в бившия Централен партийен архив, макар и не в унисон с неговата тематика, са ценен принос в нашата обща мемоаристика.

Третата група автори включва чужденците, които са имали съвместна дейност или контакти с дейци и членове на БКП както в България, така и в чужбина. Най-много сред тях са онези, които пишат спомени за съвместна дейност с Георги Димитров, както и с някои други дейци. Интересни данни съдържат спомените на тези автори за живота и дейността на българската политическа емиграция; за нейното участие в съпротивителното движение против хитлеристката окупация и партизанското движение в някои европейски страни.

*Настоящият Пътеводител е съобразен с методическите изисквания и с практиката на архивистиката у нас. Същевременно трябва да отбележим, че както при предварителната му подготовка, която включваше изясняването на неговите цели, задачи, структура и обем, така и при самото му написване (изложение и оформление на материала) не са ползвани никакви образци, тъй като аналогични пътеводители все още няма. Следователно, би могло да се каже, че това е пръв опит за подготовка на подобно справочно издание, а дали е сполучливо и полезно, ще покаже практиката. Пътеводителят би могъл да се ползва както от специалисти, така и от широк кръг читатели, без никакви специални указания и обяснения. За по-голяма точност и за предотвратяване на евентуални недоразумения обаче, ще се спрем накратко върху **няколко групи въпроси**, свързани със самата подготовка на Пътеводителя, а освен това и улесняващи неговото използване.*

***Първата група** е свързана с имената в Пътеводителя, в който се споменават няколко хиляди персоналии. В процеса на подготовката и написването на Пътеводителя тук възникнаха значителни затруднения: в оригиналите преобладават непълните имена; някои имена са написани съкратено или не съвсем правилно; често се срещат еднофамилните имена, на част от които съвпадат и личните имена, което прави изключително трудно тяхното разграничение. За преодоляване на тези затруднения и за уточняване на редица имена е извършена продължителна и изключително трудоемка работа. В Пътеводителя авторите са подредени по азбучен ред на фамилните имена, с изключение на отделни случаи, когато са дадени по бащино име, както са били по-известни сред съвременниците си или както те са се подписвали в края на мемоарите си. След името се посочват в скоби годините на раждането и смъртта на авторите на мемоарите. За съжаление, не за всички от тях можахме да уточним тези данни.*

***Втората група** въпроси са свързани с представянето на авторите на мемоарите. За преобладаващата част от тях са подготвени биографични справки, като стремежът беше тежестта да се постави на онези периоди от живота им, които се третирали в мемоарите. Повечето от биографичните справки са подготвени въз основа на официални издания и документи. При подготовката започнахме на първо място с издирване на нужната ни информация от публикувани вече издания – енциклопедии, справочници, сборници и т. н. След това преминахме към проучване на архивните документи – кадрови дела, служебни характеристики, докладни записки, заповеди и решения за назначаване и освобождаване от длъжност, предложения и решения за награждавания и т. н., каквито има в доста голямо количество сред архивните документи, съхранявани в бившия Централен партийен архив. Този подход усложни работата по Пътеводителя, но той беше приложен с цел да се ограничат до минимум субективните моменти при представянето на дейността на автори-*

те, т. е. да се очертаят животът и дейността им такива, каквито са в оценките на другите, а не в собствените им очи. В малка част от биографичните справки са използвани (макар и доста внимателно и предпазливо) съответните автобиографии или самите мемоари като източник за дейността на авторите.

Третата група въпроси са свързани с представянето на самите мемоарни документи. За съдържанието на всеки от тях е подготвена кратка анотация, чиято задача е да насочи вниманието на читателя към най-важните въпроси, които засяга авторът. С малки изключения, авторите не са формулирали заглавия на спомените си. Не са поставяни и съставителски заглавия на анотациите. Направени са съвсем малко изключения за някои от обемистите мемоари, които са озаглавени от самите автори. Такива случаи са открити чрез поставяне в кавички или чрез различен шрифт. Макар че сме се старали в анотациите максимално да разкрием съдържанието на мемоарните документи, по разбираеми причини това не винаги е било възможно. Ето защо бихме искали да напомним на читателите, че анотациите са само ориентир за техните търсения.

Четвъртата група въпроси са свързани с археографските данни за мемоарните документи. Те са означени непосредствено преди анотацията и включват идентификационния архивен индекс на съответния мемоарен документ, неговия обем, времето на създаването, автентичността и формата на изложението. Макар и събрани само на един ред, тези архивни данни съдържат значителен обем информация и дават първоначалната насока на съответното проучване. Тук трябва да посочим една важна особеност на настоящия Пътеводител. Наред с другите цели и задачи, той може да изпълнява едновременно и ролята, която имат инвентарните описи на архивните фондове. За разлика от останалите Пътеводители, които, разбира се, имат други цели, в настоящия са посочени съответните архивни искрови данни, така че всеки читател може да поръча и получи нужния му мемоарен документ чрез директно посочване на данните от Пътеводителя.

За да се улесни възприемането на огромния информационен масив, съдържащ се в Пътеводителя, изданието е снабдено със справочен апарат (именен указател; географски указател; списък на възприетите съкращения). Особено значение има указателят на личните имена. В него са включени както авторите на мемоарните документи, така и всички лица, които се посочват в анотациите. Независимо че в Пътеводителя се визират лица, принадлежащи към широк политически спектър, по същество този указател представлява своеобразен справочник на някогашния комунистически актив.

Имената на лицата и географските наименования (селища, местности и др.) са изписани, както са в оригиналите. Там, където е било възможно, са направени уточнения или са дадени пояснения. За срещащите се различни наименования на лица и селища в указателите са направени необходимите препратки.

Справочният апарат към Пътеводителя е подготвен съвместно със **Светлана**

Стоянова. При решаването на организационно-техническите въпроси, свързани с подготовката на изданието, взе участие **Тодор Димитров**.

Настоящият Пътеводител е продължение на издадения неотдавна „Пътеводител по фондовете на БКП, съхранявани в Централния държавен архив“, с което документалният масив на бившия Централен партиен архив вече е представен напълно пред нашата общественост.

Надяваме се Пътеводителят да бъде полезен както на специалистите-историци, така и на широк кръг читатели, желаещи да надникнат в една отминала епоха през погледа на непосредствените свидетели и участници в събития, очертаващи лъкатушеция ход на историята.

Ст.н.с. д-р Стоян ЦВЕТАНСКИ

А

АБАДЖИЕВ, СТЕФАН ПЕТКОВ

Сп – 1 Б, 4 л., 1951 г., рък.

За срещи и разговори с Георги Димитров и Васил Коларов в Шумен, Варна и София (1908–1922).

АБУЛАШ, САМИ

Сп – 2705 Б, 4 л., б. д., маш.

За дейността на Александър Атанасов в Русе (1916–1925).

АБУШ, АЛЕКСАНДЪР

Сп – 2 Б, 17 л., 1947 г., маш.

За създаването и разпространението на „Кафявата книга“ за пожара в Райхстага в Берлин (1933); за контрапроцеса в Лондон и неговите организатори. *Нем. ез.* – 9 л. *Превод* – 8 л.

АВДЖИЙСКИ, ГЕОРГИ ДИНЕВ (1915–1995)

Роден в с. Тополница, Дупнишко. След 9 септември 1944 г. служи в БНА; полковник.

Сп – 3043 Б, 10 л., 1987 г., маш.

За оказана помощ на сръбски жители на с. Житни поток, край Прокупле (Сърбия), заподозрени за връзки с партизаните (1942); сведения от Миля Груич Стоянович, Миодраг Стоянович, Владимир Груич, Радойко Стоянович за дейността на Георги Динев Авджийски в Сърбия (1942).

АВРАМОВ, АВРАМ Г.

Сп – 3 Б, 2 л., 1958 г., маш.

За Транспортната стачка (1919–1920) на гара София.

АВРАМОВ, ЛЪЧЕЗАР (ЛЪЧЕЗАР АВРАМОВ СТОЯНОВ) (1922–2003)

Роден в София. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1945 г. Политемигрант в СССР (1938–1941). Завръща се нелегално в България и получава смъртна присъда; политзатворник (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ЦК на ДСНМ; секретар на ГК на БКП – София; завеждащ-отдел в ЦК на БКП; министър и заместник-председател на МС; посланик. Кандидат-член (1954–1962) и член (1962–1971; 1976–1989) на ЦК на БКП.

Сп – 4 Б, 5 л., б. д., маш.

За освобождаването на политзатворниците от Плевенския затвор на 7 септември 1944 г.

АВРАМОВ, РУБЕН (РУБЕН АВРАМОВ ЛЕВИ) (1900–1988)

Роден в Самоков. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1921 г., на ВКП (б) (1925–1944). Емигрант в СССР (1925–1944). Интербригадист в Испания (1936–1939). Работи в радиостанция „Христо Ботев“ в Москва (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП (1945–1950); председател на КНИК и министър на културата (1952–1957); завеждащ отдел в ЦК на БКП (1957–1962); директор на Института по история на БКП (1962–1968); директор на ИССТ (1969–1984).

Сп – 2829 Б, 7 л., 1984 г., маш.

За съвместната му работа с Антон Иванов в Софийската партийна организация; за учението на Антон Иванов в МЛШ в Москва (1932); за последната им среща (1941).

ЧП – 104 Б, необработено:

– 8 л., 1975 г., маш.

Автобиография.

АВРАМОВ, СТЕФАН АВРАМОВ (1883–1959)

Роден в с. Марен, Еленско. Завършил Търговска гимназия в Свищов (1902) и след това право с докторат. Бил адвокат в Свищов, София и Пловдив. Общува с Димитър Благоев, Георги Кирков, д-р Никола Исаков, Никола Сакаров. Делегат на БРСДП (т.с.) на заседанията на Международното социалистическо бюро – Брюксел (1908). Формално напуска БРСДП (т.с.) през 1911 г., но не прекъсва контактите си с нея.

ЧП – 11 Б, необработено:

– 9 л., 1945 г., маш.

Автобиографични бележки (до 1919 г.).

– 26 л., б. д., маш.

За участието му в заседанията на Международното социалистическо бюро в Брюксел (1908); за впечатленията му от проявите на Вл. И. Улянов (Ленин), Карл Кауцки и други европейски социалдемократи.

АВРАМОВА, БИСТРА ГЕОРГИЕВА (1921)

Родена в София. Дъщеря на Гео Милев. Завършва класическа филология (1945) и педагогика (1954) в СУ. Работи в отдел „Народна просвета“ на СГНС (1948–1951) и отдел „Предучилищно възпитание“ в Министерство на просветата (1954–1962). Заместник-министър на просветата (1963–1970). Представител на БКП в сп. „Проблеми на мира и социализма“ в Прага (1970–1975). Заместник-председател на Комитета по печата (1975–1981). Заместник-председател (1982–1987) на Славянския комитет (Комитет за българите в чужбина). Кандидат-член на ЦК на БКП (1966–1986).

ЧП – 127 Б, необработено:

– 31 л., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки.

АВРАМОВА, ЕКАТЕРИНА СТЕФАНОВА (1907–1993)

Родена в с. Аврамово, Сливенско. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1930 г. Член на ЦК на РМС и на ЦР на БОНСС (1933–1935). Изключена от Университета. Секретар на РК и член на ГК на БКП в София (1935–1941). Интернирана в лагера „Св. Никола“ (1941–1943). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП. Редактор на сп. „За траен мир, за народна демокрация“ в Букурещ. Председател на Комитета за културни връзки с чужбина. Подпредседател на Бюрото на III и IV Народно събрание и първи заместник-председател на V Народно събрание. От 1971 г. е секретар на Съвета по опазване на природната среда при Държавния съвет. Член на НС на ОФ. Член на ЦК на БКП (1945–1962).

Сп – 5 Б, 3 л., 1954 г., маш.

За младежкото революционно движение (1922–1935) в Сливен и София; за конгреса на въздържателите в Шумен (1922); за дейността на БОНСС.

ЧП – 117 Б, необработено:

– 229 л., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки: за семейната среда и живота на българите в Беломорска Тракия; за преселването в България и ученическите ѝ години; за включ-

ването ѝ в редовете на Комсомола (1922) в Сливен; за учителската ѝ дейност; за постъпването в Университета (1929) и участието ѝ в дейността на БОНСС и в редактирането на в. „Студентско знаме“; за дейността на брат ѝ Георги Аврамов и на Димитър Каляшки, Петър Богданов, Адалберт Антонов, Мара Петлякова, Вълко Радински, Христо Ташчиев, Васил Демиревски, Стефан Богданов, Никола Дончев и др.; за работата ѝ в ЦК на РМС, като секретар на I район на БКП в София, като инструктор на ЦК на БКП; за живота ѝ в концлагера „Св. Никола“ (1941–1943); за бягството ѝ от лагера и дейността ѝ като деловодител на ЦК на БКП (1943–1944).

АГЪНСКИ, НИКОЛА ТОДОРОВ (1889–1959)

Роден в Дебелец. Член на БЗНС. Завършва право (1912) и философия (1921) в Германия. Участва във войните 1912–1918 г. като офицер. Участва в подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. Участва в изграждането на ОФ (1942). След 9 септември 1944 г. е един от основателите на Съюза на научните работници, негов секретар (1944–1954) и подпредседател (1954–1959). Автор на монографии в областта на социологията и на статии за стопанската политика на държавата и на мемоарната книга „1923 година“. С., 1946, 165 с.

Сп – 6 Б, 12 л., 1951 г., маш.

Срещи и разговори с Георги Димитров и Васил Коларов по време на Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 7 Б, 5 л., 1956 г., б. п., маш.

Срещи и разговори с Коста Янков, Тодор Атанасов, Петър Антов, Борис Гогов и др. по създаването на Народния съюз на запасните офицери и подофицери в България през 1922 г.

Сп – 8 Б, 14 л., 1956 г., маш.

Военната подготовка на Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 9 Б, 16 л., 1955 г., маш.

За създаването и дейността на Военната лига („Тайният съюз на действующите офицери в България“).

Сп – 2324 Б, 11 л., б. д. п., маш.

За срещата с Георги Димитров и Васил Коларов по подготовката на Септемврийското въстание и пътуването им до Вършец на 21 септември 1923 г.

АДЖАНОВ, АНГЕЛ ДИНЕВ

Сп – 576 Б, 9 л., 1964 г., маш.

За първия му досег със социалистическото движение в Ксанти (1916); за мобилизирането му във войната; за дейността на тютюноработническите синдикати в Хасково и Пловдив (1919–1926).

АКЕРМАН, АНТОН (1905–1973)

Истинско име – Евгени Ханиш. Член на Германската КП от 1926 г. Последователно е секретар на окръжното ръководство на ГКП в Бранденбург, сътрудник на нелегалния ЦК, член на ПБ на ЦК на ГКП. След 1933 г. емигрира в СССР. Ръководител на предавателя на Националния комитет „Свободна Германия“ в Москва. През 1945 г. се завръща в Германия. Заема ръководни длъжности в партийни и държавни органи на ГДР.

Сп – 10 Б, 56 л., 1965 г., маш. (ксерокопие)

За положението в Германия през 30-те години и дейността на ГКП; за ролята на Коминтерна; за Георги Димитров пред Лайпцигския съд и доклада му пред VII конгрес на Коминтерна. *Нем. ез. – 27 л. Превод – 29 л.*

АЛБЕРТ, ЖАК

Сп – 11 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За синдикалното движение в Бургас (1926–1931).

АЛВАРЕС, САНТЯГО

Сп – 2494 Б, 7 л., 1983 г., маш.

За дейността на Стоян Минев (Степанов) като сътрудник на ЦК и на ПБ на Испанската КП от 1936 до 1939 г. *Исп. ез.* – 3 л. *Превод* – 3 л. *Писмо* – 1 л.

АЛЕКСАНДРОВ, ЯНАКИ ТОМОВ (1899–1982)

Роден в Плевен. Член на БКП от 1922 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Делегат на конгресите на КИМ и МОПР в Москва (1924). Синдикален деец. Интерниран в лагера „Еникьой“ (1941–1943).

Сп – 12 Б, 6 л., 1947 г., маш.

За дейността на Плевенската партийна организация (1919–1923); за конгреса на КИМ (1924); за участието му в синдикална и партийна дейност в София (1926–1944); за интернирането му в лагера „Еникьой“ (1943) и др.

Сп – 2199 Б, 55 л., 1975 г., маш.

За участието му в дейността на БКМС в Плевен (1919–1923); за събитията през 1923 г.; за конференцията на БКМС в София и за избирането му за член на ЦК (1924); за участието му на V конгрес на Коминтерна и на конгресите на КИМ, на Профинтерна и на МОПР (1924); за нелегалния партиен печат и работата му сред печатарските работници в София (1925–1941); за интернирането му в лагера „Еникьой“ (1941–1943); за участието му в бойна група в София (1943–1944).

АЛЕКСЕЕВА, ЛЮБОВ ГЕОРГИЕВНА (1898–)

Родена в Пазарджик. Завършва физика и математика в СУ (1917–1921). Учителка в Пазарджик (1921–1923). Емигрира с мъжа си във Виена и Берлин (1925–1932); сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП. През 1932 г. емигрира в СССР; работи в КУНМЗ; получава съветско гражданство и остава в СССР. Съпругът ѝ Димитър Ламбрев Алексеев е арестуван от НКВД и умира в затвора (1938).

Сп – 13 Б, 9 л., 1968 г., рък., препис (маш.) – 9 л.

За дейността на Димитър Ламбрев Алексеев през периода 1921–1938 г. (загинал по време на култа в СССР). *Рус. ез.* – 9 л.

Сп – 3045 Б, 21 л., б. д., рък.

Автобиографични бележки; за работата ѝ като учителка в Пазарджик (1921–1923); за съвместния ѝ живот с Димитър Ламбрев Алексеев; за дейността ѝ като сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП във Виена и Берлин (1925–1932); за живота ѝ с Димитър Ламбрев в Москва (1932–1938); за арестуването на Димитър Ламбрев от НКВД и смъртта му в затвора (1938); за работата ѝ в Москва.

Забележка: Спомените са незавършени.

АЛЕКСИЕВ, АЛЕКСАНДЪР РАНКОВ (1912–)

Роден в с. Вишовград, Великотърновско. Член на РМС от 1929 г., на БКП – от 1934 г. Политзатворник (1933–1934). Технически сътрудник на ЦК на БКП (1941–1942). Въдворяван в лагер (1942–1943). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП – Велико Търново; директор на ДИП „Зърнени храни“.

Сп – 2991 Б, 6 л., 1986 г., маш.

За дейността му като помощник в нелегалната работа на Трайчо Костов (1941–1942).

АЛЕКСИЕВ, БОРИС СЕРГИЕВ (1912–)

Роден в с. Бегуновци, Брезнишко. Член на БКП от 1936 г. Работи в Главна жп работилница (след 9 септември 1944 г. – жп завод „Георги Димитров“) – София (1936–1965).

Сп – 3040 Б, 27 л., 1988 г., маш.

За работата му в Главна железопътна работилница (Локомотивно-вагонен завод „Георги Димитров“ – София) (1936–1944); за участието му в дейността на партийната организация в завода; за партийната дейност на Иван Гарванов и Методи Шатаров; за дейността на партийната организация в завода в първите години след 9 септември 1944 г. *Автобиография* (1988) – 2 л. *Автобиография* на съпругата му Донка Петкова Алексиева (1988) – 2 л.

АЛЕКСИЕВ, ДОБРИ (ДОБРИ АЛЕКСИЕВ СТЕФАНОВ) (1914–)

Роден в с. Милковци, Трънска околия. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1934 г. Политзатворник (1936–1937). Член на ОК на РМС – София, инструктор на ЦК на РМС (1938–1941). Концлагерист (1941–1943). Член на ОК на БКП и секретар на ОК на РМС – София (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП; помощник-министър в Министерството на външната търговия (1949–1953); директор на ДИО „Консервна индустрия“ и др.

Сп – 14 Б, 6 л., 1954 г., маш.

За структурата, задачите и ръководните кадри на ЦК на БКМС и РМС (1935–1944).

Сп – 3003 Б, 59 л., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в младежкото движение в Перник; за организирането и провеждането на конференции; за работата му като член на РК на РМС в Перник и в София и в Софийския ОК на Комсомола; за арестуването и изпращането му в лагера „Гонда вода“ (1941–1943); за бягството от лагера и включването му в съпротивителното движение (1943–1944).

АЛЕКСИЕВ, МИЛЧО (СТРАНДЖАТА)

Сп – 15 Б, 12 л., б. д. п., маш.

За създаването и дейността на партизанските отряди „Народен юмрук“ и „Васил Левски“ от VI и X ВОЗ (1943–1944).

Сп – 16 Б, 11 л., 1957 г., маш.

За дейността на партизанския отряд „Васил Левски“ в селата Разделна и Кипра, Варненско (1944).

АЛЕКСИЕВ, НИКОЛА БОГДАНОВ (1909-2002)

Роден в Берковица. Член на БКП от 1930 г. Основател и секретар на Работническия есперантски съюз (1929). Редактор на в. „Единство“ (1930–1934). Секретар на РК (1933–1934) и на ОК на БКП (1934–1935). Главен редактор на в. „Труд“ (1946–1952). Секретар на ЦС на БПС (1948–1961). Заместник-председател на Комитета за приятелство и културни връзки с чужбина (1961–1964). Председател на Българския есперантски съюз (1964–1975). Кандидат-член на ЦК на БКП (1958–1962).

Сп – 17 Б, 4 л., 1975 г., маш.

За връзките на българските профсъюзи с трудещите се от Казахстан през 1930 г. *Рус. ез.* – 4 л.

Сп – 2985 Б, 4 л., 1986 г., маш.

За становището на Трайчо Костов при определянето на секретар на ЦК на ОРПС след 9 септември 1944 г.

АЛЕКСОВ, ЙОРДАН

Сп – 18 Б, 6 л., 1958 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Брезнишка околия.

АЛКАЛАЙ, ЕЛИЗЕР ЮДА (1893–1972)

Роден в Самоков. Член на БРСДП (т.с.) от 1913 г. Участва на фронта в I Световна война и във Войнишкото въстание 1918 г. Завършва стоматология в Берлин (1934). Участва в дейността на студентските партийни групи за съдействие; сътрудничи на ЗБ на ЦК на БКП. Интерниран (1943). След 9 септември 1944 г. работи като зъболекар в София.

Сп – 19 Б, 3 л., 1957 г., маш.

За дейността на Христо Кабакчиев в България и чужбина (1909–1931).

Сп – 20 Б, 7 л., 1958 г., маш.

Автобиографични данни; сведения за дейността му в Германия, Австрия, Югославия и Съветския съюз (1920–1934); за разговори с Георги Димитров, Васил Коларов, Иван Недялков – Шаблин, Христо Кабакчиев и др.

АЛМАЛЕХ, АВРАМ ЯКОВ

Сп – 21 Б, 1 л., 1957 г., маш.

За единодействието на комунисти и земеделци на 9 юни 1923 г. в Шумен.

АЛМАЛЕХ, АЛБЕРТ ЮДА (1899–1980)

Роден в Пловдив. Член на БКП от 1934 г. Работил с нелегална радиостанция на ЦК на БКП (1935–1941). Концлагерист (1941–1943).

Сп – 22 Б, 6 л., 1968 г., рък.; препис (маш.) – 10 л.

За концлагерите „Гонда вода“ и „Еникьой“ (1941–1943).

Сп – 23 Б, 6 л., б. д., маш.

За обществено-политическата дейност на Станке Димитров – Марек в България (1936–1937); за нелегалната радиостанция в кв. Павлово – София, с радист Зелма Алмалех.

АЛМАЛЕХ, ЗЕЛМА И АЛБЕРТ

Сп – 2231 Б, 24 л., 1973 г., маш.

За работата им в нелегалната радиостанция на ЦК на БКП (1935–1941); за изпращането на Алберт Алмалех в Москва (1937) и срещите му с Георги Димитров, Антон Иванов и Станке Димитров; за съвместната им работа със Станке Димитров, Емил Марков, Георги Аврамов и др.; за провала и изпращането им в лагер (1941).

АЛСАИД, ДАНИЕЛ

Сп – 24 Б, 1 л., 1953 г., маш.

За пренасянето на писмо от Георги Димитров до Люба Ивошевич в Самоков през септември 1923 г.

АЛТМАН, И. И.

Сп – 25 Б, 2 л., 1972 г., рък.

За срещата на Георги Димитров със секретаря на Испанската КП Хосе Диас в Москва (1938). *Рус. ез.* – 2 л.

АМАНУЛАЕВ, МАМЕДАЛИ НЕЙМАТ ОГЛИ

Сп – 26 Б, 5 л., 1969 г., рък. и маш.

За среща с Георги Димитров в гр. Тавриз (Иран) през 1931 г. *Писма* – 2 л. Рус. ез. – 3 л.

АМПОВ, ХРИСТО ДИНЕВ (1896–1982)

Роден в гр. Дойран, Македония. Завършва гимназия в Солун. След I Световна война семейството му се преселва в София. Участва в дейността на ВМРО.

Сп – 2252 Б, 540 л., т. I, II и III, 1971 г., маш.

**Нищо повече, нищо по-малко – всекиму заслуженото
(за борбите за освобождението на Македония)**

За обществено-икономическия и културния живот в Дойранска околия и борбите на българското население против турския поробител, против фанариотите, за църковна свобода; за солунските атентатори (1903); за Преображенското въстание; за дейността на Яне Сандански в Серския революционен окръг; за създаването на „Народна федеративна партия“; за войните 1912–1918 г.; за дейността на ВМРО след I Световна война; за убийствата на Петко Д. Петков, д-р Никола Генадиев, Тодор Александров и ген. Александър Протогеров; за конференциите на ВМРО (об.) във Виена и Цариград през 1927–1928 г.; за дейността на автора в ОблК на ВМРО (об.); за борбите между двете крила на ВМРО – „михайловисти“ и „протогеровисти“ след 1928 г.; за 19 май 1934 г. и неговото отражение в македонското освободително движение; за значението на македонския въпрос.

АНАДОЛСКИ, АНГЕЛ

Сп – 27 Б, 14 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Вършец и за българските емигранти в Югославия.

АНАНИЕВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР АНАНИЕВ ГЕОРГИЕВ) (1895–1964)

Роден в с. Извор, Радомирско. Член на БКП от 1918 г. Телеграфист и журналист. Член на местния партиен комитет и ръководител на Военната организация в Кюстендил (1920–1923). За участие в Транспортната стачка 1919–1920 г. има 3-годишна присъда (условно). Политзатворник (1925–1926). Инструктор при ЦК на БКП (1927–1928). Кореспондент на ТАСС (1929–1932) и на в. „Заря“ (1935–1938). Сътрудник по линия на Коминтерна (1932–1936). До 9 септември 1944 г. сътрудничи на чехословашките вестници „Хало новини“ и „Право лиду“, а след това – на „Праце“ и „Инпрес“.

Сп – 28 Б, 412 л., 1960 г., рък. и маш.

За участието му в дейността на Кюстендилската партийна организация (1919–1922); за Лозенската Военна организация в София (1925); за журналистическата му дейност в Берлин, Виена и Прага (1927–1939); за контактите му с Юлиус Фучик, Владимир Заимов, Крум Кюлявков, митрополит Стефан и др. *Писма и други документи* – 39 л.

АНАНИЕВ, ИЛИЯ

Сп – 29 Б, 4 л., 1955 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Михайловградско (Монтанско).

АНАСТАСОВ, ЙОРДАН

Сп – 30 Б, 7 л., 1965 г., маш.

За разговори с Георги Димитров по македонското националреволюционно движение (1929–1932).

АНАСТАСОВА, ЗОРКА

Сп – 31 Б, 7 л., 1956 г., маш.

За живота и дейността на Тодор Михайлов Димитров (брат на Георги Димитров).

АНГЕЛОВ, АНГЕЛ ДЕНЧЕВ

Сп – 32 Б, 10 л., 1959 г., б. п., маш.

За Деветоюнския преврат и Септемврийското въстание 1923 г. в Пазарджишко; за атентата в църквата „Света Неделя“ в София (1925); автобиографични сведения.

АНГЕЛОВ, ВЪЛЧО Г. И ДР.

Сп – 33 Б, 2 л., 1959 г., маш.

За разпространяване на нелегална марксистическа литература в България (1939–1941).

Автори: Димитър Василев Димитров, Неделчо Ст. Йовчев.

АНГЕЛОВ, ВЪРБАН (ВЪРБАН АНГЕЛОВ ПОПЦВЕТКОВ) (1887–1974)

Роден в с. Самоводене, Великотърновско. Член на БРСДП (т.с.) от 1907 г. Адвокат. Секретар на ОК на партията в Русе и Велико Търново. Юрисконсулт на Русенската комуна (1920). Сътрудник на вестниците „Работнически вестник“, „Новини“, „Ехо“. Адвокат на партийни дейци в големи съдебни процеси (1928–1941). След 9 септември 1944 г. е народен обвинител. Организира Държавния арбитраж и е негов главен арбитър. Пълномощен министър в Анкара и Виена.

Сп – 34 Б, 80 л., б. д. п., маш.

За социалистическото движение в Търново и Русе в края на XIX и началото на XX век; за участието му в I Световна война; за отношението на Партията на тесните социалисти към войните (1915–1918); за Владейските събития (1918) и за железничарската стачка (1919–1920).

Сп – 35 Б, 3 л., б. д., маш.

За опитите за подготовка на въстание в Русе през септември 1923 г.

Сп – 36 Б, 17 л., 1954 г., рък.; препис (маш.) – 9 л.

За дейността на Георги Кирков в Русе, Шумен и Търново (1904–1917).

Сп – 37 Б, 6 л., б. д. п., рък.; препис (маш.) – 4 л.

За изграждането на единен фронт с политическия кръг „Звено“; за съдебната защита на офицерите-звенари, участници в опита за преврат (1935).

Сп – 2713 Б, 8 л., б. д. п., маш.

За Александър Атанасов и Найден Киров, организатори и водачи на русенското работническо движение; Александър Атанасов – редактор на в. „Зов за борба“ и в. „Истина“; за русенската комуна и дейността на Александър Атанасов при създаването ѝ; за участието на Александър Атанасов по укрепване на партийната организация в Русе след 1923 г. и гибелта му през 1925 г. *Биогр. справка* – 1 л.

АНГЕЛОВ, ДИМИТЪР

Сп – 38 Б, 3 л., 1958 г., маш.

За железничарската и пощенската стачка в Русе (1919–1920).

АНГЕЛОВ, ЖЕЛЯЗКО ДИНКОВ (1916–1978)

Роден в с. Мулдава, Асеновградско. Член на РК на БКП – Пловдив. Политзатворник (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОК на БКП – Пловдив.

Сп – 577 Б, 7 л., 1973 г., маш.

За престоя на Петър Ченгелов в Пловдивския затвор и държанието му пред съда (1942).

АНГЕЛОВ, СТАНЮ

Сп – 40 Б, 7 л., 1953 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Поповска околия.

АНГЕЛОВ, ТОДОР (ТОДОР АНГЕЛОВ БОЖАНОВ) (1900–1943)

Роден в Кюстендил. Член на БКП от 1922 г., на Белгийската КП – от 1926 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрира във Виена, Париж и Белгия. Интербригадист в Испания (1936–1939). Член на ЦК на Белгийската КП (1940–1943); член на ГЩ на белгийските партизани. Заловен от Гестапо и разстрелян.

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405, л. 198-211, 1933 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Горноджумайски окръг.

АНГЕЛОВ, ХРИСТО ИВАНОВ (ШКОЙНОВ) (1908–)

Роден в с. Поповци, Габровско. Член на БКП от 1933 г. Член (1939–1942) и секретар (1942–1944) на ОК на БКП – Нови пазар. Политзатворник (1944). След 9 септември 1944 г. е директор на фабрика „Китка“ – Нови пазар и на ДИП „Стаханов“ – Каолиново.

Сп – 41 Б, 4 л., 1963 г., маш.

За дейността на ОК на БКП в Нови пазар (1935–1944).

АНГЕЛОВА, ВАСИЛА СТОЯНОВА

Сп – 42 Б, 3 л., 1952 г., маш.

За личния живот и революционната дейност на сестра ѝ Ана Маймункова.

АНГЕЛОВА, ИРИНА КОСТАДИНОВА (1897–)

Родена в с. Кръстевич, Пловдивско. Безпартийна. Съпруга на Георги Ликин (Дед). През 1926 г. емигрира в СССР с двете си деца. В СССР е работничка в тъкачна фабрика. През 1947 г. се завръща в България.

Сп – 2793 Б, 17 л., 1983 г., маш.

За живота и дейността на съпруга ѝ Георги Ликин (Дед) (1914–1926); за дейността на Георги Ликин в с. Кръстевич; за участието му в Септемврийското въстание 1923 г.; за емигрирането и живота ѝ в СССР (1926–1947); за военните години в Москва; за завръщането ѝ в България (1947).

АНГЕЛОВА, ПЕНКА (1907–)

Родена в Пловдив. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1926 г. Политзатворничка (1926–1929; 1935–1936). Член на ОК на БКП – Пловдив (1930–1934). Участва в нелегалната дейност на БКП (1941–1944). Има съпруг – партизанин (1943–1944).

Сп – 2913 Б, 16 л., 1973 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието ѝ в дейността на БКМС в Пловдив (1922–1926); за престоя ѝ в затвора (1926–1929); за контактите ѝ с Цола Драгойчева, Рада Тодорова, Йорданка Николова и Александър Димитров; за повторното ѝ осъждане и за раждането на детето ѝ в затвора (1936).

АНДОНОВ, ГЕОРГИ ЯНЕВ (1916–)

Роден на о-в Тасос, Гърция. Партизанин в частите на ЕЛАС (1943–1944; 1947–1949). През 1949 г. преминава в България и се установява във Варна.

Сп – 2857 Б, 31 л., 1977 г., рък. – 17 л.; препис (маш.) – 14 л.

Автобиографични бележки; за включването му в революционното движение в Гърция като миньор на о-в Тасос; за нелегалната му дейност в казармата; за постъпването му в партизански отряд (1941); за движението и обединяването на отделните партизански части на ЕЛАС и проведените акции в Ксантийско; за арестите в полицията.

АНДРЕЕВ, АНДРЕЙ АЛИПИЕВ (1911–1980)

Роден във Варна. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1931 г. Студент в Юридическия факултет – София (1931–1934); изключен за нелегална дейност по линия на БОНСС. Политзатворник (1943). След 9 септември 1944 г. работи в МВР; полковник.

Сп – 43 Б, 4 л., 1948 г., маш.

За живота и политическата работа на комунистите в Софийския централен затвор (1943).

АНДРЕЕВ, ГЕОРГИ АНДРЕЕВ (КОБЕ) (1907-2002)

Роден в Белица, Разложко. Интербригадист в Испания (1936–1939). Преминал през френските лагери (1939–1940); в България се завръща през 1941 г. Въдворен в лагера „Еникьой“ (1941–1943). Партизанин (1944).

Сп – 45 Б, 8 л., б. д., маш.

Кратки автобиографични бележки; за партийната му дейност в София (1921–1936); за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за режима във френските концлагери; за завръщането му в България и изпращането му в лагера „Еникьой“; за включването му в Разложкия партизански отряд (1944).

АНДРЕЕВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ АНДРЕЕВ ДИМИТРОВ) (1903–)

Роден в Лом. Член на БКМС от 1919 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 46 Б, 10 л., 1960 г., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в Лом.

Сп – 47 Б, 200 л., 1961–1983 г., маш.

Кратка история на работническото движение в Лом; за дейността на БКМС в Лом до 1923 г.; за Деветоюнския преврат и Септемврийското въстание 1923 г.; за общинските избори през 1930 г.; за разни епизоди от дейността на БКП в Лом; за дейността на Никола Аврамов Качев – секретар на ОК на БКП в Лом и неговата гибел и др.

АНДРЕЕВ, ГЕОРГИ АПОСТОЛОВ (1885–)

Роден в Перушица. Член на БКП (1913–1923) и от 1944 г. Член на Марксически кръжок от 1901 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Помагач на партизаните (1941–1944).

Сп – 44 Б, 56 л., 1959 г., маш.

Автобиографични бележки; за създаването и дейността на партийната организация в Перушица (1901–1923); за участието на Васил Коларов на предизборно събрание в Перушица на 10 април 1923 г.; за подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г.; за престоя му в затвора (1923–1924); за живота му в Перушица (1925–1944).

АНДРЕЕВ, ЕМИЛ

Сп – 48 Б, 8 л., 1967 г., маш.

За работата на ремсистите в читалище „Развитие“ и във Врачанската гимназия (1937–1939).

АНДРЕЕВ, ИВАН (ИВАН АНДРЕЕВ ПЕТКОВ) (1889–)

Роден в с. Соточино (дн. с. Гаврил Геново), Монтанско. Член на БРСДП (т.с.) (1908–1912), на БРСДП (ш.с.) (1914–1920), на БКП – от 1920 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрира в Югославия, Германия, Франция, Белгия (1923–1932). През 1932 г. се завръща в България. Интерниран в лагера „Еникьой“ (1941). След 9 септември 1944 г. е народен представител; директор на комбинат „Гаврил Генов“ – Бойчиновци.

Сп – 49 Б, 6 л., 1955 г., маш.

За ролята на Гаврил Генов при подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. и дейността му сред българската емиграция в Югославия.

Сп – 50 Б, 4 л., 1948 г., рък.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. във Фердинандски (Монтански) окръг.

Сп – 51 Б, 3 л., 1961 г., рък.; препис (маш.) – 8 л.

За Георги Димитров; за Септемврийското въстание 1923 г. във Врачански окръг; за българската емиграция в Югославия (1923–1929).

Сп – 52 Б, 5 л., 1961 г., маш.

За участието на жените в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП във Фердинандски (Монтански) окръг.

Сп – 53 Б, 4 л., 1961 г., маш.

За дейността на Георги Дамянов по подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. във Фердинандско (Монтанско).

Сп – 54 Б, 66 л., 1957 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Врачански окръг; за грижата на БКП за политическата емиграция в Югославия след въстанието; за нелегалните партийни канали; за работата на БКП сред българските емигранти във Франция.

Сп – 55 Б, 29 л., 1961 г., маш.

За дейността на българската политемиграция в Германия и Франция след събитията от 1923–1925 г.

АНДРЕЕВ, КОЙО (КОЙО АНДРЕЕВ ДИМИТРОВ) И КЪНЬО НЕДЕВ ПЕНЕВ

Сп – 56 Б, 4 л., 1960 г., маш.

За масово-политическата дейност на РМС и БКМС в Държавната печатница (1931–1934).

АНДРЕЕВСКИ, АНГЕЛ ЦЕНОВ (1923)

Роден в с. Борован, Врачанско. Член на РМС от 1940 г., на БКП – от 1946 г. Завършва гимназия в Бяла Слатина и ВИИ „К. Маркс“ – София (1951). Стенограф. Журналист във в. „Отечествен фронт“.

Сп – 2965 Б, 5 л., б. д., маш.

За дейността на Трайчо Костов като стенограф.

АНДРИАНОВА, РАДКА

Сп – 3097 Б, 5 л., 1989 г., рък.

За контактите ѝ с Владимир Поптомов и за оказаната ѝ от него помощ за преодоляване на житейски затруднения.

Забележка: Радка Андрианова е племенница на Владимир Поптомов.

АНЕВ, ЛЮБОМИР ВАСИЛЕВ (1919)

Роден в Самоков. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1941 г. За нелегална дейност получава доживотна присъда (1942). След 9 септември 1944 г. е секретар на РК на БКП в София, а по-късно – секретар на РК на БКП към МВР. Генерал-майор.

Сп – 2983 Б, 13 л., 1986 г., маш.

За прекараните затворнически дни в една килия с Трайчо Костов в Софийския и Плевенския затвори (1942–1944).

АНОШИН, ИВАН СЕМЬОНОВИЧ (1904–)

Роден в с. Шепелевка, Турковски район, Саратовска област. Член на Комсомола от 1919 г., на КПСС – от 1926 г. Служил в Съветската армия (1926–1929). Завършил Института за червена професура в Москва (1929–1932). Работил в апарата на ЦК на ВКП (б), бил първи секретар на Башкирския ОблК на ВКП (б). Политически офицер в Съветската армия по време на Отечествената война (1942–1945). След войната е началник на политуправленията на редица военни окръзи, работи в МО на СССР и в ГПУ на Съветската армия и Военно-морския флот.

Сп – 57 Б, 13 л., б. д. п., маш.

За срещи с Георги Димитров в Уфа и Москва през 1941 и 1944 г. *Рус. ез.* – 6 л. *Превод* – 5 л. *Биогр. данни* – 2 л.

АНТИПОВ, АЛЕКСАНДЪР ИВАНОВИЧ (1913–)

Руснак. Член на КПСС от 1939 г. Работи в ЦК на ВЛКСМ; в ИК на КИМ (1941–1943); в ЦК на КПСС (1945–1961; 1967–1976); в редакцията на сп. „Проблеми на мира и социализма“ (1961–1966).

Сп – 2467 Б, 8 л., 1979 г., маш.

За съвместната му работа с Георги Димитров в ИК на КИМ (1941–1943) и в отдел „Международна информация“ на ЦК на КПСС (1943–1945). *Биогр. справка* – 2 л.

АНТОВ, ВАСИЛ ГЮРОВ (1892–)

Роден в с. Трекляно, Кюстендилско. Член на БРСДП (т.с.) от 1911 г. Един от основателите (1927) и секретар на РП в Радомир. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 58 Б, 8 л., 1957 г., рък.

За създаването и дейността на РП в Радомир (1927–1932).

Сп – 59 Б, 2 л., 1957 г., рък.

За отражението на Октомврийската революция (1917) сред българските войници на Южния фронт (1918).

АНТОВ, ПЕТЪР

Сп – 60 Б, 10 л., 1951 г., маш.

За ролята на комунистите при създаването и дейността на Съюза на запасните офицери и подофицери в България.

Сп – 61 Б, 9 л., 1951 г., маш.

За дейността на Лозенската партийна организация в София през 1920 г.

АНТОНОВ, АНТОН ИВАНОВ (1914–)

Роден в Одрин. Член на РМС от 1932 г. Ятак на членове на ЦК на БКП (1935–1936). Интерниран (1942). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на БКП – Стара Загора; в КДК – София (1948–1974).

Сп – 2492 Б, 13 л., 1983 г., маш.

Автобиографични бележки; за укриването на Андрей Георгиев Андреев и Стоян Георгиев Цингов в дома на автора след преврата на 19 май 1934 г.; за работата му като технически сътрудник на ЦК на БКП; за провеждане на заседание на ПБ на ЦК на БКП в неговата квартира (1935).

АНТОНОВ, ГЕОРГИ КОСТОВ (1908–)

Роден в Чепеларе. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1931 г. Интерниран в лагер (1941–1943).

Сп – 62 Б, 3 л., 1948 г., маш.

За участието на младежта в Стара Загора в подготовката на Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 2251 Б, 5 л., 1948 г., маш.

Автобиографични бележки; за Септемврийското въстание 1923 г.; за нелегалната дейност на БКП (1925–1941); за съпротивителното движение в Стара Загора (1941–1944). *Писмо* – 1 л.

АНТОНОВ, СТЕФАН (СТЕФАН АНТОНОВ ТАСКОВ) (1895–1963)

Роден в с. Граница, Кюстендилско. Член на БКП от 1918 г. Делегат на Учредителната конференция на РП (1927). Секретар на ОкК на РП – Кюстендил (1927–1931). Един от учредителите на Българо-съветското дружество в Кюстендил (1940). Адвокат в Кюстендил.

Сп – 63 Б, 3 л., [1957 г.], маш.

За безпартийните работнически групи и създаването на РП (1927).

Сп – 64 Б, 4 л., 1949 г., маш.

За Георги Димитров на XX конгрес на БРСДП (т.с.) (1914) и в Народното събрание (1915).

АНТОНОВ, ЯНКО

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 406, л. 169–170, [1933 г.], рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Поморие и околията.

АНТОНОВА (СЕЧКОВА), ТОТА ДОНЧЕВА

Сп – 65 Б, 2 л., 1952 г., рък.

За контактите ѝ с Ана Маймункова като учителка в Бургас (1903–1904).

АНЧЕВ, АНЧО ТАЧЕВ (1884–1957)

Роден в с. Русаля, Великотърновско. Член на БКП от 1920 г. Емигрант в САЩ (1910–1919). Участник в септемврийските събития 1923 г. Избиран за окръжен съветник. След 9 септември 1944 г. работи в родното си село.

Сп – 2384 Б, 52 л., 1956 г., маш.

Автобиографични бележки; за емиграцията му в САЩ (1910–1919); за основава-

нето на групите „Карл Маркс“, „Труд“ и „Въглекопач“ сред емигрантите в Америка; за членството му в Българо-македонски просветителен съюз; за връщането му в България (1920) и участието му в дейността на БКП (т.с.); за срещите му с Димитър Благоев, д-р Иван Пашов, Васил Мавриков; за дейността му като районен партиен секретар на 7 села във Великотърновско (1920–1922); за септемврийските събития 1923 г.; за участието му в нелегалната дейност на БКП (1924–1944); за кооперирането на земята в с. Русаля; за участието му в обществено-политическа дейност след 1944 г.

АПОСТОЛОВ, ЖЕЛЯЗКО ПАНАЙОТОВ

Сп – 66 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в Берковица.

АПОСТОЛОВ, МЕТОДИ ТОДОРОВ (1903-2003)

Роден в гр. Воден, Македония. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1927 г. Работи в Бургас (1920–1928), Пловдив (1928–1931) и София. Редактор на в. „Строителен работник“ (1931). Осигурява нелегална квартира на Трайчо Костов, Антон Иванов и др. (1940–1942). Въдворяван в лагери (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на Профсъюза на работниците от строителството; отговорен секретар на в. „Труд“.

Сп – 2996 Б, 11 л., 1986 г., маш.

За осигуряването на нелегална квартира в София на Трайчо Костов (1941–1942); за личните качества на Трайчо Костов.

АПОСТОЛОВ, ХРИСТО

Сп – 2990 Б, 6 л., 1986 г., рък.

За поведението и политико-просветната дейност на Трайчо Костов в затвора (1942).

АПОСТОЛОВА, КУНКА (КУНКА АПОСТОЛОВА ПЕНЧЕВА) (1903–)

Родена в София. Член на БКП от 1926 г. Политзатворничка (1925–1929; 1932–1935). Завършва МЛШ в Москва (1936–1939). Интернирана в лагер (1941–1943), откъдето избягва. Нелегална (1944). След 9 септември 1944 г. работи в профсъюзите. Кандидат-член (1945–1948) на ЦК на БКП и член (1948–1966) на ЦРК на БКП.

Сп – 67 Б, 16 л., 1972 г., маш.

За дейността на комсомолците и за младежкия процес през 1925 г. в София; за живота на комунистите в Софийския (1925–1929) и Старозагорския затвори (1932–1935).

Сп – 2526 Б, 43 л., 1983 г., маш.

Автобиографични бележки; за комсомолската ѝ дейност до 1925 г.; за арестуването и осъждането ѝ; за живота и просветната работа на политзатворниците (1925–1929); за включването ѝ в състава на ОК на БКП (1930); за учението ѝ в МЛШ в Москва (1936–1938); за завръщането ѝ в България (1939); за концлагерите и за впечатленията ѝ от съвместната работа с Йорданка Николова, Цола Драгойчева, Мара Петлякова и др.; за дейността ѝ след 9 септември 1944 г. като член на ръководството на БПС.

Сп – 2549 Б, 8 л., 1983 г., маш.

За дейността ѝ като сътрудник на отдел „Деловодство“ на ЦК на БКП (1929–1930); автобиографични бележки.

Сп – 2751 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За арестуването ѝ през април 1925 г., за съдебния процес; за живота на затворниците в Софийския затвор; за приемането ѝ за член на БКП в Софийския затвор (1926).

Сп – 2980 Б, 3 л., 1986 г., маш.

За срещите с Трайчо Костов през периода 1935–1948 г. и качествата му като другар и човек.

АРАБАДЖИЕВ, АТАНАС ЛАЗАРОВ (1914–1982)

Роден в гр. Гевгелий, Македония. Член на БКМС от 1929 г., на БКП – от 1935 г. Член на РК на БКП – Асеновград (1938–1940). Партизанин (1943–1944); командир на отряд в бригада „Васил Коларов“ (1944). След 9 септември 1944 г. служи като офицер в БНА; генерал-майор.

Сп – 68 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За завземането на властта на 9 септември 1944 г. в Асеновград.

АРАНДЖЕЛОВИЧ, РАДОМИР (1891–)

Роден в Светозарево, Сърбия. Член на ЮКП от 1922 г. Банков чиновник. Концлагерист в германските лагери Оснабрюк и Хамерщайн (1941–1945). Подпредседател на профсъюзите на Сърбия (1945–1947).

Сп – 69 Б, 7 л., б. д., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров на конгреса на Профинтерна в Москва (1928). *Сърбохърв. ез. Спомени – 2 л. Биогр. данни – 1 л. Превод – 4 л.*

АРГИРОВ, КОСТА ([1905]–)

Роден в Македония. Родителите му се преселват в Пловдив. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1925 г. Политзатворник (1926–1929). Сътрудник на ЦК на БКП (1929–1930). Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 2272 Б, 64 л., 1976 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. и априлските събития 1925 г. в Пловдив; за работата му като сътрудник на ЦК на БКП (1929–1930); за престоя му в затвора; за участието му в съпротивителното движение (1941–1944).

АРМЕНОВ, ИВАН ДИМИТРОВ (1904–)

Роден в с. Горно Броди, Серско. Член на БКМС от 1925 г., на БКП – от 1926 г. След I Световна война се преселва в България. Секретар на ОК на БКМС – Пловдив (1927–1929). Политзатворник (1929–1932). Политемигрант в СССР от 1935 г. Заболява и прекарва дълги години в Дом за инвалиди в Москва (1938–1957). През 1960 г. се завръща в България.

Сп – 70 Б, 160 л., 1957 г., рък.

За детските и младежките му години в Егейска Македония; за преселването му в Пловдив след 1918 г.; за работническото движение в Пловдив (1919–1923); за партийния и синдикалния печат; за Септемврийското въстание 1923 г.; за участието му в нелегална дейност, арестуването и съдебните процеси срещу него; за престоя му в затвора; за освобождаването и емигрирането му през Цариград в СССР; за заболяването и престоя му в дом за инвалиди в Москва (1938–1957).

АРМЯНОВ, АТАНАС СТЕФАНОВ (1901–1981)

Роден в Сливен. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1921 г. Завършва II мъжка гимназия

– София (1921); следва финанси и кредит в Берлин; завършва право в СУ (1934). Член на ОК на БКП – София (1925–1927). Секретар на ОК на БКМС – София (1924–1926). Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г. Дългогодишен адвокат в София (1934–1977).

Сп – 71 Б, 7 л., 1954 г., маш.

За младежкото движение в София; за срещи с Георги Димитров, Ламби Кандев и други партийни ръководители; за следването му в Берлин и за членуването му в дружество „Родина“ (1922–1924); за връщането му в България и участието му в нелегалната дейност на БКМС; за съдебния процес срещу Комсомола (1927).

АРНОТ, РОБИН ПЕЙДЖ (1891–)

Член-основател на КП на Великобритания; член на ЦК (1924–1938). Представител на партията при ИККИ (1936–1938). Директор на Маркс Мемориал Лайбръри (Библиотеката – паметник на името на Карл Маркс) от основаването ѝ през 1933 до 1947 г. Играе ръководна роля за развитието на сп. „Лейбър Мънтли“ от основаването му през 1921 г. до 60-те години. Автор на трудове по исторически и политически проблеми.

Сп – 72 Б, 40 л., 1966 г., б. п., маш.

За срещи с Георги Димитров на III и VI конгреси на Коминтерна и за контрапроцеса в Лондон през 1933 г. *Англ. ез.* – 18 л. *Биогр. данни* – 2 л. *Превод* – 19 л.

Сп – 2445 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Берлин през 1931 и 1932 г.

АСЛАНСКИ, ЯНЧО ГЕОРГИЕВ (1910–1998)

Роден в с. Дренково, Благоевградско. Дългогодишен печатарски работник в Държавна печатница – София.

Сп – 73 Б, 7 л., б. д., маш.

За нелегалната работа на партийната група в Държавната печатница в София (1938–1944).

АСТРУКОВ-ХЕРЦ, ЙОСИФ ХАНАЛЕЛ (1912–1996)

Роден в София. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1937 г. Студент в Прага, Белград и София (1937–1942). За нелегална дейност осъден на доживотен затвор (1942). След 9 септември 1944 г. – политически офицер в армията (1944–1961). Автор на „Звезди по пътя. Спомени“. С., Партиздат, 1986, 427 с.

Сп – 2683 Б, 14 л., 1980 г., маш.

За дейността на българските студенти–комунисти в Прага (1937–1939).

Забележка: Приложено сведение за дейността на студентите–комунисти в Прага (1937–1940) от Апостол Пашев, Георги Карагьозов-Недялков, Никола Русев, Веселин Велков, Пенчо Гичев.

Сп – 2978 Б, 5 л., 1986 г., маш.

За престоя и дейността на Трайчо Костов в Плевенския затвор (1943–1944).

Сп – 3009 Б, 11 л., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на българските студенти–комунисти в Прага и Белград (1937–1940).

АТАНАСОВ, АТАНАС ИВАНОВ

Сп – 2788 Б, 15 л., 1981 г., рък. и маш.

За първата жертва на преврата от 9 юни 1923 г. в с. Челюстница; за Септемврийското въстание 1923 г. във Фердинандско (Монтанско).

АТАНАСОВ, АТАНАС ХРИСТОВ

Сп – 2033 Б, 42 л., 1947–1959 г., рък.

Биографични данни и сведения за Андрей Пенев Денев, Атанас Петров Кръчмаров, Александър Иванов Димитров. *Писмо* – 2 л.

АТАНАСОВ, БОРИС (1883–1966)

Роден във Велико Търново. Член на БРСДП (т.с.) от 1908 г. Секретар на ОК на БКП – Велико Търново (1922–1923).

Сп – 74 Б, 9 л., 1958 г., маш.

За дейността на Русенската партийна организация от август 1923 г. до априлските събития през 1925 г. *Писмо* – 1 л. *Автобиография* – 2 л.

Сп – 2260 Б, 6 л., 1951 г., маш.

За събитията през април 1925 г. в Русе.

Сп – 2362 Б, 7 л., 1951 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. и за събитията в Русе след априлския атентат 1925 г.

АТАНАСОВ, ГАВРИЛ (ГАВРИЛ АТАНАСОВ АНГЕЛОВ) (1903–)

Роден в с. Габрово, Ксантийско. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1924 г. През 1925 г. емигрира в СССР. Завършва КУНМЗ (1927–1931). Сътрудник в ИККИ (1935). Сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП. Ръководител на партийния пункт в Прага (1936–1937). След 9 септември 1944 г. е ръководител на Партийната школа в Пловдив. Преподавател във военни учебни заведения (1949–1959). На работа в българското посолство в Москва (1959–1962). Автор на мемоарната книга „Страници от един живот“. С., Партиздат, 1989, 273 с.

Сп – 2577 Б, 111 л., 1983 г., маш.

За участието му в боевете на Червената армия срещу германските войски през 1941 г.; за сформирването на групата на Станке Димитров – Марек за изпращане със самолет в България (1944); за катастрофата на самолета; сведения за участниците в групата на Марек.

Сп – 2578 Б, 188 л., 1983 г., маш.

За участието му в дейността на БКМС в Пловдив; за Юнското и Септемврийското въстания 1923 г.; за провали, арести и затворнически дни; за дейността на Военната организация на БКП в Пловдивска област; за емигрирането му в СССР (1925); за учението и включването му в живота на българската политемиграция; за партийната и преподавателската му работа до 1936 г.

Сп – 2587 Б, 385 л., 1983 г., маш.

За дейността му като завеждащ междинния партийен пункт на ЦК на БКП в Прага (1936–1936); за провалите в партията, прекъсването на връзката със ЗБ и възникналите затруднения при прехвърлянето на хора и материали; сведения за дейността на Иван Димов Хаджидимов в партийния пункт в Прага. *Биогр. справка* (1984) – 2 л.

АТАНАСОВ, ГЕОРГИ ИВАНОВ

Сп – 75 Б, 7 л., 1958 г., маш.

За нелегалната работа на брат му Енчо Иванов Атанасов; за среща с него в румънски затвор; за пренасяне на нелегални материали от СССР (1920–1931).

АТАНАСОВ, ГРУДИ ДИМИТРОВ (1909–1991)

Роден в с. Аязляр (дн. с. Светлен), Търговишко. Член на БКМС от 1928 г., на БКП – от 1931 г. Секретар на ОК на БКП в Шумен (1937–1938; 1942–1944). Командир на IX ВОЗ. Осъждан задочно на смърт. След 9 септември 1944 г. е секретар на ОблК на БКП във Варна (1944–1947). Председател на ЦКК при ЦК на БКП (1949–1950). Председател на ГУ на трудови резерви и заместник-министър на културата (1951–1957). Посланик в Албания (1957–1959) и в СФРЮ (1959–1967). Член на ЦК на БКП (1943–1950; 1958–1976). Заместник-председател на НС на ОФ (1967–1972). Заместник-председател на Народното събрание (1973–1976). Автор на „По избрания път. Спомени“. С., Партиздат, 1986, 207 с.

Сп – 76 Б, 42 л., 1958, 1964 и 1980 г., рък. и маш.

За партизанското движение в IX ВОЗ – Шумен (1941–1944).

Сп – 2416 Б, 7 л., 1979 г., маш.

Автобиографични данни; за участието му в дейността на БКП; за срещи и впечатления от дейността на Георги Димитров.

Сп – 3028 Б, 21 л., 1987 г., маш.

За дейността на ОблК на БКП във Варна (1944–1948).

АТАНАСОВ, ИВАН

Сп – 77 Б, 5 л., б. д., маш.

За стачката на трамвайните служители на 6 септември и митинга на 7 септември 1944 г. в София.

Сп – 2351 Б, 16 л., б. д. п., маш.

За участието му в създаването и дейността на Спартаквата чета и на Комсомола в кв. Банишора в София (1919–1934); за дейността на работническите спортни клубове.

АТАНАСОВ, МАНО

Сп – 78 Б, 4 л., 1953 г., маш.

За поведението и дейността на Христо Михайлов на фронта през 1918 г.

АТАНАСОВ, НЕДЯЛКО (НЕДЯЛКО АТАНАСОВ МОЧУРОВ) (1881–1960)

Роден в с. Сломар, Великотърновско. Член на БЗНС (1908). Учител. Министър на железниците в правителството на Александър Стамболийски. Народен представител (1923; 1938–1939). След 9 юни 1923 г. е арестуван и осъден; избягва от затвора и емигрира в Югославия (1924–1933). Член на ЗП на БЗНС (1924–1925), а след разцеплението на земеделската емиграция – член на ръководството на нейното центристко крило (1925–1933). След амнистия се завръща в България; член (1933–1934) на ПП на БЗНС „Александър Стамболийски“. След 9 септември 1944 г. е член на опозиционния БЗНС (Никола Петков).

Сп – 3053 Б, 179 л., [1925 г.], маш.

За агентурата на реакцията в БЗНС през периода на управлението му; за коронния съвет и решението му за абдикация на цар Фердинанд (1918) – република или монархия да бъде България; за участието на БЗНС и Александър Стамболийски в управлението на страната; за подписването на Ньойския договор; за първите недоразумения и конфликти между БЗНС и БРСДП (т.с.); за самостоятелното управление на БЗНС; за подмолната борба срещу управлението на БЗНС; за ролята на цар Борис III; за конфликта на правителството на БЗНС със Светия Синод; за убийството на Александър Димитров; за ролята на Военната лига; за поведението на военния министър Коста Томов; за известията за подготвян въоръжен преврат; за пос-

ледната среща на Александър Стамболийски с цар Борис III; за преврата на 9 юни 1923 г.; за престоя на земеделските министри в Софийския затвор; за грешките по време на управлението на БЗНС.

АТАНАСОВ, ПЕТЪР БОЖИНОВ

Сп – 3069 Б, 7 л., 1986 г., маш.

За пътуването на три майки от Хасково до Плевен за свиждане със синовете им – политзатворници в Плевенския затвор; за провала на партийната организация в Хасково (1933); за съдебния процес и живота на политзатворниците.

АТАНАСОВ, СОТИР МИХАЙЛОВ (1915–)

Роден в Ямбол. Емигрант в СССР (1934–1956). Арестуван от НКВД и изпратен в лагер (1938–1944).

Сп – 3108 Б, 86 л., б. д. п., маш. (ксерокопие)

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на РМС в Ямбол; за емигрирането му в СССР (1934); за живота му в СССР под името Александър Димитрович Михайлов (1934–1956); за арестуването му от НКВД и престоя му в лагерите (1938–1944); за работата му на различни места в СССР (1945–1956).

Забележка: Споменът е незавършен.

АТАНАСОВ-ТИМОШКИН, ТОШО (ТОДОР АТАНАСОВ ТАНЕВ) (1909–)

Роден в с. Омурово (дн. с. Партизанин), Чирпанско. Член на РМС от 1930 г., на БКП – от 1933 г. Член на РК на БКП (1938–1941). Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОК на БКП – Чирпан; в ОК на БКП – Стара Загора; в МВР.

Сп – 79 Б, 4 л., 1959 г., маш.

За създаването и дейността на партизанската дружина „Георги Бенковски“ от Първа средногорска бригада „Христо Ботев“ (1943–1944).

АТАНАСОВ, ХРИСТО СТЕФАНОВ

Сп – 80 Б, 1 л., 1952 г., маш.

За нелегалните канали по пренасянето на в. „Работнически вестник“ от Виена за България (1923–1924).

АТАНАСОВ, ЩЕРЮ (ЩЕРЮ АТАНАСОВ ГЕОРГИЕВ) (1902–1967)

Роден в Любимец, Хасковско. Член на БКП от 1923 г. Един от организаторите на четническото движение в Хасковски окръг (1924–1925). Емигрира в СССР (1925), където завършва висше политическо образование и работи в Коминтерна. През 1936–1937 г. е в Париж и организира прехвърлянето на български емигранти в интернационалните бригади в Испания. През 1943 г. е изпратен със специална задача в щаба на югославското партизанско движение. В Отечествена война 1944–1945 г. е помощник-командир на Първа българска армия. След войната заема различни длъжности в БНА. Член на ЦК на БКП (1941–1962). Автор на исторически трудове по военно изкуство. Автор на „Записки на революционера. Спомени“. С., ДВИ, 1969, 399 с.

Сп – 81 Б, 111 л., 1967 г., маш.

За работата му под ръководството на Георги Димитров (1925–1949); за идейните борби между българските политемигранти в СССР; за работата му в Коминтерна; за работата му в Цариград и Париж по организацията на нелегални партийни канали; за дейността му в Бесарабия по осъществяване на връзки с Румънската КП (1940); за изпращането му със специална задача в Югославия (1943); за връзките

му с италиански и албански партизани; за създаването на I Софийска партизанска дивизия (1944).

Забележка: Спомените са незавършени поради смъртта на автора.

Сп – 82 Б, 576 л., 1961 г., т. I – III, маш.

Автобиографични бележки; за оформянето му като тесен социалист; за дейността на младежкото комунистическо дружество в Любимец (1919–1923); за Септемврийското въстание 1923 г. и четническото движение в Хасковски окръг (1923–1925); за четата на Митю Ганев (1924–1925); за емигрирането му в СССР (1925); за дейността му като сътрудник на НКВД; за работата му по линия на НКВД в Далечния Изток; за работата му по организацията на партийни канали в Цариград и Париж; за работата му по изпращане на партизани и диверсионни групи в тила на германците по време на II Световна война; за подготовката на български политемигранти в СССР за изпращането им в България (парашутисти и подводничари); за изпращането му със специална задача в Югославия (1943). *Рецензии и бележки* – 26 л.

АТАНАСОВ, ЩЕРЮ И ИВАН ПАШОВ

Сп – 83 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За участието на Щерю Атанасов в ГЩ на Въстаническата армия (август 1944 г.); за срещи на Иван Пашов, Рачо Ангелов, Григор Чешмеджиев, Димо Казасов с регентите в Боровец през август 1944 г.

АТАНАСОВ, ЯНКО (ЯНКО АТАНАСОВ ДИМОВ) (1900–1973)

Роден в с. Карабунар (дн. гр. Грудово). Член на БКП от 1922 г. След априлските събития 1925 г. емигрира в Турция и под името Йордан Тодоров Терзиев работи в съветското консулство в Цариград (1925–1930). От 1930 до 1944 г. е политемигрант в СССР, където завършва Института за червена професура (1934). През 1944 г. се завръща в България. Работи в ЦК на БКП и чете лекции по политикономия във ВПШ. Ръководител на катедрата по политикономия (1950–1963) и заместник-ректор (1951–1953; 1957–1959) на СУ.

Сп – 85 Б, 9 л., 1967 г., маш.

За емигрирането му в Турция (1925); за дейността на българската група в съветското консулство в Цариград (1925–1930); за грижите на Георги Димитров за българските политемигранти в СССР.

АТАНАСОВА, ЮРА ТОДОРОВА

Сп – 84 Б, 4 л., 1963 г., маш.

За посещение при Георги Кирков в болницата в София (1919); препис от статия за Георги Кирков от Тодор Атанасов (25 август 1919 г.).

Сп – 2344 Б, 2 л., 1963 г., маш.

За живота и дейността на Тина Киркова.

АТАНАСОВИ, ЕМИЛИЯ, ВИКТОРИЯ, ЛОРА И ВИХРА

Сп – 2678 Б, 42 л., 1979 г., маш.

За живота, служебната и партийната дейност на баща им Александър Атанасов.

АХЧИЕВ, ГЕОРГИ ИВАНОВ (1898–)

Сп – 86 Б, 8 л., 1962 г., маш.

За комунистите в концлагера „Гонда вода“; за връзките на Пловдивската партийна организация с тях (1941–1942).

АЦЕВ, ГЕОРГИ

Сп – 87 Б, 2 л., б. д., маш.

За въоръжената съпротива в Радомирско и Пернишко срещу преврата на 9 юни 1923 г.

АЦОВ, ПЕТЪР ГРИГОРОВ

Сп – 88 Б, 2 л., 1956 г., рък.

За дейността на Цачо Ненов от с. Гложене, Тетевенско, убит в Дирекцията на полицията (1931).

АЯНОВ, МАНОЛ АТАНАСОВ (1906–1993)

Роден в Бургас. Член на БКМС от 1919 г. След провал е затворен на о-в Св. Анастасия (1925), откъдето избягва. Политемигрант в СССР (1925–1950), където завършва инженерство и работи в Областното управление на Министерството на съобщенията в Ростов на Дон. През 1950 г. се завръща в България и работи в Министерството на съобщенията.

Сп – 2236 Б, 337 л., б. д. п., маш.

За комунистическото движение в Бургас (1919–1923); за Деветоюнския преврат, Септемврийското въстание 1923 г. и априлските събития 1925 г.; за книгата „Палачите“ на Анри Барбюс; за провала в Бургаската нелегална организация (1925); за бунта и бягството на 43-та комунисти и комсомолци от Бургаската нелегална организация на 29 юли 1925 г. от затвора на о-в Св. Анастасия край Бургас.

Сп – 2417 Б, 11 л., 1979 г., маш.

Автобиография.

Сп – 2418 Б, 10 л., 1982 г., маш.

За участието му в дейността на БКМС и БКП (т.с.) в Бургас; за бягството на 43-та комунисти и комсомолци от затвора на о-в Св. Анастасия край Бургас и емигрирането им през Цариград в СССР (1925).

Сп – 2419 Б, 16 л., 1981 г., маш.

За бягството на бургаски комунисти от затвора на о-в Св. Анастасия (1925).

Сп – 2420 Б, 7 л., 1979 г., маш.

За учението му в Съветския съюз и за оказана му помощ от Георги Димитров.

Сп – 2421 Б, 8 л., 1979 г., маш.

Критични бележки за неточности в телевизионния филм „На малкия остров“ при отразяване на фактите за бунта и бягството на политзатворниците от о-в Св. Анастасия (1925).

Сп – 2422 Б, 16 л., 1982 г., маш.

За младежкото и комунистическото движение в Бургас (1918–1925); за живота и дейността на Стефан Димитров в Бургас.

Сп – 2689 Б, 3 л., 1984 г., маш.

За дейността на Аврам Яков като член на ОК на Бургаската партийна организация (1920–1924).

Сп – 3013 Б, 74 л., 1987 г., маш.

За участието му в състава на свързочните войски в Отечествена война на Съветския съюз (1941–1945).

Сп – 3014 Б, 9 л., 1987 г., маш.

За живота и дейността на Велико (Васил) Петков Петров; за участието му в бунта и бягството от затвора на о-в Св. Анастасия (1925); за живота и дейността му като

политемигрант в СССР (1925–1945); за живота и дейността му след завръщането в България (1945).

Сп – 3018 Б, 7 л., 1987 г., маш.

За живота и дейността на Васил Господинов Таргов (1902–1968): за участието на Васил Таргов в бунта и бягството от затвора на о-в Св. Анастасия (1925); за дейността му като политемигрант в СССР (1925–1946); за работата му като радист в ЦК на БКП след 1946 г.

Сп – 3019 Б, 1012 л., 1987 г., маш.

Автобиографични бележки: за включването му в дейността на бургаската комсомолска организация; за арестуването и затварянето му на о-в Св. Анастасия (1925); за бягството на политзатворниците от острова и прехвърлянето им през Турция в СССР; за политемигрантските години и трудовата му дейност в Съветския съюз (1925–1950); за живота и работата му в България след завръщането му от СССР през 1950 г.

Сп – 3022 Б, 16 л., 1987 г., маш.

За живота и дейността на Тодор Фотакиев Георгиев: за участието му в подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. в Бургас; за арестуването му през 1923 и 1925 г.; за политемигрантските му години в СССР; за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за изпълнявани от Тодор Фотакиев задачи на съветското разузнаване.

Сп – 3023 Б, 22 л., 1987 г., маш.

За дейността на д-р Никола Максимов Фратев в Бургас до 1927 г. и като политемигрант в Одеса (1927–1930).

Сп – 3024 Б, 10 л., 1987 г., маш.

За живота и дейността на Георги Николов Гавазов: за работата му във Военната организация на БКП в Бургас (1924); за арестуването, бягството и емигрирането му в СССР (1925); за дейността му в Одеса, Първомайск и учението му в КУНМЗ – Москва; за включването му в интернационалните бригади и гибелта му в Испания (1937).

Сп – 3025 Б, 24 л., 1987 г., маш.

За живота и дейността на Георги Христов Попов като водач на чета в Троянския край през 1925 г. и за живота му като политемигрант в Съветския съюз; за дейността на Цочо Стоянов и Сали Ахмед Толев (участници в четата на Георги Попов) като политемигранти в СССР.

Б

БАБАКОВ, ПЕТЪР ДИМОВ (1917)

Роден в с. Колю Мариново, Чирпанско. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА; преподавател във ВА „Г. С. Раковски“; полковник.

Сп – 89 Б, 9 л., б. д. п., маш.

За дейността на Първа средногорска партизанска бригада „Христо Ботев“ през август и септември 1944 г.

БАБУЛСКИ, АНДРЕЙ ПЕТКОВ (1913-2002)

Роден в с. Селановци, Врачанско. Завършва Висша търговска академия – Варна; дългогодишен счетоводител в отдел „Народна просвета“ на ОНС – Враца.

Сп – 90 Б, 1 л., 1970 г., маш.

За участието на Иван Ненков Монов в Испанската гражданска война (1936–1939) и в съпротивителното движение във Франция (1940–1944).

БАГРЯНОВ, ИВАН ИВАНОВ (1891–1945)

Роден в Разград. Завършва Военното училище в София. Участва в Балканската и I Световна войни. Адютант на цар Фердинанд и на цар Борис III. След войната следва право в София и агрономство в Лайпциг и Виена. Занимава се със земеделие в собственото си стопанство край Разград. Министър на земеделието и държавните имоти (1938–1941). Министър-председател (1 юни – 1 септември 1944 г.). Осъден на смърт от Народния съд (1945); присъдата отменена (1996).

Фонд 147 Б, оп. 3, а.е. 1261, 32 л., 1944 г., б. п., циклостил.

Автобиография.

БАЙЧЕВ, БОЯН П. ([1910]–)

Роден в Горнооряховско. Учител в Пиринския край и в Демирхисарско. Партизанин в отряд „Яне Сандански“ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в МНП.

Сп – 91 Б, 16 л., 1957 г., маш.

За връзките между комунистите от Светиврачка (Санданска) и Петричка околии и организациите на Гръцката КП в Демир Хисар и Серес (1941–1944); за съвместна дейност на български и гръцки партизани; за дейността на партизанските отряди „Антон Попов“ и „Яне Сандански“; за събитията в Беломорска Тракия през есента на 1944 г.

БАЙЧЕВ, ГЕОРГИ ДИМОВ (1918–)

Роден в Лясковец. Член на БКП от 1943 г. Следва строително инженерство в Бърно, Братислава и Дрезден. Един от учредителите на партийната група на инженерите в София; участва в нелегалната дейност на БКП. След 9 септември 1944 г. работи в БДЖ; директор на „Транспроект“; заместник-министър на транспорта.

Сп – 92 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За дейността на организацията на българските студенти (БОНСС) в Братислава (1935–1940).

БАКАЛОВ, ГЕОРГИ (МАЛКИЯ) (1904–)

Роден в с. Пчелище, Великотърновско. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1924 г. Завършил средно техническо училище. След 9 септември 1944 г. – на партийна работа.

Сп – 2756 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За влизането му в Комсомола (1921); за участието на комсомолците от Габрово в Деветоюнските събития 1923 г., за дейността му сред миньорите от Перник (1924); за изграждане на нелегални комсомолски групи в Перник (1924–1925).

БАКАЛОВ, ДИМО ИВАНОВ (1909–)

Роден в с. Иванча, Търговишко. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1934 г. Член на ръководството на БОНСС в СУ (1932–1934). Член на РК на БКП – Перник (1934–1938). Осъден на доживотен затвор (1943). След 9 септември 1944 г. е партиен и административен работник.

Сп – 2244 Б, 11 л., 1973 г., маш.

За политическата дейност на БОНСС сред студентите в София (1933–1934).

БАКАЛОВ, ИВАН ДИНЕВ (1887–1968)

Роден в с. Стоил войвода, Новогагорско. Член на БКП от 1919 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в СССР (1923–1937). Завършва КУНМЗ (1927–1931). През 1937 г. се завръща в България. Ятак и партизанин (1943–1944). Участник в Отечествена война 1944–1945 г.

Сп – 96 Б, 2 л., 1963 г., маш.

За учредяването и дейността на комуната „Димитър Благоев“ в СССР (1924–1927).

БАКАЛОВА, МАГДАЛЕНА ГРИГОРОВА (1910–)

Родена в Крива паланка, Македония. Член на БКП от 1945 г. През 1924 г. идва в България да учи. Завършва Педагогическото училище в Самоков. През 1929–1930 г. живее в семейството на Магдалена и Стефан Баръмови. До 1944 г. е учителка в с. Богослов, Кюстендилско. След 9 септември 1944 г. работи в София. По нейна инициатива се създава първата ученическа занималня в София (1946), където тя работи до пенсионирането си (1960).

Сп – 2504 Б, 11 л., 1982 г., маш.

За пребиваването ѝ в семейството на Магдалена и Стефан Баръмови (1929–1930) и за контактите ѝ с Парашкева Досева Димитрова. *Биогр. справка* – 1 л.

БАКАЛОВА, СТЕФАНА (1882–1955)

Родена в Трявна. Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г. Съпруга на Георги Бакалов. Емигрантка в СССР.

Сп – 97 Б, 1 л., б. д. п., маш.

За първомайската манифестация в София през 1924 г.

Сп – 98 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За причините за неизбухването на Септемврийското въстание 1923 г. в София.

Сп – 99 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За митинга против опита за преврат в София през март 1922 г.

Сп – 100 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За политическите акции на БКП (1921–1922).

БАКЪШОВ, ВАСИЛ НИКОЛОВ (1886–1976)

Роден в Белица, Разложко. Член на БКП от 1919 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Ятак (1941–1944).

Сп – 101 Б, 6 л., [1953 г.], рък. и маш.

За участието на въоръжен отряд от Белица в Септемврийското въстание 1923 г.; за бойните действия в Разлог; за неуспеха на въстанието.

БАЛАБАНОВ, ВИЧО ГЕНОВ (1891–1974)

Роден в Котел. Член на БРСДП (т.с.) от 1911 г. Секретар на ГК (ОкК) на партията в Котел (1912–1925), член на ОК на БКП – Сливен (1922–1925). Член на ОкК на РП в Котел (1931–1934). Общински съветник в Котел (1932–1934). Интерниран в концлагера „Еникьой“ (1941–1942).

Сп – 102 Б, 3 л., 1956 г., маш.

За създаването и дейността на партийната група в Котел и околността (1909–1923). *Биогр. справка* – 1 л.

Сп – 103 Б, 4 л., 1958 г., маш.

За участието му във II партийна конференция на БРСДП (т.с.) в София (1918).

Сп – 104 Б, 6 л., 1948 г., маш.

За дейността на партийната организация на БРСДП (т.с.) в Котел; за железничарската стачка; за участието му в I конгрес на БКП (т.с.) през 1919 г.; за Септемврийското въстание 1923 г.; за четническото движение 1924 г. в Котленско; за участието му в дейността на БКП (1925–1944).

Сп – 105 Б, 2 л., 1954 г., маш.

За опазването на знамето на Котленската организация на БКП през нелегалния период (1924–1944).

Сп – 106 Б, 3 л., 1961 г., маш.

За срещи с Георги Кирков в Сливен през 1913, 1918 и 1919 г.

Сп – 107 Б, 43 л., [1962 г.], маш.

За работническото и социалдемократическото движение в Котел и Котленско (1908–1923); за срещите му с Димитър Благоев, Георги Димитров, Васил Коларов и други партийни ръководители.

Сп – 108 Б, 2 л., 1963 г., маш.

За срещи с Васил Коларов в София през 1919 г. и в Котел през 1920 г.

Сп – 109 Б, 2 л., б. д., маш.

За срещи с Антон Иванов в София през 1919 и 1922 г.

Сп – 110 Б, 5 л., 1967 г., маш.

За Георги Димитров и партийното събрание в Русе през 1909 г.

БАЛАБАНОВ, САВА ДИМИТРОВ (1890–)

Роден в Чирпан. Член на БКП (1923–1926). За нелегална дейност арестуван и осъден (1925); избягва от затвора и емигрира в СССР (1926–1946). Член на ВКП (б) (1926–1933); изключван и реабилитиран. През 1946 г. се завръща в България.

Сп – 111 Б, 11 л., 1948 г., рък.

За участието на партийната организация в Стара Загора в Септемврийското въстание 1923 г.; за четническото движение 1924 г.; за емиграцията му в СССР (1926).

Сп – 112 Б, 2 л., 1957 г., рък.

Автобиографични данни: за участието му в подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. и в четническото движение 1924 г.; за дейността на нелегалния канал през турската граница; за емигрирането и живота му в СССР (1926–1945).

БАЛАН, СТАНИСЛАВ АЛЕКСАНДРОВ (1897–1986)

Роден в София. Син на акад. Александър Теодоров – Балан. Учи в Роберт-колеж и във Френския колеж в Цариград (1908–1912). Завършва право в СУ. Секретар в МВнР (1937–1940). Секретар на цар Борис III (1940–1943). След 9 септември 1944 г. работи като преводач в БАН.

Сп – 2675 Б, 5 л., 1984 г., маш.

За приятелските му отношения с Трайчо Костов през ученическите години в I-ва мъжка гимназия в София; сведения за Трайчо Костов като ученик; за ходатайството на Балан за Трайчо Костов пред цар Борис III по време на процеса през 1942 г. *Биогр. справка* – 1 л.

БАЛЕВ, КАЛЮ МИЧЕВ (1890–1979)

Роден в Троян. Член на БРСДП (т.с.) от 1910 г. Член на местния партийен комитет. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г. След 9 септември 1944 г. е член на ОКК на БКП и ОФ – Троян.

Сп – 1136 Б, 2 л., 1962 г., маш.

За предизборна реч на Георги Кирков в Троян на 21 август 1911 г.

БАЛЕВСКА, АНГЕЛИНА МАРИНОВА

Сп – 114 Б, 11 л., 1969 г., маш.

За дейността на женското македонско дружество в Асеновград (1928–1936) и за конгреса във Варна (1934).

БАЛЕВСКА, НЕДЕЛЯ КЪНЧЕВА (1900–1978)

Родена в с. Угърчин, Ловешко. Член на БКП от 1920 г. Завършила медицина в Австрия (1929). Свидетел на Георги Димитров на Лайпцигския процес (1933).

Сп – 115 Б, 5 л., 1959 г., маш.

За работата на партийната група за съдействие във Виена (1922–1929).

БАЛЕВСКИ, ВАСИЛ СПАСОВ (1912–1982)

Роден в Троян. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1930 г. Секретар на ОК на РМС в Плевен. Завеждащ връзките на БКМС с КИМ в Прага (1934). Завършва МЛШ в Москва (1938). Секретар на ОблК на РМС в Пловдив и член на ЦК на РМС. Арестуван и осъден на 12 г. затвор (1941). През 1943 г. избягва и става партизанин. Командир на отряд „Георги Бенковски“ и заместник-командир на бригада „Васил Коларов“ (1944). След 9 септември 1944 г. работи в МВР, заместник-министър на леката и хранителна промишленост. След 1963 г. е посланик в Сирия, Република Гвинея, Сиера Леоне, Сенегал. Член на ЦРК (1958–1962) и на ЦКРК (1976–1982) на БКП.

Сп – 2396 Б, 18 л., 1982 г., маш.

За престоя му в Москва и за впечатленията от срещите и разговорите му с Георги Димитров (1936–1938); за впечатления от Георги Димитров в София (1945–1948); за работата му като командир на Вътрешни войски (1948).

Сп – 2426 Б, 39 л., 1974 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността му като завеждащ връзките на БКМС с КИМ в Прага; като член на ЦК на РМС, секретар на ОК на БКМС и член на ОК на БКП в Пловдив (1939–1941); като политзатворник (1941–1943) и като партизанин в отряд „Георги Бенковски“, Асеновградско (1943–1944); за участието му в Отечествената война (1944–1945). *Биогр. справка* – 2 л.

БАЛЕВСКИ, ВАСИЛ СТ.

Сп – 116 Б, 3 л., 1962 г., маш.

За среща на Никола Карев с Димитър Благоев и Георги Кирков в София (1905); за посещение на Георги Кирков в Троян (1911).

БАЛКАНСКИ, ДИМИТЪР ИВАНОВ (1889–1963)

Роден в Кюстендил. Член на БКП от 1919 г. Печатарски работник; работи в печатницата на БКП; сътрудничи при организиране на нелегални партийни печатници след 1923 г. Работи във вестниците „Новини“, „Ехо“ и „Поглед“ (1930–1933). Укрива ранени партизани и нелегални дейци на БКП (1941–1944).

Сп – 117 Б, 5 л., 1951 г., маш. и рък.

За контактите му с Георги Димитров (като печатарски работник) и по-късно при различни обществено-политически прояви (1905–1923).

БАЛКАНСКИ, ТРИФОН РАНГЕЛОВ (1920)

Роден в с. Спанчевци, Монтанско. Член на БКП от 1942 г. Като войник преминава при югославските партизани (май 1942 г.) – в Топличкия отряд. По-късно е в Трънския отряд и във Втора Софийска народоосвободителна бригада. По време на Отечествената война (1944–1945) е помощник-командир на Втора конна бригада. В БНА заема редица командни длъжности. Има военен чин генерал-лейтенант. Първи заместник-завеждащ отдел „Военен“ („Социална и национална сигурност“) на ЦК на БКП (1965–1986). Кандидат-член (1966–1971) и член (1971–1986) на ЦК на БКП. Автор на „Нашите партизански пътища. Спомени“. С., ДВИ, 1985, 440 с.

ЧП – 116 Б, необработено:

– 86 л., 1955–1986 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на БКП; за дейността му като партизанин; за Батулийската битка (1944). *Приложение – списък на партизаните от войнишкия партизански батальон „Христо Ботев“ при негово-то създаване (1943); списък на участниците във II Софийска народоосвободителна бригада (1944).*

**БАЛКАНСКИ, ТРИФОН РАНГЕЛОВ
И НИКОЛА МИХАЙЛОВ ЛАЗОВ**

Сп – 118 Б, 20 л., 1946 г., маш.

За дейността на Втора софийска народоосвободителна бригада (1944). *Списъци – 2 л. (на убитите и на живите бойци от Войнишкия партизански батальон „Христо Ботев“).*

БАЛОВ, ПАНЧО ДИМИТРОВ (1920–1994)

Роден в с. Душанци, Пирдопско. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. завършва стоматология; работи във Военно-медицинската академия – София. Автор на книгата „Изминалото на с. Душанци, Софийско“.

Сп – 3065 Б, 2 л., 1988 г., рък.

За обезоръжаването на войнишкия пост на Предела-Козница от чета „Тодор Каблешков“ на партизанската бригада „Георги Бенковски“ (1944).

БАЛЮЧЕВ, ВЛАДИМИР ИЛИЕВ (1912–1996)

Роден в с. Жужулци, Костурско. След 1918 г. семейството се преселва в София. Дългогодишен журналист.

Сп – 2916 Б, 11 л., 1985 г., маш.

За официалното посещение на българска журналистическа делегация в Италия през ноември 1932 г.; за посещението ѝ при Мусолини, папа Пий XI и генерал Иван Вълков в Рим.

БАНГИЕВ, МАРИН ИЛИЕВ (1920–1997)

Роден в с. Веселин, Варненско. Член на БКП от 1942 г. Член на бойна група във Варна. Осъден на доживотен затвор (1941). След 9 септември 1944 г. е секретар на Георги Димитров (1945). Работи в ЦК на РМС (1946–1950), в ГК и ОК на БКП – Варна (1951–1956), в ЦК на БКП, заместник-министър на транспорта, посланик в Кипър.

Сп – 2984 Б, 10 л., 1986 г., маш.

За престоя в една килия с Трайчо Костов в Плевенския затвор (1943–1944); за поведението на Трайчо Костов след 9 септември 1944 г.

БАНДЖИЙСКИ, ИВАН

Сп – 119 Б, 4 л., [1964 г.], маш.

За сражението на части от българската армия с германски войски край Ихтиман в началото на септември 1944 г. *Писмо* – 1 л.

БАНОВ, ХРИСТО

Сп – 120 Б, 9 л., б. д., маш.

За акция на средногорските партизани през юли 1944 г. за превземането на немска радиостанция край с. Спасово, Чирпанско.

БАНОВСКИ, ТОНЧО

Сп – 121 Б, 1 л., 1964 г., маш.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с.

БАРАБАШ, ТИБОР

Сп – 2461 Б, 5 л., [1982 г.], маш.

За срещи и разговори на унгарски писатели с Георги Димитров в София (1947).

БАРАНОВА, МАРИЯ ИВАНОВНА

Сп – 122 Б, 5 л., 1972 г., рък.

За посрещането в Москва след освобождаването от затвора в Германия на Георги Димитров, Васил Танев и Благой Попов през февруари 1934 г. *Рус. ез.* – 5 л.

БАРАТАШВИЛИ, ГРИГОРИЙ АБЕСАЛОМОВИЧ

Сп – 123 Б, 7 л., 1959 г., маш.

За посрещането и пребиваването на Георги Димитров в гр. Боржоми в СССР (1934). *Писма* – 2 л. *Рус. ез.*

Сп – 2253 Б, 14 л., 1975 г., маш.

За Георги Димитров по време на почивка в гр. Боржоми, Грузинска ССР и за срещите му с трудещи се от района (1934). *Рус. ез.* – 13 л. *Писмо* – 1 л.

БАРОВ, ДИМИТЪР АТ.

Сп – 125 Б, 16 л., б. д., рък.; препис (маш.) – 8 л.

За разцеплението на партията; за изключването на анархолибералите от партията; за Димитър Благоев и Георги Димитров; за мисията на Лев Троцки в България; за дейността на Лозенската партийна организация по подготовката на Септемврийското въстание 1923 г.; списък на организацията на тесните социалисти в София след разцеплението (1903).

БАРОВ, ЦВЯТКО ДЕЯНОВ (ИКОНОМА) (1914–1993)

Роден в Панагюрище. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1935 г. От 1936 г. е член, а от 1941 г. – секретар на ОК на БКП в Панагюрище. През 1942 г. става партизанин, а от юни 1944 г. е командир на партизанската бригада „Георги Бенковски“. След 9 септември 1944 г. завършва ВПШ (1951). От 1952 г. до пенсионирането си работи в МВР, където достига до чин генерал-майор.

Сп – 124 Б, 16 л., б. д. п., маш.

За партизанското движение през 1941–1944 г. и установяването на новата власт на 9 септември 1944 г. в Панагюрска околия.

Сп – 2367 Б, 58 л., 1981 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността му като като член на ОК на РМС и БКП в Панагюрище (1936–1942); за дейността му като партизанин и командир на партизанска бригада „Георги Бенковски“ (1942–1944).

Приложение: 27 броя сведения, писма, справки, характеристики и други документи за дейността на БКП и РМС в Панагюрския край (1941–1944).

Сп – 2961 Б, 294 л., 1986 г., маш.

За създаването и дейността на отряд „Георги Бенковски“ от III (Пазарджишка) ВОЗ и прерастването му в партизанска бригада; списък на командния и личния състав на партизанска бригада „Георги Бенковски“; списък на партизаните по семейства; списък на загиналите партизани; списък на партизаните и ятаците, участвали като доброволци в първата фаза на Отечествената война 1944–1945 г.

БАРУТЧИЕВ, ВЛАДИМИР ХРИСТОВ (1912)

Роден в Кюстендил. Член на РМС от 1930 г., на БКП – от 1932 г. Избран за секретар на ОК на РМС и за член на РК на БКП. След 9 септември 1944 г. завършва ВА „Г. С. Раковски“; работи в органите на МВР; полковник.

Сп – 126 Б, 4 л., 1968 г., маш.

За провеждането и работата на IV-та нелегална конференция на БКМС през февруари 1935 г. в София. *Писмо* – 1 л.

Сп – 2259 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За срещите му със Станке Димитров – Марек в София (1936) и в Москва (1938) и впечатленията му от него като преподавател в МЛШ.

БАРУТЧИЕВ, ЛЮБОМИР ХРИСТОВ (1907–1991)

Роден в Самоков. Член на БКП от 1926 г. Секретар на ЦК на РМС (1929–1931). Член на ЦК на НРПС (1931–1937). Въдворен в лагер (1942–1943). След 9 септември 1944 г. служи в МНО (1945–1961). Член на ЦК на НТС (1962–1972).

Сп – 2927 Б, 13 л., 1978 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността му в НРПС след атентата през 1925 г.; като секретар на ЦК на РМС (1929–1931); като член на ЦК на НРПС (1931–1937); за арестуването и изпращането му в лагера „Кръсто поле“ (1942–1943); за работата му след 9 септември 1944 г.

БАРУХ, АРМАНД САБАТ (1908–1990)

Роден в София. Член на БКМС от 1926 г., на БКП – от 1928 г. Член на РК на БКП – София (1931). Интерниран в лагер (1941–1943). След 9 септември 1944 г. е главен редактор на в. „Еврейски вест“; драматург на Столичния общински театър; завеждащ отдел в редакцията на в. „Литературен фронт“. Писател – автор на романи, разкази; литературно-критически статии. Автор на „Отломки. Спомени“. С., Български писател, 1984, 175 с.

Сп – 2298 Б, 20 л., 1975 г., маш.

Автобиографични бележки; за партийно-политическата и литературно-журналистическата му дейност (1926–1962); лични впечатления за Емил Шекерджийски, Тодор Павлов, Александър Димитров, Георги Бакалов, Христо Михайлов, Станка Цекова, Лиляна Димитрова, Гица Стоянова и др.

БАТАЛОВ, ИЛЯ ТРОФИМОВИЧ (1907–)

Руснак. Член на ВЛКСМ от 1923 г., на ВКП (б) – от 1926 г. Завършва висше инженерно образование (1936). Работи в Кострома – заема различни ръководни стопански и партийни длъжности: заместник-директор на костромската ТЕЦ; заместник-директор на комбинат „Вл. И. Ленин“; секретар на РК и на ГК на КПСС.

Сп – 127 Б, 10 л., 1969–1970 г., маш.

За среща на Георги Димитров с избирателите от Костромски окръг – СССР (1937). *Рус. ез. Спомен* – 3 л. *Биогр. данни* – 1 л.; *писма* – 2 л.; *снимки* – 2 бр.

Сп – 2479 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За срещи с Георги Димитров в Кострома и Москва при избирането му за депутат във Върховния съвет на СССР (1937).

БАХНЕВ, ЮЛИЙ ДИМИТРОВ (1904–1977)

Роден в с. Садина, Поповско. Член на БКП от 1923 г. Емигрант в СССР (1923–1945); завършва висше икономическо образование; работи като икономист и преподавател; политически офицер в Червената армия (1941–1944). През 1945 г. се завръща в България; работи в ЦК на БКП (1945–1947); заместник-ректор на ВПШ (1947–1959); професор във ВССИ – София (1959–1974).

Сп – 2706 Б, 3 л., б. д., маш.

За дейността и личните качества на Александър Атанасов. *Биогр. справка* – 1 л.

БАЧИНО, ХУЛИО (1892–)

Деец на работническото движение в Уругвай. Генерален секретар на Уругвайската КП (1922–1927; 1930–1938). Посещавал е три пъти СССР. През 1934 г. отива в Москва, за да посрещне Георги Димитров след освобождаването му от германския затвор.

Сп – 128 Б, 4 л., 1971 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в Москва (1934–1935). *Исп. ез. Спомени* – 1 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 2 л.

Сп – 2299 Б, 3 л., 1971 г., маш.

За съвместната му работа и контакти с Георги Димитров в Москва (1934–1935). *Биогр. данни* – 1 л.

БАШИКАРОВ, ГЕОРГИ ПЕТРОВ (1906–1989)

Роден в с. Смилец, Панагюрско. Член на БКМС от 1923 г. Участник в четата на Йордан Кискинов (1925). Емигрант в Югославия (1925–1930) и СССР (1930–1941). Завръща се в България с група парашутисти; заловен и осъден на доживотен затвор (1942). След 9 септември 1944 г. работи в МВР до 1949 г. и в ДСО „Винпром“ до 1969 г. Автор на мемоарните книги „Кискиновата (първа Средногорска) чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с. и „Скок в нощта. Спомени, 1924–1944“. С., Партиздат, 1978, 223 с.

Сп – 93 Б, 31 л., 1964 г., маш.

Протокол от обсъждането на книгите на Георги Башикаров „Кискиновата чета“ и на Добрин Мичев „Четническото движение в България 1924–1925 г.“, състояло се на 2 октомври 1964 г. в ГК на БКП – Троян.

Сп – 94 Б, 9 л., 1964 г., маш.

Писмо от ГК на БКП – Троян относно книгите на Георги Башикаров „Кискиновата чета“ и на Добрин Мичев „Четническото движение в България 1924–1925 г.“ (бележки и сведения за дейността на Троянската чета).

Сп – 95 Б, 2 л., 1964 г., маш.

Писмо от ОбК на БКП в с. Дълбок дол, Ловешко относно книгите на Георги Башикаров „Кискиновата чета“ и на Добрин Мичев „Четническото движение в България 1924–1925 г.“ (бележки и сведения за дейността на Троянската чета с командир Георги Христов Попов).

Сп – 129 Б, 11 л., 1964 г., маш.

Отговор на критичните бележки, направени от Георги Попов върху книгата му „Кискиновата чета“.

Сп – 2521 Б, 31 л., 1983 г., маш.

За включването му в комсомолската дейност в с. Смилец; за Септемврийското въстание 1923 г. в Панагюрска околия; за участието му в четническото движение (1924–1925). *Биогр. справка* – 1 л.

Сп – 2522 Б, 20 л., 1983 г., маш.

За живота и дейността му като политемигрант в Югославия и СССР (1925–1941); за включването му в работата на канала за прехвърляне на материали и уреждане пътуването на партийни и комсомолски дейци; за учението му в КУНМЗ.

Сп – 2523 Б, 18 л., 1983 г., маш.

За включването му в групата на парашутистите, прехвърлени от СССР през октомври 1941 г. в България; за процеса срещу парашутистите (1942).

Сп – 2800 Б, 15 л., 1984 г., маш.

За живота и дейността на Георги Ликин (Дед) от 1922 до 1941 г.: за връзките му с четата на Йордан Кискинов; за посещения на Христо Михайлов в четата на Кискинов; за емигрирането на Георги Ликин в СССР (1925); за служебната и обществено-политическата му дейност в Трансформаторния завод в Москва; за обучението му в КУНМЗ; за псевдонима на Дед; за отношението към семейството му; за подбора и подготовката на подводничарите; за някои слабости в политемигрантските среди; за масовизирането и зимуването на партизанския отряд „Антон Иванов“ (1943–1944).

БАШЛИЕВ, СТАМАТ ИВАНОВ (1910–)

Роден в с. Лехово (Карасохаре), Демирхисарско, Гърция. Член на Гръцката КП от 1947 г. Партизанин в ГДА (1947–1949). През 1949 г. се прехвърля в България; живее 2 г. в Плевен, след което се установява във Варна.

Сп – 2893 Б, 6 л., 1976 г., рък. – 3 л.; препис (маш.) – 3 л.

За участието му в партизанското движение в Гърция (1946–1949); данни за загинали партизани от с. Лехово.

БАШЛИЕВА, ЕЛЕНА ВЕЛЕВА (ХРИСУЛА) (1921–)

Родена в с. Лехово, Благоевградско. Омъжва се в с. Старо Лехово, Серски окръг, Гърция. Помага на ЕАМ (1941–1945) и на партизаните от ГДА (1946–1947). През 1947 г. съпругът ѝ става партизанин от ГДА, а тя преминава с децата си в България. През 1950 г. е изпратена в Румъния, а през 1955 г. отново се завръща в България; семейството се установява във Варна.

Сп – 2863 Б, 10 л., [1976 г.], рък. – 5 л.; препис (маш.) – 5 л.

Автобиографични бележки; за дейността на съпруга ѝ Вельо Иванов Башлиев като член на ЕАМ (1941); за дейността ѝ като ятак на партизани и тяхна свръзка.

БАШЛИЕВА, ЕЛЕНА СТАМАТОВА (1919–)

Родена в с. Сангелъово, Серски окръг, Гърция. Партизанка в ГДА (1948–1949). През 1949 г. преминава в България; живее 2 г. в Плевен, след което се установява с мъжа си във Варна.

Сп – 2864 Б, 13 л., [1976 г.], рък. – 7 л.; препис (маш.) – 6 л.

За дейността на съпруга ѝ Стамат Иванов Башлиев като помагач на партизаните от ЕЛАС; за арестуването му; за участието ѝ в партизански акции в Гърция (1946–1949).

БЕЗЛОВ, СТЕФАН КЪНЧЕВ ([1888]-[1964])

Роден в с. Шипка, Казанлъшко. Член на БРСДП (т.с.). Участва в Балканската война. Участва в дейността на БКП.

Сп – 130 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За посещенията на Вл. И. Ленин в квартирата на болен български студент (Павел Баев Попов) в Швейцария.

Сп – 131 Б, 39 л., б. д. п., рък., маш.

За антивоенната дейност на Георги Кирков през Балканската война 1912–1913 г.; за речите му срещу западните социалдемократи Карл Легин и Парвус при посещението им в България.

БЕКЯРОВ, ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ

Сп – 132, 4 л., 1965 г., маш.

За дейността на Васил Иванов Новаков в армията (1914–1918) и в Септемврийското въстание 1923 г.

БЕЛЕВ, КРЪСТЮ ДИМИТРОВ (1908–1978)

Роден в с. Горно Броди, Македония. Член на БКМС и БКП. Юношеските и младежките си години прекарва в Пловдив. Излежава присъда по ЗЗД (1926–1932). Участва в I Световен конгрес против войната в Амстердам (1932) и в конгреса на Международната асоциация на писателите против фашизма в Мадрид (1937). Въдворен в концлагер (1941–1942), а оттам изпратен в затвора (1942–1944). След 9 септември 1944 г. се отдава изцяло на писателска дейност – автор е на повече от 40 книги – романи, повести, разкази, очерци, пътеписи, пиеси.

Сп – 2317 Б, 14 л., 1970 г., маш.

За участието им с Георги Димитров на Първия световен конгрес против войната в Амстердам (1932); за участието му на Международната конференция на писателите-антифашисти и на Международния конгрес на студентите в Амстердам през август 1932 г.

БЕЛЕВА, НОНА РАДЕВА (1901–1984)

Родена в Пирдоп. Безпартийна. Работничка – шивачка. Помагала на сестра си Маня Радева Енчева-Йоловска в нелегалната ѝ дейност преди 9 септември 1944 г.

Сп – 2530 Б, 6 л., 1983 г., маш.

За живота на брат ѝ Дойчо Радев Енчев: детски и ученически години; участие в I Световна война и пленничество; нелегалната му дейност; емигрирането в СССР и работата му като офицер в Червената армия (1925–1930). *Биогр. справка* за Нона Белева – 1 л.

БЕЛИЧ, СТЕВАН (1906–)

Роден в с. Железник край Белград. Член на Югославската КП от 1926 г. От 1928 г. е в емиграция – в Италия, Австрия, Чехия и Германия (1928–1930) и в Съветския съюз (1930–1945). В Москва завършва КУНМЗ (1931–1933). Работи в Западен Сибир (1933–1935). Участва в Испанската гражданска война (1936–1939). След това отново е в СССР (1939–1945). През 1945 г. се завръща в Югославия.

Сп – 133 Б, 11 л., б. д., маш.

Срещи с Георги Димитров в Берлин, Хамбург и Москва (1930–1939). *Сърбохърв. ез. Спомени* – 4 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 6 л.

БЕЛОМЪЖОВ, ВЕСЕЛИН ТОТЕВ (1918–1993)

Роден в с. Катунец, Ловешко. Политзатворник (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в МС; заместник-председател на ДПК; представител на НРБ в СИВ; заместник-председател на Комитета за наука и технически прогрес; посланик в Дания. Автор на книгата „Не само спомени: 1925–1944“. С., ДВИ, 1986, 263 с.

Сп – 2971 Б, 3 л., 1986 г., маш.

За дейността на Трайчо Костов в Плевенския затвор (1943–1944); за работата на Трайчо Костов в МС (1948).

Сп – 3083 Б, 4 л., 1989 г., маш.

За работата му в МС под ръководството на Владимир Поптомов, заместник-председател на МС (1950).

БЕЛСТОЙЧЕВА-СИМИТЧИЕВА, ЛЮБА

Сп – 2372 Б, 6 л., 1981 г., маш.

За положението на бедното население в Самоков след I Световна война; за спекулантите-търговци; за бунта на жените през 1918 г. в Самоков. (*Стенограма*).

БЕЛЧЕВ, ИВАН И ДР.

Сп – 134 Б, 8 л., б. д., маш.

За подготовката на военна организация в Сливенско за участие в Септемврийското въстание 1923 г.

Автори: Борис Кондаков, Иван Динев, Александър Тодоров, Коста Васев, Христо Джисов, Георги Омайников, Христо Чернев.

БЕЛЧОВ, ТОДОР РАШКОВ (1905–1981)

Роден в Стрелча. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 135 Б, 16 л., 1963 г., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в с. Стрелча, Пловдивско.

Сп – 136 Б, 10 л., 1964 г., маш.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с. *Писмо* – 1 л.

БЕНКА, АНТОН

Сп – 137 Б, 3 л., 1964 г., маш.

За участието на българи в съпротивителното движение в Словакия през 1944–1945 г. *Слов. ез. Сведение* – 1 л. *Превод* – 2 л.

БЕНТЪН

Сп – 2448 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За Лайпцигския процес и за контрапроцеса, проведен в Англия, по разследване обстоятелствата по подпалването на Райхстага (1933).

БЕНЧЕВ, СИМЕОН НЕШЕВ (1881–)

Роден в с. Хотница, Великотърновско. Член на БРСДП от [1901] г. След 1901 г. отива на работа в Румъния, където участва в социалистически прояви.

Сп – 138 Б, 40 л., 1960 г., маш.

За социалистическата дейност в България в началото на XX век; за социалистическата дейност в Румъния до войните през 1912–1918 г.; за контактите и впечатленията му от известни социалистически дейци – Димитър Благоев, Георги Киров, Георги Димитров, Кръстю Раковски и др.

БЕРЕМСКИ, СТАМЕН МАРИНОВ И ДР.

Сп – 2946 Б, 40 л., 1979 г., маш.

Стенограма на разговор (проведен в ЦК на БКП), воден от проф. Йордан Йотов и ст.н.с. Мирчо Димитров, със съселани и другари на Тодор Живков: Стамен Беремски, Марин Гешков, Панчо Ефремов Юруков, Васил Бозаров.

БЕРНЩАЙН, РУДОЛФ (1896–)

Член на Германската КП от 1919 г. Член на окръжното ръководство на ГКП в Берлин – Бранденбург; сътрудник на ЦК на ГКП. Политемигрант в СССР (1934–1945). Сътрудник на ИККИ; капитан в Съветската армия през II Световна война. След 1945 г. заема ръководни длъжности в партийни и държавни органи в ГДР.

Сп – 139 Б, 27 л., 1966 г., маш.

За Георги Димитров на процеса в Лайпциг и неговото отношение към това събитие. *Нем. ез.* – 11 л. *Писмо* – 1 л. *Превод* – 14 л. *Биогр. справка* – 1 л.

БИВОЛАРСКИ, АТАНАС КОЛЕВ (1907–1979)

Роден в с. Ръжево Конаре, Пловдивско. Член на БКП от 1928 г. Политзатворник (1928–1931; 1942–1944). След 9 септември 1944 г. е председател на ТКЗС в родното си село.

Сп – 2340 Б, 2 л., 1951 г., маш.

За Владо Георгиев Кръстев – учителят му по комунизъм в Пловдивския затвор (1926–1931).

БИВОЛАРСКИ, ПЪРВАН ПЕТРОВ МАРКОВ

Сп – 140 Б, 7 л., 1955 г., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. във Фердинанд (Монтана).

БИВОЛЧОВ, ГАВРИЛ АНГЕЛОВ (1892–1975)

Роден във Вършец. Член на БКП от 1918 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политемигрант в Югославия (1924–1928) и в СССР (1928–1937). Завършил КУНМЗ в Москва (1930–1933). През 1937 г. се завръща в България. Интерниран в концлагера „Еникьой“ (1941–1942).

Сп – 141 Б, 2 л., 1952 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Вършец и съпровождането на Георги Димитров и Васил Коларов до вилата на Дончо Станчев в същото село.

Сп – 142 Б, 6 л., б. д. п., маш. и рък.

За военната подготовка на Септемврийското въстание 1923 г. във Врачански окръг; за срещата с Георги Димитров и Васил Коларов във Вършец през септември 1923 г. *Автобиография* – 3 л.

Сп – 143 Б, 5 л., 1966 г., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. във Врачански окръг; за разгрома на въстанието; за емигрантските му години в Югославия и СССР.

БИЖЕВА, МАРИЯ АТАНАСОВА

Сп – 144 Б, 1 л., б. д., маш.

За помощното движение в Плевен (1937–1939).

БИЛДИРЕВ, АТАНАС ЖЕКОВ (1896–1975)

Член на БКП от 1920 г. Участва в дейността на Софийската организация на БКП. След 9 септември 1944 г. е народен обвинител; работи в Държавния арбитраж.

Сп – 145 Б, 5 л., б. д., маш.

За охраняването на Георги Димитров през август 1923 г. и за разговорите с него по партийно-политически въпроси.

Сп – 146 Б, 2 л., 1953 г., маш.

За арестуването на Христо Кабакчиев на 11 септември 1923 г. в София.

БИЛЯДЕРОВ, НИКОЛА КОСТАДИНОВ (1885–1966)

Роден в Пазарджик. Член на БРСДП (т.с.) от 1905 г. Член на УС на Транспортния съюз (1914–1923). Член и ръководител на профопозицията на Българския железничарски съюз (1923–1934). Сътрудничи на групата на ген. Владимир Заимов (1941–1942).

Сп – 147 Б, 8 л., 1958 г., маш.

За подготовката и провеждането на Транспортната стачка в София (1919–1920).

БИНКОВ, ЙОРДАН ХРИСТОВ (1897–1986)

Роден в с. Цаланица, Пловдивско. Член на БКП от 1919 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политзатворник (1923–1924). Член на Военния отдел на ОК на БКП – Пловдив (1924–1926). Емигрант в СССР (1926–1944).

Сп – 2813 Б, 24 л., 1984 г., маш. (ксерокопие).

За познанството и съвместната му работа с Георги Ликин (Дед) до 1941 г.; за участието им в партиен курс в Пловдив (1921) и в партийна школа в София (1923); за партийния събор в Перущица и манифестацията в Пловдив (1922); за арестуването им след Септемврийското въстание 1923 г.; за връзките им с четата на Йордан Кискинов (1924–1925); за дружбата им като политемигранти в СССР (1926–1941).

БЛАГОЕВА, ВЕЛА (ВИКТОРИЯ АТАНАСОВА ЖИВКОВА) (1858–1921)

Родена във Велико Търново. Една от първите социалистки в България. Съпруга на Димитър Благоев. Следва в Петербург (1878–1884). Редактира сп. „Дело“ (1894–1896), сп. „Женски труд“ (1904–1905), сътрудничи в сп. „Ново време“, в. „Работнически вестник“ и др. Авторка на стихове, разкази, повести, романи.

Фонд 197 Б, оп. 1:

– а.е. 6 – 16 л., 1899 г., рък.

За живота и дейността на Георги Атанасов Живков (брат).

– а.е. 7 – 2 л., б. д., рък.

За детството ѝ; за отношението на баща ѝ към нея; за материалното положение на семейството.

БЛАГОЕВА-МИНЧЕВА, ВЕРА ВАСИЛЕВА (1922–1993)

Родена в Бургас. Завършва славянска филология. Дългогодишен журналист във в. „Работническо дело“, БТА, БНР.

Сп – 3093 Б, 5 л., [1989 г.], маш.

За дейността на Владимир Поптомов като главен редактор на в. „Работническо дело“.

БОГАТИНОВА, ДОНА АЛЕКСИЕВА (1896–)

Родена в Русе. Член на БКП от 1922 г. Член на ЦК на БКП (1928–1929; 1936–1940). Секретар на ЦК на Помощната организация (1929–1933). Заминава нелегално за СССР (1934–1936), където завършва МЛШ. Интернирана в лагери (1941–1943). След 9 септември 1944 г. е секретар на РК и ГК на БКП – София; член на Ревизионната комисия на ЦК на БКП; член на НК на ОФ. Автор на „Трудно и славно минало. Автобиографични спомени, 1910–1944“. С., Партиздат, 1973, 197 с.

Сп – 148 Б, 205 л., 1970 г., маш.

За детските и младежките ѝ години в Русе; за социалистическите прояви в Русе до 1920 г.; за живота ѝ в Сливен (1920–1923); за преселването ѝ в София; за атентата в църквата „Света Неделя“ (1925); за политическата ѝ дейност в РП; за заминаването и престоя ѝ в Москва (1934–1936); за завръщането ѝ в България и участието ѝ в дейността на БКП; за живота ѝ в концлагерите (1941–1943); за освобождаването ѝ (1943).

БОГДАНОВ, АТАНАС

Сп – 149 Б, 2 л., 1959 г., маш.

За дейността на ОкК на БКП в Провадия и околията през 1942–1944 г.

БОГДАНОВ, БОГДАН ТРАЙКОВ (1925–1980)

Роден в с. Войнеговци, Софийско. Член на РМС от 1939 г., на БКП – от 1943 г. Секретар на Локорския РК на РМС (1941–1943). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на СНМ; студент в Москва (1948–1953); директор на ДСП „Водстрой“ и главен директор на „Водпроект“ (1953–1962); пълномощник на ЦК на БКП и МС за водното строителство.

Сп – 2588 Б, 43 л., 1979 г., маш.

За дейността на Тодор Живков като пълномощник на ОК на БКП – София и ръководител в организирането на бойните действия на партизанските единици в Софийски окръг (1943–1944). *Биогр. справка* – 1 л.

БОГДАНОВ, БОРИС ИВАНОВ (1896–1985)

Роден в Трявна. Член на БКП от 1919 г. Възведен командир през I Световна война (1914–1918). Член, а по-късно – секретар на ГК (1920–1923) и на ОК (1923–1925) на БКП в Горна Оряховица. През 1925 г. получава смъртна присъда, по-късно заменена с доживотен затвор. През 1929 г. е амнистиран. От 1935 до 1939 г. е член на ЦК на РП. Многократно интерниран. След 9 септември 1944 г. е помощник-командир на Трудови войски (1945–1947) и заместник-началник по политическата част на Тила на БНА (1947–1949). Главен директор на „Хранекспорт“ (1949–1954). Преподавател по история на БКП във ВИСИ – София (1954–1959). Член на ЦКРК на БКП (1966–1981). Автор на „Ветеранът разказва“. С., Партиздат, 198, 432 с.

Сп – 151 Б, 47 л., 1963 г., маш.

За стачните борби на работниците от Захарната фабрика в Горна Оряховица през 1919 г.

Сп – 152 Б, 2 л., 1956 г., маш.

Бележки по въпроса за провеждането на Националната конференция на РП (1937).

Сп – 153 Б, 17 л., 1963 г., маш.

За възстановяването на РП и за първата нейна нелегална национална конференция през 1937 г.

Фонд 305 Б, необработен:

– 55 л., 1959–1982 г., маш. и рък.

Автобиографични бележки.

– 28 л., 1963–1972 г., маш.

За нелегалната национална конференция на РП (1937).

– 15 л., 1959 г., маш.

За съдебния процес и престоя му във Великотърновския затвор (1925–1930). *Списък* на политзатворници – 1 л.

– 410 л., 1980 г., маш.

Автобиографични бележки: за семейната среда; за младежките му години; за синдикалната и партийната му дейност в Горна Оряховица и София; за престоя му в затвора; за участието му в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

– 46 л., 1950–1984 г., маш.

За Витошката конференция на БКП (т.с.) (1924).

– 34 л., 1974 г., маш.

За стачката на работниците от Захарната фабрика в Горна Оряховица (1919).

– 42 л., 1954–1983 г., маш.

За събитията в Горна Оряховица по време на Транспортната стачка (1919–1920).

– 14 л., 1970 г., маш.

За участието му във II, III и IV конгреси на БКП (т.с.) (1920–1923).

– 23 л., 1962 г., маш.

За дейността на Великотърновския ОК на БКП (1920–1924).

– 55 л., 1962–1975 г., маш.

За дейността на Хараламби Стоянов, Васил Мавриков, Панайот Цвиков, Васил Петров Калчев, Антон Иванов, Гено Петров Гюмюшев.

БОГДАНОВ, БОРИС И ДР.

Сп – 150 Б, 18 л., 1954 г., маш. и рък.

Протокол от изказвания на стари партийни дейци за мястото и работата на Витошката партийна конференция през 1924 г. *Списъци* – 4 л.

Автори: Михаил Халачев, Тотю Петров, Александър Панов, Иван Стоянов, Йордан Пешев, Ангел Грамчев, Тодор Саралиев, Любен Петров.

Сп – 154 Б, 6 л., 1965 г., маш.

Протокол от изказвания на стари партийни дейци за партийното положение на Стефан Димитров и за състава на ОК и на ГК на РП в София (1935–1938).

Автори: Стоян Янев, Петър Михайлов, Стоян Стоименов.

БОГДАНОВ, ГЕОРГИ КОСТОВ (1915–1995)

Роден във Варна. След 9 септември 1944 г. завършва Висша дипломатическа школа в СССР. Посланик в Израел, СССР, КНДР, Румъния, Полша, Мексико.

Сп – 155 Б, 2 л., 1968 г., маш.

За работата на IV нелегална конференция на БКМС (1935) край София.

БОГДАНОВ, МАНУИЛ НИКОЛОВ (БОГДАНЧЕ) (1921–)

Роден в с. Мокрени (Варико), Костурско (по-късно – околия Флорина, Гърция). Партизанин в частите на ЕЛАС (1942–1944) и на ГДА (1947–1949). Емигрант в СССР (1949–1961). През 1961 г. идва в България със семейството си и се установява във Варна.

Сп – 2873 Б, 13 л., 1981 г., маш.

Автобиографични бележки; за терора на гръцките власти срещу българското население на с. Мокрени; за включването му в партизанската дружина с войвода Кирил Пилев (Петро) през 1942 г.; за действията на партизанската бригада „Гоче“ (на името на оглавяващия щаб на НОФ в Беломорска Македония (запад) – Гоче Ефтимов); за преминаването на бригадата към Народоосвободителната югославска армия (1945); за участието му в бойни акции на ГДА (1946–1949); данни за убитите от с. Мокрени.

БОГДАНОВ, СТЕФАН ИВАНОВ (1910–1986)

Роден в Трявна. Участва в нелегална дейност – има разни функции при ЦК на БКП, НРПС, БКМС и МОПР (1929–1937), а от 1937 до 1941 г. изпълнява специално партийно поръчение. Интерниран (1941–1942) и политзатворник (до 9 септември 1944 г.). Работи в органите на МВР (1944–1949). Осъден по т. нар. Трайчостовски процеси и лежи в затвора (1949–1956). Директор на ДП „Българска фотография“ (1958–1962).

ЧП – 106 Б, необработено:

– 220 л., 1985 г., маш.

„Една съдба – 1949–1956“ – за процеса срещу Трайчо Костов и за собствената му съдба.

БОГДАНОВА, ВИКТОРИЯ ИВАНОВА (1926–)

Родена в с. Мокрени, Костурско. Член на АФЖ; подпомага партизаните от ЕЛАС. След 1949 г. емигрира в Югославия до 1955 г. и в СССР до 1961 г. През 1961 г. заедно със семейството си идва в България, установяват се във Варна.

Сп – 2854 Б, 11 л., 1981 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на съпруга ѝ Мануил Николов Богданов като партизанин в бригадата „Гоче“; за терора срещу населението от страна на гръцката полиция; за работата на Богданова в АФЖ; за арестуването и осъждането на нейни близки; за емигрирането ѝ след разгрома на партизанското движение в Гърция (1949).

БОГДАНОВА, САВКА ИВАНОВА (1898–1984)

Родена в Трявна. Член на БКП от 1920 г. Емигрира в СССР (1935). Изпълнява партийни задачи във Франция по време на Испанската гражданска война. Завръща се в България нелегално (1941). Партизанка в отряд „Васил Коларов“. След 9 септември 1944 г. – профсъюзна деятелка.

Сп – 156 Б, 3 л., 1957 г., маш.

За изпращането на интербригадисти в Испанската гражданска война (1936–1939); за дейността на културната организация на българите „Амикал булгар“ и на Международния комитет в помощ на Испания в Париж.

Сп – 157 Б, 5 л., 1957 г., маш.

За дейността на БКП в Пловдив и окръга през 1941–1944 г.: за работата на ОК и на районните комитети; за нелегалната печатница; за изграждането на комитети на ОФ.

БОГОЕВ, ГАВРАИЛ

Сп – 158 Б, 5 л., 1958 г., маш.

За санитарната служба по време на Септемврийското въстание 1923 г. в Михайловград.

Сп – 159 Б, 11 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Михайловград.

БОЕВ, ХРИСТО (ХРИСТО БОЕВ ПЕТАШЕВ) (1895–1968)

Роден в с. Одрене, Плевенско. Завършил ШЗО (1915). Офицер на фронта (1915–1918). Участник в бунта в 57-ми пехотен полк и във Владейското войнишко въстание 1918 г. Деец на БКП и на Коминтерна. Съветски разузнавач (1923–1945). От 1945 г. – началник на канцеларията на Георги Димитров. Съветник в българското посолство в Лондон (1947–1949); посланик в ГДР (1953), Полша (1958), Япония (1960).

Сп – 160 Б, 141 л., 1968 г., маш.

Автобиографични бележки; за учението му в гимназията в Габрово и оформянето му като социалист (1910–1914); за обучението му в ШЗО и за познанството му с школниците Георги Дамянов и Цвятко Радойнов; за участието му като офицер на фронта (1915–1918); за бунта в 57 пехотен полк и за участието му във Войнишкото въстание 1918 г.

Забележка: Спомените не са завършени поради смъртта на автора.

БОЕВА, АНА НИКОЛОВА

Сп – 161 Б, 24 л., 1969 г., маш.

За дейността на българските студенти в Прага, организирани в дружество „Левски“ (1935–1939).

БОЖАНОВ, РУСИ ХРИСТОВ И ДР.

Сп – 162 Б, 5 л., 1953 г., маш.

Протокол от съвещание на група партизани от отряд „Васил Левски“ за уточняване на събития от съпротивителното движение в Плевенско (1943–1944).

Автори: Александър П. Гетман, Стоян Киров Иванов, Крум Радев Кунчев, Тодор Т. Тонев, Никола Радев Андреев.

БОЖИКОВ, БОЖИДАР ДИМИТРОВ (1900–1991)

Роден в гр. Фере, Беломорска Тракия. Член на БКП от 1920 г. След 9 септември 1944 г. е инспектор в Министерството на просветата; директор на Националния етнографски музей (1949–1964).

Сп – 163 Б, 58 л., 1965 г., маш.

За дейността на Софийската партийна организация (1920–1927).

Сп – 2935 Б, 40 л., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки; за съдбата на членовете на семейство Божикови като бежанско семейство от Егейска Македония; за партийната му дейност в София; за живота и дейността на брат му Кирил Димитров Божиков, политемигрант в СССР.

Сп – 3071 Б, 279 л., 1965–1977 г., рък. и маш.

Автобиографични бележки; за дейността на ученическия социалистически кръжок и на комсомолското дружество в Пазарджик (1917–1920); за приемането му в БКП (т.с.) (1920); за дейността на Софийската организация на БКП (т.с.) (1921–1927); за дейността на студентските академически дружества в София

(1921–1927); за общостудентската протестна тридневна стачка в София (1924); за работата му като учител в Мъжката гимназия във Варна (1928–1934) и в III Софийска мъжка гимназия (1934–1944).

БОЖИКОВ, КИРИЛ ДИМИТРОВ (1895–1967)

Роден в с. Просечен, Драмско. Член на БРСДП (т.с.) от 1914 г. Участник в I Световна война. Секретар на Софийската организация на БКП (1924–1926). Осъден задочно на смърт (1927). Емигрира (1926) в Париж, а след това в СССР. Арестуван и изпратен в лагер (1937–1939). Професор във Висшето техническо училище „Бауман“ в Москва.

Сп – 164 Б, 29 л., 1964 г., маш.

За участието му на фронта през I Световна война; за събитията в София през 1919–1923 г.; за дейността на военната организация на БКП; за дейността на Софийската партийна организация (1925–1926); за връзките му със ЗБ на ЦК на БКП (1927–1929); за емиграцията и работата му в СССР; за репресирането и престоя му в затвора и в лагер (1937–1939); за работата му в Москва и получаването на съветско гражданство.

БОЖИЛОВ, КОСТА (КОСТА БОЖИЛОВ СВЕТЛОВ) (1895–1978)

Роден в с. Горна махала, Карловско. Член на БКМС и БКП от 1919 г. Адвокат в Пловдив (1923–1945). Народен представител от името на РП (1940). Касиран като депутат и интерниран в лагер (1941–1943). След 9 септември 1944 г. е народен обвинител, прокурор в Апелативния съд и адвокат в Пловдив; пълномощен министър в Берн.

Сп – 166 Б, 103 л., 1968 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Пловдив и окръга. *Бележки* от Йонко Панов по спомените на Коста Божилов – 4 л., ръкопис.

Сп – 167 Б, 203 л., 1968 г., маш.

За дейността на БКП и на нейната Военна организация в Пловдивски окръг (1924–1925); за съдебния процес по т.нар. „Стрелчански метеж“. *Рецензия* – 3 л.

Сп – 168 Б, 39 л., б. д., маш.

За дейността на Васил Коларов в Пловдив и София (1913–1923).

Сп – 169 Б, 128 л., б. д., маш.

За живота и дейността на комунистите в концлагерите „Гонда вода“, „Еникьой“ и „Свети Кирик“ (1938–1943).

Сп – 170 Б, 135 л., 1959 г., маш.

За организационната и масово-политическата дейност на Пловдивската партийна организация (1923–1925); за образуването на нелегалната военна организация на БКП; за престоя му в затвора; сведения и спомени за Пенчо Дворянов, Ранчо Кемечеджиев, Боян Българанов, Андрей Юруков, Георги Петков Ликин и др.; за събитията през 1925 г.

БОЖИНОВ, ПАВЕЛ ХРИСТОВ

Сп – 3127 Б, 2 л., 1984 г., рък.

За преминаването на I дружина от 23 пехотен полк към партизаните в Сърбия (1944); за създаването и дейността на III Народоосвободителна бригада „Георги Димитров“.

БОЖИНОВ, ФИРО АТАНАСОВ

Сп – 171 Б, 10 л., 1944 г., рък.

За убийството на Александър Стамболийски (1923). *Писмо* – 1 л.

БОЗАДЖИЕВ, ГЕОРГИ ПЕТРОВ

Сп – 172 Б, 8 л., 1965 г., маш.

За дейността на Сливенската партийна организация през 1923–1925 г.; за Септемврийското въстание 1923 г.

БОЗАРОВ, ВАСИЛ ХРИСТОВ (1907–1982)

Роден в Правец, Ботевградско. Член на БКП от 1944 г. Учител в Кърджалийско и Софийско. Завършва естествени науки в СУ (1936). След 9 септември 1944 г. е директор на гимназия в София, специалист в МНП, преподавател в СУ, заместник-директор на Института по педагогика „Тодор Самодумов“.

Сп – 2589 Б, 12 л., 1979 г., маш.

За ученическите години на Тодор Живков; за участието му в дейността на дружество „Есперанто“ и ученическото въздържателно движение; за Маруца и Христо Живкови; за съжителството му с Тодор Живков и други младежи в обща квартира на ул. „Петрохан“ 17, в кв. Подуене, София (1929–1931). *Биогр. справка* – 1 л.

БОЗАРОВ, МАРИН СТАНЕВ (1914–1996)

Роден в Правец, Ботевградско. Завършва полувисш учителски институт в Шумен; учител в Оряховска околия. След 9 септември 1944 г. служи като офицер в БНА.

Сп – 2590 Б, 5 л., 1979 г., маш.

За родителите, брата и сестрата на Тодор Живков; за ученическите години в гимназията в Ботевград и за ремсовата му дейност (1928–1929). *Биогр. справка* – 1 л.

БОЗАРОВ, ПАВЕЛ ХРИСТОВ (1910–1979)

Роден в Правец, Ботевградско. Завършва средно педагогическо училище в Ловеч. Учител в Кърджалийско и Софийско. След 9 септември 1944 г. е политически офицер в БНА; председател на ТКЗС – Правец (1958–1961).

Сп – 2591 Б, 8 л., 1979 г., маш.

За срещи с Тодор Живков в Правец и София; за социално-икономическото развитие на Правец до 9 септември 1944 г. *Биогр. справка* – 1 л.

БОЗАРОВ, СТАНЮ ХРИСТОВ (1914–1979)

Роден в Правец, Ботевградско. Член на БКП от 1944 г. Завършва полувисше педагогическо училище в Шумен. Учител в Трънска околия, с. Новачене, Ботевградско и с. Летница, Ловешко. Завършва медицина в София (1950); военен лекар и лекар в Дома на революционера –Банкя.

Сп – 2647 Б, 3 л., 1979 г., маш.

За ученическите му години в Ботевградската гимназия и за влиянието на Тодор Живков върху него. *Биогр. справка* – 1 л.

БОЗАРОВА-ПОПОВА, ВЕЛА ХРИСТОВА (1912–1987)

Родена в Правец, Ботевградско. Член на БКП от 1946 г. Съученичка на Тодор Живков. След 9 септември 1944 г. – една от основателките на ТКЗС – Правец.

Сп – 2592 Б, 20 л., 1979 г., маш.

За семейството на Тодор Живков – за дядо му Тодор, за майка му и баща му; за впечатления и разговори с Тодор Живков през ученическите години; за политическата обстановка в Правец преди и след 9 септември 1944 г.; за контакти и впечатления от Тодор Живков след 9 септември 1944 г. *Биогр. справка* – 1 л.

БОЗВЕЛИЕВ, КОНСТАНТИН ТЕНЕВ (1862–1951)

Роден в Цариград. Един от първите социалисти в България. Получава основно образование в Казанлък. Сам научава руски и френски език. През 1889–1890 г. основава първия социалистически кръжок в Казанлък. Участва в Търновската сбирка и Бузлуджанския конгрес 1891 г. През 1892–1894 г. е един от ръководните дейци на БСДС. През 1898 г. е избран за член на ЦК на БРСДП и негов касиер, а през 1900–1902 г. е секретар-касиер на ЦК и помощник-редактор на в. „Работнически вестник“. През 1903 г. преминава в партията на широките социалисти и до 1919 г. (с прекъсване) е секретар на ЦК на БРСДП (об.). През 1908–1911 г. е кмет на Казанлък. От 1913 г. в продължение на 14 г. е народен представител. След 1934 г. постепенно се оттегля от активна политическа дейност. Сътрудничи в социалдемократически и кооперативни периодични издания – обществено-литературния сборник „Социалдемократ“ (1892–1894), сп. „Кооперативно дело“ (1924–1943), сп. „Червена трибуна“ (1928–1934), сп. „Кооперативно движение“ (1936–1944) и др. Автор е на книгите: „Какво искаме ние социалистите. Обяснение програмата на Работническата социалдемократическа партия – обединена.“ (1919), „Спомени. Т. 1. До Освободителната война включително. 1868–1878“ (1942).

Сп – 173 Б, 1044 л., [1949 г.], маш. (ксерокопие).

Том II – (1878–1890) – Автобиографични бележки; за подготвителните мерки за въоръжена съпротива против чл. 15 на Берлинския договор (1878); за преврата на княз Александър Батенберг (1881); за Съединението на Княжество България и Източна Румелия и Сръбско-българската война (1885); за детронирането на княз Александър Батенберг и размириците в България (1886–1887); за службата му в Казанлъшката телеграфна станция (1878); за полицейската служба в Казанлък след Освобождението; за работата му като чиновник в Казанлък; за първите съдии и адвокати в Казанлък след Освобождението; за общинското управление и кметовите на Казанлък; за издаването на първите вестници в Казанлък; за дейността на читалище „Искра“.

Том III – (1891–1906) – За обществения живот в Казанлък след Освобождението; за здравеопазването; за политическите партии; за кореспонденцията му с Георги Кърджиев; за запознаването му със социалистическите идеи; за първата социалистическа организация в Казанлък (1889–1890); за Търновската социалистическа сбирка; за Учредителния конгрес на БСДП на Бузлуджа (1891); за формирането и дейността на БСДС (1892–1894); за общинските избори в Казанлък (1893); за обединението на БСДП и БСДС под името Българска работническа социалдемократическа партия (БРСДП) (1894); за издаването на в. „Селски глас“ (1894); за издаването на в. „Работнически вестник“ в Казанлък; за дейността на работнически клуб „Дружба“ в Казанлък; за участието на социалистите в парламентарните избори; за създаването и дейността на Потребителна кооперация „Братство“ в Казанлък; за разцеплението на БРСДП (1903); за дейността на БРСДП (широки социалисти) (1903–1906); за споровете между тесните и широките социалисти по идейните и организационните въпроси; за преместването на Константин Бозвелиев и семейството му в София (1906).

Сп – 174 Б, 6 л., 1949 г., маш.

За Димитър Благоев. *Писмо* – 1 л.

ЧП – 61 Б, оп. 1:

– а.е. 8, 16 л., б. д., рък.

Бележки за историята на РСДП (об.).

– а.е. 9, 25 л., б. д., маш.

За възникването на социалистическото движение в България.

– а.е. 10, 39 л., б. д., рък.

За началния етап на социалистическото движение в България.

БОЗЕРО, ЛУИДЖИ АНТОНИО

Сп – 175 Б, 4 л., б. д., маш.

За българи – участници в Унгарската революция (1919).

БОЙЧЕВ, ГЕОРГИ Д.

Сп – 176 Б, 11 л., 1967 г., рък.; препис (маш.) – 7 л.

За политическата дейност на българските студенти в Бърно, Чехословакия (1937–1939).

БОКОВ, ГЕОРГИ ФИЛИПОВ (1920–1989)

Роден в Якоруда. Член на РМС от 1935 г., на БКП – от 1940 г. Студент в Юридическия факултет на СУ (1942–1943). Членува в БОНСС. През юни 1943 г. е изпратен в трудова рота, откъдето избягва и става партизанин в отряд „Никола Парапунов“. След 9 септември 1944 г. е Първи секретар на ОкК на РМС в Разлог. От 1946 г. работи във в. „Работническо дело“ – главен редактор (1958–1976). Председател на СБЖ (1960–1976), заместник-председател на МОЖ (1971–1976). Кандидат-член (от 1958 г.) и член (1962–1976) на ЦК на БКП; член на Секретариата на ЦК на БКП (1968–1976). Автор на публицистични книги – „Журналистика, публицистика, време“ (1970), „През погледа на публициста“ (1970), „За кого работи времето“ (1974) и на мемоарите „Страници из партизанския дневник“. С., Изд. на ОФ, 1971, 268 с.

Сп – 3085 Б, 39 л., 1989 г., маш.

За влиянието на радиопредаванията на Владимир Поптомов върху партизанското движение в Пиринския край (1942–1944); за работата на Владимир Поптомов като главен редактор на в. „Работническо дело“ (1945–1949).

ЧП – 124 Б, оп. 1:

– а.е. 16, 144 л., 1943–1944 г., маш. (препис)

Страници из партизанския дневник (октомври 1943 – март 1944 г.): за дейността на отряд „Никола Парапунов“.

БОНЕВ, ВЛАДИМИР (ВЛАДИМИР БОНЕВ АМИДЖИН) (1917–1990)

Роден в с. Горно Уйно, Кюстендилско. Член на РМС от 1930 г., на БКП – от 1935 г. Завършва медицина в Белград и София (1937–1942). Командир на Софийската бойна организация (1944). След 9 септември 1944 г. е I секретар на ОкК (1946–1948) и на ОК (1959–1962) на БКП в Кюстендил, секретар на ГК на БКП в София (1952–1959). Главен секретар и първи заместник-председател на НС на ОФ (1962–1972). Председател на Народното събрание (1972–1981). Кандидат-член (1958–1961) и член (1961–1989) на ЦК на БКП. Член на Секретариата на ЦК на БКП (1966–1972).

Сп – 178 Б, 6 л., б. д., маш.

За дейността на бойните групи в София (1944).

Сп – 2297 Б, 24 л., 1976 г., маш.

За ремсовата и партийната дейност в Подуенския район в София (1934–1937).

БОНЕВ, ДИМИТЪР МАРТИНОВ

Сп – 179 Б, 33 л., 1957 г., рък.

За работническото движение в Перник (1904–1925).

БОНЕВ, ИВАН КРЪСТЕВ И КРЪСТАН ТОДОРИНОВ КРЪСТАНОВ

Бонев, Иван Кръстев (1909–) – роден в Кнежа. Член на РМС от 1930 г., на БКП – от 1932 г.

Интербригадист в Испания (1937–1939); във френски лагер (1939–1940). През 1940 г. се завръща в България; политзатворник (1940–1943); партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА.

Сп – 180 Б, 8 л., [1950 г.], маш.

За създаването и дейността на Шопския партизански отряд (май-септември 1944 г.). *Списък* – 2 л. *Автобиография* на Иван Кръстев Бонев – 2 л.

БОНЕВ, НИКОЛА АНГЕЛОВ

Сп – 181 Б, 72 л., б. д. п., рък. (ксерокопие).

За нелегалната радиостанция край София през 1943 г. с ръководител Елефтер Арнаудов (предсмъртни записки). *Списък на съкращенията* – 1 л.

БОНТ, ФЛОРИМОН (1890–1977)

Деец на Френската КП. Кореспондент на в. „Юманите“ в Москва.

Сп – 182 Б, 31 л., 1965 г., маш.

За интервю на Георги Димитров (пред кореспондента на в. „Юманите“) за Лайпцигския процес и освобождаването му от фашисткия затвор (1934). *Фр. ез.* – 19 л. *Превод* – 12 л.

БОНЧЕВ, БОЖКО

Сп – 2717 Б, 2 л., 1957 г., рък.

За дейността на Александър Атанасов, общественик и партиен деятел в Русе (1910–1925).

БОНЧЕВА, СТАМЕНА ВАСИЛЕВА (1904–1993)

Сп – 2593 Б, 8 л., 1979 г., маш.

За детските и ученическите години на Тодор Живков, за брат му и сестра му; за семейството им; за изборите за народни представители през 1945 г.; за д-р Мара Малеева. *Биогр. справка* – 1 л.

БОНЧЕВА, СТАМЕНА ПЕТКОВА

Сп – 2656 Б, 1 л., 1981 г., маш.

За баба Маруца Живкова (майката на Тодор Живков) като трудолюбив и общителен човек.

БОНЧЕВА, СТАНКА ИЛИЕВА

Сп – 2304 Б, 22 л., [1964 г.], маш.

За живота и политико-обществената дейност на баща ѝ Димитър Драгиев, един от основателите на БЗНС.

БОРАЧЕВ, ДЕМИР ДИМИТРОВ (1910–1995)

Роден в с. Николаевка, Варненско. Член на РМС от 1928 г., на БКП и БОНСС – от 1931 г. Секретар на БОНСС в Шуменския учителски институт (1931–1933). Секретар на ДРО (1932–1933). За нелегална дейност е в затвора (1933–1941). От май 1942 г. е в нелегалност, става партизанин и от есента на същата година е командир на партизанска чета във Варненско. Политкомисар на Х ВОЗ (1943–1944). По време на Отечествена война 1944–1945 г. е помощник-командир на 4-та Преславска дивизия. От 1946 до 1956 г. заема различни коман-

дни длъжности в БНА. Завършва Военна академия в Москва (1953). Завеждащ отдел „Административни органи“ на ЦК на БКП (1956–1960). Заместник-министър на вътрешните работи (1960–1973). Има чин генерал-полковник. Заместник-председател на НС на ОФ (1973–1987). Кандидат-член (1958–1962) и член (1962–1986) на ЦК на БКП. Автор на мемоарните книги „Бойци. Спомени“. С., Партиздат, 1982, 632 с. и „Пълномощници на партията. Спомени за Отечествената война 1944–1945 г.“. С., Изд. на ОФ, 1985, 152 с.

Сп – 183 Б, 19 л., 1945 г., маш.

За създаването и дейността на партизанското движение в Х (Варненска) ВОЗ (1941–1944).

Сп – 184 Б, 15 л., 1957 г., маш.

За създаването и дейността на Приморския партизански отряд „Васил Левски“ от Х ВОЗ през 1944 г.

Фонд 380 Б, необработен:

– 174 л., б. д., маш.

„Пълномощници на партията“ – за участието на 4-та Преславска пехотна дивизия в I фаза на Отечествената война (1944–1945); за дейността на помощник-командирите в армията.

– 16 л., 1984 г., маш.

За дейността на Приморския партизански отряд „Васил Левски“ от Х ВОЗ (1944).

– 925 л., б. д., рък.

Автобиографични бележки: за партийната му дейност; за живота му като политзатворник; за дейността му като партизанин.

БОТЕВ, ЦОНЮ ВЛАДИКОВ

Сп – 2511 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За престоя и дейността му като политемигрант в Цариград (1930–1934).

БОТУШАРОВА, НИНА ХРИСТОВА

Сп – 2684 Б, 3 л., 1977 г., рък.

За издевателства на офицери и агенти над арестувани войници, настанени в болницата в Дедеагач, Гърция през август и септември 1944 г.

БОЧЕВА, НАДЕЖДА НИКОЛОВА (1888–1982)

Родена в Шумен. Помага на участници в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 185 Б, 4 л., 1965 г., маш.

За Иван Недялков – Шаблин.

БОЯДЖИЕВ, АСЕН МАНОЛОВ (1894–1959)

Роден в с. Смолско, Софийско. Член на БКП от 1915 г. Член на Синдикалния комитет на ОРСС (1923–1925). Секретар на НРПС (1927–1933). Член на Генералния съвет на Червения интернационал на профсъюзите (1930–1932). Общински съветник в София (1929–1932) и народен представител от РП (1931–1933). Един от организаторите на партийния профсъюзен печат. След 9 септември 1944 г. е главен редактор на в. „Труд“ (1946–1948), председател на Профсъюза на работниците от кредита и размяната (1948–1951), член на ЦС на БПС (1948–1951; 1957–1959).

Сп – 187 Б, 7 л., 1957 г., маш.

За стачните борби и синдикалното движение в София; за разговорите с Георги

Димитров в Москва по синдикални въпроси; за дейността на РП (1927–1936).

Сп – 188 Б, 4 л., 1956 г., маш.

За Бижо Георгиев Бакалов (биографичен очерк). *Писмо* – 1 л.

Сп – 189 Б, 3 л., б. д., маш.

За срещите му с Даниел Рену – представител на в. „Монд“ и в. „Юманите“ през 1925 г. (като главен редактор на в. „Единство“) и през 1949 г.

Сп – 190 Б, 10 л., 1954 г., маш.

За работническото движение в България (1923–1944); за създаването на РП (1927); за синдикалното движение; за дейността на НРПС (1927–1934).

Сп – 191 Б, 2 л., б. д., маш.

За обществено-политическата дейност на Петко Напетов (1915–1931).

Сп – 192 Б, 17 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на НРПС (1925–1936). *Препис* на Окръжно № 10 от 25 февруари 1928 г. на ЦК на НРПС – 9 л.

Сп – 193 Б, 6 л., 1954 г., маш.

За дейността на Софийската партийна организация (1903–1944); за стачното движение; за дейността на РП.

Сп – 194 Б, 4 л., б. д., маш.

За Деветоюнския преврат и подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. в София.

Сп – 195 Б, 1 л., 1959 г., маш.

За създаването на бойна група № 17 в София през пролетта на 1943 г.

БОЯДЖИЕВ, ГЕОРГИ МИХАЙЛОВ

Сп – 2650 Б, 36 л., 1978 г., маш.

За живота и дейността на брат му Иван Михайлов Бояджиев (1903–1944): като член на ОК на БКП в Пловдив, организатор на тютюноработниците в Първомай (Борисовград), политзатворник (1926–1927); политемигрант в СССР от 1927 г.; член на КПСС; репресиран през 1938 г., починал през 1944 г. *Снимки* – 8 бр.; *писма* (ксерокопия) на Иван Михайлов Бояджиев; *спомени* на отделни лица за Иван Михайлов Бояджиев.

БОЯДЖИЕВ, ДИМИТЪР ПЕТРОВ

Сп – 196 Б, 3 л., 1959 г., маш.

За Юнското въстание през 1923 г. в Плевен.

БОЯДЖИЕВ, ДИМИТЪР ЦВЯТКОВ

Сп – 197 Б, 54 л., 1959 г., рък.

За обществено-политическата дейност на Георги Кирков (спомени и характеристика).

Сп – 198 Б, 32 л., 1958 г., рък.

За Никола Христов Габровски (спомени и характеристика).

Сп – 199 Б, 13 л., б. д., маш.

За ранния период на социалистическото движение и дейността на Димитър Благоев, Никола Габровски, Вела Благоева, Евтим Дабеv, Сава Мутафов, Димитър Бойкинов, Слави Балабанов, Спиро Гулабчев и други дейци (1889–1896).

БОЯДЖИЕВ, ИВАН ВАСИЛЕВ (1903–)

Роден в с. Райково (дн. кв. на Смолян). Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1925 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в Югославия, Гърция и СССР. Завеждал нелегалния партийен канал през Гърция за СССР (1933–1934). Известно време е деловодител на ЦК на БКП. Има присъда 15 г. затвор. След 9 септември 1944 г. работи в армията; преподавател в Морското училище – Варна.

Сп – 2381 Б, 28 л., 1981 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в Септемврийското въстание 1923 г. в Пловдивско; за емигрантския му живот в Гърция, Югославия и СССР; за завръщането му в България и участието му в нелегалната дейност на БКП; за участието му в нелегалния партийен канал през Гърция за СССР (1931–1934).

БОЯДЖИЕВ, ИВАН ГРИГОРОВ

Сп – 200 Б, 7 л., 1957 г., маш.

За Методи Стефанов Гандев и неговата дейност за осъществяване на търговски връзки между България и СССР през 1921 и 1940 г. *Писмо* – 1 л.

БОЯДЖИЕВ, КОСТА ТОДОРОВ (1906–)

Роден в с. Граматиково, Бургаско. Член на РМС от 1929 г., на БКП – от 1930 г. Следва лесовъдство в Чехия (1929–1931); завършва Агрономолесовъдния факултет на СУ. Работи в лесничествата в с. Граматиково и с. Звездец, Бургаско. Интерниран в трудов лагер (1941–1942). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на БКП; председател на ОНС – Бургас; директор на Районна дирекция на горите – Бургас; служител в Министерството на горите.

Сп – 201 Б, 3 л., 1957 г., маш.

За дейността на българските студенти в Прага и Бърно (1929–1931).

БОЯДЖИЕВ, МИЛЮ ПЕТКОВ (1906–)

Роден в с. Дебелец, Великотърновско. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1928 г. Член на ОК на БКМС – Велико Търново (1929–1930); член на ОК на БКП (1934–1935). Партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на БКП – Горна Оряховица и Велико Търново; заместник-председател на ОкНС – Велико Търново.

Сп – 202 Б, 7 л., 1965 г., маш.

Бележки върху книгата на Генчо Пенчев „Нелегалните печатници на партията“. С., 1965. 511 с. (за циклостилната печатница на ОК на БРП – Горна Оряховица през 1942–1944 г.).

БОЯДЖИЕВ, НИКОЛАЙ ВАСИЛЕВ (1914–1991)

Роден във Варна. Член на БКП от 1932 г. За нелегална дейност във флота получава смъртна присъда (1933); заменена с доживотен затвор; амнистиран (1940). Нелегален и партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е на политическа работа в Морски войски; командир на Дунавската флотилия; командващ ВМФ на страната. От 1956 до 1966 г. е заместник-председател на ОНС – Варна; секретар на ОК на БКП – Варна; председател на ГНС – Варна. След 1966 г. е посланик в Ирак, Бангладеш и Бирма.

Сп – 186 Б, 2 л., б. д., маш.

За обесването на Йордан Лютибродски във Варненския затвор (1935).

БОЯДЖИЕВА, ЖЕЧА ИВ.

Сп – 203 Б, 1 л., 1947 г., рък.

За женския бунт в Сливен през 1918 г.

БРАГИНСКИЙ, ЙОСИФ САМОЙЛОВИЧ (1905–)

Сп – 2481 Б, 11 л., б. д., маш.

Впечатления за Георги Димитров от срещите, проведени във връзка с организиране на политическата пропаганда сред войската и населението на противника (1944–1945).

БРАКАЛОВ, БОРИС БОГДАНОВ (1886–1960)

Роден в Сопот. Завършва Военното училище в София; участва в I Световна война; напуска армията (1918). За участие в нелегалната дейност на БКП интерниран във Враца (1923–1927). Сътрудник на съветското разузнаване. Работи като чиновник. Кооперативен деятел.

Сп – 204 Б, 2 л., 1953 г., маш.

За среща с проф. Петко Стоянов и д-р Петко Пенчев от ръководството на Демократическия сговор в началото на септември 1923 г.

Сп – 205 Б, 1 л., 1950 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Йордан Лютибродски (1932).

БРАНЕВ, НЕДЕЛЧО ГЕОРГИЕВ (1896–)

Роден в Клисурса. Член на БКП от 1944 г. Студент по право в СУ (1919–1924); организира книжарница като легално прикритие за връзките с чужбина; сътрудничи на съветското разузнаване. За конспиративна дейност осъден на 4 г. затвор (1925); след 1 г. – амнистиран. Адвокат в София (1927–1944). След 9 септември 1944 г. е адвокат в София; редактор на в. „Адвокатски преглед“; член на Върховния съд на НРБ.

Сп – 206 Б, 6 л., 1966 г., маш.

За дейността му в помощ на Съветското разузнавателно бюро за Балканите (1921–1924).

БРАТАНОВ, А. Д.

Сп – 207 Б, 138 л., 1958 г., маш.

За участието на български интербригадисти в Гражданската война в Испания (1936–1939); за дейността на българските политемигранти във Франция; за концлагерите Верне и Мил във Франция (1940–1941).

БРАТАНОВ, ДИМИТЪР ЦОЧЕВ (1909–1996)

Роден в с. Гложене, Ловешко. Завършва право в София. Пълномощен министър в Италия, Белгия, Швейцария, Норвегия, Дания; посланик в Швеция. Автор на „Вълната на Народния фронт. Спомени“. С., Партиздат, 1986, 376 с.

Сп – 208 Б, 15 л., 1967 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров; за дейността на НК на ОФ; за отношенията на БРП (к) и БРСДП и др. (1945–1949).

БРАТАНОВ, НЕСТОР (НЕСТОР БРАТАНОВ НЕСТОРОВ) (1892–1975)

Роден в Харманли. Член на БРСДП (т.с.) от 1914 г., на БКП (1919–1924) и от 1944 г. Член на ръководството на БКП в Харманли (1920–1923).

Сп – 209 Б, 10 л., 1947 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г.; за дейността на Военната организация на БКП; за репресиите в Харманлийска околия и Хасковски окръг след атентата 1925 г. *Автобиография* (1959) – 4 л.

Сп – 210 Б, 6 л., 1959 г., маш.

За дейността на партийната група на БРСДП (т.с.) в Ксанти и Гюмюрджина (1915–1919); за посещението на Георги Димитров в Гюмюрджина през 1919 г.

БРАТОЕВ, ДИМИТЪР НИКОЛОВ (1921–1985)

Роден в с. Килифарево, Великотърновско. Член на РМС. След 9 септември 1944 г. е офицер в БНА.

Сп – 2951 Б, 8 л., 1953 г., рък. и маш.

Автобиографични бележки; за участието му в борбата срещу легионерите в Търновската гимназия; за участието му в сраженията срещу немските войски в района на Прилеп (1944).

БРАТОЕВА-ГРЕКОВА, КАТИНА РАНГЕЛОВА (1918–)

Родена в Монтана. Член на РМС от 1934 г., на БОНСС (1937–1941), на БКП – от 1942 г. Технически сътрудник на ЦК на РМС и ЦК на БКП (1941–1942). Интернирана в лагер (1942–1943). След 9 септември 1944 г. е учителка в Монтана (1944–1948); работи в ГК – София и в ЦК на БКП (1950–1975).

Сп – 3059 Б, 7 л., 1988 г., маш.

Автобиографични бележки; за включването ѝ в ученически марксистко-ленински кръжок (1933–1934) и в дейността на БОНСС (1937–1941); за престоя ѝ в лагера „Свети Никола“ край Асеновград (1942–1943); за участието ѝ в техническата работа на ЦК на БКП (1942–1944).

БРАУН, ИЗABELA (1894–)

Родена в Северна Англия. Член на Лейбъристката партия от 1918 г. и на КП на Великобритания от 1920 г. Една от организаторите на кампанията за установяване причините за пожара на Райхстага (1933). Член на ИК на КП на Великобритания. От 1940 г. няколко години е организатор на Националното женско движение.

Сп – 211 Б, 16 л., б. д. п., маш.

За разговори с Георги Димитров в Берлин (1930); за контрапроцеса в Лондон (1933). *Англ. ез. – 6 л. Биограф. данни – 1 л. Превод – 9 л.*

Сп – 2442 Б, 9 л., б. д. п., маш.

За участието ѝ в организирането на контрапроцеса по подпалването на Райхстага (1933); за впечатленията ѝ от Георги Димитров като председател на ЗЕБ на Коминтерна.

БРОГЛИ, ЙОСИФ ЯНОШ

Сп – 212 Б, 4 л., б. д., маш.

За Унгарската революция 1919 г.; за съвместната работа с Николай Грамовски (убит 1925 г.); за емиграцията и живота на автора в България след 1922 г.

БРОМБЕРГ, АЛЕКСАНДЪР БОРИСОВИЧ (1897–)

Роден във Варшава. От 1921 г. живее в СССР. Работил в специалния отдел на 44-та дивизия (1921–1927), а от 1929 г. – в Московския електрозавод „Куйбишев“. Участва в Отечествената война. От 1944 г. работи в системата на Министерството на авиационната промишленост. През 1948 г. е репресиран и осъден. Освободен и реабилитиран през 1953 г.

Сп – 213 Б, 25 л., 1963 г., маш. и рък.

За срещи и разговори с Георги Димитров след пристигането му в Москва (1934). *Рус. ез.* – 12 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Писмо* – 1 л. *Превод* – 10 л. *Писмо* от Регина Кашер-Димитрова – 1 л.

БРУНОВА, ЕВГЕНИЯ

Сп – 214 Б, 6 л., 1967 г., маш.

За разговор с Георги Димитров по провеждането на Третия пленум на Полската КП (1931) край Берлин. *Пол. ез.* – 3 л. *Превод* – 3 л.

БУРИЛКОВ, ДИМО Т.

Сп – 215 Б, 3 л., 1959 г., маш.

За Иван Загубански и участието му в нелегалното пренасяне на в. „Искра“ от Варна до Одеса.

БУРОВ, АТАНАС ДИМИТРОВ (1875–1954)

Роден в Горна Оряховица. Български политик и банкер. Един от лидерите на Народната партия. Министър на търговията (1913; 1919–1920) и на външните работи (1926–1931). Един от основателите на Демократическия сговор. Министър без портфейл в правителството на Константин Муравиев (2-8 септември 1944 г.).

Сп – 3050 Б, 198 л., б. д. п., маш. (ксерокопие)

Впечатления от обществено-политическия живот у нас до 9 септември 1944 г.; сведения за обществени и политически дейци.

Забележка: Спомените на Атанас Буров са записани от Михаил Топалов.

БУРОВСКИ, ХРИСТО ВАСИЛЕВ

Сп – 2594 Б, 4 л., 1979 г., маш.

За семейството на Тодор Живков – за родителите и брат му Георги Живков; за д-р Мара Малеева. *Биогр. справка* – 1 л.

БУРУДЖИЕВ, ИВАН ГЕОРГИЕВ (1920-2000)

Роден в с. Добри дял, Великотърновско. Член на БКП от 1940 г. Участник в бойна група в София (1941–1943). Интерниран в лагер (1943). След 9 септември 1944 г. служи в БНА (1944–1968). Началник-щаб на Гражданската отбрана (1968–1982).

Сп – 2434 Б, 33 л., 1982 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на РМС; за участието му в дейността на бойните групи в София (1941–1943); за престоя му в лагера „Еникьой“ (1943); за присъединяването му към партизаните и събитията около 9 септември 1944 г.; за службата му в армията след 1944 г. *Биогр. справка* – 1 л.

БУРЦЕВ, МИХАИЛ ИВАНОВИЧ (1907–)

Роден в Судогодски район на Ивановска област, Русия. Член на ВЛКСМ от 1922 г., на ВКП (б) – от 1925 г. От 1932 г. е на политическа работа в Червената армия. Преподавател по история на партията в редица военни училища (1932–1939). Заема отговорни длъжности в ГПУ на Съветската армия и ВМФ (1940–1956).

Сп – 216 Б, 50 л., 1970 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в Москва (1941–1945). *Рус. ез.* – 23 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 26 л.

Сп – 2483 Б, 10 л., б. д. п., маш.

Впечатления за Георги Димитров от срещите, проведени във връзка с работата на ГПУ на Съветската армия по разлагане на противниковите войски и в тила на врага (1941–1945).

БУСОТОВ, КОСТА ПАНДОВ (1928–)

Роден в с. Черешница (Поликерасос Касторя), Костурско. Член на ЕПОН (1943). Партизанин в ГДА (1947–1949). Емигрант в СССР (1949–1953) и Полша (1953–1960). През 1960 г. идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2870 Б, 22 л., 1981 г., рък. – 12 л., препис (маш.) – 10 л.

Автобиографични бележки; за положението на българското население в с. Черешница по време на диктатурата на Янис Метаксас; за постъпването му в редовете на младежката организация ЕПОН (1943); за работата му като отговорник по военната част и връзките с другите села до 1946 г.; за присъединяването му към партизаните и за участието му в сражения; данни за убити от с. Черешница.

БУЧИНСКИ, ДИМИТЪР ПЕТРОВ (1910–1991)

Роден във Враца. Завършва Художествената академия – София, специалност – скулптура. Дългогодишен археолог-реставратор в Археологическия музей – София.

Сп – 2292 Б, 30 л., 1963 г., маш.

За дружбата му с Йордан Лютибродски и написаната от тях стихосбирка.

БЪЛГАРАНОВ, БОЯН ПЕТКОВ (1896–1972)

Роден в Шумен. Член на БКП от 1920 г. През 1924 г. е в ръководството на Военната организация на БКП (т.с.). Заловен от полицията, получава смъртна присъда (1925), заменена с доживотен затвор. През 1933 г. е амнистиран. Емигрира в СССР. През 1936 г. се завръща в България. Избран за член на ЦК на БКП (1937). От 1941 г. е в състава на Централната военна комисия на ЦК на БКП. След 9 септември 1944 г. е помощник-командир на Втора армия в Отечествената война. През 1945–1947 г. е командир на V дивизия, директор на Народната милиция. Началник на Политическо управление на БНА (1947–1948). През 1948–1954 г. е на стопанска работа. Завеждащ отдел на ЦК на БКП (1954–1956). Член на ЦК на БКП (1945–1972). Секретар (1956–1967) и член (1957–1972) на ПБ на ЦК на БКП. Председател на НС на ОФ (1967–1972).

Сп – 219 Б, 22 л., 1961 г., маш.

За партизанското движение в Югославия и Македония през 1941–1944 г. и за войнишкия партизански батальон на Дичо Петров.

Сп – 2789 Б, 35 л., б. д. п., маш.

За провала и арестуването му (1924); за живота на политзатворниците в Пловдивския, Софийския и други затвори (1924–1933).

ЧП – 114 Б, необработено:

– 2 л., б. д., маш.

За дейността на Христо Михайлов.

БЪЛГАРАНОВ, ПЕТКО МИНЧЕВ (1873–1960)

ЧП – 114 Б, необработено:

– 136 л., б. д., маш.

„Кратки спомени из моя живот“.

БЪЛГАРАНОВА, АННА ДИМИТРОВА (1902–1986)

Родена в София. Член на БКП от 1924 г. Политзатворничка (1925–1926). Емигрантка в СССР (1927–1936). През 1936 г. се завръща в България. Интернирана. След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на БКП – Пловдив; в VIII РК на БКП – София; в радио София.

ЧП – 114 Б, необработено:

– 56 л., б. д., рък. и маш.

За включването ѝ в младежкото движение; за участието ѝ в дейността на БКП; за дейността на Георгица Карастоянова, Димитър Хаджимитрев и Георги Гачев.

БЪЛГАРЕНСКА, МАРИЯ МИХАЙЛОВА (1882–1977)

Родена в Ботевград. Член на БКП от 1944 г. Укрива в дома си в София нелегални партийни функционери. Осъдена на смърт (1925); впоследствие присъдата е намалена на 15 г. затвор; амнистирана (1927). Ятак и помагач (1941–1944).

Сп – 220 Б, 4 л., 1967 г., маш.

За живота и политическата дейност на Иван Манев (1923–1925).

БЪЛГАРОВА, РАДА ИЛИЕВА (1908–)

Родена в Севлиево. Член на РМС от 1929 г., на БКП – от 1932 г. Завършила прогимназия. Словослагателка (1924–1928). Член на Комсомола. През 1928 г. идва в София. Работи с Начо Иванов в НРПС (Съюз на печатарите). Арестувана с Кунка Апостолова и Невена Попова (1931). През 1932 г. заминава за Москва. След известно време се завръща в България. След 9 септември 1944 г. работи в Комитета на българските жени до пенсионирането си (1962).

Сп – 249 Б, 4 л., б. д., маш.

За изпращането на Йорданка Николова като делегат на конгреса на Профинтерна в Москва (1930).

Сп – 2739 Б, 47 л., 1971 г., маш.

За дейността ѝ в Комсомола и в ЦК на РМС (1925–1932); за заминаването ѝ в СССР и за учението ѝ в МЛШ в Москва; за Георгица Карастоянова; за завръщането ѝ в страната и работата ѝ в НРПС, в печатарското дружество и в нелегалните печатници; за участието ѝ в отпечатването на материалите на VII конгрес на Коминтерна; за дейността ѝ в Чепино (Велинград) през 1937–1941 г.; за укриване и съдействие на нелегални: Цола Драгойчева, Трайчо Костов, Петко Кунин и други в София (1941–1944).

Сп – 2999 Б, 7 л., 1986 г., маш.

За трудолюбието, преводаческата дейност и нравствените качества на Трайчо Костов.

ЧП – 135 Б, необработено:

– 108 л., 1987 г., маш.

За детските години в Севлиево и включването ѝ в младежкото движение; за работата ѝ като районен секретар на БКМС в индустриалния район на София и в ръководството на РМС; за арестуването и престоя ѝ в затвора; за заминаването за СССР и за учението ѝ в МЛШ; сведения за Георгица Карастоянова; за завръщането ѝ от СССР и за участието в издаването на в. „Единство“; за дейността ѝ в Чепино (Велинград); за включването ѝ в НС на ОФ след 9 септември 1944 г.

– 14 л., 1988 г., маш.

За живота и дейността на Георгица Карастоянова.

БЪРДАРОВ, ХРИСТО СТОЯНОВ (1899–1976)

Роден в Ловеч. Завършва Военното училище (1920) и ВА (1936) в София. Офицер в Разград

(1920–1926). Командир на охранителна рота в Чамкория (Боровец), Самоковско (1927–1928). Адютант на цар Борис III (1929–1943) и на царица Йоанна (1943–1946). Преподавател във Военното училище и ВА (1939–1944).

Фонд 327 Б, необработен:

– 492 л., б. д., рък. (ксерокопие)

Автобиографични бележки: за службата му като офицер в Разград (1920–1926); като командир на охранителна рота в Чамкория (Боровец) (1927–1928); като офицер за поръчки в свитата на цар Борис III (1928–1933); като адютант на цар Борис III и на царица Йоанна; за пътуванията му с цар Борис III в Белград, Париж и Лондон; за пътуванията на цар Борис III в Германия; за подписването на пакта с Германия; за смъртта на цар Борис III (1943); за дейността на регентството; за правителствата на Иван Багрянов и Константин Муравиев (1944); за второто погребение на цар Борис III в парка на двореца „Врана“ (1945).

БЪРДАРОВА, СОФИЯ ПЕТКОВА

Сп – 221 Б, 7 л., б. д., маш.

За обществено-политическата дейност на РМС и масовите организации в Плевенската гимназия (1937–1943).

БЪРЗАКОВ, ЛАЗАР ПЕТРОВ

Сп – 222 Б, 1 л., 1967 г., рък.

Бележки върху книгата на Димитър Сирков „В защита на Испанската република 1936–1939 г.“. С., 1967. 271 с. (в списъка на интербригадистите са пропуснати: Стефан Дамаскин, Христо Казанджиев, Соломон Алкалай, Ангел Копаранов, Лазар Петров Бързакон).

БЪРЗАШКИ, ИВАН ДИМИТРОВ (1904–1979)

Роден в с. Галиче, Врачанско. Член на БКП от 1928 г. За нелегална дейност осъден на 5 г. затвор (1941). При преместване от един затвор в друг скача в движение от влака, получава мозъчно сътресение и е лекуван продължително (1941–1946).

Сп – 223 Б, 12 л., 1950 г., маш.

За дейността на партийната организация в с. Галиче, Врачанско (1928–1941); за престоя му в трудова част (1941); за арестуването и осъждането му за нелегална дейност.

БЪЧВАРОВ, АСЕН

Сп – 224 Б, 4 л., 1961 г., маш.

За музикалната дейност на Комсомола и партията във Видин (1919–1923).

Сп – 225 Б, 4 л., 1958 г., маш.

За честването на 1 май във Видин (1914).

Сп – 226 Б, 14 л., 1959 г., рък.; препис (маш.) – 8 л.

За проведен диспут във Видин (1921) за Октомврийската революция и Съветска Русия и за участието на Тодор Петров в него.

Сп – 227 Б, 4 л., 1961 г., маш.

За дейността на декламаторската група при Комсомола и партията във Видин (1919–1920).

Сп – 228 Б, 14 л., 1961 г., маш.

За проведения окръжен партиен събор във Видин през октомври 1922 г.

Сп – 229 Б, 5 л., 1961 г., маш.

За живота и дейността на българската политическа емиграция в Югославия (1923–1925).

Сп – 230 Б, 4 л., 1961 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Видинския район; за дейността на Тодор Титоренков.

Сп – 231 Б, 14 л., 1961 г., маш.

За жестокости при потушаването на Септемврийското въстание 1923 г. във Фердинандско (Монтанско).

Сп – 232 Б, 2 л., 1955 г., рък.

За живота и обществено-политическата дейност на Христо Михайлов през 1923–1924 г.

Сп – 233 Б, 10 л., 1962 г., маш.

За дейността на детското комунистическо дружество във Видин (1920–1923).

Сп – 234 Б, 22 л., 1962 г., маш.

За театралната дейност на Комсомола и партията във Видин (1918–1923).

Сп – 235 Б, 3 л., б. д., маш.

За посещенията на Георги Димитров и Васил Коларов във Видин и за произнесените от тях речи на публично събрание (1921).

БЪЧВАРОВ, ВАСИЛ ДИМИТРОВ

Сп – 236 Б, 2 л., 1954 г., маш.

За разкриването на нелегалната печатница на БКП (1924) в дома на Владимир Зографов.

Сп – 237 Б, 5 л., 1959 г., маш.

За издаването на в. „Звезда“ – първият легален вестник на БКП след Септемврийското въстание 1923 г.

БЪЧВАРОВ, ГЕОРГИ И ДР.

Сп – 238 Б, 105 л., 1959 г., маш.

Протокол от среща на стари партийни дейци с изказвания за уточняване на партийно-исторически събития през периода 1921–1925 г.: за дейността на БКП на село; за съчетаването на легалната с нелегалната дейност.

Автори: Панайот Топалов, Борис Гогов, Борис Захариев, Витко Мухарски, Алекси Гогов, Георги Мешков, Ангел Змияров, Борис Лозанов.

БЪЧВАРОВ, РАДИ МАРИНОВ

Сп – 239 Б, 2 л., 1959 г., рък.

За погребението на Димитър Благовез през 1924 г. в София.

БЪЧВАРОВ, СТЕФАН ДИМИТРОВ (1888–1969)

Роден в Търговище. От 1905 г. работи във Варна. Член на БРСДП (т.с.) от 1907 г. Член на Синдикалния комитет на ОРСС (1910). От 1914 до 1923 г. работи в редакцията на в. „Работнически вестник“ в София. Участва в редакцията и издаването на вестниците „Знаме на труда“ (1924), „Наши дни“ (1925) и др. След 9 септември 1944 г. редактира в. „Строител“ и в. „Строително единство“, а по-късно работи във в. „Отечествен фронт“ (до 1958 г.).

Сп – 240 Б, 385 л., 1958 г., маш.

Автобиографични бележки; за синдикалната дейност във Варна (1905–1911); за социалистическото движение във Варна; за дейността на анархолибералите във Варна; за стачките във Варна; за дейността на организацията на БРСДП (т.с.); за дейността на Крум Тихчев, Димитър Стефанов Попов, Христо Томов, Борис Митев, Димитър Стоянов; за обединението на анархолибералите и широките социалисти във Варна; за откриването и дейността на Народния дом във Варна (1909); за проведените във Варна конгреси на БРСДП (т.с.) и на ОРСС (1909); за дейността на Димитър Кондов; за условията на работа във Варненските предприятия и за синдикалното движение; за дейността във Варна на Койка Тинева, Любен Дюгмеджиев, Радослав Крайчев, Стефан Попиванов, Иван Григоров; за мисията на Карл Легин в България (1915); за Владейското войнишко въстание 1918 г.; за превратата на 9 юни 1923 г.; за дейността на БКП след Септемврийското въстание 1923 г. (1923–1924).

Сп – 241 Б, 29 л., 1961 и 1965 г., маш.

За дейността на Антон Иванов (1907–1922). *Рецензия* – 1 л.

Сп – 242 Б, 66 л., 1961 г., маш.

За работата на комунистите в редакцията на в. „Работнически вестник“ (1914–1923). **Забележка:** В голяма степен се покрива със Сп – 244 Б.

Сп – 243 Б, 80 л., 1960 г., маш.

За образуването на Партията на труда (1924); за Витошката конференция 1924 г.; за атентата в София през април 1925 г.; за Жеко Димитров, Тодор Павлов, Коста Янков, Михаил Златарев, Александър Атанасов и други партийни дейци; за работата в редакцията на в. „Звезда“ (1923–1924); за в. „Знаме на труда“; за в. „Нов път“.

Сп – 244 Б, 68 л., 1961 г., маш.

За работата му в редакцията на в. „Работнически вестник“ през 1914–1923 г. *Рецензия* – 2 л. *Автобиография* (1965) – 7 л.

Сп – 245 Б, 3 л., 1960 г., маш.

За избирането на Васил Коларов за секретар на ЦК на БКП през 1919 г.

Сп – 246 Б, 24 л., 1961 г., маш.

За дейността и личните качества на Георги Кирков.

Сп – 247 Б, 10 л., 1964 г., маш.

За дейността на Станке Димитров – Марек (1914–1924); за създаването на легалната Партия на труда и за редактирането на в. „Знаме на труда“ (1924).

Сп – 248 Б, 15 л., 1964 г., маш.

За партийната и синдикалната дейност на Георги Димитров във Варна и София (1907–1923); за контакти и лични впечатления от Георги Димитров.

БЪЧВАРОВА, СВОБОДА ТОДОРОВА (1925–)

Родена в Благоевград. Член на РМС от 1940 г., на БКП – от 1945 г. След 9 септември 1944 г. работи в ГК на РМС – Благоевград (1944–1946). Студентка по журналистика в Ленинград (1946–1951). Сътрудник в ЦК на БКП (1951–1953); в редакцията на в. „Работническо дело“ (1953–1961); главен редактор и сценарист в Студията за игрални филми. Дъщеря на Тодор Ангелов – Божаната (1900–1943), загинал като участник в белгийското съпротивително движение.

Сп – 250 Б, 17 л., 1966 г., маш.

За бягството от плен на червеноармееца Валюша Валчук, присъединяването му

към Горноджумайския партизански отряд (1943) и гибелта му като партизанин (1944).

БЪОЛКЕ, МИЛИ

Сп – 217 Б, 13 л., 1966 г., маш.

За разговори с Георги Димитров по съставянето и подписването на стенографските протоколи на ИККИ; за отношението на Георги Димитров към немците, работещи в Коминтерна. *Нем. ез. – 6 л. Превод – 7 л.*

БЯЛКОВ, ИВАН (ИВАН БЯЛКОВ АНГЕЛОВ) (1902–1980)

Роден в с. Скобелево, Хасковско. Член на БКП от 1940 г. Политзатворник (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦУ на ДСК.

Сп – 218 Б, 17 л., б. д., маш.

За живота и политическата дейност на комунистите в Софийския централен затвор (1942–1943); за дейността и поведението на Владо Георгиев в затвора.

В

ВАЙНБЕРГЕР, ЗИНКА-ТЕРЕЗИЯ (1899–)

Родена в Шемптер при Горица, Словения. Член на Югославската КП от 1928 г. Емигрира в СССР (1930–1945); завършва КУНМЗ; работи в радиостанция „Свободна Югославия“ (1941–1945). През 1945 г. се завръща в Словения.

Сп – 258 Б, 6 л., б. д., маш.

За срещи с Георги Димитров през 1934 и 1942 г.; за изпращането ѝ на работа в радиостанция „Свободна Югославия“. *Сърбохърв. ез. – 2 л. Биограф. данни – 1 л. Превод – 3 л.*

ВАКАРЕЛОВ, ЛУКА КРЪСТЕВ (1912–1993)

Роден в Панагюрище. Член на БКМС от 1929 г., на БКП – от 1931 г. За нелегална дейност осъден задочно на смърт (1934); живее нелегално 4 г.; амнистиран (1937). Интерниран в лагера „Еникьой“ (1941–1942). Отново осъден на смърт (1943); прекарва почти 2 г. в затвора в очакване на смъртта (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в системата на МВР; полковник.

Сп – 251 Б, 5 л., 1968 г., маш.

За живота на комунистите в Пазарджишкия затвор (1943–1944).

ВАКЪВЧИЕВ, БОГОМИЛ ИВАНОВ (1885–)

Роден в Лясковец, Великотърновско. Завършва гимназия във Варна и висше образование – право. Дългогодишен адвокат във Варна.

Сп – 252 Б, 5 л., 1970 г., б. п., маш.

За престоя на Иван Георгиев Загубански във Варна (1900–1903). *Писмо – 2 л.*

ВАНГЕЛОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ ВАНГЕЛОВ РАДЕВ) (1888–1966)

Роден в с. Каикьой (дн. с. Райкова могила), Хасковско. Член на БРСДП (т.с.) от 1909 г. Един от ръководителите на Тютюнороботническия съюз. Член на Синдикалния комитет на ОРСС (1921–1925) и на ЦК на НРПС (1927–1936). Участва в Учредителния конгрес на Про-

финтерна в Москва (1921). Народен представител от РП (1931–1933). След 9 септември 1944 г. е председател на Тютюноработническия съюз (1944–1949) и член на ЦС на БПС от 1945 г.

Сп – 253 Б, 10 л., б. д., маш.

За Третия конгрес на Коминтерна в Москва (1921); за Учредителния конгрес на Червения синдикален Интернационал (1921); за партийните дейци Васил Коларов, Пенчо Дворянов, Люба Димитрова и др.

Сп – 254 Б, 6 л., б. д., маш.

За обществено-политическата дейност на Васил Коларов.

Сп – 255 Б, 7 л., 1966 г., маш.

За участието на турци в тютюноработническите стачки в Хасково и Пловдив (1918–1920).

Сп – 1609 Б, 5 л., б. д., маш.

Автобиографични бележки: за живота и обществено-политическата му дейност; за участието му в синдикалното движение; за участието му на III конгрес на Коминтерна и на Учредителния конгрес на Профинтерна (1921); за избирането му за народен представител от РП (1931); за интерниранията му.

ВАНГЕЛОВ, МИХАИЛ (МИХАИЛ ВАНГЕЛОВ ПЕТКОВ) (1877–)

Роден в Първомай. Член на БРСДП от 1897 г. Участник в синдикалната дейност сред железопътните работници. Интерниран в лагера „Кръсто поле“ (1941–1942).

Сп – 257 Б, 40 л., 1948 г., маш.

За участието му в професионалното движение и в стачните борби на транспортните работници в Пловдив, София и други градове (1900–1920); за интернирането му (1941–1942).

ВАНКОВ, БОРИС

Сп – 2728 Б, 5 л., 1962 г., маш.

За Александър Атанасов – Шески като квартирант в дома им в Плевен (1909) и за срещата им в Русе (1912); за деветоюнския процес в Плевен и за участието на Александър Атанасов, Найдено Киров, Любен Дюкмеджиев, Борис Хаджисотиров, Ненко Наков и автора в защитата на подсъдимите (1923).

ВАРАДИНОВ, ЛУКАН ГЪЛЪБОВ (1923)

Роден в с. Дръмша, Софийско. Член на РМС от 1940 г., на БКП – от 1944 г. След 9 септември 1944 г. служи в МВР; генерал. Автор на мемоарните книги „До следващото утро. Спомени за Георги Димитров“. С., НМ, 1982, 152 с. и „Те обявиха война на целия народ... Спомени“. С., НМ, 1986, 136 с.

Сп – 2333 Б, 9 л., б. д. п., маш.

За посещението на Георги Димитров в студентския санаториум в с. Владая, Софийско.

Сп – 2335 Б, 5 л., б. д., маш.

„Георги Димитров в семейството си“ след завръщането му в България.

Сп – 2336 Б, 6 л., б. д., маш.

За една почивка на Георги Димитров в Боровец след завръщането му в България.

Сп – 2994 Б, 6 л., б. д., маш.

За срещи и разговори с Трайчо Костов след 9 септември 1944 г.

ВАСЕВ, ЙОРДАН**Сп – 259 Б, 5 л., б. д., маш.**

За въоръжената съпротива на австрийската работническа класа през февруарските дни на 1934 г.

ВАСЕВ, СЛАВЧО (СЛАВЧО ВАСЕВ ВЕЛЕВ) (1906–1990)

Роден в с. Жабляно, Пернишко. Член на БКП от 1944 г. Завършва философия в СУ (1932). Съосновател на Съюза на трудово-борческите писатели (1932). Заместник-главен и главен редактор на в. „Заря“ (1936–1944). След 9 септември 1944 г. е подпредседател на КНИК; аташе по печата при Българското посолство в Москва (1948–1953); председател на СБЖ (1959–1964); директор на Народния театър „Иван Вазов“ (1964–1966); председател на ГС за изкуство и култура – София (1967–1972). Член на ЦК на БКП (1966–1971). Автор на сборници с разкази, репортажи, очерци, есета. Автор на „Битка за нов свят. Записки на журналиста, спомени, публицистика“. С., БП, 1986, 328 с.

Сп – 260 Б, 6 л., 1949 г., маш.

За посещенията на група българи при Георги Димитров в санаториума край Москва по случай 67-ия му рожден ден.

ВАСЕВ, СЛАВЧО И ДР.**Сп – 2207 Б, 164 л., 1974 г., маш.**

Стенографски запис от среща с дейци на отечественофронтовския печат и радио непосредствено след 9 септември 1944 г.: Митко Иванов, Милко Григоров, Владимир Топенчаров, Стоян Нейков, Теню Стоянов, Димо Казасов, Спас Гергов, Георги Боршуков, Стефан Василев, Спас Мулешков, Милко Ангелов, Цветан Драгиев, Богдан Веселинов, Джению Василев, Ивайла Вълкова, Милко Божилов.

ВАСИЛЕВ, АХИЛЕАС МЕТОДИЕВ (1933–)

Роден в с. Бъмбоки, Костурско. Партизанин в ГДА (1949). През 1949 г. заминава за СССР. През 1957 г. идва при родителите си във Варна.

Сп – 2847 Б, 17 л., 1981 г., рък.; препис (маш.) – 8 л.

Автобиографични бележки; за участието на баща му Методи Михайлов Василев и брат му Георги Методиев Василев в партизанското движение; за убийството на брат му Георги Методиев Василев; за включването на Ахилеас Василев през 1949 г. към партизанските части в Гърция и за участието му в проведени сражения; сведения за загинали партизани и ятаци от с. Бъмбоки.

ВАСИЛЕВ, ВАТО НИКОЛОВ (1915–)

Роден в с. Боденец, Врачанско. Член на РМС от 1931 г. Следва строително инженерство в Братислава. Заловен от Гестапо и изпратен в лагера „Дахау“ (1944–1945).

Сп – 262 Б, 12 л., б. д., маш.

За живота и дейността на група българи в концлагерите „Дахау“ и „Аллах“ (1944–1945).

ВАСИЛЕВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР ВАСИЛЕВ КАЦАРСКИ) (1900–)

Роден във Враца. Участва в I Световна война; преминава при руснаците. Участва в отряд на Червената армия (1918–1922) и в батальон на ЧК; куриер за пренасяне на материали от ИК-КИ до някои комунистически партии. През 1923 г. идва като куриер до ЦК на БКП и остава; престоява на различни места и от 1935 г. се установява в София.

Сп – 256 Б, 11 л., 1957 г., маш.

За участието му в Гражданската война в Русия (1918–1920); за работата му като куриер за пренасяне на документи на Коминтерна до КП на Полша, Австрия, Чехословакия, Югославия, България; за участието му в Септемврийското въстание 1923 г.

ВАСИЛЕВ, ДУНЧО

Сп – 261 Б, 2 л., б. д., маш.

За дейността на Александър Дунчев (помощник-кмет на Плевенската комуна през 1919 г.).

ВАСИЛЕВ, ЗАХАРИ НИКОЛОВ

Сп – 263 Б, 3 л., 1951 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в София през 1908 и 1919 г.

ВАСИЛЕВ, ЗЛАТАН

Сп – 264 Б, 2 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Малкотърновска околия.

ВАСИЛЕВ, КОСТАДИН ХРИСТОВ (1899–)

Роден в с. Ивански, Шуменско. Член на БКП от 1927 г. Ятак (1941–1943) и партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в родното си село; член на ОкК на БКП – Шумен.

Сп – 2037 Б, 10 л., 1963 г., маш.

За дейността на партийната организация в с. Ивански (1921–1944); за създаването и дейността на Шуменския партизански отряд (1943–1944).

ВАСИЛЕВ, МЕТОДИ МИХАЙЛОВ (1910–)

Роден в с. Бъмбоки (Ставропотаму), Костурско. Партизанин в частите на ЕЛАС (1943–1944) и на ГДА (1947–1949). Емигрант в Полша (1949–1960). През 1961 г. идва в България; установява се във Варна.

Сп – 2876 Б, 34 л., 1977 г., рък.; препис (маш.) – 15 л.

Автобиографични бележки; за детските, ученическите и войнишките му години; за положението на българското население в Егейска Македония по време на диктатурата на Метаксас, на германската и италианската окупация; за присъединяването му с група съселани от с. Бъмбоки към партизаните през 1943 г.; сведения за проведени бойни акции в Леринско и Костурско; за работата му като секретар на партийната организация в Загоричанския район; за трудностите в борбата през периода 1947–1949 г.; данни за убити партизани и ятаци от селата Бъмбоки, Олища, Чурилово и др., Костурско.

ВАСИЛЕВ, СВЕТОСЛАВ ДИМИТРОВ

Сп – 266 Б, 1 л., 1953 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Лом.

ВАСИЛЕВ, СТАНКО

Сп – 267 Б, 6 л., 1955 г., рък.

За подготовката и провеждането на Транспортната стачка в Тетевенска околия през 1919 г.

ВАСИЛЕВ, СТЕФАН КОСТАДИНОВ (1919)

Роден в Батак. Ятак и партизанин, участник в Отечественната война. Първи секретар на ГК на БКП – София (1966–1968). Министър на народната просвета (1968–1973). Професор по хидравлика (1969–1986) във ВИСИ – София. Кандидат-член (1961–1966) и член (1966–1976) на ЦК на БКП. Член на Секретариата (1966–1969) на ЦК на БКП. Народен представител (1966–1976). Автор на „Без пагони на война. Спомени. 1944–1945“. С., Партиздат, 1985, 279 с.

Сп – 3016 Б, 178 л., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки: за семейството му; за ремсовата му дейност в Батак; за участието му в студентски акции в София; за арестуването му; за съвместната му работа с Милко Тарабанов и Александър Пешев; за включването му в Трънския партизански отряд; за участието му в Отечественната война; за партийната му работа; за научната му дейност.

ЧП – 189 Б, необработено:

– 367 л., 1989 г., рък.

Автобиографични бележки за периода 1919–1989 г.: за дейността му като ятак и партизанин; за участието му в Отечественната война (1944–1945); за работата му в ГК на БКП – София, като министър на просветата и преподавател във ВМЕИ – София.

– 67 л., 1944–1945 г., рък.

Личен фронтови дневник за периода 25 декември 1944 – 12 март 1945 г.

ВАСИЛЕВ, СТОИЧКО

Сп – 268 Б, 8 л., 1957 г., маш.

За създаването и дейността на партийните нелегални печатници в София (1923–1925).

ВАСИЛЕВ, СТОЯН (СТОЯН ВАСИЛЕВ АНКОВ) (1898–)

Роден в с. Вискяр, Брезнишко. Член на БКП от 1921 г.; през 1925 г. отпада; през 1944 г. отново приет за член на БКП.

Сп – 269 Б, 23 л., 1959 г., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в Брезнишка околия. *Автобиография* (1959) – 2 л. *Писмо* – 1 л.

ВАСИЛЕВ, ХРИСТО (ХРИСТО ВАСИЛЕВ НИКОЛОВ)

Сп – 270 Б, 3 л., б. д., маш.

За нелегалната дейност на РМС в Поповска околия (1940–1942).

ВАСИЛЕВ, ХРИСТО

Сп – 271 Б, 6 л., 1963 г., маш.

За участието на Плевенската партийна организация в Юнското въстание 1923 г.

Сп – 272 Б, 13 л., 1962 г., маш.

За синдикалното движение и стачните борби на плевенските работници до 1923 г.

ВАСИЛЕВ, ХРИСТО (СМИРНЕНСКИ)

Сп – 273 Б, 8 л., 1969 г., маш.

За арестуването, съдебния процес и осъждането му на смърт (1943); за престоя му в затвора (1943–1944).

ВАСИЛЕВА, АЛЕКСАНДРА ТОДОРОВА (1910–)

Родена в с. Бъмбоки (Ставропотаму), Костурско. Оказва помощ на партизаните от ЕЛАС (1943–1944) и на ГДА (1947–1949). Емигрира със семейството си в Полша (1950–1955). През 1955 г. идват в България и се установяват във Варна.

Сп – 2835 Б, 20 л., 1977 г., рък.; препис (маш.) – 8 л.

Автобиографични бележки: за убийството на баща ѝ Тодор Стефанов като четник в четата на войводата Чакаларов (1913); за включването на семейството ѝ в помощ на партизаните от ЕЛАС (1943); за издевателствата на жандармерията над близките на партизаните; за емигрирането на семейството ѝ през Албания и Полша в България (1949); сведения за убити партизани и ятаци от с. Бъмбоки.

ВАСИЛЕВА, КАМЕНКА ГЕОРГИЕВА

Сп – 265 Б, 5 л., 1959 г., б. п., маш.

За дейността на партийната организация на БКП в Плевен (1925–1933).

ВАСИЛЕВСКИ, АЛЕКСИ СПИРОВ (1901–)

Роден в с. Граждено (Вронтеро), Леринско. Емигрира в САЩ (1920–1923; 1926–1932) и Франция (1936–1940). Участник в партизанското движение в Леринско (1941–1949).

Сп – 2836 Б, 228 л., 1977 г., рък. – 132 л.; препис (маш.) – 96 л.

Автобиографични данни и сведения за периода 1908–1949 г.; за положението в Преспанско по време на Балканската и Европейската войни (1912–1918); за пътуванията и работата му в САЩ (1920–1932); за завръщането в Гърция и емигрирането му във Франция до 1940 г. след установяване диктатурата на Янис Метаксас; за организирането през 1941 г. на борбата срещу германските и италианските окупатори; за създаването на различни организации и за развитието на партизанското движение в Леринско до 1949 г.; сведения за участници в партизанските борби.

ВАСИЛЪОВСКИ, ДИМИТЪР ТРАЯНОВ (1912–1997)

Роден в с. Ново Кономлади, Благоевградско. Член на БКП от 1942 г. Член на ОкК на БКП в Петрич (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на ОФ и БКП в Петрич.

Сп – 274 Б, 39 л., 1969 г., маш.

За създаването на организация на БКП в с. Ново Кономлади (1919); за партийната дейност в района (1919–1941); за дейността на партизанския отряд „Яне Сандански“ в Светиврачка околия (1943–1944).

Сп – 2538 Б, 197 л., 1981 г., маш.

За борбите на партийното ядро с михайловистите в Горноджумайски окръг; за изграждане на ОкК на БКП в Сандански; за провеждането на околийска конференция на БКП с участието на Никола Парапунов, Иван Козарев и Арсо Пандурски; за поставяне началото на партизанския отряд „Яне Сандански“ с Алиботушката чета на 5 октомври 1943 г.; за създаване на втора чета към отряда и за провеждане на втора околийска конференция с двете чети; за среща на делегации на БКП от Свети Врач (Сандански) и на Гръцката КП; за избора на нов ОкК на БКП.

Забележка: Авторът е поставил заглавие „Песен на свободата (спомени и събития)“. Спомените са в доста свободна форма и текстът прилича повече на роман.

ВАЦОВ, ПАВЕЛ ИВАНОВ ([1872]–)

Роден в с. Мирково, Пирдопско. Дългогодишен печатарски работник в София. Първият наставник и учител на Георги Димитров в печатарския занаят.

Сп – 275 Б, 12 л., 1951 г., маш.

За Георги Димитров като печатарски работник (1894–1903).

ВАЧКОВ, ПЕТЪР АНТОНОВ

Сп – 276 Б, 10 л., 1957 г., б. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Берковска околия.

ВЕЛЕВ, КОСТАДИН ИВАНОВ (1913–)

Роден в с. Скребатно, Благоевградско. Ятак и партизанин (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е член на ОК на БКП – Гоце Делчев; председател на Селсъвета – с. Скребатно.

Сп – 3107 Б, 34 л., 1989 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на БКП в с. Скребатно; за участието му в нелегалната дейност на БКП (1941–1944); за дейността му като партизанин (1944).

ВЕЛЕВ, МАНОЛ ИВАНОВ

Роден в с. Скребатно, Благоевградско. Член на БКМС от 1931 г., на БКП – от 1932 г. Учител (1933–1936). Кооперативен служител (1936–1942). Партизанин в отряд „Антон Иванов“; политкомисар на Чепинския отряд (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е директор на РКС и ДЗС във Велинград, директор на Обединение „ДЗС“ при МЗ и др.

Сп – 3067 Б, 1 348 л., 1979 г., маш.

Със знамето червено

За социално-икономическата и политическата характеристика на Чепинското корито между двете световни войни; за участието му в нелегална дейност в Неврокоп и попадането му в полицията (1936); за работата му в Чепино и участието му в нелегална партийна дейност; за дейността на РМС в Чепинското корито; за създаването на Баташката партизанска чета; за дейността на бойните групи в Чепинското корито; за партизанския отряд „Антон Иванов“; за връзките с Разложкия партизански отряд; за смъртта на Вела Пеева; за боя на Милеви скали; за 9 септември 1944 г. в Чепино.

Приложение: Материали от обсъждането на книгата на Манол Велев, организирано от ОПК – Велинград (1979) – *спомени, бележки и изказвания* на: Иван Алексиев, Димитър Петров Сеизов, Любен Тодоров Гумнеров, Стоян Семерджиев, Георги Н. Мишков, Георги Шулев, Гера Пеева Пеева, Владимир Танев, Атанас Семерджиев, Георги Дарлоков, Михаил Ковачев, Димитър Малчев; *други документи:* донесения, копия от заповеди, списък на партизанска бригада „Чепинец“ (1944), извлечение от протокол и др.

ВЕЛЕВА, МАРИЯ НИКОЛОВА (1926)

Родена в София. Член на РМС; политзатворничка (1944). След 9 септември 1944 г. завършва история в Университета в Ленинград (1951). Асистент (1957–1970) и доцент (от 1970) във Философско-историческия факултет на СУ. Заместник-декан на Историческия факултет на СУ (1972–1976). Автор на „Свилен Русев. Биографичен очерк“. С., Изд. на БКП, 1958, 76 с.

Сп – 281 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За впечатления от срещи и съвместна дейност със Свилен Русев.

ВЕЛИКОВ, ВЕЛИКО ИЛИЕВ (1919)

Роден в с. Стежерево, Свищовско. Член на РМС от 1938 г., на БКП – от 1942 г. За нелегална дейност осъден на 15 г. затвор (1942). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на БКП – Свищов (1944–1950). Инструктор в ЦК на БКП (1950–1956). Секретар на ОкК на БКП – Свищов (1957–1959). Сътрудник в сектор „Лични писма“ на ЦК на БКП (1960–1978) до пенсионирането си.

ЧП – 143 Б, необработено:

– 85 л., 1984 г., маш.

За ремсовата му дейност; за осъждането и престоя му в Плевенския затвор (1942–1944); за работата му след 9 септември 1944 г. в ОкК на БКП – Свищов и в ЦК на БКП.

ВЕЛИЧКОВ, НАЙДЕН МИШЕВ (1907–)

Роден в с. Игнатица, Врачанско. Член на БКП от 1937 г. Политзатворник (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в V РК на БКП – София (1944–1951); в ЦК на БКП.

Сп – 2691 Б, 9 л., 1984 г., рък.

За арестуването му по процеса на 52-та и впечатленията му от поведението на Трайчо Костов и Антон Иванов в затвора (1942).

ВЕЛИЧКОВ, ПЕТКО (ПЕТКО ВЕЛИЧКОВ ПЕТКОВ) (1880–)

Роден в Пазарджик. Участник в социалистическа дейност от края на XIX век. Член на БРСДП (т.с.). Печатарски работник, журналист, синдикален деец.

Сп – 277 Б, 216 л., б. д., рък.; препис (маш.) – 66 л.

За съвместната му работа с Георги Димитров в Софийските печатници (1898–1917).

Сп – 278 Б, 74 л., б. д., рък.; препис (маш.) – 30 л.

За Георги Димитров като печатарски работник и синдикален деец (1899–1906).

Сп – 279 Б, 48 л., 1962 г., рък.; препис (маш.) – 20 л.

За дейността на Георги Кирков (1900–1905).

Сп – 280 Б, 7 л., б. д., рък.

За живота и обществено-политическата дейност на Тодор Петров.

Сп – 2934 Б, 157 л., б. д., рък. (фотокопие)

Автобиографични бележки; за работата му като печатар в Пазарджик; за включването му в социалистическото движение в края на XIX век; за постъпването му в младежкото просветителско дружество „Юноша“; за работата му в София: като член на БРСДП и като журналист; за работата му в редакцията на в. „Народ“ и в други периодични издания; за участието му в синдикалната дейност.

ВЕЛКОВ, ИВАН МИЦЕВ

Сп – 1269 Б, 11 л., 1970 г., 1977 г., рък.

За дейността на Кръстана Янева като сътрудничка на съветското разузнаване в Берлин (1944).

ВЕЛКОВ, ИЛИЯ БОЖИНОВ

Сп – 165 Б, 2 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Лом.

ВЕЛКОВ, СПАС ГРОЗДАНОВ (1911–1973)

Роден в с. Шума, Годечко. Член на БКП от 1931 г. Член на ЦК на РМС (1931–1935). Политзатворник (1929–1931; 1935–1940). След 9 септември 1944 г. е на профсъюза (1945–1950) и стопанска работа.

Сп – 475 Б, 79 л., 1969 г., рък.; препис (маш.) – 31 л.

За дейността му в БКМС и в Софийската партийна организация през 1926–1929 г.; за живота му като политзатворник в Софийския, Сливенския, Старозагорския и Шуменския затвори (1929–1937).

ВЕЛЧЕВ, НИКОЛА ЗАХАРИЕВ (БРАТО КОЛЕ) (1898–1985)

Сп – 2369 Б, 12 л., 1981 г., маш.

За подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. в Самоков и околността; за дейността на Борис Хаджисотиров, Михаил Дашин и други партийни дейци.

ВЕНКОВА-МИХАЛЕВА, ЦАНКА КОЛЕВА (1895–)

Родена в с. Рязовиците, Севлиево. Член на БКП от 1921 г. Завършва физика и математика в СУ. Учителка в Плевен и Павликени. Участва в дейността на Военната организация на БКП в Плевен (1922–1923).

Сп – 283 Б, 10 л., 1964 г., маш.

За масово-политическата дейност на Плевенската партийна организация (1920–1925). *Писмо* – 1 л.

Сп – 284 Б, 4 л., 1965 г., маш.

За дейността на Васил Каравасилев (1921–1924).

ВЕРГОВ, ГЕОРГИ ХРИСТОВ (1885–1975)

Роден в Ямбол. Член на БКП от 1919 г. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.; ятак (1941–1944).

Сп – 285 Б, 4 л., [1950 г.], рък.

За нелегалната дейност в Ямболско (1941–1944); за създаването и дейността на Ямболския партизански отряд (1943–1944).

ВИДАЛИ, ВИТОРИО (1900–)

Роден в Триест. Деец на Италианската КП от 1921 г. Интербригадист в Испания (1936–1939). Емигрант в Мексико (1940–1947). Секретар на КП на Свободната територия Триест (1948–1957). От 1957 г. – член на ЦК на ИКП. Депутат в италианския парламент (1958–1963) и сенатор (1963–1968).

Сп – 2453 Б, 18 л., б. д. п., маш.

За срещи с Георги Димитров в Брюксел (1931) и в Москва (1934); за участието му в кампанията по освобождаването на Георги Димитров от Лайпцигския затвор (1933); статии за Георги Димитров (ксерокопие). *Рус. ез.* – 4 л. *Ит. ез.* – 3 л. *Биогр. справка* – 2 л.

ВИДЕНОВ, ИВАЙЛО ЕЛЕНКОВ (1898–1970)

Роден в Цариброд. Член на БКП от 1921 г. Член на РК – София (1929–1932) и на ОК на БКП – София (1932–1938). Въдворяван в лагер (1941; 1943). Секретар на ЦР на профопозицията в Дружеството на българските техници (1926–1942). След 9 септември 1944 г. е председател на Съюза на българските техници (1944–1949); главен секретар на НТС (1949–1965); главен редактор на в. „Техническа трибуна“ (1944–1949) и на в. „Техническо дело“ (1949–1965).

Сп – 289 Б, 38 л., 1965 г., маш.

За дейността на Софийската партийна организация (1931–1939); за преврата на 19 май 1934 г., за новия курс на партията. *Писмо* – 1 л.

ВИДЕНОВ, ИЛИЯ ТОМОВ (1896–)

Роден в с. Търговище, а живял в с. Василевци, Белоградчишко. Член на БКП (1919–1926) и от 1944 г. Учител (1918–1923). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в Югославия (1923–1926). Интерниран (1944). След 9 септември 1944 г. работи в с. Василевци.

Сп – 286 Б, 4 л., 1956 г., маш.

За дейността на Гаврил Генов сред българската емиграция в Югославия (1924). *Писмо* – 1 л.

Сп – 287 Б, 7 л., 1955 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Василевци.

Сп – 288 Б, 150 л., 1946–1958 г., маш.

За живота на българската политемиграция в Югославия (1924–1926). *Рецензии* – 31 л. *Писма и други документи* – 6 л.

ВИДИНСКИ, КИРИЛ РАНГЕЛОВ (1905–1994)

Роден в с. Трекляно, Кюстендилско. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1929 г. Брат на Раденко Видински. Секретар на БКМС в Търговище (1930–1932). Емигрант в СССР (1934–1941). Интербригадист в Испания (1936–1939). Завръща се нелегално в България с група политемигранти (1941); секретар на ОК на БКП – Шумен (1942–1944); заместник-командир на IX ВОЗ (1943); командир на Търговищкия отряд „Михаил Петров“ (1944). След 9 септември 1944 г. работи в МВР (1944–1947; 1963–1973) и в МНО (1947–1956); генерал-майор. Автор на мемоарните книги „В бой за Испания, в бой за света. Спомени“. С., Изд. на ОФ, 1986, 152 с.; „Кладенец, копан с игла. Спомени“. С., НМ, 1988, 199 с.; „Подводничарите. Спомени и размисли за бойните ми другари“. С., Партиздат, 1988, 327 с.; „Подводничарите. Спомени за „подводничарите“ и „парашутистите“ през 1941–1942“. С., ДВИ, 1968, 332 с.

Сп – 2415 Б, 12 л., 1981 г., маш.

Възражение по спомените на Груди Атанасов за дейността на ОК на БКП в Шуменски окръг (1941–1944).

ВИДИНСКИ, РАДЕНКО РАНГЕЛОВ (1899–1974)

Роден в с. Трекляно, Кюстендилско. Член на БКП от 1918 г. Народен представител от РП (1931). От 1934 до 1936 г. е в СССР. Член на ПБ (1936–1941) на ЦК на БКП. Интерниран (1941–1943). От есента на 1943 г. е партизанин. След 9 септември 1944 г. е директор на Народната милиция, пълномощник на ЦК на БКП, заместник-министър. Министър на строежите и строителните материали (1956–1959), завеждащ отдел на ЦК на БКП; заместник-председател на НС на ОФ (1969–1974). Член на ЦК на БКП (1948–1974). Многократно избиран за народен представител.

Сп – 290 Б, 10 л., б. д. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Надарево, Търговишко.

Сп – 291 Б, 9 л., 1967 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в Москва през 1934 и 1936 г. по провеждане на новия курс на БКП.

Сп – 292 Б, 14 л., б. д. п., маш.

За участието му във въоръжената борба 1941–1944 г.

Фонд 148 Б, оп. 1, а.е. 266, 2 л., б. д., маш.

За дейността на Станке Димитров в България по провеждането на новия курс на БКП (1935–1937).

ЧП – 186 Б, необработено:

– 17 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Осен, Търговишки окръг.

– 50 л., б. д., маш. и рък.

Автобиографични бележки: за участието му в Септемврийското въстание 1923 г.; за емигрантската му дейност; за нелегалната му работа в България; за дейността му като партизанин; за работата му след 9 септември 1944 г.

ВИДОВ, БЛАГОЙ ПЕТРОВ (1903–1980)

Роден в гр. Кавадарци, Тиквешко, Македония. Учи в Кавадарци, Скопие, Белград. През 1927 г. се установява в София. Работи в Дирекция „Храноизнос“; през 1941–1944 г. изпълнява служебните си задължения в Македония. Занимава се с журналистика; издава в. „Тиквеш“ (1942); сътрудничи на в. „Пиринско дело“, в. „Народна армия“, сп. „Славяни“ и др. Участва в дейността на Македонския културен дом в София.

Сп – 293 Б, 46 л., 1952 г., маш.

За убийството на Тодор Александров (1924). *Рецензия* – 2 л.

Сп – 294 Б, 81 л., 1954 г., маш.

За работата на съда за разследване на заговора срещу Тодор Александров; за връзките на ВМРО с Цанковия сговор през 1924 г.; за убийствата на Димо Хаджидимов, Георги Пенков, Александър Буйнов, Георги Ковачев, Стою Хаджиев, Методи Алексиев, Чудомир Кантарджиев, Георги Скрижовски, Милан Манолов, Тодор Паница и др.

Сп – 295 Б, 107 л., 1965 г., маш.

За създаването на македонската бригада „Гоце Делчев“ в София; за Македонския дом и Македонския научен институт в София; за създаването и дейността на Съюза на македонските културно-просветни дружества непосредствено след 9 септември 1944 г. в София; биографични данни за някои македонски дейци (Туше Делииванов, Михаил Герджиков, Иван Харизанов, Петко Пенчев). *Рецензия* – 2 л.

Сп – 296 Б, 124 л., б. д., маш.

За македонските борби в България (1934–1944); за разгрома на групата на Иван Михайлов, Перо Шанданов и ВМРО (об.); за антифашистката съпротива във Вардарска Македония (1941–1944). *Рецензия* – 5 л.

Сп – 297 Б, 60 л., 1961 г., маш.

За отношенията между Иван Михайлов и Александър Протогеров във ВМРО (1925–1928). *Рецензия* – 2 л.

Сп – 298 Б, 10 л., б. д., маш.

За живота и антифашистката дейност на Страшо Пенджурев (1936–1942).

Сп – 299 Б, 11 л., б. д., маш.

За живота и революционната дейност на Яне Сандански и неговото убийство (1915).

Сп – 300 Б, 36 л., 1961 г., маш.

За икономическото, политическото и националреволюционното движение в Тиквешко, Македония (1902–1910).

Сп – 301 Б, 111 л., 1962 г., маш.

За борбите между левията около Гьорче Петров и десницата с Тодор Александров и Александър Протогеров във ВМРО (1918–1924). *Рецензия* – 2 л.

Сп – 302 Б, 138 л., 1962 г., маш.

За македонските борби в България (1928–1931). *Рецензия* – 3 л.

Сп – 303 Б, 147 л., 1963 г., маш.

За македонските борби в България (1931–1934).

Сп – 2509 Б, 42 л., 1957 г., маш.

За Тиквешкото въстание през юли 1913 г. (Еньовден) и участието на ВМРО.

ВИЛАР, ЖЕРМЕН

Сп – 304 Б, 6 л., б. д., маш.

За Георги Димитров на Лайпцигския процес (1933). *Фр. ез.* – 3 л. *Превод* – 3 л.

ВИНАРОВ, ИВАН ЦОЛОВ (1896–1969)

Роден в Плевен. Член на БРСДП (т.с.) от 1916 г. Участва във Войнишкото въстание 1918 г. През 1922 г. избягва от затвора, емигрира в Съветския съюз и постъпва в Червената армия. Съветник в частите на създаващата се Китайска национално-революционна армия (1926–1930). От 1930 г. като кадрови офицер от съветското разузнаване работи в Централна и Източна Европа. Завършва ВА „М. В. Фрунзе“ (1936). Участва в Испанската гражданска война (1937–1938). Участва като командир на полк в отбраната на Москва (1941–1942). През май 1944 г. начело на група парашутисти се спуска в Черна гора при югославските партизани. След 9 септември 1944 г. работи в БНА (1944–1949) – генерал-майор. Помощник-министър (1949–1951) и министър (1951–1954) на пътищата и строежите; началник (1954–1964) на ГУ на пътищата при МС. Автор на „Бойци на тихия фронт. Спомени на разузнавача“. С., Партиздат, 1988, 527 с.

Сп – 305 Б, 15 л., 1961 г., маш.

Автобиографични бележки: за дейността му в Плевенската партийна организация (1922–1925); в Китай (1926–1929); в Австрия (1929–1933); при югославските и българските партизани (1944).

Сп – 306 Б, 7 л., 1949 г., маш.

За въоръжаването на партията (1923–1925).

ВИТАНОВ, МЕТОДИ ДИМОВ И ДР.

Сп – 307 Б, 18 л., 1962 г., маш.

За партийната организация и саботажната дейност на бойната група при Пловдивската областна телеграфо-пощенска инспекция (1941–1944).

Автори: Колю Иванов Петров, Генчо Ангелов Генчев, Коста Стоименов Стоицев.

ВИЧЕВ, ПАНАЙОТ ЙОРДАНОВ (1898–)

Роден в Омуртаг. Член на БКП от 1919 г. Член на конспиративна партийна група за поддържане на радиовръзка с ИККИ (1920–1925). По-късно завършва медицина в София и работи като лекар.

Сп – 2412 Б, 9 л., 1981 г., маш.

За идейното му оформяне и свързване с комунистическото движение; за участието в Транспортната стачка (1919–1920); за работата му в конспиративна група с Тодор Сталев, Минко Колев и Никола Янков (Яблин); за осъществяването на връзка между ЦК на БКП и Коминтерна (1920–1925); за практиката му на лекар в системата на ЦК на БКП след 1944 г. и др.

ВИШОВГРАДСКИ, НИКОЛА

Сп – 308 Б, 9 л., 1968 г., рък.

За живота и дейността на българската политемиграция в Югославия, Чехословакия, Франция и Австрия (1923–1931). *Писмо* – 1 л.

Забележка: Авторът е земеделец-единофронтовец.

ВЛАДИМИРОВ, ПЕТЪР (ПЕТЪР ВЛАДИМИРОВ ИВАНОВ)

Сп – 309 Б, 3 л., 1959 г., маш.

За провеждането на Първия конгрес на БКП (т.с.) през май 1919 г.

ВЛАСЕВ, ВЛАДИМИР БОЯНОВ (1909–)

Роден в с. Брестовица, Пловдивско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1937 г. Партизански ятак. Политзатворник (1944).

Сп – 310 Б, 22 л., 1962 г., маш.

За дейността на партийната организация в с. Брестовица (1922–1944); за дейността му в РМС (от 1931 г.) и в БКП (от 1937 г.); за дейността на партизаните в района и за връзките му с тях (1941–1944); за дейността на Кирил Костов Томов (Виктор).

ВЛАСЕВА, АННА МИХАЙЛОВНА

Сп – 2811 Б, 7 л., 1984 г., маш. (ксерокопие)

За живота и дейността на съпруга ѝ Георги Ликин (Дед) от 1931 г. до заминаването му за България през 1941 г.; за дружбата им със семействата на бъдещия генерал Иванов, Продан Табаков и други български политемигранти в СССР; за връзките ѝ със Стела Благоева.

ВЛАСКОВСКИ, ВЛАСИ ВЛАСКОВ (1883–1959)

Роден в Троян. Член на БРСДП от 1898 г. Един от учредителите на партийната организация в Троян (1900) и неин секретар. Народен представител в V Велико народно събрание (1911) – обявява се против ревизирането на Конституцията. Делегат на I конгрес на БКП (т.с.) (1919). Член на ОК на БКП (т.с.) в Плевен и на ВПС (1919–1923). Съветник в I Троянска комуна (1920–1923) и помощник-кмет на II Троянска комуна (1932–1933). През 1941–1944 г. – партизански ятак. След 1944 г. четири мандата е народен представител. Автор на „Из историята на Троянската партийна организация. Спомени и бележки“. С., Изд. на БКП, 1955, 70 с.

Сп – 312 Б, 4 л., 1957 г., маш.

За отражението на Октомврийската революция върху българските войници на фронта през 1918 г.; за Соболевата акция и учредяването на българо-съветско дружество в Троян (1940).

Фонд 206 Б, оп. 1:

– а.е. 10, 60 л., 1948 г., маш. и рък. – за него

Спомени за живота и дейността на Власи Власковски от: А. Андреев, Васил Босев, Стамат Георгиев, Петко Корабов, Власи Лингоров, Иван П. Лисичков, Дончо Петров, Стойко Попов, Хр. Ст. Попов, Ненко Стоев, Минко Д. Топалов, В. Цветков, П. Шейтанов, Цочо Шейтанов.

– а.е. 46, 6 л., 1953 г., маш.

За Десетия конгрес на БРСДП, състоял се в Русе (1903).

– а.е. 46, 4 л., 1953 г., маш.

За основаването и дейността на Троянската организация на БРСДП.

– а.е. 47, 4 л., 1954 г., маш.

За срещите и контактите му с Георги Димитров след 1905 г.

– а.е. 49, 55 л., 1955 г., маш.

За социалистическото движение в Троян; за дейността на Троянската организация на БКП до 1923 г.; за Троянската комуна; за синдикалната дейност; за нелегалната дейност на БКП (1923–1944).

ВЛАСОВ, АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРИЕВИЧ

Сп – 311 Б, 8 л., 1962 г., рък.

За срещи с Васил Коларов в Москва (1940–1945). Рус. ез. – 8 л.

ВОДЕНИЧАРОВ, ВЛАДИМИР ХРИСТОВ (1882–)

Роден в Русе. Участва в дейността на БРСДП (т.с.) в Русе. Като войник на Северния фронт през I Световна война преминава в Русия (1917–1940). Става член на ВКП (б). През 1940 г. се завръща в България.

Сп – 313 Б, 4 л., 1957 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността му в социалдемократическата организация в Русе; за бягството му в Русия след I Световна война; за живота му в Съветска Русия (1918–1940); за завръщането и работата му в България.

ВОЙДАНОВ, СМИЛЕ (1872–1958)

Роден в с. Лактине (Горна Дебърца), Охридско. Учил в Кичевския манастир. Учител в родното си село и в с. Сливово, Охридско. През 1897 г. влиза във ВМОРО. Като четник участва в Илинденско-Преображенското въстание 1903 г., след което емигрира в САЩ. Участва в учредяването на Македонския народен емигрантски съюз в Америка (1931), избран за председател на ЦК на Съюза. Активен член на Американския славянски комитет, образуван след избухването на II Световна война.

Сп – 314 Б, 222 л., б. д., маш.

За детските и младежките му години; за живота в Охридска околия в края на XIX в.; за работата му като учител в Охридско; за участието му в дейността на ВМОРО; за войводата Никола Петров Русински; за убийството на поручик Тома Давидов (1901); за Илинденското въстание в Охридско (1903); за преминаването му в България и живота му в София; за контактите му с Христо Татарчев и Христо Матов; за участието му в четата на Александър Протогеров (1905); за заминаването му за Америка (1907); за връщането му от Америка като доброволец за Балканската война (1913); за Междусъюзническата война (1913); за пътуването му през Албания-Триест-Будапеща за София; за заминаването му отново за Сейнт Луис, Америка.

ВОЙНОВ, АТАНАС (1912)

Сп – 315 Б, 2 л., 1945 г., маш.

За масово-политическата дейност на БОНСС в СУ (1932–1936).

ВОЙНОВСКИ, АЛИПИ ИВАНОВ (1917–1987)

Роден в с. Стъргел, Пирдопско. Печатарски работник, занаятчия, шофьор.

Сп – 316 Б, 8 л., б. д., рък. – 3 л.; препис (маш.) – 5 л.

За изпълняване на нелегални задачи, възлагани му от Станке Димитров – Марек в София (1936).

ВОЛФ, ФРИДРИХ (1888–1953)

Немски писател, комунист, емигрант в СССР (1933–1938; 1941–1945) и във Франция (1938–1939), от 1943 г. член на НК „Свободна Германия“ в СССР.

Сп – 2695 Б, 16 л., б. д., маш.

Статия „Езикът на масите“, написана от автора след VII конгрес на Коминтерна. *Нем. ез.* – 7 л. *Писмо* – 1 л. *Превод* – 9 л.

Забележка: Фридрих Волф е бил гост на VII конгрес на Коминтерна.

ВРАБЧЕВ, ГЕОРГИ ВАНГЕЛОВ ([1929]–)

Роден в с. Екиш-су, Егейска Македония. Партизанин в ГДА (1947–1948). След 1950 г. се установява в България.

Сп – 2855 Б, 245 л., 1972 г., маш.

За икономико-географското и политическото положение на Егейска Македония след I Световна война; за събитията по време на диктатурата на Янис Метаксас в Гърция и отношението към българското население; за дейността на Гръцката КП; за формирането на партизанските чети и провеждането на бойни акции; за раняването и престоя му в болница в Югославия (1948); за участието му в световния младежки фестивал в Будапеща (1949).

ВРАГОВ, ЛУКА ЛУКОВ (1924–1989)

Роден в София. Член на РМС от 1941 г. За участие в бойна група получава смъртна присъда (1942); като непълнолетен – заменена с 15 г. затвор. След 9 септември 1944 г. участва като доброволец в Отечествена война 1944–1945 г. Заема отговорни административни длъжности; съветник на министрите на строителството, металургията и минералните ресурси.

Сп – 2982 Б, 4 л., 1986 г., маш.

За проявените качества от Трайчо Костов в затвора (1942); за срещи с Трайчо Костов (1947–1948). *Биогр. справка* – 1 л.

ВРАНЧЕВ, ПЕТЪР АТАНАСОВ (1901–1970)

Роден в Батак. Член на БКП от 1924 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. През 1925 г. емигрира в Югославия. През 30-те години организира антимилитаристични групи в армията. Член на Централната военна комисия при ЦК на БКП (1942). Член на ГЩ на НОВА (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА – генерал. Автор на „Спомени, 1913–1944“. С., ДВИ, 1968, 640 с.

Сп – 318 Б, 6 л., 1957 г., маш.

За дейността на БКП и НОВА в София на 8 и 9 септември 1944 г.

Сп – 319 Б, 3 л., б. д., маш.

За дейността на ГЩ на НОВА от август до 9 септември 1944 г. в София.

ВРАЧЕВ, ИВАН И СТОЯН МИЧЕВ

Врачев, Иван Ганчев (1921–1994) – роден в Копривщица. Член на БКП от 1940 г. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА (1944–1966); генерал-полковник. Кандидат-член (1958–1962) и член (1962–1966) на ЦК на БКП. Автор на „Средногорци в бой. Спомени“. С., ДВИ, 1966, 335 с.

Мичев, Стоян Владимиров (1919–1999) – роден в с. Стрелча, Пазарджишко. Член на РМС от 1934 г., на БКП – от 1939 г. Нелегален и партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в БНА; преподавател във ВА „Г. С. Раковски“ – София; генерал-майор; професор.

Сп – 317 Б, 42 л., 1955–1987 г., маш.

За дейността на Средногорската партизанска бригада „Георги Бенковски“ през август и септември 1944 г.; бележки на Стоян Владимиров Мичев по подготвен за отпечатване ръкопис на Иван Врачев, озаглавен „И сънен, Балканът не заспа“, за дейността на партизанската бригада „Георги Бенковски“ (1987); бележки от Панчо Димитров Балов и сведение от Вельо Луков Станев за ръкописа на Иван Врачев (1987).

ВУКСАНОВ, ДРАГОМИР СТЕФАНОВ (1895–)

Сп – 320 Б, 61 л., 1957 г., маш.

За участието му като офицер в I Световна война (1915–1918); за нелегалните му пътувания от Варна до Одеса; за престоя му в Русия (1919–1922) и за участието му в отряд на Червената армия по време на Гражданската война; за контактите му с Кръстю Раковски и Михаил Фрунзе; сведения за участниците в Гражданската война в Русия: Матей Попов, Васил Новоселски, Божил Бинев, Петко Смилов; за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939). *Автобиография* (1959) – 6 л. *Писма* и други документи – 17 л.

ВУТОВ, ВУТО КАМЕНОВ (1910–)

Роден в с. Дърманци, Врачанско. Член на РП от 1931 г. Сътрудник на ЦК на БКП (1942–1943). Интерниран в лагера „Еникьой“ (1943).

Сп – 3032 Б, 169 л., [1975 г.], маш.

Автобиографични бележки; за дейността на партийната организация на БКП в с. Дърманци (1919–1946); за дейността на младежките дружества в селата; за престоя му в лагера „Еникьой“ (1943); за нелегалната му дейност (1941–1944); за дейността му непосредствено след 9 септември 1944 г.

ВЪЖАРОВ, ЕМИЛ

Сп – 321 Б, 5 л., 1948 г., маш.

За събития в София от 6 до 9 септември 1944 г.

ВЪЖАРОВ, НИКОЛА КОСТАДИНОВ (1877–1964)

Роден в Кюстендил. Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г. Учителства 23 г. в Кюстендилско и Дупнишко. Член на УС на УСДО. Кмет на Кюстендилската комуна (1919). Член на ръководството на учителската профопозиция (1931–1933). Редактира в. „Учителска искра“ (1919–1923), в. „Учителско единство“ (1923–1924), в. „Занаятчийска дума“ (1933–1934). Автор на „Кратка история на учителското движение в България“ (1933); „Житейският път на един народен учител. Спомени и документи“. С., Партиздат, 1977, 223 с.

Сп – 322 Б, 76 л., 1952 г., маш.

Автобиографични бележки; за учението му в Педагогическото училище в Кюстендил (1893–1896) и за запознаването му със социалистическите идеи; за учителската му дейност в Кюстендилско, Дупнишко и Радомирско; за участието му в дейността на УСДО; за работата му като редактор на в. „Учителска искра“; за дейността му като кмет на Кюстендилската комуна (1920); за обществено-политическата и журналистическата му дейност до 1952 г. *Писмо* – 1 л.

ВЪЛЕВ, В.

Сп – 323 Б, 15 л., б. д., маш.

За дейността на българските студентски дружества в Братислава (1939–1944). *Чеш. ез.* – 8 л. *Превод* – 7 л.

ВЪЛЕВ, ИВАН (ИВАН ВЪЛЕВ ИВАНОВ)

Сп – 324 Б, 6 л., 1964 г., маш.

За живота и партийно-политическата дейност на Стефан Димитров през 1918–1944 г.

ВЪЛКАНОВ, КОЙЧО НИКОЛОВ

Сп – 325 Б, 3 л., б. д., рък.; препис (маш.) – 1 л.

За въоръжената акция на Трета средногорска партизанска бригада „Георги Бенковски“ на жп гара Стрелча през юни 1944 г. *Бележка* – 1 л.

ВЪЛКОВ, ВЕСЕЛИН НИКОЛОВ

Сп – 326 Б, 13 л., 1963 г., маш.

За участието на учебната рота при Военното училище в превземането на телефонната централа в София на 9 септември 1944 г. *Изложение* от о.з. майор Сава Василев Цанев – 1 л.

ВЪЛКОВ, ВЪЛКО (ВЪЛКО ВЪЛКОВ КЕХАЙОВ)

Сп – 327 Б, 16 л., б. д., рък.

За организационната и масово-политическата дейност на Мичуринската партийна организация (1920–1944).

ВЪЛКОВ, КРЪСТЮ (КРЪСТЮ ВЪЛКОВ КОЛЕВ) (1915)

Роден в с. Подгорица, Търговишко. Член на БКП от 1934 г. Завършва агрономство в София (1935–1940). Политзатворник (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП, в МЗ, в Търговското представителство в Москва. Автор на книгата „Подгорица“, С., Изд. на ОФ, 1987. 130 с.; автор на научни разработки със селскостопанска тематика.

Сп – 3021 Б, 321 л., 1987 г., маш.

Автобиографични бележки: за родното място и семейна среда; за комсомолската му дейност в Търговище (1929–1932) и в Шумен (1932–1934); за работата му в БОНСС; за арестуването и затворническите му години в Плевен, Хасково и Варна (1942–1944); сведения за Титко Черноколев, Живко Живков, Йосиф Йосифов, Сава Шиваров, Любен Герасимов, Георги Чанков и др.; за дейността му след 9 септември 1944 г.: за участието му на фронта в Отечествена война (1944–1945); за работата му в Селскостопанския отдел на ЦК на БКП (1945–1947); за работата му в обединение „Зърнени храни“ (1948–1950), в МЗ (1950–1959), в обединение „Български тютюни“ (1960–1969); в Търговското представителство в Москва (1969–1973).

ВЪЛОВ, ГРИГОР ВЪЛЧЕВ (1914–)

Роден в Червен бряг. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1935 г. Ученик в Семинарията – София (1928–1934); изключен. Студент в Юридическия факултет на СУ (1935–1939). Секретар на ОкК на РМС – Червен бряг (1941–1944). Партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. служи в армията.

Сп – 3120 Б, 73 л., б. д. п., маш.

Автобиографични бележки; за учението му в семинарията; за съучениците му в семинарията Михаил Кючуков, Евгени Матеев, Марин Михов; за участието му във въздържателното движение; за контактите му с Вълко Радински, Нинко Сте-

фанов, Титко Черноколев; за приемането му в БКП (1935); за издаването на в. „Единство“ (1935); за участието му в дейността на БОНСС (1935–1939); за партийната му работа в Червен бряг (1940–1944).

Забележка: Споменът не е завършен.

ВЪЛОВ, ИВАН ГРИГОРОВ (1917)

Роден в с. Петърница, Плевенско. Секретар на ОК на РМС и член на ОК на БКП – Плевен. Политзатворник (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП; посланик в Мароко; заместник-ректор на АОНСУ при ЦК на БКП.

Сп – 2976 Б, 14 л., 1987 г., маш.

За престоя и дейността на Трайчо Костов в Плевенския затвор (1943–1944). *Биогр. справка* – 1 л.

ВЪЛЧАНОВ, ИВАН ГЕОРГИЕВ (1901–)

Роден в Стара Загора. Член на БЗНС от 1920 г. От 1922 г. работи в София. Контактна с известни земеделски дейци. Участва в организирането на въоръжен отпор срещу преврата на 9 юни 1923 г. След 1934 г. се сближава с някои дейци на БКП.

Сп – 328 Б, 272 л., 1958 г., маш.

За обществено-политическата обстановка след I Световна война; за запознаването му с Николай Петрини; за юношеското приятелство с Гео Милев, за сближаването му с Райко Даскалов и Йордан Вишовградски; за събитията около 9 юни 1923 г. в Харманлийска и Свиленградска околии; за съдебния процес и престоя му в затвора; за тайна среща със Станке Димитров; за събитията през периода февруари–април 1925 г. *Писма, автобиография, рецензии и други документи* към спомените – в отделна папка.

Сп – 2306 Б, 12 л., 1961 г., маш.

За взаимоотношенията между БЗНС и БКП (1923); за единокронтното въстание на комунисти и земеделци в Харманлийско на 9 юни 1923 г.

ВЪЛЧЕВ, П. ИВ.

Сп – 329 Б, 1 л., 1964 г., маш.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с.

ВЪЛЧЕВА, АНГЕЛИНА КУЗОВА (1924–)

Родена в с. Олища (Мелисотопи), Костурско. Участва в дейността на АФЖ (1944); помагачка на партизаните от ГДА. През 1949 г. преминава в Югославия, а от 1958 г. живее със семейството си във Варна.

Сп – 2838 Б, 21 л., 1976 г., рък. – 12 л.; препис (маш.) – 9 л.

За положението на българското население в Егейска Македония по време на диктатурата на Янис Метаксас; за организирането на борбата срещу италианските и германските окупатори; за партизанското движение в Костурско (1943–1949); за емигрирането ѝ в Югославия и за отношението на сръбските власти към нея и съпруга ѝ Аргир Вълчев; за заселването им в България (1958).

ВЪРБАНОВ, ГЕОРГИ ЙОРДАНОВ (1907–)

Роден в с. Крушето, Великотърновско. Интербригадист в Испания (1937–1939). През 1940 г. заминава като градинар в Унгария, а след това – в Словакия (1942–1948); оказва помощ на словашките партизани. През 1948 г. се завръща в България.

Сп – 2301 Б, 26 л., 1968 г., рък.

За младежките му години в с. Крушето; за участието му в Гражданската война в Испания (1936–1939); за емиграцията и живота му в Словакия (1942–1948). *Писмо* – 1 л.

ВЪРБАНЧЕВ, ХРИСТО ДОБРЕВ

Роден в с. Мусина, Павлиkenско. Член на БКП от 1919 г. Секретар на организацията на БКП в родното си село (1919–1923). За участие в Септемврийското въстание 1923 г. получава 15 г. затвор; амнистиран (1924).

Сп – 330 Б, 18 л., б. д., рък.; препис (маш.) – 4 л.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Мусина.

Г

ГАБРОВСКИ, РАДОСЛАВ НИКОЛОВ (1900–1978)

Роден в Разград. Член на БКП от 1921 г. Сътрудник на съветското разузнаване в България (1921–1923). През 1925 г. е осъден на 12 г. затвор. След излизането от затвора отново арестуван и интерниран. Автор на мемоарните книги „Разгромът. Спомени. 1921–1923“. С., 1988. 180 с. и „Човекът и поетът Христо Смирненски. Спомени“. С., БП, 1968, 228 с.

Сп – 331 Б, 247 л., 1972 г., маш.

За дейността на съветското разузнаване в България (1921–1923); за изграждането на съветско разузнаване в България (1921); за дейността на резидента Христо Боев Петашев; за връзката на съветското разузнаване чрез Коста Янков и Иван Минков с ЦК на БКП (т.с.); за структурата и състава на сътрудниците на разузнаването; за включването на Радослав Николов Габровски в съветското разузнаване и за дейността на ръководените от него разузнавачи: поручик Радослав Цвятков, Георги Арнаудов, Цено Кандов, Иван Ганчев, поручик Иван Филков; за списанието „Маскарад“ като прикритие на сътрудниците на съветското разузнаване Тома Измирлиев и Радослав Габровски; за статута на врангелистите в България; за разкриване на проектирания за пролетта на 1922 г. преврат в България; за връзките на съветското разузнаване с организацията СОВНАРОД („Съюз за връщане в родината“) в България.

Приложение: Схема на първото съветското разузнаване в България (1921–1923); 21 снимки на сътрудници на съветското разузнаване в България.

ГАВАРДОВ, РОБЕРТ ВЕНЦЕСЛАВ

Сп – 332 Б, 21 л., б. д., рък.

За съвместна дейност с Георги Димитров в Работническия печатарски синдикат през 1904–1908 г.

ГАВРАИЛОВ, ИВАН

Сп – 333 Б, 13 л., б. д., маш.

За дейността на партийната организация в Котел (1907–1922); бележки по спомени на Вичо Балабанов за дейността на БКП в Котел.

ГАВРИЛОВ, НИКОЛА (НИКОЛА ГАВРИЛОВ НИКОЛОВ) (1901–1976)

Роден в София. Член на БКП от 1919 г. Завършва право в София. Член на ръководствата на

МОПР и МЮС в България. Концлагерист (1941–1943). След 9 септември 1944 г. – пълномощен министър в Албания, Египет, Судан, Етиопия; посланик в Египет.

Сп – 334 Б, 10 л., 1966 г., маш.

За Помощната организация в София (1925–1930); за дейността на секцията на МЮС в България.

Сп – 2286 Б, 4 л., 1975 г., маш.

За установяване на ОФ-властта на 9 септември 1944 г. в Луковит.

ГАВРИЛОВА, ЕЛЕНА ГЕНЧЕВА (1915–2000)

Родена в Пещера. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1935 г. Завършва право в София. Член на ЦК на РМС (1936–1944). Нелегална (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на РМС (1944–1946); завеждащ секретариата на Вълко Червенков (1946–1948); отговорен секретар на КНИК (1948–1951); началник на ГЛАВЛИТ (1952–1955). Заместник-завеждащ отдел „Външна политика“ при ЦК на БКП (1962–1967). Посланик – заместник-постоянен представител на НРБ в ООН – Ню Йорк (1967–1972). Кандидат-член (1948–1954) и член (1954–1971) на ЦК на БКП.

Сп – 335 Б, 4 л., б. д., маш.

За участието ѝ в детските групи на БКМС в Пещера (1921–1923).

Сп – 2379 Б, 37 л., 1982 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността ѝ като член на БКМС и РМС; за преодоляването на левосектантския период и внедряването на новия курс на партията; за дейността на ЦК на РМС (1939–1944). *Биогр. справка* – 1 л.

ЧП – 171 Б, необработено:

– 406 л., 1989 г., маш.

За участието ѝ в дейността на РМС до 1941 г.

Забележка: Това е част от подготвяни за издаване мемоари под заглавие „От бурите по-силни“.

ГАДЕЛЕВ, МИЛЪО АНГЕЛОВ (1908–1990)

Роден в Първомай. Член на РМС от 1930 г., на БКП – от 1933 г. Политзатворник (1934–1940). Нелегален (1941–1943). Партизанин (1943–1944). Секретар на ОкК на БКП – Първомай (1944–1948). От 1948 г. работи като политически офицер в армията. Секретар на партийната организация при ГПУ на БНА (1955–1962).

Сп – 337 Б, 5 л., 1957 г., маш.

За дейността на партизанската дружина „Райчо Кирков“ от бригада „Васил Коларов“ от 14 август до 12 септември 1944 г.

Сп – 338 Б, 69 л., 1966 г., маш.

За дейността на ОкК на БКП в Първомай през 1940 г.; за дейността на партизаниите в Първомайска околия; списък на партизаните от дружина „Райчо Кирков“ на II Родопска бригада „Васил Коларов“.

ГАДЕЛЕВ, МИЛЪО АНГЕЛОВ И ДР.

Сп – 336 Б, 8 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на партизанския отряд „Георги Бенковски“ от Пловдивската въстаническа зона през 1943–1944 г.

Автори: Иван Христов Чуков, Демир Янев Демирев.

ГАЗАРАНОВ, ИВАН Т.

Сп – 339 Б, 7 л., 1955 г., рък.; препис (маш.) – 3 л.

За подготовката и провеждането на Транспортната стачка през 1919 г. в Бургаски окръг.

ГАЗИБАРОВ, ГЕОРГИ НЕДКОВ (1911–1975)

Роден в с. Михалци, Великотърновско. Активен участник в учителската профопозиция. След 9 септември 1944 г. дълги години работи в НС на ОФ.

Сп – 2193 Б, 44 л., 1974 г., маш.

За участието му в марксистко-ленинските кръжоци в с. Михалци и в Севлиево (1926–1931); за създаването на организацията „Учителска профопозиция“ и дейността ѝ в Новопазарска околия (1931–1940); за учителската му дейност в Провадийска околия (1940–1944); за дейността на книжарница „Учител“ в Нови Пазар.

ГАЙДАРОВ, МИХАИЛ

Сп – 340 Б, 16 л., 1961 г., маш.

За създаването на студентска социалдемократическа група при ЦК на БРСДП (т.с.) през 1918 г.; за работата му на гара Каяли (дн. с. Камено), Бургаско (1919) и на гара Белово и връзките му с местните партийни групи.

ГАНЕВ, ГАНИ МАТЕЕВ

Сп – 2626 Б, 25 л., 1983 г., маш.

Доклад по случай 50 г. от убийството на д-р Петър Вичев – деец на добруджанското революционно освободително движение, главен редактор на в. „Свободна Добруджа“, председател на българската секция при Международната лига за борба против империализма, убит на 14 юни 1933 г.

Сп – 2627 Б, 19 л., 1975 г., маш.

Доклад по случай 80 г. от рождението и 45 г. от убийството на Димитър Дончев (Доктора) – един от основателите на ДРО, работил в ЦК на Румънската КП, разстрелян на 12 септември 1931 г.

Сп – 2628 Б, 17 л., 1979 г., маш.

Доклад по случай 83 г. от рождението на Георги Кроснев – деец на революционното освободително движение в Добруджа и на Румънската КП, участвал в създаването на ДРО, починал в румънския затвор Жилава (1937).

Сп – 2629 Б, 11 л., 1978 г., маш.

Доклад по случай 80 г. от рождението на Димитър Ганев – секретар на ЦК на ДРО, арестуван през 1935 г. и осъден на 10 г. затвор, които изтърпява в затворите на Жилава, Крайова и Дофтана (Румъния); амнистиран 1940 г.; член на ПБ на ЦК на БРП (1942), ръководител на Х ВОЗ (1943–1944).

Сп – 2630 Б, 13 л., 1980 г., маш.

Доклад по случай 80 г. от рождението и 36 г. от убийството на Добри Атанасов Янков (Орлов) – член на ЦК на ДРО, един от организаторите и ръководителите на партизанското движение в Добруджа, убит на 5 май 1944 г.

Сп – 2631 Б, 24 л., 1976 г., маш.

Доклад по случай 50 г. от създаването на ДРО и 50 г. от убийството на Дочо Михайлов – един от създателите на ДРО.

ГАНЕВ, ДИМИТЪР

Сп – 2493 Б, 15 л., 1983 г., маш.

За съвместната му работа с Велико Маринов – секретар на ОблК на Румънската КП в Констанца (1932).

ГАНЕВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР ГАНЕВ ВЪРБАНОВ) (1898–1964)

Роден в с. Градец, Сливенско. Член на БКМС от 1918 г., на БКП – от 1921 г. Участва в I Световна война. След това е учител. През 1924 г. се установява в София като работник. Член на ЦК на НРПС (1925–1929). Един от редакторите на в. „Свободна Добруджа“ (1926–1934) и на легалното издание на ЦК на БКП в. „Новини“ (1926–1928). От 1929 г. е член на ЦК на БКП. Секретар (1929–1935) на ДРО. През 1934 г. е включен в състава на ЦК и на Секретариата на Румънската КП. През 1935 г. е арестуван от румънските власти и осъден на 10 г. затвор. През 1940 г. е освободен (по силата на Крайовския договор). През 1942 г. е включен в състава на ПБ на ЦК на БКП. След 9 септември 1944 г. е завеждащ Масовия отдел на ЦК на БКП, главен редактор на в. „Работническо дело“, секретар на Софийския ОблК и на ГК на БКП. Министър на външната търговия (1948–1952). Посланик в Румъния и Чехословакия (1952–1954). Секретар на ЦК на БКП (1954–1959). От 1957 г. отново е член на ПБ на ЦК на БКП (1957–1964). Председател на Президиума на Народното събрание (1958–1964).

Сп – 341 Б, 3 л., 1949 г., б. п., маш.

За дейността на ДРО (1921–1935).

Сп – 342 Б, 1 л., 1960 г., б. п., маш.

За среща на Краус (Рознер) с Димитър Ганев и Александър Кофарджиев във Виена (1931).

Сп – 343 Б, 2 л., 1949 г., б. п., маш.

За началото на партизанското движение във Варненски окръг (1942).

ГАНЕВ, КОСТА

Сп – 344 Б, 8 л., б. д. п., маш.

За революционния поход на транспортните работници в София (1919).

ГАНЕВ, НИКОЛА ВАСИЛЕВ

Сп – 345 Б, 6 л., б. д., маш.

За дейността на ремсовата организация в Поповската гимназия (1934–1939).

ГАНЕВА, ЦОНКА ХРИСТОВА (1894–1983)

Родена в Севлиево. Член на БРСДП (т.с.) от 1913 г. Синдикална деятелка (1925–1940). Ятачка на нелегални (1941–1944).

Сп – 346 Б, 5 л., 1954 г., маш.

За живота и дейността на Люба Ивошевич-Димитрова (1911–1923).

Сп – 347 Б, 8 л., б. д., рък.

За живота и дейността на Георги Кирков (1913–1918).

Сп – 348 Б, 29 л., 1965 г., рък.; препис (маш.) – 14 л.

За дейността на Георги Димитров (1910–1920).

ГАНОВСКИ, САВА ЦОЛОВ (1897–1993)

Роден в с. Кунино, Врачанско. Член на БРСДП (т.с.) от 1918 г. Завършва философия и педагогика в СУ (1922). Специализира в Хале и Берлин (1923–1928). Учи в Института за червена професура в Москва (1928–1931), преподава философия в Московския университет (1929–1930). През 1931 г. се завръща в България. Сътрудничи на ЦК на БКП. Участва в ръководствата на Учителската профопозиция и на Съюза на трудовоборческите писатели, в Социологическото дружество. Сътрудничи на партийните списания „Народна просвета“ (1928–1934), „Звез-

да“ (1932–1934), „Научен преглед“ (1938–1943), „Съвременна мисъл“ (1934–1938) и др. Интерниран в лагери (1941–1943). Партизанин в отряд „Георги Бенковски“ и заместник-политкомисар на XI ВОЗ (1944). След 9 септември 1944 г. е директор на печата (1944–1945), дипломат (1945–1949), председател на КНИК (1949–1952), завеждащ отдел „Наука, образование и изкуство“ на ЦК на БКП (1953–1957). Подпредседател на БАН (1957–1959). Директор на Института по педагогика (1959–1966) и на Института по философия (от 1977 г.) на БАН. Член на ЦК на БКП от 1954 г. Председател на Бюрото на Народното събрание (1966–1971).

Сп – 2988 Б, 15 л., 1986 г., маш.

За съвместната дейност с Трайчо Костов (1921–1938); за дейността на Трайчо Костов след 9 септември 1944 г.

Сп – 3079 Б, 828 л., 1989 г., маш.

За детските, юношеските и ученическите му години; за мобилизирането му през 1916 г. и за антивоенната му дейност по време на I Световна война; за арестуването и съденето му; за студентските години и за включването му в работата на студентски дружества и на БКМС; за работата на студентското дружество „Нарстуд“ в Германия; за контактите му с Тодор Луканов, Станке Димитров, Христо Кабакчиев, Гаврил Генов, Тодор Самодумов и други ръководители на БКП и профсъюзите; за постъпването му в института „Красная профессура“ (Москва); за завръщането му в България (1941) и включването му в профсъюзна работа; за публикаторската, научната, партийната, политическата и дипломатическата му дейност.

ГАНЧЕВ, ГАНЧО ВЛАДИМИРОВ (1913–)

Роден в Русе. Член на БКМС от 1929 г., на БКП – от 1937 г. Политзатворник (1933–1934). Член на ОК на БКП – Русе (1937–1941). Командир на бойна група в София (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е на стопанска работа в София и на партийна работа в Русе (1955–1958).

Сп – 350 Б, 4 л., 1969 г., маш.

За дейността на бойната група в източния район на София (1943–1944).

ГАНЧЕВ, ГАНЧО МИНЕВ (1871–)

Роден в с. Сърневец, Чирпанско. Член на БРСДП (т.с.) от 1914 г. Учител. Участва в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 349 Б, 1 л., 1953 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Черково, Старозагорско.

ГАНЧЕВ, ДИМИТЪР НЕНОВ (1897–)

Роден в с. Гагово, Поповско. Член на БКП от 1919 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. През 1925 г. заминава за Австрия; сътрудник на ЗП на БКП. Политзатворник (1927–1937; 1942–1943). Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е помощник-командир в армията; председател на ОкНС и секретар на ОкК на БКП – Попово.

Сп – 351 Б, 3 л., б. д., маш.

За дейността на българските студенти във Виена и Грац, Австрия (1921–1927); за дейността на ЗП на ЦК на БКП (1925–1927).

ГАНЧЕВ, ЙОРДАН НИКОЛОВ (1905–1981)

Роден в с. Теодосиево, Горнооряховско. Член на БКП от 1930 г. Студент в Бърно (1929–1937). Районен инженер по водите в Кюстендил (1939–1944). След 9 септември 1944 г. работи в Павликени (1945–1948), в Министерството на електрификацията; главен директор на „Водопроект“ при МЗ.

Сп – 352 Б, 13 л., б. д., рък.; препис (маш.) – 8 л.

За антифашистката дейност на българските студенти в Бърно, Чехословакия (1929–1937).

Сп – 2338 Б, 3 л., 1950 г., маш.

За нелегалната дейност на Емил Шекерджийски в Кюстендил от февруари до август 1944 г.

ГАНЧЕВ (БРЕЗОВ), РАДИ

Сп – 2693 Б, 104 л., б. д., маш.

За съвместното им участие със Стоян Джоров в съветското разузнаване (1919–1922); за дейността им във Варна и Добруджа; за срещите с Васил Коларов, Димитър Благоев, Георги Димитров, Христо Кабакчиев в София (1920); за канала Варна-Одеса; за връзките с Варненската организация на БКП и ДРО.

ГАНЧЕВ, ТОДОР

Сп – 2819 Б, 47 л., б. д., маш.

Очерк за живота и дейността на Благой Марков Касабов, загинал като нелегален във Варна (1925); като член на ВМРО, в Добруджанската и Тракийската организации; за участието му в организирането на четата на Курдоолу – Варна; като ръководител на Военната организация на БКП във Варна (1924–1925).

ГАНЧЕВ, ХРИСТО ПЕНЧЕВ

Сп – 353 Б, 5 л., 1953 г., б. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Свобода, Чирпанско.

ГАРВАНОВ, ВАСИЛ

Сп – 354 Б, 3 л., б. д., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Димитър Константинов.

ГАРВАНСКИ, НЕЦО ТОДОРОВ И ИВАН ДРЪВНИШКИ

Гарвански, Нецо Тодоров (1907–) – роден в с. Липница, Софийско. Член на БКП от 1927 г. Изгражда и ръководи нелегалната печатница на ЦК на БКП (1933–1934). Политзатворник (1934–1937). Партизанин (1943–1944); командир на Червенобрежкия отряд „Георги Бенковски“. След 9 септември 1944 г. е председател на ГНС – Червен бряг; председател на ТКЗС – с. Литавково, Ботевградско; директор на МТС – Ботевград; секретар на ГК на БКП – Ботевград (1960–1965). Автор на „Не всичко може да се забрави. Спомени“. С., Партиздат, 1980, 343 с.

Сп – 2945 Б, 33 л., 1978 г., маш.

Стенограма на разговор на Йордан Йотов с другари на Тодор Живков, проведен в Правец, Ботевградско.

ГАШПАРЦОВА

Сп – 355 Б, 5 л., 1968 г., рък.

За участието на български студенти в Словашкото народно въстание (1944–1945). *Слов. ез. – 2 л. Превод – 3 л.*

ГВОНОВ, ХРИСТО ТЕНЕВ**Сп – 356 Б, 5 л., 1957 г., рък.**За подготовката и провеждането на стачката в Главния огнестрелен склад в София (1915). *Писмо* – 1 л.**ГЕВГАЛОВ, НИКОЛА РАЙЧЕВ (1891–1964)**

Роден в с. Мъглиж, Старозагорско. Член на БРСДП (т.с.) от 1918 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Задочно осъден на 15 г. затвор. Емигрант в СССР (1923–1954).

Сп – 357 Б, 5 л., 1962 г., маш.

За живота и дейността му в СССР (1924–1954); за българската комуна „Димитър Благоев“ в Полтавска област (Украйна).

Сп – 358 Б, 3 л., 1963 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Мъглиж.

ГЕВРЕНОВ, ИВАН СЛАВОВ (1884–1966)

Роден в с. Ичера, Котленско. Член на БКП от 1948 г. Завършил инженерство в Белгия. През I Световна война служи в I Аеропланно отделение. Емигрант в Югославия и Париж (1925–1926). След 9 септември 1944 г. е председател на Общия съюз на индустриалците (1944–1947); директор на ДИО „Каучукова и обувна промишленост“ (1947–1949). Осъден по т.нар. Трайковостовски процеси на доживотен затвор (1949); помилван (1954).

ЧП – 76 Б, необработено:**– 70 л., б. д., маш.**Автобиографични бележки: за следването му в Белгия, за участието му в Балканската война като летец; за участието му в нелегалната дейност на БКП (1923–1925); за събитията през 1925 г. (*недовършени*).**ГЕВРЕНОВА-ТИНЕВА, ЛИЛЯНА ИВАНОВА (1914)**

Родена във Варна. Живяла и отгледана (1924–1936) в семейството на Кръстю Георгиев Раковски, загинал по време на култа в СССР. Арестувана от НКВД и изпратена в лагер (1937–1947). Автор на „Спомени за моя вуйчо Кръстю Раковски“. С., БП, 1989, 128 с.

Сп – 2910 Б, 250 л., 1979–1985 г., маш.

За някои страни от личния живот на Кръстю Раковски (Христиан Георгиев Раковски); за отношенията с близките му; за контактите му с Клер Шеридън (племенница на Уинстън Чърчил), Александра Колонтай, Ян Карлович Берзин, Иван Майски, Георги Андрейчин и други по време на работата му като съветски посланик в Лондон (1924–1925); за назначаването му за посланик в Париж и за контактите му с Жак Садул, Ваян Кутюрие, Анри Барбюс, Марсел Кашен, Люк Дюртен, Ромен Ролан, Шарл Рапопорт; за срещите му с Преображенски, Анатолий Луначарски, Владимир Маяковски, Панайот Истрати; за арестуването на Кръстю Раковски и Лиляна Гевренова (1937) и изпращането им на заточение в Сибир; за заточението на Лиляна Гевренова (1937–1947); за съдбата на близките на Кръстю Раковски.

Сп – 2947 Б, 217 л., 1982 г., маш.За живота ѝ в семейството на Кръстю (Христиан) Георгиев Раковски (1925–1936); за арестуването ѝ от НКВД (1937); за живота ѝ в лагерите на ГУЛАГ в Сибир (1937–1947). *Писмо и справка* на Върховния съд на СССР от 2 юли 1960 г. за реабилитирането на Лиляна Иванова Гевренова (копие).

ГЕМИДЖИЕВ, КОСТАДИН

Сп – 359 Б, 330 л., 1970 г., маш.

За установяването на българска администрация в Беломорска Тракия (1941); за връзките между ръководството на БКП в Ивайловград и на Гръцката КП в областта Еврос; за съвместната дейност на български и гръцки партизани; за развоя на събитията в Драма около 9 септември 1944 г.; за дейността на щаба и на командира на II армия генерал Сираков в Кавала; за изнасянето на административните учреждения и на българската войска от Беломорието.

Забележка: Авторът е изключен от БКП от Хасковския ОК като агент-провокатор (в. „Работническо дело“ бр. 108, 24 януари 1945 г.). С решение № 326 от 26 април 1963 г. ЦКРК отхвърля молбата му за възстановяване.

ГЕНЕВ, РАЧО

Деец на ССМ и на БРСДП. Член на ЦК на ССМ (1934–1939). Участник в лявото течение на СДП.

Сп – 360 Б, 6 л., 1969 г., маш.

За единодействието между БКМС и ССМ след 1934 г.; за дейността на синдикалните и професионалните съюзи.

ГЕНКОВ, ГЕОРГИ ИВАНОВ (1921–)

Роден в с. Мирково, Пирдопско. Член на РМС от 1938 г., на БКП – от 1941 г. Партизанин в бригада „Чавдар“ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА; полковник.

Сп – 2595 Б, 3 л., 1979 г., маш.

За Тодор Живков като отговорен ръководител в партизанската бригада „Чавдар“. *Биогр. справка* – 1 л.

ГЕНОВ, ГЕНО СТОЙКОВ (1920)

Роден в с. Брезово, Пловдивско. Член на БКП от 1939 г. Партизанин (1941–1944); член на щаба на II ВОЗ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА; генерал-лейтенант.

Сп – 362 Б, 4 л., б. д., рък.; препис (маш.) – 2 л.

За създаването и дейността на Средногорската партизанска бригада „Христо Ботев“ (1943–1944).

ГЕНОВ, ГЕОРГИ

Сп – 361 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За дейността на Цветан Спасов и Слави Алексиев като партизани в „Бъркашката чета“ към Плевенската ВОЗ (1943–1944).

ГЕНОВ, ЕНЮ ДОЧЕВ (1889–)

Роден в Казанлък. Член на БРСДП (т.с.) от 1911 г. Дългогодишен телеграфопощенски служител в различни селища. Участва в дейността на партийните организации в с. Карабунар (по-късно – гр. Грудово) и Бургас. Затварян на о-в Св. Анастасия (1925).

Сп – 363 Б, 32 л., 1963 г., маш. и рък.

За дейността на партийната организация в с. Карабунар (дн. Грудово), Бургаско (1919–1923) и за връзките му с Тодор Грудов. *Автобиография* – 17 л.

ГЕНОВ, ИВАН ГАВРИЛОВИЧ**Сп – 364 Б, 3 л., 1959 г., маш.**

За работата му сред българските политемигранти в Украйна и Крим; за българските политемигранти Николай Хареев, Ангел Ангелов, Борис Михов, Петър Божинов, Йордан Йорданов, Димитър Петров, Анастас Анастасов, Николай Нестеров и др. *Рус. ез.* – 3 л.

ГЕНОВ, ИЛИЯ**Сп – 365 Б, 3 л., 1950 г., маш.**

За срещи с Георги Димитров в София (1919) и в Михайловград (1923).

ГЕНОВ, ИЛИЯ ЙОРДАНОВ (1915–)

Роден в с. Лесичево, Пазарджишко. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1939 г. Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ДС; началник на затвора в Пазарджик; председател на ТПК; сътрудник в ОК на БКП – Пазарджик.

Сп – 2944 Б, 3 л., 1976 г., маш.

За работата на д-р Мара Малеева като комунист и лекар в с. Лесичово, Пазарджишко и за участието на Тодор Живков в театралната читалищна самодейност в селото (1939–1940). *Биогр. справка* – 1 л.

ГЕНОВСКИ, МИХАИЛ ПОПОВ (1903–1996)

Роден в гр. Левски. Член на БЗНС от 1919 г. Завършва Юридическия факултет на СУ (1927). Секретар на ПП на ЗМС (1927–1928). Адвокат (1927–1944). Секретар на ПП на БЗНС (1944–1948). Министър на земеделието и държавните имоти (1945–1946). Професор (от 1947 г.) в СУ и във ВИИ „Карл Маркс“. Редактор на сп. „Земледелска защита“ (1923–1924), сп. „Земя и труд“ (1935–1939). Главен редактор на сп. „Земеделска мисъл“ (1946–1947). Автор на многобройни публикации по право и на мемоарната книга „Александър Стамболийски – отблизо и отдалеко. Документални спомени“. С., Изд. на БЗНС, 1982, 460 с.

Сп – 3056 Б, 385 л., 1978 г., маш.**Сдружените земеделци в Единния фронт – 1923 г.**

За единодействието между БЗНС и БКП (т.с.); за ревизирането от БКП на деветоюнската си линия; за приобщаване на сдружените земеделци към Септемврийското въстание 1923 г.; спомени за единоефронтовската дейност на сдружените земеделци: Никола Тодоров Агънски, Минчо Петров Драндаревски, Владислав Георгиев Очков, Георги Михайлов Колев, Георги Димитров Карагеоргиев, Горан Петров Ботора, Иван Първанов Каменов, Стефан Цанов, Радослав Нотев Миланов, Никола Йорданов Бакалов; за сдружените земеделци-септемврийци от Брацигово; за въздействието на Септемврийското въстание 1923 г. върху членската маса на БЗНС. *Приложения* – 74 л.

ГЕНЧЕВ, БОНЧО**Сп – 366 Б, 8 л., 1952 г., рък.; препис (маш.) – 4 л.**

За младежкото работническо движение в Габрово (1904), Пловдив (1906), София (1912); за образуването на Работническия социалдемократически младежки съюз (РСДМС) (1912).

ГЕНЧЕВ, ИВАН ПЕТКОВ (1896–)

Роден в с. Горна Бяла речка, Берковско. Член на БКП (1919–1925) и от 1944 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Офицер в Географския институт при МНО (1924–1952).

Сп – 367 Б, 38 л., 1953 г., маш.

За ролята на Георги Димитров и Васил Коларов по време на Септемврийското въстание 1923 г.; за подготовката на въстанието във Вършец.

Сп – 368 Б, 23 л., 1966 г., маш.

За обществено-политическата и партийната дейност на Иван Иванов Паунов (Гребенаров) през 1925 г. в София (загинал в Испанската гражданска война 1936–1939 г.).

ГЕНЧЕВА, ЕЛЕНА ИВАНОВА

Родена в Щип; родителите ѝ са преселници от Македония. Дългогодишна учителка. Омъжва се в с. Горна Бяла речка, Берковско. Участва заедно със съпруга си в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 369 Б, 9 л., б. д., маш.

За дейността на партийната организация в с. Горна Бяла речка през Септемврийското въстание 1923 г.

ГЕОРГИЕВ, АНГЕЛ

Сп – 2758 Б, 21 л., б. д. п., маш.

За създаването на партийната секция на БКП в кв. Банишора, София (1919); за създаването и дейността на Софийското младежко комунистическо дружество (1920–1923); за връзката на Комсомола с партията; за създаването на младежки ядки; за дейността на местния синдикален съвет; за стачката на тютюноработниците; за участието на Комсомола в събитията 1923 г.

ГЕОРГИЕВ, АНГЕЛ И ДР.

Сп – 370 Б, 8 л., 1956 г., маш.

Протокол от изказвания на стари партийни дейци за основаването на кооперация „Освобождение“ през 1919 г.

Автори: Нанко Петровски, Григор Паликарски, Михаил Хлебаров, Георги Попов, Михаил Гошев, Георги Тотев, Борис Гогов, Иван Йонов, Боню Петровски, Методи Драганов, Стоян Доганов.

ГЕОРГИЕВ, АСЕН ИВАНОВ (1904–1984)

Роден във Фердинанд (Монтана). Член на БКП от 1924 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в Югославия (1924–1926). Интерниран в лагера „Кръсто поле“ (1942–1944). Отговорен редактор на в. „Ехо“ (1930), на сп. „Звезда“ (1933). От 1930 до 1936 г. е редактор във вестниците на БКП „Работническо дело“, „Поглед“, „Известия“, „Илюстрация“, „Последен час“ и др. След 9 септември 1944 г. е редактор във в. „Работническо дело“, сп. „Народна кооперация“ и др. През 1956–1972 г. е на дипломатическа работа в Белград и Одеса.

Сп – 371 Б, 15 л., 1953 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Чипровци, Михайловградско.

Сп – 373 Б, 130 л., 1973 г., маш.

За обществено-политическата, партийната и журналистическата му дейност (1921–1937).

ГЕОРГИЕВ, АСЕН

Сп – 372 Б, 17 л., 1962 г., маш.

За появата и развитието на социалистическото и работническото движение в Пазарджик (1886–1922).

ГЕОРГИЕВ, АТАНАС ИВАНОВ (1908–)

Роден в с. Лобаница, Костурско. Член на БКМС от 1923 г., на БКП – от 1928 г. От 1929 г. работи в Държавната печатница – София. След 9 септември 1944 г. заема ръководни длъжности в системата на полиграфията.

Сп – 2939 Б, 23 л., 1979 г., маш. и рък.

За участието на Тодор Живков в дейността на партийната организация в Държавната печатница в София (1929–1944). *Автобиография* – 2 л. *Биогр. справка* – 1 л.

ГЕОРГИЕВ, ВЕЛИЧКО (ВЕЛИЧКО ГЕОРГИЕВ НИКОЛОВ) (1917)

Роден в Ксанти. Член на БКП от 1939 г. Брат на Йорданка Николова Чанкова. Партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА – генерал.

Сп – 2804 Б, 2 л., 1984 г., маш.

За съвещанието в м. „Лещенско“ край с. Храбрино, проведено в края на октомври 1943 г. с участието на Райчо Кирков във връзка със зимуването на партизанския отряд „Антон Иванов“; за отношението на Васил Марков към въпроса.

ГЕОРГИЕВ, ВЕСЕЛИН

Сп – 374 Б, 2 л., 1949 г., б. п., маш.

За участието му в дейността на БОНСС (1940–1943).

ГЕОРГИЕВ, ГАНЧО

Сп – 375 Б, 11 л., 1957 г., б. п., маш.

За влиянието на Октомврийската революция върху войниците от Южния фронт през 1918 г.

Сп – 376 Б, 3 л., 1959 г., маш.

За стачката на железничари и пощенци в Пловдив (1919–1920).

ГЕОРГИЕВ, ГЕОРГИ АТАНАСОВ (1902–)

Роден в с. Дерманци, Ловешко. Член на БКП от 1927 г. Емигрант в Париж (1920–1927). След завръщането си в България участва в синдикална дейност. Интерниран в лагера „Еникьой“ (1941–1942).

Сп – 377 Б, 14 л., 1968 г., рък. – 6 л.; препис (маш.) – 8 л.

За живота на работниците в Париж (1920–1927); за работата и партийната му дейност в София (1928–1941); за престоя му в концлагера „Еникьой“ (1941–1942).

ГЕОРГИЕВ, ГЕОРГИ ДИМИТРОВ (1931–)

Роден в с. Турия (Корифи), Леринско. Член на ЕПОН (1946). Партизанин в ГДА (1948–1949). През 1949 г. емигрира в СССР, а след това идва и се установява в България.

Сп – 2856 Б, 16 л., 1976 г., маш. и рък. – 16 л.; препис (маш.) – 12 л.

За дейността му като куриер на партизански части от ЕЛАС; за подпомагането на партизаните с хранителни продукти и боеприпаси; за приемането му през 1946 г. в младежката организация ЕПОН; за постъпването му през 1948 г. в младежкия партизански батальон; за присъединяването на батальона към 108-ми полк и за участието му в битки; сведения за убити партизани от с. Турия.

ГЕОРГИЕВ, ГЕОРГИ СЛАВЧЕВ (1897–)

Роден в с. Градина, Пловдивско. Член на БЗНС. Емигрант в Италия (1923–1926). Секретар на Околийската земеделска дружба – Първомай (1933–1934). Избиран за народен представител (1938). Подпомага с парични средства нелегалната дейност на БКП (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е председател на ОК на ОФ – Първомай (1944–1948). Член на УС на БЗНС. Няколко пъти избиран за народен представител.

Сп – 378 Б, 3 л., 1968 г., рък.

За разговори с Георги Димитров по организационното укрепване на БЗНС.

Сп – 379 Б, 6 л., [1968 г.], маш.

За дейността му в БЗНС (1920–1968).

ГЕОРГИЕВ, ЗДРАВКО ВЕЛЕВ (1914–1986)

Роден в София. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1934 г. Член на ОК на РМС – София (1936–1937); инструктор на ЦК на РМС (1937–1939). Нелегален (1941–1944). Началник-щаба на I ВОЗ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА; заместник-министър на МНО (1961–1970); генерал-полковник. Автор на „Когато умирахме: Записки на началник-щаба на зоната“. С., Изд. на БЗНС, 1984, 272 с.

Сп – 380 Б, 5 л., 1949 г., б. п., маш.

За организацията и дейността на Първа (Софийска) ВОЗ (1943–1944).

ГЕОРГИЕВ, ИВАН

Сп – 387 Б, 13 л., б. д., маш.

За организационната и масово-политическата дейност на Сливенската партийна организация (1898–1908); за конгреса на БРСДП в Сливен (1901); за разцепление-то на БРСДП (1903).

ГЕОРГИЕВ, ИВАН

Сп – 381 Б, 7 л., 1968 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Айтос.

ГЕОРГИЕВ, ИВАН (ИВАН ГЕОРГИЕВ БУЧАКОВ) (1888–?)

Роден в Казанлък. Преселва се в Бургас. Член на БКП от 1918 г., на ВКП (б) – от 1924 г. Учител. Член на ОК на БКП – Бургас (1920–1923). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрира в СССР през 1923 г. Репресиран (1937).

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405, л. 192–194, [1933 г.], рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Бургаски окръг.

ГЕОРГИЕВ, ИВАН (ИВАН ГЕОРГИЕВ НЕДЕВ) (1901–)

Роден в с. Кайнарджа, Силистренско. Член на БКП от 1920 г. Участник в дейността на ДРО; член на ЦК на ДРО (1932); редактор на в. „Добруджанско знаме“ (1928–1934). Интерниран в лагерите „Гонда вода“ и „Еникьой“ (1941–1943); впоследствие осъден на доживотен затвор (1944). След 9 септември 1944 г. е администратор на в. „Работническо дело“ (1944–1948); директор на ДТП „Разноизнос“ (1950–1955); търговски представител на НРБ в Букурещ (1955–1960). Член на Контролната комисия на ЦК на БКП (1960–1966); член на ЦКРК на БКП (1966–1986). Автор на „Добруджа в борбата за свобода, 1913–1940. Спомени и бележки за добруджанското революционно движение“. С., Изд. на БКП, 1962, 448 с.

Сп – 382 Б, 14 л., 1957 г., маш.

Критични бележки върху спомените на Васил Христов-Васкин „Записки по революционното движение в Добруджа“. *Писмо* – 1 л.

Сп – 383 Б, 17 л., 1960 г., маш.

За общественно-политическата дейност на Методи Шаторов в София и Скопие (1928–1943).

Сп – 384 Б, 7 л., 1960 г., маш.

За сътрудничеството между БКП и Румънската КП (информация за проучвания в Института по история на Румънската работническа партия).

Сп – 385 Б, 721 л., 1961 г., маш.

За историята на добруджанското революционно движение (1913–1944).

Сп – 386 Б, 4 л., 1964 г., б. п., маш.

За разговори със Станке Димитров – Марек в София (1936) по организационното укрепване на ДРО.

Сп – 388 Б, 9 л., 1966 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в Берлин (1929) във връзка с подготовката на конгрес на ДРО.

Сп – 389 Б, 38 л., 1943 г., рък.

За дейността на ДРО и нейните ръководители Димитър Дончев (Доктора), Дочо Михайлов, Георги Кроснев, д-р Петър Вичев и други (1925–1936).

Сп – 390 Б, 6 л., 1970 г., маш.

За живота и политическата дейност на комунистите в концлагера Рибарица, Ловешко (1940).

Сп – 391 Б, 39 л., б. д., маш.

За организационната и масово-политическата дейност на Софийската партийна организация (1923–1944).

Сп – 392 Б, 22 л., 1970 г., маш.

За дейността му в София и Скопие; за престоя му в концлагерите „Гонда вода“ и „Еникьой“ (1941–1942).

Сп – 2360 Б, 18 л., 1970 г., б. п., маш.

За среща с Георги Димитров на конгреса на ДРО в Берлин (юли 1929 г.); за присъствието му на заседание на ПБ на ЦК на БКП във връзка с Втория пленум на ЦК на БКП (1929) и обсъждане на въпроса за освобождението на Добруджа; за лявото сектантство и ликвидаторството в партията.

ГЕОРГИЕВ, ЙОВЧО ФИЛИПОВ (1913)

Роден в с. Пейчиново, Русенско. Емигрант в Аржентина (1930–1947). Участва в дейността на Българската комунистическа фракция към ЦК на Аржентинската КП; в славянското движение; в синдикална дейност. През 1947 г. се завръща в България и се установява в София; работи до пенсионирането си като шофьор в Двореца на пионерите.

Сп – 2226 Б, 13 л., 1974 г., маш.

За членството му в Аржентинската КП и за участието на българските работници-емигранти в общественно-политическия живот в Аржентина (1930–1947).

ГЕОРГИЕВ, ЙОРДАН ХРИСТОВ (1900–)

Роден в с. Антоново, Търговишко. Член на БКП от 1919 г. Участва в четническото движение (1924–1925). Емигрант в СССР (1925–1954). В СССР е директор на мелница; председател на колхоз. През 1954 г. се завръща в България.

Сп – 393 Б, 7 л., 1963 г., маш.

За живота му като политемигрант в СССР (1925–1949); за дейността на комуната

„Димитър Благоев“ в Полтавски район; данни за председателите на комуната; за дейността му след 1941 г.

ГЕОРГИЕВ, КИМОН (КИМОН ГЕОРГИЕВ СТОЯНОВ) (1882–1969)

Роден в Пазарджик. Завършва Военното училище в София. Участва във войните (1912–1918) и достига чин майор. Член на ЦР на Военния съюз от основаването му (1919). Един от ръководителите на преврата на 9 юни 1923 г. Министър на железниците, пощите и телефоните (1926–1928). Един от водачите на политическия кръг „Звено“. Министър-председател (1934–1935) след преврата на 19 май 1934 г. Стига до сътрудничество с БЗНС „Александър Стамболийски“ („Пладне“) (1935), а след това и с РП (1936). Привлича ръководения от него политически кръг „Звено“ в ОФ (1942). Министър-председател на правителството на ОФ (1944–1946). След това е министър на външните работи (до декември 1947), на електрификацията и мелиорациите (до 1959 г.), заместник-председател на МС (до март 1962 г.), заместник-председател на НС на ОФ (1962).

Сп – 394 Б, 28 л., 1957–1966 г., маш.

За връзките му с представители на БКП след 1936 г.; за създаването и дейността на ОФ и участието му в него (1942–1944). *Обяснителни бележки*– 1 л.

Забележка: Спомените са записани от Гиньо Ганев. Публикувани са във в. „Отечествен фронт“, бр. 2954-2956 от август 1974 г.

ГЕОРГИЕВ, ЛЮБЕН СПАСОВ (1901–)

Роден в Берковица. Член на БКП от 1924 г. Технически сътрудник на ЦК на БКП (1923–1925). Политзатворник (1929–1934). Член на ГК на БКП – София (1935). Укрива нелегални в дома си (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в жп транспорт.

Сп – 2354 Б, 11 л., 1968–1973 г., маш.

За партийния канал по железопътната линия София-Цариброд (1923–1927); за процеса на 52-та през 1929 г.

ГЕОРГИЕВ, МИХАИЛ

Сп – 395 Б, 2 л., 1958 г., рък.

За подготовката и провеждането на Транспортната стачка в Русе (1919–1920).

ГЕОРГИЕВ-ДАСКАЛА, НИКОЛА

Сп – 396 Б, 15 л., б. д., рък.

За дейността на Пловдивската партийна организация на 6, 7, 8 и 9 септември 1944 г.

ГЕОРГИЕВ, ПЕТЪР (ПЕТЪР ГЕОРГИЕВ ЖЕЛЯЗКОВ) (1891–1978)

Роден в Сливен. Член на БРСДП (т.с.) от 1910 г. След Септемврийското въстание 1923 г. е член на ЦК на БКП. Политически секретар на ИБ на ЦК на БКП (1926–1928). От 1928 до 1935 г. излежава присъда за нелегална дейност. Интерниран в лагера „Кръсто поле“ (1941–1942). Активен деец на комунистическия печат. Редактор във в. „Работнически вестник“ (1918–1923) и във в. „Звезда“ (1923–1924). Заместник-главен и главен редактор на в. „Работническо дело“ (1945–1950). Професор в СУ (1951–1961). Директор на Института по история на БКП при ЦК на БКП (1956–1962).

Сп – 397 Б, 5 л., 1960 г., рък.; препис (маш.) – 2 л.

За обществено-политическата дейност на д-р Никола Максимов в София и Бургас (1919–1925).

Сп – 398 Б, 1 л., 1958 г., маш.

За дейността на Иван Недялков – Шаблин (1919–1925).

Сп – 399 Б, 6 л., 1950 г., б. п., маш.

За живота и дейността на Христо Кабакчиев.

Сп – 400 Б, 12 л., б. д. п., маш.

За дейността на Сливенската партийна организация по време на I Световна война; за II партийна конференция на БРСДП (т.с.) (1918); за Владейското войнишко въстание (1918).

Сп – 401 Б, 42 л., 1957 г., рък.; препис (маш.) – 17 л.

Бележки върху книгата на Н. Елмазова „Април 1925 г.“. С., Кооп. „Земя и култура“, 1946. 264 с.

Сп – 402 Б, 13 л., б. д., маш.

За отношението на ЦК на БРСДП (т.с.) към Владейското войнишко въстание 1918 г.

Сп – 403 Б, 10 л., б. д., маш.

За заседанието на ЦК на БКП на 20 септември 1923 г. по въпроса за Септемврийското въстание 1923 г.

ГЕОРГИЕВ, САВА

Сп – 404 Б, 1 л., 1961 г., маш.

За неуспеха на мисията на Карл Легин в България по обединението на тесносоциалистическия и широкосоциалистическия синдикален съюз (1914).

ГЕОРГИЕВ, СПАС (СПАС ГЕОРГИЕВ СПАСОВ) (1906–)

Роден в Костенец. Завършва КУНМЗ в Москва. Интербригадист в Испания (1936–1939). Член на Военната комисия при ЦК на БКП (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е организационен работник; пълномощен министър в Аржентина.

Сп – 406 Б, 6 л., б. д., маш.

За масово-политическата дейност на Комсомола в София (1923–1924).

Сп – 2810 Б, 5 л., 1984 г., маш.

За живота и дейността на Георги Ликин (Дед) като политемигрант в СССР (1925–1941); за обучението му в КУНМЗ; за отношението на Йордан Кискинов и другарите му към него.

ГЕОРГИЕВ, СПАС ИВАНОВ

Сп – 405 Б, 2 л., б. д., рък.

За съпротивителното движение в Ловешка околия (1941–1944); за дейността на партизанския отряд „Васил Левски“.

ГЕОРГИЕВ, СТОЯН

Сп – 2305 Б, 9 л., 1970 г., маш.

За ремсистите Стефан Йовчев и Христо Узунов, екзекутирани във Варненския затвор (1944); за политическото възпитание на младите политзатворници (1942–1944). *Писмо* – 1 л.

ГЕОРГИЕВ, ТИМЧО ВИТАНОВ (1906–)

Роден в с. Клисура (дн. с. Бързия), Монтанско. Участник в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 407 Б, 4 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Клисуре.

ГЕОРГИЕВ, ХРИСТО, инж.

Сп – 408 Б, 14 л., [1965 г.], маш.

За изпращане на български студенти от Братислава в концлагерите Дахау, Бухенвалд, Литомериц и други (1944–1945).

ГЕОРГИЕВ, ХРИСТО

Сп – 409 Б, 4 л., 1960 г., рък.

За дейността на Коста Петров като кмет на Дупнишката комуна (1922).

ГЕОРГИЕВ, ЯНЧО (ЯНЧО ГЕОРГИЕВ ЯНЧЕВ) (1912–1985)

Роден в с. Калайджи дере, Гюмюрджинско. Семейството му се преселва в Хасково. Партизанин. Помощник-командир на 10 дивизионен артилерийски полк (1944–1945). Завършва ВПШ при ЦК на БКП. Първи секретар на ОК на БКП – Хасково. Член на ЦК на БКП.

Сп – 2824 Б, 13 л., 1978 г., маш.

За революционното движение в Хасковския партиен окръг (1921–1944).

ЧП – 128 Б, необработено:

– 69 л., 1987 г., маш.

За дейността на Янчо Георгиев Янчев от: Марко Лозанов Марчев, Мата П. Тюркеджиева-Янчева, Кана Иванова Докузова, Йосиф Кирев Делчев.

ГЕОРГИЕВА, АТАНАСКА

Сп – 410 Б, 3 л., 1967 г., маш.

За посещение при Георги Димитров на рождения му ден през 1947 г.

ГЕОРГИЕВА, В.

Сп – 411 Б, 5 л., 1958 г., б. п., рък.; препис (маш.) – 2 л.

За Маня Христова Кабакчиева.

ГЕОРГИЕВА, ДАНКА ХР.

Сп – 412 Б, 2 л., б. д., маш.

За дейността на Ана Маймункова в Хасково (1894–1903).

ГЕОРГИЕВА-ЗЕЛЕНКОВА, ВЕСКА ИВАНОВА (1920–)

Родена в Плевен. Член на РМС от 1937 г., на БКП – от 1942 г. Технически сътрудник на ЦК на БКП (1942; 1944). Интернирана в лагер (1943). След 9 септември 1944 г. завършва електроинженерство и работи като проектант на промишлени обекти.

Сп – 3060 Б, 8 л., 1988 г., маш.

Автобиографични бележки; за постъпването ѝ в РМС (1937) и участието ѝ в ученически акции; за включването ѝ в редовете на БОНСС (1940); за работата ѝ в техниката на ЦК на БКП (1942–1944); за интернирането ѝ в лагера „Св. Никола“, Асеновградско (1943).

ГЕОРГИЕВА, КИНА ХАРАЛАМПИЕВА (1906–)

Родена във Велико Търново; родителите ѝ се преселват в Берковица. Член на БКМС от 1921

г., на БКП – от 1927 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрантка в Югославия (1923–1925). След амнистия се завръща в България; премества се в София. Участва в дейността на Помощната организация и в нелегалната дейност на БКП до 1944 г.

Сп – 413 Б, 6 л., 1970 г., рък.

За участието ѝ в Септемврийското въстание 1923 г. в Берковско; за дейността ѝ по линия на МОПР (Помощната организация); за участието ѝ в нелегалната дейност на БКП до 1944 г.

ГЕОРГИЕВА, РАЙНА ПЕТКОВА (1877–)

Родена в Плевен. Учителка в Луковит и Сомовит (1902–1920). През 1920 г. се премества със семейството си в София; в къщата ѝ се укриват нелегални дейци на БКП (1923–1925). Работи в Помощната организация (1925–1930). Укрива членове на ЦК на БКП (Цола Драгойчева, Добри Терпешев, Трайчо Костов и др.) (1930–1944). След 9 септември 1944 г. е пенсионерка; взема участие в дейността на масови организации (1944–1972).

Сп – 414 Б, 20 л., 1962 г., рък.; препис (маш.) – 13 л.

За участието ѝ в дейността на МОПР (Помощната организация); за участието ѝ в нелегалната дейност на БКП (1923–1944).

ГЕРГАНОВ, СТОЯН

Сп – 415 Б, 2 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Мъглиж, Старозагорско.

ГЕРГАНОВ, ТРИФОН СТЕФАНОВ

Сп – 416 Б, 4 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Мъглиж, Старозагорско.

ГЕРГОВ, АНГЕЛ ХРИСТОВ (1895–)

Роден в Ихтиман. Член на БРСДП (т.с.) от 1915 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Политзатворник (1925–1936). След излизането от затвора емигрира в СССР и оттам отива доброволец в Испания (1936–1939). Престоюва във френски лагер (1939–1940). През 1941 г. се завръща в България.

Сп – 417 Б, 6 л., 1956 г., маш.

За участието на българи в Испанската гражданска война (1936–1939) и за концлагерите във Франция.

ГЕРГОВ, СПАС

Сп – 418 Б, 44 л., 1951 г., маш.

За дейността на Димитър Найденов като журналист и писател (материали от възпоменателно събрание по случай 5 г. от смъртта му): откриване от Спас Гергов, секретар на Централния дом на журналистите; доклад от Петър Георгиев за живота и творчеството на Димитър Найденов; спомени от Христо Радевски и Георги Караславов за Димитър Найденов; стихотворения от Димитър Полянов и Младен Исаев за Димитър Найденов.

ГЕРДЖИКОВ, НИКОЛА

Сп – 419 Б, 2 л., 1958 г., маш.

За Васил Коларов като студент в Женева (1897–1898); за среща с него в Женева (1922).

Забележка: Д-р Никола Герджиков е швейцарски гражданин.

ГЕРМАНОВ, ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ (ШВАБАТА) (1896–1938)

Роден в с. Ливадица, Драмско. Член на БКП от 1918 г., на ВКП (б) – от 1931 г. Окръжен военен организатор на БКП в Шуменски окръг (1924–1925). Под негово ръководство се създават 2-3 партизански чети (1925). Емигрант в СССР (1925–1938). През 1935–1936 г. живее и работи в гр. Майкоп. Репресиран (1938).

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 406, л. 92–119, 1933 г., маш.

„Из историята на Гражданската война в България – Шуменски окръг – 1923–1925 г.“.

ГЕРОВ, ВАСИЛ ГЕОРГИЕВ (1888–)

Роден в Разград. През 1911 г. заминава да следва в Русия; завършва Военно-медицинската академия в Петроград; лекар-педагог в детска комуна. През 1922 г. се завръща в България; работи като лекар в Разград, мина Перник, София. След 9 септември 1944 г. работи в „Пирогов“, МНЗСГ, БАН.

Сп – 420 Б, 14 л., 1967 г., маш.

Автобиографични бележки: за следването на медицина в Русия; за участието му в Октомврийската революция и в Гражданската война в Русия; за връщането му в България и работата му като лекар в Русе, Перник и София.

ГЕРШОНОВ, ЙОСИФ (ЙОСИФ ГЕРШОНОВ ЙОСИФОВ)

Сп – 421 Б, 2 л., 1967 г., рък.; препис (маш.) – 1 л.

За обстоятелствата, при които е убит Тодор Страшимиров на 17 февруари 1925 г.

ГЕТМАН, АЛЕКСАНДЪР ПАНОВ (1915–1975)

Роден в с. Беглеж, Плевенско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1934 г. Завършва право в София. Инструктор на ЦК на РМС (1939–1942). Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е политически офицер в БНА (1944–1952); главен редактор на сп. „Български воин“; заместник-председател на Комитета за култура. Автор на „Спомени и публицистика“. С., ВИ, 1985, 247 с.

Сп – 422 Б, 3 л., б. д., маш.

За дейността на Стоян Едрев (1942–1944); биографични данни за Стоян Едрев.

ГЕЧЕВ, МИНКО ДОЧЕВ (1923)

Роден в Троян. Партизанин (1943–1944). Непосредствено след 9 септември 1944 г. обвинен от другарите си в предателство. Изключен от БКП и подложен на гонения. Повече от 40 г. се бори да докаже невинността си. Автор на „Партизански дни и нощи: Мемоари“. С., Партиздат, 1990, 168 с.

ЧП – 140 Б, необработено:

– 157 л., 1969 г., маш.

„Партизански дни и нощи“ – за участието му в дейността на Троянската партизанска чета (1943–1944).

ГЕШЕВ, ПЕТКО ТОДОРОВ (1880–)

Роден в Казанлък. Дългогодишен печатарски работник. Словослагател на в. „Работнически вестник“, издаван в Казанлък (1897–1898).

Сп – 423 Б, 12 л., 1951 г., рък.; препис (маш.) – 4 л.

За партийните конгреси в Казанлък (1897) и Сливен (1900); данни за началния етап от социалистическото движение. *Писмо* – 1 л. *Снимка* – 1 бр.

ГЕШКОВ, АНГЕЛ ДИМИТРОВ (1905–1967)

Роден в с. Новачене, Ботевградско. Член на БКМС от 1923 г., на БКП – от 1925 г. Секретар на РК на БКП (1925–1928). Деловодител на ЦК на БКП (1928–1929; 1931–1933). Секретар на РК на БКП (1933–1943). Партизанин, политкомисар на отряд „Чавдар“ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП – Ботевград (1944–1946). След това работи в МВР.

Сп – 424 Б, 15 л., 1957 г., маш.

За дейността на партизанската бригада „Чавдар“ при завземането на властта в Ботевградска околия през септември 1944 г.

ГЕШКОВ, МАРИН ДИМИТРОВ (1903–1985)

Роден в с. Новачене, Ботевградско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1923 г. През 1925 г. емигрира в Югославия, а оттам – в СССР. Учи в Академията за комунистическо възпитание в Москва. Връща се в България (1931–1933), след което отново емигрира. Член на ЗБ на ЦК на БКП и сътрудник на Коминтерна (1934–1936). Делегат на VII конгрес на Коминтерна (1935). След завръщането си в България през 1936 г. до 1940 г. е член на ПБ на ЦК на БКП. Интерниран в лагера „Еникьой“. След 9 септември 1944 г. е помощник-командир в I Софийска дивизионна област, помощник-областен директор на Софийска област, главен редактор на БТА, директор на Дирекция в МФ и в Управление „Пенсии и социални грижи“.

Сп – 425 Б, 5 л., 1963 г., рък.

За дейността на Станке Димитров – Марек (1924–1936).

Сп – 426 Б, 72 л., 1963 г., маш.

За организационната и масово-политическата дейност на Софийската партийна организация (1930–1934); за Московското съвещание 1925 г. и Августовската резолюция на ИККИ – 1930 г.; за общинските избори в София (1932).

Сп – 428 Б, 5 л., 1967 г., маш.

За обществено-политическата и партийната дейност на Трайчо Костов (1923–1944).

Сп – 429 Б, 25 л., 1967 г., маш.

За Георги Димитров и болшевизацията на БКП; за подготовката и провеждането на VII конгрес на Коминтерна.

Сп – 430 Б, 8 л., 1960 г., маш.

За работата му в Балканския секретариат на Коминтерна (1934–1936).

Сп – 2184 Б, 239 л., 1974 г., маш.

За участието му в Септемврийското въстание 1923 г.; за емигрирането му в СССР; за вътрешнопартийните борби и противоречия в средите на емиграцията (1925–1931); за завръщането му в България със задача за укрепване на партията (1932–1934); за участието му като делегат на VII конгрес на Коминтерна и за срещите му с Георги Димитров (1934–1936); за събитията в България (1941–1944) и участието му в нелегалната дейност на БКП; за дейността на Народния съд след 9 септември 1944 г.; за процеса срещу Трайчо Костов; за участието му в работата на държавния апарат.

Сп – 2432 Б, 300 л., 1982 г., маш.

За дейността му преди и по време на Септемврийското въстание 1923 г.; като политемигрант в Югославия и СССР; за споровете по партийната тактика; за учението и работата му в Москва; за работата му в ОК – София и ЦК на БКП (1931–1934); за

работата му като сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП след януари 1934 г.; за провеждането на VII конгрес на Коминтерна (1935); за V и VI пленуми на ЦК на БКП (1935–1936); за споровете по обединяването на БКП и РП; сведения за партийните канали и за партийни дейци. *Биогр. справка* – 2 л.

Сп – 2701 Б, 8 л., 1984 г., маш.

За съвместната му работа с Бела Кун в Балканския лендерсекретариат (1932–1936).

Сп – 2762 Б, 8 л., б. д. п., маш.

За изграждането на комсомолска организация в Орхание (Ботевград) и в някои села от околията (1919); за просветната дейност сред младежите; за преминаване към нелегална дейност след 1923 г.; за нелегална комсомолска конференция в София през лятото на 1924 г.

ГЕШКОВ, МАРИН ПЕТКОВ (1906–1974)

Роден в с. Новачене, Ботевградско. Член (1925–1929) и секретар (1929–1931) на РК на БКП в родното си село. Уволнен завинаги като учител (1931). Редактор на в. „Работническо дело“ и в. „Ехо“. Член на ОК на БКП – София. След 9 септември 1944 г. – отговорен секретар на в. „Работническо дело“, заместник-директор на БТА, заместник-министър на просветата, председател на СБУ.

Сп – 427 Б, 16 л., 1966 г., маш.

За организационната и масово-политическата дейност на Софийската партийна организация: за преминаването към нелегална дейност; за окръжна конференция на БКП в София (1931); за общинските избори (1932); за проведен семинар за ръководни партийни кадри (1933); за някои улични акции в София.

ГИЛИН, ДИМИТЪР АНГЕЛОВ (1899–1975)

Роден в Брацигово. Член на БКП (1919–1925) и от 1944 г. Член на ВКП (б) (1925–1944). Емигрант в СССР (1925–1944). През май 1944 г. е спуснат с парашут в Югославия и се присъединява към български партизански части. След 9 септември 1944 г. работи в МВР –инспектор в Гранични войски, командир на Гранична школа, началник на Вътрешни войски (1946–1955). Генерал-майор. Автор на мемоарните книги „Комунисти. Спомени. Септември 1923 – септември 1944“. С., Изд. на БКП, 1968, 359 с. и „На война. Спомени“. С., ДВИ, 1962, 400 с.

Сп – 433 Б, 25 л., 1967 г., маш.

За разговори с Георги Димитров в Москва след 1925 г. за поуците от Септемврийското въстание 1923 г.; за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за изпращането му в Черна гора при югославските партизани; за връзката му с българските партизани (1944).

Сп – 2347 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За посещения при Георги Димитров в болницата в Кремъл – Москва (май 1944 г.) от Димитър Гилин, Иван Винаров и Радил Райнов и получените от него напътствия преди заминаването им за България; за спускането им с парашути в Черна гора (май 1944 г.).

ГИЛИН, ДИМИТЪР А. И ДР.

Сп – 432 Б, 3 л., 1951 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Брацигово.

Автори: Асен Йорданов Карналов, Георги Марков.

ГИЛИН, СЛАВЧО ЙОРДАНОВ (1905–1994)

Роден в Брацигово. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1925 г. Участник в Септемв-

рийското въстание 1923 г. Осъден на 12 г. затвор; амнистиран (1926–1929). Емигрант в СССР (1930–1936); завършва КУНМЗ. През 1936 г. се завръща в България. Секретар на РК на БКП – Брацигово (1937–1941). Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК и ОК на БКП – Пловдив; председател на ОС на БПС – Пловдив; председател на ОКРК на БКП – Пловдив; член на ЦКРК на БКП. Автор на мемоарните книги „Героичен път. Спомени за партизанския отряд „Антон Иванов“. С., Изд. на БКП, 1962, 226 с.; „Комсомолски години. Спомени“. С., НМ, 1975, 360 с.; „Подвигът на антоновци. Спомени“. С., Партиздат, 1985, 360 с.

Сп – 434 Б, 10 л., 1960 г., маш.

За дейността на чета „Георги Жечев“ на партизанския отряд „Антон Иванов“; за убийството на политкомисаря Тодор Коларов (Горан) (1944).

ГИНЕСИН, САМУИЛ АБРАМОВИЧ

Сп – 2343 Б, 2 л., 1977 г., маш.

За срещата на Георги Димитров с работниците от Харковския тракторен завод в СССР (1940). *Рус. ез.*

ГИНИН, ГЕОРГИ

Сп – 2922 Б, 2 л., 1985 г., маш.

За изказване на Григор Панчев след 9 септември 1944 г. за разгрома на партизанския отряд „Антон Иванов“.

ГИНКОВА-ДРАГУЛЕВА, КАТЯ ГЕНЧЕВА

Сп – 2773 Б, 8 л., 1977 г., маш.

За живота и дейността на брат ѝ Никола Генчев Гинков като член на ОК на БКП в Бургас (1930–1931); за емигрирането му в СССР (1932); за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939) и в отбраната на Москва (1941).

ГИНОВА, МАГДА (МАГДАЛИНА) ИВАНОВА (1923–)

Родена в с. Коевци, Севлие夫ска околия. Член на РМС от 1939 г., на БКП – от 1944 г. Партизанка (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОК на БКП – Севлиево; в ЦК на БКП.

Сп – 2353 Б, 2 л., б. д., маш.

За жертвите от Севлиево-Габровския партизански отряд в края на март и началото на април 1944 г.

ГИНЧЕВ, ИВАН СЛАВОВ (1918–1973)

Роден в с. Малко Чочовени, Сливенско. Член на БКП от 1938 г. Партизанин (1942–1944). Командир на отряд „Хаджи Димитър“ (1943–1944). Участва в Отечествената война 1944–1945 г. След 9 септември 1944 г. служи в армията. Преподавател във ВА. Автор на „Партизани. Спомени за партизанския отряд „Хаджи Димитър“. С., Изд. на БКП, 1969, 636 с.

Фонд 335 Б, оп. 1:

– *а.е. 4, 494 л., б. д., маш.*

„Партизани“ – повест за партизанския отряд „Хаджи Димитър“.

– *а.е. 20, 293 л., 1968–1973 г., маш.*

За дейността, личния състав и устройството на партизанския отряд „Хаджи Димитър“.

– *а.е. 35, 5 л., б. д., маш.*

За сражение на партизански отряд „Хаджи Димитър“ и войскови части край с. Ковачите, Сливенско (1944).

– а.е. 37, 6 л., б. д., маш.

За битката на партизани край с. Ковачите, Сливенско.

– а.е. 123, 5 л., 1949 г., маш.

За членове на партизанския отряд „Хаджи Димитър“, предали се на полицията (1944).

– а.е. 138, 6 л., 1967–1969 г., маш.

За антифашистката дейност на Теню Дойчев Тенев, Димитър Желязков Димитров, Паскал Паскалев Николов, Георги Георгиев Дошев и Желязко Митев Узунов.

– а.е. 139, 4 л., 1970 г., маш.

Сведения до ОК на БКП – Сливен, с данни за лица, обявени за активни борци.

ГИПТНЕР, РИХАРД (1901–1972)

Деец на Германската КП. Секретар на ИК на КИМ (1924–1926). Секретар на ЗЕБ на ИККИ (1928–1933). Секретар на Межрабпом (1933–1935). Сътрудник на ИККИ (1935–1943).

Сп – 435 Б, 116 л., 1965 г., маш.

За разговори с Георги Димитров като ръководител на ЗЕБ на ИККИ в Берлин по организационното състояние на Германската КП (1928–1933); за работата му като секретар на Георги Димитров. *Нем. ез.* – 96 л. *Превод* – 20 л.

ГИРС, ГАЛИНА АРСЕНИЕВНА

Сп – 2327 Б, 4 л., 1976 г., маш.

За Димитър Благоев, основател на първата марксистическа група в Санкт Петербург (1883–1884) и за членуването в същата група на баща ѝ Арсений Иларионович Хлебников и чичо ѝ Семьон Иларионович Хлебников. *Рус. ез.*

ГЛАВИНЧЕВ, ЛЕВ НИКОЛОВ (1903–1970)

Роден в Охрид. Член на БКП от 1941 г. Следва право в СУ (1922–1926). Член на ВМРО (об.) от 1928 г. За антивоенна дейност е осъден през 1936 г. на 15 г. затвор. Освободен през 1940 г. Член на Централната военна комисия при ЦК на БРП (1942–1943). Командир на I ВОЗ (май-септември 1943 г.). Сътрудник на ГЩ на НОВА. След 9 септември 1944 г. работи в МВР (1945–1946), заместник-командир на Гранични войски (1947–1949). На IX конгрес (1966) избран за член на КРК при ЦК на БКП. Член на ЦК на СБПФК (1960–1970).

Сп – 436 Б, 11 л., 1945 г., маш.

За състава и дейността на бойните групи в София (1942–1943).

ГЛАУБАУФ, ФРИЦ (1901–1975)

Австрийски комунист. Работи в апарата на ИК на КИМ (1923–1930). Представител на ИККИ в Латинска Америка (1930–1935). Сътрудник на ИККИ (1935–1943). Ръководител на телеграфната агенция „Супресс“ при ОМИ (1943–1945). Редактор на австрийския вестник „Фолксциме“ (от 1945 г.).

Сп – 437 Б, 26 л., 1968 г., маш.

За работата му като преводач на Георги Димитров в Коминтерна; за работата му в отдел „Печат“ на Коминтерна. *Нем. ез.* – 5 л. *Превод* – 21 л.

ГОГОВ, АЛЕКСИ (АЛЕКСИ ГОГОВ БОНЕВ) (1889–1972)

Роден в Берковица. Член на БРСДП (т.с.) от 1909 г. Секретар на Работническия шивашки

съюз (1913–1921). Интерниран в лагер (1943). След 9 септември 1944 г. е народен представител (1945–1946), работи в ЦК на БКП (1945–1946), в ОНС – София (1950–1956).

Сп – 438 Б, 12 л., 1957 г., рък.; препис (маш.) – 5 л.

За Октомврийската революция и нейното отражение сред работниците в България; автобиография.

Сп – 439 Б, 7 л., б. д., рък.

За дейността на Георги Кирков (1906–1918).

Сп – 440 Б, 9 л., 1968 г., маш.

За живота и дейността на комунистите в концлагера „Еникьой“ (1943).

Сп – 441 Б, 14 л., б. д., маш.

За дейността на Георги Димитров (1910–1923).

ГОГОВ, БОРИС

Сп – 442 Б, 4 л., б. д., маш.

За дейността на Люба Ивошевич-Димитрова в България.

Сп – 443 Б, 2 л., 1957 г., маш.

За дейността на Христо Кабакчиев (1911–1923).

Сп – 444 Б, 5 л., б. д., маш.

За подготовката и провеждането на конгреса на запасните офицери през 1922 г.

ГОЛАНОВ, НИКОЛА ИВАНОВ (1915–)

Роден в с. Драгомирово, Свищовско. Партизанин (1943–1944).

Сп – 445 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За създаването и дейността на Габровския партизански отряд (1941–1943).

ГОЛДИНА-СЕРДЮКОВСКАЯ, ХАСЯ ЛВОВНА (1886–)

Сп – 1702 Б, 10 л., 1962 г., рък. и маш.

За живота и дейността на Христо Кабакчиев в Съветския съюз. *Биогр. данни* – 1 л.
Рус. ез. – 6 л. *Превод* – 4 л.

ГОЛДЩАЙН, СОЛОМОН ЛАЗАРОВ (1884–1969)

Роден в Шумен. Член на БРСДП (т.с.) (1906–1913), на Френската СДП (1913–1914), на КПСС – от 1915 г. Член на партийните комитети на БРСДП (т.с.) в Търново и Шумен (1906–1910). През 1913 г. се установява във Франция, а през 1918 г. заминава за Москва. В началото на 1919 г. пристига в България. Присъединява се към левите комунисти; участва в създаването на левичарската група „Спартак“; публикува статии във вестника на левите комунисти „Искра“. През 1920 г. заминава за Съветска Русия; заема стопански и държавни длъжности. Умира в Москва.

Сп – 446 Б, 4 л., 1959 г., маш.

За срещи и разговори с Николай Грамовски като делегат на I конгрес на Коминтерна (1919); за съвместното им пътуване от Москва през Германия и Унгария за България.

Сп – 447 Б, 8 л., 1959 г., маш.

За работата му в България (1919–1920) като представител на Коминтерна.

ГОЛЕВ, ВЛАДИМИР ИВАНОВ (1922)

Роден в Банско. Член на БКП от 1947 г. Участва в нелегалната дейност на РМС преди 9

септември 1944 г. Завършва право в СУ (1950). Редактор в радио София (1950–1952; 1956–1961); главен редактор на сп. „Септември“ (от 1975 г.). Поет и писател; автор на стихосбирки, драми, книги за деца и юноши.

Сп – 3084 Б, 15 л., 1989 г., маш.

За случки при посещенията на Владимир Поптомов като нелегален в Банско, разказани на Владимир Голев от негови близки.

ГОЛЕМИНОВ, СИМЕОН ИВАНОВ (1889–1978)

Роден в Кюстендил. Член на БРСДП (т.с.) от 1908 г. Учител; член на УСДО. Дописник на в. „Учителска искра“, в. „Работнически вестник“, сп. „Ново време“ (1920–1923). Следва филология и педагогика (1925–1929). Член на ОкК на БКП – Кюстендил (1932–1934). След 9 септември 1944 г. е секретар на ГК на ОФ; член на ГК, ОкК и ОК на БКП – Кюстендил. Директор на СП „Комунални услуги“ – Кюстендил (1948–1956).

Сп – 448 Б, 2 л., 1964 г., рък.

За среща със Станке Димитров – Марек в София (1935).

ГОЛУБЬОВА, ЕЛЕНА ВАСИЛЕВНА (1899–1982)

Родена в гр. Саратов, Русия. Член на КПСС от 1918 г. Работила в Секретариата на Народния комисар на външните работи Г. В. Чичерин (1919–1923), а след това в ЦК на ВКП (б) и в ИККИ (1931–1943). Старши научен сътрудник в ИМЛ при ЦК на КПСС (1943–1958).

Сп – 449 Б, 18 л., 1965 г., маш.

За работата ѝ в Коминтерна; за разговори с Георги Димитров за положението на българските политемигранти в Москва и на работниците в Коминтерна. *Рус. ез.* – 8 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 8 л. *Писмо* – 1 л.

Сп – 2475 Б, 6 л., б. д. п., маш.

Интервю с Елена Голубьова за съвместната ѝ работа с Георги Димитров като секретар в Коминтерна.

ГОЛЪН, ДЖОН

Сп – 2441 Б, 5 л., б. д., маш.

За идеите на Георги Димитров, издигнати на VII конгрес на Коминтерна (1935) и отражението им във Великобритания.

ГОНЕВСКИ, ХРИСТО ИВАНОВ (1907–1988)

Роден в с. Крамолин, Севлиево. Емигрант в Южна Америка (1930). Депортиран от Аржентина за участие в политическа дейност (1950). Автор на „Далеч от роден край. Спомени за Аржентина“. С., Партиздат, 1980, 376 с.

Сп – 450 Б, 634 л., 1971 г., маш.

За българската емиграция в Южна Америка (1930–1946); за дейността на Славянския съюз и конгресите му през 1942, 1943 и 1949 г. *Пояснения* – 1 л.

Сп – 451 Б, 8 л., б. д., маш.

За разговор с Георги Димитров за българската емиграция в Аржентина и Уругвай (1946); за Лайпцигския процес (1933) и българската емиграция в Аржентина и Уругвай.

ГОНСАЛЕС, РАМОН НИКОЛАУ

Сп – 2270 Б, 15 л., б. д., маш.

За участието на Георги Димитров в обсъждането на въпросите за Латинска Аме-

рика на заседанията на Латиноамериканския секретариат на Коминтерна в Москва (1931–1933). *Исп. ез.* – 7 л. *Превод* – 6 л. *Обяснителна записка* – 1 л.

ГОНСАЛЕС, ХОСЕ (–1966)

Деец на Чилийската КП. Дълги години работи в нелегалност (1947–1958). Заместник-генерален секретар на ЦК. Ръководител на делегациите на Чилийската КП на Московските съвещания (1957 и 1960 г.).

Сп – 452 Б, 29 л., [1966 г.], маш. и рък.

За влиянието на Георги Димитров върху Чилийската КП. *Исп. ез.* – 13 л. *Превод* – 16 л. *Биогр. данни* – 3 л.

ГОРАНОВА, ВЪЛКА (ВЪЛКА ГОРАНОВА ТАКОВА) (1912–1994)

Родена в с. (дн. гр.) Койнаре, Плевенско. Член на РМС от 1929 г., на БКП – от 1934 г. Нелегална и партизанка (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП; секретар и заместник-председател на СГНС; отговорен секретар на Славянския комитет в България; заместник-председател на ЦК на БПФК (1961–1973). Член на ЦРК (1954–1966) и на ЦКРК (1966–1989) на БКП. Автор на „Дълбоките корени. Автобиографични спомени“. С., Изд. на БЗНС, 1982, 376 с.

Сп – 453 Б, 33 л., б. д., рък.; препис (маш.) – 8 л.

За съпротивителното движение в Софийска област (1941–1943).

ГОРАНОВА, ПАРАШКЕВА (1881–)

Член на БРСДП от 1900 г. Със съпруга си Васил Горанов, също социалист, работят в Пловдив и Шумен, а от 1911 г. – в София. Политзатворничка (1923–1926). Участва в нелегалната дейност на БКП до 1944 г.

Сп – 454 Б, 13 л., 1958 г., рък.; препис (маш.) – 8 л.

За дейността на Христо Кабакчиев (1903–1916).

Сп – 455 Б, 5 л., 1954 г., маш.

За дейността на Димитър Благоев и семейството му в Пловдив (1900–1902).

Сп – 456 Б, 8 л., 1961 г., рък.; препис (маш.) – 5 л.

За разговори с Георги Кирков в Пловдив и София (1900–1919).

ГОСПОДИНОВ, ИВАН (ИВАН ГОСПОДИНОВ ГЕОРГИЕВ) (1910–)

Роден в с. Подгорица, Търговишко. Член на БКП от 1932 г. Политзатворник. Технически сътрудник на ЦК на БКП (1939–1940). Член на ОК на БКП – Шумен и секретар на ОК на БКП – Търговище (1941–1943). Партизанин (1943–1944); политкомисар на Търговишкия отряд. След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП – Търговище; политически офицер в БНА; работи в ЦК на БКП (1950–1963).

Сп – 459 Б, 6 л., б. д., маш.

За партизанското движение в Търговишка околия (1943–1944).

ГОСПОДИНОВА-НЕЙЧЕВА, САВКА ДИМИТРОВА (1901–)

Родена в Добрич. Член на БКП от 1929 г. Следва медицина в Букурещ, Берлин и София. Участва в дейността на студентското дружество „Нарстуд“ в Берлин. От 1923 до 1930 г. сътрудничи на Георги Димитров. Емигрира в СССР (1931–1945); завършва аспирантура; участва като лекар в Отечествената война. След завръщането си в България работи в Правителствената болница.

Сп – 2404 Б, 4 л., 1972 г., маш.

За срещите ѝ с Георги Димитров във Виена и Берлин (1923–1930). *Биогр. справка* – 1 л.

ГОЧЕВ, БОРИС ХРИСТОВ (1906–1937)

Роден в Хасково. Член на БКМС от 1921 г., на ВКП (б) – от 1932 г. Участва в Хасковската партизанска чета „Христо Ботев“ (1924–1925). Получава задочно смъртна присъда. Емигрант в СССР (1931–1937). Арестуван от НКВД (1937); починал в затвора.

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е 406, л. 62-69, 1933 г., маш.

За състава и дейността на Хасковската чета „Христо Ботев“ (1924–1925).

ГОЧЕВ, ВЪЛКО (ВЪЛКО ГОЧЕВ ДРАГИЕВ) (1903–1978)

Роден в с. Гълъбово, Старозагорско. Член на БКМС от 1922 г., на ВКП – от 1930 г. Политемигрант в СССР (1932–1945). Завършва Ленинградската лесотехническа академия (1942). След 9 септември 1944 г. – инструктор в ЦК на ВКП, секретар на ОблК на ВКП – Русе, заместник-министър и министър на тежката промишленост, заместник-председател на СГНС, посланик в Афганистан. Кандидат-член (1948–1962) и член (1971–1978) на ЦК на ВКП.

Сп – 460 Б, 12 л., 1971 г., маш.

За работата му в нелегалния пункт на ВКП в Прага (1935–1937); за антифашистката дейност на българското студентство в Прага (1929–1937).

Сп – 2569 Б, 15 л., 1973 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността му в БКМС от 1921 г.; за работата му в ОСС и в БОНСС (1928–1931); за партийната група за съдействие – Прага (1929); за работата му като завеждащ партийния пункт в Прага (1935–1936); за живота му като политемигрант в СССР до 1944 г.; за дейността му след 9 септември 1944 г.

ГОЧЕВ, ГИНЬО НИКОЛОВ

Сп – 461 Б, 3 л., 1962 г., рък.

За участието му в професионалното движение в Шуменски окръг (1911–1937).

ГОЧЕВ, ГОСПОДИН И ДР.

Сп – 3047 Б, 15 л., 1973 г., маш.

За ремсовата дейност в Хасковската гимназия „Петко Каравелов“ (1934–1938).

Автори: Петър Танчев, Любен Дамянов, Георги Петров.

ГОШЕВА, ФАНА ГРИГОРОВА (1913–)

Родена в с. Олища (Мелисотопи), Костурско. Партизанка в ГДА (1948–1949). Емигрантка в Полша (1949–1960). През 1960 г. идва със семейството си в България, установяват се във Варна.

Сп – 2898 Б, 21 л., 1981 г., рък. – 10 л.; препис (маш.) – 11 л.

Автобиографични бележки; за включването ѝ в АФЖ в с. Олища и избирането на съпруга ѝ за отговорник на НОФ; за дейността на партизанската група с командир Георги Калков; за подпомагането на партизаните с храна, дрехи и снаряжение; за евакуиране на децата (1948); за дейността ѝ като партизанка (1948–1949); данни за убити от с. Олища.

ГРАМЕНОВ, КИРИЛ КОСТАДИНОВ (1921-2002)

Роден в Горна Джумая (Благоевград). Член на РМС от 1939 г., на БКП – от 1941 г. Партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. служи в армията; генерал-майор.

Сп – 462 Б, 4 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на Благоевградския партизански отряд „Никола Калъпчиев“ (1944).

ГРАМЧЕВ, АНГЕЛ ПЕТРОВ (1893-[1956])

Роден във Враца. Член на БРСДП (т.с.) от 1913 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г.; получава задочно смъртна присъда. Емигрант в СССР (1926–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП.

Сп – 463 Б, 2 л., 1957 г., рък.

За влиянието на Октомврийската революция сред българските войници на фронта (1917–1918).

ГРАОВСКИ, МАНОЛ

Сп – 464 Б, 1 л., 1947 г., рък.

За проведено през 1907 г. просветно събрание от Георги Димитров в кв. Коньовица, София.

ГРАШНОВ, МАРИН ПЕНЧЕВ (1919)

Роден в с. Дебнево, Ловешко. Член на РМС от 1939 г., на БКП – от 1942 г. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОкК на БКП и председател на ОкНС – Троян; секретар на ОК на БКП – Ловеч; пълномощник на ЦК на БКП; министър на строителството, председател на Комитета по строителство и архитектура. Завеждащ отдел „Строителство, архитектура и транспорт“ (1966–1971) на ЦК на БКП. Посланик в Египет (1971–1974). Кандидат-член (1954–1958) и член (1958–1976) на ЦК на БКП. Автор на „От септември до септември. 1923–1944. Разкази, очерци и спомени“. С., НМ, 1973, 352 с.

Сп – 465 Б, 30 л., б. д., маш. и рък.

За антифашисткото движение в Троянска околия (1941–1944) и създаването на партизанска чета през 1943 г.

ГРЕБЕНЧАРОВ, КОСТА

Сп – 2373 Б, 5 л., 1982 г., маш.

За Борис Хаджисотиров и Михаил Дашин като партийни функционери в София и Самоков след I Световна война (*Стенограма*).

ГРЕГОР, АНТОНИН

Сп – 468 Б, 19 л., б. д., маш.

За политическата и антифашистката дейност на български студенти до 1945 г. *Чеш. ез.* – 9 л. *Превод* – 10 л.

ГРЕКОВ, АСЕН КИРИЛОВ (1893–1954)

Роден в Монтана. Член на БКП от 1920 г., на ВКП (б) – от 1926 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в Югославия (1923–1926) и в СССР (1926–1945). Завършва ВА „Фрунзе“. През 1945 г. се завръща в България; служи в армията; заместник-министър на отбраната; генерал-лейтенант.

Сп – 466 Б, 7 л., 1948 г., маш.

За живота и дейността на Христо Михайлов (1919–1925). *Писмо* – 1 л.

ГРЕКОВ, ЕМИЛ САВОВ (1910–1988)

Роден в Шумен. Завършва агрономство в Бърно. Директор на ДЗС „Кабиюк“ – Шумен (1948–1958) и на ДЗС – София (1958–1965); служител в Инспекцията по племенно дело – София.

Сп – 467 Б, 6 л., 1966 г., рък.; препис (маш.) – 3 л.

За антифашистката дейност на българското студентство в Бърно, Чехословакия (1929–1938).

ГРЕЧАНЛИЙСКИ, НИКОЛАЙ ИВАНОВ (1898–)

Роден в гр. Болград, Бесарабия. Българин по произход. Участва в Червената армия (1918–1919). През 1921 г. се преселва в Ямбол, откъдето са неговите прадеди.

Сп – 474 Б, 6 л., 1960 г., маш.

За участието му в Гражданската война в Украйна (1917–1919). *Автобиография и писма* – 3 л.

ГРИВЕКОВ, КРУМ ПЕТРОВ ([1898]–)

Роден в с. Церово, Панагюрско. Член на БКП от 1919 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. и в четническото движение (1924–1925). Емигрант в Гърция и Югославия (1925–1926). Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 469 Б, 5 л., 1948 г., рък.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в Пазарджишко; за участието му в четническото движение 1924 г. и за емигрирането му; за амнистията и връщането му в България (1926); за участието му в съпротивителното движение (1941–1944).

ГРИГОРОВ, АСЕН ГЕОРГИЕВ (1903–)

Роден в София. Член на БКМС от 1928 г., на БКП – от 1929 г. Чиновник в Министерството на ПТТ (1927–1939); уволнен като комунист. Политзатворник (1941–1943). След 9 септември 1944 г. е технически секретар на ПБ на ЦК на БКП (1944–1948); отговорен секретар в КДК (1948–1958); редактор на сп. „Държавен контрол“.

Сп – 2917 Б, 35 л., 1984 г., маш.

За контактите му с Трайчо Костов до 9 септември 1944 г.; за работата му като секретар и помощник на Трайчо Костов след 9 септември 1944 г.

ГРИГОРОВ, ИВАН (ИВАН ГРИГОРОВ ИВАНОВ) (1884–)

Роден в Пещера. Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г. През периода 1911–1915 г. живее във Варна; член на Местния комитет на БРСДП (т.с.); отговорен редактор на нелегалния руски вестник „Моряк“. Участва в I Световна война, след което живее и работи в Пещера; секретар на градската организация на БКП – Пещера (1919–1923). През периода 1923–1944 г. прекъсва членството си в БКП; след 9 септември 1944 г. приет отново.

Сп – 470 Б, 4 л., 1957–1960 г., маш. и рък.

За дейността на д-р Александър Семашко в Пещера (1916–1917). *Писмо* – 1 л.

Сп – 471 Б, 4 л., [1960 г.], маш.

За създаването и редактирането на руския вестник „Моряк“ във Варна (1911–1912). *Пояснителни бележки* – 3 л.

Сп – 472 Б, 7 л., 1959 г., маш.

За партийното и синдикалното движение в Пещера и околията (1901–1923).

Сп – 473 Б, 59 л., 1962 г., маш.

За дейността на Варненската партийна организация (1910–1918); данни за Димитър Кондов, Стефан Бъчваров, Радослав Крайчев, Стефан Попиванов и др. *Писмо* – 1 л.

ГРИГОРОВ, МИТКО (МИТКО ГРИГОРОВ ДИМИТРОВ) (1920–1987)

Роден в с. Ярлови, Пернишко. Член на БКП от 1940 г. Завършва право в СУ (1940–1947). За нелегална дейност през 1942 г. е осъден на 15 г. затвор. След 9 септември 1944 г. е на партийна работа. Завеждащ отдел „Пропаганда и агитация“ на ЦК на БКП (1950–1954; 1957–1958). Първи секретар на ОК на БКП във Варна (1954–1957). Секретар на ЦК на БКП (1958–1966), а през 1962–1966 г. едновременно и министър. Представител на ЦК на БКП в редакцията на сп. „Проблеми на мира и социализма“ (1966–1969). Посланик в Лондон (1970–1971). Член на Държавния съвет (1971–1974), а от 1974 г. – негов заместник-председател. Кандидат-член (1954–1957) и член (1957–1987) на ЦК на БКП. Член на ПБ на ЦК на БКП (1961–1966).

Фонд 376 Б, оп. 1:

– а.е. 3, 56 л., 1982–1985 г., маш.

Автобиографични бележки: за участието му в дейността на РМС; за нелегалната му дейност в София; за арестуването и осъждането му; за престоя му в затвора (1942–1944).

– а.е. 4, 4 л., 1983 г., маш.

За арестуваните членове на Княжевския РК на БКП в София, за съдебния процес (1942) и за техния престой в Софийския затвор.

ГРОЗЕВ, ГОЧО (ГОЧО ГРОЗЕВ МИТЕВ) (1900–1966)

Роден в с. Конуш, Хасковско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1920 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Член на ръководството на Варненската областна военна организация на БКП. Арестуван и осъден на смърт (1925). През 1927 г. присъдата е заменена с 12 г. затвор. След излизането от затвора (1936) е секретар на ОК в Хасково и член на ЦК на БКП (1936–1937). Секретар на ОК и на ГК на БРП в София (1938–1939). Концлагерист (1941–1943). Пълномощник на ЦК на БРП и политкомисар на II ВОЗ (1943–1944). Секретар на ОблК на БКП в Пловдив (1944–1945). Кандидат-член на ПБ на ЦК на БКП (1945–1948). Секретар на НС на ОФ (1948–1950). Завежда различни отдели при ЦК на БКП (1945–1948; 1950–1966).

Сп – 476 Б, 47 л., 1963 г., маш.

За подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. в Хасковски окръг.

Сп – 477 Б, 24 л., 1950 г., рък.; препис (маш.) – 12 л.

За създаването и дейността на партизанското движение във II (Пловдивска) ВОЗ (1942–1944).

Сп – 478 Б, 60 л., б. д., маш.

За дейността на Военния център при ЦК на БКП при създаването и ръководството на партизанското движение в България (1941–1943); за действията на партизанските части във II ВОЗ. *Рецензия* – 4 л.

Сп – 479 Б, 61 л., 1959 г., маш.

За партизанското движение във II ВОЗ на НОВА; за дейността на ОК на БРП в Пловдив (1941–1944).

Сп – 480 Б, 115 л., 1965 г., маш.

За избирането на Георги Димитров и Димо Хаджидимов за народни представите-

ли в Хасково (1923); за дейността на Георги Димитров в ЦК на БКП след завръщането му в България (1945); за дейността на сектор „Партийна информация“ в ЦК на БКП; за работата му като завеждащ отдел „Кадри“ на ЦК на БКП (1946); за участието му в подготовката на II конгрес на ОФ (1948); за работата му като секретар на НС на ОФ; за дейността на Георги Димитров като председател на НС на ОФ (1948–1949).

Сп – 2345 Б, 3 л., 1950 г., маш.

За участието му в Централната военна комисия на ЦК на БКП (1941); за опита за нападение на лагера „Гонда вода“, Асеновградско (1941).

Сп – 2748 Б, 19 л., б. д., маш.

За дейността на ученическия социалдемократически кръжок в Хасковската гимназия (1919); за образуването и дейността на младежкото комунистическо дружество в Хасково (1920–1923); за дейността на Военната организация; за Деветюнския преврат и Септемврийското въстание 1923 г.

ГРОЗЕВ, НИКОЛА ДИМИТРОВ (1909–)

Роден в Търговище. Член на БКП от 1935 г. Политзатворник (1935–1937; 1940–1942).

Сп – 484 Б, 16 л., 1970 г., маш.

За живота и политическата дейност на комунистите в Плевенския затвор (1934–1936; 1941–1942).

ГРОЗЕВ, НИКОЛА К.

Сп – 481 Б, 8 л., 1957 г., маш.

За влиянието на Октомврийската революция сред войниците на фронта при „Добро поле“ и действията на ШЗО – Княжево при разгромяването на Владайското войнишко въстание 1918 г.; за бунта в ШЗО в с. Княжево, Софийско през 1918 г. *Писмо* – 2 л.

Сп – 483 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Харманлийска околия.

ГРООТ, ПАУЛ ДЕ (1899–1986)

Деец на Холандската КП. Член на Секретариата на ЦК от 1930 г., генерален секретар (1946–1962).

Сп – 486 Б, 11 л., 1965 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Берлин и Амстердам по въпросите на профсъюзното движение в западноевропейските страни (1932) и в Москва (1934). *Рус. ез.* – 5 л. *Превод* – 6 л.

ГРУДКОВ, П[АВЕЛ] (1886–)

Сп – 490 Б, 3 л., б. д., маш.

За заминаването му на работа в Русия (1901); за участието му в революционната дейност в Русия; за пренасянето на нелегални материали от Одеса до Варна през 1918 г.

ГРУДОВ, ТОДОР ДИМИТРОВ (1891–1935)

Роден в с. Русокастро, Бургаско. Член на БКП от 1918 г. Кмет на Карабунарската комуна (1922). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Ръководител на въоръжена партизан-

ска чета (1924–1925) в Бургаския край. Емигрант в СССР (1925–1935); завършва Военно-политическата академия в Ленинград и служи като офицер в Червената армия.

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 406, л. 11-25, [1933 г.], маш.

За състава и дейността на Бургаската чета (1924–1925).

ГРУЕВ, ДИМИТЪР ТОСКОВ (1883–)

Роден в с. Горнослав, Асеновградско. Член на БРСДП от 1902 г. Делегат на конгреса на БРСДП (т.с.) в Габрово (1908). Участвал в образуването на просветни и партийни групи в Асеновградско.

Сп – 487 Б, 3 л., 1958 г., маш.

За дейността на Асеновградската организация на БРСДП (т.с.) и за синдикалното движение в града (1903–1910).

Сп – 488 Б, 8 л., 1960 г., маш.

Автобиографични бележки: за участието му в дейността на партията в Асеновградско и в синдикалното движение (1902–1944).

ГРУЕВ, КИРИЛ КОНСТАНТИНОВ (1901–1980)

Роден в гр. Лерин. През 1907–1914 г. живее в Преслав. Завършва гимназия в Шумен (1919). Участва в дейността на БКМС и БКП. Завършва геодезия във Висшето техническо училище в Грац, Австрия (1930). Участник във Виенския пленум на ЦК на БКП (1926). Технически сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП (1926–1930). Професор в Държавната политехника (ВМЕИ) – София (1945–1967).

Сп – 2784 Б, 6 л., 1979 г., рък.

За работата му в Грац като сътрудник на техническия пункт на ЗБ на ЦК на БКП във Виена (1926–1930); за контактите му с Йордан Ненков, политемигрант от с. Горна Вереница.

Фонд 337 Б, необработен:

– 18 л., 1980 г., маш.

Автобиографични бележки.

ГРУЕВ, КОНСТАНТИН ВАСИЛЕВ (1869–1932)

Роден в Битоля. Завършил Солунската гимназия. Учителства в Крива паланка, Воден и на други места. Участник в националноосвободителното движение на българите в Македония. След 1907 г. семейството му живее в Преслав, Шумен, Пловдив.

Фонд 337 Б, необработен:

– 40 л., б. д., маш.

„Из моите спомени в Македония през 1896–1905 г.“.

ГРУЕВ, СТОЯН ИЛ.

Сп – 489 Б, 2 л., б. д., рък.

За живота и политическата работа на комунистите в концлагера край с. Марикостиново, Благоевградско през 1943 г.

ГРЪНЧАРОВ, КОСТАДИН СТОИМЕНОВ (1912–)

Роден в Кюстендилско. Член на РМС от 1929 г. Служи като подофицер в армията. Участва в нелегалната дейност на БКП. Командир на Войнишкия партизански батальон, формиран от войници от българския гарнизон в Куманово (1944).

Сп – 492 Б, 91 л., 1969 г., маш.

Автобиографични бележки; за създаването на Войнишкия партизански батальон, формиран край гр. Куманово, Македония (1944). *Писмо и скица* – 2 л.

ГРЪНЧАРОВ, ПЕТКО МЛАДЕНОВ

Сп – 493 Б, 716 л., 1957 г., маш.

За живота в Лом и Ломско по време на I Световна война; за дейността на БКП в Лом (1919–1923); за събитията около изборите и за дейността на комунистите в Лом и някои села на Ломска околия; за масовизирането на партийните организации; за дейността на младежкото комунистическо дружество в Лом; за партийните бойни групи; за живота и дейността на Георги Москов, Александър Карастоянов, Георгица Карастоянова, Крум Пастармаджиев и други активни дейци на Ломската партийна организация; за преврата на 9 юни; за Септемврийското въстание 1923 г. в Лом и околията. *Писмо* – 1 л. *Рецензия* – 6 л.

Забележка: Авторът е свидетел на събитията, но личните му спомени са незначителна част от общия обем на материала. В по-голямата си част той преразказва други участници и свидетели или ползва писмени материали по темата, без да посочва източниците. Формата на изложение също е доста своеобразна – често се използва пряка реч, даже и при случаи, при които авторът явно не е бил свидетел.

ГРЪНЧАРОВ, ПЕТЪР МАНЧЕВ (1894–)

Роден във Видин. Член на БКП от 1919 г. Член на ОК на БКП – Видин (1919–1924). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. От 1928 г. живее в София. Член на ГК (1930–1933) и на ОК (1935–1938) на БКП – София. Интерниран многократно. След 9 септември 1944 г. е кооперативен служител.

Сп – 496 Б, 7 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Видински окръг.

ГРЪНЧАРОВ, ПЕТЪР МАНЧЕВ И ДР.

Сп – 494 Б, 2 л., б. д., маш.

Критични бележки върху книгата на Димитър Косев „Септемврийското въстание 1923 г.“. С., БАН, 1954. 353 с.

Автори: Александър Н. Панов, Йосиф Пилов, Любен Н. Панов, Георги Ненчев.

Сп – 495 Б, 4 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Видински окръг.

Автори: Александър Н. Панов, Йосиф Пилов.

ГРЮН, АНА

Сп – 491 Б, 2 л., 1960 г., маш.

За среща с Георги Димитров във Виена (1923). *Нем. ез.*

ГУГИНСКА, ПЕТРА

Сп – 2803 Б, 33 л., 1984 г., маш.

За придвижването на парашутистите Продан Табаков, Метакса Гугински и Митко Иванов от Хасковско към Родопите и гибелта им в м. „Влаевица“, Смолянско на 12 октомври 1941 г.

ГУЛЕВ, АЛЕКСАНДЪР ДИМИТРОВ (1920–)

Роден в с. Скребатно, Благоевградско. Ятак (1943–1944) – осъден на 15 г. затвор. След 9 септември 1944 г. работи в ОК на БКП – Гоце Делчев.

Сп – 3119 Б, 20 л., б. д., маш.

За участието му в дейността на РМС в с. Скребатно (1938–1941); за участието му в нелегалната дейност на БКП (1941–1944); за връзките му с Крум Радонов и Манол Велев; за арестуването и осъждането му на 15 г. затвор (1943); за работата му след 9 септември 1944 г. в с. Скребатно.

ГУНДОРОВ, АЛЕКСАНДЪР СЕМЬОНОВИЧ (1895–1973)

Роден в с. Некрасовское, Ярославска област, Русия. Член на РСДРП (б) от 1915 г. От 1918 г. служи в Червената армия. Преподавател във военни школи (1923–1928), дивизионен инженер (1928–1937), началник на Военно-инженерната академия (1937–1942). Участва в Отечествената война на различни командни длъжности. Достига до звание генерал-лейтенант. Председател на Общославянския комитет в Москва (1941–1947).

Сп – 497 Б, 38 л., б. д., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Москва и София (1942–1949); за реч на Георги Димитров, произнесена на събрание, организирано от Всеславянския комитет в Москва през 1942 г. *Рус. ез.* – 19 л. *Биогр. данни* – 2 л. *Превод* – 17 л.

ГУНЕВ, ИВАН Т.

Сп – 498 Б, 9 л., [1967 г.], маш. и рък.

За антифашистката дейност на българските студенти в Братислава (1939–1945).

ГУНИНСКА, ИВАНКА ЦВЕТКОВА

Сп – 2655 Б, 3 л., 1981 г., маш.

За ученическите години на Тодор Живков, с когото са съученици от основното училище в с. Правец, Ботевградско; за срещи и разговори с него по-късно – през 1930–1931 и 1955 г. *Биогр. справка* – 1 л.

ГУНЧЕВ, ПЕТЪР (ПЕТЪР ГУНЧЕВ КОНСТАНТИНОВ) (1901–)

Роден в с. Неофит Рилски, Провадийско. Член на БКП от 1921 г. Студент по медицина във Виена (1922–1928). Член на партийната студентска група; оказва помощ на българите-политемигранти. След завръщането си в България е дългогодишен лекар в Провадия.

Сп – 499 Б, 2 л., 1959 г., маш.

За политическата дейност на българската студентска група във Виена (1922–1928).

ГЪДОВ, ИВАН ПЕТРОВ

Сп – 501 Б, 17 л., 1961 г., маш.

За създаването и дейността на Средногорската политическа чета (Пазарджишко) през 1924–1925 г. *Писмо* – 1 л.

ГЪЛЪБОВА, РОЗАЛИНА ХРИСТОВА

Сп – 502 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За дейността на БКМС и РМС в Плевен (1929–1933).

ГЪНЧЕВ, ГЪНЧО КОЙЧЕВ (1914–)

Роден в с. Васил Левски, Карловско. Член на БКП от 1933 г. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. – началник на милицията в Карлово. Изключен от БКП (1951).

Сп – 504 Б, 771 л., 1950–1952 г., рък.

За нелегалната дейност на БКП в Пловдивски окръг (1941–1944); за първите нелегални групи (1941–1942) и формирането на партизански чети; за създаването и дейността на II Средногорска партизанска бригада „Васил Левски“ (1943–1944); за партизанското движение във II ВОЗ; за партизанските бази, скривалища, ятаци и помагачи. *Писмо* – 1 л.

Забележка: Липсват началото и краят на спомените.

ГЪНЧЕВ, ГЪНЧО КОЙЧЕВ И КИРО ДОНЕВ МАРИНОВ

Сп – 503 Б, 6 л., б. д., маш.

За дейността на Първа въстаническа дружина „Добри войвода“ от Втора Средногорска бригада „Васил Левски“ в Пловдивски окръг (1941–1944).

ГЪРКОВ, КРУМ ДИМИТРОВ

Сп – 505 Б, 29 л., 1962 г., маш.

За нелегална дейност в армията до 1944 г.; за дейността на партийната група сред войниците в батареята в с. Сарафово, Бургаско през лятото и в навечерието на 9 септември 1944 г. *Писмо и други документи* – 3 л.

ГЪОРГОВСКИ, НИКОЛА Т.

Сп – 506 Б, 6 л., б. д., маш.

За създаването на български войнишки партизански батальон (чета) „Георги Раковски“ в състава на Трета македонска народоосвободителна бригада; за преминаването на четата в България и връзката ѝ с Босилеградския, а след това и с Трънския партизански отряди.

ГЪОШЕВ, ГАВРИЛ Г. И НЕДКО П. КОНСТАНТИНОВ

Сп – 507 Б, 13 л., 1960 г., маш.

За дейността на партийната организация в Държавната печатница (1932–1944).

ГЮРОВ, ВАСИЛ (ВАСИЛ ГЮРОВ ИЛИЕВ) (1903–)

Роден в с. Вукан, Трънско. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1929 г. Охрана на членовете на Главния революционен комитет на Септемврийското въстание 1923 г. Политзатворник (1923–1924). Емигрант в Югославия (1924–1928). След 9 септември 1944 г. – директор на фабрика „Малчика“ в София.

Сп – 500 Б, 3 л., 1952 г., б. п., маш.

За пътуването на Георги Димитров, Васил Коларов, Никола Агънски и други от София до Вършец на 21 септември 1923 г.

Сп – 2503 Б, 10 л., 1982 г., маш.

За пътуването на членовете на Главния революционен комитет на Септемврийското въстание 1923 г. от София до Вършец на 21 септември 1923 г. *Биогр. справка* – 1 л.

Д

ДАВИД, ФРАНЦ (1900–)

Член на Австрийската КП от 1922 г. Лекар. Емигрант в СССР (1928–1934; 1937–1944). Сътрудник на ИККИ.

Сп – 508 Б, 16 л., [1966 г.], маш.

За срещи с Георги Димитров във Виена и Москва (1922–1944). *Нем. ез.* – 7 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 7 л. *Писмо* – 1 л.

Сп – 2437 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За срещи и контакти с Георги Димитров във Виена и Москва (1923–1927); за съвместна дейност в Коминтерна (1934–1937) и като лекуващ лекар на Георги Димитров в Москва до 1944 г.

ДАВИДОВ, ВЪЛКО НАКОВ (1894–)

Роден в с. Водна, Видинско. Член на БКП от 1919 г. Учителства в с. Скомна и други села на Видинска околия. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политемигрант в Югославия (1923–1926). Осъден на 12,5 г. затвор задочно. След помилването се завръща в страната.

Сп – 2565 Б, 223 л., 1976 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Кулския край и участието му в него; за живота на политемигрантите в Югославия (1923–1926); за четническото движение във Видински окръг (1924–1925); списък и сведения за политемигранти в Югославия от Видински окръг; списък и сведения за политемигранти от окръга в Съветския съюз. *Биогр. справка* – 1 л.

ДАВИДОВ, ИЛЯ ЮЛИЕВИЧ (1917–1996)

Съветски военен лекар. Съпруг на дъщерята на Тодор Павлов. Завеждащ медицинската служба на Съюзническата контролна комисия в България (1945–1947).

Сп – 2478 Б, 8 л., б. д. п., маш.

Лични впечатления за Георги Димитров като негов лекуващ лекар.

ДАВИДЯН, НИКИТА ПЕТРОВИЧ

Сп – 2697 Б, 22 л., 1984 г., рък.

За пребиваването на Георги Димитров и неговите близки в гр. Батуми, Аджарска АССР (1934). *Рус. ез.*

ДАКОВ, ЙОРДАН СТОЯНОВ

Сп – 1812 Б, 3 л., 1958 г., маш.

За Транспортната стачка в Плевен (1919–1920).

ДАКОВ, МАКО ПЕТРОВ (1920)

Роден в с. Реселец, Плевенско. Член на БКП от 1941 г. Завършва лесовъдство в СУ. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е доцент (1951) и професор във ВЛТИ – София. Заместник-председател и председател на Управление „Горско стопанство“ при МС (1953–1957); заместник-министър на земеделието и горите (1957–1960); председател на Главно управление на горите (1960–1962) и председател на Комитета по горите и горската промишленост (1962–1966); министър на горите и горската промишленост (1966–1971); заместник-

председател на МС (1971–1978); заместник-председател на БАН. Автор на научни трудове и публикации по горско дело и лесовъдство. Автор на „В бързея на времето. Автобиографични спомени“. С., Изд. на ОФ, 1985, 375 с.

ЧП – 169 Б, необработено:

– 508 л., 1984 г., маш.

„В бързея на времето“

Автобиографични бележки; за детските и младежките му години; за дейността му в РМС и БОНСС; за участието му в нелегалната дейност на БКП и като партизанин; за аспирантурата му в СССР; за работата му като научен работник и преподавател във ВЛТИ – София; за развитието на лесовъдната наука и практика в България; за дейността му като председател на Главно управление на горите, а след това и като министър на горите и горската промишленост; за дейността на българските лесовъди и лесоинженери в СССР, Африка и Куба; за дейността му като заместник-председател на МС.

ДАЛЕМ, ФРАНЦ (1892–)

Деец на Германската КП. Член на ПБ на ЦК на ГКП от 1928 г. Кандидат-член на ИККИ (1935–1943). Един от представителите на ИККИ в Испания (1936–1939).

Сп – 509 Б, 52 л., 1967 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Германия и СССР (1930–1945). *Нем. ез.* – 23 л. *Превод* – 26 л. *Писма* – 3 л.

ДАМЯНОВ, ДАМЯН СПАСОВ (1913–)

Роден в с. Богдан, Карловско. Член на БКП от 1930 г. Политзатворник (1934–1935). Партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОК на БКП – Карлово (1944–1949; 1956–1963); офицер в БНА (1949–1956).

Сп – 510 Б, 4 л., б. д., маш.

За съпротивителното движение в Карловско (1941–1944); за създаването и дейността на дружина „Пенчо Дворянов“ от Втора средногорска партизанска бригада (1944).

ДАМЯНОВ, МИЛАН К.

Сп – 511 Б, 42 л., 1961 г., маш.

За дейността на д-р Димитър Владов (1873–1917) като македонски революционер и русофил през 1895–1917 г. *Рецензия* – 2 л.

ДАМЯНОВ, РАЙКО (РАЙКО ДАМЯНОВ РАЙКОВ) (1903–1986)

Роден в с. Гержини, Габровско. Член на БКМС от 1924 г., на БКП и ВКП (б) – от 1930 г. Осъден на 7 г. затвор. Избягва от Севлиево затвор (1927) и емигрира в Югославия, а оттам – в СССР. В Москва завършва Академията за комунистическо възпитание „Н. К. Крупская“ (1929–1932) и се завръща нелегално в България. На V пленум (1935) е избран за член на ЦК на БКП (до 1966). През 1936 г. повторно емигрира в СССР. През 1938–1939 г. е интербригадист в Испания, след което се завръща пак нелегално в България. От 1940 г. отново е в затвора, откъдето избягва (1943) и се присъединява към Габровския партизански отряд. След 9 септември 1944 г. заема отговорни партийни и държавни длъжности. Член на ПБ на ЦК на БКП (1945–1962). Председател на ЦС на ОРПС (1945–1950). Заместник-председател и първи заместник-председател на МС (1950–1962).

Сп – 2517 Б, 16 л., 1982 г., маш.

За живота и дейността на Димитър Бановски, член на ОК на БКП – София, убит

през 1935 г.; за живота на българските политемигранти в Югославия (1927–1929); за съвместната му работа с Димитър Бановски.

Сп – 2518 Б, 15 л., 1982 г., маш.

За неточности в отразяването на историческите събития в книгата „Работническото революционно движение във Великотърновски и Габровски окръг“; за участието му в дейността на ученическите и комсомолските организации (1924–1926); за провеждане на акции, за срещи и съвместна работа с ръководни дейци на БКМС.

Сп – 2519 Б, 4 л., 1982 г., маш.

За дейността на Методи Шаторов след преврата на 19 май 1934 г.; за организирането на V пленум на ЦК (1935) и за промяната на курса на БКП; за работата му в Париж през 1938 и 1939 г. по прехвърлянето на български дейци в Испания, СССР и България.

ДАМЯНОВ, ХРИСТО

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 406, л. 171–191, [1933 г.], рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Берковица и околията.

ДАНАИЛОВ, П. И ДР.

Сп – 2265 Б, 32 л., 1975 г., маш.

За дейността на ОкК на БКП в Сандански (1942–1944); за създаването на Алиботушката чета и отряд „Яне Сандански“; за срещи с отряд „Антон Попов“ за обединяване усилията на български и гръцки партизани; за създаването на обединен отряд „Яне Сандански“.

Автори: П. Данаилов, Б. Цветков, Ил. Чорбаджийски, Н. х. Митов, Йордан Ризов, Ст. Георгиев, Ат. Вас. Ангелов – членове на бившия ОкК на БКП за Светиврачка (Санданска) околия (1943–1944).

ДАНАИЛОВ, ТОДОР

Сп – 512 Б, 16 л., 1961 г., б. п., маш.

За дейността на Георги Кирков (1903–1919).

Сп – 514 Б, 5 л., 1957 г., маш.

За дейността на Христо Кабакчиев като отговорен редактор на в. „Работнически вестник“ (1909–1919).

ДАНАИЛОВ, ТОДОР И ЦОН(К)А ХРИСТОВА ГАНЕВА

Сп – 513 Б, 4 л., 1958 г., маш.

За осигуряване на квартири на нелегални партийни функционери от чужбина в София: Самуил Григориевич Буачидзе (1914), Аристотел Сидерис (1916), Ана Паукер (1919).

ДАНИШЕВСКИ, ТАДЕУШ (1904–1969)

Полски комунист. Референт (1929–1935) и сътрудник (1940–1943) на ИККИ. Член на ЦК на ПОРП (1948–1968).

Сп – 515 Б, 15 л., 1967 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Москва (1934–1943). *Пол. ез.* – 7 л. *Превод* – 7 л. *Биогр. данни* – 1 л.

ДАНОВ, ИВАН ДРАГАНОВ (1893–1985)

Роден във Враца. Член на БКП (1917–1930) и от 1946 г. Завършва право в София (1911–1915). Адвокат във Враца (1922–1924) и Разград (1924–1944). След 9 септември 1944 г. е председател на Русенския апелативен съд (1945–1946), главен прокурор при Върховния касационен съд (1946–1948), помощник-главен прокурор на Републиката.

Сп – 517 Б, 215 л., 1967 г., 1973 г., маш.

Автобиографични бележки; за ученическия социалистически кръжок във Врачанската гимназия (1906–1910); за рудничарската стачка в мина „Плакалница“ (1910); за работата му като учител в с. Сумер, Фердинандско и за студентството му в София; за политическата дейност във Враца; за участието му в I Световна война; за попадането му в плен на Южния фронт (1918–1919); за Транспортната стачка (1919–1920); за разтурване от ЦК на БКП на местната партийна организация във Враца поради дребнобуржоазен уклон (1921); за създаване на Военна организация към БКП; за преврата на 9 юни 1923 г.; за подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. във Враца и околността.

ДАНОВСКИ, БОЯН ИВАНОВ (1899–1976)

Роден в Русе. Следва инженерство и музика в Италия (1919–1921); получава професионална режисьорска подготовка в Германия. Специализира режисура в СССР (1934). Ръководи партийните театри „Трибуна“ и „Народна сцена“ (1932–1933). Поставя редица пиеси в театрите в Русе, Бургас и София. След 9 септември 1944 г. е главен режисьор на Софийската опера (1946–1947) и на Народния театър (1947–1951); директор на Държавния сатиричен театър (1958–1965). Дългогодишен театрален педагог – преподава актьорско майсторство и режисура в Държавната театрална школа и във ВИТИЗ. Професор от 1951 г. Автор на драматични творби, театрално-критични и теоретични статии. Автор на мемоарните книги „Кръстопътища. Спомени, статии, есета, режисьорски разработки“. С., Наука и изкуство, 1988, 416 с. и „От двете страни на завесата. Театрални спомени“. С., Наука и изкуство, 1969, 207 с.

Сп – 518 Б, 12 л., 1968 г., маш.

За придружаването на Парашкева Димитрова и Магдалена Баръмова (майката и сестрата на Георги Димитров) по време на Лайпцигския процес (1933); за срещите му с Георги Димитров в Москва и в България.

Сп – 2210 Б, 10 л., 1975 г., маш.

За Гео Милев като редактор на сп. „Вezni“, театрален критик и режисьор на постановката „Маса – човек“ в театър „Ренесанс“, София.

Сп – 2211 Б, 6 л., 1975 г., маш.

За връзките му с ВМРО (1929–1930).

Сп – 2212 Б, 5 л., 1975 г., маш.

За Александър Жендов като художник-карикурист и участието му в театралния живот с постановката „Ревизор“ от Н. В. Гогол в театър „Народна сцена“, София.

Сп – 2213 Б, 3 л., 1975 г., маш.

За Светослав Обретенов като музикален сътрудник в театър „Народна сцена“ и композитор (1932–1944).

Сп – 2214 Б, 4 л., 1975 г., маш.

За Никола Вапцаров и мнението за пиесата му „Деветата вълна“; за срещата им с Антон Иванов.

Сп – 2320 Б, 11 л., 1975 г., маш.

За срещите с Анри Барбюс в Париж (септември 1933 г.), с баба Парашкева и Георги Димитров по време на Лайпцигския процес (1933).

Сп – 2321 Б, 6 л., 1975 г., маш.

За срещата с Георги Димитров в санаториума край Москва през пролетта на 1934 г.; за впечатленията му от театралния живот в Москва.

Сп – 2322 Б, 18 л., 1975 г., маш.

За театралния и филмовия живот в Берлин; за срещата с Георги Димитров (1932) и препоръката му за създаване на работнически театър; за срещите му със Златан Дудов; за участието му в създаването на театър „Народна сцена“ в София (1932).

ДАНОН, БЕТИ (РЕБЕКА) ДАВИД (1914)

Родена в София. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1934 г. Член на РК на БКП – София (1940–1943). Член на Еврейската комисия при ЦК на БКП. След 9 септември 1944 г. работи в III РК на БКП – София (1944–1953), в III РНС и в СГНС (1953–1960). Председател на Еврейското народно читалище „Емил Шекерджийски“ (1960–1974).

Сп – 516 Б, 2 л., б. д., маш.

За живота и антифашистката дейност на евреите в кв. Ючбунар – София (1941–1944).

ДАНЧЕВ, ЙОРДАН Г. И ДР.

Данчев, Йордан Георгиев (1878–) – роден в Сливен. Член на БРСДП от 1901 г. Завършва право; адвокат. Кмет на Сливенската комуна (1911). Народен представител (1918). Задържан в затвора за 8 месеца през 1923 г. и 6 месеца през 1925 г. за политическа дейност.

Сп – 519 Б, 25 л., 1954 г., б. п., маш.

За синдикалното движение в Сливен (1887–1923); за началото на социалистическото движение; за дейността на организацията на БРСДП (т.с.); за синдикалната и партийната дейност (1919–1923).

Автори: Иван Янев, Вичо Райнов, Христо Чернев, Иван Белчев, Хараламби Георгиев.

ДАНЧЕВ, ПЕТЪР ГЕОРГИЕВ (1886–)

Роден в Сливен. Безпартиен. Завършва Висшата военно-медицинска академия в Петербург (1915); военен лекар в руската армия (1915–1917). Участва в изграждането на медико-санитарната служба на Червената армия (1917–1922). Завръща се в България през 1922 г. и работи като лекар в Сливен (1922–1951).

Сп – 520 Б, 5 л., 1966 г., маш.

За участието му като лекар в руската армия в I Световна война; за работата му като лекар в гр. Ташкент (1918–1922) на страната на съветската власт; за връщането му в България и работата му като лекар в Сливен (1924–1951).

ДАРАКЧИЕВ, ИВАН ПЕТРОВ (1887–)

Сп – 2337 Б, 3 л., б. д. п., маш.

Автобиография: за участието му в дейността на ДРО; за участието му в дейността на Варненската и Софийската организации на БКП.

ДАСКАЛОВ, ГЕОРГИ ХРИСТОВ (1895–1969)

Роден в с. Междурек, Кукушко. След Балканската война 1912–1913 г. семейството му се преселва в Хасково. Тютюнорботник. Член на БКП от 1919 г. Член на местния партийен комитет (1921–1923). Член (1924–1925) и секретар (1925–1927) на ОК на БКП в Хасково. Участник в работата на II редовна нелегална конференция на БКП (т.с.) 1927–1928 г. в Бер-

лин, на която е избран за член на ЦК. Осъден по процеса на 52-та (1929) на 12,5 г. затвор. Интерниран в лагерите „Гонда вода“ и „Кръсто поле“ (1941–1943). Партизанин в отряд „Асен Златаров“ (1944). След 9 септември 1944 г. е кмет на Хасково. Председател на ОНС – Хасково (1949–1953).

Сп – 521 Б, 157 л., 1960 г., маш.

За партийното и синдикалното движение в Хасково (1911–1944); за Септемврийското въстание 1923 г.; за участието му във II нелегална партийна конференция в Берлин.

Сп – 522 Б, 6 л., 1965 г., рък.; препис (маш.) – 4 л.

За подготовката и провеждането на тютюноработническата стачка в Хасково (1922).

ДАСКАЛОВ, ИВАН Д.

Сп – 523 Б, 2 л., 1957 г., маш.

За участието му в Първия конгрес на РМС в София (1932).

ДАСКАЛОВ, СТЕФАН ЧЕРНЕВ И ДР.

Даскалов, Стефан Чернев (1893–) – член на БКП от 1921 г.; член на ОК на ДРО – Силистра; лежал в затвора „Дофтана“, Румъния. След 9 септември 1944 г. е председател на ОкК на ОФ и член на ОкК на БКП – Силистра.

Сп – 524 Б, 18 л., 1960 г., маш.

За студентското нелегално комунистическо движение в Букурещ (1920–1940); списък на български студенти и работници, участници в нелегалната политическа дейност в Румъния. *Рум. ез.* – 8 л. *Превод* – 10 л.

Автори: Атанас Павлов Попов, Петко Стоев.

ДАСКАЛОВ, ТАЧО КОЛЕВ (1898–1964)

Роден в Раднево. Учител, по-късно – адвокат. Член на БРСДП (т.с.) от 1918 г. Завършва право в СУ (1931). Един от ръководителите на Септемврийското въстание 1923 г. в Старозагорско. През 1924–1925 г. ръководи Военната организация на БКП в Старозагорски окръг. Делегат на Виенския разширен пленум на ЦК на БКП (т.с.) (1926). Член на ЦК на РП (1930–1935). През 1935–1937 г. е в затвора. Интерниран в лагери (1941–1943). След 9 септември 1944 г. е секретар, а по-късно – председател на ОблК на ОФ в Стара Загора. Секретар на Президиума на III Народно събрание (1958–1962). Член на Президиума на IV Народно събрание (1962–1964). Автор на „Неделчо Николов. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1957, 31 с.

Сп – 525 Б, 26 л., 1958 г., б. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Старозагорски окръг.

Сп – 526 Б, 9 л., 1957 г., маш.

За участието му като делегат от Старозагорски окръг в работата на Виенския пленум на ЦК на БКП (1926).

Сп – 527 Б, 5 л., 1957 г., маш.

За състоянието на Старозагорската партийна организация (1934–1937); за подготовката и провеждането на нелегалната Витошка конференция на БКП (1937).

ДАУЛОВ, ИВАН

Сп – 528 Б, 3 л., 1959 г., маш.

За живота и учението на Станке Димитров – Марек в Педагогическото училище в Шумен (1907).

ДАЧЕВ, НИКОЛА

Сп – 529 Б, 25 л., 1966 г., рък.; препис (маш.) – 13 л.

За партийно-политическата дейност на българските студентски дружества в Бърно, Чехословакия (1929–1934).

ДАШЕВ, ХРИСТО ЦЕКОВ (1914–)

Роден в с. Пелово, Плевенско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1935 г. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи като офицер в БНА.

Сп – 2059 Б, 4 л., б. д., рък. – 2 л.; препис (маш.) – 2 л.

За създаването и дейността на партизанските отряди „Васил Левски“ и „Дунав“ в Плевенско (1943–1944).

ДЕЛЕВ, ВАСИЛ ДИМИТРОВ

Сп – 530 Б, 8 л., 1957 г., рък.

За участието на софийските пощенски служители в Транспортната стачка (1919–1920).

ДЕЛЕВ, МЕТОДИ ДИМИТРОВ (1909–)

Роден в с. Загоричани (Василияда), Костурско. Член на Гръцката КП от 1945 г. Интерниран на о-в Агиос Евстратиос (1936). Като българин-комунист прекарва 19 г. в гръцки затвори (1945–1964). След излизането си от затвора емигрира в България.

Сп – 2875 Б, 22 л., 1976 г., рък. – 13 л.; препис (маш.) – 9 л.

Автобиографични бележки; за историческото развитие на с. Загоричани; за интернирането на Методи Делев на о-в Агиос Евстратиос (1936); за събития по време на италианската и германската окупация; за арестуването му през 1945 г.; за осъждането и прехвърлянето му в различни затвори в Гърция (1945–1964); за освобождаването му (1964).

ДЕЛЕВА, ЕКАТЕРИНА ДАМЯНОВА (1916–)

Родена в с. Загоричани (Василияда), Костурско. Член на ЕАМ (1943) и на АФЖ. Партизанка в ГДА (1948–1949). След 1949 г. преминава с децата си в България и се установява във Варна. Съпруга на Методи Димитров Делев.

Сп – 2862 Б, 16 л., 1976 г., рък. – 9 л.; препис (маш.) – 7 л.

Автобиографични бележки; за отношението на гръцките власти към българското население по време на диктатурата на Янис Метаксас; за работата ѝ в Бюрото на АФЖ в с. Загоричани; като свързка на Пандо Люзов и партизанка (1948–1949); данни за убити партизани от с. Загоричани.

ДЕЛИРАДЕВ, ПАВЕЛ ДИМИТРОВ (1879–1957)

Роден в Панагюрище. Член на БРСДП от 1897 г.; през 1905 г. отпада с групата „Пролетарий“. Член на БКП от 1944 г. Един от редакторите на в. „Пролетарий“ (1905–1908) и на сп. „Начало“ (1908–1912). Участва в лявото течение на ВМОРО и в издаването на вестниците „Одрински глас“ (1908) и „Единство“ (1908–1909). Има заслуги за организиране на туризма и алпинизма в България. Автор на научнопопулярни географски, исторически, археологически и етнографски трудове.

Сп – 532 Б, 10 л., 1953 г., маш.

За участието му в Десетия конгрес на БРСДП, проведен в Русе (1903). *Рецензия* – 2 л.

ДЕЛЧЕВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР ДЕЛЧЕВ НИКОЛОВ) (1884–)

Роден в Пловдив. Член на БРСДП (т.с.) от 1906 г. Дългогодишен член на местния комитет на БРСДП (т.с.) – Пловдив; участник в дейността на организацията на БКП (т.с.) в Пловдив.

Сп – 533 Б, 9 л., 1948 г., рък.

За митинга против глада в Пловдив (1919) и за подпомагане на бежанците от Тракия и Македония.

Сп – 535 Б, 14 л., 1962 г., рък.; препис (маш.) – 3 л.

За обществено-политическата дейност на Георги Кирков в София (1903–1912).

ДЕЛЧЕВ, ИВАН ТОДОРОВ (1920–1997)

Роден в с. Скобелево, Хасковско. Член на БКП от 1946 г. Участник в Отечествена война. Журналист. Работи във в. „Работническо дело“ (1945–1953), сп. „Наша родина“ (1953–1958), в. „Отечествен фронт“, в. „Поглед“. Заслужил деятел на спорта; международен съдия по бокс.

Сп – 2314 Б, 3 л., 1969 г., маш.

За посещенията на Георги Димитров в редакцията на в. „Работническо дело“ и срещата му с печатарските работници (1946). *Биогр. справка* – 1 л.

Сп – 3099 Б, 7 л., 1989 г., маш.

За съвместната му работа с Владимир Поптомов в редакцията на в. „Работническо дело“.

ДЕЛЯНОВА, СОФКА ХАРАЛАМБИЕВА ([1914]–)

Родена във Варна. Член на БКП от 1934 г. Сътрудник на съветското разузнаване (1940–1942). Политзатворник (1942–1944).

Сп – 536 Б, 197 л., 1969 г., маш.

Автобиографични бележки; за включването ѝ в дейността на РМС, НРПС и РП във Варна (1929–1940); за приемането ѝ за член на БКП (1934); за дейността ѝ като сътрудник на съветското разузнаване (1940–1942); за връзките ѝ със сътрудници на съветското консулство във Варна; за арестуването ѝ, съдебния процес и престоя ѝ в затвора (1942–1944). Писмо – 1 л.

Сп – 3020 Б, 156 л., 1969 г., маш.

За работата ѝ в Помощната организация във Варна; за контактите ѝ със сътрудници от съветското консулство във Варна; за работата ѝ като сътрудник на съветското разузнаване (1940–1942); за арестуването ѝ и разпитите в полицията (1942); за затворническите години (1942–1944).

ДЕМИРЕВ, ЗАПРЯН ИВАНОВ (1891–)

Роден в с. Червен, Асеновградско. Член на БКП от 1918 г. Партизански ятак (1943–1944).

Сп – 702 Б, 41 л., 1960 г., маш.

За участието му във войните (1912–1918); за образуването и дейността на партийната група в с. Червен (1918–1923); за построяването на партийен клуб в селото; за дейността на партийната организация в селото по време на Септемврийското въстание 1923 г.; за участието му в партийна дейност (1925–1934); за дейността му като партизански ятак (1943–1944).

ДЕМИРЕВ, КОСЮ ХРИСТОВ (1914–)

Роден в с. Дъскот, Великотърновско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1938 г. Ятак и партизанин (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в МВР.

Фонд 355 Б, необработен:**– 125 л., 1980 г., маш.**

За дейността на РМС и БКП в с. Дъскот (1930–1944); за дейността му като партизанин (1944).

ДЕНЕВ, ИЛИЯ (ИЛИЯ ДЕНЕВ СЛАВОВ СИТЕВ) (1900–1982)

Роден в с. Дълбоки, Старозагорско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1922 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Делегат на VII конгрес на Коминтерна (1935). Интербригадист в Испания (1936–1938). Емигрант в СССР (1939–1944). През 1944 г. е спуснат с парашут при югославските партизани, откъдето преминава в България. След 9 септември 1944 г. работи в Стара Загора. Автор на „Двадесет и пет бурни години. Спомени“. С., НМ, 1976, 232 с.

Сп – 2208 Б, 245 л., [1974 г.], маш.

За дейността му в Комсомола и участието му в Септемврийското въстание 1923 г. в Старозагорски окръг; за дейността на партийната организация в с. Дълбоки (1919–1925); делегат на V пленум на ЦК на БКП (1935); делегат на VII конгрес на Коминтерна (1935); за гостуване у Георги Димитров; за участието му в Испанската гражданска война (1938) и завръщането му в Москва (1939); за среща с Георги Димитров във връзка с решението за завръщането му в България; за спускането му с парашут при югославските партизани през юни 1944 г.; за преминаването при българските партизани.

ДЕНЕВ, КРУМ**Сп – 537 Б, 10 л., 1954 г., б. п., маш.**

За службата му в строителна войска част по време на I Световна война и за съвместната му дейност и впечатления от Станке Димитров – Марек.

ДЕНЕВ, МАНОЛ (МАНОЛ ДЕНЕВ ДИЧЕВ) (1898–)

Роден в с. Стрелец, Старозагорско. Член на БКП (1921–1924). Член на БЗНС от 1924 г. За участие в Септемврийското въстание 1923 г. осъден на 15 г. затвор; амнистиран (1924). След 9 септември 1944 г. – председател на Околийското и на Окръжното ръководства на БЗНС – Стара Загора; член на Върховния съюзен съвет.

Сп – 2342 Б, 9 л., 1966 г., маш.

За Европейския селски конгрес в Берлин (1930) и за срещата на българските делегати с Георги Димитров. *Биогр. справка* – 1 л.

ДЕНКОВ, АЛЕКСАНДЪР ВЕНТОВ (1901–1974)

Роден в с. Курило (дн. кв. на Нови Искър), Софийско. Член на БКП от 1930 г. Член на РК на БКП – София (1930–1934). Укрива нелегални и партизани (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е инструктор в ОК на БКП – София (1944–1947).

Сп – 2828 Б, 23 л., 1959–1965 г., маш.

За участието му в стачното движение на дърводелските работници в София (1919–1921; 1929); за съвместната му работа с Венко Рашков, Христо Ников, Никола Кофарджиев, Цола Драгойчева и други дейци; за участието му в дейността на БРС. *Автобиография* – 4 л. *Удостоверение* – 1 л.

ДЕНЧЕВ, ВЕСЕЛИН Д. (1922–1999)

Роден в Луковит. Член на РМС от 1937 г. Участва в нелегалната дейност на РМС и БОНСС в Плевен и София до 9 септември 1944 г. Завършва Медицинския факултет в София.

Сп – 538 Б, 7 л., б. д., маш.

За дейността на РМС в Плевен (1936–1944).

ДЕРЛОКОВ, ГЕОРГИ ВИШАНОВ (1916-2000)

Роден в с. Елешница, Разложко. Партизанин (1943–1944). Участва в Отечествената война 1944–1945 г. Офицер в БНА (1945–1953); служител в различни учреждения в София.

Сп – 539 Б, 26 л., 1957 г., маш.

За дейността на партийната организация в Чепинското корито (1937–1944); за партийната дейност в района (1942–1944).

ДЕРМЕНДЖИЕВ, АТАНАС ИВАНОВ (1912–)

Роден в с. Фращене (Като-Орени), Серска околия. Събира пари за затворници-комунисти. Партизанин (1947–1948). Ранен; изпратен на лечение в България, остава във Варна.

Сп – 2844 Б, 4 л., 1981 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в „тройка“ за събиране на средства за подпомагане на затворници-комунисти в Гърция; за включването му в партизански части на ЕЛАС; сведения за убити партизани и ятаци от с. Фращене.

ДЕРМЕНДЖИЙСКИ, ХРИСТО П.

Сп – 540 Б, 1 л., 1953 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Ихтиман.

ДЕЧЕВ, ТОДОР Т.

Сп – 541 Б, 6 л., 1958 г., маш.

За социалистическото движение в Плевен и Плевенско (1908–1918); за масовата дейност на Плевенската партийна организация (1919–1923).

ДЕЯНОВ, ИВАН ПЕНЧЕВ

Сп – 542 Б, 2 л., 1957 г., маш.

За участието му в Октомврийската революция 1917 г.

Забележка: Материалът представлява биографична справка за Иван Пенчев Деянов (роден 1897 г. в Панагюрище) по сведения на негови близки.

ДЖАМБАЗКИ, МИКО ВУТОВ ([1898]–1971)

Роден в с. Осиковица, Ботевградско. Участва в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 543 Б, 3 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. по поречието на р. Малки Искър (Ботевградско и Тетевенско).

ДЖАМБАЗОВ, АДАМ КУРТЕШЕВ (1911–)

Роден в с. Бяла, Варненско. Член на Гръцката КП от 1941 г., на БКП – от 1957 г. През 1924 г. семейството му се изселва в с. Бяла (Аспрос), Солунско. Участва в гръцкото партизанско движение (1943–1944) и в ГДА (1947–1949). През 1949 г. преминава в България и се установява във Варна.

Сп – 2833 Б, 14 л., 1976 г., рък. и маш.

За изселването на семейството му в с. Бяла (Аспрос), Солунско (1924); за мобили-

зирането и изпращането му на фронта в Албания (1940); за включването му в Националноосвободителния фронт (ЕАМ) и приемането му в Гръцката КП (1941); за участието му в гръцкото партизанско движение (1943–1945) и в ГДА (1947–1949); за емигрирането му в България (1949); списък на убити в сраженията партизани.

ДЖАНГОЗОВ, ГЕОРГИ Ж.

Сп – 544 Б, 7 л., 1962 г., маш.

За учителската профопозиция в Борисовградски (Първомайски) район на Пловдивски окръг (1931–1934). *Лични документи* – 2 л.

ДЖАНДАРОВ, РАДИ СТАНКОВ

Сп – 545 Б, 4 л., 1950 г., маш.

За дейността на партийната организация в с. Светлен, Търговищко (1929–1944).

ДЖАРТОВ, БОРИС ХРИСТОВ

Сп – 546 Б, 15 л., 1957 г., маш.

За подготовката и провеждането на Транспортната стачка (1919–1920) в Старозагорски окръг.

ДЖАХОВ, СЛАВЕЙКО ЙОРДАНОВ (1914–1999)

Роден в Ихтиман. Член на РМС от 1933 г., на БКП – от 1936 г. Член на ГК и ОК на БКП – Ихтиман (1939–1941). Партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в МВР – Ихтиман и Елин Пелин (1944–1950), в ОК на БКП – Ихтиман, в ОК на БКП – София. Автор на „Из дебрите на Еледжик. Партизански спомени“. С., Изд. на БКП, 1966, 404 с.

Сп – 547 Б, 32 л., 1956 г., маш.

За създаването и дейността на партизанския отряд „Георги Бенковски“, действащ в Ихтиманска Средна гора (1942–1944); списък на ятаци и помагачи на партизаниите.

Сп – 548 Б, 21 л., 1971 г., маш.

Отговор по бележките на Асен Марков за книгата му „Из дебрите на Еледжик“. С., БКП, 1966.

Сп – 3017 Б, 48 л., 1946 г., 1970 г., маш.

Автобиографични бележки: за ремсовата му дейност в София и Ихтиман; за партийната му дейност в Ихтиман; за работата му с Борис Новански; за Никола Тодоров Кутузов; за участието му в Ихтиманския партизански отряд „Георги Бенковски“ (1943–1944).

ДЖАХОВ, СЛАВЕЙКО ЙОРДАНОВ И НЕДЯЛКО МЕТОДИЕВ ПАНЧЕВ

Сп – 549 Б, 2 л., 1964 г., маш.

За дейността на партизанската бригада „Чавдар“ и партизанския отряд „Георги Бенковски“.

Сп – 550 Б, 3 л., 1964 г., маш.

Бележки върху статията „На първата бойна линия“ от Стоян Мичев в „Работническо дело“, бр. 186 от 4 юли 1964 г. (за дейността на партизанския отряд „Георги Бенковски“, действащ в Ихтиманска Средна гора).

ДЖЕКСЪН, ДЖЕЙМС

Сп – 2457 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За идеите на Георги Димитров, изложени в доклада на VII конгрес на Коминтерна и влиянието им в САЩ за изграждане на единен народен фронт.

ДЖЕЛЕБОВ, ПАНАЙОТ ДОБРЕВ (1918–1998)

Роден в Сливен. Завършва строително инженерство в Бърно (1939–1944). След 9 септември 1944 г. работи в различни строителни организации; в Главно управление на пътищата; в Комитета за държавен технически контрол.

Сп – 551 Б, 4 л., 1966 г., маш.

За живота и антифашистката дейност на българските студенти в Бърно, Чехословакия (1939–1944).

ДЖИПОВ, ГЕНЧО НЕЙКОВ

Роден в с. Присово, Великотърновско. Член на РМС от 1927 г. Секретар на ЦК на РМС (1931–1932). Участник в нелегалната дейност до 9 септември 1944 г.

Сп – 2198 Б, 18 л., 1973 г., маш.

За работата му като секретар на Подуенската секция на РМС (1927–1930) и секретар на ЦК на РМС (1931–1932); за участието му в нелегална партийна дейност до 9 септември 1944 г.

ДЖОВАРОВА, ВАСИЛКА НИКОЛОВА (1930–)

Родена в с. Сребрено (Аспрогия), Леринско. Член на ЕПОН (1944). Партизанка в ГДА (1947–1949). През 1949 г. емигрира в Полша, а през 1961 г. идва със семейството си в България; установяват се във Варна.

Сп – 2852 Б, 13 л., 1978 г., рък. – 7 л.; препис (маш.) – 6 л.

За включването ѝ в младежката организация на ЕПОН в с. Сребрено и подпомагане на партизаните; за постъпване през 1947 г. в редовете на 11-та дивизия с командир Пандо Войнов; за провеждането на различни акции; за емигрирането ѝ през Албания и Полша в България.

ДЖОРДЖЕВИЧ, МЛАДЕН

Роден в Ниш. Член на Югославската КП от 1936 г. Изпратен в концлагер (1941–1944), откъдето избягва. Партизанин в Чехословакия (1944–1945). След войната живее в Ниш.

Сп – 553 Б, 20 л., б. д., маш.

За посрещането и настаняването на Георги Димитров в Ниш (1923); за връзките му с български младежи в Босилеград (1925). *Сърбохърв. ез. – 9 л. Превод – 10 л. Биогр. данни – 1 л.*

ДЖУРДЖЕВ, БОРИС АТАНАСОВ (1906–1970)

Роден в с. Павелско, Смолянско. Завършва гимназия и Учителски институт в Пловдив (1927). Дългогодишен учител. След 9 септември 1944 г. е помощник областен училищен инспектор; директор на Учителския институт в Пловдив (1947–1949); преподавател във ВССИ „В. Коларов“ и Пловдивския университет; доцент.

Сп – 2427 Б, 8 л., б. д., маш.

За революционната дейност на Георги Костов; за дейността му в родното му с. Павелско до 1923 г.; за дейността му като член на ОК на БКП в Пловдив; за агитаторската му дейност и работата му като депутат на РП (1931–1933).

ДЖУРКОВ, АНДРЕЙ ДОНЕВ (1898–1977)

Роден в с. Шипка, Казанлъшко. Член на БКП от 1919 г. Завършил Педагогическо училище в Казанлък. Участник в септемврийските събития 1923 г. Кооперативен деец.

Сп – 2189 Б, 36 л., 1974 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на БКП (1919–1923); за събитията през септември 1923 г. в района на с. Мариино (дн. Димитровград), Чирпан и с. Шипка; за нелегалната му дейност в Казанлъшко (1924–1925); за участието му в кооперативното движение; за участието му в работата на Съюза на популярните банки (1930–1944); за екскурзия на кооперативни деятели в Съветския съюз и за среща с Васил Коларов (1936); за споделяне на впечатленията си от Съветския съюз в Казанлък. *Снимки* – 11 бр.

ДЖУРОВ, ГЕОРГИ Н.

Сп – 554 Б, 5 л., 1955 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Златарица, Великотърновско.

ДЖУРОВ, К.

Сп – 555 Б, 14 л., 1968 г., маш.

За живота на българските студенти и дейността на техните академични дружества в Бърно, Чехословакия (1936–1939).

ДЖУРОВ, КОСТАДИН ГЕОРГИЕВ

Сп – 2555 Б, 2 л., 1982 г., маш.

За дейността му като ятак на партизанския отряд на капитан Петро в Демирхисарско (1946–1947); имена на загинали партизани от с. Старо Лехово, Демирхисарско.

ДИКОВ, ДИКО ДИМИТРОВ (1910–1986)

Роден в Берковица. Член на БКП от 1934 г. Член на АМИ-комисията (военната) към ЦК на БКП (1931–1933). Политзатворник (1933–1941). Деловодител на ЦК на БКП (1941–1942). Командир на XII ВОЗ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в армията – генерал-полковник. Завършва ВА „М. В. Фрунзе“ (1949) и ВА на Генералния щаб „К. Е. Ворошилов“ в Москва (1957). Заместник-министър на отбраната (1956–1959), завеждащ отдел „Административни органи“ при ЦК на БКП (1959–1962), министър на вътрешните работи (1962–1969), посланик в Куба (1969–1972). Кандидат-член (1945–1954) и член (1954–1971) на ЦК на БКП.

Сп – 3114 Б, 87 л., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на РМС в Стара Загора и София; за престоя му в затвора (1933–1941); за работата му като деловодител на ЦК на БКП (1941–1942); за изпращането му от ЦК на БКП във Фердинанд (Монтана) като военен ръководител на XII ВОЗ, включваща Врачански, Фердинандски (Монтански) и Видински партийни окръзи (1942–1944); за партизанското движение в XII ВОЗ; за съвместна дейност с Антон Югов, Георги Минчев, Руси Христозов, Иван Тодоров – Горуня, Борис Тасков и др.; за работата му след 9 септември 1944 г.; за службата му в армията (1944–1960).

ДИКОВ, МАРИН ЦВЕТКОВ (1899–1970)

Роден в с. Осиковица, Ботевградско. Завършва Военното училище в София (1919). Офицер в армията; полковник.

Сп – 556 Б, 3 л., 1970 г., маш.

Допълнителни сведения върху мемоарните книги на Петър Вранчев – „Спомени“. С., ДВИ, 1968, 640 с.; Петър Илиев – „В леговището на вълците“. С., БКП, 1967, 386 с. *Писмо* – 1 л.

ДИЛОВ, ЦАНКО ЦВЕТАНОВ (1932)

Роден в Правец. Завършва математика в СУ. Преподавател във ВИАС – София.

Сп – 2596 Б, 3 л., 1979 г., маш.

За д-р Мара Малеева като лекарка в Правец (1939). *Биогр. справка* – 1 л.

ДИЛОВА, ПЕРУНИЦА ЦВЕТАНОВА (1928–1987)

Родена в Правец. Завършва акушерския институт в София. Дългогодишна акушерка в Ботевградския край.

Сп – 2597 Б, 9 л., 1979 г., маш.

За д-р Мара Малеева, която като лекарка в Правец е живяла у тях; за среща с д-р Мара Малеева в София (1949); за баба Цвета – майка на баба Маруца Живкова и баба на Тодор Живков. *Биогр. справка* – 1 л.

ДИМАНОВ, НИКОЛА МАНОЛОВ (1931–)

Роден в с. Мокрени (Варико), Костурско. Участва в дейността на ЕПОН и на ГДА (1947–1949). През 1949 г. заминава за СССР, а през 1961 г. идва в България; живее във Варна.

Сп – 2573 Б, 25 л., 1982 г., маш.

За участието му в организацията ЕПОН в с. Мокрени и в партизанските части в Гърция (1945–1949); за емигрирането му в СССР и след това в България.

ДИМБАРЧЕВ, КОСТА ВАСИЛЕВ (1923–)

Роден в с. Мокрени (Варико), Костурско. Член на ЕПОН; ятак и помагач на партизаните от ЕЛАС (1942–1944). Партизанин от ГДА (1946–1949). През 1949 г. е изпратен в СССР, а през 1956 г. по собствено желание се установява в България.

Сп – 2868 Б, 42 л., 1979 г., рък. – 24 л.; препис (маш.) – 19 л.

Автобиографични бележки; за терора срещу българското население в Гърция по време на диктатурата на Янис Метаксас; за встъпването му в редовете на ЕПОН и Народоосвободителния младежки съюз (НОМС); за създаването на нелегална група през 1945 г. в с. Мокрени; за арестуването му и престоя му в затвора; за преминаването му към партизаните (1946); сведения за състава на отряда и участието му в бойни акции до 1949 г.

ДИМБАРЧЕВА, ФЛОРА КИРЯКОВА (1926–)

Родена в с. Мокрени (Варико), Костурско. Член на ЕПОН (1944); помагачка на партизаните от ЕЛАС (1944–1945). Партизанка (1949). През 1949 г. е изпратена в СССР; през 1956 г. по собствено желание идва със съпруга си в България; установяват се във Варна.

Сп – 2900 Б, 8 л., 1980 г., рък. – 4 л.; препис (маш.) – 4 л.

За включването ѝ в редовете на ЕПОН (1944) и за участието ѝ в събиране на храна, облекло и снаряжение за партизаните от ЕЛАС в Костурско; за приемането ѝ в III батальон на 14 полк на ГДА и за участието ѝ в проведени сражения (1949).

ДИМИТРИУ, СТЕРИОС ДИМИТРИУС (1914–)

Роден в с. Бяла, Варненско. Член на Гръцката КП от 1941 г. През 1925 г. семейството му се преселва в Гърция. Партизанин в частите на ЕЛАС (1942–1944). През 1949 г. заминава за Чехословакия. През 1959 г. се завръща в България; установява се в родното си село.

Сп – 2894 Б, 7 л., 1981 г., маш.

За участието му във войната на Албания срещу италианците (1940); за приемането му в Гръцката КП (1941); за сформирание на бойна група под негово ръководство със задача да поддържа сал на р. Вардар за прехвърляне на партизани (1942); за участието му в акции в планина Круша и за раняването му; за емигрантските му години след 1949 г.

ДИМИТРОВ, ВАСИЛ (ЯНТАЙ КАВАЛОВ)

Сп – 793 Б, 1 л., 1967 г., маш.

Сведение за Атанас Иванов Кемалов, арестуван от Гестапо на път за Испания и изпратен в концлагера „Заксенхаузен“ (1936–1945).

ДИМИТРОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ ДИМИТРОВ МИХАЙЛОВ) (1882–1949)

Роден в с. Ковачевци, Пернишко. Деец на българското и международното комунистическо движение. Член на БРСДП от 1902 г. През 1904–1905 г. е секретар на Софийската партийна организация. От 1909 г. е член на ЦК на БРСДП (т.с.), а по-късно един от ръководителите на БКП. От 1923 г. е в емиграция. Става световно известен по време на Лайпцигския процес 1933 г. Генерален секретар на Коминтерна (1935–1943). Генерален секретар на БКП. Министър-председател на България (1946–1949).

Фонд 146 Б, оп. 2:

– *а.е. 1, 13 л., 1920 г., рък.*

Дневник за времето, прекарано в румънския затвор (3 – 29 юли 1920 г.).

– *а.е. 2, 11 л., 1934–1935 г., рък.*

Дневник (17 септември 1934 – 31 януари 1935 г.). Рус. ез.

– *а.е. 3, 64 л., 1936–1938 г., рък.*

Дневник (19 август 1936 – 17 март 1938 г.). Рус. ез.

– *а.е. 4, 98 л., 1938 г., рък.*

Дневник (16 август – 31 декември 1938 г.). Рус. ез.

– *а.е. 5, 92 л., 1939 г., рък.*

Дневник (1 януари – 25 октомври 1939 г.). Рус. ез.

– *а.е. 6, 43 л., 1940 г., рък.*

Дневник (29 март – 31 декември 1940 г.). Рус. ез.

– *а.е. 7, 99 л., 1941 г., рък.*

Дневник (1 януари – 31 юли 1941 г.). Рус. ез.

– *а.е. 8, 101 л., 1941–1942 г., рък.*

Дневник (1 август 1941 – 28 февруари 1942 г.). Рус. ез.

– *а.е. 9, 79 л., 1942 г., рък.*

Дневник (1 март – 31 юли 1942 г.). Рус. ез.

– *а.е. 10, 78 л., 1942 г., рък.*

Дневник (1 август – 31 декември 1942 г.). Рус. ез.

– *а.е. 11, 94 л., 1943 г., рък.*

Дневник (1 януари – 30 юни 1943 г.). Рус. ез.

– *а.е. 12, 53 л., 1943 г., рък.*

Дневник (1 юли – 31 декември 1943 г.). Рус. ез.

– *а.е. 13, 95 л., 1944 г., рък.*

Дневник (1 януари – 30 септември 1944 г.). Рус. ез.

– а.е. 14, 44 л., 1944 г., рък.

Дневник (1 октомври – 31 декември 1944 г.). Рус. ез.

– а.е. 15, 98 л., 1945 г., рък.

Дневник (1 януари – 31 август 1945 г.). Рус. ез.

– а.е. 16, 135 л., 1945–1946 г., рък.

Дневник (1 септември 1945 – 31 декември 1946 г.). Бълг. и рус. ез.

– а.е. 17, 170 л., 1947 г., рък. и маш.

Дневник (1 януари – 31 декември 1947 г.). Бълг. и рус. ез.

– а.е. 19, 213 л., 1948 г., рък. и маш.

Дневник (1 януари – 31 декември 1948 г.). Бълг. и рус. ез.

Забележка: Пълният текст на дневника на Георги Димитров е публикуван в специално издание.

ДИМИТРОВ, ГЕОРГИ МАНОЛОВ

Сп – 557 Б, 2 л., б. д., маш.

За сражението на Войнишкия партизански батальон „Христо Ботев“ в с. Конско, Гевгелийско през декември 1943 г.

ДИМИТРОВ, ДАНЧО КЪНЕВ (1911–1991)

Роден в с. Салманово, Шуменско. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1932 г. Член на нелегален ОК на БКП в Шумен (1939–1941) и във Враца (1942–1944). Партизанин в отряд „Гаврил Генов“ (1943–1944). Заместник-министър и министър на транспорта и съобщенията (1950–1962). Посланик на НРБ в ГДР (1963–1965). Първи заместник-председател на Президиума на Народното събрание (1966–1971). Кандидат-член (1948–1954) и член (1954–1971) на ЦК на БКП. Секретар на ЦК на БКП (1957–1958). Автор на „Кога и как беше създадена Димитровската пионерска организация „Септемврийче“. Спомени“. С., НМ, 1969, 56 с.

Сп – 558 Б, 416 л., 1967 г., маш.

Автобиографични бележки: за дейността му като секретар на ОК на РМС и член на ОК на БКП във Враца (1942–1944); за дейността на БКП и РМС във Врачански окръг; за партизанското движение в окръга и за дейността на партизански отряд „Гаврил Генов“.

Сп – 559 Б, 177 л., 1968 г., маш.

Автобиографични бележки: за учението му в Педагогическото училище в Ловеч и за учителската му дейност в Шуменско; за участието му в дейността на РМС; за следването му във Варненския свободен университет; за дейността му като член и секретар на ОК на БКП в Шумен (1939–1941); за провала и преминаването му в нелегалност (1942).

Сп – 560 Б, 4 л., 1964 г., маш.

За среща с Георги Димитров в Москва през 1945 г. по изграждането на пионерски организации в България.

Сп – 2680 Б, 48 л., 1984 г., маш.

За ремсовата и партийна дейност на поета-партизанин Иван Нивянин; за известни партийни функционери като Димо Дичев и др.; за нелегалната дейност на БКП и РМС и за партизанското движение във Врачанския край (1942–1944).

ДИМИТРОВ, ДИМИТЪР СТОЯНОВ (1925)

Роден в Босилеград. Партизанин (1944). Завършва ВИИ „К. Маркс“ – София (1951). Работи в БТА (1952–1959); в редакцията на сп. „Проблеми на мира и социализма“ в Прага (1960–1962);

в Министерството на архитектурата и благоустройството; в Държавния комитет за битови услуги; директор на предприятие „Монтажна база“ – София към ДСО „Търговско обзавеждане“ при МВТУ (1974–1980).

Сп – 2699 Б, 56 л., 1984 г., 1989 г., маш. и рък.

За икономическото и политическото положение в Босилеградския край по време на II Световна война; за дейността на Босилеградския партизански отряд. *Автобиография* (1984) – 4 л.

ДИМИТРОВ, Й. И Л. НИКОЛОВ БЛАЖЕВ

Сп – 561 Б, 5 л., 1957 г., маш.

За избирането и дейността на Ловешката комуна (1920).

ДИМИТРОВ-МАРЕК, СТАНКЕ (СТЕФАН ДИМИТРОВ ТОДОРОВ) (1889–1944)

– за него

Роден в Дупница. Член на БРСДП (т.с.) от 1904 г., на ВКП (б) – от 1925 г. Член на ВПС на БКП (т.с.) (1920–1923). Организационен секретар на ЦК на БКП (1923–1925). Политемигрант в СССР (1925–1944). Секретар на ЦК на БКП (1935–1937). Член на ЗБ на ЦК на БКП. Ръководител на радиостанция „Народен глас“ (1941–1944). Загива при самолетна катастрофа (1944).

Фонд 148 Б, оп. 1, а.е. 7, 28 л., 1947–1952 г., маш.

За живота и дейността на Станке Димитров – Марек от: Димитър Иванов Балкански, Георги Дамянов, Елена Драмалиева, Иван Даулов, Крум Манев Марков, Георги Мартинов, К. Митев, Елена Михайлова (сестра), Кира Пехливанова.

ДИМИТРОВ, МИРЧО СТОИЛОВ (1919–1992)

Роден в с. Горна Секирна, Пернишко. Член на РМС от 1934 г., на БОНСС (1939–1943), на БКП – от 1944 г. Въдворяван в лагер (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП (1951–1986).

Сп – 3101 Б, 24 л., 1989 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на РМС в Перник и в БОНСС в София (1939–1943); за престоя му в лагера „Еникбой“ (1943–1944).

ДИМИТРОВ, ПАНАЙОТ

Сп – 562 Б, 1 л., 1959 г., маш.

За разговор с Димитър Благоев в партийния клуб в София (1907).

ДИМИТРОВ, ПЕТЪР (ПЕТЪР ДИМИТРОВ ГОЧЕВ) (1892–1967)

Роден в Чирпан. Член на БРСДП (т.с.) от 1910 г. Член на ОблК на ОФ – Пловдив (1943–1944). Актьор в Пловдив, Бургас, Варна, Русе. Участва в създаването на професионална организация на артистите и театралните дейци в България (1919). Актьор в Народния театър – София (1945–1967). Председател на Съюза на артистите в България (1945–1965).

Сп – 563 Б, 2 л., б. д., маш.

За реч на Георги Кирков на публично събрание (1910).

ДИМИТРОВ, ПЕТЪР

Сп – 2366 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За дейността му сред военните за осигуряване на оръжие и боеприпаси за съпро-

тивителното движение (1941–1944); за работата му в Лозенския партиен район за организиране на саботаж в предприятия и селското стопанство (1943–1944).

ДИМИТРОВ–РУДАР, ПЕТЪР (П. Д. КЕЛОВ) (1906–1994)

Роден в Сливен. Член на БКП от 1944 г. Завършва право в София (1929). Адвокат в Стралджа (Ямболско) и Сливен (1932–1945). Главен секретар (1946–1949) на Съюза на българо-съветските дружества. Главен редактор (1946–1951) на в. „Българо-съветско единство“. Заместник-главен редактор (1952–1962) на Издателство „Народна младеж“. Писател и литературен критик.

Сп – 2326 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров за естетическото възпитание при социализма (1946–1949).

ДИМИТРОВ, СИМЕОН МАКСИМОВ

Сп – 564 Б, 5 л., б. д., рък.

За контактите със Станке Димитров – Марек и за неговата дейност (1904–1936).

ДИМИТРОВ, СЛАВИ ГОСПОДИНОВ (1911–1982)

Роден в с. Златна ливада, Чирпанско. Завършва Средното графическо училище – София. Работи в Държавната печатница – София (1929–1947); в ДО „Българска книга“; директор на Техникума по полиграфия – София.

Сп – 2633 Б, 28 л., 1979 г., маш.

За дружбата му с Тодор Живков от ученическите години в Графическото училище (1929); за работата им в читалище „Възраждане“; за дейността на Тодор Живков в профопозицията и Дружеството на българските техници и в ОблК на БКП; за контакти в работата на Слави Господинов с д-р Мара Малеева; за отношението на Тодор Живков към родителите, другарите и колегите му. *Автобиография* (1972) – 2 л.

ДИМИТРОВ, СТЕФАН (СТЕФАН ДИМИТРОВ ИВАНОВ) (1882–1944) – за него

Роден в Пловдив. Член на БРСДП (т.с.) от 1904 г. Член на ОК на БКП в Бургас (1919–1926). От 1929 г. работи в София. Член на ЦК на РП (1935–1937). Въдворен в лагер (1941–1943). Загинал като партизанин (1944).

Сп – 2365 Б, 25 л., 1964 г., рък. и маш.

Спомени за живота и дейността на Стефан Димитров от: Василка Димитрова, Бюхнер Благоев Захариев, Васил Таргов, Драган Николов Кортенски, Коста Миланов Георев, Мирчо Спасов, Петко Кунин, Пею Андонов Мумджиев, Славчо Стоилов, Стефана Ст. Клинчарова, Христо Увалиев, Цветан Димитров (брат).

ДИМИТРОВ, ЦВЕТАН

Сп – 565 Б, 5 л., 1963 г., маш.

За дейността на Георги Кирков в София (1901–1913).

ДИМИТРОВА, ЗЛАТА ИВАНОВА (1889–)

Родена в Казанлък. Член на БРСДП (т.с.) от 1914 г. Завършва средно педагогическо училище. Член на Местния комитет на БКП (т.с.) – Пловдив (1919–1923).

Сп – 566 Б, 2 л., 1960 г., маш.

За впечатления от Люба Ивошевич-Димитрова (1912–1923).

Сп – 567 Б, 4 л., 1961 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Рангел Димитров Петров, секретар на Кожаро-обущарския съюз в България, редактор на в. „Кожаро-обущар“ (1900–1923).

ДИМИТРОВА, ОЛГА НИКОЛАЕВНА

Сп – 2487 Б, 12 л., б. д. п., маш.

Впечатления от срещи и разговори с Георги Димитров.

Забележка: Авторката е дъщеря на брат му Николай Димитров.

ДИМИТРОВА, РОЗА ЮЛИЕВНА (РОЗА ФЛАЙШМАН) (1896–1958)

Родена в Австрия. Член на Австрийската КП. Втора съпруга на Георги Димитров; живее с него в СССР (1934–1945) и в България (1945–1949); след смъртта му живее в Москва.

Фонд 146 Б, оп. 7:

– а.е. 176, 6 л., б. д., рък.

За работата на Георги Димитров по доклада за VII конгрес на Коминтерна (1935); за посещение на Георги Димитров в манастирската библиотека на гр. Крепс, Австрия. *Нем. и рус. ез.*

– а.е. 177, 9 л., б. д., рък. и маш.

За среща на Георги Димитров с Максим Горки и Ромен Ролан [1935]; бележка на Роза Димитрова за спортен парад във Виена [1933]. *Нем. и рус. ез.*

ДИМИТРОВА-ЧЕРВЕНКОВА, ЕЛЕНА МИХАЙЛОВА (1902–1974)

Родена в София. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1923 г. Сестра на Георги Димитров и съпруга на Вълко Червенков. През 1926 г. емигрира в СССР; завършва МЛШ (1928); работи в Института „Маркс-Енгелс“ и в ИККИ. През 1944 г. се завръща в България. Директор (по-късно – ректор) на ВППШ при ЦК на БКП.

Сп – 2491 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За посещенията ѝ в залата на Лайпцигския съд и срещата ѝ с Георги Димитров (декември 1933 г.); за нейното и на баба Парашкева участие на митингите в Париж, устроени от Комитета за освобождаване на подсъдимите; впечатления от личния живот на Георги Димитров.

ДИМОВ, ВАСИЛ (ВАСИЛ ДИМОВ ИЛИЕВ) (1900–)

Роден в Добрич. Член на БКП от 1924 г., на ДРО – от 1926 г. Секретар на ОК на БКП – Варна. Член на ЦК на БКП. Делегат на партийни конгреси и на конгреси на Коминтерна. Работил по партийния канал през Румъния за СССР. Сътрудник на съветското военно разузнаване. След 9 септември 1944 г. е началник на ДС – Добрич.

Сп – 3006 Б, 234 л., 1985 г., маш.

Автобиографични бележки: за младежките му години в Добрич; за постъпването му в профсъюза на печатарските работници и в редовете на младежката организация (1918); за дейността на партията по време на I Световна война; за акцията за събиране на помощи за гладуващите в Поволжието; за дейността на Варненската партийна организация; за изграждането на кооперация „Освобождение“; за Деветоюнския преврат и Септемврийското въстание 1923 г.; за четата на Кордолоу във Варненско; за арестуването и осъждането му през 1925 г.; за освобождаването от затвора и заминаването му извън страната; за срещи във Виена с Антон Иванов и Георги Димитров; за участието му във II нелегална конференция на

БКП (1928); за дейността на ДРО; за участието му в съветското разузнаване.

Сп – 3007 Б, 42 л., 1982 г., маш.

За срещите и съвместната му работа с Георги Димитров (1918–1928).

Сп – 3008 Б, 8 л., 1964 г., маш.

За съвместната дейност на БКП и БЗНС във Варна (1923–1925).

Сп – 3063 Б, 30 л., 1988 г., маш.

За участието му в съветското разузнаване (1939–1944).

ДИМОВ, ВЕРГИЛ (ВЕРГИЛ ДИМОВ ВЕРГИЛОВ) (1901–1979)

Роден в с. Аязляр (дн. с. Светлен), Търговишко. Член на БЗНС от 1920 г. Завършва право в СУ (1929). Секретар на ПП на ЗМС (1923–1924). От 1924 до 1926 г. е в емиграция. Един от основателите на БЗНС „Врабча 1“, негов главен организатор (1926–1931) и секретар (1931–1932). Депутат и министър на благоустройството в правителството на Народния блок (1932–1934). Министър на вътрешните работи в правителството на Константин Муравиев (2-8 септември 1944 г.). След 9 септември 1944 г. е в опозиция на отечественофронтовската власт. От 1957 г. е член на Върховния съюзен съвет на БЗНС.

Сп – 3057 Б, 2 118 л., маш. (ксерокопие)

Спомени за участието му в дейността на БЗНС и за обществено-политическия живот в страната през периода 1915–1957 г.

– т. I – 1915 – 1921 г. – л. 1-292

– т. II – не е предаден в бившия ЦПА

– т. III – 1922 – 1924 г. – л. 596-913

– т. IV – 1924 – 1927 г. – л. 914-1201

– т. V – 1927 – 1931 г. – л. 1202-1494

– т. VI – 1931 – 1933 г. – л. 1495-1760

– т. VII – 1934 – 1938 г. – л. 1761-2001

– т. VIII – 1938 – 1943 г. – л. 2002-2190

– т. IX – 1943 – 1957 г. – л. 2191-2420

ДИМОВ, ГЕОРГИ ИВАНОВ (1880–)

Роден в Перник. Член на БРСДП (т.с.) от 1908 г. Дългогодишен миньор. Участник в дейността на Рудничарския съюз и на БКП. Общински съветник в Перник (1934).

Сп – 2652 Б, 27 л., 1960 г., маш.

За синдикалното движение в Перник с организатор Георги Димитров (1905); за миньорските стачки през 1905 и 1908 г.; за театралната дейност с участието на Люба Ивошевич и Антон Иванов; за Септемврийското въстание 1923 г.

ДИМОВ, ДИМИТЪР ХРИСТОВ

Сп – 571 Б, 3 л., 1963 г., маш.

За подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. в Пловдив.

ДИМОВ, ДИМИТЪР ХРИСТОВ (1901–)

Роден в София. Член на БКМС и на БКП от 1919 г. За нелегална дейност осъден на 5 г. затвор (1936); амнистиран (1937). След 9 септември 1944 г. работи в Главна жп работилница (по-късно – жп завод „Георги Димитров“) – София.

Сп – 572 Б, 40 л., 1959 г., маш.

За организационно-политическата дейност на Софийската Ючбунарска партийна организация (1919–1944); за дейността му в гимнастическото дружество и в БКМС в София; за участието му в нелегалната дейност на БКП.

ДИМОВ, ДИМИТЪР ХРИСТОВ

Роден в Дупница. Член на БКП. Участва в I Световна война. Участва в дейността на Дупнишката партийна организация.

Сп – 2339 Б, 2 л., 1953 г., маш.

За впечатленията му от поведението на Борис Хаджисотиров на фронта по време на I Световна война.

ДИМОВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР ДИМОВ ДИМИТРОВ) 1903–1968)

Роден в с. Търново, Одринско. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1922 г. Завършва Ямболската педагогическа гимназия, след което става учител. Арестуван и съден за участие в подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. Амнистиран 1924 г. През 1925 г. получава смъртна присъда, заменена с доживотен затвор. През 1940 г. е освободен. Включен в състава на ЦК на БРП. От 1941 г. – секретар на ОК на партията в Ямбол. През 1943–1944 г. е командир на VI ВОЗ с център Ямбол. След 9 септември 1944 г. е областен директор в Бургас. На VIII разширен пленум на ЦК на БРП през 1945 г. отново е избран за член на ЦК и кандидат-член на ПБ (до 1950 г.). Секретар на ЦК на БКП (1949–1950), след което е на отговорна работа в МС и посланик в Китай. Председател на КК на ЦК на БКП (1956–1966). От юли 1957 г. до края на живота си отново е кандидат-член на ПБ.

Сп – 568 Б, 12 л., б. д., маш.

За съпротивителното движение в района на VI ВОЗ (1941–1944); за дейността на Ямболската, Сливенската и Бургаската партийни организации по завземането на властта на 9 септември 1944 г.

Сп – 569 Б, 7 л., б. д., рък.

За среща и разговор с Антон Иванов по работата на Ямболската партийна организация (1942). Чернова.

Сп – 570 Б, 68 л., б. д., рък.; препис (маш.) – 33 л.

За дейността на политическите затворници в Сливенския и Софийския затвори (1923–1930).

ДИМОВ, ДИМО СТОЯНОВ (1914-2001)

Роден в с. Сейдол, Разградско. Завършва висше техническо училище; електроинженер. След 9 септември 1944 г. работи като електроинженер във Варна; в МНО; директор на Държавен технически надзор – София.

Сп – 573 Б, 5 л., б. д., маш.

За антифашистката дейност на български студенти в Любляна, Словения; за арестуването на група български студенти от италианската полиция, престоя им в затвора и изгонването им от Любляна (1941).

ДИМОВ, ЕМИЛ КАМЕНОВ (1905–)

Роден в с. Голяма Кутловица (дн. гр. Монтана). Член на БКМС от 1922 г. Политзатворник (1925–1932). Следва медицина в Любляна, Прага и Белград; завършва в България (1940).

Сп – 2288 Б, 120 л., 1975 г., маш.

За съдебния процес и за времето, прекарано в затвора (1925–1932); за дейността му в БОНСС в България (1932–1933), в Чехословакия и Югославия (1932–1939); за следването му в Париж (1933–1934), Любляна (1934–1936), Прага (1936–1938), Белград (1938–1939); за завършването на образованието му в София (1939–1940); за работата му през 1941–1944 г.

ДИМОВ, КИРИЛ ТОДОРОВ (1916)

Роден в с. Полско Косово, Беленска околия. Завършва индустриална химия в Прага (1942). Работи в Държавната политехника – София (1946–1954) и във ВХТИ – София; професор; завеждащ-катедра; ректор на ВХТИ.

Сп – 574 Б, 5 л., 1968 г., маш.

За дейността на българските студентски дружества в Прага (1937–1942).

ДИМОВ, КОСТАДИН ГЕОРГИЕВ (1905–)

Роден в Перник. Член на БКМС от 1922 г. Политзатворник (1923–1926). Участник в нелегалната дейност на БКП. Интерниран в лагера „Кръсто поле“ (1941–1943).

Сп – 2651 Б, 125 л., 1969 г., маш.

За участието на миньорите от Перник в стачки и митинги; за Темелко Ненков и Никола Кофарджиев; за посещението на Люба Ивошевич и Георги Димитров в Перник и за проведения митинг (1919); за септемврийските събития 1923 г., за ареста и престоя му в Софийския и Сливенския затвори (1923–1926); за дейността на БКП в Перник (1931–1941); за интернирането му в лагера „Кръсто поле“ (1941–1943); списъци на РК на БКМС и РМС и на РК на РП в Перник (1924–1936). *Писмо* – 1 л.

ДИМОВА-СТОЕВА, ЕЛЕНА КАМЕНОВА

Родена в Монтана. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1928 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. За нелегална дейност осъдена на 1 г. условно (1925). Следва стоматология в Берлин (1928–1933). След завръщането си в България участва в нелегалната дейност на БКП. Сестра на Емил Димов, политзатворник (1925–1932).

Сп – 575 Б, 2 л., б. д., маш.

За участието на младежите и жените от Михайловград (Монтана) в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 2329 Б, 14 л., 1975 г., маш.

За Деветоюнския преврат и Септемврийското въстание 1923 г. в Михайловград; за съдебния процес във Враца (1925); за дейността на студентската партийна група в Берлин (1928–1933); за подпалването на Райхстага (1933).

Сп – 2330 Б, 1 л., 1975 г., маш.

За срещата ѝ с проф. Алберт Айнщайн в Берлин [1929] за подписване на протестна телеграма против терора в България.

ДИМЧЕВ, ВЛАДИМИР (ВЛАДИМИР ДИМЧЕВ ХРИСТОВ) (1887–1954)

Роден в Пазарджик. Член на БРСДП (т.с.) от 1906 г. Завършва право в София (1914). Адвокат в Асеновград (1915–1921). Секретар на ОК на БКП – Пловдив и член на ВПС (1921–1923). Член на ръководството на МЮС в България (1932). Интерниран в лагер (1941–1943). След 9 септември 1944 г. е председател на ОК на ОФ – Пазарджик; член на НС на ОФ (1948); народен представител.

Сп – 579 Б, 167 л., [1944–1952 г.], маш.

За ученическите и младежките му години; за включването му в социалистическото движение; за дейността му като член на ВПС, секретар на ОК на БКП – Пловдив; за разговорите му по партийни въпроси с Яко Доросиев и Станке Димитров – Марек; за участието му в нелегалната дейност на БКП. *Стенограма* и допълнителни страници – 31 л.

ДИМЧЕВ, ГЕОРГИ ДИМОВ (1916–1980)

Роден в с. Бозец, Солунско. Завършва гимназия и ШЗО в София. Летец в Божурище; напуска армията и отива в Македония (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е въдворен в ТВО (1945–1950).

Сп – 2962 Б, 186 л., 1965–1975 г., маш.

За живота на българското население в Македония в началото на XX век; за участието му в националноосвободителните борби в Егейска Македония; за дейността му като командир на Воденската дружина за охрана на българското население в западната част на Егейска Македония (Воден, Костур и Лерин) (1944); за престоя му в трудово-възпитателните лагери в България (1945–1950). *Рецензии и мнения* – 22 л.

ДИНЕВ, ДИНЬО САВОВ (1907–1980)

Роден в с. Преславен, Старозагорско. Ветеринарен лекар. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.; ятак. След 9 септември 1944 г. работи в Министерство на земеделието.

Сп – 2510 Б, 7 л., б. д., маш.

За антифашистката му дейност (1940–1944) – ятак на Цола Драгойчева, Димитър Ганев, Добри Терпешев и др.

ДИНЕВ, ХРИСТО ПЕТРОВ (1911–)

Роден във Вълчи дол, Варненско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1937 г. За нелегална дейност осъден на 15 г. затвор (1942). След 9 септември 1944 г. работи като кореспондент на БТА в Провадия и Варна; в радиовъзел Варна (1954–1958); в Музея на революционното движение – Варна (1958–1962); в редакцията на в. „Народно дело“ (1962–1979).

Сп – 2575 Б, 34 л., 1964 г., маш.

За създаването и дейността на нелегалния партийен канал Варна – Одеса (1920); за въоръжените чети във Варненския край (1924–1925); за четническата дейност на Благой Касабов, Андрей Пенев, Апостол Христов Курдоолу, Райчо Кирчев – Даскала; за бойни акции, провали и процеси срещу четници. *Писмо* – 1 л. *Автобиография* (1983) – 2 л.

ДИНЧЕВ, ГАНЧО

Сп – 580 Б, 4 л., б. д., рък.

За участието му в дейността на Пловдивската партийна организация (1900–1907).

ДИЧЕВ, ДИМО (ДИМО ДИЧЕВ НОВАКОВ) (1902–1982)

Роден в с. Обручище, Старозагорско. Член на БКП от 1919 г. За революционна дейност е осъден на смърт (1925), по-късно присъдата е отменена и той е амнистиран. Пълномощник на ЦК на БКП за Южна България (1935–1936). Интербригадист в Испания (1937–1939). Член на Централната военна комисия на ЦК на БРП (1941). Арестуван и интерниран. Пълномощник на ЦК на БРП във Врачанска област (1942–1944). След 9 септември 1944 г. е завеждащ отдел „Кадри“ на ЦК на БКП (1947–1949). Председател на Комисията за държавен контрол (1949–1957). Завеждащ отдел „Външна политика и международни връзки“ на ЦК на БКП (1957–1967). Председател на ЦК на БПФК (1959–1962; 1967–1982). Член на ЦК на БКП (1945–1982). Няколко пъти избран за народен представител. Автор на „Живот за революцията. Спомени“. С., 1986, 568 с.

Сп – 582 Б, 8 л., 1954 г., б. п., маш.

За съпротивителното движение в София, Врачанско и Трънско (1941–1944); за

престоя му в лагера „Еникьой“ („Кръсто поле“) и бягството му от него (1941–1942).
Сп – 2190 Б, 10 л., 1971 г., маш.

За съвместната му дейност с Дико Диков, като пълномощници на ЦК на БКП, по създаване и укрепване на партизанското движение във Видинския край (1942).

Сп – 2203 Б, 123 л., 1974 г., маш.

За живота и дейността на политзатворниците в Хасковския, Старозагорския, Пловдивския, Плевенския и Шуменския затвори (1925–1935).

Фонд 307 Б, оп. 1:

– *а.е. 23, 65 л., 1971 г., маш.*

Автобиографични бележки: за участието му в нелегалната дейност на БКП; за престоя му в затвора; за учението му в МЛШ в Москва; за участието му в Испанската гражданска война; за връщането му в България; за изпращането му в лагер и бягството му; за дейността му като сътрудник на ЦК на БКП (1941–1944).

– *а.е. 24, 27 л., б. д., маш. и рък.*

За постъпването му в МЛШ в Москва; за контактите му със Съби Димитров; за участието му в Испанската гражданска война.

– *а.е. 25, 25 л., б. д., рък. и маш.*

За участието му в Испанската гражданска война.

– *а.е. 26, 21 л., б. д., маш.*

За работата на БКП сред военнослужащите преди 9 септември 1944 г.

– *а.е. 27, 7 л., б. д., маш.*

За установяване на връзки с югославските партизани (1944).

– *а.е. 28, 7 л., [1974 г.], рък.*

За въоръжената съпротива на БКП след 22 юни 1941 г.; за сформирването и дейността на XII ВОЗ.

– *а.е. 30, 4 л., 1974 г., маш.*

За Стоян Минев Иванов (Морено) като интербригадист.

– *а.е. 32, 5 л., 1977 г., маш.*

За дейността на Владо Георгиев.

– *а.е. 33, 16 л., б. д., рък.*

За дейността на Методи Шаторов.

– *а.е. 37, 9 л., [1972 г.], маш.*

За дейността на Антон Недялков.

– *а.е. 38, 66 л., 1974–1979 г., рък. и маш.*

За дейността на Петко Енев.

– *а.е. 39, 19 л., 1980 г., маш.*

За дейността на Петко Манолов; за престоя им в Старозагорския затвор.

– *а.е. 42, 9 л., б. д., рък. и маш.*

За Боян Българанов.

– *а.е. 43, 9 л., б. д., маш.*

За Фердинанд Козовски.

Спомени за Димо Дичев – фонд 307 Б, оп. 1:

– *а.е. 16, 3 л., б. д., маш.*

Марковски, Венко – за контактите му с Димо Дичев в лагера „Еникьой“ (1941–1942).

– *а.е. 18, 2 л., [1979 г.], маш.*

Кирков, Васил и Димитър Вачев – за придружаването на Димо Дичев от с. Хайредин до с. Бъзовец и с. Горна Гнойница (дн. с. Септемврийци) през зимата на 1944 г.

– а.е. 19, 4 л., 1979 г., маш.

Вълканов, Михаил Господинов – за Димо Дичев като политзатворник.

– а.е. 20, 4 л., 1979 г., маш.

Марков, В. – за запознанството му с Димо Дичев (1939), за арестуването му и за съдебния процес.

– а.е. 21, 5 л., 1979 г., маш.

Вълканов, Митю Г. – за съвместната му дейност с Димо Дичев.

– а.е. 22, 10 л., б. д., рък.

Катранджиев, Йордан – за съвместната му дейност с Димо Дичев след 1937 г.

ДИЧЕВ, ДИМО И ДР.

Сп – 581 Б, 17 л., 1948 г., маш.

Протокол от изказвания на стари партийни дейци за уточняване на партийно-исторически събития през периода 1923–1932 г. (сведения, събрани на заседание-то на отговорниците на групите за събиране на материали за историята на парти-ята): за създаването и структурата на Военната организация на БКП; за съчетава-нето на легални и нелегални форми на работа; за единния фронт и Септемврийс-кото въстание 1923 г.; за кооперация „Освобождение“; за четническото движение 1924–1925 г.; за атентата в София (1925); за създаването и дейността на РП.

Автори: Йордан Катранджиев, Антон Недялков, Димитър Илиев, Йонко Панов, Гаврил Карев, Енчо Стайков.

ДИШЛИЕВА, СТ. Б.

Сп – 583 Б, 4 л., 1948 г., рък.

За митинга в Пловдив против глада и положението на бежанците от Тракия и Македония (1919).

ДОБРЕВ, ИЛИЯ (ИЛИЯ ДОБРЕВ ИЛИЕВ) (1892–1981)

Роден в с. Манастир, Варненско. Член на БРСДП (т.с.) от 1914 г. Народен представител от името на РП (1931–1934). Редактира в. „Земледелски работник“ (1932–1935) и сп. „Земледел-ски проблеми“ (1932). Участва в V пленум на ЦК на БКП (1935), който го избира за член на ЦК на БКП и го определя за секретар на ЦК на РП. През 1936 г. е арестуван и осъден на 3 г. затвор; през 1937 г. – амнистиран. По време на II Световна война – интерниран. След 9 септември 1944 г. последователно е секретар на ОкК на БКП и председател на ОкК на ОФ (1944–1951) и председател на ОкНС (1951–1958) в Провадия. Член на ЦК на БКП (1954–1962).

Сп – 584 Б, 219 л., 1973 г., маш.

За антивоенната дейност на партията през войните (1912–1918); за Септемврийс-кото въстание 1923 г. във Варненски окръг; за дейността му като инструктор в ЦК на РП през 1928 г. и като депутат (1931–1933); за V и VI пленуми на ЦК на БКП (1935–1936) и изграждането на Народния фронт.

Сп – 2566 Б, 7 л., 1978 г., маш.

За Трайчо Костов като партиен ръководител и за работата му в Народното събра-ние (1931–1933); за V пленум на ЦК на БКП (1935).

Сп – 2567 Б, 10 л., 1978 г., маш.

За Петко Напетов като партиен функционер и депутат в Народното събрание (1931). *Биогр. справка* за Илия Добрев Илиев – 1 л.

Сп – 2568 Б, 12 л., 1978 г., маш.

За дейността на Станке Димитров – Марек в Коминтерна, в радиостанция „Хрис-

то Ботев“; за провеждането на V пленум на ЦК на БКП (1935) и новия курс на партията.

ДОБРЕВ, КРЪСТЮ ЖЕЛЯЗКОВ (1903–1976)

Роден в с. Георги Добрево, Хасковско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1924 г. Поли-темигрант в СССР (1925–1944). Преподавател в КУНМЗ (1930–1940) и в Школата на ИККИ в Кушнаренково (1941–1943). Министър на търговията (1947–1950). Кандидат-член (1945–1948) и член (1948–1950) на ЦК на БКП. Професор.

Сп – 585 Б, 6 л., б. д., маш.

За Антон Иванов като организатор, масовик и преподавател в КУНМЗ в Москва (1925–1936).

ДОБРЕВ, СТЕФАН

Сп – 586 Б, 172 л., 1961 г., маш. (препис)

Личен дневник, воден на фронта от 17 март до 26 декември 1917 г.; за положение-то на българските войскове части; за отражението на Февруарската и Октомв-рийската революции в Русия върху войнишките маси.

ДОБРЕВ, СТОЙКО ИЛЧЕВ (1906–)

Роден в с. Обручище, Старозагорско. Член на БКМС от 1922 г. Член и секретар на РК на БКМС – гр. Марица (1926–1931). Политзтворник (1933–1937). Участва в нелегалната дей-ност на БКП (1941–1944).

Сп – 587 Б, 23 л., 1969 г., маш.

За участието му в дейността на БКМС в Симеоновград (Марица); за участието му в канала за Турция и за провала в Харманли (1931); за престоя му в затвора; данни за членове на ОК на БКП и на БКМС в Хасково.

ДОБРЕВ, СТОЙКО ПАНОВ

Сп – 3000 Б, 5 л., 1986 г., рък.

За осигуряването на нелегална квартира в София за Трайчо Костов (1940); за по-сещения в дома на Трайчо Костов след 9 септември 1944 г.; за деловитостта и човешките качества на Трайчо Костов.

ДОБРОСЛАВСКИ, ТРАЙЧО МИХОВ (1903–1964)

Роден в с. Доброславци, Софийско. Член на БКП от 1942 г. Журналист. Един от редакторите на в. „Нова камбана“ (1936–1938; 1944); сътрудник на сп. „Ново време“ и в. „Дъга“ (1934–1944). Поддържа връзки с дейци на ПК „Звено“. Сътрудник на ГЩ на НОВА (1944). След 9 септем-ври 1944 г. е председател на СБЖ (1947); министър на народното здраве (1947–1950); главен директор на Българската кинематография, заместник-министър на културата (1950–1956); пълномощен министър на НРБ във Финландия (1956–1960).

Сп – 588 Б, 3 л., 1960 г., маш.

За дейността му като редактор на в. „Нова камбана“ през 1937 г.

ДОГАНОВ, ИВАН ДИМИТРОВ (1903–1971)

Роден в Тетевен. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1924 г. Следвал медицина в Бон и Виена (1922–1927). След 9 септември 1944 г. е главен лекар на II Родилен дом – София.

Сп – 589 Б, 6 л., 1959 г., маш.

За дейността на партийната организация на БКП във Виена (1924–1926).

ДОЙЧЕВ, МИХАИЛ И ДР.

Дойчев, Михаил (Михаил Дойчев Димитров) (1919–1965) – роден в с. Каблешково, Бургаско. Член на РМС от 1937 г., на БКП – от 1939 г. Осъден на доживотен затвор (1942); през 1943 г. избягва. Партизанин (1943–1944); политкомисар на отряд „Васил Левски“ във Варненска област. След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на БКП – Бургас; офицер в БНА; директор на мина „Георги Димитров“ (1951–1957) и на МЗ „Ленин“ – Перник (1957–1965).

Сп – 590 Б, 13 л., 1949 г., маш.

За нелегалната дейност и съпротивителното движение в Поморийска околия (1938–1944); за дейността на партизанския отряд „Народен юмрук“.

Автори: Йосиф Стойков, Васил Дойчев, Господин Захариев, Иван Кънев, Ангел Горанов, Иванка Петкова, Леонид Аргиров, Митю Цветков, Янаки Досев Попов, Христо Терзиев, Стефан Василев.

ДОКУЗОВ, ПЕНЮ ШАНОВ И ЯНЧО ГЕОРГИЕВ ЯНЧЕВ

Докузов, Пеню Шанов (1916–1983) – роден в с. Кара агач (дн. с. Брястово), Хасковско. Член на БКП. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г. Секретар на ОК на БКП, Хасково (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП; секретар на ОК на БКП – Хасково; председател на ОНС – Хасково; посланик в Етиопия и Ирак.

Сп – 2823 Б, 18 л., 1978 г., маш.

За установяването на властта на ОФ на 9 септември 1944 г. в Хасково.

ДОЛЕЖАЛ, ИРЖИ

Сп – 591 Б, 41 л., 1968 г., маш.

За антифашистката дейност на българските студенти в Чехословакия (1941–1945) и за участието им в Словашкото народно въстание (1944–1945). *Чеш. ез.* – 16 л. *Превод* – 25 л.

ДОЛЕЖАЛ, ИРЖИ И И. ХРОЗЕНЧИК

Сп – 592 Б, 7 л., 1949 г., маш.

За връзките на българските студенти в Чехословакия с нелегалната Словашка КП; за участието им в съпротивителното движение на Словакия (1940–1945). *Слов. ез.* – 4 л. *Превод* – 3 л.

ДОНЕВ, ИВАН

Сп – 593 Б, 3 л., б. д., рък.

За атентата в църквата „Света Неделя“ в София на 16 април 1925 г.

ДОНЕВ, ИВАН БОБЕВ (1914–1995)

Роден в с. Караиванца, Габровско. Член на БКП от 1935 г. Учи финанси и администрация в Свободния университет в София (1936–1940). Редактор (1944–1949) във в. „Народна войска“. Редактор на отдел и член на редколегията (от 1949 г.), заместник-главен редактор (1966–1978) на в. „Работническо дело“. Разработва главно международни въпроси. Автор на няколко книги.

Сп – 3031 Б, 27 л., 1987 г., маш.

За работата му в редакцията на в. „Работническо дело“ (1948–1978).

Сп – 3095 Б, 6 л., 1989 г., маш.

За дейността на Владимир Поптомов като главен редактор на в. „Работническо дело“.

ДОНИНИ, АМБРОЗО

Сп – 2452 Б, 6 л., [1982 г.], б. п., маш.

За работата му в Коминтерна и личните му впечатления от Георги Димитров.

Д'ОНОФРИО, ЕДОАРДО (1901–)

Деец на Италианската КП. Интербригадист в Испания (1936–1939). Представител на ИКП при ИККИ (1939–1940). Член на ръководството на ИКП (1946–1956).

Сп – 2363 Б, 28 л., 1972 г., маш.

Статия-спомен „Георги Димитров и Италия“, публикувана на 19 юли 1972 г. във в. „Унита“ във връзка с 90-годишнината от рождението на Георги Димитров; за срещите и разговорите му с Георги Димитров за политическото положение и дейността на КП в Италия в края на II Световна война; за участието му в заседанията на VII конгрес на Коминтерна (1935) и др. *Ит. ез.* – 13 л. *Превод* – 14 л. *Писмо* – 1 л.

ДОНЧЕВ, ГАНЧО ИЛИЕВ

Сп – 743 Б, 1 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Зараево, Поповско; за емигрирането му в Румъния; за престоя му в затвора (1925–1926; 1942–1943).

ДОНЧЕВ (ГРИГОРОВ), ГЕОРГИ ПЕНЧЕВ

Сп – 596 Б, 3 л., 1957 г., рък.

За пътуването му в Москва чрез Интурист и за срещата му със Станке Димитров – Марек (1939); за нелегалното пристигане на Антон Иванов от Съветския съюз във Варна (1940). *Писмо* – 1 л.

Сп – 597 Б, 12 л., 1957 г., маш.

За дейността на Бургаската партийна организация (1925–1935).

Забележка: Георги Пенчев Дончев е променил фамилното си име на Григоров.

ДОНЧЕВ, Д. (ВАРНАЛИЯТА)

Сп – 595 Б, 3 л., 1951 г., рък.

За дейността на Георги Димитров като секретар на Печатарския съюз (1910).

ДОНЧЕВ, ДОНЧО ДЯНКОВ (1901–1980)

Роден в Елена. През 1926 г. заминава за Париж. През 1930 г. става член на БКП и едновременно на Френската КП. През 1935–1936 г. е технически помощник на Димитър Влахов по издаването на в. „Македонско дело“. Участва в Испанската гражданска война (1936–1939). През 1940 г. се завръща в България. Интерниран за политическа дейност. След 9 септември 1944 г. служи в армията.

Сп – 594 Б, 21 л., 1956 г., маш.

За участието му в Испанската гражданска война (1937–1939); за контактите му със Съби Димитров; за нелегалната му дейност в Париж; за връщането му в България.

ДОНЧЕВ, НИКОЛА (НИКОЛА ДОНЧЕВ МИХОВ) (1900–1978)

Роден в София. Член на БКП от 1919 г. Секретар на Софийския ГК и член на ЦК на БКМС (1926–1930). Завършва КУНМЗ в Москва (1928–1930). След завръщането си в България е инструктор на ЦК на БКП. На VI пленум (1936) е избран за член на ЦК на БКП. Същевре-

менно е секретар на ОК на БКП – София. От септември 1941 г. е в концлагер, откъдето избягва през ноември 1943 г. и отново е секретар на Софийския ОК и член на ЦК на БКП. След 9 септември 1944 г. е секретар на Софийския ОК на БКП до 1947 г. След 1948 г. е на стопанска работа.

Сп – 598 Б, 21 л., б. д., маш.

За масово-политическата дейност на Софийската партийна организация (1919–1944); за участието му в VI пленум на ЦК на БКП (1936) и в Националната конференция на РП (1937). *Биогр. данни.*

Сп – 599 Б, 39 л., 1967 г., маш.

За обществено-политическата и синдикалната дейност на Георги Димитров в София (1907–1919); за среща с Георги Димитров в Берлин и разговори по августовската резолюция на Коминтерна (1930); за връщането на Георги Димитров в България (1945).

Сп – 1267 Б, 4 л., 1965 г., маш.

За обединяването на партизанския отряд „Георги Бенковски“ и III батальон на бригада „Чавдарци“ и създаването на IV Софийска партизанска бригада (1944).

ДОНЧЕВ, НИКОЛА (НИКОЛА ДОНЧЕВ МИХОВ) И ДР.

Сп – 2357 Б, 7 л., 1970 г., маш.

За създаването и ръководството на партизанския отряд „Георги Бенковски“ – в Ихтиманска Средна гора (1942–1944) и на IV Софийска въстаническа бригада (1944); за установяване на новата власт на 9 септември 1944 г. в Ихтиманска и Самоковска околии.

Автори: Славейко Йорданов Джахов, Недялко М. Панчев, Ленин Димитров Христов, Христофор Ангелов Христов.

ДОНЧЕВА, РАЙКА АНГЕЛОВА И ДР.

Сп – 600 Б, 6 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на Омурташкия партизански отряд (1943–1944); обяснение от Георги Костадинов Стойков за написаното от групата за дейността на Омурташкия партизански отряд (1986).

Автори: Рангел Калайджийски, Борис Тосев, Георги Костадинов Стойков, Иванка Зашева.

ДОНЧЕВА (ИКОНОМОВА), СОФИЯ ГЕОРГИЕВА (1902–1983)

Родена в Кукуш. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1923 г. Член на ГК на БКМС – София (1923–1926). Технически сътрудник на ЦК на БКП (1927–1936). Секретар на III РК на Помощната организация – София (1937–1942). Въдворена в лагер (1942–1943). След 9 септември 1944 г. е заместник-председател на ГК на Помощната организация; инструктор в ГК на БКП – София.

Сп – 2289 Б, 69 л., 1976 г., маш.

За дейността ѝ като член на РК и на ГК на БКМС в София, технически сътрудник на ЦК на БКП и ятак на членове на ЦК на БКП и видни партийни дейци (1934–1944).

Забележка: Съпруга на Никола Дончев.

ДОРОСИЕВ, ИВАН ТОДОРОВ (1886–1973)

Роден в Копривница. Завършва като частен ученик I Софийска мъжка гимназия и право в СУ (1922). Дългогодишен служител в БДЖ; началник на отделение „Централно сметковод-

ство“ на БДЖ – София (1918–1938). Хоноруван преподавател в жп училище – София (1922–1928). Уволнен за комунистическа дейност (1938). След 9 септември 1944 г. е хоноруван сътрудник на „Транспроект“, хоноруван преподавател във ВИИ „К. Маркс“ и нещатен научен сътрудник в Икономическия институт на БАН. Автор на многобройни научни трудове и статии.

Сп – 601 Б, 12 л., 1957 г., маш.

За подготовката и провеждането на Транспортната стачка в Ямбол (1906–1907) и в София (1919–1920).

ДОРЧЕВ, ГЕОРГИ ЛИЛОВ (1873–1960)

Роден в Чипровци, Монтанско. Член на БРСДП от 1895 г. Кмет на Чипровската комуна (1920–1921). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политемигрант в Югославия (1923–1926) и в СССР (1926–1945).

Сп – 602 Б, 11 л., [1952 г.], маш.

Автобиографични данни; за създаването и дейността на партийната организация в с. Чипровци (1895–1923); за Септемврийското въстание 1923 г. и за дейността на политическата емиграция в Югославия.

ДОСЕВ, СТЕФАН ИВАНОВ (1880–)

Роден в Дупница. Сляп по рождение. Член на БРСДП от 1902 г. Учи в Букурещ (1908–1914) – в Института за слепите занаяти и в Консерваторията – виолончело. Участва в дейността на БРСДП (т.с.) в Дупница и София.

Сп – 603 Б, 11 л., 1960 г., рък.

За общуването му със Станке Димитров – Марек (1902–1924).

ДРАГАНОВ, БОГОМИЛ

Сп – 604 Б, 2 л., 1954 г., маш.

За дейността на Ючбунарската секция на БКМС в София (1920–1927).

ДРАГАНОВ, ИВАН (1887–)

Роден в Казанлък. Член на БРСДП (т.с.) от 1906 г. Участва в дейността на организацията на БКП – Казанлък (1919–1923).

Сп – 605 Б, 6 л., 1955 г., маш.

За социалистическото движение в Казанлък и Казанлъшко (1891–1918); за партийната дейност (1919–1923). *Писмо* – 1 л.

ДРАГАНОВ, ИВАН (ИВАН ДРАГАНОВ ПЕТРОВ) ([1874]–)

Роден в с. Видлица, Монтанско. Дългогодишен селски учител; един от ранните социалисти в района. Участник в Септемврийското въстание 1923 г.; емигрант в Югославия.

Забележка: Авторът изрично посочва, че не знае кога е роден.

Сп – 606 Б, 192 л., 1940 г., рък. – 144 л.; препис (маш.) – 48 л.

Автобиографични бележки; за живота му като учител; за социалистическата дейност в Ломско, Берковско и Врачанско; за Септемврийското въстание 1923 г. в района; за емигрантството му в Югославия.

ДРАГАНОВ, ПЕТЪР СТОЯНОВ

Сп – 607 Б, 4 л., 1949 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Поповска околия; за арестите през 1925 г.
ДРАГАНОВ, ТАШО И ДР.

Сп – 608 Б, 32 л., 1959 г., маш.

За подготовката и провеждането на въоръжената антифашистка акция в гарнизона в Дедеагач от 6 до 10 септември 1944 г. *Рецензия* – 4 л.

Автори: Милко Карадобрев, Иван Койнов, Никола Москов, Иван Мудов, Желю Пашкулев, Желю Стефанов.

ДРАГАНОВ, ХРИСТО

Сп – 2368 Б, 6 л., 1981 г., маш.

За участието му в Септемврийското въстание 1923 г. като командир на въстанически отряд в Самоковския район.

ДРАГИЕВ, ДРАГИЯ ПЕТРОВ

Сп – 609 Б, 3 л., 1953 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Стара Загора.

ДРАГНЕВ, ВАСИЛ ДИМИТРОВ (1915–)

Роден в Правец. Член на БКП от 1945 г. Завършва Учителски институт в Шумен. Директор на училището в Правец (1946–1975). Член на УС и председател на кооперация „Развитие“. Дългогодишен секретар-касиер на читалището. В продължение на 15 г. – секретар на ППО в Правец.

Сп – 2598 Б, 7 л., 1979 г., маш.

За родителите на Тодор Живков – Маруца и Христо Живкови; за брат му Георги Живков, с когото Васил Драгнев е съученик; за лични впечатления от Тодор Живков след 9 септември 1944 г. – на сватби, рождени дни и други срещи в селото. *Биогр. справка* – 1 л.

ДРАГНЕВ, ЦВЕТАН ИВАНОВ (1900–1976)

Роден в Харманли. Член на БКП от 1920 г. Студент във Виена (1920–1928). Изпълнява партийни поръчения на ЗБ на ЦК на БКП във Виена (1924–1928) и Берлин (1928–1931). След завръщането си в България работи в легалните и полулегални печатни издания на БКП. След 9 септември 1944 г. работи в редакцията на в. „Работническо дело“ (1944–1949); представител на БКП в редакцията на сп. „За траен мир и народна демокрация“ (1949–1952) в Букурещ; главен редактор на сп. „Ново време“ (1953–1958); представител на БКП в редакцията на сп. „Проблеми на мира и социализма“ (1958–1963) в Прага.

Сп – 610 Б, 2 л., 1971 г., маш.

За работата му като сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП във Виена (1924–1928); за работата на Антон Иванов в ЗБ на на ЦК на БКП във Виена (1926–1930).

ДРАГОВ, МИТЮ ЖЕЛЯЗКОВ (1921–)

Роден в с. Опан, Старозагорско. Член на РМС от 1938 г., на БКП – от 1943 г. За нелегална дейност осъден на 15 г. затвор (1944). След 9 септември 1944 г. служи като политически офицер в армията (1948–1976).

Сп – 2386 Б, 18 л., 1981 г., маш.

За дейността на ремсистите в 21-ва тежкокартечна Пещерска дружина; за участи-

ето на Петър Ангелов (Пиер), Сотир Александров Сотиров и Паница Йорданов Семерджиев в нелегалната работа на РМС в казармата (1941–1943). *Автобиография* (1982) – 1 л.

ДРАГОВ, СИМЕОН ЖЕЛЯЗКОВ (1903–1986)

Роден в Плевен. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1924 г. Емигрант във Франция (1926–1927). Участник във II партийна конференция в Берлин (1927).

Сп – 2403 Б, 20 л., 1983 г., маш.

За участието му във Втората нелегална партийна конференция в Берлин (декември 1927 г.). *Автобиография* (1982) – 10 л.

Сп – 2581 Б, 2 л., 1983 г., рък.

Впечатления за Георги Димитров от митинг, проведен през октомври 1922 г. в София; за кратки разговори с Георги Димитров (1946–1948).

ДРАГОЙЧЕВА, ЦОЛА НИНЧЕВА (1898–1994)

Родена в Бяла Слатина. Член на БКП от 1919 г. Завършва Висш педагогически институт и става учителка. За участие в Септемврийското въстание 1923 г. е осъдена на 15 г. затвор. Амнистирана – 1924 г. През 1925 г. получава смъртна присъда, заменена с доживотен затвор. Амнистирана – 1932 г. През 1933–1935 г. учи в МЛШ в Москва. През 1936 г. се завръща в България. На националната конференция на РП (1937) е избрана за член на ЦК, а през 1940 г. – за член на ПБ на ЦК на БРП. По процеса на ЦК на БРП (1942) е осъдена за втори път на смърт (задочно). След 9 септември 1944 г. е главен секретар на НК на ОФ (1944–1947). Министър на пощите, телеграфите и телефоните (1947–1957). Председател на Общонародния комитет за БСД (1957–1977). Член на ПБ на ЦК на БКП (1966–1984). Автор на мемоарните книги „Из моите спомени“. С., Партиздат, 1978, 95 с.; „Повеля на дълга. Спомени и размисли“. С., Партиздат, 1980. Т. 1-3; „Такава е истината. Спомени и размисли“. С., Партиздат, 1981, 128 с.

Сп – 611 Б, 11 л., 1950 г., маш.

За дейността на Народния фронт (1938–1940); за Седмия пленум на ЦК на БКП (1941).

Сп – 612 Б, 138 л., 1963 г., маш.

За дейността на БКП през II Световна война; за VII пленум на ЦК на БКП (1941); за организацията на партизанското движение; за дейността на НК на ОФ (1943–1944).

Сп – 613 Б, 56 л., 1968 г., маш.

За дейността ѝ в Софийската партийна организация (1920–1925); за живота на политзатворниците в Софийския и Пловдивския затвори (1926–1931); за създаването на партизанското движение и на НК на ОФ (1941–1944).

Сп – 614 Б, 61 л., 1969 г., маш.

За срещи и контакти с Георги Димитров и за впечатления от неговата дейност.

Сп – 615 Б, 70 л., б. д., маш.

За участието ѝ в дейността на БКП (1936–1940); за дейността на Софийската организация на БКП; за проявите на Народния фронт; за Соболевата акция (1940); за дейността на Помощната организация.

Сп – 616 Б, 72 л., 1963 г., маш.

За партизанското движение (1941–1944); за съдебните процеси срещу дейци на БКП; за дейността на ПБ на ЦК на БКП; за дейността на ОФ (1942–1944).

Сп – 617 Б, 60 л., б. д., маш.

За дейността на БКП (1919–1923); за Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 2742 Б, 61 л., 1970 г., маш.

Разговор, воден със Сергей Тодоров, Нено Ненов, Марко Вичев, Петър Бомбов, Кондов, Васил Карагъзов, Кръстина Колева, Петков, Нонев, Дора Спасова, Бургуджиев, Панайот Куцаров, Бисер Олянов, Васил Димов – дейци на Варненската партийна организация; за дейността на Варненската партийна организация (1917–1944); за дейността на Комсомола; за провала и процеса 1924 г.; за оръжието, доставено от СССР и провала по неговата доставка (1924); за провокатора Димитър Кожухаров; за дейността на МОПР; за състава на ОблК на ОФ във Варна на 9 септември 1944 г.

Сп – 3080 Б, 9 л., [1989 г.], маш.

За живота и дейността на Владимир Поптомов; за съвместната им работа в Москва (1935).

ДРАГОЛОВ, ДИМИТЪР ИВАНОВ

Сп – 618 Б, 2 л., б. д., маш.

За участието му в Септемврийското въстание 1923 г. в с. Крушовене, Плевенско.

ДРАМАЛИЕВ, КИРИЛ ГЕОРГИЕВ (1892–1961)

Роден в София. Член на БКП от 1921 г. Завършва немска филология с докторат в Мюнхен. Един от ръководителите на учителската профопозиция. През 1941–1944 г. е нелегален. Един от представителите на БРП в НК на ОФ (1943–1944). Член на ЦК на БКП от 1947 г. Министър на народната просвета (1947–1952). Посланик на България в Полша (1952–1954) и в ГДР (1956–1958). Автор на книгата „Просветната реформа на ОФ“ и на много статии по педагогически въпроси.

Сп – 619 Б, 312 л., 1961 г., маш.

Автобиографични бележки; за запознаването му със социалистическите идеи; за следването му в Мюнхен; за участието му в Балканската и в I Световна война (1912–1918); за дейността на БКП в София (1921–1925); за дейността на БКП през периода 1925–1934 г.; за пътуването и престоя му в СССР (1935); за участието му в дейността на Профопозицията; за дейността на Народния фронт (1936–1939); за нелегалната дейност на БКП по време на II Световна война; за изграждането на комитети на ОФ (1942–1944); за завземането на властта от ОФ на 9 септември 1944 г.; за работата му като завеждащ сектор „Народно образование“ в ЦК на БКП непосредствено след 9 септември 1944 г. *Автобиография* (1959) – 4 л. *Писмо* – 1 л.

Фонд 215 Б, оп. 1:

– *а.е. 12, 30 л., 1948–1957 г., маш.*

За създаването и дейността на НК на ОФ (1942–1944).

– *а.е. 28, 643 л., [1961 г.], рък.*

Епоха на войни и революции – 1912–1944 г.

За Балканските войни; за I Световна война; за отражението на Октомврийската революция в България; за следвоенната обстановка в страната; за II Световна война; за въоръжената дейност на БКП; за събитията около 9 септември 1944 г.; за укрепването на новата власт.

– *а.е. 41, 4 л., б. д., маш.*

За дейността на Тодор Самодумов.

– *а.е. 42, 41 л., б. д., маш.*

За революционното минало на Самоков.

– *а.е. 43, 7 л., б. д., маш.*

За участието му в дейността на класовото учителско движение.

ДРЕНОВСКА-ХРИСТОВА, НАДЕЖДА (1901–)

Родена в Русе. Следва медицина във Виена (1922–1929); оказва помощ на български политемигранти. Лекарка в Хасково.

Сп – 2044 Б, 6 л., 1959 г., рък.

За политическата дейност на българското студентско дружество във Виена (1922–1929).

ДРЕНЧЕВ, ДИМО

Сп – 620 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За събитията в Малко Търново по време на Септемврийското въстание 1923 г.

ДРУМЕВ, НИКОЛАЙ (НИКОЛАЙ ДРУМЕВ ТИТКОВ) (1888–)

Роден в Шумен. Член на БРСДП (т.с.) от 1908 г. Секретар на ОК на БКП – Търговище (1920–1923). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. От 1925 г. живее в София. Член на ЦК на БКП (1940–1941). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на ОРПС; заместник-директор на ДСП „Строителни материали“; директор на ДСП „Средец“.

Сп – 621 Б, 11 л., 1958 г., маш.

За дейността на партийната организация в Търговище (1918–1926); за събитията по време на Септемврийското въстание 1923 г.; за дейността на Военната организация на БКП в района на Търговище и нейния провал.

ДРЪВНИШКИ, ИВАН ГЕОРГИЕВ (1903–)

Роден в Правец. Родственик на Тодор Живков по майчина линия. От 1918 г. живее в Ботевград. Обущар. В техния дом е живял Тодор Живков като ученик в Ботевград.

Сп – 2599 Б, 6 л., 1979 г., маш.

За детските години на Тодор Живков като пастир в помощ на родителите си; като ученик в Ботевград и арестуването му; за периода на въоръжената борба; за изборната акция през 1945 г., когато Тодор Живков е кандидат за народен представител; за баба Маруца – майката на Тодор Живков; за Георги Живков, по-малкият брат на Тодор Живков и за дядо Тодор Живков – дядо му, на когото е кръстен Тодор Живков. *Биогр. справка* – 1 л.

Сп – 2660 Б, 2 л., 1981 г., маш.

За баба Маруца Живкова (майка на Тодор Живков), която му е едноутробна сестра; за баба Цвета; за ученическите години на Тодор Живков в Ботевград, когато е живял у тях.

ДУЕВ, МЕТОДИ ДИМИТРОВ (1897–)

Роден в с. Куманичево (Лигия), Костурско. Ятак и партизанин в частите на ЕЛАС (1944–1945). През 1945 г. преминава в Югославия, а през 1950 г. се преселва в България и се установява със семейството си във Варна.

Сп – 2877 Б, 6 л., 1977 г., рък. – 3 л.; препис (маш.) – 3 л.

Автобиографични бележки; за работата му като партизански ятак; за включването му в партизанските части на бригадата на Гоче (1944); за преминаването му към Народоосвободителната армия в Югославия (1945); за преселването му в България (1950); данни за загинали от с. Куманичево.

ДУЕВА, КАЛИОПА КОСТАДИНОВА (1900–)

Родена в Цариград. Член на АФЖ в с. Куманичево, Костурско (1944); ятак на партизаните

от ЕЛАС. През 1949 г. заминава за Полша. През 1952 г. идва в България и се установява със семейството си във Варна.

Сп – 2867 Б, 8 л., 1977 г., рък. – 5 л.; препис (маш.) – 3 л.

За включването ѝ през 1944 г. в АФЖ и дейността ѝ като ятак на партизаните в с. Куманичево, Егейска Македония; за присъединяването ѝ към партизаните през 1948 г. и емигрирането след разгрома им (1949).

ДУКОВ, ДИМЧО АТАНАСОВ (1929–)

Роден в с. Загоричане (Василияда), Костурско. Партизанин в ГДА (1946–1949). Емигрант в СССР (1949–1956). През 1956 г. идва в България; установява се във Варна.

Сп – 2572 Б, 15 л., 1981 г., маш.

За участието му в съпротивителното движение и в Гражданската война в Гърция (1946–1948); списък на загиналите от с. Загоричане.

ДУКОВ, ТОДОР ЙОРДАНОВ (1912–)

Роден в с. Кликач, Бургаско. Член на БКП от 1933 г. Сътрудник на ЦК на БКП (1933–1936). Политзатворник (1937–1938; 1943–1944).

Сп – 622 Б, 28 л., 1971 г., маш.

За живота и дейността на комунистите в Софийския, Сливенския и Пазарджишкия затвори (1937–1938; 1943–1944).

Сп – 2218 Б, 142 л., 1975 г., маш.

Автобиографични бележки: за дейността му в БКМС (1931–1934); за работата му в нелегалната печатница на ЦК на БКП (1933–1936); като завеждащ връзките на ЦК на БКП със затворите в България (1936–1937); за престоя му в затвора (1937–1939); дейността му във Висшето търговско училище във Варна (1939–1941); за нелегалната му дейност в с. Белица, Разложко (1941) и в с. Чепино, Пазарджишко (1941–1943); за престоя му в затвора (1943–1944); за дейността му след 9 септември 1944 г. *Справка и списък на приложения* – 3 л.

ДУКОВА, СУЛТАНКА НИКОЛОВА (1906–)

Родена в с. Загоричане, Костурско. Участва в АФЖ; подпомага партизаните от ЕЛАС. Партизанка (1948–1949). Емигрира в Полша (1949–1954). През 1954 г. идва в България и се установява със семейството си във Варна.

Сп – 2895 Б, 6 л., 1981 г., рък. – 3 л.; препис (маш.) – 3 л.

За постъпването ѝ в АФЖ в с. Загоричане (1946); за подпомагането на партизаните; за включването ѝ в партизанския отряд в гората Малимади.

ДУПИНОВ, СТЕФАН ИВАНОВ (1897–1985)

Роден в с. Смилец, Панагюрско. Член на БКП от 1919 г. Участва в I Световна война; военнопленник в Солун (1918–1919). Секретар на партийната организация в родното си село (1919–1923). Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 711 Б, 7 л., 1961 г., рък. и маш.

За партийната школа на ЦК на БКП (1920–1922). *Рецензия* – 2 л.

ДЮГМЕДЖИЕВ, ЛЮБЕН ДИМИТРОВ (1882–1967)

Роден в Шумен. Член на БРСДП от 1903 г. Учителства в Разградско и Поповско. Един от основателите на УСДО (1905). Завършва право с докторат в СУ. Участва в работата на ня-

колко партийни конгреса. Сътрудничи в редактирането и списването на литературната приурка на в. „Работнически вестник“ и сп. „Ново време“. Окръжен съветник на БКП в София (1919–1923). Народен представител и секретар на ПГ на партията (1939–1941). Интерниран в концлагер (1941–1943).

Сп – 624 Б, 38 л., б. д., маш.

За дейността на Георги Кирков (1907–1919).

Сп – 625 Б, 97 л., б. д., маш.

За избирането му за народен представител в V район – София (1940); за формирането на комунистическата ПГ и за връзките ѝ с ЦК на БКП; за Соболевата акция (1940); за Закона за защита на нацията; за касирането на комунистическите депутати и изпращането им в лагера „Гонда вода“ (1941).

Сп – 626 Б, 33 л., 1963 г., маш.

За клуба на БРСДП (т.с.) на ул. „Цар Симеон“ в София; за преместването на партийния клуб на ул. „Кирил и Методий“ 64 (1908); за сътрудничеството му в сп. „Ново време“; за срещите му с Димитър Благоев и неговата обществено-политическа и културна дейност (1909–1924).

Сп – 627 Б, 29 л., 1965 г., маш.

За дейността на Георги Димитров (1906–1923).

Сп – 628 Б, 26 л., б. д., маш.

За дейността на Софийската партийна организация (1906–1910; 1918–1923); за Димитър Благоев и Георги Кирков; за превода на български на „Интернационалът“ (1919); за I конгрес на БКП (т.с.) (1919).

ДЮГМЕДЖИЕВА, МАРА АНТОНОВА

Сп – 629 Б, 4 л., 1958 г., рък.

За дейността и личността на Христо Кабакчиев. *Писмо* – 1 л.

Сп – 630 Б, 11 л., 1954 г., маш.

За поведението на Софийската партийна организация на 9 юни 1923 г.; за къщата на ул. „Лега“ и „Алабин“, която е използвана за нелегална дейност; за дейността на Владимир Зографов. *Бележки* от Петър Григоров по спомените на Мара Дюгмеджиева.

ДЮКЛО, ЖАК (1896–1975)

Деец на Френската КП. Член на ЦК (1926–1975) и на ПБ на ЦК (1931–1975), секретар на ЦК (1931–1964). Член на ИККИ (1935–1943). Председател на Учредителното събрание на Франция (1945–1946).

Сп – 623 Б, 64 л., 1970 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров (1929–1936); разговор (интервю) с Жак Дюкло за впечатленията му от Георги Димитров. *Фр. ез.* – 29 л. *Превод* – 35 л.

ДЮЛГЕРОВ, ИВАН ПЕТКОВ (1900–1976)

Роден в Панагюрище. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1922 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политзатворник (1925–1926). Емигрант във Франция и Белгия (1926–1931). Секретар на IV РК на БКП – София (1932–1934; 1937–1938). След 9 септември 1944 г. е член на Димитровски РК на БКП (1944–1948); работи в българското посолство в Париж (1948–1952).

Сп – 2221 Б, 13 л., 1968 г., маш.

За дейността му в Пловдивската партийна организация (1923–1926); за емиграци-

ята му във Франция и за участието му в дейността на емигрантските организации във Франция, Швейцария и Белгия (1926–1931); за членството му във Френската КП; за участието на емигрантите в политически акции. *Автобиография* – 9 л.

Сп – 2242 Б, 3 л., 1968 г., маш.

За дейността на Никола Попов (Кукец – „Черното“) като емигрант във Франция (1928–1931).

ДЯНКОВ, ДИМИТЪР САВОВ

Сп – 631 Б, 3 л., 1952 г., маш.

За пътуването на Георги Димитров, Васил Коларов, Гаврил Генов, Никола Агънски и охраната им (Божидар Митрев и Васил Гюров) на 21 септември 1923 г. от София до Вършец за ръководството на Септемврийското въстание 1923 г.

Е

ЕДЕР-ЕЖОВА, М.

Сп – 632 Б, 6 л., б. д., маш.

За срещи с Георги Димитров във Виена и Москва (1921–1935). *Рус. ез.*

ЕЗЕКИЕВ, ЕЗЕКИЯ ФИЛИПОВ (1905–)

Роден в Берковица. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1929 г. Секретар на ОкК на БКМС – Берковица (1924–1925). Политзатворник (1925–1932; 1935–1937). От 1933 г. живее в София. Член на ЦК на МОПР (1933–1935). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на ОФ – Стара Загора (1945–1948); политически офицер в армията (1948–1958).

Сп – 633 Б, 5 л., б. д., маш.

За участието му в дейността на Помощната организация (1933–1935).

ЕЛМАЗОВА, НЕВЕНА

Сп – 634 Б, 6 л., 1958 г., маш.

За създаването на Антивоенен комитет на българските жени (1934); писмо до инициативния комитет против войната и фашизма в Париж (оригиналът е на френски език).

ЕНЕВ, ЕНЮ ИВАНОВ

Сп – 635 Б, 9 л., 1969 г., рък.

За дейността на Васил Коларов в Пловдивската партийна организация (1904–1919). *Писмо* – 1 л.

Забележка: Еню Енев се изселва във Франция през 1926 г.; получава френско гражданство; живее в Париж.

ЕНЕВ, ЗАХАРИЙ

Сп – 636 Б, 6 л., 1958 г., рък.

За събитията по време на Септемврийското въстание 1923 г. в Медовския район, Чирпанско.

ЕНЕВ, СТЕФАН СТОЯНОВ (1904–)

Роден в с. Старо село, Сливенско. Член на БКМС от 1922 г. Емигрант в СССР (1925–1930).

Сп – 637 Б, 68 л., б. д., маш.

Автобиографични бележки; за членството му в БКМС; за Септемврийското въстание 1923 г.; за емиграцията в Турция и СССР; за комуната „Димитър Благоев“ в Съветския съюз; за завръщането му в България (1930); за обществено-политическата му дейност в Сливен (1939–1944).

ЕНИН, ИВАН ВАСИЛЕВ

Сп – 638 Б, 12 л., 1958 г., б. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Брезнишко.

ЕНРУЛОВ, АЛИ ДЖАМАЛ

Сп – 3109 Б, 2 л., 1956 г., маш.

За дейността на БКП в Провадия до 1923 г.; за дейността на Турската секция на БКП; за образуването на турска комсомолска организация „Казъл байрак“ („Червено знаме“) в Провадия (1920).

ЕНЧЕВ, ЯНКО СТОЯНОВ (1877–)

Роден във Велико Търново. Дългогодишен печатарски работник във Велико Търново и София. Словослагател на в. „Работник“, редактиран от Гаврил Георгиев. Участва в социалистическото движение през ранния период на неговото развитие.

Сп – 639 Б, 26 л., 1951 г., рък. и маш.

За обществено-политическата му дейност във Велико Търново (1891–1894); за първата кооперативна социалистическа печатница в Търново; за първия работнически клуб в Търново; за отпечатването на брошурата „Що е социализъм...“; за първата социалистическа сбирка в лозето на Никола Габровски (1890); за печатницата на Пано Иванов; за Димитър Благоев, Гаврил Георгиев, Никола Габровски; за първия народен календар. *Писмо* – 1 л.

Сп – 640 Б, 1 л., б. д. п., маш.

За дейността на Георги Димитров като синдикален деец (1905) и като общински съветник в София (1920).

ЕНЧЕВА-ЙОЛОВСКА, МАНЯ РАДЕВА (1906–1993)

Родена в Пирдоп. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1926 г. По време на Априлските събития 1925 г. е осъдена и лежи в затвора (1925–1927). Член на ЦК на РМС (1928–1934). Завършва МЛШ в Москва (1931). Член на ОК на БКП в Пловдив (1934–1935), на ЦК на МОПР (1937–1938). Интернирана в лагер (1938; 1941–1942). Сътрудничка на съветското военно разузнаване (1939–1944). След 9 септември 1944 г. е директорка на ДИП „Победа“ в София (1947–1971). Автор на „Буреносно време. Спомени“. С., Партиздат, 1982, 195 с.

Сп – 641 Б, 34 л., 1967 г., маш.

За дейността на комсомолската организация в София до 1925 г.; за въздържателните дружества; за живота ѝ в затворите; за основаването на РМС (1928); за работата ѝ в Русе и Варна; за участието ѝ в помощ на съветското разузнаване (1940–1941).

Сп – 2349 Б, 9 л., 1968 г., маш.

Биографичен очерк за живота и партийната дейност на съпруга ѝ Дончо Колев Йоловски.

Сп – 2527 Б, 21 л., 1983 г., маш.

За комсомолската дейност на Костадин Шейтанов, за участието и гибелта му в Испанската гражданска война (1937–1939).

Сп – 2529 Б, 13 л., 1983 г., маш.

За живота на брат ѝ Дойчо Радев Енчев: ученически години; участие в I Световна война и свързването му с тесните социалисти; за създаването на Червенобрежката военна организация след Септемврийското въстание 1923 г.; за емигрирането му през 1925 г. в СССР и работата му като командир в Червената армия. *Автобиография* (1983) на Маня Енчева-Йоловска – 2 л.

Сп – 2531 Б, 24 л., 1983 г., маш.

За живота и партийната дейност на Дончо Колев Йоловски: като секретар и член на ЦК на БКМС и БКП; за участието му в Международния антифашистки конгрес в Берлин (1929); за емигрантството му в Югославия; за учението му в МЛШ в Москва; за провала му след преврата на 19 май 1934 г.; за работата му в съветското разузнаване (1938–1944).

Сп – 2764 Б, 10 л., б. д. п., маш.

За включването ѝ в ученически кръжок и в комсомолската организация в София (1922); за дейността ѝ като член на РК на Комсомола (1923); за погребението на Димитър Благоев (1924); за дейността ѝ във въздържателното дружество и като главен редактор на в. „Борба“ (1924–1925); за комсомолския процес в София и осъждането ѝ от военен съд (1925).

Ж

ЖАБЛЕНОВ, Б.

Сп – 642 Б, 1 л., 1950 г., маш.

За дейността на българската студентска социалистическа група в Женева (1905–1908).

ЖЕЛЕВ, ИВАН ЙОРДАНОВ (1911–)

Роден в с. Дълбоки, Старозагорско. Член на РМС от 1929 г., на БКП – от 1934 г. Получава смъртна присъда (1933); отменена 1934 г.; амнистиран 1941 г. След 9 септември 1944 г. служи като политически офицер в БНА (1945–1963) – генерал-майор.

Сп – 644 Б, 37 л., 1970 г., маш.

За историята на партийната организация в с. Дълбоки (1910–1944); за включването му в дейността на РМС (1929) и в РП (1930) в Бургас; за участието му в синдикалната дейност; за осъждането му на смърт за нелегална дейност в казармата (1933) (амнистиран – 1941 г.); за връзките му с парашутистите, провала и осъждането му (1942); за времето, прекарано в Старозагорския, Плевенския, Шуменския и Сливенския затвори (1933–1944).

ЖЕЛЕВ, СЛАВИ (1890–)

Роден в с. Преславен, Старозагорско. Член на БРСДП (т.с.) от 1915 г.; на БКП (1919–1925). Участва в дейността на Софийската организация на БКП до 1925 г.

Сп – 643 Б, 8 л., 1957 г., б. п., маш.

За участието му в I Световна война; за дейността му в Софийската партийна организация (1915–1925).

ЖЕЛЕВ, ХРИСТО СТОЯНОВ

Сп – 645 Б, 2 л., 1963 г., маш.

За Деветоюнския преврат и Септемврийското въстание 1923 г. в с. Никола Козлево, Шуменско.

ЖЕЛЯЗКОВ, БОНЧО (БОНЧО ЖЕЛЯЗКОВ БОНЕВ)

Сп – 177 Б, 13 л., 1955 г., маш., рък.

За дейността на партизанския отряд „Смърт на фашизма“ от VI ВОЗ и за убийството на неговия командир Велислав Борисов Драмов (Сергей) през август 1944 г. *Преписи от документи* – 7 л.

Сп – 646 Б, 63 л., б. д. п., маш.

За съпротивителното движение в Ямболския край (1941–1944): за съставите на ОК на БКП и РМС в Ямболски, Сливенски и Бургаски партийни окръзи; за правилника за организацията и задачите на партизанските части, изготвен от щаба на VI ВОЗ; за състава и дейността на партизанските отряди „Смърт на фашизма“, „Хаджи Димитър“, „Петър Момчилов“, „Народен юмрук“; данни за акции и боеве на партизаните от зоната; списъци на партизани, ятаци, политзатворници от отделни селища. *Протокол* от съвещание за уточняване състава на ОК, ОКК и РК на БКП и РМС, командири на партизански отряди и чети (1941–1944) в Ямболски окръг (17 април 1960 г.) – 10 л.

ЖИВКОВ, БОРИС СИМОВ (1901–1978)

Роден в Цариброд. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1923 г. Участник в бягството на 43-та комунисти от о-в Св. Анастасия край Бургас (1925). Политемигрант в СССР (1925–1937). Преподавател (1930–1936) и завеждащ (1935–1936) българския сектор на КУНМЗ. Нелегален сътрудник на ЦК на БКП (1937–1944). След 1944 г. работи в ЦК на БКП и ВСС (1944–1947), заместник-министър на индустрията (1947–1949), заместник-началник на Полиграфиздат (1955–1959). Автор на „Дръзкият бунт на 43-та комунисти, заточени на о-в „Св. Анастасия“. С., Изд. на БКП, 1963, 172 с.

Сп – 1709 Б, 9 л., 1969 г., б. п., маш.

За Антон Иванов като преподавател в КУНМЗ в Москва (1932–1935). *Писмо* – 1 л.

Сп – 2261 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За впечатленията му от Станке Димитров – Марек като ръководител и преподавател в българския сектор на КУНМЗ в Москва (1929–1930).

Сп – 2430 Б, 264 л., [1977 г.], маш.

За работата на българския сектор на КУНМЗ в Москва (1924–1936) – за избора на студентите, за учебната и практическата работа; за работата на преподавателите; за завеждащите сектора: Карабаджаква, Е. К. (1924–1925), Станке Димитров – Марек (1926–1932), Благой Попов (1932), Антон Иванов (1933–1935), Борис Симов Живков (1936); за революционната дейност на учащите преди постъпването им в КУНМЗ и след завършването му; спомени на преподаватели, аспиранти и студенти. *Биогр. справка* – 2 л.

ЖИВКОВ, ГЕОРГИ ВЪЛКОВ

Сп – 2600 Б, 4 л., 1979 г., маш.

За махалата Живковската в Правец, където е родното място на дядо Христо Жив-

ков (баща на Тодор Живков); за детските години, когато са учили и помагали на родителите си; за Георги Живков (брат на Тодор Живков); за баба Маруца Живкова (майка на Тодор Живков) и нейния род. *Биогр. справка* – 1 л.

ЖИВКОВ, ЖИВКО МИТОВ (1915-2000)

Роден в с. Урбабинци (дн. с. Тошево), Видинско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1935 г. Завършва право в София (1937). Член на ЦР на БОНСС (1935–1937). Член на ЦК на РМС (1940–1942). Осъден на 7,5 г. затвор (1942). След 9 септември 1944 г. е секретар на ЦК на СНМ (1947–1949); министър на външната търговия (1952–1957); заместник-председател на МС (1959–1962; 1971–1976). Кандидат-член (1948–1954) и член (1954–1986) на ЦК на БКП; член (1962–1976) на ПБ на ЦК на БКП. Автор на мемоарните книги „Кръглата маса на Политбюро. Бележки за политиката на БКП през периода м. ноември 1962 г. – 10 ноември 1989 г.“. С., Интерпрес-67, 1991, 208 с.; „Ремсови години. Спомени“. С., Партиздат, 1981, 504 с.; „Светли образи. Спомени – очерци за Георги Димитров и 24 млади комунисти и ремсисти“. С., НМ, 1982, 287 с.

Сп – 2974 Б, 13 л., 1986 г., маш.

За деловите и политическите качества на Трайчо Костов.

ЖИВКОВ, ИВАН (ИВАН ЖИВКОВ ИВАНОВ) (1881–1965)

Роден в с. Меляне, Берковско. Член на БРСДП (т.с.) от 1910 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в СССР (1926–1945). Арестуван от НКВД (1937). През 1945 г. се завръща в България.

Сп – 647 Б, 18 л., 1963 г., маш. и рък.

За участието му в Септемврийското въстание 1923 г. в с. Лопушна (Георги Дамяново), Монтанско; за живота му като политемигрант в СССР; за дейността на комуната „Димитър Благоев“ край Полтава, Украйна.

ЖИВКОВ, МАНЧО ВЪЛКОВ

Сп – 2601 Б, 5 л., [1979 г.], маш.

За дядо Тодор Живков (дядо на Тодор Живков по бащина линия); за баба Маруца Живкова (майка на Тодор Живков); за д-р Мара Малеева; разяснения за родственията му връзка с Тодор Живков. *Биогр. справка* – 1 л.

ЖИВКОВ, НИКОЛА ХРИСТОВ

Сп – 2602 Б, 6 л., 1979 г., маш.

За гостуване при Тодор Живков във вилата в Княжево, където са били и родителите му Маруца и Христо Живкови; за баба Маруца и дядо Христо Живкови; за дядо Тодор Живков – дядото на Тодор Живков; за интереса на Тодор Живков към развитието и дейността на ТКЗС в Правец; за д-р Мара Малеева. *Биогр. справка* – 1 л.

ЖИВКОВ, ТОДОР ХРИСТОВ (1911–1998)

Сп – 2356 Б, 8 л., [1971 г.], маш.

За Георги Димитров, по случай 90 г. от рождението му. (Публикувано като предговор в двутомника „Спомени за Георги Димитров“).

ЖУЛЕВА, СТАНА

Сп – 648 Б, 1 л., 1966 г., маш.

За антифашистката дейност на българските студенти в Бърно, Чехословакия (1934–1935).

ЖУНДОВА, ЛИНА ЯНЕВА

Българка от Костурско. Член на Гръцката КП от 1943 г. Партизанка в ГДА (1947–1948). Изпращана в Полша и Унгария (1949–1953). През 1953 г. пристига със семейството си в България и се установява във Варна.

Сп – 2556 Б, 8 л., 1982 г., маш.

За дейността ѝ като ятак и партизанка в частите на ЕЛАС в Костурско (1943–1948); за емиграцията ѝ в България.

З

ЗАБУНОВ, НЕНКО ВЪЛЧЕВ (1902–)

Роден в Шумен. Член на БКП от 1929 г. Член на ОК на БКП – Шумен (1930–1933). Политзатворник (1934–1936).

Сп – 649 Б, 22 л., 1958 г., маш.

За общественно-политическата му дейност в Шумен (1920–1944); за положението и дейността на тютюневите работници в Шумен; за дейността на ОК на БКП.

ЗАГОРИЧАНИН, СПИРО ВАСИЛЕВ

Сп – 650 Б, 7 л., 1953 г., рък.

Биографични бележки за Димитър Благоев и историята на с. Загоричане, Костурско.

ЗАЛЕЖАК, МИРОСЛАВ

Сп – 651 Б, 7 л., б. д., маш.

За участието на българските студенти в съпротивителното движение на Чехословакия (1940–1945). *Чеш. ез. – 3 л. Превод – 4 л.*

ЗАНЕВ, МИЛАДИН АЛЕКСАНДРОВ (1910–1993)

Роден в с. Гълъбник, Радомирско. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1939 г. Секретар на ОК на РМС – София (1931–1934); член на ЦК на РМС (1932–1934). След 9 септември 1944 г. работи в органите на МВР (1944–1961).

Сп – 2293 Б, 30 л., 1974 г., маш.

За дейността на РМС в кв. Коньовица, София; за работата му в ОК на РМС (1930–1934).

Сп – 2332 Б, 3 л., 1976 г., маш.

Автобиографични бележки: за участието му в дейността на БКМС и РМС в София (1927–1935); за ремсовата дейност на Свилен Русев в III Мъжка гимназия в София (1930–1933) и като член на ЦК на РМС (1941–1944).

ЗАРЕВ, МИЛАН ТОНЕВ

Сп – 652 Б, 7 л., 1957 г., рък.

За дейността на Рудничарския съюз в Перник; за реч на Георги Димитров пред миньорите в Перник (1919).

ЗАХАРИЕВ, ДИМИТЪР ИВАНОВ (1884–)

Роден в Берковица. Член на БРСДП (т.с.) от 1906 г. Локомотивен машинист. Член на УС на Профсъюза на железничарите. Участва в дейността на Софийската организация на БРСДП (т.с.) и на БКП (т.с.). Работи в Софийското жп депо (1929–1938). Избран за народен представител (1940); касиран заедно с останалите депутати-комунисти (1941); въдворен в лагер (1941–1942). След 9 септември 1944 г. е народен представител във Великото народно събрание (1946).

Сп – 653 Б, 5 л., 1957 г., маш.

За подготовката и провеждането на Транспортната стачка на гара Горна Оряховица (1919–1920).

Сп – 654 Б, 3 л., 1957 г., рък.

За участието на Хараламби Стоянов в Транспортната стачка на гара Горна Оряховица (1919–1920).

Сп – 655 Б, 4 л., 1957 г., рък.

За дейността на Софийската партийна организация след разцеплението през 1903 г.

Сп – 656 Б, 3 л., 1957 г., рък.

За стачката на пернишките миньори (1906).

Сп – 657 Б, 2 л., 1957 г., рък.

За стачката на дърводелските работници от фабриката на братя Балабанови в с. Кочериново, Благоевградско (1906).

Сп – 658 Б, 4 л., 1957 г., рък.

Лични впечатления за дейността на Георги Димитров (1904–1919).

Сп – 659 Б, 3 л., 1957 г., рък.

Лични впечатления за дейността на Димитър Благоев.

ЗАХАРИЕВ, Д.

Сп – 2541 Б, 2 л., 1958 г., рък.

За стачката на пощенските работници в Кюстендил и окръга през декември 1919 – януари 1920 г.

ЗАХАРИЕВ, ПЕТЪР ЗАХАРИЕВ (1890–1977)

Роден в с. Градец, Сливенско. Член на КПСС от 1918 г. Участник в Гражданската война в Русия 1919–1920 г. Участва в Балканските войни 1912–1913 г. След демобилизацията учи в Богословския факултет в гр. Черновиц, Украйна, а през 1914 г. постъпва в Духовната академия в Петроград. По време на Октомврийската революция 1917 г. и на Гражданската война в Русия участва в организирането и ръководството на болница за ранени червеноармейци. Същевременно участва в дейността на българската комунистическа група в Петроград. През 30-те години е заместник-директор на Ленинградската болница „И. И. Мечников“. През 1941–1945 г. работи по евакуацията на Ленинград и организира болница в обсадения град.

Сп – 660 Б, 17 л., 1968 г., маш. и рък.

За участието на българи в Октомврийската революция; биографични бележки за Иван Николов Хаджииванов, Александър Иванов Парушев, д-р Петър Георгиев Данчев, Петър Вангелов Таушанов, Станю Неделчев Сапунов, Антон Миронов Мирчев, Владимир Каваев, Димитър и Добри Радкови, ген. Радко Димитриев, В. Стефчев. *Рус. ез.*

Сп – 661 Б, 26 л., 1967 г., рък.

Автобиографични бележки; за създаването и дейността на българската партийна група в Ленинград (Петроград) (1912–1918); биографични данни за: Александър Иванов Парушев, д-р Петър Георгиев Данчев, Иван Николов Хаджииванов, Петър Вангелов Таушанов, Станю Неделчев Сапунов, Антон Миронов Мирчев, Сотир Петров Черкезов, Владимир Каваев, Димитър и Добри Радкови, ген. Радко Димитриев, В. Стефчев. *Рус. ез.*

Сп – 662 Б, 3 л., б. д., рък.

За реч на Вл. И. Ленин в Большой театр – Москва (1919). *Рус. ез.*

ЗАХАРИЕВ, ПЪРВАН СИМЕОНОВ

Сп – 663 Б, 3 л., 1967 г., маш.

За Радомирската република и Владейското войнишко въстание 1918 г.

Сп – 1707 Б, 11 л., 1959 г., 1960 г., маш.

За участието му във Владейското войнишко въстание 1918 г.; сведения за дейността на политическите партии и за изборните резултати в Радомир (1919–1940).

ЗАХАРИЕВА, АТАНАСКА

Сп – 665 Б, 7 л., 1963 г., маш.

За дейността ѝ в МОПР в София след 1923 г.; за съставянето на първия комитет за пълна и безусловна амнистия в София; за изпращането на деца на загинали комунисти в СССР.

ЗАХАРИЕВИ, АТАНАСКА, БЮХНЕР И ЕНЧО

Захариев, Бюхнер Благоев (1903–1980) – роден в с. Малко Белово, Пазарджишко. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1946 г. Емигрант в СССР (1928–1946). Работи като инженер-строител. Арестуван от НКВД (1938); осъден на 5 г. ИТЛ – освободен 1941 г. През 1946 г. се завръща в България. Работи в Минпроект – София. Син на Благой Захариев.

Захариев, Енчо Благоев (1905–1980) – роден в с. Малко Белово, Пазарджишко. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1947 г. Емигрант в СССР (1928–1946). Работи като инженер-геолог. Арестуван от НКВД (1938); осъден на 8 г. ИТЛ – освободен 1941 г. През 1946 г. се завръща в България. Работи в Комисията по запасите на полезни изкопаеми – София. Син на Благой Захариев.

Сп – 664 Б, 4 л., 1960 г., маш.

За политическата дейност на Благой Захариев (съпруг и баща) (1923–1926).

ЗАХОВ, ГЕОРГИ

Сп – 667 Б, 8 л., б. д., маш.

За взаимоотношенията между организациите на БКП и ВМРО в Благоевградски окръг; за Септемврийското въстание 1923 г. в Горна Джумая (Благоевград).

ЗАХОВ, ГЕОРГИ И ДР.

Сп – 666 Б, 10 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на организацията на БРСДП (т.с.) в Горна Джумая (Благоевград) през 1913 г.; за Септемврийското въстание 1923 г.

Автори: Й. Ушаков, М. Бадински, Д. Китанов, К. Немчев, И. Захаринов.

ЗАХОВ, ЙОРДАН

Сп – 3070 Б, 2 л., 1987 г., рък.

Как жителите на с. Добринище, Благоевградско защитават истината за гибелта на своя съселанин Иван Козарев – първият партизанин в България.

ЗАХОВ, ТОДОР АТАНАСОВ

Сп – 668 Б, 2 л., 1964 г., маш.

За убийството на Симеон Кавракиров.

ЗГУРОВ, НИКОЛА ИВАНОВ (1914–1988)

Роден в с. Арда, Смолянско. Член на БКМС от 1930 г., на БКП – от 1934 г. След провал преминава нелегално в Гърция (1935–1936). През 1937 г. се завръща и излежава задочна присъда (1937–1941). Нелегален и партизанин (1941–1944). Участва в Отечествена война 1944–1945 г. След това е партиен работник.

Сп – 669 Б, 379 л., 1968 и 1976 г., маш.

За дейността му в ремсови и комсомолски организации (1930–1934); за нелегалното му преминаване в Гърция (1935–1936); за връщането му в България и престоя му в затвора (1937–1941); за партизанския му живот (1941–1944); за участието му в партизанския отряд (по-късно – бригада) „Георги Бенковски“ (1943–1944); списък на партизаните от Средногорската бригада „Георги Бенковски“; списък на 142 загинали, с които е работил Никола Згуров. *Писмо и бележки* – 10 л.

Сп – 670 Б, 3 л., 1945 г., маш.

За съпротивителното движение в III (Пазарджишка) ВОЗ и за началния период при образуването на Баташкия партизански отряд (1941–1942).

ЗДРАВКОВ, АСЕН АЛЕКСАНДРОВ (1911–)

Роден в с. Гаврил Геново, Монтанско. Член на РМС от 1933 г. Завършва ШЗО. През 1941–1944 г. е мобилизиран в армията като офицер. В началото на септември 1944 г. командваният от него взвод с оръжието си се присъединява към партизанския отряд „Христо Михайлов“. Участва в Отечествена война 1944–1945 г. След демобилизацията е учител в с. Челюстница и в Монтана.

Сп – 2786 Б, 4 л., б. д. п., рък.

За присъединяването на военна част към партизанския отряд „Христо Михайлов“ в дните преди 9 септември 1944 г. *Биогр. справка* – 1 л.

ЗДРАВКОВ, АТАНАС АТАНАСОВ (1923–1980)

Сп – 671 Б, 2 л., б. д., рък.

За участието на младежите партизани от I Средногорска бригада „Христо Ботев“ при блокадата на Стремската курия, Пловдивско.

ЗДРАВКОВ, КРЪСТЮ (КРЪСТЮ ЗДРАВКОВ АНДРЕЕВ) (1896–)

Сп – 672 Б, 3 л., 1966 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в Гражданската война в Русия (1917–1919).

ЗДРАВЧЕВ, ХРИСТО ДЕЛЧЕВ (1909)

Роден в с. Бодрово, Борисовградско (Първомайско). Завършил право в СУ. Инструктор и

деловодител на ЦК на БКП (1936–1938). След 9 септември 1944 г. посланик в Япония, Иран, САЩ.

Сп – 2767 Б, 40 л., 1978 г., рък.

За адвокатския му стаж в Хасково (1934) и при Светослав Кираджиев в София (1935); за установяване на връзки с партийни дейци и за дейността му в ОК на МОПР (1935); за работата му като инструктор и деловодител на ЦК на БКП (1937–1938) – за контакти с Никола Дончев, Станке Димитров – Марек и др.; за съвещание на инструкторите на ЦК на БКП по изпълнение решенията на VI пленум (1936); за арестуването, съдебния процес и осъждането му (1938).

Сп – 2955 Б, 22 л., 1978 г., маш.

За участието му в дейността на Помощната организация (МОПР); за работата му като инструктор (1936) и деловодител на ЦК на БКП (1937); за връзките му със Станке Димитров – Марек.

ЗИДАРОВ, КАМЕН (ТОДОР СЪБЕВ МАНЕВ) (1902–1987)

Роден в с. Драганово, Великотърновско. Драматург, поет и преводач. Член на БКП от 1944 г. През 1934 г. се установява в София и се отдава на литературна дейност. След 9 септември 1944 г. е директор на Военния театър (1945), на филиала на Народния театър (1948) и на Народния театър (1949–1956) в София. Автор на стихосбирките „Тишина“ (1936), „Антена“ (1938), „Септемврийски песни“ (1945) и на многобройни драматични творби. Превежда произведения от А. С. Пушкин, М. Ю. Лермонтов, Т. Г. Шевченко, А. Н. Островски, Анатоли Франс, Оскар Уайлд и др. Автор на мемоарните книги „Броеница на времето. Спомени“. С., Партиздат, 1981, 296 с.; „Звезди от голямата плеяда. Спомени и размисли“. С., НМ, кн. 1, 1973, 271 с. и кн. 2, 1978, 264 с.; „Изкуство и живот, неподвластни на забора. Спомени“. С., НИ, 1983, 232 с.; „Пламъци от изпепеляваща любов. Спомени“. С., БП, 1986, 240 с.; „С Асен Разцветников в живота и поезията. Спомени и размисли“. С., БП, 1976, 204 с.

Сп – 2287 Б, 85 л., 1975 г., маш.

За политическото състояние в страната (1930–1940); за преврата на 19 май 1934 г.; за дейността на пролетарските писатели през този период и връзките им със съветската легация; за образуването на Българо-съветско дружество (1934).

ЗИКУЛОВ, ВАСИЛ САВОВ (1923)

Роден в с. Ичера, Сливенско. Член на РМС от 1939 г., на БКП – от 1942 г. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в армията. Завършва ВА „М. И. Фрунзе“ (1947–1950) и Висшата ВА на Генералния щаб на Съветската армия (1960).

Сп – 2268 Б, 20 л., б. д., маш.

За създаването на партизанска чета в Ямболско (1942); за дейността на партизанския отряд „Смърт на фашизма“ в Бургаски окръг (1943–1944).

ЗИНКЕН, ПИТЪР

Сп – 2444 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За участието му като секретар в Комитета за защита на обвиняемите от процеса за пожара в Райхстага (1933).

ЗЛАТАНОВ, БОРИС ИВАНОВ

Сп – 2570 Б, 5 л., 1983 г., маш.

За участието му в Септемврийското въстание 1923 г. в с. Трайково, Монтанско и за обсадата на казармите в Лом.

ЗЛАТАНОВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР п. ЗЛАТАНОВ КАРААТАНАСОВ)

(1897–)

Роден в с. Бобища, Костурско. Член на БРСДП (т.с.) от 1917 г. Телеграфист. От 1922 г. живее в Търговище. Участник в нелегалната дейност на БКП; политзатворник (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е член на ГК и ОК на БКП – Търговище; председател на ИК на ГНС – Търговище (1950–1959).

Сп – 673 Б, 28 л., 1963 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в Транспортната стачка в Шуменско през 1919 г. и в Септемврийското въстание 1923 г.; за участието му в нелегална дейност (1925–1941); за арестуването и осъждането му (1943).

ЗЛАТАНОВ, ТОДОР ХРИСТОВ (1911–)

Роден в с. Горник, Плевенско. Член на БКП от 1934 г. Политзатворник (1934–1939). Партизанин (1944).

Сп – 674 Б, 31 л., 1969 г., маш. и рък.; препис (маш.) – 13 л.

За живота и дейността на политзатворниците в Плевенския, Шуменския и Сливенския затвори (1934–1939).

Сп – 3061 Б, 83 л., [1974 г.], рък. – 36 л.; препис (маш.) – 47 л.

Автобиографични бележки; за дейността на партийната организация в с. Горник, Плевенско (1918–1944); за престоя му в затвора (1934–1939); за участието му в нелегалната дейност на БКП и като партизанин (1944).

ЗЛАТАРЕВ, НИКОЛА**Сп – 675 Б, 7 л., 1965 г., маш.**

За Септемврийското въстание 1923 г.; за събитията през 1925 г. в Копривщенския край; за четническото движение (1924–1925).

ЗЛАТАРОВ, КРЪСТЮ**Сп – 676 Б, 2 л., 1949 г., маш.**

За събитията около Деветоюнския преврат и Септемврийското въстание 1923 г. в Ямболския край.

ЗЛАТАРСКИ, ПЕТКО ТОШЕВ (1892–1974)

Роден в с. Трудовец, Ботевградско. Член на БКП от 1918 г. Секретар на печатарската секция в София (1912). Пълномощник на ЦК на БКП за Ботевградския край (1919–1923). Член на Военната комисия на ЦК на БКП (1923). След 9 септември 1944 г. работи в ГК на БКП – София.

Сп – 677 Б, 45 л., 1971 г., маш.

Автобиографични бележки: за работата му като печатар в София от 1908 г.; за участието му в синдикалната организация на печатарите; за работата му в партийната печатница в София след 1911 г.; за участието му в I Световна война; за работата му като окръжен организатор на БКП (т.с.) в Ботевградско; за образуването на нови партийни организации в района; за участието му в дейността на Военната комисия на БКП (1923); за създаването на Съюза на инвалидите, вдовиците и сираците от войната (1922); за дейността на Софийската партийна организация (1925–1934); за съпротивителното движение (1941–1944).

ЗЛАТАРСКИ, ПЕТКО ТОШЕВ И ДР.

Сп – 678 Б, 26 л., 1957 г., маш.

Протокол от изказвания на стари партийни дейци за дейността на БКП и Трудовия блок в изборната борба в София през 1932 г.

Автори: Асен Бояджиев, Никола Петров Ночевски, Маня Енчева, Георги Стоянов Анев, Траяна Спасова, Борис Милев, Спас Георгиев, Иван Стоянов, Янко Петков, Стефана Клинчарова.

ЗЛАТЕВА, ГАНУША ИВАНОВА (1878–)

Родена в Шумен. Акушерка. В нейния дом в София са провеждани нелегални заседания на ЦК на БКП (1923); там е убит в престрелка с полицията Димитър Гичев, а Иван Пашов – ранен.

Сп – 679 Б, 3 л., 1945 г., маш.

За заседание на ЦК на БКП в дома им в София след 1923 г.; за убийството на Димитър Гичев и раняването на д-р Иван Пашов; за отношението на властта към нейното семейство.

ЗЛАТИНЧЕВ, ЙОРДАН НИКОЛОВ (1893–)

Роден в Кюстендил. Член на БРСДП (т.с.) от 1913 г. Дългогодишен участник в дейността на синдикалните организации – ОРСС и НРПС. След 9 септември 1944 г. продължава синдикалната си дейност: член на ЦС на БПС (1945–1961); член на ИБ на ЦС на БПС.

Сп – 680 Б, 14 л., 1963 г., маш.

За участието му в I Световна война; за обществено-политическата и синдикалната му дейност след войната; за участието му в Антивоенния комитет (1929); за пътуванията му в различни градове по партийни задачи.

ЗЛАТКОВ, КОСТАДИН

Сп – 681 Б, 3 л., 1956 г., рък.

За посещенията на Димитър Благоев в Дупница (1914).

ЗЛАТКОВ, МАНОЛ (МАНОЛ ЗЛАТКОВ АНГЕЛОВ) (1887–)

Роден в Берковица. Член на БРСДП (т.с.) от 1907 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. След въстанието емигрира в Югославия (1923–1926) и в СССР (1926–1944). Арестуван от НКВД и изпратен в изправителен трудов лагер (1938–1941). През 1944 г. се завръща в България и живее в Берковица.

Сп – 682 Б, 9 л., 1951 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Берковска околия; отговори на въпросника за Септемврийското въстание 1923 г.

ЗЛАТКОВА, ГИНА (АНГЕЛИНА) МИТОВА (1887–1981)

Родена в Шумен. Член на БРСДП (т.с.) от 1911 г. Завършва Педагогическо училище в Шумен. Учителка в Берковско. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП след въстанието. Съпруга на Манол Златков Ангелов, емигрант в Югославия и СССР (1923–1944).

Сп – 683 Б, 18 л., [1969 г.], маш.

За учителската ѝ дейност в селата Клисурса и Калиманци, Берковско; за Септемврийското въстание 1923 г. в Берковския край; за нелегалната дейност в района след 1923 г.; за арестите ѝ в полицията и престоя ѝ в затвора; за работата ѝ като учителка в с. Чотрова махала, Асеновградско след 1932 г.

ЗЛАТКОВА, ЗЛАТКА ЙОРДАНОВА (1910–)

Родена в Пловдив. Член на БКМС от 1927 г., на БКП – от 1931 г. Следва медицина в Прага (1932–1935). Технически сътрудник на ЦК на БКП; укрива нелегални. След 9 септември 1944 г. работи като лекар в София (1944–1968).

Сп – 684 Б, 26 л., 1970 г., рък.; препис (маш.) – 14 л.

За антифашистката дейност на българските студенти в Прага (1931–1934); за работата ѝ като куриер на ЦК на БКП до Австрия (1931–1935).

ЗНАМЕНОВ, ДИМИТЪР НЕДЕЛЧЕВ (1900–)

Роден в Силистра. Родителите му са преселници от Източна Тракия (Одринско). Завършва агрономство в гр. Табор, Чехия. Сътрудник на съветското разузнаване (от 1939 г.). Разкрит и осъден на 7 г. затвор. След 9 септември 1944 г. живее в Русе. Работи като скулптор. Член на БКП.

ЧП – 151 Б, необработено:

– 136 л., б. д.–1986 г., маш.

Автобиографични бележки: за следването му в гр. Табор (1921–1926); за задържането му в Дирекцията на полицията и престоя му в затвора (1942–1944); за дейността му след 9 септември 1944 г.; за дейността на Манол Манолов и на Васил Иванов Ванков.

ЗНЕПОЛСКИ, ДЕНЧО (МЛАДЕН ГЮРОВ ГИГОВ) (1920–1989)

Роден в с. Ярловци, Пернишко. Член на РМС от 1935 г., на БКП – от 1939 г. От февруари 1943 г. е нелегален и се включва в партизанското движение в Югославия. От юни 1943 г. е в Трънския партизански отряд, по-късно – негов командир. Участва в Отечествена война (1944–1945) като командир на Първи гвардейски полк. След войната служи в БНА. Завършва ВА в Москва. Има военен чин генерал-лейтенант. Кандидат-член на ЦК на БКП (1966–1976). Автор на мемоарната книга „Посмъртна изповед“. С., ИК „Хр. Ботев“, 1997, 526 с.

Сп – 685 Б, 85 л., 1976 г., маш. и рък.

За дейността на войнишкия партизански батальон „Христо Ботев“; за дейността на Трънския партизански отряд (1942–1944); за похода на I Софийска партизанска бригада; данни за партизански отряди в I ВОЗ.

Сп – 686 Б, 38 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на партизанското движение в Трънско (1943–1944). *Допълнителни сведения* – 3 л.

Сп – 687 Б, 2 л., 1946 г., 1977 г., маш.

За въоръжената акция на Босилеградския партизански отряд през юли 1944 г.

ЧП – 118 Б, необработено:

– б. л., б. д., маш.

За дейността на майор Уилям Франк Томпсън сред българските партизани (1944).

ЗОГРАФСКИ, ДИМИТЪР ИВАНОВ (1883–1971)

Роден в Кочериново, Дупнишко. Член на БЗНС. Завършва Земеделско училище в Садово, Пловдивско (1902). Активен участник в дейността на БЗНС; министър в правителството на Александър Стамболийски; депутат (1936). Автор на книгата „Кочериново в спомените на Димитър Зографски“.

Сп – 688 Б, 3 л., б. д., маш. и рък.

За дейността на Димо Хаджидимов.

ЗОЛТАН, ФОДОР (1911–)

Роден в Будапеща. Член на Съюза на комунистическата младеж от 1929 г., на Унгарската КП – от 1934 г. Интербригадист в Испания (1938). Емигрант в СССР (1939–1943). Прехвърлен нелегално в Унгария; заловен и изпратен в лагер (1943–1945). След войната работи в ЦК на Унгарската КП (1945–1951). Главен редактор на унгарското издание на в. „За траен мир и народна демокрация“ (1953–1956). Съветник в МВнР (1957–1967).

Сп – 689 Б, 17 л., 1965 г., маш.

За срещи с Георги Димитров (1934–1945). *Унг. ез.* – 6 л. *Превод* – 10 л. *Биогр. данни* – 1 л.

ЗОНКОВ, ИВАН ИЛИЕВ

Сп – 690 Б, 4 л., 1933 г., маш.

За взаимоотношенията между земеделци и комунисти на 9 юни 1923 г. в Плевен.

ЗУРЛОВ, ИВАН НИКОЛОВ (1912–1989)

Роден в с. Макреш, Видинско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1932 г. Секретар на РК на РМС; секретар на ОК на БКП – Видин. Нелегален и партизанин (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи като организационен работник; политически офицер в армията; съветник в българското посолство в Москва (1953–1957); парторг на ЦК на БКП в СССР (1957–1961); легационен съветник в МВнР. Автор на „Записки на политкомисаря. Юни 1941 – септември 1944“. С., Изд. на БКП, 1969, 392 с.

Сп – 691 Б, 18 л., 1948 г., б. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Макреш; за участието му в партийното и младежкото движение във Видинския край; за преминаването му в нелегалност (1941); за партизанската дейност във Видинско (1943–1944).

Сп – 692 Б, 24 л., б. д., маш. и рък.

За създаването и дейността на партизанските отряди „Георги Бенковски“ във Видинско и „Стефан Караджа“ в Ломско (1943–1944). *Писмо* – 2 л.

И

ИБОШЕВ, ПАВЕЛ П.

Сп – 693 Б, 1 л., 1948 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в селата Церово и Ветрен, Пазарджишко.

ИВАНОВ, АЛЕКСАНДЪР В.

Сп – 694 Б, 2 л., 1964 г., маш.

За погребението на баба Иванка Ботева (1912); за участието му в кръжока на Клара Цеткин в Германия и за среща с Вл. И. Ленин в Швейцария.

ИВАНОВ, АЛЕКСАНДЪР

Сп – 695 Б, 1 л., 1959 г., маш.

За дейността му във Варненската партийна организация (1919–1923); за акция по набавяне на оръжие във Варна (1921).

ИВАНОВ, АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ

Сп – 696 Б, 11 л., 1962 г., маш.

За арестуването на германския легационен персонал начело с посланика Бекерле на Свиленградската гара и за други събития около 9 септември 1944 г. *Писма* – 2 л.

ИВАНОВ, АСЕН АЛЕКСИЕВ

Сп – 697 Б, 43 л., 1962 г., маш.

За създаването и дейността на УСДО в Пазарджик (1905–1918); за учителското движение (1919–1923); за професионалното учителско движение в Пазарджишко (1925–1934).

ИВАНОВ, АСЕН ЦВЕТАНОВ

Роден в с. Ерден, Монтанско. Член на БКП от 1919 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. След поражението на въстанието се крие в нелегалност до амнистията.

Сп – 699 Б, 7 л., 1956 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в района на гара Бойчиновци и участието на Ерденската партийна организация в него.

ИВАНОВ, АСЕН ЦВЕТАНОВ И ГЕОРГИ АНТОНОВ МИЛЕВ

Сп – 698 Б, 13 л., б. д., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в селата Бойчиновци и Ерден, Михайловградско.

ИВАНОВ, БЛАГОЙ ЕВТИМОВ (1891–1951)

Роден в с. Клисуре (дн. в Сърбия). Член на БКП от 1919 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в Югославия (1923–1925) и в СССР (1925–1943). Интербригадист в Испания (1937–1939). Спуснат с парашут при югославските партизани (1943), откъдето се свързва с българските партизани. Член на ЦК на БКП и на ГЩ на НОВА (1944). След 9 септември 1944 г. е помощник-министър на отбраната; главен директор на Трудова повинност; помощник-министър и министър на строежите и пътищата. Член на ЦК на БКП (1945–1951).

Сп – 700 Б, 8 л., [1945 г.], б. п., маш.

За оперативния план на ГЩ на НОВА за превземането на София на 9 септември 1944 г.

ИВАНОВ, ГЕОРГИ ТОДОРОВ (1897–1985)

Роден в Пловдив. Член на БКП от 1919 г. Участва в I Световна война. Политемигрант в СССР (1934–1945); завършва КУНМЗ. Арестуван от НКВД (1941) и осъден на 3 г. ИТЛ; освободен 1942 г. През 1945 г. се завръща в България; партийен работник.

Сп – 2812 Б, 3 л., 1984 г., маш. (ксерокопие)

За познанството му с Георги Ликин (Дед) като политемигрант в СССР; за отношението на Йордан Кискинов и Продан Табаков към Георги Ликин.

ИВАНОВ, ГЕОРГИ И ИВАН ПАПАЗОВ

Сп – 701 Б, 3 л., 1949 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. и събитията през 1925 г. в с. Водица, Поповско.

ИВАНОВ, ИВАН КИРИЛОВ (1909–)

Роден в с. Телиш, Плевенско. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1934 г. Политзатворник (1934–1937). Въдворен в лагер (1941–1943).

Сп – 704 Б, 9 л., 1969 г., маш.

За участието му в дейността на БКМС и спартаковите чети в Плевен (1921–1923); за участието му в нелегалната дейност на БКП и РП; за попадането му в затвора (1936–1937; 1939) и в концлагер (1941–1943).

ИВАНОВ, ИВАН МАРИНОВ

Сп – 703 Б, 5 л., 1968 г., рък.

За участието му в четвъртата нелегална конференция на БКМС в София (1935).

ИВАНОВ, ИВАН ПЕТРОВ

Сп – 1504 Б, 2 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. и събитията през 1925 г. в с. Зараево, Поповско.

ИВАНОВ, ИЛИЯ НИКОВ (1909–)

Роден в с. Сребърна, Силистренско. Член на ДРО от 1927 г., на БКП – от 1934 г. Политзатворник (1936; 1943). Секретар на организацията на БКП в с. Сребърна (1936–1944).

Сп – 2632 Б, 30 л., 1983 г., маш.

За положението на добруджанското население в условията на румънска окупация (1913–1916); за дейността му в ДРО (1927–1940) и в БКП (1936–1944).

ИВАНОВ, К.

Сп – 708 Б, 4 л., б. д., рък.

За събитията около 9 юни и Септемврийското въстание 1923 г. в с. Гаганица, Берковско.

ИВАНОВ, НИКОЛА ТОНЕВ (1913–)

Роден в с. Курт-дере, Лозенградско. Член на БКП от 1934 г. Политзатворник (1934–1940). Оказва помощ на политзатворници (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е офицер във ВМФ – Варна (1944–1958).

Сп – 2248 Б, 3 л., 1948 г., маш.

За срещи и разговори с Йордан Лютибродски в Русе и София (1934) и във Варненския затвор (1935).

ИВАНОВ, ПЕШО ИЛИЕВ

Сп – 709 Б, 1 л., 1953 г., маш.

За укриването на Георги Димитров в София през септември 1923 г.

ИВАНОВ, РАЙНО (РАЙНО ИВАНОВ ЧИПИЛЕВ) (1904–)

Роден в с. Дълбоки, Старозагорско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1930 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Секретар на РК на БКП (1934–1941). Политзатворник (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на БКП – Стара Загора; председател на ОК на ОФ – Стара Загора и др.

Сп – 710 Б, 26 л., б. д. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Дълбоки.

ИВАНОВ, ТОДОР ДОБРЕВ

Сп – 714 Б, 3 л., 1949 г., маш.

За антифашистката дейност в с. Маково, Поповско (1931–1944).

ИВАНОВ, ЦАНО ПЕШЕВ

Сп – 1539 Б, 3 л., 1960 г., маш.

За работата на комунистите в Държавната печатница (1935–1944).

ИВАНОВ, ЦЕКО (ЦЕКО ИВАНОВ ДРАГАНОВ) (1902–)

Роден в с. Видлица, Монтанско. Член на БКМС от 1919 г., на ВКП (б) – от 1927 г., на БКП – от 1945 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в Югославия и СССР (1925–1945). Завършва КУНМЗ (1925–1930). През 1945 г. се завръща в България. Работи в ОблК на БКП – Враца (1945–1948); в Политотдела на Автомобилен транспорт (1949–1951); в Управление Автомобилен транспорт (1951–1961).

Сп – 715 Б, 4 л., 1948 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Соточино (Гаврил Геново), Монтанско.

Сп – 716 Б, 18 л., 1970 г., маш.

За дейността на партийната организация в с. Соточино (Гаврил Геново), Монтанско (1919–1923).

ИВАНОВ, ЩЕРЮ МИХАЙЛОВ (1886–)

Роден в Дупница. Член на БРСДП (т.с.) от 1905 г. Участва в дейността на БКП в Дупница (1919–1923) и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 717 Б, 25 л., 1968 г., маш.

За дейността на Дупнишката партийна организация (1906–1944); за срещи и разговори със Станке Димитров – Марек и Коста Петров; за дейността на Дупнишката комуна (1920–1922).

ИГЛЕВ, ФЕРДИНАНД ТОДОРОВ (1891–)

Роден в Перник. Дългогодишен миньор. Активен участник в дейността на партийната и синдикалната организации в Перник. Интерниран в концлагерите „Гонда вода“ и „Еникьой“ (1941–1943).

Сп – 718 Б, 183 л., 1957 г., маш.

Автобиографични бележки: за детските му години; за постъпването му в мина Перник (1905); за стачката в мината (1906); за участието му в рудничарското синдикално движение; за връзките на Георги Димитров с пернишките миньори; за дейността на Темелко Ненков и Александър Миленов; за Транспортната стачка (1919–1920); за събитията през 1923 г.; за участието му в партийна и синдикална дейност след 1925 г.; за интернирането му в лагерите „Гонда вода“, Асеновградско и „Еникьой“, Ксантийско (1941–1943); за събитията в Перник около 9 септември 1944 г. *Рецензия* – 5 л.

ИГНАТОВ, АЛЕКСАНДЪР

Сп – 720 Б, 2 л., 1946 г., маш.

За живота и партийната дейност на Георги Владимиров Иванов – Густо в София (1941–1944).

ИГНАТОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ ИГНАТОВ ТОНЧЕВ) (1888–1979)

Роден в с. Драгичево, Пернишко. Член на БРСДП (т.с.) от 1916 г. От 1905 г. започва работа в железопътния транспорт – шлосер, машинист. Работи в Горна Оряховица, Перник и София. Активен участник в дейността на железничарския синдикат.

Сп – 721 Б, 8 л., 1960 г., маш.

За дейността му в Съюза на транспортните работници в Горна Оряховица (1906–1919).

Сп – 722 Б, 5 л., 1960 г., маш.

За борбите между БРСДП (т.с.) и широките социалисти в Железничарския съюз (1906–1919).

Сп – 723 Б, 5 л., 1960 г., маш.

За отношението на широките социалисти към работническото движение и за борбите на железопътния персонал за подобрене на материалното положение на работниците; за общата железничарска стачка (1906–1907).

Сп – 724 Б, 3 л., 1960 г., маш.

За отношението на БРСДП (т.с.) към Балканската и I Световна войни; за доставянето на хартия за в. „Работнически вестник“ от Ниш в София (1915).

Сп – 725 Б, 4 л., б. д., маш.

За просветната дейност на комунистите сред железопътния персонал (1908–1923).

Сп – 726 Б, 37 л., 1959 г., маш.

За борбите на пернишките миньори (1906–1944); за ролята на Георги Димитров и Темелко Ненков в тях; за Синдиката на транспортните работници; за дейността на РМС и на РП в Перник.

Сп – 727 Б, 7 л., 1959 г., маш.

Автобиографични бележки: за работата му в железопътния транспорт в Горна Оряховица, Перник и София (1906–1938).

Сп – 728 Б, 12 л., б. д., маш.

За транспортната стачка на гара Горна Оряховица (1906–1907); за дейността на железничарския синдикат в Горна Оряховица; за участието му във войните (1912–1918) като железопътен служител.

Сп – 729 Б, 10 л., [1970 г.], маш.

За борбите на транспортните работници (1915–1918); за Транспортната стачка в София и Перник (1919–1920). *Писмо* – 3 л.

Сп – 730 Б, 4 л., 1960 г., маш.

За дейността на Благой Захариев в Перник (1920–1923).

Сп – 731 Б, 8 л., 1958 г., маш.

За срещи с Георги Димитров и впечатления от неговата дейност.

ИГНАТОВ, ИГНАТ ИВАНОВ (1895–)

Роден в с. Смилец, Панагюрско. Член на БКП от 1919 г. Управител на кооперация „Освобождение“ – Пазарджик (1921–1923). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. От 1926 г. живее в Пловдив. Подпомага с материални средства БКП. След 9 септември 1944 г. е председател на Наркооп; началник на отдел „Търговия“ при ОНС – Пловдив.

Сп – 706 Б, 19 л., 1958 г., маш.

За събитията около Юнското и Септемврийското въстания 1923 г. в Пазарджишко; за убийството на Александър Стамболийски; данни за убити активисти от Пазарджик. *Писмо* – 1 л.

Сп – 707 Б, 18 л., [1957 г.], маш.

За дейността на партийната организация в Пазарджик (1919–1923); за събитията около Юнското и Септемврийското въстания 1923 г. в Пазарджишко; за срещи със Станке Димитров, Тодор Димитров, Яко Доросиев и Димо Хаджидимов; за работата му в партийната печатница в София.

ИГНАТОВ, ИГНАТ ИВАНОВ И ДР.

Сп – 705 Б, 4 л., 1953 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. и събитията през 1925 г. в с. Медово, Чирпанско.

Автори: Стоил Пенев Ауски, Господин Димитров Аралов, Вълчо Иванов.

ИГНАТОВ, ИГНАТ СТОЯНОВ

Сп – 732 Б, 8 л., б. д. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Лопушна и Берковица, Монтанско; сведения от Лукан Тончов Георгиев и Иван Симеонов от с. Меляне за пътуването на Георги Димитров и Васил Коларов към границата с Югославия след разгрома на въстанието; сведение от Борис Иванов Якимов от с. Лопушна за групата на поп Андрей.

ИГНАТОВ, КИРИЛ И ДР.

Сп – 733 Б, 2 л., 1962 г., маш.

За дейността на партийната група и на секцията на Транспортния съюз при Телеграфопощенската станция в Пловдив (1920–1930).

Автори: Никола Цветков, Стефан Василев.

ИГНАТОВ, ПЕТЪР ИВАНОВ (1920–)

Роден в Димово, Видинско. Член на БКП от 1941 г. Въдворяван в лагер (1941–1943). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на РМС (1945–1946); в МВР (1946–1959); главен директор на „Балкантурист“ (1959–1963); заместник-председател на Комитета по туризма (1963–1968); търговски представител в Алжир (1968–1972) и др.

Сп – 734 Б, 21 л., 1967 г., маш.

За работата му като охрана на Георги Димитров (1948–1949).

ИГНАШИЯК-МИНКОВСКА, ЯНИНА (1905–)

Родена в Лодз, Полша. Член на Полската КП от 1929 г. Депутат в полския Сейм (1932–1935). Политемигрантка в СССР (1935–1946). Делегат на VII конгрес на Коминтерна (1935). През 1946 г. се завръща в Полша. Работи в Краковския ОблК и в ЦК на ПОРП.

Сп – 719 Б, 9 л., 1967 г., маш.

За акция в Лодз за освобождаване на Георги Димитров (1933). *Пол. ез.* – 4 л. *Превод* – 4 л. *Биогр. данни* – 1 л.

ИГОВ, АНГЕЛ СТАНКОВ (1898–)

Роден в Берковица. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1922 г. Участник в Септемврийс-

кото въстание 1923 г. Емигрант в Югославия (1923–1928), Чехословакия (1928–1935), СССР (1935–1948). Сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП. В СССР завършва медицина. През 1948 г. се завръща в България. Главен лекар на Минералните бани – Вършец; медицински подполковник в МВР.

Сп – 735 Б, 26 л., 1966 г., маш. и рък.

За дейността на българските студентски дружества в Прага и Бърно, Чехословакия (1928–1932); за дейността му в Чехословакия и Виена като сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП.

ИГОВ, ИВАН ДЕНКОВ (1903–)

Роден в Цариброд. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1924 г. От 1921 г. работи като шлосер в жп депо – София. Политзатворник (1928–1932). Укрива в дома си нелегални дейци на БКП. След 9 септември 1944 г. работи в жп завод „Г. Димитров“ – София.

Сп – 736 Б, 14 л., 1972 г., рък.; препис (маш.) – 7 л.

За живота и партийно-политическата дейност на комунистите в Софийския и Ломския затвори (1928–1932).

Сп – 737 Б, 14 л., 1972 г., рък.

За дейността на партийната организация в Главната железопътна работилница и в железопътен район – София (1924–1928); за провала и съдебния процес на ЦК на БКП (1928); за престоя му в затвора (1928–1932).

ИКОНОМОВ, МАТЕЙ СПАСОВ (1871–1960)

Роден в Сопот. Драматичен артист, режисьор, театрален деятел. Организира театър в Разград (1895), любителски театрални трупи в Сопот, Карлово, Пазарджик; създава пътуващия „Съвременен театър“ (1902–1905); организира и ръководи пътуващата театрална трупа „Родна сцена“ (1923–1928). Като режисьор поставя редица пиеси със социална тематика. Автор на 14 пиеси със сюжет от историческото минало, войните и социалния живот.

Сп – 2686 Б, 9 л., 1960 г., маш.

За Димитър Благоев и I конгрес на БКП, проведен в театър „Корона“ (1919); за Христо Благоев, брат на Димитър Благоев; за семейството на Димитър Благоев; за връзките му с македонски дейци.

ИЛЕЙШ, ДЮЛА

Сп – 2458 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За срещи и разговори на унгарски писатели с Георги Димитров в София (1947). (Превод от унг. ез.).

ИЛИЕВ, АНГЕЛ

Сп – 738 Б, 11 л., б. д., рък.; препис (маш.) – 5 л.

За партийно-политическата дейност на българските студенти в Бърно, Чехословакия (1926–1928).

ИЛИЕВ (ПОПИЛИЕВ), АСЕН ИВАНОВ

Сп – 739 Б, 3 л., 1954 г., рък.

За преминаването на партизанския отряд на Дичо Петров през гара Лакатник (1944).

ИЛИЕВ, АСЕН МИЛАНОВ**Сп – 740 Б, 2 л., 1952 г., маш.**

За създаването на Първа софийска партизанска бригада (май 1944); за похода ѝ към Рила и за убийството на Свилен Русев (16 май 1944).

ИЛИЕВ, БОЧО (БОЧО ИЛИЕВ БОЧЕВ) (1904–)

Роден в с. Слатина, Ловешко. Член на БКП от 1923 г. Основател на РКС (1926) и на Земеделската камара (1938) в Плевен. Интерниран за комунистическа дейност (1939–1940; 1941–1942). След 9 септември 1944 г. е председател на РКС в Плевен (1944–1947), ръководител на дирекцията за ТКЗС към ЦКС (1947–1949), заместник-завеждащ „Селотдел“ в ЦК на БКП (1949); началник на отдел в МЗ (1950–1952), председател на ТКЗС в с. Слатина (1954–1961), съветник в МС по селскостопанските въпроси (1961–1963). Автор на мемоарните книги „Димитров през онези дни. Спомени“. С., НМ, 1986, 172 с.; „Преломни години. Спомени“. С., Партиздат, 1977, 526 с.

Сп – 2663 Б, 29 л., 1971 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров и Васил Коларов по изготвяне и приемане на Закона за трудовата поземлена собственост и организиране ТКЗС.

ИЛИЕВ, ВАСИЛ**Сп – 741 Б, 1 л., 1960 г., маш.**

За дейността на Борис Хаджисотиров в Сливен през 1923 г.

ИЛИЕВ, ВЪТО (ВЪТО ИЛИЕВ ИВАНОВ) (1894–1972)

Роден в с. Струпец, Врачанско. Член на БКП от 1919 г. Адвокат. Секретар на организацията на БКП в родното си село (1920–1923). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Член на ОК на БКП – Враца. Концлагерист и политзатворник (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на БКП – Враца; преподавател в Школата на МВР – София.

Сп – 742 Б, 108 л., 1968 г., маш.

За ученическите и младежките му години; за участието му в I Световна война; за дейността му като секретар на партийната организация на БКП (т.с.) в с. Струпец (1919–1923); за Септемврийското въстание 1923 г.; за събитията във Враца след атентата в София (1925); за процеса на ЦК на БКП (1928–1930); за участието му в нелегалната дейност на БКП във Врачанския район; за престоя му в лагера „Еникьой“ (1941–1942) и в затвора (1942–1944).

ИЛИЕВ, ДИМИТЪР ДИМИТРОВ (1895–1965)

Роден в с. Соточино (дн. Гаврил Геново), Монтанско. Член на БКП от 1919 г. Завършва право в София; стопански науки в Инсбрук, Австрия; специализира наказателно право в Берлин. Член на ръководството на Софийската военна организация на БКП (1924–1925). Емигрант (1929–1940). Аспирант в МЛШ – Москва (1934). Интербригадист в Испания (1937–1938). През 1940 г. се легализира в България. Въдворен в лагер (1941–1943). След 9 септември 1944 г. е пълномощен министър в Швеция, Берлин, Мадрид; пълномощен министър в Дирекцията по вероизповеданията.

Сп – 744 Б, 15 л., 1953 г., маш.

За създаването на партийната и комсомолската организации в Кърджалийския край (1920–1923); данни за активни участници в партийната и синдикалната дейност в Кърджали.

Сп – 745 Б, 40 л., 1965 г., маш.

За партийно-политическата дейност на българските студенти в Австрия (1919–1922); за работата му като окръжен организатор на БКП в Кърджали (1922–1924); за партийната му работа в Париж (1926–1927) и Берлин (1927–1931); за работата му като сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП.

Сп – 746 Б, 9 л., 1962 г., маш.

За създаването и дейността на партийната група в Грац, Австрия (1920–1923); за дейността на нелегалния канал от България през Югославия за Австрия и Германия (1923–1926).

Сп – 2254 Б, 6 л., 1948 г., маш.

За възстановяване на партийните организации и създаване на легална РП след Септемврийското въстание 1923 г.; за провеждането на Витошката партийна конференция (1924) и нейните решения; за дейността на Военната организация на БКП (1923–1926) и др.

ИЛИЕВ, ИВАН ТОДОРОВ (1921)

Роден в с. Кайнарджа (дн. с. Извор), Бургаско. Член на РМС от 1938 г., на БКП – от 1944 г. Интерниран в лагер (1942–1943). След 9 септември 1944 г. завършва ВИИ „К. Маркс“ – София (1950–1954). Работи в Ленински РК на БКП – София (1954–1958); в радио София (1958–1966); в редакцията на в. „Икономически живот“ (1966–1986); журналист и публицист.

Сп – 3113 Б, 41 л., 1988 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на РМС в Бургас (1938–1942); за участието му в дейността на РМС в София (1942–1944); за укриването на Руси Христов (1942); за провала и престоя му в лагерите „Еникьой“ и Тодоровци край Царево село (1943); за работата му след 9 септември 1944 г.; за работата му във в. „Икономически живот“ (1966–1986).

ИЛИЕВ, ИВАН

Сп – 747 Б, 11 л., 1949 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Поповско.

ИЛИЕВ, ИГНАТ (ИГНАТ ИЛИЕВ ТАЛЯНСКИ) (1889–)

Роден в с. Гранитово, Београдчишко. Безпартиен. Завършил Ломското педагогическо училище (1908) и Военното училище в София. Поддържал контакти с дейци на БКП; укривал комунисти. Осъден на 10 г. затвор (1935) като офицер-републиканец; по-късно – амнистиран. След 1944 г. е народен представител (1945–1948); о. з. генерал.

Сп – 748 Б, 7 л., [1967 г.], маш.

Как партията узна заповедта за арести на ръководните комунисти в навечерието на Септемврийското въстание 1923 г. във Видин.

Сп – 1846 Б, 17 л., 1958 г., маш.

За осуетяването на ареста на партийни дейци във Видин в навечерието на Септемврийското въстание 1923 г. *Декларации* от Иван Георгиев Василев и Йосиф Сабетай Пилов за участието им в нелегалната дейност на БКП.

ИЛИЕВ, ИЛИЯ (ИЛИЯ ДИНЕВ ПОПИЛИЕВ)

Сп – 750 Б, 126 л., 1962–1964 г., маш.

За дейността на Новозагорската партийна организация (1918–1922) и Септемврийското въстание 1923 г.; за включването му в организацията на БКП (т.с.) в Нова Загора (1919); за участието му като гост на I конгрес на БКП (т.с.) (1919); за

образуването и дейността на младежкото комунистическо дружество в Нова Загора (1919–1923); за създаването и дейността на Военната организация на БКП (т.с.) в Нова Загора; за състава на партийната и на младежката организации; за спечелването на общинските избори и създаването на Новозаторската комуна (1920); за работата му в София (1922–1924); за арестуването му и престоя в затвора (1925–1926); спомени и сведения за дейността на Петко Енев, Костадин Стоянов Донски, Кузман Стойков Гайдов. *Писмо* – 1 л.

ИЛИЕВ, КОСТА ИВАНОВ (1902–1977)

Роден в с. Ветрен, Пазарджишко. Член на БКП от 1922 г. Участник в нелегалната дейност на БКП; ятак и помагач (1941–1944); осъден на 15 г. затвор (1943).

Сп – 752 Б, 9 л., 1959 г., маш.

Автобиографични бележки за нелегалната му партийна дейност в периода 1922–1944 г. в района на Белово, Пазарджик, гара Септември и др.; за участието му като ятак и помагач в съпротивителното движение 1941–1944 г. в района на Родопите.

ИЛИЕВ, ПЕТКО СТ.

Сп – 753 Б, 2 л., 1950 г., рък.

За съпротивителното движение в Добруджа през 1944 г. (за един епизод от дейността на Добруджанската партизанска чета и за смъртта на ятака Сандю (Александър) Йорданов Гичев).

ИЛИЕВ, ПЕТЪР ПОПНИКОЛОВ

Сп – 756 Б, 20 л., 1960 г., маш.

За дейността на партийната организация в Централната телеграфо-пощенска станция в София (1936–1940). *Писмо* – 1 л.

ИЛИЕВ, ПЕТЪР ХРИСТОВ (1910–1998)

Роден в Кюстендил. Член на БКП от 1937 г. Завършва Военното училище и ВА в София. Поддържа връзки с ГЩ на НОВА (1943–1944) и на 9 септември 1944 г. съдейства за завземането на Военното министерство. След 9 септември 1944 г. служи в БНА (1944–1971) – генерал-лейтенант. Автор на мемоарната книга „В леговището на вълците“. С., Партиздат, 1983, 439 с.

Сп – 754 Б, 12 л., 1957 г., маш.

За дейността на партията в армията; за ролята на ГЩ на НОВА; за завземането на властта в София на 9 септември 1944 г.

ИЛИЕВ, ПЕТЪР

Сп – 755 Б, 1 л., б. д., маш.

За среща с Аврам Стоянов в София (1934).

ИЛИЕВ, РАДОСЛАВ ПЕЙЧЕВ

Сп – 757 Б, 4 л., 1962 г., маш.

За участието му в синдикалното и професионалното движение; за включването му в УСДО в Преславска околия (1914–1923); за участието му в дейността на учителската профопозиция.

ИЛИЕВ, СТОЯН САНДОВ (1901–1975)

Роден в с. Видлица, Монтанско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1924 г., на ВКП (б) (1928–1940). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в Югославия и Австрия (1923–1928), в СССР (1928–1940). Завършва КУНМЗ (1928–1932). През 1940 г. се завръща в България. Нелегален и партизанин (1941–1944). Осъден задочно на смърт (1942). След 9 септември 1944 г. работи в органите на МВР.

Сп – 758 Б, 8 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на партизанския отряд „Христо Михайлов“ (1944).
Биогр. справка – 2 л.

ИЛИЕВ, ТОДОР СПАСОВ

Сп – 1739 Б, 2 л., 1960 г., рък.

За боя при Ерданския мост по време на Септемврийското въстание 1923 г. в Михайловградски окръг.

ИЛЧЕВ, ЕВЛОГИ МИХАЙЛОВ (1908–)

Роден в Перник. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1932 г. Член на ОК на РМС – София (1931–1932); секретар на ЦК на РМС (1932–1934). Секретар на ОК на БКП – Перник (1935–1940). Интерниран в лагер (1941–1943). Ятак и помагач на партизаните (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ГК и ОК на ОФ – Перник; управител на „Градска търговия“; началник отдел „Кадри“ в „Минстрой“.

Сп – 764 Б, 4 л., б. д., маш.

За развитието на младежкото революционно движение в София (1928–1934); за конгреса на РМС (1933).

ИЛЧЕВ, ИВАН ДИМИТРОВ (МИТОВ) (1905–1982)

Роден в с. Лесичово, Пазарджишко. Член на БКП от 1927 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Секретар на ЦК на РМС и член на ЦК на БКМС (1932–1934). Секретар на Лозенския, а след това – на Централния РК на БКП – София (1939–1941). Въдворен в лагерите „Гонда вода“ и „Еникьой“ (1941–1943). Секретар на ГК и член на ОК на БКП в Пловдив (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в МВР; секретар на ОК на БКП в Пловдив; председател на КК на ЦК на БКП; завеждащ-отдел на ЦК; член на ЦК на БКП; член на ЦКРК (1966–1982).

Сп – 759 Б, 5 л., 1954 г., маш.

За създаването и дейността на РМС в София (1927); за националната конференция на РМС (1928).

Сп – 760 Б, 5 л., 1959 г., маш.

За подготовката и провеждането на Деветосептемврийското въстание 1944 г. в Пловдив.

Сп – 761 Б, 3 л., 1967 г., маш.

За живота и дейността на Вълко Иванов Радински (1927–1934).

Сп – 2256 Б, 5 л., 1954 г., маш.

За дейността на Александър Димитров (Сашо) като секретар на ЦК на РМС (1932); за изпращането му в МЛШ в Москва (1934–1936); за дейността му като член и секретар на ЦК на РМС (1936–1944).

Сп – 2528 Б, 3 л., 1964 г., маш.

За живота и дейността на Александър Димитров (Сашо) като член и секретар на ЦК на РМС, за емигрантските му години в СССР и учението му в МЛШ в Москва, за интернирането му в лагера „Еникьой“ и убийството му през май 1944 г.

Сп – 2532 Б, 15 л., б. д., рък.

За комсомолската дейност на Йорданка Николова Чанкова (Катя); за нелегалното ѝ заминаване в СССР и учението ѝ в МЛШ; за проведена среща на курсисти от школата с Георги Димитров и Васил Коларов.

Сп – 2533 Б, 4 л., 1964 г., маш.

За живота и дейността на Желез Йорданов Железов (Киранов), член на ОК на БКМС – Варна, осъден (1925) на 15 г. затвор; за преминаването му на партийна работа в София (1932); за организирането на нелегална печатница (1934–1935) и емигрирането му в СССР.

Сп – 2534 Б, 2 л., 1964 г., маш.

За съвместната му дейност с Асен Терзийски, секретар на Самоковската партийна организация, загинал през 1944 г.

Сп – 2535 Б, 15 л., б. д., маш.

За участието му в младежкото движение от 1921 до 1938 г.: първи години на организационна работа в с. Лесичево, Пазарджишко; като член на ЦК на РМС; за учението му в МЛШ в Москва (1934–1936); за участието му в работата на VII конгрес на Коминтерна (1935).

Сп – 2546 Б, 5 л., б. д., рък.

За участието му във въстанието в с. Лесичево през 1923 г.

ИЛЧЕВ, СЛАВИ КОСТОВ (1907–1975)

Роден в Плевен. Член на БКМС от 1923 г., на БКП – от 1927 г. Секретар на ОК на БКМС в Плевен (1930–1932). От 1932 г. живее в София; участва в нелегалната дейност на БКП. След 9 септември 1944 г. служи като офицер в армията.

Сп – 762 Б, 4 л., 1958 г., б. п., маш.

За живота и дейността на Коста Георгиев Златарев (1929–1947).

Сп – 763 Б, 9 л., 1958 г., маш.

За дейността на партията и Комсомола в Плевенския край (1921–1932).

ИЛЧЕВА, СОЛУНКА ИВАНОВА ДИМИТРОВА (1911–1984)

Родена в с. Богариево, Солунско. Член на РМС от 1930 г., на БКП – от 1931 г. Сестра на Александър Димитров (Сашо). Член на ОК на РМС – Пловдив (1932–1934; 1936–1937). Член на РК на БКП в Пловдив (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ГК на ОФ и БКП – Пловдив (1945–1950) и в ЦК на БКП (1950–1962).

Сп – 2524 Б, 21 л., 1983 г., маш.

За дейността ѝ като член на ОК на РМС в Пловдив; за пребиваването ѝ в Москва и учението ѝ в МЛШ (1934–1936); за завръщането ѝ в България; за арестуването и престоя ѝ в затвора; за работата ѝ в отдел „Деловодство“ на ЦК на БКП (1950–1962).

ИСАКОВА, НАСТЯ (1881–)

Родена в Пловдив. Емигрантка в СССР (1926–1950). Съпруга на д-р Наим Исаков.

Сп – 767 Б, 3 л., 1960 г., маш.

За заседанието на ЦК на БКП на 20 и 21 септември 1923 г.

Сп – 768 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За обществено-политическата дейност на Вела Благоева, Тина Киркова, Ана Маймункова, Гица (Георгица) Карастоянова, Любица Ивошевич-Димитрова, Пенка Михайлова, Мати Рубенова, Мария Петлякова.

ИСКРОВ, ГЕНО ИВАНОВ (1899–)

Роден в с. Песнопой, Карловско. Член на БКМС (1919–1923). Участник в дейността на БКМС – Пловдив. По-късно завършва медицина; лекар.

Сп – 766 Б, 14 л., 1958 г., маш.

За създаването и дейността на младежките ученически марксистически кръжоци и развитието на младежкото комунистическо движение в Пловдив (1919–1923); *списък* на участници в кръжоците.

ИШТВАНЕ, ФРИШ

Сп – 769 Б, 10 л., 1965 г., маш.

За впечатления от срещи и разговори с Георги Димитров в Москва (1942–1943). *Унг. ез. – 4 л. Превод – 5 л. Биограф. данни – 1 л.*

Й

ЙЕНСЕН, АРФРЕД

Сп – 2449 Б, 7 л., [1982 г.], маш.

За срещите му с Георги Димитров в Москва (1939–1940) и за разговорите с него за Единния и Народния фронт и съпротивителното движение в Дания.

ЙОВКОВ, Г.

Сп – 770 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За дейността на Лиляна Димитрова сред пловдивската младеж (1943–1944).

ЙОВЧЕВ, КОСТАДИН

Сп – 771 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Мъглиж, Старозагорско.

ЙОНЧЕВ, ВЛАДИМИР АСЕНОВ

Сп – 772 Б, 2 л., 1959 г., маш.

За акция на РМС в Карлово в помощ на партизанското движение (1942).

ЙОНЧЕВ, СТ.

Сп – 773 Б, 3 л., 1957 г., маш.

За посрещането на Георги Димитров в София през 1945 г.

ЙОРДАНОВ, АНГЕЛ

Сп – 774 Б, 6 л., б. д., маш. и рък.

За участието му в ученически социалистически кръжок в Сливен (1907–1909); за следването му в Лозана, Швейцария; за българската партийна група; за съвместната дейност с руските студенти; за посещения на събрания с докладчици Лев Троцки и Владимир Илич Ленин.

ЙОРДАНОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ ЙОРДАНОВ ГЕОРГИЕВ) (1903–)

Роден в с. Сусам, Хасковско. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1924 г. Член на ОкК на БКМС в Асеновград (1926–1927). Сътрудник на в. „Младежка дума“ (1929–1930). Член на ЦК на БКМС (1930–1931). Участва в нелегалната дейност на БКП; интерниран в лагер. След 9 септември 1944 г. е секретар на ОкК на БКП – Хасково; заместник-председател на ЦКС – София; председател на ОНС – Хасково; председател на ЦКС.

Сп – 775 Б, 5 л., 1954 г., маш.

За младежкото революционно движение в Хасковско (1923–1931); за дейността му като ятак на четата „Христо Ботев“ (1924); за следването му в София и работата му в редакцията на в. „Младежка дума“; за работата му в ЦК на Комсомола (1930–1931); за проявите на лявото сектантство.

ЙОРДАНОВ, ЙОРДАН ДИМИТРОВ (1923–)

Роден в с. Огнен, Бургаско. Член на РМС от 1940 г., на БКП – от 1944 г. Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. завършва ВА „Г. С. Раковски“; служи като офицер в БНА.

Сп – 3128 Б, 12 л., 1984 г., рък.

За създаването и бойните действия на III Народоосвободителна бригада „Георги Димитров“ (1944).

ЙОРДАНОВ, ЙОРДАН

Сп – 776 Б, 7 л., б. д., маш.

За дейността на Комсомола в Държавната печатница в София (1928–1932); за партийната просвета в „Клуба на независимите синдикати“; за процеса на 52-та; за акциите на БКП и БКМС по течението на р. Искър и на Витоша; за акциите на пл. „Възраждане“, ул. „Клементина“ и ул. „Пирот“; за връзката с други индустриални предприятия.

ЙОРДАНОВ, КИРИЛ И ДР.

Сп – 777 Б, 2 л., [1944 г.], маш.

За създаването и дейността на Кюстендилския партизански отряд (1943–1944).

Автори: Мирчо Асенов, Никола Рангелов.

ЙОРДАНОВ, НЕЙЧО (НЕЙЧО ЙОРДАНОВ СТОЯНОВ)

Роден в Русе. Член на БКМС от 1921 г. Секретар на ОК на БКМС – Русе (1929–1932). Следва архитектура в Бърно (1932–1938); член на задграничната партийна група за съдействие (1934–1938). След 9 септември 1944 г. работи като архитект в Русе.

Сп – 778 Б, 4 л., 1966 г., маш.

За дейността му в БКМС в Русе (1921–1932); за дейността на българските студентски организации в Бърно, Чехословакия (1932–1938).

ЙОРДАНОВ, СТОЙО

Сп – 779 Б, 8 л., б. д. п., маш.

За участието му във Владейското войнишко въстание 1918 г.

ЙОРДАНОВА, ЕЛЕНА ПЕТРОВА (1903–)

Родена в Берковица. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1927 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрира в Югославия (1923–1928). През 1928 г. се завръща и се уста-

новява в София; секретар на РК на БКП. След 9 септември 1944 г. работи в Димитровски РК и в ГК на БКП – София.

Сп – 780 Б, 7 л., 1970 г., маш.

За живота и политическата дейност на жените-комунисти в Софийския централен затвор (1943).

Сп – 781 Б, 10 л., 1968 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Берковския край; за живота и дейността й като политемигрант в Югославия (1924–1926).

ЙОСЕМ, ГРИГОРИЙ ЯКОВЛЕВИЧ

Сп – 765 Б, 4 л., 1974 г., маш.

За дейността на българския политемигрант Васил Танев в Съветския съюз (1935).

Писмо – 1 л. Рус. ез.

ЙОТОВ, ИВАН ХРИСТОВ

Сп – 782 Б, 1 л., 1964 г., маш.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с.

ЙОТОВ, ЙОРДАН ДИМИТРОВ

Сп – 783 Б, 3 л., 1963 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Храбрино, Пловдивско.

ЙОЧЕВ, ИЛИЯ Н.

Сп – 784 Б, 3 л., [1946 г.], маш. и рък.

За живота и дейността на политзатворниците в Сливенския военен затвор (1942–1944).

К

КАБАКЧИЕВ, АВГУСТ ХРИСТОВ (1914–1999)

Роден в София. Член на КПСС от 1940 г., на БКП – от 1944 г. Завършва Висшата военно-въздушна академия „Жуковски“. Офицер в Съветската армия (1939–1944). От 1944 г. служи в Българската армия. Заема редица командни длъжности и достига до чин генерал-полковник. Кандидат-член на ЦК на БКП (1966–1976).

Сп – 2325 Б, 17 л., 1970 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров след 9 септември 1944 г. във връзка с укрепване и развитие на българската авиация.

Фонд 145 Б, оп. 1, а.е. 55, 7 л., 1960 г., маш.

За живота и дейността на баща му Христо Кабакчиев.

КАБАКЧИЕВА, МАРИЯ (МАНЯ) ПЕТРОВА (1882–1965)

Родена в [София]. Член на БКП от 1918 г. Съпруга на Христо Кабакчиев. През 1927 г. емигрира в СССР. Член на ВКП (б) (1928–1945). През 1946 г. се завръща в България.

Сп – 785 Б, 5 л., 1958 г., маш.

За живота, политическата дейност и личните качества на Христо Кабакчиев.

Сп – 786 Б, 8 л., 1946 г., рък.

За срещите на Христо Кабакчиев с Димитър Благоев в къщата на ул. „Дебър“ 34.

Сп – 787 Б, 4 л., 1958 г., маш.

Бележки върху спомените на Драгой Коджейков за Христо Кабакчиев.

Сп – 788 Б, 2 л., 1952 г., маш.

За арестуването на Христо Кабакчиев през септември 1923 г.

Сп – 789 Б, 4 л., 1959 г., маш.

За семейството и живота на Христо Кабакчиев.

Забележка: Публикуван във в. „Народно дело“, бр. 240 от 9 октомври 1959 г.

Сп – 790 Б, 8 л., 1961 г., маш.

За съвместната работа на Христо Кабакчиев с Димитър Благоев и Георги Кирков; за семейството на Георги Кирков; за семейството на Христо Кабакчиев.

Сп – 791 Б, 3 л., 1961 г., маш.

За живота и дейността на Величка Пенева (1923–1926).

Фонд 145 Б, оп. 1, а.е. 47, 75 л., 1947–1960 г., рък. и маш.

За живота и дейността на Христо Кабакчиев.

КАБАКЧИЕВА, РАЙНА

Сп – 792 Б, 1 л., 1954 г., маш.

За личните качества, семейството и партийно-политическата дейност на Христо Кабакчиев.

КАВРАКИРОВ, СИМЕОН ХРИСТОВ (1898–1934) – за него

Роден в Солун. Член на БКП от 1920 г. През 1919 г. записва право в СУ. Член на окръжното ръководство на Военната организация в Пловдив (1924). След провал през 1925 г. е осъден на 1,5 г. затвор. По-късно преминава на работа във ВМРО (об.). От 1929 г. е секретар на ОблК за Пиринския край. През 1932 г. е отвлечен от михайловисти, държан 2 г. в плен и убит през 1934 г.

Фонд 193, оп. 1, а.е. 11, 44 л., 1954–1959 г., маш. и рък.

За живота и дейността на Симеон Кавракиров от: Йордан Димитров, Александра Хаджидимова, Михаил Панайотов Жабов, Стамат Иванов, Елена Кавракирова (сестра), Борис Михов, Александър Конев, Христо Георгиев Москов, Димитър Григоров Проданов, Божин Димитров Проданов, Г. Рилски, Л. К. Станишева, Олга Григорова Стефанова, Никола Георгиев Узунов, Анастас Христов.

КАЗАНДЖИЕВ, ИВАН ВАСИЛЕВ (1898–1981)

Роден в Русе. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1921 г. Студент в Австрия и Чехия (1921–1929). Завежда нелегалния партийен канал Виена-София. Политзатворник (1929–1930). Работи като инженер в Русе (1931–1942). След 9 септември 1944 г. е директор на завод „Г. Димитров“ – Русе.

Сп – 794 Б, 8 л., 1960 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на българските студентски дружества в Грац, Австрия (1920–1927) и в Бърно, Чехословакия (1927–1929); за участието на български студенти като сътрудници на ЗБ на ЦК на БКП.

КАЗАНДЖИЕВ, НИКОЛА ГЕОРГИЕВ (1880–)

Роден в с. Радовиш, Македония. Участник в македонското революционно движение и в Илин-

денското въстание (1903). През 1905 г. емигрира в Аржентина. Член на Аржентинската социалистическа партия (1907–1919), член на Аржентинската КП (от 1919 г.) и член на нейния ЦК (1923–1930). Участник в дейността на българските македонски дружества в Аржентина. Политзатворник. През 1948 г. се завръща в Република Македония и живее в Скопие. През 1963 г. се установява в България.

Сп – 795 Б, 216 л., 1969 г., маш.

За участието му в македонското революционно движение и в Илинденското въстание (1903); за емигрирането му в Аржентина (1905); за участието му в синдикалната и политическата дейност в Аржентина (1906–1948); за членството му в Аржентинската КП; за дейността на българските македонски дружества; за престоя му в затвора; за завръщането (1948) и живота му в Скопие; за установяването му в България. *Автобиография* [1969 г.] – 8 л.

КАЗАСОВ, ДИМО ТОТЕВ (1886–1980)

Роден в Трявна. Член на БРСДП (ш.с.) (1903–1926), на „Звено“ (1926–1934). Завършва право в СУ (1918). Член на ЦК и на ИК на БРСДП (о) (1919–1926); редактор на нейния в. „Народ“. Министър в кабинета на Александър Цанков (1923–1924). Един от основателите на политическия кръг „Звено“; редактор на неговия орган – сп. „Звено“ (1928–1934). Председател на Комитета за амнистия и защита на политическите дейци (1936–1944). Член на НК на ОФ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е министър в първото ОФ-правителство (1944–1947). Автор на очерци, публицистични сборници и на мемоарните книги „Срещи, случки, размисъл“. Варна, Държ. издат., 1971, 135 с.; „Улици, хора, събития. София през първите години на 20-ия век. Спомени“. С., Наука и изкуство, 1968, 346 с.

Сп – 2290 Б, 4 л., 1975 г., маш.

За съставянето на нелегалния НК на ОФ; за образуването на новото правителство на 9 септември 1944 г. *Писмо* на автора – 1 л.

КАЙТ, ЛИЛИ МАКСИМОВНА (1889–1981)

Родена в Берлин. Като постоянен кореспондент (1925–1934) на в. „Известия“ в Берлин при съществала на Лайпцигския процес (1933). Сътрудник на ИККИ. Дългогодишна журналистка в московските вестници „Правда“ и „Известия“.

Сп – 818 Б, 27 л., 1967 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров на Лайпцигския процес (1933) и в Москва (1934–1945). *Рус. ез.* – 14 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 11 л. *Писмо* – 1 л.

Сп – 2482 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За впечатленията ѝ като кореспондент на в. „Известия“ от Георги Димитров по време на Лайпцигския процес.

КАЛАЙДЖИЕВ, ВЛАДИМИР ХРИСТОВ (1921–)

Роден в София. Член на РМС от 1937 г., на БКП – от 1943 г. Има висше медицинско образование. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е дивизионен лекар на танковата бригада; директор на Института по епидемиология и микробиология при МНЗ; заместник-министър на МНЗ; заместник-председател на Съвета по възпроизводство на човешките ресурси при Държавния съвет.

Сп – 797 Б, 3 л., 1957 г., маш.

За дейността на Втора партизанска бригада „Чавдар“ през август и септември 1944 г.

Сп – 798 Б, 16 л., б. д., маш.

За партизанския командир Стефан Халачев (Велко) и дейността на командвания от него Трети батальон от отряда „Чавдар“ през 1944 г.

Сп – 2603 Б, 11 л., [1979 г.], маш.

За приноса на Тодор Живков за укрепването и активизирането на дейността на партизанския отряд „Чавдар“ (по-късно – бригада „Чавдар“); за качества му като партиен и държавен ръководител и като човек. *Биогр. справка* – 1 л.

КАЛАЙДЖИЕВ, ХРИСТО КОНСТАНТИНОВ (1886–1964)

Роден в Енидже Вардар, дн. Яница. Деец на македонското революционно движение и на БКП. Член на БКП от 1919 г. Член на ИБ на ЦК на БКП (1925–1927). Един от основателите на РП и редактор (1927–1928) на нейния орган в. „Работническо дело“. Народен представител (1927–1931). Един от ръководителите на ВМРО (об.). За комунистическа дейност лежи в затвора (1935–1938). Интерниран в лагера „Еникьой“ (1941–1943). Член на ОблК на БКП в София (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е председател на македонските културно-просветни дружества. Член на ЦК на БКП (1958–1964).

Сп – 799 Б, 2 л., [1951 г.], маш.

За дейността на БКП (1926–1927) и създаването на РП (1927).

Сп – 800 Б, 101 л., 1955 г., маш.

За борбите на българите в Македония против турския поробител; за дейността на учениците от Солунската гимназия; за дейността на Емигрантския комунистически съюз; за дейността на ВМРО (об.) и на РП в София; за левосектантския курс на БКП; за създаването на НРПС; за пребиваването му в Софийския и Сливенския затвори (1934–1938) и в концлагера „Еникьой“ (1941–1943); за отношенията между македонската емиграция в България и ръководителите на Република Македония след 1944 г. *Рецензия*–5 л. *Писмо*–2 л.

Сп – 3029 Б, 6 л., б. д., маш.

За дейността на БКП и на ОФ в София; за работата му като член на ОблК на ОФ в София (октомври 1943 – 9 септември 1944 г.).

КАЛАОРА, ЛЕОН АВРАМОВ (1919)

Роден във Варна. Член на РМС от 1938 г., на БКП – от 1944 г. Член на бойна група в София (1942–1943). След 9 септември 1944 г. работи в ДС.

Сп – 2433 Б, 45 л., 1982 г., маш.

За участието му в дейността на РМС; за нелегалната дейност на партията в еврейските трудови лагери (1941–1944); за дейността на бойните групи в София (1942–1943); за Славчо РадомиРСки и за Виолета Якова (Иванка). *Биогр. справка* – 1 л.

КАЛЕВА, МАРА

Сп – 801 Б, 13 л., б. д. п., рък.

За живота и дейността на Георги Кирков (1901–1919).

КАЛЕЙЧАНОВА, НАКА И РУСАНА КИНОВА

Сп – 802 Б, 1 л., б. д., маш.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с.

КАЛКОВ, ПАВЕЛ ФИЛИПОВ (1927–)

Роден в с. Дъмбени (Дендрохори), Костурско. Помагач и партизанин в частите на ЕЛАС (1942–1944) и на ГДА (1947–1949). Тежко ранен; продължително лекуван в Будапеща. През 1954 г. идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2885 Б, 81 л., 1976 г., маш.

За историческото развитие на с. Дъмбени и загиналите негови жители по време на антифашистката съпротива; за рода, семейството, детството и юношеството на Павел Калков; за включването му през 1942 г. в народоосвободителното движение като куриер; за създаването на въоръжен отряд за охрана на селото; за преминаването му към партизаните и провежданите бойни акции; за арестуването, престоя му в затвора и интернирането му (1945–1947); за участието му във II фаза на партизанската война в Гърция (1947–1949); за проблеми по организирането на борбата и за сраженията на Грамос, Вич, битката за Лерин и др.; за установяването му в България.

КАЛО, АВРАМ ЙОСИФ (1915-2002)

Роден в София. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1941 г. Технически сътрудник на ЦК на БКП (1942). Интерниран в лагера „Кръсто поле“ (1943). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП (1944–1949); в Коларовски РК на БКП – София; в Държавния комитет за планиране (1956–1965).

Сп – 3062 Б, 3 л., 1988 г., маш.

За дейността му като сътрудник на деловодството на ЦК на БКП (1942).

КАЛУДИЕВ, ПАНАЙОТ

Сп – 803 Б, 9 л., 1960 г., маш.

За дейността на партийната организация в Държавната печатница (1939–1944).

КАЛЧЕВ, ИЛИЯ СТАВРЕВ (1894–)

Роден във Видин. Член на БКП от 1919 г. Завършва медицина във Виена. Технически сътрудник на ЦК на БКП зад граница. Интерниран (1943). След 9 септември 1944 г. е управител на Видинската болница; началник на отдел „Народно здраве“ при ОНС – Видин.

Сп – 804 Б, 4 л., 1961 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на българските политемигранти и студенти във Виена (1921–1928).

КАЛЧЕВ, КАЛЧО НАЙДЕНОВ (1906–)

Роден в с. Лазар Станево, Ловешко. Член на БКМС от 1925 г., на БКП – от 1929 г. Завършва Агрономо-лесовъдния факултет в София. Учител-агроном и икономист на различни места (1932–1944). След 9 септември 1944 г. заема отговорни партийни, държавни и обществени длъжности. Професор.

Сп – 2559 Б, 5 л., 1982 г., маш.

За участието на Георги Димитров в подготовката на Закона за трудово-поземлената собственост (Аграрната реформа на НРБ). *Биогр. справка* – 1 л.

Сп – 2560 Б, 7 л., 1982 г., маш.

За участието на Георги Димитров в подготовката на Закона за ТКЗС от 25 април 1945 г.

Сп – 2561 Б, 8 л., 1982 г., маш.

За разбиването на Плевенския затвор на 7 септември 1944 г. и освобождаването на политзатворниците.

Сп – 2562 Б, 6 л., 1982 г., маш.

За помощта на Георги Димитров и неговите съратници за ликвидиране чумата по свинете (1944–1945).

Сп – 2929 Б, 25 л., 1982 г., маш.

За преодоляването на някои стопански затруднения непосредствено след 9 септември 1944 г. *Автобиография*; *справка* за научната и публицистичната му дейност.

КАЛЧЕВА (КИРАДЖИЕВА), НАДЕЖДА ПЕТРОВА

Сп – 806 Б, 8 л., 1961 г., маш.

За живота и партийно-политическата дейност на брат ѝ Васил Петров Калчев (1902–1944).

КАЛЪПОВ, ИВАН МАНЧЕВ (1904–1994)

Роден във Враца. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1926 г. Завършва Ветеринарно-медицинския факултет – София (1925–1930). Член на Централното ръководство на профопозицията към Съюза на ветеринарните лекари. Член на ОкК на БКП – Белоградчик (1937–1942). След 9 септември 1944 г. е директор на Ветеринарната служба при МЗ (1949–1952); преподавател – доцент (1946); професор (1950).

Сп – 2192 Б, 19 л., 1974 г., маш.

За дейността на ветеринарните лекари–комунисти (1924–1944) и за участието им в работата на Съюза на ветеринарните лекари (1930–1944).

КАМБУРОВ, ТОДОР СТОЯНОВ (1906–)

Роден в гр. Бунар Хисар, Източна Тракия. Безпартиен. Служител в Българска земеделска банка. След 9 септември 1944 г. – секретар на Съюза на тракийските културно-просветни дружества в София.

Сп – 2201 Б, 39 л., 1978 г., маш.

За участието му (като секретар на Съюза на тракийските културно-просветни дружества) в обиколка покрай селищата край родопската граница за проверка на настроението на българомохамеданското население по повод Анкетната комисия на ООН за Балканите (1947); за дейността му сред българомохамеданите (1947); за срещата на ръководството на Съюза на тракийските културно-просветни дружества с Георги Димитров и Васил Коларов (1947).

КАМЕНАРСКА, А.

Сп – 2799 Б, 3 л., 1983 г., маш. (ксерокопие)

За укриването на Георги Ликин (Дед) и Кирил Виденов в бащиния ѝ дом в Стрелча през януари и началото на февруари 1942 г.

КАМЕНОВ, ИВАН АТАНАСОВ

Сп – 809 Б, 3 л., б. д. маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Илица, Михайловградско.

КАМЕНОВ, ИВАН МАРИНОВ (1898–)

Роден във Велико Търново. Член на БКП от 1919 г. Политзатворник (1925–1929). Въдворен в лагер (1941). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на ОФ – Русе; директор на завод „В. Пискова“; директор на Комунални услуги – Русе.

Сп – 807 Б, 7 л., б. д., маш.

За събитията около Септемврийското въстание 1923 г. в Русенски окръг.

Сп – 808 Б, 131 л., 1958 г., маш.

Автобиографични бележки; за организационната и масово-политическата дейност на Русенската партийна организация (1919–1944); за обвинителния акт по следствено дело № 56/1925 г. в Русенския полски съд; списък на 131 души, подсъдими по това дело; за престоя му в затвора (1925–1929); за нелегалната му дейност (1941–1944). Други документи към спомена: сведение от Христо Драгоев Иванов за партийно-политическата му дейност (1920–1944); сведение от Христо Драгоев Иванов за дейността на ОК на БКП в Русе (1932–1944); бележки от В. Ангелов и Д. Нейков по спомени на Иван Каменов.

КАМЕНОВ, КАМЕН КРЪСТЕВ

Роден в с. [Клисурица, Монтанско]. Член на БКП от 1919 г. Учител. Секретар на партийната организация в родното си село. Участник в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 810 Б, 16 л., 1958 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Клисура, Михайловградско; списъци: на членове на БКП в с. Клисура (1920–1923); на лицата, които са ходили на митинг в гр. Враца (1922); на лицата от с. Клисура, които са лежали в затвора за участието им в Септемврийското въстание 1923 г.; на лицата от с. Клисура, взели участие в сражения през Септемврийското въстание 1923 г.; на членове на Комсомола в с. Клисура (1923).

Сп – 999 Б, 5 л., 1953 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Клисурица.

КАМЕНОВ, ХРИСТО

Сп – 811 Б, 3 л., 1960 г., маш.

За митинг на БОНСС и произнесена реч против Александър Цанков в София на 17 декември 1931 г. *Писмо* – 1 л.

КАНДЕВ, НЕДЕЛЧО ПЕТКОВ (1904–)

Роден в с. Горско Сливово, Ловешко. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1925 г. Член на УС на Дружеството на българските агрономи (1931–1946).

Сп – 2188 Б, 53 л., 1974 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на партийната група към Дружеството на българските агрономи и на Агрономическия факултет в София (1925–1941); за възстановяването на профсъюза на земеделските и горски работници (1932); за борбите на селскостопанския научен фронт (1925–1944).

Статия „Кооперативни земеделски стопанства“ (препис), поместена в сп. „Стопански проблеми“, кн. 4-5, 1940 г., 8 л.

КАНДЕВА, РАЙНА МИХАЙЛОВА (1882–1967)

Родена в Стара Загора. Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г. и на ВКП (б) (1928–1945). Съпруга на Ламби Кандев. Деятелка на учителското и на женското движение. Политемигрант в СССР (1928–1945). Преподавателка в Българския педагогически техникум в Мелитополска област (1928–1930). Редакторка в издателството за чуждестранна литература в Харков (1931–1933). Преподавателка в Одеската българо-съветска партийна школа и в Одеския педагогически институт (1933–1938). През 1945 г. се завръща в България. Работи в Музея на революционно-то движение в София (1947–1950), завежда културно-просветния отдел на Българския народен женски съюз (1947–1950). Публикува над 70 статии по педагогически проблеми.

Сп – 812 Б, 8 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на Хасковската партийна организация (1903–1907); за дейността на Анна Маймункова (1905–1925).

Сп – 813 Б, 1 л., 1957 г., маш.

За дейността на Никола Грънчаров като директор на Педагогическия техникум в с. Преслав, Запорожка област, СССР.

Сп – 814 Б, 3 л., 1959 г., рък. и маш.

За укриване в дома им в София на двама унгарски комунисти, взели участие в образуването на Унгарска съветска република (1919).

Сп – 815 Б, 5 л., 1954 г., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Люба Ивошевич-Димитрова в България (1904–1923).

Сп – 816 Б, 7 л., б. д., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Георги Кирков (1899–1919).

КАНДОВ, ЛЮБОМИР ТОДОРОВ (1919)

Роден в София. Завършва строително инженерство в Чехословакия и Полша. Дългогодишен преподавател във ВИСИ (1945–1955) и ВМГИ – София (от 1955 г.); професор.

Сп – 817 Б, 4 л., 1969 г., маш.

За дейността на българските студентски дружества в Бърно, Чехословакия (1937–1939).

КАНОВ, ЦВЕТАН (1883–)

Роден в Лом. Член на БРСДП (т.с.) от 1910 г. Учител. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 2704 Б, 3 л., 1962 г., маш.

За Александър Атанасов: като учител в Ломска околия; студент в Женева (1906–1909); защитник по делото на Георгица Карастоянова в Лом (1924). *Биогр. справка* – 1 л.

КАНТАРДЖИЕВ, АСЕН ИВАНОВ (1894–1978)

Роден в Плевен. Завършва право в СУ и цигулка и дирижиране в Музикалната академия в Прага. Дългогодишен адвокат в София; защитник на обвиняеми по комунистически процеси (1924–1944). Участва в културни и музикални прояви. Автор на мемоарната книга „Не се признавам за виновен. Спомени на защитника“. С., Партиздат, 1974, 144 с.

Сп – 819 Б, 78 л., 1962 г., маш.

За живота, обществено-политическата и партийната дейност на Георги Йорданов Кирков.

Сп – 820 Б, 36 л., 1967 г., рък. – 20 л.; препис (маш.) – 16 л.

За произхода, семейството и партийната дейност на Тина Киркова (1872–1947). Забележка: Георги Кирков е вуйчо на Асен Кантарджиев.

КАНТАРДЖИЕВ, ПЕТЪР СТОЙКОВ (1893–1981)

Роден в София. Член на БРСДП (т.с.) от 1910 г. Завършва архитектура в Германия. Частно практикуващ архитект (1920–1945); главен архитект на София (1945–1948); заместник-главен архитект на НРБ (1950–1952); директор на Софийска окръжна проектантска организация (1952–1961).

Сп – 821 Б, 3 л., 1957 г., маш.

За контакти и впечатления от Димитър Благоев и партийно-политическата му дейност (1907–1923).

Сп – 822 Б, 1 л., б. д., маш.

За впечатления от обществени прояви на Георги Кирков.

КАНЧЕВ, ПЕТКО ХРИСТОВ (1908–)

Роден в с. Алтимир, Оряховско. Член на БКП от 1930 г. Член и секретар на РК на БКП. Осъждан и лежал в затвора. Въдворяван в лагера „Еникьой“. Партизанин в отряд „Гаврил Генов“ (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на БКП – Враца.

Сп – 823 Б, 46 л., 1953 г., маш.

За дейността на Оряховската партийна организация (1934–1939); за участието на партийните организации в района в съпротивителното движение (1941–1944).

КАНЧЕВ, СТАНКО ХАРАЛАМБЕВ

Сп – 805 Б, 2 л., 1953 г., маш.

За дейността на Комитета за връзки с Третия интернационал във Варна (1920–1934).

КАПКОВА (НИКОВА), ЕЛЕНА ДИМИТРОВА

Сп – 2370 Б, 6 л., 1981 г., маш.

За живота и дейността на брат ѝ Христо Димитров Ников.

КАПЛАМАДЖИЕВ, П.

Сп – 824 Б, 3 л., 1957 г., рък.

За посещение и реч на Георги Димитров в Дедеагач (1918). *Писмо* – 1 л.

КАПОН, НИСИМ МОРЕНО (1889–1983)

Роден в Лом. Член на БКП от 1919 г. Следва и работи в Берлин (1922–1931). Работи в съветското търговско представителство в Берлин (1925–1930). В Плевен (1931–1939). Работи по линия на Помощната организация (1939–1942) в София. След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на ОФ – Пловдив; директор на предприятие; финансов инспектор.

Сп – 825 Б, 16 л., 1967 г., маш. и рък.

Впечатления от срещи и речи на Георги Димитров в Лом, мина „Плакалница“, Русе (1907–1920); за контактите му с Георги Димитров, Антон Иванов и Васил Коларов в Берлин (1928–1931). *Автобиография* (1969) – 6 л.

Сп – 854 Б, 34 л., 1963 г., рък.; препис (маш.) – 15 л.

За съвместната нелегална работа с Антон Иванов в Берлин (1928–1931).

КАПРИЕЛОВА, ЙОРДАНКА ЯНЕВА (1911–1984)

Родена в с. Преспа, Балчишко. Член на БКП от 1931 г. Член на ОК на БКП – Варна (1931–1933). Технически сътрудник на ЦК на БКП (1933–1935; 1940–1941). Член на ЦР на Помощната организация (1935–1940). Политзатворничка (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП; в КДК; в Министерството на външната търговия.

Сп – 826 Б, 10 л., 1964 г., рък.; препис (маш.) – 6 л.

За новия курс на БКП и доклада на Станке Димитров – Марек, изнесен на конференцията на Софийския партиен актив през 1936 г. под връх Мургаш; за създаването и дейността на Общонародния комитет за амнистия и защита на политзатворниците в България (1936).

КАРАБОЖКОВ, ИВАН БОЖКОВ (1892–1979)

Роден в с. Колачево (дн. с. Радомир), Чирпанско. Завършва гимназия в Пловдив. Дългогодишен чиновник в БНБ – София.

Сп – 827 Б, 1 л., 1963 г., маш.

За укриването на Антон Иванов в дома му на ул. „Марко Балабанов“ 8 в София (1941).

КАРАБОЖКОВА, ЛЮБА НИКОЛОВА (1900–1968)

Родена в Широка лъка, Смолянско. До омъжването си – чиновничка в Девин; след това – домакиня.

Сп – 828 Б, 5 л., 1963 г., маш.

За укриването на Антон Иванов в дома им в София (1941).

КАРАГЕОРГИЕВ, ИВАН ХРИСТОЗОВ (1898–)

Роден в Любимец, Хасковско. Член на БКП от 1919 г. Участник в четническото движение (1924–1925). Емигрант в СССР (1925–1964).

Сп – 833 Б, 9 л., 1968 г., маш.

Автобиографични бележки: за младежките му години и участието му в I Световна война; за дейността на партийната организация в Любимец; за участието му в четническото движение (1924–1925); за преминаването му в Турция и заминаването за Одеса (1925); за живота му като политемигрант в СССР.

КАРАГЪЗОВ, ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ (1919–1985)

Роден в Ямбол. Член на БКП от 1937 г. Следва строително инженерство в Прага (1937–1940). Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г. След 9 септември 1944 г. работи като проектант и групов ръководител в Главпроект; в Заводпроект (1956–1962); в Машелектропроект; директор на Института за типизиране и индустриализация на строителството (от 1964).

Сп – 829 Б, 4 л., б. д., маш.

За посрещането на немските войски в Прага (1939); *Автобиография* (1982) – 9 л.

КАРАДЖОВ, ВАСИЛ ТАШЕВ (1902–)

Роден в с. Месимер, Воденско (Македония). Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1922 г. Секретар на Тютюноработническата организация – Хасково. Член на ОК на БКП – Хасково (1931–1933). Политзатворник (1933–1940). Въдворен в лагер (1941–1943). Партизанин (1944); получава задочно смъртна присъда. След 9 септември 1944 г. е избран 2 пъти за народен представител; работи в ЦР на тютюноработниците в София; секретар на ОК на БКП и председател на ОК на ОФ в Хасково.

Сп – 831 Б, 10 л., б. д., рък. – 5 л.; препис (маш.) – 5 л.

За участието на тютюноработниците-турци в стачките на тютюноработниците в Хасково (1922, 1929, 1930).

КАРАДЖОВ, СТОЯН ДИМИТРОВ (1905–1994)

Роден в с. Живково, Софийско. Член на БКМС от 1923 г., на БКП и на Чехословашката КП от 1927 г. Завършва машинно инженерство в Чехословакия (1937). Сътрудник на ЦК на БКП. През 1941 г. е интерниран, откъдето избягва (1942). Инструктор на ЦК на БКП при ГЩ на НОВА (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е главен директор на мини „Перник“ (1945–1948). Заместник-министър на мините и заместник-министър на тежката промишленост (1948–1954). Търговски представител в Берлин (1954–1956), посланик в Чехословакия (1956–1959) и в

СССР (1963–1966). Председател на Комитета за технически прогрес (1959–1961). Завеждащ отдел „Промислен“ на ЦК на БКП (1961–1963). Кандидат-член (1948–1954) и член (1954–1966) на ЦК на БКП. Председател на ЦКРК на БКП (1966–1986). Автор на мемоарната книга „По законите на конспирацията“. С., Партиздат, 1986, 568 с.

ЧП – 119 Б, необработено:

– 57 л., 1986 г., маш.

Разговор на Стоян Караджов с акад. Владимир Топенчаров за уточняване на някои факти от съвместната им дейност до 9 септември 1944 г.

КАРАДЖОВ, ЦВЕТКО КРАЛЕВ (1920–1993)

Роден в с. Долно Драглище, Разложко. Партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. завършва право в СУ и ВА в Москва; офицер в БНА; полковник. Автор на мемоарната книга „С Иван Козарев по пътеките на Пирин“. С., НМ, 1978, 187 с.

Сп – 3033 Б, 9 л., 1987 г., рък.

За работата му в отдел „Инспекторат“ на ГЩ на младежките бригади към ЦК на РМС (1947).

КАРАДЖОВА, А.

Родена в Карнобат. Завършва Педагогическа гимназия в Пловдив; учителка. Една от първите социалистки в България. Участва в дейността на организациите на БРСДП в Карнобат и Пловдив (1895–1908).

Сп – 832 Б, 12 л., 1957 г., маш.

За участието ѝ в социалистическата дейност в Карнобат и Пловдив (1895–1908); за борбата срещу опортюнизма в БРСДП и за създаването на революционна марксистка партия на българския пролетариат. Рус. ез.

КАРАДИМОВ, ИВАН АНГЕЛОВ (1893–)

Роден в с. Еникьой, Ксантийско. Семейството му се преселва в Пловдив. Член на БКП от 1920 г. Интерниран (1942–1943). Партизанин (1944).

Сп – 39 Б, 21 л., 1959 г., маш.

За създаването и дейността на Родопската партизанска бригада „Георги Димитров“ (1944).

КАРАИВАНОВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР КАРАИВАНОВ НИКОЛОВ)

Роден в с. Галата, Варненско. Член на БЗНС от 1902 г. Помощник-градоначалник на Варна (1919–1923). Организира въоръжен отпор във Варна срещу преврата на 9 юни 1923 г.; осъден на 15 г. затвор; амнистиран (1927).

Сп – 834 Б, 4 л., б. д., маш.

За дейността на БЗНС във Варна след преврата на 9 юни 1923 г.; за участието му във въоръжения отпор срещу преврата.

КАРАИВАНОВ, ПЕТЪР Г.

Сп – 835 Б, 1 л., б. д., маш.

За участието му във войнишкия бунт в Белоградчишкия гарнизон през май 1913 г.

КАРАИВАНОВ, СЛАВИ ХРИСТОВ

Сп – 836 Б, 7 л., б. д., рък. – 3 л.; препис (маш.) – 4 л.

За участието му като член на БЗНС в събитията около преврата на 9 юни 1923 г. в Габрово.

КАРАКАШЕВ, Д. ([1880]–)

Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г. Работи в Шумен, а от 1911 г. – в Попово; член на Местния комитет на БКП в Попово (1919–1923); общински и окръжен съветник (1920; 1923). Участва в Септемврийското въстание 1923 г.; емигрира в Румъния и се завръща след амнистията (1924). Преселва се в гара Каспичан; участва в нелегалната дейност на БКП; политзатворник (1944). След 9 септември 1944 г. е директор на ДИП „Славянка“ – гара Каспичан.

Сп – 837 Б, 4 л., 1960 г., рък.

За дейността на партийната организация в Попово (1911–1923); за преврата на 9 юни 1923 г.; за събитията в Попово и околията по време на септемврийските събития 1923 г.

Сп – 838 Б, 10 л., 1947–1949 г., маш.

За събитията през септември 1923 г. в Поповска околия. *Писма* – 2 л.

КАРАКОЛОВ, РАЙЧО КИРЧЕВ (1898–1982)

Роден в с. Косово, Шуменско. Член на БКП от 1922 г., на КПСС (1926–1944). Участва в Юнското и Септемврийското въстания 1923 г. и в четническото движение (1924–1925). Емигрира в Югославия и оттам – в СССР. Завършва история в Педагогическия институт „А. И. Херцен“ в Ленинград (1930) и философия в Института за червена професура в Москва (1933). Старши научен сътрудник в Института по история при АН на СССР (1936–1944). Сътрудник на радиостанция „Христо Ботев“ (1942–1943). Завеждащ сектор „Наука и образование“ при ЦК на БКП (1944–1951). Създава (1945) и ръководи (до 1956 г.) Катедрата по философия при ВПШ в София. Професор (1948) и ръководител на Катедрата по философия (1953–1961) в СУ. Завеждащ секция „История на философията“ (1955–1971) и заместник-директор (1960–1969) на Института по философия при БАН.

Сп – 839 Б, 7 л., 1948 г., рък.

За четническото движение в България (1924–1925): за Панагюрската чета; за Бургаската чета (четата на Тодор Грудов и Георги Янчев); Хасковската чета (четата на Митю Ганев); Айтоската чета (четата на Зографов); Брациговската чета; четата на Георги Германов и Хио Чернаев; четата на Караганчев (Поповско); четата на Гатю Панчев (Новопазарско–Шуменско); четата на Георги Попов-Тумангелов (Троянско–Тетевенско).

Сп – 840 Б, 13 л., 1970 г., рък.; препис (маш.) – 5 л.

За контактите и съвместната му работа с Антон Иванов (1927–1936).

Сп – 841 Б, 34 л., 1965 г., маш. и рък.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Москва (1926–1943); за дейността му като политемигрант в СССР.

Сп – 2220 Б, 35 л., 1974 г., маш.

Автобиографични бележки: за участието му в Юнското и Септемврийското въстания 1923 г.; в четническото движение във Варненско (1925); за емиграцията му в Югославия (1925–1926) и в Съветския съюз (1926–1944); за научната и преподавателската му дейност; за споровете сред българската емиграция и за чистката в БКП (1930–1932); за престоя му в лагер в Сибир; за дейността му в България след 1945 г.

КАРАМАНЛИЕВ, ПАНАЙОТ

Сп – 842 Б, 7 л., [1950 г.], маш.

За общарското производство в Пловдив (1896–1918); за стачните борби на пловдивските работници (1903–1914).

КАРАПЕНЕВ, ПЕНЧО ЦАНКОВ (1911–1991)

Роден в с. Добромирка, Габровско. Член на БКП от 1942 г. Партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП – Габрово; посланик.

Сп – 843 Б, 5 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на Габровско-Севлиевския партизански отряд (1943–1944).

Сп – 844 Б, 4 л., б. д., маш.

За масово-политическата дейност и бойните акции на Габровско-Севлиевския партизански отряд след битката при с. Балван от 16 април до 9 септември 1944 г.

КАРАСЛАВОВ, СТОЯН ТЕНЕВ (1918–1993)

Роден в с. Дебър (дн. кв. на Първомай), Пловдивско. Член на РМС от 1935 г. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ДС и в МВнР; посланик в Индонезия и Либия.

Сп – 3103 Б, 16 л., 1989 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на РМС в Пловдив и в БОНСС в София (1938–1943); за дейността му като партизанин в дружина „Райчо Кирков“ от бригада „Васил Коларов“ (1944); за работата му в ДС (1944–1962) и в МВР; за извършенията в работата на ДС по време на култа.

КАРЕВ, ГАВРИЛ ГЕОРГИЕВ (1909–1983)

(в СССР: Стамен Манолов Николов)

Роден в с. Еникьой, Ксантийско. През 1913 г. заедно с родителите си се преселва в Хасково. Член на БКМС от 1923 г., на БКП – от 1927 г. Тютюноработник (1923–1930). Секретар на ОК на БКМС в Хасково (1928–1930), член на ЦК на БКМС и негов представител в КИМ (1931–1932). Учи в МЛШ в Москва (1931–1933), след което се завръща в България. Избран за секретар на ЦК на БКМС и за член на ПБ на ЦК на БКП (1934). При провал е заловен и осъден (1935). През 1940 г. е освободен. Интерниран в лагерите „Гонда вода“ и „Кръсто поле“ (1941–1942). Член на ОК на БКП в Хасково (1942–1943). Секретар на ОК и член на ОблК на БКП в Стара Загора (1944–1948). През 1948–1963 г. е на отговорна работа в тютюневата промишленост.

Сп – 845 Б, 4 л., б. д., маш.

За дейността му като секретар на ОК на Комсомола в Хасково (1927–1930) и като член на ЦК на БКМС (1931–1934).

Сп – 846 Б, 3 л., 1955 г., рък.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Берлин (1931); за разпространяването на нелегалния печат в страната.

Сп – 2428 Б, 5 л., 1974 г., маш.

За провеждането на V пленум на ЦК на БКП през 1935 г.; за участниците в пленума.

Забележка: Копие от съхраняван в Музея на революционното движение спомен.

Сп – 2429 Б, 75 л., 1982 г., маш.

За живота и дейността му като член на БКМС, БКП и РП в Хасково (1922–1930); член на Синдикалната комисия на ЦК на БКМС (1930); референт на Балканския младежки секретариат и представител в Българската секция на КИМ; за учението му в МЛШ в Москва (1931–1933); като член на ПБ на ЦК на БКП и участието му в V пленум на ЦК на БКП (1935); за престоя му в затворите (1935–1940) и концлагерите; за дейността му след 9 септември 1944 г.

КАРЧЕВ, ПЕТЪР**Сп – 847 Б, 69 л., 1962 г., маш.**

За създаването и дейността на ВМРО (об.); за работата на БКП в македонското революционно движение; за Цариградската конференция на ВМРО (об.) (1930); за разрива във ВМРО (об.) и за оформянето на две групи – „берлинчани“ и „виенчани“; за дейността на Владимир Поптомов, Димитър Влахов, Михаил Герджиков, Христо Ампов и др.; за т. нар. „македонски въпрос“ след 1944 г. *Писмо* на Петър Карчев до брат му – 20 л. *Рецензия* – 2 л.

КАСАБОВ, АСЕН**Сп – 848 Б, 1 л., б. д., маш.**

За дейността на Георгица Карастоянова (1916–1941).

КАСАБОВ, ГЕОРГИ В.**Сп – 849 Б, 2 л., б. д., маш.**

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Дживел (Никола Козлево), Новопазарско.

КАСАБОВ, СИМЕОН МАРКОВ (1908–)

Роден във Варна. Член на БКМС от 1922 г. Емигрант в СССР (1927–1932), където завършва КУНМЗ. След завръщането си в България – сътрудник на ЦК на БКМС; на ВМРО (об.). След 9 септември 1944 г. – на стопанска работа във Варна.

Сп – 2271 Б, 10 л., 1976 г., маш.

Стенографски запис: за участието на Иван Козарев като делегат на V пленум на ЦК на БКП (1935); за провала на доставката на оръжие от Съветския съюз във Варна и Бургас (1924–1925).

Сп – 2274 Б, 7 л., 1976 г., маш.

Стенографски запис: за дейността на Военната организация на БКП във Варна (1923–1925); за Коста Янков и агент-провокаatora Никола Кузинчев.

Сп – 2355 Б, 1 л., б. д., маш.

За дейността на Сава Ганчев по канала за прехвърляне през Добруджанската граница на провалени партийни дейци.

Сп – 2548 Б, 6 л., 1976 г., маш.

За полицейския началник Пане Бичев и зет му Никола Цачев, заместник-министър на МВР след 9 септември 1944 г.; за престоя на Боян Михнев (командир на войнишкия партизански отряд в Югославия) в лагера Белене.

Сп – 2817 Б, 4 л., б. д., маш.

За превозването на оръжие от Севастопол до Варна (1924); за участието на семейството на Димитър Стойчев в укриването на оръжието.

Сп – 2818 Б, 10 л., 1974 г., маш.

Автобиографични бележки; за учението му в българския сектор на Комунистическия университет „Юлиан Мархлевски“ в Москва (1927–1932); за завръщането му в България и нелегалната му дейност (1932–1944).

Сп – 2820 Б, 31 л., 1976 г., маш.

Автобиографични бележки; за включването му в нелегална дейност; за емигрира-

нето му в СССР и учението му в КУНМЗ, Москва (1927–1932); за завръщането му в България и работата му в ЦК на БКМС (1932–1933); за работата му във ВМРО (об.) и за дейността на организацията (1934–1935); за сътрудничеството му на съветското разузнаване (1937); за проблемите му по време на култа след 9 септември 1944 г.

КАСАБОВ, СИМЕОН И ТОДОР МАТАНОВ

Сп – 2361 Б, 10 л., 1976 г., маш.

За акцията на бирника Павел Раденков по снабдяването на партията със средства и участието в укриване и използване на парите от Кръстан Раковски, Желез Йорданов, Емил Марков и други (1935).

КАСАБОВА-ДЕЧЕВА, ЕЛЕНА БЛАГОЕВА (1922)

Родена във Варна. Член на ВЛКСМ от 1937 г., на ВКП (б) – от 1942 г., на БКП – от 1945 г. През 1932 г. заминава с майка си и брат си в СССР (1932–1944). През войната е мобилизирана в специална школа. Включена в групата на Станке Димитров – Марек (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОК на БКП – Варна (1945–1953); в ЦК на БКП (1953–1972).

Сп – 850 Б, 12 л., 1969 г., маш.

Бележки по книгата на Димитър Гилин „Комунисти“. С., БКП, 1968: за някои факти и случки в живота на Станке Димитров – Марек преди полета му за България през август 1944 г.

Сп – 2267 Б, 7 л., б. д. п., маш.

Бележки за полета на групата на Станке Димитров – Марек (1944), описван в мемоарна книга на Иван Винаров.

КАСАПОВ, КОЙЧО ВЛАСОВ (1891–)

Роден в с. Хамзаларе (дн. гр. Зелениково), община Брезово, Пловдивско. Член на РКП (б) от 1918 г. Участва в Октомврийската революция и в Гражданската война в Съветска Русия. Арестуван (1924) и осъден на 10 г. ИТЛ; впоследствие допълнително осъждан. През 1942 г. се завръща в България.

Сп – 851 Б, 11 л., 1957 г., маш.

За участието му в състава на Червената армия в Гражданската война в Русия (1918–1919).

КАСМАН, ЛЕОН (1905–1984)

Деец на Полската КП (1922–1937). Референт в ИККИ (1941–1943). Член на ЦК на ПОРП (1948–1968).

Сп – 852 Б, 15 л., 1967 г., маш.

За срещи и впечатления от Георги Димитров в Москва (1941–1944). *Пол. ез.* – 7 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 7 л.

КАТЕРИНОВ, ПЕТЪР (ПЕТЪР КАТЕРИНОВ ДОБРЕВ) (1893–1954)

Роден в с. Еленово, Поповско. Участва като офицер в I Световна война. Завършва право в СУ (1922). Дългогодишен адвокат в Попово.

Сп – 853 Б, 3 л., 1949 г., маш.

За събитията в Попово и околията по време на Септемврийското въстание 1923 г.

КАТРАНДЖИЕВ, ЙОРДАН ИВАНОВ (1894–1988)

Роден в Ихтиман. Член на БРСДП (т.с.) от 1918 г. Секретар на РК (1920–1923) и на ОкК (1924–1925) на БКП в Ихтиман. Един от организаторите на Септемврийското въстание 1923 г. в Ихтиман. През 1925 г. получава смъртна присъда, заменена с дългогодишен затвор (1925–1937). Член на ЦК на БКП от 1939 г. Пълномощник на ЦК на БРП в щаба на XII ВОЗ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е председател (1945–1962) и член (1962–1966) на ЦКК на БКП (от 1948 г. – ЦКРК на БКП). Председател на ЦК на КБПФК (1956–1960). Автор на „Години на изпитания. Спомени. 1923–1944“. С., Партиздат, 1975, 264 с.

Сп – 855 Б, 12 л., б. д., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в Ихтиман.

Сп – 2992 Б, 20 л., 1986 г., маш.

За Трайчо Костов като революционер; за дейността на Трайчо Костов след 9 септември 1944 г. *Биогр. справка* – 1 л.

КАТРАНОВА-ХАДЖИЕВА, МАРИЯ

Сп – 856 Б, 2 л., б. д., маш.

За среща с Ана Маймункова в Дирекцията на обществената безопасност в София (1925).

КАФАЛИЕВ, ИВАН ВАСИЛЕВ (1903–1997)

Роден в с. Челопеч, Пирдопско. Ятак и укривател на партийни дейци в София (1941–1944).

Сп – 858 Б, 10 л., 1963 г., маш.

За дейността му като ятак и укривател на партийни дейци в София (1941–1944).

КАЦАРОВ, БАНЧО

Сп – 859 Б, 1 л., 1945 г., маш.

За създаването и дейността на комунистическата група в с. Лесидрен, Тетевенско (1909–1923).

КАЦАРОВ, ГЕОРГИ СЛАВОВ (1888–)

Роден в с. Лилково, Пловдивско. Участва в събитията по време на Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 860 Б, 10 л., 1963 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Лилково, Пловдивско.

КАЦЛЕРОВИЧ, ТРИША

Сп – 857 Б, 15 л., б. д., маш.

За отношенията между Сръбската СДП и БРСДП (т.с.) (1903–1923). *Сърбохърв. ез.* – 8 л. *Превод* – 7 л.

КАЧИН, ЙОРДАН АНГЕЛОВ

Сп – 861 Б, 4 л., 1953 г., маш.

За създаването и дейността на партийната организация в с. Макреш, Видинско (1919–1923); за Септемврийското въстание 1923 г.; за нелегалната дейност в района през 1924 г.

КАШЕР-ДИМИТРОВА, РЕГИНА ИСАКОВНА (1900–)

Родена във Варшава. Член на Германската КП от 1922 г., на КПСС – от 1924 г. Завършва Факултета за преподаватели по обществени науки в Москва (1931). Съпруга на Станке Димитров – Марек. Сътрудник на радиостанция „Народен глас“ (1942–1944). Деятел на Дружествата за съветско-българска дружба.

Сп – 862 Б, 15 л., 1967–1970 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Москва през 1943 и 1944 г. *Рус. ез. – 6 л. Биограф. данни – 1 л. Превод – 6 л. Писма – 2 л.*

Сп – 863 Б, 13 л., 1969 г., б. п., маш.

Бележки върху книгата на Иван Винаров „Бойци на тихия фронт. Спомени на разузнавача“. С., Изд. на БКП, 1969. 684 с. (за дейността на Станке Димитров – Марек).

Сп – 864 Б, 6 л., 1964 г., маш.

За срещи и разговори с Антон Иванов в КУНМЗ (1934–1935). *Рус. ез.*

КЕКЕВСКИ, НИКОЛА ТРИФОНОВ (1907–1962)

Роден в с. Голяма Железна, Троянско. Шлосер в жп работилница – София. Член на III РК на БКМС – София (1931–1933). Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 865 Б, 2 л., 1954 г., рък.

За организацията и дейността на нелегалната циклостилна печатница „Комсомолска правда“ в София (1933–1934).

КЕМАЛОВ, ЕШУА (ЕШУА КЕМАЛОВ ДЕКАЛО) (1900–1989)

Роден в Карнобат. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1929 г. Емигрант във Франция (1926–1927). Завежда деловодството на ЦК на БКП (1929–1932). Отговорник на партийния пункт в Цариград (1932–1934). Нелегален в София (1934–1935); участва в организирането на V пленум на ЦК на БКП (1935). Емигрант в СССР (1935–1939). През 1939 г. се завръща в България. Изселен във Враца (1943). След 9 септември 1944 г. е член на комисии към ЦК на БКП; член на НС на ОФ. Автор на „Години на конспирации. Спомени. 1923–1944“. С., Партиздат, 1983, 183 с.

Сп – 866 Б, 13 л., 1972 г., маш.

За дейността му в Цариград като отговорник на пункта за нелегално прехвърляне на материали (1933–1934); за V пленум на ЦК на БКП (1935) в София; за устройването на радиостанция в София за връзка със ЗБ на ЦК на БКП в Москва.

КЕМЕНЧЕДЖИЕВ, РАНЧО (РАНЧО АРМЕНЧЕВ БОГДАНОВ) (– 1953)

Роден в с. Богдан, Карловско. Учи в Земеделското училище в с. Садово, Пловдивско. Участва като офицер в I Световна война. Секретар на ОкК на БКП (т.с.) – Карлово (1921–1923). Участва във Военната организация на БКП (1923–1925). Политзатворник (1925–1936). Нелегално заминава за СССР, където престоява 2 години (1937–1938). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП.

Сп – 3036 Б, 7 л., 1953 г., маш.

За Юнското въстание 1923 г. в Карловска околия.

КЕМИЛЕВА, ЗДРАВКА САВОВА (1919–2002)

Родена в Добрич. Член на РМС от 1943 г., на БКП – от 1945 г. Завършва медицина в София (1944). Участник в нелегалната дейност (1941–1944). Лекарка в Бойчиновци и София. Асис-

тент (1951–1961), доцент (1961–1966), професор (от 1966 г.). Ректор на ВМИ – Варна (1963–1966). Професор в Научния медико-биологичен институт при ВМИ – София (от 1971 г.). Председател на Профсъюза на здравните работници (1966–1977). Автор на много трудове по медицина.

ЧП – 130 Б, необработено:

– 58 л., 1979–1986 г., маш.

За антифашистката ѝ дейност по време на следването ѝ в Белград (1938–1940); за дейността на бойна група в София с командир Славчо Радомирски (1942–1944); за убийството на полк. Пантев (1943); биографични сведения и спомени за д-р Стоян Ст. Василев (Божо), Славчо Радомирски, Йордан Петров, Станю Василев, Йордан Грибнев и Правда Рускова; становище за статията „Тревожна пролет“ от Величко Станев Николов; рецензия за книгата на Живко Живков „Ремсови години“; бележки за 8-серииния филм „В името на народа“ по книгите на Митка Гръбчева.

КЕРЕЗОВ, СТАМО ИВАНОВ (1909–1998)

Роден в Ихтиман. Член на РМС от 1929 г., на БКП – от 1930 г. От 1936 г. се включва в нелегалния партиен печат. От април 1944 г. е политкомисар на бригада „Чавдар“. След 9 септември 1944 г. е секретар и първи секретар на ОК на БКП в Ихтиман. От 1951 г. работи в МВР. Заместник-председател на КК на ЦК на БКП (1960–1966). Първи заместник-председател на ЦКРК на БКП (1966–1989). Автор на мемоарните книги „Червената посока (Мемоари)“. С., НМ, 1971, 389 с. и „Под един покрив с врага“. С., Партиздат, 1984, 400 с.

Сп – 2639 Б, 14 л., 1979 г., маш.

За срещи и съвместна дейност с Тодор Живков като младежи във въздържателното движение (1927–1929) и по време на въоръжената борба (1941–1944). *Автобиография* – 3 л.

ЧП – 113 Б, необработено:

– 5 л., б. д. п., маш.

За нелегалната печатница на в. „Работническо дело“ (1939–1944).

– 81 л., 1979 г., рък. и маш.

За дейността на Славейко Иванов Новански.

– 112 л., 1958–1978 г., рък. и маш.

За живота и дейността на Борис Иванов Новански.

– 5 л., [1962 г.], рък. и маш.

За основаването на Ихтиманския партизански отряд „Георги Бенковски“ (1942).

– 2 л., б. д., маш.

За създаването на нелегална партийна печатница в София (1939).

– 63 л., б. д., маш.

За участието му в дейността на РМС и БКП в Ихтиман и София; за нелегалните печатници на БКП (1939–1944); за дейността му след 9 септември 1944 г.

КЕРФ, ВИЛИ (1897–)

Деец на Германската КП. Депутат в Пруския Ландтаг. Свидетел на Лайпцигския процес (1933).

Сп – 867 Б, 24 л., 1966 г., маш.

За Лайпцигския процес 1933 г. (като свидетел на Георги Димитров). *Нем. ез.* – 11 л. *Превод* – 12 л. *Писмо* – 1 л.

КИЛИАН, ЛИДИ (1895–)

Деятелка на Германската КП. Сътрудничка на ЦК на ГКП. По поръчение на Георги Димитров изпълнява политически задачи в чужбина. След 1945 г. има ръководни функции по работата сред жените в ГДР.

Сп – 868 Б, 16 л., 1966 г., маш.

За нелегалната ѝ дейност в Германия; за срещи и разговори с Георги Димитров в Берлин (1932–1933). *Нем. ез.* – 5 л. *Превод* – 7 л. *Писмо* – 1 л.

КИНОВ, ИВАН АТАНАСОВ (1893–1967)

Роден в с. Лютиброд, Врачанско. Член на БРСДП (т.с.) от 1911 г., на КПСС – от 1926 г. След завършване на Врачанската гимназия учителства в родното си село. Участва в Балканската война 1912–1913 г. През 1915 г. е мобилизиран, завършва ШЗО в София и е изпратен на фронта. Окръжен организатор на БКП във Враца (1920–1923). Осъден задочно на смърт (1923). Емигрира в Югославия, а през 1925 г. заминава за СССР. Постъпва в Червената армия и завършва ВА „М. В. Фрунзе“ (1929) и ВА на Генералния щаб на въоръжените сили на СССР „К. Е. Ворошилов“ (1938). Преподавател по история на военното изкуство във ВА „М. В. Фрунзе“. След 9 септември 1944 г. се завръща в България. Началник на Генералния щаб (1944–1949). Началник на ВА в София (1951–1954). Генерал-полковник, професор. Първи заместник-министър на отбраната (1954–1960). През 1960 г. преминава в запас. Член на ЦК на БКП (1945–1950; 1954–1962). Иван Кинов написва многобройни статии по въпроси на военната стратегия и военната история. Основни трудове: „Марксистко-ленинското учение за войната и армията“ (1958), „Кратка история на военното изкуство“ (2 тома, 1960 г.), „Коалиционни войни“ (1970).

Сп – 869 Б, 1 л., 1959 г., маш.

За участието му в I конгрес на БКП (т.с.) през май 1919 г.

Сп – 870 Б, 14 л., 1965 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в България (1910–1923), в Москва (1925–1944) и в София (1945–1948).

ЧП – 188 Б, необработено – за Иван Кинов:

– 112 л., б. д. – 1983 г., маш. и рък.

Спомени за живота и дейността на Иван Атанасов Кинов от: Ради Томов, Филю Христов, Въло Иванов, Крум Янев, Никола Райчев, Цвятко Анев, Кирил Косев, Стоян Заимов, Камен Петров Дилов, Стоян Димитров Светкашки, Стоян Ц. Даскалов, Тодор Генов, Георги Попов.

КИРАДЖИЕВ, ДИМИТЪР К.

Сп – 871 Б, 2 л., 1947 г., рък.

За дейността на партийната организация в с. Средец (Грудово), Бургаски окръг (1919–1925); за дейността на Тодор Грудов и Цвятко Радойнов.

КИРАДЖИЕВ, СВЕТОСЛАВ

Сп – 872 Б, 2 л., б. д., маш.

За лични впечатления от дейността на Георги Кирков.

КИРАЦОВ, ПЕНЮ ГЕНОВ И ДР.

Кирацов, Пеню Генов (1920) – роден в с. Горско Сливово, Ловешко. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1941 г. За участие в нелегална дейност в казармата осъден на доживотен затвор (1941). След 9 септември 1944 г. завършва МЕИ – София. Заместник-председател на Комитета по промишлеността и заместник-министър на машиностроенето (1959–1971). Секретар

на ЦК на БКП (1971–1976). Посланик в ГДР. Кандидат-член (1962–1966) и член (1966–1981) на ЦК на БКП.

Сп – 873 Б, 33 л., 1964 г., маш. (циклостил)

Протокол от съвещанието на участниците в нелегалната организация във Въздушно-учебния полк при летище Казанлък (1941–1942). *Писмо* – 1 л.

Автори: Младен Славов Цонев, Иван Г. Радонов, Христо Петров Кънчев, Христо Бонев Христов, Стефан Добрев Бобчев, Михаил Шипков, Христо Иванов Пътев, Никола Кацаров, Мирон Николов Кинков, Коста Петров, Драгия Колев Драгиев.

КИРЕЧЕВ, ЯНКО

Сп – 874 Б, 5 л., 1958 г., маш.

За организирането и провеждането на тютюноработническата стачка в Пловдив (1940).

КИРИЛОВ, КИРИЛ АЛЕКСАНДРОВ (1907–1987)

Роден в София. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1945 г., на ВКП (б) (1937–1944). През 1932 г. емигрира в СССР и постъпва в Червената армия. Участва в Испанската гражданска война (1936–1939) като летец-изстребител. През Отечествената война на СССР (1941–1944) е командир на изстребителна ескадрила. През 1945 г. се завръща в България и служи в БНА; генерал-лейтенант.

Сп – 875 Б, 1 л., 1957 г., маш.

За участието му като летец в Испанската гражданска война (1936–1939).

КИРИЧЕВ, ДИМИТЪР НИКОЛОВ (1927–)

Роден в с. Сребрено (Аспрогия), Леринско. Партизанин в ГДА (1948–1949). През 1949 г. е изпратен в Съветския съюз; през 1956 г. пристига със семейството си в България и се установява във Варна.

Сп – 2859 Б, 8 л., 1976 г., рък. – 5 л.; препис (маш.) – 3 л.

Автобиографични бележки; за връзките на неговото семейство с партизаните от ЕЛАС; за постъпването му в партизански отряд (1948); за обучението му в Грамос и за участието му в акции в Преспанско; за раняването му; за включването му в състава на 103 дивизия с командир Ахилеас Папайоану.

КИРИЧЕВ, ИЛИЯ НИКОЛОВ (1914–)

Роден в с. Сребрено (Аспрогия), Леринско. Член на Гръцката КП от 1944 г. Партизанин в ГДА (1948–1949). Емигрант в Полша (1949–1960). През 1960 г. идва в България.

Сп – 2866 Б, 12 л., 1976 г., рък. – 7 л.; препис (маш.) – 5 л.

Автобиографични бележки; за партизанското движение в Леринско; за арестуването му през 1947 г.; за участие в битка през пролетта на 1948 г. в м. „Алевица“ и за гибелта на Пандо Шиперко; данни за загинали партизани от с. Сребрено.

КИРИЧЕВА, ВАСИЛКА АНДОНОВА (1922–)

Родена в с. Шиштево (Сидерохори), Костурско. Ятачка на партизаните от ЕЛАС (1943–1944). Партизанка в ГДА (1948–1949). Емигрира в Полша (1949–1960). През 1960 г. идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2851 Б, 12 л., 1976 г., рък. – 7 л.; препис (маш.) – 5 л.

Автобиографични бележки; за дейността ѝ като ятачка на партизаните от ЕЛАС;

за постъпването ѝ през 1948 г. в партизански батальон с командир Алеврата и за проведените сражения до 1949 г.; сведения за убити партизани от с. Шиштево.

КИРИЧЕВА, СОФИЯ АТАНАСОВА (1927–)

Родена в с. Загоричани (Василияда), Костурско. Член на ЕПОН от 1946 г.; партизанска ятачка. Партизанка (1949). Емигрира в СССР (1949), а през 1956 г. идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2890 Б, 7 л., 1976 г., рък. – 4 л.; препис (маш.) – 3 л.

За положението на българското население в с. Загоричани по време на италианската и германска окупация; за приемането ѝ през 1946 г. в ЕПОН и за дейността ѝ като ятачка на партизаните; за заминаването ѝ с група деца за Румъния (1948); за връщането и включването ѝ в партизански отряд (1949); за участието ѝ в битките на Малимади, Кулукутурия и край гр. Лерин; за емигрирането ѝ в СССР (1949) и в България (1956).

КИРКОВ, АЛЕКСАНДЪР И.

Сп – 2964 Б, 13 л., 1986 г., маш.

За държанието и дейността на Трайчо Костов в Плевенския затвор (1943–1944).

КИРКОВ, ГЕОРГИ МИТЕВ (ЛЮДМИЛ) (1911–1991)

Роден в с. Кузлука (дн. с. Драгойново), Пловдивско. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1933 г. Политзатворник (1934–1940). Член на ОК на БКП – Пловдив (1943–1944). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА – полковник; директор на предприятие в София.

Сп – 3027 Б, 14 л., 1984 г., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността му като пълномощник на ОК на БРП – Пловдив към партизанска бригада „Васил Коларов“ – II ВОЗ (1944).

КИРКОВ, ДИМИТЪР И ДР.

Сп – 876 Б, 2 л., 1948 г., рък. – 1 л.; препис (маш.) – 1 л.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Песочница, Михайловградско.

Автори: Георги Кирков, Георги Митов.

КИРКОВ, КОСТА ГЕОРГИЕВ

Сп – 2371 Б, 7 л., 1981 г., маш.

За Георги Димитров като партийен деятел и ръководител на марксистически кръжок в Самоков (1905); за стачката на обущарските работници в Самоков (1908); за общинските избори и образуването на първата Самоковска комуна (1910); за издаването на в. „Самоковска комуна“. (*Стенограма*)

КИРКОВА, ТИНА (ЕКАТЕРИНА) ТРИФОНОВА (1872–1947)

Родена в Стара Загора. Деятелка на работническото и женското движение в България. Съпруга на Георги Кирков. От 1898 г. е член на БРСДП, а от 1908 до 1918 г. е член на Местния партийен комитет на БРСДП (т.с.) в София. Конференцията на жените-социалдемократи (1914) я избира за секретар на Централната женска комисия. На II конгрес на БКП (т.с.) през 1920 г. е избрана за член на ЦК на БКП. Делегат на IV конгрес на Коминтерна (1922). През 1927 г. емигрира в СССР. Работи активно в МОПР. През 1945 г. се завръща в България.

Фонд 143 Б, оп. 1:

– а.е. 249, 18 л., 1937–1947 г., маш.

За живота и дейността на Георги Кирков (Майстора). *Бълг. и рус. ез.*

– а.е. 268, 117 л., 1924 г., рък.

За живота и дейността на Георги Кирков (Майстора).

Фонд 144 Б, оп. 1:

– а.е. 128, 16 л., 1937–1945 г., рък.

За живота и дейността на Антон Иванов.

– а.е. 130, 22 л., 1945 г., рък.

Спомени за Георгица Карастоянова от Тодор Павлов, Добри Терпешев, Пенка Огнянова, Рената Натан, Светла Павлова, Дим. Тренкова, Дарина Бояджиева, Роза Тодорова, С. Дончева, записани от Тина Киркова.

– а.е. 136, 13 л., 1946 г., рък.

Спомени за Ана Маймункова от Тина Киркова и Дим. Тренкова.

КИРОВ, АСПАРУХ АНГЕЛОВ (1897–1980)

Роден в Попово. Член на БКП от 1920 г. Участва в I Световна война; попада в плен, откъдето избягва. Ръководител на дружинка от младежи-комунисти (1920–1923). Секретар на ОК на БКП – Плевен (1927–1936). Участва в нелегалната дейност на БКП (1936–1944). След 9 септември 1944 г. – председател на ОФ-комитет.

Сп – 877 Б, 44 л., б. д., маш.

За организационната и масово-политическата дейност на Плевенската партийна организация (1925–1932); за основаването и дейността на РМС в Плевен (1928–1932).

КИРОВ, БОРИС ХРИСТОВ (1922–1988)

Роден в с. Иванча, Поповско. Член на БКП от 1941 г. Завършва право в СУ. Нелегален и партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОК на РМС – Ямбол (1944–1946), а от 1947 г. – в МНО и МВР.

Сп – 878 Б, 11 л., б. д. п., маш.

За съпротивителното движение в Ямболско и Сливенско (1941–1944); за създаването и дейността на партизанския отряд „Петър Момчилов“ (1943–1944).

КИРОВ, ГЕНДО

Сп – 880 Б, 3 л., 1947 г., рък.

За дейността на БРСДП (т.с.) сред войниците в българските пленнически лагери в Гърция и Сърбия (1918–1919).

КИРОВ, ГЕОРГИ КОСТАДИНОВ

Сп – 879 Б, 1 л., 1965 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Разлог и района.

Забележка: Към спомена погрешно са включени автобиография (1969) и биографична справка на Георги Киров (роден 1883 г. в гр. Кратово, Македония), който няма нищо общо с автора Георги Костадинов Киров.

КИРОВ, ХРИСТО КОСТАДИНОВ (1880–)

Роден в Разлог. Член на БКП от 1918 г. Участник в дейността на ВМОРО – председател на Разложкия ОкК (1906–1908). Член на ОкК на БКП – Разлог (1921–1923). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Подпомага нелегалната дейност на БКП (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е член на ГК на БКП – Разлог; член на УС на ТКЗС – Разлог.

Сп – 881 Б, 10 л., 1962 г., маш.

За дейността на Разложката комуна (1920–1922); за просветната дейност на Разложката комуна.

Сп – 882 Б, 17 л., 1961 г., маш.

За създаването и дейността на Разложката партийна организация (1918–1923).

Сп – 883 Б, 4 л., 1953 г., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в Разлог.

КИРПЕВ, ХАРАЛАМПИ СТЕФАНОВ (1885–)

Роден в Търговище. Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г. Участва в дейността на партийните организации в Търговище и Разград (1919–1923).

Сп – 884 Б, 11 л., 1960 г., маш.

За дейността на партийната организация в Търговище (1910–1923); за антивоенната дейност на тесните социалисти през I Световна война.

КИРЧЕВ, МИХАИЛ ПЕТКОВ

Сп – 1481 Б, 2 л., б. д., рък.

За създаването и дейността на партийната група на БКП в с. Беброво, Еленско; за събитията по време на Септемврийското въстание 1923 г. в селата Златарица и Беброво, Еленско (Великотърновско).

КИРЯКОВ, ТОДОР

Сп – 885 Б, 6 л., 1957 г., маш.

За влиянието на Октомврийската революция в България; за дейността на Хасковската партийна организация (1918–1923). *Писмо* – 1 л.

КИСИМОВ, АНГЕЛ ПАНАЙОТОВ (1904–1986)

Роден в с. Христо Милево, Пловдивско. Член на БКП от 1928 г. Завършва висше техническо училище в Бърно (1931); инженер. Участва в нелегалната дейност на БКП (1932–1944). След 9 септември 1944 г. работи в Министерството на транспорта; в Държавната планова комисия и в МС. Главен редактор на в. „Транспортен глас“; председател на Софийската градска организация на НТС.

Сп – 886 Б, 6 л., 1965 г., маш.

За дейността на българските студентски дружества в Бърно, Чехословакия (1927–1931).

КИСКИНОВ, ЙОРДАН СТОЯНОВ (1896–1941)

Роден в с. Мухово, Пазарджишко. Член на БКП от 1919 г. Ръководител на партизанска чета (1924–1925). Прехвърля се с четата си в Югославия и след това в СССР (1925–1941). Интербригадист в Испания (1937–1939). Нелегално спуснат с парашут в България (1941); загива в престрелка с полицията.

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 406, л. 120–127, [1933 г.], маш.

За състава и дейността на Средногорската чета (1924–1925).

КИСКИНОВ, ПЕТЪР

Сп – 887 Б, 11 л., 1966 г., маш.

За политическата и културната дейност на Георги Бакалов (1918–1921). *Писмо* – 1 л.

КИТАНОВ, КИТАН ИЛИЕВ**Сп – 751 Б, 1 л., б. д., маш.**

За участието на комсомолците от селата Вършец и Заножене, Михайловградско в подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г.

КИЧУКОВ, КОСТА АНДОНОВ (ЧЕКАЛАРА) (1909–)

Роден в с. Жужулие, Костурско. Деец на ВМРО (об.). Секретар на ОкК – Асеновград (1929–1932) и член на ОблК – Пловдив (1932–1934) на ВМРО (об.). Секретар на младежката организация на македонското братство в Асеновград след 1936 г. Член на българската делегация за I конгрес на Народния фронт в Република Македония (1946) в Скопие. Автор на мемоарната книга „Път към мечтите“. Пловдив, Хр. Г. Данов, 1983, 238 с.

Сп – 2949 Б, 84 л., 1985 г., маш.

За дейността на БКП и ВМРО (об.) сред македонската емиграция и младежта в Асеновград и Пловдив (1925–1938); за участието му в нелегална дейност (1941–1944); за участието му в състава на българската делегация на I конгрес на Народния фронт в Република Македония в Скопие (1946); за опитите на скопските политици за откъсване на Пиринския край от България и присъединяването му към Република Македония. *Снимка* – 1 бр.; *факсимиле от легитимация* – 2 л.

КИЧУКОВ, СТОЯН НИКОЛОВ (1895–)

Роден в с. Волък, Драмско. Член на БКП от 1920 г. Ятак. Политзатворник (1943–1944).

Сп – 888 Б, 17 л., 1960 г., маш.

За създаването и дейността на партийната група в с. Петралик, Благоевградско (1923); за партийната му дейност в Асеновград (1925–1943); за живота и политическата дейност на комунистите в Пловдивския затвор (1943–1944).

КЛИНОВСКА, НИКОЛИНКА ЯНЕВА (1921–)

Родена в с. Въмбел (Мосхохори), Егейска Македония. Помагачка на партизаните от ЕЛАС; член на АФЖ. През 1949 г. емигрира в Полша; през 1961 г. идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2882 Б, 22 л., 1976 г., рък. – 13 л.; препис (маш.) – 9 л.

За положението на българското население в Гърция по време на диктатурата на Янис Метаксас; за работата ѝ като помагач на партизаните от ЕЛАС; за втората фаза на партизанската война (1947–1949); за работата на АФЖ; за евакуирането на децата; за проведени акции и за разгрома на партизанското движение; сведения за убити партизани от с. Въмбел.

КЛИНЧАРОВА, СТЕФАНА СТОЯНОВА (1903–1970)

Родена в София. Член на БКМС от 1920 г. Участва в дейността на Софийската организация на БКМС (1920–1923) и в нелегалната дейност на БКП след 1923 г.

Сп – 889 Б, 5 л., б. д., маш.

За организационната и масово-политическата дейност на комсомолската организация в кв. Банишора – София (1920–1923).

КЛИСУРСКИ, ГЕОРГИ ЙОСИФОВ (1887–)

Роден в Долна баня, Самоковско. Член на БРСДП (т.с.) от 1907 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политзатворник; ятак на нелегални и партизани.

Сп – 890 Б, 19 л., 1963 г., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в Долно-

банското корито; за престоя му в затвора; за участието му в нелегалната дейност на БКП (1924–1944).

КЛЯШЕВА, БЕЛА СИМЕОНОВА (1919–)

Родена в с. Шапчи-хане, Гюмюрджинско (Гърция). Съпруга на Лазар Пачов – за нелегална дейност осъден на смърт и екзекутиран (1942) в Пловдив заедно с брат му Пантелей Пачов.

Сп – 891 Б, 5 л., 1959 г., маш.

За дейността на братята Пантелей и Лазар Пачови (1941–1942).

КНОП, ЛЕОПОЛД

Сп – 2436 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За престоя на Георги Димитров в квартирата му във Виена (1932).

КОБАКОВ, МИХАИЛ КОСТАДИНОВ (1907)

Роден в с. Кремен, Благоевградско. Член на БКП от 1932 г.; изключен (1962) и възстановен (1988). Участник в нелегалната дейност на БКП; ятак и помагач партизаните (1941–1944).

Сп – 3111 Б, 67 л., 1988 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието на с. Кремен в македонското движение; за политическите борби в селото; за създаването на организация на БКП; за участието му в нелегалната дейност на БКП (1941–1944); за връзките му с Иван Козарев и Никола Парапунов.

КОВАЛСКИ, ЮЗЕФ (1904–)

Роден в гр. Пшемисл, Полша. Член на Полската КП от 1925 г. Историк, публицист. През II Световна война е в СССР; сътрудник на ИККИ. Завеждащ Московския отдел на Полската агенция по печата (1945–1951). Заместник-завеждащ отдел „Партийна история“ при ЦК на ПОРП (1951–1957), а от 1957 г. – заместник-директор на Института по история на партията при ЦК на ПОРП. Автор на книги и статии по история на работническото движение; професор.

Сп – 892 Б, 12 л., 1967 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Москва (1942–1947). *Пол. ез.* – 5 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 6 л.

КОВАЧЕВ, АЛЕКСАНДЪР

Сп – 893 Б, 1 л., 1961 г., маш.

За организацията и дейността на нелегалния партийен канал Русе – Букурещ (1923–1925).

Сп – 894 Б, 1 л., 1961 г., маш.

За речта на Георги Димитров на публично събрание в Русе на 7 октомври 1910 г.

Сп – 2711 Б, 6 л., б. д., маш.

За живота и дейността на Александър Атанасов като деец на БКП в Русе (1910–1925); за I Дунавска комуна в Русе (1919); за гибелта на Александър Атанасов (1925). *Биогр. справка* за Александър Ковачев – 1 л.

КОВАЧЕВ, ГЕНЧО ИВАНОВ (1887–)

Роден в с. Килифарево, Великотърновско. Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г. Работи в техническа секция и работилница при гара София (1906–1945). Участва в дейността на Металора-

ботническият синдикат и на Софийската партийна организация. Автор на мемоарната книга „Кратки спомени (из историята на БКП)“. С., Партиздат, 1974, 127 с.

Сп – 895 Б, 21 л., б. д., маш.

За работата му в железопътния транспорт и участието му в дейността на партията на тесните социалисти; за Транспортната стачка в София (1919–1920); за събитията през април 1925 г.; за участието му в нелегална дейност до 1944 г.

Сп – 896 Б, 4 л., 1959 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Никола Грамовски в София (1919).

Сп – 897 Б, 14 л., 1960 г., маш.

За масово-политическата дейност на социалистите в с. Килифарево (1900–1902); данни и спомени за Георги Трифонов Саралиев, Стою С. Саралиев, Трифон Саралиев и др.

Сп – 898 Б, 319 л., 1961 г., маш.

Автобиографични бележки; за масово-политическата дейност на организацията на БРСДП (т.с.) в Самоков (1903–1905); за партийната му дейност в жп работилница София (1908–1918); за участието му в Транспортната стачка (1919–1920); за дейността на Софийската партийна организация и Комсомола (1920–1923). *Автобиография* (1968) – 1 л.

Сп – 899 Б, 69 л., 1962 г., рък.

За обществено-политическата и синдикалната дейност на Георги Димитров (1903–1923).

Сп – 900 Б, 35 л., 1961 г., маш. и рък.

За обществено-политическата дейност на Георги Кирков (1901–1919); за посещението на Георги Кирков в с. Килифарево (1901); за беседите на Георги Кирков в дружество „Класово съзнание“ – София; за жилището на Георги Кирков на ул. „Бачо Киро“ 49 в София; за речите на Георги Кирков; за погребението на Георги Кирков.

Сп – 901 Б, 10 л., 1964 г., рък.

За дейността на Антон Иванов: като деловодител на ОРСС; като секретар на Софийската партийна организация (1918–1919); за престоя му в затвора (1923–1925).

Сп – 902 Б, 5 л., 1964 г., рък.

За изграждането и дейността на ученическите марксистически кръжоци в Самоков и София (1903–1904); за дейността на дружеството „Класово съзнание“ в София и лекциите на Димитър Благоев, Георги Кирков, Георги Бакалов.

КОВАЧЕВ, ГЕОРГИ ВЕЛИКОВ (1912–)

Роден в Добруджа. Като младеж се заселва в с. Обзор, Варненско. Като мобилизиран войник преминава към партизаните и участва в III партизанска бригада „Георги Димитров“ с командир поручик Атанас Русев и политкомисар д-р Кирил Игнатов (1944).

Сп – 3125 Б, 21 л., 1984 г., рък.

За преминаването на българска войскава част в гр. Лебане, Сърбия към партизаните (1944); за създаването и дейността на III Народоосвободителна бригада „Георги Димитров“ с командир поручик Атанас Русев и политкомисар д-р Кирил Игнатов.

КОВАЧЕВ, ГЕОРГИ НИКОЛОВ (1899–1978)

Роден в София. Член на БКП от 1920 г. Телеграфо-пощенски служител. Участва в Централното ръководство на профопозицията. Сътрудник на задграничното партийно представителство (1932–1941). След 9 септември 1944 г. – член на ЦК на Профсъюза на ПТТ-работници.

Сп – 903 Б, 3 л., 1958 г., рък.

За Транспортната стачка в София (1919–1920).

КОВАЧЕВ, ИВАН ИВАНОВ (1912–)

Роден в Добрич. Член на БКМС от 1928 г., на БКП – от 1932 г. Политзатворник (1932–1934; 1942–1944). Член на ОК на БКП – Варна (1936–1937). След 9 септември 1944 г. е директор на фабрика „Първи май“ – Варна.

Сп – 904 Б, 23 л., 1972 г., маш.

За живота и дейността на комунистите в Кърджалийския затвор (1932–1934); за примера и поведението на Христо Михайлов, Димитър Димов, Никола Янев и др.; списък на политзатворниците в Кърджалийския затвор (1932–1933).

КОВАЧЕВ, КИРИЛ (1914–)

Роден в Добрич. Член на БКМС от 1930 г., на БКП – от 1933 г. Осъждан 2 пъти по 12 г. затвор; излежава присъдите си през 1937–1944 г. След 9 септември 1944 г. е на административна и партийна работа във Варна.

Сп – 905 Б, 4 л., 1970 г., маш.

За престоя му във Варненския затвор (1944); за екзекутирането в затвора на осъдените Стоян Мурданлийски и Сава Ганчев.

Сп – 906 Б, 10 л., 1957, 1970 г., маш.

За живота и дейността на комунистите в Сливенския затвор (1937–1938); за съкилийниците му Велко Русинов, Борис Копчев, Йото Стойчев; за сбогуването му с освободените политзатворници Христо Михайлов, Йордан Ноев, Младен Каменов, Георги Василев и Велко Русинов.

Сп – 2718 Б, 10 л., б. д., маш.

За дейността на Жечо Петров Гюмюшев: като сътрудник на Варненската база за връзка на ЦК на БКП с Коминтерна и куриер на ЦК на БКП до Коминтерна (1919–1924); за провала, задочната му присъда и емигрирането му в СССР; интербригадист в Испания (1936–1937); за завръщането му в СССР и включването му в стопанския живот; на път за България при изпълнение на военна задача загива (1944). *Биогр. справка* – 1 л.

КОВАЧЕВ, МИХАИЛ

Сп – 908 Б, 4 л., б. д., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Михаил Георгиев Лазаров, загинал заедно със Станке Димитров – Марек.

КОВАЧЕВ, ПАВЕЛ ИВАНОВ

Сп – 907 Б, 1 л., 1957 г., рък.

За участието на Георги Димитров при погребението на Киро Ковачев на 21 август 1919 г. в София.

КОВАЧЕВ, РАДКО ДАНАИЛОВ (1913–)

Роден в Пловдив. Член на РМС от 1930 г. Участва в нелегалната дейност на БКП; оказва помощ на нелегални дейци.

Сп – 3073 Б, 4 л., 1989 г., маш.

За живота и дейността на Сава Ценов Савов, убит като партизанин край с. Батулия, Софийско (1944). *Удостоверение* – 1 л.

КОВАЧЕВ, ТАНКО ВИДЕВ

Сп – 909 Б, 48 л., 1972 г., маш.

За нелегалната му дейност в авиационното училище в Казанлък (1933); за провала, ареста и осъждането му; за живота и политическата дейност на комунистите в Старозагорския, Сливенския, Плевенския и Шуменския затвори (1933–1940).

КОГАН, БОРИС БОРИСОВИЧ

Член на РСДРП (б) от 1917 г. Лекар. Организира медицинското обслужване на сътрудниците на Коминтерна; лекуващ лекар на Георги Димитров; професор в I Московски медицински институт.

Сп – 910 Б, 5 л., 1966 г., маш.

За положените медицински грижи за Георги Димитров в Москва (1934, 1943), гр. Уфа (1942), София (1946). *Рус. ез.* – 4 л. *Писмо* – 1 л.

КОДЖЕЙКОВ, ДРАГОЙ ХРИСТОВ (1881–1979)

Роден в Калофер. Член на БРСДП от 1902 г. Един от основателите на Телеграфо-пощенския синдикат, негов секретар (1908–1911). Член на Синдикалния комитет на ОРСС (1909–1923). Народен представител от БКП (т.с.) (1919–1923). Член на КК при ЦК на БКП (т.с.) (1919–1924). Член на Централната синдикална комисия при ЦК на БКП (от 1936 г.). След 9 септември 1944 г. – член на ИБ на ЦС на Профсъюзите (1944–1961). Член на ЦРК на БКП (1954–1962). Основател и ръководител на „Профиздат“ (1945–1952). Автор и съавтор на трудове по история на профсъюзното движение. Автор на мемоарните книги „Първите. Спомени за Д. Благоев, Г. Кирков, В. Коларов, Г. Димитров“. С., Профиздат, 1973, 264 с.; „Рождение и съзидане. Спомени“. С., Профиздат, 1966, 204 с.; „Жизнен път, публицистика, документи, спомени“. С., Профиздат, 1981, 300 с.

Сп – 911 Б, 4 л., б. д., маш.

За поведението на ЦК на БКП на 9 юни 1923 г. и за подготовката за ново въоръжено въстание.

Сп – 912 Б, 8 л., 1959 г., маш.

За подготовката и провеждането на I конгрес на БКП (т.с.) през 1919 г.

Сп – 913 Б, 44 л., 1962 г., маш.

За обществено-политическата и партийната дейност на Христо Кабакчиев (1905–1923). *Писмо* – 2 л.

Сп – 914 Б, 5 л., б. д., маш.

За арестите, побоищата и убийствата на комунисти след атентата на 16 април 1925 г.; за последните дни на Ана Маймункова.

Сп – 917 Б, 177 л., 1965 г., маш.

За обществено-политическата, синдикалната и партийната дейност на Георги Димитров в София (1905–1923).

Сп – 918 Б, 131 л., 1965 г., маш.

За живота, обществено-политическата и партийната дейност на Георги Кирков (1905–1919).

Сп – 919 Б, 181 л., 1965 г., маш.

За живота, обществено-политическата и партийната дейност на Васил Коларов (1903–1947).

Сп – 920 Б, 156 л., 1963 г., маш.

За живота, обществено-политическата и партийната дейност на Димитър Благоев (1896–1923).

КОДЖЕЙКОВ, ДРАГОЙ И ДР.

Сп – 915 Б, 3 л., 1955 г., маш.

Протокол от изказвания на стари партийни дейци за уточняване на факти от дейността на БРСДП (т.с.) и на синдикалното движение в София (1903–1923).

Автори: Любен Дюгмеджиев, Иван Генчев, Рафаел Юлзари.

Сп – 916 Б, 9 л., 1956 г., маш.

Протокол от изказвания на стари партийни членове за дейността на Софийската организация на БРСДП (т.с.) (1908–1918); за изключването на „прогресистите“; за XII конгрес на БРСДП (т.с.); за борбата с панславизма и Общославянския събор в София; за Балканската федерация.

Автори: Рафаел Юлзари, Димитрина Тренкова, Настя Исакова, Нанко Петровски, Алипи Андреев, Димитър Захариев, Мара Калинкова.

КОДЖЕЙКОВ, СТАЙКО КОЕВ

Сп – 921 Б, 5 л., [1949] г., рък.; препис (маш.) – 2 л.

За войнишкия бунт в 28-ми пехотен полк (1918).

КОЕВ, КОНСТАНТИН И ТРИФОН БАЛЕВ

Сп – 922 Б, 7 л., б. д., маш.

За преминаването на група български войници към югославските партизани при Скопска Черна гора на 18 септември 1944 г. и формирането на войнишки партизански батальон; за дейността на батальона в Македония до 16 ноември 1944 г.

КОЕВ, НИКОЛА

Сп – 923 Б, 12 л., б. д., маш.

За дейността на БОНСС в Юридическия факултет (1932–1938); за участието му в нелегална дейност; за арестуването и престоя му в затвора.

КОЕН, БУЧА МОИС

Сп – 924 Б, 3 л., 1967 г., маш.

За участието ѝ в нелегалната дейност на БКП в Плевен и София (1932–1944); за участието ѝ в дейността на МОПР.

КОЖУХАРОВ, ГЕОРГИ МИХАЙЛОВ

Сп – 2667 Б, 12 л., 1964 г., рък. – 6 л.; препис (маш.) – 6 л.

За публично събрание във Велико Търново с оратори Кръстю Раковски и Илия Янкулов (1912); за дейността на Никола Габровски във Велико Търново (1915–1916); за дейността на БКП (т.с.) във Велико Търново (1919–1923).

КОЖУХАРОВ, ИВАН СТЕФАНОВ

Роден в с. Беброво, Еленска околия. Член на БРСДП (т.с.) от 1914 г. Учител в с. Златарица, Еленско от 1911 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 925 Б, 5 л., б. д., маш.

За дейността на партийната организация в с. Златарица (1914–1923); за подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в селото; за арестите и инквизициите на участниците след въстанието.

КОЖУХАРОВ, КЪНЮ ПЕТРОВ (1904–1978)

Роден в с. Бештепе (дн. с. Пет могили), Сливенско. Член на БЗНС от 1924 г. Завършва агрономство в София (1929). Заема отговорни длъжности в Общия съюз на българските земеделски кооперации и в Съюза на кооперативните служители (1930–1941). Редактира (1928–1930) в. „Сеяч“; главен редактор (1946–1951) на сп. „Земеделска мисъл“. Директор (1944–1972) на Издателството на БЗНС. Член на УС на БЗНС (1948–1958; 1964–1978) и на СБЖ (1957–1958). Автор на книги, биографични очерци, статии.

Сп – 2224 Б, 41 л., 1974 г., маш.

За дейността му в Общия съюз на българските земеделски кооперации (ОСБЗК) и като редактор на в. „Кооператор“ (1931–1941). *Анкетен лист* – 3 л.

КОЖУХАРОВ, СТОЯН ВЛАДОВ (1891–)

Роден в с. Велковци, Еленско. Член на БРСДП (т.с.) от 1908 г. Участва в дейността на организацията на БКП – Русе (1918–1923). Емигрира в Париж (1925–1939); участва в дейността на емигрантската партийна организация. През 1939 г. се завръща в България; до 1944 г. живее в София, след което се премества в Елена.

Сп – 926 Б, 9 л., 1961 г., маш.

За основаването на читалище (1907) и на партийна просветна група на БРСДП (т.с.) в с. Велковци (1908); за антивоенната дейност на тесните социалисти в армията (1915–1918); за участието му в дейността на партийната организация в Русе (1918–1923); за дейността на българските емигранти в Париж (1925–1939).

КОЗАРСКИ, ХРИСТО АЛЕКСОВ (1920–)

Роден в с. Лобош, Пернишко. Член на БКП от 1940 г. Сътрудник на ГК на БКП – София; отговорник за каналите за партизанските отряди (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на Околийския синдикален съвет – София (1944–1949); на работа в МВР (1949–1962).

Сп – 927 Б, 4 л., б. д., маш.

За дейността му по канала от София за Трънския партизански отряд (1944); за отпечатването на нелегални материали; за укриването на нелегални дейци в София.

Сп – 928 Б, 21 л., б. д., маш.

За дейността на Софийската партийна организация по оказване помощ на партизаните (1944); за осигуряването на нелегални квартири; за масово-политическите прояви в София през септември 1944 г.

Сп – 2604 Б, 9 л., 1979 г., маш.

За участието на Тодор Живков в конференции на софийските тютюноработници (1943) и в заседанието на ОК на БКП – София за разглеждане на Окръжно № 2 на ЦК на БКП от януари 1944 г. *Биогр. справка* (1983) на Христо Козарски – 1 л.

КОЙНОВ, ИВАН ГАНЕВ (1922–1990)

Роден в с. Александрово, Ямболско. Член на РМС от 1938 г., на БКП – от 1943 г. Пълномощник на ГЩ на НОВА при войнишкия бунт в Дедеагач (1944). След 9 септември 1944 г. е служител в МВР – полковник.

Сп – 1000 Б, 16 л., 1954 г., рък.

За участието на армията в свалянето на фашистката власт в Дедеагач на 10 септември 1944 г. (Моряшкото и войнишкото въстание в Дедеагач); автобиографични данни.

Сп – 2307 Б, 9 л., 1968 г., маш.

За среща с Георги Димитров, Трайчо Костов и Георги Дамянов през юли 1946 г.

във връзка с изясняване на причините за арестуване на участниците във въоръженото моряшко и войнишко въстание в Дедеагач, Гърция от 6 до 11 септември 1944 г.

КОЙЧЕВ, ИВАН ТОДОРОВ (1896–1979)

Роден в Казанлък. Член на БКП от 1921 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Ятак (1941–1944).

Сп – 929 Б, 6 л., 1954 г., маш.

За дейността на Софийската партийна организация (1923–1925); за ултралевичарския уклон в БКП; за подготовката на атентата в София (1925).

Сп – 930 Б, 1 л., б. д., маш.

За участието му в конференцията на Помощната организация (Rote Hilde) в Кьолн, Германия (1928) като представител на МОПР – българска секция.

Сп – 931 Б, 3 л., 1952 г., маш.

За първата нелегална партийна печатница и пренасянето на в. „Работнически вестник“ от Виена през Югославия до София (1924).

Сп – 932 Б, 4 л., 1953 г., маш.

За дейността на Софийската партийна организация по подготовката на Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 933 Б, 89 л., [1962 г.], маш.

За възстановяването на БКП и левосектантския курс (1926–1936); за дейността на МОПР в България (1926–1929); за провеждането на Третия пленум на ЦК на БКП (1930); за контактите му с Илия Василев (Бойко) (1929–1930); за създаването и дейността на Втора военна организация в София; за преодоляването на левосектантския курс на БКП. *Рецензия* – 8 л. *Приложения* – 11 л.

Сп – 934 Б, 88 л., 1960 г., маш.

За българските пленнически лагери в Сърбия и Гърция (1917–1919); за дейността на БКМС в Казанлък (1920–1921); за работата на партийната и комсомолската организации в София (1922–1925). *Рецензия* – 7 л. *Бележки* – 1 л.

Сп – 2826 Б, 88 л., б. д., маш.

За работата му по партийно поръчение като кмет в Сестримо и Ягодово (1937–1942) и държавен контролор в Казанлъшката община; за изпълнението на служебни задачи в Добруджа (1940) и Беломорието (1941); за първите стопански и политически преобразования в страната след 9 септември 1944 г. (1944–1948); за живота и дейността на Никола Янков Яблин, Младен Стоянов, Кимон Георгиев, Константин (Кочо) Хаджикалчев.

КОЙЧЕВ, НИКОЛА (НИКОЛА КОЙЧЕВ ДОНЧЕВ) И НИКОЛА ТОДОРОВ БАЛОВ

Дончев, Никола Койчев (1878) – роден в Пирдоп. Завършва Средното земеделско училище в с. Садово, Пловдивско (1896). Дългогодишен учител (до 1928 г.) в Берковска, Тетевенска, Пирдопска околии. Член на УСДО. След 1928 г. работи в кооперация „Братство“ – Пирдоп.

Сп – 935 Б, 7 л., 1959 г., рък.

За създаването и дейността на УСДО в Пирдопска околия (1904–1918); списък на основателите на групата; допълнителни сведения за дейността на групата от Никола Койчев Дончев; сведения за разтурянето на училищното настоятелство и общинската комуна в с. Душанци, Пирдопско (1923).

КОКАЛОВ, БОРИС ДИМАНОВ (1897–)

Роден в Перник. Член на БКМС и на БКП от 1921 г. Политзатворник (1924–1926). След 9 септември 1944 г. работи в ГК, ОкК и ОК на БКП – Перник (1950–1962).

Сп – 936 Б, 11 л., 1957 г., рък.

За стачката на пернишките миньори (1906); за създаването и дейността на Рудничарската секция; за Транспортната стачка в Перник (1919–1920); за създаването на клон на Съюза „Возвращение на родину“ в Перник (1921–1922); за създаването на младежка организация на БКМС (1921); за създаването на нелегални организации на БКП и БКМС в Перник (1924).

Фонд 202 Б, оп. 1, а.е. 17, 3 л., 1956 г., маш.

За дейността на Никола Георгиев Кофарджиев.

КОКИН, БОРИС ДИМИТРОВ ([1894]- [1989])

Роден в Трън. Дългогодишен телеграфо-пощенски служител.

Сп – 937 Б, 13 л., 1958 г., рък. – 7 л.; препис (маш.) – 6 л.

За Транспортната стачка в София (1919–1920).

КОЛАРОВ, ВАСИЛ ПЕТРОВ (1877–1950)

Роден в Шумен. Следва право в Швейцария (1897–1900). От 1902 до 1904 г. е секретар на социалдемократическата организация в Шумен. От 1904 до 1919 г. работи в Пловдив, където е начело на Пловдивската организация на БРСДП (т.с.). През 1905 г. е избран за член на ЦК на партията, както остава без прекъсване до края на живота си. На I конгрес на БКП (т.с.) (1919) е избран за секретар на ЦК. През 1922–1924 г. е Генерален секретар на Коминтерна. Заедно с Георги Димитров са ръководители на Септемврийското въстание 1923 г. След въстанието емигрира в СССР. Член на ЗБ на ЦК на БКП. Директор на Международния аграрен институт в Москва (1931–1941). На 15 декември 1945 г. е избран за председател на Народно-то събрание. От 1947 г. е заместник-председател на МС и министър на външните работи. След смъртта на Георги Димитров – председател на МС. Автор на мемоарните книги „Детство, юношество, възмъжаване. Спомени“. С., НМ, 1966, 151 с.; „Спомени. 1891–1924“. С., Изд. на БКП, 1968, 643 с.; „Победи и поражения. Дневник“. С., ИК „Хр. Ботев“, 2001, 143 с.

Фонд 147 Б, оп. 2:

– а.е. 1, 207 л., б. д., рък.; препис (маш.)

„Детски години“ – за семейството, детството и училището.

– а.е. 2, 62 л., б. д., рък.; препис (маш.)

За детските му години; за отделни епизоди от живота на семейството му.

– а.е. 3, 67 л., б. д., маш.

За учението му във Варненската гимназия (1891–1895).

– а.е. 4, 112 л., б. д., рък. и маш.

За живота му през 1891–1895 г.

– а.е. 5, 145 л., б. д., маш.

За учението му във Варненската гимназия (1891–1895).

– а.е. 7, 107 л., б. д., рък. и маш.

За работата му като учител в Никопол (1895–1897).

– а.е. 8, 176 л., б. д., рък. и маш.

За студентските му години в Женева (1897–1900).

– а.е. 9, 52 л., б. д., рък. и маш.

За първите му стъпки в социалистическото поприще; за селските бунтове (1900); за антистамболовисткия митинг в Шумен.

– а.е. 10, 80 л., б. д., рък. и маш.

За престоя му в казармата – в 19-ти Шуменски полк и ШЗО – Княжево (1901).

– а.е. 11, 29 л., б. д., рък.

За дейността му в Шумен (1902–1904); за конгресите на БРСДП (1901–1904); за състоянието на партийните организации в някои градове; за работническото движение в Шумен (1902–1904).

– а.е. 12, 136 л., 1937 г., рък. и маш.

За дейността му като член на ЦК на БРСДП (т.с.) в Пловдив (1904–1919); за стачката в дъскорезната фабрика в Костенец; за Димитър Благоев и др. Рус. ез.

– а.е. 13, 173 л., б. д., рък. и маш.

Спомени: „На международната арена“, „Международната синдикална конференция в Будапеща и нашето участие в нея (август 1911 г.)“.

– а.е. 14, 106 л., 1912–1913 г., маш. (препис)

„Балканските войни 1912–1913 г.“ (дневник за участието му в Балканските войни като офицер в 13-ти пехотен Рилски полк.

– а.е. 15, 144 л., б. д., маш.

„Между две войни 1913–1915 г.“ – за борбата на тесните социалисти против I Световна война.

– а.е. 16, 121 л., б. д., рък.

„България в I Световна война 1915–1918 г.“ – за Балканската социалистическа конференция; за пътуването му за Цимервалдската и Киенталската социалистически конференции и др.

– а.е. 17, 29 л., б. д., маш. и печатно

За първите му срещи с Вл. И. Ленин (1915–1916). Рус. и бълг. ез.

– а.е. 18, 150 л., б. д., рък. и маш.

За пътуването му за II конгрес на Коминтерна (1920).

– а.е. 19, 206 л., б. д., рък. и маш.

За участието на делегацията на БКП (т.с.) в работата на III конгрес на Коминтерна (1921); за пътуванията му в чужбина (1921–1923).

– а.е. 20, 58 л., б. д., рък. и маш.

За срещите му с Вл. И. Ленин на III конгрес на Коминтерна (1921). Рус. ез.

– а.е. 21, 143 л., 1937 г. и б. д., маш. и печатно

За дейността на БКП (т.с.) през 1918–1923 г. Бълг. и рус. ез.

– а.е. 22, 196 л., [1946–1947 г.], рък. и маш.

За пътуването му в Италия като делегат на Коминтерна на конгреса на Италианската КП (1922).

– а.е. 23, 6 л., [1946–1947 г.], маш. и рък.

[План] за спомени за пътуванията му до Москва, Берлин, Рим, Осло и други градове като делегат на БКП и на ИККИ (1922–1923).

– а.е. 24, 51 л., б. д., рък. и маш.

За участието му в конгреса на Германската КП в Йена (1921); реч на Васил Коларов пред конгреса. Бълг. и нем. ез.

– а.е. 25, 40 л., 1939 г., литография (маш.)

„Из историята на работническото движение в България“ – от създаването на партията до 9 юни 1923 г.

– а.е. 26, 319 л., б. д., маш.

За преврата на 9 юни и въстанието на 23 септември 1923 г.

– а.е. 27, 73 л., 1937 г., маш.

За съвместната борба на БКП и Земеделския съюз (1922–1923). *Бълг. и рус. ез.*

– а.е. 28, 106 л., б. д., маш.

За преврата през юни и въстанието през септември 1923 г.

– а.е. 29, 172 л., б. д., рък. и маш.

„Септемврийското въстание 1923 г., фашисткият преврат и моето връщане в България“.

– а.е. 30, 52 л., б. д., рък. и маш.

„Фашисткото нападение и решението на комунистическата партия за въоръжено въстание“ – за непосредствената подготовка на въстанието.

– а.е. 31, 68 л., б. д., рък. и маш.

„На път за Врачанско и въстанието в Северозападна България“ (1923).

– а.е. 32, 30 л., б. д., рък.

„С въстаниците в Югославия“ – за преминаването на границата; за отношението на югославските власти към въстаниците; за откритото писмо към българския народ и др.

– а.е. 34, 116 л., б. д., маш.

За Деветоюнския преврат и Септемврийското въстание 1923 г.

– а.е. 39, 136 л., б. д., рък. и маш.

„Борбата продължава – 1923–1925“ – за ЗП на БКП; за обиколката му из Европа; за връзките с Москва и др.

Фонд 147 Б, оп. 1, а.е. 21, 58 л., 1945–1954 г., маш.

Спомени и сведения за живота и дейността на Васил Коларов от Цветана В. Коларова, Коста Божилов, Любен Дюгмеджиев, Димитър Иванов Балкански, Христо Горов.

КОЛАРОВА, ЕЛЕНА ДИМИТРОВА (1908–1996)

Родена в Одрин. Завършва Агрономическия факултет в София. Емигрира в СССР (1932–1945). След завръщането си в България (1945) работи в Института по почвознание „Н. Пушкин“. Съпруга на Петър Василев Коларов.

Сп – 2921 Б, 4 л., 1985 г., рък.

За контактите и впечатленията ѝ от Антон Иванов; за изнесен от него доклад в Москва (1937) по случай 60 г. на Васил Коларов.

Сп – 2923 Б, 60 л., 1985 г., маш.

Автобиографични бележки; за живота на семейството ѝ в Егейска Македония и след преселването в България; за живота и дейността на братята ѝ Кирил Димитров Божилов и Божидар Димитров Божилов; за студентските години и заминаването ѝ за СССР; за трудовата ѝ дейност в Съветския съюз; за съвместния живот с Петър Василев Коларов и за някои страни от партийната му дейност (като интербригадист в Испания и участник в Отечествена война на СССР); за годините на евакуация в Киргизия; за завръщането в България и работата ѝ в Института по почвознание.

Сп – 2924 Б, 9 л., 1982 г., маш.

За контактите ѝ с Димитър Гачев в Пазарджик и като политемигрант, загинал по време на култа в СССР.

Сп – 2925 Б, 15 л., 1978 г., маш.

За контактите ѝ с Тина Киркова в Москва след запознаването им (1935), както и по време на евакуацията им в Киргизия (1942–1943).

КОЛАРОВА, МАРИЦА БОЖИМИРОВА (1908–1989)

Родена в Шумен. Емигрира в СССР (1928–1945). Завършва медицина в Москва (1936); работи във военна болница (1941–1944). След завръщането си в България работи в Транспортна болница – София (1946–1963).

Сп – 2238 Б, 7 л., 1976 г., маш.

За срещи с чичо ѝ Васил Коларов в Шуменския затвор (1923) и във Виена (1928); за годините, прекарани в дома му в Москва и впечатленията ѝ за него.

КОЛЕВ, АСЕН НАЙДЕНОВ

Сп – 938 Б, 7 л., 1954 г., маш.

За участието му във Владейското войнишко въстание (1918).

КОЛЕВ, АСЕН

Сп – 939 Б, 3 л., б. д., маш.

За дейността на партийната организация в с. Опака, Поповско (1918–1944).

КОЛЕВ, ЖЕЛЯЗКО КОЛЕВ (1917–1999)

Роден в Първомай. Член на БКП от 1937 г. Политзатворник (1934–1937; 1939–1941; 1942–1943). Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в МВР. Автор на мемоарните книги „В крак с класата. Спомени“. С., Профиздат, 1973, 279 с.; „Един редник разказва“. С., НМ, 1970, 239 с.; „Моят партизански дневник с чета „Бачо Киро“. С., Изд. на ОФ, 1979, 224 с.; „По хайдушките пътеки. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 654 с.; „Подуянска младост. Спомени“. С., НМ, 1969, 291 с.; „Политзатворници. Спомени (1934–1937)“. С., НМ, 1968, 423 с.; „Свярата на първите. Спомени“. Пловдив, Хр. Г. Данов, 1968, 316 с.

Сп – 2941 Б, 41 л., 1979 г., маш.

За съвместната му работа с Тодор Живков като член на РК на РМС в кв. Подуяне – София (1937); за дейността му като партизанин и командир на чета в отряд (по-късно – бригада) „Чавдар“ (1943–1944); за дейността на Тодор Живков като пълномощник на ОК на БКП за отряда „Чавдар“. *Биогр. справка* – 2 л.

Сп – 2950 Б, 8 л., 1985 г., маш.

Автобиография: за дейността му в Комсомола; за осъждането му през 1942 г.; за бягството му от затвора и включването му в партизанския отряд „Чавдар“; за дейността му след 9 септември 1944 г.

КОЛЕВ (ГАНДИ), МИНКО Д.

Сп – 941 Б, 1 л., 1964 г., рък.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с. (за характеристиката на участниците в Троянската чета през 1925 г.).

КОЛЕВ, НИКОЛА НИКОЛОВ

Сп – 943 Б, 5 л., 1949 г., рък.

За дейността на партийната организация в с. Водица, Поповско (1923–1944).

КОЛЕВ, РАДИОН ГАНЧЕВ (1906–1963)

Роден в с. Шумата, Севлиево. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1924 г. Емигрант в Аржентина (1930–1949).

Сп – 945 Б, 31 л., 1957 г., маш.

За създаването и дейността на комсомолската организация на летище Божурище – София (1923–1925) под ръководството на Вълчо Иванов и Коста Шулев; за репресиите на полицията в Габрово и Севлиево (1925); за дейността на партията и Комсомола в Севлиево (1925–1929); за Първия световен антифашистки конгрес в Берлин, проведен на 3 март 1929 г.; за връзките му с Райко Дамянов; за участието му в нелегална партийна дейност; за емигрирането му в Аржентина (1930–1949). *Писмо* и други документи – 3 л.

КОЛЕВ, ТОДОР СТОЯНОВ (1903–)

Роден в с. Мало Бучино, Софийско. Член на БКМС от 1924 г. Делегат на I конгрес на РМС (1928). Политзатворник (1930–1932). След 9 септември 1944 г. е на профсъюзна работа; главен редактор на в. „Рудничар“.

Сп – 946 Б, 21 л., 1957 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на Софийската партийна организация (1920–1939); за синдикалната дейност след 1923 г.; за основаването на РП и РМС; за участието му в нелегална дейност; за престоя му в затвора и за живота на политическите затворници (1930–1932).

КОЛЕВ (ПЕНКИН), ТОДОР СТОЯНОВ (1908–)

Роден в с. Скравена, Ботевградско. Член на РМС от 1928 г. Политзатворник (1930–1940).

Сп – 947 Б, 22 л., 1972 г., маш.

За влизането му в РМС; за нелегалната му работа като войник; за живота и политическата дейност на политзатворниците в Софийския, Варненския и Сливенския затвори (1930–1940); за левосектантския курс и поведението на политзатворниците; за обесването на Йордан Лютибродски във Варненския затвор.

Сп – 948 Б, 22 л., б. д., маш.

За живота и дейността на комунистите в Софийския, Варненския и Сливенския затвори (1930–1940).

Забележка: Повторение на спомен № 947 Б.

КОЛЕВ, ЦОНЮ ВЪЛКОВ (1924–1995)

Роден в с. Брестово, Ловешко. Член на РМС от 1939 г., на БКП – от 1944 г. Нелегален и партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. служи като офицер в БНА.

Сп – 949 Б, 4 л., б. д., рък.

За дейността на Ловешкия партизански отряд (1944); за сражението на I Ловешка чета през зимата на 1944 г.; за убийството на 16 партизани в скривалището край с. Александрово, Ловешко.

КОЛЕНЦОВ, СИМЕОН ДАНЧЕВ (1909–1998)

Роден в с. Мирково, Софийско. Пощенски работник в София. За нелегална дейност получава смъртна присъда (1941); политзатворник (1941–1944). Автор на мемоарната книга „Прозорец към дома: Спомени (1925–1944)“. С., Профиздат, 1989, 95 с.

Сп – 2378 Б, 6 л., 1982 г., маш.

За последните дни на парашутистите, подводничарите и Цвятко Радойнов в Централния софийски затвор (1942). *Биогр. справка* (1982) – 1 л.

КОЛИНКОВ, ИВАН КОСТАДИНОВ (1876–1952)

Роден в Казанлък. Член на БРСДП от 1896 г. Завършва право в Швейцария. Учител по френски език в Лом, Панагюрище (1903–1906) и Бургас (1906–1926). Интерниран в лагер (1941–1943).

Сп – 950 Б, 13 л., 1952 г., маш.

Автобиографични бележки: за запознаването му със социализма; за следването му в Швейцария и за връзките със социалдемократи от други страни; за работата му като учител по френски език в Лом, Панагюрище и Бургас (1903–1926); за участието му в дейността на БРСДП (т.с.) (1903–1918); за партийната му дейност в Бургас (1918–1928); за участието на семейството му в нелегалната дейност на партията; за живота на комунистите в лагера „Еникьой“ (1941–1943).

КОЛОСОВ-СОКОЛОВСКИ, ИЛЪЯ

Сп – 1731 Б, 8 л., 1957 г., маш.

За нелегалното пренасяне от Иван Загубански на в. „Искра“ от Варна за Одеса (1902). *Рус. ез.* – 7 л. *Писмо* – 1 л.

КОЛЧЕВ, АПОСТОЛ ИЛИЕВ (1913–)

Роден в Габрово. Член на БКМС от 1927 г., на БКП – от 1934 г. Учи в МЛШ – Москва (1936–1938). Член на ЦК на РМС (1938). Интерниран в лагер (1941–1943). Осъден на 15 г. затвор (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на РМС и ЦК на БКП; заместник-министър на МВР (1951–1962); посланик в Мароко и Виетнам.

Сп – 3104 Б, 6 л., 1990 г., маш.

Автобиографични данни; за работата му като заместник-министър на МВР (1951–1962); за дейността на съветския съветник Филатов; за следствието срещу Здравко Георгиев, Славчо Трънски и Делчо Симов; за лагера край Ловеч.

КОЛЧИФ, ХРИСТО ПАНДЕЛИ (1926–)

Роден в с. Чеган (Аиос Атанасиос), Воденско. Помагач на партизаните от ЕЛАС (1944–1945). Партизанин от ГДА (1947–1949). През 1949 г. е изпратен на лечение в България, установява се във Варна.

Сп – 2901 Б, 31 л., 1976 г., рък. – 21 л.; препис (маш.) – 10 л.

Автобиографични бележки; за включването му в дейността на ЕПОН в с. Чеган; за работата му като помагач на партизаните от ЕЛАС (1945); за арестуването му (1946); за присъединяването му към дружината на Танданидис (1947); за участие в бойни акции до 1949 г.; за емигрирането му в България.

КОМАНОВ, НАЙДЕН

Сп – 3048 Б, 25 л., 1954 г., маш.

За живота и дейността на Янко Забунов.

КОМАР, ВАЦЛАВ (1909–)

Роден във Варшава. Член на КМС от 1925 г. Сътрудник на КИМ (1925–1932). Интербригадист в Испания (1936–1938). Доброволец във френската армия; в немски военнопленнически лагер (1940–1945). След войната работи в Генералния щаб на Полската армия; в МВР; бригаден генерал. Член на ЦКК на ПОРП (1948–1956).

Сп – 953 Б, 8 л., 1967 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Берлин през 1932 г. *Пол. ез.* – 4 л.
Биогр. данни – 1 л. *Превод* – 3 л.

КОМБОВ, СТОЯН ИВАНОВ (1899–)

Роден в Брацигово. Член на БКМС от 1918 г., на БКП – от 1920 г. Политзатворник (1925–1936). Участва в нелегалната дейност на БКП (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е член на ГК на БКП – Брацигово (1944–1946). От 1946 г. живее във Варна – работи в ОблК на БКП; директор на фабрика (1947–1949); сътрудник на КК на ОК на БКП (1949–1958).

Сп – 952 Б, 71 л., 1960 г., маш.

За дейността на Софийската партийна и комсомолска организация (1920–1925); за Военната организация на БКП в София (1924); за престоя му в затвора и за живота на политзатворниците (1925–1936). *Рецензии, писма* и други документи – 6 л.

КОМБОВА, СТЕФАНА ПАВЛОВА (1902–)

Родена в Шумен. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1927 г. Член на ОК на БКМС и БКП. Участник в нелегалната дейност на БКП; ятак и помагач (1934–1944).

Сп – 951 Б, 12 л., 1960 г., маш.

За участието на жените в работническото движение в Шумен и Варна (1919–1936); за дейността им в БКМС, БКП, РМС, НРПС, РП, Помощната организация; за участието на жените в работническото движение и нелегалната дейност в Брацигово (1936–1944).

КОМИТОВ, ЯНКО СТОЯНОВ (1897–1974)

Роден в с. Чонгора, Лозенградско. През 1914 г. семейството му се преселва в Малко Търново. Член на БКМС от 1918 г., на БКП – от 1920 г. Участва в подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. Емигрира в СССР (1923). Завършва КУНМЗ и работи в Българската секция при ИККИ. Интербригадист в Испания (1936–1939) и концлагерист във Франция (1939–1940). На път за България е арестуван в Турция (1941) и предаден на българските власти. Осъден на доживотен затвор (1942). След 9 септември 1944 г. известно време е секретар на ГК на БКП в Бургас. На IX (1966) и X (1971) конгреси на БКП е избран за член на ЦКРК на БКП. Автор на мемоарната книга „На смъртен бой“. С., Партиздат, 1979, 166 с.

Сп – 954 Б, 4 л., 1965 г., маш.

За впечатленията му от Антон Иванов: по време на емиграцията в СССР; по време на Испанската гражданска война (1936–1939); в Софийския централен затвор (1942).

Сп – 955 Б, 97 л., 1970 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Бургаски окръг; за политемигрантските му години в Турция и СССР (1923–1936); за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за живота му във френските концлагери (1939–1940); за престоя му в Софийския и Плевенския затвори (1942–1944).

КОМИТСКИ, ИВАН ПЕТРОВ (1906)

Роден в с. Оходен, Врачанско. Член на БКП от 1928 г. Работи в Държавната печатница – София. Завършва Свободния университет – София (1936). Политзатворник (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в редакцията на в. „Работническо дело“ (1944–1964).

Сп – 3086 Б, 24 л., 1989 г., маш.

За работата на Владимир Поптомов като главен редактор на в. „Работническо дело“ (1945–1949).

КОМИТСКИ, ХРИСТО ИЛИЕВ (1898–1982)

Роден в с. Кунино, Врачанско. Член на БКП от 1920 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Ятак (1941–1944).

Сп – 2768 Б, 110 л., 1969 г., маш.

За участието му във Владайското войнишко въстание и обявяването на Радомирската република (1918); за включването му в партийната дейност на пристанищните работници в Бургас; за Деветоюнския преврат и Септемврийското въстание 1923 г.; за арестуването и освобождаването му; за работата му с партийните организации в Ловешко, Троянско, Етрополско и Ботевградско (1930–1932); за канала по прехвърляне на хора и материали за Съветския съюз (1934); за организирането на нелегална печатница и разпространяването на материали; за провали и арести на комунисти; за нелегалната дейност на БКП (1941–1944).

КОМЯТ, ИРЕН (1895–)

Родена в гр. Темишвар, Унгария (дн. в Румъния). В комунистическото движение участва от 1918 г. След провала на Унгарската република емигрира (1919–1946) в Италия, Австрия, Германия, Франция. Член на редколегията на сп. „Интернационале Прескореспонденц“ (Инпрекор) (1927–1939). След завръщането си в Унгария (1946) работи във в. „Сабад неп“; във ВППШ; директор на журналистическата школа. Автор на книги и журналистически материали.

Сп – 956 Б, 11 л., 1967 г., маш.

За среща с Георги Димитров в Берлин (1933). *Унг. ез. – 4 л. Превод – 5 л. Биограф. данни – 1 л. Писмо – 1 л.*

Сп – 2459 Б, 8 л., 1982 г., маш.

За посещенията на Георги Димитров в редакцията на Инпрекор в Берлин в края на 20-те години. (Превод от унгарски език).

КОНСТАНТИНОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ ХРИСТОВ)

Адвокат в София. Тайно поддържа връзки и контакти с комунистически дейци; оказва помощ и съдействие на БКП с поверителна информация, достигнала по различни канали до него. Съдебен защитник на подсъдими за нелегална дейност преди 9 септември 1944 г.

Сп – 957 Б, 13 л., 1962 г., маш.

За съдебния процес срещу Цвятко Радойнов и Никола Вапцаров (1942). (Из спомените на техния защитник).

Сп – 958 Б, 403 л., б. д., маш.

За комунистическите конспирации и съдебните процеси на защитавани от него партийни дейци (1941–1942); за измененията в ЗЗД (1941); за съдебния процес на подводничари и парашутисти (1942); за поведението на Антон Иванов, Цвятко Радойнов, Никола Вапцаров и останалите подсъдими; за екзекуцията на осъдените; сведения за нелегалната дейност на защитаваните от него подсъдими.

Сп – 959 Б, 45 л., 1963 г., маш.

За съдебния процес по делото на ЦК на БКП срещу подсъдимите: Антон Иванов, Никола Павлов, Трайчо Костов, Иван Масларов, Никола Вапцаров, Атанас Романов, Петър Богданов, Антон Попов и др. (юли 1942 г.); за общото и конкретно обвинение; за мястото и състава на съда; за прокурора и неговата фатална роля; за някои от защитниците по делото; за разпита на подсъдимите; за облеклото на подсъдимите; за обвинителната реч на прокурора; за присъдата; за венчавката преди разстрела; за последното свиждане на осъдените на смърт; за разстрела на осъдените.

КОНСТАНТИНОВ, КОНСТАНТИН И ДР.

Сп – 964 Б, 8 л., 1964 г., маш.

За участието на Девета допълваща дружина в Пловдив по установяването на властта на ОФ през септември 1944 г. *Писмо* – 1 л.

Автори: Иван Сп. Гергов, Илия Арnaudов, Кузман Шишков, Стоян Попаров, Костадин Семерджиев, Стойо Найденов, Владимир Иванов Боев.

КОНСТАНТИНОВ, НИКОЛА (1876–)

Сп – 960 Б, 8 л., б. д., маш.

За ученическите години на Васил Коларов във Варненската гимназия през учебната 1894/1895 г.

Сп – 961 Б, 7 л., 1957 г., маш.

За редактирането на в. „Ученически глас“ от Васил Коларов през 1895 г. във Варна; за сътрудничеството от Васил Коларов на в. „Учителско движение“ (1896–1897).

Сп – 962 Б, 5 л., 1955 г., маш.

За участието на Христо Кабакчиев в извънучилищна дейност като ученик във Варненската гимназия (1889–1895).

Фонд 145 Б, оп. 1, а.е. 54, 24 л., 1956 г., маш.

За живота и дейността на Христо Кабакчиев.

КОНСТАНТИНОВ, ПЕТКО ГРОЗЕВ

Сп – 963 Б, 4 л., 1966 г., рък.; препис (маш.) – 2 л.

За дейността на българските студентски организации в Бърно, Чехословакия (1929–1930).

КОНУКОВ, ХРИСТО ТОМОВ (1922–)

Роден в с. Команичево (Лития), Костурско. Партизанин в отряд на ЕЛАС (1943–1944) и на ГДА (1946–1949). След раняване е изпратен на лечение в Унгария, където остава до 1954 г. През 1954 г. идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2903 Б, 59 л., 1981 г., рък. – 31 л.; препис (маш.) – 28 л.

Автобиографични бележки; за положението на българското население в Гърция; за създаването и дейността на ЕЛАС; за постъпването му в отряда на Шиперков (1943); за проведени бойни акции в Леринско и Костурско (1946–1949); за емигрирането му в Унгария и България.

КОНУКОВА, АТИНА АНДРЕЕВА (1931–)

Родена в с. Смърдеш, Костурско. Партизанка (1947–1949). Ранена; изпратена на лечение в Унгария, където остава до 1954 г. През 1954 г. идва със съпруга си в България и се установяват във Варна.

Сп – 2845 Б, 15 л., 1981 г., рък. – 8 л.; препис (маш.) – 7 л.

Автобиографични бележки; за включването ѝ в младежкото революционно движение в с. Смърдеш (1943); за арестуването и осъждането ѝ (1944); за постъпването ѝ в партизански отряд (1947); за участие в сражения в Преспанско и Леринско; за раняването ѝ (1949); за преселването ѝ в България (1954).

КОНУКОВА, ПЕНКА ГЕОРГИЕВА (1930–)

Родена в с. Лобаница, Костурско. Партизанка (1947–1949). Тежко ранена; изпратена на лече-

ние в Полша, където остава до 1959 г. След това идва със семейството си в България и се установяват във Варна.

Сп – 2887 Б, 18 л., 1981 г., рък. – 10 л.; препис (маш.) – 8 л.

За включването ѝ в партизанското движение в Гърция (1947); за участието ѝ в бойни акции и за разгрома на партизаните; за раняването ѝ и емигрирането в Полша и България.

КОНЬО, ЖОРЖ (1901–1978)

Деец на Френската КП. Представител на ФКП при ИККИ (1936–1937). Главен редактор на в. „Юманите“ (1937–1943). Член на ЦК на ФКП (1945–1964).

Сп – 965 Б, 11 л., б. д., маш.

За срещи и контакти с Георги Димитров в Москва (1936–1937); за среща в София по време на V конгрес на БКП (1948). *Фр. ез.* – 6 л. *Превод* – 5 л.

КОПАНАРОВ, КОСТАДИН ПЕТРОВ (1912–1999)

Роден в Разлог. Член на БКП от 1937 г. За нелегална дейност в Кавала получава смъртна присъда (1943). След 9 септември 1944 г. работи в МВР (1944–1949), в Центмонтаж (1949–1952), в Софийска електрификационна област (1952–1962).

Сп – 2584 Б, 121 л., 1983 г., маш.

За нелегалната комунистическа дейност на Костадин Петров Копанаров и Анка Алексиева Копанарова в Кавала и Серес (1942–1944); за дейността му по създаване на нелегална партийна група в Кавала; за връзките между българските и гръцките комунисти; за арестуването, следствието и смъртната му присъда по процеса на войнишката конспирация в Кавала (1943); за живота му в затвора до 9 септември 1944 г.; за дейността му като сътрудник на Серския ОК и заместник-председател на ОФ (1944). *Автобиография* на Костадин Петров Копанаров – 6 л.; *Автобиография* на Анка Алексиева Копанарова – 3 л.

КОПЛЕНИГ, ЙОХАН (1891–1968)

Деец на Австрийската КП. Член на ЦК от 1922 г. Генерален секретар на ЦК (1924–1943). Член на ИККИ (1928–1943), член на Президиума на ИККИ (1935–1943). Председател на АКП (1945–1965).

Сп – 966 Б, 14 л., 1956 г., маш.

За дейността на Георги Димитров в Австрия и за оказваната от него помощ на АКП. *Нем. ез.* – 6 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 7 л.

КОПРИНКОВ, ЯНКО ХРИСТОВ И ДР.

Сп – 967 Б, 2 л., 1957 г., маш.

За стачката на моряците от търговския кораб „Сердика“ в пристанище Генуа, Италия (1935).

Автори: Стоян Хаджитанев, подполковник Овчаров.

КОПЧЕВ, БОРИС ДИКОВ (1906–1989)

Роден в Свищов. Член на БКМС от 1923 г., на БКП – от 1924 г. Член на ОК на БКМС в София (1924–1926). През 1926 г. минава в нелегалност и преминава в Югославия, а по-късно отива в Москва. През 1930 г. се завръща в България – заловен и осъден на 12,5 г. затвор. През 1940 г. излиза от затвора, но скоро след това е интерниран. През есента на 1941 г. избягва от лагера „Гонда вода“ и става партизанин. Член и пълномощник на ЦК на БРП за централна-

та част на Северна България. От юли 1943 г. – командир на VIII ВОЗ. Осъждан задочно на смърт. След 9 септември 1944 г. завършва ВА в Москва (1950). Началник на Военно-техническата академия в София (1950–1953). Командир на обединение (1953–1955). Началник-тил на БНА (1955–1956). Член (1945–1950) и кандидат-член (1950–1956) на ЦК на БКП.

Сп – 2690 Б, 4 л., 1973 г., маш.

За организаторската и конспиративната дейност на Петър Богданов; за прекараните заедно с него в затвора години.

Сп – 2700 Б, 4 л., 1984 г., маш.

За контактите между българската и унгарската политемиграция в Москва (1928–1930); за впечатленията му от Бела Кун.

Сп – 2956 Б, 1392 л., 1986 г., маш.

За участието му в дейността на БКП; за емигрантските му години; за взаимоотношенията между политемигрантите в СССР; за живота му в затвора (1930–1940); за интернирането и бягството му (1941); за живота му като нелегален и партизанин; за ролята на агент-провокаторите; за дейността му като командир на VIII ВОЗ (1943–1944).

Сп – 2967 Б, 12 л., 1986 г., маш.

За контактите му с Трайчо Костов (1930–1949).

Фонд 355 Б, необработен:

– 24 л., 1987 г., маш.

За потушаването на същността на левосектантския курс на БКП през 1929–1934 г. и на култовщината до и след 1956 г.

– 50 л., 1978-[1981] г., маш.

За дейността на Мишо Николов Мишев, Петър Богданов, Иван Бъчваров, Александър Димитров, Йорданка Николова, Кирил Драмалиев, Адалберт Антонов (Малчика), Адил Дервишев, Христо Михайлов и др.

– 17 л., 1973 г., маш.

За екзекуцията на осъдените на смърт Петко Манолов, Христо Курдов и Коста Дзънов в Старозагорския затвор (1937).

– 29 л., 1972 г., маш.

За живота му в затвора.

КОРАБОВ, ПЕТКО БАНКОВ (1877–)

Роден в Троян. Член на БРСДП от 1894 г. Участва в основаването и дейността на Троянската партийна организация; делегат на конгресите на партията в Плевен (1901) и Русе (1903).

Сп – 968 Б, 4 л., 1962 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Георги Кирков.

Сп – 969 Б, 2 л., б. д., рък.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с.

КОРНЕНКОВ, БОРИС ВАСИЛИЕВИЧ

Сп – 2472 Б, 8 л., 1982 г., маш.

Впечатления за Георги Димитров като негова лична охрана в СССР и България (1936–1946).

КОРОВЕШЕВА, СТАВРУЛА СТАВРЕВА (1927–)

Родена в с. Смърдеш (Кристалопиги), Костурско. Член на ЕПОН (1943); подпомага партиза-

ните от ЕЛАС; партизанка в ГДА (1947–1949). Емигрира в Полша (1949) и в СССР (1954). През 1958 г. идва със семейството си в България и се установяват във Варна.

Сп – 2892 Б, 40 л., 1977 г., рък. – 25 л.; препис (маш.) – 15 л.

За включването ѝ в младежката антифашистка организация ЕПОН в с. Смърдеш (1943); за изпълняване на куриерски задачи и осигуряване на храна за партизани-те; за арестите от гръцките власти (1945); за минаването ѝ в нелегалност; за из-пращането ѝ на военно обучение (1947); за постъпването ѝ в партизански части и участие в битки край Лерин и др. места; данни за загинали партизани от с. Смър-деш.

КОРОВЕШОВ, ВАСИЛ КОСТОВ (1920–)

Роден в с. Смърдеш (Кристалопиги), Костурско. Член на Гръцката КП от 1942 г., на БКП – от 1958 г. Член на ЕПОН; партизанин в частите на ЕЛАС и на ГДА (1942–1949). Емигрант в СССР (1949–1958). През 1958 г. се преселва в България; установява се със семейството си във Варна.

Сп – 2850 Б, 93 л., 1977 г., рък. – 55 л.; препис (маш.) – 38 л.

Автобиографични бележки; за положението на българското население в Егейска Македония по време на диктатурата на Янис Метаксас и след окупирането на Гърция от италиански и германски войски; за сформирването на младежка анти-фашистка организация (ЕПОН) в с. Смърдеш и нейната дейност; за включването му в партизанските части и участието в акции в Леринско и Костурско; за сфор-мирането на македонска бригада в с. Паздивища и работата му като милиционер в македонски селища; за постъпването му през 1947 г. в батальона на Пандо Ши-перков и поражението на партизанското движение (1949); сведения за убити пар-тизани от с. Смърдеш. *Уволнителен билет* на Васил Коровешев, издаден от Цен-тралното управление на Народната милиция в Западна Македония и *снимка* (1945).

КОСТАДИНОВ, ГОРАН АНГЕЛОВ (1912–1994)

Роден в Петрич. Член на БКП от 1932 г. Участва в нелегалната дейност на БКП. Интерни-ран в лагерите „Гонда вода“, Асеновградско и „Кръсто поле“ край с. Еникьой, Ксантийско (1941–1943). След 9 септември 1944 г. работи като секретар в ОкК на БКП в Петрич и на ОК в Благоевград, заместник-министър на вътрешната търговия, завеждащ отдел „Търговия и хранителна промишленост“ на ЦК на БКП, генерален директор на „Булгартабак“.

Сп – 2413 Б, 52 л., 1981 г., маш.

Автобиографични бележки; за учението му в Свищовската търговска гимназия (1929–1932); за дейността на ВМРО (об.) в Петрич; за участието му в нелегалната дейност на БКП; за живота му в лагерите „Гонда вода“ и „Кръсто поле“ (1941–1943); за събитията около 9 септември 1944 г. в Петрич; за участието му в дейността на ОкК на БКП в Петрич (1944–1949); за работата му в ОК на БКП в Горна Джумая (1949–1957).

Сп – 3015 Б, 89 л., б. д., маш.

Автобиографични бележки; за ученическите му години в Свищов (1929–1932); за участието му в дейността на Петричката партийна организация; за престоя му в лагерите „Гонда вода“ и „Кръсто поле“ (1941–1943); за работата му като секретар на ОкК на БКП в Петрич (1945–1946); за връзките с гръцките партиза-ни (1947–1949); за работата му като секретар на ОК на БКП в Благоевград (1949–1957); за македонския въпрос; за работата му в Министерството на търго-вията (1959–1963), в ЦКС и в ДСО „Български тютюни“.

Сп – 3092 Б, 3 л., 1989 г., маш.

За посещенията на Владимир Поптомов в Петрич след 9 септември 1944 г.; за позицията на Владимир Поптомов по македонския въпрос.

КОСТАДИНОВ, СТОЯН

Сп – 970 Б, 49 л., 1972 г., маш.

За участието му в дейността на БКМС в Пловдив; за провала, ареста и съдебния процес (1930); за живота и политическата дейност на комунистите в Пловдивския затвор (1930–1933); за левосектантските прояви на политзатворниците.

КОСТОВ, АЛЕКСАНДЪР КОНСТАНТИНОВ (1880–1947)

Роден в Чипровци. Член на БРСДП от 1897 г. Член на ръководството на БРСДП (т.с.) – Враца (1907–1912). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политемигрант в СССР (1926–1944). След 9 септември 1944 г. – главен секретар на ВСС.

Сп – 971 Б, 2 л., б. д., маш.

За оказана от Георги Димитров помощ на синдикалната организация в мина „Плакалница“ и на гара Елисейна (1907); за нелегалното му преминаване с Георги Димитров и Васил Коларов в Югославия (1923). *Рус. ез.*

Сп – 972 Б, 3 л., 1946 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Чипровския район.

КОСТОВ, БОЙКО ТРАЙЧОВ (1931–2002)

Роден в София. Син на Трайчо Костов. Завършва ВХТИ – София; инженер-химик. Работи като инженер в производството; преподавател във ВУЗ; служител в Министерството на химическата промишленост; съветник в посолството на НРБ в Чехословакия. Народен представител в VII Велико народно събрание (1990–1991).

Сп – 2966 Б, 52 л., 1986 г., маш.

За Трайчо Костов като човек и баща.

КОСТОВ, ГЕОРГИ ИГНАТОВ ([1917]–)

Роден в с. Петко Каравелово, Великотърновско. Член на РМС. Интербригадист в Испания (1937–1939). През 1941 г. се връща в България. След 9 септември 1944 г. работи в Берковица (1944–1947); от 1949 г. е офицер в БНА.

Сп – 975 Б, 14 л., 1958 г., маш.

За участието му в Испанската гражданска война през 1937–1939 г.; автобиографични бележки. *Писмо* – 1 л.

КОСТОВ, ГЕОРГИ КОСТАДИНОВ (1900–1961)

Роден в Чепеларе. Завършва право в СУ. Член на ЦК на РП (1933). За революционна дейност осъден на 14 г. затвор. Успява да избяга от затвора и минава в нелегалност. През 1935 г. емигрира в СССР. Там работи в МОПР. През 1944 г. се връща в България. Секретар на ГК и на ОблК на БРП (к) в Пловдив (1945–1947). Член на ЦК на БКП (от 1948 г.). Завеждащ отдел „Селскостопански“ на ЦК на БКП (1949–1950; 1954–1956). Посланик в ГДР (1952–1954). Първи секретар на ГК на БКП – София (1957–1961).

Сп – 973 Б, 3 л., б. д., рък.

Биографични данни и сведения за дейността на Иван Недялков – Шаблин.

Фонд 263 Б, оп. 1:

– *а.е. 25, 21 л., [1935 г.], рък. и маш.*

За живота и дейността на Андрей Юруков и Вела Пискова.

– а.е. 26, 11 л., [1935 г.], рък.

За живота му в емиграция; за срещите с Гаврил Генов; за основаването на нелегалните печатници в България след 1923 г.

– а.е. 27, 2 л., б. д., рък.

За познанството и съвместната му дейност с Йорданка Николова през 1928 и 1930 г.

КОСТОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ КОСТОВ БОГДАНОВ) (1915–1995)

Роден във Варна. Секретар на ОК на БКМС – Варна (1934). Политзатворник (1934–1937; 1942–1943). Секретар на ОК на БКП – Варна (1941; 1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП – Варна; пълномощен министър и посланик в Израел, Турция, СССР, КНДР, Румъния, Полша, Мексико. Член на ЦКРК (1958–1966). Член на ЦК на БКП (1966–1971).

Сп – 974 Б, 6 л., 1957 г., маш.

За участието на Варненската партийна организация при завземането на властта на 9 септември 1944 г. и освобождаването на политзатворниците.

КОСТОВ, ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ (1903–1980)

Роден в Карлово. Участник в юнските събития 1923 г. Политзатворник (1925–1937). Концлагерист (1941–1943).

Сп – 976 Б, 152 л., 1968 г., маш.

За участието му в младежко социалистическо дружество в Харманли (1917); за участието му в дейността на партийните групи в селата Георги Добрево, Момково и Иваново, Харманлийско (1918–1923); за юнските събития 1923 г. в Харманлийска околия; за преминаването на партийните и младежките организации към нелегална дейност (1924–1925); за арестуването му и съдебния процес (1925); за престоя му и политическата работа на комунистите в Хасковския, Старозагорския, Пловдивския, Плевенския, Шуменския и Сливенския затвори (1925–1937). *Рецензия* и други документи – 4 л.

КОСТОВ, ЙОРДАН

Сп – 977 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За събитията в Перник по време на Септемврийското въстание 1923 г.

КОСТОВ, КОСТА ВАСИЛЕВ

Сп – 978 Б, 5 л., 1946 г., маш. и рък.; препис (маш.) – 3 л.

За нападението на 21 декември 1943 г. на гара Чепино от партизанския отряд „Антон Иванов“.

КОСТОВ, НИКОЛА (НИКОЛА КОСТОВ ДЖУНЕВ) (1906–)

Роден в София. Завършва география в СУ. Дългогодишен учител; директор на училище „К. Фотинов“ в София; служител в СГНС.

Сп – 2986 Б, 11 л., 1977 г., маш.

За семейния произход и основните моменти от живота и дейността на брат му Трайчо Костов.

КОСТОВ, ПАВЕЛ (ПАВЕЛ КОСТОВ ПАВЛОВ) (1919–1974)

Роден в с. Шахинлар, Лозенградско. Член на БКП от 1939 г. Сътрудник на ЦК на БКП (1940). Секретар на ОК на РМС – Сливен (1941–1942). Политзатворник (1942–1944). След 9 септем-

ври 1944 г. работи в ОкК на БКП – Сливен (1944–1947); преподавател във ВПШ при ЦК на БКП (1948–1974); доцент (1958); професор (1970).

Сп – 979 Б, 2 л., 1954 г., маш.

За дейността на Аврам Стоянов в Сливен (1941–1942).

КОСТОВ, ТОДОР ГЕОРГИЕВ (1914–)

Роден в Пловдив. Член на РМС от 1928 г., на БКМС – от 1929 г., на БКП – от 1931 г. Член на РК и ОК на РМС – Пловдив (1931–1934). Политзатворник (1935–1938; 1942–1944). Секретар на РК на БКП – Пловдив (1938–1942). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОкК и ОК на БКП – Пловдив, директор на завод, началник на отдел в Министерството на машиностроението.

Сп – 2223 Б, 12 л., 1974 г., маш.

За работата му в ЦК на БКМС и за дейността му по укрепване на Комсомола в Шуменски окръг (1934–1935).

Сп – 2822 Б, 5 л., 1975 г., маш.

За съвместната му работа и контакти с Петър Ченгелов (1938–1942).

КОСТОВ, ЯНЧО (ЯНЧО КОСТОВ ЯНЧЕВ) (1912–)

Роден в с. Стамболийски, Хасковско. Член на БКМС от 1928 г., на БКП – от 1933 г. Член на ОК на БКМС – Шумен (1932–1933). Политзатворник (1933–1940); интерниран в лагер (1941–1943). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. служи като офицер в БНА (1944–1958) – генерал.

Сп – 980 Б, 12 л., 1957 г., б. п., маш.

За създаването и дейността на Хасковския партизански отряд „Асен Златаров“ (1944).

КОСТУРКОВ, БОРИС СТОЯНОВ (1895–1977)

Роден в Панагюрище. Завършва Търговска гимназия в Свищов. Работи в Пазарджик. След 1960 г. живее в София.

Сп – 981 Б, 3 л., 1962 г., маш.

За взаимоотношенията между БКП и БЗНС в Панагюрския район (1919–1923).

КОСТУРКОВ, ПЕНЧО СТОЯНОВ (1899–1989)

Роден във Враца. Завършва право в СУ (1922) и политически и икономически науки с докторат във Франция (1926). Адвокат в София (1927–1945). Член на ИК на Радикалната партия (1944–1949). От 1945 г. – член на НК на ОФ; секретар (1963–1971), от 1977 г. – заместник-председател на НС на ОФ. Подпредседател на Народното събрание (1945–1949; 1963–1971); член на Президиума на Народното събрание (1950–1962). Член на българската делегация на Парижката мирна конференция (1946).

Сп – 2382 Б, 8 л., 1981 г., маш.

За срещите и разговорите му с Георги Димитров като народен представител в 26-то Обикновено народно събрание (1946); за борбите с опозицията; за подписването на Парижкия мирен договор и др.

КОЦЕВ, ВЛАДИМИР

Сп – 982 Б, 9 л., [1959 г.], маш.

За Гоце Делчев във Военното училище в София (1891–1894); за взаимоотношенията между автономистите и върховистите във ВМРО. *Протокол* – 1 л.

КОЦЕВ, ГЕОРГИ

Сп – 983 Б, 1 л., 1953 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Ихтиман.

КОФАРДЖИЕВ, БРАЙКО ГЕОРГИЕВ (1901–1993)

Сп – 3068 Б, 9 л., 1986 г., маш.

За живота и дейността на брат му Никола Георгиев Кофарджиев (Сашо) (1904–1931).

КОФАРДЖИЕВ, ЛЮЦКАН ГЕОРГИЕВ (1906–1993)

Роден в Бургас. Член на БКМС от 1924 г. Заминава нелегално за СССР и учи в КУНМЗ (1929–1933). След завръщането си (1933) участва в нелегалната дейност на БКП. Въдворен в лагер (1942–1943). След 9 септември 1944 г. е директор на „Централимпекс“; инструктор в НС на ОФ. Брат на Никола Георгиев Кофарджиев (Сашо).

Сп – 2525 Б, 15 л., 1983 г., маш.

Автобиографични бележки; за комсомолската му дейност; за участието му в изграждането на нелегална печатница в София (1929); за заминаването му за СССР и учението му в КУНМЗ (1930–1933); за завръщането му в България (1933) и работата му в ЦК на РП (1934–1936); за живота му след 9 септември 1944 г.

КОФАРДЖИЕВ, НИКОЛА ГЕОРГИЕВ (САШО) (1904–1931) – за него

Роден в Бургас. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1922 г. Завършва гимназия в София. Студент по математика в СУ (1921). Напуска Университета и се занимава с организационна работа в Перник и София. Преследван е за нелегална дейност и емигрира (1925). Завръща се нелегално в България. Секретар на ЦК на БКМС (1926–1928). Член на ЦК на БКП, избран на Виенския пленум (1926). От 1928 до 1930 г. работи в ИК на КИМ в Москва. От края на 1930 г. е секретар на ЦК на БКП. Връща се отново нелегално в България. Загива в престрелка с полицията в София.

Фонд 202 Б, оп. 1:

– а.е. 17, 3 л., 1951 г., 1956 г., печатно

Спомени за Никола Кофарджиев от Благой Попов и Борис Кокалов.

Фонд 355 Б, необработен:

– 6 л., 1969 г., маш.

От Костадин Георгиев Димов.

– 5 л., б. д., маш.

От Петър Станчев.

КОЧЕВ, ГЕОРГИ ХРИСТОСКОВ (1903–1937)

Роден в с. Динката, Пазарджишко. Член на БКМС. Извършва убийство от любовен характер (1922); осъден на 15 г. затвор. Избягва от затвора, свързва се с четата на Йордан Кискинов и с нея емигрира в Югославия (1925), а през 1929 г. – в СССР. Заминава като интербригадист в Испания (1937); убит на фронта при Сарагоса.

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 406, л. 141–162, 1933 г., маш.

За дейността на четите на Йордан Кискинов и Йордан Ципорков (1924–1925).

КРЕКМАНОВ, ИВАН ВАСИЛЕВ (1895–1978)

Роден в Дупница. Член на БКП от 1919 г. През 1923 г. емигрира в Югославия, а оттам – в СССР. Изпълнява нелегални партийни задачи в Прага и Берлин. Взема участие в Отечество-

ната война на СССР (1941–1944). Автор на „Записки на политемигранта“. С., Изд. на БКП, 1962, 196 с.

Сп – 984 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За акцията на Дупнишката партийна организация за снабдяване с оръжие от военния склад в манастирския метох в Дупница (1919).

Сп – 985 Б, 6 л., 1954 г., маш.

За организирането и провеждането на окръжната комсомолска спартакиада в Дупница през юли 1922 г.; допълнения и бележки към материала от Благой Попов.

Сп – 986 Б, 11 л., б. д., маш.

За емигрантската му дейност в Югославия, Австрия, Франция; за дейността на Георги Димитров сред българските политемигранти.

Сп – 987 Б, 399 л., 1962 г., маш.

Записки на политемигранта (1923–1944): за живота и дейността на българската политемиграция в Югославия, Австрия и СССР; за ЗП на БЗНС; за подготовката на ново въстание в страната (1924–1925); за нелегалните партийни канали; за конгреса на ВМРО (об.) в Берлин (1929); за работата му в Прага по линия на МОПР (1929–1934); за живота му в СССР (1935–1944).

Сп – 988 Б, 12 л., 1968 г., маш.

За оказаната от югославските комунисти помощ на българските политемигранти в Югославия (1923–1929).

Сп – 989 Б, 5 л., 1966 г., маш.

За създаването и дейността на интернационални партийни групи от чешки и български комунисти в Прага (1919–1938).

КРИВОРОВ, АТАНАС ДЕЛОВ (1923)

Роден в с. Смилец, Пазарджишко. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е офицер в МВР; полковник.

Сп – 3064 Б, 4 л., 1984 г., маш.

За дейността на I полска чета от партизанската бригада „Георги Бенковски“ (1944).

КРИМОВ, АФАНАСИЙ ГАВРИЛОВИЧ (ГО ШАО-ТАН)

Сп – 2469 Б, 9 л., б. д. п., маш.

За съвместната работа с Георги Димитров по подготовката на доклада за VII конгрес на Коминтерна (1935); за деловите и личните качества на Георги Димитров.

Сп – 2832 Б, 26 л., [1982 г.], маш.

За съвместната работа с Георги Димитров в Коминтерна; за връзките на Георги Димитров с Китайската КП.

КРИНИЦКИ, БРОНИСЛАВ АЛЕКСАНДРОВИЧ

Сп – 2470 Б, 6 л., [1982 г.], маш.

За срещата му с Георги Димитров през май 1944 г. край Ровно (близо до Москва) във връзка с неговото спускане с парашут в полски партизански отряд; за работата му в Коминтерна като специален куриер (1944–1945).

КРИСТАНОВ, ЦВЕТАН АНГЕЛОВ (1898–1972)

Роден в Пирдоп. Член на БКП от 1919 г.; изключен – 1956 г. Завършва медицина в Германия

и Австрия (1925). Емигрант в СССР (1926–1945). Началник на Военно-медицинската служба на Интернационалните бригади в Испания (1937–1938). Работи в съветски медицински учреждения; доцент (1935) и професор (1940). През 1945 г. се завръща в България. Ректор на Пловдивския университет (1945–1948); директор на Института за клинична и обществена медицина при БАН (1948–1956); академик (1948).

Сп – 996 Б, 6 л., 1960 г., маш.

Автобиографични данни; за партийно-политическата дейност на българските студенти в Германия и Австрия (1921–1925); за дейността му като сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП; за дейността му като политемигрант в СССР (1926–1945); за участието му в Испанската гражданска война през 1937–1939 г. *Писмо* – 1 л.

КРУЖКОВ, ВЛАДИМИР СЕМЬОНОВИЧ (1905–)

Деец на ВКП (б). Завеждащ Бюрото на Секретариата на ИККИ. Директор на Института „Маркс-Енгелс-Ленин“ при ЦК на ВКП (б) (1944–1949).

Сп – 2473 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За съвместната работа с Георги Димитров като негов сътрудник в Коминтерна и по-късно (1938–1948).

КРУНЕВ, ГЕОРГИ ГОЦОВ (1883–1964)

Роден в Берковица. Член на БСДП от 1902 г. След разцеплението (1903) остава в БСДП (ш.с.). Секретар на организацията на широките социалисти в Берковица (1920–1923). След 1923 г. напуска партията.

Сп – 992 Б, 13 л., 1955 г., рък. и маш.

За социалистическото движение в София в първите години на XX век; за началото на социалистическото движение в Берковския район; за събитията по време на Септемврийското въстание 1923 г.; за отношението на широките социалисти към Септемврийското въстание 1923 г. *Рецензия, писма* и други документи – 5 л.

КРУСЕВА, РАЙНА

Сп – 993 Б, 4 л., 1956 г., маш.

За срещи и разговори с Вл. И. Ленин и Исак Каданер в Швейцария (1917).

КРЪСТАНОВ, КРЪСТАН ЕФТИМОВ (1880–)

Роден в Златица (дн. кв. на Средногорие). Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г. Телеграфо-пощенски служител. Работи в издателство „Българска книжнина“ (1937–1938). След 9 септември 1944 г. работи в Партиздат.

Сп – 994 Б, 12 л., 1958 г., рък. – 7 л.; препис (маш.) – 5 л.

За Транспортната стачка в София (1919–1920).

Сп – 995 Б, 62 л., 1969 г., маш.

Автобиографични данни; за работата му в Телеграфо-пощенската станция в Златица; за участието му в дейността на БРСДП (т.с.); за работата му на гара Телиш; за работата му в Централната телеграфна станция в София; за работата му след 19 май 1934 г.; за създаването и дейността на Телеграфо-пощенския съюз в София (1913); за организирането и провеждането на Транспортната стачка (1919–1920); за Септемврийското въстание 1923 г.; за дейността му в дружество „Българска книжнина“ (1937–1938); за предаването на активите на „Българска книжнина“ на основаното след 9 септември 1944 г. Партийно издателство.

КРЪСТАНОВ, КРЪСТАН ТОДОРИНОВ (1915)

Роден в с. Волюяк, Софийско. Член на БКП от 1939 г. Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. заема различни командни длъжности в БНА; генерал.

Сп – 2979 Б, 6 л., 1986 г., маш.

За работата му в ЦК на БКП след 9 септември 1944 г.; за дейността и поведението на Трайчо Костов.

КРЪСТЕВ, АНГЕЛ Д.

Сп – 997 Б, 1 л., 1959 г., рък.

За убийството на Христо Иванов Хролев в София през 1933 г.

КРЪСТЕВ, ВАСИЛ ДОНЧЕВ (1901–1977)

Роден в с. Горановци, Кюстендилско. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1925 г. Политемигрант в Югославия (1923–1926) и СССР (1926–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП – Кюстендил (1944–1946); работи в органите на МВР.

Сп – 2723 Б, 1 л., 1977 г., маш.

За дейността на Жечо Петров Гюмюшев и съвместната им работа при подготовката за изпращане на нелегална партийна работа в България (1941 и 1944 г.). *Биогра. справка* за Васил Дончев Кръстев – 1 л.

КРЪСТЕВ, ИЛИЯ ДИНЧЕВ (1922)

Роден в Пловдив. Член на БКП от 1943 г. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА – генерал-лейтенант.

Сп – 998 Б, 48 л., 1959 г., маш.

За създаването, дейността и разгрома на партизанския отряд „Антон Иванов“ (1943–1944).

Сп – 2809 Б, 6 л., 1984 г., маш.

За срещата на Георги Ликин и Георги Чолаков със секретаря на партийната организация в Батак Тоско Ганев и секретаря на РМС Трендафил Балинов (1943); за проблемите при презимуването на партизанския отряд „Антон Иванов“ (1943–1944).

КРЪСТЕВ, КОСТА ГРИГОРОВ (1921–)

Роден в с. Четирок (Месопотамия), Костурско. Член на Гръцката КП от 1943 г. Партизанин (1944–1949). Тежко ранен; изпратен на лечение в Полша, където остава (1949–1954). През 1954 г. идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2869 Б, 36 л., 1976 г., рък. – 19 л.; препис (маш.) – 17 л.

Автобиографични бележки; за работата му в ръководството на младежката антифашистка организация ЕПОН в с. Четирок и постъпването му в Гръцката КП (1943); за включването му в партизанската бригада на Гоце в Югославия и преместването му през 1944 г. в I македонска бригада „Народна отбрана“ – Скопие; за водени сражения в различни области на Македония; за присъединяване като доброволец към гръцките партизани (1947) и участието му в бойни акции до 1949 г.

КРЪСТЕВ, НИКОЛА

Сп – 1001 Б, 4 л., [1957 г.], рък.

За създаването и дейността на организация на РП в Ямбол (1927).

КРЪСТЕВ, ЦОЛО (ЦОЛО КРЪСТЕВ КАМЕНОВ) (1906–1989)

Роден в с. Долна Кремена, Врачанско. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1924 г. Политзатворник (1938–1943). Командир на партизанския отряд „Гаврил Генов“ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОК на БКП – Враца, в МС и на стопанска работа; посланик в КНДР.

Сп – 1002 Б, 51 л., [1960 г.], маш.

За създаването и дейността на Врачанския партизански отряд „Гаврил Генов“ (1943–1944). *Сведения, писма* и други документи – 8 л.

Сп – 1003 Б, 5 л., 1953 г., маш.

За възстановяването и дейността на Врачанската партийна и комсомолска организации (1935–1938).

КРЪСТИН, СПИРО ИЛИЕВ (1906–1999)

Роден във [Велинград]. Завършва техникум по дървообработване – Русе; дърводелски работник. След 9 септември 1944 г. е държавен служител в Пловдив.

Сп – 2989 Б, 6 л., 1986 г., рък.

За срещите му с Трайчо Костов в Пловдив в края на декември 1940 г.; за участието му като свидетел по делото срещу Трайчо Костов (1942).

КРЪСТИН-ТОПЕНЧАРОВА, ЛИЛИЯ ЕВТИМОВА (1915)

Родена в София. Завършва Институт за детски учителки; детска учителка и методист в отдел „Просвета“ на ОНС – Пловдив.

Сп – 2981 Б, 2 л., 1986 г., рък.

За някои моменти от нелегалната дейност на Трайчо Костов (1937).

КРЪШКОВ, АНДРЕЯ ИЛИЕВ (1917–)

Роден в с. Старо Железаре, Пловдивско. Член на РМС от 1937 г. Партизанин (1943–1944).

Сп – 1004 Б, 84 л., 1958–1960 г., маш.

За убитите партизани и ятаци от с. Старо Железаре (1941–1944); за дейността му в РМС (1937–1942); за създаването и дейността на партизанските отряди „Георги Бенковски“ и „Стефан Караджа“; за създаването на партизанската бригада „Васил Левски“ от II ВОЗ, Пловдивско (1943–1944); очерци и характеристики на ятаци и помагачи.

КУБАДИНСКИ, ПЕНЧО ПЕНЕВ (1918–1995)

Роден в Лозница. Член на РМС от 1934 г., на БКП – от 1940 г. Секретар на ОК на РМС в Шумен (1942–1944). Заместник-политкомисар на IX ВОЗ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОблК на РМС във Варна. Ръководител на националните младежки строителни бригади (1946–1948). Главен директор на Строително обединение в Димитровград (1948–1952). Първи секретар на ОК на БКП в Русе (1952–1958). Секретар на ЦК на БКП (1958–1962). От 1962 г. е кандидат-член, от 1966 г. – член на ПБ на ЦК на БКП. Заместник-председател на МС (1962–1974). Председател на НС на ОФ (1974–1989). Автор на мемоарната книга „Верни другари“. С., Изд. на ОФ, 1988, 592 с.

Сп – 1019 Б, 5 л., 1953 г., маш.

За участието му в дейността на РМС в гимназията в Търговище (1934–1940); за дейността му в РМС в Търговище и Търговищка околия (1940–1943).

Сп – 2998 Б, 18 л., 1986 г., маш.

За Трайчо Костов и младежкото бригадирско движение след 9 септември 1944 г.

КУЗМОВ, ТЕМИСТОКЪЛ СОТИРОВ (1881–)

Роден в Пещера. Член на БРСДП от 1901 г. Участник в дейността на организацията на БРСДП (т.с.) в Пещера; член на Местния партийен комитет.

Сп – 1005 Б, 99 л., 1960 г., рък.

За историята и масово-политическата дейност на партийната организация в Пещера (1901–1925).

Сп – 1006 Б, 46 л., 1965 г., рък.

Записки в защита на Димитър Благоев от несъстоятелната критика на авторите на предговора към съчиненията на Димитър Благоев.

КУКУМЯВКОВ, ТИХОМИР ДИМИТРОВ (1879–)

Роден в Сливен. Член на БКП от 1921 г. Завършва право в СУ. Мирови съдия и адвокат в различни селища. След 9 септември 1944 г. живее в София.

Сп – 1007 Б, 3 л., 1957 г., маш.

За събора на цвеклопроизводителите във Велико Търново (1922) и за отношението на БКП към него.

Сп – 1008 Б, 6 л., 1957 г., маш.

За пребиваването на корпуса на генерал Кутепов във Велико Търново (1922); за дейността на Великотърновската партийна организация за връщане на руските белогвардейци в Съветска Русия.

Сп – 1009 Б, 6 л., 1957 г., маш.

За Транспортната стачка в Русенския край (1919–1920); за заседанията на Русенския военно-полеви съд срещу участници в стачката.

Сп – 1013 Б, 78 л., [1967 г.], маш.

Автобиографични бележки; за запознаването му със социалистическите идеи в гимназията в Сливен (1889–1896); за следването му в Юридическия факултет на СУ; за работата му като мирови съдия; за встъпването му като член на БКП (т.с.) (1921); за Деветоюнския преврат и Септемврийското въстание 1923 г. във Велико Търново; за обществено-политическата му дейност в Копривщица (1939–1942); за работата му в РК на БКП в София след 9 септември 1944 г.; за участието му като пенсионер в обществена дейност.

КУКУМЯВКОВ, ХРИСТО ИВАНОВ (ПЕТЪР ВАСИЛИЕВИЧ ИВАНОВ) (1900–)

Роден във Варна. Член на БКП от 1919 г. Емигрира в СССР през 1924 г.; приема името Петър Василиевич Иванов. Член на ВКП (б) от 1925 г. Работи в НКВД. Получава съветско гражданство и остава в СССР.

Сп – 1010 Б, 3 л., 1957 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Москва (1924) и в гр. Боржоми, Грузия (1934). *Рус. ез.*

Сп – 1011 Б, 4 л., 1957 г., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Григор Чочев в България и СССР (загинал по време на култа). *Рус. ез.*

Сп – 1012 Б, 4 л., 1957 г., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Михаил Георгиев Лазаров – Зантопуло в България и СССР. *Рус. ез.*

КУЛЕВ, ГЕОРГИ [Г. КУЛЕКОВ]**Сп – 1025 Б, 3 л., б. д., рък.**

За Транспортната стачка (1919–1920) в Провадия; за събитията в Провадия по време на Септемврийското въстание 1923 г.

КУЛИШЕВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ КУЛИШЕВ ГУГОВ) (1885–1974)

Роден в Дойран. Участник в македонското революционно движение. След Балканската война 1912–1913 г. завършва право в СУ. Редактира в. „Вардар“ (1929–1930), участва в редактирането на в. „Българин“ (1912) и в. „Македония“ (1926–1934). Активен участник във ВМРО, привърженик на протогеровисткото крило. По-късно идейно еволюира. След 9 септември 1944 г. е пълномощен министър и главен секретар на МС. Министър на външните работи (1946). Политически секретар на Народния съюз „Звено“ (1947–1949). Член (1950–1954) и подпредседател (1954–1971) на Президиума на Народното събрание. Член (1945–1972) и заместник-председател (1972–1974) на НС на ОФ.

Сп – 1026 Б, 20 л., 1968 г., маш.

За подготовката, провеждането и резултатите от Деветнадесетомайския преврат 1934 г. (изказване на научна сесия в БАН).

Сп – 2315 Б, 4 л., 1967 г., маш.

За някои моменти от съвместната му работа (като секретар на Народния съюз „Звено“) с Георги Димитров (1946–1949).

КУЛКИН, ЙОРДАН СТОЯНОВ (1894–)

Роден в Трън. Член на БРСДП (т.с.) от 1913 г. Куриер между БКП (т.с.) и ИККИ (1921–1924). Емигрант в СССР (1925–1935). През 1935 г. се завръща в България. Брат на Хараламби Стоянов, известен деец на БКП, убит през 1925 г.

Сп – 1014 Б, 21 л., 1957 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността му във Варна; за участието му като куриер на БКП (т.с.) за връзка с ИККИ в Москва; за пътуванията му през Цариград и Румъния за СССР в изпълнение на нелегални партийни поръчения (1921–1924).

КУМАНОВ, ХРИСТО ЦАКОВ И ЗИНОВИ ГРИГОРОВ БОЯДЖИЕВ**Сп – 1015 Б, 5 л., 1959 г., б. п., маш.**

За дейността на РМС в Плевенската гимназия (1939–1940); за нелегалната дейност на РМС в Плевен (1941–1944).

КУМБИЛИЕВ, ГЕОРГИ ПАНАЙОТОВ (1915–1999)

Роден в Лом. Член на БКП от 1935 г. Секретар на ЦН на БОНСС (1934–1938). Член на ЦК на РМС (1941). Интерниран в лагер (1942–1943). Пълномощник на ЦК на РМС в Плевенската ВОЗ и член на ОК на БКП – Плевен (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП; помощник-министър на вътрешните работи (1951–1958); министър на външната търговия (1959–1962); директор на завод „Антон Иванов“ – София (1964–1967); главен директор на „Техноимпекс“.

Сп – 2682 Б, 12 л., 1972 г., 1983 г., маш.

За работата на организациите на РМС в Плевенската оперативна зона от март до 9 септември 1944 г.; за издавания от ЦК на РМС „Младежки информационен бюлетин“ (1941); за циклостилната печатница на БОНСС (1936–1938).

КУНЕВ, КУНИ НЕДЯЛКОВ (1908–)

Роден в с. Кюлевча, Шуменско. Следва ветеринарна медицина в Бърно (1929–1931); екстрадиран от Чехословакия за политическа дейност; продължава образованието си във Виена.

Сп – 1328 Б, 3 л., 1966 г., маш.

За дейността на българските студенти в Бърно, Чехословакия (1929–1931).

КУНИН, ПЕТКО ГЕОРГИЕВ (1900–1978)

Роден в с. Михалци, Великотърновско. Член на БКП от 1919 г. През 1925 г. емигрира в СССР. Работи в Международния аграрен институт към Коминтерна. През 1929 г. се завръща в България. Член на ЦК на РП (1932; 1935–1938). Интерниран (1941–1943). През 1943 избягва от концлагера. Член на ЦК на БРП (1943–1944). Политкомисар на XI ВОЗ с център Плевен. След 9 септември 1944 г. е завеждащ отдел „Стопански“ на ЦК на БКП (1944–1946), секретар на ЦК (1946–1947) и член на ПБ (1945–1948). Министър на индустрията (1947–1949) и на финансите (1949). Член на ЦК на БКП (1962–1978). Член на НС на ОФ (1944–1949; 1963–1978). От 1945 г. е професор по икономика на селското стопанство в СУ.

Сп – 1016 Б, 57 л., 1949 г., маш.

За дейността му като пълномощник на ЦК на БКП в XI ВОЗ през 1944 г. *Протокол* от среща на Петко Кунин с Борис Копчев, Мара Станева и Иван Ботев за уточняване на някои моменти от неговите спомени – 36 л.

Сп – 1017 Б, 54 л., б. д., маш. и рък.

За впечатления от дейността на Георги Димитров; за срещи и разговори с Георги Димитров в Москва (1929, 1935) и в София (1947).

Сп – 2310 Б, 53 л., б. д., маш.

План-конспект за написване на спомени за живота и дейността му в партията от 1919 до 1943 г. *Бележки* от: Георги Радев, Татяна Колева, Славка Петрова и Петра Раденкова – 3 л.

ЧП – 125 Б, необработено:

– 60 л., 1974 г., маш.

Стенограма от среща на Петко Кунин с партийните дейци Тодор Матанов, Борис Копчев и Марин Гешков за уточняване на някои факти за периода 1929–1931 г., отразени в спомените на Петко Кунин.

КУНЧЕВ, КРУМ РАДЕВ

Сп – 1018 Б, 9 л., 1945 г., маш.

За партизанското движение в селата Беглеж, Бъркач и Николаево, Плевенско (1943–1944).

КУРДОВ, КОЛЮ КОЕВ

Сп – 1020 Б, 4 л., б. д., рък.

За събитията по време на Септемврийското въстание 1923 г. в с. Водица, Поповско.

КУРЕЛА, АЛФРЕД (1895–1975)

Деец на Германската КП. Секретар на ИК на КИМ през 20-те години. Секретар на Международния комитет за борба срещу войната и фашизма със седалище в Париж (1932–1934). Политемигрант в СССР (1934–1954). Помощник на Георги Димитров (1934). Дългогодишен член на ЦК на ГЕСП.

Сп – 1021 Б, 28 л., 1966 г., маш.

За отношенията между Секретариата на ИККИ и Георги Димитров след връщането му от Германия в Москва след Лайпцигския процес. *Писмо* от Валтер Улбрихт до Тодор Живков – 1 л. *Протокол* за посещението на Алфред Курела в Института по история на БКП (1962) – 2 л. *Нел. ез.* – 14 л. *Превод* – 12 л.

Сп – 1022 Б, 23 л., 1966 г., маш.

За работата му като личен секретар на Георги Димитров (1934); интервю с Алф-

ред Курела за съвместната му дейност с Георги Димитров. *Писмо* – 1 л. *Нем. ез.* – 9 л. *Превод* – 6 л.

Сп – 2666 Б, 13 л., 1966 г., маш.

За работата му като помощник на Георги Димитров (1934).

Забележка: Споменът се повтаря със Сп – 1021 Б.

КУРТЕВ, ИЛИЯ ХАРАЛАНОВ

Сп – 1023 Б, 6 л., 1963 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Новопазарска околия.

КУРТЕВ, СТЕФАН А.

Сп – 1024 Б, 13 л., 1968 г., маш.

За живота му в Бесарабия; за учението му в Болградската гимназия; за емигрирането му във Варна (1929); за участието му в нелегална дейност и връзките му със съветското консулство във Варна; за престоя му в затвора (1943–1944).

КУХИЕВ, ГЕОРГИЙ ЙОСИФОВИЧ (1910–1973)

Роден в Тбилиси. Член на КПСС от 1932 г. Работил в специалните служби на НКВД (1934–1939). Началник на охраната на Георги Димитров (1939–1949).

Сп – 1027 Б, 71 л., 1966 г., маш.

За срещи и контакти с Георги Димитров (1934–1949); за съвместната му работа с Георги Димитров като началник на неговата охрана (1939–1949). *Автобиография* (1970) – 10 л. *Писмо* – 1 л. *Рус. ез.*

КУШЕВ, МАНОЛ ДАМЯНОВ (1904–1984)

Роден в с. Поликраище, Горнооряховско. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1934 г. Следва право в Монпелие, Франция (1926–1934); член на партийната студентска организация. След завръщането си работи във Велико Търново (1934–1936) и София. Директор на Градинарска кооперативна централа (1938–1941). Изпълнява нелегални партийни задачи. Интерниран (1941; 1943). След 9 септември 1944 г. работи в Общия съюз на българските земеделски кооперации.

Сп – 2225 Б, 4 л., 1974 г., маш.

За създаването и дейността на партийната организация на работещите българи в Монпелие, Франция (1927); за дейността на българската студентска партийна организация в Париж (1929–1934).

КУЮМДЖИЕВ, ТЕГО ИВАНОВ (1900–1980)

Роден в с. Илинден, Благоевградско. Член на БКП от 1919 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политемигрант (1924–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на БКП – Гоце Делчев (1945–1950); председател на ОК на ОФ – Благоевград (1950–1956); в МВнР (1956–1964).

Сп – 1028 Б, 12 л., 1974 г., маш.

За живота и революционната дейност на Иван Георгиев Куюмджиев в Македония (биографични данни).

Сп – 1029 Б, 35 л., 1974 г., маш.

За връщането му от емиграция в СССР в България (1945); за дейността му в ОкК на БКП в Неврокоп (Гоце Делчев) (1945–1949).

Сп – 1030 Б, 49 л., 1974 г., маш.

За участието му в дейността на БКП в Неврокоп (Гоце Делчев) (1919–1924); за дейността му като политемигрант в Гърция, Югославия, Турция, СССР (1924–1944).

Сп – 1031 Б, 20 л., 1974 г., маш.

За дейността на ВМРО в Петричко и Неврокопско (1921–1924).

Сп – 2275 Б, 4 л., 1975 г., маш.

За заговора против Серското окръжно ръководство на ВМОРО (1907); за екзекуцията на Михаил Даев.

КЪЛНОВ, СЛАВИ ПЕТРОВ

Сп – 1033 Б, 4 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Старозагорско.

КЪНЕВ, ЙОРДАН (ЙОРДАН КЪНЕВ АНДРЕЕВ) (1877–)

Роден в Сливен. Член на БСДП от 1896 г. Секретар на Работническото печатарско дружество. Активен участник в дейността на организацията на БРСДП (т.с.) в Сливен (1903–1923).

Сп – 1034 Б, 19 л., 1959 г., маш.

За IV конгрес на БРСДП в Казанлък (1897); за дейността на Георги Кирков в Сливен (1899–1908); за участието на Георги Кирков при организирането на първата социалистическа книжарница в София; за личния живот на Георги Кирков и отношението към близките му.

Сп – 1035 Б, 3 л., 1952 г., маш.

За дейността му в Сливенската организация на БРСДП; за организирането и дейността на социалистическа театрална труппа в Сливен (1898–1903).

Сп – 1036 Б, 6 л., 1950 г., рък.; препис (маш.) – 3 л.

За дейността на Георги Бакалов в Сливен (1894–1896).

Сп – 1037 Б, 37 л., 1961 г., рък.; препис (маш.) – 17 л.

За срещи и контакти с Георги Димитров в Сливен и София (1905–1946).

Сп – 1038 Б, 97 л., [1957 г.], маш.

За социалдемократическото и професионалното работническо движение в Сливен до 1903 г.; биографични справки и спомени за дейтели на социалистическото и професионалното движение в Сливен: Михаил Петров Кантарджиев, Георги Василев Тилчев, Йордан Георгиев Данчев, Георги Попов, Атанас Василев Кавърджиков, Димитър Илиев Димитров, Никола Кочев, Георги Кирков (Майстора).
Протокол – 2 л.

КЪНЕВ, НИКОЛА ИВАНОВ

Член на СДП. Адвокат. Председател на Съюза на кооператорите в България (1936–1938). Защитник в съдебни процеси срещу дейци на БКП (1941–1944).

Сп – 1039 Б, 12 л., 1969 г., маш.

За съвместна дейност и акции на комунисти, социалисти и земеделци в София (1934–1944); за създаването на Съюза на кооператорите в България (1934–1938); за учредяването на Съюз на кооператорите – интелектуалци (1938).

Сп – 2197 Б, 30 л., 1970 г., маш.

За съдебния процес срещу членовете на ЦК на БКП и техните сътрудници: организатори, инструктори, ятаци и др. (1942).

КЪНЧЕВ, МАРИН ИВАНОВ

Роден в с. Никюп, Великотърновско. Член на БКП от 1919 г. Един от основателите на организацията на БКП в родното си село. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1040 Б, 74 л., 1959 г., маш.

Социално-икономическа характеристика на с. Никюп, Великотърновско; за дейността на партийната организация в селото (1919–1944); за дейността на партийната организация в селото след 9 септември 1944 г. (1944–1948). *Писма* – 3 л. *Рецензия* – 3 л.

КЪНЧЕВ, ПЕТКО

Сп – 1041 Б, 1 л., 1946 г., рък.

За участието му във Владейското войнишко въстание през 1918 г.

КЪНЧЕВА, ЕЛЕНА ПЕНЧЕВА (1914–)

Родена в с. Сушица, Горнооряховско. Член на БКП от 1943 г. Технически сътрудник на ЦК на БКП (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в Дирекцията на ДС (1944–1950), в ГК – София и ЦК на БКП.

Сп – 2692 Б, 12 л., 1984 г., маш.

За съвместната ѝ работа с Антон Югов; за намирането на нелегална квартира за ПБ на ЦК на БКП в „Булина ливада“ (София); за срещите ѝ там с Йорданка Николова, Добри Терпешев, Цола Драгойчева, Димитър Ганев, Петко Кунин (1943–1944). *Биогр. справка* – 1 л.

КЪРЧОВ, ТОМА ДИМИТРОВ (1878–1962)

Роден в гр. Крушово, Македония. [Член на БКП от 1946 г.]. Учи в Крушово и Белград. Член на Македонската социалдемократическа група при БРСДП в София (1897). Член (1904–1906) и председател (от 1906 г.) на ОК на ВМОРО в Битоля. Участник в основаването на социалистически групи и синдикални организации в Македония. Участва в I Световна война.

Сп – 3039 Б, 104 л., б. д., рък. – 73 л.; маш. – 31 л.

Автобиографични бележки; за дейността на ВМОРО; за участието му в дейността на дърводелския синдикат в София (1897–1902); данни за Димитър Благоев, Георги Кирков, Никола Русенски, Васил Главинов, Веле Марков, Иван Дренски, Димо Хаджидимов и др.; за дейността му в Крушево и Битоля; за разпространението на социализма и за изграждането на социалистически групи в Македония; за организирането на синдикати в Македония; за Балканската война 1912–1913 г. *Сведения* за Тома Димитров Кърчов от Стефан Илиев Матерков.

КЪСОВСКИ, ВАСИЛ ВАСИЛЕВ (1898–1974)

Роден в Кнежа. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1921 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политемигрант в Югославия (1923–1925) и СССР (1925–1944). Студент в КУНМЗ (1925–1929). Интербригадист в Испания (1937–1938). След 9 септември 1944 г. работи в ОК на БКП – Оряхово и ОК на БКП – Видин. Автор на мемоарната книга „Пътят на комуниста“. С., ДВИ, 1970, 169 с.

Сп – 1042 Б, 5 л., 1953 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. (дн. гр.) Кнежа, Оряховска околия.

Сп – 1043 Б, 3 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Видински окръг.

Сп – 1044 Б, 4 л., б. д., маш.

За живота и дейността му като политемигрант в Югославия и СССР.

Сп – 1046 Б, 145 л., 1962 г., маш.

Автобиографични бележки; за живота на българските политемигранти в Югославия (1923–1924); за прехвърлянето му в СССР; за учението му в КУНМЗ (1925–1929); за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за живота му в СССР (1939–1944).

КЪСОВСКИ, НИКОЛА ЦОЛОВ

Сп – 1045 Б, 2 л., 1958 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Фурен, Михайловградско.

КЪОСЕВА, МАРИЯ ВАНГЕЛОВА (1927–)

Родена в с. Въмбел (Моссохори), Егейска Македония. Член на Гръцката КП от 1949 г. Партизанка в ГДА (1947–1949). Емигрира в СССР (1949), а през 1954 г. идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2874 Б, 23 л., 1976 г., рък. – 14 л.; препис (маш.) – 9 л.

Автобиографични бележки; за партизанското движение в Егейска Македония и включването на нейните близки в него; за постъпването ѝ в редовете на ГДА (1947); изпращането ѝ на военно обучение и участието в акции; данни за загинали партизани от с. Въмбел.

КЮЛЯВКОВ, КРУМ ПАВЛОВ (1893–1955)

Роден в Кюстендил. Член на БКП от 1918 г. Делегат на III конгрес на Коминтерна (1921). Политемигрант в СССР (1928–1940). След 9 септември 1944 г. – завеждащ сектор в ЦК на БКП, главен редактор на в. „Работническо дело“.

Сп – 1032 Б, 31 л., 1948 г., рък. и маш.

За залавянето на Христо Кабакчиев на сръбската граница при опита му да премине нелегално в Югославия (1926); бележки от Маня Кабакчиева за дейността на Христо Кабакчиев.

Л

ЛАГАДИНОВ, КОСТАДИН АТАНАСОВ (1913)

Роден в Разлог. Член на БКМС от 1932 г., на БКП – от 1941 г. Емигрант в СССР (1934–1941). Прехвърлен нелегално с подводница в България (1941). Партизанин (1941–1944); помощник-командир на Разложкия отряд (1943–1944). След 9 септември 1944 г. завършва висше юридическо образование; служи в БНА – генерал.

Сп – 2795 Б, 2 л., 1983 г., маш. (ксерокопие)

За срещата му с Васил Коларов и причисляването му към групата на подводничарите (1941); за подбора на подводничарите и парашутистите.

ЛАЗАРОВ, БОРИС МАРТИНОВ (1896–1980)

Роден в Елена. Член на БРСДП (т.с.) от 1917 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 2232 Б, 4 л., 1970 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г.; за работата му по канала София – Драгоман; за арестуването и престоя му в затвора (1924); за участието му в централното ръководство на МОПР, отговарящ за Северна България (1926).

ЛАЗАРОВ, КИРИЛ ГЕОРГИЕВ (1895–1980)

Роден в Долна баня. Член на БРСДП (т.с.) от 1915 г. Завършва право в СУ. Един от ръководителите на Септемврийското въстание 1923 г. в Ихтиманско. Осъден на доживотен затвор, избягва и емигрира в Югославия (1924–1925) и СССР (1926–1944). Завършва Института за червена професура в Москва (1935). Преподавател в МЛШ (1931–1944). Научен сътрудник в Международния аграрен институт (1935–1940). Един от редакторите на нелегалната радиостанция „Христо Ботев“ (1941–1942) и заместник-отговорен редактор на българската редакция при Радио Москва (1942–1944). През 1945 г. се завръща в България. Главен директор на ЦСУ (1947–1949). Председател на ДПК (1949–1950). Министър на финансите (1949–1962). Професор във ВПШ (от 1951 г.). Член-кореспондент на БАН (от 1958 г.). Автор на трудове по проблеми на финансите, кредита, цените и др. Автор на „Незабравими дни. Спомени (1910–1923)“. С., Изд. на БКП, 1966, 244 с.

Сп – 1047 Б, 6 л., 1958 г., маш.

За събитията в Долнобанския и Ихтиманския район по време на Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 1048 Б, 4 л., 1964 г., маш.

За обществено-политическата и партийната дейност на Владимир Поптомов.

Сп – 1049 Б, 10 л., 1964 г., маш.

За обществено-политическата и партийната дейност на Антон Иванов.

Сп – 1050 Б, 561 л., 1964 г., маш.

За дейността на БРСДП (т.с.) в Самоков; за Самоковската комуна (1910); за акцията „марки-тухли“ на БРСДП (т.с.) за построяване на Народен дом в София; за участието му в I Световна война; за войнишкия бунт 1918 г.; впечатления от дейността на Георги Кирков; за дейността на БКП в района на Долна баня, Самоковско; за престоя на Христо Смирненски в Долна баня през лятото на 1921 и 1922 г.; за Септемврийското въстание 1923 г. в Долнобанското корито, Самоковско; за бягството му от затвора (1924) и емигрирането му в Югославия (1924–1926); лични впечатления и сведения за живота и дейността на: Георги Димитров, Антон Иванов, Владимир Поптомов, Гаврил Генов, Владимир Зографов, Христо Михайлов и др.

Сп – 1051 Б, 42 л., 1964 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в България, Югославия (1923), Австрия (1924) и Москва; за впечатления от дейността и личните качества на Георги Димитров.

Сп – 2222 Б, 5 л., 1974 г., маш.

За емиграцията му в СССР (1925–1945) и за научната и преподавателската му дейност.

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405^а, л. 21-27, [1933 г.], рък.

За участието на Долнобанския район в Септемврийското въстание 1923 г.

ЛАЗАРОВ, МИХАИЛ

Сп – 1052 Б, 3 л., 1958 г., рък.

За Транспортната стачка в депо София (1919–1920).

ЛАЗОВ, НИКОЛА МИХАЙЛОВ

Сп – 1053 Б, 5 л., 1945 г., маш.

За дейността на Трънския партизански отряд през август – септември 1944 г.

ЛАЛЕВ, МИНКО

Сп – 1054 Б, 2 л., б. д., рък.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с.

ЛАЛЕВ, СИМЕОН

Сп – 1055 Б, 7 л., б. д., маш. и рък.

За дейността на II Ловешка партизанска чета от отряд „Христо Кърпачев“ (1944). *Стенограма* – 2 л. (разказ на Симеон Лалев за боя на 7 януари 1944 г.). *Писма* – 2 л.

ЛАМБОВА, МАРИЯ СТЕФАНОВА (1895–)

Родена в Омуртаг. Дългогодишна учителка. Участва в дейността на УСДО (1912–1923) и в Неутралния учителски съюз (след 1924 г.).

Сп – 1056 Б, 3 л., 1962 г., рък.

За дейността ѝ в УСДО в Омуртагска и Поповска околии (1912–1924); за участието ѝ в Неутралния учителски съюз в Преславска околия.

ЛАМБРЕВ, АЛЕКСИ (АЛЕКСИ ЛАМБРЕВ ПОПАЛЕКСОВ) (1885–1961)

Роден в Пазарджик. Член на БРСДП (т.с.) от 1909 г. Завършил право. Член на Софийския ГК на БКП (т.с.) (1918–1923). Участник в нелегалната дейност на БКП. След 9 септември 1944 г. работи като юрист.

Сп – 1057 Б, 6 л., 1958 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Христо Кабакчиев (1904–1923); биографични данни за Алекси Ламбрев Попалексов.

Сп – 1058 Б, 5 л., 1958 г., маш.

За обществено-политическата дейност на българската студентска социалдемократическа група в Женева (1905–1906); за дейността на Ангел Попов, адвокат в Пазарджик, убит през 1923 г.

Сп – 1059 Б, 2 л., 1957 г., маш.

За организирането и провеждането на митинг по бездомническия въпрос в София през 1919 г.

Сп – 2712 Б, 3 л., б. д., маш.

За дейността на Александър Атанасов като студент в Женева (1907–1909); за неговите лични качества; за участието му в емигрантските събрания, ръководени от Вл. И. Ленин и Георгий Плеханов; за сътрудничеството му в списание „Ново време“; за Тенчо Стоилов – съратник на Александър Атанасов.

Сп – 2920 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За първите му срещи с Васил Коларов (1904–1907); за мястото и ролята на Васил Коларов в борбата срещу общоделците.

ЛАФЧИЕВ, ЦОНЮ ДИМИТРОВ (1918–1986)

Роден в с. Керека, Дряновско. Член на РМС от 1936 г. Осъден на 3 г. затвор (1942), откъдето избягва. Партизанин (1943–1944). Участник в Отечествена война. След 9 септември 1944 г.

работи в МВР (1945–1951); в Окръжно пътно управление – Велико Търново; в Строително обединение – Русе; в ОК на БКП – Велико Търново. Автор на мемоарната книга „Край Янтра хайдути. Спомени (за Горнооряховския партизански отряд)“. С., ВИ, 1982, 176 с.

Сп – 2586 Б, 327 л., 1968–1982 г., маш. (ксерокопие)

Спомени на автора и на други участници в съпротивителното движение (1941–1944) от VIII ВОЗ за дейността на отряд „Бачо Киро“; за установяване на новата власт на 9 септември 1944 г. в различни селища на зоната; списъци на партизани; други документи, сведения и бележки за партизанската дейност в VIII ВОЗ (1941–1944).

ЛЕВИ, БУКО АВРАМОВ ([1888]–)

Роден в Долна баня, Софийско. Член на БРСДП (т.с.) от 1906 г. Участва в дейността на партийната организация в Долна баня (1906–1923) и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1060 Б, 36 л., 1968 г., маш.

За дейността на партийната организация в Долна баня (1906–1944).

ЛЕВИ, ЕРНА

Сп – 1061 Б, 5 л., 1960 г., рък.; препис (маш.) – 3 л.

За обществено-политическата дейност на Станке Димитров – Марек (1920–1925).

ЛЕВИН, МИХАИЛ САВЕЛИЕВИЧ

Сп – 2484 Б, 8 л., б. д. п., маш.

За посрещането на Георги Димитров в Москва през февруари 1934 г.; за срещи и разговори с Георги Димитров; за отношението на Георги Димитров към сътрудниците в ИККИ.

ЛЕНЕВ, КОСТА (КОСТА ЛЕНЕВ ЯНАКИЕВ) (1887–)

Роден в Радомир. Член на БРСДП (т.с.) от 1908 г.; член на Местния комитет в Радомир (1912–1923). Делегат на I конгрес на БКП (1919). Член на ОК на БКП – Дупница (1923). Няколко пъти арестуван и интерниран за политическа дейност до 9 септември 1944 г. След 9 септември 1944 г. е кмет на Радомир (1944–1948); работи в ОкК на ОФ и във Всестранната кооперация – Радомир.

Сп – 1062 Б, 2 л., 1963 г., маш.

За масово-политическата дейност на УСДО в Радомирско (1903–1925).

Сп – 1063 Б, 31 л., 1959 г., маш.

За дейността на Радомирската партийна организация (1900–1944).

ЛЕОНИДОВА, МАРИЯ АЛЕКСАНДРОВА (1926–)

Родена в София. Член на РМС от 1939 г., на БКП – от 1944 г. Партизанка (1943–1944). След 9 септември 1944 г. завършва руска филология в СУ и аспирантура в Москва. Професор в Катедрата по руска филология в СУ. Автор на мемоарната книга „И ние обичахме“. С., НМ, 1972, 248 с.

Сп – 2605 Б, 8 л., 1979 г., маш.

За ролята на Тодор Живков за укрепване и активизиране дейността на I партизанска бригада „Чавдар“ и за качествата му като човек и комунист. *Биогр. справка* (1983) – 1 л.

ЛЕСОВ, РАЙЧО СТОЯНОВ

Сп – 1064 Б, 19 л., 1947 г., рък.

За дейността на партийната група на БРСДП (т.с.) в с. Стражица, Великотърновско (1910–1928); за Транспортната стачка (1919–1920) и изпратената за нея помощ от българи от гр. Детройт, САЩ.

Забележка: На л. 12 има 2 снимки.

ЛИКОВ, АЛЕКСАНДЪР

Сп – 1066 Б, 1 л., 1950 г., маш.

За дейността на Димитър Константинов в БКМС в София (1920–1923).

ЛИЛОВ, ЛИЛО М.

Сп – 1067 Б, 2 л., б. д., маш.

За дейността на българските студенти в Бърно, Чехословакия (1928–1930).

ЛИНГОРСКА, ЙОВА И.

Сп – 1065 Б, 1 л., 1964 г., рък.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с.

ЛИСИЙСКИ, СТОЙНЕ ХРИСТОВ (1908–1993)

Роден в с. Лисия, Благоевградско. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1931 г. Член на ОК на БКП – Благоевград (1939–1944). Партизанин (1941–1944); комисар на Горноджумайския отряд „Никола Калъпчиев“. След 9 септември 1944 г. работи в ОкК и ОК на БКП – Благоевград; в ЦК на БКП.

Сп – 1068 Б, 5 л., 1962 г., маш.

За създаването и дейността на ОблК на БКП в Благоевград (1939–1944).

ЛИСИЦ, АГРИПИНА ЯКОВЛЕВНА

Сп – 1069 Б, 4 л., 1964 г., маш.

За дейността на българския политемигрант Митко Вълков Иванов като преподавател във висше учебно заведение в Съветския съюз (1934). *Рус. ез.*

ЛИСТЕР, ЕНРИКЕ (1907–)

Деец на Испанската КП. Генерал в Испанската републиканска армия (1936–1939). Член на ЦК (от 1937 г.) и на ПБ (от 1946 г.) на ИКП. Политемигрант в СССР (от 1939 г.).

Сп – 1070 Б, 12 л., 1965 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Москва и София (1939–1948). *Исп. ез.* – 6 л. *Превод* – 6 л.

ЛИСТОВ, ГЕОРГИ ТОДОРОВ (1885–)

Сп – 1071 Б, 5 л., б. д., рък.

За оказана от Георги Димитров помощ за професионалното му ориентиране (1903–1909).

ЛОВДЖИЕВ, АТАНАС

Сп – 1072 Б, 4 л., 1963 г., маш.

За дейността на учителската комунистическа група в Търговище (1918–1923); за събитията в Търговищко (1923–1925).

ЛОЗЕВ, ВАСИЛ ДОЙЧЕВ (1910–)

Роден в Хасково. Член на БКП. Политзатворник (1934–1935). Секретар на ОК на БКП – Хасково (1936–1937). Сътрудник на Военната комисия при ЦК на БКП (1941–1943).

Сп – 1073 Б, 5 л., 1961 г., маш.

За дейността на Хасковската партийна организация (1931–1938).

ЛОЗЕВ, СТОЮ ЙОРДАНОВ

Сп – 1074 Б, 10 л., 1957 г., маш.

За антивоенната дейност на тесните социалисти на фронта (1916–1918); за отражението на Октомврийската революция сред войниците; за Владайското войнишко въстание 1918 г.; за ареста и престоя му в затвора за участие във въстанието; за работата му в кооперация „Освобождение“ в София; за събитията след атентата през 1925 г.

ЛОЗЕВ, ХРИСТО ДИМОВ

Сп – 1075 Б, 5 л., б. д., маш.

За участието му в социалистическото движение в неговия начален етап; за издаването на детското социалистическо списание „Другарче“.

ЛОКШИН, Ю. А.

Сп – 1076 Б, 3 л., 1949 г., маш.

За участие на Георги Димитров в събрание на редколегията на в. „Ворошиловский стрелок“; факсимиле от ръкописно обръщение на Георги Димитров към редакцията на в. „Ворошиловский стрелок“ (1934).

ЛОУСЪН, НИЛ

Сп – 2446 Б, 5 л., б. д., маш.

За участието му в контрапроцеса за разследване на обстоятелствата по подпалването на Райхстага (1933).

ЛУКАНОВ, КАРЛО ТОДОРОВ (1897–1982)

Роден в Плевен. Член на СРСДМ от 1913 г., на БРСДП (т.с.) от 1917 г., на ВКП (б) от 1927 до 1944 г. Завършва право в СУ (1921). През 1926 г. емигрира в СССР. Участва в Испанската гражданска война (1936–1937). През 1944 г. се завръща в България. Директор на Българското радио (1944–1947). Председател на ДПК (1949–1952). Заместник-председател на МС (1952–1954). Посланик в Москва (1954–1956) и Берн (1962–1964). Министър на външните работи (1956–1962). От 1964 г. – заместник-председател на Общонародния комитет за БСД. От VI до XII конгрес на БКП – член на ЦК на БКП. След 1950 г. няколко пъти избиран за народен представител.

Сп – 1077 Б, 17 л., 1967 г., маш.

За контактите му с Георги Димитров; за ролята на Георги Димитров при организирането на интернационалните бригади в Испания (1936–1939); за участието на

Георги Димитров в работата на радио „Христо Ботев“; за деловите, политическите и организационните качества на Георги Димитров. *Стенографски бележки* от спомените на Карло Луканов – 7 л.

Сп – 2720 Б, 3 л., 1973 г., маш.

За дейността на Жечо Петров Гюмюшев като интербригадист в Испания (1937–1939) и за гибелта му при изпълнение на партийни задачи (1944). *Биогр. справка* – 1 л.

Фонд 308 Б, оп. 1:

– *а.е. 10, 11 л., б. д., маш.*

За детските и младежките му години.

– *а.е. 12, 105 л., 1978 г., маш.*

Автобиографични бележки: за семейната среда и младежките му години в Плевен; за участието му в дейността на БКМС; за емигрирането му (1923); за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за участието на българи в партийния и военния апарат в Испания по време на Гражданската война; за дейността му като министър на външните работи.

– *а.е. 33, 13 л., б. д., рък.*

За „теснячеството“ и „тесняците“ (тезиси).

– *а.е. 34, 16 л., б. д., рък.*

Тезиси и бележки за написване на мемоари.

– *а.е. 37, 5 л., б. д., маш.*

За Военната организация на БКП в Плевен (1920–1923).

– *а.е. 44, 62 л., 1963 г. и б. д., рък. и маш.*

За участието му в интернационалните бригади в Испания (1936–1937); за съвместните действия с полските интербригадисти; за събитията в Испания.

– *а.е. 46, 38 л., 1976 г., маш.*

За работата му в радиостанция „Христо Ботев“ (1941–1944).

– *а.е. 70, 99 л., 1959–1972 г., маш. и рък.*

За живота и дейността на Георги Кирков, Тина Киркова, Станке Димитров – Марек, Жечо Петров Гюмюшев, Цвятко Радойнов, Антон Иванов, Иван Орманов, Васил Вълчанов Додев, Цанко Бакалов.

Фонд 308 Б, оп. 1 – за него:

– *а.е. 71, 20 л., 1985 г., маш.*

Спомени за живота и дейността на Карло Луканов от: Михаил Манев, Елена Гаврилова, Леда Милева, Александър Обретенов, Люба Арнаудова-Димчева.

– *а.е. 72, 25 л., 1983 г., маш. и рък.*

Спомени за Карло Луканов от съветски граждани: А. Шевмягин, Александър Хенрихович Берлинблад, Григорий Соркин, Анастасия Емелянова Богомолова, Л. М. Коган.

ЛУКАНОВА, ВЕЛА ТОДОРОВА (1905–1990)

Родена в Плевен. Член на БКМС от 1918 г. Емигрантка в СССР (1924–1945). През 1945 г. се завръща в България. Дъщеря на Тодор Луканов.

Сп – 2724 Б, 5 л., 1977 г., рък.

За Жечо Петров Гюмюшев като човек, комунист и изпълнител на партийни задачи (1924–1944).

ЛУКОВ, ГЕОРГИ СТИЛИЯНОВ

Сп – 2239 Б, 4 л., 1966 г.,

За работата му в Беломорието и за връзките му с ЕЛАС и ЕАМ (1941–1944); за

създаването и дейността на българския партизански отряд към ЕЛАС – Х военна област в Гърция (1944).

ЛУКОВ, ЛЮБЕН СТИЛИЯНОВ И ГЕОРГИ СТИЛИЯНОВ ЛУКОВ

Сп – 1080 Б, 3 л., 1944 г., маш.

За създаването и дейността на български партизански отряд (Демирхисарска чета) в помощ на ЕЛАС в Демирхисарско (1944).

ЛЮДВИНСКА, ЯДВИГА-САБИНА (1907–)

Родена в Млодзава, Пинчевски район, Полша. Член на КМС от 1926 г., на Полската КП – от 1929 г. През II Световна война е в Западна Украйна. Участва в създаването на Полската работническа партия (1942). След войната работи в областните комитети на ПОРП в Катовице и Ополе; в ЦК на ПОРП; директор на музея „Вл. И. Ленин“ във Варшава.

Сп – 1081 Б, 9 л., 1967 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Москва (1941–1942). *Пол. ез.* – 4 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 4 л.

ЛЮТИБРОДСКИ, ЙОРДАН ТОДОРОВ (1911–1935) – за него

Роден във Враца. Член на БКМС от 1926 г. и на БКП от 1928 или 1929 г. Секретар на ОК на БКМС (1931–1933), а известно време и секретар на ОК на БКП във Враца. През 1933 г. минава в нелегалност и работи в София като сътрудник на ЦК на БКП. През октомври 1934 г. е арестуван и осъден на смърт.

Фонд 158 Б, оп. 1:

– *а.е. 11, 2 л., 1948 г., маш.*

От Никола Тонев Иванов – за живота и дейността на Йордан Лютибродски в Русенския речен флот и държането му във Варненския затвор.

– *а.е. 12, 2 л., 1949 г., маш.*

От Иван Илчев – за привличането на Йордан Лютибродски за инструктор към ЦК на БКМС (1933).

– *а.е. 14, 1 л., 1950 г., маш.*

От Борис Б. Бракалов – за бягството на Йордан Лютибродски от арестували го полицаи и укриването му у Минчо Телбидов и Борис Бракалов.

– *а.е. 17, 4 л., 1952 г., маш.*

От Любен Мандиков, бивш заместник-прокурор, присъствал при обесването на Йордан Лютибродски във Варненския затвор (1935).

– *а.е. 18, 4 л., 1955 г., маш.*

От Христо Драгоев Иванов – за дейността на Йордан Лютибродски като представител на ЦК на БКМС за възстановяване на ОК в Русе.

– *а.е. 19, 9 л., б. д., маш.*

От Младен Петров Марков (Биволарски), призован като свидетел по делото срещу Йордан Лютибродски в Русе (1933).

– *а.е. 20, 4 л., б. д., маш.*

От Младен Каменов Багджийски – за обесването на Йордан Лютибродски във Варненския затвор (1935).

ЛЮЦКАНОВ, КАЛЧО СЛАВОВ

Сп – 1717 Б, 3 л., 1963 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Момино, Варненско; за дейността на БКП в селото (1925–1944).

ЛЯХОВ, АНАНИЙ ФЬОДОРОВИЧ

Сп – 1968 Б, 4 л., 1960 г., маш.

За доставката по море от Одеса във Варна на нелегални материали за БКП (1919); за връзките с българска нелегална партийна група в Одеса (1919). *Рус. ез.* – 3 л. *Писмо* – 1 л.

М

МАВРИКОВ, ВАСИЛ ИВАНОВ (1876–1959)

Роден в Габрово. Член на БРСДП от 1896 г. Дългогодишен учител. Партиен организатор в Търновския партиен окръг (1920–1923). Член на ВПС (1921–1923). Секретар на ОК на БКП във Велико Търново (1924–1925). Получава смъртна присъда, заменена с дългогодишен затвор. Член на ЦК на БРП (1938–1941). След 9 септември 1944 г. е член на ИБ на ОРПС. Заместник-председател на Бюрото на Народното събрание (1950–1954)

Сп – 1082 Б, 4 л., 1948 г., б. п., маш.

За нелегалната дейност на Търновската партийна организация (1925).

Сп – 1083 Б, 3 л., 1948 г., б. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Великотърновско.

Сп – 1084 Б, 5 л., 1948 г., б. п., маш.

За отношението на Търновската партийна организация към Деветоюнския преврат 1923 г.

Сп – 1085 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За отношението на Търновската партийна организация към събора на цвеклопроизводителите на 17 септември 1922 г.; за окръжния партиен събор във Велико Търново (1922).

МАВРОВ, ВАНГЕЛ КРЪСТЕВ

Сп – 1086 Б, 3 л., 1959 г., маш.

За първите дни след завземането на властта на 9 септември 1944 г. в Пловдив; за борбата срещу слуховете за заразената вода.

МАВРОДИЕВ, ИВАН СТ.

Сп – 1087 Б, 6 л., 1947 г., рък.

За създаването и дейността на ремсовата организация в с. Дъбовик, Толбухинско (1927). *Препис* от решение на Апелативния съд в Кюстенджа (1932) – 2 л. *Рум. ез.* – 1 л. *Превод* – 3 л.

МАДЖАРОВ, Ю.

Сп – 1088 Б, 2 л., 1949 г., рък.

За дейността на партийната организация в Средец (Грудово) (1919–1944).

МАДИН, ПЕТЪР ТОДОРОВ (1904–1980)

Роден в с. Радилово, Пазарджишко. Партизанин в отряд „Антон Иванов“ (1943–1944).

Сп – 1089 Б, 8 л., б. д., рък.

За дейността му като партизанин в отряд „Антон Иванов“ (1943–1944).

МАДОВ, КОНСТАНТИН ГОЦЕВ (1895–)

Роден в Цариброд, Югославия. Член на БРСДП (т.с.) от 1918 г. Участва в нелегален канал за превеждане на застрашени от арест комунисти и земеделци от България за Югославия (1923–1929). Поддържа връзки и лекува партизани от Пиротския, Нишкия и Царибродския отряди (1941–1944). Член на ОкК на БКП – Пирот (1942). През 1948 г. идва в София; работи в поликлиниката на IV Градска болница.

Сп – 1090 Б, 83 л., 1969 г., маш.

Социално-икономическа характеристика на Цариброд и района; за разпространението на социалистическите идеи в Цариброд (1900–1904); за масово-политическата дейност на партийната организация в Цариброд (1904–1920); за отношенията между БКП и Югославската КП (1921–1940); за връзките с Пиротския и Нишавския партизански отряди.

МАДОЛЕВ, ВАСИЛ

Сп – 3096 Б, 5 л., 1989 г., маш.

За срещите му с Владимир Поптомов след завръщането от Москва; за отношениято на Владимир Поптомов към близките му.

Забележка: Васил Мадолев е племенник на Владимир Поптомов.

МАДОЛЕВ, ГЕОРГИ ЙОСИФОВ (1916)

Роден в Белица, Разложко. Член на БКП от 1934 г. Партизанин в отряд „Никола Парапунов“ (1942–1944). Завеждащ отдел в ОблК на БКП (1945–1946) и председател на ОблК на ОФ (1946–1948) в Благоевград, председател на ОкНС в Разлог (1948–1950). Работи в СГНС (1953–1957) и в НС на ОФ (1957–1963). Секретар на Върховния читалищен съюз (1963–1968). Председател (1968–1971) и заместник-председател (1971–1976) на Републиканския съвет за лекционна пропаганда. Автор на мемоарната книга „Парапуновци“. С., ВИ, 1980, 288 с.

Сп – 1091 Б, 4 л., 1961 г., маш.

За началото на съпротивителното движение в Разложко (1941).

Сп – 3089 Б, 11 л., 1989 г., маш.

За положението в Пиринския край след 9 септември 1944 г. и за ролята на Владимир Поптомов за преодоляване на погрешната линия на БКП спрямо този край.

МАДОЛЕВ, ГЕОРГИ ТОДОРОВ (1919–1987)

Роден в Белица, Разложко. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1944 г. Интерниран (1944). След 9 септември 1944 г. работи във в. „Работническо дело“; в Института по история на БКП; в ЦК на БКП.

Фонд 371 Б, необработен:

– 71 л., 1967 г. и б. д., маш. и рък.

Автобиографични бележки: за дейността му в РМС и БОНСС; за участието му в нелегалната дейност на БКП (1941–1944).

МАЗГАНОВ, ДИМИТЪР АНДОНОВ (1908–1989)

Роден в с. Говедарци, Софийско. Член на БЗНС от 1930 г. Учител. Един от основателите на кооперацията (1927) и на читалището (1928) в родното си село. След 9 септември 1944 г. е секретар на Селсъвета в с. Говедарци; член на ОкК на ОФ – Самоков.

Сп – 2940 Б, 4 л., б. д., маш.

За участието на Тодор Живков в работата на партийната организация и на читалището в с. Говедарци (1940–1943); за работата на д-р Мара Малеева сред населението; *съобщение* за театрална постановка на читалището (ксерокопие). *Биогр. справка* – 1 л.

МАЙЕР, ИЗРАЕЛ БАРУХ (1904–1991)

Роден в Шумен. Член на БКП от 1927 г. Член на ръководството на българската политическа емиграция във Франция (1930–1933). Член на партийната комисия при ЦК на БКП за работа сред евреите. Секретар на РК на БКП в София (1941–1942). След 9 септември 1944 г. е член на КК при ЦК на БКП; ръководител на Малцинствената комисия при ЦК на БКП. Служител в МС; заместник-директор на Музея на революционното движение в България.

Сп – 1092 Б, 11 л., 1963 г., маш.

За пребиваването му във Франция; за българската колония във Франция; за обществено-политическата дейност на партийната група за съдействие (ПГС) в Париж (1930–1933).

МАЙМУНКОВ, ПЕТЪР

Сп – 1093 Б, 1 л., б. д., маш.

За арестите на ръководни комунисти в Хасково на 12 септември 1923 г.

Забележка: Петър Маймунков е братовчед на Ана Маймункова.

МАКЕДОНОВ (ЩЕРЕВ), АСЕН КОСТОВ (1892–1957)

Роден в с. Професор Иширково, Силистренско. Член на БРСДП (т.с.) от 1917 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. в Стара Загора; осъден на 1 г. затвор. Политемигрант в СССР (1926–1941); завършва Висшата телеграфна школа в Москва; работи в Народния комисиариат на съобщенията.

Сп – 1094 Б, 9 л., 1947 г., 1955 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Старозагорско. *Писмо* – 4 л.

МАКЕДОНСКИ, ХРИСТО КОСТОВ ([1879]–)

Роден в Сопот. От 1894 г. работи в Пловдив, където се запознава със социалистическите идеи. Делегат на Пловдивската организация на БРСДП (т.с.) на конгреса в Габрово (1908).

Сп – 1095 Б, 2 л., 1960 г., маш.

За участието му на конгреса на БРСДП (т.с.) в Габрово (1908) като делегат от Пловдивската партийна организация.

Сп – 1096 Б, 2 л., 1959 г., рък.

За обществено-политическата дейност на Димитър Благоев – негов учител в Пловдив (1897).

Сп – 1097 Б, 7 л., 1956 г., маш.

За икономическото и политическото положение на работниците в Пловдив в края на XIX и началото на XX век; за участието му в социалистическото движение в Пловдив.

МАКСИМОВ, ДИМИТЪР ИВАНОВ (1888–1979)

Роден в Дупница. Член на БРСДП (т.с.) от 1912 г. Секретар (1923) и член (1924–1925) на ОК на БКП – Дупница. Делегат на Витошката партийна конференция (1924). През 1931 г. се премества в Кюстендил. Участва в нелегалната дейност на БКП. След 9 септември 1944 г.

завежда партийния комитет на ГК на БКП – Кюстендил и е организатор на партийната книжарница.

Сп – 1098 Б, 2 л., б. д., маш.

За участието му на Витошката партийна конференция (1924) като делегат на ОКК на БКП в Дупница.

МАКСИМОВ, МАКСИМ ХРИСТОВ

Сп – 1099 Б, 4 л., 1961 г., маш.

За създаването и дейността на нелегална партийна бойна група в батареята в с. Сарафово край Бургас (1943–1944).

МАКСИМОВА, М. А.

Сп – 1100 Б, 6 л., 1967 г., маш.

За престоя на Георги Димитров в почивната станция „Ликани“ – Грузия (1934).
Рус. ез. – 4 л. Писма – 2 л.

МАЛАМИН, АТАНАС НИКОЛОВ (1904–1982)

Роден в Асеновград. Член на РМС от 1927 г., на БКП – от 1930 г. Политзатворник (1930–1932). Член на ЦР на Кожаро-обущарското дружество (1932–1936) и на Централната синдикална комисия към БРС (1936–1942).

Сп – 2186 Б, 22 л., 1974 г., маш.

За участието му в нелегална дейност и попадането му в затвора (1930–1932); за участието му в дейността на Софийското профдружество на кожаро-обущарските работници (1932–1934) и на Централната профсъюзна комисия към БРС (1936–1942).

МАНАХИЛОВ, АНГЕЛ (АНГЕЛ МАНУИЛОВ ХРИСТОЗОВ) (1896–)

Роден в с. Дебър (дн. кв. на Първомай), Пловдивско. Член на БКП от 1919 г. Ятак на четниците от чета „Христо Ботев“ – Хасковско (1925). Емигрант в СССР (1925–1928). През 1928 г. се завръща в България. Напуска БКП. Участва в списването на Троцкисткия вестник „Освобождение“.

Сп – 1104 Б, 101 л., б. д., маш.

За антивоенната дейност на БРСДП (т.с.) през войните 1912–1918 г.; за създаването и дейността на партизанската чета „Христо Ботев“ край Хасково (1924–1925).

МАНДЖАКОВ, ДОБРИ КОНДОВ (1880–1938)

Роден в Сливен. Член на БРСДП от 1900 г. Член на ОК на БКП – Сливен (1920–1923). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в СССР (1923–1938); загива по време на култа в СССР (1938).

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405^а, л. 203-223, 1933 г., рък. и маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Сливен и околията.

МАНДЖАКОВА-ЕРИГИНА, БАЛАСКА ДОБРЕВА (1908–)

Родена в Сливен. Безпартийна. През 1924 г. емигрира със семейството си в СССР. Арестувана от НКВД и задържана в затвор (1937–1939) като жена на „контрареволуционера“ Стефан Анастасович Братанский (Таню Стойновски).

Сп – 3074 Б, 88 л., 1973 г., маш. (ксерокопие)

За емигрирането на семейството ѝ от Сливен в СССР (1924); за арестуването на

съпруга ѝ Стефан Атанасович Братанский (Таню Стойновски) от НКВД (1937) и смъртта му; за трудностите и проблемите в живота на семейството ѝ (1937–1946).
Забележка: Баласка Манджакова е дъщеря на Добри Кондов Манджаков от Сливен, политемигрант в СССР, загинал по време на култа (1938).

МАНДЖАКОВА, ТАШКА КЪНЕВА (1889–1973)

Родена в Сливен. Член на БКП от 1921 г. Емигрира със семейството си в СССР (1924–1946). Съпругът ѝ Добри Кондов Манджаков загива по време на репресиите в СССР (1938). Завърща се в България през 1946 г.

Сп – 1105 Б, 5 л., 1963 г., б. п., маш.

За обществено-политическата и партийната дейност на Добри Кондов Манджаков в Сливен (1920–1923); за емиграцията на него и семейството му в СССР (1924–1946); за загиването на Добри Кондов Манджаков в СССР по време на култа (1938).

Сп – 2772 Б, 6 л., 1963 г., б. п., маш.

За участието на съпруга ѝ Добри Кондов Манджаков в дейността на БКП в Сливен след I Световна война; за емигрирането и дейността му в СССР (1923–1938); жертва на чистките в СССР (1938).

МАНЕВ, ВЛАДИМИР (ВЛАДИМИР МАНЕВ СТОИЧКОВ)

Сп – 1106 Б, 34 л., 1963 г., маш.

За съдебния процес по дело № 530/1942 г. на Софийския военно-полеви съд срещу парашутистите; за изказването на Цвятко Радойнов пред съда.

Забележка: Владимир Манев като кореспондент на в. „Зора“ е един от двамата журналисти, допуснати в съдебната зала.

МАНЕВ, ГЕОРГИ ИВАНОВ (1908–)

Роден в Панагюрище. Член на БКМС от 1922 г. Следва право в Нанси, Франция и Женева, Швейцария. Член на БРСДП. След 9 септември 1944 г. е член на ЦК на БРСДП до сливането ѝ с БКП (1948). През 1948–1978 г. заема отговорни държавни постове – заместник-министър на финансите, заместник-министър на труда и социалните грижи, заместник-председател на КДК. На VI конгрес (1954) е избран за кандидат-член, а от VII конгрес (1958) е член на ЦК на БКП.

Сп – 3005 Б, 6 л., 1984 г., маш.

За сформирането на ОФ-комитети в София (1942) и за дейността им до 9 септември 1944 г.

ЧП – 134 Б, 21 л., 1987 г., маш.

Автобиографични бележки; за влизането му в редовете на БКМС в Панагюрище; за създаването на нелегални организации на БКП и БКМС след Септемврийското въстание 1923 г.; за дейността на четата на Йордан Кискинов; за арестуването му (1926); за следването му в Нанси и Женева и за работата му в студентските дружества; за завръщането му в България и дейността му в БОНСС (1930–1933); за работата му в Съюза на популярните банки; за работата му в ОФ след 9 септември 1944 г. като финансист.

МАНОВ, ВЕСЕЛИН СТЕФАНОВ (1911–1986)

Роден в София. Завършва право в СУ. Адвокат; присъства като помощник на Стефан Манов, съдебен защитник на Цвятко Радойнов, на процеса срещу парашутистите (1942). След 9 септември 1944 г. е адвокат; съдия във Военния съд.

Сп – 1108 Б, 10 л., 1967 г., маш.

За държането на Цвятко Радойнов пред съда по съдебния процес на парашутистите на 2 юни 1942 г. *Писмо* – 1 л.

МАНОВ, ЕВТИМ (ЕВТИМ МАНОВ РАШОВ) (1890–1976)

Роден в Перник. Член на БРСДП (т.с.) от 1913 г. Делегат на Учредителния конгрес на Рудничарския съюз (1909). Дългогодишен миньор. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1107 Б, 4 л., 1945 г., маш.

За живота и общественно-политическата дейност на Темелко Ненков; за дейността на рудничарската организация в Перник.

Сп – 1109 Б, 6 л., 1949 г., маш.

За общественно-политическата дейност на Димитър Благоев (1906–1924).

Сп – 1111 Б, 74 л., 1953 г., маш.

За историята и борбите на миньорите в Перник (1900–1925). *Писмо* – 1 л.

МАНОВ, ЕМИЛ РАДОСЛАВОВ (1918–1982)

Роден в София. Член на РМС от 1933 г., на БКП – от 1938 г. Завършва право в София. Участва в нелегалната дейност на БКП; политзатворник (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в Радио София; подпредседател на КИК; секретар на СБП; главен редактор на сп. „Родна реч“. Писател; автор на многобройни разкази, сборници, книги за деца.

Сп – 1110 Б, 1 л., б. д., маш.

За политическата дейност на БКП в софийските квартали „Малашевци“ и „Орландовци“ (1941); за първата саботажна бойна група на Никола Ботушев в София (1941).

МАНОВ, СТЕФАН ВАСИЛЕВ (1880–1959)

Роден в Котел. Член на БРСДП от 1898 г.; през 1903 г. се присъединява към широките социалисти. Завършва право в Женева (1908) и се отдава на адвокатска практика. Един от редакторите на органите на БРСДП (об.) „Работническа борба“ (1903–1908) и „Работническа България“. Редактор е на органа на левизата в БРСДП (об.) в. „Работническа защита“ (1914–1915; 1918–1920). При разцеплението на БРСДП (об.) е в левизата, която се влива в БКП (1920). Народен представител (1920–1923). Изключен от БКП като ликвидатор (1924). Един от основателите на десноопортюнистическата група „Нов път“ (1927). През 1931–1933 г. ръководи „лявата марксистическа опозиция“ (Троцкисти) и редактира нейния орган сп. „Освобождение“ (1931; през 1932–1933 г. – в. „Освобождение“). През 1941–1942 г. защитава комунистически дейци в съдебни процеси (на „парашутистите“, „подводничарите“ и др.), поради което е интерниран (1942–1943). След 9 септември 1944 г. е член-докладчик в Народния съд. Осъден на доживотен затвор по т. нар. „Трайчостовски процеси“ (1949); освободен (1954) и реабилитиран.

Сп – 1112 Б, 11 л., 1956 г., маш.

За общественно-политическата дейност на Георги Димитров в София (1904–1923); за среща с Георги Димитров през 1945 г. *Писмо* и други документи – 5 л.

Сп – 1113 Б, 8 л., 1957 г., маш.

За дейността на Първия върховен народен съд в София (1944–1945). *Писмо* – 1 л.

Сп – 1114 Б, 41 л., 1960 г., маш.

Автобиографични бележки и сведения за семейството му; за живота му в Котел, Бургас и Габрово (1898–1903); за запознаването му със социалистическите идеи.

МАНОВА, АНАСТАСИЯ КИРКОВА (1900–)

Родена в с. Турие, Леринско (Гърция). Помага на партизаните от ЕЛАС (1943–1945). Партизанка в ГДА (1948–1949). През 1949 г. е изпратена в Полша. През 1961 г. идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2837 Б, 4 л., 1976 г., рък. – 2 л.; препис (маш.) – 2 л.

За включването ѝ в редовете на ЕЛАС (1943); за участие в сражения като партизанка от ГДА (1948); за емигрирането ѝ в Полша и след това в България (1961); списък на убити партизани от с. Турие.

МАНОИЛОВ, К.

Сп – 1115 Б, 1 л., [1951 г.], маш.

За дейността на Аврам Стоянов при възстановяването на ОК на БКП в Сливен (1941).

МАНОЛОВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР МАНОЛОВ ДИМИТРОВ) (1897–)

Роден в с. Малък чифлик, Великотърновско. Член на БКП от 1919 г. Завършва гимназия във Велико Търново (1919) и медицина във Виена (1924–1930). Секретар на партийната група на българските студенти (1925–1930). Участва в нелегалната дейност на БКП.

Сп – 1101 Б, 8 л., 1969 г., маш.

За дейността на Антон Иванов сред българската политическа емиграция във Виена (1927–1930); за дейността на българските студентски дружества в Австрия.

Сп – 1102 Б, 38 л., 1960 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на българските комунисти – политически емигранти и студенти във Виена (1924–1930); за дейността на ЗБ на ЦК на БКП.

Сп – 1103 Б, 3 л., 1966 г., маш.

За връзките на ЗБ на ЦК на БКП във Виена със студентската партийна група в Бърно, Чехословакия (1928–1929).

МАНОЛОВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР МАНОЛОВ СТОЙЧЕВ) (1903–)

Роден в с. Кубратово, Софийско. Член на БКП от 1921 г. Политзатворник (1924–1929; 1936–1939). Технически сътрудник на ЦК на БКП. Ятак (1941–1944).

Сп – 2331 Б, 475 л., 1968 г., маш.

Автобиографични бележки; за създаване на партийната организация в с. Куманица (дн. с. Кубратово), Софийско (1921); за живота му като политзатворник в Софийския централен затвор (1924–1929); за участието му в синдикалното движение, в стачки и манифестации в София (1928–1935); за дейността му в районен, околийски и местен комитет на партията; за изграждането на нелегални печатници; за арестуването му след провала на печатниците и изпращането му в Старозагорския затвор (1936–1939); за работата му като технически сътрудник и ятак на ЦК на БКП; за организиране на саботажни акции; за съпротивителното движение в Софийско и за връзките с партизанския отряд „Чавдар“ (1941–1944).

МАНОЛОВ, ДИМИТЪР

Сп – 1116 Б, 4 л., б. д., маш.

За нелегалната му дейност в Пловдив (1938–1944); за дейността му като ятак на партийни дейци: Славка Богданова, Кунка Апостолова, Георги Аврамов, Гочо Грозев, Владо Георгиев и др.

МАНОЛОВ, МАНОЛ МАНОЛОВ (1896–)

Роден в Силистра. Участва в I Световна война. През 1921 г. емигрира в Съветска Русия. Работи в ЧК (1921–1924); в Наркомзема (1924–1934). Арестуван от НКВД и изпратен в лагер (1934–1937). Работи в различни градове на СССР (1938–1960). Получава съветско гражданство.

Сп – 1117 Б, 40 л., 1967 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в I Световна война; за живота и дейността му като политемигрант в СССР (1921–1960): за работата му в ЧК (1921–1924); за работата му в Наркомзема (1924–1934); за престоя му в лагерите в Сибир (1934–1937); за работата му в различни градове на СССР (1938–1960). *Писмо* до председателя на КК на ЦК на БКП Стоян Караджов (1967); *писмо* от неустановен другар на Манол Манолов с данни за съвместна дейност в Кюстенджа, Румъния (1918).

МАНОС, ТАНАСИС КОСТАС (1914–)

Роден в с. Банчор, Костурско. Член на Гръцката КП от 1942 г. Партизанин в частите на ЕЛАС (1943–1944) и в ГДА (1948–1949). Ранен и изпратен на лечение в Румъния, където остава до 1952 г., след което е изпратен в СССР (1952–1958). През 1958 г. се установява в България.

Сп – 2896 Б, 22 л., 1979 г., рък. – 12 л.; препис (маш.) – 10 л.

За приемането му в Гръцката КП (1942) и постъпването му в редовете на ЕЛАС (1943); за отцепването на батальона на Гоче от ЕЛАС и прехвърлянето в Македония (1944); за ареста и затворничеството му (1946–1947); за включването му отново в партизанското движение; за проведени бойни акции; данни за загинали партизани и ятаци от с. Бабчор.

МАНСФЕЛД, СОФИ (1884–)

Родена в окръг Фленсбург, Германия. Безпартийна. През 1932 г. предоставя квартира на Георги Димитров в Берлин, където той живее нелегално. През 1940 г. с негово съдействие пристига със семейството си на постоянно местожителство в СССР.

Сп – 1118 Б, 25 л., 1964 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Берлин (1932) и в Москва (1940). *Нем. ез.* – 12 л. *Писмо* – 1 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 11 л.

МАНТОВ, ИЛИЯ ПЕТРОВ

Сп – 2554 Б, 5 л., 1983 г., маш.

Разказ на музикант от Лопушанската музика за участието ѝ в Септемврийското въстание 1923 г.

МАНТОВА, СТАНКА АТАНАСОВА

Сп – 1119 Б, 5 л., б. д. п., маш.

За събитията в с. Осен, Търговишко по време на Септемврийското въстание 1923 г. и периода 1923–1925 г.; за участието ѝ в нелегалната дейност на БКП (1941–1944); за арестите и интернирането на семейството ѝ.

МАНУ, ФАНИ ХРИСТО (1922–)

Родена в с. Банчор, Костурско. Ятак на партизаните от ЕЛАС (1943–1944); партизанка в ГДА (1948–1949). Емигрира в СССР (1949–1958). През 1958 г. със съпруга си идват в България; работят в с. Горен Чифлик, Варненско (1958–1970), а след това се преместват във Варна.

Сп – 2899 Б, 6 л., 1976 г., рък. – 3 л.; препис (маш.) – 3 л.

За включването ѝ в редовете на ЕЛАС (1943) и в ГДА (1948); за участието ѝ в бойни акции; данни за загинали от с. Бабчор.

МАНУИЛСКА, ВАРВАРА ПЛАТОНОВНА (1902–)

Деятелка на Германската КП (до 1926 г.) и на ВКП (б) (от 1926 г.). Сътрудничка в апарата на ИККИ (1926–1937). Втора съпруга на Дмитрий Захарович Мануилски.

Сп – 1120 Б, 38 л., 1966 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров (1934–1945). *Рус. ез.* – 19 л. *Превод* – 19 л.

МАНЧЕВ, ИЛИЯ БОРИСОВ

Сп – 1121 Б, 11 л., б. д., рък.

За дейността на ремсовата организация в Асеновград; за провала и арестите през 1944 г.

МАНЧЕВ, НИКОЛА

Сп – 1122 Б, 2 л., б. д., маш.

За партийно-политическата дейност на българските студенти във Франция (1928–1931).

МАНЧОВ, ЛЮБЕН СПАСОВ (1902–)

Роден в с. Полетинци, Кюстендилско. Член на БКП от 1922 г. Емигрант в Югославия (1924–1930). Интерниран (1943). Член на бойна група и ятак (1942–1944). След 9 септември 1944 г. е директор на затвора в Кюстендил; председател на СОНС.

Сп – 1123 Б, 7 л., 1947 г., маш.

За дейността на Кюстендилската партийна организация (1922–1944); за участието му в нелегалния канал за Югославия (1924–1925); за създаването и дейността на Кюстендилския партизански отряд (1943–1944).

МАРИАНЕК, ВЛАДИМИР

Сп – 2696 Б, 13 л., 1974 г., маш.

Сведения и архивни материали за пребиваването на Георги Димитров в Южноморавска област на Чехословакия – Бржецлав, Босковице и Бърно (1927–1932). *Чеш. ез.* – 6 л. *Превод* – 7 л.

МАРИНОВ, ДИМИТЪР ПЕТРОВ (1914–1981)

Роден в с. Белопопци, Софийско. Завършва право в СУ. Член на БОНСС. Ятак (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е главен юрисконсулт в МНЗСГ.

Сп – 1125 Б, 1 л., 1960 г., маш.

За дейността на БОНСС във Ветеринарния факултет в София (1933).

Сп – 1126 Б, 2 л., 1960 г., маш.

За проведена от БОНСС акция в София в защита на Георги Димитров (1933).

МАРИНОВ, ИВАН КРЪСТЕВ (1896–1979)

Роден в София. Военен и политически деец, генерал-лейтенант. Завършва Военното учили-

ще (1915) и ВА (1930) в София. Участва в I Световна война. Военен аташе във Франция (1936–1939). Командир на дивизия (1940–1944). Военен министър (4 – 8 септември 1944 г.) в правителството на Константин Муравиев. Приобщава се към ОФ. Главнокомандващ Българската армия в Отечествената война 1944–1945 г. Пълномощен министър във Франция (1946–1947) и ръководител на курс за млади дипломатически служители в МВнР (1948–1950). Преподавател във ВА в София (1950–1953).

Сп – 1129 Б, 12 л., 1964 г., маш.

За завземането на властта от ОФ в София на 9 септември 1944 г.; календар на политическите и военните събития през септември 1944 г.; за дейността му като министър на войната в правителството на Константин Муравиев (от 4 до 9 септември 1944 г.).

Сп – 1130 Б, 19 л., 1964 г., маш.

За превземането на Министерството на войната на 9 септември 1944 г. *Писмо* и други документи – 5 л.

Сп – 1131 Б, 6 л., 1964 г., маш.

Как бяха изпълнени обещанията от правителствата на Багрянов и Муравиев по обявления от тях неутралитет през август и септември 1944 г.

МАРИНОВ, ИВАН (ИВАН МАРИНОВ ИВАНОВ) (1893–1980)

Роден в с. Садина, Търговишко. Член на БРСДП (т.с.) от 1913 г. Един от ръководителите на Септемврийското въстание 1923 г. в Търговишко. Емигрант в Румъния и Австрия (1923–1925) и в СССР (1925–1941). Завършва медицина в Москва; военен лекар в Червената армия. Завръща се нелегално в България (1941). Член на ОК на БКП – Шумен (1942–1944) и началник-щаб на IX ВОЗ. След 9 септември 1944 г. е на ръководна работа в медицинските служби на МНО (1945–1952); генерал-майор. Професор във ВМИ – Пловдив (1952–1955); завеждащ секция в Института по клинична и обществена медицина при БАН (от 1955 г.). Автор на мемоарната книга „С неугасима вяра. Спомени“. С., ВИ, 1979, 168 с.

Сп – 1127 Б, 18 л., 1948 г., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в Поповски район на Търговишки окръг.

Сп – 1128 Б, 16 л., 1962 г., маш.

За дейността на ученическата социалдемократическа група в Педагогическото училище в Шумен (1904–1908); за участието на Станке Димитров – Марек в нея (1907).

МАРИНОВ, ИВАН ПЕТКОВ ([1916]–)

Роден в с. Дряново, Бургаско. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1943 г. Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА; полковник.

Сп – 3129 Б, 5 л., 1984 г., маш.

За създаването и бойните действия на III народоосвободителна бригада „Георги Димитров“ (1944).

МАРИНОВ, МАРИН РАЙЧИНОВ (1906–1974)

Роден в Правец, Ботевградско. Член на БКП от 1927 г. Завършва учителски институт. Учител в различни села. След 9 септември 1944 г. – началник на униформената милиция.

Сп – 2606 Б, 28 л., 1972 г., маш.

Автобиографични бележки: за основания от него марксистически кръжок в Правец,

в който участвал и Тодор Живков; за квартирата в София на ул. „Петрохан“ 17, където е бил съквартирант с Тодор Живков; за комунистическата му дейност като учител (1934–1944).

Сп – 2649 Б, 6 л., б. д., маш.

За живота в квартирата на ул. „Петрохан“ 17 в София, наричана „Къкринското ханче“; за дружбата му с ремсисти, между които и Тодор Живков. *Биогр. справка* – 1 л.

МАРИНОВ, МИНЧО ГЕОРГИЕВ (1900–1972)

Роден в Чепеларе. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1920 г. Участник във Военната организация на БКП в Пловдивска област (1923–1925). Живее и следва във Виена и Берлин (1926–1935). Сътрудник на ЗП на БКП във Виена (1926–1932), работи и по линия на МОПР. След завръщането си в България (1935) работи в Чепеларе, а от 1938 г. – в София.

Сп – 1132 Б, 67 л., 1959 г., маш.

За дейността на българските студентски партийни групи в Берлин и Виена (1926–1933); за дейността му като представител на МОПР и сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП в Берлин и Виена. *Писмо* – 2 л. *Автобиография* (1959) – 3 л.

Сп – 1133 Б, 10 л., 1960 г., маш.

За дейността на читалище „Родопска искра“ в Чепеларе; за дейността на Чепеларската партийна организация до 1923 г.

Сп – 1134 Б, 30 л., 1955 г., маш.

За създаването и дейността на комсомолска група в Пловдивската мъжка гимназия (1918–1920); за създаването и дейността на военната организация на БКП в Пловдивско (1923–1925).

Сп – 1135 Б, 7 л., 1970 г., маш.

За съвместната му работа с Антон Иванов във Виена и Берлин (1927–1931).

Сп – 2761 Б, 5 л., б. д. п., маш.

За образуването на младежко комунистическо дружество в мъжката гимназия в Пловдив (1919).

ЧП – 145 Б, оп. 1, а.е. 11, 2 л., б. д., маш.

За провежданата от Благой Захариев Георгиев социалистическа пропаганда в Чепеларе (1918).

МАРИНОВ, ПЕТЪР (ПЕТЪР МАРИНОВ ПЕТРОВ) (1891–1978)

Роден в с. Винарово, Старозагорско. Член на БКП от 1920 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политемигрант в СССР (1924–1950). Член на КПСС. Репресиран по време на култа и въдворен в лагер (1938–1941). През 1950 г. се завръща в България.

Сп – 1136 Б, 215 л., 1967 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му във войните (1912–1918); за пленническият му живот (1916–1920); за участието му в партийната група на БКП (т.с.) в с. Винарово (1920–1923); за участието му в Септемврийското въстание 1923 г.; за емигрирането и живота му в СССР (1923–1950); за учението му в КУНМЗ (1925–1929); за събитията в СССР по време на култа; за арестуването му от НКВД и престоя му в лагер (1938–1941); за живота и работата му в гр. Переяславл Залески (1941–1950); за връщането му в България (1950); сведения за политемигранти от с. Винарово.

МАРИНОВ, СПАС

Сп – 1137 Б, 5 л., б. д., маш.

За подготовката за пътуването на Георги Димитров и Васил Коларов от София до Вършец през септември 1923 г.

МАРИНОВ, СТОЙКО ([1879]–)

Роден в с. Златарица, Великотърновско. Член на БКП. Участва в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 1138 Б, 8 л., 1954 г., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в с. Златарица. *Препис* от обвинителен акт – 3 л.

МАРИНОВ, ЦАНКО ГРИГОРОВ (1899–1976)

Роден в с. Оряховица, Плевенско. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1921 г. Секретар на партийната организация в родното си село (1921–1923). Ятак (1941–1944). Интерниран (1943). След 9 септември 1944 г. е председател на ОкК на ОФ; завеждащ отдел в ОблК на БКП – Плевен; председател на ОНС – Плевен; началник-отдел в МНП.

Сп – 2738 Б, 7 л., 1959 г., маш.

За разбиването на Плевенския затвор на 7 септември 1944 г.

МАРИНЧЕВ, АЛЕКСАНДЪР СТЕФАНОВ

Сп – 1140 Б, 20 л., 1967 г., маш.

За създаването и дейността на организация на БРСДП (т.с.) в Тутракан (1908–1913); за възобновяването на организацията и присъединяването ѝ към Румънската социалистическа партия (1913–1916); за образуването на партийна организация в Тутракан и присъединяването ѝ към Румънската КП (1923); за Добруджанското революционно движение (1918–1940); за дейността на партийната организация в Тутракан в състава на БРП (1940–1944). *Писмо* – 1 л.

МАРИНЧЕВ, НИКОЛА ТОМОВ (1903–)

Роден в Лом. Член на БКМС от 1920 г. Завършва агрономство в Чехословакия (1927–1932). Работи като агроном (1936–1944); поддържа връзка и оказва помощ и съдействие на комунисти. След 9 септември 1944 г. е агроном; работи в „Земснаб“ и „Сортови семена“.

Сп – 1141 Б, 6 л., 1967 г., маш. и рък.

За дейността на българската студентска организация в Бърно, Чехословакия (1927–1929).

МАРКОВ, АСЕН ПАНАЙОТОВ (1914–1984)

Роден в Ихтиман. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1936 г. Партизанин в бригада „Чавдар“ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в армията.

Сп – 1142 Б, 26 л., б. д., маш.

Бележки върху книгата на Славейко Йорданов Джахов „Из дебрите на „Еледжик“. Партизански спомени“. С., БКП, 1966. 404 с.

Сп – 2240 Б, 195 л., 1975 г., маш.

За дейността на Ихтиманската партийна организация (1919–1925); за участието му в дейността на РМС и БКП в Ихтиман (1932–1941); за нелегалната дейност на БКП в Ихтиман (1941–1944); за дейността на партизанските отряди „Панайот Волов“, „Ангел Кънчев“ и „Чепинец“ и на IV партизанска бригада (1943.1944). *Обяснителни бележки* на автора – 12 л. *Списъци* на партизаните от III батальон на бригада „Чавдар“ и на IV Софийска въстаническа бригада – 13 л.

МАРКОВ, БОЙКО МАРКОВ (1910–1985)

Роден в Берковица. Член на БКМС от 1929 г., на БКП – от 1934 г. Брат на Емил Марков, убит като нелегален (1943). Секретар на IV РК на БКМС и БКП в София. Технически сътрудник на ЦК на БКП; укрива редица нелегални партийни дейци. След 9 септември 1944 г. работи в МВР (до 1961 г.) и в МВнР.

Фонд 355 Б, необработен:

– 45 л., 1969 г. и б. д., маш.

За живота и дейността на брат му Емил Марков (1905–1943).

МАРКОВ, БОРИС ТОМОВ (1903–1995)

Роден в с. Орехово, Смолянско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1925 г. Завършва архитектура в Берлин (1928). Един от основателите и секретар (1925–1927) на студентското дружество „Нарстуд“ в Берлин. Технически сътрудник на ЦК на БКП (1929–1932). През 1932–1938 г. емигрира в СССР. Участва в проектирането на обекти на „Днепрокомбинатстрой“ и на Двореца на Съветите в Москва. След 9 септември 1944 г. е директор на Пловдивската проектантска организация (1948–1950), главен архитект на Републиката (1950–1955), директор на Института за паметниците на културата (1957–1962), председател на Творческия фонд към Съюза на архитектите в България (1968–1971).

Сп – 1144 Б, 23 л., 1969 г., рък. – 11 л.; препис (маш.) – 12 л.

За участието му в дейността на Пловдивското комсомолско дружество (1919–1922); за дейността на българските студенти в Берлин (1922–1926); за приемането и дейността му в партийната група за съдействие в Берлин (1925–1928); за установяването му в Пловдив (1928–1930); за емигрантството и работата му в СССР (1932–1938); за връщането му в България и участието му в нелегалната дейност на БКП (1938–1944).

МАРКОВ, ГАВРИЛ ЙОРДАНОВ (1912–1974)

Роден в Радомир. Завършва гимназия в Трън. Следва икономика в Загреб (1934–1936). Участва в Испанската гражданска война (1936–1939). Задържан във френски лагер (1939–1941). След 9 септември 1944 г. е служител в ЦКС.

Сп – 1148 Б, 11 л., 1968 г., рък.

За участието му в Испанската гражданска война (1936–1939).

МАРКОВ, ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ (1915–)

Роден в с. Обнова, Плевенско. Заминава с родителите си в Аржентина (1923). Секретар на Помощния комитет за Испания (1937); член на Славянския комитет в провинция Чако (1942). След 1948 г. се завръща в България.

Сп – 2205 Б, 4 л., 1975 г., маш.

За дейността на българските емигранти в Аржентина (1930–1948).

МАРКОВ, ДЕЛЮ Д.

Сп – 1147 Б, 2 л., 1944 г., рък.

За участието на Тополовградската партийна организация в нелегалното движение (1941–1944).

МАРКОВ, КИРИЛ ГЕОРГИЕВ (ЗЛАТАН) (1918–1995)

Роден във Видин. Член на БКП от 1943 г. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. завършва ВА „Г. С. Раковски“ и служи в БНА – генерал. Автор на мемоарните книги „В бой

последен. Партизански спомени“. С., Партиздат, 1981, 472 с. и „Време неподкупно. Спомени“. С., Партиздат, 1981, 203 с.

Сп – 2246 Б, 12 л., 1976 г., маш.

За връзката на ГЩ на НОВА чрез Трънския партизански отряд с английската военна мисия; за доставката на оръжие, спуснато с парашут; за приземяването на капитан Уйлям Франк Томпсън (януари 1944 г.).

МАРКОВ, КРУМ МАНЕВ (1882–)

Роден в Дупница. Член на БРСДП от 1900 г. Член и секретар на Местния комитет на БРСДП (т.с.) – Дупница (1903–1923). Помощник-кмет на Дупнишката комуна (1920–1923). Един от основателите на БСД в Дупница (1940).

Сп – 1143 Б, 2 л., 1951 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Георги Димитров в Софийско и Дупнишко (1907–1914).

МАРКОВ, ПАНТАЛЕЙ ЛАМБЕВ

Сп – 1145 Б, 2 л., 1964 г., рък.

Как беше нападната четата на Георги Попов от войската край с. Голяма Железна, Ловешко на 14 юли 1925 г.

МАРКОВ, ПЕТЪР ЙОСИФОВ

Сп – 3126 Б, 5 л., 1984 г., маш.

За преминаването на българска военна част в гр. Лебане, Сърбия към партизаниите; за дейността му като командир на чета в III Народоосвободителна бригада „Георги Димитров“ (1944).

МАРКОВ, ХРИСТО

Сп – 1146 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За дейността на Плевенската ремсова организация (1932–1933).

МАРКОВА, ЦВЕТАНА ХРИСТОВА

Сп – 2607 Б, 4 л., 1981 г., маш.

За родния дом, семейството и ученическите години на децата в семейството на Христо Живков. *Биогр. справка* – 1 л.

Забележка: Сестра на Тодор Живков.

МАРКОВСКА, МИЛЕНА МАРИНОВА

Сп – 1149 Б, 2 л., 1965 г., маш.

За посещенията на Георги Димитров във Видин (1919).

МАРКОВСКИ, ВЕНКО (ВЕНИАМИН МИЛАНОВ ТОШЕВ) (1915–1988)

Роден в Скопие. Член на БКП от 1941 г. Като ученик в Сръбската гимназия е арестуван и изключен за противодържавна дейност (1934). През 1937 г. се премества в София. Следва славянска филология в СУ. През 1941–1943 г. е в лагерите „Гонда вода“ и „Кръсто поле“ и в Централния затвор в София. Избягва от затвора и преминава към партизаните в Македония. Член на ГЩ на партизанските отряди в Македония (1943–1945). Народен представител в

Скупщината в Белград и пратеник в Народното събрание в Скопие (1945–1949). Заради поемата „Сувремени парадокси“ (1955) е осъден. Присъдата изтърпява (1956–1961) на адриатическия остров Голи оток. През 1965 г. се завръща в България.

Сп – 3102 Б, 63 л., 1990 г., маш.

За връзките му с философските и литературните среди в България след 1939 г.; за македонския литературен кръжок в София и за участието в него на Никола Вапцаров, Антон Попов и Атанас Романов; за македонския въпрос.

Сп – 3122 Б, 313 л., б. д. п., маш. (ксерокопие)

За положението в Югославия след 1948 г.; за терора на тайните служби; за разправата на режима с другояче мислещите; за затворите и лагерите; за живота на затворниците и порядките в лагера „Голи оток“.

МАРТИНОВ, ИВАН (ИВАН ЦЕКОВ ГЕОРГИЕВ) (1912–1991)

Роден в Ловеч. Член на БКМС от 1929 г., на БКП – от 1934 г. Следва славянска филология в СУ (1932–1934); изключен за комунистическа дейност. Един от основателите на Съюза на трудовоборческите писатели (1931) и на литературния кръжок „Хр. Смирненски“. Отговорен редактор и администратор на в. „РЛФ“ (1932–1934). Политзатворник (1935–1937). След 9 септември 1944 г. работи във в. „Отечествен фронт“ (1944–1946) и в. „Работническо дело“ (1946–1949); главен редактор на сп. „Славяни“ (1949–1963). Автор на разкази, повести, романи, очерци, спомени. Автор на мемоарните книги „Късове от моя живот. Спомени“. С., Партиздат, 1977, 200 с.; „Нестригани спомени (за Отечествената война 1944–1945)“. С., Изд. на ОФ, 1986, 151 с.; „Пътища и срещи. Автобиографична хроника“. С., БП, 1985, 356 с.; „Със стрелката на часовника“. С., БП, 1966, 264 с.

Сп – 2180 Б, 16 л., 1974 г., маш.

За времето, прекарано в Софийския централен затвор; за бягството от затвора на Борис Милев – Огин; за литературния кръжок и за издаването на ръкописните затворнически списания „Пламък“ и „Жупел“ (1935–1937).

МАРТИНОВ, ЛАЗАР (ЛАЗАР МАРТИНОВ ЛАЗАРОВ) (1895–)

Роден в Елена. Член на БКП от 1918 г. Завършва Търговска гимназия в Свищов (1914) и Висше търговско училище в Берлин (1922). Участва в I Световна война. Член на Синдикалния комитет на ОРСС (1919–1921). След 1925 г. прекъсва формалните си връзки с партията, но я подпомага материално. След 9 септември 1944 г. работи в „Металимпорт“; в Елпром; в ИНРА.

Сп – 1150 Б, 47 л., 1961 г., маш. и рък.

За участието му в международната конференция по въпросите на единния фронт във Франкфурт на Майн, Германия (1923).

Сп – 1151 Б, 3 л., б. д., маш.

За участието му в подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. като куриер на ЦК на БКП за партийните организации в градовете по жп линията Чирпан – Бургас.

Сп – 1152 Б, 5 л., 1958 г., маш.

За живота и литературната дейност на Христо Смирненски; за работата на Христо Смирненски като служащ в кооперация „Братски труд“ – София (1916–1917).

Сп – 1153 Б, 11 л., 1961 г., маш.

За живота и дейността на Стефан Кираджиев (1919–1920).

Сп – 1154 Б, 11 л., 1961 г., маш. и рък.

За живота и дейността на Николай Грамовски (1910–1925). *Рецензия*– 1 л.

Сп – 1155 Б, 3 л., 1961 г., маш.

За живота и дейността на Темелко Ненков (1919–1920).

Сп – 1156 Б, 2 л., 1961 г., маш.

Впечатления от дейността на Тина Киркова.

Сп – 1157 Б, 8 л., 1961 г., маш.

За дейността на Георги Кирков (1914–1919). *Рецензия* – 1 л.

Сп – 1158 Б, 7 л., 1961 г., маш.

За дейността на Васил Коларов (1914–1923); за участието на Васил Коларов в международната конференция за единния фронт във Франкфурт на Майн, Германия (1923). *Рецензия* – 1 л.

Сп – 1159 Б, 60 л., 1961 г., маш.

За обществено-политическата, партийната и синдикалната дейност на Георги Димитров в София (1910–1923). *Рецензия* – 2 л.

Сп – 1160 Б, 62 л., 1959 г., маш.

За обществено-политическата му дейност в София (1909–1923). *Приложения, сведения и други документи* – 21 л.

МАРТИНОВ, ТОДОР ДИМИТРОВ (1887–)

Роден в Айтос. От младежки години свързан със социализма. Дълги години живее и работи в Берлин като моден шивач. Има контакти с дейци на Германската КП. Сътрудник на ЗБ на БКП и на ДРО.

Сп – 2827 Б, 282 л., 1974 г., маш.

Автобиографични бележки; за работата му в шивашко ателие в Берлин (1912–1913; 1922–1945); за дейността на Съюза на българските студентски дружества в Германия и за неговото списание „Нардстуд“ (1924–1926); за срещите му с видни партийни дейци в Берлин и изпълнението на различни конспиративни задачи; за Георги Михайлов Добрев като секретар на партийната организация в Берлин (1928–1931); за контактите му с дейците на ДРО: Димитър Дончев (Доктора); Георги Кроснев, Петър Нейчев, Димитър Ганев; за следването и работата в Берлин на балерината Мария Каменова Димова; за връзките с организацията „Червена помощ“ в Германия; за преобразованията в Германия след 1945 г.

МАРУКЯН, АРА ГАРАБЕТ

Сп – 2585 Б, 102 л., 1981 г., маш.

За положението на арменците в България в навечерието на 1940 г.; за дейността на арменското дружество „Арзив“ в Пловдив като помощник на РМС; за работата на РМС в масовите арменски организации в Пловдив; за съвместната работа с Адалберт Антонов (Малчика), Лиляна Димитрова, Александър Димитров, Антон Югов, Васил Балеvски и др.; за гибелта на Александър Димитров (1944); за преселването на 6 000 арменци от България в Арменска ССР (1946); за дейността на Дружеството за арменско-българска дружба и културни връзки в Ереван.

Сп – 3044 Б, 101 л., 1981 г., маш.

Забележка: Повтаря се със Сп – 2585 Б.

МАРХОЛЕВ, ХРИСТО СТАМУЛОВ (1888–1978)

Роден в Калофер. Завършва Военното училище в София; офицер на фронта през I Световна война; за антимонархически прояви уволнен от армията (1931). Влиза в нелегалния ОФ

(1942–1944). След 9 септември 1944 г. е член на НК на ОФ – представител на НС „Звено“; секретар на НК на ОФ (от 1946 г.); член на ИК на НС на ОФ (от 1957 г.); член на Президиума на НС на ОФ (1972–1978). Генерал.

Сп – 1161 Б, 15 л., б. д., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в София (1946–1947).

МАРЧАКОВ, М.

Сп – 1162 Б, 2 л., б. д., рък.

За убийството на Христо Гюлеметов в Пловдив (1924).

Сп – 1163 Б, 2 л., 1947 г., рък.

За дейността на военната организация на БКП в Пловдив през 1924 г.

МАСЛАРОВ, ИВАН НИКОЛОВ (1912–1992)

Роден в Якоруда. Член на БКП от 1932 г. За нелегална дейност в Морските специални школи във Варна е осъден на 5 г. затвор (1932–1937). Секретар на партийния комитет в Якоруда и член на ОблК на БКП в Горна Джумая (Благоевград) (1937–1938). Член на ЦК на РМС (1938–1941). Отговорник на младежката комисия при ЦК на РМС (1939–1941). Арестуван и изпратен в лагер (1941). По процеса на ЦК на БКП (1942) е осъден на доживотен затвор. След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП (1945–1949). Осъден по т. нар. Трайчостовски процеси (1950–1956). Генерален директор на ДСО „Мебел“ (1964–1968). Съветник в българското посолство в Москва (1968–1973). Заместник-министър на вътрешната търговия и услугите (1974–1977).

Сп – 2227 Б, 25 л., 1974 г., маш.

За дейността му като член на ЦК на РМС (1938–1939) и член на Военната комисия при ПБ на ЦК на БКП (1940–1941).

Сп – 2228 Б, 7 л., 1974 г., маш.

За Никола Вапцаров: като курсант в Морското училище; като член на младежката писателска група към ЦК на РМС; като помощник на Цвятко Радойнов в минноподривната работа; за процеса на ЦК на БКП (1942).

Сп – 2734 Б, 17 л., 1972 г., маш. (ксерокопие)

За дейността му като член на Бюрото на ЦК на РМС и представител във Военната комисия при ЦК на БКП; като отговорник на акцията за освобождаване на интернираните партийни функционери от концлагера „Гонда вода“; за неуспеха на проведените акции (юли – август 1941 г.).

Сп – 2997 Б, 19 л., 1986 г., маш.

За дейността на Трайчо Костов (1939–1948).

Сп – 3094 Б, 5 л., 1989 г., маш.

За революционната и редакторската дейност на Владимир Поптомов; за срещите му с него след 9 септември 1944 г. *Биогр. справка* – 1 л.

Фонд 301 Б, необработен:

– 3 л., 1969 г., маш.

За състава на Централната военна комисия (1941).

– 16 л., 1972 г., маш.

За акцията за нападение на концлагера „Гонда вода“ (1941).

МАСЛИНКОВ, ЯНКО ИВАНОВ (1897–1944)

Роден в Малко Търново. Член на БКП от 1919 г., на ВКП (б) – от 1924 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в СССР (1923–1944). Загива на фронта като офицер от Червената армия (1944).

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405^а, л. 1-3, [1933 г.], рък.

За участието на Малкотърновска околия в Септемврийското въстание 1923 г.

МАТАНОВ, ТОДОР ПЕТРОВ (1898–)

Роден в с. Еникьой, Ксантийско. Член на БКП от 1919 г., на ВКП (б) – от 1925 г. През 1916 г. се преселва в Пловдив. Член на ОК на БКП в Пловдив (1923–1925). След Априлските събития 1925 г. емигрира в СССР. Учи в съветски партийни учебни заведения. На II разширен пленум на ЦК на БКП (т.с.) в Берлин (1929) е кооптиран за член на ЦК. Идва на партийна работа в България нелегално (1929–1931; 1935–1936). Член на ЗБ на ЦК на БКП. Участва в VI разширен пленум на ЦК на БКП (1936), на който е избран за член на ПБ на ЦК на БКП. През 1936–1941 г. е в затвора. След освобождаването му е член на ОК на БКП в Пловдив. Изпратен в концлагер (1942), впоследствие осъден на 15 г. затвор. След 9 септември 1944 г. работи в ЦС на БПС.

Сп – 1165 Б, 2 л., 1959 г., маш.

За извършена подготовка за нападение на концлагера „Гонда вода“ край Асеновград (1941).

Сп – 1166 Б, 162 л., 1971 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в синдикалното движение на тютюноработниците в Пловдив (1918–1923); за дейността на партийната и комсомолската организации в Пловдив (1919–1923); за възстановяването и дейността на Пловдивската партийна организация (1924–1925); за емигрирането му през Гърция за СССР (1925); за престоя му в СССР (1925–1929); за връщането му в България (1929) и включването му като член на ПБ на ЦК на БКП; за връщането му в Москва (1932) и работата му в ЗБ на ЦК на БКП; за връщането му в България и участието му в подготовката на VI пленум на ЦК на БКП (1936); за престоя му в затвора (1937–1940; 1942–1944).

МАТЕВ, ИЛИЯ

Сп – 1167 Б, 4 л., 1949 г., маш.

За участието му в синдикална дейност; за обслужването на Георги Димитров с автомобилен транспорт (1913–1923).

МАТЕВ, ТОДОР

Сп – 2716 Б, 2 л., б. д., маш.

За Александър Атанасов като политически оратор; за впечатления от него като оратор на публично събрание в с. Червена вода, Русенско (1923).

МАТЕЕВ, БОРИС АЛЕКСАНДРОВ (1905–)

Роден в с. Горно Кобиле, Кюстендилско. Член на БКП от 1945 г. Завършва Военното училище в София (1927–1930) и строително инженерство в Германия (1938–1942). Участва в Отечествената война. Работи в отдел „Строежи“ на МНО (1945–1951); преподавател във ВА (1951–1957).

Сп – 1168 Б, 28 л., 1984 г., рък. и маш.

Автобиографични бележки; за участието на пионерно-шурмовата рота от I инженерен полк в София в събитията около 9 септември 1944 г. *Биогр. справка* – 1 л.

МАТЕЕВ, МАТЕЙ ГЕОРГИЕВ (1887–)

Роден в Бургас. Член на БКП (1919–1923) и от 1945 г. Завършва Морското машинно учили-

ще – Варна. Работи като локомотивен машинист; технически ръководител на текстилна фабрика и на корабостроителницата на РКС „Черноморие“; инспектор по техническа безопасност.

Сп – 1169 Б, 133 л., 1955 г., маш. и рък.

За нелегалните връзки по море на БКП със СССР и ВКП (б) чрез моторна лодка „Вяра“ и моторна яхта „Иван Вазов“ (1919–1923); за помощната акция за гладуващите в Поволжието (1922); за организиране на превоза на руските пленници и емигранти – възвращенци за Русия. *Приложения: Автобиография* (1957) – 9 л.; *забележки* от Асен Д. Скортейков – 15 л.; *бележки, изложения, писма, партийна книга* – 85 л.

МАТЕРКОВ, СТЕФАН ИЛИЕВ

Сп – 2358 Б, 898 л., 1955–1963 г., маш.

За Илинденското въстание и Крушевската народна република в Македония (1903); за ръководителите на въстанието: Никола Карев, Веле Марков, Никола Русински и др.; за дейността на ВМРО през този период.

Том I – л. 1 – 179; том II – л. 180 – 485; том III – л. 486 – 898.

МАТОВ, ЗДРАВКО МЛАДЕНОВ (1912–1991)

Роден в Годеч. Член на БКП от 1945 г. Завършва Средното графическо училище в София (1929–1932). Работи в Държавната печатница – София (1932–1974).

Сп – 2937 Б, 3 л., 1979 г., маш.

За дейността на Тодор Живков в Графическото училище към Държавната печатница в София (1929–1932). *Биогр. справка* – 1 л.

МАТОВ, МАТО

Сп – 1175 Б, 53 л., 1963 г., маш.

За обществено-политическата, партийната и парламентарната му дейност в Монтански окръг (1936–1944). *Приложение – печатни брошури* – 2 бр.

МАШИАХ, БУКО НИСИМ

Сп – 1176 Б, 3 л., 1953 г., маш.

За протестния митинг в София на 14 септември 1923 г. против действията на управляващите след 9 юни 1923 г.

МЕВОРАХ, НИСИМ ЮДА (1891–1968)

Сп – 2703 Б, 2 л., б. д., маш.

За контактите му с Александър Атанасов по време на съдебната защита в Лом на Георгица Карастоянова в края на 1923 и началото на 1924 г. *Биогр. справка* на Нисим Юда Меворах – 1 л.

МЕДАРОВ, НЕЙКО

Сп – 1177 Б, 3 л., б. д., рък.

За съвместното пребиваване в една килия с Георги Димитров в Софийския централен затвор (1918).

МЕЖДУРЕЧКА, МАРА АЛЕКСАНДРОВА (1902–1988)

Родена в с. Влахи, Благоевградско. Следва във Виена (1923–1929). От 1939 г. живее в София. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1178 Б, 4 л., б. д., рък.

За живота и обществено-политическата ѝ дейност (1918–1944).

МЕКЛЕР, ГРИГОРИЙ

Сп – 2664 Б, 10 л., 1980 г., маш.

За срещата му с Георги Димитров по въпросите на Далечния Изток (1941). *Рус. ез.* – 5 л. *Превод* – 5 л.

МЕЛАМЕД, РОБЕРТ ЕШУА (1914)

Роден в Сливен. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1937 г. Завършва III мъжка гимназия в София (1934). През 1936 г. заминава в Париж да следва. Интербригадист в Испания (1937–1939). Във френски концлагер (1940–1943), откъдето избягва и се включва във френското съпротивително движение (1943–1945). През 1945 г. се завръща в България. Работи в МВР (1946–1951), в МНО (1951–1954), преподавател във ВМЕИ – София (1954–1958), журналист (1958–1974).

Сп – 1179 Б, 67 л., б. д., маш.

За участието на българи в Испанската гражданска война (1936–1939) и френското съпротивително движение (1940–1945).

МЕЛИДИС, КОСТАС ХРИСТОС (1920–)

Роден в с. Чурилово (Агиос Николаос), Костурско. Член на Гръцката КП от 1943 г., на БКП – от 1953 г. Партизанин от ГДА (1947–1948). Ранен; изпратен на лечение в България (1948), където остава; установява се във Варна.

Сп – 2871 Б, 17 л., [1971г.], рък. – 9 л.; препис (маш.) – 8 л.

Автобиографични бележки; за възникването на нелегалното движение в с. Чурилово; за приемането му за член на Гръцката КП (1943); за участието му в акция в с. Горници (Корисос); за арестуването и задържането му в затвора; за включването му в 18-та партизанска бригада (1947); за раняването и прехвърлянето му в България (1948).

МЕЛНИК, М. И.

Сп – 1180 Б, 8 л., 1962 г., маш.

За среща с Георги Димитров на гара Козатин в Украйна след III конгрес на Коминтерна (1921). *Укр. ез.* – 4 л. *Превод* – 4 л.

МЕМОВ, АЛИШ АХМЕДОВ

Сп – 1181 Б, 4 л., 1972 г., маш.

За живота на войниците, участвали във Владайските събития през 1918 г., в Шуменския затвор. *Писмо* – 2 л.

МЕРДЖАНОВ, ИВАН СТЕФАНОВ

Сп – 1182 Б, 10 л., 1966 г., рък. – 3 л.; препис (маш.) – 6 л.

За партийно-политическата дейност на българските студенти в Бърно, Чехословакия (1927–1932). *Писмо* – 1 л.

МЕРДЖАНСКИ, ВЪЛЧО КИРИЛОВ (1919)

Роден в с. Тутраканци, Варненско. Член на РМС от 1933 г., на БКП – от 1939 г. Нелегален и партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. – офицер в БНА.

Сп – 1183 Б, 9 л., б. д. п., маш.

За участието му в нелегалната група на Гроздю Желев в Провадийския край (1943–1944).

МЕРО, ЖАН

Сп – 2463 Б, 7 л., [1982 г.], маш.

За ролята на Георги Димитров в осъществяване на Единния фронт на работническата класа във Франция. (Превод от фр. ез.).

МЕСИАРИК, ПАВЕЛ

Сп – 1164 Б, 8 л., 1946 г., маш.

За участието на български студенти в Нитранския партизански отряд (Словакия); за смъртта на партизаните – българи Стоян Стоянов, Сейко Даскалов, Еню Енев и Македонца (разузнавач) в бой с германски части (1945).

Сп – 1184 Б, 5 л., 1958 г., маш.

За участието на българи в партизанското движение в Словакия (1944–1945); за загиналите българи: Димитър Георгиев Генеджиков, Сейко Даскалов, Еню Енев и др. *Слов. ез. – 2 л. Превод – 3 л.*

МЕЧКУЕВ, АНТОН ЙОРДАНОВ (1912–1972)

Роден в София. Завършва Средното техническо училище „Хр. Ботев“ в София. Студент в Бърно, Чехословакия (1931–1936); участва в нелегална дейност. Интербригадист в Испания (1937–1939); задържан във френски лагер (1939–1940).

Сп – 1185 Б, 20 л., 1967 г., маш.

За дейността на българските студентски организации в Бърно, Чехословакия (1931–1936); за участието му в нелегална дейност и екстрадирането му от Чехословакия.

МЕШКОВ, ГЕОРГИ (1894–)

Роден в София. Член на БКП от 1921 г. През 1925 г. осъден на 12 г. затвор. Амнистиран 1926 г. Адвокат (1920–1949). Съдия във Върховната военна колегия (1949–1953).

Сп – 1186 Б, 21 л., 1957 г., маш.

За създаването и дейността на РП в София (1927–1938); за организационните връзки на РП и БКП.

МИКОВ, АНГЕЛ НИЦОВ

Сп – 2374 Б, 5 л., 1982 г., маш.

За живота и дейността на Тодор Петров във Видин; за участието му като делегат в I конгрес на БКП (т.с.) (1919).

МИЛАНОВ, КРУМ (КРУМ МИЛАНОВ РАНГЕЛОВ) (1909–1977)

Роден в Цариброд. Член на БКП от 1931 г. В периода 1941–1944 г. създава бойна група в София. Участва в изграждането и дейността на Царибродския партизански отряд „Момчил войвода“ (1944).

Сп – 1212 Б, 62 л., 1967 г., маш.

За създаването и дейността на Царибродския партизански отряд „Момчил войвода“ (1944); списък на партизаните от отряда; отговори на въпросника за съпротивителното движение в Царибродска околия. *Биогр. данни* – 1 л.

Сп – 1213 Б, 8 л., 1967 г., маш.

За дейността на партийната организация в Софийската жп работилница (по-късно – жп завод „Георги Димитров“) (1933–1934).

Сп – 1214 Б, 7 л., 1967 г., маш.

За дейността на партийната група в с. Калотина, Пернишки окръг (1942–1944); за воденицата на Атанас Насалевски от с. Калотина като явка (център) на нелегалната партийна работа от Царибродско, Годечко и Драгоманско.

Сп – 2932 Б, 58 л., 1975 г., маш.

За престоя му в Софийския затвор (1935); за създаването и дейността на Царибродския партизански отряд „Момчил войвода“ (1943–1944); за членовете на щаба на отряда и ръководствата на четите; списък на партизаните от Царибродския партизански отряд.

МИЛЕВ, ГЕОРГИ АНТОНОВ (1885–)

Роден в Пазарджик. Член на БКП от 1919 г. Живее в с. Ерден, Монтанско. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. След поражението се укрива в Пазарджик. След 9 септември 1944 г. отново се връща в Монтанско.

Сп – 1196 Б, 14 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Фердинандско (Монтанско) и за участието на Христо Михайлов в него.

МИЛЕВ, ГЕОРГИ ВЛАДИМИРОВ (1907–)

Роден в Сливен. Член на БКП от 1928 г. Работи в НРПС. Политзатворник (1933–1934). Концлагерист (1941–1943). Участва в Отечествена война 1944–1945 г. От 1946 г. работи в ДС, а след 1949 г. е на стопанска работа. Изключен от БКП за участие в групата на Никола Куфарджиев (1961).

Сп – 2266 Б, 12 л., 1979 г., маш.

За участието му като помощник-командир на 18-ти пехотен Етърски полк в битки срещу германски войскове части в Македония (1944).

Сп – 2277 Б, 5 л., 1957 г., маш.

За стачките на текстилните работници в Сливен (1931–1936).

Сп – 2278 Б, 3 л., 1960 г., маш.

За първия концлагер в България, изграден край с. Рибарица, Тетевенско (1940).

Сп – 2279 Б, 4 л., 1973 г., маш.

За дейността на Емил Марков, Венко Рашков Китов и Марко Добрев.

Сп – 2280 Б, 21 л., 1970 г., маш.

За дейността на полицейския агент Никола Милев („Д-р Парвус“) през периода 1922–1944 г.

Сп – 2281 Б, 14 л., 1965 г., маш.

За живота и дейността на Начо Иванов като участник и ръководител на профсъюзното движение в България (1926–1943).

Сп – 2282 Б, 11 л., 1973 г., маш.

За контактите му с Владо Тричков по време на интернирането им в с. Рибарица,

Тетевенско и като концлагеристи в „Гонда вода“ и „Еникьой“ (1939–1942).

Сп – 2284 Б, 2 л., 1972 г., маш.

За работата му във фабрика „Кирил“ – Варна и за участието му в профсъюзното движение сред варненските фабрични работници (1930–1935).

Сп – 2385 Б, 20 л., 1982 г., маш.

За развитието на класово-революционното движение в Сливенския партиен окръг (1926–1932).

Сп – 2388 Б, 6 л., 1982 г., маш.

За контактите му с Трайчо Костов в Сливенския затвор (1929) и по време на VI пленум на ЦК на БКП (1936).

Сп – 2389 Б, 5 л., 1982 г., маш.

За живота и партийната дейност на Михаил Чаков, за подозренията към него и за самоубийството му през септември 1944 г.

Сп – 2390 Б, 2 л., 1981 г., маш.

За организирането на събрания във връзка с полагането на клетва от народните представители пред избирателите и за арестуването на депутата Асен Бояджиев в Сливен (1931).

Сп – 2391 Б, 4 л., 1982 г., маш.

За събитията в Сливен по време на парламентарните избори (1931).

Сп – 2392 Б, 12 л., [1982 г.], маш.

За дейността на Рачо Цанев в Сливен; за контактите му с него в Старозагорския и Плевенския затвори (1933–1934); за дейността на Рачо Цанев след 1944 г.

Сп – 2393 Б, 4 л., 1981 г., маш.

За стачката на текстилните работници в Ямбол (1931).

Сп – 2394 Б, 10 л., [1982 г.], маш.

За опита му заедно със Спас Георгиев да се прехвърли през гръцката граница за СССР (1932); за дейността на Спас Георгиев и гибелта му (1941).

Сп – 2395 Б, 6 л., 1982 г., маш.

За провокаторската дейност на полицейския агент Петър Семерджиев.

Сп – 2423 Б, 16 л., 1982 г., маш.

Автобиографични бележки: за дейността му като член на НРПС и на ОК на БКП в Сливен и член на ЦК на НРПС; като политзатворник и концлагерист; за участието му в VI пленум на ЦК на БКП (1936) и в Отечествената война; за включването му в партийния и стопанския живот след 9 септември 1944 г.

Сп – 2424 Б, 8 л., 1976 г., маш.

За живота и дейността на Съби Димитров от 1918 до 1941 г.: като участник в стачки и в Септемврийското въстание 1923 г.; като секретар на РП; като делегат на VII конгрес на Коминтерна; като интербригадист; за гибелта му в Сливен (1941).

МИЛЕВ, ЙОРДАН (ЙОРДАН МИЛЕВ ГЮЛЕМЕЗОВ) (1880–1983)

Роден в Брезник. Член на БРСДП от 1897 г. Секретар на Софийската работническа печатарска секция (1910–1921). Секретар на Съюза на работниците от графическото производство, секретар на Софийския работнически съвет и член на столичния комитет на БКП (1921–1923). Секретар на НРПС (1926–1936). Член на ЦК на РП и съветник в Софийската община (1932). Член на Централната синдикална комисия при ЦК на БКП (1936–1939). След 9 септември 1944 г. е председател на ЦК на Съюза на печатарските работници (1947–1949). Член на ИБ на ОРПС (от 1951 г. – ЦСПС; 1947–1961). Член на ЦК на БКП (1954–1976).

Сп – 1195 Б, 20 л., [1962 г.], маш.

За живота и общественно-политическата дейност на Георги Димитров (1897–1932).
Рецензия – 6 л.

МИЛЕВ, ЙОРДАН И ДР.

Сп – 1187 Б, 16 л., 1954 г., маш.

За дейността на Софийската партийна организация (1900–1923).

Автори: Алипи Андреев, Койка Тинева, Нанко Петровски, Райна Канева, Вълчо Бонев, Драгой Коджейков.

Сп – 2269 Б, 10 л., 1952 г., маш.

Протокол от 12 август 1952 г. за уточняване присъствието на Георги Димитров при разцеплението на Софийската организация на БРСДП на 23 февруари 1903 г.
Приложения: *Писмо* – 1 л.; *Списък* на спомени за Георги Димитров – 2 л.

Автори: Никола Пенев, Петко Величков, Любен Дюкмеджиев.

МИЛЕВА, ЕЛЕНА ДИМИТРОВА

Сп – 1199 Б, 2 л., 1967 г., маш.

За среща с Георги Димитров в София (1918); за контакти с членове на семейството на Георги Димитров.

МИЛЕВА, ЯНКА АТАНАСОВА (1922–)

Родена в с. Дъмбени (Дендрохори), Костурско. Член на Гръцката КП от 1938 г.; ятак на партизаните от ЕЛАС (1942–1943). През 1943 г. се прехвърля в България. Сестра на Лазо Търповски, член на ЦК на Гръцката КП, загинал през 1943 г.

Сп – 2906 Б, 32 л., 1976 г., маш.

Автобиографични бележки; за историческото развитие на с. Дъмбени; за израстването на брат ѝ Лазо Търповски като комунист и революционер, загинал през 1943 г.; за приемането ѝ в Гръцката КП (1938); за включването ѝ в съпротивата като ятак и свързка на партизаните от ЕЛАС; за арестуването и емигрирането ѝ (1943).

МИЛКОВ, ЦВЯТКО

Роден в с. Галиче, Врачанско. Учител. Участва в I Световна война; пленен от руснаците на Северния фронт (1917); участва в дейността на Организацията на пленниците-социалдемократи в Русия (1917–1918). След завръщането си в България се включва в дейността на БКП в родното си село (1919–1923). Участва в Септемврийското въстание 1923 г.; емигрант в Югославия [1923–1926].

Сп – 1189 Б, 2 л., 1975 г., маш.

За срещата на Вл. И. Ленин с представители на различни национални военнопленнически групи в Русия (сред които е Георги Михайлов от Кнежа) във връзка с предстоящото им репатриране (1918).

Сп – 1190 Б, 17 л., 1957 г., маш.

За живота на българските военнопленници в Русия (1917–1918).

Сп – 1197 Б, 8 л., 1957 г., маш.

За участието на партийната организация в с. Галиче в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 1200 Б, 21 л., 1967 г., маш.

За участието на български военнопленници от Серетския фронт в Гражданската война в Русия (1917–1918).

МИЛУТИНОВИЧ, БУДА

Сп – 1191 Б, 9 л., б. д., маш.

За срещи с Георги Димитров в София (1920) и в Ниш, Югославия (1923). *Сърбо-хърв. ез.* – 5 л. *Превод* – 4 л.

МИЛУШЕВ, КРУМ

Сп – 1201 Б, 7 л., 1964 г., маш.

За партийната дейност на Никола Калъпчиев (1933–1942).

МИЛУШЕВА, ТИНКА

Сп – 1192 Б, 8 л., 1972 г., маш.

За изпращането ѝ с нелегална задача в Кавала – за връзка с мобилизирания Димитър Савов – Такича, секретар на РМС във Варна; за провала, ареста, съдебния процес и осъждането ѝ на смърт (1942); за живота и дейността на жените – политзатворнички в Серския затвор (1942–1944).

МИЛЧЕВ, АВГУСТ МАРИНОВ (1903–)

Роден в Плевен. Член на БКП от 1923 г. Емигрант в СССР (1923–1945); завършва Военно-медицинска академия; военен хирург. През 1945 г. се завръща в България.

Сп – 1193 Б, 22 л., 1959 г., маш.

За дейността на Плевенската партийна и младежка организации (1919–1923); сведения за партийни и младежки дейци в Плевен; за дейността на младежкото дружество „Спартак“; за партийния хор „Георги Кирков“ и за театралната група; за работническите вечеринки и за политическите акции; за акцията в помощ на Поволжието и за работата сред врангелистите; за въоръжения отпор на преврата на 9 юни 1923 г. в Плевен.

МИНДЕВ, ГЕОРГИ ЯНКОВ (1896–)

Роден в с. Еникьой, Ксантийско. Член на БКП от 1920 г. Член на ОК на БКП – Пловдив (1927–1928). Емигрант в Гърция (1928–1936). Участва в дейността на нелегалния партийен канал Пловдив-Ксанти. Подпомага партизаните с пари и продукти (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в с. Марково, Пловдивско.

Сп – 1206 Б, 18 л., б. д., рък.

За провала на ОК на БКП в Пловдив (1928); за емигрирането му в Гърция и живота му в Димотика и Ксанти и за връзките му с други политемигранти; за създаването на нелегалния партийен канал Пловдив-Ксанти-Солун-Пирея (1929) и неговия провал (1932).

МИНДОВ, ДИМИТЪР

Сп – 1198 Б, 6 л., 1963 г., маш.

За дейността на партийната организация в гара Хитрино, Шуменско (1935–1944).

МИНЕВ, АНГЕЛ ПАНЕВ (1895–)

Роден в Ихтиман. Член на ръководството на БКП в Ихтиман (1919–1923). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1203 Б, 10 л., 1958 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Ихтиман.

Сп – 1204 Б, 4 л., 1963 г., рък.

За взаимоотношенията между БКП и БЗНС в Ихтиманска околия (1923).

Сп – 1205 Б, 16 л., б. д., маш.

За извършените арести през септември 1923 г. в Ихтиман и околията; за Априлските събития 1925 г.; за възстановяването и дейността на партийната и младежката организация в Ихтиман и околията (1925–1934).

МИНЕВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ МИНЕВ НИКОЛОВ) (ЧАПАЙ) (1919-2001)

Роден в с. Лъджене (дн. с. Антон), Софийско. Член на РМС от 1935 г., на БКП – от 1942 г. Ятак и партизанин в отряд „Чавдар“ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в МВР; генерал-лейтенант.

Сп – 2610 Б, 4 л., 1979 г., маш.

За приноса на Тодор Живков в подготовката и осъществяването на новата тактика в партизанската бригада „Чавдар“ (1944). *Биогр. справка* – 1 л.

МИНЕВ, ТОДОР ЦЕКОВ

Сп – 1194 Б, 4 л., 1969 г., маш.

За единодействието между комунисти и социалисти в Ботевградска околия (1939–1944).

МИНКОВ, ВЛАДИМИР

Сп – 1202 Б, 4 л., 1955 г., маш.

За Транспортната стачка в Пловдив и на гара Белово (1919–1920).

МИНКОВ, ГЕОРГИ МИЛЕВ (ГЕО) (1909–)

Роден в с. Кътина, Софийско. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1932 г. Сътрудник на ЦК на БКП (1933–1935). Политзатворник (1935–1936). Интербригадист в Испания (1937–1939). След завръщането си в България въдворен в лагер (1941–1943). Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в МНО и МВР (1945–1974) – генерал. Автор на мемоарната книга „Неспокойни години. Спомени (1923–1945)“. С., ВИ, 1978, 184 с.

Сп – 2634 Б, 13 л., 1979 г., маш.

За съвместна ремсова и партийна дейност с Тодор Живков от 1933 г. в София и в партизанската бригада „Чавдар“ (1943–1944); за срещи и разговори с Тодор Живков след 9 септември 1944 г. *Автобиография* – 3 л.

МИНКОВ, МИЛАН

Сп – 1207 Б, 3 л., б. д., маш.

За дейността на партийната група в Държавната печатница в София (1936–1944).

МИНКОВ, СТИЛИЯН МИТЕВ (1914–)

Роден в с. Овча могила, Свишовско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1934 г. Участва в нелегалната дейност на БКП (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на БКП – Свищов (1945–1949); в ОК на БКП – Плевен (1952–1978).

Сп – 3078 Б, 83 л., 1989 г., маш.

Автобиографични бележки; за икономическото развитие и социалното положение на жителите на с. Овча могила след I Световна война; за ремсовата му дейност; сведения за народни празници и обичаи; за посещенията му с група зоотехници в Германия за курс по животновъдство (1940); за участието му в нелегалната дейност на БКП (1941–1944); за работата му в ОкК на БКП в Свищов (1945–1949); за работата му като началник политотдела на МТС – Плевен (1951–1955); за злоупотребите в ТКЗС, в търговията и в другите обществени сфери. *Приложени: Полицейски документи* за нелегалната му дейност преди 9 септември 1944 г. – 15 л. (ксерокопия); *снимки* – 2 бр.

МИНКОВ, ТОДОР АТАНАСОВ

Сп – 1208 Б, 6 л., 1962 г., маш.

За създаването на партийна група на БКП (т.с.) в с. Сребрино, Пазарджишко (1919) и нейната дейност до 1923 г.; за Септемврийското въстание 1923 г.; за участието в нелегалната дейност (1941–1944). *Писмо* – 1 л.

МИНКОВ, ТОДОР ПЕТКОВ (1911–)

Роден в с. Кермен, Сливенско. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1935 г. Секретар на ЦК на РМС (1932–1934). Политзатворник (1935–1940). След 9 септември 1944 г. е преподавател, доцент и професор по политическа икономика в СУ и във ВМГИ – София.

Сп – 2766 Б, 52 л., б. д. п., маш.

За дейността на Окръжния комитет на БКМС в Пловдив; за провала и съдебния процес (1930); за живота на затворниците в Пловдивския затвор (1930–1931).

Сп – 2926 Б, 134 л., 1985 г., маш.

За арестуването му (1929), съдебния процес и живота му в Пловдивския затвор; за организацията и провеждането на I конгрес на РМС (1932); за дейността на РМС в Пловдивски окръг; за провала, арестите и процеса срещу членовете на ЦК на РМС (1933).

МИНЦОВ, ИВАН ТОДОРОВ

Сп – 1209 Б, 16 л., 1959 г., маш.

За дейността на БРСДП (т.с.) в Бургас (1904–1918); за дейността на БКП (т.с.) (1919–1923); за изпращането на помощи за Поволжието (1922); за дейността на кооперация „Освобождение“; за подготовката за въстание през 1923 г.; за дейността на партийното разузнаване до 1923 г.; за работата му на различни места до напускането на Бургас (1927).

МИНЧЕВ, БОТЮ ИЛ.

Сп – 1210 Б, 10 л., 1958 г., рък.

За Транспортната стачка по жп линията Радомир–Дупница–Горна Джумая–Кулата (1919–1920).

МИНЧЕВ, ИВАН МИЛЕВ ([1902]–)

Роден в с. Ветрен, Старозагорско. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Студент във Виена (1925–1930). Ветеринарен лекар в различни селища. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1188 Б, 6 л., 1959 г., рък.

За участието му в дейността на БКП до 1925 г. в Старозагорско; за дейността на нелегалната партийна организация на българските студенти и политемигранти във Виена (1925–1930). *Писмо* – 1 л.

МИНЧЕВ, МИНЧО ДОЙЧЕВ (1910–1985)

Роден в Сливен. Член на БКП от 1936 г. Завършва право в СУ (1933). Член на ОК на БРП в Бургас (1943–1944). Председател на ОблК на ОФ в Бургас (1944–1947). Секретар на Президиума на Народното събрание (1950–1952; 1962–1971). Главен прокурор на Републиката (1959–1962). Секретар на Държавния съвет (1971–1976). Кандидат-член (1948–1950) и член на ЦК на БКП (1954–1971). Многократно е избран за народен представител (от 1945 г.).

Сп – 2500 Б, 16 л., 1982 г., маш.

За изграждането на ОК на ОФ в Бургас и за установяването и укрепването на новата власт в окръга (1943–1947).

Сп – 2501 Б, 9 л., 1982 г., маш.

За контактите му в Бургас с Кимон Георгиев в подготовката на изборите за XXV Обикновено народно събрание (1939). *Автобиография* (1982) – 4 л.

Сп – 2502 Б, 10 л., 1982 г., маш.

За създаването и дейността на първото българо-съветско дружество в Бургас (1940).

Фонд 309 Б, оп. 1:

– *а.е. 73, 2 л., 1980 г., рък.*

За дейността на Петко Чорбаджиев от Бургас.

– *а.е. 75, 5 л., 1973 г., маш.*

За дейността на Георги Дамянов като председател на Президиума на Народното събрание.

– *а.е. 129, 250 л., 1983–1985 г., маш. и рък.*

Автобиографични бележки: за следването и дейността му в БОНСС; за създаването на ОК на ОФ в Бургас (1943); за дейността на Кимон Георгиев в Бургас; за дейността на Бургаската партийна организация до 1944 г.; за работата му в Бургас (1936–1949); за участието му в работата на Народното събрание след 9 септември 1944 г.

– *а.е. 131, 16 л., 1984 г., рък. и маш.*

Автобиография.

МИНЧЕВ, МИНЧО ИВАНОВ

Сп – 1211 Б, 15 л., 1948 г., рък.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в Нова Загора.

МИНЧЕВ, МИНЧО ХРИСТОВ

Сп – 1215 Б, 2 л., 1960 г., маш.

За създаването на нелегалния вестник „Младият болшевик“ – орган на ОК на БКМС в Добрич (1930).

МИНЧЕВА, ВАСИЛКА НЕДЕЛЧЕВА (1897–)

Родена в гр. Прилеп. Безпартийна. Учителка. През 1929 г. отива в СССР при съпруга си – политемигрант след бягството му от затвора на о-в Св. Анастасия край Бургас (1925). Техническа секретарка в КУНМЗ. През 1941 г. се завръща в България.

Сп – 1216 Б, 3 л., 1963 г., рък.

За общественно-политическата дейност на Антон Иванов в Москва (1933–1940).

МИРЕВСКИ, МАРКО МИНКОВ

Сп – 1217 Б, 2 л., 1962 г., маш.

За дейността на Троянската партийна организация и за борбите в нея (1936–1942).

МИРИНСКИ, СТОЯН ДИМИТРОВ (1885-?)

Роден в Малкотърновско. Член на БРСДП (т.с.) от 1914 г., на ВКП (б) – от 1926 г. Преселва се във Варна. Учител. Участник във Военната организация на БКП. През 1926 г. емигрира в СССР; учителства в Одеска област; умира в Одеса.

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405, л. 195–197, [1933 г.], рък.

За събитията във Варна и окръга по време на Септемврийското въстание 1923 г.

МИРНЫЙ, СЕМЬОН МАКСИМОВИЧ (1896–)

Роден в гр. Грива, Латвия. Член на ВКП (б) от 1918 г. Изпратен в България за връзка с БКП (1919–1920). Завършва ВА в Москва (1921–1923). На дипломатическа работа в Истанбул (1923–1926); натоварен от ИККИ да се занимава с балканските въпроси; оказва помощ на българските политемигранти за изпращането им в СССР. Репресиран по време на култа. По-късно – старши научен сътрудник в библиотеката „Вл. И. Ленин“ в Москва.

Сп – 1218 Б, 1 л., 1962 г., печатно (фотокопие)

За бунта на българските военни моряци от крайцера „Надежда“ в пристанище Севастопол, Русия през 1918 г. *Рус. ез.*

Забележка: Публикуван във в. „Слава Севастополя“, Одеса, 9 септември 1962 г., с. 3.

Сп – 1219 Б, 43 л., 1961 г., маш.

За дейността му в София и Варна (1919); за контактите му с Димитър Благоев, Васил Коларов, Христо Кабакчиев, Коста Янков и др.; за контактите му с български интелегенти; за работата му сред българските политемигранти в Истанбул (1923–1926). *Рус. ез.*

Сп – 2398 Б, 15 л., 1967 г., маш.

Кореспонденция с Йордан Тодоров Ялъмов с данни за нелегалния партиен канал през Цариград за СССР (1923–1926); за участието в канала и за дейността на Никола Трайчев, Шалом Леви, Стойно Дюстабанов, Георги Москов, Янко Атанасов, Борис Спиридонович Стоманияков, Цвятко Радойнов, Симеон Филипов Славов и др.; за дейността на ген. Радко Димитриев в Русия и СССР; за българските емигранти, изпращани по канала Цариград – СССР.

МИТЕВ, ГЕОРГИ КОЛЕВ

Сп – 1221 Б, 8 л., 1959 г., рък.

За дейността на партийната организация в с. Конак, Поповско (1931–1944); за оказана помощ на партизаните (1943–1944).

МИТЕВ, К.

Сп – 1220 Б, 27 л., [1958 г.], маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Ломския район; за боевете при Лом, Бойчиновци и Брусарци; за бойния път на отряда от с. Медковец.

МИТЕВ, ПЕТЪР ИВАНОВ (1878–)

Роден в Панагюрище. От младежки години свързан със социалистическото движение. Синдикален активист. Участва в дейността на Софийската организация на БРСДП (т.с.), по-късно – на БКП. След 1923 г. изпълнява нелегални партийни задачи. Избран за народен представител (1940) в София, касиран (1941) и изпратен в концлагер (1941–1942).

Сп – 1222 Б, 5 л., 1958 г., маш.

Автобиографични бележки; за живота и обществено-политическата му дейност (1897–1944).

Сп – 1223 Б, 9 л., 1958 г., маш.

За дейността на Софийската партийна организация по време на преврата на 9 юни 1923 г.

Сп – 1224 Б, 5 л., 1958 г., маш.

За съвместната му дейност с Благой Захариев в Пещера (1902); за снабдяването от Благой Захариев и Петър Митев на партийната организация на гара Белово с пушки за Септемврийското въстание 1923 г.; за ареста на Благой Захариев (1924).

Сп – 1225 Б, 3 л., 1958 г., маш.

За създаването и дейността на гимнастическото дружество „Искра“ в кв. Лозенец – София (1908–1912).

Сп – 1226 Б, 8 л., 1952 г., маш.

За познанството и контактите му с Димитър Благоев (1905–1918); за дейността на Димитър Благоев като общински съветник в София (1911–1915).

Сп – 1227 Б, 2 л., б. д., маш.

За среща с Вълчо Иванов в София през 1924 г.

Сп – 1228 Б, 6 л., б. д., маш.

За дейността на БРСДП (т.с.) сред войниците на фронта и за отношението ѝ към Владейското войнишко въстание 1918 г.

Сп – 1229 Б, 10 л., б. д., маш.

За живота и дейността на Георги Димитров в София (1903–1923).

Сп – 1230 Б, 4 л., б. д., маш.

За среща със Станке Димитров – Марек през 1924 г.

Сп – 1231 Б, 8 л., б. д., маш.

За дейността на Яко Доросиев в кв. „Лозенец“, София (1923–1925); за пътуванията на Петър Митев до Пазарджик, Стара Загора, Хасково за изпълнение на поставени от Яко Доросиев партийни задачи.

Сп – 1232 Б, 2 л., б. д., маш.

За срещи с Петко Напетов в София; за снабдяването и укриването с Петко Напетов на оръжие в кв. Перловец (1924).

Сп – 1233 Б, 2 л., б. д., маш.

За работата на Петко Енев сред работническата младеж в София (1908).

Сп – 1234 Б, 5 л., б. д., маш.

За създаването на работническото просветно гимнастическо дружество „Искра“ в кв. Лозенец – София (1908); за спортната и просветната дейност на дружество „Искра“ (1908–1912); за участието на Петко Енев в дейността на дружеството; за създаване на работническо гимнастическо дружество „Развитие“ (1924).

Сп – 1235 Б, 2 л., 1958 г., маш.

За среща с Христо Кабакчиев по време на Владейското войнишко въстание 1918 г.; за среща с Христо Кабакчиев в ареста в София на 12 септември 1923 г.

Сп – 1236 Б, 20 л., 1963 г., рък. – 12 л.; препис (маш.) – 8 л.

За организационната и масово-политическата дейност на Софийската партийна организация (1903–1940).

Сп – 1237 Б, 2 л., 1958 г., маш.

За впечатления и съвместна работа с Антон Иванов в София (1908–1923).

Сп – 1238 Б, 5 л., 1958 г., маш.

За работата на Георги Кирков като ръководител на дружество „Класово съзнание“ в София; за пропагандната работа на Георги Кирков в партийния клуб на ул. „Цар Симеон“ 116; за обществено-политическата дейност на Георги Кирков.

Сп – 1239 Б, 2 л., 1958 г., маш.

За срещи с Георги Бакалов и за впечатления от неговата социалистическа дейност.

Сп – 1240 Б, 1 л., 1958 г., маш.

За участието на Гаврил Георгиев в прояви на дружество „Искра“ в София; за впечатления от неговата дейност.

Сп – 1242 Б, 3 л., 1957 г., маш.

За участието му в социалистическа група като войник в 3-ти резервен полк в Пещера (1901–1902).

Сп – 1245 Б, 4 л., б. д., маш.

За синдикалната дейност на Васил Коларов в София и за отношението му към мисията на Карл Легин.

МИТЕВ, ПЕТЪР ИВАНОВ И ДР.

Сп – 1243 Б, 2 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на младежкото просветно гимнастическо дружество „Искра“ в кв. Лозенец – София (1908–1912).

Автори: Стоян Бързаков, Трайко Манолов, Димитър Тошев, Димитър Христов, Петър Мазов, Петър Георгиев Мехлемов.

Сп – 1244 Б, 2 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на партийната организация на БРСДП (т.с.) в кв. Лозенец – София (1913–1919).

Автори: Антон Караджов, Димитър К. Караджов, Тодор Живков, Райна Т. Живкова, Милю Тотев, Михаил Николитч.

МИТЕВ, ЯНКО (ЯНКО МИТЕВ ИВАНОВ) (1893–1980)

Роден в с. Дъбене, Карловско. Участва във войните 1912–1918 г. Един от учредителите на партийната група на БРСДП (т.с.) в родното си село и неин секретар до 1920 г. Член на ОК на БКП (т.с.) в Карлово (1921–1923). Осъден задочно на смърт за революционна дейност (1925), поради което емигрира през Турция в Одеса. От октомври 1925 г. е член на КПСС. През 1926 г. постъпва в Киевската военна школа под името Андрей Николаевич Семьонов. От август 1928 г. е командир на ескадрон в гр. Троицк, Уралска област. От март 1938 до юни 1939 г. е задържан от органите на НКВД в гр. Бобруйск, Белорусия. Участва във II Световна война като командир на полк и заместник-командир на дивизия в Съветската армия. Раняван два пъти на фронта. След демобилизацията се установява в гр. Черновци, Украйна. През 1958 г. се завръща в България и живее в Карлово.

Фонд 300 Б, оп. 1:

– а.е. 57, 19 л., б. д., маш.

За юношеските му години и за участието му в I Световна война.

– а.е. 58, 26 л., б. д., рък.

За участието му в I Световна война.

– а.е. 59, 2 л., 1971 г., маш.

За срещите му с руски войници на Добруджанския фронт през 1917 г.

– а.е. 60, 33 л., [1980 г.], маш.

За участието му в I Световна война; за основаването на партийната група в с. Дъбене; за учението му в партийната школа в София; за началото на организационната му дейност като член на БРСДП (т.с.) до 1921 г.

– а.е. 61, 77 л., 1979 г., маш.

За участието му в Юнското въстание 1923 г. и в четническото движение 1924–1925 г.

– а.е. 62, 78 л., [1958 г.], рък.

За политическата му дейност (1918–1925); за участието му като офицер от Съветската армия във II Световна война.

– а.е. 63, 119 л., б. д., маш.

За емигрирането и дейността му в Одеса; за учението му в съветска военна школа и службата му в Червената армия; за участието му в началния период на Отечествената война на СССР (1925–1941).

– а.е. 64, 3 л., [1972 г.], маш. и рък.

За две срещи с Георги Димитров в Москва през 1926 г.

– а.е. 65, 9 л., б. д., маш.

„В битката за Кавказ“ – за участието му във II Световна война като командир на 581 стрелкови полк от Съветската армия.

МИТЕВА, НОНА ПЕТРОВА

Сп – 1241 Б, 1 л., 1959 г., маш.

За дейността на женското дружество в кв. Лозенец – София (1919–1923).

МИТОВ, АНГЕЛ ИВАНОВ

Сп – 2825 Б, 255 л., 1968 г., маш.

За живота и дейността на Рангел [Миланов Божков] като емигрант във Франция, участник в Испанската гражданска война (1936–1939) и в съпротивителното движение във Франция; за престоя му в немските концлагери Бухенвалд, Йена и Лихтерфелд.

МИТОВ, ДИМИТЪР СПАСОВ (1905–1983)

Роден в с. Върба, Белоградчишко. Член на БКП от 1925 г. Завършва право в София. Член на ръководството на БЮС (1931–1934), като поделение на МЮС.

Сп – 2182 Б, 25 л., 1974 г., маш.

За Учредителните конгреси на БОНСС (30 юни 1930) и на МЮС (май 1931); за дейността на партията в МЮС и участието му в защитата на Георги Димитров по време на Лайпцигския процес (1933); за изложбата „Изкуството на Толстой“ във Видин (1936).

МИТОВ, КАМЕН (КАМЕН МИТОВ АЛЕКСИЕВ)

Роден в с. Боровци, Монтанско. Като ученик в гимназията взема участие в Септемврийското въстание 1923 г. Завършва медицина; лекар във Велико Търново.

Сп – 1246 Б, 3 л., 1972 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Берковско.

МИТОВ, НИКОЛА ВАСИЛЕВ (1902–)

Роден в с. Камено поле, Врачанско. Член на БКП от 1924 г. Участник в нелегалната дейност на БКП. Партизанин (1944).

Сп – 1247 Б, 89 л., 1965 г., маш.

Автобиографични бележки; за живота и общественно-политическата му дейност във Врачанската партийна и комсомолска организации (1923–1928); за работата на младежката организация в селата Камено поле, Кунино, Долна Бешовица, Сухаче и др. (1924–1930); за дейността на РП във Врачанския край; за дейността му в помощ на нелегалните и партизаните; за участието му в партизанския отряд „Гаврил Генов“.

МИТОВСКИ, ЗДРАВКО СТЕФАНОВ (1908–1992)

Роден в Севлиево. Член на ССМ от 1928 г., на БРСДП – от 1929 г., на БКП – от 1948 г. Завършва право в СУ (1931). Член (1930–1933) и секретар (1931–1932) на ЦК на ССМ. Един от дейците на левията в БРСДП през 1934–1944 г. Член на ЦК и на Секретариата на ЦК на БРСДП (1944–1948), главен секретар на БРСДП (1948). Министър на социалната политика и министър на труда и социалните грижи (1946–1950). Заместник-министър на финансите (1950–1951), на народното здраве и социалните грижи (1952–1953), председател на ДЗИ (1953–1961). Секретар (1962–1977) и заместник-председател (от 1977 г.) на НС на ОФ. Автор на мемоарната книга „Покोलение в две епохи. Спомени“. С., Изд. на ОФ, 1982, 475 с.

Сп – 2303 Б, 23 л., 1970 г., маш.

За Георги Димитров и контактите му с него (1945–1949).

Сп – 2975 Б, 11л., б. д., маш.

За дейността на Трайчо Костов след 9 септември 1944 г.

МИТРОВ, АНТОН ГЕОРГИЕВ (БОШКО) (1916–)

Роден в с. Горно Неволяни, Леринско. Член на Гръцката КП от 1936 г. Партизанин (1943–1944; 1947–1949). След края на Гражданската война в Гърция се прехвърля в България.

Сп – 2840 Б, 151 л., 1977 г., рък. – 96 л.; препис (маш.) – 55 л.

Автобиографични бележки; за основаването на организация на Гръцката КП в с. Горно Неволяни (1934) и за включването на българи в нейния състав; за дейността на ЕЛАС; за участието му в партизанска бойна група (1943); за изборните борби в Гърция (1946) и действията на партизаните до 1949 г.; сведения за убити партизани и ятаци от с. Горно Неволяни.

МИТРОВ, ГОСПОДИН

Сп – 1248 Б, 4 л., 1945 г., рък.

За убийството на Гита Господинова Митрова и Георги Господинов Митров (брат и сестра) от с. Малко Шивачево, Чирпанско като партизани в Средногорието.

МИХАЙЛОВ, АНДРЕЙ (АНДРЕЙ МИХАЙЛОВ АНДРЕЕВ) (1915–1982)

Роден в Брезник. Член на БКП от 1939 г. Секретар на ОкК на РМС в Брезник (1939–1940). През 1940 г. е осъден на 5 г. затвор. През 1943 г. избягва от затвора и става партизанин. След 9 септември 1944 г. заема отговорни партийни и държавни длъжности – секретар на ОкК на БКП в Брезник, заместник-министър на строежите, първи секретар на ОК на БКП в Перник и София, първи заместник-председател на ЦК на БПФК. Кандидат-член (1962–1966) и член (1966–1981) на ЦК на БКП. Член на ЦКРК (1981–1982).

Сп – 1249 Б, 50 л., 1969 г., маш.

За живота и политическата дейност на комунистите в затворническия лагер край с. Брежани, Благоевградско (1942–1943).

Забележка: Липсват страници 15 и 16.

МИХАЙЛОВ, ВАСИЛ ДИМОВ (1908–1975)

Член на БКП. Политзатворник (1935–1941). Участва в нелегалната дейност на БКП. След 9 септември 1944 г. е главен директор на Партиздат; член на ЦКРК на БКП.

Сп – 1250 Б, 3 л., 1959 г., маш.

За впечатления от престоя на Пантелей Пачов в Сливенския затвор (1935–1937); за живота и политическата дейност на комунистите в Плевенския затвор (1937–1941);

МИХАЙЛОВ, ВАСИЛ ДИМОВ И ДР.

Сп – 1251 Б, 12 л., 1959 г., маш.

За живота и политическата дейност на братя Панталей и Лазар Пачови (1930–1942).

Автори: Здравко Тодоров, Юрданка Дамянова Цанкова, Люба Радева и Никола Згуров.

МИХАЙЛОВ, ВЕЛИЧКО СТОИЧКОВ ([1897]–)

Роден в с. Кътина, Софийско. Член на БКП от 1919 г. Участва в нелегалната дейност на БКП; ятак на нелегални и партизани (1941–1944).

Сп – 1791 Б, 3 л., 1967 г., маш.

За участието му в нелегалната дейност на БКП в с. Кътина, Софийско (1923–1929); за дейността му като ятак и укривател на нелегални в София (1942–1944).

МИХАЙЛОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ МИХАЙЛОВ ДОБРЕВ) (1893–1966)

Роден в с. Байкал, Плевенско. Член на БРСДП (об.) от 1910 г., на БКП – от 1918 г. Военнопленник в Русия (1916–1917). Участва на страната на Болшевишката партия в събитията през 1917–1918 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. в Оряховска и Белослатинска околии. Политемигрант (1923–1944). Интербригадист в Испанската гражданска война (1936–1939).

Сп – 1252 Б, 14 л., 1965 г., маш.

За дейността му във Всеруското бюро на военнопленниците социалисти и за впечатленията му от Вл. И. Ленин (1918).

Сп – 1253 Б, 18 л., [1947 г.], маш.

За идейно-политическото ориентиране на българските военнопленници в Русия и за преминаването им към Болшевишката партия по време на Октомврийската революция 1917 г.

МИХАЙЛОВ, ИВАН (ИВАН МИХАЙЛОВ ГАВРИЛОВ) (1896–1990)

Роден в с. Ново село, Щипско. Един от ръководителите на ВМРО. Член на ЦК на ВМРО (1924–1934). След убийството на Тодор Александров (1924) е ръководител на организацията и на дясното течение в македонското освободително движение. Привърженик на тактиката на индивидуалния терор. След 19 май 1934 г. емигрира в Турция (1935–1939), след което се премества в Хърватско, а от 1945 г. живее в Италия.

Сп – 3054 Б, 771 л., 1967 г., печатно (ксерокопие)

Спомени. Т. III. Освободителна борба (1924–1934)

За убийството на Тодор Александров (1924); за VI конгрес на ВМРО; за българската принадлежност на македонските славяни; за бойните и наказателни акции след загиването на Тодор Александров; за убийството на Тодор Паница във Виена от Менча Кърничева; за атентата на Мара Бунева в Скопие (1928); за четнически прояви в Егейска Македония; за устава на ВМРО; за конгресите на ВМРО; за политическите становища на ВМРО; за легалните начинания на ВМРО; за свободната българска общественост и македонското движение; за Яне Сандански и връзките му с младотурците; за сръбската пропаганда против македонското освободително движение; за чуждия свят и македонския въпрос.

МИХАЙЛОВ, ИВАН (ИВАН МИХАЙЛОВ ПОПОВ) (1897–1982)

Роден във Фердинанд (Монтана). Член на БКП от 1919 г. и на ВКП (б) през 1925–1945 г. Брат на Христо Михайлов. Завършва право в СУ (1921). За участие в Септемврийското въстание 1923 г. е осъден задочно на смърт, поради което емигрира. През 1925 г. заминава за СССР, завършва Военнотехническата академия в Ленинград. В продължение на 20 г. служи в Съветската армия и достига чин инженер-полковник. През 1945 г. се завръща в България и служи в армията. Заместник-председател на МС (1950–1971), едновременно с това е и министър на транспорта и съобщенията (1957–1958) и министър на отбраната (1958–1962). Има чин армейски генерал. От 1971 г. е член на Държавния съвет. Народен представител във II до VIII Народни събрания. От 1954 г. е член на ЦК на БКП; през 1954–1981 г. – член на ПБ на ЦК на БКП. Автор на мемоарната книга „В строя“. С., Партиздат, 1973, 420 с.

Сп – 1254 Б, 6 л., 1958 г., маш.

За организационната и масово-политическата дейност на БКП и Комсомола в Михайловградски окръг (1918–1923).

Сп – 1255 Б, 16 л., 1958 г., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в Михайловградски окръг.

Сп – 1256 Б, 12 л., 1966 г., маш.

За срещите му с Георги Димитров в Москва (1925 и 1945 г.) и в България след 1945 г.

Сп – 2787 Б, 9 л., 1972 г., маш. (ксерокопие)

За живота и дейността на Петър Алексиев, участник в Септемврийското въстание 1923 г., политемигрант в Югославия (1923–1925) и в СССР (от 1925 г.), загинал по време на култа в СССР.

Фонд 379 Б, необработен:

– 495 л., 1973 г., маш.

В строя

Автобиографични бележки: за младежките му години; за участието му на фронта в I Световна война; за участието му в дейността на БКП (1919–1923); за Септемврийското въстание 1923 г.; за емигрантския му живот в Югославия и СССР (1923–1945); за учението му в съветска военна академия и службата му в Съветската армия; за връщането му в България (1945) и службата му в българската армия; за работата му като заместник-председател на МС; биографични бележки и спомени за: Гаврил Генов, Георги Дамянов, Замфир Попов, Асен Кирилов Греков, Иван Бабанов, Живко Ангелов Кръчмарски, Владимир Петков Минчев, д-р Стамен Илиев, Ангел Стоянов Петров, Димитър Петров Веренишки и др.

– 31 л., 1980 г., маш.

За живота и дейността на брат му Христо Михайлов.

МИХАЙЛОВ, ЙОРДАН ЩЕРЕВ (1915–)

Роден в Дупница. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1934 г. Участва в нелегалната дейност на БКП в Дупница до 9 септември 1944 г.

Сп – 2145 Б, 62 л., 1968 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на РМС и БКП в Дупница (1928–1944).

МИХАЙЛОВ, КИРИЛ АНАСТАСОВ

Сп – 3110 Б, 2 л., б. д., маш.

За Транспортната стачка (1919–1920) в Провадия.

МИХАЙЛОВ, СТОЯН

Сп – 1257 Б, 2 л., 1954 г., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Петър Ангелов Димитров в Хасково и София (1935–1944). *Писмо* – 1 л.

МИХАЙЛОВ, ХРИСТО (ХРИСТО МИХАЙЛОВ СТАВРЕВ) (1891–)

Роден в Любимец, Хасковско. Член на БРСДП (т.с.) от 1910 г. Работи в Пловдив, София и Габрово. Участник в дейността на организацията на БКП в Габрово. Кандидат за народен представител от името на РП (1939).

Сп – 1259 Б, 3 л., 1959 г., маш.

За дейността на Ючбунарската партийна организация в София; за живота, обществено-политическата и литературната дейност на Христо Смирненски (1922–1923). *Писмо* – 1 л.

Сп – 1260 Б, 10 л., 1957 г., маш.

За стачните и политическите борби на габровските работници (1918–1939).

Сп – 1261 Б, 3 л., 1958 г., маш.

За социалистическото и работническото движение в Габрово до 1918 г.

Сп – 1262 Б, 6 л., б. д., маш.

Автобиографични бележки; за живота и обществено-политическата му дейност в Пловдив, София и Габрово (1908–1944).

МИХАЙЛОВА, ДАРА (ДАРИНА) КАРОВА (1898–1980)

Родена в Шумен. Член на БКП от 1919 г. Завършва Шуменската девическа гимназия (1917). Учителка в Монтанско (1918–1923). Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрира в Югославия (1923–1924); след амнистия се завръща в България. След 9 септември 1944 г. е член на ГК и ОК на БКП – Михайловград; народен представител във Великото народно събрание; сътрудник на ЦК на БКП (1950–1957). Съпруга на Христо Михайлов.

Сп – 1264 Б, 12 л., 1953 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Михайловградски окръг.

МИХАЙЛОВА, МАРА ДИМИТРОВА

Сп – 1265 Б, 1 л., 1963 г., рък.

За живота и политическата дейност на съпруга ѝ инж. Георги Иванов Минчев, осъден на смърт по процеса на ЦК на БКП и разстрелян (1942).

МИХАЙЛОВИЧ, ЦВЕТИН Т. (1899–)

Роден в Орешац при Шабац, Сърбия. Член на ЮКП от 1919 г. Дърводелски работник. Профсъюзен активист; отговорен редактор на в. „Организовани радник“ и в. „Млади радник“.

Сп – 1263 Б, 6 л., 6 д., маш.

За връзките на Георги Димитров с югославски граждани (1919). *Биогр. данни* – 1 л. *Сърбохърв. ез.* – 3 л. *Превод* – 3 л.

МИХАЛЕВ, АСЕН

Сп – 1266 Б, 5 л., 1958 г., маш.

За участието му във Владайското войнишко въстание 1918 г.

МИХОВСКИ, ДИМИТЪР ХРИСТОВ (1887–1988)

Роден в с. Слатина, дн. кв. на София. Член на БЗНС; член на Софийския окръжен съвет и народен представител (1919–1923).

Сп – 2564 Б, 5 л., 1982–1987 г., рък.

За двете му срещи с Георги Димитров за уточняване на съвместни действия между земеделски и комунистически съветници в Софийски окръг (1920–1921).

МИЦЕВ, НЕДЯЛКО ЙОТОВ

Сп – 1268 Б, 7 л., 1953 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в селата Чипровци, Лопушна и Бели Мел, Михайловградско.

МИЦИЕВ, ИВАН АНДОНОВ (1896–1982)

Роден в Дупница. [Анархист]. Емигрант [с авантюристични наклонности] (1923–1935) в Югославия, Франция, Белгия, Румъния, СССР. Поддържа връзка със ЗБ на ЦК на БКП във Виена. Бил на служба в СССР. През 1935 г. се завръща в България.

Сп – 2179 Б, 7 л., 1976 г., маш.

За емигрирането на Георги Димитров и Васил Коларов след Септемврийското въстание 1923 г. в Ниш и за срещата им със ЗП на Земеделския съюз: Александър Оббов и Коста Тодоров.

Сп – 2283 Б, 7 л., 1976 г., маш.

За срещите му с Тодор Паница, ръководител на Серската лява група в Македония (1919–1924).

Сп – 2681 Б, 17 л., 1976 г., маш.

За живота и нелегалната му дейност в Париж, Брюксел, Виена, Букурещ, Прага, Москва (1929–1935).

Сп – 2685 Б, 7 л., 1976 г., маш.

За антифашистката му дейност в гр. Куманово, Македония (1943–1944).

Сп – 2915 Б, 4 л., 1976 г., маш.

За опита за отвличането на Христо Калфов по време на атентата на Арабаконак (1924).

МИЦОВ, ЗДРАВКО ВАСИЛЕВ (1903–1986)

Роден в Плевен. Член на БКП от 1924 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в Югославия и Австрия (1924–1927) и в СССР (1927–1945). Завършва Военно-ме-

медицинската академия в Ленинград; военен лекар в Съветската армия. През 1945 г. се завръща в България; военен лекар; генерал-майор. Автор на мемоарната книга „Нелегалният канал. Спомени (1920–1945)“. С., Партиздат, 1985, 192 с.

Сп – 1270 Б, 16 л., 1964 г., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Христо Кабакчиев (1918–1927).

МИЧЕВ, КОНСТАНТИН МИНКОВ (1903–1997)

Роден в Троян. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1922 г., на Испанската КП (1936–1939). Завършва медицина в Австрия (1935). Сътрудник на ЗБ на БКП във Виена (1930–1935). Участник в Испанската гражданска война (1936–1939). След 9 септември 1944 г. е секретар на ЦС на СБПФ (1946–1951). Началник на санитарна бригада в Корея (1952–1954). Пълномощен министър в Италия (1955–1959), посланик в Куба (1961–1963). Член на ЦКРК на БКП и на Бюрото на ЦК на БПФК (1966–1989).

ЧП – 179 Б, необработено:

– 208 л., [1988 г.], маш.

За дейността на българската доброволческа санитарна бригада в Северна Корея (1952–1954): за сформирането и пътуването на бригадата; за извършената конкретна медицинска работа сред войската и населението; за смъртта на д-р Захари Хараламбиев Дончев; за опасностите и премеждията на бригадата; за отношението към дейността на бригадата и за оценките на официалните корейски органи. *Приложение* – документи за дейността на бригадата.

Автори: Константин Минков Мичев, Йордан Николов Косашки, Димитър Грудов Арнаудов, Георги Антонов Николов, Иван Исаев Иванов, Георги Антонов Коцев, Борис Михайлов Вангелов и др.

МИЧЕВ, МАНЮ ТАНЕВ И ДР.

Сп – 2241 Б, 8 л., 1974 г., маш.

За учредяването и дейността на партийната група за съдействие към ЗБ на ЦК на БКП в Париж и на БОНСС в Страсбург, Франция (1930–1932).

Автори: Димитър Минев Анастасов, Лазар Христов Иванов.

МИЧЕВА, ГИНА (ГЕРГИНА ПЕТРОВА ТАКОВА-МИЧЕВА) (1913)

Родена в с. Карлуково, Плевенско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1933 г. Интербригадистка в Испания (1937–1939). Подпомага партизаните от Габровския отряд (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦС на БПС (1945–1953; 1956–1961); подпредседател на ЦС на БЧК (1953–1955); член на ЦС на БПС (1945–1972).

Сп – 1271 Б, 8 л., 1957 г., маш.

За участието ѝ в Испанската гражданска война (1936–1939).

МИЧЕВСКА, АЛЕКСАНДРА МЕТОДИЕВА (1930–)

Родена в с. Команичево, Костурско. Партизанка в ГДА (1947–1949). Емигрира в СССР (1949–1957). От 1958 г. живее в България.

Сп – 2834 Б, 13 л., 1981 г., рък. и маш.

За включването на Методи Дуев (баща) и Кузман Дуев (брат) в редовете на ЕЛАС; сведения за българи, участници в гръцкото партизанско движение; за нейното и на близките ѝ арестуване (1947); за участието ѝ в партизански акции; за емигрирането ѝ в Съветския съюз (1949) и оттам в България (1958); списък на убити българи от с. Куманичево.

МИЧЕВСКИ, НИКОЛА МЕТОДИЕВ (1922–)

Роден в с. Команичево, Костурско. Партизанин в отряд на ЕЛАС (1944) и в ГДА (1946–1949). Емигрант в СССР (1949–1957). През 1958 г. идва в България със семейството си и се установява във Варна.

Сп – 2880 Б, 14 л., 1977 г., рък. – 8 л.; препис (маш.) – 6 л.

Автобиографични бележки; за включването му през 1944 г. в бригадата на Гоче, за преминаване към Югославската народоосвободителна армия и сливане със 17-та македонска бригада; за прехвърляне в Гърция и сформирание на чета с командир Георги Калков (1946); за проведени бойни акции (1947–1949); за емигрирането в СССР и България; данни за убити от с. Куманичево.

МИШЕВ, МИХАИЛ ПЕТРОВ (КАЧО) (1924–1998)

Роден в Пещера. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. завършва минно инженерство в СССР. Директор на „Минпроект“ – София.

Сп – 2908 Б, 42 л., 1985 г., рък. (ксерокопие)

За разгрома на партизанския отряд „Антон Иванов“; за събитията във Фотинското дере на 29 февруари 1944 г.; за укриването им над с. Равногор; за насочването им към Брацигово; за смъртта на баща му.

МИШЕВ, МИШО ДИМИТРОВ (1911–1984)

Роден в с. Бойница, Видинско. Член на РМС от 1929, на БКП – от 1931 г. Завършва Педагогическо училище в Лом (1931). Секретар на партийната организация в с. Бойница и член на ОкК на БКП – Кула (1931–1933). Интерниран през 1939 и 1941–1942 г. Партизанин в Радомирския отряд (1944). След 9 септември 1944 г. служи в армията – генерал-лейтенант. Началник на ГПУ на БНА (1956–1962). Председател на Комитета по труда и работната заплата (1964–1968). Министър на труда и социалните грижи (1968–1974). Председател на ЦС на БПС (1974–1981). Кандидат-член (1954–1958) и член (1958–1984) на ЦК на БКП. Член на Секретариата на ЦК на БКП (1974–1979). Секретар на ЦК на БКП (1979–1984).

Сп – 1272 Б, 8 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на ОФ комитети в София и Софийска област (1942–1943).

Сп – 1273 Б, 13 л., 1945 г., маш.

За изграждането на Софийски областен ОФ комитет; за създаването и дейността на Радомирския партизански отряд (1944); за взаимодействието между партизанските части в I ВОЗ.

Фонд 291 Б, оп. 1:

– а.е. 1, 9 л., [1982 г.], маш.

Автобиография.

МИШЕВ, МИШО НИКОЛОВ (1903–1981)

Роден в Бяла Слатина. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1923 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. За нелегална дейност получава смъртна присъда (1925), заменена с доживотен затвор. Освободен 1938 г. Интерниран (1941–1943). След 9 септември 1944 г. е директор на Българското радио, ректор на ВПШ, посланик в Югославия и КНДР.

Сп – 2582 Б, 82 л., [1972 г.], рък.

Автобиографични бележки; за участието му в Септемврийското въстание 1923 г. в Белослатинско; за дейността му като член на ОкК на БКП и секретар на ОкК на БКМС; за арестуването му след атентата 1925 г., за присъдата и престоя му в затвора (1925–1938).

МИШЕВ, П.

Сп – 1274 Б, 2 л., б. д., маш.

За дейността на българските студентски дружества в Братислава (1940–1941).

МЛАДЕНОВ, БОРИС (1897–)

Роден в с. Лесковец, Берковско. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в Югославия; след амнистията се завръща в България.

Сп – 1275 Б, 1 л., 1957 г., маш.

За живота на българските политемигранти в Югославия през 1923 г.

Сп – 1276 Б, 3 л., 1948 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Фердинандско (Монтанско).

МЛАДЕНОВ, МЛАДЕН

Сп – 1277 Б, 3 л., 1960 г., маш.

За организацията и дейността на телеграфо-пощенския стол в София в помощ на партията (1932–1938).

МОЛЛОВ, СТЕФАН ЙОРДАНОВ

Сп – 1278 Б, 2 л., 1946 г., маш.

За сраженията на части от Горнооряховския партизански отряд край селата Павел и Босилковци, Свищовска околия (1944).

МОМЧЕВ, МОМЧО КРУМОВ (1899–1978)

Роден в с. Ламбриново, Силистренско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1923 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политзатворник и концлагерист.

Сп – 990 Б, 6 л., 1963 г., маш.

За среща и разговор с Георги Димитров в София (1922).

Сп – 991 Б, 72 л., 1963 г., маш.

За участието му в обществено-политически прояви (1921–1925); за партийния хор „Георги Кирков“ в София; за проведения в Дупница конгрес на Съюза на туристите (1922); за окръжния събор против врангелистите в Кюстендил (1922); за посещение на софийската организация на Комсомола при Христо Смирненски (1923); за преврата на 9 юни 1923 г. в София; за реорганизацията на БКМС след Септемврийското въстание 1923 г.; за интернирането му в Русе (1924); за участието му в Добруджанския хор и в подготовката за създаване на Добруджански младежки съюз; за дейността на нелегалния БКМС в Русе; за дейността на ДРО; за провала на организацията в Русе, за арестуването, процеса и осъждането му на 15 г. затвор (1925).

МОНЕВ, СИМЕОН ВАСИЛЕВ (1918–1984)

Сп – 1279 Б, 1 л., б. д., маш.

За митинга на пл. „Възраждане“ в София на 6 септември 1944 г.

МОНТЕГЮ, АЙВЪР (1904–)

Роден в Лондон. Член на КП на Великобритания от 1931 г. Писател, журналист, режисьор. Председател на Международната федерация по тенис на маса (1926–1968). Член на Дружес-

твото за културни връзки между Великобритания и СССР от 1926 г. Участник в кампанията „Помощ за Испания“ и в Помощния комитет за жертвите на германския фашизъм. Основател на Британския комитет за мир. Член на Секретариата на Световния съвет на мира (1949–1961).

Сп – 1280 Б, 49 л., 1969 г., маш.

За организацията и дейността на контрапроцеса в Лондон (1933) за изясняване на причините за подпалването на Райхстага в Берлин. *Англ. ез.* – 16 л. *Писмо* – 1 л. *Превод* – 29 л. *Биогр. данни* – 2 л.

Сп – 2440 Б, 10 л., б. д. п., маш.

За организирането на контрапроцеса в Англия по разследване обстоятелствата по подпалването на Райхстага (1933).

МОСКОВ, ГЕОРГИ СТАЛЕВ (МАНОИЛОВ) (1897–1931)

Роден в Малко Търново, но преселен и живял в Лом. Член на БКП от 1919 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. като командир на въстанически отряд в Лом. Участник в четата на Зографов (1924–1925). Емигрант в СССР (1926–1931). Член на ЦК на БКП; завърща се нелегално в България (1931); заловен от полицията и убит.

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405, л. 220-268, 1929 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Ломска околия.

МОСКОВ, ЛЮБЕН АПОСТОЛОВ (1911–1993)

Роден в Провадия. Член на БКП от 1944 г. Завършва Средно графическо училище – София. Дългогодишен работник в Държавната печатница – София.

Сп – 2646 Б, 7 л., 1979 г., маш.

За ученическите години на Тодор Живков в Печатарското училище. *Биогр. справка* – 1 л.

МОТОВА, ЕЛЕНА НИКОЛОВА (1910)

Родена в с. Скрижово, Серско. Член на БКП от 1932 г. От 1929 г. живее в Пловдив. Делегат на VI пленум на ЦК на БКП (1936). Политзатворничка (1936–1939). Въдворена в лагер (1941–1943). Партизанка (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК и в ОК на БКП – Пловдив (1944–1951); в ЦК на БКП (1951–1962).

Сп – 2262 Б, 26 л., 1980 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието ѝ в профсъюзни акции на тютюноработниците в Пловдив (1929–1935); за дейността ѝ в Окръжния комитет на БКП в Пловдив (1935–1941); за дейността ѝ като политкомисар на отряд „Добри войвода“ във II Средногорска бригада „Васил Левски“ (1944).

Сп – 2263 Б, 4 л., 1978 г., маш.

За участието ѝ като делегат на VI пленум на ЦК на БКП (1936).

МОЧАЛОВ, ВАЛЕНТИН ВЛАДИМИРОВИЧ

Сп – 1281 Б, 7 л., 1961 г., маш. (ксерокопие)

За срещите му като отговорен секретар на Общославянския комитет в Москва с Георги Димитров. *Рус. ез.*

МОШАНОВ, СТОЙЧО СТЕФАНОВ (1892–1975)

Роден в Дряново. Завършва право във Франция. Участва като офицер във войните 1912–1918

г. Деец на Демократическата партия (от 1919 г. е член на ВПС) и на Демократическия съговор. Народен представител (1923–1934). Директор на труда (1934–1935), министър на народното стопанство (1935). Председател на XXIV Обикновено народно събрание (1938–1939). В края на август 1944 г. по поръчение на правителството на Иван Багрянов пътува до Кайро да установи контакти със САЩ и Англия и да подпише условия за примирие (без успех). След 9 септември 1944 г. продължава членството си в Демократическата партия до нейното разпускане. Автор на ценни мемоари.

Сп – 1282 Б, 69 л., 1968 г., маш.

Заклучително обобщение върху спомените му за управлението на Андрей Ляпчев през 1926–1931 г. *Писма* и други материали – 12 л.

Сп – 1283 Б, 65 л., 1963 г., маш.

За създаването на РП и ролята на Никола Милев

Автобиографични бележки; за участието му на фронта през I Световна война; за военния преврат на 9 юни 1923 г. и последиците от него; за официалната дейност и за двойната служба на Никола Милев; за ултралевичарството в комунистическата партия; за атентатите срещу цар Борис и в църквата „Света Неделя“ в София; за Александър Малинов; за създаването на РП и ролята на Никола Милев; за ролята на т. нар. „царски комунист“ Георги Желязков като народен представител от името на РП; за осъждането му през 1954 г. *Писмо* – 1 л.

МРАЦЕНКОВ, ПАВЕЛ ТОДОРОВ (1919–1999)

Роден в Белица, Благоевградско. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1943 г. Ятак (1941–1943) и партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи като офицер в Строителни войски; полковник.

Сп – 1284 Б, 6 л., б. д., маш.

За сражение на партизанския отряд „Никола Парапунов“ с полицията край с. Белица, Благоевградско (1943).

МРАЧКОВСКА, ИРИНА МИХАЙЛОВНА

Сп – 2480 Б, 8 л., б. д., маш.

За работата ѝ в КИМ (1940–1943); за отношението на Георги Димитров към КИМ.

МУЛЕТАРОВА, РУСАНКА ПЕТРОВА (1895–)

Родена в Ловеч. Член на БРСДП (т.с.) от 1915 г. Съпруга на Васил Мулетаров, убит 1925 г. Емигрантка в СССР (1926–1933). След завръщането си в България се включва в нелегалната дейност на БКП.

Сп – 1286 Б, 6 л., 1961 г., рък.

За личните качества и обществено-политическата дейност на Георги Кирков.

МУМДЖИЕВ, ПЕЮ АНТОНОВ (1889–)

Роден в Пловдив. Член на БРСДП (т.с.) от 1912 г. До 1923 г. е мирови съдия и адвокат в Пловдив, Карнобат, Карабунар (дн. Грудово), Бургас. За участие в събитията през септември 1923 г. е уволнен, арестуван. Физически работник (1924–1929). Адвокат в София и Габрово (1931–1947). Юрисконсулт на ДСК (1952–1958).

Сп – 1287 Б, 8 л., 1960 г., маш.

За младежките му години в Пловдив и включването му в дейността на БРСДП (т.с.); за обществено-политическата му дейност в Бургас и Карнобат (1919–1923); за работата му в Габрово и София (1931–1947).

МУРАВИЕВ, КОНСТАНТИН ВЛАДОВ (1893–1965)

Роден в Пазарджик. Член на БЗНС от 1918 г. Завършва лицей в Цариград и Военното училище в София. Министър на войната в последния кабинет на Александър Стамболийски (1923). След разцеплението в БЗНС (1926) става един от ръководителите на БЗНС – „Врабча“ 1. През управлението на Народния блок е министър на просвещението и на земеделието и държавните имоти (1931–1934). Министър-председател и министър на външните работи (2–8 септември 1944 г.). След 9 септември е осъден от Народния съд на доживотен затвор. През 1955 г. е освободен.

Сп – 3051 Б, 368 л., 1960 г., маш. (ксерокопие)

За развоя на събитията у нас непосредствено след I Световна война: за спирането на военните действия и сключването на явна и тайна конвенция; за намесата на съглашенските органи във вътрешния живот на страната; за състава на българската делегация за Парижката мирна конференция; за българските изложения до мирната конференция за Македония, Тракия, Добруджа и Западните покрайнини; за тракийския въпрос и излаза на Бяло море; за отношението на Съглашението към победените страни; за образуването на кабинета на Александър Стамболийски; за подписването на Ньойския мирен договор.

Сп – 3055 Б, 591 л., 1963 г., маш.

Събития и хора

За посегателствата срещу демокрацията в България: конспирации и военни преврати; за ролята на неотговорните фактори; за управлението на БЗНС; за последната среща на цар Борис с Александър Стамболийски; за преврата на 9 юни 1923 г.; за правителството на Народния блок; за дейността му като министър на образованието и министър на земеделието; за кабинетите на Георги Кьоосеиванов и на Богдан Филов; за ОФ и въоръжената съпротива; за назначаването му за министър-председател (1944); за скъсване отношенията с Германия; за примирието със Съветския съюз; за среща с американски офицери; за завземането на властта от ОФ; за престоя на регентите и министрите в СССР; за връщането им в България.

МУРАДАНЛАРСКА, ДАНА (ЙОРДАНКА) ИЛИЕВА (1916–1992)

Родена в с. Въбел, Костурско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1936 г. След I Световна война семейството ѝ се преселва във Варна. Член на ОК на БКП – Варна (1938–1940). За нелегална дейност е осъдена на 15 г. затвор (1941). След 9 септември 1944 г. завършва висше образование – машинно инженерство. Работи в ЦС на БПС (1949–1957), а след това – в ЗММ – София. Автор на мемоарната книга „Разкажи на детето... Спомени (1937–1944)“. С., Партиздат, 1979, 268 с.

Сп – 1289 Б, 4 л., б. д., маш.

За живота и дейността на жените – политзатворнички във Варненския затвор (1944).

МУРАТЕВ, ХРИСТО ПЕТРОВ (1895–)

Роден в с. Еникьой, Ксантийско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1922 г. Емигрант в Гърция (1928–1932). Секретар на партийна група (1940–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП – Златоград (1946–1948); работи в Тютюнева промишленост – Пловдив.

Сп – 1288 Б, 6 л., 1968 г., рък.

За емигрирането му в Гърция след провала на ОК на БКП в Пловдив (1928); за създаването и дейността на нелегалния партийен канал Пловдив–Ксанти (1932).

МУРДЖЕВ, ДИМИТЪР ИЛИЕВ (1918–1989)

Роден в с. Лисичево, Пазарджишко. Завършва Търговската академия във Варна (1940). За

нелегална дейност осъден на 10 г. затвор (1941). След 9 септември 1944 г. работи в ДС и МВР; генерал.

Сп – 2942 Б, 10 л., 1979 г., маш.

За работата на д-р Мара Малеева като лекар в с. Лисичево, Пазарджишко (1938–1940); за връзките на Тодор Живков с местната партийна организация. *Биогр. справка* – 1 л.

МУСТАКЕРОВ, ТОДОР МИТОВ (1909–1980)

Роден в Лом. Член на БКП от 1928 г. Оказва техническо съдействие на членове на ЦК на БКП (1935–1942).

Сп – 2735 Б, 30 л., 1976 г., маш.

За участието му в Септемврийското въстание 1923 г. в Лом; за нелегалната му дейност в София (1928–1944); за нелегалните квартири на Станке Димитров – Марек, Антон Иванов, Енчо Стайков; за случая Павел Раденков (Бирника).

МУСТАФОВ, МАХМУД ОСМАНОВ (1902–)

Роден в с. Соточино (дн. с. Гаврил Геново), Монтанско. Член на БКМС от 1921 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Ятак (1942–1944).

Сп – 1390 Б, 30 л., б. д., рък. и маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в селата Соточино и Лопушна, Михайловградско; за участието на турци във въстанието.

МУТАФЧИЕВ, ИВАН СТОЯНОВ (1898–1983)

Сп – 2608 Б, 9 л., [1979 г.], маш.

За оказана помощ на Тодор Живков в годините, когато е бил уволняван като печатарски работник за комунистически убеждения; за дядо Христо Живков, бащата на Тодор Живков. *Биогр. справка* – 1 л.

МУХОВ, ИЛИЯ

Сп – 1290 Б, 3 л., 1965 г., маш.

Критични бележки върху книгите на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомен“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с.; и на Добрин Мичев „Четническото движение в България – 1924–1925 г.“. С., Изд. на БКП, 1964.

МУЦИЛОВА, МИЛАДА

Сп – 1291 Б, 4 л., 1963 г., маш.

За дейността на българските студентски дружества в Бърно, Чехословакия (1920–1945). (Превод от чеш. ез.)

МЪНЗЕЛОВ, ПЕТЪР НИКОЛОВ (1906–1973)

Роден в с. Кортен, Новозагорска околия. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1924 г. Завършил Висшата кооперативна школа (1929–1931). Член на Кооперативната комисия при ЦК на БКП. След 9 септември 1944 г. е търговски представител във Варшава и Москва.

Сп – 1337 Б, 19 л., б. д. п., маш. (ксерокопие)

За дейността на Централната кооперативна комисия при ЦК на БКП (1936–1944); за дейността на БКП в кооперативното движение.

МЪСЕВ, МОСКО НИКОЛОВ (1897–1989)

Роден в Лясковец, Великотърновско. Член на БКП от 1918 г. Завършва право в София; адвокат. Член на ОК на БКП – Русе (1924–1934). Интерниран в лагер (1938; 1943). Участва в нелегалната дейност на БКП. След 9 септември 1944 г. работи като адвокат.

Сп – 2715 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За дейността на Александър Атанасов и Найденов Киров в Русе.

Н**НАЙДЕНОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ НАЙДЕНОВ ТОТЕВ) (1901–1938)**

Роден в с. Царацово, Пловдивско. Член на БКМС от 1919 г. През 1923 г. емигрира в СССР; завършва партийен университет и става преподавател по марксизъм-ленинизъм; арестуван от НКВД и получава смъртна присъда (1938).

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405^а, л. 249, [1933 г.], рък.

За участието на с. Царацово в Септемврийското въстание 1923 г.

НАЙДЕНОВ, ГЕОРГИ ПЕНЧЕВ (1922–1984)

Роден в с. Бъта, Пазарджишко. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА; генерал.

Сп – 1292 Б, 3 л., б. д., рък.

За дейността на партизанската бригада „Георги Бенковски“ от Пазарджишката ВОЗ през август 1944 г.

НАЙДЕНОВ, СТОЯН СТОИЛОВ ([1889]–)

Роден в София. Член на БКП от 1919 г. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1293 Б, 11 л., 1976 г., маш.

За живота и обществено-политическата му дейност в София (1907–1937); за участието му в нелегалната дейност на БКП; за укриването в дома му на Аврам Стоянов, Георги Аврамов и др.; за изпълнението на партийни поръчения за Русе и Варна; за провала, ареста и осъждането му.

НАЙДЕНОВ, ТОДОР ИВАНОВ (1900–1976)

Роден във Враца. Член на БКП от 1923 г. Член на ОК на БКП – Враца (1939–1941). Политзатворник (1925–1939; 1942–1944). Въдворен в лагер (1941–1942). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на ОФ и БКП – Враца; в ЦК на БКП (1948–1976). Дългогодишен член на ЦКРК на БКП.

Сп – 712 Б, 2 л., 1953 г., маш.

За дейността на Врачанската партийна организация около 9 септември 1944 г.

Сп – 713 Б, 5 л., 1953 г., 1967 г., маш. и рък.

За дейността му във Врачанската партийна организация (1939–1941); за съставите на ГК и на ОК на БРП – Враца (1939–1941) – 3 л.

НАЙДЕНОВА, ДИМИТРИНА

Сп – 1294 Б, 3 л., 1958 г., маш.

За Транспортната стачка на гара Стара Загора (1919–1920).

НАНКОВ, ВЕЛИЧКО ДЕЛЧЕВ**Сп – 534 Б, 19 л., 1963 г., рък.**

За Септемврийското въстание 1923 г. в средногорските села Красново, Кръстевич, Беговица, Стрелча и Елешница, Пловдивско.

НАТАН, ЖАК (ЖАК НАТАН ПРИМО) (1902–1974)

Роден в София. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1920 г. Секретар на ЦК на БКМС (1925–1926). Емигрира в СССР (1926–1930), където завършва МЛШ и специализира политическа икономика. След завръщането си в България (1930) е редактор във в. „Ехо“ (1932–1934) и член на редакционните колегии на сп. „Звезда“ (1932–1934) и на сп. „Стопански проблеми“. Интерниран в лагер (1941–1943). След 9 септември 1944 г. е директор на Партиздат (1947–1949), подпредседател на КНИК (1949–1952). Професор по политическа икономика (1948) в СУ и във ВИИ в София, където е и завеждащ катедрата по политическа икономика (1952–1974). Ректор на ВИИ „Карл Маркс“ (1958–1962). Един от основателите на Съюза на научните работници в България и член на президиума му (1944–1974). Автор на мемоарните книги „Бяхме в „Еникьой“. С., Изд. на БКП, 1967, 224 с.; „Паметни времена. Автобиографични спомени“. С., Изд. на БКП, 1970, 304 с.

Сп – 1295 Б, 63 л., 1966 г., маш.

За дейността на Софийската партийна организация (1919–1944).

Сп – 1296 Б, 85 л., 1966 г., маш.

За отношението на БКП към преврата на 19 май 1934 г. и неговия характер; за провала в Софийската партийна организация и процесите срещу: Дочо Колев, Борис Тасков, Марин Гешков, Борис Милев – Огин, Васил Марков, Христо Димитров Ников; Павел Вежинов Спасов, Марин Чолаков Найденов, Давид Хаим Асса, Иван Тодоров Близнаков, Тодор Каменов Младенов; Милка Петрова Георгиева, Анка Младенова; Нецо Гарвански, Тотю Василев Саралиев; за живота в Софийския централен затвор (1934–1936); за железничарската конспирация (1935); за македонската конспирация (1935); за конспирацията по обира, извършен от бирника Павел Раденков; за конспирацията „Влака Болшевик“; за Новоселската конспирация; за Радомирската конспирация; за попадането в затвора на Стамат Иванов и Начо Иванов; за попадането на група литератори в затвора (Орлин Василев, Георги Караславов, Кръстю Белев, Камен Калчев, Георги Димитров – Гошкин); за болницата в затвора; за акциите в затвора; за организацията на колектива в Софийския централен затвор (1934–1936).

Сп – 1297 Б, 23 л., 1969 г., маш.

За срещите с Георги Димитров в София (1919–1920), Виена (1926) и София (1947).

Сп – 1298 Б, 52 л., 1966 г., маш.

За участието му във II пленум на ЦК на БКП в Берлин (1929); за арестуването му в България и интернирането му в Разлог (1929–1931); за въдворените в лагера „Еникьой“ българи от Македония (Пирот, Ниш, Враня).

Сп – 1299 Б, 218 л., 1968 г., маш.

За участието му във Виенския пленум на ЦК на БКП (1926) и VII разширен пленум на Коминтерна (1927).

Сп – 2749 Б, 67 л., б. д. п., маш.

За нелегалната дейност на Комсомола след Септемврийското въстание 1923 г. (1924–1926); за националната нелегална конференция на Комсомола в Лозенската планина (1924); за участието му в разширения пленум на ЦК на БКП, състоял се във Виена (1926) и доклада му за състоянието на Комсомола; за участието му в VII разширен пленум на Коминтерна и на КИМ в Москва (1927); за обучението му в МЛШ в Москва.

Забележка: Има рецензия от Добрин Мичев на сборника „Спомени за Комсомола – 1919–1928 г.“ – 11 л.

НАУМОВ

Сп – 1303 Б, 7 л., [1958 г.], рък. – 4 л.; препис (маш.) – 3 л.

За Транспортната стачка в София (1919–1920).

НАУМОВ, АСЕН ИВАНОВ (1888–1980)

Роден в Балчик. Член на БРСДП (т.с.) от 1908 г. Секретар на организацията на БРСДП (т.с.) в Балчик (1908–1912) и на БКП (т.с.) (1919–1922). Член на ръководството на Съюза на търговските и банковите служители (от 1914 г.).

Сп – 1300 Б, 10 л., 1961 г., маш.

За създаването и дейността на Съюза на търговските служители в България (1912–1934); за мисиите на Карл Легин (1914) и Парвус (1915) в България; за дейността на Софийската секция на Съюза.

Сп – 1301 Б, 6 л., 1960 г., рък.

За посещенията на Георги Димитров в Балчик (1912); за връзки и контакти с Георги Димитров (1909–1915).

Сп – 1302 Б, 8 л., 1960 г., рък.

За конгреса на БРСДП (т.с.) във Варна (1909); за контакти и впечатления от дейността и поведението на Димитър Благоев (1909–1923).

Сп – 1304 Б, 4 л., 1956 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Христо Томов във Варна (1909–1922).

Сп – 1305 Б, 30 л., 1957 г., маш.

За историята на Добруджанското революционно движение; за дейността на Борис Стефанов в ДРО (1918–1940); за парламентарната дейност на Борис Стефанов в Букурещ.

Сп – 1306 Б, 20 л., 1957 г., маш.

За развитието на работническото движение в Балчик; за дейността на организацията на БРСДП (т.с.) в Балчик (1908–1912).

Сп – 1307 Б, 8 л., 1958 г., маш.

За Балканските войни 1912–1913 г. и за отношението на БРСДП (т.с.) към войните.

Сп – 1308 Б, 4 л., 1961 г., маш.

За участието на Георги Кирков в XVI конгрес на БРСДП (т.с.) във Варна (1908); за посещенията на Георги Кирков след конгреса в Балчик.

НАУМОВ, БОРИС МИЛЕВ (ОГИН) (1903–1983)

Роден в София. Член на БКП от 1924 г. Журналист. Живее и работи в Париж (1925–1930; 1937–1945). Член на ОК на БКП – София (1931–1934). Участник във френската съпротива (1942–1944). През 1945 г. се завръща в България. Главен редактор на в. „Труд“. Представител на НРБ в ЮНЕСКО – Париж (1958–1963). Главен секретар на Националната комисия на ЮНЕСКО за България (1963–1968). Посланик в Гвинея (1969–1971).

Сп – 2638 Б, 9 л., 1979 г., маш.

За участието на Тодор Живков в улични трибуни и партийни просветни звена (1931–1934).

НАУМОВА, ЗЛАТКА ГЕОРГИЕВА (1917–)

Родена в с. Кръстевич, Пловдивско. Емигрира с родителите си в СССР (1926). През 1957 г. се завръща в България; работи в ЦК на БКП.

Сп – 2808 Б, 3 л., 1984 г., маш.

За връзките с баща ѝ Георги Ликин (Дед) до 1937 г.; за отношението на Георги Ликин към семейството му.

НАХМИЯС, ВИТАЛИ (1895–)

Роден в Русе. Запознава се и дружи със социалисти. Като гръцки поданик отбива военната си служба в Гърция; участва (1918–1919) в издаването на в. „Ергатикос Агон“, орган на Гръцката КП. През 1919 г. се завръща в България; изпълнява куриерски задачи за връзка на ЦК на БКП с Коминтерна; оказва съдействие на нелегалната дейност на БКП. След 1926 г. се изселва със семейството си в Гърция.

Сп – 1310 Б, 10 л., 1960 г., маш.

За живота и дейността му в Гърция (1915–1919) и София (1920–1925); за пътуванията му до Виена и Кюстенджа, Румъния за изпълнение на партийни задачи; за участието му в нелегалното прехвърляне зад граница на застрашени от арестуване комунисти и техните семейства.

НАЧЕВА, ВЕРА ЦЕКОВА (1904–1996)

Родена в с. Гаврил Геново, Монтанско. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1926 г. За нелегална дейност е осъдена задочно на смърт (1942). Партизанка (1944). След 9 септември 1944 г. е член на Бюрото на Софийския ОблК на БКП, на НС на ОФ и отговорен секретар на БНЖС. Секретар на МДФЖ със седалище Берлин (1951–1953). Първи заместник-завеждащ отдел „Външна политика и международни връзки“ на ЦК на БКП (1953–1975). На V конгрес (1948) е избрана за кандидат-член, а на VII конгрес (1958) – за член на ЦК на БКП. Няколко мандата е депутат в Народното събрание. Автор на мемоарната книга „Времето е в нас. Спомени и размисли“. С., Партиздат, 1984, 204 с.

Сп – 1311 Б, 10 л., 1969 г., маш.

За формирането и дейността на Втора софийска партизанска бригада през май 1944 г.; *автобиографична справка* – 1 л.

Сп – 1312 Б, 6 л., 1968 г., маш.

За впечатления от баба Параскева (майката на Георги Димитров) и от срещи с Георги Димитров.

ЧП – 96 Б, необработено:

– 121 л., 1959–1983 г., маш. и рък.

Автобиографични бележки; за първите ѝ стъпки в политическата дейност във Фердинанд (Монтана); за профсъюзното учителско движение; за работата ѝ в Софийската и в Пловдивската партийни организации; за първото ѝ участие в честването на 8 март преди 9 септември 1944 г.; за дейността ѝ като партизанка; за осъждането ѝ на смърт в навечерието на 8 март 1942 г.; за контактите ѝ с Уилям Франк Томпсън (1944); за живота и дейността на Аврам Стоянов; за участието ѝ на IV конгрес (1922) и на V конгрес (1948) на БКП; за дейността на Народния съд след 9 септември 1944 г.; за съвместната ѝ работа с Тодор Живков в Софийския ОблК на БКП.

ЧП – 118 Б, необработено:

– 6 л., б. д., рък.

За контактите на майор Уилям Франк Томпсън с българските партизани (1944).

НАШЕВА, МИЛКА ГЕОРГИЕВА (1909–)

Родена в с. Команичево, Костурско. Включва се в АФЖ и събира помощи за партизаните от ЕЛАС. Изпратена да се грижи за група от 30 деца на партизани в Унгария (1948–1951). През 1951 г. пристига при съпруга си във Варна.

Сп – 2878 Б, 11 л., 1976 г., рък. – 6 л.; препис (маш.) – 5 л.

Автобиографични бележки; за положението на семейството ѝ в Гърция по време на диктатурата на Метаксас (1936–1941); за включването ѝ в АФЖ в с. Куманичево и организиране събирането на хранителни продукти и боеприпаси за партизаните; за евакуирането на деца на участници в съпротивата в социалистически страни.

НЕДЕВА, МАРИНКА ИВАНОВА

Сп – 2659 Б, 2 л., 1983 г., маш.

За впечатленията ѝ от д-р Мара Малеева като лекарка в с. Дъскот, Великотърновско (1938–1939); за общителния характер на Тодор Живков. *Биогр. справка* – 1 л.

НЕДЕВСКИ, ИВАН ПЕТКОВ (1917–1973)

Сп – 2609 Б, 5 л., б. д. п., маш.

За родителите на Тодор Живков; съученик на Цветана Живкова (сестра на Тодор Живков); за контактите му с Тодор Живков след 9 септември 1944 г., когато е председател на Народния съвет в Правец; за изборите през 1948 г., когато Тодор Живков е кандидат за народен представител от Ботевградска околия. *Биогр. справка* – 1 л.

НЕДЕЛКОВ, ВЕНКО СТОЯНЧЕВ

Сп – 1313 Б, 18 л., 1945 г., рък. – 8 л.; препис (маш.) – 10 л.

За създаването и дейността на Радомирския партизански отряд (1944).

НЕДЕЛЧЕВ, ДИМИТЪР (1920–)

Роден в с. Струпец, Сливенско. Член на РМС от 1937 г., на БКП – от 1942 г. Участник в нелегалната дейност на БКП (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е председател на ОкНС – Сливен; I секретар на ОкК и ОК на БКП – Сливен (1953–1965); заместник-председател на ЦС на ТПК (1965–1971).

Сп – 2928 Б, 82 л., 1975 г., маш.

Автобиографични бележки; за включването му в ремсовата организация в родното му село Струпец и в Сливен; за работата му в помощ на нелегалната дейност на БКП; за арестуването му (1943); за партийната и стопанската му работа в Сливен след 9 септември 1944 г. до 1965 г.; сведения за Петър Семерджиев и неговото емигриране.

НЕДЕЛЧЕВ, ПЕНЮ ГЕОРГИЕВ (1891–)

Роден в с. Гагово, Поповско. Член на БКП от 1920 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП; ятак (1941–1943); осъден на 15 г. затвор (1943); освободен на 9 септември 1944 г.

Сп – 1314 Б, 4 л., б. д., рък.

За участието му в партийната дейност в с. Гагово, Поповско (1920–1942).

НЕДЕЛЧЕВА-КАРАГЪЗОВА, ЛИЛИЯ МАРИНОВА (1911–)

Родена в София. Член на БКП от 1941 г. Технически сътрудник на ЦК на БКП; ятак и помагач на нелегални партийни дейци (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е учителка; директор на гимназия; директор на Учителския институт и заместник-директор на Института за усъвършенстване на учителите във Варна (1951–1962).

Сп – 830 Б, 3 л., 1964 г., маш.

За съвместната работа с Антон Иванов в София (1941–1942).

Сп – 2993 Б, 6 л., 1986 г., рък.

За контактите с Трайчо Костов при изпълнение на нелегални задачи (1929–1942); за осигуряването на нелегални квартири за Трайчо Костов (1941–1942).

НЕДКОВ, ГЕНЧО ТОДОРОВ

Сп – 2657 Б, 2 л., 1983 г., маш.

За читалищната дейност на Тодор Живков през 1938–1939 г., когато авторът е председател на читалище „Напредък“ в с. Дъскот, Великотърновски окръг; за участието на Тодор Живков на XIX конгрес на Върховния читалищен съюз като делегат на читалището в с. Дъскот. *Биогр. справка* – 1 л.

НЕДКОВ, ПЕНЮ

Сп – 1315 Б, 5 л., 1949 г., рък.

За дейността на партийната организация в с. Садина, Поповско (1923–1944).

НЕДКОВ, ХРИСТО ЦВЯТКОВ

Сп – 1316 Б, 6 л., 1959 г., 1960 г., маш.

За въоръжената акция на партийната и ремсовата организация в Исперих за завземането на властта в града на 6 септември 1944 г. *Изложение* за акцията от група участници. *Писмо* – 1 л.

НЕДЯЛКОВ, АНТОН (АНТОН НЕДЯЛКОВ АНТОНОВ) (1892–1964)

Роден в София. Член на БРСДП (т.с.) от 1910 г. и на КПСС (1926–1945). Завършва право в Женева (1913). Секретар на партийната организация в кв. Лозенец в София и член на Софийския ГК на БКП (т.с.) (1919–1921). Работи активно по създаването и дейността на Военната организация на БКП (т.с.) (1921–1924). Организира и поддържа нелегални партийни канали през Гърция и Турция за СССР (1924–1926). Политемигрант (1926–1945). Във Виена работи по осъществяване на връзките на балканските комунистически партии с Коминтерна. В Прага завежда връзките на българската секция при ИККИ и ЗБ на ЦК на БКП с ЦК в страната (1935–1936). От 1936 г. е в Москва – сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП и на Българската секция при ИККИ. Редактор, преводач и помощник на Станке Димитров – Марек в радиопредавателя „Народен глас“ (1941–1944). През 1946 г. се завръща в България. Работи в МВнР (1949–1963) – пълномощен министър в Аржентина (1949–1950), Франция (1952–1954), КНР (1957–1958). Автор на мемоарната книга „Военната организация на БКП. 1920–1923. Спомени“. С., ДВИ, 1969, 63 с.

Сп – 1317 Б, 21 л., 1961 г., маш.

За интернационалната помощ на БКП в защита на унгарски революционери на съдебния процес във военния съд при френския кавалерийски корпус в София (1919). *Рецензия* – 2 л.

Сп – 1318 Б, 8 л., б. д., маш.

За обществено-политическата дейност и личните качества на Георги Кирков.

Сп – 1319 Б, 99 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на Военната организация на БКП (1920–1923) (спомени на член на Военната колегия при ЦК на БКП): за условията, при които е създадена Военната организация на БКП; за създаването и състава на Централния военен комитет при ЦК на БКП; за организационния строеж на Военната организация; за взаимоотношенията на ръководните органи на Военната организация с партийните ръководни органи; за състава и задачите на окръжните военни тройки; за методите на работа на Военната организация; за каналите на Военната организация с чужбина; за работата по разузнаването; за работата с армията; за работата с врангелистите; за Военната организация и преврата на 9 юни 1923 г.

Сп – 1320 Б, 11 л., б. д., маш.

За обществено-политическата дейност на Георги Димитров.

Сп – 1321 Б, 45 л., 1950 г., 1956 г., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Васил Коларов.

Сп – 1322 Б, 10 л., б. д., маш.

За дейността на Софийската партийна организация (1910–1924).

Сп – 1324 Б, 7 л., 1949 г., маш.

За създаването и дейността на Военната организация на БКП (1921–1924).

Сп – 1325 Б, 5 л., 1964 г., маш.

За дейността на Гаврил Генов във Военната организация на БКП във Врачанско през 1923 г.

Сп – 1326 Б, 9 л., 1964 г., маш.

За дейността на Антон Иванов в Софийската партийна организация и в емиграция в Москва.

НЕДЯЛКОВ, АНТОН И ДР.

Сп – 1323 Б, 202 л., 1961 г., маш.

Протокол от изказвания на участници във Военната организация на БКП за дейността ѝ през периода 1919–1925 г.

Автори: Атанас Билдирев, Атанас Митев, Атанас Червенушев, Боню Петровски, Васил Делев, Димитър Алексиев, Димитър Петров, Драгомир Христов, Иван Койчев, Иван Пиянечки, Илия Радулов, Йордан Панов, Кирил Ламбрев, Никола Желязков, Никола Петков, Никола Попов, Никола Станков, Петко Захариев, Стефана Клиначрова, Ташко Чобанов.

НЕДЯЛКОВ, НИКОЛА ПЕТРОВ (1910–1979)

Роден в с. Странджа, Елховско. Член на БКП от 1929 г. Секретар на ОкК (1932–1935), инструктор при ЦК на БКП (1935–1936); политзатворник (1936–1940; 1941–1944). След 9 септември 1944 г. е помощник-командир на III Балканска дивизия, инструктор при ЦК на БКП (1946–1948), офицер в БНА (1948–1950); директор на ДТП „Специална търговия“.

Сп – 1327 Б, 379 л., 1969 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на Бургаската партийна организация (1929–1934); за прехвърлянето му в София и изпълнението на нелегални задачи в Кюстендил и Дупница; за арестуването, осъждането и живота му в затвора (1936–1940).

НЕДЯЛКОВ, ТОДОР КРЪСТЕВ (1906–1984)

Роден в с. Полско Косово, Русенско. Член на БКМС от 1920 г. Емигрант в Уругвай и Аржентина (1930–1948). През 1948 г. се завръща в България.

Сп – 2204 Б, 7 л., 1971 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в комунистическото движение в Уругвай (1930–1932) и Аржентина (1932–1948); за създаването и дейността на нелегален помощен комитет „Свободна България“ (1944–1948).

НЕЙКОВ, ДИМИТЪР

Сп – 1329 Б, 96 л., 1967 г., маш.

За дейността на Русенската партийна организация (1924–1944); за съдебното дело по нелегалната организация на БКП в Русе (1925); за априлските събития 1925 г. в Русе; за дейността на Александър Атанасов, Найдено Киров, Върбан Ангелов, Петър Караминчев; за дейността на РП в гр. Бяла и в района на с. Две могили, Русенско; за дейността на железничарите; за дейността на младежката организация в Русе; за дейността на Георги Токушев; за дейността на БКП в Русенско (1935–1940; 1941–1944); за саботажните акции в Русе; за образуването на комитет на ОФ в Русе (1943); за събитията около 9 септември 1944 г. в Русе. *Препис* на изложение от близки на убити в Русе на 24 април 1925 г. (1931) – 5 л.

НЕЙКОВ, НЕЙКО

Сп – 2931 Б, 3 л., б. д., маш.

За съвместната работа и дългогодишното му приятелство с проф. д-р Нисим Меторах.

НЕЙНСКИ, ГЕОРГИ ИВАНОВ (1900–1997)

Роден в с. Стакевци, Видинско. Завършва прогимназия в Белоградчик и Педагогическо училище в Лом (1921). Учител в с. Стакевци. От 1924 г. е емигрант в Югославия, а от 1925 г. – в СССР. Завършва педагогика в Академията за комунистическо възпитание „Н. К. Крупская“ в Москва (1925–1929). Работи в Туркменска република (1929–1944). Арестуван от НКВД (септември 1938 – юни 1939). След среща с Георги Димитров в Москва се завръща в България. Заместник-завеждащ сектор „Наука и образование“ на ЦК на БКП, секретар на ГК на БКП – Перник. От 1947 до 1953 г. работи в КНИК. Доцент по история на КПСС във ВПШ при ЦК на БКП (1953–1960).

ЧП – 166 Б, необработено:

– 39 л., 1989 г., маш.

Автобиографични бележки: за живота и дейността му в България, Югославия, Съветския съюз и отново в България (1912–1988).

– 29 л., 1986 г., маш.

За преустройството на образованието в България (1944–1953).

НЕЙЧЕВ, ВАСИЛ (ВАСИЛ НЕЙЧЕВ КЪНЕВ) ([1875]–)

Роден във Варна. Един от първите социалисти в страната. Член на БСДП от 1892 г. Телеграфо-пощенски служител. Редактор на в. „Телеграфо-пощенски вестник“. Активен участник в дейността на БРСДП (т.с.).

Сп – 1330 Б, 35 л., [1953 г.], маш.

За появата и развитието на социалистическото движение във Варна, Добрич и Силистра (1890–1897). *Писмо* – 1 л.

Сп – 1331 Б, 5 л., 1951 г., рък.

За празнуването на Първи май във Варна (1892), Силистра (1894), София (1902) и Пловдив (1914); за първомайските манифестации в София (1919–1923).

Сп – 1332 Б, 3 л., б. д., маш.

За срещата на Васил Коларов с водача на Австрийската социалистическа партия Виктор Адлер във Виена (1916).

Сп – 1333 Б, 2 л., 1953 г., маш.

За разцеплението в организациите на БРСДП; за конгреса на БРСДП (т.с.) в Русе (1903).

НЕЙЧЕВ, МИНЧО (МИНЧО НЕЙЧЕВ КОЛЕВ) (1887–1956)

Роден в Стара Загора. Член на БКП от 1920 г. Завършва право и философия с докторат в Швейцария (1908). Член на ОК на БКП в Стара Загора (1920–1924). През 1941–1943 г. е в концлагер. След 9 септември 1944 г. е министър на правосъдието (1944–1946). Министър на народната просвета (1946–1947). Председател на Президиума на Великото народно събрание (1947–1950). Министър на външните работи. Член на ЦК на БКП от 1945 г. Кандидат-член (1948–1949) и член на ПБ на ЦК на БКП (1949–1954).

Сп – 1334 Б, 2 л., 1950 г., маш.

За връзките му, установени по поръчение на Емил Марков и Антон Иванов, с представителите на „Звено“ Крум Лекарски, Петър Вранчев и Тома Тошев (1941).

Забележка: Дублира се със Сп – 2410 Б.

НЕЙЧЕВ, ПЕТЪР (ПЕТЪР НЕЙЧЕВ ИВАНОВ) (1893–1972)

Роден в Добрич. Член на БРСДП (т.с.) от 1913 г., на Румънската и Френската КП и на КПСС (1931–1945). Работи по поддържане на нелегалния партийен канал Варна-Одеса-Севастопол (1920–1922). Следва право в Букурещ и Берлин (1922–1930). Един от основателите на ДРО и секретар на нейния ЦК (1925–1929). През 1930 г. емигрира в СССР, където завършва висше икономическо образование. Интербригадист в Испания (1936–1939). Функционер на Френската КП (1939–1941). Участва в Отечествената война на СССР (1941–1945). През 1945 г. се завръща в България. Работи в ЦК на БРП (к) (1945–1946), след това в Дирекцията на печата. Професор по политическа икономия в СУ. Научен секретар (1949–1953) на Икономическия институт при БАН.

Сп – 1335 Б, 2 л., 1970 г., маш.

За присъствието му на Десетия конгрес на ВКП (б) (1921) като постоянен делегат на Румънската КП в Коминтерна.

Сп – 1336 Б, 12 л., 1957 г., маш.

Автобиографични бележки; за присъствието му на Десетия конгрес на ВКП (б) (1921); за участието му в ДРО и в Испанската гражданска война (1936–1939).

Сп – 1338 Б, 44 л., 1969 г., маш.

Автобиографични бележки; за обществено-политическата му дейност; за връзките между Румънската КП и БКП; за участието му в дейността на ДРО; за работата му в ЗЕБ на Коминтерна (1923–1929); за дейността му в СССР; за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за дейността му във Франция.

Сп – 2408 Б, 4 л., 1967 г., маш.

За срещите му с Васил Коларов на I конференция на БКФ (1920) и в Румъния след задържането на Васил Коларов от румънската брегова охрана на път за Москва като делегат на II конгрес на Коминтерна; за личността на Васил Коларов. *Биогр. справка* – 1 л.

Сп – 2409 Б, 30 л., 1969 г., маш.

Автобиографични бележки: за участието му в социалистическата дейност; за дейността на ДРО; за участието му в дейността на Румънската КП; за работата му в ЗЕБ на Коминтерна (1923–1929); за участието му в Испанската гражданска война (1937–1939); за дейността му като емигрант в Москва (1940–1945).

НЕНКОВ, ДИМИТЪР

Сп – 1339 Б, 4 л., б. д., маш.

За участието му в дейността на РМС в Бургас (1943–1944).

НЕНКОВ, СТЕФАН

Сп – 3118 Б, 3 л., 1980 г., рък.

За провеждане на публично събрание с Марко Темнялов в с. Голям извор от името на Трудовия блок (1931). *Писмо* – 1 л.

НЕНОВ, ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ (1914–1983)

Роден в с. Недан, Великотърновско. Член на БКП от 1934 г. Политзатворник (1933–1937).

Сп – 1340 Б, 13 л., 1968 г., маш.

За живота на политзатворниците в Софийския централен затвор (1933–1934).

НЕНОВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР НЕНОВ ГАНЧЕВ) (1897–)

Роден в с. Гагово, Търговишко. Член на БКП от 1920 г. Военнопленник (1918–1919) през I Световна война. Като студент в Грац, Австрия е технически сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП (1925–1927). Касиер-деловодител на ЦК на БКП (1927–1928). Политзатворник (1929–1936; 1942–1943). Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи като секретар на ОК на БКП и председател на ОНС – Попово.

Сп – 2770 Б, 47 л., 1977 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в I Световна война и живота му в пленнически лагер; за организацията на БКП в с. Гагово; за партийната група в Грац (1924–1927); за дейността му като технически сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП (1925–1927); за работата му като касиер-деловодител на ЦК на БКП в София (1927–1928); за живота му в затвора (1929–1936); за партийната му дейност в Попово (1939–1942); за участието му в Горноджумайския партизански отряд (1943–1944). *Биогр. справка* – 3 л.

НЕНОВ, НИКОЛА

Сп – 1341 Б, 1 л., 1959 г., маш.

За създаването на нелегална младежка организация в Пазарджик след 1923 г.; за участието му в дейността на БОНСС в Медицинския факултет в София (1926–1928); за дейността на студентската анархистическа организация в София.

НЕНОВ, ПЕТЪР КОЛЕВ (1915–)

Роден в с. Каменово, Разградско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1937 г. Политзатворник (1934–1937; 1942–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП – Тутракан, Кубрат и Русе; председател на ОС на БПС – Разград; председател на ОК на БПФК – Разград.

Сп – 944 Б, 12 л., 1968 г., маш.

За дейността на партийната и на комсомолската организации в с. Каменово (1923–1944); за престоя му в затвора и за живота на политзатворниците (1934–1937; 1942–1944).

НЕНЧЕВ, ЙОРДАН В.

Сп – 1342 Б, 10 л., б. д., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Оряховска околия.

НЕСТОРОВ, НИКОЛАЙ ГЕОРГИЕВ (1901–1964)

Роден в Лясковец. Член на БКП от 1919 г. Емигрант в СССР (1921–1948). Служи в Червената армия (1921–1924); подполковник. Завършва Висш педагогически институт и Академията за обществени науки. Арестуван от НКВД и заточен в Далечния Изток (1938–1946). През 1948 г. се завръща в България; преподавател във ВПШ при ЦК на БКП.

Сп – 1343 Б, 2 л., 1963 г., маш.

За емигрирането му в Съветска Русия (1921) заедно с: Ганчо Москов Шабанаков, Христо Чобанов, Боню Маринов Иванов, Димитър Пенчев, Георги Йорданов Бонев, Симеон Филипов Славов („Капитан Рак“), Владимир Грънчаров, Колю Михов, Радослав Николов.

Сп – 1344 Б, 5 л., 1962 г., маш.

За живота му като политемигрант в Съветска Русия (1921–1924).

НЕСТОРОВ, СТАНЮ

Сп – 1345 Б, 2 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Красново, Пловдивско.

НЕСТОРОВА-ГЮЛЕМЕТОВА, ВЕРА ИЛИЕВА (1900–)

Родена в Кюстендил. Член на БКП от 1924 г. Следва медицина във Виена (1924–1929); участва в дейността на студентската партийна група. След завръщането си в България работи като лекар.

Сп – 1346 Б, 4 л., 1959 г., рък.

За дейността на студентската партийна група във Виена (1924–1929).

НЕЦОВ, КОСТА

Сп – 1347 Б, 2 л., б. д., рък.

За Транспортната стачка в Русе (1919–1920).

НЕШЕВ, ГЕОРГИ ИВАНОВ

Сп – 1348 Б, 4 л., 1968 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Вълко Радински (1934–1935).

НЕШЕВ, СИМЕОН

Сп – 1349 Б, 3 л., 1958 г., маш.

За среща с Димитър Благоев в София (1918).

НИКОЛОВ, АНАНИ (АНАНИ НИКОЛОВ АНГЕЛОВ) (1881–1968)

Роден в с. Дебели лак, Радомирско. Завършва Кюстендилското педагогическо училище (1900). Учител в селата Кондофрей, Егълница, Дебели лак, Радомирско. Член на УСДО (1905) и на БРСДП (т.с.) от 1909 г., по-късно – на БКП. Уволняван и арестуван за комунистическа дейност. След 9 септември 1944 г. избран за член на ОК на ОФ и БКП в Радомир. Народен представител във Великото народно събрание (1947–1949).

Сп – 1351 Б, 8 л., б. д., рък.

За влиянието на Октомврийската революция сред войниците на фронта през 1918 г.; за революционното движение в България (1918–1923). *Биогр. справка – 2 л.*

Сп – 1352 Б, 4 л., 1958 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Димитър Благоев.

Сп – 1353 Б, 3 л., 1958 г., маш.

За политическата дейност на Борис Хаджисотиров на фронта (1918).

Сп – 1354 Б, 96 л., 1959 г., рък.

За обществено-политическата и партийната му дейност.

Сп – 1355 Б, 10 л., 1958 г., маш.

За посещения на Георги Димитров в Кюстендил и Перник по синдикални въпроси (1906); за среща с Георги Димитров (1948).

Сп – 1356 Б, 3 л., 1958 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Георги Кирков.

ЧП – 2 Б, оп. 1:

– *а.е. 1, 47 л., б. д., рък.*

Автобиография.

– *а.е. 52, 4 л., 1965 г., рък.*

За обучението в първия четиригодишен випуск на Кюстендилската педагогическа гимназия и за учителите: Константин Свраков, Карел Махан, архимандрит Зинови Петров (1899–1900).

НИКОЛОВ, БОРИС АЛЕКСАНДРОВ

Сп – 1357 Б, 6 л., 1964 г., маш.

За политическата дейност на българското студентство в Братислава (1940–1942).

НИКОЛОВ, БОРИС

Сп – 2755 Б, 5 л., б. д. п., маш.

За младежкото гимнастическо дружество и просветното звено в Пловдив (1902); за изграждането на гимнастически групи към Комсомола (1919–1923); за участието на комсомолците във Военната организация на БКП в Пловдив (1922–1923).

НИКОЛОВ, БАРАДИН

Сп – 1358 Б, 6 л., 1959 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Брезнишко.

НИКОЛОВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР НИКОЛОВ ПЕТРОВ)

Сп – 1359 Б, 37 л., 1957 г., маш. и рък.

За кореспонденцията, контактите и срещите му с Георги Димитров.

НИКОЛОВ, ДИОНИС

Сп – 1360 Б, 7 л., 1968 г., маш.

За II конгрес на БСДП и за мястото на неговото заседание в Пловдив (1892).

Писма и други документи – 4 л.

НИКОЛОВ, ИВАН

Сп – 1350 Б, 4 л., 1957 г., рък.

За създаването и дейността на партизанския отряд „Васил Левски“ в Ивайловградско (1944); за връзки с гръцките партизани.

НИКОЛОВ, ИВАН (ИВАН НИКОЛОВ КРЪСТЕВ)

Сп – 1361 Б, 29 л., 1945 г., 1961 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Видински окръг; за дейността на БКП във Видински окръг (1923–1927).

Сп – 1362 Б, 58 л., 1957 г., рък. – 34 л.; препис (маш.) – 24 л.

За дейността на Видинската партийна организация (1923–1927). *Писмо* – 1 л.

НИКОЛОВ, ИВАН (ИВАН НИКОЛОВ ХАДЖИИВАНОВ) (1891–)

Сп – 1363 Б, 13 л., 1966 г., маш.

За запознаването му със социалистическите идеи във Видин и Пловдив; за заминаването му за Петербург да следва (1911); за политическата му дейност в Русия (1911–1917); за участието му в събитията през 1917 г. в Петербург и в Гражданската война в Русия; за обществената му дейност след завръщането в България (1921).

НИКОЛОВ, ЛАЗАР

Сп – 1364 Б, 10 л., 1957 г., рък. – 6 л.; препис (маш.) – 4 л.

За Транспортната стачка във Варна през декември 1906 – януари 1907 г.

НИКОЛОВ, МИНКО ИВАНОВ (1927–)

Роден в с. Горна Росица, Севлиево. Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА; преподавател във ВА „Г. С. Раковски“; полковник.

Сп – 1366 Б, 13 л., 1962 г., маш.

За Балванската битка на Габровско-Севлиево партизански отряд през март 1944 г.

НИКОЛОВ, МИШО (МИШО НИКОЛОВ МИШЕВ) И ДР.

Сп – 1367 Б, 8 л., б. д., маш.

За подготовката и провеждането на Септемврийското въстание 1923 г. в Белослатинско.

Автори: Цола Драгойчева, Фердинанд Митев, Димитър Осинин.

НИКОЛОВ, НАЙДЕН

Сп – 1368 Б, 9 л., 1948 г., маш.

За участието на съдебната власт в борбата против съпротивителното движение в България (1923–1944).

Забележка: Найденов е първият председател на Върховния касационен съд след 9 септември 1944 г.

НИКОЛОВ, НИКОЛА ВЕЛЧЕВ

Сп – 1365 Б, 35 л., 1952 г., маш.

За участието му в партийната дейност в Бургаски окръг (1919–1920); за подвеждането му под съдебна отговорност и оправдаването му. *Писмо* – 1 л.

НИКОЛОВ, ПЕТКО ([1919]–)

Роден в Твърдица. Член на РМС от 1936 г. Първият партизанин от Новоагорския край. След 9 септември 1944 г. служи в армията – генерал. Автор на мемоарните книги „Под връх Чумерна. Спомени“. С., НМ, 1983, 432 с. и „Стъпки по жаравата. Спомени“. С., ВИ, 1983, 208 с.

Сп – 3034 Б, 454 л., [1981 г.], маш.

Автобиографични бележки; за дейността на партийната и ремсовата група в с. Твърдица, Сливенско (1936–1941); за нелегалната дейност в Новозагорския партиен район (1941–1944); за дейността на партизанския отряд „Петко Енев“; за партизанската дейност в V ВОЗ; за дейността на партизанския отряд-бригада „Георги Димитров“ (1944).

НИКОЛОВ, ТРИФОН

Сп – 1369 Б, 17 л., 1945 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в района на с. Бутан, Врачанско.

НИКОЛОВА, АГЛАИЦА НЕДЯЛКОВА

Сп – 1370 Б, 6 л., 1970 г., рък.

За брат ѝ Иван Недялков Николов – Шаблин; справка за местоработата и трудовия стаж на Иван Недялков – Шаблин (1898–1920); автобиография на дъщеря му Лиляна Иванова Недялкова.

НИКОЛОВА, АДЕЛА ЙОСИФОВА (1879–1961)

Родена в гр. Секел Удвархай, Унгария (дн. гр. Одорхей, Румъния); баща – французин, майка – унгарка. Баща ѝ е участник в компанията на барон Хирш, строяща жп линии у нас. Омъжва се за българин. След 9 юни 1923 г. оказва съдействие на дейци от левицата на БЗНС. Укрива и лекува Марко Фридман, за което получава смъртна присъда (1925); заменена със затвор (1925–1934). През 1935 г. емигрира в СССР. След 9 септември 1944 г. се завръща в България.

Сп – 1371 Б, 139 л., 1951 г., рък. – 91 л.; препис (маш.) – 28 л.

За априлските събития 1925 г.; за укриването на Марко Фридман; за престоя ѝ в затвора (1925–1932). *Бележки* – 20 л.

НИКОЛОВА, МАГДА Г. И ГЕОРГИ НИКОЛОВ

Сп – 1372 Б, 8 л., 1945 г., рък. – 6 л.; препис (маш.) – 2 л.

За създаването и дейността на Шуменския партизански отряд „Август Попов“ (1943–1944) от IX ВОЗ, действащ в Шуменска, Преславска и Новопазарска околии.

НИКОЛЧЕВ, БОЙКО ТОДОРОВ (1912–)

Роден в с. Гаврил Геново, Монтанско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1933 г. Нелегален (1942) и партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е офицер в БНА (1944–1952); партиен работник във Врачански и Монтански окръзи. Член на ЦКРК на БКП (1966–1976).

Сп – 1373 Б, 3 л., 1954 г., маш.

За дейността на партизанския отряд „Христо Михайлов“ (1944).

Сп – 1374 Б, 2 л., 1945 г., рък.

За полицейска блокада в Берковска околия през юни 1944 г. и за загинали партизани и ятаци.

НИНОВ, ХРИСТО ДАКОВ (1911–1981)

Роден в Правец, Ботевградско. Член на БКП от 1944 г. Член на бойна група (1943). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. е председател на Селкоопа и председател на ОНС в Правец.

Сп – 2611 Б, 15 л., 1979 г., маш.

За среща с Тодор Живков в София, в хотел „Славянска беседа“ – щаб на I оперативна зона в първите дни след 9 септември 1944 г.; за работата на Тодор Живков като ръководител на Народната милиция; за дейността на Тодор Живков по време на масовизацията на ТКЗС в Правец; за дейността на Тодор Живков като професионален революционер. *Биогр. справка* – 1 л.

НИЧЕВ, МИХАИЛ

Сп – 1375 Б, 1 л., б. д., маш.

За дейността на Ана Маймункова в Хасковската социалдемократическа организация (1897–1900).

НИЧЕВА, МАРИЯ ТОМОВА

Сп – 2995 Б, 5 л., 1986 г., рък.

За впечатленията ѝ от срещите с Трайчо Костов (1930–1942).

НОВАНСКА-РОГАЧЕВА, АНКА ИВАНОВА

Сп – 1376 Б, 6 л., 1961 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. и априлските събития 1925 г. в Ихтиман; за участието на семейството ѝ (баща и братя) в дейността на БКП (1919–1944).

НОВИК, РОЗАЛИЯ ЯКОВЛЕВНА (1911–)

Сп – 2488 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За грижите и отношението на Георги Димитров към работещите в ИККИ (1940–1942).

НОКОВ, СТОЯН СТЕФАНОВ (1872–1959)

Роден в Котел. Един от пионерите на българското социалистическо движение. Следва естествена история в Женева (1889–1894). Един от основателите на женевската група на българските студенти-социалдемократи и неин секретар (1892). Запознава се и кореспондира с Фридрих Енгелс, установява близки връзки с Георгий В. Плеханов. Член-учредител е на БСДС. Сътрудничи във в. „Другар“. След завръщането си в България основава социалдемократическа организация в родния си град. След разцеплението Стоян Нокков остава в БРСДП (ш.с.). През 1920 г. е в левицата, която се влива в БКП. В продължение на 40 г. е учител по естествена история в Котел.

Сп – 1377 Б, 5 л., 1956 г., маш.

За идеологическите възгледи на Кръстю Раковски, Георгий Плеханов, Георги Бакалов.

Сп – 1378 Б, 37 л., 1950 г., маш.

За обществено-политическата му дейност в Женева (1889–1894); за дейността на българската студентска социалистическа група в Женева; за връзките и контактите му с Георгий Валентинович Плеханов, Вера Засулич и други европейски социалисти; за познанството му с Фридрих Енгелс; за връщането му в България (1894) и участието му в социалистическото движение. *Писма* – 4 л.

Фонд 186 Б, оп. 1:

– а.е. 48, 34 л., б. д., рък. – 26 л.; *препис (маш.)* – 8 л.

За студентските години на Георги Бакалов; за дейността на българската социалдемократическа група в Женева.

– а.е. 60, 13 л., б. д., рък.

Спомен от свещеник Иван Николов (записан от Стоян Ноков) за пребиваването на Васил Левски в Котел.

– а.е. 212, 172 л., 19950 г., лък.

За наченките на социалистическото движение сред учениците в края на 19 век; за сформирването на „Група на българските студенти социалисти“ в Женева; за съвместната му дейност с Кръстю Раковски, Слави Балабанов, Георги Бакалов и др.; за контактите му с Георгий Плеханов, Вера Засулич, Павел Акселрод, Жул Гед, Вилхелм Либкнехт и др.; за запознанството и кореспонденцията му с Фридрих Енгелс.

НОНЧЕВ, ПАВЕЛ (ПАВЕЛ НОНЧЕВ ЧЕРНЕВ) (1876–1950)

Фонд 157 Б, оп. 1, а.е. 5, 3 л., б. д. п., маш.

За доклад на Вл. И. Ленин пред групата на РСДП в Женева (1910).

НОРДЕН, АЛБЕРТ И ДР.

Норден, Алберт (1904–) – роден в Мисловице, Горна Силезия, Полша. Член на Германската КП от 1920 г. Политемигрант в СССР (1933–1945); сътрудник на ИККИ. През 1945 г. се завръща в Източна Германия (ГДР); секретар и член на ПБ на ЦК на ГЕСП; професор (1953) в Берлинския университет.

Сп – 1379 Б, 42 л., 1962 г., маш.

Спомени за Георги Димитров от негови съратници, разказани в правителствения дом за гости на ГДР (1962).

Автори: Рихард Гиптнер, Вили Хюнеке, Фриц Глобиг, Валтер Шерф, Франц Далем, Лиди Килиан.

Забележка: За Рихард Гиптнер, Франц Далем и Лиди Килиан има биографични справки на съответните места в Пътеводителя.

НОРОВКОВ, НИКОЛАЙ ЛЕОНИДОВИЧ

Сп – 2486 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За дейността на Георги Димитров като ръководител на отдел „Международна информация“ към ЦК на ВКП (б) и за работата на автора като негов сътрудник (1943–1944).

НОТЕВ, СТЕФАН

Сп – 1380 Б, 1 л., б. д., маш.

За дейността на Иван Недялков – Шаблин.

НОТЕВА, АТИНА АТАНАСОВА (1923–)

Родена в с. Карпешина (Атрапос), Леринско (Гърция). Член на ЕПОН (1942) и на АФЖ (1943). През 1949 г. емигрира в Югославия (1949–1955) и Унгария (1955–1957), а от 1957 г. живее в България.

Сп – 2846 Б, 32 л., 1980 г., рък. – 20 л.; препис (маш.) – 12 л.

Автобиографични бележки; за положението на българското население в с. Карпешина; за встъпването ѝ в ЕПОН (1942); за работата ѝ като ятак; за арестите и пребиваването ѝ в различни затвори; за интернирането ѝ на остров Агиос Стратос; сведения за 20 убити партизани от с. Карпешина.

НОЧЕВА, МУДА ГЕОРГИЕВА (1883–)

Родена в с. Кръстевич, Пловдивско. Участничка в Септемврийското въстание 1923 г. Ятак и помагач на четници (1924–1925) и на партизани (1941–1944).

Сп – 2796 Б, 7 л., 1973 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Кръстевич; за дейността ѝ като ятак на четата на Йордан Кискинов и за яташката мрежа в селото; за срещата ѝ с Цола Драгойчева в Пловдив; за инквизициите над арестуваните ятаци (1924–1925).

НУЦОВ, СВЕТЛОЗАР ВАСИЛЕВ

Сп – 2318 Б, 37 л., 1969 г., маш.

За бойните действия на 19-ти пехотен полк в Югославия и Албания по време на I фаза на Отечествената война (1 октомври – 24 декември 1944 г.).

Забележка: Това е личен дневник на взводен командир, писан на стенография. Дешифриран през 1969 г. Оригиналот е предаден в бившия Окръжен партийен архив – Разград.

НЬОРЛУНД, ИБ

Сп – 2450 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За срещи с Георги Димитров в Москва (1939); за разговори по проблемите пред датските комунисти.

НЯГОЛОВ, НЯГОЛ ХРИСТОВ (1911–)

Роден в с. Краново, Силистренско. Член на Румънския КМС – член на ОК в Силистра (1931–1932). Член на ДРО от 1930 г. и на Румънската КП от 1932 г. Политзатворник в румънски затвор (1932–1933). Участник в нелегалната дейност на БКП (1941–1944).

Сп – 3105 Б, 80 л., 1985 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на „Българското културно общество“ в Силистра (1918–1940); за участието му в дейността на Комсомола; за участието му в дейността на ДРО; за укриването на Петре Борила (Йордан Русев) – деец на Румънската КП (1929); за участието му в нелегалната дейност на БКП (1941–1944); за работата му в Силистра след 9 септември 1944 г.; за участието му в обществено-политическата дейност. *Приложение: сведения и справки за политическата и нелегалната дейност на Нягол Христов Няголов до 9 септември 1944 г. – 27 л.*

НЯКШЕЛОВ, ЙОН М.

Сп – 1381 Б, 6 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Крушовене, Плевенско.

О

ОБЕРМАНС, ФРАНЦ (1909–)

Деец на Германската КП: член от 1932 г.; участва в съпротивителното движение в Германия. Интербригадист в Испания (1936–1939). През 1945 г. се завръща в Германия; заема отговорни обществени длъжности в ГДР.

Сп – 1382 Б, 9 л., 1966 г., маш.

За среща с Георги Димитров в затвора в Лайпциг (1933). *Биогр. справка* – 1 л. *Нем. ез.* – 3 л. *Писма* – 2 л. *Превод* – 4 л.

ОБРАЗОПИСОВ, Б.

Сп – 1383 Б, 2 л., б. д., рък.

За Георги Кирков като студент във Виена (1893–1894).

ОБРЕТЕНОВ, НИКОЛА ВЪЛЧЕВ (1893–)

Роден във Велико Търново. Член на БРСДП (т.с.) от 1913 г. Един от ръководителите на младежкото работническо спортно дружество „Спартак“ в кв. Лозенец – София (1918–1924). Член на ръководството на Българския колоездачен съюз (1925–1943). Дава големи суми за нуждите на БКП (1941–1944). След 9 септември 1944 г. – председател на Колоездачния съюз.

Сп – 1384 Б, 8 л., 1968 г., маш.

За запознаването му със социализма в Търговската гимназия в Свищов (1908–1911); за участието му в дейността на Софийската организация на БРСДП (т.с.) (1913–1918); за участието му в дейността на Лозенската партийна секция на БКП (т.с.) и в младежкото движение в София (1918–1923).

ОБРЕТЕНОВ, ОБРЕТЕН КРЪСТЕВ (1921)

Роден в с. Джулоница, Горнооряховско. Член на РМС от 1939 г. Следва медицина във Виена (1940–1945); участва в нелегална антифашистка дейност; арестуван от Гестапо (1945). След завръщането си в България е медицински офицер в БНА (1951–1983); защитава докторска дисертация (1959); старши научен сътрудник II степен (1978).

Сп – 3004 Б, 9 л., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки; за сформирването и дейността на нелегалния „Комитет на ОФ на българите във Виена“ (1944–1945).

ОГНЯНОВ, ГЕОРГИ ДИМИТРОВ (МИТЕВ) (1898–1972)

Роден в с. Цегриловици, Трънско. През 1915 г. семейството му се премества в с. Дорково, Пазарджишко. Член на БКП от 1919 г. През 1923 г. емигрира в Съветска Русия. През 1924 г. се завръща нелегално в България. Член на Областното ръководство на Военната организация на БКП в Пловдив. През 1925 г. арестуван. Осъден на 10 г. затвор.

Сп – 1385 Б, 1046 л., 1968 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в I Световна война; за дейността на партийната група на БКП (т.с.) в с. Дорково (1919–1923); за емигрирането му в Съветска Русия и нелегалното му връщане в България (1924); за работата му в Пловдивското областно ръководство на Военната организация на БКП (т.с.); за състава и дейността на Военната организация в Пловдивска област; за агент-провокатора Никола Кузинчев; за следствието и съдебния процес (1925); за подсъдимите и техните показания; за престоя му в затвора.

ОЛСОН, КНУТ

Сп – 2465 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За срещи с Георги Димитров (1939–1944) по проблеми на шведското работническо движение.

ОНДРЕЙ, С.

Сп – 1386 Б, 11 л., 1960 г., 1963 г., маш.

За учението и политическата дейност на Димитър Цонев Абаджиев като студент в Прага (1921–1927). *Чеш. ез.* – 2 л. *Писма* и други документи – 4 л. *Превод* – 5 л.

Д'ОНОФРИО, ЕДОАРДО (1901–)

Сп – 1387 Б, 47 л., 1965 г., маш.

За срещи и съвместна дейност с Георги Димитров в Москва (1935–1944). *Ит. ез.* – 12 л. *Биогр. данни* – 2 л. *Превод* – 28 л.

Благодарствено писмо до Тодор Живков по случай награждаването му с медал „Георги Димитров“ (1973). *Писмо* – 1 л. *Ит. ез.* – 2 л. *Превод* – 2 л.

Сп – 2363 Б, 28 л., 1972 г., маш.

„Георги Димитров в Италия“ (за лични впечатления от дейността и поведението на Георги Димитров). *Ит. ез.* – 13 л. *Превод* – 14 л. *Писмо* – 1 л.

ОРЕХВО, НИКОЛАЙ СЕМЬОНОВИЧ (1902–)

Роден в с. Боруны, Ошмянски район, Белорусия. Член на КПСС от 1920 г. Секретар на Губернския комитет в Новгород и на ЦК на ВЛКСМ в Белорусия (1921–1924). На нелегална партийна работа в Западна Белорусия (1925–1939); член на ЦК на КП на Западна Белорусия, като съставна част на Полската КП. Делегат на VII конгрес на Коминтерна и на IV конгрес на КИМ. Офицер в Съветската армия (1944–1956). Научен сътрудник в Института по история на партията при ЦК на Белоруската КП (1956–1966).

Сп – 1388 Б, 16 л., 1966 г., маш.

За участието на Георги Димитров на конференцията на нелегални комунисти от Западна Белорусия в Москва (1926). *Рус. ез.* – 7 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Писма* – 2 л. *Превод* – 6 л.

ОРМАНОВ, БРАНИМИР ИВАНОВ (1914–1985)

Роден в Омуртаг. Член на КПСС от 1941 г., на БКП – от 1947 г. През 1923 г. емигрира със семейството си в СССР; завършва Висшето военно-морско училище и служи като офицер в Съветския ВМФ. През 1947 г. се завръща в България и служи във ВМФ; вицеадмирал.

Сп – 2497 Б, 8 л., 1982 г., маш.

За отношението на баща му Иван Орманов към семейството, възпитанието на децата и за смъртта му.

ОРМАНОВ, ПЛАМЕН ИВАНОВ (1908–[1986])

Роден в Шумен. Син на Иван Петров Орманов. От 1925 г. живее със семейството си в СССР; завършва Висшето техническо училище „Н. Бауман“ в Москва; получава съветско гражданство и остава в СССР.

Сп – 2498 Б, 33 л., 1982 г., маш.

За семейството и баща му Иван Орманов: за порядките в семейството, за участието му в I Световна война и Войнишкото въстание 1918 г.; за политическата и

учителската му дейност в с. Стражица, Горнооряховска околия; за дейността му през периода 1910–1919 г.

Забележка: Споменът е написан на руски език и преведен на български от брат му Бранимир Иванов Орманов.

ОСИКОВСКА, ВЕНЕТА ЦВЕТАНОВА

Сп – 1389 Б, 1 л., б. д. п., маш.

За дейността на ремсовата организация в Плевенската гимназия и на Въздържа-телното дружество в Плевен (1936–1942).

ОСТРОВСКИ, НИКОЛАЙ Н. (1921-2001)

Роден в с. Остров, Белослатинско. Завършва лесоинженерство в СУ. Дългогодишен служи-тел в Министерството на горите.

Сп – 2553 Б, 8 л., [1983 г.], маш.

За посещенията на Георги Димитров в училището за земеделски машини (Бузе-ма) в София и за срещата му с директора на училището Димитър Илиев (1946).

ОЦЕДАРСКИ, МАРИН ЦАНОВ (1916–)

Роден в Правец, Ботевградско. Член на БКП от 1944 г. Един от основателите на ТКЗС в родното си село (1956) и член на УС; дългогодишен партиен секретар; председател на ОбК на ОФ; партиен пропагандист.

Сп – 2612 Б, 4 л., 1979 г., рък. и маш.

За квартирата, в която е живял Тодор Живков в София на ул. „Петрохан“ 21, кв. Подуене и където са се срещали; за Георги Живков и Цветана Живкова, с които е учил заедно; за ученическата стачка в Ботевградската гимназия. *Биогр. справка* (1983) – 1 л.

ОЦЕТОВ, ТРАЙКО

Сп – 1391 Б, 1 л., 1946 г., маш.

За полицейската блокада на с. Рила, Дупнишко през февруари 1944 г.; за парти-занската акция в м. „Жабокрек“ близо до с. Рила през август 1944 г.

П

ПАВЛАК-ФИНДЕРОВА, ГЕРТРУДА (1905–)

Родена в гр. Белско Бяла, Силезия, Полша. Член на Полската КП от 1924 г. Секретар на РК и ОК на ПКП. Организатор на прехвърлянето на полски доброволци за Испания. Полите-мигрант в СССР – сътрудник на ИККИ. След войната е секретар на районни и градски коми-тети на ПОРП в Силезия, Полша.

Сп – 1392 Б, 7 л., 1967 г., маш.

За работата ѝ в Коминтерна; за впечатления от дейността на Георги Димитров и отношението му към работещите в Коминтерна. *Пол. ез. – 3 л. Биогр. данни – 1 л. Превод – 3 л.*

ПАВЛОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ ПАВЛОВ ГЕОРГИЕВ) (1921–1989)**Сп – 2640 Б, 22 л., 1979 г., маш.**За контактите и съвместната работа с Тодор Живков преди и след 9 септември 1944 г. *Биогр. справка* – 1 л.**ПАВЛОВ, ДИМИТЪР АТАНАСОВ (1903–)**

Роден във Вършец. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1925 г. Сътрудник на ЦК на БКП (1931–1934). Интербригадист в Испания (1936–1939). Участник във френската съпротива (1940–1944).

Сп – 2673 Б, 21 л., 1984 г., маш.

За комсомолската и партийната му дейност във Фердинанд (Монтана), Враца и София (1922–1936); за работата му като сътрудник на ЦК на БКП; за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за концлагерите във Франция; за включването му във френското съпротивително движение в Марсилия.

ПАВЛОВ, НИКОЛА (НИКОЛА ПАВЛОВ КОЛЕВ) (1906–1980)

Роден в с. Угърчин, Ловешко. Член на БКП от 1928 г. Политзатворник (1932–1937; 1941–1944). Деловодител на ЦК на БКП (1938–1941). Член на ЦК и секретар на ЦК на БКП (1947–1948). Началник на кабинета на министър-председателя (1948–1949). По т. нар. Трайчостовски процеси осъден на доживотен затвор (1949), освободен 1956 г. Автор на мемоарната книга „Деловодителят на ЦК. Спомени“. С., Партиздат, 1988, 384 с.

Сп – 1393 Б, 7 л., 1970 г., маш.

За съдебния процес по делото на ЦК на БКП (1942); за поведението на Антон Иванов в затвора и пред съда.

ЧП – 181 Б, оп. 1:**– а.е. 21, 154 л., 1953 г., маш.**

Изложение до ЦК на БКП за дейността му до 1949 г., за арестуването, следствието и осъждането му (1949).

Фонд 301 Б, необработен:**– 18 л., 1958–1961 г., маш. и рък.**

Автобиография.

– 9 л., 1974 г., маш.

За работата му като сътрудник на Георги Димитров (1945–1948).

– 7 л., 1979 г., маш.

За последните дни от живота на Никола Вапцаров.

– 760 л., б. д., маш.

Автобиографични бележки.

– 445 л., б. д., маш.

„Деловодителят на ЦК“ – спомени.

ПАВЛОВ, СИМЕОН**Сп – 1394 Б, 4 л., б. д. п., маш.**

За дейността на Плевенската партийна организация (1919–1923).

ПАВЛОВ, ТОДОР ДИМИТРОВ (1890–1977)

Роден в гр. Щип. Член на БКП от 1919 г. Емигрант в СССР (1932–1936). Регент (1944–1946). Председател на БАН (1947–1962). Кандидат-член (1954–1957) и член (1957–1977) на ЦК на БКП. Член на ПБ на ЦК на БКП (1966–1976). Автор на мемоарните книги „Лъчи в преизподнята“. С., НМ, 1971, 234 с.; „Смях. 1928–1976. Спомени“. Варна, Г. Бакалов, 1977, 84 с.

Сп – 2543 Б, 14 л., 1969 г., маш.

За отношението на Георги Димитров към науката, научната политика и научните кадри; за ролята му при издигането на Тодор Павлов за председател на БАН.

ПАВЛОВ, ТОДОР ДИМИТРОВ И ДР.

Сп – 1396 Б, 17 л., 1948 г., маш.

Протокол от заседание на Комисията по история на БКП с изказвания на стари партийни дейци за уточняване на партийно-исторически събития през периода 1923–1926 г.; за дейността на Военната организация на БКП.

Автори: Иван Пашов, Петър Георгиев, Антон Недялков, Боян Българанов, Димитър Илиев.

ПАВЛОВ, ТОДОР

Сп – 1395 Б, 8 л., б. д., маш.

За дейността на ремсовата организация в с. Стубел, Фердинандско (1942–1944).

ПАВЛОВА, ВЕРА ТОДОРОВА (1912)

Родена в Габрово. Член на ВЛКСМ от 1928 г., на КПСС – от 1941 г. Емигрант в СССР (1926–1956). Завършва Московския медицински институт (1941). Доброволец-лекар в Съветската армия (1941–1945). Изпратена със специално задание при партизаните в немския тил (1943–1944). През 1956 г. се завръща в България; преподавател по история на медицината; доцент (1960); професор (1966).

Сп – 2797 Б, 5 л., 1983 г., маш.

За живота и дейността на Георги Ликин (Дед) като политемигрант в СССР (1925–1941); за отношението на Кискинов, Ципорков, Кратунчев, Табаков и други към него.

Сп – 3010 Б, 42 л., 1986 г., маш.

За задачите и дейността на Отделната мотострелкова бригада с особено назначение при IV управление на Комисариата на ДС на СССР (1941–1945); за участието на български политемигранти в бригадата; за подготовката на групи от български политемигранти за нелегално прехвърляне в България (1941–1944).

ПАВЛОВА, КАТЯ (ЕКАТЕРИНА МИХАЙЛОВА ЙОРДАНОВА)

Сп – 1397 Б, 2 л., 1950 г., рък.

За нелегалната дейност на Димитър Константинов в София.

ПАВЛОВА, МАРИЯ К.

Сп – 1398 Б, 7 л., 1966 г., маш.

Биографични бележки за сина ѝ Любомир Кочев Павлов: за младежките му години в гр. Горни Милановац, Югославия; за участието му в югославския Колубарски партизански отряд на II пролетарска бригада (1941–1943).

ПАВЛОВА, ПАРАСКЕВА (ПЪША) НИКОЛОВА (1907–1984)

Родена в с. Брест, Плевенско. Член на БКП от 1932 г. Секретар на II РК на БКП – София (1934–1936). Член на ОК на Помощната организация в София (1936–1938). Сътрудник в деловодството на ЦК на БКП (1938–1942). Арестувана и осъдена на 15 г. затвор (1942). Избягва от затвора и прекарва 2 г. болна в нелегалност (1942–1944). След 9 септември 1944 г. боледува няколко години. Работи в ЦК на БКП и в СГНС (до 1958 г.). Автор на мемоарната книга „Явки и пароли. Спомени (1931–1944)“. С., Партиздат, 1976, 224 с.

Сп – 2506 Б, 3 л., 1982 г., 1983 г., маш.

За устройството на деловодството на ЦК на БКП (1937–1942). Автобиография (1983) – 2 л.

Фонд 301 Б, необработен:

– 6 л., 1976 г., маш.

За работата ѝ по експедицията на в. „Работническо дело“ (1940–1941); за ареста и бягството ѝ от затвора (1942).

– 362 л., б. д., маш.

„По пътя на партията“ – автобиографични бележки.

ПАВЛОВА, СВЕТЛА ДИМИТРОВА (1896–1976)

Родена в Скопие. Член на БКП от 1918 г. Учителка. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1399 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За дейността ѝ в Софийската партийна организация (1923–1934); за участието ѝ в синдикалната дейност.

ПАГЛИНА, БЕРТА

Сп – 2471 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За работата ѝ като лична стенографка на Георги Димитров в Коминтерна (*интервю*).

ПАКОВ, ХРИСТО ГЕОРГИЕВ (1895–1983)

Роден в Плевен. Член на БКП от 1918 г. Емигрант в СССР (1920–1948). Завършва първата Московска авиационна школа. Командиран в Китай (1923–1927) в помощ на национално-освободителното движение. Един от основателите на съветското безмоторно летене. Участва в организирането на санитарната авиация на РСФСР и в организирането на летища в СССР и Китай. Командир на полярната авиация. През 1948 г. се завръща в България; участва в създаването на Българските военно-въздушни сили (ВВС).

Сп – 1400 Б, 5 л., [1965 г.], маш.

За лични впечатления от срещи на Вл. И. Ленин с хората в Москва (1922–1923). *Автобиография* (1965) – 1 л.

ПАЛАЗОВ, ВЪЛЧО ГЕОРГИЕВ (1913–)

Роден в с. Ходжилар, Гърция. Член на РМС от 1930 г., на БКП – от 1935 г. Делегат на Витошката конференция на РП (1936). Събира средства и помощи за политзатворници. След 9 септември 1944 г. работи в ГК и ОК на БКП – Кърджали; председател на ОКРК при ОК на БКП – Кърджали (1959–1974).

Сп – 1401 Б, 152 л., б. д. п., маш.

За дейността на РМС и БКП в Кърджалийски окръг (1929–1944); за връзките на РК на БКП в Кърджали с ОК в Хасково; за партизанския отряд „Асен Златаров“ (1943–1944).

ПАЛАЗОВ, СТЕФАН ПЕЕВ (1897–)

Роден във Варна. Член на БКП от 1919 г. Емигрант в СССР от 1923 г.; завършва Авиационно училище; летец. Интербригадист в Испания (1936–1939).

Сп – 1402 Б, 5 л., б. д., маш.

За контактите му с Антон Иванов във Варна и Москва; за участието му в нелегал-

ния партийен канал Варна-Одеса (1919–1923) под ръководството на Антон Иванов и Григор Чочов; за участието му като летец в Испанската гражданска война (1936–1939) и за срещите с Антон Иванов в Испания.

ПАЛАМАРОВА, ДИМИ (ДИМИТРИНА) ВАСИЛЕВА (1917–1993)

Родена в Русе. Член на РМС от 1939 г., на БКП – от 1940 г. Секретар на РК на РМС в Лозенец (1941–1943); член на ОК на РМС – София (1942–1943). Следствена в затвора (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на РМС и БКП в София (1944–1948), в ГК – София и в ЦК на БКП. Член на Ревизионната комисия на БКП (1958–1962). Автор на мемоарната книга „Спомени за моята приятелка (Лиляна Димитрова)“. С., НМ, 1989, 95 с.

Сп – 1403 Б, 32 л., б. д., рък. – 25 л.; препис (маш.) – 7 л.

За дейността на Софийската ремсова организация (1941–1944).

Сп – 3002 Б, 13 л., 1985 г., маш.

За дейността на РМС в Софийски окръг (1941–1944): за структурата на организацията; за задачите на РМС в Софийски окръг; за формите на работа на Софийската окръжна организация на РМС.

ПАЛИЙСКИ, ИВАН АТАНАСОВ (1912–1981)

Роден в с. Ръжево Конаре, Пловдивско. Член на БКП от 1931 г. Секретар на РК на БКП (1936–1944). Кооперативен служител и директор на Популярна банка (1931–1944). След 9 септември 1944 г. е подпредседател на БНБ (1947–1953), председател на ДСК, заместник-министър на финансите.

Сп – 1405 Б, 78 л., 1976 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на РМС и БКП в Пловдив (1929–1934); за участието му в кооперативното движение; за работата му в Популярната банка – Панчарево (1936–1944); за дейността му като секретар на Панчаревския РК на БКП (1936–1944); за дейността на Съюза на популярните банки преди и след 9 септември 1944 г.

ПАЛИКАРСКИ, ГРИГОР АНГЕЛОВ (1889–)

Роден в [Кюстендил]. Дългогодишен печатарски работник в Кюстендил и София (от 1910 г.). Член на БРСДП (т.с.). Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1404 Б, 7 л., 1962 г., маш.

За живота и дейността на Станке Димитров – Марек в Кюстендил и София (1903–1924).

ПАМУКОВА-ПЕТРОВА, МАРГАРИТА НИКОЛОВА (1918–)

Родена в с. Бръшляница, Плевенско. Член на РМС от 1933 г., на БКП – от 1940 г. Политзатворничка (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на БКП – Плевен (1945–1948); в ЦК на БКП (1950–1973).

Сп – 2550 Б, 9 л., 1983 г., маш.

За работата ѝ в отдел „Деловодство“ на ЦК на БКП (1950–1959). *Автобиография* (1959) – 4 л.

ПАНАЙОТОВ, ВАСИЛ ЙОРДАНОВ (1907–1981)

Роден в Омуртаг. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1929 г. Секретар на ОК на БКП – Сандански (1930–1934). Политзатворник (1934–1940). След 9 септември 1944 г. е секретар на ГК на БКП – Омуртаг (1948–1951); служител в Енергийно управление – София.

Сп – 2411 Б, 6 л., б. д., маш. (ксерокопие)

За партийно-политическата дейност на Борис Тасков.

ЧП – 136 Б, необработено:

– 17 л., 1959 г., маш.

Автобиографични бележки.

ПАНАЙОТОВ, ПЕТЪР ТОДОРОВ (1906–)

Роден в с. Крушето, Великотърновско. Член на БКП от 1932 г. Политзатворник (1936–1939). Секретар на ОК на БКП – Горна Оряховица (1939–1944). Партизанин (1943–1944); заместник-политкомисар на VIII ВОЗ. След 9 септември 1944 г. е секретар на ОблК на БКП – Плевен; секретар на ОК на БКП – Горна Оряховица; заместник-завеждащ на отделите „Административен“ и „Народни съвети и масови организации“ на ЦК на БКП; член на Бюрото на ЦС на БПС. Член на ЦРК (1948–1954; 1962–1966) и на ЦКРК (1966–1989) на БКП. Автор на мемоарната книга „Години на проверка. Спомени (1927–1944)“. С., Партиздат, 1984, 344 с.

Сп – 1406 Б, 34 л., б. д. п., маш.

За дейността на ОК на БКП в Горна Оряховица; за въоръжената борба в Горнооряховския партиен окръг (1941–1944).

ПАНАЙОТОВА, Б.

Сп – 1407 Б, 2 л., б. д., рък.

За престрелката на Аврам Стоянов с полицията в Сливен (1942).

ПАНДОВ, ДИМИТЪР МИХАЙЛОВ (1888–1962)

Роден в Пещера. Завършил гимназия в Пловдив (1908) и право в София (1912). Активен участник в дейността на Софийската организация на БРСДП (т.с.), по-късно – на БКП (т.с.). Адвокат и журналист.

Сп – 1408 Б, 9 л., 1961 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Георги Кирков в София (1909–1918); за среща на Димитър Пандов с Карл Кауцки в Берлин по поръка на Георги Кирков (1917).

Сп – 1409 Б, 149 л., 1959 г., маш.

За дейността на социалдемократическата студентска група в СУ (1908–1912); за първата партийна потребителна комуна (1914–1915); за процеса срещу пернишки-те рудничари (1919); за I конгрес на БКП (т.с.) (1919); за железничарската стачка (1919–1920); за дейността на Централната и на Лозенската партийни секции в София (1919–1923); за арестите в Дупница и убийството на Георги Муструков (1920); за дейността на ПГ на БКП в 18 и 19 Обикновено народно събрание; за охраната на партийните клубове (1921–1923); за дейците около в. „Народна армия“; за участието му с материали във в. „Народна армия“, в. „Работническо дело“ и сп. „Ново време“; за преврата на 9 юни 1923 г. и събитията през септември 1923 г.; за атентата в църквата „Св. Неделя“ (1925); спомени за: Димитър Благоев, Георги Кирков, Георги Димитров, Васил Коларов, Станке Димитров, Христо Кабакчиев, Васил Мулетаров.

ПАНЕВ, МИХАИЛ ДЕНКОВ (1924–)

Роден в с. Бегово, Карловско. Член на РМС от 1942 г. Партизанин (1943–1944).

Сп – 1410 Б, 27 л., 1957 г., маш.

За участието му в нелегалната дейност в с. Бегово и преминаването му към парти-

заните (1943); за дейността на II Средногорска партизанска бригада „Васил Левски“ от Пловдивската ВОЗ (1944).

ПАНКОВ, МИХАИЛ НЕДЕВ

Сп – 1411 Б, 3 л., 1964 г., рък.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с.

ПАНОВ, АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ (1895–)

Роден във Видин. Член на БКП от 1919 г. Участва като офицер на фронта през I Световна война. Военнопленник в Русия (1917–1918). Член на ОК на БКП във Видин. След 1926 г. – адвокат в София. Участва в организирането и дейността на МЮС – българска секция. Като адвокат е защитник на редица дела по ЗЗД (1927–1944).

Сп – 1412 Б, 4 л., 1963 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Видин (защо не въстана Видин?).

Сп – 1413 Б, 6 л., 1965 г., маш.

За атентата в София на 16 април 1925 г.; за ареста и престоя му в Кръстатите казарми в София.

Сп – 1414 Б, 16 л., 1957 г., маш.

За живота и дейността на българските военнопленници в Русия (1917). *Автобиография* – 7 л.

Сп – 1415 Б, 1 л., 1951 г., маш.

За провеждането на Витошката конференция на БКП през май 1924 г.

Сп – 1418 Б, 4 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Видин (отговор на въпроси за подготовката и провеждането на въстанието).

Сп – 1419 Б, 4 л., 1960 г., маш.

За срещи с Христо Михайлов във Видин (1924); за указания на Христо Михайлов за нелегално изграждане и дейност на партийните организации в района.

Сп – 1420 Б, 5 л., 1964 г., маш.

За възстановяването на Видинската партийна организация след Септемврийското въстание 1923 г.; за участието му като делегат от Видинската организация на Витошката конференция на БКП (т.с.) (1924).

Сп – 2255 Б, 5 л., 1954 г., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Тодор Петров като партиен и синдикален деец във Видинския край.

ПАНОВ, АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ И ЙОСИФ САБЕТАЙ ПИЛОВ

Сп – 1416 Б, 1 л., 1955 г., маш.

За дейността на Комсомола във Видин (1919–1923).

Сп – 1417 Б, 1 л., б. д., маш.

За присъединяването на лявото крило на широките социалисти към БКП (т.с.) във Видин (1919).

ПАНОВ, ЙОНКО (ЙОНКО ПАНОВ ЙОНОВ) (1900–1962)

Роден в Брезово. Член на БКП от 1919 г. Секретар на ОК на БКП в Пловдив (1923–1925).

Участва в областното ръководство на Военната организация на БКП в Пловдив. През 1925 г. емигрира в СССР, където учи във Военнополитическа академия (1925–1927). Изпратен от задграничния ЦК на БКП за нелегална работа в страната. На Втората нелегална конференция на БКП (т.с.) (1927–1928) в Берлин е избран за член и организационен секретар на ЦК в страната. Арестуван и осъден на 15 г. затвор (1928). Излиза от затвора през 1940 г. Въдворен в концлагер (1941–1943). Партизанин. Началник-щаб на Рило-Пиринския партизански отряд (1944). Началник на Гранични войски (1946–1947), помощник-министър на вътрешните работи (1947–1953), началник на ГПУ на армията (1953–1956). Кандидат-член (1948–1954) и член (1954–1956) на ЦК на БКП. Автор на мемоарната книга „Спомени и размисли“. С., ИК „Славяни“, 2000, 639 с.

Сп – 1421 Б, 18 л., б. д. п., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Владо Тричков.

Сп – 1422 Б, 5 л., 1956 г., маш.

За II нелегална конференция на БКП в Берлин (1927); за ИБ (до 1927) и за ЗБ (след 1927 г.) на ЦК на БКП; за състава на ЦК на БКП и връзките му със ЗБ.

Сп – 1423 Б, 10 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на I Софийска партизанска бригада; за създаването на Рило-Пиринския партизански отряд и за акцията му на 24 август 1944 г. в м. „Жабокрек“ в Рила.

Сп – 1424 Б, 11 л., б. д., рък.

За дейността на Рило-Пиринския партизански отряд (1944).

Сп – 1425 Б, 19 л., 1960 г., маш.

Бележки върху статия на Цола Драгойчева; статия „Нашите пътища“ – в. „Отечествен глас“ (Пловдив) от 6 март 1960 г.; *Писмо* от Цола Драгойчева до Института по история на БКП.

Сп – 2273 Б, 19 л., 1957 г., маш.

За участието му в Деветоюнското въстание 1923 г. в Пловдив; за изграждането на нелегални партийни организации през 1924 г.; за агент-провокаторите Димитър Кожухаров и Иван Кузинчев (1925).

Сп – 2958 Б, 3 л., 1959 г., рък.

За съставите на ЦК на БКП след Септемврийското въстание 1923 г. до 1928 г.

ЧП – 181 Б, оп. 1:

– *а.е. 7, 18 л., 1957 г., маш.*

За участието му в дейността на Военната организация на БКП в Пловдивска област (1923–1925).

– *а.е. 17, 20 л., 1960 г., маш.*

Бележки по книгата на Иван Крекманов „Записки на политемигранта“.

ПАНОВ, ЙОРДАН КОТЕВ (ШЕМШЕТО) (1891–1980)

Роден в Радомир. Член на БРСДП (т.с.) от 1912 г. Участва като офицер на фронта в I Световна война. Постоянен секретен сътрудник (отговорник за охраната и разузнаването) на ЦК на БКП (1919–1925). Участва в дейността на Военната организация на БКП (1920–1925). Политзатворник (1923–1924). Интерниран в лагер (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи като счетоводител. Автор на мемоарната книга „Наричаха ни конспиратори. Спомени за нелегалната дейност на БКП (1919–1941)“, С., Партиздат, 1970, 192 с.

Сп – 1426 Б, 8 л., 1952 г., маш.

За арестите на комунисти в София на 12 септември 1923 г.; за заседанието на ЦК на БКП в София през септември 1923 г. *Писмо* – 1 л.

Сп – 1427 Б, 84 л., 1953 г., маш.

За участието му в нелегалния партийен апарат на БКП (1919–1925); за началото на нелегалния апарат на БКП (охрана и разузнаване); за състава и задачите на Военната революционна колегия като орган на ЦК на БКП; за набавянето на оръжие; за нелегалното пътуване с лодка от Варна до Севастопол (1922); за Търновските и Кюстендилските събития (1922); за снабдяването с картечници от военен склад в Дупница; за арестите на партийни активисти в София на 12 септември 1923 г.; за заседанието на революционния комитет в София; за пътуването на Георги Димитров, Васил Коларов, Гаврил Генов, Никола Агънски; за попадането му в затвора (1923); за работата му в нелегалния апарат на Военния отдел на ЦК на БКП след излизането от затвора (1924); за нелегалния канал за Югославия; за директивата за спиране на подготовката за ново въстание; за терористични акции и престрелки с полицията в София; за атентата в катедралата „Света Неделя“ (1925); за погрома на БКП; *списък* на лицата, посочени или споменати в спомените.

ПАНОВ, ЙОРДАН И ДР.

Сп – 1428 Б, 5 л., 1956 г., маш.

Протокол от изказвания на стари партийни дейци за революционното минало на БКП (1916, 1919, 1923, 1944 г.); за дейността на партизанската бригада „Чавдар“ (1944).

Автори: Кръстан Раковски, Драгомир Стефанов, Стефан Томов Герджиков.

ПАНОВ, ЯНАКИ

Сп – 1429 Б, 3 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в селата Стубел, Крапчене, Сумер и Липен, Фердинандско; за връзките между партийните организации в Берковска и Фердинандска (Монтанска) околии.

ПАНЧЕВ, НЕДЯЛКО МЕТОДИЕВ (ДАСКАЛА) (1917–)

Роден в с. Стубел, Монтанско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1939 г. Отговорник на Бонсова група в СУ (1940–1941). Член на РК на РМС в София (1942–1943). За нелегална дейност осъден задочно на смърт (1942). Политкомисар на партизански отряд „Георги Бенковски“ (1943–1944) и член на щаба на IV Софийска въстаническа бригада (1944). След 9 септември 1944 г. – политически офицер в армията. Автор на мемоарната книга „По червената пътека. Споmeni и събития“. С., ДВИ, 1969, 216 с.

Сп – 1430 Б, 19 л., 1956 г., маш.

За създаването и дейността на партизанския отряд „Георги Бенковски“ в Ихтиманска Средна гора (1942–1944); за създаването на IV Софийска партизанска бригада (1944); кратки сведения за 7 партизани, загинали на 28 август 1944 г.

Сп – 2380 Б, 18 л., 1981 г., маш.

За дейността на Марин Дочев като командир на Ихтиманския партизански отряд „Георги Бенковски“ (загинал на 26 август 1943 г.).

Сп – 2563 Б, 18 л., 1982 г., маш.

За създаването и дейността на партизанския отряд „Георги Бенковски“ в Ихтиманска Средна гора (1942–1944) и участието му в Отечествената война 1944–1945 г.

Сп – 2952 Б, 259 л., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността му като ремсов деятел в СУ и в районна организация на РМС в София; за създаването и дейността на Ихтиманския партизански отряд „Георги Бенковски“; за дейността на IV Софийска въстаническа

бригада (1944); за участието му в Отечествената война 1944–1945 г.; сведения за партийните дейци Борис Новански, Марин Дочев, Стефан Халачев, Никола Керезов и др.

ПАНЧЕВСКИ, ПЕТЪР ПАВЛОВ (1902–1982)

Роден в с. Бутан, Врачански окръг. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1924 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в Югославия (1923–1925) и в СССР (1925–1945). Завършва военно училище и Военноинженерна академия в Москва. Служи в Съветската армия и достига чин генерал-майор. Участва в Испанската гражданска война (1936–1939). След 9 септември 1944 г. служи в БНА – заместник-министър и министър на отбраната. Генерал-полковник. Член на ЦК на БКП (1954–1962). Кандидат-член на ПБ на ЦК на БКП (1954–1958). Автор на „Огнени пътища. Спомени“. С., ВИ, 1977, 200 с.

Сп – 2302 Б, 72 л., 1970 г., маш.

За участието му в Отечествената война на Съветския съюз (1941–1944); за среща с Георги Димитров в Москва (юни 1945 г.).

ПАПАЗОВ, ДИМИТЪР КОСТОВ ([1868]–)

Сп – 1431 Б, 40 л., [1960 г.], рък. – 24 л.; препис (маш.) – 15 л.

За живота и дейността на Георги Кирков (1886–1900). *Писмо* – 1 л.

ПАПАЗЯН, ДИРАН И ДР.

Папазян, Диран Аршак (1907–) – роден в гр. Адана, Турция. Член на БКМС от 1933 г., на БКП – от 1934 г. Секретар на РК (1937) и член на ОК на БКП – Русе (1938–1943). За нелегална дейност е осъден на доживотен затвор (1943). След 9 септември 1944 г. работи в ГК, ОблК и ОК на БКП – Русе; заместник-директор на ДИП „Вела Пискова“ и директор на ДИП „Дунавска коприна“; секретар на ОК на БПФК.

Сп – 1432 Б, 38 л., б. д., маш.

За съпротивителното движение в Русенска област (1941–1944); за саботажните акции; за партийната и ремсова дейност; *списъци* на партизани, политзатворници, концлагеристи и фронтовици от Русенска област – 33 л.

Автори: Никола Попов, Коста Момчилов, Димитър Хаджиев, Агоп Маркарян, Шукри Ибрахимов, Хинко Хинков, Спиридон Савов.

ПАРАШКЕВОВ, ЯНАКИ ДОНЧЕВ (1875–)

Роден във Велико Търново. Член на БРСДП от 1894 г. Делегат на конгреса в Русе (1903). Секретар-касиер на организацията на БРСДП (т.с.) – Велико Търново (1903–1912). От 1912 г. живее в София.

Сп – 2687 Б, 5 л., 1945 г., маш.

Автобиографични бележки; за създаването на организация на БРСДП (т.с.) във Велико Търново (1903); за обществено-политическата му дейност до 9 септември 1944 г. *Позив-обръщение* – 1 л.

ПАРИНДА, ХРИСАНТИ ДАМЯНОВА (1929)

Родена в с. Куманичево (Лития), Костурско. Ятачка и партизанка в частите на ЕЛАС. След 1949 г. е изпратена в СССР, а през 1971 г. идва в България и живее във Варна.

Сп – 2902 Б, 10 л., 1977 г., рък. – 6 л.; препис (маш.) – 4 л.

За работата ѝ като ятачка на партизаните от ЕЛАС в с. Куманичево (1942); за участието ѝ във II период на партизанската война в Гърция – за обучението ѝ в школа за снайперисти, за участието ѝ в бойни акции.

ПАРИНДАС, КСЕНОФОН ГЕОРГИЕВ (1923–)

Роден в с. Стерна, Костурско. Партизанин в частите на ЕЛАС (1943–1944; 1946–1949). Емигрант в СССР (1949–1971). През 1971 г. идва в България и работи във Варна.

Сп – 2872 Б, 16 л., 1977 г., рък. – 9 л.; препис (маш.) – 7 л.

Автобиографични бележки; за включването му в партизанското движение и участието му в сражения; за II фаза на партизанското движение в Гърция (1946–1949) – за участието му в бойни акции; за емигрирането му в СССР и България; данни за загинали негови близки от с. Стерна.

ПАРИШКОВ, ДИМИТЪР ПЕТРОВ (1922–)

Роден в с. Теово, Воденско. Член на ЕПОН от 1942 г. Партизанин в ГДА (1947–1949). Тежко ранен (1949); изпратен на лечение в България; установява се да живее във Варна.

Сп – 2861 Б, 47 л., 1976 г., рък. – 30 л.; препис (маш.) – 17 л.

Автобиографични бележки; за влизането му в редовете на младежката организация ЕПОН и работата му като куриер за пренасяне на писма и литература в селата Кронелево, Родево, Съракиново, Теово и др. от Воденско; за участието му във II фаза на партизанското движение (1946–1949); за провеждането на акции в селата Поляши, Баово, Ослон и др.; за завършването на военно училище в Преспа и за включването в дружината на Гарефи като сапъор; за участие в сражения.

ПАРОВ, ГАНЧО НИКОЛОВ (1923–)

Роден в с. Дюлево, Панагюрско. Партизанин в отряд „Георги Бенковски“ (1944). След 9 септември 1944 г. служи като офицер в БНА.

Сп – 1433 Б, 4 л., 1959 г., маш.

За акцията на партизанския отряд „Георги Бенковски“ в с. Дюлево, Панагюрско на 7 април 1944 г.

ПАНУШЕВА, СТЕФАНКА ИВАНОВА

Сп – 1434 Б, 7 л., 1962 г., маш.

За съдбата на корабния дневник на броненосеца „Потемкин“ и за неговото унищожаване в Бургас. *Писма* – 5 л.

ПАСАДЖОВ, АСАН (1901–)

Роден в с. Боримечково, Панагюрско. Член на БКП от 1931 г. Секретар на партийната група в родното му село. Партизански ятак (1943–1944).

Сп – 1435 Б, 16 л., 1963 г., маш.

За дейността на БКП в селата Боримечково и Лесичово, Пазарджишко (1931–1944); за съвместната дейност на българи и турци; за партийната дейност в Панагюрския край; за партизанското движение в района.

ПАСИНИ, ЕВГЕНИЯ (1908–)

Сп – 1436 Б, 7 л., 1967 г., маш.

За проведените акции в Полша в защита на Георги Димитров пред Лайпцигския съд (1933). *Пол. ез. – 3 л. Биогр. данни – 1 л. Превод – 3 л.*

ПАСКАЛЕВ, ПАСКАЛ НИКОВ (1917–)

Роден в с. Кояджик, околия Софлу, Гърция. Член на РМС от 1934 г., на БКП – от 1940 г. През

1924 г. семейството му се преселва в Ивайловград. Политзатворник (1935–1937). След 9 септември 1944 г. работи в МВР (1944–1950); в ОК на БКП – Кърджали; директор на МТС – Кърджали и др.

Сп – 3035 Б, 23 л., 1981 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на БКП и РМС в Ивайловград (1932–1944); за промените в Ивайловград непосредствено след 9 септември 1944 г.; сведения за съставите на ОК на БКП и РМС (1928–1944).

ПАСТИРЖИК, ФРАНТИШЕК

Сп – 2665 Б, 9 л., 1972 г., маш.

За пребиваването на Георги Димитров в гр. Бржецлав, Чехословакия (1924) и за срещата им през 1948 г. *Чеш. ез.* – 3 л. *Превод* – 6 л.

ПАТРОНСКА, ВЕЛИЧКА РАДЕВА (1892–)

Родена в с. Водица, Варненско. Член на БРСДП (т.с.) от 1912 г. Деловодителка на градската организация на БКП – Варна (1919–1920). Помощник на Григор Чочев при укриването и изпращането на делегатите на БКП за II конгрес на Коминтерна (1920). Изпращана в СССР като куриер на БКП за Коминтерна.

Сп – 1437 Б, 18 л., 1957 г., маш.

За дейността на Варненската организация на БРСДП (т.с.) (1908–1918).

Сп – 1438 Б, 4 л., 1958 г., маш.

За женското социалистическо движение във Варна (1910–1923).

Сп – 1439 Б, 1 л., 1949 г., маш.

За нелегалното заминаване на Георги Димитров, Васил Коларов, Христо Кабакчиев и д-р Никола Максимов от Варна за участие във II конгрес на Коминтерна (1920).

Сп – 1440 Б, 2 л., 1957 г., маш.

За лични впечатления от дейността на Христо Кабакчиев във Варна и София (1910–1923).

Сп – 1441 Б, 1 л., 1957 г., маш.

За дейността на Койчо Власов Касабов във Варна (1919–1920).

ПАУНОВ, ПЕТЪР ГЕОРГИЕВ

Сп – 1309 Б, 3 л., б. д., маш.

За живота и комсомолската дейност на брат му Коста Георгиев Паунов във Враца (1922–1924).

ПАЧКОВ, НИКОЛАЙ ДИМИТРОВ (1924–)

Роден в с. Дъмбени (Дендрохори), Костурско. Член на Гръцката КП от 1941 г. Партизанин в ЕЛАС (1942–1944). Участник във II фаза на Гражданската война в Гърция (1946–1949). Емигрант в СССР (1949–1956), след което идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2881 Б, 40 л., 1981 г., рък. – 20 л.; препис (маш.) – 20 л.

Автобиографични бележки; за постъпването му в редовете на Гръцката КП (1941); за събирането на оръжие за нелегалните, за провал и арести; за присъединяването му към партизански отряд (1942); за преустановяване на борбата след договора във Варакиза; за участието му в артилерийска партизанска част (1947–1949); за емигрантските му години.

ПАЧОВА, КАТЕРИНА ПЕТРОВА ([1874]–)

Родена в с. Габрово, Ксантийско. През 1913 г. семейството ѝ се преселва в Асеновград. Майка на 5 деца; двама от синовете ѝ – Пантелей и Лазар Пачови – за нелегална дейност са осъдени на смърт и екзекутирани в затвора (1941).

Сп – 1442 Б, 11 л., 1955 г., маш.

За живота и политическата дейност на синовете ѝ Пантелей и Лазар Пачови.

ПАШАЛИЙСКИ, МИРЧО СТОИЧКОВ (1922–)

Роден в с. Ямборано (Драговищица), Кюстендилско. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1939 г. Завършва право в СУ. Член на ОкК на БКП – Кюстендил (1943–1944). Редактор на нелегалния в. „Осоговско ехо“ (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на ОФ и в ОкК на БКП – Кюстендил (1944–1949); в ЦК на БКП (1949–1952); в КНИК; в Радио София; главен директор на „Български циркове“ (1962–1970); директор на Българския културен център в Алжир (1970–1975); в Комитета за култура (1976–1982). Автор на около 1 000 публикации в периодичния печат.

Сп – 1443 Б, 2 л., 1947 г., маш.

За създаването и дейността на Кюстендилския партизански отряд „Драговищица“ (1943–1944); за в. „Осоговско ехо“.

ПАШЕВ, АПОСТОЛ ПАВЛОВ (1914–1996)

Роден в с. Павелско, Смолянско. Завършил висше техническо образование в Прага. След 9 септември 1944 г. е министър на снабдяването и държавните резерви (1968–1971); посланик в Алжир и Мавритания.

Сп – 1444 Б, 9 л., б. д., маш.

За дейността на българските студентски дружества в Прага и Бърно, Чехословакия (1934–1940).

ПАШОВ, ИВАН ИВАНОВ (1881–1955)

Роден в с. Атлари, по-късно с. Жребчево, Сливенско. Член на БРСДП от 1900 г. Завършва право в Брюксел (1914). Член на КК при ЦК на БКП (т.с.) (1919–1923). Участник във Военната организация на БКП (т.с.) (1920–1925). Осъден на доживотен затвор (1925), през 1933 г. е освободен. Член на НК на ОФ (1944). След 9 септември 1944 г. заема отговорни длъжности: член на КК на ЦК на БКП (1945–1954), член на НС на ОФ (1952–1955), член на ЦК на БКП (1954–1955), член на Президиума на Великото народно събрание (1947–1950).

Сп – 1445 Б, 6 л., 1948 г., б. п., маш.

За дейността на БРСДП (т.с) в армията (1914–1918); за състава и дейността на Военната комисия на ЦК на БКП до и след 1923 г.; за състава и дейността на НК на ОФ (1943–1944).

Сп – 1446 Б, 37 л., б. д., рък. – 32 л.; препис (маш.) – 5 л.

За събитията в София по време на Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 1448 Б, 8 л., 1950 г., маш.

За срещата му с Иван Багрянов в Павлово край София през януари 1944 г. *Допълнителни бележки* – 3 л.

ПАШОВ, ИВАН ИВАНОВ И ДР.

Сп – 1447 Б, 12 л., б. д., маш.

Протокол от заседание на комисията по история на БРП (к) за уточняване на събития от историята на БКП (т.с.) (1919–1924); за Военната организация на БКП;

за нелегалните форми на работа след септември 1923 г.

Автори: Антон Недялков, Петър Георгиев.

ПЕЕВ, ИВАН АНАНИЕВ

Сп – 1449 Б, 7 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Берковско и Фердинандско (Монтанско).

ПЕЕВ, ПЕТЪР ИВАНОВ

Сп – 1450 Б, 11 л., 1958 г., рък. – 6 л.; препис (маш.) – 5 л.

За Транспортната стачка в Плевен (1919–1920).

ПЕЕВА, МОНА ИВАНОВА

Сп – 1452 Б, 5 л., 1963 г., маш.

За живота и дейността на българския политемигрант Иван Иванов Пеев (съпруг) и семейството му в СССР; за дейността на българската комуна „Димитър Благоев“ край Полтава, Украйна; сведения за други българи в комуната.

ПЕЙЧЕВ, ИВАН ПЪРВАНОВ (1901–1968)

Роден в Монтана. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1924 г., на ВКП (б) (1926–1943). Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Политемигрант в Югославия (1923–1926) и СССР (1926–1943); завършва КУНМЗ; работи в апарата на ИККИ. През 1943 г. се завръща нелегално в България като парашутист. След 9 септември 1944 г. е помощник-министър на ПТТ; полковник.

Сп – 1453 Б, 13 л., 1948 г., маш. и рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Фердинанд (Монтана); писмо на Иван Пейчев до Вълко Червенков; писмо на Вълко Червенков до Иван Пейчев (1953).

ПЕЙЧЕВ, МЕТОДИ СТОЕВ (1915–)

Роден в с. Мазарачево, Кюстендилско. Член на РМС от 1931 г. Политзатворник (1935–1938; 1941–1944). Партизанин (1944).

Сп – 1454 Б, 137 л., 1972 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на РМС и БКП в Шумен; за престоя му в Шуменския, Плевенския и Скопския затвори (1935–1938; 1941–1944); за бягството на политзатворниците от Скопския затвор (август 1944 г.) и присъединяването им към югославските партизани; *списък* на партизаните от партизанския батальон „Васил Коларов“.

ПЕЙЧЕВА, ИВАНКА СОТИР (1889–)

Родена в Севлиево. Член на БРСДП (т.с.) от 1917 г. Печатарска работничка в Русе. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1455 Б, 6 л., 1947 г., рък.

За печатарската (1919), Транспортната (1919–1920) и стачката в Захарната фабрика (1920) в Русе.

ПЕКОВ, КУЗМАН ГЕОРГИЕВ

Сп – 1456 Б, 5 л., 1960 г., маш.

За дейността на ВМРО (об.) в Цариград (1925–1934).

Сп – 2514 Б, 14 л., б. д. п., маш.

За участието му в дейността на ВМРО (об.) в Цариград (1925–1934).

ПЕЛОВСКИ, ПЕЛО ИВАНОВ (1903–1957)

Роден в с. Махалата, Плевенско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1923 г. Емигрант в СССР (1923–1929); завършва КУНМЗ. През 1929 г. се завръща в България. Секретар на ЦК на БКМС (1930–1931). Политзатворник (1931–1939). Нелегален и партизанин (1941–1944); командир на XI ВОЗ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОблК на БКП – Плевен (1944–1948); посланик в Югославия (1948–1949); завеждащ отдел на ЦК на БКП (1949; 1956–1957); министър на вътрешната търговия (1950–1956).

Сп – 1457 Б, 7 л., 1954 г., маш.

За участието му в дейността на БКП и БКМС (1929–1931).

ПЕНАКОВ, ИВАН

Сп – 1458 Б, 34 л., 1959 г., маш.

За участието му в Добруджанското социалистическо движение (1909–1918); за участието на Кръстю Раковски в дейността на Румънската СДП..

ПЕНЕВ, АНДРЕЙ (АНДРЕЙ ПЕНЕВ ДЕНЕВ) (1887–1950)

Роден в с. Секеречево (дн. с. Хаджидимово), Старозагорско. Член на БКП от 1919 г. Работи по нелегалния канал на ИККИ Варна-Одеса, след това на канала Варна-Севастопол (1919–1924). През 1925–1929 г. е в затвора. Народен представител, окръжен и общински съветник (1931–1933). Член на ЦК на РП (1933–1937). Осъден задочно на смърт (1942). След 9 септември 1944 г. е член на ОК на БРП (к) във Варна.

Сп – 1459 Б, 59 л., б. д. п., маш.

За дейността на Варненската партийна организация (1919–1924); за нелегалните връзки на БКП с ВКП (б), осъществявани през Варна.

Забележка: Спомените са диктувани от Андрей Пенев малко преди смъртта му и са останали недовършени.

Сп – 2247 Б, 5 л., б. д. п., маш.

За дейността на Благой Касабов във Варненската нелегална организация и за доставката на оръжие от Съветския съюз (1919–1924).

ПЕНЕВ, ВАНГЕЛ ПАНДОВ (1904–)

Роден в с. Куманичево, Костурско. Член на ЕАМ (1944); помагач на партизаните (1946–1949). След 1949 г. се изселва в България и живее във Варна.

Сп – 2849 Б, 14 л., 1981 г., рък. – 8 л.; препис (маш.) – 6 л.

Автобиографични бележки; за включването му в ЕАМ (1944); за работата му като помагач на партизаните; за преследванията, блокадите, обиските и арестите; сведения за убити партизани от с. Куманичево (1946–1949).

ПЕНЕВ, НИКОЛА (НИКОЛА ПЕНЕВ НИКОЛОВ) (1879–1955)

Роден в Шумен. Член на БРСДП от 1896 г. Завършва техническо жп училище в Германия (1901). Един от учредителите на Работническия железничарски синдикат. Член на Синдикалния комитет на ОРСС (1910–1923). Член на УС на Съюза на транспортните работници (1911–1923). Член на ЦК на БКП (т.с.) (1919–1923). Политемигрант в СССР (1925–1933). От 1936 г. е член на Централната синдикална комисия при ЦК на БКП. След 9 септември 1944 г. участва в изграждането на Профсъюза на железничарите и моряците. Член на ИБ на ОРПС (от 1951 г. – ЦС на БПС) (1945–1955).

Сп – 1460 Б, 3 л., 1949 г., маш.

За заседанието на ЦК на БКП в София на 20 септември 1923 г.

Сп – 1461 Б, 12 л., 1946 г., маш.

За арестуването му и престоя му в затвора в София заедно с Христо Кабакчиев и Антон Иванов през септември 1923 г. *Писмо* – 1 л.

Сп – 1462 Б, 191 л., 1954 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на БРСДП в Разград (1896–1898); за V конгрес на БРСДП в Ямбол (1898); впечатления за дейността на Димитър Благовев, Гаврил Георгиев, Георги Кирков, Георги Димитров, Жеко Димитров, Васил Коларов; за учението му в Швейцария и Германия; за социалистическата дейност в Русе (1901–1903); за участието му в дейността на Софийската организация на БРСДП (т.с.) (1903–1918); за общата железничарска стачка (1906–1907); за Профсъюза на транспортните работници; за Транспортната стачка (1919–1920); за арестуването му в Белград (1923); за българската делегация на III конгрес на Коминтерна (1922); за събитията около Септемврийското въстание 1923 г.; за арестуването му и престоя в затвора (1923–1925); за прехвърлянето и живота му в СССР (1926–1933); за дейността на брат му проф. Боян Пенев; за Гаврил Генов; за работата му като машинист в книжната фабрика в с. Белово (1938–1944).

Сп – 1463 Б, 4 л., [1951 г.]; б. п., маш.

За пътуването на Георги Димитров, Васил Коларов, Христо Кабакчиев, д-р Наим Исаков за II конгрес на Коминтерна в Москва през 1920 г.

Сп – 2708 Б, 5 л., 1956 г., рък.

За дейността на Александър Атанасов като народен представител и партийен деятел в Русе. *Биогр. справка* – 1 л.

Сп – 2721 Б, 2 л., 1954 г., маш.

За участието на Жечо Гюмюшев в дейността на канала Варна-Одеса за връзка на БКП с Коминтерна (1919–1923); за провала през 1923 г. и емигрирането на Жечо Гюмюшев в СССР. *Биогр. справка* – 1 л.

Фонд 145 Б, оп. 1, а.е. 51, 3 л., 1950 г., маш.

За престоя на Христо Кабакчиев в затвора (1923).

ПЕНЕВ, ПЕТЪР ЙОРДАНОВ (1920–1992)

Роден в с. Недялско, Ямболско. Член на РМС от 1939 г. Като мобилизиран в армията, преминава към партизаните (1944). След 9 септември 1944 г. служи в армията – полковник.

Сп – 3124 Б, 56 л., 1984 г., маш.

За преминаването на българска военна част в гр. Лебане, Югославия към партизаните; за създаването и дейността на III народоосвободителна бригада „Георги Димитров“ (1944). Приложение: списък на партизаните от III рота на III народоосвободителна бригада „Георги Димитров“.

ПЕНЕВА, ВЕЛИЧКА

Сп – 1464 Б, 2 л., 1954 г., маш.

За среща с Христо Кабакчиев в София през 1926 г. *Бележка* от Маня Кабакчиева – 1 л.

ПЕНЕВА, МИЛКА ДИНЕВА (1902–)

Родена в с. Команичево, Костурско. Помага на партизаните от ЕЛАС; санитарка в партизан-

ски отряд (1948–1949). Емигрира в Полша (1949–1955). През 1955 г. идва в България и се събира със семейството си.

Сп – 2879 Б, 9 л., 1980 г., рък. – 5 л.; препис (маш.) – 4 л.

Автобиографични бележки; за положението на българското население в с. Куманичево и за участието му в партизанското движение (1941–1949).

ПЕНКОВ, ПЕНКО КРЪСТЕВ (1915-2002)

Роден в с. Замфирово, Берковско. Член на РМС от 1933 г., на БКП – от 1944 г. Студент в Агрономическия факултет в София (1939–1942). Член на БОНСС. Осъден на доживотен затвор (1942). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП – Берковица; I секретар на ОК на БКП – Михайловград (1959–1967); завеждащ отдел „Селскостопански“ на ЦК на БКП (1967–1973), първи заместник-председател на ЦК на БПФК (1973–1976).

Сп – 2911 Б, 189 л., 1982 г., рък.

За живота и дейността на Замфир Попов; за включването на Пенко Пенков в нелегална дейност; за арестуването и затворническите му години (1942–1944); за обществено-политическата и трудовата му дейност след 9 септември 1944 г.; за работата му в МТС и по кооперирането на селското стопанство.

ПЕНКОВ, ТОДОР

Сп – 1465 Б, 4 л., б. д., маш.

За дейността на партийната организация в Държавната печатница в София (1940–1948).

ПЕНЧЕВ, АЛЕКСАНДЪР

Сп – 1466 Б, 5 л., 1950 г., маш.

За началото на социалистическото движение в България (за съвременниците, сподвижниците и другарите на Димитър Благоев: Виктория (Вела) Живкова-Благоева, Никола Габровски, Георги Кирков, Евтим Дабеv, Гавраил Георгиев, Христо Кабакчиев, Кръстю Раковски, Михаил Иванов и др.).

ПЕНЧЕВ, ПЕНЮ НЕДКОВ

Сп – 1467 Б, 5 л., 1949 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Садина, Поповско.

ПЕНЧЕВ, ЯНАКИ ВЕНКОВ (1900–)

Роден в с. Гниляне, Софийско. Член на БКП от 1922 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Секретар на партийната група в родното си село (1922–1937). Политзатворник (1925–1926).

Сп – 282 Б, 15 л., 1972 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Гниляне. *Списък – 7 л.*

ПЕРЕНОВСКИ, ТОНЕ ПЕНКОВ (1909–1985)

Роден в с. Столник, Софийско. Член на БКП от 1930 г. Нелегално изпратен в СССР, където завършва КУНМЗ (1932–1936). Политзатворник (1938). Интерниран в лагера „Кръсто поле“, откъдето избягва (1942). Партизанин в отряд „Чавдар“ (1942–1944). След 9 септември 1944 г. служи в армията като политически офицер (1944–1949). След това преминава на стопанска работа. Член на ЦКРК (1966–1976).

Сп – 1468 Б, 28 л., [1945 г.], б. п., маш.

За създаването и дейността на Софийския партизански отряд „Чавдар“ (1942–1944).

Сп – 1469 Б, 4 л., 1968 г., маш.

За дейността на Антон Иванов в КУНМЗ в Москва (1934).

ПЕРУШИЧ, Г. Ф. (1881–1964)

Роден в Бургас. Член на БРСДП от 1901 г., на РСДРП (б) – от 1909 г. Участва в дейността на БРСДП (т.с.), ВКП (б) и на Френската КП. Установява се в СССР; умира в Москва.

Сп – 1477 Б, 72 л., 1959 г., маш.

Автобиографични бележки (за живота и дейността му в България, Египет, Швейцария и Франция): за младежките му години в Пловдив, Сливен, Самоков, Бургас (1881–1904); за запознаването му със социализма и влизането му в БРСДП (1901); за престоя му в Александрия, Египет и прехвърлянето му в Швейцария; за учението му в гр. Нанси, Франция и за членството му в РСДРП (б) (1909–1913); за живота му в гр. Тулуза и за участието му в дейността на руските социалдемократи (1913–1920); за участието му в дейността на Тулузката секция на Френската социалистическа партия; за учението му в Електротехническият институт в Кан (1920–1921); за участието му като делегат на II конгрес на Френската КП (1922).
Рус. ез.

ПЕТКОВ, АЛЕКСАНДЪР (АЛЕКСАНДЪР ПЕТКОВ МИЛЕНКОВ) (1910–1990)

Роден в с. Чупрене, Белоградчишко. Интербригадист в Испания (1937–1939). Задържан във френски лагер (1939–1941). Въдворен в лагера „Еникьой“ (1941–1943). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. служи като помощник-командир в армията.

Сп – 1478 Б, 458 л., 1962 г., маш.

За участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за престоя му във френските лагери (1939–1941); за завръщането му в България (1941); за изпращането му в концлагера „Еникьой“ (1941–1943); за участието му във Видинския партизански отряд „Георги Бенковски“ (1944).

ПЕТКОВ, ЗАПРЯН ГОСПОДИНОВ (1909–2001)

Роден в с. Скобелево, Хасковско. Член на БКП от 1928 г. Деловодител на ЦК на БКП (1935–1938). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на БКП – Пловдив; главен секретар на ОЗПС (1946–1950); председател на ОкНС – Първомай (1955–1958); председател на обединено ТКЗС (1958–1961); генерален директор на ДСО „Вторични суровини“ (1963–1972).

Сп – 1479 Б, 2 л., б. д., маш.

За обществено-политическата дейност на Стефан Димитров (член на ЦК и секретар на ОК на РП – София) (1936–1937).

Сп – 1480 Б, 28 л., 1960 г., 1964 г., маш.

За работата му като деловодител на ЦК на БКП (1935–1938); за обществено-политическата дейност на Станке Димитров – Марек в София (1935–1938); допълнителни бележки към спомените – 13 л.

Сп – 2194 Б, 72 л., 1974 г., маш.

Автобиографични бележки; за работата му като деловодител на ЦК на БКП (1935–1938); за конспиративните квартири на ЦК на БКП; за връзките с окръжните комитети на БКП; за контактите му със Станке Димитров – Марек.

ПЕТКОВ, КИРИЛ КОЛЕВ (1910–)

Роден в Правец. Съученик на Тодор Живков. След 9 септември 1944 г. – един от основателите на ТКЗС – Правец. Основател и дългогодишен председател на Туристическото дружество „Градище“ – Правец.

Сп – 2613 Б, 5 л., 1979 г., маш.

За семейството на Тодор Живков; за детските и ученическите им години с Тодор Живков; за арестуването на Кирил Петков и други младежи в Ботевград и София, където Тодор Живков им носил храна. *Биогр. справка* – 1 л.

ПЕТКОВ, МИХО ГОТОВ (1915–1983)

Роден в с. Габаре, Врачанско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1943 г. Следва строително инженерство в Братислава. Партизанин в Словакия (1944–1945). След 9 септември 1944 г. работи в Разград.

Сп – 1482 Б, 4 л., 1966 г., маш.

За участието на Стоян Панов Стоянов в словашки партизански отряд и неговата гибел (1945).

ПЕТКОВ, НИКОЛА ВЕЛИЧКОВ (1913–1983)

Роден в с. Чурек, Софийско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1937 г. Партизанин в отряд „Чавдар“ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в органите на МВР.

Сп – 2614 Б, 10 л., 1979 г., маш.

За дружбата и съвместната му дейност с Тодор Живков в РМС и по време на партизанското движение (1932–1944); за приноса на Тодор Живков в дейността на партизанския отряд-бригада „Чавдар“. *Биогр. справка* – 1 л.

ПЕТКОВ, НИКОЛА ИВАНОВ

Сп – 1483 Б, 8 л., 1950 г., рък. – 5 л.; препис (маш.) – 3 л.

За инсталирането и използването на радиодетектора в килия 187 на Софийския централен затвор (1935).

Сп – 1484 Б, 9 л., 1949 г., рък. – 5 л.; препис (маш.) – 4 л.

За създаването и дейността на нелегална партийна печатница в София през май 1944 г.

ПЕТКОВ-ПЕРИЧ, НИКОЛА

Сп – 1470 Б, 7 л., 1954 г., маш.

За създаването и дейността на Лозенската партийна организация в София (1913–1918).

Сп – 1471 Б, 9 л., б. д., маш.

За дейността на Софийската партийна организация (1923–1925).

Сп – 1472 Б, 9 л., б. д., маш.

За подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. в София.

Сп – 1473 Б, 18 л., б. д., маш.

За пропагандно-политическата му дейност по време на изборите през 1931 г. в Свищов, гара Левски, Видин, Дупница, Кюстендил, Сливен, Варна, Пещера, Батак, Разград, Лом и др.

Сп – 1474 Б, 8 л., 1945 г., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Яко Доросиев.

Сп – 1475 Б, 8 л., б. д., маш.

За дейността на партията в Софийския военен гарнизон (1918); за контактите му с Иван Ганчев и за началото на искристкото движение.

Сп – 1476 Б, 2 л., б. д., маш.

За живота и общественно-политическата дейност на Петко Напетов.

Сп – 1485 Б, 4 л., б. д., маш.

За общественно-политическата дейност на Георги Кирков.

ПЕТКОВ, ПЕТКО БАЦОВ

Сп – 3112 Б, 2 л., 1987 г., маш.

За участието на дядо му Петко Цанов Гергов в Септемврийското въстание 1923 г.

ПЕТКОВ, ПЕТКО СТАНЧЕВ

Сп – 1486 Б, 5 л., 1957 г., маш.

За дейността на Кирил Николов – Странджата като командир на поделение в I Българска армия по време на Отечествената война 1944–1945 г.

ПЕТКОВ, ТОДОР ИВАНОВ

Сп – 1487 Б, 4 л., б. д., рък.

За дейността на Димитър Благоев като учител в Пловдивската гимназия (1897–1898).

ПЕТКОВ, ЯНКО КИРЯКОВ (1906–1986)

Роден в с. Габрово, Ксантийско. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1930 г. Секретар на ОК на РП – София (1931–1934). Ръководител на профопозицията в Тютюноработническия съюз при БРС (1936–1940). Въдворен в лагер (1941–1943). След 9 септември 1944 г. е секретар на III РК на БКП – София; председател на III РНС – София; подпредседател на СГНС; пълномощен министър и посланик; директор на БОДК (1955–1973).

Сп – 1488 Б, 2 л., 1954 г., маш.

За създаването на младежки комисии при Независимите професионални съюзи; за учредителната конференция на РМС (1928).

Сп – 2505 Б, 22 л., 1982 г., маш.

За дейността на ремсистите и комунистите от III район на София; за дейността на ОК на РП – София (1931–1934); автобиографични данни.

ПЕТКОВА, ТРАЯНА СПАСОВА (1908–)

Родена в София. Член на БКМС от 1928 г., на БКП – от 1932 г. Завършва счетоводство и търговия в Свободния университет в София. Член и съосновател на БОНСС (1930). Участва в нелегалната дейност на БКП. След 9 септември 1944 г. ръководи строежа на електроцентраля край Мездра (1946–1948) – първата жена директор в страната; инспектор в КДК; сътрудник на ЦС на БПС.

Сп – 1489 Б, 6 л., 1955 г., маш.

За политическата ѝ дейност в София (1943–1944); за евакуирането ѝ в с. Моравица, Врачанско и за участието ѝ в нелегалната дейност на БКП.

ПЕТРОВ, ВЕЛИКО ПЕТКОВ (1902–)

Роден в Котел. Член на БКМС от 1919 г. Избягва от затвора на о-в Св. Анастасия край Бургас (1925). Политемигрант в СССР (1925–1945).

Сп – 2725 Б, 3 л., 1977 г., рък.

За Жечо Петров Гюмюшев по време на детските и ученическите му години. *Биогр. справка* – 1 л.

ПЕТРОВ, ВЪРБАН (ВЪРБАН ПЕТРОВ СТОЯНОВ) (1882–)

Роден в Добрич. Член на БРСДП (т.с.) от 1904 г. Завършва Морското машинно училище във Варна. Секретар на железничарския синдикат (1906–1907). Участва в дейността на ДРО.

Сп – 1490 Б, 24 л., 1964 г., рък.

За политическата дейност на Антон Иванов в Русе и Варна (1903–1906), София (1907–1923), Виена и Берлин (1926–1929).

Сп – 1491 Б, 7 л., 1960 г., рък.

За Транспортната стачка на гара Каспичан, Варненско (1919–1920).

Сп – 1492 Б, 557 л., 1959 г., маш.

Автобиографични бележки; за живота и политическата му дейност във Варна (1903–1920); в ДРО (1923–1931); в София (1932–1958).

Сп – 1493 Б, 24 л., 1964 г., рък.

За лични впечатления от дейността на Георги Димитров в София (1907–1923), във Виена и Берлин (1926–1931).

ПЕТРОВ, ГЕОРГИ ИВАНОВ (1895–1975)

Роден в Стара Загора. Член на БРСДП (т.с.) от 1916 г. Има висше юридическо образование. Артист. Заминава с партийно поръчение до ВКП (б) в Москва (1919); присъединява се към червогвардейски отряд и участва в Гражданската война в Русия (1919–1920). През 1921 г. се завръща в София. Емигрант във Франция (1924–1934); участва в дейността на Френската КП. През 1935 г. се завръща в България; участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г. След 9 септември 1944 г. работи като актьор в различни театри; инспектор в отдел „Театри“ на Министерството на културата.

Сп – 1494 Б, 8 л., 1957 г., маш.

За участието му в Гражданската война в Украйна (1919–1920); автобиографични бележки – за участието му в дейността на БКП до 1925 г.; за емигрирането и дейността му в Париж (1925–1929); за участието му в нелегалната дейност на БКП до 1944 г.

ПЕТРОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ ПЕТРОВ ДРАГИЕВ) (1891–1959)

Роден в Стара Загора. Член на БРСДП (об.) от 1909 г. в крилото на Никола Харлаков. През I Световна война е офицер на фронта (1915–1918). През 1920 г. е секретар на Окръжната организация на БРСДП (об.) в Стара Загора и оглавява левицата, която се влива в БКП (т.с.). От 1921 г. е адвокат в Стара Загора. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. – затворен и амнистиран през 1924 г. През 1929 г. е защитник по процеса на 52-та комунисти. Многократно арестуван и интерниран. Главен народен обвинител при Народния съд (1944–1945). Председател на Славянския комитет в България (1946). Председател на Висшия адвокатски съвет (1946–1948). Посланик на България в Полша (1952–1954).

Сп – 1495 Б, 29 л., [1947 г.], б. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Старозагорски окръг; препис от „другарска жалейка“ със сведения за загиналите във въстанието от окръга.

Фонд 250 Б, оп. 1:

– *а.е. 132, 236 л., 1956 г., маш.*

За Септемврийското въстание 1923 г. в Старозагорски окръг.

– *а.е. 133, 91 л., б. д., маш.*

За Септемврийското въстание 1923 г. в Новозагорско с вмъкнати преписи на полицейски документи и бележки на Слави Баджаков за въстанието и процеса срещу Петко Енев.

– а.е. 134, 23 л., б. д., маш.

Тезиси за написване на спомени за Септемврийското въстание 1923 г. в Старозагорски окръг и за личното му участие в него.

ПЕТРОВ, ГЕОРГИ ХРИСТОВ

Сп – 2973 Б, 8 л., 1986 г., маш.

За личностните качества на Трайчо Костов; за укриването на Трайчо Костов в дома им; за арестуването на Трайчо Костов и на баща му Христо Георгиев Петров (1942).

ПЕТРОВ, ДАНАИЛ НИКОЛОВ

Сп – 1496 Б, 5 л., 1948 г., рък.

За присъединяването му към III Македонска партизанска бригада и прехвърлянето му към партизанския батальон на Дичо Петров; за похода на I Софийска бригада и разгрома ѝ при с. Батулия, Софийско (1944).

ПЕТРОВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР ПЕТРОВ АНАСТАСОВ) (1891–)

Роден във Враца. Член на БРСДП (т.с.) от 1911 г. Участник в Балканската и в I Световна войни. Делегат от Враца на Първия (1919) и Втория (1920) конгреси на БКП (т.с.). От 1921 г. живее в София. Администратор на в. „Народна армия“ (1921–1923). Член и секретар на ОК на БКП – София; участник във Военната организация на БКП; член на ръководството на МОПР. След 9 септември 1944 г. работи в държавни учреждения и в ЦК на БКП.

Сп – 1497 Б, 31 л., 1953 г., маш.

За социалистическото и работническото движение във Враца (1919–1920).

Сп – 1498 Б, 28 л., 1957 г., маш.

За дейността на тесните социалисти на фронта през I Световна война и за влиянието на Октомврийската революция в Русия върху войниците (1915–1918); за дейността на партийната организация във Враца след войната; за кооперация „Освобождение“ в града; за участието му на I конгрес на БКП (т.с.) (1919).

Сп – 1499 Б, 7 л., 1958 г., маш.

За участието му като делегат от Врачанската партийна организация във Втория (1920) и Четвъртия (1922) конгреси на БКП (т.с.) в София.

Сп – 1500 Б, 547 л., 1968 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на Врачанската организация на БРСДП (т.с.) (1909–1920).

Сп – 1501 Б, 4 л., 1952 г., маш.

За работата му в редакцията на в. „Народна армия“ в София (1921–1923).

Сп – 1502 Б, 137 л., 1966 г., маш.

За участието му в дейността на Софийската партийна организация (1921–1944): за работата му в администрацията на в. „Народна армия“ (1921–1923); за дейността на Военната организация на БКП (т.с.); за охраната на клубове и събрания; за работата му в администрацията на в. „Работнически вестник“; за септемврийските събития 1923 г. в София; за атентата в църквата „Света Неделя“ (1925); за интернирането му във Враца; за участието му в конференцията на РП (1928) и за избирането на Петко Напетов за неин секретар; за включването му като член в ОК на БКП – София; за парламентарните избори (1931) и общинските избори в София (1932); за клубовете на РП на пл. „Позитано“ № 1 и на НРПС на т. нар. „Бабишки пазар“ между улиците „Клементина“, „Цар Самуил“ и „Цар Борис“

(1928–1934); за погребението на проф. Асен Златаров; за укриването на Петър Богданов; за евакуирането му в Чирпан (1943) и връщането му в София (1944).

Сп – 1503 Б, 16 л., 1969 г., маш.

За посещенията на Георги Димитров във Враца (1907–1920).

ПЕТРОВ, ДИЧО (ДИЧО ПЕТРОВ ТАКОВ) (1919–1944) – за него

Роден в с. Проглед, Смолянско. Учи в Педагогическото училище в Шумен. Учител в Соколовци и Стърница, Смолянско. Завършва ШЗО (1941). Като подпоручик е командир на граничен подучастък в с. Конско, Гевгелийско. През декември 1943 г. заедно с поделението си (над 60 войници) преминава към партизаните. Положени са основите на Войнишкия партизански батальон „Хр. Ботев“ с командир Дичо Петров. Батальонът преминава над 2 600 км на гръцка, югославска и българска територия. Като заместник-командир на II Софийска партизанска бригада, Дичо Петров участва в похода от с. Кална (Югославия) до Батулийска река. Загива в сражение край с. Батулия, Софийско.

Сп – 1695 Б, 226 л., 1960 г., маш.

Сборник от спомени, писма, сведения, документи за полк. Дичо Петров Таков (съставител – Никола Иванов Згуров)

Спомени за Дичо Петров от: Петър Таков Гайдаров (баща), Станка Петрова Такова (сестра), Димитър Венков, Надежда Петрова Каракалева, Георги Янчев Костовски, Иван Георгиев Пакулев, Борис Илиев Грънчаров, Райко Тодоров Сипков, Цвятко Стоянов Цвятков, Пейчо Пейчев, Желязко Димов Георгиев, Емануил Емануилов, Атанас Василев Караджов, Никола Славов Тончев, Георги Манолов Димитров, Илия Горанов, Коста Василев Чекаларов, Иван Атанасов Кехайов, Руси Христовозов, Боян Българанов, Трифон Рангелов Балкански; *списъци* на загиналите и на живите бойци от отряд „Христо Ботев“; *документи* на Дичо Петров; *художествени материали*, посветени на Дичо Петров.

Забележка: Повечето от спомените са записани от Васил Димитров от с. Проглед, Смолянско.

ПЕТРОВ, КАМЕН (КАМЕН ПЕТРОВ СТАНЧЕВ)

Сп – 1505 Б, 18 л., 1948 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Видински окръг; за участието на с. Макреш, Видинско във въстанието; отговори на въпроси за организацията, провеждането и резултатите от Септемврийското въстание 1923 г.

ПЕТРОВ, КОСТА (КОСТАДИН ПОППЕТРОВ ХРИСТОВ) (1888–1923)

Роден в с. Ресилово, Кюстендилско. Завършва Кюстендилската педагогическа гимназия. Член на БРСДП (т.с.) от 1906 г. През 1915 г. завършва право с докторат в Брюксел. Стажува в Самоков при Борис Хаджисотиров. Включва се в партийната работа в Самоков, София и Дупница. Кмет на Дупнишката комуна (1920–1923). Убит от наемни убийци край с. Джерман, Дупнишко.

Фонд 152 Б, оп. 1:

– а.е. 1, 181 л., 1902–1913 г., рък.

Личен дневник (1 юли 1902 – 1 април 1913 г.).

ПЕТРОВ, КОЦО (КОЦО ПЕТРОВ КОЦОВ) (1897–1977)

Роден в с. Остров, Врачанско. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политемигрант в Югославия и СССР (1923–1934). Завършил КУНМЗ (1928). Член на ОкК на БКП – Червен бряг (1935–1940) и секретар на ОкК – Оряхово (1940–1943). След 9 септември 1944 г.

работи в ОблК на БКП – Враца (1945–1947). Председател на ТКЗС и по-късно директор на ДЗС в с. Остров. Съветник и инспектор в МС (1952–1957).

Сп – 1506 Б, 4 л., 1958 г., маш.

За политическата дейност на Христо Кабакчиев в София (1923) и Москва (1927–1934).

Сп – 1507 Б, 25 л., 1954 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в района на с. Остров. *Сведение* за основаването от Вълчо Иванов и други учители на читалище „Просвета“ (1907) и на партийна група на БРСДП (т.с.) в с. Остров (1908) – 1 л.

Сп – 1508 Б, 11 л., 1962 г., маш.

За политическата и синдикалната дейност на Георги Димитров; за дейността на Георги Димитров в емиграция и за срещите с него (1926–1934).

Сп – 1509 Б, 20 л., 1962 г., маш.

За участието му в дейността на ОкК на БКП – Червен бряг (1935–1940).

Сп – 1510 Б, 23 л., 1962 г., маш.

За дейността на партийната организация в с. Остров (1935–1941); за дейността на кооперация „Орач“; за читалище „Развитие“; за въздържателното дружество; за младежкото гимнастическо дружество „Юнак“; за младежката кооперативна група.

Сп – 1511 Б, 29 л., 1962 г., маш.

За престоя му в Съветския съюз (1923–1934); за перипетиите по завръщането му в България (1934); за изпращането му под полицейски надзор в Кюстендил; за установяването му в с. Остров (1935).

Сп – 1512 Б, 64 л., 1959 г., маш.

За живота и дейността на българската политемиграция в Югославия и Съветския съюз (1923–1934).

Сп – 1513 Б, 7 л., 1963 г., маш.

За живота и дейността на българската политемиграция в Съветския съюз (1923–1934); за дейността на комуната „Димитър Благоев“ край гр. Полтава, Украйна (1928–1930); за работата му в Москва (1930–1934); автобиографични бележки.

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405^а, л. 28–174, [1933 г.], маш. и рък.

За участието на с. Остров в Септемврийското въстание 1923 г.

Забележка: Споменът не е подписан. Авторството е определено чрез анализ на съдържанието и съпоставка с ръкописни текстове на Коцо Петров.

ПЕТРОВ, КОЦО (КОЦО ПЕТРОВ КОЦОВ) И САША ЧЕХЛАРОВА-СКОРТЕЙКОВА

Сп – 1514 Б, 18 л., 1959 г., маш.

За създаването и дейността на селскостопанската комуна „Димитър Благоев“ в с. Параскавеевка, Полтавска област, Украйна (1925–1930).

ПЕТРОВ, КРЪСТЮ И ДР.

Сп – 1515 Б, 3 л., 1948 г., рък.

За дейността на партийната организация в с. Говежда, Михайловградско (1919–1944). *Писмо* – 1 л.

Автори: Йоцо Илиев, Младен Иванов Бониски.

ПЕТРОВ, ЛЮБЕН (ЛЮБЕН ПЕТРОВ ХРИСТОВ) (1912)

Роден в с. Колоните, Югославия. Член на БКП от 1941 г. През 1919 г. семейството му се преселва в България. Завършва Художествената академия в София (1933–1938), след което става учител. След 9 септември 1944 г. е секретар на ОкК на ОФ и на ОкК на БКП; околийски управител – Карлово; инструктор в ЦК на БКП (1951–1955); секретар на СБХ (1955–1959); работи в Творческия фонд на СБХ. Има многобройни изложби; негови творби се намират в НХГ и в различни галерии в страната и в чужбина.

Сп – 2294 Б, 16 л., 1976 г., маш.

За дейността на БОНСС в Художествената академия (1934–1938); за работата му като член на ЦК на БОНСС.

ПЕТРОВ, МИЛЧО ПЕНЧЕВ

Сп – 1516 Б, 2 л., 1970 г., маш.

За дейността на българското студентско дружество „Васил Левски“ в Бърно, Чехословакия (1929–1932).

ПЕТРОВ, МИЛЧО ТОДОРОВ (1907–1981)

Роден в София. Член на БКП от 1939 г. Син на Тодор Петров, член на ВПС и секретар на ЦК на БКП до 1924 г. През 1928 г. заминава за СССР; завършва Московския енергетичен институт (1933). През 1947 г. се завръща в България. Работи в Министерството на електрификацията и подземните богатства; директор на СМО „Енергострой“, а след 1956 г. е директор на ВЕЦ „Кокаляне“, ВЕЦ „Панчарево“ и ВЕЦ „Пасарел“.

Сп – 2726 Б, 2 л., 1973 г., рък.

За впечатленията от Жечо Гюмюшев като студент в Московското висше техническо училище „Николай Бауман“. *Биогр. справка* – 1 л.

ПЕТРОВ, МИТЮ НЕТОВ ([1899]–)

Роден в с. Радювене (дн. с. Стояново), Ловешко. Следва ветеринарна медицина във Виена (1920–1928); участва в дейността на студентската комунистическа организация. През 1929 г. се завръща в България; работи като ветеринарен лекар.

Сп – 1517 Б, 6 л., 1959 г., маш.

За политическата дейност на българските студенти във Виена (1920–1929); за дейността на студентите в помощ на ЗП на БКП във Виена. *Писмо* – 1 л.

ПЕТРОВ, МИХАИЛ

Сп – 1518 Б, 3 л., 1951 г., рък.

За политическата и синдикалната дейност на Георги Димитров (1905–1913).

ПЕТРОВ, НИКОЛА ЛУКОВ

Сп – 1519 Б, 4 л., 1951 г., маш.

За Транспортната стачка на гара Мездра (1919–1920).

ПЕТРОВ, ПЕТЪР ГЕОРГИЕВ (1914–)

Роден в с. Криво поле, Хасковско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1943 г. Участва в Словашкото въстание (1944–1945). Завършва инженерство в Братислава (1947). Участва в изграждането на важни промишлени и енергийни обекти – ТЕЦ „Марица-изток“, ХК във Видин, Завода за цимент в Златна Панега, Ловешко, НХК край Плевен, Девненския промишлен комплекс, АТЗ – Стара Загора.

Сп – 1520 Б, 4 л., б. д., рък. – 2 л.; препис (маш.) – 2 л.

За една случка от антифашистката му дейност в Чехословакия (1945).

ПЕТРОВ, ПЕТЪР ПЕЕВ (1900–)

Роден в с. Паисиево, Великотърновско. През 1913 г. отива като градинар в Русия. През 1918 г. се присъединява към отряд на Червената армия. През 1919 г. се завръща в родното си село; занимава се със земеделие; член-основател на ТКЗС (1950).

Сп – 1451 Б, 6 л., б. д., рък. – 3 л.; препис (маш.) – 3 л.

За участието му в отряд на Червената армия в Русия (1918).

ПЕТРОВ, ПЕТЪР ПЪРВАНОВ

Сп – 1605 Б, 3 л., 1953 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Горно Церовене, Михайловградско; за превземането на Берковица от въстаниците.

ПЕТРОВ, СТЕФАН (СТЕФАН ПЕТРОВ СТЕФАНОВ) (1903–)

Роден в Русе. Член на БКМС от 1921 г. Емигрант в Истанбул (1926–1945). Участник в нелегалния партиен канал през Турция за СССР и в дейността на ВМРО (об.).

Сп – 2175 Б, 141 л., 1975 г., маш.

За борбите на русенските работници (1918–1925); за преврата на 9 юни и Септемврийското въстание 1923 г.; за априлските събития 1925 г. в Русе; за емиграцията му в Турция (1926–1945); за участието му в работата на БКП и ВМРО; за българската и македонската емиграция в Турция; за нелегалния канал през Турция за СССР. *Рецензия* – 2 л. *Списък* – 1 л. *Снимки* – 6 бр.

Сп – 2512 Б, 2 л., 1960 г., б. п., маш.

За дейността на групите на БКП, РМС и ВМРО (об.) в Цариград (1926–1935).

ПЕТРОВ, ТОДОР (ТОДОР ПЕТРОВ ДЖУКОВ) (1878–1924) – за него

Роден в с. Ново село, Видинско. Член на БРСДП от 1898 г. Ръководител на Видинската организация на БРСДП (т.с.) (1908–1921). Народен представител (1913–1921). Член на ЦК на БКП (т.с.) (1921–1924).

Сп – 2551 Б, 258 л., 1947–1958 г., маш. и рък.

За живота и дейността на Тодор Петров.

Автори: Александър Ангелов, Б. Бончев, Марин Г. Бузов, Марин Калчов Бузов, Асен Бъчваров, Жак Казак, Вангелица Янкова Кръстева, Атанас М. Логофетов, Георги Лунголов, Флора Йонова Мангърова, Георги Михайлов, Иван Николов, Тодор Димитров Павлов, Александър Панов, Иван Пашов, Самуил Перера, Милчо Тодоров Петров, Никола Петров, Челеби Пизанти, Йосиф Сабетай Пилов, Димитър Полянов, Атанас Марков Станков, Димитър Стефанов, Николина Стефанова, Стефан Тайферов, Койка Тинева, Иван Чонос, Ц. Чонос, Петър Грънчаров.

Приложение: извлечение от летописната книга на училището в с. Флорентин, Видинско (1898–1899) за Тодор Петров; *сведение* за събрани материали за Тодор Петров в Музея – Видин; *статии* по случай годишнини от смъртта на Тодор Петров.

ПЕТРОВ, ТОТЮ**Сп – 1521 Б, 5 л., 1954 г., маш.**

За участието му като делегат от Плевенски окръг на Витошката партийна конференция през май 1924 г. *Писмо* – 1 л.

ПЕТРОВ, ХРИСТО ГЕОРГИЕВ (1889–)

Роден в Батак. Член на БРСДП (т.с.) от 1907 г. Укривал в дома си в София Трайчо Костов (1941–1942). Политзатворник (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи като счетоводител в Издателството на БКП.

Сп – 1522 Б, 36 л., 1960 г., маш.

Автобиографични бележки; за социалистическото движение в Пещера до войните; за участието му във войните 1912–1918 г. и за дейността на социалистите на фронта; за работата му в Карлово (1919–1922) и за участието му в дейността на Карловската партийна организация; за преместването му в София (1922) и участието му в дейността на Софийската партийна организация; за укриването на Трайчо Костов в дома им; за провала, арестуването и съдебния процес против нелегалния ЦК на БКП и неговите помагачи (1942); за престоя му в Софийския, Скопския и Пазарджишкия затвори (1942–1944).

ПЕТРОВ, ХРИСТО КОЛЕВ (1893–)

Роден в с. Розово, Старозагорско. Член на БКП от 1919 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в СССР (1923–1946). През 1924–1925 г. се завръща нелегално, след което отново емигрира. През 1946 г. се завръща в България.

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405, л. 214-217, [1933 г.], рък.

За участието на Казанлъшка околия в Септемврийското въстание 1923 г.

ПЕТРОВА, ГЕНА ЦЕКОВА (ТОПСИ) (1914–)

Родена в с. Голямо Пещене, Врачанско. Член на РМС от 1933 г., на БКП – от 1935 г. След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на Съюза на текстилните работници (1946–1950) и в ЦС на БПС (1950–1963).

Сп – 2520 Б, 28 л., 1983 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността ѝ като член на РК на БКМС в Подуяне, на РК на РМС в Княжево (София); за синдикалната ѝ дейност; за съвместната ѝ работа с Адалберт Антонов (Малчика), Васил Балевски, Мара Добревска (Гешкова), Люба Минчева, Тонка Райдовска, Борис Благоев и др.; за възстановяването на масовите организации след преврата на 19 май 1934 г.; за проведени заседания, конференции и масови акции в София.

ПЕТРОВА, ЕЛЕНА ЦЕКОВА (1886–)

Родена в Кюстендил. Член на БРСДП (т.с.) от 1907 г. Живее в Самоков, Дупница и София. Член на Местния комитет на БРСДП (т.с.) в Самоков (1916–1918); участва в дейността на организацията на БКП в Дупница (1919–1923) и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г. Съпруга на Коста Петров, кмет на Дупнишката комуна (1919–1923).

Сп – 1523 Б, 29 л., 1961 г., маш.

За живота и общественно-политическата дейност на нейния съпруг Коста Петров (1889–1923).

Сп – 1524 Б, 3 л., 1957 г., маш.

За личните контакти с Христо Кабакчиев и за неговата общественно-политическата дейност.

ПЕТРОВА, КАТЯ ХРИСТОВА (1893–1986)

Родена в Пазарджик. Участва в нелегалната дейност на БКП. Заедно със съпруга си Христо Георгиев Петров укриват в дома си Трайчо Костов (1941–1942). Политзатворничка (1942–1944).

Забележка: Моминското име на авторката е Катерина Григорова Вапцарова.

Сп – 1525 Б, 12 л., 1960 г., маш.

Автобиографични бележки: за живота и участието ѝ в политическа дейност в Карлово (1919–1922) и София (1922–1942); за укриването на Трайчо Костов и Антон Иванов в дома им; за провала, осъждането и престоя ѝ в затвора (1942–1944).

Сп – 2285 Б, 14 л., 1976 г., маш.

За укриването на Трайчо Костов и Антон Иванов през 1941–1942 г. в дома им до тяхното арестуване.

ПЕТРОВА-МИНЧЕВИЧ, СУЛТАНА

Сп – 1526 Б, 145 л., б. д. п., маш.

За срещи с цар Фердинанд в Берлин (1920–1921); за управлението на Александър Стамболийски и преврата на 9 юни 1923 г.; за правителството Цанков-Русев-Калфов; политически характеристики на Никола Геннадиев, Петко Д. Петков, Николай Петрини и др.; за убийството на Тодор Александров (1924); за атентата в църквата „Св. Неделя“ и Вартоломеевите нощи (1925).

Забележка: Машинописно копие; оригиналът е в бившия ЦДИА.

ПЕТРОВСКИ (БОГДАНИН), БОНЮ ДИМИТРОВ (1896–)

Роден в Свищов. Член на БКП от 1919 г. Сътрудник на нелегалните партийни канали за чужбина (1920–1925). Задочно осъден на 12 г. затвор за нелегална дейност. Емигрант в СССР (1926–1944). Работил в Южна Африка (1931–1936) като представител на Союзнефтекспорт. През 1945 г. се завръща в България.

Сп – 1527 Б, 15 л., 1962 г., маш.

За задачите, организацията и дейността на нелегалните партийни канали за чужбина (1920–1925): Драгоман-Цариброд; Трънско-Брезнишки; Варна-СССР (Севастопол и Одеса); Бургас-СССР; Севастопол-България; Севастопол-Созопол; с. Любимец-Одрин-Цариград-СССР; Солун-Драма-България.

Сп – 1528 Б, 4 л., 1964 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Антон Иванов (1919–1923).

ПЕТРОВСКИ, НАНКО ДИНЧЕВ (1889–)

Роден в с. Бухово, Софийско. Член на БРСДП (т.с.) от 1909 г., на БКП (1919–1923) и от 1944 г. Работил като търговски служащ.

Сп – 1529 Б, 6 л., 1961 г., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Георги Кирков.

Сп – 1530 Б, 2 л., 1953 г., б. п., маш.

За стачката в мина „Плакалница“ (1910) и участието на Георги Димитров в нейната организация и провеждане.

Сп – 1531 Б, 2 л., 1969 г., рък.

За лични контакти и впечатления от обществено-политическата дейност на Антон Иванов (1909–1923).

Сп – 1532 Б, 2 л., 1960 г., рък.

За учредяването на Съюза на запасните офицери и подофицери, членове на БКП и БЗНС (1921).

Сп – 1533 Б, 1 л., 1959 г., рък.

За I конгрес на БКП (т.с.) (1919) и за създаването на партийна група „Искристи“ в София.

ПЕТРОВСКИ, СТОЯН НЕШЕВ (1903–1995)

Роден в Угърчин, Ловешко. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1923 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Инструктор на ЦК на БКП (1931–1932). Емигрант в СССР (1936–1940); завършва МЛШ. През 1940 г. се завръща в България. Член на ОблК на БКП – София (1942–1943). Арестуван; осъден на доживотен затвор (1943). След 9 септември 1944 г. е сътрудник на НС на ОФ (1945); на отговорни длъжности в Министерството на леката промишленост (1947–1966).

Сп – 1534 Б, 6 л., 1945 г., маш.

За дейността на Софийската партийна организация (1941–1943); за създаването на партизански групи и отряди в Софийска област.

ПЕТРУНОВ, ДРАГОМИР СТЕФАНОВ (1895–1971)

Роден в с. Муртинци, Брезнишко. Член на БКП от 1919 г. Участник в нелегалния партиен канал София–Югославия (1924–1925); политзатворник; ятак.

Сп – 2185 Б, 15 л., 1970 г., маш.

За подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. и доставката на оръжие за Брезнишкия край; за организирането и дейността на нелегалния партиен канал София–Югославия (1924–1925).

ПЕХЛИВАНОВ, ВАСИЛ ПЕТКОВ

Сп – 1535 Б, 31 л., 1963 г., маш. и рък.

За дейността на БКП сред пернишките миньори (1919–1923). *Писма* – 2 л.

ПЕЦАРСКИ, ЖИКА И ДР.

Сп – 1536 Б, 16 л., [1955 г.], маш.

Протокол от събрание на историческата група за написване на „История на работническото движение и на партията в Ниш“ през периода 1920–1930 г.; *бележки* върху книгата „Работнически дом“ от Йован Степанович, издадена от Народния музей в Ниш, Югославия (1955). *Сърбохърв. ез.* – 7 л. *Превод* – 9 л.

Автори: Светозар Йованович, Воя Янкичевич, Душан Димитриевич.

ПЕШЕВ, ЙОРДАН

Сп – 1537 Б, 2 л., [1954 г.], маш.

За съдебния процес срещу делегатите на Витошката партийна конференция (1924).

Сп – 1538 Б, 4 л., 1954 г., маш.

За участието му като делегат от Пернишката организация на Витошката партийна конференция (1924). *Писмо* – 2 л.

ПЕШУНОВ, СТЕФАН ИВАНОВ (1910–2002)

Роден в с. Бреница, Белослатинско. Дългогодишен телеграфопощенски служител в София; началник на Софийски пощенски клон № 2.

Сп – 1540 Б, 3 л., 1960 г., маш.

За дейността на УС на Телеграфо-пощенския стол в София в помощ на БКП (1934–1937).

ПИК, АРТУР (1899–1970)

Деец на Германската КП. Политемигрант в СССР (1934–1945). Сътрудник на отдел „Печат“ на ИККИ (1938–1941) и на Политическото управление на Червената армия (1941–1945). През 1945 г. се завръща в Германия. Син на Вилхелм Пик – президент на ГДР (1949–1960).

Сп – 1541 Б, 10 л., 1966 г., маш.

За лични впечатления и срещи с Георги Димитров в Москва (1934–1938). *Нем. ез.* – 4 л. *Писмо* – 2 л. *Превод* – 4 л.

ПИЛОВ, ЙОСИФ САБЕТАЙ (1896–1970)

Роден във Видин. Член на БКП от 1919 г. Участва в I Световна война. Търговски служител; секретар на Синдиката на търговските служители във Видин (1919–1923). Политзатворник (1924–1926). След 1926 г. живее и работи в София; участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1542 Б, 6 л., 1948 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Видин. *Писма* – 2 л.

Сп – 1543 Б, 2 л., 1958 г., маш.

За престоя му в една килия с Васил Каравасилев в Софийската обществена безопасност (1924).

Сп – 1544 Б, 6 л., 1958 г., рък. и маш.

За живота и обществено-политическата дейност на Тодор Петров.

Сп – 1545 Б, 19 л., 1961 г., маш.

За партийното, синдикалното, младежкото и кооперативното движение във Видин (1919–1924); за състава на партийната организация; за кварталните партийни организации; за младежката организация „Спартак“; за синдикалното движение; за културно-масовата работа; за стопанската дейност (кооперация „Освобождение“); за преврата на 9 юни и септемврийските събития 1923 г.; за ареста, осъждането и престоя му в затвора (1924–1926). *Писмо* – 1 л.

ПИРИНСКИ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ НИКОЛОВ ЗАЙКОВ) (1901–1992)

Роден в Банско. Член на КП на САЩ (1924–1951), на БКП – от 1951 г. През 1923 г. емигрира в САЩ. Един от организаторите на българската емиграция в САЩ. През 1931–1933 г. редактира в „Балканско сдружение“, през 1935–1936 г. – в „Съзнание“. Отговорен секретар на Славянския комитет в САЩ (1942–1951). През 1951 г. се завръща в България. Заместник-председател (1951–1969) и председател (1969–1972) на НК за защита на мира. Автор на мемоарните книги „Двата свята в моя живот. Спомени от САЩ“. С., НМ, 1981, 179 с.; „Какво видях и преживях в Америка. Спомени (1923–1951)“. С., Изд. на ОФ, 1985, 352 с.

Сп – 1546 Б, 9 л., 1964 г., маш.

За примера на Георги Димитров и неговото отражение сред американските борци за мир. *Писмо* – 1 л.

Сп – 2671 Б, 23 л., 1967 г., маш.

За участието на българи в американското комунистическо и работническо движение (1910–1946).

Сп – 2672 Б, 12 л., б. д., маш.

Реч, произнесена от него, на конференция на Българо-американския народен съюз на 1 януари 1949 г. в Детройт, САЩ.

Сп – 3090 Б, 4 л., 1988 г., маш.

За дейността на Владимир Поптомов в Пиринския край до 1923 г.; за кореспонденцията му с Владимир Поптомов като секретар на ВМРО (об.); за срещите им през 50-те години, когато Владимир Поптомов е заместник-председател на МС.

ПИРОВСКИ, КИРИЛ ЛАЗАРОВ (1926–)

Роден в с. Косинец (Иеропиш), Костурско. Член на ЕПОН от 1942 г.; партизанин от ЕЛАС (1944). Политзатворник (1946). Партизанин в ГДА (1947–1949); раняван 4 пъти. През 1949 г. емигрира, а по-късно се установява във Варна.

Сп – 2558 Б, 15 л., 1982 г., маш.

За дейността му в ЕПОН и като партизанин в отряда на Лазар Търповски и в младежки батальон на ЕЛАС; за арестуването му през 1946 г.; за освобождаването и присъединяването му към отряда на Панто Шиперко (1947).

ПИСКОВ, ДЕЛЧО АНГЕЛОВ (1922)

Роден в с. Свобода, Панагюрско. Член на БКП от 1941 г. Осъден на 1 г. затвор (1943). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. е студент (1944–1948). След това работи в БТА.

Сп – 3066 Б, 20 л., 1972 г., маш.

За дейността на партийната и ремсовата организация в с. Свобода, Панагюрска околия; за участието му в ремсовата дейност; за престоя му в затвора (1943); за дейността на II полска чета на партизанската бригада „Георги Бенковски“ (1944).

ПИШМИШЕВ, ДИМИТЪР ТРАЙКОВ

Сп – 1547 Б, 5 л., 1956 г., маш.

За стачката на пловдивските тютюноработници (1940).

ПИЯНЕЧКИ, ИВАН НИКОЛОВ (1903–1982)

Роден в София. Член на БКП от 1922 г. Сътрудник на ЦК на БКП (1932). Заминава нелегално за СССР (1933–1935); завършва МЛШ. През 1935 г. се завръща в България. Интерниран в лагер (1941–1943). След 9 септември 1944 г. е директор на фабрика; заместник-министър (1952–1959); търговски представител в Румъния.

Сп – 2752 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За създаването и дейността на Ючбунарската младежка комунистическа организация в София (1920–1923); за организационната и просветната ѝ дейност; за работата ѝ с комсомолските организации в близките села; за създаването на бойна група.

ПЛАХАРОВ, ДИМИТЪР (МИТЮ) НЕДЕВ (1921–1992)

Роден в с. Казачево, Ловешко. Следва лесоустройство в Братислава и дипломация в Прага. Партизанин в Словашки отряд (1944–1945). През 1951 г. се завръща в България. Работи в Комитета за културни връзки с чужбина и в МВнР; дипломат в Братислава и Прага. Автор на мемоарната книга „Сред свои с чужд паспорт“. С., ДВИ, 1988.

Сп – 1549 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За участието на българи – партизани в Словакия в сражения срещу германските войски при р. Хрон (1945). *Слов. ез. – 3 л. Превод – 3 л.*

ПЛЕВЕНСКИ, НИКОЛА ИВАНОВ

Сп – 1548 Б, 3 л., 1953 г., рък. и маш.

За среща с поп Андрей Игнатов от с. Медковец (1923). *Бележка* за знамето на въстаническия отряд на поп Андрей.

ПЛИШЕВСКИЙ, ИВАН ПЕТРОВИЧ (1907–)

Член на КПСС от 1928 г. Работил в МЛШ и в Комунистическия университет на трудещите се от Изтока (1933–1939). Отговорен сътрудник в ИККИ (1940–1943), помощник на Георги Димитров (1943–1945). Работил в апарата на ЦК на КПСС, в редакцията на в. „Правда“, в сп. „Проблеми на мира и социализма“ (1945–1967).

Сп – 1550 Б, 30 л., 1969 г., маш.

За лични впечатления от работата на Георги Димитров в ИККИ в Москва (1940–1943). *Рус. ез.* – 15 л. *Превод* – 14 л. *Биогр. данни* – 1 л.

Сп – 2476 Б, 10 л., б. д., маш.

За отношението на Георги Димитров към сътрудниците, работещи в Секретариата на ИККИ (1940–1943).

ПЛОЧЕВ, ЙОРДАН ДИМИТРОВ (1901–1969)

Роден в с. Бега, Пазарджишко. Член на БКМС от 1919 г. Секретар на РК на БКМС – София (1924–1925); член на ЦК на БКМС (1925–1926). Емигрант в СССР (1926–1929). През 1929 г. се завръща в България; участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 2744 Б, 8 л., б. д. п., маш.

За участието му в дейността на комсомолската организация в кв. Банишора в София (1919–1926).

ПОКРОВНИШКА-ДИМИТРОВА, ЕЛЕНА ПЕТРОВА

Сп – 1551 Б, 31 л., 1963 г., рък. – 19 л.; препис (маш.) – 12 л.

За живота и обществено-политическата дейност на Станке Димитров – Марек.

ПОЛАЧЕК, ЛАСЛО (1894–1979)

Роден в гр. Шопрон, Унгария. Член на Унгарската КП от 1918 г. След провала на Унгарската република (1919) емигрира във Виена, а по-късно – в СССР. Главен лекар (известно време – директор) на болницата в Кремъл (1928–1939). По време на култа прекарва 15 г. в лагер. През 1961 г. се завръща в Унгария.

Сп – 1552 Б, 15 л., 1965 г., маш.

За срещите и разговорите с Георги Димитров в Москва като негов лекуващ лекар (1934–1939). *Унг. ез.* – 7 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 7 л.

ПОЛЯКОВ, ТОДОР ПАНАЙОТОВ (1896–1960)

Роден в Брацигово. Член на БКП от 1918 г. Участва в I Световна война. Завършва право в СУ. Секретар на ГК на БКП – Брацигово (1919–1921) и на ОК на БКП – Пазарджик (1922–1923). Депутат от листата на РП (1939–1940). Касиран и изпратен в лагер (1941–1942). След 9 септември 1944 г. работи във ВСС, ДПК, ВИИ „К. Маркс“. Професор.

Сп – 2710 Б, 14 л., 1957 г., маш.

За участието му заедно с Александър Атанасов и Павел Койчев в защитата на подсъдимите от Септемврийското въстание 1923 г. в Лом (1924); за участието му в съдебното заседание в с. Протогрелец, Ломско (1924); за подсъдимите Георгица Карастоянова и Димитър Василев (червеният командир на с. Протогрелец, Ломско). *Автобиография* (1959) – 5 л.

ПОНОМАРЪОВ, БОРИС НИКОЛАЕВИЧ (1905–)

Политически помощник на Георги Димитров в ИККИ (1937–1943). Заместник-завеждащ ОМИ на ЦК на КПСС (1944–1946). Завеждащ отдел „Външна политика“ (от 1949 г.), по-късно – секретар на ЦК на КПСС.

Сп – 1553 Б, 29 л., б. д. п., маш.

За впечатления от работата на Георги Димитров в Коминтерна и в ЦК на КПСС (1941–1945). *Рус. ез.*

Сп – 2830 Б, 5 л., 1984 г., маш.

За контактите му с Антон Иванов във връзка с подготовката на интернационалните бригади за Испания (1936–1939); за съвместното съжителство на семействата им в Москва.

ПОПВАСИЛЕВ, НИКОЛА

Сп – 1554 Б, 3 л., 1952 г., маш.

За дейността на Димитър Благоев като учител в Пловдив (1896–1897).

ПОПИЛИЕВ, ИЛИЯ ДИНЕВ

Сп – 1555 Б, 42 л., 1959 г., маш.

За атентата в църквата „Света Неделя“ в София (1925); за процеса на Комсомола (1925); сведения и списъци на подсъдими и политзатворници в Софийския централен затвор (1925–1926).

Сп – 1556 Б, 103 л., 1960 г., б. п., маш.

За дейността на партийната организация в Нова Загора (1919–1922). *Рецензия – 21 л. Писмо – 1 л.*

ПОПМИХАЙЛОВ, ЗЛАТКО МИХАЙЛОВ (1905–1986)

Роден в с. Стрелец, Великотърновско. Член на БКМС от 1922 г. Завършва право в Монпелие, Франция (1926–1931); участва в дейността на студентската партийна организация. След 9 септември 1944 г. работи в Министерството на земеделието и в Министерството на външна търговия.

Сп – 2245 Б, 3 л., 1974 г., маш.

За дейността на партийната организация на българските студенти в Монпелие (1927–1931).

ПОПОВ, БЛАГОЙ СИМЕОНОВ (1902–1968)

Роден в с. Дрен, Пернишко. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1922 г. Завършва гимназия в Дупница, следва право в СУ (1922–1924). От 1925 г. е в емиграция – отначало в Югославия, а след това в СССР. Няколко пъти се връща нелегално в България. Включен в състава на ЦК на БКМС и на ЦК на БКП (т.с.) (1929). През 1931–1932 г. е член на ПБ на ЦК на БКП (т.с.). Връща се в СССР и през октомври 1932 г. е изпратен от ИККИ в Берлин, отговаря за връзките на ЦК на БКП (т.с.) с ИККИ. През 1933 г. е арестуван, обвинен и съден на Лайпцигския процес заедно с Георги Димитров и Васил Танев. След освобождаването им отново е в Москва. Работи в Изпълкома на КИМ (1934–1935), учи в Промислената академия „Й. В. Сталин“ (1935–1937). През 1937 г. е арестуван от НКВД и изпратен в Сибир. Освободен след 15 г. През 1954 г. се завръща в България. Работи в МНП (до 1955 г.) и в МВнР (1955–1964). Автор на мемоарната книга „От процеса в Лайпциг до лагерите в Сибир. Спомени“. С., Хр. Ботев, 1991, 391 с.

Сп – 1558 Б, 3 л., 1960 г., маш.

За дейността на Станке Димитров – Марек в София и Москва (1919–1937).

Сп – 1559 Б, 4 л., 1962 г., маш.

За участието му като делегат от Видински окръг на I нелегална конференция на БКМС през април 1924 г.

Сп – 1560 Б, 72 л., 1963 г., маш.

За участието му като подсъдим на Лайпцигския процес през 1933 г. *Автобиографични данни* – 22 л. *Писмо* – 2 л.

Сп – 1561 Б, 92 л., 1968 г., маш.

За участието му в дейността на Комсомола в Дупница (1919–1922); за дейността му в София и Видин (1922–1924); за емигрирането му през Югославия в Москва (1924); за учението му в Академията за комунистическо възпитание в Москва (1925–1929); за връщането му в България (1929) и включването му в нелегалната дейност на БКМС и БКП; за изпращането му в Берлинския пункт за връзки между ЦК на БКП и ИККИ (1932–1933).

Фонд 202 Б, оп. 1, а.е. 17, 3 л., 1956 г., печатно.

За живота и дейността на Никола Кофарджиев.

Фонд 321 Б, оп. 1:

– *а.е. 1, 15 л., 1966 г., маш.*

Автобиография.

– *а.е. 7, 9 л., 1963–1967 г., печатно.*

За Лайпцигския процес, за живота и делото на Георги Димитров и др. (публикувани във вестници).

– *а.е. 46, 27 л., 1958 г., рък. и маш.*

За срещите му с Ернст Телман в Полицейското управление в Берлин, в затвора „Моабит“ и в седалището на Гестапо (1933–1934).

– *а.е. 48, 24 л., 1961 г., маш. и рък.*

„Такава беше нашата младост“ – за ученическите му години и първите му стъпки в младежкото комунистическо движение.

– *а.е. 53, 5 л., 1962 г., маш.*

За дейността на Станке Димитров – Марек: като организатор на комунистическото движение в Дупница; като секретар на ЦК на БКП; като участник в I нелегална конференция на БКМС (1924); като деец на Коминтерна.

– *а.е. 54, 4 л., 1963 г., маш.*

За дейността на Антон Иванов: като член на ръководството на БКП; като ръководител на партийни пунктове в Истанбул (1925–1927) и в Берлин (1928–1930).

– *а.е. 55, 3 л., 1964 г., маш.*

За дейността и качествата на Трайчо Костов.

– *а.е. 57, 35 л., 1962–1964 г., рък. и маш.*

За Георги Димитров като ръководител на БКП и Коминтерна и главен подсъдим в Лайпцигския процес.

– *а.е. 58, 18 л., 1964 г., маш.*

За дейността на Никола Кофарджиев (Сашо): като ръководител на БКМС; като член на ИК на КИМ; като секретар на ЦК на БКП; за нелегалната му дейност.

– *а.е. 59, 9 л., 1964 г., маш.*

За дейността на Хаим Пизанти – един от основателите на БРСДП във Видин и член на ВС на БКП.

– *а.е. 60, 4 л., [1964 г.], маш.*

За революционната му дейност; за убийството на Никола Кофарджиев, Христо Кочев и Цачо Ненов; за емигрантските му години в Съветския съюз; за нелегалната му работа в Германия; за Лайпцигския процес.

– а.е. 61, 13 л., 1965 г., маш.

„Под сянката на бесилката“ – за Лайпцигския процес.

– а.е. 63, 54 л., 1963–1967 г., маш. и рък.

За Лайпцигския процес.

– а.е. 65, 14 л., 1967 г., маш.

За фалшифицирането на историческата истина във филм на Западногерманската телевизия, посветен на Лайпцигския процес.

– а.е. 69, 6 л., б. д., рък.

За I нелегална конференция на БКМС на 27 и 28 април 1924 г.

ЧП – 181 Б, оп. 1:

– а.е. 46, 68 л., 1963 г., маш.

Автобиографични бележки: за живота и дейността му до Лайпцигския процес.

– а.е. 47, 72 л., 1963 г., маш.

„Една година под сянката на бесилката“ – за Лайпцигския процес (1933).

– а.е. 48, 136 л., 1968 г., маш.

„За да не се повтори никога вече“ – за ареста му от НКВД (1937) и престоя му в лагер на ГУЛАГ.

Фонд 321 Б, оп. 1 – за него:

– а.е. 14, 19 л., [след 1968 г.], рък.

Спомени от Константин Алтайски за Благой Попов – за първата им среща в гр. Канск, Сибир (1944), за работата му в Крайградския совхоз и др. Рус. ез.

– а.е. 15, 1 л., [след 1968 г.], рък.

Спомени на Генчо Калайджиев за дейността на Благой Попов в БКМС и БКП в Дупница (1919–1922).

– а.е. 16, 5 л., [след 1968 г.], маш.

Спомени на Руен Попов (брат) за детството на Благой Попов.

– а.е. 17, 2 л., [след 1968 г.], маш.

Спомени на Тинка Попова за детските години на Благой Попов.

– а.е. 19, 20 л., 1969 г., маш.

Спомени на Аким Гафаров за живота и дейността на Благой Попов като комсомолски и партиен деец, като студент в Промишлената академия в Москва и др. Рус. ез.

– а.е. 20, 34 л., 1969 г., маш.

Спомени от Александър Милчаков за Благой Попов – за работата му в БКМС и КИМ; като нелегален функционер в България и Германия; като участник в Лайпцигския процес; като студент в Промишлената академия в Москва; като заточеник в Сибир.

– а.е. 23, 4 л., 1969 г., маш. и рък.

Спомени от Бекир Умеров за Благой Попов по време на съвместното им заточение в Сибир (1942–1946). Рус. ез.

– а.е. 25, 5 л., 1969 г., маш.

Спомени на Георги Колев за революционната дейност на Благой Попов (1919–1925).

– а.е. 26, 5 л., 1969 г., рък.

Спомени на Коста Андреев за участието на Благой Попов в дейността на БКМС и БКП в Дупница (1922–1925).

– а.е. 28, 12 л., 1969 г., маш.

Спомени на Филарети Атанаспадис за Благой Попов по време на лечението му в Букурещ (1968).

– а.е. 29, 2 л., [след 1969 г.], маш.

Спомени на Александър Николов Панов за дейността на Благой Попов през 1923–1924 г.

– а.е. 30, 10 л., 1970 г., маш.

Спомени на Марин Д. Гешков за Благой Попов през периода 1924–1968 г.: като нелегален партиен функционер; като член на ПБ на ЦК на БКП и член на ръководството на КИМ; за междуличностните отношения сред ръководния елит на БКП в емиграция и в страната; за репресиите в Съветския съюз срещу дейци на БКП; за държанието на Благой Попов на Лайпцигския процес; за отношението на ръководството на БКП към Благой Попов през 50-те и 60-те години.

– а.е. 31, 6 л., 1970 г., маш.

Спомени на Иван Крекманов за дейността на Благой Попов през 1920–1925 г.

– а.е. 33, 1 л., 1970 г., маш.

Спомени на Славка Терзиянова за Благой Попов – за първата им среща в Берлин (1929); за годините на заточение.

– а.е. 34, 3 л., 1970 г., маш.

Спомени на Г. Станкулов за организирането на бягството на Благой Попов и Борис Чолаев за Съветския съюз (1932); за пътуването и престоя му в Германия по време на Лайпцигския процес.

– а.е. 35, 10 л., 1970 г., маш.

Спомени на Петко Кунин за Благой Попов: за дейността му сред българската политическа емиграция; за приятелството на Благой Попов с Петко Кунин, Марин Д. Гешков и Иван Генчев; за работата им като преподаватели по политическа икономика в гр. Ростов; за участието им във II пленум на ЦК на БКП в Берлин (1929); за работата на Благой Попов като секретар на ЦК на БКМС и ЦК на БКП в началото на 30-те години.

– а.е. 36, 7 л., 1972 г., маш.

Спомени на Борис Икономов за живота и дейността на Благой Попов.

– а.е. 38, 3 л., [1971 г.], маш.

Спомени на Ангел Кирилов Велинов за дейността на Благой Попов в Дупница.

– а.е. 43, 17 л., 1990 г., маш.

Спомени на Методи Попов (брат) за Благой Попов – за живота в семейството; за революционната му дейност; за отношението на Георги Димитров към Благой Попов; за отношението на ръководството на БКП към Благой Попов през 50-те и 60-те години.

ПОПОВ, БОРИС К.

Сп – 1564 Б, 3 л., 1952 г., б. п., маш.

За среща с Георги Димитров по повод разделянето на две на Лозенската партийна организация в София (1923).

ПОПОВ, БОРИС НИКОЛОВ (ВЕНКО) (1906–1994)

Роден в Лерин, Македония (дн. Флорина, Гърция). Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1924 г., на Френската (1930–1932) и на Испанската (1937–1939) КП. Член на ОблК на БКМС във Варна (1924–1925). Осъден на 12 г. затвор (1925), амнистиран (1926). Следва медицина в Монпелие, Франция (1930–1932). След завръщането си работи в ОблК на ВМРО (об.) в София. Нелегален (1934–1936). Интербригадист в Испания (1937–1939). Избягал от френски концлагер (1939–1941). След завръщането си в България въдворен в концлагер (1941–1943). Инструктор в ГЩ на НОВА и командир на XI ВОЗ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е на дипломатическа работа (1946–1974). Автор на мемоарните книги „Буреветни времена. Спо-

мени (1913–1941)“. С., ВИ, 1985, 367 с.; „Командирът на зоната разказва“. С., Партиздат, 1978, 264 с.

Сп – 1562 Б, 97 л., 1963 г., 1963 г., 1966 г., маш.

Автобиографични бележки: за живота на семейството му в Леринско, Македония и емигрирането им в България; за учението му във Варна и участието му в дейността на БКМС (1919–1925); за арестуването и престоя му в затвора (1925–1926); за участието му в партизанското движение като командир на XI ВОЗ с център Плевен (1944); за сражението на партизаните с войска и полиция край с. Лесидрен (1944); за завземането на властта в Плевен на 9 септември 1944 г.

Сп – 2300 Б, 29 л., 1969 г., маш.

За масовизацията на партизанското движение и дейността на партизанските части в XI ВОЗ с център Плевен от началото на 1944 г. до 9 септември 1944 г.

Сп – 2729 Б, 98 л., 1958 г., маш.

Автобиографични данни; за работата му в Комсомола и партията (1922–1930); за заминаването му да учи медицина във Франция (1930–1932); за завръщането му в България и включването му в партийна работа; за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за престоя му във френските лагери; за завръщането му в България и изпращането му в концлагера „Еникьой“ (1941).

ПОПОВ, БОРИС ТОДОРОВ (1911–1993)

Роден в с. Брусарци, Монтанско. Член на БКП от 1931 г. Следва медицина в Белград (1937–1939) и София (1939–1942). Интерниран в лагера „Еникьой“ (1943). След 9 септември 1944 г. работи като лекар-хирург в държавната болница – Монтана; в Университетската хирургическа клиника – София; във Военната болница – София; в Правителствената болница.

Сп – 1563 Б, 10 л., 1968 г., маш.

За живота и дейността на комунистите в лагера край Петрич (1943).

ПОПОВ, ВАСИЛ

Сп – 1565 Б, 8 л., 1963 г., маш.

За дейността на партийната група в механоремонтното отделение и на партийната организация в Държавната печатница в София (1936–1944).

ПОПОВ, ВЛАДИМИР МИТОВ (1908–)

Роден в с. Забел, Пернишко. Член на БКП от 1933 г. Пощенски служител; член на ЦР на телеграфо-пощенската опозиция. Интерниран в лагер (1943). След 9 септември 1944 г. работи в Централна пощенска станция – София (1945–1949); заместник-завеждащ и завеждащ Финансово-домакинския отдел на ЦК на БКП (1949–1972).

Сп – 1566 Б, 2 л., б. д., маш.

За дейността на УС на Телеграфо-пощенския стол в София в помощ на БКП (1934–1944).

ПОПОВ, ГЕОРГИ ДИМИТРОВ (1872–)

Роден в Елхово. Завършва право в Швейцария (1897). От младежки години се включва в социалистическото движение. Адвокат в Сливен (1900–1909) и Ямбол (1909–1919). Работи в централата на кооперация „Освобождение“ (1919–1924). Емигрант в Русия (1925–1936), където работи в Централния съюз на кооперациите. През 1936 г. се завръща в България.

Сп – 1569 Б, 22 л., 1959 г., б. п., рък. – 10 л.; препис (маш.) – 12 л.

Автобиографични бележки; за живота и политическата му дейност в Сливен

(1900–1909), Ямбол (1909–1919); за дейността му в кооперация „Освобождение“ (1919–1924); за престоя му в СССР (1925–1936).

ПОПОВ, ГЕОРГИ НИКОЛОВ (1901–)

Роден във Видин. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1920 г. Завършва медицина във Виена (1929). Технически сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП (1923–1929). Специализира в Германия (1931–1934). След 9 септември 1944 г. работи в МА – София. Професор – хирург.

Сп – 1568 Б, 3 л., б. д., маш.

За дейността на партийната група на българските студенти във Виена (1923–1929).

Сп – 3123 Б, 34 л., б. д. п., маш.

За следването му във Виена (1921–1929); за дейността на българските студенти – комунисти във Виена; за състава и дейността на партийната група за съдействие (ПГС); за дейността на „червеният студентски стол“ във Виена; за работата му във Видин (1929–1931); за бягството на Младен Стоянов от Видинския затвор (1931); за участието му в нелегалната дейност на БКП във Видин; за работата му като мобилизиран военен лекар в Скопие (1943–1944).

ПОПОВ, ГЕОРГИ ТОДОРОВ

Сп – 1570 Б, 3 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Брацигово.

ПОПОВ, ГЕОРГИ ХРИСТОВ (1897–1983)

Роден в Троян. Член на БРСДП (т.с.) от 1918 г. Член на Военния комитет на БКП в Троян (1924). Командир на I Старопланинска чета (1925). Политемигрант в СССР (1925–1956); арестуван от НКВД (1935) и осъден на 2 г. ИТЛ.

Сп – 1571 Б, 9 л., 1964 г., маш.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с.

ПОПОВ, ГЕОРГИ

Сп – 1567 Б, 5 л., 1953 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Стара Загора.

ПОПОВ, ГЕРЧО СТАНКОВ

Сп – 1572 Б, 1 л., б. д., рък.

За агитационната му дейност в изборите през 1935 г. в с. Комарево, Варненско (като кандидат за народен представител от РП).

ПОПОВ, ДАВИД ХРИСТОВ (1901–)

Роден в Пазарджик. Следва медицина в Инсбрук (1920–1923) и Грац, Австрия (1923–1928). Участва в дейността на студентската партийна група. През 1928 г. се завръща в България; работи като лекар в Пазарджик.

Сп – 1573 Б, 4 л., 1960 г., маш.

За дейността на партийната организация на българските студенти в Грац (1923–1928). *Писмо* – 1 л.

ПОПОВ, ДЕНЬО НИКОЛОВ (1901–1980)

Роден в с. Драгоево, Шуменско. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1922 г. Политзатворник (1925–1926; 1933–1941). Интерниран в лагер (1942–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП – Преслав; секретар на ОК на БКП – Шумен; работи в ОНС – Шумен.

Сп – 1575 Б, 6 л., 1963 г., маш.

За работата на партийната организация в с. Златар, Шуменско с турското население (1928–1944).

ПОПОВ, ДИМИТЪР АЛЕКСАНДРОВ

Сп – 2295 Б, 17 л., 1978 г., маш.

За дейността на профопозицията при Телеграфопощенския съюз (1930–1934) и за членовете на централното ръководство: Драгой Коджейков, Тодор Прахов, Димитър Георгиев Ананиев, Борислав Тодоров.

ПОПОВ, ДИМИТЪР ДИМИТРОВ (ЗДРАВКО) (1919–1989)

Роден в Брацигово. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1943 г. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА; генерал-лейтенант.

Сп – 1907 Б, 18 л., 1985 г., маш. (ксерокопие)

За разгрома на партизанския отряд „Антон Иванов“: за засадите при Белмекенското горско стопанство и връх Еклен; за избиването на групата на братя Чаушеви, Никола Чолаков и Димитър Чучулев; за избиването на партизаните от Батак към „Семенлика“; за преминаването на Фотинската река и съдбата на групата, в която е бил Димитър Попов.

ПОПОВ, ДИМИТЪР НИКОЛОВ (1909–1975)

Роден в Брезово. Член на БКП от 1944 г. Завършва Военното училище в София (1930). Взема участие в овладяването на Министерството на войната на 9 септември 1944 г. Командва дивизия в Отечествена война 1944–1945 г. Заема командни длъжности в МО и във ВА в София. Достига до чин генерал-лейтенант.

Сп – 1557 Б, 24 л., б. д., маш.

За участието на офицерството при установяване на властта на ОФ в София на 9 септември 1944 г.

Сп – 2233 Б, 66 л., 1974 г., маш.

За антифашистката му дейност като офицер (1930–1944); за участието му в подготовката и завземането на властта в София на 9 септември 1944 г.

ПОПОВ, ДИМЧО

Сп – 1574 Б, 8 л., б. д., рък.

За участието му в дейността на Шуменската партийна организация (1923–1941).

ПОПОВ, ИВАН

Сп – 1576 Б, 3 л., 1956 г., маш.

За лични впечатления от политически прояви на Георгий Плеханов, Вл. И. Ленин и Лев Троцки в Женева (1914–1915).

ПОПОВ, МИНКО ГЕОРГИЕВ (1910–2002)

Роден в Якоруда, Разложко. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1933 г. Учи в гимназията в

Разлог. Чирак в курорта „Юндола“, по-късно работи в Стара Загора и София. Член на ВМРО (об.) (1933). През 1934 г. заминава за Якоруда да създаде там организация на ВМРО (об.). За нелегална дейност осъден на 5 г. затвор (1935) – освободен през 1938 г. От април 1944 г. е партизанин. През септември 1944 г. е председател на ОФ-комитет в гр. Серес. През 1949 г. е директор на мина „Брежани“, Благоевградско, след това работи в Благоевград и мина „Бобов дол“, а от 1967 г. – в ТКЗС – Горна баня, София. През 1972 г. е нещатен сътрудник на ГК на БКП в Якоруда.

Фонд 316 Б, оп. 1:

– а.е. 1, 152 л., 1969–1984 г., маш.

Автобиографични бележки: за младежките му години; за дейността му в БКП и във ВМРО (об.); за престоя му в Софийския и Сливенския затвори (1935–1938); за дейността му през периода 1938–1944 г.

– а.е. 2, 190 л., 1981–1983 г., маш.

За участието му в Разложкия партизански отряд „Никола Парапунов“ (1944); за дейността му през септември и октомври 1944 г. в Беломорието като пълномощник на ОблК на БРП (к) в Горна Джумая (Благоевград); за работата му в ОблК на БРП (к) – Горна Джумая (1944–1948); за работата му като директор на мина „Пирин“ (1948–1952); за работата му в мина „Бобов дол“ и на други места; за преименуването на българо-мохамеданите в района на Якоруда (1972).

ПОПОВ, НИКИФОР (НИКИФОР ПОПОВ ГЕОРГИЕВ) ([1885]–)

Сп – 1577 Б, 10 л., 1967 г., маш.

За участието му в I Световна война; за ролята на Павел Симеонов Чернаев във Владейското войнишко въстание 1918 г.

ПОПОВ, НИКОЛА ВЕЛИКОВ (1907–1953)

Роден в с. Николово, Русенско. Член на БКМС от 1926 г., на БКП – от 1931 г. Емигрант в СССР (1932–1934), където завършва МЛШ. През 1934 г. се завръща в България. Пълномощник на ЦК на БКП за XIII ВОЗ (Русенска) (1942–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА – полковник.

Сп – 1580 Б, 36 л., б. д. п., маш.

За съпротивителното движение в XIII ВОЗ (Русенска) (1941–1944).

ПОПОВ, НИКОЛА ПЕТРОВ (1896–)

Роден в с. Долна Вереница, Монтанско. Член на БКП от 1920 г. От 1929 г. живее в София; участва в нелегалната дейност на БКП. След 9 септември 1944 г. работи в ГК на БКП – София; в ЦК на БКП.

Сп – 1579 Б, 16 л., 1963 г., рък. – 8 л.; препис (маш.) – 8 л.

За участието му в дейността на Софийската партийна организация (1922–1928).

Сп – 1581 Б, 7 л., 1957 г., маш.

За участието му в дейността на РП в София (1927–1929).

ПОПОВ, НИКОЛА РАНГЕЛОВ (ГОРАН) (1901–)

Роден в с. Филиповци, Трънско. Член на БКП от 1919 г. Работи по нелегалните партийни канали за Югославия (1923–1928). Политемигрант в СССР (1928–1952). Завършил КУНМЗ (1928–1931). Партиен работник (1931–1936). Арестуван от НКВД и осъден на 8 г. трудовоизправителен лагер (1938–1946). През 1952 г. се завръща в България.

Сп – 1578 Б, 13 л., б. д., рък. – 8 л.; препис (маш.) – 5 л.

За живота на българските политемигранти в Белградския затвор (1926).

Сп – 1582 Б, 25 л., 1956 г., 1967 г., маш.

За социалистическото движение в Трънския край (1900–1918); за създаването и дейността на нелегалните партийни канали за Югославия (1923–1928); за участието му в нелегалния партийен канал София-Пирот-Югославия; сведения за участници в нелегалните партийни канали.

ПОПОВ, СПАС

Сп – 1583 Б, 13 л., 1950 г., рък. – 10 л.; препис (маш.) – 3 л.

За обществено-политическата дейност на Христо Кабакчиев. *Писмо*– 1 л.

ПОПОВ, СТАНИУ АЛЕКСИЕВ

Сп – 1584 Б, 2 л., 1963 г., маш.

За дейността на учителската комунистическа организация в Омуртагска околия (1919–1923).

ПОПОВ, СТАНИУ ВАСИЛЕВ (1898–)

Роден в с. Марково, Новопазарско. Член на БКП от 1919 г. Секретар на ОкК на БКП – Нови пазар (1925–1941). Въдворяван в лагер (1941–1943). Политзатворник (1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОкК на БКП – Нови пазар (1944–1948).

Сп – 1585 Б, 24 л., 1954 г., б. п., маш.

За дейността на партийната организация в Нови пазар, Шуменско (1928–1944); за легалната дейност на РП до 1934 г.; за нелегалната работа (1941–1944); за интернирането му в концлагера „Кръсто поле“ (1943); за провала, осъждането и престома му в затвора (1944).

ПОПОВ, СТОЙКО

Сп – 1586 Б, 4 л., 1957 г., б. п., маш.

За влиянието на Октомврийската революция в българската армия (1917–1918).

Сп – 1587 Б, 3 л., б. д., маш.

За срещи с Георги Кирков, Димитър Благоев, Христо Кабакчиев (1910–1919).

ПОПОВ, СТОЯН НИКОЛОВ (1921–1982)

Роден в с. Брезово, Пловдивско. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1941 г. Партизанин (1943–1944). Политкомисар на дружина в Средногорската партизанска бригада „Христо Ботев“ (1944). Участник в Отечествена война 1944–1945 г. След 9 септември 1944 г. служи в БНА – генерал-майор.

Сп – 1588 Б, 1 л., б. д., маш.

За дейността на партизанския отряд „Георги Бенковски“ от III ВОЗ (Пазарджик) (1944).

Сп – 1589 Б, 4 л., 1951 г., маш.

За дейността на партизанските отряди „Георги Бенковски“, „Панайот Волов“, „Чепинец“ от III ВОЗ (Пазарджик); за боя на Милеви скали и убийството на Методи Шаторов (1944).

ПОПОВ, ТОДОР ТОДОРОВ (1914–)

Роден в с. Дъскот, Великотърновско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1935 г. Член на РК

на БКП (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОкК на БКП – Павликени (1945–1949; 1955–1959); председател на ОкНС (1949–1955); председател на ТКЗС – Павликени (1959–1964); председател на ОК на ОФ – Велико Търново (1964–1974).

Сп – 2658 Б, 4 л., 1983 г., маш.

За общуването му със семейството на д-р Мара Малеева и Тодор Живков в с. Дъскот (1938–1939). *Биогр. справка* – 1 л.

ПОПОВА, ВЕЛИКА ХРИСТОВА (1921–)

Родена в с. Олища, Леринско. Помага на партизаните от ЕЛАС (1943–1945) и на ГДА (1946–1949). Емигрира в Полша (1949) и СССР (1952), а през 1963 г. идва със семейството си в България и се установява във Варна.

Сп – 2853 Б, 12 л., 1980 г., рък. – 7 л.; препис (маш.) – 5 л.

За връзките ѝ с партизанското движение в Гърция през неговия първи етап (1943–1946); за участието на съпруга ѝ Спас Попов в борбите на Гръцката освободителна армия (ЕЛАС) до 1945 г. и в партизанското движение (1946–1949); за мобилизирането на Велика Попова (1948); за емигрирането в Полша и СССР и установяването в България.

ПОПОВА, МАРИЯ ДИМИТРОВА (1899–)

Родена в гара Костенец, Софийско. Член на БКП от 1929 г. Член на Комитета против „белия терор“. Работи в Помощната организация (1930–1944). Укрива в дома си нелегални (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП (1944–1948).

Сп – 2216 Б, 6 л., 1975 г., маш.

За укриването на Георги Павлов като нелегален (1941–1943).

Сп – 2217 Б, 53 л., 1975 г., маш.

За участието на семейството на Крум Василев Попов в събитията 1923–1925 г.; за дейността ѝ в Комитета против белия терор и срещата ѝ с мадам Древе; за процеса на 52-та; за работата ѝ в Помощната организация; за дейността на РП в София (1927–1934); за престоя на съпруга ѝ в концлагер (1941–1943); за укриването на нелегални в дома им (1941–1944); за работата на Крум Василев Попов след 9 септември 1944 г.

ПОПРУСИНОВ, КОНСТАНТИН (КОНСТАНТИН РУСИНОВ ДИНЧЕВ) (ЧЕРВЕНИЯТ ПОП) (1879–1958)

Роден в с. Ново Железаре, Пловдивско. Завършва Духовна семинария в Самоков (1903) и става свещеник в Стрелча (1903–1908) и Пазарджик (1908–1923). Като свещеник става член на БКП (1922). Известен като „Червеният поп“. През 1923 г. се отказва от свещеническия сан. Секретар на градската организация на БКП – Пазарджик (1929–1931). Избран за народен представител (1931). За комунистическа дейност до 9 септември 1944 г. срещу него са повдигнати десетки съдебни обвинения; има многобройни съдебни присъди; няколко пъти лежи в затвора. След 9 септември 1944 г. е народен представител във Великото народно събрание.

Сп – 1590 Б, 9 л., б. д. п., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в обществено-политическа дейност в Пазарджик (1920–1939).

ПОПТОМОВА, АНА ВЛАДИМИРОВА (1928)

Родена в София. През 1934 г. емигрира с родителите си в СССР; през 1946 г. се завръща в България. Дъщеря на Владимир Поптомов.

Сп – 3087 Б, 9 л., 1989 г., маш.

За живота на баща ѝ Владимир Поптомов като политемигрант във Виена, Берлин и Москва; за контактите му с различни дейци на комунистическото и на македонското революционно движение; за дейността му след 9 септември 1944 г.; за взаимоотношенията му с неговите близки.

ПОЧЕКАНОВ, ЯНАКИ ХРИСТОВ (1899–1981)

Роден в Дупница. Член на БКМС от 1919 г. По партийно решение през периода 1932–1944 г. членува в БЗНС от крилото на Димитър Гичев. Сътрудник на ЦК на БКП (1940–1942). Сътрудник на съветското разузнаване (1940–1944). Интерниран в лагер (1942–1943). След 9 септември 1944 г. е член на Съюза на научните работници в България.

Сп – 2540 Б, 63 л., 1974 г., 1978 г., маш.

Автобиографични бележки; за обществено-политическата му дейност в Дупница (1919–1924); за контактите му с Александър Пеев; за дейността му като съветски разузнавач и организатор на подривна дейност (1940–1941); за съвместната им работа с Димо Дичев и интернирането им в „Гонда вода“ и „Кръсто поле“ (1941–1942); за дейността на Тодор Самодумов, Станке Димитров, Александър Пеев, Коста Петров, Благой Попов и др.

ПРАЖАРОВ, ГЕОРГИ ИЛИЕВ (1905–)

Роден в Разлог. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1923 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Член на ОК на БКП – Разлог (1934). Ятак (1941–1944); въдворяван в лагер (1943). След 9 септември 1944 г. е кмет на Разлог; директор на предприятие.

Сп – 1591 Б, 19 л., 1963 г., маш.

За дейността на комсомолското дружество в Разлог (1919–1923); за участието му в Септемврийското въстание 1923 г. в Разлог; за участието на македонската организация в терора след въстанието (1923–1925).

ПРАХОВ, ТОДОР ЛУЛЧЕВ (1904–1977)

Роден в Златица (дн. кв. на Средногорие). Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1929 г. Член на ЦК на НРПС (1934–1936). Член на Синдикалната комисия при ЦК на БКП (1936–1944). През 1941–1942 г. е радист в разузнавателната група на ген. Владимир Заимов; задочно осъден на смърт (1943). Нелегален (1942–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОРПС (1945–1948). Председател на ЦК на БПС (1950–1962). Член на ЦК на БКП (1945–1971). Кандидат-член на ПБ на ЦК на БКП (1954–1962).

Сп – 2740 Б, 15 л., 1972 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността му в пощенската профопозиция – като неин секретар (1929); за монтиране на нелегален радиопредавател (1941); за връзките му с Владимир Заимов; за срещите му с Цола Драгойчева, Емил Марков, Милко Тарабанов и др.

ПРЕМЯНОВ, АНДРЕЙ СТОЙКОВ (1922–)

Роден във Варна. Член на БКП от 1940 г. Партизанин – командир на отряд „Васил Левски“ (1944). След 9 септември 1944 г. служи като офицер в армията (1945–1965).

Сп – 1592 Б, 3 л., б. д., маш.

За нелегалното движение във Варненско (1941–1944); за първите нелегални в района; за създаването и дейността на Камчийската партизанска чета; за дейността на Бургаската партизанска чета.

ПРЕСТЕС, ЛУИС КАРЛОС (1898–)

Роден в гр. Порту Алегри, Бразилия. Член на Бразилската КП от 1934 г. През 1931–1934 г. е в СССР. На VII конгрес на Коминтерна (1935) избран за член на ИККИ. Организатор на въстанието против диктатурата на Варгас в Бразилия (1935). Политзатворник (1936–1945). От 1945 г. е генерален секретар на Бразилската КП. Нелегален (1947–1958). Задочно осъден на 14 г. затвор.

Сп – 1593 Б, 6 л., 1965 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в Москва (1935). *Фр. ез.* – 2 л. *Превод* – 2 л. *Писма* – 2 л.

ПРИТ, ДЕНИС НОУЕЛ (1887–1972)

Английски юрист и общественик, лейбърист, председател на Международната следствена комисия по подпалването на Райхстага (1933), председател на английското Дружество за културни връзки със СССР (1933–1969).

Сп – 1594 Б, 17 л., б. д., маш.

За личната му кореспонденция с Георги Димитров и за срещите му с него в София (1948). *Англ. ез.* – 4 л. *Биогр. данни* – 8 л. *Превод* – 5 л.

Сп – 2447 Б, 3 л., б. д., маш.

За дейността му като председател на Комитета по организиране на контрапроцеса за разследване на обстоятелствата по подпалването на Райхстага (1933).

ПРИТ, МЕРИ

Сп – 2443 Б, 13 л., б. д., маш.

За участието на съпруга ѝ Денис Прит като председател на контрапроцеса в Англия по подпалването на Райхстага (1933); за среща на семейство Прит с Георги Димитров в София (1948); за впечатленията ѝ от България.

ПРОДАНОВ, ГАНЮ

Сп – 1596 Б, 2 л., 1949 г., маш.

За дейността на партийната организация в с. Ковачевец, Търговишко (1920–1944).

ПРОДАНОВ, МЛАДЕН М.

Сп – 1595 Б, 2 л., 1967 г., рък.

Бележки върху книгата на Димитър Сирков „В защита на Испанската република 1936–1939“. С., БКП, 1964. 271 с. (за дейността на интербригадиста Иван Петров, роден 1903 г. в с. Ковачевец, Търговишко).

ПРОДАНОВА, МОНА ДАКОВА (ИЛЧЕВА СТОЕВА)

Сп – 2615 Б, 5 л., 1979 г., маш.

За баба Цвета (баба на Тодор Живков по майчина линия); за Маруца и Христо Живкови; за детските години на Тодор Живков. *Биогр. справка* – 1 л.

ПРОКОПОВ, ГЕОРГИ ДЕЛЧЕВ (1895–1967)

Роден в Пловдивско. Дългогодишен печатарски техник-линотипер в Държавната печатница – София.

Сп – 1597 Б, 2 л., 1951 г., маш.

За работническата стачка в печатница „Балкан“ в София (1910).

ПРУДКИН, АНТОН МАКАРОВ (1880–1942)

Роден в Русе. Баща му е украинец, участник в Руско-турската война 1877–1878 г. Завършва Търговска гимназия в Свищов и Морско училище в Николаев, Русия. Участва в Балканската война 1912–1913 г. През 1915 г. е осъден на доживотен затвор. В затвора се сближава с Александър Стамболийски. Когато Стамболийски става министър-председател, Антон Прудкин е назначен за столичен градоначалник, а след това за правителствен делегат в параходното дружество. След преврата на 9 юни 1923 г. е осъден на доживотен затвор, през 1925 г. – на смърт. Впоследствие присъдата е заменена с доживотен затвор. През 1936 г. е освободен от затвора и се връща във Варна. Заедно с Кръстьо Белев събира сведения от военен характер и ги изпраща в СССР. През 1941 г. организира бойна група. Арестуван (1942), осъден на смърт и обесен във Варненския затвор. Автор на книгите „Записки на моряка“ (2 части, 1931–1933 г.) и „Когато отивахме към бесилките“ (1934).

ЧП – 135 Б, оп. 1, а.е. 2, 151 л., [1936 г.], рък.; препис (маш.) – 88 л.

За живота му непосредствено след излизането от затвора (1936) (личен дневник).

ПРУДКИНА, МАРИЯ ФЬОДОРОВНА (1902–)

Родена в Русия. За участие в помощ на съпруга си Антон Макаров Прудкин (1880–1942) като сътрудник на съветското военно разузнаване, тя получава доживотна присъда (1942). Освободена на 9 септември 1944 г.; приета за член на БКП. През 1956 г. се преселва в СССР; живее в гр. Казан като персонален пенсионер от републиканско значение.

Сп – 1598 Б, 233 л., 1968 г., маш.

За дейността на съпруга ѝ Антон Макарович Прудкин (1939–1941). *Писмо* – 2 л.

ЧП – 35 Б, оп. 1, а.е. 7, 523 л., 1968 г., маш.

„Петата смъртна присъда на Антон Прудкин“

За живота и дейността на съпруга ѝ Антон Макарович Прудкин (1936–1942).

ПРЪЖАРОВ, ИВАН ТУМБЕВ

Сп – 1599 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Разлог.

ПУНЕВ, ХРИСТО КОНСТАНТИНОВ (1877–1967)

Роден в Пещера. Участва в Бузлуджанския конгрес на БСДП (1891); секретар на конгресите в Търново (1902) и Пловдив (1904), а от 1908 г. участва като делегат във всички конгреси на БРСДП (об.). Народен представител (1919; 1923–1927). Секретар на БРСДП (об.) (1920–1923) и редактор на в. „Народ“ (с малки прекъсвания) от 1925 до 1933 г. Сътрудник на много вестници и списания; автор на няколко книги.

Сп – 1600 Б, 6 л., [1966 г.], б. п., маш.

За участието му в Бузлуджанския конгрес на БСДП (1891).

ПУШЕВ, ЕВТИМ АТАНАСОВ (1899–)

Роден в Брезник. Член на БКП от 1919 г. Завършва право в София. Участник в нелегалната дейност на БКП. След 9 септември 1944 г. е съдия (1944–1950) и адвокат (от 1950 г.) в Пловдив.

Сп – 1601 Б, 12 л., 1959 г., маш.

За участието му в дейността на Брезнишката партийна организация (1920–1923); за Септемврийското въстание 1923 г. в Брезнишко.

ПЧЕЛИНСКИ, ДИМИТЪР ИВАНОВ (1914)

Роден в Сливен. Член на РМС от 1933 г., на БКП – от 1943 г. Партизанин (1943–1944). След 9

септември 1944 г. служи в БНА (1945–1981); преподавател във Военно-техническата академия – София.

Сп – 2938 Б, 6 л., 1979 г., рък.

За приноса на Тодор Живков в укрепването и активизирането на партизанския отряд „Чавдар“ (1943). *Биогр. справка* – 1 л.

ПЪРВАНОВ, ДИМИТЪР (ДИМИТЪР ПЪРВАНОВ МАНОВ)

Сп – 1602 Б, 4 л., 1956 г., маш.

Бележки върху книгата на Димитър Косев „Септемврийското въстание 1923 г.“. С., БАН, 1954. 353 с. *Писмо* – 1 л.

Сп – 1603 Б, 6 л., 1953 г., маш.

За създаването и дейността на ученическата социалдемократическа група „Изгрев“ във Врачанската мъжка гимназия (1908–1910).

Сп – 1604 Б, 8 л., б. д. п., маш.

За дейността на студентската социалдемократическа група към БРСДП (т.с.) в СУ (1913–1914).

ПЪРВАНОВ, ЦЕНО

Сп – 1606 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Берковица.

ПЪРТЪЧЕВ, СЛАВЧО

Сп – 1607 Б, 4 л., [1958 г.], б. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Брацигово, Пазарджишко.

Р

РАДВОЛИНА, ИДА МАРКОВНА

Сп – 2477 Б, 4 л., б. д., маш.

За посрещането на Георги Димитров в Москва (1934).

РАДЕВ, ИВАН АТАНАСОВ (1902–1969)

Роден в с. Нестръм, Костурско. Член на Гръцкия КМС от 1921 г. Тютюноработник в Ксанти. През 1923 г. се преселва в Пловдив. Участва в учредителната конференция на РП в Пловдив (1927). Секретар на РК на БКП в Пловдив (1929–1932). Един от организаторите на нелегален партиен канал България-Гърция-СССР (1934); арестуван и осъден на 12 г. затвор; избягва от затвора и емигрира в Гърция (1935). Технически сътрудник на ЦК на Гръцката КП (1936–1937); арестуван, експулсиран в България и изпратен в затвора (1938) по присъдата му от 1934 г. През есента на 1942 г. е въдворен в лагер, откъдето избягва през юли 1943 г. Партизанин в отряд „Антон Иванов“ (1943). От октомври 1943 г. до август 1944 г. е командир на II ВОЗ. След 9 септември 1944 г. е на работа в армията (до 1951 г.). Работи в апарата на ЦК на БКП (1953–1954). Председател на БЛРС (1954–1963).

Сп – 1608 Б, 53 л., 1968 г., маш.

За дейността на партизанския отряд „Антон Иванов“; за дейността на партизанските части от II ВОЗ (Пловдивска); за установени контакти с гръцки партизани и

с представители на английската военна мисия от Кайро (1944).

Сп – 1610 Б, 32 л., 1967 г., рък. – 12 л.; препис (маш.) – 20 л.

За живота и политическата му дейност (1917–1938): за участието му в дейността на младежката организация и на Гръцката КП в Ксанти (1918–1924); за завръщането му в Пловдив (1924–1933); за преминаването му в Гърция, за участието му в нелегалния канал от България за Гърция, за престоя му в гръцкия затвор (1933–1938).

Сп – 3117 Б, 7 л., 1958 г., маш.

За престоя на Сава Кълвачев в Пловдивския затвор (1935); за бягството от затвора в Пловдив на група затворници начело с Иван Радев и Сава Кълвачев (1935); за поведението на братята Пантелей и Лазар Пачови в затвора.

РАДЕВ, РАДИ АЛЕКСАНДРОВ (1909–)

Роден в с. Гецово, Разградско. Член на РМС от 1930 г., на БКП – от 1933 г. Политзатворник (1933–1935; 1943–1944). След 9 септември 1944 г. е председател на шивашката ТПК в Разград.

Сп – 1611 Б, 8 л., 1968 г., маш.

За дейността на РМС и РП в София (1929–1933).

РАДЕВ, РАДИ ДИМОВ

Сп – 1612 Б, 14 л., 1968 г., рък. – 4 л.; препис (маш.) – 10 л.

За дейността на българските студентски дружества в Братислава (1940–1945); за участието на български студенти в Словашкото въстание (1944–1945).

РАДЕВСКИ, ХРИСТО ВАСИЛЕВ (1903–1996)

Роден в с. Белиш, Ловешко. Член на БКП от 1927 г. Поет, публицист, преводач, общественик. Участва в редактирането и сътрудничи на редица вестници и списания. След 9 септември 1944 г. е главен редактор на сп. „Септември“ (1958–1963). Главен секретар на СБП (1949–1958). Член на ЦК на БКП (1958–1962). Автор на мемоарните книги „Живи като живите. Спомени“. С., НМ, т. 1, 1987, 328 с.; т. 2, 1990, 224 с.; т. 3, БП, 1981, 231 с.

Сп – 2930 Б, 6 л., б. д., рък.

За нравствения облик и дейността на д-р Нисим Меворах: като защитник на подсъдимите комунисти по „Процеса на 52-та“ (1927); по делото срещу Георги Караславов (1925); за становището му по делото „Пею Яворов“.

Сп – 3088 Б, 3 л., [1989 г.], маш.

За контактите му с Владимир Поптомов като главен редактор на в. „Работническо дело“.

РАДКОВ, РАДИ ЙОРДАНОВ (1906-?) – за него

Роден в с. Козлуджа (дн. с. Шаново), Старозагорско. Работи в Стара и Нова Загора като шивач-чирак. През 1927 г. емигрира в СССР. От 1928 г. е студент в КУНМЗ. През 1932 г. се завръща в България. Секретар на ОК на БКМС – София. През 1936 г. отива отново в Москва. Работи в завод „Калибър“. Загинал в СССР по време на култа.

Чп – 129 Б, необработено:

– 18 л., 1964–1967 г., маш. и рък.

Спомени и сведения за живота и дейността на Ради Йорданов Радков от: Лидия Иванова Тодорова, Христо Денев Димитров, Петко Ганчев Кацаров, Илия Денев Ситев, Йовчо Смилов Йовчев, Г. Антонов.

РАДОЙНОВА, БОНКА (БОЖАНА) НИКОЛОВА (1896–1977)

Родена в Казанлък. Съпруга на Цвятко Радойнов. Емигрира със семейството си в СССР (1924). През 1945 г. се завръща в България.

Сп – 1613 Б, 2 л., 1950 г., рък.

За живота и дейността на съпруга ѝ Цвятко Радойнов.

Забележка: Публикуван във в. „Народна борба“, бр. 45 от 10.VII.1947 г.

Сп – 1614 Б, 6 л., 1963 г., маш.

За емигрирането ѝ през Цариград за СССР (1924); за живота на семейството ѝ в българската комуна „Димитър Благоев“ край Полтава, Украйна (1924–1926); за дейността на Цвятко Радойнов в СССР.

РАДОМИРСКИ, СЛАВЧО (СЛАВЧО ПЕТРОВ БОЧЕВ) (1913–1997)

Роден в с. Елов дол, Пернишко. Член на РМС от 1930 г., на БКП – от 1934 г. За нелегална дейност е в затвора (1933; 1935–1939), през 1942 г. е осъден задочно на смърт. От 1941 г. е в нелегалност. Командир на бойните групи в София (1942–1943). Един от създателите на Радомирския партизански отряд „Георги Димитров“ и негов командир (1944). Завършва едногодишен граничен курс в Москва (1951) и ВА в София (1957). Началник на Политотдела на Гранични войски (1957–1962), заместник-началник на Управление към МНО (1964–1968). Автор на мемоарните книги „Под открито небе. Партизански спомени“. С., ВИ, 1978, 308 с.; „През огън и куршуми. Спомени“. С., ДВИ, 1962, 216 с.

Сп – 1615 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За политическата и партизанската дейност на Виолета Якова (1940–1944).

Сп – 1616 Б, 28 л., [1945 г.], б. п., маш.

За съпротивителното движение в Радомирско, Трънско и Брезнишко (1943–1944).

Сп – 1617 Б, 8 л., 1967 г., маш.

За дейността на Трънския партизански отряд (1943–1944); за участието на българи в югославски партизански отряди.

Сп – 1618 Б, 8 л., 1945 г., маш.

За дейността на бойните групи в София (1942); за покушенията срещу полицейския агент „Кутуза“, ген. Луков, директора на полицията Пантев, народния представител Сотир Янев.

Сп – 2346 Б, 2 л., 1945 г., маш.

За Йордан Петров, член на бойна група в София (1942) и неговото участие в покушението на Сотир Янев.

Сп – 2352 Б, 9 л., 1945 г., маш.

Автобиографични бележки; за партийната му дейност и като организатор на партизанското движение в Радомирския край.

РАДОНОВ, КРУМ ГЕОРГИЕВ (1912–2002)

Роден в Банско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1934 г. Завършва педагогическо училище (1931) и учителства в различни селища (1931–1932; 1935–1938). Завършва ШЗО в София (1934) и ВА „М. В. Фрунзе“ в Москва (1950). Учи строително инженерство в Бърно и Братислава (1939–1941). Член на БОНСС, секретар на българската студентска партийна организация в Братислава. През лятото на 1941 г. преминава в нелегалност. Един от създателите и командир на Разложката партизанска чета. От април 1943 г. е командир на Разложкия партизански отряд „Никола Парапунов“. От март 1944 г. е командир на IV ВОЗ. След 9 септември 1944 г. служи в БНА, достига чин генерал-лейтенант и заема различни командни длъжности. Началник на Управление в МНО (1962–1966), заместник-началник на Генералния щаб (1966–1973). Автор на мемоарната книга „Спомени (1923–1944)“. С., ДВИ, 1973, 562 с.

Сп – 1619 Б, 11 л., б. д., рък.

За излизането на Иван Козарев в нелегалност (1941); за дейността на Разложкия партизански отряд (1943–1944).

Сп – 1620 Б, 10 л., 1967 г., маш.

За дейността на българските студентски дружества в Бърно; за влизането на германските войски в Чехия (1939) и за реакцията на студентите.

Сп – 2547 Б, 834 л., 1945–1954 г., рък. (ксерокопие)

Автобиографични бележки; за обществено-политическата му дейност в Банско и София до 1939 г.; за дейността му в БОНСС като студент в Чехословакия до 1941 г.; за участието му в партизанското движение в Благоевградски окръг (1941–1944).

Писма и бележки по спомените – 24 л.

РАДОШИНСКИ, ЙОЗЕФ

Сп – 1621 Б, 5 л., 1964 г., маш.

За участието на български студенти в съпротивителното движение в Чехословакия (1943–1945). *Слов. ез. – 2 л. Превод – 3 л.*

РАДУЛОВ, ГЕОРГИ ИЛИЕВ (1912–1985)

Роден в с. Ряхово, Русенско. Член на БКП от 1933 г. Интербригадист в Испания (1936–1939); във френски концлагер (1939–1940). Участник във френската съпротива (1940–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на БКП – Русе (1945–1948); офицер в БНА (1948–1965).

Сп – 1622 Б, 20 л., 1957 г., маш.

За участието му в Испанската гражданска война (1936–1939).

Сп – 1623 Б, 63 л., 1957 г., 1968 г., маш.

За живота на българските интербригадисти във френските концлагери; за участието на българи във френското съпротивително движение (1940–1944).

РАДУЛОВ, НИКОЛАЙ НИКОЛОВ (1901–1991)

Роден в София. Член на БКМС от 1919 г., на Френската КП – от 1931 г., на БКП – от 1941 г. Емигрант във Франция (1921–1942). Интербригадист в Испания (1937–1938); във френски концлагер (1939–1940); участник във френската съпротива (1940–1942). През 1942 г. се завръща в България. След 9 септември 1944 г. работи в МВР (1944–1949); на стопанска работа (1949–1958).

Сп – 1624 Б, 6 л., б. д., маш.

За участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за престоя му във френски концлагер (1939–1940); за бягството му от лагера и за участието му във френското съпротивително движение (1940–1942).

РАЕВ, ПАВЕЛ

Сп – 1628 Б, 3 л., 1952 г., рък.

За съвместна работа с Георги Димитров като печатарски работници в София.

РАЕВ, ТОДОР ИВАНОВ (1901–)

Роден в с. Градец, Сливенско. Член на БКМС от 1919 г. Емигрира в Съветска Русия (1920–1922); участва в отряд на Червената армия. След завръщането си (1922) участва в нелегалната дейност на БКП в Шумен (1923–1928).

Сп – 1625 Б, 40 л., 1967 г., рък. – 13 л.; препис (маш.) – 27 л.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на БКМС във Варна и Шумен; за престоя му в Съветска Русия (1920–1922); за завръщането му в България и включването му в дейността на партийната организация в Шумен (1922–1928).

РАЗБОЙНИКОВ, МИРЧО ХРИСТОВ (1918)

Роден в с. Чучулигово, Благоевградско. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1939 г. Член (1936–1939) и секретар (1942) на ОкК на РМС – Петрич. Член и секретар на ОкК на БКП – Петрич (1942–1944). Партизанин; командир на отряд „Антон Попов“ (1944). След 9 септември 1944 г. е офицер в БНА (1944–1950); полковник. Завършва ВППШ при ЦК на БКП (1956–1959); работи в НС на ОФ, Върховния читалищен съвет и Комитета за култура (1959–1973).

Сп – 2264 Б, 6 л., 1975 г., маш.

За съвместните действия на партизанския отряд „Антон Попов“ с частите на ЕЛАС край Серес. *Автобиография* (1988) – 7 л.; *Сведения* – 2 л.

Сп – 2496 Б, 22 л., 1981 г., маш.

За нелегалната дейност на БКП в Петрич (1941–1944); за среща с представители на партийния комитет в гр. Струмица за координиране усилията на партийните комитети в Струмица и Петрич във въоръжената борба и за поддържане на нелегалния канал (1943). *Писмо* – 1 л.

РАЗБОЙНИКОВ, СТАНКО ХАДЖИМИТЕВ (1884–1971)

Роден в Свиленград. Завършва гимназия в Одрин (1907). Дългогодишен учител. Участник в дейността на ВМОРО. Доброволец в македоно-одринското опълчение 1912–1913 г. Участва в дейността на тракийските културно-просветни дружества.

Сп – 1626 Б, 63 л., 1965 г., б. п., маш.

За неговата просветна, социалистическа и революционна дейност в Беломорска Тракия (1901–1913). *Писмо* – 2 л.

РАЗУМОВА, АННА ЛАЗАРЕВНА (1899–1973)

Член на КПСС от 1918 г. Сътрудник на ИККИ (1927–1943). Изпълнява отговорни поръчения в чужбина. След II Световна война работи в Института за народите от Азия при АН на СССР.

Сп – 1627 Б, 32 л., 1966 г., маш.

За лични впечатления от живота и дейността на Георги Димитров (1928–1938). *Рус. ез.* – 14 л. *Превод* – 18 л.

РАЙКОВ, ГЕОРГИ М.

Сп – 1629 Б, 1 л., б. д., маш.

За арести и убийства на партизани и ятаци от жандармерията в района на с. Полски Тръмбеш, Великотърновско (1944).

РАЙКОВ, ГРУДИ НАЙДЕНОВ (1921–)

Роден в с. Приселци, Варненско. Член на БКП от 1944 г. През 1934 г. заедно с Йорданка Николова-Чанкова заминава по море за СССР, където живее и учи в детски домове и интернати (1934–1940). През 1940 г. се завръща в България. След 9 септември 1944 г. служи в армията (1945–1950), заема стопански и административни длъжности във Варна.

Сп – 2771 Б, 26 л., 1984 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на пионерската организация в с. Приселци (1932–1934); за отиването му по море в СССР заедно с Йорданка Николова

(1934); за завръщането му в България (1940); за многократните му арести; за участието му в Отечествената война 1944–1945 г.; за службата му в армията (1945–1949).

РАЙКОВ, ИВАН ВЕЛЧЕВ (1912-2002)

Роден в колиби Мазълите (дн. колиби Живко), Габровско. Член на БКМС от 1929 г., на РП – от 1931 г. Завършва педагогическо училище в Севлиево (1931). Осъден по 33Д на 5 г. затвор (1933–1937). Секретар на ОК на БКМС (1937–1938) и на РК на БКП (1940–1941) в Габрово и в Севлиево (1941–1943). Командир на Габровско-Севлиевския партизански отряд (ноември 1943 – април 1944 г.). От април 1944 г. е началник-щаб и заместник-командир на VIII ВОЗ. След 9 септември 1944 г. е секретар на ОблК на БРП (к) в Плевен (1944–1948). Заместник-министър на вътрешните работи (1949–1950). Секретар на ЦК на БКП и първи секретар на ГК и на ОК на БКП в София (1951–1954). Завършва ВПШ при ЦК на КПСС в Москва (1957). Секретар на НС на ОФ (1958–1962). Член на ЦК на БКП (1945–1962). Автор на мемоарната книга „Обречени на безсмъртие“. С., Печатница „Вета“, 1997, 504 с.

Сп – 1630 Б, 28 л., б. д., маш.

За съпротивителното движение в Габровския партиен окръг, обхващащ Габровска, Севлиевска, Дряновска, Великотърновска, Горнооряховска, Еленска и Свищовска околии (1941–1944).

РАЙКОВ, ЛЮБЕН НИКОЛОВ

Сп – 1631 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За дейността на РМС в Плевенската мъжка гимназия (1934–1939); за дейността на организацията „Отец Паисий“ в гимназията.

РАЙКОВ, РАДОЙ ПЕТКОВ

Сп – 1632 Б, 38 л., 1970 г., маш.

За участието му в дейността на БОНСС в СУ (1929–1931). *Писмо* – 1 л.

РАЙНОВ, ПЕНЮ ЛЮЦКАНОВ

Сп – 1633 Б, 36 л., 1968 г., маш.

За партизанското движение в Добруджа (1944); за участието му в нелегалната дейност на БКП; за престоя му в затвора. *Писмо* – 1 л.

РАЙЧЕВ, ЖЕКО (ЖЕКО РАЙЧЕВ ГРАДЕВ) (1905–)

Роден в с. Миавит, Турция. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1931 г. Работи като келнер в Бургас, Варна и София. За участие в нелегалната дейност на БКП е осъден на доживотен затвор (1943). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на Профсъюза на продоволствените работници (1947–1957); в Профдружеството на работниците от общественото хранене (1957–1960).

Сп – 1634 Б, 5 л., 1957 г., рък.

За участие на Аврам Стоянов в политическа акция в София (1928).

РАЙЧЕВ, ИВАН

Сп – 1635 Б, 6 л., б. д., рък. – 3 л.; препис (маш.) – 3 л.

За работата на партийната организация в с. Суворово, Варненско сред турското население (1930–1938).

РАЙЧИН, ВАСИЛ ХРИСТОВ (1889–1976)

Роден в Дупница. Член на БРСДП (т.с.) от 1910 г. Завършва право в София (1921). Адвокат в

София. Участва в дейността на МЮС и в списването на сп. „Правник“. Интерниран в лагер (1941). След 9 септември 1944 г. е съдия във Върховния административен и Върховния касационен съд.

Сп – 1636 Б, 6 л., 1960 г., маш.

За Самоковската комуна (1910); за партийната организация; за изборите (1910); за в. „Самоковска комуна“; за знамето на комуната. *Писмо* – 1 л.

РАЙЧИНОВА, ЕЛЕНА ПРОДАНОВА (1911–1986)

Родена в София. Член на БКП от 1944 г. Завършва висше юридическо образование. Заедно със съпруга си Марин Райчинов учителстват в различни селища (1934–1944). След 9 септември 1944 г. живее и работи в София.

Сп – 2648 Б, 10 л., 1979 г., маш.

За семейството на Тодор Живков; за Тодор Живков в различни периоди от живота му – като ученик, млад печатарски работник, държавен и партиен ръководител; като съпруг, баща и приятел. *Биогр. справка* – 1 л.

РАКОВСКИ, КРЪСТАН ЛАШОВ (1898–1968)

Роден в с. Кривина, Софийско. Член на БКП от 1917 г. Член на ОкК на БКП – Новоселци (дн. Елин Пелин) (1918–1923). Член (1928–1930) и секретар (1929–1930) на ЦК на РП. Политзатворник (1930–1933; 1935–1941); интерниран в лагер (1942–1943). Секретар на РК на БКП (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на БКП и в ОкК на ОФ – Елин Пелин.

Сп – 1637 Б, 14 л., 1957 г., маш.

За състоянието на БКП (1925–1927); за създаването и дейността на РП (1927–1929).

РАКОВСКИ, КРЪСТЮ (ХРИСТИАН) ГЕОРГИЕВ (1873–1941)

Роден в Котел. Истинско име – Кръстю Георгиев Станчев. Един от пионерите на социалистическото движение в България. Следва медицина в Швейцария и Германия. Поддържа контакти с най-видните социалистически дейци от Западна Европа, както и с руската политическа емиграция. Участва в почти всички конгреси на II Интернационал. Член на Международното социалистическо бюро (1904–1914). През 1905–1917 г. е един от ръководителите на Румънската социалдемократическа партия; член на нейния ЦК. От 1918 до 1927 г. е член на ЦК на Болшевишката партия и заема отговорни длъжности в Съветска Русия. Кръстю Раковски развива и журналистическа и публицистична дейност. Загива в СССР по време на култа.

Фонд 147 Б, оп. 3, а.е. 1162, 33 л., б. д., маш.

Автобиография. *Рус. ез.*

РАМКОВ, СТОИЧКО НАКОВ (1897–)

Роден в с. Бобошево, Кюстендилско. Член на БКП от 1918 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Интерниран и лежал в затвор. Ятак (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е председател на ТКЗС. Избиран за народен представител (1947).

Сп – 1638 Б, 6 л., 1953 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Бобошево.

Сп – 1649 Б, 4 л., 1958 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Бобошево.

РАНГЕЛОВ-ЯРОСЛАВСКИ, ТОДОР (ТОДОР РАНГЕЛОВ МЛАДЕНОВ) (1919–)

Роден в с. Ярославци, Пернишко. Член на РМС от 1939 г., на БКП – от 1941 г. Осъден задоч-

но на смърт (1943). Партизанин (1943–1944); командир на Брезнишкия отряд (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на БКП – Брезник (1944–1947); офицер в армията (1947–1961) – полковник; председател на ОС на ДОСО – Перник (1961–1964); в системата на Булгарп-лод.

Сп – 1639 Б, 7 л., б. д., рък.

За дейността на БКП и РМС в Брезнишко (1938–1943); за партизанското движение (1943–1944).

РАНКОВ, ИВАН ГЕОРГИЕВ

Сп – 2733 Б, 8 л., б. д., маш.

За арестуване на актива на БКП в Сливен, Котел и Жеравна (1941); за съдебния процес; за живота на затворниците в Сливенския затвор (1942–1944).

РАЧЕВ, ГАНЧО

Сп – 1640 Б, 4 л., 1959 г., маш.

За сражението на Оряховската чета от партизанския отряд „Гаврил Генов“ през април 1944 г.

Сп – 1641 Б, 6 л., 1959 г., маш.

За дейността на партизанския отряд „Христо Михайлов“ (1944).

РАЧЕВ, ГЕОРГИ АНГЕЛОВ (1888–1977)

Роден в Разлог. Член на БКП от 1919 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрира (1923–1932). Участва в нелегалната дейност на БКП; ятак (1941–1944).

Сп – 1642 Б, 2 л., 1955 г., б. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Разлог.

РАЧЕВ, КОЛЮ МИНЧЕВ

Сп – 1643 Б, 1 л., 1950 г., маш.

За политическата дейност на Димитър Константинов в София до 1923 г.

РАЧЕВ, ПРОДАН

Сп – 1644 Б, 19 л., 1948 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Ковачевец, Търговишки окръг.

РАШЕВ, ДИМИТЪР СТ.

Сп – 1645 Б, 5 л., 1951 г., маш.

За участието му в дейността на БКП в Пазарджишко (1922–1935); за участието му в нелегална дейност и попадането му в затвора; за живота на политзатворниците в Пазарджишкия затвор.

РАШЕВ, НИКОЛА ДРАГАНОВ

Сп – 1646 Б, 12 л., 1966 г., рък. – 6 л.; препис (маш.) – 6 л.

За политическата дейност на българското студентство в Бърно, Чехословакия (1930–1935).

РАШЕНОВ, ЙОРДАН ХРИСТОВ (1884–[1966])

Роден в Трявна. Завършил право в Женева (1903–1907). Адвокат в Русе. Член на БСДП (об.) (1909–1920) в групата на Никола Харлаков. През 1920 г. преминава в БКП (т.с.).

Сп – 1647 Б, 57 л., 1957 г., маш.

За младежките му години и запознаването му със социалистическите идеи в Габровската гимназия; за участието му като делегат от Дряново на Плевенския (1901) и Търновския (1902) конгреси на БРСДП; за участието му в дейността на БКП (т.с.) в Русе (1920–1923); за нелегалната организация и дейност на БКП в Русе след 1923 г.; за дейността на партийната организация в Русе (1941–1944). *Автобиография* (1959) – 2 л.

Сп – 1648 Б, 11 л., 1960 г., маш.

За политическата дейност на българските студенти в Женева (1903–1905); за контактите му с руските социалдемократи, с Георгий Плеханов и Вл. Улянов (Ленин).

РЕБРОВ, РУСИН ДИМИТРОВ (1911–)

Роден в с. Калайджи-дере, Гърция. Член на РМС от 1929 г., на БКП – от 1933 г. Политзатворник (1933–1938). Член на РК на БКП в Асеновград (1938–1940) и в Елхово (1940–1943). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. служи като офицер в БНА.

Сп – 1650 Б, 4 л., 1944 г., маш.

За създаването на нелегална партизанска група в Елховска околия (VI ВОЗ) през 1944 г.

Сп – 2276 Б, 21 л., 1976 г., маш.

Автобиографични бележки; за нелегалната му дейност в 27-ми Чепински полк (Пазарджик); за провала, следствието и престоя му в затвора (1933–1938).

РЕКОВА, Т.

Сп – 1651 Б, 10 л., б. д., рък.

За инквизициите, на които е била подложена като партизански ятак в полицейския участък в Батак (1944). *Писмо* – 1 л.

РЕШАВСКИ, ГЕРАСИМ ЦОЧЕВ (1914–1969)

Роден в Габрово. Дългогодишен печатарски работник в Държавната печатница – София. След 9 септември 1944 г. работи в ОФ; в ДП „Редки метали“; в ОК на БКП – София.

Сп – 1652 Б, 4 л., 1965 г., маш.

За участието му в нелегалната дейност на БКП в Държавната печатница в София (1939–1944).

РОАЗИО, АНТОНИО

Сп – 2451 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За впечатления от Георги Димитров от съвместната им работа в Коминтерна (1934–1939).

РОАЗИО, ДИНА ЕРМИНИ

Сп – 2454 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За посрещането на Георги Димитров в Москва (1934) и за VII конгрес на Коминтерна (1935).

РОБОТИ, ПАОЛО

Сп – 2455 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За срещи с Георги Димитров в Москва след освобождаването му от Лайпцигския затвор. (превод от ит. ез.).

РОГАЧЕВА-ПЕНЕВА, СТОИМЕНА СТОЯНОВА (1897–1975)

Родена в Ихтиман. Член на БКП от 1919 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 1653 Б, 2 л., 1953 г., маш.

За участието на жените от Ихтиман в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 1654 Б, 35 л., 1963 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Ихтиман. *Писмо* – 1 л.

РОГЛЕВ, СТЕФАН ВЕЛЧЕВ

Сп – 1655 Б, 2 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Златарица, Великотърновско.

РОЗНЕР, ЯКОБ (1890–1970)

Роден в Полша. Член на Австрийската КП от 1919 г. Помощник на Георги Димитров в ЗЕБ на ИККИ във Виена и Берлин (1927–1933). Свидетел на Лайпцигския процес (1933). Референт в секретариата на Георги Димитров в ИККИ (1936–1940). Отговорен редактор на списанието на Коминтерна „Велт“. През 1945 г. се завръща в Австрия.

Сп – 1656 Б, 25 л., 1959 г., 1965 г., маш.

За работата му като сътрудник на Георги Димитров във Виена, Берлин и Москва. *Нем. ез.* – 8 л. *Превод* – 13 л. *Биогр. данни* – 4 л.

РОКА, БЛАС (1908–)

Деец на Кубинската КП – от 1933 г. член на ЦК, на ПБ и Секретариата на ЦК. Депутат (1940–1948). Генерален секретар на Народносоциалистическата партия (1944–1961).

Сп – 2364 Б, 40 л., б. д., маш.

Реч на автора, произнесена в Народния университет в Куба за впечатленията от Георги Димитров по време на VII конгрес на Коминтерна (1935); за освободителното движение на България и Куба; за изграждането на социализма в двете страни; за българо-кубинското сътрудничество. *Исп. ез.* – 16 л. *Превод* – 23 л. *Обяснителна записка* – 1 л.

РОМАН, ВАЛТЕР

Сп – 2191 Б, 10 л., 1975 г., маш.

За отношението на Георги Димитров към Гражданската война в Испания (статия в сп. „Семейство“, бр. 12, декември 1975 г.). *Рус. ез.* – 6 л. *Превод* – 4 л.

РОСИНА, ИМРО

Сп – 1657 Б, 4 л., б. д., маш.

За участието на българския студент Димитър Генеджиков в Нитранската партизанска бригада (Словакия) и смъртта му в боя с немците при р. Хрон (1945). *Слов. ез.* – 2 л. *Превод* – 2 л.

РУСАНОВА (БАНГЕЕВА), НЕВЯНА АТАНАСОВА (1915–)

Родена в с. Хаджидимитрово, Старозагорско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1934 г.

Член на РК и ОК на БКП. Въдворявана в лагер (1941–1942). След 9 септември 1944 г. работи в ОК на БКП – Павликени и Велико Търново.

Сп – 2953 Б, 26 л., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки; за включването ѝ в дейността на РМС; за арестуването ѝ за нелегална дейност (1935, 1941, 1942); за условията в концлагерите „Свети Никола“ и „Кръсто поле“ и за организационния живот на концлагеристите (1941–1942); сведения за Йорданка Николова, Лиляна Димитрова, Татяна Копчева, Елена Драмалиева, Георгица Карастоянова и др.

РУСЕВ, АТАНАС АПОСТОЛОВ (1909–1998)

Роден в с. Шивачево, Сливенско. Член на левицата на БЗНС (1931–1934), на БКП – от 1944 г. Завършва гимназия в Сливен (1929), ШЗО (1931) и ВА (1950) в София. Командир на Войнишката партизанска бригада „Георги Димитров“ (1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА, достига чин генерал-лейтенант и заема различни командни длъжности. Началник на Школата за преподготовка на офицери „Вистрел“ (1955–1959). Началник на Софийско военное окръжие (1959–1971). Автор на мемоарните книги „Димитровци в бой. Спомени“. С., ВИ, 1984, 296 с. и „Трета партизанска бригада „Георги Димитров“. Бойни действия“. С., ВИ, 1979, 148 с.

Сп – 1658 Б, 11 л., 1967 г., маш.

За съвместни акции на българската партизанска бригада „Георги Димитров“ с югославски партизански части на югославска територия (1944).

Сп – 2376 Б, 28 л., 1982 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността му до 9 септември 1944 г. като мобилизиран офицер в армията и командир на Войнишката партизанска бригада „Георги Димитров“, действала на югославска територия от 17 май до 10 септември 1944 г.

РУСЕВ, АТАНАС КРЪСТЕВ (1926–)

Роден в с. Люблен, Търговишко. През 1942 г. заминава за Словакия като работник-градинар. Партизанин в словашки отряд (1944–1945). През 1948 г. се завръща в България. Работи в мина Бухово, Софийско (1949–1961), а след това – в ДИП „Родна индустрия“ – Попово.

Сп – 1659 Б, 5 л., 1967 г., маш.

За участието му в партизански отряд в Словакия (1944–1945).

РУСЕВ, ДИМИТЪР КОЛЕВ

Сп – 940 Б, 6 л., 1949 г., рък.

За участието му в дейността на РМС в Павликенската и Търновската гимназии (1932–1934).

РУСЕВ, НИКОЛА МАРИНОВ

Сп – 1660 Б, 3 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Златарица, Великотърновско.

РУСЕВ, НИКОЛА (НИКОЛА РУСЕВ СТОЯНОВ) (1907–)

Роден в с. Тодювци, Еленско. Следва във Висшето земеделско училище – Бърно (1934–1940); участва в дейността на студентската партийна организация. През 1940 г. се завръща в България; участва в нелегалната дейност на БКП; осъждан и въдворяван в лагер (1942–1943).

Сп – 1661 Б, 178 л., 1969 г., маш.

За дейността на българските студентски организации в Бърно, Чехословакия

(1934–1940); за завръщането му в България и участието му в нелегална партийна дейност; за арестуването му и за последния месец от живота на Никола Йонков Вапцаров (1942).

РУСЕВ, ПЕТКО (ПЕТКО РУСЕВ ЙОРДАНОВ) (1920–1984)

Роден в с. Борислав, Плевенско. Член на БКП от 1943 г. Завършва право в СУ (1943). Участва в списването на младежката страница на в. „Заря“, сп. „Млад кооператор“ и др. Интерниран в с. Левуново, Благоевградско (1941). Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е първи секретар на ОК и секретар на ОК на БКП в Плевен (1944–1950). Съдия в Софийския окръжен съд (1950–1952). Член на редколегията (1952–1955) на в. „За кооперативно земеделие“; редактор (1955–1957) в сп. „Ново време“; отговорен редактор (1957–1984) на сп. „Партиен живот“. Член на ЦК на БКП (1981–1984); член на ЦКРК на БКП (1966–1981). Член на Бюрото на УС (1976–1984) и заместник-председател (1981–1984) на СБЖ. Автор на мемоарните книги „През първите години (1944–1947). Спомени“. С., Изд. на ОФ, 1975, 83 с.; „РМС в моя живот. Спомени“. С., НМ, 1981, 191 с.

Сп – 1662 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За освобождаването на плевенските политически затворници на 7 септември 1944 г.

Сп – 2737 Б, 20 л., 1959 г., маш.

За дейността на първата партизанска полска чета в района на Плевен-изток, с участието на бойните групи под ръководството на командира Любен Вешков през есента на 1943 г.

ЧП – 110 Б, необработено:

– 77 л., б. д., маш. и рък.

За участието му в дейността на партизанска чета в Плевенско (1943–1944); за партизански акции в селата Вълчитрън, Коиловци и Дебово, Плевенско (1943); за дейността на Велко Томов Болчев, Иван Стоянов, Слави Алексиев и др.

– 23 л., б. д., маш.

За участието му в дейността на Плевенската партийна организация (1944–1946).

РУСЕВ, РУСИ ИВАНОВ

Сп – 1663 Б, 32 л., 1969 г., рък. – 10 л.; препис (маш.) – 22 л.

За политическата дейност на българското студентство в Братислава (1940–1945).

РУСЕВ, МИНКО СТ.

Сп – 1667 Б, 1 л., 1964 г., маш.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с. (за четническото движение в Троян и Ловешко през 1924–1925 г.).

РУСИНОВ, ВЕЛКО (ВЕЛКО РУСИНОВ ВЕЛКОВ) (1904–1981)

Роден в с. Каменна Рикса, Фердинандско. Член на БКМС от 1923 г., на БКП – от 1928 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. като куриер. За нелегална дейност получава смъртна присъда (1925), по-късно заменена с доживотен затвор. През 1940 г. излиза от затвора. Член на ОК на БКП във Враца (1940–1942). Партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП в Берковица и член на ОблК във Враца, работи в ЦК на БКП и в МВнР.

Сп – 1665 Б, 283 л., 1970 г., 1972 г., маш.

За историческото развитие на с. Каменна Рикса; за ученичеството му във Ферди-

нанд и Берковица и включването му в комсомолска дейност; за Септемврийското въстание 1923 г.; за арестуването му за нелегална дейност; за съдебния процес и за смъртната му присъда (1925); за живота и дейността на политзатворниците във Врачанския (1925–1926), Видинския (1927–1928), Шуменския (1930–1931) и Варненския (1932–1937) затвори.

Сп – 1666 Б, 16 л., 1969 г., рък. – 9 л.; препис (маш.) – 7 л.

За живота на Йордан Лютибродски в Шуменския и Варненския затвори (1930–1935).

Сп – 2183 Б, 137 л., 1975 г., маш.

За дейността на БКП във Фердинандска околия (1940–1941); за нелегалната дейност в района (1941–1944); за дейността му като пълномощник на ЦК на БКП във Видинския край и опитите му за установяване на връзка с югославските партизани (1942–1944).

Сп – 2747 Б, 11 л., б. д., маш.

За събитията преди 9 септември 1944 г. и установяването на властта на ОФ в района на селата Чипровци и Лопушна, Берковско.

Сп – 2776 Б, 26 л., б. д. п., маш.

За организационния живот на политзатворниците в Сливенския затвор (1937–1940); за внасяне и четене на периодични издания и книги; за задачите на определения като представител (Атанас Ненов, Перо Танов) на затворниците пред управата на затвора; за изучаване на френски език под ръководството на Милко Тарабанов; за битовите условия.

Сп – 2777 Б, 115 л., б. д. п., маш.

За нелегалните връзки на БКП във Фердинандска околия (1940–1941); за създаването и състава на ОкК на БКП (1942) и за работата му като негов секретар; за преминаването му в нелегалност и включването му в партизанския отряд „Христо Михайлов“; за акциите на отряда и оказваната помощ от ятаците.

Сп – 2778 Б, 5 л., б. д. п., маш.

За контактите му с Йордан Ноев във Варненския затвор (1931–1936) – за качества му като партиен деец и за отношенията му с другите политзатворници.

Сп – 2779 Б, 8 л., [1981 г.], маш.

За заниманията на политзатворниците по военна тактика; за отражението на I Световна война върху стопанския и политическия живот и за първите му контакти с комунистическото движение.

Сп – 2780 Б, 4 л., [1981 г.], маш.

За нелегалната дейност на Борис Тасков; за контакти с други нелегални дейци и осигуряване на квартири и ятаци във Фердинандско (1941–1944).

Сп – 2781 Б, 8 л., 1979 г., маш.

За установяването на връзки с партийни и младежки дейци във Фердинанд след излизането му от затвора и включването му в нелегалната дейност на БКП (1940–1942).

Сп – 2790 Б, 12 л., 1976 г., маш.

За контактите му с Михаил Георгиев във Варненския затвор: за личните му качества, поведението му в затвора и отношенията с другите политзатворници; за емигрирането и гибелта му при самолетна катастрофа край гр. Брянск в Съветския съюз (1944); за престоя в затвора на анархиста Стефан Енчев от Севлиево.

РУСИНОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ РУСИНОВ КАМЕНОВ) (1892-1973)

Роден в с. Соточино (дн. Гаврил Геново), Фердинандско. Адвокат. Член на БРСДП (т.с.) от 1908 г. Делегат на I конгрес на БКП (т.с.) (1919). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. във Фердинанд. Емигрант в Югославия (1923-1926). През 1927 г. основава група на РП във Фердинанд и е неин секретар. Защитник е на обвинени по ЗЗД. Интерниран в лагери (1938, 1941-1943). След 9 септември 1944 г. е обвинител в Народния съд в Берковица и Монтана (1945). Председател на Популярната банка в Монтана (1945-1951).

Сп – 1664 Б, 242 л., 1953-1970 г., маш.

За младежките и ученическите му години; за Балканската, Междусъюзническата и I Световна война; за дейността на БКП във Фердинанд (1919-1923); за Септемврийското въстание 1923 г.; за емигрантството му в Югославия (1923-1926); за завръщането му в България и работата му отново във Фердинанд (1926-1944); за участието му в дейността на българската секция на Международния юридически съюз (МЮС); за дейността на ОФ-власт във Фердинанд след 9 септември 1944 г.; за създаването и дейността на кооперативното кредитно сдружение „Популярна банка“ във Фердинанд (Михайловград) (1922-1951); за създаването и дейността на Дружеството за БСД в Михайловград (1947-1954). *Автобиография* (1968) – 10 л.

Сп – 2316 Б, 5 л., 1969 г., маш.

За преминаването с Георги Димитров и Васил Коларов на югославската граница след поражението на Септемврийското въстание 1923 г.

РУСКИ, РАШКО ДИМИТРОВ (1904-1998)

Роден в Пещера. Интербригадист в Испания (1936-1939). Прекарва 6 г. в концлагери – във френския „Бюрс“ (1939-1940) и в немския „Матхаузен“ (1940-1945). През 1945 г. се завръща в България; работи в ГУ на Трудовите войски (1947-1958).

Сп – 1668 Б, 9 л., 1963 г., 1965 г., маш.

За участието му в Испанската гражданска война (1936-1939); за престоя му във френските лагери (1939-1940) и в немските концлагери (1940-1945).

РУСКОВ, ПАНАЙОТ РУСЕВ (1906-1984)

Роден в Сливен. Член на БКП от 1936 г. Синдикален деец. Въдворяван в лагер преди 9 септември 1944 г.

Сп – 1669 Б, 10 л., б. д., маш.

За участието му в синдикалната дейност в Троян и Сливен (1924-1944).

РЯБКОВ, М.

Сп – 1670 Б, 2 л., 1972 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в Кострома, СССР (1937). *Писмо* – 1 л. *Изрезка* от в. „Северная правда“.

С**САВОВ, ГАВРАИЛ (ГАВРАИЛ САВОВ ГОЧЕВ) (1900–)**

Роден в с. Еникьой, Ксантийско. От 1916 г. живее в Пловдив. Член на БКП от 1919 г. За участие в Септемврийското въстание 1923 г. е арестуван, по-късно освободен под гаранция.

Емигрира в Съветския съюз. В Ленинград завършва Интернационална школа, след което се завръща в България и се включва в изграждането на Военната организация на БКП. От 1927 г. е политемигрант в Югославия. Установява се в Загреб и работи за нелегалния партиен канал София–Виена (1927–1929). След дадена амнистия през 1929 г. се завръща в България и е включен в състава на ОК на БКП – Пловдив. През 1931 г. е отстранен от състава на ОК и от партията. След 9 септември 1944 г. членството му в БКП е възстановено и той работи в ОблК – Пловдив и в ЦК на БКП (1945–1949). Уличен във вражеска дейност, той е арестуван и въдворен в ТВО – Белене (1949–1953). След това е реабилитиран, членството му в БКП отново е възстановено, а през 1961 г. е утвърден за активен борец. Автор на мемоарната книга „Септемврийски пътеки. Спомени и размисли“. Пловдив, Хр. Г. Данов, 1984, 200 с.

Забележка: Гавраил Савов Гочев през периода 1923–1949 г. работи под името Желю Георгиев.

Сп – 1671 Б, 176 л., 1959 г., маш.

Сведения за историческото минало на с. Еникьой; данни за известни партийни дейци, родени в с. Еникьой; автобиографични бележки: за преселването на семейството му в Пловдив (1915); за участието му в дейността на комсомолската организация (1919–1923); за дейността на Военната организация на БКП в Пловдив; за събитията през септември 1923 г.; за нелегалното му отиване през Цариград в Москва и завръщането му отново в България (1924); за участието му в нелегалния канал за Югославия и Виена (1926–1928); за нелегалната му партийна дейност до 1944 г.; за арестуването му по времето на „чистката“ в БКП (1949).

Сп – 1672 Б, 26 л., 1959 г., маш.

За дейността на комсомолската организация в Пловдив (1919–1927).

Сп – 1673 Б, 63 л., 1967 г., маш.

За нелегалната му работа в Турция, Гърция, Югославия, Австрия (1923–1929); за контактите му с представители на комунистически партии от други страни; за съвместна работа с Никола Трайчев (деец на Турската КП), Семьон Максимович Мирний, Атанас Николов Хаджиниколов (загинал в СССР по време на култа), Тер-Петросян (Камо), Атанас Деведжиев и др.

Сп – 1674 Б, 245 л., 1965 г., маш.

За чистката в БКП (1949): за арестуването му и следствието срещу него; за „шпиономанските“ процеси; за историята и дейността на масонските ложи в България; за дейността на опозицията в Пловдив след 1944 г.; за престоя му в лагера на о-в Персин край Белене (1950–1953). *Писмо* до ЦК на БКП (1960)– 3 л.

Сп – 2311 Б, 9 л., 1976 г., маш.

За дейността на Христо Михайлов в Пловдив като областен ръководител на Военната организация на БКП (1925).

Сп – 2312 Б, 6 л., 1976 г., маш.

За работата му по нелегалния канал през Югославия (1927–1929); за преминаването по канала на Никола Кофарджиев (1928).

Сп – 2313 Б, 7 л., 1976 г., маш.

За срещите му с Васил Коларов в Пловдив (1916) и в Москва (1924).

Сп – 2359 Б, 38 л., 1976 г., маш.

За съвместната му дейност с д-р Александър Пеев (1926–1933); за емиграцията му в Цариград, СССР, Виена, Югославия, Гърция и участието му в съветското разузнаване (1932–1940).

Сп – 2361 Б, 10 л., 1976 г., маш.

За акцията на Павел Раденков по снабдяване на БКП със средства (1935).

Сп – 2746 Б, 30 л., б. д. п., маш.

За дейността на Комсомола в Пловдив (1919–1927).

Сп – 3026 Б, 269 л., [1959 г.], маш.

За участието му в работата на нелегалния партиен канал София-Виена (1926–1929); за организацията на канала и за участниците в неговото поддържане. *Приложение*: Бележки на Йонко Панов и на Кирил Константинов Груев по книгата на Иван Крекманов „Записки на политемигранта“ – 26 л.

ЧП – 181 Б, оп. 1:

– *а.е. 2, 197 л., б. д., маш.*

За нелегалната дейност на БКП в Пловдивско; за дейността на Военната организация на БКП в Пловдивска област (1923–1925).

– *а.е. 10, 288 л., 1967–1986 г., маш.*

За разузнаването, превратите и въстанията; за ролята на агент-провокаторите; за дейността на опозицията след 9 септември 1944 г.; за дейността на масоните; за четническата дейност на ВМРО; за Александър Протогеров; за Ян Карлович Берзин; за партийните канали за Югославия (1923–1927).

– *а.е. 16, 115 л., 1959–1988 г., маш.*

За дейността на Иван Василев Крекманов.

– *а.е. 20, 8 л., 1971 г., маш.*

Бележки от разговор на Гавраил Савов (Желю Георгиев) и Никола Павлов (Колмара) за изясняване на въпроси, свързани с репресиите след 1949 г.

САВОВ, ЦВЕТКО САВОВ (СВЕТОЗАР БЕКТАШ) (1895–)

Роден в Яково (Срем), Сърбия. По народност сърбин. През 1905 г. семейството се преселва в България. През 1913 г. Светозар Бекташ преминава нелегално в Сърбия. Постъпва в доброволчески сръбски отряд и участва в I Световна война. Пленен от българска военна част (1915), успява да избяга в Румъния (1916), откъдето е изпратен в Русия. Участва в I доброволческа югославска дивизия в Бесарабия в състава на руската армия. По време на Гражданската война в Русия се включва в различни части на Червената армия. Завръща се в Сърбия (1920), след което емигрира в България (1921). Получава българско гражданство и приема името Цветко Савов Савов.

Сп – 1675 Б, 19 л., 1968 г., маш.

За участието му в I Световна война (1914–1917); за участието му в различни части на Червената армия по време на Гражданската война в Русия (1917–1919); за завръщането му в Сърбия (1920) и за емигрирането му в България (1921).

САВЧЕНКО, ЯКОВ

Сп – 2176 Б, 7 л., 1973 г., маш.

За дейността на Никола Ангелов Бонев, летец-изтребител, като сътрудник на съветското разузнаване в групата на Елефтер Арнаудов през II Световна война. *Рус. ез.*

САКАЛ, КАРЛ БЕЛА

Сп – 1676 Б, 4 л., 1959 г., маш.

За участието на български доброволци в Унгарската революция (1919); за емигрирането му в България.

САКАШИЧ, АРПАД

Сп – 1677 Б, 6 л., 1960 г., маш.

За среща с Георги Димитров на съвещанието със секретарите на международните профсъюзни организации в Будапеща (1911). *Унг. ез. – 3 л. Превод – 2 л. Писмо – 1 л.*

САКОВ, НЕДЮ РАДЕВ (1896–1979)

Роден в с. Нова махала (дн. с. Найденово), Старозагорско. Член на БКП от 1919 г. Секретар на партийната група в родното си село (1919–1923). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политемигрант в СССР (1923–1936). Прекарал 18 г. в лагери в Сибир (1936–1954).

Сп – 1678 Б, 818 л., 1968 г., рък.

Автобиографични бележки; за живота му като ратай в Добруджа (1911–1915); за участието му в I Световна война (1916–1918); за работата му като секретар на партийната група в родното село; за Септемврийското въстание 1923 г. в Медовския район на Чирпанска околия; за емигрирането му в СССР (1923); за живота и работата му в СССР (1923–1936); за разногласията сред българската политемигранция; за арестуването му от НКВД и престоя му в различни затвори и лагери (1936–1954); за завръщането му в България (1954).

САМАНДЖИЕВ, БЛАГОЙ ДИМИТРОВ (1902–1971)

Роден в Свиленград. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1924 г. Емигрант в СССР (1926–1934). Завършва КУНМЗ (1928–1932). През 1934 г. се завръща в България.

Сп – 1679 Б, 2 л., 1968 г., маш.

За живота му като политемигрант в Съветския съюз (1926–1935); за перипетиите по завръщането му през Прага за България (1935).

САМАРОВ, ДИМИТЪР ПАВЛОВ (1929)

Роден в с. Куманичево, Костурско. Член на ЕПОН от 1945 г. Партизанин в ГДА (1947–1949). Емигрира в СССР (1949–1960). През 1960 г. идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2860 Б, 10 л., 1981 г., рък. – 5 л.; препис (маш.) – 5 л.

Автобиографични бележки; за участието на негови близки в партизанското движение в Егейска Македония; за включването му (1945) в организацията ЕПОН като куриер между партизанските отряди и селата в Костурска околия; за присъединяването му към партизаните (1947) и за участие в бойни акции; данни за 22 убити партизани от с. Куманичево.

САМУИЛОВ, ЛЕОН КОЕН (1898–1970)

Роден в Самоков. Член на БКП от 1918 г., на ВКП (б) – от 1929 г. Студент във Виена (1923–1929); сътрудник на ЗП на БКП. Емигрант в СССР (1929–1947). Арестуван от НКВД и изпратен на заточение в Магадан (1938–1941). През 1947 г. се завръща в България.

Сп – 1680 Б, 5 л., 1959 г., маш.

Автобиографични данни; за политическата дейност на българските студенти във Виена (1921–1929); за участието му в изпълнение на задачи, поставени от ЗП на БКП (1923–1929).

САНДЕВ, ВЛАДИМИР КОСТАДИНОВ (1923–2000)

Роден в Благоевград. Член на РМС от 1939 г., на БКП – от 1945 г. Помагач и ятак на партизаните (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОкК на РМС и БКП – Сандански; председател на ОС на БПС и на ОНС – Благоевград; секретар и I секретар на ОК на БКП – Благоевград.

Сп – 3082 Б, 7 л., 1989 г., маш.

За посещения на Владимир Поптомов в Пиринския край и за срещите му с него (1945–1951).

САНТО, РЕЖЬО (1892–1970)

Роден в Нагиканиджа, Унгария. Един от основателите на Унгарската КП (1918). Участва в армията на Унгарската република (1919). Емигрант в СССР (от 1922 г.). Интербригадист в Испания (1937–1939). През 1947 г. се завръща в Унгария – главен секретар на Дружеството за унгаро-съветска дружба; директор на Школата на профсъюзите.

Сп – 1681 Б, 14 л., 1967 г., маш.

За среща с Георги Димитров в Будапеща (1911) и за съвместна работа с него в Коминтерна в Москва (1938–1943). *Унг. ез. – 8 л. Биогр. данни – 1 л. Превод – 6 л.*

САПАРЕВ, МАРКО НИКОЛОВ (1883–)

Роден в Провадия. Член на БРСДП (т.с.) от 1905 г. Лекар. До 1923 г. един от известните партийни дейци в Провадийска околия. През 1925 г. публикува декларация за отказ от БКП. Интерниран (1941–1942). След 9 септември 1944 г. е председател на ОкК на ОФ и кмет на Провадия.

Сп – 1682 Б, 11 л., б. д., рък. – 7 л.; препис (маш.) – 4 л.

За среща с Карл Кауцки в Берлин (1916).

Сп – 1683 Б, 6 л., [1957 г.], рък.

За влиянието на Октомврийската революция в Русия сред българските войници на румънския фронт (1918).

Сп – 1684 Б, 32 л., 1965 г., маш.

За дейността на партийната организация в Провадия (1919–1944). *Автобиографични бележки – 5 л.*

Сп – 1685 Б, 2 л., 1964 г., маш.

За политическата дейност на българските студенти в Женева (1905–1912).

Сп – 1744 Б, 2 л., 1964 г., маш.

За връзките на Георги Кирков с Карл Кауцки.

САПУНДЖИЕВ, БАЙРАМ БАКИРОВ

Сп – 1686 Б, 2 л., б. д., маш.

За участието на турците в тютюноработническите стачки в Ардино, Кърджалийско (1923–1933).

САРАЙДАРОВ, ДОБРИ НИКОЛОВ (1887–1967)

Роден в Чирпан. Член на БРСДП (т.с.) от 1909 г. Секретар на Синдикалния съвет на ОРСС в Пловдив (1919–1923). Дългогодишен чиновник в железниците.

Сп – 1688 Б, 18 л., 1960 г., маш.

Автобиографични данни; за участието му в дейността на организацията на БРСДП (т.с.) в Пловдив (1909–1911, 1916–1923) и в Плевен (1911–1916); за Транспортната стачка в Пловдив (1919–1920); за събитията в Пловдив през септември 1923 г.

САРАКИНОВ, ГЕОРГИ ГОЦЕВ (1887–1971)

Сп – 2206 Б, 45 л., 1971 г., маш.

Автобиографични бележки; за населението на гр. Воден; описание на рода; за учението му в Солунската гимназия; за следването му в Лайпциг, Германия (1903–1906); за икономическото и политическото положение на българите в Солун и Македония; за младотурския преврат (1908); за Балканския съюз и Междусъюзническата война; за преселването му в България и за работата му в амери-

канска компания; за участието му в I Световна война; за работата му във Воден по време на II Световна война; за събитията около 9 септември 1944 г. в София; за дейността на македонските културно-просветни дружества в София (1944).

САРАЛИЕВ, ТОТЮ ВАСИЛЕВ (1903–1961)

Роден в с. Килифарево, Великотърновско. Член на БКП от 1922 г. Техническо лице на ЦК на БКП (1925; 1931–1934). Политзатворник (1924; 1925–1928; 1934–1936). Партизанин; командир на чета в Горнооряховския отряд (1944). Помощник-командир на полк (1944–1945). Партиен работник (1945–1947). След това преминава на стопанска работа.

Сп – 1689 Б, 4 л., 1951 г., маш.

За участието му във Витошката нелегална конференция на БКП (т.с.) (1924).

Сп – 1690 Б, 3 л., 1948 г., маш.

За участието на въоръжена чета от с. Килифарево в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 1691 Б, 1 л., 1948 г., рък.

За участието му в обира на пощата в Павликени за снабдяване с пари на БКП (1925).

Сп – 1692 Б, 2 л., 1954 г., маш.

За участието му в погребението на Димитър Благоев в София (1924).

Сп – 1693 Б, 15 л., б. д., рък. и маш.

За създаването и дейността на Килифаревската партизанска чета през 1944 г.: за състава на четата; за политическата принадлежност на партизаните; за организацията, дисциплината, военната и политическата подготовка на партизаните в четата.

Сп – 2757 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За образуването и дейността на младежкото комунистическо дружество „Ленин“ (1919–1923) в с. Килифарево; за връзките му със съседните села; за Септемврийското въстание 1923 г.

САРАЛИЕВА, ИВАНКА СТОЯНОВА (1901–1983)

Родена в с. Килифарево, Великотърновско. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. През 1928 г. се премества в София; работи в Помощната организация (1928–1944).

Сп – 3041 Б, 3 л., 1957 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Килифарево; за работата ѝ в Помощната организация в София (1928–1944); за съвместната ѝ работа с Георгица Карастоянова и Райна Кабакчиева; за укриването на нелегални дейци. *Снимки* на Трифон Саралиев и Петко Ахчиев.

САРИЕВ, Н. Д.

Сп – 1694 Б, 4 л., 1958 г., рък.

За Транспортната стачка (1919–1920); за отношението на българските транспортни работници в Одрин към стачката.

САРИЕВ, ТОДОР

Сп – 2807 Б, 8 л., 1984 г., маш.

За прехвърлянето на четата на Йордан Кискинов и Ципорков от района на селата Лесичево и Мухово в района на с. Кръстевич, Пазарджишко (1924); за дейността

на Георги Ликин и баба Муда (Муда Г. Ночева) като ятаци на четата; за идването на Христо Михайлов в с. Кръстевич; за ролята на Георги Ликин по време на Септемврийското въстание 1923 г.

СВЕЩАРОВ, МАНЧО КРЪСТЕВ

Сп – 1696 Б, 9 л., 1959 г., маш.

За синдикалната дейност на пернишките миньори; за участието на Георги Димитров в стачните прояви на рудничарите в Перник (1919–1920). *Писмо* – 1 л.

СВРАКОВ, ПЕТЪР ДИМИТРОВ (1877–1963)

Роден в Кюстендил. Член на БРСДП от 1900 г. Завършва Педагогическото училище в Кюстендил (1896) и философия в СУ (1905). Учител в Кюстендил (1908–1912), Попово (1912–1920) и Варна (1920–1925). Делегат на XV конгрес на БРСДП (т.с.). Лишен от учителски права по ЗЗД (1925). След 9 септември 1944 г. преподава философия във Военноморското училище – Варна.

Сп – 1697 Б, 1 л., 1952 г., рък.

За разцеплението на Софийската организация на БРСДП (1903).

СЕКУЛИДИС (СЕКУЛОВ), ГЕОРГИ КРЪСТЕВ (1925–)

Роден в с. Смърдеш, Костурско. Участва като партизанин в съпротивата и в Гражданската война в Гърция (1943–1949). Ранен и изпратен на лечение в Румъния, където остава (1949–1958). През 1958 г. идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2557 Б, 27 л., 1982 г., маш.

За участието му в съпротивата и Гражданската война в Гърция (1943–1949); списък на загиналите в съпротивата от с. Смърдеш.

СЕМЕРДЖИЕВ, АТАНАС ГЕОРГИЕВ (1924)

Роден в с. Лъжене (дн. кв. на Велинград). Член на РМС от 1939 г., на БКП – от 1943 г. От 1942 г. е партизанин в отряд „Антон Иванов“. Командир на партизанската чета „Братя Кръстени“, от юли 1944 г. – на партизанския отряд „Чепинец“. След 9 септември 1944 г. завършва ВА „М. В. Фрунзе“ (1950) и ВА на Генералния щаб на въоръжените сили на СССР „К. Е. Ворошилов“ (1960). Достига до чин генерал-полковник и заема отговорни длъжности в БНА – началник на Генералния щаб на БНА (от 1962 г.), първи заместник-министър на народната отбрана (от 1966 г.). Автор на мемоарните книги „Бойци на трудовия народ. Партизански записки“. С., ДВИ, 1960, 298 с.; „За да има живот. Партизански спомени (за отряд „Антон Иванов“ и бригада „Чепинец“)“. С., ДВИ, 1973, 383 с.; „И всички се бяха обрекли. Партизански спомени“. С., ВИ, 1985, 455 с.; „... И никой не се завърна. Партизански спомени“. С., НМ, 1985, 336 с.

Сп – 1698 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За въоръжената акция на партизанските отряди „Ангел Кънчев“ и „Панайот Волов“ от III ВОЗ през август 1944 г. на гара Варвара и селата Варвара, Симеоновец и Семчиново; за сражението край Милеви скали през септември 1944 г.

Сп – 2801 Б, 23 л., 1984 г., маш.

Разговор с участниците в Септемврийското въстание 1923 г. от с. Кръстевич – Никола Узунов, Стойне Церовски и Атанас Михов Атанасов и полк. Тодор Сариев и Георги Иванов Марков за: Септемврийското въстание 1923 г.; ролята на Георги Ликин и Продан Табаков по време на въстанието; единодействието между комунисти и земеделци по време на изборите 1924 г.; събитията през 1925 г.; дейността на Димитър Узунов и на учителя Атанас Узунов като ятаци на Кискиновата чета.

Сп – 2922 Б, 94 л., 1985 г., маш. (ксерокопие)

За масовизирането на партизанското движение в Пловдивско през пролетта и лятото на 1943 г. и нарастването на Кричимската чета на отряд „Антон Иванов“; за убийството на народния представител Запрян Клявков от с. Костиево; за разгром на групата партизани край с. Говедаре; за именуването на отряд „Антон Иванов“; за изясняване на някои твърдения на Григор Пачев за замислено пленяване на цар Борис III и неговата замяна за осъдени членове на ЦК на БКП – запис на разкази на: Тодор Иванов Хаджийски, Делю Лазаров Дошков, Запрян Тонев, Ваклин Вълчинов, Георги Караджов, Стоил Панчев, Андон Гишин, Борис Стамболиев, Георги Гинин, Петкана Траянова Дошкова, Божана Илиева Минчева, Цола Драгойчева, Любен Йовчев.

СЕМЕРДЖИЕВ, ЦВЕТАН Т.

Роден в с. Долец, Поповско. Член на БКП. Участва в Септемврийското въстание 1923 г.; емигрант в Югославия (1923–1926); след амнистия се завръща в България; участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1699 Б, 8 л., б. д., рък.

За събитията през септември 1923 г. в Поповска околия; за емигрантството му в Югославия (1923–1926); за участието на партийната група от с. Долец, Търговищко в нелегалната дейност на БКП (1926–1944).

СЕРАФИМОВ, ВАСИЛ НИКОЛОВ (1906–1982)

Роден в Батак. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1926 г. Партизанин в Трънския и Разложкия отряди (1944). След 9 септември 1944 г. работи в МЗ; подпредседател на Управление „Горско стопанство“ при МС.

Сп – 2668 Б, 1 л., б. д., маш.

За учредяването на БОНСС (30 март 1930 г.).

СЕРЕГИН, ВЛАДИМИР ПАВЛОВИЧ**Сп – 1700 Б, 10 л., 1970 г., маш.**

За учението и дейността на Благой Симеонов Попов като студент в Академията за комунистическо възпитание в Москва. *Рус. ез.*

СЕРКЕДЖИЕВ, ГЕОРГИ СТЕФАНОВ (1922–1992)

Роден в с. Храбрино, Пловдивско. Член на РМС от 1938 г., на БКП – от 1943 г. Партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. служи в армията – генерал. Автор на мемоарните книги „С първите антонивановци. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 243 с.; „Антонивановци. Спомени“. С., Партиздат, 1976, 343 с.

Сп – 1701 Б, 37 л., 1959 г., маш.

За бойните действия на партизанската бригада „Георги Димитров“ от II ВОЗ (1944).

Сп – 1703 Б, 35 л., 1957 г., маш.

За създаването и дейността на партизанския отряд „Антон Иванов“ от II ВОЗ (1943–1944); календар на по-важните акции и сражения на отряд „Антон Иванов“ и на партизанската бригада „Георги Димитров“ (1944).

СИЛЯНОВА-СИМЕОНОВА, МАРИЯ ЦВЕТКОВА (1921)

Родена в Дедеагач, Гърция. Член на БКП от 1943 г. Завършва българска филология в СУ. Технически сътрудник на ЦК на БКП (1943–1944). Партизанка (1944). След 9 септември 1944 г. е учителка; завеждащ отдел, заместник-главен и главен редактор на в. „Учителско дело“.

Сп – 2537 Б, 14 л., 1983 г., маш.

За нелегалната дейност на БКП в Хасковски окръг (1941–1944); за дейността на партизанския отряд „Асен Златаров“.

СИМЕОНОВ, АН[ТОН]

Сп – 1704 Б, 1 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Горни Лом, Видинско.

СИМЕОНОВ, ВАСИЛ РАЙЧИНОВ (1929)

Роден в Правец. Член на РМС от 1944 г., на БКП – от 1965 г. Завършва ВМГИ. Работи в мина „Бистрица“, Кюстендилско; в Министерството на металургията и минералните ресурси.

Сп – 2641 Б, 4 л., 1979 г., маш.

За Тодор Христов Живков по разкази на баща му Райчин Симеонов; за лични впечатления от срещи с Тодор Живков след 9 септември 1944 г. в Ботевград. *Биогр. справка* – 1 л.

Сп – 2642 Б, 4 л., 1979 г., маш.

За дядо Христо Живков (баща на Тодор Живков), за Цветана Живкова (сестра на Тодор Живков) и Георги Живков (брат на Тодор Живков).

Сп – 2643 Б, 6 л., 1979 г., маш.

За баба Маруца (майка на Тодор Живков) и нейните качества като домакия и човек.

Сп – 2644 Б, 2 л., 1979 г., маш.

За д-р Мара Малеева като лекар в Правец, Ботевградско (1940).

СИМЕОНОВ, ВЛАДИМИР КРУМОВ (1920)

Роден в с. Кондофрей, Пернишко. Член на РМС от 1937 г., на БКП – от 1944 г. Интерниран в лагер (1940; 1942–1943). Партизанин в отряд „Георги Димитров“ (1944). След 9 септември 1944 г. служи в органите на МВР; генерал.

Сп – 1705 Б, 9 л., 1969 г., маш.

За живота и дейността на интернираните в лагера „Рибарица“, Тетевенско (1940).

СИМЕОНОВ, КОСТА (1880–)

Роден в Търговище. Член на БРСДП (т.с.) от 1905 г. Дългогодишен учител; участник в дейността на УСДО.

Сп – 1706 Б, 2 л., 1953 г., маш.

За дейността на социалдемократическата организация в Попово и околията (1906–1910).

СИМЕОНОВ, СИМЕОН ЖЕКОВ (1911–)

Роден в с. Главан, Силистренско. Член на ДРО от 1928 г., на Румънската КП – от 1939 г., на БКП – от 1943 г. Един от основателите на нелегалния ОК на ОФ в Силистра. След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на РМС – Силистра; работи в ОК на БКП в Силистра и Русе; председател на ОС на БПС – Силистра.

Сп – 2406 Б, 16 л., 1979 г., маш.

Доклад, изнесен в Силистра на тържествено събрание по случай 70 г. от рождението на Асен Тодоров Чапкънов (1909–1976). *Биогр. справка* за Симеон Жеков Симеонов – 1 л.

СИМЕОНОВ, СТЕФАН (СТЕФАН СИМЕОНОВ ПЕТРОВ) (1915–)

Роден в с. Тракиец, Хасковско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1933 г. Секретар на ОК на РМС – Хасково (1933–1934). Политзатворник (1934–1938). Въдворен в лагер (1941–1943). Партизанин (1944). Участва в Отечествена война 1944–1945 г. Офицер в БНА (1945–1957); полковник. Автор на мемоарната книга „Път през войната. Спомени на помощник-командира“. С., ДВИ, 1971, 179 с.

Сп – 1708 Б, 14 л., б. д., маш.

За участието на Хасковската партийна и ремсова организация в съпротивителното движение (1941–1944); за събитията в Хасково около 9 септември 1944 г. *Бележки* от Мария Цв. Силянова-Симеонова по спомените на Стефан Симеонов (1983) – 3 л.

СИРЛЕЩОВ, Н. К.

Сп – 1710 Б, 15 л., 1963 г., маш.

За дейността на партийната организация в Банско (1918–1923).

СКЕКЛИОВ, ТОМА АЛЕКОВ (1924–)

Роден в с. Олища (Мелисотопи), Костурско. Член на ЕПОН от 1942 г.; на Гръцката КП – от 1946 г. Помагач на партизаните от ЕЛАС; партизанин в ГДА (1946–1949). Емигрант в СССР (1949–1956) и Полша (1956–1962). През 1962 г. се преселва в България; установява се във Варна.

Сп – 2571 Б, 8 л., 1982 г., маш.

За съпротивителното движение (1942–1945) и за Гражданската война в Гърция (1946–1949); списък на убитите от родното му село Олища.

СКЕКЛИОВА, ЕЛЕФТЕРА КУЗОВА (1928–)

Родена в с. Олища (Мелисотопи), Костурско. Член на ЕПОН (1943), на Гръцката КП (1950) и на БКП (1962). Подпомага партизаните от ЕЛАС; партизанка в ГДА (1947–1949). Емигрира в Полша (1949–1952; 1956–1962) и СССР (1952–1956). През 1962 г. се преселва със семейството си в България; установяват се във Варна.

Сп – 2574 Б, 10 л., 1982 г., маш.

За съпротивата в Гърция (1943–1945); за дейността ѝ като партизанка и за участието ѝ в Гражданската война в Гърция (1946–1949); списък на убитите от с. Олища.

СКИТАКОВ, НИНО НИКОЛОВ (1900–)

Роден в Лом. Завършва Ломската педагогическа гимназия (1919). Емигрира в Аржентина (1928–1934) и Бразилия (1934–1947). Участва в дейността на Аржентинската и на Бразилската КП. През 1947 г. се завръща в България и се установява в Лом.

Сп – 1711 Б, 16 л., 1970 г., рък. и маш.

Автобиографични бележки; за емигрирането и живота му в Аржентина (1928–1934) и Бразилия (1935–1947); за участието му в дейността на Аржентинската и на Бразилската КП; за контактите му с Луис Карлос Престес и Астрожилдо Перейра. *Бележки* по спомените – 1 л.

СКОРТЕЙКОВ, АЛЕКСАНДЪР ДИМИТРОВ (– 1964)

Роден в Плевен. Участва в I Световна война. Завършва инженерство във Виена и Лозана. Технически ръководител на строежа на каскада „Въча“. След 9 септември 1944 г. – главен директор на водите; участва в строежа на яз. „Искър“.

Сп – 1712 Б, 31 л., б. д., рък. – 10 л.; препис (маш.) – 21 л.

За участието му в I Световна война (1915–1918); за събитията в Радомир по време на Войнишкото въстание 1918 г.

СКОРТЕЙКОВ, АСЕН ДИМИТРОВ (1890–1966)

Роден в Плевен. Член на БКП от 1918 г. За участие в Транспортната стачка (1919–1920) осъден на 4 г. затвор; амнистиран. Участник в нелегалния партиен канал от Варна до Одеса и Севастопол (1921–1923). Политемигрант в СССР (1923–1945). След завръщането си в България работи във ВСС и в ДПК.

Сп – 1713 Б, 26 л., б. д., рък. – 14 л.; препис (маш.) – 12 л.

За работата му като телеграфист в Плевен и за предадената на партийната организация в града вест за Октомврийската революция 1917 г. в Русия.

Сп – 1714 Б, 8 л., б. д., рък.

За обществено-политическата дейност на Георги Кирков.

Сп – 1715 Б, 28 л., 1957 г., маш.

За нелегалните връзки на БКП със Съветска Русия, осъществявани по море чрез канала Варна-Одеса (1920–1923); за ролята на яхтата „Иван Вазов“ (1921–1923).

СКОРТЕЙКОВА (ЧЕХЛАРОВА), АЛЕКСАНДРА ПАНАЙОТОВА (1896–1961)

Родена във Варна. Член на БКП от 1920 г. Емигрира в СССР (1924–1945). След завръщането си в България (1945) работи в ЦС на БПС.

Сп – 1716 Б, 5 л., 1959 г., маш.

Автобиографични бележки; за политическата ѝ дейност във Варна (1912–1921) и Нови пазар (1921–1923); за емигрирането ѝ в СССР и за работата ѝ в българската комуна „Димитър Благоев“ в Украйна (1924–1926); за живота и дейността ѝ в Москва (1926–1945).

СЛАВОВ, ПЕЙКО ИВАНОВ (1916)

Роден в с. Българин, Хасковско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1938 г. Завършва гимназия в Харманли и Хасково. От 1937 г. е студент по философия в СУ, а от 1938 г. следва едновременно и право в Юридическия факултет. Завършва аспирантура във ВПШ при ЦК на БКП. От 1958 г. е преподавател по диалектически материализъм в СУ. От 1964 г. е доцент, а от 1970 г. – професор.

ЧП – 161 Б, необработено:

– 58 л., 1989 г., маш.

Автобиографични бележки: за дейността му като член на РМС от 1932 г. и на БКП от 1938 г.; за следването му в София и дейността му в БОНСС; за участието му в нелегална дейност (1941–1944); за работата му след 9 септември 1944 г.

СЛАВОВ, СЛАВИ

Сп – 1718 Б, 4 л., б. д., маш.

За дейността на българските студентски дружества в Бърно, Чехословакия (1935–1939).

Сп – 1720 Б, 8 л., 1966 г., б. п., маш.

За дейността на българското студентско дружество „Отец Паисий“ в Бърно, Чехословакия (1936–1937).

СЛАВЧЕВ, ВЕНКО ХРИСТОВ (1913–1991)

Роден в с. Кремиковци, Софийско. Член на РМС от 1930 г., на БКП – от 1935 г. Член на РК на БКП. В квартирата си в София укрива нелегални (1941–1943). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. е кмет на с. Кремиковци; работи в МВР до 1952 г. и в системата на Балкантурист.

Сп – 2616 Б, 8 л., 1979 г., маш.

За съвместната му нелегална дейност с Тодор Живков; за дейността му като укривател на нелегални и партизанин в отряда „Чавдар“; за доставянето на военна лична карта и открит лист на Тодор Живков за легализирането му. *Биогр. справка* – 1 л.

СЛАВЧЕВ, ГЕОРГИ НЕДЕВ (1906–)

Роден в с. Стръмен, Русенско. Член на БКМС от 1922 г. Осъден задочно на смърт (1925). Емигрира през Югославия във Франция (1926–1932). Интербригадист в Испания (1936–1939). Изключен от БКП (1946) и възстановен (1960). След 9 септември 1944 г. работи в различни предприятия в Русе и Разград.

Сп – 1719 Б, 45 л., 1968 г., маш.

За участието му в нелегалната дейност на БКП (1923–1925); за емигрирането му през Югославия във Франция; за участието му в дейността на Френската КП (1926–1932).

СЛАВЧЕВ, СТОЯН

Сп – 2798 Б, 11 л., 1983 г., маш.

За укриването на Георги Ликин (Дед), Кирил Виденов и Пенчо Фингаров в Стрелча и околностите от ноември 1941 г. до 17 март 1942 г.; за прехвърлянето на Георги Ликин в Родопите; за авторитета на Дед сред стрелчани; за връзката на стрелчани с Емил Марков.

СЛУЦКЕР, НАУМ АФАНАСИЕВИЧ (1911–)

Член на КПСС от 1932 г. Ръководител на делегацията на ВЛКСМ и секретар на ИК на КИМ (1937–1943). След 1945 г. работи в сп. „Новое время“.

Сп – 1721 Б, 22 л., 1969 г., маш.

За впечатления от работата на Георги Димитров в Коминтерна (1937–1938). *Рус. ез.* – 11 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 10 л.

Сп – 2485 Б, 11 л., б. д. п., маш.

За дейността му като секретар на ИК на КИМ (1937–1943); за Георги Димитров и отношението му към Комсомола; за отношението на Георги Димитров към работещите в Коминтерна.

СЛЪНЧЕВ, КОНСТАНТИН ДИМИТРОВ

Сп – 1722 Б, 12 л., б. д. п., маш.

За Транспортната стачка (1919–1920).

СМАИЛОВ, МЕХМЕД

Сп – 1723 Б, 2 л., б. д., маш.

За условията на работа в тютюневите складове в Хасково и за стачните борби до 9 септември 1944 г.

СМИЛОВ, ПЕТКО СПАСОВ (1890–1967)

Роден в Козлодуй. През 1916 г. попада в Русия; участва в Червеноармейски отряд (1918); член на Българската комунистическа група в Москва. Завръща се в България; участва в I конгрес на БКП (т.с.) (1919). Емигрира във Франция, Австрия и Германия. През 1945 г. се завръща в България.

Сп – 1724 Б, 39 л., 1955 г., маш.

За попадането му като граждански пленник в Румъния (1915–1916); за бягството и живота му в Русия (1916–1918); за участието му в Червеноармейски части; за охраната на руския цар Николай II в Екатеринобург; за работата му в българската комунистическа група в Москва; за срещи с Вл. И. Ленин (1918). *Нем. ез.* – 16 л. *Писмо* – 1 л. *Превод* – 22 л.

Сп – 1725 Б, 8 л., 1956 г., маш.

За пътуването му с политическа задача в Германия (1918–1919); за образуването на българска комунистическа група в Германия към съюза „Спартак“; за контакти със спартакисти и с групата на Карл Либкнехт от Германската СДП.

Сп – 1726 Б, 12 л., 1957 г., маш.

За срещите му с Вл. И. Ленин и за участието му в Руската революция (1917–1918).

Сп – 1727 Б, 13 л., 1956 г., маш.

За живота му в Екатеринобург (1917–1918); за дейността му в служба на новата власт.

Сп – 1728 Б, 11 л., 1959 г., маш.

За участието му на XXII конгрес на БРСДП (т.с.) (1919) с приветствие от името на РКП (б).

Сп – 1729 Б, 11 л., 1959 г., маш.

За пътуването му в Истанбул, Италия, Швейцария, Австрия и Германия (1919–1921); за оставането и живота му във Франция (1922–1940).

СОКОЛОВ, ВЛАДИМИР ПАВЛОВИЧ

Сп – 1730 Б, 4 л., 1962 г., рък. – 2 л.; препис (маш.) – 2 л.

За срещи и контакти със Стела Благоева в Москва (1936–1941). *Писмо* – 1 л. *Рус. ез.* – 2 л. *Превод* – 1 л.

СОРАДЖИЕВ, СОТИР ИЛИЕВ (1921–)

Роден в с. Каракьой, Драмско. Член на БКП от 1945 г. През 1925 г. семейството му се преселва в с. Абланица, Гоцеделчевско. Участва в Отечествената война 1944–1945 г. Секретар на партийната организация в с. Абланица; оперативен сътрудник на МВР в Славенския район на Гоцеделчевска околия.

Сп – 3011 Б, 81 л., 1987 г., маш.

За живота на бежанското население от Вардарска Македония в Неврокопска околия; за противоречията в отделните крила на националноосвободителните борби; за преодоляването на граничните проблеми и разгромяване на диверсионни групи след 9 септември 1944 г.; за работата му като оперативен работник в МВР за Славенския район (1945–1954).

СОРКИН, ГРИГОРИЙ ЗАХАРОВИЧ (1899–)

Съветски комунист. Отговорен сътрудник на ИККИ (1938–1943). След 1943 г. сътрудник в ОМИ на ЦК на КПСС.

Сп – 1732 Б, 44 л., 1961–1979 г., маш.

За срещи с Георги Димитров (1936–1946); за впечатления от работата на Георги

Димитров в ИККИ (1936–1943). *Рус. ез.* – 23 л. *Писма* – 6 л. *Превод* – 14 л. *Биограф. данни* – 1 л.

Сп – 2474 Б, 13 л., [1982 г.], маш.

За дейността му в Секретариата на Коминтерна и за впечатленията от съвместната му работа с Георги Димитров (1936–1946).

Сп – 2831 Б, 3 л., 1984 г., маш.

За съвместната му работа с Антон Иванов в Москва (1938–1940).

СОТИРОВ, ВЛАДО БОРИСОВ

Сп – 1733 Б, 5 л., 1967 г., маш.

За създаването и дейността на РМС в София (1927–1930).

СПАНЧЕВ, СОТИР

Сп – 1734 Б, 1 л., 1958 г., маш.

За Транспортната стачка в София (1919–1920); за мобилизирането на стачкозаместници.

СПАСОВ, АЛЕКСАНДЪР

Сп – 1735 Б, 4 л., б. д., маш.

За Иван Недялков – Шаблин като ученик и телеграфист в Радомирската пощенска станция (1895–1899).

СПАСОВ, АНГЕЛ ПЕТКОВ

Сп – 1736 Б, 3 л., 1960 г., б. п., маш.

За освобождаването на политзатворниците от Варненския затвор на 7 септември 1944 г.

СПАСОВ, АНГЕЛ (1905–)

Сп – 1737 Б, 7 л., 1964 г., маш.

Сведения за дейността на групата „Организация на учителите по народната просвета“ в с. Райково, Смолянско (1914–1923); за дейността на учителите-комунисти в Българския учителски съюз; за дейността на учителската профопозиция в Смолянско (1931–1934).

СПАСОВ, БОРИС ПЕТРОВ (1912-2002)

Роден в Оряхово. Член на БКП от 1949 г. Завършва право в СУ (1935). Съдия (1938–1945). Секретар (1945) и главен секретар на МС (1946). Доцент (1947), професор (1952) и завеждащ Катедрата по държавно право в СУ. Декан на Юридическия факултет (1952–1955, 1957–1958, 1964–1966) и заместник-ректор на СУ (1958–1962). Началник на отдел „Правен и постоянни комисии“ при Държавния съвет на НРБ (1973–1979). Автор на научни трудове по право.

Сп – 2319 Б, 33 л., 1969 г., маш.

За съвместната работа с Георги Димитров в качеството си на главен секретар на МС (1946–1949).

Сп – 3058 Б, 9 л., 1988 г., маш.

За работата на Трайчо Костов като заместник-председател на МС и председател на Съвета по стопански и финансови въпроси (1948–1949); за изявите като държавен деец и за личните качества на Трайчо Костов.

СПАСОВ, МИРЧО (МИРЧО СПАСОВ ХРИСТОВ) (1911–)

Роден в с. Церецел, Софийско. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1932 г. Политзатворник (1934–1937). Член на ЦК на РМС (1938–1940). Концлагерист (1941–1943). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. работи в МВР – генерал-полковник; заместник-министър на МВР. Завеждащ отдел на ЦК на БКП. Кандидат-член (1958–1962) и член (1962–1986) на ЦК на БКП.

Сп – 1738 Б, 14 л., 1953 г., 1954 г., маш.

За участието му в дейността на РМС в Белово (1928–1930) и в София (1930–1934). *Автобиография* (1953) – 7 л.

Сп – 2196 Б, 130 л., 1980 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на Комсомола и РМС (1927–1932); за работата му като секретар на ОК на БКМС в София (1932–1934); за живота му в затвора (1934–1937); за дейността му като партизанин; за събитията в София непосредствено след 9 септември 1944 г.; за съвместната му дейност и контакти с Тодор Живков. *Биогр. справка* – 1 л.

СПАСОВА, ИВАНКА ГАВРИЛОВА (1915–)

Родена в Етрополе. Член на БКМС от 1929 г., на БКП – от 1935 г. Технически сътрудник на ЦК на БКП (1934–1935). Завършва славянска филология в СУ (1941). За участие в нелегалната дейност на БКП осъдена на 12 г. затвор (1942). След 9 септември 1944 г. работи в Партиздат.

Сп – 2636 Б, 5 л., 1979 г., маш.

За дейността на Тодор Живков във въздържателното движение в Ботевградската гимназия и като печатарски работник в София; за д-р Мара Малеева. *Биогр. справка* – 1 л.

СПАСОВА, СИМЕОНКА ЦВЕТАНОВА ИЛИЕВА (1892–1975)

Родена в Плевен. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП (1941–1944). Майка на загиналия поет-партизанин Цветан Спасов.

Сп – 1740 Б, 8 л., 1963 г., маш.

За живота и дейността на сина ѝ Цветан Спасов (1919–1944).

СРЕБРОВ, ЙОВЧО

Сп – 2754 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За марксистическите кръжоци в Чирпан; за дейността на комсомолското дружество в града (1919–1923); за Септемврийското въстание 1923 г.

СРЕДНОГОРСКИ, ЖЕЛЮ

Сп – 1741 Б, 39 л., 1956 г., маш.

За дейността на Комсомола в Плевен (1919–1926); за дейността на представителя на Съветския червен кръст Митрофан Василиевич Шелопугин сред руските белогвардейци в Плевен и неговото убийство; за събитията в града (1923–1925); за съдебния процес и престоя му в затвора (1925–1926).

СТАВРЕВ, ДИМИТЪР АНТОНОВ

Сп – 1743 Б, 2 л., 1969 г., маш.

За държанието на Антон Иванов и Никола Вапцаров в полицията (1942).

СТАВРЕВ, ПЕТЪР СРЕДКОВ (1921–)

Роден в с. Живковци, Монтанско. Член на РМС от 1942 г. Ятак и партизанин (1943–1944).

Сп – 1745 Б, 27 л., 1955 г., маш.

За дейността му като ятак и партизанин от отряд „Христо Михайлов“ (1943–1944).

СТАЙКОВ, ЕНЧО СТАЙКОВ (1901–1975)

Роден в Лясковец. Член на БКП от 1919 г. Завършва право в СУ (1929). Член на РК (1924–1925) и на ОК на БКП в София (1927–1928). Член на ЦК на РП (1928–1934). В началото на 1935 г. е избран за член на ЦК, на VI разширен пленум (1936) – за член на ПБ на ЦК на БКП. Делегат е на VII конгрес на Коминтерна в Москва (1935). През 1941 г. е избран за секретар на Софийския ОблК на БКП. Въдворен в концлагера „Кръсто поле“ (1941–1943). След 9 септември 1944 г. заема отговорни партийни и държавни длъжности. Член на ЦК (от 1948 г.) и член на ПБ на ЦК на БКП (1954–1966). Секретар на ЦК на БКП (1952–1954). Главен редактор на в. „Работническо дело“ (1954–1956). Председател на НС на ОФ (1957–1967).

Сп – 1746 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За създаването и дейността на РМС в София (1927–1937).

Сп – 1747 Б, 1 л., б. д. п., маш.

За връзките на ЦК на БКП с политическия кръг „Звено“ (1936–1938).

Сп – 1762 Б, 17 л., 1968 г., маш.

За участието му в работата на VII конгрес на Коминтерна (1935) като делегат на БКП.

Сп – 2542 Б, 17 л., [1968 г.], маш.

За срещите и разговорите му като делегат на VII конгрес на Коминтерна с Георги Димитров; за VI пленум на ЦК на БКП (1936).

ЧП – 124 Б, оп. 1, а.е. 15, 13 л., 1975–1981 г., маш.

Спомени за дейността на Енчо Стайков от Стоян Янев, Петър Петров и Люба Стайкова.

СТАЛЕВ, ПЕТЪР (ПЕТЪР СТАЛЕВ МИТЕВ) (1884–)

Роден в Хасково. Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г. Участва като офицер на фронта през I Световна война; попада в плен (1917–1920); военноинвалид.

Сп – 1748 Б, 17 л., 1951 г., маш.

За синдикалното движение в Хасково (1904–1920); за тютюноработническото дружество; за общарската секция; за хлебарската секция; за дърводелската секция; за пощенската (транспортната) секция; за учителската социалдемократическа група.

СТАЛЕВ, ТОДОР

Сп – 1749 Б, 2 л., 1957 г., б. п., маш.

За работата му като радиотелеграфист в София; за предаване на ЦК на БРСДП (т.с.) на сведения и новини от фронта и от Русия (1917–1920).

СТАМБОЛИЕВ, ДЕЧО ДИНЧЕВ (1922–1993)

Роден в Стрелча. Член на ОК на РМС – Пловдив (1941–1943). След 9 септември 1944 г. посланик в Танзания, Замбия, Бурунди.

Сп – 3106 Б, 13 л., 1984 г., маш.

За дейността на РМС в Стрелча и Стрелчанския район (1941–1944). *Писмо* – 1 л.

СТАМОВ, ИВАН ДИМИТРОВ (1898–)

Роден в с. Горно Броди, Македония. Член на БКП от 1939 г. Член на ВМРО (об.). Участник в синдикалното движение. Ятак и помагач на партизаните (1941–1944); партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ГК и ОК на БКП – Пловдив.

Сп – 1750 Б, 15 л., 1959 г., маш.

За синдикалното движение в Пловдив и участието му в него (1929–1944); за участието му в нелегалната дейност на БКП (1941–1944).

СТАМОВ, ПЕТКО (ПЕТКО СТАМОВ МИХАЙЛОВ) (1901–)

Роден в с. Омурово, Чирпанско. Член на БКП от 1920 г. Следва медицина във Виена (1921–1927). След завръщането си в България работи като лекар в Хасково. След 9 септември 1944 г. е главен лекар на Окръжния тубдиспансер в Хасково.

Сп – 1751 Б, 4 л., 1959 г., рък.

За дейността на българската студентска партийна група във Виена (1921–1927).

СТАНЕВ, ИВАН МИХАЙЛОВ (1890–1975)

Роден в Сливен. Железничар. Участва в Транспортната стачка 1919–1920 г. и в Септемврийското въстание 1923 г. в Нова Загора.

Сп – 1752 Б, 12 л., 1958 г., рък. и маш.

За Транспортната стачка в железопътно депо – София (1919–1920).

СТАНЕВА, МАРА (МАРА СТАНЕВА НИКОЛОВА) (1905–)

Родена в с. Торос (дн. с. Лазар Станево), Луковитско. Член на РМС. Политзатворничка (1930–1933).

Сп – 1807 Б, 51 л., 1959 г., маш.

За престоя ѝ в Обществената безопасност и в Плевенския затвор (1930–1933). *Приложения: предписи* от дописки във в. „Ехо“ (1930–1933); *сведения* от бивши политзатворници.

СТАНЕВА, МАРА СТАНЧЕВА (1880–)

Родена в Стара Загора. Член на БРСДП (т.с.) от 1911 г. Учителка. Член на УСДО (1905–1919). От 1930 г. живее в София. Участва в нелегалната дейност на БКП. Интернирана в лагер (1941). След 9 септември 1944 г. е член на ОблК на БКП – Стара Загора. Народен представител (1947).

Сп – 1753 Б, 35 л., 1962 г., маш.

За дейността на организацията на БРСДП (т.с.) в Стара Загора (1903–1918); за дейността на УСДО в Стара Загора (1905–1918); за дейността на БКП (т.с.) в Стара Загора (1919–1936).

СТАНИСАВЛЪЕВИЧ – „КЪРКА“, ДИМИТРИЙЕ (1899–1969)

Роден във Войводина. Член на Югославската КП от 1919 г. Секретар на Областния комитет на ЮКП за Босна и Херцеговина. (1926–1930). Политемигрант в СССР (1930–1936). Интербригадист в Испания (1936–1939). Затворен във френски концлагер (1939–1943). Избягва от лагера (1943) и се включва във френската съпротива. През 1945 г. се завръща в Югославия.

Сп – 1754 Б, 11 л., б. д., маш.

За срещи с Георги Димитров във Виена (1925) и Москва (1930–1932). *Сърбохърв. ез. – 6 л. Биограф. данни – 2 л. Превод – 5 л.*

СТАНКУЛОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ СТАНКУЛОВ ИЛИЕВ) (1899–)

Роден в Оряхово. Член на БКП от 1918 г. Завършва право в СУ. Сътрудник на ЦК на БКП. Секретар на ЦР на МЮС – българска секция. Кооптиран за член на ЦК на БКП (1942–1943). Представител на ЦК на БКП в нелегалния НС на ОФ (1944). След 9 септември 1944 г. е пълномощен министър в Албания (1947–1950); заместник-главен арбитър в Държавния арбитраж; член на УС на Съюза на юристите.

Сп – 1755 Б, 12 л., 1957 г., маш.

За участието на танковата бригада и други войскове части при завземането на властта на 9 септември 1944 г.

Сп – 1756 Б, 9 л., 1955 г., маш.

За акцията в защита на Георги Димитров на Лайпцигския процес (1933).

СТАНКУЛОВ, ГЕОРГИ И ДР.

Сп – 1757 Б, 7 л., 1955 г., 1977 г., маш.

За организацията на защитата на Георги Димитров на Лайпцигския процес (1933).

Бележка – 1 л.

Автори: Гаврил Карев, Петър Григоров.

СТАНОВЕВ, ИВАН

Сп – 1758 Б, 3 л., б. д., маш.

За участието на телеграфопощенските работници в София в Транспортната стачка (1919–1920).

СТАНЧЕВ, ДОНЧО (ДОНЧО СТАНЧЕВ ДОДУНЕКОВ) (1907)

Роден в с. Килифарево, Великотърновско. Член на БКП от 1930 г. Член на ЦК на РМС (1933–1935). Инструктор на ЦК на БКМС (1935–1937). Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 2425 Б, 21 л., 1973 г., маш.

За дейността на ОК на РМС в София (1932–1934); за структурата на ремсовите групи; за в. „Ударник“ и нивовите вестници на отделни ремсови групи.

СТАНЧЕВ, ДОНЧО И ДР.

Сп – 1742 Б, 70 л., 1969 г., маш.

За IV нелегална конференция на БКМС в София (1935).

Автори: Димитър Паунов, Гаврил Карев, Менахем Коен, Владимир Барутчиев, Руси Христов, Василка Терзиева, Борис Струкански, Мария Табакова.

СТАНЧЕВ, ЖИВКО

Сп – 1759 Б, 6 л., 1968 г., рък. – 3 л.; препис (маш.) – 3 л.

За задържането на български студенти в Братислава от Гестапо и за изпращането им в немски лагер в Австрия (1944).

СТАНЧЕВ, ПЕТЪР ИВАНОВ (1906–1971)

Роден в Севлиево. Секретар на ЦН на РМС (1928). Редактор на в. „Младежка искра“. Член на ЦК на БКМС. Политзатворник. Политемигрант. След 9 септември 1944 г. е помощник-командир на жп училище; заместник-началник по политическата част на ВА „Г. С. Раковски“; главен редактор на в. „Народна армия“.

Сп – 1760 Б, 8 л., 1954 г., маш.

За създаването и дейността на Софийското ремсово дружество (1927–1928); за учредителната конференция на РМС (1928).

СТАНЧЕВ, ПЕТЪР ТОНЧЕВ (1879–1963)

Роден в с. Клисуре, Трънско. Член на БРСДП от 1901 г. Учител. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. в отряда на поп Андрей. Емигрант в Югославия; завръща се след амнистия.

Сп – 2707 Б, 6 л., 1956 г., маш.

За Александър Атанасов като учител в Ломския край (1897–1906) и дейността му за създаване на УСДО; за словото на Александър Атанасов на публично събрание в с. Крива бара, Ломско (1922). *Биогр. справка* – 1 л.

СТАТЕВ, МИХАИЛ ДИМИТРОВ (1908–)

Роден в Асеновград. Член на БКП от 1932 г. Секретар на РК на БКП в София (1937–1941). Интерниран (1941–1943). Член на щаба на II ВОЗ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОблК на БКП – Пловдив (1945–1948), а от 1950 г. – в ЦК на БКП.

Сп – 1761 Б, 25 л., 1956 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на БКП и НРПС в Пловдив (1928–1932); за работата му в София след 1932 г.; за дейността му като секретар на ОК на НРПС в София (1933–1937); за работата му като секретар на III партиен район на БКП в София (1937–1939); за интернирането му в лагерите „Гонда вода“ и „Еникьой“ (1941–1943); за партийната му дейност в Пловдив (1943–1944); за партизанското движение в Пловдивско; за убийството на Лиляна Димитрова; за съставите на ОК на БКП в Пловдив; за някои провали в работата на ОК на БКП – Пловдив.

СТЕФАНОВ, АГОП ДИКРАНОВ (1909–)

Роден в с. Батишница, Беленско. През 1930 г. идва в София; участва в нелегалната дейност на БКП.

Сп – 1763 Б, 2 л., 1948 г., маш.

За участието му в работата на нелегална печатница в София (1932–1937).

СТЕФАНОВ, БОРИС (БОРИС СТЕФАНОВ МАТЕЕВ) (1883–1969)

Роден в Котел. Член на БРСДП (т.с.) от 1904 г. и на Румънската КП. Член на ПБ (от 1924 г.) и Генерален секретар на РКП (1934–1940). Деец на ДРО. Политемигрант в СССР. Член на ИККИ (1935). През 1945 г. се завръща в България. Работи в ЦК на БКП (1945–1949) и издателство „Наука и изкуство“ (1950–1958).

Сп – 2397 Б, 498 л., б. д., маш.

За живота и дейността му в Румъния след подписването на Букурещкия мирен договор (1913) – като член на Румънската социалдемократическа партия; за работническото и синдикалното движение в Румъния: за I конгрес на РКП (1921); за II Балканска социалдемократическа конференция (1915); за дейността му в БКП; за участието му в дейността на КИМ; за дейността му като член на ПБ на ЦК на РКП; за арестуването и престоя му в румънски затвор (1926–1933); за освобождаването му и заминаването му в Москва (1934).

Фонд 285 Б, оп. 1:

– а.е. 60, 7 л., [1957 г.], рък.

За събитията в Румъния през 1920 г., ускорили създаването на Румънската КП.

– а.е. 129, 122 л., [1962 г.], рък.

„Възпоминания“ – за ученическите му години; за революционната му дейност в Добруджа и Румъния (1891–1916).

– а.е. 134, 70 л., б. д., маш.

За семейството му; за ученическите му години; за запознаването му с марксизма; за учителската и просветната му дейност; за селските бунтове в Добруджа (1900).

– а.е. 137, 136 л., б. д., рък. и маш.

„По затворите на Румъния“ – за положението и дейността на политическите затворници в затворите в Жилава, Дофтана, Брашов, Вакареши и Аюд (1920–1933).

– а.е. 138, 92 л., б. д., маш.

За положението на селяните в Добруджа и бунтовете през 1900 г.; за основаването на Румънската СДП (IV конгрес) и др. (1900–1915).

– а.е. 139, 170 л., б. д., маш.

За мобилизирането му в румънската армия; за социалистическата му дейност; за първото му арестуване; за I конгрес на Румънската КП (1921).

– а.е. 140, 122 л., б. д., маш.

За работата му по написване на акционна програма на Румънската КП; за участието му в I заседание на БКФ във Виена (1924) и на V конгрес на Коминтерна в Москва.

– а.е. 141, 61 л., б. д., маш.

За освобождаването му от румънските затвори; обяснения по повод обвинения в политически грешки срещу него, повдигнати на V конгрес на РКП; за избирането му за главен секретар на РКП (1936).

– а.е. 144, 143 л., б. д., маш.

„Възпоминания“ – т. I (л. 1–143).

– а.е. 145, 114 л., б. д., маш.

„Възпоминания“ – т. II (л. 144–258).

– а.е. 146, 124 л., б. д., маш.

„Възпоминания“ – т. III (л. 259–383).

– а.е. 147, 149 л., б. д., маш.

„Възпоминания“ – т. IV (л. 384–543).

СТЕФАНОВ, ЖЕЛЮ

Сп – 1764 Б, 8 л., 1959 г., маш.

За участието на армията в свалянето на старата власт в Дедеагач на 10 септември 1944 г.

СТЕФАНОВ, ИВАН (ИВАН СТЕФАНОВ МАТЕЕВ) (1899–1980)

Роден във Варна. Член на БКП от 1919 г. Член на Германската (1920–1925) и на Френската (1925–1927) КП. Завършва обществено-политически науки в Берлинския университет (1924) с докторат. Работи в търговските представителства на СССР в Берлин и Париж (1925–1927), в Главна дирекция на статистиката в София (1927–1934), в Международния аграрен институт в Москва (1931). Член на стопанската комисия при ЦК на БКП (1927–1937). Един от основателите на научното социологическо дружество (1932). Професор по статистика и застрахователно дело (1937–1945) във Висшето търговско училище в Свищов, в СУ (1946) и ВИИ в София (от 1952 г.). Академик (от 1948 г.). Министър на финансите (1946–1949). Един от основателите на Икономическия институт при БАН (1949). Член на Международния статистически институт (1966–1980), на Международния институт за демографски проучвания (1967–1980). Автор на многобройни научни трудове.

Сп – 1765 Б, 9 л., б. д., маш.

За лични впечатления от дейността на Георги Димитров като политически деец и държавен ръководител.

Сп – 2234 Б, 93 л., 1974 г., маш.

За комунистическата му дейност като студент в Германия и Франция (1920–1927); за работата му като сътрудник и член на ЦК на БКП (1929–1944); за работата му като директор на БНБ и министър на финансите (1945–1949); за процеса на Трайчостовата група и престоя му в затвора (1949–1956); за реабилитацията му (1956).

Сп – 2235 Б, 5 л., 1974 г., маш.

За дейността му като финансов министър (1946–1949) и приетите по това време закони: за данък върху общия доход, спиртния монопол, за ДЗИ, за национализацията на промишлеността и банките и др.

Сп – 2732 Б, 14 л., 1974 г., маш.

За участието му в дейността на масовите стопански организации на селяните и на кооперативните организации като отговорник за стопанската комисия на ЦК на БКП; за сп. „Земеделски проблеми“ и „Стопански обзор“ (1925–1932).

Сп – 2741 Б, 34 л., [1974 г.], б. п., маш.

За участието му във Втория пленум на ЦК на БКП (т.с.) в Берлин (август-октомври 1929 г.).

СТЕФАНОВ, МИЛАН

Сп – 2783 Б, 4 л., 1981 г., маш.

За първата бойна акция на партизанския отряд „Христо Михайлов“.

СТЕФАНОВ, НИНКО (НИНКО СТЕФАНОВ ВИАШКИ) (1910–1996)

Роден в с. Грамада, Видинско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1934 г. Завършва МЛШ в Москва (1936–1937). Член на ЦК на РМС (1938–1940). Въдворен в лагер (1941–1943). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на РМС (1944–1948); сътрудник в ЦК на БКП; секретар на ОК на БКП – Видин и др. Автор на мемоарната книга „Разказ за моя другар. Хроника за ремсиста Марко Добрев“. С., НМ, 1975, 128 с.

Сп – 2987 Б, 7 л., 1986 г., маш.

За престоя на Трайчо Костов в лагера край с. Рибарица, Тетевенско (1939); за дейността на Трайчо Костов и качествата му като партийен деец след 9 септември 1944 г.

СТЕФАНОВ, ПЕТЪР

Сп – 1766 Б, 5 л., 1958 г., маш.

За дейността на БРСДП (т.с.) в армията през I Световна война (1915–1918).

СТЕФАНОВ, РУСИ (РУСИ СТЕФАНОВ ИВАНОВ) (1907–)

Роден в с. Цуцумани (след 9 септември 1944 г. – към с. Гиргини), Габровско. Секретар на ОК на БКМС в Габрово (1931–1933). Политзатворник (1933–1937). Член на ОК на БКП в Габрово (1937–1942).

Сп – 2507 Б, 186 л., 1962 г., маш.

За социално-икономическото положение в Габрово и развитието на работническото и социалистическото движение; за партийно-политическия живот в Габрово и окръга (1923–1934); за процеса на 93-та (1934); за престоя му в Плевенския затвор (1933–1937); за дейността му като секретар и член на ОК на БКП в Габрово (1937–1942); за престоя му в Черните роти; за установяването на новата власт в Габрово на 9 септември 1944 г.; за участието му в обществено-политическия живот в Габрово до 1950 г.

Сп – 2545 Б, 291 л., 1982 г., маш.

Автобиографични бележки; за нелегалната му работа като секретар на ОК на БКМС в Габрово (1931–1933); за арестуването и осъждането му по процеса на 93-та (1934); за живота на политзатворниците в Търновския и Плевенския затвори (1934–1937); за дейността му като член на ОК на БКП в Габрово (1937–1942); за интернирането му в Родопите (1941); за установяването на новата власт на 9 септември 1944 г. в Габровска околия; за дейността на комитетите на ОФ (1944–1948); за работата му в партийния курс при ОК на БКП – Велико Търново (1950–1955) и в ОК на ОФ – Велико Търново (1955–1957).

СТЕФАНОВ, СТЕФАН БЕЛЧЕВ (1928–)

Роден в с. Студенец, Разградско. Работи като деловодител в съвета на селото; чиновник в Окръжно пътно управление – Разград.

Сп – 3030 Б, 3 л., 1987 г., рък.

За пребиваването на Трайчо Костов в с. Студенец (1940); за отношението на партийната организация в селото към обвиненията срещу него (1949).

СТЕФАНОВ, СТЕФАН ЩЕРЕВ (1909–1981)

Роден в Несебър. Член на БКП от 1929 г. Секретар на Градската организация на БКП – Бургас (1931–1934). Осъществява канал по море за СССР (1934). Емигрант в СССР (1934–1945). След 1945 г. работи в ОК на БКП – Бургас; заместник-генерален и генерален директор на „Горубсо“ – Мадан (1950–1965); съветник в Българското посолство в Белград (1965–1970).

Сп – 1767 Б, 4 л., б. д., маш.

За дейността по установяване на нелегален партийен канал Несебър-Одеса (1932–1933).

СТЕФАНОВ, СТОИЛ (1896–)

Роден в с. Ляхово, Пазарджишко. Участва като офицер в I Световна война (1916–1918), след което напуска армията. Началник на Обществената безопасност при управлението на Александър Стамболийски. Осъден на доживотен затвор след преврата на 9 юни 1923 г.; амнистиран 1930 г.

Сп – 3046 Б, 36 л., б. д., рък. (ксерокопие)

Автобиографични бележки; за живота и дейността му като последовател на Александър Стамболийски.

Сп – 3052 Б, 207 л., 1972 г., маш.

За събитията у нас по време на управлението на БЗНС: за Търновските събития; за Неврокопските събития; за Кюстендилските събития; за атентата срещу Райко Даскалов; за атентата срещу Александър Стамболийски в Народния театър; за мерките срещу ВМРО; за състава на последното правителство на БЗНС; за последната му среща като началник на Обществената безопасност с министър-председателя Александър Стамболийски; за министъра на вътрешните работи Христо Стоянов и за министъра на войната Константин Муравиев; за заговора за преврат срещу управлението на БЗНС.

СТЕФАНОВ, ХРИСТО СОТИРОВ

Сп – 1768 Б, 6 л., 1967 г., маш.

Критични бележки върху книгата на Кирил Лазаров „Незабравими дни“. С., БКП, 1966.

СТЕФАНОВ, ЦВЕТАН КОЛАРОВ (1901–1977)

Роден в Пазарджик. Член на БКП от 1921 г. Участва в създаването на РМС. Отговорен редактор на в. „Младежка дума“ (1926–1929), редактор (1929) на в. „Младежка искра“. Осъден по 33Д на 3 г. затвор (1929). Редактор на в. „Ехо“ (1931–1934), в. „Глобус“ (1934–1937), сп. „Нова литература“ (1935–1936), в. „Трибуна“ (1936). Интерниран в лагери (1943). След 9 септември 1944 г. работи във в. „Работническо дело“ (1946–1950), редактор и член на редколегиата на в. „Труд“ (1950–1961). Автор на две книги и на много публицистични материали и на мемоарната книга „Перо и дълг. Спомени“. С., Партиздат, 1976, 200 с.

Сп – 1769 Б, 13 л., 1952 г., маш.

За в. „Младежка дума“; за създаването и дейността на Софийското работническо младежко дружество (1927); за в. „Младежка искра“ (1928); за учредителната конференция на РМС (1928).

Сп – 1770 Б, 12 л., 1957 г., б. п., маш.

За отражението на Октомврийската революция в България (1917–1918); за женския бунт в Пазарджик (1917); за дейността на комсомолското дружество в Пазарджик (1919–1923).

Сп – 1771 Б, 12 л., 1960 г., маш.

За дейността на Софийската партийна организация (1928–1929); за ликвидаторството в партийните редове (1928); за дейността на РП.

Сп – 1772 Б, 10 л., б. д. п., маш.

За дейността на Комсомола в Пазарджик (1919–1923).

Сп – 2745 Б, 19 л., б. д. п., маш.

За възстановяването на БКМС след Априлските събития 1925 г.; за в. „Младежка дума“ и отпечатването на учредителните протоколи за създаването на РМС в с. Смолско (Пирдопско), Станимака (Асеновград), София, Пловдив, Варна и др.

Сп – 2753 Б, 14 л., б. д. п., маш.

За бунта на жените в Пазарджик (1917); за дейността на младежкото комунистическо дружество в Пазарджик (1920–1923); за Септемврийското въстание 1923 г.

СТЕФАНОВА, ЗЛАТКА

Сп – 1773 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За живота и дейността на Лиляна Димитрова.

СТЕФАНОВА, СЛАВА

Сп – 3098 Б, 3 л., 1989 г., маш.

За дейността на Владимир Поптомов като професор по международно право в Юридическия факултет на СУ.

СТЕФАНОВИЧ, ДРАГА (1890–1967)

Синдикална и партийна деятелка. Печатарска работничка; член на ръководството на Сдружението на книговеците в Сърбия (1908–1914). Член на Секретариата на жените-социалдемократи (1910); секретар на Секретариата на жените-комунисти (1919–1920). Член на Изпълнителния съвет на Югославската КП (1921–1922). Участва в дейността на Съюза на печатарските работници в Югославия. Сътрудничи на народоосвободителното движение в Белград (1941–1944). След 1945 г. е член на Върховния съвет на профсъюзите на печатарските работници на Югославия.

Сп – 1774 Б, 29 л., б. д., маш.

За срещи и впечатления от Георги Димитров в Белград през 1909 и 1923 г. *Сърбохърв. ез.* – 15 л. *Биогра. данни* – 1 л. *Превод* – 14 л.

СТОЕВ, ГАНЧО ИВАНОВ**Сп – 1806 Б, 2 л., 1954 г., рък.**

За дейността на Цено Лалов Иванов в жп депо Горна Оряховица (1940–1944).

СТОЕВ, СТОЮ ГЕНЧЕВ (1912–1991)

Роден в с. Долно Ново село, Чирпанско. Член на РМС от 1929 г., на БКП – от 1933 г. Политзатворник (1933–1936; 1943–1944). Инструктор (1937–1939) и организационен секретар на ЦК на РМС (1943). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на РМС и ЦК на БКП (1944–1948). След 1948 г. – политически офицер в армията – генерал-лейтенант.

Сп – 1775 Б, 76 л., 1972 г., маш.

За живота и дейността на политзатворниците в Старозагорския (1933–1934; 1944), Плевенския (1934–1936) и Софийския (1943–1944) затвори.

Сп – 2769 Б, 138 л., 1975 г., б. п., маш.

За дейността му в ОК на РМС в София и в ЦК на РМС (1938–1940); за работата му в Пловдив; за работата му с Йорданка Николова и Свилен Русев; за дейността на д-р Александър Пеев; за престоя му в затвора (1943–1944).

СТОЕВА, ТЕОДОРА (1905–)

Родена в Тутракан. Член на БКМС от 1924 г., на БКП – от 1944 г. Завършва медицина в Букурещ (1924–1929). Живее в Румъния до 1940 г. Оказва помощ на българските политзатворници. През 1940 г. се завръща в Силистра. След 9 септември 1944 г. е главен лекар на болницата в Силистра и на XII поликлиника в София.

Сп – 2405 Б, 4 л., 1982 г., рък.За дейността на съпруга ѝ Петко Добрев Стоев в ДРО като емигрант в Букурещ (1923–1940); за дейността му в Силистра (1940–1944). *Биогр. справка* – 1 л.**СТОИЛОВ, ТРИФОН ЛАЗАРОВ (1910–)**

Роден в Червен бряг. Член на ЗМС (1929–1934), на БКП – от 1944 г. Ятак (1941–1944); предоставя дома си за база на щаба на IX ВОЗ (1943–1944).

Сп – 2375 Б, 16 л., 1982 г., маш.

За участието му в нелегалната дейност на БКП като ятак и укривател на партийни дейци в Червен бряг (1941–1944).

СТОИМЕНОВ, СТОЯН ВАСИЛЕВ (1908–1993)

Роден в с. Ресен, Босилеградско. Член на БКМС от 1927 г., на БКП – от 1928 г. Завършва история в СУ (1956) и ВППШ при ЦК на БКП (1958). Основава организацията на РМС в Кюстендил (1928). Член на ЦК на РМС (1929–1930) и секретар на Софийския ОК на РМС. Концлагерист (1941–1943). Основател и ръководител на издателствата „Нов свят“ (1932–1944) и Нариздат (1944–1947). Заместник-директор (1953–1956) на Главна дирекция на издателствата, полиграфическата промишленост и книгоразпространението, директор (1960–1971) на Музея на революционното движение. Кандидат-член (1958–1966) и член (1966–1971) на ЦК на БКП. Член на ЦКРК на БКП (1971–1981). Автор на много статии и на мемоарните книги „В борбата за новия свят. Мемоари, публицистика“. С., НИ, 1984, 452 с.; „И перото бе щик. Спомени“. С., Изд. на ОФ, 1974, 196 с.; „Страници из техния живот. Спомени и очерци (за партийни дейци и писатели-комунисти)“. С., Партиздат, 1984, 424 с.; „Телените мрежи и високите зидове не сломиха духа на борците. Спомени от лагерите „Гонда вода“ и „Еникьой“. С., 1969, 322 с.

Сп – 1776 Б, 10 л., 1969 г., маш.

За Гьончо Белев и неговото литературно творчество (1935–1963).

Сп – 1777 Б, 4 л., 1969 г., маш.

За обществено-политическата му дейност в София (1932–1934); за „Сашовия набор“ (1932) и за „Димитровския набор“ (1934) в редовете на БКП.

Сп – 1778 Б, 4 л., 1969 г., маш.

За живота и политическата дейност на Сава Ганчев, осъден на смърт и екзекутиран във Варненския затвор (1944).

Сп – 1779 Б, 6 л., 1969 г., маш.

За живота и политическата дейност на Димитър Стоянов Гръбчев в София през 30-те години и в концлагерите „Гонда вода“ и „Еникьой“ (1941–1943).

Сп – 1780 Б, 20 л., 1969 г., маш.

За обществено-политическата обстановка в София и за дейността на БКП (1943–1944).

Сп – 1781 Б, 6 л., 1968 г., маш.

За обществено-политическата и литературната дейност на Крум Кюлявков (1940–1955).

Сп – 1782 Б, 45 л., 1968 г., маш.

За дейността на РМС и БОНСС в София (1927–1944).

Сп – 1783 Б, 49 л., 1968 г., маш.

За празнуването на 1 май в София (1924–1944); за стачните борби в София (1932); за общинските избори в София (1932); за акции в защита на Димитров, Попов, Танев, Торглер (1933); за масово-политическата дейност на БКП и РП; за нелегалната дейност в София (1941–1944).

Сп – 1784 Б, 12 л., 1968 г., маш.

За превода, издаването и разпространяването на „Кафявата книга“ в България (1933).

Сп – 1785 Б, 7 л., 1968 г., маш.

За издаването и разпространяването в България на заключителната реч на Георги Димитров пред Лайпцигския съд (1933) и на доклада му пред VII конгрес на Коминтерна (1935).

Сп – 1786 Б, 2 л., 1968 г., маш.

За посрещането на Георги Димитров в София на 6 ноември 1945 г.

Сп – 1787 Б, 12 л., 1968 г., маш.

За честването на годишнините на Вл. И. Ленин в България (1920–1944).

Сп – 1788 Б, 5 л., 1968 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Митю Станев (1931–1939).

СТОИЦЕВ, ГРИГОР МИНОВ

Сп – 1789 Б, 7 л., 1961 г., маш.

За участието му в дейността на последната нелегална партийна печатница в София (1944). *Рецензия* – 2 л.

СТОИЦЕВ, ЕВТИМ

Сп – 1790 Б, 3 л., 1949 г., маш.

За участието му в дейността на БКП като ятак и укривател на нелегални дейци в София (1923–1936).

СТОЙКОВ, ДОНЧО ПЕТРОВ

Сп – 1792 Б, 1 л., 1964 г., маш.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с.

СТОЙКОВ, ИВАН ЦАНОВ

Сп – 1794 Б, 18 л., 1968 г., рък.

За дейността на партийната и на ремсовата организации в Трети район в София (1936–1941); за дейността на въздържателното дружество и на детските групи в района.

СТОЙКОВ, СТОЙЧО ГЕОРГИЕВ (1918–)

Роден в с. Хотово, Благоевградско. Член на РМС от 1938 г., на БКП – от 1942 г. Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. – офицер в БНА.

Сп – 2495 Б, 4 л., 1982 г., маш.

За дейността на партизанския отряд „Яне Сандански“ (1944). *Биогр. справка* – 1 л.

СТОЙКОВ, ХРИСТО ХРИСТОВ (1897–1983)

Роден в с. Каменар, Разградско. Завършва Военното училище и ВА – София. Офицер на фронта през I Световна война. Уволнен от армията за антимонархически настроения (1935). Деец на Военния съюз. Член на нелегалния НК на ОФ (1943–1944). С група офицери взема участие в преврата на 9 септември 1944 г. След 9 септември 1944 г. отново се връща в армията; генерал-лейтенант. Член на ИК на НС на ОФ. Избран за народен представител.

Сп – 1795 Б, 3 л., 1964 г., маш.

За връзките на Станке Димитров – Марек с идейния кръг „Звено“ в София (1936–1937).

Сп – 1796 Б, 16 л., 1965 г., маш.

За създаването на Тайния военен съюз и за програмата на идейния кръг „Звено“ (1928); за връзките и съвместната дейност на БКП и идейния кръг „Звено“ (1936–1944).

СТОЙНОВ, БОГДАН

Сп – 1793 Б, 6 л., б. д., рък.

За залавянето и екзекутирането на група нелегални в Средногорието [1944].

СТОЙНОВ, ИВАН ПАВЛОВ (1920)

Роден в с. Малко Белово, Пазарджишко. Член на РМС от 1937 г., на БКП – от 1941 г. Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на РК на БКП – Белово (1944–1947); преподавател във ВА „Г. С. Раковски“ (1947–1964); директор на Българския културен център в Алжир (1967–1970); сътрудник в Центъра за научни изследвания при НС на ОФ. Професор.

Сп – 1797 Б, 10 л., 1968 г., маш.

За дейността на партизанския отряд „Ангел Кънчев“ от III ВОЗ в началото на септември 1944 г.

СТОЙНОВ, НИКОЛА

Сп – 1798 Б, 9 л., 1960 г., маш.

За просветното дружество „Капка“ във Варна, основано от Спиро Гулабчев (1887); за началния етап на социалистическото движение във Варна.

СТОЙНОВ, СТОЙНО МАРИНОВ (1898–1976)

Роден в Стара Загора. Член на БРСДП (т.с.) от 1916 г. Завършва електроинженерство в Берлинското висше техническо училище (1920–1924); секретар на студентската комунистическа група в Берлин; член на Германската КП. Работи в Търговското представителство на СССР в Берлин (1926–1928) и в Милано (1931–1933); през 1933–1936 г. е в Москва. Интербригадист в Испания (1936–1939). През 1939 г. емигрира в Чили.

Сп – 1139 Б, 9 л., 1964 г., маш.

За участието му в Испанската гражданска война (1936–1939). *Писмо*– 1 л.

СТОЙНОВ, ТОДОР

Сп – 1799 Б, 8 л., 1957 г., маш.

За социалистическото и за синдикалното движение в Сливен (1903–1923).

Сп – 1800 Б, 28 л., 1957 г., 1966 г., маш.

За участието на Владимир Заимов в Балканската война 1912–1913 г.; за ролята на Владимир Заимов за спасяването на Сливен от погроми по време на Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 1801 Б, 8 л., 1966 г., маш.

За ролята на Сливенската партийна организация при установяването на новата власт в града на 9 септември 1944 г.

Сп – 1802 Б, 16 л., 1957–1966 г., рък. и маш.

За дейността на Сливенската партийна организация (1918–1923).

СТОЙЧЕВ, ВЛАДИМИР ДИМИТРОВ (1892–1990)

Роден в София. Член на БКП от 1944 г. Завършва Военното училище (1914) и Военната академия (1929) в София. Участва като офицер във войните 1912–1918 г. Военен аташе във Франция и Англия (1930–1934). През 1935 г. е уволнен от армията за противомонархически прояви. Командва I Българска армия в Отечествената война 1944–1945 г. Достига до чин генерал-полковник. Политически представител във Вашингтон и представител на България в ООН (1945–1947). Деен спортист – ездач, участник в две олимпиади и редица международни конни състезания.

Сп – 1803 Б, 4 л., 1967 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в Москва (1945).

Сп – 2219 Б, 37 л., 1975 г., маш.

За участието му в I Световна война; за участието му в Олимпийските игри в Париж и Амстердам; за срещата му с Де Гол на Олимпийските игри в Гренобъл; за участието му в преврата на 19 май 1934 г.; за участието му в завземането на властта на 9 септември 1944 г.; за дейността му като командир на Първа българска армия в Отечествената война 1944–1945 г.

СТОЙЧЕВ, КРЪСТЮ ГЕОРГИЕВ (1910–1975)

Роден в Разлог. Член на БКП от 1931 г. Член на ОК на БКП – Петрич (1932–1933). Политзатворник (1933–1940). Интерниран в лагер (1943). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. е I секретар на ОблК на БКП – Благоевград (1944–1948); секретар на ЦР на Македонските културно-просветни дружества в България (1948–1950); директор на завод „Антон Иванов“ (1950–1953); политредактор в Главлит; посланик в Унгария, Китай, Аржентина.

Сп – 1804 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За въоръжената акция на Рило-Пиринския партизански отряд в м. „Жабокрек“ край гр. Рила през август 1944 г.

СТОЙЧЕВ, ПЕТКО**Сп – 1805 Б, 2 л., 1949 г., рък.**

За участието му в нелегалната дейност на БКП в с. Зараево, Поповско (Търговишки окръг) през 1923, 1934 и 1942 г.

СТОМАНЯКОВ, БОРИС СПИРИДОНОВ (1882–1941)

Роден в Одеса. Българин по рождение, съветски държавен деец. Член на РСДРП от 1902 г. За кратко време живее в България. Български търговски представител в Нидерландия (1918–1920). След това е служител и държавен деец на Съветска Русия: търговски представител в Берлин (1921–1924); заместник-народен комисар на външните работи на СССР (1934–1941). Поддържа близки връзки със ЗБ на ЦК на БКП. Загива по време на култа в СССР.

Фонд 211 Б, оп. 1:**– а.е. 6^б, 15 л., б. д., маш.**

За дейността на Задграничната организация по доставка на оръжие в Русия (1905).
Рус. ез.

СТОЯНОВ, ГЕОРГИ ИЛИЕВ (1900–)

Роден в с. Лопушна (дн. с. Георги Дамяново), Монтанско. Член на БКП от 1918 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политемигрант в Югославия (1923–1925) и СССР (1925–1937). Интербригадист в Испания (1937–1939); задържан във френски лагери. През 1945 г. се завръща в България.

Сп – 1808 Б, 41 л., 1968 г., маш.

За участието му в Испанската гражданска война 1936–1939 г.

СТОЯНОВ, ГЕОРГИ ПЕТРОВ (1896–)

Роден в Кюстендил. Член на БКП от 1921 г. Локомотивен машинист. През 1926 г. емигрира във Франция. Член на Френската КП. Участва във френската съпротива (1940–1945). През 1954 г. се завръща в България.

Сп – 1809 Б, 11 л., 1957 г., маш.

Автобиографични бележки: за участието му в дейността на БКП в София (1919–1925); за емигрирането му във Франция (1926); за участието му в дейността на КП и на синдикатите във Франция; за участието му във френската съпротива (1940–1945); за работата му в Париж (1945–1954); за завръщането му в България (1954).

СТОЯНОВ, ИВАН ДОБРЕВ (1922)

Роден в с. Кичево, Варненско. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1942 г. Партизанин (1943–1944); помощник-командир на Х ВОЗ. След 9 септември 1944 г. служи във ВМФ; вице-адмирал.

Сп – 1811 Б, 9 л., б. д. п., маш.

За участието му в съпротивителното движение във Варненско (1942–1944).

СТОЯНОВ, ИВАН**Сп – 1810 Б, 6 л., 1954 г., маш.**

За участието му във Витошката конференция на БКП (1924) като делегат от Русенската партийна организация.

СТОЯНОВ, ИГНАТ ИЛИЕВ

Сп – 749 Б, 5 л., 1953 г., 1957 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Брусарци, Монтанско.

СТОЯНОВ, КОСТА (КОНСТАНТИН) АНГЕЛОВ (1904–1965)

Роден в с. Соточино (дн. с. Гаврил Геново), Монтанско. Член на БКМС от 1919 г., на ВКП (б) – от 1931 г., на БКП – от 1945 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Следва медицина в Бон и Москва; специализира болнична хирургия в Москва (1929–1932). До 1944 г. работи в СССР като хирург. След 9 септември 1944 г. се завръща в България; началник на Общовойсковата болница (1950–1953); главен хирург на БНА (1948–1965); професор.

Сп – 1813 Б, 6 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Соточино; за преминаването на югославската граница от Георги Димитров и Васил Коларов през 1923 г.

СТОЯНОВ, МЛАДЕН (МЛАДЕН СТОЯНОВ ГЕОРГИЕВ) (1896–1969)

Роден в с. Искрец, Софийско. Член на БКП от 1921 г. Участва в I Световна война. След войната основава партийна организация в родното си село. Възстановява Рудничарския съюз в Перник. След разгрома на Септемврийското въстание 1923 г. емигрира в Югославия. През 1924 г. се завръща в България. По време на Априлските събития 1925 г. е арестуван, но успява да избяга; осъден задочно на 12,5 г. затвор. Член на ЦК на БКП (от декември 1924 г.), на ИБ на ЦК (1925–1926), политически секретар на партията (1928–1929). През 1929 г. отново арестуван, осъден на 15 г. затвор. Успява да избяга от Видинския затвор (1932) и емигрира в СССР. Служи в контраразузнаването (Коми АССР). По време на войната (1941–1944) е политически работник сред германските военнопленници. През 1948 г. се завръща в България. Член на ЦК на БКП (1954–1969). От 1956 г. е завеждащ отдел „Промишлен“ на ЦК на БКП. Кандидат-член на ПБ на ЦК на БКП (1957–1962). Член на Бюрото (1962–1967) и заместник-председател (1967–1969) на НС на ОФ.

Сп – 1814 Б, 10 л., б. д., маш.

За срещи и контакти с Георги Димитров в София (1914–1923), Виена и Берлин (1926–1928).

Сп – 1815 Б, 2 л., б. д., маш.

За пътуването му от Виена за България с чужд паспорт (1927).

Сп – 1816 Б, 45 л., 1948 г., маш. и рък.

За организационните форми и методи на работа на БКП (т.с.) през 1923 г.; за организационните форми на работа след Септемврийското въстание (1923–1926); за Военната организация и четническото движение (1924–1925); за членския състав на БКП (т.с.) (1926–1929); за заседанията на ЦК на БКП през март и април 1925 г.; за Партията на труда.

Сп – 2959 Б, 2 л., 1960 г., маш.

За съставите на ЦК на БКП (1925–1928).

СТОЯНОВ, НЕНО (НЕНО СТОЯНОВ ЕНЕВ) (1906–1955)

Роден в с. Старо село, Сливенско. Емигрант в Аржентина (1928–1937). Интербригадист в Испания (1937–1939). Във френски концлагер (1939–1941). Партизанин (1942–1944).

Сп – 1817 Б, 126 л., 1954 г., маш.

За завръщането му от емиграция и установяването му в Сливен (1941); за включването му в Баташката партизанска чета (1943); за преминаването му в Сливенско и включването му в партизанската чета „Георги Георгиев“, прераснала в отряд

„Хаджи Димитър“; за живота в партизанския отряд; за дейността на отряд „Хаджи Димитър“ (1943–1944).

СТОЯНОВ, НИКОЛА ГЕРГОВ (1890–)

Роден в с. Крета, Врачанско. Работи като кантонер в жп транспорта. Участва в Транспортната стачка 1919–1920 г.

Сп – 1818 Б, 1 л., 1957 г., маш.

За Транспортната стачка (1919–1920) във Врачанско.

СТОЯНОВ, ПЕТЪР РАНГЕЛОВ (КАРАТА) (1921)

Роден в с. Церетелево, Пловдивско. Член на БКП от 1941 г. За нелегална дейност като войник е осъден на 15 г. затвор (1942); избягва; партизанин (1942–1944); заместник-командир на II Средногорска бригада „Васил Левски“ (1944). След 9 септември 1944 г. служи като офицер в БНА (1944–1967); генерал-лейтенант. През 1967 г. излиза в запас. Работи като заместник-директор на Народна библиотека „Кирил и Методий“ (1968–1973); сътрудник в Софияпрес и в Българското радио; военен коментатор на в. „Отечествен фронт“. Автор на мемоарната книга „Често ви сънувах. Очерци за партизанското движение в Средногорието“. С., ВИ, 1990, 240 с.

Сп – 1819 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За създаването и дейността на III дружина от II Средногорска партизанска бригада „Васил Левски“ (1944); списък на селата, от които са излезли партизани за III дружина.

СТОЯНОВ, САШО (АЛЕКСАНДЪР) ИВАНОВ (1919–2000)

Роден в Кюстендил. Член на РМС от 1935 г., на БКП – от 1941 г. От ученически години проявява склонност към литературата и театъра. Редактор (1941–1942) на в. „Младежка дума“ и „Информационен бюлетин“ (орган на РК на РМС – Кюстендил). Инструктор при шаба на I ВОЗ (1943). Секретар на ОК на РМС – Кюстендил (1944). След 9 септември 1944 г. завършва режисура в Москва. След 1959 г. е преподавател, доцент и професор по актьорско майсторство и режисура във ВИТИЗ „Кръстю Сарафов“ – София.

Сп – 1820 Б, 3 л., б. д., маш.

За полицейските инквизиции в Кюстендилското околийско управление (1944).

СТОЯНОВ, СПАС

Сп – 1821 Б, 5 л., 1961 г., рък. – 2 л.; препис (маш.) – 3 л.

За живота и дейността на Гаврил Генов (1908–1924).

СТОЯНОВ, СТОЯН АПОСТОЛОВ (1906–1987)

Роден в Айтос. Член на БКМС от 1922 г., на ВКП (б) – от 1928 г. Политемигрант в СССР (1924–1955). Изпратен в ИТЛ в Магадан (1938–1946). През 1955 г. се завръща в България.

Сп – 1822 Б, 2 л., 1963 г., маш.

За живота и дейността му като политемигрант в Съветския съюз (1924–1947).

СТОЯНОВ, СТОЯН МИНЧЕВ (1909–)

Роден в Стара Загора. Следва инженерство във Виена и Бърно (1929–1932; 1934–1938). Участва в дейността на студентските организации. След 9 септември 1944 г. служи в Министерството на индустрията.

Сп – 1823 Б, 18 л., 1966 г., маш.

За дейността на българските студентски организации в Бърно, Чехословакия (1929–1938).

СТОЯНОВ, СТОЯН НЕЙКОВ (1910–)

Роден в с. Тепава, Ловешко. Емигрант в Аржентина. Член на Аржентинската КП; политзатворник (1950–1954). През 1954 г. се завръща в България.

Сп – 2237 Б, 10 л., 1974 г., маш.

За участието на българските емигранти в дейността на Аржентинската КП (1929–1954).

СТОЯНОВ, ТОДОР ЙОРДАНОВ

Сп – 1825 Б, 2 л., 1961 г., рък.

За дейността на българските студентски организации в Бърно, Чехословакия (1928–1933).

СТОЯНОВ, ТОДОР

Сп – 1824 Б, 83 л., 1968 г., маш.

За дейността на БКМС и РМС в София (1926–1932); списък на ръководствата на БКМС и РМС (1928–1932).

СТОЯНОВ, ХРИСТО НИКОЛОВ (1892–1970)

Роден в Оряхово. Член на БЗНС; един от организаторите на студентската група на БЗНС в София и неин председател. Завършва право в София. Редактор на в. „Въртокъщник“ (1909–1912) и в. „Селски глас“ (1936–1938). Участва като офицер в Балканските войни 1912–1913 г. и в I Световна война. Адвокат (1918). Окръжен управител в Шумен (1919–1921). Главен директор на Трудова повинност (1921–1923). Министър на вътрешните работи (1923). След 9 юни 1923 г. е арестуван и осъден; през 1924 г. избягва от затвора и емигрира в Югославия (1924–1933); член на ЗП на БЗНС; след амнистия се завръща в България. След 9 септември 1944 г. е народен представител във Великомо народно събрание (1946–1949); минава на страната на опозиционния БЗНС (Никола Петков).

Сп – 1826 Б, 20 л., 1964 г., маш.

Критични бележки върху книгата на Филип Панайотов „1923 г. (Исторически очерк за Септемврийското въстание)“. С., Народна просвета, 1973. 176 с. *Писмо* – 1 л.

Сп – 1827 Б, 10 л., 1966 г., маш.

Критични бележки върху книгата на Кирил Лазаров „Незабравими дни (спомен 1910–1925 г.)“. С., БКП, 1966. 244 с. *Писмо* – 1 л.

Сп – 1828 Б, 1 л., б. д. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в селата Горна и Долна Василица и гара Костенец, Ихтиманско.

Сп – 3049 Б, 670 л., 1961–1962 г., маш.

Автобиографични бележки; за студентските му години; за влизането в БЗНС и запознанството му с Александър Стамболийски; за Балканската война и становището на БЗНС; за намесата на България в I Световна война; за пробива на Добро поле, Радомирската република и Владейското войнишко въстание 1918 г.; за управлението на БЗНС; за законодателството на БЗНС; за отношението на БЗНС към БКП; за църковно-народния събор и конфликта със Светия Синод; за изгон-

ването на врангелистите от България; за Кюстендилските събития и атентатите срещу Райко Даскалов и Александър Стамболийски; за преврата на 9 юни 1923 г.; за грешките на земеделското управление; за процеса срещу земеделските министри от кабинета на Александър Стамболийски; за бягството му от затвора и емигрантските му години; за срещите му с Георги Димитров в емиграция; за издадените му 3 смъртни присъди; за управлението на Народния блок; за амнистията и завръщането му в България (1933); за образуването на Обединения БЗНС „Александър Стамболийски – Врабча 1“; за преврата на 19 май 1934 г.; за конфликтите му с Г. М. Димитров; за интернирането му на о-в Св. Анастасия; за нелегалните конференции на Обединения БЗНС „Александър Стамболийски – Врабча 1“; за контактите му с БКП; за престоя му в концлагера „Гонда вода“; за цар Борис и еврейския въпрос; за опита да се помогне в процеса на парашутистите (1942); за смъртта на цар Борис и незаконността на регентския избор; за кабинета на Иван Багрянов; за осуетена среща с Борис Копчев и Груди Атанасов; за отказа на Недялко Атанасов да участва в кабинета на Константин Муравиев. *Писма, рецензии и други документи* – 45 л.

СТОЯНОВА, ЕЛЕНА МАНЧЕВА

Сп – 1829 Б, 1 л., 1964 г., маш.

За срещите на Станке Димитров – Марек с Александър Стоянов в София (1923–1924).

СТРАНД, ИРЯ (1909–)

Истинско име – Ноуспайнен, Иря. Сътрудничка на ИККИ (1932–1936). Впоследствие работи в апарата на ЦК на Финландската и на Шведската КП.

Сп – 2464 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За впечатления от Георги Димитров като сътрудничка в ИККИ (1934–1936); за срещи и разговори с Георги Димитров по състоянието на Финландската КП (1940–1941). *Превод* от шведски език.

СТРАНДА, АНТОН

Сп – 1830 Б, 2 л., 1963 г., маш.

За нелегалното превеждане на Георги Димитров през чешко-австрийската граница от Франтишек Кваш и Карол Молнар. *Писмо* – 1 л.

СТРЕЗОВ, КРЪСТЮ КРЪСТЕВ (1904–1984)

Роден в с. Сарсанлар (дн. с. Зафирово), Силистренско. Завършва право в София. След 9 септември 1944 г. – управляващ посолството в Швеция; посланик в Ирак.

Сп – 2765 Б, 6 л., б. д., маш.

За дейността му в Комсомола в Русе; за провала, арестуването и попадането му в затвора (1925).

СТРИГАЧЕВА, ФЕРДИНАНДА СТЕФАНОВА (1897–1976)

Родена в с. Търговище, Белоградчишко. Член на БКП от 1919 г. Следва агрономство във Виена (1922–1926); участва в дейността на студентската партийна група; оказва съдействие и помощ на български политемигранти след 1923 г.

Сп – 1831 Б, 4 л., 1959 г., маш.

За политическата дейност на българските студенти във Виена (1922–1926). *Писмо* – 1 л.

СУДЕЦ, ВЛАДИМИР АЛЕКСАНДРОВИЧ (1904–)

Роден в Днепропетровск, Русия. Член на КПСС от 1924 г. Служи в Съветската армия от 1925 г. – маршал от авиацията. По време на II Световна война командва авиационни съединения и въздушни армии. Бил е заместник-председател на Дружеството за съветско-българска дружба.

Сп – 1832 Б, 46 л., 1967 г., маш.

За срещите и контактите му с Георги Димитров и за някои събития в България през 1944 г. *Рус. ез. Биогр. справка – 2 л. Писма – 5 л.*

Сп – 1833 Б, 20 л., 1970 г., маш.

За дейността на III Украински фронт в България през септември 1944 г. (*запис*).

Забележка: Магнетофонната лента на записа на спомените е запазена при микрофилмите.

СУРДОЛОВ, АСЕН МАРИНОВ (1913–1985)

Роден в с. Ново село, Видинско. Член на БКП от 1945 г. Завършва Военното училище в София (1935) и става офицер. Привърженик на Политическия кръг „Звено“. На 9 септември 1944 г. участва в завземането на Военното министерство. Участва в Отечествената война 1944–1945 г. След това заема различни длъжности в армията.

Сп – 2215 Б, 16 л., 1975 г., маш.

За Военното училище и дейността му като офицер (1932–1944); за политическите му схващания и за контактите му с дейци на БКП; за участието му като действащ офицер при завземането на властта на 8 срещу 9 септември 1944 г. в София.

СУСЛОВ, МИХАИЛ АНДРЕЕВИЧ (1902–1982)

Роден в Уляновска област, Русия. Член на КПСС от 1921 г. Завършва Московския институт за народно стопанство. Член (от 1941 г.) и секретар (от 1947 г.) на ЦК на КПСС. Член на ПБ на ЦК на КПСС (1952–1976).

Сп – 1834 Б, 14 л., б. д., маш.

Георги Димитров като основател на социалистическа България. *Рус. ез. – 7 л. Превод – 7 л.*

СЪБЕВ, АНГЕЛ КОЛЕВ (1919–)

Роден в с. (дн. гр.) Кардам, Търговишко. Член на РМС от 1940 г., на БКП – от 1946 г. Работи в Корабостроителницата в гр. Кавала (1942–1944); участва в нелегална бойна група. След 9 септември 1944 г. работи в Държавната корабостроителница – Варна; в „Спорт и техника“ – София.

Сп – 2536 Б, 45 л., [1982 г.], маш.

За създаването на нелегална бойна група в Държавна корабостроителница – гр. Кавала и нейната дейност (1942–1944); за завземането на властта в Кавала на 12 септември 1944 г. от смесен гръцко-български партизански отряд.

СЪБОТИНОВ, ИВАН СТОЕВ И ДР.

Съботинов, Иван Стоев (1912–2002) – роден в с. Български извор, Тетевенско. Член на БКП от 1930 г. Работи в Държавно транспортно обединение – София (1935–1944); участва в нелегалната дейност на БКП. След 9 септември 1944 г. работи във II РК и в ГК на БКП – София (1945–1951); в ДС.

Сп – 1835 Б, 2 л., б. д., маш.

За създаването и дейността на бойните групи в Държавното транспортно обединение – трамваите в София (1942–1944).

Автори: Иван А. Митев, Енчо Лесев.

СЪБЧЕВ, КИРИЛ НИКОЛОВ

Сп – 1836 Б, 9 л., 1961 г., маш.

За дейността на БКМС в Чирпан (1922–1923); за събитията на 9 юни 1923 г. в Първомай.

СЪРТМАДЖИЕВ, НИКОЛА ПЕТРОВ

Сп – 1837 Б, 2 л., б. д., маш.

За Транспортната стачка в Бургас (1919–1920).

СЮЛЕЙМАНОВ, ДЖОН ХАЛИЛ

Сп – 552 Б, 4 л., 1964 г., маш.

За участието му в съпротивителното движение в с. Дойранци, Шуменско (1941–1944).

СЮЛЕМЕЗОВ, СТОЯН АТАНАСОВ (1910–1980)

Роден в с. Азапкьой (дн. с. Веселиново), Ямболско. Член на БКП от 1932 г. През 1938 г. организира в с. Веселиново една от първите производителни земеделски кооперации в България. Член на ОК на БКП в Ямбол (1942–1944). Началник-щаб на VI ВОЗ. След 9 септември 1944 г. е заместник-министър на земеделието (1949–1951), заместник-председател на Държавния комитет за планиране (1956–1967), председател на Съюза на ТКЗС (1967) и на ЦКС (1967–1977). Автор на мемоарната книга „Браздите на бъдещето. Спомени“. С., НМ, 1973, 311 с.

Сп – 1838 Б, 17 л., б. д., маш.

Георги Димитров за демократичния характер на ТКЗС и материалния стимул.

Сп – 2177 Б, 75 л., 1975 г., маш.

За съпротивителното движение в VI ВОЗ (1941–1944); за противоречията по въпросите за създаването, ръководството и дейността на отрядите „Смърт на фашизма“ и „Хаджи Димитър“; за някои неточности в книгата „Партизани“ на Иван Гинчев (Йонко). *Протокол* за състава на ръководствата на щаба на VI ВОЗ и на двата отряда – 12 л. *Писмо* – 1 л.

Т

ТАБАКОВ, ИВАН САВОВ (1913–)

Роден в с. Лесичово, Пазарджишко. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1937 г. Участва в бойна група и подпомага партизаните (1941–1943); осъден на доживотен затвор (1943). След 9 септември 1944 г. е партиен секретар на ППО в родното си село; от 1952 г. до пенсионирането си работи в МВР – Пазарджик.

Сп – 2943 Б, 2 л., б. д., маш.

За участието на Тодор Живков в театралните представления в с. Лесичово, Пазарджишко (1938–1939). *Биогр. справка* – 1 л.

ТАБАЧКИН, ВАСИЛ ДИМИТРОВ (1888–)

Роден в Плевен. Член на БРСДП (т.с.) от 1907 г. Народен представител (1940); касиран и интерниран (1941).

Сп – 1839 Б, 2 л., 1960 г., маш.

За участието му в Третия конгрес на Коминтерна в Москва (1921); за състава на българската делегация.

ТАГАРОВ, ПАВЕЛ ВЪЛЧЕВ (1892–1977)

Роден в с. Корашлии (дн. с. Славяново), Хасковско. Член на БРСДП (т.с.) от 1910 г. Завършва медицина в Грац, Австрия (1928). До 9 септември 1944 г. е на частна практика в Хасково. Въдворяван в концлагерите „Кръсто поле“ и „Гонда вода“. След 9 септември 1944 г. е пълномощен министър в Полша (1945–1949), директор на вероизповеданията (1949–1952), главен лекар на Х поликлиника в София (1953–1955), посланик в Албания (1955–1957) и в Австрия (1957–1959).

Сп – 1840 Б, 6 л., б. д., маш.

За дейността на нелегалната студентска партийна организация на БКП в Грац (1920–1925). *Автобиография* – 2 л.

Сп – 1841 Б, 2 л., б. д., маш.

За посрещането на Георги Димитров в Полша през май 1948 г.

Сп – 1842 Б, 2 л., б. д., маш.

За среща с Димитър Благоев в София (1918).

Сп – 1843 Б, 14 л., 1960 г., 1972 г., маш.

За организацията на нелегалния партиен канал Грац–Нови Сад (1925); *писмо и списъци* на преминали през канала политемигранти – 4 л.; за дейността на нелегалната комунистическа организация на българските студенти в Грац (1920–1925).

Сп – 1844 Б, 30 л., 1960 г., маш.

Автобиографични сведения; за дейността на нелегалната студентска партийна организация на БКП в Грац (1920–1928); за дейността на нелегалните партийни канали за Австрия. *Препис* на документи – 13 л.

ТАЙФЕРОВ, СТЕФАН АНГЕЛОВ (1882–)

Роден във Видин. Член на БКП от 1923 г. Член на ГК на БКП – Видин (1932). Многократно задържан от полицията. Участник в нелегалната дейност на БКП.

Сп – 2785 Б, 2 л., 1960 г., маш.

За живота на политзатворниците във Видинския затвор (1926–1930).

ТАКОВ, ПЕКО ПЕТРОВ (1909-2001)

Роден в Мездра. Член на БКМС от 1925 г., на БКП – от 1928 г. Завършва Търговска гимназия в Свищов (1928). За комунистическа дейност осъден през 1934 г. на 12,5 г. затвор. През април 1941 г. освободен. От лятото на 1941 г. в нелегалност. Секретар на ОкК на БРП в Червен бряг. Политкомисар на XI ВОЗ. След 9 септември 1944 г. е главен секретар на ОЗПС (1945–1948). Председател на ЦКС (1949–1962). Министър на вътрешната търговия (1962–1971). Заместник-председател на Държавния съвет (1971–1986). Кандидат-член (1966–1979) и член (1979–1982) на ПБ на ЦК на БКП. Автор на мемоарната книга „Поклон. Спомени“. С., Партиздат, 1987, 255 с.

Сп – 2544 Б, 12 л., [1968 г.], маш.

За контактите му с Георги Димитров и помощта, която той е оказал на Общия земеделски професионален съюз (ОЗПС).

Фонд 329 Б, необработен:

– 167 л., б. д., маш. и рък.

Материали и бележки във връзка с обсъждане на книгата на Симеон Цанов „Дядо Вълко – човекът и отрядът“, излязла под заглавие „Единни в борбата“.

– 236 л., 1976–1986 г., маш. и рък.

За живота и дейността на Христо Кърпачев, Марко Ненков Марков, Пело Пеловски, Атанас Ненов (Фьодор), Петър Богданов, Карло Луканов, Иван Хаджийски, Стоян Едрев, Илия Денев, Ради Найденов, Вълчо Химирски, Мако Даков, Мица Стефанова и др.

ТАКОВА, ЗОРА

Сп – 1845 Б, 2 л., 1952 г., маш.

За отпечатването на портрета на Лиляна Димитрова в София през август 1944 г.

ТАНЕВА, СОФИЯ СТАВРЕВА (1912–)

Родена в с. Оровник (Кариес), Леринско. Член на АФЖ; помага на партизаните от ЕЛАС. След 1949 г. емигрира в Полша, а през 1952 г. отива в СССР. През 1959 г. идва със семейството си в България и се установява във Варна.

Сп – 2891 Б, 11 л., 1980 г., рък. – 6 л.; препис (маш.) – 5 л.

За работата ѝ в АФЖ в с. Оровник; за включването на съпруга ѝ Атанас Димитров Танев в партизанската бригада „Гоче“; за сформирването на първата партизанска група в Преспанска околия (1945); данни за убити партизани (1948–1949).

ТАНОВ, СЛАВЕЙКО ГОРАНОВ (1915–)

Роден в с. Смоляновци, Монтанско. Завършил ветеринарна медицина. Член на РМС. Интерниран (1942–1943). Ятак (1943–1944).

Сп – 2782 Б, 39 л., 1959 г., маш.

За участието му в ремсова дейност (1937–1941); за участието на комунистите и ремсистите от с. Смоляновци в нелегалната дейност на БКП и в партизанското движение в околията (1941–1944); сведения за отделни ремсисти и партийни дейци от с. Смоляновци. *Биогр. справка* (1985) – 1 л.

ТАНТИЛОВ, СПАС ИВАНОВ (1912–1996)

Роден в Разлог. Член на РМС и на БКП. Политзатворник (1935–1938). Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на БКП – Петрич; в ОблК на БКП – Благоевград; в КНК – София.

Сп – 1847 Б, 15 л., 1957 г., маш.

За участието на партизанския отряд „Яне Сандански“ в събитията в гр. Демирхисар през септември 1944 г.

ТАРАШМАНОВ, НИКОЛА ГЕОРГИЕВ (1890–1970)

Роден в Омуртаг. Член на СДП (1907–1920). През 1920 г. заедно с Никола Сакаров и други социалдемократи влиза в БКП (т.с.) (1920–1935). От 1935 до 1944 г. прекъсва членството си. След 9 септември 1944 г. отново е член на БКП. Завършил право. Адвокат и съдия в Павликени (1919–1935); адвокат в София (1935–1944). След 9 септември 1944 г. работи като съветник в Министерството на търговията.

Сп – 1848 Б, 444 л., 1960 г., маш.

Т. I. За дейността на ПГ на БКП (1923–1925) (174 л.). *Бележки* по спомените – 2 л.
Т. II. Извадки от дневниците на Народното събрание за дейността на ПГ на БКП (т.с.) (28 октомври 1924 – 18 март 1925 г.); материали от разни източници за дейността на ПГ на БКП (т.с.) (270 л.).

Сп – 1849 Б, 47 л., 1958 г., маш.

За Деветоюнския преврат и изборите за Народно събрание в Павликенска околия (1923); за демонстрациите против убийството на Петко Д. Петков, Тодор Страшимиров, Хараламби Стоянов; за декларациите и поведението на депутатите-комунисти. *Рецензия* – 4 л.

Сп – 2743 Б, 115 л., 1962 г., маш.

Бележки по книгата на Любомир Панайотов „Борбата на БКП срещу ликвидаторството и десноопортюнистическите отклонения (1923–1934)“.

ТАРГОВ, ВАСИЛ ГОСПОДИНОВ (1902–1968)

Роден в с. Ичера, Сливенско. Член на БКП от 1920 г. Участва в нелегалната дейност на БКП (1923–1925); избягва от затвора на о-в Св. Анастасия край Бургас (1925). Политемигрант в СССР (1925–1945); завършва КУНМЗ. През 1945 г. се завръща в България.

Сп – 1850 Б, 11 л., 1949 г., рък.

За бягството на политзатворниците от о-в Св. Анастасия край Бургас през юли 1925 г.

ТАТАРОВ, ЦВЯТКО

Роден в с. Стрелча, Панагюрско. Член на БКП от 1918 г.; секретар на партийната организация в родното си село (1921–1923). Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1851 Б, 6 л., 1953 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Стрелча, Пазарджишко.

ТАУШАНОВ, ПЕТЪР ВАСИЛЕВ ВАНГЕЛОВ (1881–)

Роден в Свиленград. През 1899 г. заминава да учи в Одеската духовна семинария (1899–1902) и остава в Русия. Има връзки с руските болшевики и участва в събитията след Октомврийската революция 1917 г. в Русия. През 1932 г. се завръща в България; установява се в София.

Сп – 1852 Б, 31 л., 1965 г., маш.

Автобиографични бележки; за учението му в Одеската духовна семинария (1899–1902); за живота и дейността му в Русия; за връзките му с руските болшевики и участието му в революциите от 1905 и 1917 г.; за състава и дейността на българската комунистическа група към РКП (б) (1918–1919); за връщането му в България (1932); за опитите му за установяване на търговски контакти със СССР.

ТАУШАНОВА, РАЙНА ШАБАТ

Член на РМС от 1934 г. Секретар на Княжевския РК на РМС – София (1942–1943). Политзатворничка (1943–1944).

Сп – 1853 Б, 4 л., 1967 г., маш.

За дейността ѝ в РМС в София (1934–1943); за живота на комунистите в Плевенския и Софийския затвори (1943–1944).

ТАХИРОВ, ТАСИМ АЛИЕВ (1898–)

Роден в с. Ябълковец, Кърджалийско. Участва в нелегалната дейност на БКП (1924–1929). През 1929 г. емигрира в Турция; участва в дейността на Турската КП; 2 пъти лежи в турски затвори за комунистическа дейност. Интербригадист в Испания (1937–1939). През 1942 г. нелегално преминава със семейството си в България.

Сп – 1854 Б, 10 л., [1968 г.], маш. и рък.

Автобиографични бележки: за участието му в дейността на БКП в Самоков, София, Пловдив; за емигрирането му в Турция и за участието му в дейността на Турската КП (1929–1942); за връзките му с Назъм Хикмет; за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939).

ТАЧЕВ, ВАСИЛ ПАВЛОВ (1894–)

Роден в с. Извор, Пловдивско. Член на БКП от 1918 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в СССР (1923–1944). Завършва КУНМЗ. Работи 14 г. като директор на Зърносовхоз. През 1944 г. се завръща в България.

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405, л. 212-213, [1933 г.], рък.

За участието на с. Извор в Септемврийското въстание 1923 г.

ТАШЕВ, ТАШО АНГЕЛОВ (1909–1997)

Роден в с. Дълбок Извор, Пловдивско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1944 г. Завършва медицина в София (1935); доцент (1946), професор (1950); член-кореспондент (1961); академик (1974). Директор на Центъра по хигиена (1972–1979); член на редица международни здравни организации.

Сп – 1855 Б, 8 л., 1970 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров като негов лекуващ лекар (1946–1948).

ТАШЕВА, ЦВЕТАНА ГЕОРГИЕВА

Сп – 1856 Б, 6 л., 1962 г., маш.

За дейността ѝ в Помощната организация в София (1923–1925).

ТАШКОВ, ПЕТЪР

Сп – 1857 Б, 17 л., б. д., маш.

За отношението на българските военнопленници в Русия към Октомврийската революция през 1917 г.

ТАШЧИЕВ, ХРИСТО П.

Сп – 1858 Б, 1 л., 1948 г., маш.

За дейността на нелегалната партийна печатница в кв. Орландовци, София (1932–1934).

Сп – 1859 Б, 8 л., 1951 г., маш.

За дейността на Ямболската организация на БРСДП (т.с.) (1902–1911).

ТЕВЕКЕЛЕВ, ИВАН ДИМИТРОВ

Сп – 1861 Б, 22 л., б. д., рък. – 11 л.; препис (маш.) – 11 л.

За дейността на българското студентско дружество „Христо Ботев“ в Бърно, Чехословакия (1925–1932); за нелегалната му дейност в Румъния и за престоя му в румънския затвор (1933–1940).

ТЕВЕКЕЛОВ, ЛАЗАР Н.

Сп – 1860 Б, 1 л., 1955 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Родина, Великотърновско.

ТЕЛИЙСКИ, ГАНЕ ИВАНОВ

Роден в с. Церово, Пазарджишко. Член на БКП. Участва в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 1862 Б, 2 л., 1948 г., рък.

За участието му в отряда на Йордан Кискинов в Пазарджишко по време на Септемврийското въстание 1923 г.

ТЕМНЯЛОВ, МАРКО ЙОТОВ (1899–1969)

Роден в с. Гложене, Ловешко. Член на БКП от 1920 г. Има висше агрономическо образование. Пълномощен министър в Унгария (1952–1954), Швеция (1956), Норвегия (1957), Дания (1957), посланик в Унгария (1954–1956).

Сп – 1863 Б, 17 л., 1963 г., рък. – 7 л.; препис (маш.) – 10 л.

За нелегални срещи със Станке Димитров – Марек в София (1935).

Сп – 1864 Б, 62 л., б. д., маш.

За участието му в дейността на Софийската партийна организация (1938–1941).

ТЕНЕВА, Р.

Сп – 1865 Б, 3 л., 1954 г., маш.

За участието на Христо Кабакчиев в конгреса на независимите партии в гр. Хале, Германия (1920).

ТЕНЕВСКИ, ЯНКО ВЪЛЧЕВ (1899–)

Роден в с. Светлен, Търговишко. Член на БКП от 1928 г. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.; партизански ятак (1941–1943); интерниран (1943).

Сп – 1866 Б, 2 л., 1947 г., рък.

За дейността на БКМС в Попово (1919–1923).

ТЕОЛОВ, ЛАМБО ЛАМБОВ (1913)

Роден в с. Белоградец, Варненско. Член на БКП от 1931 г. През 1929 г. постъпва в Морското училище. За комунистическа пропаганда сред военните моряци е арестуван (1933) и получава смъртна присъда, заменена с 15 г. затвор. През 1941 г. е освободен, а малко по-късно минава в нелегалност. Секретар на ОК на БРП във Варна (1942–1944). През 1943 г. включен в състава на ЦК на БРП и определен за командир на Х ВОЗ. След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК, ОблК и ГК на БКП – Варна. Заема ръководни постове в системата на електрификацията и транспорта (1949–1957). Първи секретар на ОК на БКП във Варна (1957–1966), посланик на НРБ в Италия (1966–1970), икономически съветник в СИВ (1970–1972). Член на ЦК на БКП (1945–1966).

Сп – 1867 Б, 6 л., 1945 г., маш.

За нелегалната дейност на БКП в Х ВОЗ (Варненска) (1941–1944).

Сп – 1868 Б, 4 л., б. д., маш.

За ролята на Варненската партийна организация при завземането на властта на 9 септември 1944 г.

Сп – 2387 Б, 6 л., 1982 г., маш.

За контактите и разговорите му с Пело Пеловски във Варненския затвор (1934).

Фонд 320 Б, оп. 1:

– *а.е. 5, 13 л., 1974 г., маш.*

„Моряшкият процес – Варна 1934 г.“.

– *а.е. 6, 3 л., 1975 г., маш.*

За живота и дейността на Станко Стайков.

– а.е. 8, 6 л., 1982 г., маш.

За личните му впечатления от Пело Пеловски; за срещата им във Варненския затвор.

– а.е. 9, 10 л., 1982 г., маш.

За съвместната дейност и контакти с Никола Вапцаров.

– а.е. 10, 12 л., 1983 г., маш.

„Създаването на Х ВОЗ“ – за бойните и саботажни групи; за изграждането на ОК на ОФ – Варна.

– а.е. 11, 9 л., 1984 г., маш.

„Осми септември 1944 г. във Варна“.

– а.е. 12, 11 л., 1985 г., маш.

За Димитър Ганев – за дейността му в Добруджа; за пребиваването му във Варна като пълномощник на ЦК на БРП (1944).

– а.е. 13, 7 л., 1985 г., маш.

За дейността на Стойко Иванов Пеев – секретар на ОК на БРП – Варна.

– а.е. 14, 106 л., 1987 г., маш.

„Спомени“ – за младежките му години; за живота му като нелегален; за работата му в ОК на РМС и БРП – Варна; за създаването на щаб на Х ВОЗ и на ОФ-комитети; за установяването на властта на ОФ във Варна на 9 септември 1944 г.

– а.е. 22, 17 л., 1979 г., маш.

Интервю за живота му, за саботажните акции, за снабдяването с оръжие, за създаването на Х ВОЗ, за партизанското движение във Варненско и др.

ТЕОХАРОВ, ДИМИТЪР МАНОЛОВ (1905–1996)

Роден в Русе. Член на БКП от 1924 г. Член на ЦК на БКП; завеждащ синдикалната работа. Емигрант в СССР (1932–1934); завършва МЛШ. През 1934 г. се завръща в България. След 9 септември 1944 г. е директор на ДИП „Юта“ – Русе.

Сп – 2178 Б, 5 л., 1972 г., маш.

За срещата на Георги Димитров с курсистите от МЛШ в Москва (1934).

ТЕРЗИАНОВА, СЛАВКА ПАНДЕВА (1896–1983)

Родена в Охрид. Член на БКП от 1924 г. През 1926 г. осъдена на 10 г. затвор; амнистирана 1927 г. Сътрудник на ЗБ на ЦК на БКП във Виена и Берлин (1928–1930). От 1930 г. е в СССР. Завършва КУНМЗ (1934). Арестувана от НКВД и изпратена в лагер (1937–1954). През 1955 г. се завръща в България.

Сп – 1872 Б, 19 л., 1973 г., рък. и маш.

За дейността ѝ в навечерието на Септемврийското въстание 1923 г. в София.

Сп – 2323 Б, 2 л., 1978 г., маш.

За Тодор Димитров и съвместната им дейност по отпечатването и разпространяването на нелегални материали (1923–1925).

Сп – 2552 Б, 7 л., б. д., рък. и маш.

За обществено-политическата дейност на Александър Кофарджиев. *Автобиография* – 2 л.

ТЕРЗИЕВ, ВАСИЛ ПАВЛОВ (1912–1993)

Роден в с. Габрово, Ксантийско. Член на БКП от 1933 г. Политзатворник (1935–1936). Нелегален и партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи като офицер в БНА и МВР (1945–1974) – генерал-лейтенант.

Сп – 1869 Б, 6 л., 1957 г., маш.

За дейността на щаба на II ВОЗ в Пловдив през 1944 г.

Сп – 2806 Б, 10 л., 1984 г., маш.

За зимуването на партизанския отряд „Антон Иванов“ в Баташкия балкан (1943–1944); за отношението на Георги Ликин (Дед) към решението на ГЩ на НОВА за назначаването на Иван Радев за командир на II ВОЗ; за разгрома на четата на Стоян Ненов (Дранго) и Макри Апрехон (Катя).

ТЕРЗИЕВ, ИВАН М.

Сп – 1870 Б, 1 л., б. д., рък.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с.

ТЕРЗИЕВ, КРУМ (1900–)

Роден в с. Чакали, Еленско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1922 г. Учител. След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на БКП – Елена.

Сп – 1871 Б, 140 л., [1957 г.], маш.

За икономическото състояние на Еленска околия (1918–1923); за дейността на БКП (т.с.) в околията (1918–1923); за подготовката на Септемврийското въстание 1923 г.; за въстанието в Златаришкия район (с. Златарица, с. Дединци, Горско Ново село, с. Беброво, с. Родина); за разгрома на въстанието.

ТЕРПЕШЕВ, ДОБРИ КОЛЕВ (1884–1967)

Роден в с. Бунарчево (дн. с. Изворово), Хасковско. Член на БРСДП от 1902 г. Основава партийни организации в много селища от околията. Политически ръководител на Хасковската чета „Хр. Ботев“ (1924–1925). От 1925 до 1937 г. е в затвора. Член на ЦК на БКП от 1938 г. През 1941 г. е арестуван и осъден на 7,5 г. затвор. През 1943 г. избягва. Привлечен е в състава на ПБ на ЦК на БКП и отговаря за НОВА. След 9 септември 1944 г. е член на ЦК и на ПБ на ЦК на БКП (1944–1950), министър без портфейл (до 1947 г.), председател на ВСС и на ДПК (1944–1950), подпредседател на МС (1949–1950). Автор на мемоарната книга „Спомени от затвора“. С., НС на ОФ, 1955, 149 с.

Сп – 1873 Б, 15 л., 1959 г., рък. и маш.

За Първия конгрес на БКП (т.с.) в София (1919). *Писмо* – 1 л.

Сп – 1874 Б, 4 л., [1960] г., маш.

За отношението на БРСДП (т.с.) към Балканската война 1912 г.

Сп – 1875 Б, 25 л., 1949 г., маш.

За лични срещи и контакти с Георги Димитров (1906–1949).

Сп – 1876 Б, 4 л., 1952 г., маш.

За ръководството на партизанското движение в България (1941–1943); за създаването на 12 въстанически оперативни зони (ВОЗ) и ГЩ на НОВА за ръководство на партизанското движение (1943).

Сп – 1877 Б, 34 л., 1957 г., маш.

За дейността на ГЩ на НОВА по завземането на властта в София на 9 септември 1944 г.

Сп – 1878 Б, 423 л., б. д., рък. и маш.

За живота и обществено-политическата му дейност (1900–1923); за прекараните от него 17 г. в затвора; за живота на комунистите в Софийския, Сливенския, Старагорския и други затвори в страната (1923–1940).

Сп – 1879 Б, 1 139 л., 1960 г., маш.

За създаването и дейността на партизанското движение в България (1941–1944);

за завземането на властта на 9 септември 1944 г. в София; за първото ОФ правителство; за изборите и дейността на Великото народно събрание (1944–1950).

Фонд 319 Б, необработен:

– 8 л., б. д., маш.

За Коста Петров, Теню Стоилов, Петко Енев, Йордан Лютибродски и др.

– 6 л., б. д., рък.

За подготовката и провеждането на преврата на 9 септември 1944 г.

ТИНЕВА, КОЙКА ПЕТРОВА (1880–1964)

Родена във Варна. Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г. Племенничка на Кръстю Раковски. Завършва Девическата гимназия във Варна. От 1900 г. следва социални науки в Женева, Лозана и Берлин. Има връзки с руските политически емигранти (Георгий В. Плеханов, Вера Засулич и др.) и с водачите на германската социалдемократия – Август Бебел, Клара Цеткин и др. Секретар на Варненската (1903–1905) и на Софийската (1905–1907) организации на БРСДП (т.с.). Редактор на в. „Работнически вестник“ (1906–1908). Присъединява се към прогресистите и е изключена от БРСДП (т.с.) (1908). Влиза в партията на широките социалисти БРСДП (об.), която напуска през 1915 г. През 1917 г. заминава за Петроград. Среща се с Вл. И. Ленин, участва в прояви на болшевиките. През 1919 г. се връща в България и става член на БКП (т.с.). През 1923 г. емигрира в СССР. Работи в апарата на Коминтерна – помощничка е на Клара Цеткин в Международния женски секретариат. Редактор в издателството за чужди езици в Москва. През 1946 г. се завръща в България. Редактор в Издателството на БКП (1946–1954).

Сп – 1880 Б, 15 л., б. д. п., маш.

За политическата дейност и личните качества на Георги Киров.

Фонд 368 Б, оп. 1:

– а.е. 1, 73 л., б. д., рък.

Автобиографични бележки.

– а.е. 28, 114 л., б. д., рък.

Автобиографични бележки.

ТИНКОВ, АЛЕКСАНДЪР

Сп – 1881 Б, 6 л., [1958 г.], б. п., маш.

За подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. в Брезнишко.

ТИНЧЕВ, МАРИН

Сп – 1882 Б, 11 л., 1963 г., рък. – 5 л.; препис (маш.) – 6 л.

За живота и политическата дейност на Васил Тинчев от с. Владимировци, Разградско, загинал в Испанската гражданска война (1936–1939).

ТИХОНОВ, НИКОЛАЙ СЕМЬОНОВИЧ (1896–1979)

Съветски писател, журналист и общественик. След 9 септември 1944 г. специален кореспондент на в. „Правда“ в България. Секретар на Съюза на съветските писатели.

Сп – 1883 Б, 10 л., б. д., маш. (фотокопие)

За лични срещи с Георги Димитров в Москва и София. Рус. ез.

ТИХЧЕВ, КРУМ МАРИНОВ (1884–1967)

Роден в Силистра. Член на БРСДП (т.с.). Завършва право в Женева (1907). Адвокат във Варна. След 9 септември 1944 г. е член на Съюза на научните работници в България – правна секция.

Сп – 1884 Б, 19 л., б. д., маш.

Автобиографични бележки; за дейността му във Варненската (1907–1910) и Софийската (след 1910 г.) партийни организации на БРСДП (т.с.); за участието му в конгреса на БРСДП (т.с.) през 1914 г. и Втората балканска социалдемократическа конференция в Букурещ (1915).

ТОДОРОВ, АНГЕЛ (АНГЕЛ ТОДОРОВ ТОШКОВ) (1906–1993)

Роден във Видин. Член на БКМС от 1923 г., на БКП – от 1927 г. Завършва право в СУ (1930). Специализира във Франция (1930–1931). Занимава се с журналистика и литература; сътрудничи на партийните издания. След 9 септември 1944 г. е редактор на в. „Литературен фронт“, в. „Вечерни новини“, главен редактор на в. „Отечествен фронт“, в. „Стършел“, сп. „Септември“; от 1961 г. – главен редактор на сп. „Българо-съветска дружба“. Секретар на СБП (1947–1948; 1958–1962). Председател на Съюза на преводачите в България (1974–1979). Автор на многобройни литературни произведения.

Сп – 1886 Б, 7 л., 1960 г., маш.

За дейността на Васил Калчев като журналист и редактор на в. „Ехо“ (1932–1934).

ТОДОРОВ, ВЕСКО

Сп – 1887 Б, 5 л., б. д., маш.

За дейността на Врачанската партийна организация (1931–1941).

Сп – 1888 Б, 2 л., б. д., рък.

За установяването на властта на ОФ във Враца на 9 септември 1944 г.

ТОДОРОВ-ГОРУНЯ, ИВАН (ИВАН ТОДОРОВ ИВАНОВ) (1916–1965)

Роден в с. Горна Кремена, Врачанско. Член на БКП от 1935 г. Политзатворник (1936–1939). Нелегален и партизанин (1941–1944). След 9 септември 1944 г. заема различни партийни и стопански длъжности. Ръководител на т. нар. „Антипартийна група на Горуня“. Самоубива се (официална версия).

Сп – 457 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За дейността на Врачанската партийна организация и партизанския отряд „Гаврил Генов“ (1941–1944).

Сп – 458 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За създаването и дейността на партизанския отряд „Гаврил Генов“ (1942–1944).

Сп – 1890 Б, 1 л., 1960 г., рък.

За съставите на ОК на БКП – Враца (1941–1943).

ТОДОРОВ, ДИМИТЪР

Сп – 1889 Б, 3 л., [1953 г.], маш.

За превземането на Телеграфопощенската станция във Фердинанд (Монтана) от въстаниците по време на Септемврийското въстание 1923 г.

Забележка: Споменът е преразказан от Петър П. Вацкичев.

ТОДОРОВ, ИВАН МАТОВ

Сп – 1174 Б, 14 л., 1958 г., маш.

За Транспортната стачка в Мездра (1919–1920). *Писмо* – 1 л.

ТОДОРОВ, ИВАН СТОЯНОВ

Роден в с. Славотин, Монтанско. Член на БКП от 1919 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1891 Б, 10 л., б. д., рък. – 6 л.; препис (маш.) – 4 л.

За дейността на партийната организация в с. Славотин (1913–1944).

ТОДОРОВ, ИВАН Т.

Сп – 1892 Б, 21 л., 1949 г., рък.

За дейността на партийната организация в с. Опака, Поповско (Търговишко) (1920–1944).

ТОДОРОВ, КОСТАДИН (КОЧО) (КОСТАДИН ТОДОРОВ КОЛЕВ)

Сп – 1893 Б, 3 л., 1956 г., маш.

За дейността на партийната организация на БРСДП (т.с.) в Гюмюрджина (1916–1919).

Сп – 1894 Б, 2 л., 1958 г., маш.

За Транспортната стачка в Хасково (1919–1920).

ТОДОРОВ, ПЕНЧО В.

Сп – 1895 Б, 6 л., б. д., рък.

За дейността на РМС в Габрово (1941–1944); сведения за загиналите ремсисти Стефа Цонева (Буря) и Слави Ангелов Богданов (Альоша).

ТОДОРОВ, СТАНКО (СТАНКО ТОДОРОВ ГЕОРГИЕВ) (1920–1996)

Роден в с. Кленовик (дн. с. Колош), Пернишко. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1943 г. Нелегален (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП в София и Бургас; завеждащ отдел и секретар на ЦК на БКП; председател на МС (1971–1981); председател на Народното събрание (1981–1988). Кандидат-член (1959–1961) и член (1961–1988) на ПБ на ЦК на БКП.

Сп – 1896 Б, 11 л., 1945 г., рък. – 8 л.; препис (маш.) – 3 л.

За участието му в бойните групи в София (1943–1944).

ТОДОРОВ, ТОДОР АТАНАСОВ (1887–1925) – за него

Роден в Хасково. Следва право в Швейцария (1907–1910). Мобилизиран като офицер (1915–1918). След войната открива адвокатска кантора в София. Общински съветник в София. Секретар на военно-революционната колегия при ЦК на БКП (т.с.) (1920–1923). От септември 1923 г. до април 1924 г. е в затвора. Убит на 6 май 1925 г.

Фонд 266 Б, оп. 1:

– а.е. 2, 35 л., 1947 г., маш. и рък.

Спомени за Тодор Атанасов Тодоров от Васил Коларов, Тодор Павлов, Никола Пенев, Иван Пашов, Добри Терпешев, Йордан Панов, Антон Недялков, Юра Атанасова.

– а.е. 3, 5 л., 1947 г., маш. и рък.

Сведения от Лазар Тошков, Тодор Павлов, Светослав Колев, Антон Недялков и извадка от изложението на Христо Кабакчиев до ЦК на БКП (т.с.) от 28 юли 1928 г. за партийната дейност на Тодор Атанасов Тодоров.

– а.е. 4, 14 л., [1947 г.], маш. и рък.

Спомени от Тодор Данаилов, Драгой Коджейков, Георги Костов и Тодор Самодумов за живота и партийната дейност на Тодор Атанасов Тодоров.

– а.е. 5, 1 л., 1955 г., рък.

Спомен от Д. Д. Сандлиев за дейността на Тодор Атанасов Тодоров като член на студентска социалистическа група в Женева.

– а.е. 7, 6 л., 1961 г., маш. и рък.

Спомени от Вълчо Бонев Танев за живота и партийната дейност на Тодор Атанасов Тодоров.

ТОДОРОВ, ТОДОР МИХАЙЛОВ (1910–1976)

Роден в Тетевен. Член на БКМС от 1926 г., на БКП – от 1927 г. От 1931 г. живее и работи в София. Отговорен редактор на в. „Дърводелски работник“ (1931). Член на ЦК на МОПР (1933–1935). Политзатворник (1938). Член на ОК на БКП – София (1939–1943). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ГК на БКП – София; в ГК на ДОСО; заместник-председател на ГК на БПФК – София (1959–1965).

Сп – 1258 Б, 10 л., б. д., маш.

За дейността му като помощник-командир на партизанския отряд „Христо Михайлов“ от XII ВОЗ (1944); за съвместна дейност с Нишавския партизански отряд.

Сп – 2914 Б, 161 л., 1976 г., рък. и маш.

Автобиографични бележки: за семейството му; за дейността му в секция на МОПР в Тетевен; за нелегалната му дейност в София; за арестуването и престоя му в затвора (1937–1939); за участието му в помощ на партизанския отряд „Чавдар“; за дейността на сестра му Пенка Михайлова, загинала като партизанка (1944).

ТОДОРОВА, БЛАГА ЙОРДАНОВА (1899–1982)

Родена в Поморие. Член на БКП от 1923 г. Участничка в Септемврийското въстание 1923 г. Политемигрантка в СССР (1925–1945).

Сп – 1897 Б, 28 л., 1969 г., маш.

За участието ѝ в дейността на Бургаската партийна организация (1923–1925).

ТОДОРОВА, ЕЛЕНА НЕДЯЛКОВА

Сп – 1898 Б, 7 л., 1966 г., рък.

За живота и дейността на брат ѝ Иван Недялков – Шаблин.

ТОДОРОВА, МАРУСЯ (МАРУСЯ ТОДОРОВА ГИНЧЕВА) (1926–)

Родена в гр. Минералные воды, Русия. Член на РМС от 1944 г., на БКП – от 1946 г. От 1942 г. е тъкачка във фабрика „Текстил“ – Варна. След 9 септември 1944 г. първа внедрява многомашиното обслужване. Инженер в ДИП „Първи май“ – Варна (1955–1966); директор на ДИП „Българска коприна“ – София (1966–1969). Член на Бюрото на ЦС на БПС (1972–1976). През 1976–1982 г. работи в СИБ – Москва. Автор на мемоарната книга „С попътни ветрове. Автобиография“. С., Профиздат, 1989, 184 с.

Сп – 1899 Б, 9 л., 1965 г., маш.

За лични впечатления от срещи и разговори с Георги Димитров (1946–1948). Автобиографични данни – 1 л.

ТОДОРОВА, РАДА (РАДА ТОДОРОВА НОЕВА) (1902–1987)

Родена в с. Каравелово, Пловдивско. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1922 г. Завършва гимназия в Карлово (1922) и става учителка в родното си село. Сътрудник на ОблК на Военната организация на БКП (т.с.). През април 1925 г. е арестувана и осъдена на 12 г. затвор. След излизане от затвора (1932) е член на ОК на РП в Пловдив и секретар на ЦК на МОПР. Член на ЦК на БКП (1936–1937). През 1941 г. е изпратена в концлагер, откъдето избягва. Организационен секретар на БРП в Пловдив (1942) – при провала му е арестувана и осъдена на доживотен затвор. След 9 септември 1944 г. участва в учредяването на БНЖС и е негов подпредседател (до 1950 г.); подпредседател на Комитета на движението на българските жени (до 1957 г.). Член на ръководството на Международната федерация на жените

(1947–1987). Заместник-министър на труда и социалните грижи (1947–1950). Председател на Комитета за приятелство и културни връзки с чужбина (1954–1957). Член на ЦК на БКП (1954–1987). Многократно избирана за народен представител.

Сп – 1900 Б, 5 л., б. д., маш.

За участието ѝ в Петия пленум на ЦК на БКП (1935).

Сп – 1901 Б, 4 л., б. д., маш.

За освобождаването на политзатворниците от Сливенския затвор и завземането на властта от ОФ в града на 9 септември 1944 г.

Сп – 1902 Б, 10 л., 1967 г., маш.

За лични впечатления от срещи с Георги Димитров в София (1946–1948).

Сп – 2202 Б, 133 л., 1973 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г.; за съдебния процес срещу нея, Христо Михайлов, Цола Драгойчева и др. (1925); за прекараното време в Пловдивския, Старозагорския, Софийския и Сливенския затвори (1925–1932); за дейността ѝ в Помощната организация, за въдворяването ѝ в Ардино; за интернирането ѝ в лагера „Свети Никола“ (1941) и за бягството ѝ от лагера.

Сп – 2933 Б, 19 л., 1985 г., маш.

За живота и дейността на съпруга ѝ Йордан Ноев.

Сп – 1948 Б, 30 л., 1985 г., маш.

За дейността ѝ след 9 септември 1944 г.: за излизането ѝ от Сливенския затвор и завръщането ѝ в София; за участието ѝ като съдебен заседател в Народния съд; за дейността ѝ за създаването и укрепването на женското движение в България; за участието ѝ в работата на МДФЖ; за дейността ѝ в Министерството на социалните грижи и в Комитета за приятелство и културни връзки с чужбина.

ТОЙБНЕР, ХАНС (1902–)

Роден в Ауге, Саксония (Германия). Член на Германската КП от 1919 г. Завършва МЛШ в Москва (1927–1930); работи в ИККИ; изпълнява партийни поръчения в Румъния, Германия, Чехия, Испания. През 1945 г. се завръща в Германия, заема ръководни длъжности в областта на печата в ГДР; научен сътрудник в ИМЛ при ЦК на ГЕСП; професор.

Сп – 1903 Б, 8 л., 1966 г., маш.

За срещи и контакти с Георги Димитров в Берлин (1930). *Нем. ез. – 3 л. Биограф. справка – 1 л. Писмо – 1 л. Превод – 5 л.*

ТОКИН, ТОДОР ГЕОРГИЕВ (1893–1967)

Роден в с. Горна Лука, Монтанско. Член на БКП от 1919 г. Завършва педагогическо училище. Участва в I Световна война. Емигрант в Аржентина (1921–1924). Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.: член на РК на БКП (1942–1944); ятак и партизанин в отряд „Христо Михайлов“ (1943–1944).

Сп – 2791 Б, 8 л., б. д. п., маш.

За престоя му в пленнически лагер по време на I Световна война; за комунистическия движение в Берковска и Фердинандска околии; за Септемврийското въстание 1923 г.; за нелегалната дейност на БКП във Фердинандско (Монтанско) (1941–1944).

ТОЛЕВ, ВАСИЛ (ВАСИЛ ТОЛЕВ ВАСИЛЕВ)

Сп – 2969 Б, 3 л., б. д., маш.

За контактите му с Трайчо Костов в затвора (1942); за среща на софийския младежки актив с Трайчо Костов (1946).

ТОМАШКОВА, МАРИЯ

Сп – 1904 Б, 3 л., 1967 г., рък.

За дейността ѝ в Помощната организация в Бърно, Чехословакия (1929); за оказвана помощ на българи-емигранти; за укриването в дома им на нелегално пребиващия Жак Натан (1936).

ТОМОВ, ВЛАДИМИР (ВЛАДИМИР ТОМОВ ЛАЗАРОВ) (1906–)

Роден в Самоков. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1924 г. Политзатворник (1923–1924; 1925–1932). Интерниран (1943).

Сп – 1905 Б, 2 л., 1963 г., маш.

За контактите му с Вълко Радински в Софийския затвор (1928).

Сп – 2730 Б, 84 л., 1971 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в Септемврийското въстание 1923 г. в гара Костенец; за престоя му в Софийския затвор (1923–1924); за амнистията и включването му в партийна работа; за престоя му в Софийския, Кърджалийския и Варненския затвори (1925–1932); за интернирането му в лагера „Кръсто поле“ (1943).

ТОМОВ, КОЦО ДИНКОВ

Сп – 578 Б, 1 л., 1957 г., маш.

За Транспортната стачка на гара Брусарци, Монтанско (1919–1920).

ТОНЕВ, ЛЮБЕН НИКОЛОВ (1908-2001)

Роден в Кюстендил. Член на БКП от 1938 г. Завършва архитектура в Париж (1929). Работи във Франция и Алжир (1929–1932). Интерниран в лагера „Еникьой“ (1941). Известен учен-архитект; професор (1946); член-кореспондент (1947); академик (1958). Автор на редица архитектурни планове както за България, така и за Франция, Алжир и Тунис.

Сп – 2250 Б, 4 л., 1976 г., маш.

За участието на архитектите в политическия и обществен живот в страната (1932–1941).

ТОНЕВ, ТРЕНДАФИЛ ВЕЛИКОВ (1922)

Роден в с. Сливница, Годечко. Участва като доброволец в I фаза на Отечествената война 1944–1945 г. Работи като охрана на Трайчо Костов (1946–1949); служител в УБО на МВР.

Сп – 3001 Б, 15 л., 1986 г., маш.

За работата му като охрана на Трайчо Костов след 9 септември 1944 г.; за деловите и личните качества на Трайчо Костов.

ТОНЕВСКИ (ТОНЕВ), ВАСИЛ ЙОСИФОВ (1906–1991)

Роден в с. Петревене, Луковитско. Член на БЗНС. Завършва инженерство в Бърно (1927–1933). Оказва помощ в нелегалната дейност на БКП (1941–1944). След 9 септември 1944 г. работи в поделения на Министерството на транспорта и съобщенията.

Сп – 1906 Б, 45 л., 1967 г., рък. – 21 л.; препис (маш.) – 24 л.

За дейността на българските студентски дружества в Бърно, Чехословакия (1927–1933); за дейността на студентите-земяделци в академичното дружество „Цанко Бакалов“; за участието му в съвместна дейност между БЗНС и БКП след завръщането му в България до 1944 г.

ТОНЧЕВ, ПЕТЪР

Сп – 1907 Б, 96 л., 1958 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Северозападна България; за живота на българските политемигранти в Югославия (1923–1925). *Писма* – 5 л. *Рецензия* – 17 л.

ТОПАЛОВ, ГОЦЕ ЛАЗАРОВ (1911–)

Роден в Белица, Разложко. Член на БКП от 1933 г. Секретар на организацията на БКП в Белица; участва в нелегалната дейност на БКП; ятак и партизанин (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОкК на БКП – Разлог; председател на ГК на ОФ – Разлог; директор на Горското стопанство – Белица.

Сп – 1911 Б, 2 л., 1962 г., маш.

За дейността на БКП и РМС в Белица и в Разложка околия (1941).

ТОПАЛОВ, ДИМИТЪР ПАВЛОВ

Сп – 1908 Б, 7 л., 1957 г., рък.

За влиянието на Октомврийската революция в Русия сред българските войници на Добруджанския фронт (1918).

ТОПАЛОВ, ДИМИТЪР

Сп – 1909 Б, 2 л., 1963 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Енина, Старозагорско.

Сп – 1910 Б, 7 л., 1967 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в селата Енина, Тулово и Мъглиж, Старозагорско.

ТОПАЛОВ, ПАНАЙОТ ПАНАЙОТОВ (1887–)

Роден в Сливен. Член на БКП от 1919 г. Завършва право. Член на ОК на БКП – София (1920–1923). Емигрант в Турция (1925–1927) и в СССР (1927–1945). Работи в АН на СССР и в различни учебни заведения; професор. През 1945 г. се завръща в България.

Сп – 1912 Б, 6 л., 1961 г., маш.

За епизоди от дейността на Георги Кирков; за ръководеното от Георги Кирков дружество „Класово съзнание“ към Софийската организация на БРСДП (т.с.) (1906–1907).

Сп – 1913 Б, 3 л., б. д., маш.

За отношението на Георги Кирков към партийните кадри; за работата на БРСДП (т.с.) в Гюмюрджинския (Гюмюрджина, Ксанти, Дедеагач) партиен окръг (1919).

Сп – 2508 Б, 55 л., 1965 г., маш.

За положението на Западна Тракия през XIX в.; за участието на българското население в националноосвободителното движение; за капитан Петко войвода; за дейността на дружество „Защита“; за появата на работническа класа и създаването на първите партийни организации в Западна Тракия до 1920 г.

Сп – 2515 Б, 12 л., 1960 г., маш.

За дейността му сред македонската икономическа емиграция в Турция; за връзките му с ръководителите на македонското революционно движение (1905–1925); за дейността на групите на БКП в Турция (1925–1928).

ТОПАЛОВ, СИМО ПЕТКОВ (1900–1974)

Роден в Лясковец. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1921 г. Студент в Свободния университет в София (1922–1926). Емигрант в Югославия (1926–1929). Секретар на ОК на БКП в Горна Оряховица (1930), секретар на I РК на БКП в София (1932–1935). В Хасковския затвор (1937–1938), в лагера „Кръсто поле“ (1941–1942). Ръководител на бойна група в кв. Лозенец в София (1944). След 9 септември 1944 г. – секретар на VII РК на БКП в София, директор на фабрика „Димитър Благоев“. Дълги години член на ОК на БКП в София.

Сп – 2759 Б, 15 л., б. д. п., маш.

За демонстрацията на жените в Горна Оряховица срещу войната (1918); за създаването и дейността на комсомолско дружество (1919) със секретар Енчо Стайков; за общинските избори и Лясковската комуна; за участие в събирането на помощи за бедстващите в Поволжието; за изграждане на бойни групи; за борбата с анархистите.

Сп – 2760 Б, 20 л., б. д. п., маш.

За дейността на БКМС в Свободния университет в София (1922); за работата на Ючбунарската секция на БКМС; за смъртта на Димитър Благоев (1924); за нелегалната национална конференция на БКМС в Лозенската планина (юни 1924 г.); за атентата в София през април 1925 г.; за съдебния процес и живота в затвора; за амнистията му и включването му в нелегална работа; за комсомолска конференция над с. Драгалевци, Софийско (1925); за емигрирането му (1926).

ТОПАЛОВ, СТОЙНО СТОЙЧЕВ (1887–)

Роден в с. Драгановец, Търговишко. Член на БЗНС от 1905 г., на БКП – от 1939 г. Ятак на четници в Герловския край (1924). Емигрант в СССР (1925–1938). Завръща се в България през 1938 г. Участва в нелегалната дейност на БКП (1941–1944).

Сп – 1914 Б, 12 л., 1963 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на БЗНС; за участието му в четническото движение в Герловския край (1924); за емигрирането му в СССР (1925); за живота му в българската комуна „Димитър Благоев“ (1925–1931); за участието му в партийна дейност след завръщането му в България (1938). *Автобиография* (1960) – 5 л.

ТОПАЛСКА, ВУНКА ДИМИТРОВА (1923–)

Родена в с. Трудовец, Ботевградско. Член на БКП от 1954 г. Завършва Учителски институт в Дупница. Дългогодишна учителка в с. Правец; активна участничка в обществена дейност.

Сп – 2617 Б, 6 л., 1979 г., маш.

За майката на Тодор Живков – баба Маруца Живкова; за д-р Мара Малеева като човек, лекар и съпруга. *Биогр. справка* – 1 л.

Забележка: Смесва спомените си с тези на съпруга си Иван Топалски, който е бил учител на Тодор Живков.

ТОПАЛСКИ, ВАСИЛ ПЕТРОВ (1916–)

Роден в Плевен. Член на БКП от 1932 г. Интерниран (1941). Политзатворник (1942–1943). Партизанин – политкомандир на отряд „Дунав“ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е на партийна и стопанска работа.

Сп – 1915 Б, 16 л., б. д., маш.

За дейността на РМС в Плевен и Плевенско (1930–1933); за съдебните процеси срещу партийни дейци в Плевенско (1934).

Сп – 1917 Б, 21 л., 1961 г., маш.

За съпротивителното движение и за действията на партизанските отряди „Васил Левски“ и „Дунав“ в Плевенски окръг (1941–1944).

ТОПАЛСКИ, ИВАН ДОНЧЕВ (1903–1983)

Роден в с. (дн. гр.) Правец. Член на БЗНС от 1954 г. Дългогодишен учител в Правец; повече от 20 г. е председател на читалището в селото и организатор на самодейните му състави; учител на Тодор Христов Живков в прогимназията.

Сп – 2618 Б, 4 л., 1979 г., маш.

За семейството на Тодор Живков; за ученическите години на Тодор Живков; за д-р Мара Малеева. *Биогр. справка* – 1 л.

Сп – 2653 Б, 2 л., 1981 г., маш.

За ученическите години на Тодор Живков (като негов класен ръководител).

ТОПЕНЧАРОВ, ВЛАДИМИР ЕВТИМОВ (1905–1997)

Роден в София. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1925 г. Завършва история в СУ (1932). За нелегална дейност осъден на 10 г. затвор (1926), амнистиран 1929 г. През 1936–1938 г. емигрира във Франция. След завръщането си в България е интерниран (1939). Въдворяван в лагерите „Гонда вода“, „Кръсто поле“ и „Св. Кирик“ (1941–1943). Един от основателите и редакторите на нелегалния в. „Отечествен фронт“, негов пръв главен редактор след 9 септември 1944 г. Директор на печата (1945–1947), заместник-министър на външните работи (1947–1949), посланик в Париж (1964–1973). Преподавател (1949–1958), доцент (1958), професор (1961–1964) по обща история в СУ. Автор на многобройни исторически трудове, публицистични творби и на мемоарната книга „Кладенецът на спомените. Мемоарна поредица“. С., Партиздат, 1989, 352 с.

Сп – 2676 Б, 169 л., 1984 г., маш.

За комсомолската, партийната и журналистическата му дейност: за комсомолската му дейност (1921–1926); за Септемврийското въстание 1923 г.; за контактите му с комсомолски и партийни дейци; за развитието на партийния печат; за престоя му в затворите и лагерите; за журналистическата му дейност; за работата му след 9 септември 1944 г.

Сп – 2972 Б, 14 л., 1986 г., маш.

За живота и дейността на Трайчо Костов (1924–1949).

ТОПЕНЧАРОВ, ИВАН ЕВТИМОВ И ЕМИЛИЯ ХАНС ТОПЕНЧАРОВА

Топенчаров, Иван Евтимов (1908–1997) – роден в София. Член на БКП от 1944 г.; през 1949 г. – изключен. Признат за АБПФК (1962). Завършва гимназия в София. Работи в Белгийската компания по осветлението в София; в авиацията (1926–1928); във фабрика „Бакиш“ (по-късно – завод „Георги Димитров“) (1931–1968). Сестра му Люба е съпруга на Трайчо Костов.

Сп – 2775 Б, 25 л., 1984 г., маш.

За контактите им с Трайчо Костов след 1936 г. – за осигуряване на нелегална квартира, за някои страни от дейността и личния живот на Трайчо Костов; сведения за съпругата на Трайчо Костов – Люба Топенчарова-Костова. *Биогр. справка* за Иван Евтимов Топенчаров – 1 л.

ТОПЕНЧАРОВА, НАДЕЖДА ЕВТИМОВА (1901–1989)

Родена в София. Член на БКМС от 1919 г. Една от учредителките на хор „Георги Кирков“ (1919). Завършва Художествената академия в София. Учителка в различни градове. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 2698 Б, 34 л., 1984 г., маш.

Автобиографични бележки; за контактите ѝ с Трайчо Костов; за участието ѝ в дейността на БКП; сведения за съпруга ѝ Димитър Илиев като политемигрант и интербригадист. *Автобиография* (1984) – 3 л. *Биогр. справка* за Димитър Илиев – 3 л.

ТОПЕНЧАРОВА-ПАПУРСКА, ВЕРА ЕВТИМОВА (1904–1985)

Родена в София. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1944 г. Една от учредителките на партийния хор „Георги Кирков“ (1919). Учителства в различни селища. Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 2688 Б, 48 л., 1984 г., маш.

Автобиографични бележки; за семейство Люба и Трайчо Костови и тяхната партийна дейност; за работата на Вера Топенчарова в българската секция на МОПР; за арестите и затворите. *Биогр. справка* – 3 л.

Сп – 2970 Б, 7 л., б. д., маш.

За живота и дейността на Трайчо Костов; за арестуването на Трайчо Костов на 20 юни 1949 г.

ТОПШ, АЛОЙСИУС

Сп – 1916 Б, 5 л., 1967 г., маш.

За среща с Георги Димитров в Берлин (1933). *Писмо* – 2 л.

ТОРБАРСКИ, МЕТОДИ

Сп – 1918 Б, 4 л., б. д., маш.

За акция на Радомирския партизански отряд при с. Душинци, Брезнишко през юли 1944 г.

ТОРНЕВ, ПАВЕЛ ЯНЧЕВ

Сп – 1919 Б, 22 л., 1959 г., маш.

За дейността на БКП и РМС в Плевенски окръг (1930–1944).

ТОТЕВ, ИВАН (ИВАН ТОТЕВ ГЕОРГИЕВ) (1895–)

Роден в Ловеч. Завършва Морското машинно училище – Варна. За участие в бунта на крайцера „Надежда“ (1918) е осъден на 4 г. затвор (1918–1922).

Сп – 1921 Б, 5 л., 1966 г., маш.

За бунта на моряците от българския крайцер „Надежда“ в пристанището на Севастопол, Русия (1918).

ТОТЕВ, ИВАН

Сп – 1920 Б, 9 л., 1958 г., рък.

За социалистическата дейност в Плевен (1900–1903); за дейността на организацията на БРСДП (т.с.) в Плевен (1903–1912); за УСДО в Плевен (1905–1919); за кооперациите и читалищата (1900–1923); за преврата на 9 юни 1923 г. в Плевен.

ТОТЕВ, КИРИЛ ХРИСТОВ

Сп – 1922 Б, 12 л., 1973 г., маш.

За участието му в дейността на разузнавателната група на Елефтер Арnaudов; за нелегалната радиостанция в с. Бухово, Софийско (1940–1942).

ТОШЕВ, ИВАН СТОЯНОВ (1891–)

Роден в Перушица. Член на БКП от 1918 г. Участва в I Световна война; пленник във Франция (1917–1918). Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 1923 Б, 8 л., 1958 г., маш.

За пленничеството му във Франция през I Световна война; за Септемврийското въстание 1923 г. в Пловдивско.

ТОШЕВ, ЛАЗАР ДИМИТРОВ

Сп – 1924 Б, 4 л., 1960 г., маш.

За дейността на БКМС в Държавната печатница в София (1926–1931).

ТОШЕВ, МИХАИЛ КРЪСТЕВ

Роден в Берковица. Телеграфо-пощенски служител. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 2187 Б, 9 л., 1973 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Берковица и посещението на Георги Димитров и Васил Коларов в града; за априлските събития през 1925 г. в София.

ТОШЕВ, ПЪРВАН НАКОВ (1903–)

Роден в с. Ярджиловци, Пернишко. Емигрант във Франция и Германия (1923–1925), в СССР (1925–1935). Завършва Ленинградския политехнически институт (1934). Участник в Испанската гражданска война (1936–1939); във френски лагер (1939–1940). През 1940 г. се завръща в България; поддържа връзка с партизани. След 9 септември 1944 г. е командир на полк в Плевен (1947–1950); началник-отдел в МНО (1950–1958). Автор на мемоарната книга „Ние още живите ... Спомени“. С., ВИ, 1982, 182 с.

Сп – 2209 Б, 539 л., 1958–1963 г., маш.

За отражението на I Световна война върху развитието на класовата борба; за превратата на 9 юни и събитията около Септемврийското въстание 1923 г. в Пернишкия край; за емиграцията му във Франция и Германия (1923–1925); за живота му в Съветския съюз (1925–1930); за завръщането му в България и дейността му в Пернишкия край; за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за престоя му във френските лагери (1939); за завръщането му в България (1940) и работата му в Дупнишка околия (1941), Великотърновски и Плевенски окръзи (1942–1944).

ТОШЕВ, ТОДОР СТЕФАНОВ (1899–1976)

Роден в Хасково. Завършва Военното училище (1922) и ВА (1930) в София. Деец на Военния съюз (1929–1944) и на БКП (от 1944 г.). Член на Централната военна комисия при ЦК на БРП (1942–1943) и на ГЩ на НОВА (1943–1944). Командир на I пехотна дивизия (1944–1945); генерал-лейтенант.

Сп – 1925 Б, 24 л., б. д., маш.

За дейността на БКП в армията; за участието на офицери при завземането на властта от ОФ на 9 септември 1944 г.

ТОШЕВА, БОНКА И.

Сп – 1926 Б, 19 л., 1967 г., маш.

За дейността на РМС в Димитровски район на София (1941–1944); за участието ѝ в сръбски партизански отряд (1944).

ТОШКОВ, БОРИС ГЕОРГИЕВ (1920)

Роден в с. Локорско, Софийско. Член на РМС от 1935 г., на БКП – от 1943 г. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА – генерал-майор.

Сп – 2635 Б, 33 л., 1979 г., маш.

За съвместна дейност с Тодор Живков в различни моменти и акции на партизанска бригада „Чавдар“. *Автобиография* (1983) – 3 л.

ТОШКОВ, ЛАЗАР КРЪСТЕВ (1899–1980)

Роден в с. Лесичево, Пазарджишко. Член на БКП от 1919 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Завършва право в СУ. Посланик в Афганистан (1961–1964).

Сп – 1927 Б, 118 л., 1968 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Лесичево; за заминаването му в София и пребиваването в затвора; за окръжната партийна конференция в м. „Клептуза“ край с. Чепино (1926); за дейността на Пазарджишката партийна организация (1926–1931). *Автобиографични бележки* – 5 л. *Писмо* – 1 л.

ТРАЙКОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ ТРАЙКОВ ГИРОВСКИ) (1898–1975)

Роден в с. Върбени, Леринско. Член на БЗНС от 1919 г. Организатор на Областната земеделска дружба – Варна (1920–1923). Член на ОК на ОФ – Варна (1943–1944). Секретар на БЗНС (1947–1974). Министър (1946–1949); заместник-председател на МС (1949–1964). Председател на Президиума на Народното събрание (1964–1971). Председател на НС на ОФ (1972–1974).

Сп – 2328 Б, 5 л., 1971 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров; за разговор с него на Националната конференция на ТКЗС, 4 февруари 1947 г. *Обяснителна бележка* – 1 л.

ТРАЙКОВ, КИРИЛ ГЕОРГИЕВ (1907–)

Роден в Цариград (дн. Димитровград), Сърбия. Член на БКП от 1929 г. Сътрудник на нелегалния партийен канал София-Цариград-Виена (1923–1927).

Сп – 1928 Б, 26 л., 1959 г., 1983 г., маш.

За организацията и дейността на нелегалния партийен канал София-Цариград-Виена (1923–1927); данни за активни участници в канала; биографични бележки за Иван Петров Изатовски – ръководител на канала (1924–1926).

ТРАЙКОВ, ПЕЦО (ПЕЦО ТРАЙКОВ ГИРОВСКИ) (1896–)

Роден в с. Върбени, Леринско. Участник в дейността на ВМРО (1924–1930); Лерински войвода; преминава в Албания и лежи в албански затвор (1927). Преминува към ВМРО (об.) и контактува с дейци на БКП; включва се в нелегалната дейност на БКП. Интерниран в лагер (1941). Получава доживотна присъда (1943) като укривател и помагач на Емил Марков. След 9 септември 1944 г. остава в Македония и заема отговорни длъжности (1944–1948). През 1949 г. се завръща в България.

Сп – 1929 Б, 18 л., 1960 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в македонското революционно движение (1924–1934); за участието му в нелегалната дейност на БКП (1941–1944). *Писма* – 2 л.

Сп – 2296 Б, 2 л., 1947 г., маш.

За срещите и разговорите с Емил Марков по изграждането на ОФ (1942).

ТРАЙКОВА, ЗОРКА КОНСТАНТИНОВА

Сп – 1930 Б, 2 л., [1960 г.], маш.

За конгреса на българските жени в Самоков през 1937 г.

Сп – 1931 Б, 2 л., 1967 г., маш.

Биографични данни за Божидар Митрев; сведения за убийството и погребението му в София (1933).

Сп – 1932 Б, 7 л., 1966 г., маш.

За обществено-политическата дейност на Тодор Димитров Михайлов (брат на Георги Димитров) в София (1914–1923).

Забележка: Името на брата на Георги Димитров в спомена е посочено неправилно – като Тодор Михайлов Димитров вместо правилното Тодор Димитров Михайлов.

ТРАЙЧЕВ, БОЖИДАР (БОЖИДАР ТРАЙЧЕВ ИВАНОВ) (1908–)

Роден в с. Балканци, Добричко. Член на РК на РМС – София (1930–1932). Член на ЦК на МОПР (1932–1935). Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 2243 Б, 16 л., 1973 г., рък. и маш.

За включването му в ЦК на МОПР като представител на БКМС (1932); за помощната дейност на комитетите в страната (1933–1935); за провала на ЦК на МОПР (1935); за организираната във Франция международна защита против „белия терор“ в България (1935).

ТРЕНДАФИЛОВ, ВАСИЛ

Сп – 1933 Б, 14 л., б. д., рък.

За социалистическото движение в Лопушанския и Белимелския партийни райони на Берковска околия (1895–1918); за Септемврийското въстание 1923 г. в Берковска околия; за дейността на БКП в района до 1944 г.

ТРЕНДАФИЛОВ, СТОЯН КОНСТАНТИНОВ (1899–1982)

Роден в Пещера. Член на БКП от 1944 г. Завършва Военното училище (1922) и ВА (1930) в София. Деец на Военния съюз до 1944 г. За антимонархическа дейност уволнен от армията (1935); интерниран. Участва в Отечествената война. След 9 септември 1944 г. – командващ Бронетанковите войски в България (1945–1947); заместник-началник на Военноисторическия отдел при Генералния щаб на БНА (1954–1957); генерал-лейтенант.

Сп – 1934 Б, 32 л., 1957 г., маш.

За участието на офицери и на армейски части при завземането на властта в София на 9 септември 1944 г.

ТРЕНДАФИЛОВА, ВЕРА ДАМЯНОВА (1908–)

Родена в с. Соточино (дн. с. Гаврил Геново), Монтанско. Член на БКМС от 1923 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Включва се в помощ на политзатворниците и партизани-те. След 9 септември 1944 г. работи в ЦС на БПС.

Сп – 1935 Б, 14 л., б. д., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Соточино.

ТРЕНДАФИЛОВА, ТИНКА НЕДЯЛКОВА

Сп – 1937 Б, 3 л., 1966 г., рък.

За живота на брат ѝ Иван Недялков – Шаблин.

ТРЕНКОВА, ДИМИТРИНА СВЕТОСЛАВОВА (1882–)

Родена в Карнобат. Член на БРСДП от 1899 г. Учителка. Секретар на учителските социалдемократически групи във Варна и Бургас (1918–1923). Участва в нелегалната дейност на БКП; интернирана в лагер (1943). След 9 септември 1944 г. е член на ЦС на БНЖС; сътрудник на РК на БКП – София.

Сп – 1936 Б, 4 л., б. д., маш.

За Ана Маймункова и нейната дейност в Бургаската партийна организация (1903–1904).

Сп – 1938 Б, 5 л., 1952 г., маш.

За престоя на Никола Йонков Вапцаров в Дирекцията на полицията в София (1942).

Сп – 1939 Б, 7 л., 1957 г., маш.

За дейността на Георгица Карастоянова (1923–1940); за Олга Ставракева Стоянова.

ТРИЗЛОВ, ПЕТЪР ИВАНОВ (1888–1949)

Роден в Пещера. Телеграфопощенец. От 1926 г. живее в София. Дългогодишен служител в БДЖ.

Сп – 1940 Б, 5 л., 1948 г., рък. – 3 л.; препис (маш.) – 2 л.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Пещера.

ТРИФОНОВ, НИКОЛА

Сп – 1941 Б, 36 л., 1954 г., рък. – 19 л.; препис (маш.) – 16 л.

За участието му в дейността на Софийската партийна организация (1904–1944); за дейността на Софийското тенекеджийско занаятчийско сдружение; за професионалното му обучение и работата му в Германия (1905–1915); за дейността на кооперация „Единство“.

ТРИФОНОВ-ПИСАРСКИ, СТЕФАН М.

Сп – 1942 Б, 5 л., 1965 г., маш.

За дейността на РМС в Търговищката гимназия (1938–1943).

ТРИФОНОВ, ТРИФОН ВЪЛОВ

Сп – 3116 Б, 1 л., 1979 г., маш.

За провал на акция на Шопския партизански отряд в навечерието на 9 септември 1944 г.

ТРИФОНОВ, ХРИСТО

Сп – 1943 Б, 2 л., 1953 г., рък.

За участието му в Транспортната стачка (1919–1920) като служащ в Софийската телеграфна станция.

ТРИЧКОВ, КРЪСТЮ СЕРГЕЕВ (1923)

Роден в Белица, Разложко. Член на РМС от 1940 г., на БКП – от 1942 г. Партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОблК на РМС – Благоевград; I секретар на ОК на БКП – Благоевград (1959–1971); председател на КДНК (1971–1976); I заместник-председател на НС на ОФ (1981–1988). Кандидат-член (1958–1962) и член (1962–1989) на ЦК

на БКП. Кандидат-член на ПБ на ЦК на БКП (1966–1981). Автор на мемоарните книги под надслов „Помниш ли, Пирин планино. Спомени“: кн. 1 – „Партизанска младост“. С., НМ, 1983, 501 с.; кн. 2 – „Към победата“. С., 1986, 380 с.

Сп – 3100 Б, 11 л., 1989 г., маш.

За влиянието на Владимир Поптомов върху партизанското движение в Пиринския край (1941–1944); за становището на Владимир Поптомов по македонския въпрос след 9 септември 1944 г.

ТРОЯНСКИ, ДАНКО МАРИНОВ

Сп – 1124 Б, 3 л., [1949 г.], рък. – 2 л.; препис (маш.) – 1 л.

За участието му във Владайското войнишко въстание 1918 г.

ТРУФКИН, ПЕТЪР ПЕТРОВ (1912–1996)

Роден в с. Кочубей, Бесарабия. Завършва гимназия в Болград. През 1938 г. идва в България; завършва право в СУ (1943). След 9 септември 1944 г. работи в МНО, БТА и в Комитета за българите в чужбина. Член на СБЖ; главен редактор на сп. „България днес“. Автор на книга за историята и живота на българите в Бесарабия – „Беженерите“. С., Изд. на ОФ, 1969. 556 с.

Сп – 1944 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За дейността на РМС в с. Горталово, Плевенско (1943); за срещи с поета-партизанин Цветан Спасов.

ТРЪНОВ, СЛАВ МИХАЙЛОВ (1886–)

Роден в с. Стоил войвода, Старозагорско. Член на БКП от 1919 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в СССР (1924–1947). След завръщането си в България е председател на ТКЗС – с. Стоил войвода и директор на ДЗС – Нова Загора (1948–1952), след което се пенсионира.

Сп – 1945 Б, 22 л., 1962 г., 1963 г., маш.

Автобиографични бележки; за емигрирането му в СССР (1924); за дейността на българската селскостопанска комуна „Димитър Благоев“ в с. Парасковеевка, Полтавска губерния, Украйна (1924–1935).

ТРЪНСКИ, СЛАВЧО (СЛАВЧО СТАМЕНОВ САВОВ) (1914–1999)

Роден в с. Бохова, Трънско. Член на РМС от 1929 г., на БКП – от 1938 г. През 1936 г. завършва гимназия в София. През април 1942 г. преминава в нелегалност. Командир на Трънския партизански отряд. Осъждан задочно на смърт. След 9 септември 1944 г. служи в армията. През 1947 г. завършва ВА „Фрунзе“ в Москва. Началник на ВА „Г. С. Раковски“ в София (1951–1962), заместник-министър на отбраната (1962–1981). Председател на Комитета за солидарност с народите на Азия и Африка (от 1982 г.), председател на Дружеството за българо-кубинска дружба (от 1972 г.). Кандидат-член (от 1945 г.), член (от 1962 г.) на ЦК на БКП. Автор на „Яtachката“ (1982), пиесата „Годежна вечеря“ (1978), сценария на игралния филм „Нощните бдения на поп Вечерко“ и мемоарните книги „Партизански спомени“. С., НМ, 1955, 95 с.; „Неотдавна: 1942–1943–1944. Партизански записки“. С., БП, 1985, 660 с.; „Посвещение. Спомени“. С., ВИ, 1977, 152 с.

Сп – 1946 Б, 5 л., 1965 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в Москва (1945) и в София.

Сп – 3091 Б, 3 л., 1988 г., маш.

За среща с Владимир Поптомов – член на комисия по разследване на причините за арестуването на ръководни партийни дейци (1951).

ЧП – 109 Б, необработено:

– 5 л., 1985 г., маш.

Автобиографични бележки.

– 22 л., 1984 г., маш.

За създаването и дейността на I и II Софийски народоосвободителни бригади и на I Софийска народоосвободителна дивизия (1944).

ТУЕВСКИ, МАРИН БОНЧЕВ (1907–)

Роден в Правец. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1927 г. Участва в нелегалната дейност на БКП (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е партиен секретар; председател на ТКЗС; председател на Общинския народен съвет – Правец.

Сп – 2619 Б, 15 л., 1979 г., маш.

За семейството на Тодор Живков – за родителите му и баба и дядо по бащина и майчина линия; за социално-икономическото развитие на Правец преди и след 9 септември 1944 г.; за борбата с опозицията след 9 септември 1944 г.; за срещи с Тодор Живков и д-р Мара Малеева. *Биогр. справка* – 1 л.

Сп – 2654 Б, 3 л., 1981 г., маш.

За баба Маруца Живкова (майка на Тодор Живков) като стопанка и майка; за отношението ѝ към кооперирането на земята в с. Правец.

ТУЛЕШКОВ, ИВАН

Сп – 1947 Б, 15 л., б. д., рък.

За живота и дейността на българските политемигранти в Югославия (1924); за отношението на Гаврил Генов към Деветоюнския преврат през 1923 г. *Допълнителни документи* – 2 л.

ТУМАНГЕЛОВА, Л.

Сп – 1948 Б, 5 л., 1965 г., маш.

Критични бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с. (за дейността на съпруга ѝ Нешо Тумангелов).

ТУМБЕВ, ПРИФАН ИВАНОВ

Сп – 1949 Б, 21 л., 1966 г., маш.

Критични бележки върху сборниците „Септември 1923 г.“ (1953), „Септемврийци за Септември 1923 г.“ (1963) и „Героично минало“ (1965).

Сп – 1950 Б, 5 л., б. д., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Разложко.

ТУМИНА, НИНА ПЕТРОВНА

Сп – 1951 Б, 27 л., 1961 г., рък. – 17 л.; препис (маш.) – 10 л.

За укриването на Цвятко Радойнов в София през 1942 г. *Рус. ез.*

ТУНИГ, РУДОЛФ (1899–)

Германски комунист. Член на Германската КП от 1918 г. За участие в съпротивителното движение в Германия е осъден на 12 г. затвор. След 1945 г. заема отговорни партийни и държавни длъжности в ГДР.

Сп – 1952 Б, 6 л., б. д., маш.

За среща с Георги Димитров в Берлин (1930). *Нем. ез.* – 3 л. *Превод* – 3 л. *Биогр. справка* – 1 л.

ТУРКИН, НИКОЛАЙ ФИЛИННОВИЧ

Сп – 1953 Б, 4 л., 1972 г., рък.

За работата на Георги Димитров в ИККИ (1935–1941).

ТУРОК, В. М.

Сп – 2499 Б, 8 л., 1974 г., маш.

За Иван Орманов като секретар на партийната организация в Селския интернационал и Международния аграрен институт и като редактор на издателството на института (1926–1936). *Рус. ез.*

ТУШЕВА, ЕКАТЕРИНА ПЕТРОВА

Сп – 1954 Б, 15 л., 1960 г., рък. – 7 л.; **препис (маш.) – 8 л.**

За впечатления и срещи със Станке Димитров – Марек в Дупница и София (1919–1935).

ТЮЛПАНОВ, СЕРГЕЙ ИВАНОВИЧ

Сп – 2489 Б, 5 л., б. д. п., маш.

За среща с Георги Димитров в Москва (1944) във връзка с разясняване на въпроса за прилагане на съветския опит съгласно конкретните условия (1944).

ТЮРИКОВ, СЕРГЕЙ С.

Съветски гражданин. Работил с Жечо Гюмюшев във Всесъюзния тръст „Електрострой“ в Москва (1938–1941), където Жечо Гюмюшев е бил заместник-главен, а след това и главен механик.

Сп – 2727 Б, 3 л., 1978 г., рък.

За Жечо Гюмюшев и съвместната им работа в строително-монтажната кантора на тръста „Електрострой“ в Москва (1938–1941).

У

УВАЛИЕВ, ХРИСТО НИКОЛОВ (1878–1972)

Роден в Карлово. Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г. Завършва Картографския институт в София (1906–1909). Работи като земемер-геодезист в различни селища. Арестуван, изпратен на о-в Св. Анастасия край Бургас (1925). Интерниран в Омуртаг и Несебър (1938).

Сп – 1955 Б, 56 л., 1957 г., рък.

Автобиографични бележки; за дейността на Бургаската партийна организация (1907–1925); за участието му в събитията около 9 септември 1944 г. в Карлово.

Сп – 1956 Б, 12 л., 1966 г., рък. – 5 л.; **препис (маш.) – 7 л.**

За парламентарните избори през март 1938 г. в Бургас; за интернирането му в Омуртаг и Несебър (1938).

Сп – 1957 Б, 20 л., 1965 г., рък.

За дейността на Бургаската партийна организация през 1925 г.; за престоя му в затвора (1925–1927). *Автобиография* [1965] – 4 л.

Сп – 1958 Б, 11 л., 1961 г., рък.

Биографични данни и сведения за дейността на д-р Никола Максимов в Бургас.

УТРИНОВ, ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ (1920)

Роден в Пловдив. Член на БКП от 1937 г. Партизанин (1943–1944) в отрядите „Антон Иванов“ и „Георги Димитров“. След 9 септември 1944 г. работи в МВР.

Сп – 2909 Б, 39 л., 1985 г., маш. (ксерокопие)

За разгрома на партизанския отряд „Антон Иванов“; за засадата на моста около Лесичевското горско стопанство; за загиналите в района на Катранджи дере; за боя във Фотинското дере; за укриването им над Фотиново; за придвижването към Брацигово и Пловдив (1944).

УЗДАНСКИ, ЕДВАРД (1903–1967)

Роден във Варшава. Деец на Полската КП. Политзатворник (1923–1926; 1927–1929). Работи в Профинтерна в Москва (1930; 1932–1935). Секретар на ОК на Полската КП в Лодз (1935). През II Световна война е в СССР. След войната е редактор на партийен вестник (1945–1949); секретар на ПОРП в Лодз (1949–1950); заместник-председател на Радиокомитета на Полша (1950–1964). Кандидат-член на ЦК на ПОРП (1964–1967).

Сп – 1959 Б, 11 л., 1967 г., маш.

За срещи и контакти с Георги Димитров в Берлин и Москва (1930–1935). *Пол. ез.* – 6 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 4 л.

УЗУЛКАС, АЛБЕР

Сп – 2960 Б, 6 л., 1985 г., рък. – 2 л.; превод (маш.) – 4 л.

За участието на българи във френското съпротивително движение (1940–1945); за дейността на Йордан Овчаров (Марсел) (1943–1944). *Фр. ез.* – 2 л. *Превод* – 4 л.

Забележка: Албер Узулкас под името полковник Андре е един от ръководителите на съпротивителното движение във Франция (1940–1945).

УЗУНОВ, БОРИС ПЕТКОВ (1900–)

Роден в Чирпан. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1921 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Секретар на ОК на БКП – Чирпан. Политзатворник (1937–1939). След 9 септември 1944 г. работи в ГК на ОФ и на БКП – Чирпан; председател на читалище „П. К. Яворов“ (1949–1958).

Сп – 1960 Б, 6 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Чирпанско.

Сп – 1961 Б, 5 л., [1958 г.], рък.

За Първия конгрес на БКП (т.с.) (1919).

УЗУНОВ, ИВАН ЙОРДАНОВ (1922–)

Роден в с. Голямо Шивачево, Сливенско. Член на РМС от 1938 г., на БКП – от 1944 г. Член на ОК на РМС – Сливен; участва в нелегалната дейност на БКП. След 9 септември 1944 г. работи като офицер в БНА; редактор и главен редактор на сп. „Армейски комунист“ и в. „Народна армия“; полковник.

Сп – 1963 Б, 17 л., б. д. п., маш.

За дейността на РМС в училищата на Сливен (1938–1941).

УЗУНОВ, ИВАН Т.

Сп – 1962 Б, 5 л., б. д., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Стрелча, Пазарджишко.

УЛБРИХТ, ВАЛТЕР (1893–1973)

Деец на Германската КП: един от нейните основатели; член на ЦК от 1923 г., на ПБ – от 1929 г.; депутат в Райхстага (1928–1933); делегат на IV и VII конгреси на Коминтерна (1922, 1935); сътрудник в апарата на ИККИ (1924–1929); кандидат-член на ИККИ (1928–1943); член на НК „Свободна Германия“ (1943–1945); заместник-председател на ГЕСП (1946–1949).

Сп – 1964 Б, 8 л., 1970 г., маш.

Интервю за дейността на Георги Димитров като интернационалист. *Нем. ез.* – 4 л.
Превод – 4 л.

УТАШЛИЙСКИ, ИВАН И ЙОРДАН ХАДЖИЙСКИ

Сп – 1965 Б, 2 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Ихтиман.

Ф

ФАБРИКАНТ, АДОЛФ МИХАЙЛОВ (1919–1997)

Роден в Одеса. През 1921 г. семейството се преселва във Варна, а през 1928 г. – в София. Завършва химия в СУ. След 9 септември 1944 г. е преподавател в различни ВУЗ; професор във ВМГИ – София.

Сп – 1966 Б, 1 л., б. д., маш.

За съвместната му дейност с Алексей Шелудко за организиране на нелегална циклостилна печатница в София (1941–1943).

ФАЖОН, ЕТИЕН (1906–1992)

Деец на Френската КП; кандидат-член на ЦК (1932–1945); депутат (1936–1940); член на ръководството на ФКП в Алжир (1943–1945); кандидат-член на ЦК (1945–1947); член на ПБ (от 1947 г.); депутат (1945–1958); главен редактор на в. „Юманите“ (1948–1950).

Сп – 2462 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За примера на Георги Димитров и неговото въздействие при изграждането на Народен фронт във Франция.

ФАКИРОВ, ДОЧО ИВАНОВ

Сп – 1967 Б, 2 л., 1944 г., рък.

За сражението на Габровския партизански отряд край с. Балван, Габровско (1944).

ФЕРАДОВ, РИЗА ([1910]–)

Роден в с. Латинка, Кърджалийско. Тютюноработник в Хасково и Стара Загора; участва в синдикалната дейност.

Сп – 1969 Б, 2 л., б. д., маш.

За участието му в синдикалната дейност в Хасково (1929–1937) като тютюноработник; за работата му в тютюневите складове в Стара Загора.

ФИЛИПОВ, ВЕСЕЛ (ВЕСКО) ДИМИТРОВ (1908–1984)

Роден в Берковица. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1929 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Политзатворник (1925–1929). Емигрант в Югославия (1929–1931). Сът-

рудник на ЦК на БКП. След 9 септември 1944 г. е секретар на ОкК на БКП и кмет на Берковица, председател на ОНС – Враца.

Сп – 2431 Б, 174 л., 1982 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на БКМС в Берковица и в Септемврийското въстание 1923 г.; за престоя му във Врачанския и Софийския затвори (1925–1929); за емиграцията му в Югославия (1930–1931); за работата му в ЦК на БКМС; за участието му в създаването на РК на БКП и на РП в Берковица (1932–1934). *Автобиография* (1982) – 5 л.

ФИЛИПОВ, ВЕСЕЛ (ВЕСКО) И ВЕРА ФИЛИПОВА

Филипова, Вера Димитрова (1903–) – родена в Чипровци. Член на БКМС от 1919 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрира в СССР (1927–1945); завършва медицина; работи в московска клиника, а по време на войната – във военна болница. През 1945 г. се завръща в България; работи в IV Градска болница – София; директор на Правителствената болница (1952–1964).

Сп – 2576 Б, 15 л., 1983 г., маш.

За живота и дейността на техния брат Мирчо (Филип) Димитров Филипов (1901–1929): като член на ЦК на БКМС (1925–1926); за арестуването му при провал (1926); за съдебния процес, затворническите години и смъртта му. *Биогр. справка* за Вера Димитрова Филипова – 1 л.

ФИЛИПОВ, ПЕТЪР (ПЕТЪР ФИЛИПОВ КОЙЧЕВ) (1911–)

Роден в с. Малко Чочовени, Сливенско. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1933 г. Студент-юрист, членува в БОНСС (1932–1936). Политзатворник (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи като адвокат, съдия, председател на ОК на ОФ в Сливен.

Сп – 3115 Б, 163 л., 1989 г., маш.

За ремсовата му дейност в Сливенската гимназия; за участието му в дейността на БОНСС в София; за пристигането на български политемигранти от СССР в Сливен (1941); за гибелта на Съби Димитров в Сливен (1941); за престоя му в затвора (1942–1944); за ролята на жандармерията и на войската в борбата срещу нелегалното движение на БКП; за ролята на агент-провокаторите Михаил Пройков в Бургас и Петър Илиев Семерджиев в Ямбол; за случая с полицейския агент Желязко Николов след 9 септември 1944 г.; за някои публикации на Атанас Стойков и Павел Костов за дейността им в Сливен (1941–1944).

ФИЛИПОВ, РУСИН

Сп – 1970 Б, 6 л., 1959 г., маш.

За участието му в Първия конгрес на БКП (т.с.) (1919) като делегат от партийните групи в селата Горна махала, Долна махала и Химитлий (дн. с. Иван Вазово), Карловска околия.

ФИЛКОВ, ПЕТЪР ГЕОРГИЕВ

Сп – 1971 Б, 3 л., 1958 г., маш.

За арестуване и разпит на участници в Септемврийското въстание 1923 г. в „Спасителния дом“ на Петроханския проход.

ФИЛОВ, БОГДАН ДИМИТРОВ (1883–1945)

Роден в Стара Загора. Завършва археология във Фрайбург, Германия (1906). Директор на

Народния археологически музей (1910–1920). Извънреден (1920–1926) и редовен професор (1926–1944) в СУ. Министър на народната просвета (1938–1940), министър-председател (1940–1943). Член на регентския съвет (9 септември 1943 – 9 септември 1944 г.). След 9 септември 1944 г. осъден от Народния съд на смърт и екзекутиран. Автор на многобройни трудове по археология.

Сп – 1972 Б, 523 л., 1929–1944 г., маш. (препис)

Личен дневник:

Том I – 6 юли 1929 – 31 декември 1941 г.

Том II – 1 януари 1942 – 31 декември 1942 г.;

10 януари 1943 – 31 декември 1943 г.

Том III – 4 януари 1944 – 3 септември 1944 г.

Забележка: Машинописно копие; оригиналът е в бившия ЦДИА.

ФИЧЕВ, ИВАН ТОДОРОВ

Сп – 1973 Б, 2 л., 1959 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Гиген, Плевенско.

ФЛАЙШМАН, АРТУР

Сп – 2661 Б, 8 л., 1979 г., маш.

Впечатленията му (като брат на Роза Димитрова) за Георги Димитров от 1929 до 1948 г. *Писмо* – 1 л. *Чеш. ез.* – 3 л. *Превод* – 5 л.

ФОГЛ, ФРИДРИХ

Сп – 2670 Б, 10 л., 1975 г., маш.

За дейността на комитета „Димитров“ в Австрия (1933); за протестна акция по време на Лайпцигския процес 1933 г. и дейността на Червената помощ в Австрия. *Нем. ез.* – 5 л. *Превод* – 5 л.

ФОДОР, ЗОЛТАН

Сп – 1974 Б, 8 л., 1964 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в Москва през 1943 и 1945 г. *Унг. ез.* – 4 л. *Превод* – 4 л. *Биогр. данни* – 1 л.

Сп – 2460 Б, 7 л., б. д. п., маш.

За впечатленията му като сътрудник в ИККИ от Георги Димитров. (Превод от унг. ез.).

ФОРТУС, МАРИЯ

Сп – 1975 Б, 14 л., 1966 г., маш.

За живота и дейността на д-р Иван Монов: за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за участието му във френското съпротивително движение в Марсилия и Монпелие (1940–1944); за работата му като началник на медицинската част на 80-ти пехотен полк от френската армия и за внезапната му смърт (1948). *Рус. ез.* – 14 л. *Писмо* – 1 л.

ФОТАКИЕВ, ТОДОР (ТОДОР ФОТАКИЕВ НИКОЛОВ) (1895–)

Роден в с. Караагач, Люлебургаско, Одринска Тракия. Политемигрант в СССР (1925–1941). Участник в Испанската гражданска война (1937–1939). Осъден по процеса срещу парашу-

тисти и подводничари (1942). След 9 септември 1944 г. началник на Областното управление на МВР в Бургас.

Сп – 1976 Б, 382 л., 1963–1964 г., маш.

За живота му в Одринска Тракия; за Балканската война 1912 г.; за военната му служба във флота в Дедеагач и Кавала; за участието му в дейността на организацията на БКП (т.с.) в Ахтопол и Бургас (1918–1923); за участието му в нелегалната дейност на БКП (1923–1925); за бунта и бягството на политзатворниците от о-в Св. Анастасия край Бургас (1925); за емиграцията му в СССР (1925); за учението му в Москва и за работата му в Средна Азия; за участието му в Испанската гражданска война (1937–1939); за връщането му в СССР (1939); за изпълнението на задача в Турция с Янко Комитов (1941); за арестуването им в Турция и предаването им на българските власти; за съдебния процес срещу парашутисти и подводничари (1942).

ФРАЙХАУТ, ФРАНЦ

Сп – 2438 Б, 11 л., б. д. п., маш.

За връзките на Георги Димитров с ръководството на Австрийската КП и за съвместната му работа с Георги Димитров в БКФ (1927–1933).

ФРАШОН, БЕНОА (1893–1975)

Деец на Френската КП: член на ЦК (1926–1975); член на ПБ (1926–1936) и секретар на ЦК (1928–1932). Кандидат-член на ИККИ (1928–1943). Председател на Общата конфедерация на труда на Франция. От 1945 г. – вице-председател на Световната федерация на профсъюзите.

Сп – 1977 Б, 13 л., 1966 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в Страсбург (1930), Берлин (1932) и Москва (1935). *Фр. ез. – 7 л. Писмо – 1 л. Превод – 5 л.*

ФРИДРИХ, ШАРЛ

Сп – 1978 Б, 12 л., 1963 г., б. п., маш.

За участие на Георги Димитров в нелегална областна конференция на Френската КП в Страсбург (1930). *Нем. ез. – 6 л. Превод – 6 л.*

ФУКЕ-КАЙЛЗОН, МАРГАРЕТЕ (1905–)

Деятелка на Германската КП. Сътрудничка на ЗЕБ на Коминтерна в Берлин (1929–1933), на Световния комитет за борба срещу войната и фашизма в Париж и на Задграничното ръководство на ГКП. След 1945 г. – завеждащ отдел „Кадри“ на ЦК на ГКП.

Сп – 796 Б, 16 л., 1966 г., маш.

За срещи и разговори с Георги Димитров в Париж (1932), Берлин (1933) и Москва (1945). *Нем. ез. – 8 л. Превод – 7 л. Писмо – 1 л.*

ФУСКОС, ЩЕРЮ ГЕОРГИЕВ (1900–)

Роден в с. Елиян (Кармери), Серско (Гърция). Участва като партизанин в частите на ЕЛАС и ГДА. През 1949 г. емигрира; по-късно идва в България и се установява във Варна.

Сп – 2904 Б, 10 л., 1977 г., рък. – 5 л.; препис (маш.) – 5 л.

За включването му през 1947 г. в партизанското движение в Серско и участието му в сражения.

ФЪСОВ, ИВАН СЛАВОВ (1887–)

Роден в Казанлък. Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г., на БКП (1919–1934) и от 1944 г. Адвокат. Окръжен организатор на БКП в Пловдивска област (1918–1922). Осъждан за политическа дейност; интерниран. Като адвокат защитава подсъдими дейци на БКП (1924–1944).

Сп – 1980 Б, 6 л., 1957 г., 1958 г., маш.

За политическата дейност на Васил Коларов в Пловдив (1904–1919).

Сп – 1981 Б, 4 л., 1959 г., маш.

За окървавения митинг на площад „Джумаята“ в Пловдив на 19 ноември 1919 г.

Сп – 1982 Б, 13 л., 1960 г., маш.

Сведения за Никола Христов Гълъбов, Георги Кирков, Гаврил Георгиев, Степан Шахбазян, Никола Филипов Гинев, Георги Кръстев Патърчанов, Аргир Димитров Демиров; сведение за певческия хор и театралната трупа при Народния дом – Пловдив (1919).

Сп – 1983 Б, 36 л., 1958 г., маш.

За дейността на Пловдивската партийна организация (1904–1923); за партийната дейност в кв. „Каршиака“ – Пловдив (1919–1923).

Сп – 1984 Б, 5 л., 1955 г., маш.

За създаването и дейността на Казанлъжската организация на БРСДП (т.с.) (1905–1910).

Сп – 1985 Б, 5 л., 1962 г., маш.

За дейността на Георги Кирков в Казанлък (1897).

ФЬОДОРОВНА, ТАТЯНА

Сп – 2490 Б, 8 л., [1982] г., б. п., маш.

За срещи и впечатления от Георги Димитров като депутати във Върховния съвет на СССР (1937).

ФЮРНБЕРГ, ФРИДЛ (1902–1978)

Деец на Австрийската КП – член на ЦК (1924–1978), член на ПБ (1933–1978), секретар на ЦК (1945–1978). Член на ИК на КИМ (1926–1932). Представител на АКП при ИККИ (1937–1943). През 1945 г. се завръща в Австрия; член на ПБ и секретар на ЦК на АКП.

Сп – 1979 Б, 13 л., 1966 г., маш.

За срещи и контакти с Георги Димитров в Австрия (1924), Германия (1930) и СССР (1934–1944). *Нем. ез.* – 6 л. *Биогр. данни* (нем. ез.) – 1 л. *Писмо* – 1 л. *Превод* – 5 л.

Х**ХАВАСОВА, ЕМА**

Сп – 1986 Б, 11 л., 1968 г., маш.

За политическата дейност на студенти от България, Румъния и Унгария в Прага (1928–1939). *Чеш. ез.* – 4 л. *Превод* – 7 л.

ХАДЖИДИМОВА, АЛЕКСАНДРА СТАВРАКИЕВА (1882–1957)

Родена в Дупница. Завършва Стопанско училище в София. Дългогодишна учителка в Дупница и София.

Сп – 1988 Б, 2 л., 1955 г., рък. – 1 л.; препис (маш.) – 1 л.

За дейността на Христо Кабакчиев (1919–1923).

Сп – 1989 Б, 4 л., б. д., рък. – 2 л.; препис (маш.) – 2 л.

За укриването на Георги Димитров, Васил Коларов и Христо Кабакчиев в дома им в София (1919–1920).

Сп – 1990 Б, 20 л., б. д., маш.

За живота и обществено-политическата дейност на съпруга ѝ Димо Хаджидимов.

ХАДЖИЕВ, ДИМИТЪР ИВАНОВ (1901–)

Роден в с. Воден, Ямболско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1922 г. Следва медицина във Виена и Германия (1922–1929). От 1931 г. работи като лекар в Русе. За участие в нелегалната дейност на БКП е осъден на 15 г. затвор (1943). След 9 септември 1944 г. е народен представител в продължение на 12 години; началник на отдел в МНЗСГ.

Сп – 1987 Б, 11 л., 1959 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността на партийната организация на българските студенти във Виена (1926–1928).

ХАДЖИЕВ, ПАНАЙОТ АТАНАСОВ (1900–1964)

Роден в с. Дамбени, Костурско. През 1914 г. семейството се преселва в София. През 1919 г. емигрира в САЩ. От 1929 г. е член на Американската КП. Един от основателите на Македонския народен съюз (1932) в Америка и член на ръководството му. Доброволец в Испанската гражданска война (1936–1939). След разгрома на Републиката отново се връща в САЩ. През 1947 г. идва в Скопие и остава да живее там. През 1949 г. е осъден на 2 г. затвор за пробългарска пропаганда и солидарност с Информбюро. През 1960 г. при среща-събор на границата преминава в България.

Фонд 364 Б, оп. 1:

– *а.е. 8, 213 л., б. д., маш.*

Лични спомени: автобиографични бележки (незавършени).

– *а.е. 9, 75 л., б. д., маш.*

За живота и борбите на македонските преселници в Америка.

ХАДЖИЗАПРЯНОВ, АТАНАС КОСТАКИЕВ

Деец на БЗНС; окръжен управител на Старозагорски и Хасковски окръзи (1922–1923). Адвокат в Хасково.

Сп – 1993 Б, 6 л., [1949 г.], маш.

За преврата на 9 юни 1923 г. в Хасково и за единодействието на БЗНС и БКП в района.

ХАДЖИЙСКИ, ЙОРДАН ХРИСТОВ (1899–)

Роден в Ихтиман. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1921 г. Секретар на ГК на БКМС – Ихтиман (1921–1923). Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Един от основателите на РП в Ихтиман (1929). Интерниран (1941–1943). След 9 септември 1944 г. работи в ГК и ОкК на БКП – Ихтиман.

Сп – 1991 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Ихтиманско.

Сп – 1992 Б, 2 л., б. д., маш.

За участието на комсомолската организация в Ихтиман в Септемврийското въстание 1923 г.

ХАДЖИКИНОВ, КОСТА СИМЕОНОВ (1909–1998)

Роден в Пирдоп. Член на РМС от 1928 г., на БКП – от 1931 г. Секретар на РК и член на ОК на БКП – София (1934–1935). Сътрудник на ЦК на БКП. Политзатворник (1935–1940). Партизанин (1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОкК на БКП – Пирдоп; секретар на ОК на БКП – София; завеждащ отдел в НС на ОФ.

Сп – 2622 Б, 20 л., 1981 г., маш.

За контакти и съвместна дейност с Тодор Живков (1934–1944); за дейността на Тодор Живков като секретар на III-ти партийен район и член на ОК на БКП – София; за срещите с Тодор Живков в партизанския отряд „Чавдар“. *Биогр. справка* – 1 л.

ХАДЖИКОВ, МАНОЛ БОЖОВ (1905–)

Роден в с. Скребатно, Благоевградско. Участва в дейността на ВМРО (об.) и на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 3038 Б, 46 л., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки; за борбите и живота на българското население в с. Скребатно; за създаване на социалистическо дружество; за дейността на партийната група на БКП и на младежкото дружество след 1923 г.; за основаване на ВМРО (об.) през 1931 г. в селото; за промените след 9 септември 1944 г.; за дейността на македонските учители в Пиринския край (1945–1947).

ХАДЖИМАРИНОВ, ВЛАДИМИР

Сп – 1994 Б, 4 л., 1955 г., маш.

За политическата подготовка на партийните пропагандисти; за дейността на партийната школа при ЦК на БКП (т.с.) в София (1921–1922).

ХАДЖИПАНЗОВ, БЛАГОЙ

Сп – 1995 Б, 2 л., б. д., маш.

За дейността на формирания по директива на Югославската КП нелегален Акционен комитет за образуване на народоосвободителни съвети в Македония със седалище в Скопие (1943).

ХАДЖИСТОЯНОВ, НЕНКО ИВАНОВ (1882–1946)

Роден в Стара Загора. Железопътен служител. Участва в социалистическата дейност в началото на XX век и в синдикалното движение.

Сп – 1996 Б, 7 л., 1944 г., маш.

Автобиографични бележки; за запознаването му със социализма; за участието му в железничарската стачка (1906–1907); за Транспортната стачка (1919–1920).

ХАДЖИХАЛИЛОВ, ХАККЪ

Сп – 1997 Б, 4 л., 1965 г., маш.

За дейността на турците-комунисти сред тютюнорботниците в Кърджали (1920–1923).

ХАДЖИЦВЯТКОВ, ПЕНЮ (ПЕНЮ ЦВЕТКОВ ПЕНЕВ) (1888–)

Роден в с. Ковачевец, Поповско. Член на БЗНС. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. и в партизанска чета в Поповска околия (1924). Емигрант в СССР (1925–1934). След завръщането си в България лежи в затвора (1935–1937). Оказва помощ за нелегалната дейност на БКП (1941–1944).

Сп – 1998 Б, 27 л., [1968 г.], рък.

За участието му в I Световна война и във Войнишкото въстание 1918 г.; за участието му в дейността на БКП (т.с.) в с. Ковачевец и в Септемврийското въстание 1923 г.; за емиграцията му в СССР (1925–1934); за завръщането му в България и престоя му в затвора (1935–1937).

ХАЛАЧЕВ, КИРИЛ ДИМИТРОВ (1900–1972)

Роден в с. Равна гора, Варненско. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1922 г. Член на ОК на БКМС – Варна (1924–1925). Политзатворник (1925–1935). Емигрант в СССР (1936). Интербригадист в Испания (1937–1938). Изпратен с нелегални задачи в Париж; заловен и изпратен във френски лагер (1940–1941); избягва и се завръща в България; арестуван и въдворен в лагер (1942–1943). След 9 септември 1944 г. работи във военния флот (1945–1950); в търговския флот (1950–1953); директор на Международната Дунавска комисия (1953–1961).

Сп – 1999 Б, 9 л., [1969 г.], маш.

За престоя и екзекуцията на Йордан Лютибродски във Варненския затвор (1935). *Писмо* с автобиографични данни – 2 л.

Сп – 2000 Б, 99 л., 1968 г., маш.

За живота и дейността на комунистите във Варненския затвор (1925–1935).

Сп – 2001 Б, 76 л., 1961 г., маш.

За дейността на Варненската партийна организация при завземането на властта на 9 септември 1944 г.

Сп – 2249 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За Йордан Лютибродски във Варненския затвор и неговите последни часове преди обесването му (1935).

Сп – 2308 Б, 13 л., 1966 г., маш.

За срещите на Георги Димитров със заминаващите доброволци за Испания в Москва (1937) и с българските моряци във Варна (1946); за среща с Георги Димитров във Военното министерство в Москва (1947); за разказа на участник във въстанието на моряците и войниците от гарнизона в Дедеагач от 6 до 11 септември 1944 г.

Сп – 2816 Б, 17 л., 1950 г., рък.

За изпращането му на учение в МЛШ в Москва (1936); за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за затворническите му години; за контактите му с различни партийни дейци; за дейността му след 9 септември 1944 г. във Варна.

ХАЛАЧЕВ, МИХАИЛ БЪРНЕВ

Член на БКП от 1919 г. Член (1924–1925) и секретар (1926–1928) на ОК на БКП – Шумен. Секретар на ОК на РП – Шумен (1929–1933). Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.; многократно подвеждан под съдебна отговорност. След 9 септември 1944 г. работи в Шумен; директор на „Топливо“ – Шумен (1948–1954).

Сп – 2002 Б, 33 л., 1958 г., маш.

За участието му в дейността на Шуменската организация на БКП (1919–1944): за Транспортната стачка (1919–1920); за стачката в пивоварната фабрика (1920); за преврата на 9 юни 1923 г.; за основаването на първия нелегален ОК на БКП в

Шумен (1924); за арестуването му за участие във Витошката конференция на БКП (1924); за дейността на РП в Шумен; за арестуването и престоя му в затвора (1944).

Сп – 2003 Б, 5 л., 1954 г., маш.

За участието му в нелегалната Витошка конференция на БКП (1924) като делегат на Шуменски окръг. *Писмо* – 1 л.

ХАЛОВ, ДИМИТЪР НЕНОВ (1897–)

Роден в с. Мухово, Пазарджишко. Член на БКП от 1918 г. Завършва гимназия в Пазарджик. Секретар на ОК на БКП – Пазарджик (1923–1926). За участие в нелегална дейност получава смъртна присъда (1926), заменена с доживотен затвор, освободен 1939 г. Секретар на ОК (1940) и на ЦК на Помощната организация (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е член на НС на ОФ, секретар на СБПФ; пълномощен министър във Великобритания (1954–1957) и посланик във Виетнам (1957–1961).

Сп – 2004 Б, 57 л., б. д., маш.

За дейността на Пазарджишката партийна организация (1924–1925); за участието му във Виенския пленум на ЦК на БКП (1926); за арестуването му и за съдебния процес (1926).

Сп – 2005 Б, 17 л., 1957 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на Пазарджишката партийна организация (1919–1925); за участието му във Виенския пленум на ЦК на БКП (1926).

Сп – 2006 Б, 125 л., 1962 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в дейността на Пазарджишката партийна организация (1919–1926); за създаването и дейността на НК на ОФ (1942–1944). *Рецензия* – 4 л.

Сп – 2007 Б, 13 л., 1968 г., маш.

За нелегални срещи и контакти с Антон Иванов в София (1941–1942).

Сп – 2008 Б, 356 л., [1955 г.], маш.

За живота и дейността на комунистите в Пазарджишкия, Сливенския, Старозагорския, Плевенския и Шуменския затвори (1926–1939).

Сп – 2009 Б, 120 л., [1947 г.], маш.

За дейността на ЦК на Помощната организация в България (1941–1944). *Сведения* по области за броя на жертвите и пострадалите по политически причини (1923–1944).

Сп – 2010 Б, 65 л., б. д., маш.

За троцкизма и левосектантството сред политзатворниците (1925–1936).

ХАНДЖИЕВ, ДОБРИ СТОЙЧЕВ (1883–)

Роден в с. Свобода, Чирпанско. Член на БРСДП (т.с.) от 1904 г. Учител (1902–1907). Завършва право в Женева (1908–1911). Контактна с руски и европейски социалисти. Сътрудник (кореспондент) на в. „Работническо дело“, в. „Учителска искра“, сп. „Ново време“. След 1911 г. се установява в Стара Загора; участник в дейността на партийната организация на БКП.

Сп – 2011 Б, 9 л., [1959 г.], маш.

За участието му в социалистическата дейност; за лични впечатления и контакти с Георги Кирков.

Сп – 2012 Б, 395 л., 1959 г., маш.

Т. I. (1890–1923) – за бита и културата на селото към 1890–1900 г.; за социалис-

тическите кръжоци в Чирпанската и Пловдивската гимназии; за дейността му като учител (1902–1907); за следването му в Женева и за дейността на студентската група на тесните социалисти; за следването му в Лион, Франция и за участието му в социалистическа дейност; за престоя му в Белгия (1910–1911); за завръщането му в България (1911) и работата му в София; за установяването му в Стара Загора (1914) и участието му в дейността на местната организация на БРСДП (т.с.); сведения за известни партийни дейци от Стара Загора.

Т. II – преглед на социалистическото движение в България (1903–1923); за Априлските събития 1925 г.; за пътуването му в Германия по време на Олимпиадата (1936) и във Франция по време на Световното изложение (1937); за политическото положение и създаването на ОФ (1942).

Писма, бележки и други документи – 15 л.

Сп – 2013 Б, 7 л., 1959 г., маш.

За участието му в социалистическото движение; за лични контакти с Димитър Благоев.

Сп – 2341 Б, 5 л., 1960 г., маш.

За Стамен Илиев, член на студентската социалистическа група (т.с.) в Женева; за връзката с руските социалдемократи и посещенията на събрания-диспути, провеждани от Владимир Улянов (Ленин), Георгий Плеханов и др. (1908–1911).

ХАРБОВА-МАНОВА, МАРА СТЕФАНОВА (1917–1989)

Родена в София. Завършва стоматология в СУ (1949); работи като стоматолог в София. Дъщеря на Стефан Манов – съдебен защитник на Цвятко Радойнов (1942).

Сп – 2014 Б, 5 л., [1968 г.], маш.

Бележки върху книгата на Петър Вранчев „Спомени“. С., Държавно военно издателство, 1968. 640 с. (за дейността на Стефан Манов).

ХАРИЗАНОВ, Д.

Сп – 2015 Б, 5 л., 1957 г., маш.

За събитията в Търговище по време на Септемврийското въстание 1923 г.

ХАРИЕВ, ИВАН ГЕОРГИЕВ (1919)

Роден в Сливен. Член на РМС от 1933 г., на БКП – от 1942 г. Завършва медицина в София. Сътрудник на Военната комисия при ОблК на БКП – София (1942–1944). След 9 септември 1944 г. работи в Медицинската служба на БНА (1946–1973); генерал. Заместник-председател на Комитета за отдых и туризъм (1973–1976). Автор на мемоарната книга „Недовършен разговор. Спомени на партизанския лекар“. С., ВИ, 1982, 287 с.

Сп – 2620 Б, 9 л., [1979 г.], маш.

За ролята на Тодор Живков като пълномощник на ОК на БКП – София за партизанския отряд „Чавдар“; за активизирането на бойните действия на отряда; за масовизацията на отряда; за тактиката на отряда. *Биогр. справка* – 1 л.

Сп – 2621 Б, 24 л., [1979 г.], маш.

За ролята на Тодор Живков – в борбата срещу култа към личността; за укрепване на българо-кубинските отношения; за изработване на линията на БКП по националния въпрос на Балканите.

ХАРЛОФ, ИРЕНЕ**Сп – 2456 Б, 10 л., 1980 г., маш.**

За престоя на Георги Димитров в жилището им в Берлин (1928–1932) и за срещата им в Москва (1934). *Нем. ез.* – 4 л. *Превод* – 6 л.

ХАСЪМСКИ, ВАСИЛ**Сп – 2016 Б, 2 л., 1964 г., рък.**

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с. (за дейността на Троянската чета с командир Георги Христов Попов).

ХЕКСМАН, ФРИДРИХ (1900–)

Деец на Австрийската КП; един от нейните основатели (1918). След забраната на партията (1933) – ръководител на нелегалната организация във Виена. Затворник в концлагера „Вьолендорф“ (1935–1938). Емигрант в СССР (1938–1945). През 1945 г. се завръща в Австрия; член на ЦК и на ПБ на Австрийската КП.

Сп – 2017 Б, 18 л., б. д., маш.

За срещи с Георги Димитров в Берлин (1930) и Москва (1938). *Нем. ез.* – 9 л. *Биогр. данни* – 1 л. *Превод* – 8 л.

Сп – 2439 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За среща на Георги Димитров с представители на ПБ и на градското ръководство на Австрийската КП във Виена (1930); за съвместната му дейност с Георги Димитров в Коминтерна (1938).

ХИМИРСКИ, ВЪЛЧО ПЕТКОВ (1907–1984)

Роден в с. Върбица, Врачанско. Член на БКП от 1936 г. Член на ОК на БКП – Бяла Слатина (1931–1933). Секретар на ОК на БКП – Червен бряг (1940–1941). Нелегален и партизанин (1941–1944); командир на отряд „Дядо Вълко“. След 9 септември 1944 г. работи в ОК на БКП – Враца; офицер в БНА (1951–1957); председател на ОбНС – с. Габаре, Врачанско. Член на ЦКРК на БКП (1966–1984).

Сп – 2018 Б, 8 л., б. д., маш.

За дейността на партизанския отряд „Дядо Вълко“ (1943–1944).

Сп – 2173 Б, 67 л., 1949 г., маш.

За съпротивителното движение в Червенобрежкия край (1941–1943); за създаването и дейността на партизанския отряд „Дядо Вълко“ (1943–1944).

Сп – 2957 Б, 55 л., 1983 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в партийна дейност в родното му село Върбица; за дейността на партизанския отряд „Дядо Вълко“ (1943–1944); сведения и спомени за загинали партизани и ятаци.

ХИНКОВ, ПЕТЪР**Сп – 2709 Б, 4 л., 1957 г., рък.**

За дейността на Александър Атанасов и участието му в изграждането на единен фронт при провеждане на общинските избори в Русе (1924); за последните дни от живота на Александър Атанасов в Обществената безопасност (1925).

ХИНОВ, НИНО (НИНО ХИНОВ ФИЛИПОВ) (1899–)

Роден в с. Манастирище, Оряховско. Член на БКП от 1920 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г.; политемигрант в Югославия (1923–1924). Политзатворник (1925–1926). Секретар на партийната организация в родното си село (1927–1943). Ятак (1942–1943). След 9 септември 1944 г. е кмет на селото и председател на ТКЗС.

Сп – 2019 Б, 2 л., 1953 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Оряховска околия.

ХЛЕБАРОВ, МИХАИЛ СТЕФАНОВ (1885–1962)

Роден в Айтос. Член на БРСДП (т.с.) от 1907 г. Участва в Балканските войни 1912–1913 г. и в I Световна война. Помага в администрацията на в. „Работнически вестник“ и сп. „Ново време“. Синдикален деец. Делегат на IV конгрес на Коминтерна и на II конгрес на Профинтерна (1922).

Сп – 2020 Б, 6 л., 1957 г., маш.

За дейността на тесните социалисти в София (1907–1919); за контакти и лични впечатления от Димитър Благоев.

Сп – 2021 Б, 10 л., 1957 г., маш.

За отношението на тесните социалисти към I Световна война; за влиянието на Октомврийската революция върху българските войници на фронта.

Сп – 2022 Б, 5 л., 1957 г., маш.

За дейността на ОРСС в България (1918–1922).

Сп – 2023 Б, 26 л., 1956 г., маш.

За лични контакти и впечатления от дейността на Георги Кирков.

Сп – 2669 Б, 5 л., 1957 г., маш.

За участието му като делегат на IV конгрес на Коминтерна, на II конгрес на Профинтерна и на конференцията за международна пропаганда сред дърводелските работници и за посещението му на дърводелски предприятия в Москва (1922).

ХЛЕБАРОВ, ХРИСТО ВАСИЛЕВ (1910–1979)

Роден в Разград. Член на нелегалния ОК на БКП – Пловдив (1924–1925). Ятак (1941–1944).

Сп – 2024 Б, 7 л., б. д. п., рък. – 4 л.; препис (маш.) – 3 л.

За дейността на бойна група на жп гара Синдел, Варненско (1941–1944).

ХОЛ, ГЮС (1910–)

Истинско име: Арво Гас Халберг. Роден в Айрон, Минесота, САЩ. Член на КП на САЩ от 1929 г.; член на НК (от 1944 г.); генерален секретар на КП на САЩ (от 1959 г.). Лежи в затвора (1951–1957) по закона Смит.

Сп – 2662 Б, 8 л., 1973 г., маш.

Слово, произнесено при връчването му на юбилеен медал „90 години от рождението на Георги Димитров“ в Ню Йорк, май 1973 г. *Писмо* – 1 л. *Англ. ез.* – 4 л. *Превод* – 4 л.

ХОТИНОВ, ГЕОРГИ АНГЕЛОВ (1900–1978)

Роден в с. Калипетрово, Силистренско. Член на БКП от 1920 до 1933 г. и след 1945 г. Завършил право в Букурещ (1928). Секретар на ОК на ДРО и член на ОК на БКП в Силистра (1928–1933). През 1933 г. се прехвърля нелегално в страната. Кмет в различни села (1934–1944). След 9 септември 1944 г. – адвокат в Силистра.

Сп – 2025 Б, 75 л., 1967 г., маш.

За културната дейност на Силистренската партийна организация (1918–1933). *Изложение* от настоятелството на българската културна община от Силистра, отправено до министър-председателя и министър на външните работи на Царство България, връчено му през пролетта на 1932 г. (препис)–69 л.

Сп – 2026 Б, 14 л., 1967 г., маш.

За дейността на Силистренската партийна организация (1919–1932); за ДРО.

ХОФЕР, ВАЛТЕР

Сп – 2027 Б, 14 л., 1969 г., маш.

Комюнике на Европейския комитет за научни изследвания на причините и последиците от II Световна война за пожара в Райхстага в Берлин на 27 февруари 1933 г. *Фр. ез.* – 5 л.; *нем. ез.* – 4 л. *Превод* – 5 л.

Забележка: Проф. д-р Валтер Хофер – директор на Института по история на Бернския университет (Швейцария).

ХРЕЛОПАНОВ, ИВАН ИВАНОВ

Дългогодишен председател на Горския кооперативен съюз и редактор на в. „Горски кооператор“ преди 9 септември 1944 г.

Сп – 2028 Б, 7 л., 1959 г., маш.

За публично събрание на Народния фронт в София (1936). *Писмо* – 1 л.

ХРИСТОВ, АНТОН (АНТОН ХРИСТОВ РАДЕВ) ([1878]–)

Роден в Търговище. Член на БРСДП от 1896 г. Завършва Педагогическо училище в Шумен. Дългогодишен учител в различни селища; участва в основаването на УСДО (1905); пише и превежда произведения с педагогическа и социална тематика. Председател на читалището в Търговище (1923–1947). След 9 септември 1944 г. е член на ОкК на ОФ – Търговище.

Сп – 2029 Б, 3 л., 1962 г., рък.

За създаването на УСДО (1905).

Сп – 2030 Б, 24 л., 1962 г., маш.

За запознаването му със социализма; за участието му в УСДО в Попово; за обществено-политическата му дейност в Търговище (1923–1944); за дейността на Българо-съветското дружество в Търговище (1940).

Сп – 2031 Б, 14 л., 1962 г., рък. и маш.

За Десетия конгрес на БРСДП (т.с.) в Русе (1903). *Протокол* (препис) на конгреса (воден от Антон Христов).

Сп – 2032 Б, 7 л., 1962 г., рък.

За лични впечатления от дейността на Георги Кирков. *Писмо* – 1 л.

ХРИСТОВ, АТАНАС МАНОЛОВ (1918)

Роден в с. Драгойново, Пловдивско. Член на БКП от 1940 г. Завършва лесовъдство в СУ (1940). Участва в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г. Помощник-командир в Отечествена война 1944–1945 г. През 1949 г. работи в редакцията на в. „Работническо дело“; след което работи по специалността си като инженер-лесовъд; директор на Горско-промишлен комбинат; началник-отдел в Министерството на горите и горската промишленост. Сътрудничи на много вестници и списания (над 800 статии и материали); дългогодишен член на редколегията на сп. „Горско стопанство“.

Сп – 3081 Б, 11 л., 1989 г., маш.

За работата на Владимир Поптомов като главен редактор на в. „Работническо дело“ (1949). *Биогр. справка* – 2 л.

ХРИСТОВ, БОРИС АНДОНОВ (1912–1996)

Роден в с. Долно село, Кюстендилско. Член на БКП от 1936 г. Завършва агрономство (1935). Работи в дружество „Задруга“ при Съюза на популярните банки (1936–1942). Политически сътрудник на ЦК на БКП (1936–1944). Търговски представител на България в СССР (1944–1949), ГДР (1957–1958), Англия (1962–1967). Посланик в Либия (1968–1972). Осъден по процеса срещу Трайчо Костов (1949–1956).

Сп – 2334 Б, 107 л., 1978 г., маш.

За ролята на Георги Димитров при създаването и укрепването на външнотърговските отношения между НРБ и СССР.

Сп – 2736 Б, 639 л., 1975–1976 г., маш.

Автобиографични данни: за студентството му в страната и чужбина; за дейността му в БКМС и БКП; за работата му в Съюза на популярните банки – ООД „Задруга“; за дейността му като първи търговски представител на България в Москва; за срещи с Георги Димитров, Йосиф Сталин, Анастас Микоян; за търговските спогодби между СССР и НРБ, Финландия и НРБ (1944–1949); за процеса на Трайчо Костов, по който е бил подсъдим; за престоя му в затвора (1949–1956); за реабилитацията му (1956).

Т. I – до 9 септември 1944 г. – л. 1-204

Т. II – 1944–1949 г. – л. 205-426

Т. III – 1949–1956 г. – л. 427-639

Сп – 2968 Б, 27 л., 1986 г., маш.

За контактите му с Трайчо Костов. *Биогр. справка* – 1 л.

ХРИСТОВ-ВАСКИН, ВАСИЛ ГЕОРГИЕВ (1908–)

Роден в Добрич. Член на БКМС от 1928 г., на БКП – от 1931 г. Член на ОК на БКП – Добрич (1935–1936). Член на ДРО. Политзатворник в румънския затвор „Дофтана“ (1936–1938); в български затвор (1944). След 9 септември 1944 г. е на профсъюзна и партийна работа – в ОК на БКП – Варна и в ЦК на БКП. Автор на мемоарната книга „Дофтана. Румънска „Бастилия“. С., Нариздат, 1945, 158 с.

Сп – 2034 Б, 665 л., 1960 г., маш.

Записки по революционното движение в Добруджа

Автобиографични бележки: детство, юношество, младост; за създаването и дейността на ДРО; за дейността на известни дейци на ДРО: Димитър Дончев (Доктора), Георги Кроснев, Добри Атанасов (Орлов); за нелегалната дейност на Румънската КП; за престоя му в румънски затвор; за дейността му като член на ОК на БКП в Добрич; за освобождението на Южна Добруджа (1940).

ХРИСТОВ, ИВАН

Сп – 2035 Б, 2 л., 1960 г., б. п., маш.

За манифестация на 1 май в Дупница; за реч на Станке Димитров – Марек в Кюстендил (1920); за доклад на Васил Демиревски на събрание в книжната фабрика в с. Бараково (1944).

ХРИСТОВ, ИВАН ГИГОВ (1899–1983)

Роден в с. Бутройнци, Пернишко. Член на БКП от 1921 г. Участник в нелегалния партиен

канал за Югославия (1923–1925). Политемигрант (1925–1929). Въдворен в лагера „Еникьой“ (1942–1943).

Сп – 2229 Б, 9 л., 1971 г., рък. и маш.

За арестите, обиските и следствието на полицията, свързани с пощенския процес в София (1941–1942).

Сп – 2258 Б, 22 л., 1959 г., маш.

За дейността на партийната организация и профопозицията при Централна пощенска станция в София (1930–1941); за пощенския процес (1941–1942).

ХРИСТОВ, ИВАН ГИГОВ И СОФИЙКА ИВАНОВА ГИГОВА

Сп – 431 Б, 242 л., 1969 г., маш.

За Владейското войнишко въстание 1918 г.; за Транспортната стачка в София (1919–1920); за нелегалните връзки и канали на БКП след Септемврийското въстание 1923 г.; за организирането на Трънския канал; за приготвяне на скривалища и пренасяне на оръжие през границата; за превеждането през границата на нелегални партийни дейци; за бягството на Кирил Лазаров и земеделските министри Недялко Атанасов и Христо Стоянов от Централния Софийски затвор (1924); за пътуванията му до Югославия по партийни задачи; сведения за дейността на Гаврил Генов, Христо Михайлов; за участието на Софийка Иванова Гигова в нелегалния партиен канал за Югославия; спомени за дейността на Владимир Зографов, Иван Петров, Камен Ценов; за емигрирането му в Югославия (1925) и завръщането му след амнистията; спомени за убити или починали сътрудници по нелегалния партиен канал: Петър Георгиев (Змеят) от Лом, Люба Тенева и Власаки Алексиев от Берковица, Александър Костов Гигов от с. Бутройнци, Пернишко, Иван Стоянов Мутафов от с. Ноевци, Пернишко; списък на хората, които са работили или помагали по Трънския канал; списък на хората, които са минавали по канала по партийна работа и на онези, които са били със смъртни присъди; сведения за дейността на комунистите в Софийската пощенска станция (1931–1942).

Приложения: Сведения за дейността на Иван Гигов Христов от: Сотир Атанасов, Димитър Илиев, Ангел Христов Змияров, Боню Димитров Петровски, Михаил Николов Сибинов. *Автобиография* на Иван Гигов Христов (1969) – 5 л.; *автобиография* на Софийка Иванова Гигова (1969) – 5 л.

ХРИСТОВ, КОЙЧО

Сп – 2036 Б, 46 л., 1950 г., маш.

За развитието на социализма в Трявна до разцеплението на БРСДП (1903); за социалистическата дейност до преврата на 9 юни 1923 г.; за дейността на социал-демократическата организация (1923–1944; 1944–1950).

ХРИСТОВ, Л.

Сп – 2038 Б, 4 л., б. д. п., маш.

За създаването и дейността на РМС в София (1928–1933).

Забележка: Вероятно авторът е Барутчиев, Любомир Христов (1907–1991)

ХРИСТОВ, МИХАИЛ

Сп – 2579 Б, 10 л., 1983 г., маш.

За създаването на съд при щаба на V ВОЗ с център Стара Загора (1944); за акции на партизански отряди от зоната. *Писмо* – 1 л.

ХРИСТОВ, НЕНО ДИМИТРОВ (1908–1981)

Роден в с. Лисец, Габровско. Член на БКМС от 1922 г., на БКП – от 1926 г. Емигрира в Цариград (1926), а по-късно – в СССР. Интербригадист в Испания (1937–1939). През 1950 г. се завръща в България; икономист в Министерството на вътрешната търговия.

Сп – 2513 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За дейността на организацията на БКП в Турция (1926–1935).

ХРИСТОВ, ПАВЕЛ

Сп – 2039 Б, 475 л., 1964 г., маш.

За следването му в Грац, Австрия (1920–1921), Краков, Полша и Берлин и дейността на българските студентски организации.

ХРИСТОВ, СИМЕОН ЦЕКОВ (1913–1993)

Роден в с. Алтимир, Врачанско. Член на БКП от 1931 г. Член на БОНСС. Въдворен в лагера „Еникьой“ (1941–1943). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП, заместник-министър на Министерството на тежката промишленост, посланик в Монголия.

Сп – 2041 Б, 21 л., 1958 г., б. п., маш.

За дейността на Комсомола в Плевен (1931–1932).

Сп – 2377 Б, 21 л., 1982 г., маш.

За дейността на щаба на Народната милиция в хотел „Славянска беседа“ на ул. „Г. С. Раковски“ в София и неговите сътрудници от 9 септември до 30 октомври 1944 г. *Биогр. справка* – 1 л.

ХРИСТОВ, СТОЯН ИЛИЕВ (1877–)

Роден в Свищов. Участва в дейността на БРСДП (т.с.); делегат на I конгрес на БКП (1919). Общински съветник в Свищов (1920–1923).

Сп – 2040 Б, 13 л., [1960 г.], б. п., маш.

За основаването и дейността на Свищовската партийна организация (1918–1934).

ХРИСТОВ, ХРИСТО АНГЕЛОВ

Сп – 2042 Б, 2 л., 1965 г., маш.

Бележки по статията „Чавдарците Ванюша и Коля“, отпечатана във в. „Отечествен фронт“ от 14 април 1965 г.

ХРИСТОВ, ЦОНИУ РАЧЕВ (1907–)

Роден в с. Етър, Габровско. Член на ССМ от 1925 г., на БСДП – от 1927 г. Работи в Брюксел (1930–1934) и се подготвя за синдикална дейност. Член на ЦК на ССМ (1934–1941). Участва в конгрес на КИМ (1936) в Москва като представител на ССМ. Установява контакти с РМС и ЗМС. След 9 септември 1944 г. – член на ЦК на БСДП (1944–1948).

Сп – 2043 Б, 24 л., 1969 г., маш.

За дейността на СДП; за контактите между ССМ и РМС; за съвместна дейност между социалдемократи и комунисти (1925–1944).

ХРИСТОВ, ЯНКО (ЯНКО ХРИСТОВ ИВАНОВ) (1919–1994)

Роден в Гюмюрджина (днес в Гърция). Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1942 г. Член на РК на РМС в Пловдив (1938–1940). Партизанин; началник-щаб на II ВОЗ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА (1944–1952); в МВнР – съветник, генерален консул, посланик в Турция, Швейцария, Сенегал, Конго. Заместник-председател на Комитета за солидарност с народите от Азия и Африка (1980–1987).

Сп – 2802 Б, 16 л., 1984 г., маш.

За положението на Георги Ликин (Дед) като командир на партизанския отряд „Антон Иванов“; за становището на ОК на БКП и щаба на II ВОЗ по споровете в отряда; за съвещанието в м. „Лещенско“ край с. Храбрино през октомври 1943 г. във връзка със зимуването на отряда.

ХРИСТОВА, НЕВЕНА АЛЕКСАНДРОВА

Сп – 2045 Б, 1 л., 1953 г., маш.

За укриването на Георги Димитров в дома им в София през 1923 г.

ХРИСТОЗОВ, РУСИ (РУСИ ХРИСТОЗОВ ГОСПОДИНОВ) (1914–1990)

Роден в с. Мусачево, Старозагорско. Член на БКМС от 1930 г., на БКП – от 1934 г. Завършва гимназия в Стара Загора (1933) и право в СУ (1940). Последователно е секретар на Ючбунарския, Княжевския и Подуенския РК на БКП (1938–1941). Въдворен в концлагера „Еникьой“ (1941). Деловодител (1942) и инструктор (1944) на ЦК на БКП. След 9 септември 1944 г. е заместник-министър и министър (1949–1951) на вътрешните работи, министър на държавните доставки (1951–1956), председател на ДПК (1956–1959), посланик в ГДР (1959–1962).

Сп – 2046 Б, 38 л., 1968 г., б. п., маш.

За участието му в дейността на Софийската окръжна организация на БКП (1934–1941); за работата му като деловодител и инструктор на ЦК на БКП (1942–1944); за партизанското движение в I ВОЗ (1943–1944).

Сп – 2047 Б, 1 л., [1969 г.], б. п., маш.

За участието му в дейността на военната комисия при Софийския ОК на БКП (1941).

Сп – 2230 Б, 16 л., 1974 г., маш.

За Валентин Андреев и съвместната им дейност в БОНСС и РМС (1936–1943); за интернирането им в концлагера „Еникьой“ (1943); за дейността на Валентин Андреев като партизанин (1944).

Сп – 2414 Б, 254 л., 1975 г., маш.

За работата му в отдел „Организационен“ на ЦК на БКП по осъществяване на връзките на ЦК с ОК (1942); за интернирането му в лагера „Еникьой“ (1942–1943); за дейността му като инструктор на ЦК на БКП (1944) и за участието му при създаване на I и II Софийски въстанически бригади; за участието му в сражението при с. Батулия, Софийско през май 1944 г.; за участието му в завземането на властта в Пловдив на 9 септември 1944 г.

Сп – 2918 Б, 353 л., 1984 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността му като член на БКМС в Стара Загора и на БОНСС в София; за работата му във Военния отдел на Софийския ОК на БКП (1934–1937); за работата на Ючбунарския, Княжевския и Подуенския райони на БКП в София (1937–1941); за дейността на Христо Димитров Ников, Никола Георгиев Ботушев, Никола Дионисиев Шопов; за работата му като деловодител на ЦК на БКП (1942); за организационното състояние на БКП (1942); за преобразуването на военните комисии в щабове на НОВА (1943); за временното преместване на ПБ на ЦК на БКП и ГЩ на НОВА от София в Пловдив (1944); за работата му като инструктор на ЦК на БКП и ГЩ на НОВА (1943–1944); за събитията в Пловдив в навечерието и на 9 септември 1944 г. *Бележки* – 12 л.

Сп – 3012 Б, 516 л., 1987 г., маш.

За дейността му след 9 септември 1944 г. като директор на милицията, заместник-министър и министър на вътрешните работи; за грешките по време на култа към

личността; за процеса срещу Трайчо Костов и други комунисти; за работата му след 1952 г.

ХРИСТОЗОВА, ЕЛЕНА ДИМИТРОВА АРГИРОВА (1921–)

Родена в София. Член на РМС от 1937 г., на БКП – от 1941 г. Технически сътрудник на ЦК на БКП (1942–1943). Партизанка (1943–1944). Заловена от полицията; получава смъртна присъда (1944). След 9 септември 1944 г. работи в ЦК на БКП; в Благоевски РК на БКП – София; в Комитета за културни връзки с чужбина.

Сп – 2954 Б, 116 л., 1986 г., маш.

Автобиографични бележки; за дейността ѝ в РМС и БОНСС (1936–1941); за дейността на Борис Новански, Славейко Новански, Стамо Керезов и др.; за работата ѝ като техническо лице – сътрудник на ПБ на ЦК на БКП (1942–1943); за излизането ѝ в Трънския партизански отряд (1943–1944); за попадането ѝ в полицията и осъждането ѝ на смърт (1944); за работата ѝ в щаба на Народната милиция след 9 септември 1944 г.; за показанията ѝ пред ПБ на ЦК на БКП за дейността на разследвани партийни дейци (1951).

Ц

ЦАНЕВ, АТАНАС

Сп – 2048 Б, 4 л., 1968 г., маш.

За участието му в дейността на БОНСС в София (1937–1940); за работата му като инструктор на ЦК на РМС (1944).

ЦАНЕВ, ИВАН

Сп – 2049 Б, 5 л., 1959 г., рък. – 2 л.; препис (маш.) – 3 л.

За среща с Васил Коларов в София (1919).

ЦАНКОВ, ВЪЛЧО И ДР.

Цанков, Вълчо (Вълчо Цанков Ненков) (1914–1982) – роден в с. Крушево, Ловешко. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОкК на БКП – Севлиево; офицер в БНА – полковник; търговски представител в Гърция (1954–1962); служител в системата на Министерството на външната търговия.

Сп – 2050 Б, 10 л., б. д. п., рък. – 4 л.; препис (маш.) – 4 л.; стенограма – 2 л.

За партизанското движение в Севлиевско (1941–1944).

Автори: Трифон Палаузов, Магда Иванова Гинова, Иван Михов.

ЦАНКОВ, ИВАН

Сп – 2051 Б, 5 л., 1957 г., б. п., маш.

За дейността на Търновската партийна организация (1918–1925).

ЦАНКОВ, МИЛЧО НЕДЕВ

Сп – 2348 Б, 7 л., 1949 г., маш.

За участието на с. Сеячи, Поповско в нелегалната дейност на БКП (1923–1944).

ЦАНКОВ, СТЕФАН ПОППЕТКОВ

Сп – 2052 Б, 4 л., б. д., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Златарица, Великотърновско.

ЦАНКОВА, АНГЕЛИНА ДОСЕВА (– 1959)

Родена в Лом. Дългогодишна учителка. Член на УСДО (т.с.). Участва в социалистическото движение в Ломския край (в края на 19 и началото на 20 век).

Сп – 2714 Б, 2 л., 1957 г., маш.

За дейността на Александър Атанасов в Ломско (1899–1906) и приноса му за образуване на УСДО. *Биогр. справка* – 1 л.

ЦАНОВ, ХРИСТО МАРИНОВ ([1898]–)

Роден в с. Осиковица, Ботевградско. Член на БРСДП (т.с.) от 1918 г. Телеграфо-пощенски служител в различни селища. Участва в дейността на БКП (1919–1923).

Сп – 2053 Б, 11 л., б. д. п., маш.

За запознаването му със социалистическите идеи; за работата му като телеграфист и за предаването на новини на партийни ръководители; за създаването на партийна група в с. Осиковица, Ботевградско (1920).

ЦАНОВ, ЦВЕТАН ПЕТКОВ (1907–1999)

Роден в с. Осиковска Лъкавица, Ботевградско. Учи в Свободния университет – София, където е един от основателите на БОНСС. Политзатворник (1931). От 1935 г. живее в Червен бряг; партизански ятак (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е началник на Столичната противопожарна служба; от 1950 г. до пенсионирането си работи в Националния щаб на Гражданската отбрана; полковник.

Сп – 2624 Б, 9 л., 1979 г., маш.

За семейството и родителите на Тодор Живков; за Тодор Живков като ученик в Ботевградската гимназия и в Графическото училище в София и като печатарски работник до 1939 г.; за контактите с Тодор Живков след 1944 г. *Биогр. справка* – 1 л.

ЦАРВУЛАНОВ, ТОНЧО ХРИСТОВ

Сп – 2257 Б, 3 л., 1952 г., маш. и рък.

За нелегалната дейност на Никола Нишов Шопов. *Писмо* – 1 л.

ЦАФАРОВ, КЪНЧО М.

Сп – 2054 Б, 23 л., [1968 г.], б. п., маш.

За участието на български студенти в партизанското движение в Словакия (1944–1945); за дейността на IV интернационален батальон на Нитранската партизанска бригада; за смъртта на партизанина Димитър Генеджиков (1945).

ЦАЧЕВ, НИКОЛА

Сп – 2997 Б, 5 л., 1986 г., рък.

За срещи и контакти с Трайчо Костов като интернирани в Девин (1939).

ЦВЕТАНОВА, ПЕНКА АПОСТОЛОВА (1896–1975)

Родена в Плевен. Член на БРСДП (т.с.) от 1914 г. Търговска работничка. Участва в дейността на организацията на БКП (т.с.) в Плевен (1919–1923) и в нелегалната дейност на БКП до 9 септември 1944 г.

Сп – 2055 Б, 11 л., [1968 г.], маш.

За дейността на Плевенската партийна организация и за участието на жените в нея (1916–1923).

ЦВЕТКОВ, АНТОН

Сп – 2056 Б, 5 л., [1945 г.], б. п., маш.

За дейността на бойните групи в София (1943–1944).

ЦВЕТКОВ, ВАСИЛ

Сп – 2057 Б, 5 л., б. д., рък.

За създаването и дейността на Троянските комуни (1920–1922; 1932–1933; 1934).

ЦЕКОВ, ТОДОР (ТОДОР ЦЕКОВ ВЕЛИНОВ) (1882–1962)

Роден в с. Таваличево, Кюстендилско. Член на БРСДП (т.с.) от 1904 г. През 1907–1911 г. е в САЩ, където завършва право. Делегат на XXI конгрес на БРСДП (т.с.) (1915). Участва във войните 1912–1918 г. като взводен и ротен командир. Адвокат в Кюстендил. Член на ВПС (1919–1923). Емигрира в САЩ (1924–1932). След завръщането си в България е адвокат в София. След 9 септември 1944 г. е член на Висшия адвокатски съвет и член-съдия във Върховния съд на НРБ.

Сп – 2058 Б, 7 л., б. д., рък. – 4 л.; препис (маш.) – 3 л.

За дейността на Георги Кирков.

Сп – 2060 Б, 1102 л., 1950 г., рък. (ксерокопие)

Личен дневник:

Т. I – до 1904 г.

Т. II – 12 септември 1904 – 24 март 1906 г.

Т. III – 24 май 1906 – юли 1907 г.

Т. IV – 1907 – 1932 г.

Данни и сведения за произхода и предците му; за запознаването му със социалистическите идеи в Кюстендилското педагогическо училище; за участието му в дейността на УСДО в Кюстендил и Радомир; за участието му в I Световна война; за живота му в САЩ и за участието му в дейността на българските емигрантски организации.

ЦЕКОВА, СТАНКА (СТАНКА ЦЕКОВА ТОДОРОВА) (1901–1984)

Родена в с. Соточино (дн. с. Гаврил Геново), Монтанско. Член на БКМС от 1918 г., на БКП – от 1922 г. За участие в Септемврийското въстание 1923 г. е осъдена задочно на смърт. Емигрира в Югославия, през 1925 г. – в СССР, където завършва КУНМЗ и заема партийни и обществени постове. През 1945 г. се завръща в България. Работи в ЦК на БКП (1945–1947; 1959–1962). Заема ръководни стопански длъжности. Кандидат-член (1948–1954) и член (1954–1962) на ЦК на БКП.

Сп – 2061 Б, 9 л., 1967 г., маш.

За лични контакти и впечатления от дейността на Георги Димитров.

Сп – 2062 Б, 4 л., 1970 г., маш.

За пътуването ѝ с Антон Иванов от Югославия през Австрия и Германия за Съветския съюз (1925).

Сп – 2063 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. във Фердинандска околия.

Сп – 2195 Б, 121 л., 1977 г., маш.

За емигрантския ѝ живот в СССР (1925–1945): за учението ѝ в КУНМЗ (1925–1928);

за работата ѝ в тъкачна фабрика в Москва (1929–1933); за партийната ѝ работа в селското стопанство в Саратовска област (1933–1937); за премеждията на семейството ѝ по време на култа (1937–1939); за работата ѝ в селското стопанство (1941–1945).

Сп – 2794 Б, 5 л., 1983 г., рък. (ксерокопие)

За впечатленията ѝ от Георги Ангелов (Дед) като студент в КУНМЗ (1926–1928); за отношението му към семейството.

ЦЕНОВ, ГЕОРГИ ДИМИТРОВ (1918–)

Роден в с. Подгумер, Софийско. Член на РМС от 1933 г., на БКП – от 1941 г. Секретар на РК на РМС (1938–1940). Политзатворник (1942–1944).

Сп – 2064 Б, 64 л., 1972 г., маш.

За участието му в дейността на партийната организация в с. Подгумер (1941–1942); за живота му като политзатворник в Софийския и Скопския затвори (1942–1944).

ЦЕНОВ, ХРИСТО ГРОМКОВ

Сп – 485 Б, 2 л., 1974 г., маш.

За дейността на Тодор Петров във Видин; за ареста и осъждането на капитан Илия Казанджиев и Хаим Пизанти за социалистическа дейност (1918).

ЦЕНОВ, ЦЕНО ЛУКАНОВ (1887–)

Роден в с. Галиче, Оряховско. Член на БРСДП (т.с.) от 1909 г. Участва в I Световна война и в събитията по време на Септемврийското въстание 1923 г. През 1938 г. семейството му се премества в София; успява да построи сапунена работилница на гара Яна, Софийско, която през 1947 г. е национализирана.

Сп – 1078 Б, 4 л., б. д., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в Септемврийското въстание 1923 г. в Белослатинско.

ЦЕНОВ, ЦЕНО ЛУКАНОВ И ДР.

Сп – 1079 Б, 7 л., 1955 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Галиче, Врачанско.

Автори: Йорданка Ц. Луканова, Марин Недков, Нено Къчев, Драгостин Христов, Вълчо Д. Цанъов, Йото Пенев, Васил Луканов, Цеко Гудов, Тодор Маринов, Христо Н. Колимечков, Стефан Христов, Тодор Минков, Александър Д. Попов.

ЦИПОРАНОВ, КОСТА ХРИСТОВ (1878–)

Роден в Сливен. Включва се в социалистическото движение още като ученик. Завършва право в Женева (1907–1909), където влиза в контакти с редица известни руски и европейски социалдемократи. От 1911 г. е адвокат в Стара Загора. Делегат на XIX (1912), XX (1914), XXI (1915) конгреси на БРСДП (т.с.). Народен представител (1913–1923). Работи и като партиен организатор в Търновския партиен окръг. Участва в защитата на съдени по 33Д (1924–1944).

Сп – 2065 Б, 9 л., 1951 г., б. п., маш.

За участието му в социалистическа дейност в Сливен; за следването му и за студентската социалдемократическа група на тесните социалисти в Женева (1907–1909); за участието му в дейността на Старозагорската партийна организация (1911–1944); за избирането му за народен представител (1941).

ЦИЦЕЛКОВ, ВАСИЛ ДИНЧЕВ

Сп – 2066 Б, 37 л., 1958 г., рък. – 19 л.; препис (маш.) – 18 л.

За Транспортната стачка в Русе (1919–1920).

ЦОКОВ, ДУШКО

Сп – 2067 Б, 2 л., 1957 г., рък. и маш.

За съвместната му работа с Койчо Касабов (политемигрант) в Одеса (1917–1918).

ЦОКОВ, КИРИЛ КОЛЕВ

Сп – 942 Б, 12 л., б. д., маш.

За живота на комунистите в концлагера „Кръсто поле“, Ксантийско (1942–1943); как попада в лагера; какво представлява лагерът „Кръсто поле“; как е бил уреден вътрешният живот в лагера; за използването на лагерниците; за храната в лагера; за политико-просветната работа сред лагерниците.

ЦОЛОВА, НАЙДА НЕНЧЕВА (СТОЕВА ИВАНОВА)

Сп – 2625 Б, 10 л., 1979 г., маш.

За детските години на Тодор Живков и брат му Георги Живков; за баба Маруца Живкова (майка на Тодор Живков); за д-р Мара Малеева като човек и лекар; за изборите през 1945 г., когато Тодор Живков е кандидат за народен представител в Ботевградска околия. *Биогр. справка* – 1 л.

ЦОНЕВ, БОЯН СТЕФАНОВ (1889–)

Роден в Силистра. Член на БРСДП (т.с.) от 1908 г., на БЗНС – от 1919 г. Завършва право в София. Участва в I Световна война. Адвокат в Русе. Секретар на УС на Синдикалната централа и редактор на в. „Синдикален бюлетин“ и в. „Земледелски кооператор“. Организатор на горските кооперации. Юрисконсулт на Земеделска кооперативна банка – Синдикална централа. Участва в нелегален комитет на ОФ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОК на ОФ – София; народен представител (1946–1949); подпредседател на Софийския адвокатски съвет.

Сп – 2068 Б, 6 л., 1950 г., маш.

За побратимяването на руски и български войници на Добруджанския фронт през 1918 г.; за участието му в земеделския кооперативен синдикат „Зора“ в Русенско и за връзките с кооперация „Освобождение“ (1919–1923); за българо-съветските икономически връзки (1932–1934).

ЦОНЕВ, ПЕТКО ПЕТРОВ (1911–)

Роден в с. Лиляче, Врачанско. Член на БКМС от 1930 г., на БКП – от 1932 г. Печатарски работник в София от 1935 г.; редактор на сп. „Звездичка“; печата нелегална литература. Политзатворник (1936–1939; 1941–1944). След 9 септември 1944 г. е един от редакторите на в. „Труд“. През периода 1955–1960 г. е председател на ТКЗС в с. Лиляче, секретар на ОК на БКП – Враца, редактор на в. „Отечествен зов“. От 1960 г. отново е в София – редактор на сп. „Народни съвети“ при МС, където се пенсионира.

Сп – 2181 Б, 6 л., 1973 г., маш.

За дейността на БКП по издаване на легална и нелегална антифашистка литература (1935–1936); за дейността на печатарския работник Марин Райчев (1935–1940).

Сп – 2912 Б, 2 л., 1973 г., маш.

За арестуването на Пантелей Пачов и престоят му в Сливенския затвор (1937); за взаимоотношенията между политзатворниците.

ЦОНКОВ, ЮРДАН ПЕТРОВ

Сп – 2069 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За Транспортната стачка (1919–1920) в Провадия.

ЦОНКОВСКИ, МИНКО М.

Сп – 2070 Б, 1 л., 1964 г., рък.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с. (за четническото движение 1924–1925 г. в Троянско).

ЦОНКОВСКИ, ХРИСТО

Сп – 2072 Б, 1 л., 1964 г., рък.

Бележки върху книгата на Георги Башикаров „Кискиновата чета. Спомени“. С., Изд. на БКП, 1964, 112 с. (за дейността на Троянската чета).

ЦОНЧЕВ, СТАНКО ВАСИЛЕВ

Сп – 2071 Б, 72 л., 1957 г., рък. – 42 л.; препис (маш.) – 26 л.

Сведения за участието на с. Гложене, Тетевенско в борбата за освобождение от турско робство (1868–1877); за социалистическата дейност в с. Гложене; за дейността на организацията на БКП в с. Гложене (1925–1944). *Писма* – 2 л. *Снимки* – 2 бр.

ЦУКЕР, ЕРВИН (ШИЛИНГ)

Деец на Австрийската КП; сътрудник на ЗП на АКП и на ИККИ; член на редколегията на сп. „Комунистически интернационал“.

Сп – 2435 Б, 5 л., б. д. п., маш.

За връзките на Георги Димитров с Йохан Копленик и Австрийската КП.

Ч

ЧАКЪРОВ, СЛАВИ СТОЙКОВ (1916–)

Роден в с. Морозово, Пловдивско. Член на БКМС от 1932 г., на БКП – от 1934 г. Член на РК на БКП (1935–1937). Нелегален и партизанин (1941–1944); член на ОК на РМС – Пловдив. След 9 септември 1944 г. служи като офицер във войските на МВР и БНА; генерал. Автор на мемоарната книга „В огъня. Партизански спомени“. Пловдив, Хр. Г. Данов, 1989, 407 с.

Сп – 2076 Б, 8 л., 1957 г., маш.

За участието на Пловдивските ремсисти в съпротивителното движение (1943–1944).

ЧАНГОВ, ТОДОР ЦАНЕВ

Роден в с. Поликраище, Горнооряховско. Член на БКП; секретар на РК на БКП – Пловдив. Партизанин (1942–1944); командир на дружина „Пенчо Дворянов“ от II Средногорска бригада „Васил Левски“.

Сп – 2077 Б, 309 л., 1967 г., маш.

За участието му в съпротивителното движение (1941–1944); за партизанската дейност в Средногорието; за създаването и дейността на дружина „Пенчо Дворянов“ от Втора Средногорска партизанска бригада „Васил Левски“ (1943–1944).

ЧАНЕВ, ПЕТЪР

Сп – 2078 Б, 3 л., б. д., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в с. Златарица, Великотърновско.

ЧАНКОВ, ГЕОРГИ (ГЕОРГИ ЧАНКОВ ИВАНОВ) (1909)

Роден в с. Мокрен (дн. с. Аврамово), Хасковско. Член на БКМС от 1927 г., на БКП – от 1930 г. Съпруг на Йорданка Чанкова. Секретар на ЦК на БКМС (1933–1938). Осъден задочно на 10 г. затвор. На 15 август 1939 г. е заловен и изпратен в затвора. През февруари 1943 г. избягва от затворнически лагер. Секретар на Софийския ОК на БКП и политкомисар на Щаба на I ВОЗ (1943). Член на ЦК на БКП (от 1943 г.) и на ПБ (от януари 1944 г.). Нелегални имена: Курти, Савата, Асен. След 9 септември 1944 г. е член на ПБ (1944 – юли 1957 г.) и секретар (1944–1949) на ЦК на БКП. Председател на КДК (1948–1949). Министър на транспорта (октомври 1949 – ноември 1950 г.). Заместник-председател, първи заместник-председател на МС, председател на ДПК (1950–1957). През юли 1957 г. е освободен от ПБ и от ЦК на БКП. Пълномощен министър в Бразилия (1966–1967), посланик в Белгия (1970–1973). Реабилитиран политически с решение на ПБ и на Бюрото на ЦКРК на БКП от 8 януари 1990 г. Автор на мемоарната книга „Равносметката“. С., ИК „Хр. Ботев“, 2000, 617 с.

Сп – 2079 Б, 3 л., б. д. п., маш.

За състава на щаба на I ВОЗ, София (1943–1944).

Фонд 397 Б, необработен:

– 184 л., 1987 г., маш.

Автобиографични бележки за партийната и служебната му дейност през периода 1941–1973 г.

– 31 л., 1987–1988 г., маш.

За дейността на Станке Димитров – Марек и Начо Иванов; за събитията на 9 септември 1944 г.

– 9 л., 1985 г., маш.

За дейността на Илия Филипов.

– 104 л., б. д., маш. и рък.

За дейността на Начо Иванов, Станке Димитров – Марек, Иван Чуков, Вълчо Орачев, Илия Филипов, Иван Бонев, Георги Аврамов; за събитията около 9 септември 1944 г.

ЧАСОВНИКАРОВ, ПЕТЪР Д. ([1882]–)

[Роден в Севлиево]. Член на БРСДП (т.с.) от 1903 г. Телеграфо-пощенски служител в различни селища (София, Русе, Пловдив, Ксанти, Габрово и др.). Участва в дейността на ОРСС.

Сп – 2080 Б, 10 л., 1961 г., маш.

За лични контакти и впечатления от дейността на Гаврил Георгиев.

Сп – 2081 Б, 7 л., 1964 г., маш.

За срещи и контакти с Васил Коларов (1905–1920).

Сп – 2082 Б, 7 л., 1964 г., маш.

За срещи и контакти с Георги Димитров (1904–1920).

Сп – 2083 Б, 6 л., 1958 г., маш.

За Транспортната стачка в Габрово (1919–1920). *Писмо* – 1 л.

Сп – 2084 Б, 5 л., 1949 г., маш.

За срещи и контакти с Димитър Благоев в София (1905–1920).

Сп – 2085 Б, 7 л., 1960 г., маш.

За впечатления от лични срещи и контакти с Георги Кирков.

ЧЕКАЛАРОВ, КОСТА ВАСИЛЕВ (1903–)

Роден в с. Коритен, Солунско. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1924 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г. Емигрант в СССР (1927–1936). През 1936 г. се завръща в България. Секретар на ОК на БКП – Пловдив (1936–1941). Осъден задочно на смърт (1942). Нелегален и партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП – Пловдив (1946–1956). Член на ЦКРК на БКП (1966–1976). Автор на мемоарната книга „Бойци на партията. Спомени (1919–1944)“. С., Изд. на БКП, 1970, 308 с.

Сп – 2073 Б, 6 л., 1968 г., маш.

За лични контакти и впечатления от Антон Иванов в Москва (1931–1941).

Сп – 2074 Б, 13 л., 1963 г., маш.

За събитията по време на Септемврийското въстание 1923 г. в Пловдив; за въстаническите действия в Брацигово.

Сп – 2075 Б, 444 л., 1965 г., маш.

За участието му в дейността на Пловдивската комсомолска организация (1921–1923); за събитията през 1923 г. в Пловдивско; за участието му в нелегална дейност и попадането му в затвора (1925–1926); за емиграцията му в Югославия, Чехословакия, Австрия, Германия (1928–1931); за емигрантския му живот в СССР (1931–1936); за завръщането му в България и участието му в нелегална партийна дейност в Пловдив; за дейността на българо-съветското дружество; за нелегалната му дейност като сътрудник на ЦК на БКП, ръководител на бойни групи в София и партизанин (1941–1944).

ЧЕПАРИНОВ, САВА Д.

Сп – 2086 Б, 4 л., 1950 г., рък.

За Димитър Благоев като учител в Пловдивската мъжка гимназия (1899–1900).

ЧЕПИЛЕВ, МАРКО НЕДЕЛЧЕВ (1912–)

Роден в с. Дълбоки, Старозагорско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1933 г. Политзатворник (1933–1936). Интерниран (1943). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на ОФ; в ОкК и в ГК на БКП – Стара Загора.

Сп – 2087 Б, 4 л., 1958 г., маш.

За създаването и дейността на детска група под ръководството на РП в с. Дълбоки, Старозагорско (1930–1934).

ЧЕПИШЕВ, РАДОМИР ИВАНОВ

Сп – 2088 Б, 2 л., 1966 г., б. п., маш.

За политическата дейност на българските студенти в Бърно, Чехословакия (1931–1938).

ЧЕРВЕНКОВ, ДРАГОЙ АТАНАСОВ (1903–1995)

Роден в с. Марково, Шуменско. Политзатворник (1925–1926). Емигрант във Франция

(1926–1935); завършва електроинженерство в Гренобъл (1935). След 9 септември 1944 г. работи в проектантска организация „ПТТ – проект“ – София.

Сп – 2089 Б, 5 л., 1968 г., рък.

За политическата дейност на българските студенти и емигранти във Франция (1926–1935); за участието му в дейността на Френската КП.

ЧЕРВЕНКОВ, ЕВГЕНИ ЛУЛЧЕВ (1914–1938) – за него

Роден в Пловдив. Член на РМС от 1928 г. Член и секретар на ОК на РМС в София (1932–1934). След нанесен му побой в полицията заболява и умира.

Сп – 2815 Б, 63 л., 1938–1984 г., рък. и маш.

За участието на Евгени Червенков в дейността на РМС (1932–1935): организиране на масови акции, осигуряване на квартири и контакти с различни дейци на РМС и др. *Мемоарни и други материали* от: Георги Караславов, Лозан Стрелков, Георги Бакалов, Александър Григоров Георгиев, Петър Стоилков, Иван Ковачев, Недю Бързашки, Вера Цачева, Благой Попйорданов, Траяна Димитрова Стоянова, Васил Зарев Ваклиев, Благодородна Александрова, Езекия Г. Езекиев, Евлоги Михайлов Илчев, Дончо Станчев, Донка Ташева, Исак Аврамов Леви, Миладин Александров Занев, Георги Иванов Табаков, Григор Найденов, Титко Черноколев, Михаил Сатракалев.

Препис на негови публикации, бележки – 4 л.

ЧЕРВЕНКОВ, ЛУЛЧО ВЕЛЪОВ (1883–1955) – за него

Роден в с. Чавдар, Пирдопско. Член на БРСДП (т.с.) от 1906 г. Секретар на ГК и ОК на БКП в Бургас (1920–1921). Делегат на III конгрес на Коминтерна (1921). Член на финансовата и кооперативната комисии при ЦК на БКП (1929–1941). Политзатворник (1923–1924). Интерниран в лагера „Еникьой“ (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е председател на ОблК на ОФ – София; помощник-министър на транспорта. Осъден по т. нар. Трайчостовски процеси (1950–1954).

Сп – 2814 Б, 56 л., 1983 г., рък. и маш.

За живота, политическата и стопанската дейност на Лулчо Червенков.

Спомени и биографични справки от: Фани Червенкова-Манолова; Янко Петков, Стоян Янев, Иван Иванчев, Сава Чапанов, Методи Христов Якимов, Велко Гатев. *Биогр. справка* – 1 л.

ЧЕРВЕНУШЕВ, ЛЮБОМИР АТАНАСОВ (1924–1999)

Роден в София. Член на РМС от 1941 г., на БКП – от 1945 г. Нелегален и партизанин в отряд „Чавдар“ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в РК, ГК и ЦК на ДСНМ (1945–1958); в ЦС на БСФС (1958–1965); в МВР (1965–1983).

Сп – 2637 Б, 12 л., 1979 г., маш.

За участието на Тодор Живков при създаването на партизанската бригада „Чавдар“ (1944); за първата сесия на Столичния народен съвет след 9 септември 1944 г. с председател Тодор Живков; за среща на чавдарци с Фидел Кастро и Тодор Живков в Жерковския Балкан (1972). *Автобиогр. справка* (1983) – 1 л.

ЧЕРЕПОВ, КРУМ БОНЕВ (1908–)

Роден в с. Медвен, Сливенско. Член на БКМС от 1922 г., на РМС – от 1929 г., на БКП – от 1930 г. Технически сътрудник на ЦК на БКП (1934–1936). Член на РК на РМС – София (1937–1940). Участва в нелегалната дейност на БКП преди 9 септември 1944 г.

Сп – 2099 Б, 16 л., 1973 г., маш.

За дейността на БКМС и РМС в Шумен (1924–1933); за участието на ремсистите във въздържателното и стенографското дружества; за дейността на Август Димчев Попов; за дейността на детската група към РМС (1932–1934); за манифестацията на 1 май 1932 г.

ЧЕРЕТИ, ДЖУЛИО (1903–1985)

Роден в Сесто Фиорентино, Италия. Член на Италианската КП от 1921 г. През 1927 г. емигрира във Франция; член на Френската КП и на нейния ЦК. Емигрант в СССР (1940–1945); редактор на нелегалния радиопредавател „Радио Милано – Свобода“. През 1945 г. се завръща в Италия; член на ЦК на Италианската КП; депутат в италианския парламент (1948–1963); сенатор на Републиката (1963–1968).

Сп – 2100 Б, 29 л., 1967 г., маш.

За лични контакти и срещи с Георги Димитров (1934–1945). *Ит. ез.* – 12 л. *Биограф. данни* – 2 л. *Превод* – 13 л. *Писма* – 2 л.

ЧЕРКЕЗОВ, СОТИР ПЕТРОВ

Сп – 2090 Б, 6 л., 1955 г., маш.

За пътуванията му като куриер между КПСС и БКП (1918–1919). (Лична молба до Вълко Червенков). *Писмо* – 1 л.

ЧЕРНАЕВ, ТОДОР ХРИСТОВ (1883–)

Роден в с. Габарево, Казанлъшко. Член на БРСДП (т.с.) от 1909 г. Един от основателите на Синдиката на пристанищните работници във Варна. Участва в организирането на нелегалния партиен канал от Варна за Одеса (1919–1923). През периода 1925–1944 г. е общ работник в София; оказва помощ за нелегалната дейност на БКП. След 9 септември 1944 г. се завръща във Варна.

Сп – 2092 Б, 3 л., 1958 г., рък.

За Транспортната стачка във Варна (1919–1920). *Писмо* – 1 л.

ЧЕРНЕВ, НИКОЛАЙ (НИКОЛАЙ ЧЕРНЕВ НИКОЛОВ) (1919)

Роден в Ямбол. След 9 септември 1944 г. завършва ВА „М. В. Фрунзе“ в Москва. Посланик в Полша, Виетнам, Южен Виетнам, Лаос.

Сп – 2091 Б, 8 л., [1968 г.], маш.

За дейността на Ямболската партийна организация сред войниците от 29-ти пехотен полк, 4-ти конен полк и летището в Ямбол (1941–1944).

ЧЕРНОВ, ВЛАДИМИР АЛЕКСАНДРОВИЧ (1922–)

Роден в Москва. Член на ВЛКСМ от 1937 г. Студент в Московския институт по радиосъобщения. Включен като радист в група български емигранти, спуснати нелегално с парашути в България (1941). Заловен (1942) и осъден на 15 г. затвор. Освободен на 9 септември 1944 г. и се завръща в СССР.

Сп – 2792 Б, 56 л., 1968 г., рък. – 34 л.; препис (маш.) – 21 л.

Автобиографични бележки; за участието му в подготовката и прехвърлянето на парашутни групи от български политемигранти на територията на България (1941); за придвижването на парашутистите на българска земя, за установяване на връзки и за сражения с полицията. *Писмо* – 1 л. *Рус. ез.*

ЧЕРНОГЛАНОВ, КРУМ ПАНАЙОТОВ

Сп – 2093 Б, 6 л., 1958 г., маш.

За Транспортната стачка в Русе (1919–1920). *Писмо* – 1 л.

ЧЕРНОЖ, ЙОСЕФ

Сп – 2101 Б, 7 л., б. д., маш.

За участието на българските студенти в дейността на комунистическата студентска фракция в Бърно, Чехословакия (1933–1938). *Чеш. ез.* – 3 л. *Превод* – 4 л.

ЧЕРНОКОЛЕВ, ТИТКО НИКОЛОВ (1910–1965)

Роден в Търговище. Член на БКП от 1930 г. Завършва агрономство в СУ (1936). Политзатворник (1933–1935). Концлагерист (1941–1943). От 1940 г. е инструктор в ЦК на БКП, след това – пълномощник на ЦК в VI ВОЗ. Секретар на ЦК на РМС (1944–1945). Член на ЦК (1944–1949; 1962–1965) и на ПБ (1949–1951) на ЦК на БКП. Заместник-министър (1948–1950) и министър (1950–1951) на земеделието. Научен сътрудник (1952), директор (1953–1955) на Института по икономика на селското стопанство. Старши научен сътрудник в Икономическия институт при БАН (1954–1955). Професор (1956) във Висшия селскостопански институт в София. Научен секретар (1955–1959) и главен научен секретар (1959–1961) на БАН. Председател на Академията на селскостопанските науки (1961–1965).

Сп – 2094 Б, 7 л., 1954 г., маш.

За дейността на РМС и БОНСС в София (1929–1944); сведения за младежките дейци Александър Димитров (Сашо), Адалберт Антонов (Малчика), Йорданка Николова, Лиляна Димитрова.

Сп – 2095 Б, 3 л., б. д., маш.

За обществено-политическата дейност на Лиляна Димитрова в София и Пловдив (1937–1944).

Сп – 2096 Б, 12 л., б. д., маш.

За създаването на ремсови дружества в България (1927–1928); за масовата и политическата дейност на РМС (1928–1944).

Сп – 2097 Б, 11 л., б. д., маш.

За живота и дейността на комунистите в концлагерите „Гонда вода“, Асеновградско и „Еникьой“, Ксантийско (1941–1943).

Сп – 2098 Б, 11 л., б. д., маш.

За живота на комунистите в Софийския централен затвор (1933–1934).

ЧП – 69 Б, необработено:

- 3 л., 1959 г., маш.

Автобиография.

- 3 л., б. д., маш.

За дейността на Лиляна Димитрова.

ЧЕРНОПЕЕВ, ХРИСТО (ЧЕРНЬО ПЕЕВ) (1868–1915) – за него

Роден в с. Дерманци, Ловешко. Деец на македоно-одринското революционно движение. Войвода на чета в Кукушко. Участва в аферата „Мис Стоун“ и в Илинденско-Преображенското въстание (1903). Делегат на Рилския конгрес на ВМОРО (1905). Ръководител на Струмишкия революционен окръг и привърженик на лявото течение в революционното движение. Един от учредителите на Народната федеративна партия и член на ръководството ѝ (1909). Член на ЦК на ВМОРО (1911). Участва в македоно-одринското опълчение в Балканската война 1912–1913 г. Загива като офицер в I Световна война.

Сп – 2583 Б, 81 л., [1978 г.], маш.

Стенографски протокол от научна сесия, проведена в с. Дерманци, посветена на 110-годишнината от рождението на Христо Чернопеев.

ЧЕХЛАРОВ, БОРИС ТОДОРОВ (1894–1944)

Роден в Ихтиман. Член на БКП от 1919 г. Работи във Варна, а от 1922 г. – в Нови пазар. Секретар на ГК на БКП – Нови пазар (1922–1923). Участник в Септемврийското въстание 1923 г. През 1923 г. емигрира в СССР; заместник-директор на Завода за подеumni съоръжения в Москва (1929–1937); арестуван от НКВД (1937) и изпратен в лагер, където умира (1944).

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 405^а, л. 8-20, [1933 г.], маш.

За участието на Новопазарски район в Септемврийското въстание 1923 г.

ЧИКАКЧИЕВ, ИЛИЯ ГЕОРГИЕВ

Сп – 3072 Б, 20 л., б. д. п., маш.

За пребиваването на Петко Енев в Балкана и за предаването му на властите след неуспеха на Септемврийското въстание 1923 г. *Писмо* – 1 л.

ЧИКОВ, АНГЕЛ МЛАДЕНОВ

Сп – 2102 Б, 2 л., [1953 г.], маш.

За участието му в Септемврийското въстание 1923 г. в отряда на поп Андрей Игнатов от с. Медковец, Ломска околия.

ЧИКОВ, МАРКО (МАРКО ЧИКОВ ДИЛОВ) (1904–1986)

Роден в с. Румянцево, Ловешко. След 9 септември 1944 г. завършва ВА в Ленинград. Служи в БНА – полковник.

Сп – 2103 Б, 8 л., 1957 г., маш.

За участието на военните от бреговата батарея при с. Свети Никола (дн. с. Черно морец), Бургаско в завземането на властта на 9 септември 1944 г. *Писмо* – 2 л.

ЧИЛЕВ, НИКОЛА САВЕВ (1895–)

Роден в Разлог. Член на БКП от 1919 г. Участва в Септемврийското въстание 1923 г. Член на ОК на БКП – Разлог (1931–1933; 1940–1941). Политзатворник (1933–1940; 1942–1944).

Сп – 2104 Б, 5 л., 1962 г., рък. и маш.

За участието му в дейността на Благоевградската партийна организация (1939–1942).

ЧИЛЯШЕВ, ИЛИЯ АНГЕЛОВ (1888–1974)

Роден в с. Бошуля, Пазарджишко. Член на БКП (1919–1925) и от 1945 г. Участва в I Световна война; във Войнишкото въстание 1918 г., в Септемврийското въстание 1923 г.

Сп – 2105 Б, 5 л., 1959 г., маш.

За участието му в I Световна война, Владайското войнишко въстание 1918 г. и Септемврийското въстание 1923 г. в Пазарджишко.

ЧОБАНОВ, БОЯН МИХНЕВ (1906–1991)

Роден в с. Казимир, Силистренско. Член на БКП от 1930 г. Участва в дейността на ДРО. Партизанин (1944); командир на Интернационалния партизански батальон в Сърбия. След 9 септември 1944 г. служи в БНА; генерал-майор.

Сп – 2106 Б, 5 л., б. д., маш.

За участието му в дейността на ДРО; за срещи с Димитър Дончев (Доктора) и Йордан Русев (Петре Борила).

Сп – 2107 Б, 18 л., 1945 г., рък. и маш.

За създаването и дейността на войнишкия партизански батальон в Югославия (1944).

ЧОБАНОВ, ИВАН Г. (1911–)

Роден в с. Глифушево, Сливенско. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1935 г. Политзатворник (1941–1944).

Сп – 2109 Б, 11 л., 1969 г., маш.

Автобиографични бележки; за работата му в Сливен (1936–1941); за престоя му в затвора и в лагер край мина „Пирин“ (1941–1944).

ЧОБАНОВ, ИВАН ТОТЕВ

Сп – 2108 Б, 3 л., б. д. п., рък.

За присъствието му на конгреса на БРСДП (т.с.) в Сливен (1906).

ЧОБАНОВ, ЙОРДАН НЕДЕЛЧЕВ (1905–1965)

Роден в Разград. Член на БКМС от 1921 г. Завършва право във Франция и Швейцария. След 9 септември 1944 г. – пълномощен министър в Турция; постоянен представител на НРБ в ООН, Ню Йорк.

Сп – 2750 Б, 12 л., б. д. п., маш.

За дейността на комсомолското дружество в Разград и околията (1919–1924); за участието на учениците в дейността на комсомолското дружество; за съвместната работа на БКП и Земеделския съюз (1922–1923).

ЧОБАНОВ, ХРИСТО АТАНАСОВ (1899–)

Роден в с. Свети Спас (дн. с. Сотир), Пловдивско. Член на БКМС от 1920 г. Партизанин (1943–1944).

Сп – 2110 Б, 67 л., 1960 г., маш.

Автобиографични бележки; за участието му в септемврийските събития 1923 г. и престоя му в полицейските участъци; за създаването на група на РП в родното му село; за нелегалната му партийна дейност (1934–1942); за създаването и дейността на партизанската чета „Петър Ченгелов“ (1943); за живота на партизаните от отряд „Антон Иванов“ (1943–1944).

Забележка: Спомените са записани от Александър Иванов Гинчев.

ЧП – 181 Б, оп. 1:

– а.е. 45, 82 л., 1960 г., маш.

Автобиографични бележки: за участието му в Септемврийското въстание 1923 г.; за участието му в нелегалната дейност на БКП; за дейността му като ятак и партизанин от отряд „Антон Иванов“.

ЧОЛАКОВ, ГЕОРГИ ДИМИТРОВ (1908–)

Роден в с. Кайнарджа, Силистренско. Член на ДРО; член на ЦК на Добруджанския младежки съюз (1931–1934). Редактор на в. „Добруджанско знаме“. Член на РК на БКП в София (1935–1940).

Сп – 2407 Б, 87 л., 1978 г., маш.

За Добруджанското националноосвободително движение и за дейността на Добруджанския младежки съюз (1927–1934). *Автобиография* (1978) – 1 л.

ЧОЛАКОВ, ДЕЛЧО ГЕОРГИЕВ (1910–1987)

Роден в Панагюрище. Член на РМС от 1931 г., на БКП – от 1932 г. През 1942 г. става партизанин. След 9 септември 1944 г. е секретар на РК и на ГК на БКП в София, член на ЦК на БКП. Председател на Софийския ГК на ОФ (1964–1970). От 1970 г. е председател на ГК на БПФК в София. Избиран за народен представител.

ЧП – 108 Б, необработено:

– 47 л., 1985 г., маш.

Автобиографични бележки.

ЧОЛАКОВ, ЛЮБОЗАР

Сп – 2919 Б, 7 л., [1971 г.], рък. и маш.

За адвокатската и парламентарната дейност на Васил Коларов преди Септемврийското въстание 1923 г.; за участието на Васил Коларов в културния живот в България след 9 септември 1944 г.; *писмо* до Елена Коларова.

ЧОНОС, БОЯН ИВАНОВ (1921–1943) – за него

Роден във Видин. Отраснал в СССР, където родителите му били политемигранти. През 1931 г. семейството се завръща в България. Завършил гимназия във Видин. От 1939 г. е студент по право в СУ. През 1941 г. се връща във Видин. Секретар на ОК на РМС (1942–1943) и заместник-ръководител на Военния отдел на ОК на БРП. Партизанин във Видинския отряд „Г. Бенковски“. Заловен и осъден на смърт; обесен във Видинския затвор (1943).

Фонд 188 Б, оп. 1, а.е. 33, 179 л., 1949 г., маш. и рък.

За живота и дейността на Боян Чонос от негови близки и приятели: Цена Чонос (майка), Борис Дилов, Г. Попов, Асен Гешев, Нистор Илиев, Цветана Кирова, Сийка Цв. Виденова, Цветко Виденов, Цветана Джиброва, Емануил П. Попов, Петко П. Шовов, Санито Леви, В. Йоцов, Доно Петров Миков, Ибрахим Риза Чешмеджиев, Еленко Лазаров, Матей Лазаров, Валентин Иванов Георгиев, Хески Ниньо, Витко Витков Миков, Тома Лазаров Филков, Иван Кръстев, Сашка Петрова Цекова, Теменуга П. Илиева, Живко Еленков Пешев, Живко Стоянов Живков, Емил Христов, Стефан Атанасов, Марин Цветков (Флоров), Славчо Нинов, Нино Петков Нинов, Георги Лилков Гаврилов, Данаил Йорданов Здронов, Симчо Кохенов, Ангел П. Ангелов, Сами Басан.

ЧОНОС, ИВАН КОСТОВ (1885–1962)

Роден във Видин. Завършва право в Швейцария. Член на БРСДП от 1902 г. Делегат на конгреси на БРСДП (т.с.). Член на ОК на БКП – Видин (1920–1923). Представител на БКФ в Гърция (1923–1924). Политемигрант в СССР (1924–1931). Завръща се със семейството си във Видин (1931). Въдворен в концлагер (1941–1943).

Сп – 2111 Б, 5 л., 1959 г., маш.

За създаването и дейността на Българо-съветското дружество във Видин (1939–1941).

Сп – 2112 Б, 8 л., 1960 г., маш.

За началния етап на социалистическата дейност във Видин (1898–1907).

Сп – 2113 Б, 5 л., 1960 г., маш.

За подготовката на Септемврийското въстание 1923 г. във Видин; за отношенията между партийната организация и земеделската дружба във Видин през 1923 г.

Сп – 2114 Б, 4 л., 1960 г., маш.

За живота на комунистите в концлагера „Еникьой“ („Кръсто поле“), Гърция (1941–1943).

Сп – 2115 Б, 13 л., 1960 г., маш.

За дейността му в Гръцката КП като представител на БКП и на БКФ (1921; 1923–1925).

Сп – 2174 Б, 11 л., 1955 г., 1957 г., маш.

За студентската социалдемократическа група (т.с.) в Женева (1907–1910); за връзките на българските студенти-социалдемократи (т.с.) с руската политическа емиграция; за срещите му с Владимир Илич Улянов (Ленин) и Георгий Плеханов на провежданите от тях събрания (1907–1910); за дейността на Александър Атанасов (Шеки).

ЧОРБАДЖИЕВ, ДИМИТЪР ИВАНОВ

Сп – 2116 Б, 2 л., 1950 г., маш.

За снабдителните курсове на товарния кораб „Интернационал“ за Испанската република (1937).

ЧУЙКОВ, ВАСИЛИЙ ИВАНОВИЧ (1900–)

Роден в гр. Серебрянные Пруды, Московска област, Русия. Член на КПСС от 1919 г. От 1918 г. служи в Червената армия; заема различни командни длъжности; маршал на СССР (1955). Участва в Гражданската война (1918–1920) и във II Световна война (1941–1945). Главнокомандващ Сухопътните войски и заместник-министър на отбраната на СССР.

Сп – 2118 Б, 14 л., 1967 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в Москва (1941). *Рус. ез. – 7 л. Превод – 6 л. Писмо – 1 л.*

ЧУКОВ, ИВАН ХРИСТОВ (1911–1979)

Роден в Първомай. Член на БКП от 1933 г. Политзатворник. Партизанин (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОК на БКП в Първомай, работи в ЦК на БКП и в МВР. Генерал-майор. Автор на мемоарната книга „Ятаци. Спомени“. С., НМ, 1970, 375 с.

Сп – 2117 Б, 327 л., 1968 г., маш.

За дейността на БКП и РМС в бившата Борисовградска (Първомайска) околия; за съпротивителното движение (1941–1944); за дейността на партизанската дружина „Райчо Кирков“; за партизанските ятаци. *Рецензия – 4 л.*

ЧУПРЕНСКИ, МЛАДЕН НИКОЛОВ

Сп – 2119 Б, 9 л., 1953 г., маш.

За срещи и контакти с Вл. Илич Ленин в Берн, Швейцария (1911). *Писмо – 1 л.*

III

ШАНДАНОВ, ПЕТЪР (ПЕРО) ДИМОВ (1895–1971)

Роден в Охрид. Член на ВМОРО от 1912 г. Завършва Военното училище в София (1916). Участва в I Световна война. На VI конгрес на ВМОРО (1925) е избран за първи резервен член на ЦК. След убийството на Александър Протогеров (1928) е на неговото място в ЦК. При разцеплението на ВМОРО възглавява крилото на протогеровистите. Ориентира се към сътрудничество с ВМОРО (об.) и с БКП.

Сп – 2120 Б, 175 л., [1963 г.], маш.

За участието му в македонското революционно движение (1921–1928). *Писмо* – 1 л.

Сп – 2350 Б, 54 л., 1964 г., маш.

Автобиографични бележки; за учението му; за положението в Македония; за участието му в македонското революционно движение (1908–1929).

ШАРАНКОВ, БОРИС ДИМИТРОВ (1894–1958)

Роден в София. Участник в Гражданската война в Русия (1918–1920). Член на ВКП (б) от 1919 г. Служи в I Конна армия на Будьони. Завършва Московския институт за източните народи. На стопанска и дипломатическа работа в СССР и в страните от Средна Азия.

Сп – 2121 Б, 30 л., 1957 г., б. п., маш.

За дейността му като български емигрант в Съветския съюз (1920–1928); за службата му в Червената армия. *Биогр. данни* – 3 л. *Декларация* на Драгомир Стефанов Вуксанов и Божил Георгиев Бинев за дейността на Борис Шаранков в Русия; *Служебен пропуск* на Борис Шаранков за Министерство на електрификацията (1956).

ШАУЛОВ, ИСАК АВРАМОВ

Сп – 2122 Б, 11 л., 1963 г., маш.

За участието му в дейността на МОПР в София (1927–1929).

ШАХОВ, ЕВТИМ

Сп – 2731 Б, 3 л., б. д., маш.

За участието му в Испанската гражданска война (1936–1939) и за гибелта на Любен Стефанов Македонски (син на артиста Стефан Македонски), Карло Пашов и Виктор Меворах (1938).

ШЕЙНМАН, АБРАМ МАРКОВИЧ (1900–)

Деец на ВКП (б); следовател в КК при ЦК на ВКП (б) (1935–1939); политреферент и завеждащ бюро на ИККИ на Коминтерна (1938–1941)

Сп – 2466 Б, 8 л., б. д. п., маш.

За съвместната му работа с Георги Димитров като негов сътрудник в Коминтерна (1938–1941).

ШЕМТОВА, ЛИЗА АВРАМ (1897–1985)

Родена в Русе. Домакиня, майка на 3 деца. Съпруга на Аврам Шемтов, изпълнявал нелегални задачи, възлагани му от БКП. През [1948 г.] се преселва в Израел; починала в Тел Авив.

Сп – 2124 Б, 5 л., 1960 г., маш.

За мисията на Аврам Шемтов в Западна Европа по пренасянето на средства за МОПР (1919).

ШЕНГАРОВ, ГЕОРГИ ХРИСТОВ

Сп – 2125 Б, 1 л., 1948 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в селата Церово, Мухово, Лесичово, Калугерово, Елшица, Пазарджишко.

ШЕФЕР, ГУСТАВ

Сп – 2309 Б, 14 л., 1979 г., маш.

За Георги Димитров като делегат на Международния антифашистки конгрес в Амстердам (юли-август 1932 г.); за присъствието му на заседание на Секретариата на Германската КП в Кьолн (август 1932 г.); за пожара в Райхстага; за Комитета в защита на Георги Димитров и другите подсъдими на Лайпцигския процес (1933). *Писма* – 2 л. *Нем. ез.* – 6 л. *Превод* – 8 л.

ШИВАРОВ, ВАСИЛ ИВАНОВ (1904–)

Роден в Котел. Завършил гимназия във Варна (1924). Емигрира в СССР (1932). Арестуван от НКВД по лъжливи доноси и прекарал в лагери 14 години (1933–1947).

Сп – 2963 Б, 1818 л., 1967–1977 г., маш.

Автобиографични бележки; за емигрирането и живота му като политемигрант в СССР (1932); за арестуването му от НКВД; за осъждането и живота му в продължение на 14 г. в различни лагери в СССР (1933–1947); за освобождаването му от лагерите (1947); за завръщането и живота му в България (1947–1977); *статия* „За престъпността и престъпниците в Съветския съюз“ (1967).

ШИВАРОВ, ДИНЮ ИЛЧЕВ

Сп – 2126 Б, 29 л., 1954 г., рък. и маш.

За пренасянето на храни с кораби от Бургас за подпомагане на гладуващите в Поволжието на Съветска Русия (1920–1921). *Писма, мнение и протокол* – 4 л.

ШИВАРОВ, СТЕФАН

Сп – 2127 Б, 29 л., 1965 г., маш.

За разпространението на социализма в Котел; за създаването и дейността на Котелската комуна (1920–1923).

ШИПКОВ, ДОЧО ПЕТРОВ (1913-2000)

Роден в Ловеч. Член на БКП от 1936 г. Партизанин (1941–1944). Член на ОкК на БКП – Ловеч (1941–1943). Заместник-политкомисар при щаба на XI ВОЗ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на БКП – Ловеч; в ЦК на БКП. Член на ЦКРК. Автор на мемоарната книга „Балканът бунтовно запя. Спомени (1941–1944)“. С., ВИ, 1978, 351 с.

Сп – 2128 Б, 23 л., б. д. п., маш.

За съпротивителното движение в Ловешки окръг (1941–1944). *Списък на убити партизани и ятаци* – 2 л.

ШИШКОВ, ИВАН ИВАНОВ**Сп – 2623 Б, 4 л., 1978 г., маш.**

За детските години и родителите на Тодор Живков; за д-р Мара Малеева като човек и лекар; за дядо Тодор – дядото на Тодор Живков. *Биогр. справка* – 1 л.

Сп – 2645 Б, 7 л., 1979 г., маш.

За семейство Маруца и Христо Живкови; за ученическите години на Тодор Живков; за изборите за Велико народно събрание през 1946 г. в Правец.

ШИШКОВ, ХРИСТО АТАНАСОВ**Сп – 2129 Б, 8 л., 1957 г., рък. и маш.**

За живота на политзатворниците в Сливенския затвор; за обесването на Йордан Лютибродски във Варненския затвор (1935).

ШМИДТ, ЕЛИ (1909–)

Деятелка на Германската КП; в партията постъпва през 1927 г. Член на ЦК на ГКП. Делегат на VII конгрес на Коминтерна (1935). Политемигрант в СССР (1935–1945). След завръщането си в Германия (1945) заема отговорни длъжности в партийни органи и обществени организации.

Сп – 2130 Б, 19 л., 1966 г., маш.

За срещи с Георги Димитров в Москва през 1935, 1940 и 1945 г. *Нем. ез.* – 8 л. *Превод* – 10 л. *Биогр. справка* – 1 л.

ШОЛТИС, ЕВГЕН**Сп – 2131 Б, 4 л., б. д., рък. и маш.**

За участието на български студенти в съпротивителното движение в Словакия (1944–1945); за смъртта на партизаните от Горнонитранската бригада: Стоян Панов Стоянов, Димитър Георгиев Генеджиков, Ангел Вихровски, Димитър Георгиев Тодоров, Сейко Станчев Даскалов. *Слов. ез.* – 2 л. *Превод* – 2 л.

ШОПОВ, АНДОН ИВАНОВ (1915–1994)

Роден в с. Храбрино, Пловдивско. Член на РМС от 1932 г., на БКП – от 1940 г. Партизанин (1943–1944); член на щаба на отряд „Антон Иванов“; командир на I Родопска партизанска бригада „Георги Димитров“ (1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА (1944–1978); генерал-майор. Автор на мемоарните книги „Поход към утрешния ден (Спомени за дейността на Първа родопска партизанска бригада „Г. Димитров“)“. С., Партиздат, 1982, 383 с.; „Сърце бунтовно. Моменти от партизанския живот (Спомени)“. С., Изд. на БЗНС, 1984, 184 с.

Сп – 2132 Б, 2 л., б. д., маш.

За дейността на партизанската бригада „Георги Димитров“ от II ВОЗ – Пловдив (1944).

ШОПОВ, АТАНАС ИВАНОВ (1919–1993)

Роден в с. Храбрино, Пловдивско. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1943 г. Секретар на РК на РМС (1939–1941). Партизанин (1943–1944) в отряд „Антон Иванов“ и в бригада „Г. Димитров“ (1944). След 9 септември 1944 г. завършва Военно-техническата академия в София (1954–1957); заема различни командни длъжности в БНА; началник на Столично военное управление (1984–1987); генерал-майор.

Сп – 2805 Б, 4 л., 1984 г., маш.

За съвещанието в м. „Лещенско“ край с. Храбрино (октомври 1943 г.) във връзка със зимуването на партизанския отряд „Антон Иванов“.

ШОПОВ, ВЛАДО ИВАНОВ

Сп – 2133 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Ихтиманско.

ШОПОВ, ЛУКО АНГЕЛОВ

Сп – 2134 Б, 4 л., 1962 г., рък.

За дейността на Антон Попов сред войниците от инженерната дружина в пристанище Портолагос (1941).

ШОПОВ, ПАВЕЛ ГЕОРГИЕВ (1925–)

Роден в с. Горно Котори, Леринско. Участва в дейността на ЕПОН. Партизанин (1946–1949). Емигрант в Полша (1950–1962). През 1962 г. идва със семейството си в България и се установява във Варна.

Сп – 2883 Б, 72 л., 1977 г., рък. – 46 л.; препис (маш.) – 26 л.

За положението на българското население в Гърция (1936–1941); за окупирането на Гърция през 1941 г. от германски и италиански войски и за възникването на масови антифашистки организации; за работата му в ЕПОН (1941–1946); за дейността му като партизански куриер и за включването му в партизанска дружина през 1946 г. с командир Калков; сведения за бойни акции и загинали партизани от с. Горно Котори.

ШОПОВ, ПАНЧО ПЕТРОВ ([1893]–)

Роден в Панагюрище. Член на БРСДП (т.с.) от 1912 г. От 1921 г. живее в София. След 9 септември 1944 г. – директор на ДИП – Карбидна фабрика – гара Илиянци.

Сп – 2135 Б, 26 л., 1953 г., маш.

За създаването и дейността на партийната организация в Панагюрище (1898–1920).

ШОПОВ, ХРИСТО П.

Сп – 2136 Б, 6 л., 1960 г., маш.

За живота и дейността на Йордан Кискинов (1915–1924). *Писмо* – 1 л.

ШОПОВА, ФАНА АРГИРОВА (1920–)

Родена в с. Олища, Костурско. Партизанка (1947–1949). През 1949 г. емигрира в Полша. През 1962 г. пристига със семейството си в България и се установява във Варна.

Сп – 2897 Б, 46 л., 1977 г., рък. – 32 л.; препис (маш.) – 14 л.

За сформирането, състава и дейността на младежки антифашистки организации в с. Олища (1943); за арестуването и убийството на брат ѝ Панайот Аргиров Парнавела; за включването ѝ в партизански отряд с командир Нули от с. Ватохори (1947); за раняването и работата ѝ в болницата към ГЩ на партизаните (1948); за проведени бойни акции; данни за убити от с. Олища (1945–1950).

ШОР, МАРТА (МАЛКЕ)

Деятелка на Австрийската КП; изпълнява мисии на Коминтерна в чужбина; сътрудник на отдел „Печат“ на ИККИ (1940–1943); член на немската редакция на Инорадио (1943–1945).

Сп – 2137 Б, 3 л., 1960 г., б. п., маш.

За срещи с Георги Димитров във Виена (1923, 1925) и Москва.

ШОШТАЕВ, ИСМАИЛ ТУГАНОВИЧ

Сп – 2138 Б, 6 л., 1966 г., маш.

За посещението на Георги Димитров в курорта Теберда и гр. Карачай, Грузия (1935). *Рус. ез.* – 2 л. *Превод* – 2 л. *Фотокопия* – 2 л.

ШУЛЕВ, АНТОН

Сп – 2139 Б, 3 л., 1948 г., рък. – 2 л.; препис (маш.) – 1 л.

За първата първوماйска работническа манифестация в София (1893).

ШУЛКИН, МИХАЛ

Сп – 2140 Б, 7 л., 1967 г., маш.

За акции в Полша в защита на Георги Димитров на Лайпцигския процес (1933). *Пол. ез.* – 3 л. *Превод* – 3 л. *Биогр. данни* – 1 л.

ШУМАНОВ, НИКОЛА СИМЕОНОВ (1904–)

Роден в с. Горно Броди, Серско. През 1913 г. семейството се преселва в Неврокоп (Гоце Делчев). Член на БКМС от 1920 г., на ВМРО (об.) – от 1931 г. Участник в дейността на партийната организация.

Сп – 3037 Б, 15 л., 1986 г., маш.

За основаването на партийната (1919) и на комсомолската (1920) организации в Неврокоп (Гоце Делчев); за основаването и дейността на ВМРО (об.); за промените в Неврокоп непосредствено след 9 септември 1944 г.

ШУМКОВ, ЙОРДАН (1896–)

Сп – 2141 Б, 13 л., б. д. п., маш.

За дейността на българските военнопленници в Русия; за присъствието му на митингите на Финландската гара и на Марсово поле в Петроград, където Вл. И. Ленин произнася речи (1917); за завръщането му в България и участието му на Южния фронт (1918).

ШУРБАНОВ, ВЛАДИМИР КОСТОВ (1899–1982)

Роден в Казанлък. Член на БКП от 1919 г. Завършва индустриална химия в Грац, Австрия (1920–1926); участва в дейността на студентската комунистическа организация. След завръщането си в България работи в Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството. След 9 септември 1944 г. работи като инженер-химик в различни учреждения; в НТС.

Сп – 2142 Б, 5 л., 1957 г., 1960 г., маш.

За дейността на студентската комунистическа група в Грац, Австрия (1920–1925); за вноса на желязо от Съветския съюз, осъществяван от Методи Гандев (1940). *Писмо* – 1 л.

ШУРКОВ, ПЕТЪР ДАВЧЕВ (1892–1964)

Роден във Велес. Работил по изграждането на редица керамични предприятия в Беломорска Тракия, Турция, България.

Сп – 2143 Б, 4 л., 1953 г., маш.

За участието му в социалистическа дейност във Велес (1908–1909) и Ксанти (1909–1915); за участието на Георги Димитров в първوماйска акция в Ксанти (1915).

Щ

ЩАЛМАН, РИХАРД (1891–)

Деец на Германската КП; член от 1916 г. Сътрудник на ИККИ; работил съвместно с Георги Димитров. Интербригадист в Испания. След 1945 г. заема отговорни партийни и държавни длъжности в ГДР.

Сп – 2144 Б, 22 л., 1966 г., маш.

За срещите и съвместната му работа с Георги Димитров (1929–1945). *Нем. ез.* – 12 л. *Превод* – 9 л. *Писмо* – 1 л.

ЩЕРН, АСЯ ИСАЕВНА

Съветска гражданка. Завършва Педагогически институт за чужди езици в Москва. Секретарка на Георги Димитров в ИККИ и ОМИ (1939–1945).

Сп – 2468 Б, 10 л., б. д. п., маш.

Спомени и впечатления за Георги Димитров (като работеща в неговия секретариат) (1936–1946).

ЩЪРБАНОВ, ВЛАДИМИР ЦВЕТАНОВ (1905–1979)

Роден в с. Гниляне, Софийско. Член на БКМС; на БКП от 1927 г. Политзатворник (1925–1926). Емигрант в Югославия (1929–1930) и СССР (1930–1935). Завършва КУНМЗ (1931–1935). Връща се нелегално в България (1935–1937). Интербригадист в Испания (1937–1938); във френски лагер (1939–1940). Участник във френската съпротива (1940–1945).

Сп – 2146 Б, 10 л., 1957 г., маш.

Автобиографични бележки; за емиграцията му в Югославия и СССР (1929–1935); за участието му в Испанската гражданска война (1937–1938); за престоя му във френските лагери (1939–1940); за участието му във френската съпротива (1941–1944).

Ю

ЮГОВ, АНТОН (АНТОН ТАНЕВ ГЪОШЕВ) (1904–1991)

Роден в с. Карасули (дн. с. Поликастрон), Гевгелийско. Член на БКМС от 1921 г., на БКП – от 1928 г. През 1919 г. семейството му се установява в Пловдив. През 1922 г. се включва в Македонското националноосвободително движение. Секретар на ЦК на ВМРО (1933–1934). Изпратен от ЦК на БКП в СССР, където завършва МЛШ (1934–1936). След завръщането си в България е включен в състава на ЦК на БКП (1937). Осъден задочно на смърт (1942). Секретар на ЦК на БКП (1941–1944). Ръководител на Централната военна комисия при ЦК на БКП (1941–1943). Член на ГЩ на НОВА (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е министър на вътрешните работи (1944–1949) и на тежката промишленост (1950–1952), заместник-председател (1949–1950; 1952–1956) и председател (1956–1962) на МС. Член на ЦК и на ПБ на ЦК на БКП. През ноември 1962 г. е освободен от състава на ЦК на БКП и снет от отговорна работа. Политически реабилитиран с Решение на ПБ и на Бюрото на ЦКРК от 8 януари 1990 г.

Сп – 2147 Б, 5 л., б. д. п., маш.

За създаването на Военната комисия при ЦК на БКП (1941–1942) и на ГЩ на партизанските части (1943–1944).

Сп – 2148 Б, 2 л., б. д. п., маш.

За живота и общественно-политическата дейност на Йорданка Николова-Чанкова.

Фонд 317 Б, оп. 1:

– а.е. 1, 58 л., 1974 г., маш.

Автобиографични бележки: за дейността му в БКМС, РМС и БКП; за дейността му като член на ЦК на БКП и на ГЩ на НОВА (1941–1944).

– а.е. 2, 52 л., 1974 г., маш.

Автобиографични бележки: за дейността му във ВМРО (об.); за престоя му в СССР; за работата му като член на ПБ на ЦК на БКП (1941–1944) и член на ГЩ на НОВА (1943–1944).

ЮРУКОВ, ДАНАИЛ ИЛ. (1887–)

Роден в Разлог. Член на БКП от 1919 г. Политзатворник (1933–1938). Ятак (1941–1944). След 9 септември 1944 г. е председател на ТКЗС – Разлог.

Сп – 2149 Б, 2 л., 1965 г., рък.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Разлог.

ЮРУКОВ, ПАНЧО ЕФРЕМОВ (1903–1982)

Роден в гр. Щип. Член на БКМС от 1919 г., на БКП – от 1945 г. През 1913 г. идва в София и става печатарски работник. След 9 септември 1944 г. продължава да работи в системата на полиграфията.

Сп – 2936 Б, 6 л., 1979 г., маш.

За съвместната му работа с Тодор Живков като букволеяри в Държавна печатница – София. *Биогр. справка* – 1 л.

ЮСТЮНГЕЛ, СААДУН

Сп – 2150 Б, 43 л., 1966 г., б. п., маш.

За задочното му запознаване с Георги Димитров в турския затвор (1933); за срещи с Георги Димитров в Москва. *Тур. ез.* – 23 л. *Превод* – 20 л.

Я

ЯВОРСКИ, МИТКО (ГАТЮ ПЕТКОВ ГАТЕВ) (1925–1991)

Роден в с. Яворец, Севлиево. Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА; полковник. Писател и журналист. Автор на романи, повести, разкази, пътеписи и на мемоарната книга „Отгласи. Есета и спомени“. С., Партиздат, 1975, 175 с.

Сп – 2151 Б, 21 л., 1947 г., рък.

За дейността на Габровския партизански отряд (1944).

ЯКИМОВ, АСЕН КРУМОВ (1917–)

Роден в с. Завала, Брезнишко. Член на РМС от 1939 г. Политзатворник (1941–1943). Партизанин (1944).

Сп – 2152 Б, 6 л., 1968 г., маш.

За участието му в дейността на Брезнишкия партизански отряд (1944).

Сп – 2153 Б, 13 л., 1968 г., маш.

За провала на Брезнишката организация на РМС (1940) и съдебния процес; за живота на политзатворниците в Софийския и Плевенския затвори (1941–1943).

Сп – 2154 Б, 4 л., 1968 г., маш.

За живота му като интерниран в Исперих (1943–1944).

ЯКЪЛ, РУДИ

Сп – 2155 Б, 3 л., 1960 г., маш.

За срещи с Георги Димитров във Виена (1932) и Москва (1934–1935). *Нем. ез.*

ЯЛЪМОВ, ЙОРДАН ТОДОРОВ (1905–)

Роден в с. Николаево (дн. с. Суворово), Варненско. За конспиративна дейност осъден на 6 г. затвор (1925). Амнистиран (1926). Политемигрант в СССР (1926–1945), където завършва инженерство. Живял главно в Москва. Участник в Испанската гражданска война (1936–1939). През 1945 г. се завръща в България. Работи в Карлово като директор на Тракторния завод (1945–1951) и в Министерството на промишлеността (1951–1958).

Сп – 2156 Б, 7 л., 1970 г., маш.

За дейността на Антон Иванов в Цариград (1926) и Москва (1932–1938).

Сп – 2399 Б, 246 л., 1962–1967 г., маш.

За живота и дейността на Симеон Филипов Славов (капитан Отокар Рак): в България до 1921 г.; в Съветска Русия до 1923 г.; за емиграцията му в Турция (1925) и дейността му към съветското посолство; за работата му към търговски предприятия в Москва и в Иран (1929); за завръщането му в Москва (1931); за участието му в Испанската гражданска война (1936–1939); за завръщането му в Москва и изпращането му с групата на подводничарите за България на 24 юли 1941 г.; за нелегалната му дейност в София, арестуването, съдебния процес и смъртната му присъда по процеса на подводничарите и парашутистите на 26 юли 1942 г. *Приложение: документи* за дейността на Симеон Филипов Славов, както и спомени на други лица за него.

Сп – 2400 Б, 110 л., 1961–1965 г., маш.

Биографични данни за Семьон Максимович Мирний (Фридман, Симеон Рахмиев): за дейността му в бунта на крайцера „Надежда“ (1918); за връзките му с ЦК на БКП – София (1919–1920) като член на Бюрото на Коминтерна; за срещите му с Димитър Благоев, Васил Коларов, Антон Иванов и др.; за дипломатическата му работа в Истанбул (1923); за участието му в канала Цариград-СССР (1923–1926); за посещението на Семьон Максимович Мирний в България (1961) като гост на ЦК на БПФК, за срещите му с другари по съвместна работа в различни градове на страната.

За представителството на ЗБ на ЦК на БКП в Цариград със задача за нелегално прехвърляне на хора от България за СССР; за работата в представителството на Антон Недялков, Джаин Майер, Мари Симон Авдала, Моис Хаим Авдала, Михаил Михайлов, Станчо Георгиев Кирчев, Уски Димитров-Мердиниян.

Автобиография на Борис Захариев Станков; за дейността му като член на БКП (1919–1925); за емиграцията и живота му в Турция, Ирак и Иран (1925–1946).

Сп – 2401 Б, 104 л., 1959–1967 г., рък.

За дейността на Шалом Аврамов Леви (Карл Иванович Абрамов) по организиране на нелегалния канал България-СССР (1925–1927); за живота и дейността на Атанас Хаджи Николов, емигрант в Турция и СССР (1923–1953).

Спомени и справки за: Симеон Филипов Славов (капитан Отокар Рак); Коста Симеонов, Никола Хареев, Димитър Георгиев (от техни другари за процеса на подводничарите и парашутистите през 1942 г.).

Писма на Семьон Максимович Мирний (1960–1961).

Преписи от полицейски документи за процеса и екзекуцията на парашутистите и подводничарите (1942).

Сп – 2402 Б, 63 л., 1960–1967 г., маш.

За пренасяне костите на Симеон Филипов Славов (капитан Отокар Рак) в родния му град Търговище на 4 септември 1959 г.

Спомени за Симеон Филипов Славов (събрани от Йордан Т. Ялъмов), разказани от: Тодор Радев, Лайош Чеби, Георги Бакалов, Йордан Христов Михов, Йорданка Ганева, Никола Друмев, Йовка Светославова Петрова, Димитрина Мишева Величкова, Янко Комитов, Атанас Фучеджиев, Вълко Бонев Танев и др.

Спомен за Никола Иванов Хареев.

Сп – 2722 Б, 6 л., 1977 г., маш.

Спомени и сведения за Жечо Петров Гюмюшев: за дейността му в групата по поддържане на нелегални връзки с отдел „Международни връзки“ на ИККИ (1919–1924); като куриер на ЦК на БКП при пренасяне на оръжие (1921–1923); за провала през 1924 г. и емиграцията му в СССР, където завършва електроинженерство (1929); за участието му като интербригадист в Испания (1937) и завръщането му отново на работа в СССР; за изпращането му в България и гибелта му (1944).

ЯНАКИЕВ, ВАСИЛ ЙОРДАНОВ

Сп – 2157 Б, 4 л., 1956 г., маш.

За пътуването на Георги Димитров от гара София до гара Лом през лятото на 1923 г.; за събитията около гара Брусарци и гара Бойчиновци през септември 1923 г.

Забележка: Сп – 2158 Б повтаря Сп – 2157 Б.

ЯНАЧКОВ, ВЪЛКО АНТОНОВ (1908–1982)

Роден в Кюстендил. Завършил Военното училище и ВА в София. Офицер в щаба на 5-а армия, дислоцирана в Македония (1941–1944). Член и протоколчик на Смесената българо-италианска гранична комисия при прокарването на демаркационната линия през Македония (1942–1943). Участник в Отечествената война 1944–1945 г.; о.з. полковник. Дългогодишен технически секретар на Българското историческо дружество.

ЧП – 191 Б, необработено:

– **120 л., б. д., маш.**

За службата му в щаба на 5-а армия (1941–1944); за заминаването на армията и престоя ѝ в Македония; за Централния акционен български комитет в Скопие; за контактите с местното население.

– **50 л., б. д., маш.**

За дейността на Смесената българо-италианска гранична комисия при прокарването на демаркационната линия през Македония за подялбата ѝ между България и Италия (1942–1943).

– **60 л., б. д., маш.**

За съпротивителното движение в Македония (1941–1944) и борбата с него.

– **129 л., б. д., рък.**

За скъсването на съюза с Германия; за войната с хитлеристка Германия (1944–1945).

ЯНЕВ, ДЕМИР (ДЕМИР ЯНЕВ ДЕМИРЕВ) (1910–1992)

Роден в с. Дебър (дн. кв. на Първомай). Член на БКП от 1932 г. Политзатворник (1932–1937). Партизанин (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОблК, а по-късно (1959–1961) – първи секретар на ОК на БКП – Пловдив. Министър на просветата (1952–1957). Секретар на ИК на НС на ОФ (1957–1959). Посланик в Полша (1962–1966). Кандидат-член (1948–1954) и член (1954–1962) на ЦК на БКП. Автор на мемоарната книга „Свои сред хората. Спомени“ С., НМ, 1978, 375 с.

Сп – 2159 Б, 11 л., б. д., маш.

За дейността на Втора Родопска партизанска бригада „Васил Коларов“ през септември 1944 г.; за контакти с английската военна мисия.

Сп – 2291 Б, 9 л., 1976 г., маш.

За дейността на Тодор Павлов като ръководен деец на учителската профопозиция (1930–1932) и за отношението му към хитлеристката агресия срещу Съветския съюз (1941).

ЯНЕВ, ИВАН ДАНАИЛОВ

Сп – 2160 Б, 4 л., 1955 г., рък.

За дейността на Петър Стефанов Топалов (Шмид) в София (1943–1944).

ЯНЕВ, НИКОЛА (НИКОЛА ЯНЕВ ПОПОВ) (1897–)

Роден в с. Лесово, Ямболско. Член на БКП от 1919 г. Емигрант в СССР (1925–1930). През 1930 г. се завръща в България. Политзатворник (1932–1936). Член на ОК на БКП в Елхово и Ямбол (1936–1941). Концлагерист (1941–1943). Политкомисар на щаба на VI ВОЗ (1943–1944). След 9 септември 1944 г. е секретар на ОблК на БКП – Бургас (1944–1948). Кандидат-член на ЦК на БКП (1948–1950).

Сп – 2763 Б, 12 л., б. д. п., маш.

За изграждането на организации на БКМС в Бургаски окръг; за ученическите кръжоци и тяхната дейност в Ямбол, Карнобат и Елхово; за акцията за събиране на помощи за гладуващите в Съветска Русия (1922); за младежките спартакиади; за участието на Комсомола в Септемврийското въстание 1923 г.

ЯНЕВ, ПАСКО И ВЪЛЧО ЦАНКОВ

Янев, Паско Петров (1917–1989) – роден в с. Шестово, Костурско. Член на РМС от 1936 г., на БКП – от 1937 г. Партизанин (1942–1944). След 9 септември 1944 г. служи в БНА – генерал-майор. Автор на мемоарната книга „Това не се забравя. Спомени“. С., Партиздат, 1984, 285 с.

Сп – 2161 Б, 29 л., [1944 г.], маш.

За партизанското движение в Севлие夫ска околия (1942–1944). *Приложение:* въпросник за Севлие夫ския партизански отряд; *списък* на убитите партизани и ятаци; *списък* на командния състав на отряда.

ЯНЕВ, СЕРГЕЙ

Сп – 2162 Б, 24 л., 1968 г., маш.

За създаването и дейността на войнишка партийна група в 68-ми полк в Серес (1944); за войнишките комитети в полка; за връзките им с ЕЛАС.

ЯНЕВ, СЛАВИ ХРИСТОВ ([1878]–)

Роден в Самоков. Член на БРСДП от 1899 г. Един от първите социалисти в Самоков. След 1910 г. се премества в София.

Сп – 2163 Б, 3 л., 1955 г., маш.

За създаването и дейността на социалдемократическата организация в Самоков (1899–1923). *Писмо* – 1 л.

ЯНКОВ, А.

Сп – 2164 Б, 1 л., 1950 г., маш.

За Септемврийското въстание 1923 г. в Ихтиман.

ЯНКОВ, ГЕОРГИ АНАСТАСОВ (1895–1974)

Роден в Шумен. Член на БКП от 1919 г. Син на полк. Анастас Янков, деец на ВМРО, убит 1906 г.; брат на о.з. майор Коста Янков, деец на БКП, убит 1925 г. Завършва медицина във Виена (1922). Участва в нелегалната дейност на БКП; осъден (1925) на 15 г. затвор; впоследствие намалени на 2 г. Работи в Софийската държавна болница и като обществен лекар. След 9 септември 1944 г. е доцент и професор (1947) в СУ; ръководител на Катедрата по УНГ-болести.

Сп – 2165 Б, 7 л., 1965 г., маш. и рък.

За срещи и контакти с Георги Димитров по време на престоя му във Виена (1920). *Автобиография* (1965) – 4 л.

ЯНКОВ, СОТИР (СОТИР ЯНКОВ БОЙЧЕВ) (1890–1970)

Роден в с. Кадиево, Лозенградско. Член на БКП от 1918 г., на ВКП (б) – от 1925 г. Участник в Септемврийското въстание 1923 г.; организатор на партизански чети (1924–1925). Емигрант в СССР (1925–1945). През 1945 г. се завръща в България; работи в Бургас.

Сп – 2166 Б, 2 л., 1948 г., маш.

За участието му в подготовката на въстание в Сливен през 1923 г.

ЯНКОВ, СОТИР И РАДОСЛАВ ЯНЧЕВ

Фонд 3 Б, оп. 4, а.е. 406, л. 1–10, [1933 г.], маш.

За състава, организационната структура, ръководството и дейността на Сливенската чета (1924–1925).

ЯНКОВ, СТЕФАН

Сп – 2167 Б, 5 л., б. д. п., рък.

За участието му във Владейското войнишко въстание 1918 г.

ЯНКОВИЧ, ДАНИЦА

Сп – 2168 Б, 10 л., б. д. п., маш.

За укриването в дома им в Ниш, Югославия на Георги Димитров и Васил Коларов след Септемврийското въстание 1923 г. *Сърбохърв. ез.*–5 л. *Превод*–5 л.

ЯНКУЛОВСКИ, Т.

Сп – 2169 Б, 4 л., [1959 г.], маш.

За превземането на Варненския и Шуменския затвори от политзатворниците на 8 септември 1944 г.

ЯНЧЕВ, РАДОСЛАВ (РАДОСЛАВ ЯНЧЕВ ТАКЕВ) (1900–1979)

Роден в с. Еникьой, Ксантийско. Член на БКП от 1919 г. Щатен партиен организатор на БКП в Бургаски окръг (1921–1923). Нелегален и четник (1924–1925). Емигрант в СССР (1925–1944). След 9 септември 1944 г. работи в Съюзническата контролна комисия – София (1945–1947); преподавател по история на КПСС; професор.

Сп – 2170 Б, 3 л., 1953 г., маш.

За въоръжен отпор срещу преврата на 9 юни 1923 г. в с. Евренезово, Малкотърновска околия; за събитията през септември 1923 г. в Бургаска и Грудовска околии.

ЯРОСЛАВСКИ, КРУМ САВОВ КРЪСТЕВ (1895–)

Роден в с. Ярославци, Брезнишко. Член на БКП от 1919 г. Участва в I Световна война. Работи в Брезник, Перник и София. Участва в нелегалната дейност на БКП; член на ОкК на БКП – Брезник (1939–1943). След 9 септември 1944 г. работи в ОкК на БКП и в ОкНС – Брезник.

Сп – 2171 Б, 6 л., б. д. п., маш.

За събитията в Брезнишко по време на преврата на 9 юни 1923 г. и Септемврийското въстание 1923 г.

ЯРЪМОВ, ПАНАЙОТ ГЕОРГИЕВ (1902–1987)

Роден в Ямбол. Член на БКМС от 1920 г., на БКП – от 1923 г. За нелегална дейност осъден на смърт (1925); избягва от затвора на о-в Св. Анастасия край Бургас. Политемигрант в СССР (1925–1944). Интербригадист в Испания (1937–1939). Председател на ОНС в Бургас (1948–1955). Автор на мемоарната книга „Килеж. Автобиографични спомени“. С., Партиздат, 1985, 192 с.

Сп – 2172 Б, 62 л., 1965 г., маш.

За участието му в Испанската гражданска война (1937–1939).

Сп – 2719 Б, 3 л., 1979 г., маш.

За дейността на Жечо Гюмюшев като политемигрант в СССР; за подготовката на група политемигранти за прехвърляне в България по време на II Световна война.

	f	f' »	f' »	c	”
j n	-	àððèàíà(è) ààèíèðà(è)			
j rj l	-	àèàààìèè			
	-	Àèàààìèÿ íà íàóèèðà			
jtms no	-	àíàèèèñèè àçèè			
f-	-	Àèàààìèÿ çà íàùàñòààíèè íàóèè è ñíòèàèíí òíðààèàíèà			
”d	-	Àçí òíí-òíðíà çààí à			
—	-	Àíðèðàðèñòèè òðííò íà æáíèðà			
	-	Áúèààðñèà àèàààìèÿ íà íàóèèðà			
i l	-	ààç ààðà			
b -	-	Áúèààðñèè àúðæàáíè æèèçíèèè			
i l w	-	ààç ààðà è ííàíèñ			
d f	-	Áúèààðñèè çàíàààèñèè íàðíàáí ñóðç			
iqvm	-	àèíàðàðè÷áí/-÷íà			
» f	-	Áúèààðñèè èííóíèñòè÷áíèè ìèàààæèè ñóðç			
»	-	Áúèààðñèà èííóíèñòè÷áíèà ìàððèÿ			
» z x	-	Áúèààðñèà èííóíèñòè÷áíèà ìàððèÿ (ðáííè ñíòèàèèñòè)			
»—	-	Àæèàííèà èííóíèñòè÷áíèà òàààðàðèÿ			
	-	Áúèààðñèà ìàðíàíà àðè è ÿ			
f	-	Áúèààðñèè ìàðíàáí æáííèè ñóðç			
	-	Áúèààðñèí ìàðèííàèíí ðààèí			
b »	-	Áððí çà íàñèóæàáíà íà àèíèñ àðè÷áíèè èíðíóñ			
f f	-	Áúèààðñèè íàù ìàðíàáí ñòóááíðíèè ñóðç			
i w	-	ààç ííàíèñ			
f	-	Áúèààðñèè ìðíðáíèèííàèíè ñóðçè			
— »	-	Áíéðè ìðíðèà òàðèçí à è èàíèðàèèçí à			
	-	Áúèààðñèà ðàáíðè÷áíèà ìàððèÿ			
r	-	Áúèààðñèà ðàáíðè÷áíèà ìàððèÿ (èííóíèñòè)			
f	-	Áúèààðñèè ðàáíðè÷áíèè ñóðç			
f b	-	Áúèààðñèà ðàáíðè÷áíèà ñíòèàèèáííèðàðè÷áíèà ìàððèÿ			
f b v i	-	Áúèààðñèà ðàáíðè÷áíèà ñíòèàèèáííèðàðè÷áíèà ìàððèÿ (íàààèíàíà)			
f b z x	-	Áúèààðñèà ðàáíðè÷áíèà ñíòèàèèáííèðàðè÷áíèà ìàððèÿ (ðáííè ñíòèàèèñòè)			
f b x	-	Áúèààðñèà ðàáíðè÷áíèà ñíòèàèèáííèðàðè÷áíèà ìàððèÿ (ðèðíèè ñíòèà-			
èèñòè)					
f b	-	Áúèààðí-ñúáàðñèà àðóæàà			
f b	-	Áúèààðñèà ñíòèàèèáííèðàðè÷áíèà ìàððèÿ			
f b f	-	Áúèààðñèè ñíòèàèèáííèðàðè÷áíèè ñóðç			
”	-	Áúèààðñèà òàèààðàóíà ààáíðèÿ			
i-sm no	-	áúèààðñèè àçèè			
f	-	Áúèààðñèè ððèàè÷áíèè ñóðç			
k	-	àáñòíèè			
«	-	Àíáííà àèàààìèÿ			
«	-	Àèñø èèííè÷áíèè èííòèèðòò			
« f	-	Àèñø èíàíáðíí-ñòðíèðàèíí èííòèèðòò			

« ” d	- Æēñø ēīñðēðóò çà ðåàððæēíí èçéóñðåī
« » i	- Æñāñúþçíà ēīíóíēñðē÷āñēà íàððēý (áíēøāāēēē)
« »f	- Æñāñúþçáí ēāíēíñēē ēīíóíēñðē÷āñēē íēāāāæēē ñúþç
« ”	- Æēñø ēāñíðæíē÷āñēē ēīñðēðóò
«	- Æēñø íēííí-āā íē íæēē ēīñðēðóò
« c	- Æēñø íàøēííí-æēāēðð íðæíē÷āñēē ēīñðēðóò
«	- Æēñø íāāēðēíñēē ēīñðēðóò
«	- Áúððāøíà íæāāííí-íæðēíñēā ðāāíēþðēíííà íðāāíēçàøēý
«	- Áúððāøíà íæāāííñēā ðāāíēþðēíííà íðāāíēçàøēý
« vi	- Áúððāøíà íæāāííñēā ðāāíēþðēíííà íðāāíēçàøēý (íāāāēíáíà)
« —	- Áíáííí-ííðñēē òē íð
« d	- Áúñðáíē÷āñēà ííððæāíà çííà
« f	- Æēñø íàððēāí ñúāāð
« f	- Æēñø íàððēéíà øēíēà
« f	- Æēñø ñúāāð
« f f	- Áúððí āāí ñòííáíñēē ñúāāð
«-d	- Æēñøā(ē) ó÷āāí(ē) çāāāāíēā(ý)
« ”	- Æēñø ðēíēēí-ðæó ííēíæ÷āí ēīñðēðóò

m	- āíāēíà
b	- Áúóēā āāííēðæð÷íà àðíēý
b	- Áāðí àíñēā āāííēðæð÷íà ðāíóáēēēā
mt	- āāíāðæ
cf	- Áāðí àíñēā āāēííà ñíðēāēēñðē÷āñēà íàððēý
»	- Áðāāñēē ēííēðð
-	- Æēāāíí ííēðē÷āñēí óíðāāēāíēā
m	- āðāā
-	- Æēāāíí óíðāāēāíēā
	- Æēāāíí ùāā

bd f	- Áúðæāāíí çāíāāāēñēí ñòííáíñðāí
b	- Áúðæāāíí ēíäóñððēāēíí íāāāēíáíēā
b	- Áúðæāāíí ēíäóñððēāēíí íðāāíðēýðēā
l t	- āíāñ/āíāøíí
b f	- Áíáðíáíēíà íðāāíēçàøēý çà ñííðð è íðāðāíà
b	- Áúðæāāíí íðāāíðēýðēā
b »	- Áúðæāāíà íēāííā ēííēñēý
l	- āíēðíð
b	- Áíáðóāæáíñēā ðāāíēþðēíííà íðāāíēçàøēý
b f	- Áúðæāāíí ñēāóðíñð
b f »	- Áúðæāāíà ñíāñóíáíà ēāñà
b f	- Æēíēðððíāñēē ñúþç íà íàðíāíà ñēāāāæ
b f	- Áúðæāāíí ñòííáíñēí íāāāēíáíēā
b f	- Áúðæāāíí ñòííáíñēí íðāāíðēýðēā
b ”	- Áúðæāāíí ðúðāí āñēí íðāāíðēýðēā

c	- Áúóēē íàøēííæ íííñāí áíæðæēāí òðííð
no	- āçēē

c f - ãúóëà íàðíà í ññàí á íàèðàëíà àðì è ý
c - ãúóëà àíðèðàðèñòëà íëääæëà íðààíèçàòëý

d - Çàääðàíë÷íí áððí
d c - Çàí à ä ííáððííáëñêí áððí
ddb - Çàëí çà çàùèðà íà áúðæääàðà
d - Çàáí ä çà íàðàëíðáæà ù è ìàøèíë
d f - Çàíääáëñêë íëääæëè ñúþç
d - Çàääðàíë÷íí íðáàñòààèðàëñòáí

» - Èçíúëíèðàëíí áððí
» » - Èçíúëíèðàëíí êíèðàð
- Èçíúëíèðàëíí êíèðàð íà Èíìóíèñòè÷áñëý èíðàðíàòëííáë
- Èíñòèðòò íí ìàðèñèçúí-ëáíëíèçúí ì
qxwno - èñííáíñëè áçèè
f f - Èíñòèðòò çà ñúáðáíáíë ñíòèàëíë òáíðèè
qzno - èðàèèáíñëè áçèè
- Èçíðààèðàëíí òðóáíà èàää

» — » - Èíèðàð íà áíéóèðà íðíðèà òàøèçí à è èàíèðàèèçí à
rk - èääðàè
» b » - Èíèðàð/Èíèñëý çà íàðíááí êííðíë
» b » - Èíèðàð çà áúðæääáí è íàðíááí êííðíë
» » - Èíèðàð çà èçéóñòáí è éóèðòðà
» - Èíìóíèñòè÷áñëè èíðàðíàòëííáë íà íëääæàðà
» » - Èííðíëíà êíèñëý
» f - Èíìóíèñòè÷áñëè íëääæëè ñúþç
» b - Èðáéñèà íàðíáí-ääííèðàðè÷íà ðáíóáèèèà
» » - Èíèðàð çà íàóèà, èçéóñòáí è éóèðòðà
» » - Èíèðàð çà íàðíááí êííðíë
» - êíìóíèñòè÷áñëà íàððèý
» f f - Èíìóíèñòè÷áñëà íàððèý íà Ñúáàðñëëý Ñúþç
» » - Èííðíëíà-ðáàèççéííà êíèñëý
» — d - Èíìóíèñòè÷áñëè óíèääðíèðàð çà íàòëííáëíèðà ìàèòèíðàà íòÇàíààà

s - èèñò/èèñòí áá

u - ìáñòííñò
- Ìääèòèíèà àèääáíèý
uj - ìàøèííèñ
« t - Ìèíèðàððíáí íà áúíøíèðà ðááíðè
« - Ìèíèðàððíáí íà áúððáøíèðà ðááíðè
- Ìèíèðàððíáí íà áúððáøíàðà òúðáíèý è òñéóáèðà
b— - Ìæáóíàðíáí ááííèðàðè÷íà òááðáàòëý íà æáíèðà
d - Ìèíèðàððíáí íà çáíáàèèðàí
- Ìæáóíàðíáí èáíèíèà øéíà
d - Ìèíèðàððíáí íà íàðíáííò çäðáá
df - Ìèíèðàððíáí íà íàðíáííò çäðáá è ñíòèàëíèðà áðèæè

	- Ìèíèñòáðñòáí íà íàðíáíàòà íòáðáíà
	- Ìèíèñòáðñòáí íà íàðíáíàòà ìðíñáàòà
	- Ìèíèñòáðñòáí íà íòáðáíàòà
	- Ìæäóíàðíáíà ìðááíèçàòèý íà æáíèðà
	- Ìæäóíàðíáíà ìðááíèçàòèý çà ìíà í ñ àááíà íà ðááíèðòèíáðèðà
f	- Ìèíèñòáðñèè ñúáàð
” f	- Ìàøèííí-òðàèòíà ñòáíòèý
—	- Ìèíèñòáðñòáí íà òèíáíèðà
f	- Ìæäóíàðíáíà ðèèè÷-áñèè ñúðç
tnu no	íàíñèè àçèè
»	- Ìàøèíáèáí èíèðàð
» «b	- Ìàðíáíàí èíè ñàðèàð íà áúòðáíèðà ðááíèè
«	- Ìàðíà í ññáí á ñàèðáíà áúòðáíè÷-áñèè àðè è ý
—	- Ìàðíà í ññáí á ñàèðáíàí òðííð
	- Ìàðíàíà ðáíóáèèèà Áúèáðèý
f	- Ìàçáàèñèèè ðááíèè÷-áñèè ìðíðáñèííáèíè ñúðç
f	- Ìàøèíáèáí ñúáàð
” f	- Ìàò÷íí-ðáíèè÷-áñèè ñúðç
	- Ìàøèíáèíà òóá ìæáñòáíà áàèáðèý
»	- Ìàòòí òèèè÷-áñèè èíáèíàð
i »	- Ìáúèíñèè èíèðàð
is »	- Ìáèáñòáí èíèðàð
v k	- ìñòðíà
d f	- Ìáú çáíáááèñèè ìðíðáñèííáèáí ñúðç
»	- Ìèðúæáí èíèðàð
r »	- Ìèíèèñèè èíèðàð
r f	- Ìèíèèñèè ìàðíáíàí ñúáàð
» »	- Ìèðúæíà èííððíèíí-ðááèçèííà èíèñèý
	- Ìòááè çà ìæäóíàðíáíà èííððíà àòèý (íà ÕÊ íà ÊÏÑÑ)
f	- Ìèðúæáí ìàðíáíàí ñúáàð
	- Ìðááíèçàòèý íà íáááèíáíèðà íàòèè
vw	- ìíèñ
f	- Ìáú ðááíèè÷-áñèè ìðíðáñèííáèáí ñúðç
f f	- Ìáú ðááíèè÷-áñèè ñèíáèèèáí ñúðç
f	- Ìèðúæáí ñúáàð
f f	- Ìáú ñòóááíðèèè ñúðç
—	- Ìòá-áñòáíàí òðííð
	- Ìíèèðáððí
	- Ìàðèáíáíàðíà áðóíà
ws no	- ìíèñèè àçèè
	- Ìíèèèà íáááèíáíà ðááíèè÷-áñèè ìàðèèý
	Ì ñíòíýíí ìðèñúñðáèà
	- Ìúðáè÷-íà ìàðèèèíà ìðááíèçàòèý
w v{	- ìðíðáñíð
” ”	- Ìíùè, ðáèèáðàòè, ðáèáðííè

»	Đàéííáí éíìèðàð
» i	- Đónèà éííóíèñðè÷ àñèà ìàððèy (áíëøáâèèè)
»f	- Đàéííáí éíííàðàðèááí ñúpç
f	- Đàáíðíè÷ àñèè ìèàáàæèè ñúpç
f	- Đàéííáí íàðíááí ñúáàð
	- Đàáíðíè÷ àñèà ìàððèy
f b f	- Đàáíðíè÷ àñèè ñíòèàèäáííèðàðè÷ àñèè ìèàáàæèè ñúpç
f b	- Đónèà ñíòèàèäáííèðàðè÷ àñèà ìàððèy
f b i	- Đónèà ñíòèàèäáííèðàðè÷ àñèà ðàáíðíè÷ àñèà ìàððèy (áíëøáâèèè)
f—f	- Đónèà ñúáàðñèà ðááàðàðèáíà ñíòèàèèñðè÷ àñèà ðáíóáèèè
yu no	- ðóíúíñèè àçèè
yx no	- ðónèè àçèè
~r	- ðúéííè ñ
x	- ñáéí
f	- Ñúáàèíáíè àíàðèèáíñèè ùàðè
f	- Ñúpç íà áúèààðñèèðà æóðíàèèñðè
f	- Ñúpç íà áúèààðñèèðà ìèñàðáèè
f —	- Ñúpç íà áíéøèðà ìðíðèà ðàøèçí à
f — »	- Ñúpç íà áíéøèðà ìðíðèà ðàøèçí à è èàíèðàèèçí à
f	- Ñúpç íà áúèààðñèèðà óóá íàíèèè
f f	- Ñíòèéñèè ãðàáñèè ìàðíááí ñúáàð
f b	- Ñíòèàèäáííèðàðè÷ àñèà ìàððèy
f «	- Ñúáàð çà èèí í ñè÷ àñèà àçàèíííí í ù
xsvk no	- ñéíààøèè àçèè
f	- Ñððíèðáèíí-íííðàæíí íááàèíáíèà
f	- Ñúpç íà ìàðíáíàðà ìèàáàæ
xw	- ñíèñáíèà
f w	- ñíí á í
f f b	- Ñúpç íà ðàáíðíè÷ àñèàðà ñíòèàèäáííèðàðè÷ àñèà ìèàáàæ
f f	- Ñúpç íà ñíòèàèèñðè÷ àñèàðà ìèàáàæ
f f f	- Ñúpç íà ñúáàðñèèðà ñíòèàèèñðè÷ àñèè ðáíóáèèè
xzt x	- ñàððèè íàó÷áí ñúððáíèè
f —	- Ñíòèéñèè óíèààðñèèðàð
f—	- Ñíòèàèèñðè÷ àñèà ðááàðàðèáíà ðáíóáèèè P áí ñèààèy
x~ iv}~ k no	- ñúáíóíðáàðñèè àçèè
» f f	- Òàèáàðàóíà áááíòèy íà Ñúáàðñèèy ñúpç
» «	- Òðóáíáí-áúçíèðàðáéíí íáúáæèèà
» » df	- Òðóáíáí-éíííàðàðèáíí çáíááàèñéí ñòííáíñðáí
» »	- Òðóáíáí-íðíèçáí àèðáéíà éíííàðàèy
ytn no	- óíààðñèè àçèè
— f	- Óíðààèðáéáí ñúáàð
— fb	- Ó÷èðáèñèà ñíòèàèäáííèðàðè÷ àñèà ìðááíèçàèèy
— f	- Óíààðñèà ñíòèàèèñðè÷ àñèà ðàáíðíè÷ àñèà ìàððèy
{	- óííá

{ no	- ôðáíñêè àçèè
»	- Õèìè÷ãñêè êì á è í àð
g b	- Öáíððàëáí áúðæàááí àððèá
g b	- Öáíððàëáí áúðæàááí èñòíðè÷ãñêè àððèá
g »	- Öáíððàëáí êììèðáð
g » »	- Öáíððàëáí êì í òð ïèíà êììèñèÿ
g » »	- Öáíððàëáí êì í òð ïèí-ðáàèçèííà êììèñèÿ
g »f	- Öáíððàëáí êìííððàðèááí ñúþç
g	- Öáíððàëáí íàñòì ÿðäèñðáí
g	- Öáíððàëáí ïàððèáí àððèá
g	- Öáíððàëáí ðúêì áí äñðáí
g »	- Öáíððàëáí ðáàèçèííà êììèñèÿ
g f	- Öáíððàëáí ñúáð
g f-	- Öáíððàëáí ñàððèñðè÷ãñêì òíðààèáíèá
g -	- Öáíððàëáí òíðààèáíèá
n no	- ÷ãøèè àçèè
	- ×àñðè÷íí ïñðóúíèáíèá
d	- Øêì èà çà çàñàñíè íòèðáðè
»	- Þ áí ñèááñèà êìííðèñðè÷ãñèà ïàððèÿ
c f »	- Ñíàðèàèèçèðáíà íðááíèçàðèÿ íà ÌÍÍ çà íáðàçì ááíèá, íáðèà è èóèððà

ИМЕНЕН УКАЗАТЕЛ

А

Абаджиев, Димитър Цонев – 314
 Абаджиев, Стефан Петков – 17
 Абулаш, Сами – 17
 Абуш, Александър – 17
 Авдала, Мари Симон – 471
 Авдала, Моис Хаим – 471
 Авджийски, Георги Динев – 17
 Аврамов, Аврам Г. – 17
 Аврамов, Георги – 19, 22, 258, 296, 455
 Аврамов, Лъчезар (Лъчезар Аврамов Стоянов) – 17
 Аврамов, Рубен (Рубен Аврамов Леви) – 17
 Аврамов, Стефан Аврамов – 18
 Аврамова, Бистра Георгиева – 18
 Аврамова, Екатерина Стефанова – 18
 Агънски, Никола Тодоров – 19, 98, 123, 160, 323
 Аджанов, Ангел Динев – 19
 Адлер, Виктор – 304
 Айнщайн, Алберт – 145
 Акерман, Антон – 19
 Акселрод, Павел – 311
 Алберт, Жак – 20
 Алварес, Сантяго – 20
 Алеврата - 207
 Александров, Тодор – 23, 82, 285, 286, 342
 Александров, Янаки Томов – 20
 Александрова, Благородна – 457
 Алексеев, Димитър Ламбрев – 20
 Алексеева, Любов Георгиевна – 20
 Алексиев, Александър Ранков – 20
 Алексиев, Борис Сергиев – 21
 Алексиев, Власаки - 446
 Алексиев, Димитър – 302
 Алексиев, Добри (Добри Алексиев Стефанов) – 21
 Алексиев, Иван – 78
 Алексиев, Методи – 82
 Алексиев, Милчо (Странджата) – 21
 Алексиев, Никола Богданов – 21

Алексиев, Петър – 286
 Алексиев, Слави – 97, 371
 Алексиева, Донка Петкова – 21
 Алексов, Йордан – 22
 Алкалай, Елизер Юда – 22
 Алкалай, Соломон – 69
 Алмалех, Аврам Яков – 22
 Алмалех, Алберт Юда – 22
 Алмалех, Зелма – 22
 Алсайд, Даниел – 22
 Алтайски, Константин – 349
 Алтман, И. И. – 22
 Аманулаев, Мамедали Неймат Огли – 23
 Ампов, Христо Динев – 23, 200
 Анадолски, Ангел – 23
 Ананиев, Димитър (Димитър Ананиев Георгиев) – 23
 Ананиев, Димитър Георгиев – 353
 Ананиев, Илия – 23
 Анастасов, Анастас – 98
 Анастасов, Димитър Минев – 289
 Анастасов, Йордан – 23
 Анастасова, Зорка – 24
 Ангелов, Александър – 340
 Ангелов, Ангел – 98
 Ангелов, Ангел Денчев – 24
 Ангелов, Ангел П. – 462
 Ангелов, Ат. Вас. - 126
 Ангелов, В. – 193
 Ангелов, Вълчо Г. – 24
 Ангелов, Върбан (Върбан Ангелов Попцветков) – 24, 303
 Ангелов, Димитър – 24
 Ангелов, Желязко Динков – 25
 Ангелов, Милко – 74
 Ангелов, Петър (Пиер) – 155
 Ангелов, Рачо – 36
 Ангелов, Станю – 25
 Ангелов, Тодор (Тодор Ангелов Божанов) – 25, 71
 Ангелов, Христо Иванов (Шкойнов) – 25
 Ангелова, Васила Стоянова – 25

- Ангелова, Ирина Костадинова – 25
 Ангелова, Пенка – 25
 Андонов, Георги Янев – 26
 Андре, полк. – 431
 Андреев, А. – 84
 Андреев, Алипи – 215, 275
 Андреев, Андрей Алипиев – 26
 Андреев, Андрей Георгиев – 29
 Андреев, Валентин – 448
 Андреев, Георги (Георги Андреев Димитров) – 26
 Андреев, Георги Андреев (Кобе) – 26
 Андреев, Георги Апостолов – 26
 Андреев, Емил – 27
 Андреев, Иван (Иван Андреев Петков) – 27
 Андреев, Койо (Койо Андреев Димитров) – 27
 Андреев, Коста – 349
 Андреев, Никола Радев – 55
 Андреевски, Ангел Ценов – 27
 Андрейчин, Георги – 96
 Андрианова, Радка – 27, 28
 Анев, Георги Стоянов - 171
 Анев, Любомир Василев – 28
 Анев, Цвятко – 205
 Аношин, Иван Семьонович – 28
 Антипов, Александър Иванович – 28
 Антоу, Васил Гюров – 28
 Антоу, Петър – 19, 28
 Антонов, Адалберт (Малчика) – 19, 228, 267, 341, 459
 Антонов, Антон Иванов – 29
 Антонов, Г. – 361
 Антонов, Георги Костов – 29
 Антонов, Стефан (Стефан Антонов Тасков) – 29
 Антонов, Янко – 29
 Антонова (Сечкова), Тота Дончева – 29
 Анчев, Анчо Тачев – 29
 Апостолов, Желязко Панайотов – 30
 Апостолов, Методи Тодоров – 30
 Апостолов, Христо – 30
 Апостолова, Кунка (Кунка Апостолова Пенчева) – 30, 68, 258
 Апрехон, Макри (Катя) – 413
 Арабаджиев, Атанас Лазаров – 31
 Аралов, Господин Димитров – 178
 Аранджелович, Радомир – 31
 Аргиров, Коста – 31
 Аргиров, Леонид - 150
 Арменов, Иван Димитров – 31
 Армянов, Атанас Стефанов – 31
 Арнаулов, Георги – 90
 Арнаулов, Димитър Грудов – 289
 Арнаулов, Елефтер – 60, 375, 423
 Арнаулов, Илия – 226
 Арнаулова-Димчева, Люба – 250
 Арнот, Робин Пейдж – 32
 Асенов, Мирчо – 186
 Аслански, Янчо Георгиев – 32
 Асса, Давид Хаим - 297
 Аструков-Херц, Йосиф Ханалел – 32
 Атанасов, Александър (Шески) – 17, 24, 36, 46, 60, 71, 73, 194, 211, 246, 269, 270, 296, 303, 330, 346, 391, 442, 450, 463
 Атанасов, Атанас Иванов – 32
 Атанасов, Атанас Михов – 379
 Атанасов, Атанас Христов – 33
 Атанасов, Борис – 33
 Атанасов, Гаврил (Гаврил Атанасов Ангелов) – 33
 Атанасов, Георги Иванов – 33
 Атанасов, Груды Димитров – 34, 81, 404
 Атанасов, Добри (Орлов) - 92, 445
 Атанасов, Енчо Иванов – 33
 Атанасов, Иван – 34
 Атанасов, Мано – 34
 Атанасов, Недялко (Недялко Атанасов Мочуров) – 34, 404, 446
 Атанасов, Петър Божинов – 35
 Атанасов, Сотир Михайлов – 35, 446
 Атанасов, Стефан – 462
 Атанасов-Тимошкин, Тошо (Тодор Атанасов Танев) – 35
 Атанасов, Тодор – 19, 36
 Атанасов, Христо Стефанов – 35
 Атанасов, Щерю (Щерю Атанасов Георгиев) – 35, 36
 Атанасов, Янко (Янко Атанасов Димов) – 36, 280
 Атанасова, Виктория – 36
 Атанасова, Вихра – 36
 Атанасова, Емилия – 36

Атанасова, Лора – 36
 Атанасова, Юра Тодорова – 36, 416
 Атанаспадис, Филарети – 349
 Ауски, Стоил Пенев – 178
 Ахчиев, Георги Иванов – 36
 Ахчиев, Петко – 378
 Ацев, Георги – 37
 Ацов, Петър Григоров – 37
 Аянов, Манол Атанасов – 37

Б
 Бабаков, Петър Димов – 38
 Бабанов, Иван – 286
 Бабулски, Андрей Петков – 38
 Багджийски, Младен Каменов – 251
 Багрянов, Иван Иванов – 39, 69, 261, 293, 327
 Баджаков, Слави – 335
 Бадински, М. – 167
 Байчев, Боян П. – 39
 Байчев, Георги Димов – 39
 Бакалов, Бижо Георгиев – 62
 Бакалов, Георги – 40, 45, 209, 212, 242, 282, 310, 311, 457, 472
 Бакалов, Георги (Малкия) – 39
 Бакалов, Димо Иванов – 39
 Бакалов, Иван Динев – 40
 Бакалов, Никола Йорданов – 98
 Бакалов, Цанко – 250
 Бакалова, Магдалена Григорова – 40
 Бакалова, Стефана – 40
 Бакъшов, Васил Николов – 40
 Балабанов, Вичо Генов – 40, 90
 Балабанов, Сава Димитров – 41
 Балабанов, Слави – 62, 311
 Балабанови, братя – 166
 Балан, Станислав Александров – 41
 Балев, Калю Мичев – 41
 Балев, Трифон – 215
 Балевска, Ангелина Маринова – 42
 Балевска, Неделя Кънчева – 42
 Балевски, Васил Спасов – 42, 267, 341
 Балевски, Васил Ст. – 42
 Балинов, Трендафил – 236
 Балкански, Димитър Иванов – 42, 140, 220
 Балкански, Трифон Рангелов – 43, 337

Балов, Никола Тодоров – 217
 Балов, Панчо Димитров – 43, 87
 Балючев, Владимир Илиев – 43
 Бангиев, Марин Илиев – 43
 Банджийски, Иван – 44
 Банов, Христо – 44
 Бановски, Димитър – 125, 126
 Бановски, Тончо – 44
 Барабаш, Тибор – 44
 Баранова, Мария Ивановна – 44
 Бараташвили, Григорий Абесаломович – 44
 Барбюс, Анри – 37, 96, 127
 Баров, Димитър Ат. – 44
 Баров, Цвятко Деянов (Иконома) – 44
 Барутчиев, Владимир Христов – 45, 390, 446
 Барутчиев, Любомир Христов – 45, 446
 Барух, Арманд Сабат – 45
 Баръмов, Стефан – 40
 Баръмова, Магдалена – 40, 127
 Басан, Сами – 462
 Баталов, Иля Трофимович – 46
 Батенберг, Александър, княз – 58
 Бахнев, Юлий Димитров – 46
 Бачино, Хулио – 46
 Башикаров, Георги Петров – 44, 46, 47, 49, 89, 187, 190, 221, 228, 246, 248, 295, 321, 352, 371, 398, 413, 429, 442, 454
 Башлиев, Вельо Иванов – 47
 Башлиев, Стамат Иванов – 47, 48
 Башлиева, Елена Велева (Хрисула) – 47
 Башлиева, Елена Стаматова – 47
 Бебел, Август – 414
 Безлов, Стефан Кънчев – 48
 Бекерле – 174
 Бекташ, Светозар – 375
 Бекяров, Георги Василев – 48
 Белев, Гьончо – 397
 Белев, Кръстю Димитров – 48, 297, 359
 Белева, Нона Радева – 48
 Белич, Стеван – 48
 Беломъжов, Веселин Тотев – 49
 Белстойчева-Симитчиева, Люба – 49
 Белчев, Иван – 49, 128
 Белчов, Тодор Рашков – 49

- Бенка, Антон – 49
 Бентън – 49
 Бенчев, Симеон Нешев – 50
 Беремски, Стамен Маринов – 50
 Берзин, Ян Карлович - 96, 375
 Берлинблад, Александър Хенрихович - 250
 Бернщайн, Рудолф – 50
 Биволарски, Атанас Колев – 50
 Биволарски, Първан Петров Марков – 50
 Биволчов, Гаврил Ангелов – 50
 Бижева, Мария Атанасова – 51
 Билдирев, Атанас Жеков – 51, 302
 Билядеров, Никола Костадинов – 51
 Бинев, Божил Георгиев – 87, 464
 Бинков, Йордан Христов – 51
 Бичев, Пане – 200
 Благоев, Борис – 341
 Благоев, Димитър – 18, 30, 40, 41, 42, 44, 50, 51, 58, 62, 70, 95, 111, 114, 140, 159, 161, 162, 165, 166, 171, 179, 188, 195, 212, 214, 219, 238, 243, 254, 257, 280, 281, 298, 306, 307, 320, 330, 331, 334, 347, 355, 362, 378, 407, 421, 441, 443, 456, 471
 Благоев, Христо – 179
 Благоева, Вела (Виктория Атанасова Живкова) – 51, 62, 184, 331
 Благоева, Стела – 84, 385
 Благоева-Минчева, Вера Василева – 52
 Блажев, Л. Николов – 140
 Близнаков, Иван Тодоров – 297
 Бобчев, Стефан Добрев – 206
 Богатинова, Дона Алексиева – 52
 Богданов, Атанас – 52
 Богданов, Богдан Трайков – 52
 Богданов, Борис Иванов – 52, 53
 Богданов, Георги Костов – 53
 Богданов, Мануил Николов (Богданче) – 54
 Богданов, Петър Иванов – 19, 225, 228, 337, 408
 Богданов, Слави Ангелов (Альоша) – 416
 Богданов, Стефан Иванов – 19, 54
 Богданова, Виктория Иванова – 54
 Богданова, Савка Иванова – 54, 258
 Богоев, Гавраил – 55
 Богомоллова, Анастасия Емелянова – 250
 Боев, Владимир Иванов - 226
 Боев, Христо (Христо Боев Петашев) – 55, 90
 Боева, Ана Николова – 55
 Божанов, Руси Христов – 55
 Божилов, Божидар Димитров – 55, 220
 Божилов, Кирил Димитров – 55, 56, 220
 Божилов, Коста (Коста Божилов Светлов) – 56, 220
 Божилов, Милко – 74
 Божинов, Павел Христов – 56
 Божинов, Петър – 98
 Божинов, Фиро Атанасов – 56
 Божков, Рангел [Миланов] – 283
 Бозаджиев, Георги Петров – 57
 Бозаров, Васил Христов – 50, 57
 Бозаров, Марин Станев – 57
 Бозаров, Павел Христов – 57
 Бозаров, Станю Христов – 57
 Бозарова-Попова, Вела Христова – 57
 Бозвелиев, Константин Тенев – 58
 Бозеро, Луиджи Антонио – 59
 Бойкинов, Димитър – 62
 Бойчев, Георги Д. – 59
 Боков, Георги Филипов – 59
 Болчев, Велко Томов – 371
 Бомбов, Петър – 156
 Бонев, Владимир (Владимир Бонев Амиджин) – 59
 Бонев, Вълчо – 275
 Бонев, Георги Йорданов – 306
 Бонев, Димитър Мартинов – 59
 Бонев, Иван Кръстев – 59, 60, 455
 Бонев, Никола Ангелов – 60, 375
 Бониски, Младен Иванов – 338
 Бонт, Флоримон – 60
 Бончев, Б. – 340
 Бончев, Божко – 60
 Бончева, Стамена Василева – 60
 Бончева, Стамена Петкова – 60
 Бончева, Станка Илиева – 60
 Борачев, Демир Димитров – 60
 Борис III, цар – 35, 39, 41, 69, 293, 294, 380, 404
 Боршуков, Георги – 74
 Босев, Васил – 84
 Ботев, Иван - 240

- Ботев, Цоню Владиков – 61
 Ботева, Иванка – 173
 Ботора, Горан Петров – 98
 Ботушарова, Нина Христова – 61
 Ботушев, Никола Георгиев – 257, 448
 Бочева, Надежда Николова – 61
 Бояджиев, Асен Манолов – 61, 171, 274
 Бояджиев, Георги Михайлов – 62
 Бояджиев, Димитър Петров – 62
 Бояджиев, Димитър Цвятков – 62
 Бояджиев, Зиновии Григоров – 239
 Бояджиев, Иван Василев – 63
 Бояджиев, Иван Григоров – 63
 Бояджиев, Иван Михайлов – 62
 Бояджиев, Коста Тодоров – 63
 Бояджиев, Милю Петков – 63
 Бояджиев, Николай Василев – 63
 Бояджиева, Дарина – 208
 Бояджиева, Жеча Ив. – 63
 Брагинский, Йосиф Самойлович – 64
 Бракалов, Борис Богданов – 64, 251
 Бранев, Неделчо Георгиев – 64
 Братанов, А. Д. – 64
 Братанов, Димитър Цочев – 64
 Братанов, Нестор (Нестор Братанов Несторов) – 64
 Братанский, Стефан Атанасович (Таню Стойновски) – 255, 256
 Братоев, Димитър Николов – 65
 Братоева-Грекова, Катина Рангелова – 65
 Браун, Изабела – 65
 Брогли, Йосиф Янош – 65
 Бромберг, Александър Борисович – 65
 Брунова, Евгения – 66
 Буачидзе, Самуил Григориевич – 126
 Бузов, Марин Г. – 340
 Бузов, Марин Калчов – 340
 Буйнов, Александър – 82
 Бунева, Мара – 286
 Бургуджиев – 156
 Бурилков, Димо Т. – 66
 Буров, Атанас Димитров – 66
 Буровски, Христо Василев – 66
 Буруджиев, Иван Георгиев – 66
 Бурцев, Михаил Иванович – 66
 Бусотов, Коста Пандов – 67
 Бучински, Димитър Петров – 67
 Българанов, Боян Петков – 56, 67, 147, 317, 337
 Българанов, Петко Минчев – 67
 Българанова, Анна Димитрова – 68
 Българенска, Мария Михайлова – 68
 Българова, Рада Илиева – 68
 Бърдаров, Христо Стоянов – 68
 Бърдарова, София Петкова – 69
 Бързаков, Лазар Петров – 69
 Бързаков, Стоян – 282
 Бързашки, Иван Димитров – 69
 Бързашки, Недю – 457
 Бъчваров, Асен – 69, 340
 Бъчваров, Васил Димитров – 70
 Бъчваров, Георги – 70
 Бъчваров, Иван – 228
 Бъчваров, Ради Маринов – 70
 Бъчваров, Стефан Димитров – 70, 118
 Бъчварова, Свобода Тодорова – 71
 Бьолке, Мили – 72
 Бялков, Иван (Иван Бялков Ангелов) – 72
В
 Вазов, Иван – 74
 Вайнбергер, Зинка-Терезия – 72
 Вакарелов, Лука Кръстев – 72
 Ваклиев, Васил Зарев – 457
 Вакъвчиев, Богомил Иванов – 72
 Валчук, Валюша – 71
 Вангелов, Борис Михайлов – 289
 Вангелов, Георги (Георги Вангелов Радев) – 72
 Вангелов, Михаил (Михаил Вангелов Петков) – 73
 Ванков, Васил Иванов – 172
 Ванков, Борис – 73
 Вапцаров, Никола Йонков – 127, 225, 266, 268, 316, 371, 387, 412, 427
 Варадинов, Лукан Гълъбов – 73
 Васев, Йордан – 74
 Васев, Коста – 49
 Васев, Славчо (Славчо Васев Велев) – 74
 Василев, Ахилеас Методиев – 74
 Василев, Вато Николов – 74
 Василев, Георги – 213

- Василев, Георги Методиев – 74
 Василев, Дженю – 74
 Василев, Димитър – 346
 Василев, Димитър (Димитър Василев Кацарски) – 74
 Василев, Дунчо – 75
 Василев, Захари Николов – 75
 Василев, Златан – 75
 Василев, Иван Георгиев – 181
 Василев, Илия (Бойко) – 217
 Василев, Костадин Христов – 75
 Василев, Методи Михайлов – 74, 75
 Василев, Орлин – 297
 Василев, Светослав Димитров – 75
 Василев, Станко – 75
 Василев, Станю – 204
 Василев, Стефан – 74, 150, 178
 Василев, Стефан Костадинов – 76
 Василев, Стоичко – 76
 Василев, Стоян (Стоян Василев Анков) – 76
 Василев, Стоян Ст. (Божо) – 204
 Василев, Христо – 76
 Василев, Христо (Смирненски) – 76
 Василев, Христо (Христо Василев Николов) – 76
 Василева, Александра Тодорова – 77
 Василева, Каменка Георгиева – 77
 Василевски, Алекси Спиров – 77
 Васильовски, Димитър Траянов – 77
 Вацкичев, Петър П. – 415
 Вацов, Павел Иванов – 78
 Вачев, Димитър – 147
 Вачков, Петър Антонов – 78
 Велев, Костадин Иванов – 78
 Велев, Манол Иванов – 78, 122
 Велева, Мария Николова – 78
 Великов, Велико Илиев – 79
 Велинов, Ангел Кирилов – 350
 Величков, Найдено Мишев – 79
 Величков, Петко (Петко Величков Петков) – 79, 275
 Величкова, Димитрина Мишева – 472
 Велков, Веселин – 32
 Велков, Иван Мицев – 79
 Велков, Илия Божинов – 79
 Велков, Спас Грозданов – 80
 Велчев, Никола Захариев (Брато Коле) – 80
 Венков, Димитър – 337
 Венкова-Михалева, Цанка Колева – 80
 Вергов, Георги Христов – 80
 Веренишки, Димитър Петров – 286
 Веселинов, Богдан – 74
 Вешков, Любен – 371
 Видали, Виторио – 80
 Виденов, Ивайло Еленков – 80
 Виденов, Илия Томов – 81
 Виденов, Кирил – 192, 384
 Виденов, Цветко – 462
 Виденова, Сийка Цв. – 462
 Видински, Кирил Рангелов – 81
 Видински, Раденко Рангелов – 81
 Видов, Благой Петров – 82
 Вилар, Жермен – 83
 Винаров, Иван Цолов – 83, 109, 201, 203
 Витанов, Методи Димов – 83
 Вихровски, Ангел – 466
 Вичев, Марко – 156
 Вичев, Панайот Йорданов – 83
 Вичев, Петър – 92, 102
 Вишовградски, Йордан – 89
 Вишовградски, Никола – 84
 Владимирив, Петър (Петър Владимирив Иванов) – 84
 Владов, Димитър – 125
 Власев, Владимир Боянов – 84
 Власева, Анна Михайловна – 84
 Власковски, Власи Власков – 84
 Власов, Александър Григориевич – 85
 Влахов, Димитър – 151, 200
 Воденичаров, Владимир Христов – 85
 Войданов, Смиле – 85
 Войнов, Атанас – 85
 Войнов, Пандо – 135
 Войновски, Алипи Иванов – 85
 Волф, Фридрих – 86
 Врабчев, Георги Вангелов – 86
 Врагов, Лука Луков – 86
 Вранчев, Петър Атанасов – 86, 137, 304, 441
 Врачев, Иван Ганчев – 86, 87
 Вуксанов, Драгомир Стефанов – 87, 464

Вутов, Вуто Каменов – 87
 Въжаров, Емил – 87
 Въжаров, Никола Костадинов – 87
 Вълев, В. – 87
 Вълев, Иван (Иван Вълев Иванов) – 88
 Вълканов, Койчо Николов – 88
 Вълканов, Митю Г. - 148
 Вълканов, Михаил Господинов – 148
 Вълков, Веселин Николов – 88
 Вълков, Вълко (Вълко Вълков Кехайов) – 88
 Вълков, Иван – 43
 Вълков, Кръстю (Кръстю Вълков Колев) – 88
 Вълкова, Ивайла – 74
 Вълов, Григор Вълчев – 88
 Вълов, Иван Григоров – 89
 Вълчанов, Иван Георгиев – 89
 Вълчев, Аргир – 89
 Вълчев, П. Ив. – 89
 Вълчева, Ангелина Кузова – 89
 Вълчинов, Ваклин – 380
 Върбанов, Георги Йорданов – 89
 Върбанчев, Христо Добрев – 90

Г

Габровски, Никола – 62, 161, 215, 331
 Габровски, Радослав Николов – 90
 Гавазов, Георги Николов – 38
 Гавардов, Роберт Венцеслав – 90
 Гавраилов, Иван – 90
 Гаврилов, Георги Лилков – 462
 Гаврилов, Никола (Никола Гаврилов Николов) – 90
 Гаврилова, Елена Генчева – 91, 250
 Гаделев, Мильо Ангелов – 91
 Газаранов, Иван Т. – 91
 Газибаров, Георги Недков – 92
 Гайдаров, Михаил – 92
 Гайдаров, Петър Таков – 337
 Гайдов, Кузман Стойков - 182
 Гандев, Методи Стефанов – 63, 468
 Ганев, Гани Матеев – 92
 Ганев, Гиньо - 103
 Ганев, Димитър (Димитър Ганев Върбанов) – 92, 93, 146, 243, 267, 412

Ганев, Коста – 93
 Ганев, Митю – 36, 198
 Ганев, Никола Василев – 93
 Ганев, Тоско – 236
 Ганева, Йорданка – 472
 Ганева, Цонка Христова – 93, 126
 Гановски, Сава Цолов – 93
 Ганчев (Брезов), Ради – 95
 Ганчев, Ганчо Владимиров – 94
 Ганчев, Ганчо Минев – 94
 Ганчев, Димитър Ненов – 94
 Ганчев, Иван – 90, 333
 Ганчев, Йордан Николов – 94
 Ганчев, Сава – 200, 213, 397
 Ганчев, Тодор – 95
 Ганчев, Христо Пенчев – 95
 Гарванов, Васил – 95
 Гарванов, Иван – 21
 Гарвански, Нецо Тодоров – 95, 297
 Гарефи – 325
 Гатев, Велко – 457
 Гафаров, Аким – 349
 Гачев, Георги – 68
 Гачев, Димитър – 220
 Гашпарцова – 95
 Гвонов, Христо Тенев – 96
 Гевгалов, Никола Райчев – 96
 Гевренов, Иван Славов – 96
 Гевренова-Тинева, Лиляна Иванова – 96
 Гед, Жул – 311
 Гемиджиев, Костадин – 97
 Генадиев, Никола – 23, 342
 Генев, Рачо – 97
 Генеджиков, Димитър Георгиев – 272, 369, 450, 466
 Генков, Георги Иванов – 97
 Генов, Гаврил – 27, 81, 94, 160, 231, 245, 286, 302, 323, 330, 402, 429, 446
 Генов, Гено Стойков – 97
 Генов, Георги – 97
 Генов, Еню Дочев – 97
 Генов, Иван Гаврилович – 98
 Генов, Илия – 98
 Генов, Илия Йорданов – 98
 Генов, Тодор – 205
 Геновски, Михаил Попов – 98

- Генчев, Генчо Ангелов – 83
 Генчев, Бончо – 98
 Генчев, Иван – 215, 350
 Генчев, Иван Петков – 98
 Генчева, Елена Иванова – 99
 Генчева, Катя – 110
 Георгиев, Александър Григоров – 457
 Георгиев, Ангел – 99
 Георгиев, Асен – 99
 Георгиев, Асен Иванов – 99
 Георгиев, Атанас Иванов – 100
 Георгиев, Благой Захариев – 262
 Георгиев, Валентин Иванов – 462
 Георгиев, Величко (Величко Георгиев Николов) – 100
 Георгиев, Веселин – 100
 Георгиев, Владо (Владо Георгиев Кръстев) – 50, 72, 147, 258
 Георгиев, Гаврил – 161, 282, 330, 331, 436, 455
 Георгиев, Ганчо – 100
 Георгиев, Георги Атанасов – 100
 Георгиев, Георги Димитров – 100
 Георгиев, Георги Славчев – 101
 Георгиев-Даскала, Никола – 103
 Георгиев, Димитър – 472
 Георгиев, Желю (вж. и Савов, Гавраил) – 374, 375
 Георгиев, Желязко Димов – 337
 Георгиев, Здравко Велев – 101, 223
 Георгиев, Иван – 101
 Георгиев, Иван (Иван Георгиев Бучаков) – 101
 Георгиев, Иван (Иван Георгиев Недев) – 101
 Георгиев, Йовчо Филипов – 102
 Георгиев, Йордан Христов – 102
 Георгиев, Кимон (Кимон Георгиев Стоянов) – 103, 217, 279
 Георгиев, Лукан Тончов – 178
 Георгиев, Любен Спасов – 103
 Георгиев, Михаил – 103
 Георгиев, Михаил (Михаил Георгиев Зантополов) (вж. и Лазаров-Зантопуло, Михаил Георгиев) – 372
 Георгиев, Петър (Змеят) – 446
 Георгиев, Петър (Петър Георгиев Желязков) – 103, 106, 317, 328
 Георгиев, Сава – 104
 Георгиев, Спас – 171, 274
 Георгиев, Спас (Спас Георгиев Спасов) – 104
 Георгиев, Спас Иванов – 104
 Георгиев, Ст. – 126
 Георгиев, Стамат – 84
 Георгиев, Стоян – 104
 Георгиев, Тимчо Витанов – 104
 Георгиев, Тодор Фотакиев – 38
 Георгиев, Харалампи – 128
 Георгиев, Христо – 105
 Георгиев, Янчо (Янчо Георгиев Янчев) – 105
 Георгиева, Атанаска – 105
 Георгиева, В. – 105
 Георгиева, Данка Хр. – 105
 Георгиева, Кина Харалампиева – 105
 Георгиева, Милка Петрова – 297
 Георгиева, Райна Петкова – 106
 Георгиева-Зеленкова, Веска Иванова – 105
 Георев, Коста Миланов – 141
 Герасимов, Любен – 88
 Герганов, Стоян – 106
 Герганов, Трифон Стефанов – 106
 Гергов, Ангел – 106
 Гергов, Иван Сп. – 226
 Гергов, Петко Цанов – 334
 Гергов, Спас – 74, 106
 Герджиков, Михаил – 82, 200
 Герджиков, Никола – 106, 107
 Герджиков, Стефан Томов – 323
 Германов, Георги Константинов (Швабата) – 107, 198
 Геров, Васил Георгиев – 107
 Гершонов, Йосиф (Йосиф Гершонов Йосифов) – 107
 Гетман, Александър Панов – 55, 107
 Гечев, Минко Дочев – 107
 Гешев, Асен – 462
 Гешев, Петко Тодоров – 107
 Гешков, Ангел Димитров – 108
 Гешков, Марин – 50, 240, 297
 Гешков, Марин Димитров – 108, 350

- Гешков, Марин Петков – 109
 Гигов, Александър Костов - 446
 Гигова, Софийка Иванова – 446
 Гилин, Димитър Ангелов – 109, 201
 Гилин, Славчо Йорданов - 109
 Гинев, Никола Филипов – 436
 Гинесин, Самуил Абрамович – 110
 Гинин, Георги – 110, 380
 Гинков, Никола Генчев – 110
 Гинкова-Драгулева, Катя Генчева – 110
 Гинова, Магда (Магдалина) Иванова – 110, 449
 Гинчев, Александър Иванов – 461
 Гинчев, Иван (Йонко) – 406
 Гинчев, Иван Славов – 110
 Гиптнер, Рихард – 111, 311
 Гирс, Галина Арсениевна – 111
 Гичев, Димитър – 171, 357
 Гичев, Пенчо – 32
 Гичев, Сандю (Александър) Йорданов – 182
 Гишин, Андон – 380
 Главинов, Васил – 243
 Главинчев, Лев Николов – 111
 Глаубауф, Фриц – 111
 Глобиг, Фриц – 311
 Гогов, Алекси (Алекси Гогов Бонев) – 70, 111
 Гогов, Борис – 19, 70, 99, 112
 Голанов, Никола Иванов – 112
 Голдина-Сердюковская, Хася Лвовна – 112
 Голдщайн, Соломон Лазаров – 112
 Голев, Владимир Иванов – 112, 113
 Големинев, Симеон Иванов – 113
 Голубьова, Елена Василевна – 113
 Голън, Джон – 113
 Гоневски, Христо Иванов – 113
 Гонсалес, Рамон Николау – 113
 Гонсалес, Хосе – 114
 Горанов, Ангел - 150
 Горанов, Васил – 114
 Горанов, Илия – 337
 Горанова, Вълка (Вълка Горанова Такова) – 114
 Горанова, Парашкева – 114
 Горки, Максим – 142
 Горов, Христо – 220
 Господинов, Иван (Иван Господинов Георгиев) – 114
 Господинов, Слави – 141
 Господинова-Нейчева, Савка Димитрова – 114
 Гоче (вж. и Ефтимов, Гоче) – 157, 290
 Гочев, Борис Христов – 115
 Гочев, Вълко (Вълко Гочев Драгиев) – 115
 Гочев, Гавраил Савов (вж. Савов, Гавраил)
 Гочев, Гиньо Николов – 115
 Гочев, Господин – 115
 Гошев, Михаил – 99
 Гошева, Фана Григорова – 115
 Граменов, Кирил Костадинов – 116
 Грамовски, Николай – 65, 112, 212, 266
 Грамчев, Ангел Петров – 53, 116
 Граовски, Манол – 116
 Грашинов, Марин Пенчев – 116
 Гребенчаров, Коста – 116
 Грегор, Антонин – 116
 Греков, Асен Кирилов – 116, 286
 Греков, Емил Савов – 117
 Гречанлийски, Николай Иванов – 117
 Грибнев, Йордан – 204
 Гривеков, Крум Петров – 117
 Григоров, Асен Георгиев – 117
 Григоров, Георги Пенчев – 151
 Григоров, Иван (Иван Григоров Иванов) – 71, 117
 Григоров, Милко – 74
 Григоров, Митко (Митко Григоров Димитров) – 118
 Григоров, Петър – 159, 390
 Грозев, Гочо (Гочо Грозев Митев) – 118, 258
 Грозев, Никола Димитров – 119
 Грозев, Никола К. – 119
 Гроот, Паул Де – 119
 Грудков, Павел – 119
 Грудов, Тодор Димитров – 97, 119, 198, 205
 Груев, Димитър Тосков – 120
 Груев, Кирил Константинов – 120, 375
 Груев, Константин Василев – 120
 Груев, Стоян Ил. – 120
 Груич, Владимир – 17

- Гръбчев, Димитър Стоянов – 397
 Гръбчева, Митка – 204
 Грънчаров, Борис Илиев – 337
 Грънчаров, Владимир – 306
 Грънчаров, Костадин Стоименов - 120
 Грънчаров, Никола – 194
 Грънчаров, Петко Младенов – 121
 Грънчаров, Петър Манчев – 121, 340
 Грюн, Ана – 121
 Гугинска, Петра – 121
 Гугински, Метакса – 121
 Гудов, Цеко – 452
 Гулабчев, Спиро – 62, 398
 Гулев, Александър Димитров – 121
 Гумнеров, Любен Тодоров – 78
 Гундоров, Александър Семьонович – 122
 Гунев, Иван Т. – 122
 Гунинска, Иванка Цветкова – 122
 Гунчев, Петър (Петър Гунчев Константинов) – 122
 Гъдов, Иван Петров – 122
 Гълъбов, Никола Христов – 436
 Гълъбова, Розалина Христова – 122
 Гънчев, Гънчо Койчев – 122, 123
 Гърков, Крум Димитров – 123
 Гьорговски, Никола Т. – 123
 Гьошев, Гаврил Г. – 123
 Гюлеметов, Христо - 268
 Гюмюшев, Жечо Петров – 53, 213, 236, 250, 330, 334, 339, 430, 472, 475
 Гюров, Васил (Васил Гюров Илиев) – 123, 160
- Д
- Дабев, Евтим – 62, 331
 Давид, Франц – 124
 Давидов, Вълко Наков – 124
 Давидов, Иля Юлиевич – 124
 Давидов, Тома – 85
 Давидян, Никита Петрович – 124
 Даев, Михаил – 242
 Даков, Йордан Стоянов – 124
 Даков, Мако Петров – 124, 408
 Далем, Франц – 125, 311
 Дамаскин, Стефан – 69
 Дамянов, Георги – 27, 55, 140, 217, 279, 286
- Дамянов, Дамян Спасов – 125
 Дамянов, Любен – 115
 Дамянов, Милан К. – 125
 Дамянов, Райко (Райко Дамянов Райков) - 125, 222
 Дамянов, Христо – 126
 Данаилов, П. – 126
 Данаилов, Тодор – 126, 416
 Данишевски, Тадеуш – 126
 Данов, Иван Драганов – 127
 Дановски, Боян Иванов – 127
 Данон, Бети (Ребека) Давид – 128
 Данчев, Йордан Георгиев – 128, 242
 Данчев, Петър Георгиев – 128, 166, 167
 Даракчиев, Иван Петров – 128
 Дарлоков, Георги – 78
 Даскалов, Георги Христов - 128
 Даскалов, Иван Д. – 129
 Даскалов, Райко – 89, 394, 404
 Даскалов, Сейко Станчев – 272, 466
 Даскалов, Стефан Чернев – 129
 Даскалов, Стоян Ц. – 205
 Даскалов, Тачо Колев – 129
 Даулов, Иван – 129, 140
 Дачев, Никола – 130
 Дашев, Христо Цеков – 130
 Дашин, Михаил – 80, 116
 Дворянов, Пенчо – 56, 73
 Де Гол, Шарл – 399
 Деведжиев, Атанас – 374
 Делев, Васил – 302
 Делев, Васил Димитров – 130
 Делев, Методи Димитров – 130
 Делева, Екатерина Дамянова – 130
 Делииванов, Туше – 82
 Делирадев, Павел Димитров – 130
 Делчев, Гоце – 78, 232
 Делчев, Димитър (Димитър Делчев Николов) – 131
 Делчев, Иван Тодоров – 131
 Делчев, Йосиф Кирев – 105
 Делянова, Софка Хараламбиева – 131
 Демирев, Демир Янев (вж. и Янев, Демир) – 91
 Демирев, Запрян Иванов – 131
 Демирев, Косю Христов – 131

Демиревски, Васил – 19, 445
 Демиров, Аргир Димитров – 436
 Денев, Андрей Пенев – 33
 Денев, Илия (вж. и Ситев, Илия Денев) – 132, 408
 Денев, Крум – 132
 Денев, Манол (Манол Денев Дичев) – 132
 Денков, Александър Вентов – 132
 Денчев, Веселин Д. – 132
 Дервишев, Адил – 228
 Дерлоков, Георги Вишанов – 133
 Дерменджиев, Атанас Иванов – 133
 Дерменджийски, Христо П. – 133
 Дечев, Тодор Т. – 133
 Деянов, Иван Пенчев – 133
 Джамбазки, Мико Вутов – 133
 Джамбазов, Адам Куртешев – 133
 Джангозов, Георги Ж. – 134
 Джандаров, Ради Станков – 134
 Джартов, Борис Христов – 134
 Джахов, Славейко Йорданов – 134, 152, 263
 Джексън, Джеймс – 135
 Желебов, Панайот Добрев – 135
 Жиброва, Цветана – 462
 Жипов, Генчо Нейков – 135
 Жисов, Христо – 49
 Джоварова, Василка Николова – 135
 Джорджевич, Младен – 135
 Джоров, Стоян – 95
 Джурджев, Борис Атанасов – 135
 Джурков, Андрей Донев – 136
 Джуров, Георги Н. – 136
 Джуров, К. – 136
 Джуров, Костадин Георгиев – 136
 Дзънов, Коста – 228
 Диас, Хосе – 22
 Диков, Дико Димитров – 136, 147
 Диков, Марин Цветков – 136
 Дилов, Борис – 462
 Дилов, Камен Петров – 205
 Дилов, Цанко Цветанов – 137
 Дилова, Перуница Цветанова – 137
 Диманов, Никола Манолов – 137
 Димбарчев, Коста Василев – 137
 Димбарчева, Флора Кирякова – 137

Димитриев, Радко – 166, 167, 280
 Димитриевич, Душан – 343
 Димитриу, Стериос Димитриус – 138
 Димитров, Георги Манолов – 337
 Димитров, Александър – 34
 Димитров, Александър (Сашо) – 25, 45, 183, 184, 228, 267, 459
 Димитров, Александър Иванов – 33
 Димитров, Васил – 337
 Димитров, Васил (Янтай Кавалов) – 138
 Димитров, Г. М. – 404
 Димитров, Георги (Георги Димитров Михайлов) – 17, 19, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 44, 46, 48, 49, 50, 51, 55, 56, 60, 61, 64, 65, 66, 67, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 78, 79, 80, 81, 83, 85, 90, 93, 95, 98, 99, 101, 102, 105, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 131, 132, 135, 138, 139, 141, 142, 143, 145, 151, 152, 155, 159, 160, 161, 164, 166, 173, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 184, 185, 187, 189, 191, 192, 195, 198, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 211, 212, 213, 214, 217, 218, 224, 225, 227, 228, 230, 232, 234, 235, 238, 239, 240, 241, 242, 245, 247, 248, 249, 250, 251, 255, 257, 259, 260, 263, 265, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 275, 276, 281, 283, 284, 286, 288, 291, 292, 293, 297, 298, 299, 302, 303, 307, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 320, 323, 324, 325, 326, 330, 335, 337, 338, 339, 342, 344, 346, 347, 348, 350, 358, 360, 363, 364, 368, 369, 373, 375, 377, 379, 381, 384, 385, 386, 388, 389, 390, 392, 395, 397, 399, 401, 404, 405, 406, 407, 410, 412, 413, 414, 417, 418, 423, 424, 425, 426, 428, 429, 430, 431, 432, 434, 435, 436, 437, 439, 442, 443, 445, 448, 451, 452, 454, 455, 458, 461, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 474
 Димитров, Георги Манолов – 139, 337
 Димитров-Гошкин, Георги – 297
 Димитров, Данчо Кънев – 139
 Димитров, Димитър Василев – 24
 Димитров, Димитър Желязков – 111
 Димитров, Димитър Илиев – 242
 Димитров, Димитър Стоянов – 139
 Димитров, Жеко – 71, 330
 Димитров, Й. – 140
 Димитров, Йордан – 188
 Димитров-Марек, Станке (Стефан Димитров Тодоров) – 22, 33, 45, 71, 82, 85,

- 89, 94, 102, 108, 113, 129, 132, 140, 141, 145, 148, 151, 153, 163, 169, 176, 178, 195, 201, 203, 213, 247, 250, 261, 281, 295, 301, 319, 320, 332, 346, 348, 357, 398, 404, 411, 430, 445, 455
- Димитров-Мердинян, Уски - 471
- Димитров, Мирчо Стоилов - 50, 140
- Димитров, Николай - 142
- Димитров, Панайот - 140
- Димитров, Петър (Петър Димитров Гочев) - 140
- Димитров, Петър Ангелов - 287
- Димитров-Рудар, Петър (П. Д. Келов) - 141
- Димитров, Симеон Максимов - 141
- Димитров, Слави Господинов - 141
- Димитров, Стефан (Стефан Димитров Иванов) - 37, 53, 88, 141, 332
- Димитров, Съби - 147, 151, 274, 433
- Димитров, Тодор Михайлов - 24, 178, 412, 426
- Димитров, Христо Денев - 361
- Димитров, Цветан - 141
- Димитрова, Василка - 141
- Димитрова, Злата Иванова - 141
- Димитрова, Лиляна - 45, 185, 267, 319, 370, 391, 395, 408, 459
- Димитрова, Олга Николаевна - 142
- Димитрова, Парашкева Досева (баба Парашкева) - 40, 127, 299
- Димитрова, Роза Юлиевна (Роза Флайшман) - 142, 434
- Димитрова-Червенкова, Елена - 142
- Димов, Васил (Васил Димов Илиев) - 142, 156
- Димов, Вергил (Вергил Димов Вергилов) - 143
- Димов, Георги Иванов - 143
- Димов, Димитър (Димитър Димов Димитров) - 144, 213
- Димов, Димитър Христов - 143, 144
- Димов, Димо Стоянов - 144
- Димов, Емил Каменов - 144, 145
- Димов, Кирил Тодоров - 145
- Димов, Костадин Георгиев - 145, 233
- Димова, Мария Каменова - 267
- Димова-Стоева, Елена Каменова - 145
- Димчев, Владимир (Владимир Димчев Христов) - 145
- Димчев, Георги Димов - 146
- Динев, Диньо Савов - 146
- Динев, Иван - 49
- Динев, Христо Петров - 146
- Динчев, Ганчо - 146
- Дичев, Димо (Димо Дичев Новаков) - 139, 146, 147, 148, 357
- Дишлиева, Ст. Б. - 148
- Добрев, Георги Михайлов - 267
- Добрев, Илия (Илия Добрев Илиев) - 148
- Добрев, Кръстю Желязков - 149
- Добрев, Марко - 273, 393
- Добрев, Стефан - 149
- Добрев, Стойко Илчев - 149
- Добрев, Стойко Панов - 149
- Добревска, Мара (Гешкова) - 341
- Доброславски, Трайчо Михов - 149
- Доганов, Иван Димитров - 149
- Доганов, Стоян - 99
- Додев, Васил Вълчанов - 250
- Дойчев, Васил - 150
- Дойчев, Михаил (Михаил Дойчев Димитров) - 150
- Докузов, Пеню Шанов - 150
- Докузова, Кана Иванова - 105
- Долежал, Иржи - 150
- Донев, Иван - 150
- Донев, Иван Бобев - 150
- Донини, Амброзо - 151
- Д'Онофрио, Едоардо - 314, 151
- Донски, Костадин Стоянов - 182
- Дончев (Григоров), Георги Пенчев - 151
- Дончев, Ганчо Илиев - 151
- Дончев, Д. (Варналията) - 151
- Дончев, Димитър (Доктора) - 92, 102, 267, 445, 461
- Дончев, Дончо Дянков - 151
- Дончев, Захари Хараламбиев - 289
- Дончев, Никола (Никола Дончев Михов) - 19, 151, 152, 169
- Дончев, Никола Койчев - 217
- Дончева (Икономова), София Георгиева - 152
- Дончева, Райка Ангелова - 152
- Доросиев, Иван Тодоров - 152

- Доросиев, Яко – 145, 178, 281, 333
 Дорчев, Георги Лилов – 153
 Досев, Стефан Иванов – 153
 Дочев, Марин – 323, 324
 Дошев, Георги Георгиев – 111
 Дошков, Делю Лазаров – 380
 Дошкова, Петкана Траянова – 380
 Драганов, Богомил – 153
 Драганов, Иван – 153
 Драганов, Иван (Иван Драганов Петров) – 153
 Драганов, Методи – 99
 Драганов, Петър Стоянов – 153
 Драганов, Ташо – 154
 Драганов, Христо – 154
 Драгиев, Димитър – 60
 Драгиев, Драгия Колев – 206
 Драгиев, Драгия Петров – 154
 Драгиев, Цветан – 74
 Драгнев, Васил Димитров – 154
 Драгнев, Цветан Иванов – 154
 Драгов, Митю Желязков – 154
 Драгов, Симеон Желязков – 155
 Драгойчева, Цола Нинчева – 25, 30, 68, 106, 132, 146, 155, 243, 308, 312, 322, 357, 380, 418
 Драголов, Димитър Иванов – 156
 Драмалиев, Кирил Георгиев – 156, 228
 Драмалиева, Елена – 140, 370
 Драмов, Велислав Борисов (Сергей) – 163
 Драндаревски, Минчо Петров – 98
 Дреновска-Христова, Надежда – 157
 Дренски, Иван – 243
 Дренчев, Димо – 157
 Друмев, Никола – 472
 Друмев, Николай (Николай Друмев Титков) – 157
 Дръвнишки, Иван Георгиев – 95, 157
 Дудов, Златан – 128
 Дуев, Кузман – 289
 Дуев, Методи Димитров – 157, 289
 Дуева, Калиопа Костадинова – 157
 Дуков, Димчо Атанасов – 158
 Дуков, Тодор Йорданов – 158
 Дукова, Султанка Николова – 158
 Дунчев, Александър – 75
 Дупинов, Стефан Иванов – 158
 Дюгмеджиев, Любен Димитров – 71, 73, 158, 215, 220, 275
 Дюгмеджиева, Мара Антонова – 159
 Дюкло, Жак – 159
 Дюлгеров, Иван Петков – 159
 Дюртен, Люк – 96
 Дюстабанов, Стойно – 280
 Дянков, Димитър Савов – 160
- Е**
 Едер-Ежова, М. – 160
 Едрев, Стоян – 107, 408
 Езекиев, Езекия Г. – 457
 Езекиев, Езекия Филипов – 160
 Елмазова, Невена – 104, 160
 Емануилов, Емануил – 337
 Енгелс, Фридрих – 310, 311
 Енев, Еню – 272
 Енев, Еню Иванов – 160
 Енев, Захарий – 160
 Енев, Петко – 147, 182, 281, 335, 414, 460
 Енев, Стефан Стоянов – 161
 Енин, Иван Василев – 161
 Енрулов, Али Джамал – 161
 Енчев, Дойчо Радев – 48, 162
 Енчев, Стефан – 372
 Енчев, Янко Стоянов – 161
 Енчева, Маня – 171
 Енчева-Йоловска, Маня Радева – 48, 161, 162
 Ефтимов, Гоче (вж. и Гоче) – 54
- Ж**
 Жабленов, Б. – 162
 Жабов, Михаил Панайотов – 188
 Желев, Гроздю – 272
 Желев, Иван Йорданов – 162
 Желев, Слави – 162
 Желев, Христо Стоянов – 163
 Железов, Желез Йорданов (Киранов) – 184
 Желязков, Бончо (Бончо Желязков Бонев) – 163
 Желязков, Георги – 293
 Желязков, Никола – 302
 Жендов, Александър – 127

- Живков, Борис Симов - 163
 Живков, Георги Атанасов - 51
 Живков, Георги Вълков - 163
 Живков, Георги Христов - 66, 154, 157, 164, 315, 381, 453
 Живков, Живко Митов - 88, 164, 204
 Живков, Живко Стоянов - 462
 Живков, Иван (Иван Живков Иванов) - 164
 Живков, Манчо Вълков - 164
 Живков, Никола Христов - 164
 Живков, Тодор Христов - 50, 52, 57, 60, 66, 95, 97, 98, 100, 122, 137, 141, 154, 157, 164, 190, 204, 216, 221, 240, 247, 254, 262, 265, 270, 277, 282, 292, 295, 298, 299, 300, 301, 310, 314, 315, 316, 332, 333, 356, 358, 360, 366, 381, 384, 387, 406, 421, 422, 425, 429, 438, 441, 450, 453, 457, 466, 470
 Живков, Христо - 163, 164, 265, 295, 358, 381, 466
 Живкова, Маруца - 60, 137, 157, 164, 358, 381, 421, 429, 453, 466
 Живкова, Райна Т. - 282
 Живкова, Цвета - 157, 358
 Живкова, Цветана - 300, 315, 381
 Живкова-Благоева, Виктория (Вела) (вж. Благоева, Вела) - 331
 Живкови, Маруца и Христо - 57, 154, 358, 466
 Жулева, Стана - 164
 Жундова, Лина Янева - 165
- З**
 Забунов, Ненко Вълчев - 165
 Забунов, Янко - 223
 Загоричанин, Спиро Василев - 165
 Загубански, Иван Георгиев - 66, 72, 223
 Заимов, Владимир - 23, 51, 357, 399
 Заимов, Стоян - 205
 Залержак, Мирослав - 165
 Занев, Миладин Александров - 165, 457
 Зарев, Милан Тонев - 165
 Засулич, Вера - 310, 311, 414
 Захариев, Благой - 167, 177, 281
 Захариев, Борис - 70
 Захариев, Бюхнер Благоев - 141, 167
 Захариев, Господин - 150
 Захариев, Д. - 166
 Захариев, Димитър Иванов - 166, 215
 Захариев, Енчо Благоев - 167
 Захариев, Петко - 302
 Захариев, Петър Захариев - 166
 Захариев, Първан Симеонов - 167
 Захариева, Атанаска - 167
 Захаринов, И. - 167
 Захов, Георги - 167
 Захов, Йордан - 168
 Захов, Тодор Атанасов - 168
 Зашева, Иванка - 152
 Згуров, Никола Иванов - 168, 285, 337
 Здравков, Асен Александров - 168
 Здравков, Атанас Атанасов - 168
 Здравков, Кръстю (Кръстю Здравков Андреев) - 168
 Здравчев, Христо Делчев - 168
 Здронов, Данаил Йорданов - 462
 Зидаров, Камен (Тодор Събев Манев) - 169
 Зикулов, Васил Савов - 169
 Зинкен, Питър - 169
 Златанов, Борис Иванов - 169
 Златанов, Димитър (Димитър П. Златанов Караатанасов) - 170
 Златанов, Тодор Христов - 170
 Златарев, Коста Георгиев - 184
 Златарев, Михаил - 71
 Златарев, Никола - 170
 Златаров, Асен - 337
 Златаров, Кръстю - 170
 Златарски, Петко Тошев - 170, 171
 Златева, Гануша Иванова - 171
 Златинчев, Йордан Николов - 171
 Златков, Костадин - 171
 Златков, Манол (Манол Златков Ангелов) - 171
 Златкова, Гина (Ангелина) Митова - 171
 Златкова, Златка Йорданова - 172
 Змияров, Ангел Христов - 70, 446
 Знаменов, Димитър Неделчев - 172
 Знеполски, Денчо (Младен Гюров Гигов) - 172
 Зографов - 198, 292
 Зографов, Владимир - 70, 159, 245, 446
 Зографски, Димитър Иванов - 172

Золтан, Фодор – 173

Зонков, Иван Илиев – 173

Зурлов, Иван Николов – 173

И

Ибошев, Павел П. – 173

Ибрахимов, Шукри – 324

Иванов – 84

Иванов, Александър – 173

Иванов, Александър В. – 173

Иванов, Ангел Георгиев – 174

Иванов, Антон (Антон Иванов Козинаров) – 18, 22, 30, 41, 47, 53, 71, 79, 100, 110, 127, 142, 143, 144, 149, 151, 154, 163, 195, 196, 198, 203, 208, 212, 220, 224, 225, 245, 250, 258, 262, 280, 282, 290, 295, 301, 302, 304, 316, 318, 319, 330, 332, 335, 342, 347, 348, 360, 379, 386, 387, 399, 440, 451, 456, 471

Иванов, Асен Алексиев – 174

Иванов, Асен Цветанов – 174

Иванов, Благой Евтимов – 174

Иванов, Боню Маринов – 306

Иванов, Вълло – 178, 205

Иванов, Вълчо – 222, 281, 338

Иванов, Георги – 174

Иванов, Георги Владимиров – Густо – 177

Иванов, Георги Тодоров – 174

Иванов, Иван Исаев – 289

Иванов, Иван Кирилов – 175

Иванов, Иван Маринов – 175

Иванов, Иван Петров – 175

Иванов, Илия Никол – 175

Иванов, К. – 175

Иванов, Лазар Христов – 289

Иванов, Митко – 74

Иванов, Митко Вълков – 121, 248

Иванов, Михаил – 331

Иванов, Начо – 68, 273, 297, 455

Иванов, Никола Тонев – 175, 251

Иванов, Пано – 161

Иванов, Петър Василиевич (вж. Кукумявков, Христо Иванов)

Иванов, Пешо Илиев – 175

Иванов, Райно (Райно Иванов Чипилев) – 175

Иванов, Стамат – 188, 297

Иванов, Стоян Киров – 55

Иванов, Стоян Минев (Морено) – 147

Иванов, Тодор Добрев – 176

Иванов, Христо Драгоев – 193, 251

Иванов, Цано Пешев – 176

Иванов, Цеко (Цеко Иванов Драганов) – 176

Иванов, Цено Лалов – 396

Иванов, Щерю Михайлов – 176

Иванчев, Иван – 457

Ивошевич-Димитрова, Любица (Люба) – 22, 73, 93, 112, 141, 143, 145, 184, 194

Иглев, Фердинанд Тодоров – 176

Игнатов, Александър – 176

Игнатов, Андрей (поп Андрей) – 178, 345, 391, 460

Игнатов, Георги (Георги Игнатов Тончев) – 177

Игнатов, Игнат Иванов – 177, 178

Игнатов, Игнат Стоянов – 178

Игнатов, Кирил – 178, 212

Игнатов, Петър Иванов – 178

Игнашияк-Минковска, Янина – 178

Игов, Ангел Станков – 178

Игов, Иван Денков – 179

Изатовски, Иван Петров – 425

Измирлиев, Тома – 90

Икономов, Борис – 350

Икономов, Матей Спасов – 179

Илейш, Дюла – 179

Илиев, Ангел – 179

Илиев, Асен Миланов – 180

Илиев, Бочо (Бочо Илиев Бочев) – 180

Илиев, Васил – 180

Илиев, Вълто (Вълто Илиев Иванов) – 180

Илиев, Димитър – 148, 315, 317, 423, 446

Илиев, Димитър Димитров – 180

Илиев, Иван – 181

Илиев, Иван Тодоров – 181

Илиев, Игнат (Игнат Илиев Телянски) – 181

Илиев, Илия (Илия Динев Попилиев) – 181

Илиев, Илия Добрев (вж. Добрев, Илия)

Илиев, Йоцо – 338

Илиев, Коста Иванов – 182

Илиев, Нистор – 462

Илиев, Петко Ст. – 182
 Илиев, Петър – 182
 Илиев, Петър Попниколов – 182
 Илиев, Петър Христов – 137, 182
 Илиев (Попилиев), Асен Иванов – 179
 Илиев, Радослав Пейчев – 182
 Илиев, Стамен – 286, 441
 Илиев, Стоян Сандов – 183
 Илиев, Тодор Спасов – 183
 Илиева, Теменуга П. – 462
 Илчев, Евлоги Михайлов – 183, 457
 Илчев, Иван Димитров (Митов) – 183, 251
 Илчев, Слави Костов – 184
 Илчева, Солунка Иванова Димитрова – 184
 Исаев, Младен – 106
 Исаков, Наим (Никола) – 18, 184, 330
 Исакова, Настя – 184, 215
 Искров, Гено Иванов – 185
 Истрати, Панайот – 96
 Иштване, Фриш – 185

Й

Йенсен, Арфред – 185
 Йоанна, царица – 69
 Йованович, Светозар – 343
 Йовков, Г. – 185
 Йовчев, Йовчо Смилов – 361
 Йовчев, Костадин – 185
 Йовчев, Любен – 380
 Йовчев, Неделчо Ст. – 24
 Йовчев, Стефан – 104
 Йоловски, Дончо Колев – 161, 162
 Йонов, Иван – 99
 Йончев, Владимир Асенов – 185
 Йончев, Ст. – 185
 Йорданов, Ангел – 185
 Йорданов, Георги (Георги Йорданов Георгиев) – 186
 Йорданов, Желез – 201
 Йорданов, Йордан – 98, 186
 Йорданов, Йордан Димитров – 186
 Йорданов, Кирил – 186
 Йорданов, Нейчо (Нейчо Йорданов Стоянов) – 186
 Йорданов, Стойо – 186

Йорданова, Елена Петрова – 186
 Йосем, Григорий Яковлевич – 187
 Йосифов, Йосиф – 88
 Йотов, Иван Христов – 187
 Йотов, Йордан – 50, 95
 Йотов, Йордан Димитров – 187
 Йоцов, В. – 462
 Йочев, Илия Н. – 187

К

Кабакчиев, Август Христов – 187
 Кабакчиев, Христо – 22, 51, 94, 95, 104, 112, 114, 126, 159, 187, 188, 214, 226, 244, 246, 280, 281, 282, 289, 320, 326, 330, 331, 338, 341, 355, 411, 416, 437
 Кабакчиева, Маня Христова – 105
 Кабакчиева, Мария (Маня) Петрова – 187, 244, 330
 Кабакчиева, Райна – 188, 378
 Каваев, Владимир – 166, 167
 Кавракиров, Симеон Христов – 168, 188
 Кавракирова, Елена – 188
 Кавърджиков, Атанас Василев – 242
 Каданер, Исак – 235
 Казак, Жак – 340
 Казанджиев, Иван Василев – 188
 Казанджиев, Илия – 452
 Казанджиев, Никола Георгиев – 188
 Казанджиев, Христо – 69
 Казасов, Димо Тотев – 36, 74, 189
 Кайт, Лили Максимовна – 189
 Калайджиев, Владимир Христов – 189
 Калайджиев, Генчо – 349
 Калайджиев, Христо Константинов – 190
 Калайджийски, Рангел – 152
 Калаора, Леон Аврамов – 190
 Калева, Мара – 190
 Калейчанова, Нака – 190
 Калинкова, Мара – 215
 Калков, Георги – 115, 290, 467
 Калков, Павел Филипов – 190
 Кало, Аврам Йосиф – 191
 Калудиев, Панайот – 191
 Калфов, Христо – 288, 342
 Калчев, Васил – 53, 192, 415
 Калчев, Илия Ставрев – 191

- Калчев, Калчо Найденов – 191
 Калчев, Камен – 297
 Калчева (Кираджиева), Надежда Петрова – 192
 Калъпов, Иван Манчев – 192
 Калъпчиев, Никола – 276
 Каляшки, Димитър – 19
 Камбуров, Тодор Стоянов – 192
 Каменарска, А. – 192
 Каменов, Иван Атанасов – 192
 Каменов, Иван Маринов – 192, 193
 Каменов, Иван Първанов – 98
 Каменов, Камен Кръстев – 193
 Каменов, Младен – 213
 Каменов, Христо – 193
 Кандев, Ламби – 32, 193
 Кандев, Неделчо Петков – 193
 Кандева, Райна Михайлова – 193, 275
 Кандов, Любомир Тодоров – 194
 Кандов, Цено – 90
 Канов, Цветан – 194
 Кантарджиев, Асен Иванов – 194
 Кантарджиев, Михаил Петров – 242
 Кантарджиев, Петър Стойков – 194
 Кантарджиев, Чудомир – 82
 Канчев, Петко Христов – 195
 Канчев, Станко Хараламбев – 195
 Капкова (Никова), Елена Димитрова – 195
 Капламаджиев, П. – 195
 Капон, Нисим Морено – 195
 Каприелова, Йорданка Янева – 195
 Карабаджактова, Е. К. – 163
 Карабожков, Иван Божков – 196
 Карабожкова, Люба Николова – 196
 Каравасилев, Васил – 80, 344
 Караганчев – 198
 Карагеоргиев, Георги Димитров – 98
 Карагеоргиев, Иван Христов – 196
 Карагъзов, Васил – 156
 Карагъзов, Георги Василев – 196
 Карагъзов-Недялков, Георги – 32
 Караджов, Антон – 282
 Караджов, Атанас Василев – 337
 Караджов, Васил Ташев – 196
 Караджов, Георги – 380
 Караджов, Димитър К. – 282
 Караджов, Стоян Димитров – 196, 197, 259
 Караджов, Цветко Кралев – 197
 Караджова, А. – 197
 Карадимов, Иван Ангелов – 197
 Карадобрев, Милко – 154
 Караиванов, Димитър (Димитър Караиванов Николов) – 197
 Караиванов, Петър Г. – 197
 Караиванов, Слави Христов – 197
 Каракалева, Надежда Петрова – 337
 Каракашев, Д. – 198
 Караколов, Райчо Кирчев – 198
 Караманлиев, Панайот – 198
 Караминчев, Петър – 303
 Карапенев, Пенчо Цанков – 199
 Караславов, Георги – 106, 297, 361, 457
 Караславов, Стоян Тенев – 199
 Карастоянов, Александър – 121
 Карастоянова, Гица (Георгица) – 68, 121, 184, 194, 200, 208, 270, 346, 370, 378, 427
 Карев, Гаврил Георгиев – 148, 199, 390
 Карев, Никола – 42, 270
 Карналов, Асен Йорданов – 109
 Карчев, Петър – 200
 Касабов, Асен – 200
 Касабов, Благой Марков – 95, 146, 329
 Касабов, Георги В. – 200
 Касабов, Койчо – 326, 453
 Касабов, Симеон Марков – 200, 201
 Касабова-Дечева, Елена Благоева – 201
 Касапов, Койчо Власов – 201
 Касман, Леон – 201
 Кастро, Фидел – 457
 Катеринов, Петър (Петър Катеринов Добрев) – 201
 Катранджиев, Йордан Иванов – 148, 202
 Катранова-Хаджиева, Мария – 202
 Кауцки, Карл – 18, 320, 377
 Кафалиев, Иван Василев – 202
 Кацаров, Банчо – 202
 Кацаров, Георги Славов – 202
 Кацаров, Никола – 206
 Кацаров, Петко Ганчев – 361
 Кацарски, Димитър Василев – 74
 Кацлерович, Триша – 202
 Качев, Никола Аврамов – 26

- Качин, Йордан Ангелов – 202
 Кашен, Марсел – 96
 Кашер-Димитрова, Регина Исаковна – 66, 203
 Кваш, Франтишек – 404
 Кекевски, Никола Трифонов – 203
 Кемалов, Атанас Иванов – 138
 Кемалов, Ешуа (Ешуа Кемалов Декало) – 203
 Кеменчеджиев, Ранчо (Ранчо Арменчев Богданов) – 56, 203
 Кемилева, Здравка Савова – 203
 Керезов, Никола – 324
 Керезов, Стамо Иванов – 204, 449
 Керф, Вили – 204
 Кехайов, Иван Атанасов – 337
 Килиан, Лиди – 311, 205
 Кинков, Мирон Николов – 206
 Кинов, Иван Атанасов – 205
 Кинова, Русана – 190
 Кираджиев, Димитър К. – 205
 Кираджиев, Светослав – 169, 205
 Кираджиев, Стефан – 266
 Кирацов, Пеню Генов – 205
 Кирчев, Янко – 206
 Кирилов, Кирил Александров – 206
 Киричев, Димитър Николов – 206
 Киричев, Илия Николов – 206
 Киричева, Василка Андонова – 206
 Киричева, София Атанасова – 207
 Кирков, Александър И. – 207
 Кирков, Васил – 147
 Кирков, Георги Йорданов (Майстора) – 18, 24, 36, 41, 42, 48, 50, 62, 71, 79, 93, 112, 114, 126, 131, 140, 141, 159, 188, 190, 194, 195, 205, 207, 208, 212, 214, 228, 242, 243, 245, 250, 267, 282, 293, 298, 301, 307, 313, 320, 324, 330, 331, 334, 342, 355, 377, 383, 414, 420, 436, 440, 443, 444, 451, 456
 Кирков, Георги Митев (Людмил) – 207
 Кирков, Димитър – 207
 Кирков, Коста Георгиев – 207
 Кирков, Райчо – 100
 Киркова, Тина (Екатерина) Трифонова – 36, 184, 194, 207, 208, 221, 250, 267
 Киров, Аспарух Ангелов – 208
 Киров, Борис Христов – 208
 Киров, Гендо – 208
 Киров, Георги Костадинов – 208
 Киров, Найденов – 24, 73, 296, 303
 Киров, Христо Костадинов – 208
 Кирова, Цветана – 462
 Кирпев, Харалампи Стефанов – 209
 Кирчев, Михаил Петков – 209
 Кирчев, Райчо – 146
 Кирчев, Станчо Георгиев – 471
 Киряков, Тодор – 209
 Кисимов, Ангел Панайотов – 209
 Кискинов, Йордан Стоянов – 46, 47, 51, 104, 174, 209, 233, 256, 312, 317, 378, 411, 467
 Кискинов, Петър – 209
 Китанов, Д. – 167
 Китанов, Китан Илиев – 210
 Китов, Венко Рашков (вж. Рашков, Венко)
 Кичуков, Коста Андонов (Чекалара) – 210
 Кичуков, Стоян Николов – 210
 Клиновска, Николинка Янева – 210
 Клинчарова, Стефана Стоянова – 141, 171, 210, 302
 Клисурски, Георги Йосифов – 210
 Клявков, Запрян – 380
 Кляшева, Бела Симеонова – 211
 Кноп, Леополд – 211
 Кобаков, Михаил Костадинов – 211
 Ковалски, Юзеф – 211
 Ковачев, Александър – 211
 Ковачев, Генчо Иванов – 211
 Ковачев, Георги – 82
 Ковачев, Георги Великов – 212
 Ковачев, Георги Николов – 212
 Ковачев, Иван – 457
 Ковачев, Иван Иванов – 213
 Ковачев, Кирил – 213
 Ковачев, Михаил – 78, 213
 Ковачев, Павел Иванов – 213
 Ковачев, Радко Данаилов – 213
 Ковачев, Танко Видев – 214
 Коган, Борис Борисович – 214
 Коган, Л. М. – 250
 Коджейков, Драгой Христов – 188, 214, 215, 275, 353, 416
 Коджейков, Стайко Коев – 215
 Коев, Константин – 215

- Коев, Никола – 215
 Коен, Буча Моис – 215
 Коен, Менахем – 390
 Кожухаров, Георги Михайлов – 215
 Кожухаров, Димитър – 156, 322
 Кожухаров, Иван Стефанов – 215
 Кожухаров, Къню Петров – 216
 Кожухаров, Стоян Владов – 216
 Козарев, Иван – 77, 168, 200, 211, 363
 Козарски, Христо Алексов – 216
 Козовски, Фердинанд – 147
 Койнов, Иван Ганев – 154, 216
 Койчев, Иван Тодоров – 217, 302
 Койчев, Никола (Никола Койчев Дончев) – 217
 Койчев, Павел – 346
 Кокалов, Борис Диманов – 218, 233
 Кокин, Борис Димитров – 218
 Коларов, Васил Петров – 17, 19, 22, 26, 41, 50, 56, 70, 71, 73, 85, 91, 95, 99, 106, 123, 136, 160, 178, 180, 184, 192, 195, 214, 218, 219, 220, 221, 226, 230, 244, 246, 263, 267, 280, 282, 288, 302, 304, 320, 323, 326, 330, 373, 374, 401, 416, 424, 436, 437, 449, 455, 462, 471, 474
 Коларов, Петър Василев – 220
 Коларов, Тодор (Горан) – 110
 Коларова, Елена Димитрова – 220, 462
 Коларова, Марица Божимирова – 221
 Коларова, Цветана В. - 220
 Колев, Асен – 221
 Колев, Асен Найденов – 221
 Колев (Ганди), Минко Д. – 221
 Колев, Георги – 349
 Колев, Георги Михайлов - 98
 Колев, Дочо – 297
 Колев, Желязко Колев – 221
 Колев, Минко – 83
 Колев, Никола Николов – 221
 Колев (Пенкин), Тодор Стоянов – 222
 Колев, Радион Ганчев – 222
 Колев, Светослав – 416
 Колев, Тодор Стоянов – 222
 Колев, Цою Вълков – 222
 Колева, Кръстина – 156
 Колева, Татяна - 240
 Коленцов, Симеон Данчев – 222
 Колимечков, Христо Н. – 452
 Колинкоев, Иван Костадинов – 223
 Колонтай, Александра – 96
 Колосов-Соколовски, Илья – 223
 Колчев, Апостол Илиев – 223
 Колчиф, Христо Пандели – 223
 Команов, Найденов – 223
 Комар, Вацлав – 223
 Комбов, Стоян Иванов – 224
 Комбова, Стефана Павлова – 224
 Комитов, Янко Стоянов – 224, 435, 472
 Комитски, Иван Петров – 224
 Комитски, Христо Илиев – 225
 Комят, Ирен – 225
 Кондаков, Борис – 49
 Кондов – 156
 Кондов, Димитър – 71, 118
 Конев, Александър – 188
 Константинов, Георги (Георги Константинов Христов) – 225
 Константинов, Димитър – 95, 248, 317, 367
 Константинов, Константин – 226
 Константинов, Недко П. – 123
 Константинов, Никола – 226
 Константинов, Петко Грозев – 226
 Конуков, Христо Томов - 226
 Конукова, Атина Андреева – 226
 Конукова, Пенка Георгиева – 226
 Коньо, Жорж – 227
 Копанаров, Костадин Петров – 227
 Копанарова, Анка Алексиева – 227
 Копанаров, Ангел – 69
 Коплениг, Йохан – 227, 454
 Копринков, Янко Христов – 227
 Копчев, Борис Диков – 213, 227, 240, 404
 Копчева, Татяна – 370
 Корабов, Петко Банков – 84, 228
 Корненков, Борис Василиевич – 228
 Коровешева, Ставрула Ставрева – 228
 Коровешов, Васил Костов – 229
 Кортенски, Драган Николов – 141
 Косашки, Йордан Николов – 289
 Косев, Димитър – 121, 360
 Косев, Кирил – 205
 Костадинов, Горан Ангелов – 229
 Костадинов, Стоян – 230

- Костов, Александър Константинов – 230
 Костов, Бойко Трайчов – 230
 Костов, Георги – 135, 416
 Костов, Георги (Георги Костов Богданов) – 231
 Костов, Георги Игнатов – 230
 Костов, Георги Костадинов – 230
 Костов, Димитър Георгиев – 231
 Костов, Йордан – 231
 Костов, Коста Василев – 231
 Костов, Никола (Никола Костов Джунев) – 231
 Костов, Павел (Павел Костов Павлов) – 231, 433
 Костов, Тодор Георгиев – 232
 Костов, Трайчо (Трайчо Костов Джунев) – 21, 27, 28, 30, 31, 32, 41, 43, 49, 54, 68, 73, 79, 86, 89, 94, 106, 108, 117, 148, 149, 164, 202, 207, 217, 225, 228, 230, 231, 236, 237, 268, 274, 284, 301, 310, 336, 341, 342, 348, 386, 393, 394, 418, 419, 422, 423, 445, 449, 450
 Костов, Янчо (Янчо Костов Янчев) – 232
 Костовски, Георги Янчев – 337
 Костурков, Борис Стоянов – 232
 Костурков, Пенчо Стоянов – 232
 Кофарджиев, Брайко Георгиев – 233
 Кофарджиев, Люцкан Георгиев – 233
 Кофарджиев, Никола Георгиев (Сашо) – 93, 132, 145, 218, 233, 348, 374, 412
 Кохенов, Симчо – 462
 Коцев, Георги Антонов – 289
 Коцев, Владимир – 232
 Коцев, Георги – 233
 Кочев, Георги Христосков – 233
 Кочев, Никола – 242
 Кочев, Христо – 348
 Крайчев, Радослав – 71, 118
 Кратунчев – 317
 Краус (Рознер) - 93
 Крекманов, Иван Василев – 233, 322, 350, 375
 Криворов, Атанас Делов – 234
 Кримов, Афанасий Гаврилович (Го Шаотан) – 234
 Криници, Бронислав Александрович – 234
 Кристанов, Цветан Ангелов – 234
 Кроснев, Георги – 92, 102, 267, 445
 Кружков, Владимир Семьонович – 235
 Крунев, Георги Гоцов – 235
 Крусева, Райна – 235
 Кръстанов, Кръстан Ефтимов – 235
 Кръстанов, Кръстан Тодоринов – 59, 236
 Кръстев, Ангел Д. – 236
 Кръстев, Васил Дончев – 236
 Кръстев, Владо Георгиев (вж. Георгиев, Владо)
 Кръстев, Иван – 462
 Кръстев, Илия Динчев – 236
 Кръстев, Коста Григоров – 236
 Кръстев, Никола – 236
 Кръстев, Цоло (Цоло Кръстев Каменов) – 237
 Кръстева, Вангелица Янкова - 340
 Кръстин, Спиро Илиев – 237
 Кръстин-Топенчарова, Лилия Евтимова – 237
 Кръчмаров, Атанас Петров – 33
 Кръчмарски, Живко Ангелов – 286
 Кръшков, Андрея Илиев – 237
 Кубадински, Пенчо Пенев – 237
 Кузинчев, Иван – 322
 Кузинчев, Никола – 200, 313
 Кузмов, Темистокъл Сотиров – 238
 Кукумявков, Тихомир Димитров – 238
 Кукумявков, Христо Иванов (Петър Василиевич Иванов) – 238
 Кулев, Георги [Г. Кулеков] – 238
 Кулишев, Георги (Георги Кулишев Гугов) – 239
 Кулкин, Йордан Стоянов – 239
 Куманов, Христо Цаков – 239
 Кумбилиев, Георги Панайотов – 239
 Кун, Бела – 109, 228
 Кунев, Куни Недялков – 239
 Кунин, Петко Георгиев – 68, 141, 240, 243, 350
 Кунчев, Крум Радев – 55, 240
 Курдов, Колю Коев – 240
 Курдов, Христо – 228
 Курдоолу, Апостол Христов – 146
 Курела, Алфред – 240
 Куртев, Илия Хараланов – 241

Куртев, Стефан А. – 241
 Кутепов, генерал – 238
 Кутузов, Никола Тодоров - 134
 Кутюрие, Ваян – 96
 Куфарджиев, Никола – 273
 Кухиев, Георгий Йосифович – 241
 Куцаров, Панайот – 156
 Кушев, Манол Дамянов – 241
 Куюмджиев, Иван Георгиев – 241
 Куюмджиев, Тего Иванов – 241
 Кълвачев, Сава – 361
 Кълнов, Слави Петров – 242
 Кънев, Иван - 150
 Кънев, Йордан (Йордан Кънев Андреев) – 242
 Кънев, Никола Иванов – 242
 Кънчев, Марин Иванов – 243
 Кънчев, Петко – 243
 Кънчев, Христо Петров – 206
 Кънчева, Елена Пенчева – 243
 Кърджиев, Георги – 58
 Кърничева, Менча – 286
 Кърпачев, Христо – 408
 Кърчов, Тома Димитров – 243
 Късовски, Васил Василев – 243
 Късовски, Никола Цолов – 244
 Къчев, Нено – 452
 Къосева, Мария Вангелова – 244
 Къосеиванов, Георги – 294
 Кюлявков, Крум Павлов – 23, 244, 397
 Кючуков, Михаил – 88

Л

Лагадинов, Костадин Атанасов – 244
 Лазаров–Зантопуло, Михаил Георгиев (вж. и Георгиев, Михаил) – 238
 Лазаров, Борис Мартинов – 244
 Лазаров, Еленко – 462
 Лазаров, Кирил Георгиев – 245, 394, 403
 Лазаров, Матей – 462
 Лазаров, Михаил – 245
 Лазаров, Михаил Георгиев – 213
 Лазов, Никола Михайлов – 43, 246
 Лалев, Минко – 246
 Лалев, Симеон – 246
 Ламбова, Мария Стефанова – 246

Ламбрев, Алекси (Алекси Ламбрев Попалексов) – 246
 Ламбрев, Кирил – 302
 Лафчиев, Цоню Димитров – 246
 Леви, Буко Аврамов – 247
 Леви, Ерна – 247
 Леви, Исак Аврамов – 457
 Леви, Санито – 462
 Леви, Шалом Аврамов (Карл Иванович Абрамов) – 280, 471
 Левин, Михаил Савелиевич – 247
 Левски, Васил – 311
 Легин, Карл – 48, 71, 104, 282, 298
 Лекарски, Крум – 304
 Ленев, Коста (Коста Ленев Янакиев) – 247
 Ленин, Владимир Илич (Улянов) – 18, 48, 167, 173, 185, 219, 235, 246, 275, 285, 311, 318, 353, 368, 385, 397, 414, 424, 441, 463, 468
 Леонидова, Мария Александрова – 247
 Лермонтов, М. Ю. – 169
 Лесев, Енчо – 405
 Лесов, Райчо Стоянов – 248
 Либкнехт, Вилхелм – 311
 Либкнехт, Карл – 385
 Ликин (Дед), Георги (Георги Петков Ангелов) – 25, 47, 51, 56, 84, 104, 174, 192, 236, 299, 317, 379, 384, 413, 448, 452
 Ликов, Александър – 248
 Лило, Лило М. – 248
 Лингоров, Власи – 84
 Лингорска, Йова И. – 248
 Лисийски, Стойне Христов – 248
 Лисиц, Агрипина Яковлевна – 248
 Лисичков, Иван П. – 84
 Листер, Енрике – 248
 Листов, Георги Тодоров – 248
 Ловджиев, Атанас – 249
 Логофетов, Атанас М. – 340
 Лозанов, Борис – 70
 Лозев, Васил Дойчев – 249
 Лозев, Стою Йорданов – 249
 Лозев, Христо Димов – 249
 Локшин, Ю. А. – 249
 Лоусън, Нил – 249
 Луканов, Васил – 452
 Луканов, Карло Тодоров – 249, 250, 408

Луканов, Тодор – 94, 250
 Луканова, Вела Тодорова – 250
 Луканова, Йорданка Ц. – 452
 Луков, Георги Стилиянов – 250, 251
 Луков, Любен Стилиянов – 251
 Луков, Христо, генерал – 362
 Луначарски, Анатолий – 96
 Лунголов, Георги – 340
 Людвинска, Ядвига-Сабина – 251
 Люзов, Пандо – 130
 Лютибродски, Йордан Тодоров – 63, 64, 67, 175, 222, 251, 372, 414, 439, 466
 Люцканов, Калчо Славов – 251
 Ляпчев, Андрей – 293
 Ляхов, Ананий Фьодорович – 252

М

Мавриков, Васил Иванов – 30, 53, 252
 Мавров, Вангел Кръстев – 252
 Мавродиєв, Иван Ст. – 252
 Маджаров, Ю. – 252
 Мадин, Петър Тодоров – 253
 Мадов, Константин Гоцев – 253
 Мадолєв, Васил – 253
 Мадолєв, Георги Йосифов – 253
 Мадолєв, Георги Тодоров – 253
 Мазганов, Димитър Андонов – 253
 Мазов, Петър – 282
 Майер, Джаин – 471
 Майер, Израел Барух – 254
 Маймунков, Петър – 254
 Маймункова, Ана – 25, 29, 105, 184, 194, 202, 208, 214, 254, 310, 427
 Майски, Иван – 96
 Македонов (Щерев), Асен Костов – 254
 Македонски, Любен Стефанов – 464
 Македонски, Стефан – 464
 Македонски, Христо Костов – 254
 Максимов, Димитър Иванов – 254
 Максимов, Максим Христов – 255
 Максимов, Никола – 103, 326, 430
 Максимова, М. А. – 255
 Маламин, Атанас Николов – 255
 Малєєва, Мара – 60, 66, 98, 137, 141, 164, 254, 295, 300, 356, 381, 387, 421, 422, 429, 453, 466

Малинов, Александър – 293
 Малчев, Димитър – 78
 Манахилов, Ангел (Ангел Мануилов Христозов) – 255
 Мангърова, Флора Йонова – 340
 Манджаков, Добри Кондов – 255, 256
 Манджакова, Ташка Кънева – 256
 Манджакова-Еригина, Баласка Добрева – 255, 256
 Мандиков, Любен – 251
 Манєв, Владимир (Владимир Манєв Стоичков) – 256
 Манєв, Георги Иванов – 256
 Манєв, Иван – 68
 Манєв, Михаил – 250
 Манов, Веселин Стефанов – 256
 Манов, Евтим (Евтим Манов Рашов) – 257
 Манов, Емил Радославов – 257
 Манов, Стефан Василєв – 256, 257, 441
 Манова, Анастасия Киркова – 258
 Маноилов, К. – 258
 Манолєв, Милан – 82
 Манолов, Димитър – 258
 Манолов, Димитър (Димитър Манолов Димитров) – 258
 Манолов, Димитър (Димитър Манолов Стойчев) – 258
 Манолов, Манол Манолов – 172, 259
 Манолов, Петко – 147, 228
 Манолов, Трайко – 282
 Манос, Танасис Костас – 259
 Мансфелд, Софи – 259
 Мантов, Илия Петров – 259
 Мантова, Станка Атанасова – 259
 Ману, Фани Христо – 259
 Мануилска, Варвара Платоновна – 260
 Мануилски, Дмитрий Захарович – 260
 Манчев, Илия Борисов – 260
 Манчев, Никола – 260
 Манчов, Любен Спасов – 260
 Марианек, Владимир – 260
 Маринов, Велико – 93
 Маринов, Димитър Петров – 260
 Маринов, Иван (Иван Маринов Иванов) – 261
 Маринов, Иван Кръстєв – 260

- Маринов, Иван Петков – 261
 Маринов, Киро Донеv – 123
 Маринов, Марин Райчинов – 261
 Маринов, Минчо Георгиев – 262
 Маринов, Петър (Петър Маринов Петров) – 262
 Маринов, Спас – 262
 Маринов, Стойко – 263
 Маринов, Тодор – 452
 Маринов, Цанко Григоров – 263
 Маринчев, Александър Стефанов – 263
 Маринчев, Никола Томов – 263
 Маркарян, Агоп – 324
 Марков, Асен Панайотов – 134, 263
 Марков, Бойко Марков – 264
 Марков, Борис Томов – 264
 Марков, В. – 148
 Марков, Васил – 100, 297
 Марков, Веле – 243, 270
 Марков, Гаврил Йорданов – 264
 Марков, Георги – 109
 Марков, Георги Георгиев – 264
 Марков, Георги Иванов - 379
 Марков, Делю Д. – 264
 Марков, Емил – 22, 201, 264, 273, 304, 357, 384, 425
 Марков, Кирил Георгиев (Златан) – 264
 Марков, Крум Манев – 140, 265
 Марков, Марко Ненков – 408
 Марков, Младен Петров (Биволарски) – 251
 Марков, Панталей Ламбев – 265
 Марков, Петър Йосифов – 265
 Марков, Христо – 265
 Маркова, Цветана Христова – 265
 Марковска, Милена Маринова – 265
 Марковски, Венко (Вениамин Миланов Тошев) – 147, 265
 Маркс, Карл – 32
 Мартинов, Георги – 140
 Мартинов, Иван (Иван Цеков Георгиев) – 266
 Мартинов, Лазар (Лазар Мартинов Лазаров) – 266
 Мартинов, Тодор Димитров - 267
 Марукян, Ара Гарабет – 267
 Мархолов, Христо Стамулов – 267
 Марчаков, М. – 268
 Марчев, Марко Лозанов – 105
 Масларов, Иван Николов – 225, 268
 Маслинков, Янко Иванов – 268
 Матанов, Тодор Петров – 201, 240, 269
 Матов, Илия – 269
 Матов, Тодор – 269
 Матеев, Борис Александров – 269
 Матеев, Евгени – 88
 Матеев, Матей Георгиев – 269
 Матерков, Стефан Илиев – 243, 270
 Матов, Здравко Младенов – 270
 Матов, Мато – 270
 Матов, Христо – 85
 Махан, Карел – 307
 Машиах, Буко Нисим – 270
 Маяковски, Владимир – 96
 Меворах, Виктор – 464
 Меворах, Нисим Юда – 270, 303, 361
 Медаров, Нейко – 270
 Междуречка, Мара Александрова – 271
 Меклер, Григорий – 271
 Меламед, Роберт Ешуа – 271
 Мелидис, Костас Христос – 271
 Мельник, М. И. – 271
 Мемов, Алиш Ахмедов – 271
 Мерджанов, Иван Стефанов – 271
 Мерджански, Вълчо Кирилов – 272
 Меров, Жан – 272
 Месиарик, Павел – 272
 Метаксас, Янис – 67, 75, 77, 86, 89, 130, 137, 210, 229, 300
 Мехлемов, Петър Георгиев – 282
 Мечкуев, Антон Йорданов – 272
 Мешков, Георги – 70, 272
 Миков, Ангел Ницов – 272
 Миков, Витко Витков – 462
 Миков, Доно Петров – 462
 Микоян, Анастас – 445
 Миланов, Крум (Крум Миланов Рангелов) – 272
 Миланов, Радослав Нотев – 98
 Милев, Борис (вж. и Наумов, Борис Милев) – 171, 266, 297
 Милев, Гео – 18, 89

- Милев, Георги Антонов – 174, 273
 Милев, Георги Владимиров – 273
 Милев, Йордан (Йордан Милев Гюлемезов) – 274, 275
 Милев, Никола – 273, 293
 Милева, Елена Димитрова – 275
 Милева, Леда – 250
 Милева, Янка Атанасова – 275
 Миленов, Александър – 176
 Милков, Цвятко – 275
 Милутинович, Буда – 276
 Милушев, Крум – 276
 Милушева, Тинка – 276
 Милчаков, Александър – 349
 Милчев, Август Маринов – 276
 Миндев, Георги Янков – 276
 Миндов, Димитър – 276
 Минев, Ангел Панев – 276
 Минев, Георги (Георги Минев Николов) (Чапай) – 277
 Минев, Стоян (Степанов) – 20
 Минев, Тодор Цеков – 277
 Минков, Владимир – 277
 Минков, Георги Милев (Гео) – 277
 Минков, Иван – 90
 Минков, Милан – 277
 Минков, Стилиян Митев – 277
 Минков, Тодор – 452
 Минков, Тодор Атанасов – 278
 Минков, Тодор Петков – 278
 Минцов, Иван Тодоров – 278
 Минчев, Ботю Ил. – 278
 Минчев, Владимир Петков - 276
 Минчев, Георги Иванов – 136, 287
 Минчев, Иван Милев – 278
 Минчев, Минчо Дойчев – 279
 Минчев, Минчо Иванов – 279
 Минчев, Минчо Христов – 279
 Минчева, Божана Илиева - 380
 Минчева, Василка Неделчева – 279
 Минчева, Люба – 341
 Миревски, Марко Минков – 280
 Мирински, Стоян Димитров – 280
 Мирний, Семьон Максимович – 280, 374, 471, 472
 Мирчев, Антон Миронов – 166, 167
 Митев, Атанас – 302
 Митев, Борис - 71
 Митев, Георги Колев – 280
 Митев, Иван А. – 405
 Митев, К. – 140, 280
 Митев, Петър Иванов – 281, 282
 Митев, Фердинанд – 308
 Митев, Янко (Янко Митев Иванов) – 282
 Митева, Нона Петрова – 283
 Митов, Ангел Иванов – 283
 Митов, Георги - 207
 Митов, Димитър Спасов – 283
 Митов, Камен (Камен Митов Алексиев) – 283
 Митов, Никола Василев – 284
 Митовски, Здравко Стефанов – 284
 Митрев, Божидар – 160, 426
 Митров, Антон Георгиев (Бошко) – 284
 Митров, Георги Господинов – 284
 Митров, Господин – 284
 Митрова, Гита Господинова – 284
 Михайлов, Александър Димитрович – 35
 Михайлов, Андрей (Андрей Михайлов Андреев) – 284
 Михайлов, Васил Димов – 285
 Михайлов, Величко Стоичков – 285
 Михайлов, Георги (Георги Михайлов Добрев) – 275, 285, 340
 Михайлов, Дочо – 92, 102
 Михайлов, Иван (Иван Михайлов Гаврилов) – 82, 285
 Михайлов, Иван (Иван Михайлов Попов) – 286
 Михайлов, Йордан Щерев – 287
 Михайлов, Кирил Анастасов – 287
 Михайлов, Михаил – 471
 Михайлов, Петър – 53
 Михайлов, Стоян – 287
 Михайлов, Тодор Димитров – 426
 Михайлов, Христо – 34, 45, 47, 67, 70, 117, 213, 228, 245, 273, 286, 287, 321, 374, 379, 418, 446
 Михайлов, Христо (Христо Михайлов Ставрев) – 287
 Михайлова, Дара (Дарина) Карова – 287
 Михайлова, Елена – 140

- Михайлова, Мара Димитрова – 287
 Михайлова, Пенка – 184, 417
 Михайлович, Цветин Т. – 288
 Михалев, Асен – 288
 Михнев, Боян (вж. и Чобанов, Боян Михнев) - 200
 Михов, Борис – 98, 188
 Михов, Иван – 449
 Михов, Йордан Христов – 472
 Михов, Колю – 306
 Михов, Марин – 88
 Миховски, Димитър Христов – 288
 Мицев, Недялко Йотов – 288
 Мициев, Иван Андонов – 288
 Мицов, Здравко Василев – 288
 Мичев, Добрин – 46, 47, 295, 298
 Мичев, Константин Минков – 289
 Мичев, Маню Танев – 289
 Мичев, Стоян Владимиров – 86, 87, 134
 Мичева, Гина (Гергина) Петрова – 289
 Мичевска, Александра Методиева – 289
 Мичевски, Никола Методиев – 290
 Мишев, Михаил Петров (Качо) – 290
 Мишев, Мишо Димитров – 290
 Мишев, Мишо Николов – 228, 290, 308
 Мишев, П. – 291
 Мишков, Георги Н. – 78
 Младенов, Борис – 291
 Младенов, Младен – 291
 Младенов, Тодор Каменов – 297
 Младенова, Анка – 297
 Моллов, Стефан Йорданов – 291
 Молнар, Карол – 404
 Момчев, Момчо Крумов – 291
 Момчилов, Коста – 324
 Монеv, Симеон Василев – 291
 Монов, Иван Ненков – 39, 434
 Монтегю, Айвър – 291
 Москов, Георги – 121, 280
 Москов, Георги Сталев (Маноилов) – 292
 Москов, Любен Апостолов – 292
 Москов, Никола – 154
 Москов, Христо Георгиев – 188
 Мотова, Елена Николова – 292
 Мочалов, Валентин Владимирович – 292
 Мошанов, Стойчо Стефанов – 292
 Мраценков, Павел Тодоров – 293
 Мрачковска, Ирина Михайловна – 293
 Мудов, Иван – 154
 Мулетаров, Васил – 293, 320
 Мулетарова, Русанка Петрова – 293
 Мулешков, Спас – 74
 Мумджиев, Пею Андонов – 141, 293
 Муравиев, Константин Владов – 66, 69, 143, 261, 294, 394, 404
 Мураданларска, Дана (Йорданка) Илиева – 294
 Муратев, Христо Петров – 294
 Мурданлийски, Стоян – 213
 Мурджев, Димитър Илиев – 294
 Мусолини, Бенито – 43
 Мустакеров, Тодор Митов – 295
 Мустафов, Махмуд Османов – 295
 Муструков, Георги – 320
 Мутафов, Иван Стоянов - 446
 Мутафов, Сава – 62
 Мутафчиев, Иван Стоянов – 295
 Мухарски, Витко – 70
 Мухов, Илия – 295
 Муцилова, Милада – 295
 Мънзелов, Петър Николов – 295
 Мъсев, Моско Николов – 296

Н
 Найденов, Георги (Георги Найденов Тотев) – 296
 Найденов, Георги Пенчев – 296
 Найденов, Григор – 457
 Найденов, Димитър – 106
 Найденов, Марин Чолаков – 297
 Найденов, Ради – 408
 Найденов, Стойо – 226
 Найденов, Стоян Стоилов – 296
 Найденов, Тодор Иванов – 296
 Найденова, Димитрина – 296
 Наков, Ненко – 73
 Нанков, Величко Делчев – 297
 Напетов, Петко – 62, 148, 281, 334, 336
 Насалевски, Атанас – 273
 Натан, Жак (Жак Натан Примо) – 297, 419
 Натан, Рената – 208

- Наумов – 298
 Наумов, Асен Иванов – 298
 Наумов, Борис Милев (Огин) (вж. и Милев Борис) – 298
 Наумова, Златка Георгиева – 299
 Нахмийас, Витали – 299
 Начева, Вера Цекова – 299
 Нашева, Милка Георгиева – 300
 Недева, Маринка Иванова – 300
 Недевски, Иван Петков – 300
 Неделков, Венко Стоянчев – 300
 Неделчев, Димитър – 300
 Неделчев, Пеню Георгиев – 300
 Неделчева-Карагьозова, Лилия Маринова – 301
 Недков, Генчо Тодоров – 301
 Недков, Марин – 452
 Недков, Пеню – 301
 Недков, Христо Цвятков – 301
 Недялков, Антон (Антон Недялков Антонов) – 147, 148, 301, 302, 317, 328, 416, 471
 Недялков, Никола Петров – 302
 Недялков, Тодор Кръстев – 302
 Недялков-Шаблин, Иван – 22, 61, 104, 230, 309, 311, 386, 417, 426
 Недялкова, Лиляна Иванова – 309
 Нейков, Д. – 193
 Нейков, Димитър – 303
 Нейков, Нейко – 303
 Нейков, Стоян – 74
 Нейнски, Георги Иванов – 303
 Нейчев, Васил (Васил Нейчев Кънев) – 303
 Нейчев, Минчо (Минчо Нейчев Колев) – 304
 Нейчев, Петър (Петър Нейчев Иванов) – 267, 304
 Немчев, К. – 167
 Ненков, Димитър – 305
 Ненков, Йордан – 120
 Ненков, Стефан – 305
 Ненков, Темелко – 145, 176, 177, 257, 267
 Ненов, Атанас (Фьодор) – 372, 408
 Ненов, Георги Георгиев – 305
 Ненов, Димитър (Димитър Ненов Ганчев) – 305
 Ненов, Нено – 156
 Ненов, Никола – 305
 Ненов, Петър Колев – 305
 Ненов, Стоян (Дранго) – 413
 Ненов, Цачо – 37, 348
 Ненчев, Георги – 121
 Ненчев, Йордан В. – 305
 Несторов, Николай Георгиев – 98, 306
 Несторов, Станю – 306
 Несторова-Гюлеметова, Вера Илиева – 306
 Нецов, Коста – 306
 Нешев, Георги Иванов – 306
 Нешев, Симеон – 306
 Нивянин, Иван – 139
 Ников, Христо Димитров – 132, 195, 297, 448
 Николай II, цар – 385
 Николич, Михаил – 282
 Николов, Анани (Анани Николов Ангелов) – 306
 Николов, Атанас (вж. Хаджиниколов, Атанас Николов)
 Николов, Борис – 307
 Николов, Борис Александров – 307
 Николов, Варадин – 307
 Николов, Величко Станев – 204
 Николов, Георги – 309
 Николов, Георги Антонов – 289
 Николов, Димитър (Димитър Николов Петров) – 307
 Николов, Дионис – 307
 Николов, Желязко – 433
 Николов, Иван – 307, 311
 Николов, Иван (Иван Николов Кръстев) – 308, 340
 Николов, Иван (Иван Николов Хаджииванов) – 308
 Николов, Кирил – Странджата – 334
 Николов, Лазар – 308
 Николов, Минко Иванов – 308
 Николов, Мишо (вж. Мишев, Мишо Николов)
 Николов, Найдено – 308
 Николов, Никола Велчев – 308
 Николов, Паскал Паскалев – 111
 Николов, Петко – 308
 Николов, Радослав – 306

Николов, Трифон – 309
 Николова, Аглаица Недялкова – 309
 Николова, Адела Йосифова – 309
 Николова, Йорданка (вж. и Чанкова, Йорданка Николова) – 25, 30, 68, 228, 231, 243, 364, 370, 396, 459
 Николова, Магда Г. – 309
 Николчев, Бойко Тодоров – 309
 Нинов, Нино Петков – 462
 Нинов, Славчо – 462
 Нинов, Христо Даков – 309
 Ниньо, Хески – 462
 Ничев, Михаил – 310
 Ничева, Мария Томова – 310
 Новаков, Васил Иванов – 48
 Нованска-Рогачева, Анка Иванова – 310
 Новански, Борис Иванов – 134, 204, 324, 449
 Новански, Славейко Иванов – 204, 449
 Новик, Розалия Яковлевна – 310
 Новоселски, Васил – 87
 Ноев, Йордан – 213, 372, 418
 Ноков, Стоян Стефанов – 310, 311
 Нонев - 156
 Нончев, Павел (Павел Нончев Чернев) – 311
 Норден, Алберт – 311
 Норовков, Николай Леонидович – 311
 Нотев, Стефан – 311
 Нотева, Атина Атанасова – 311
 Ноупайнен, Иря (вж. Странд, Иря)
 Ночева, Муда Георгиева – 312, 379
 Ночевски, Никола Петров – 171
 Нули – 467
 Нуцов, Светлозар Василев – 312
 Ньорлунд, Иб – 312
 Няголов, Нягол Христов – 312
 Някшелов, Йон М. – 312

О

Оббов, Александър – 288
 Оберманс, Франц – 313
 Образописов, Б. – 313
 Обретенов, Александър – 250
 Обретенов, Никола Вълчев – 313
 Обретенов, Обретен Кръстев – 313
 Обретенов, Светослав – 127

Овчаров, подп. – 227
 Овчаров, Йордан (Марсел) - 431
 Огнянов, Георги Димитров (Митев) – 313
 Огнянова, Пенка – 208
 Олсон, Кнут – 314
 Олянов, Бисер – 156
 Омайников, Георги – 49
 Ондрей, С. – 314
 Орачев, Вълчо – 455
 Орехво, Николай Семьонович – 314
 Орманов, Бранимир Иванов – 314, 315
 Орманов, Иван Петров – 250, 314, 430
 Орманов, Пламен Иванов – 314
 Осиковска, Венета Цветанова – 315
 Осинин, Димитър – 308
 Островски, А. Н. – 169
 Островски, Николай Н. – 315
 Оцедарски, Марин Цанов – 315
 Оцетов, Трайко – 315
 Очков, Владислав Георгиев - 98

П

Павлак-Финдерова, Гертруда – 315
 Павлов, Георги (Георги Павлов Георгиев) – 315, 356
 Павлов, Димитър Атанасов – 316
 Павлов, Любомир Кочев – 317
 Павлов, Никола (Никола Павлов Колев) – 225, 316, 375
 Павлов, Симеон – 316
 Павлов, Тодор Димитров – 45, 71, 124, 208, 316, 317, 340, 416, 473
 Павлова, Вера Тодорова – 317
 Павлова, Катя (Екатерина Михайлова Йорданова) – 317
 Павлова, Мария К. – 317
 Павлова, Параскева (Пъша) Николова – 317
 Павлова, Светла – 208
 Павлова, Светла Димитрова – 318
 Паглина, Берта – 318
 Паков, Христо Георгиев – 318
 Пакулев, Иван Георгиев – 337
 Палазов, Вълчо Георгиев – 318
 Палазов, Стефан Пеев – 318
 Паламарова, Дими (Димитрина)

- Василева – 319
 Палаузов, Трифон – 449
 Палийски, Иван Атанасов – 319
 Паликарски, Григор Ангелов – 99, 319
 Памукова-Петрова, Маргарита Николова – 319
 Панайотов, Васил Йорданов – 319
 Панайотов, Любомир – 409
 Панайотов, Петър Тодоров – 320
 Панайотов, Филип – 403
 Панайотова, Б. – 320
 Пандов, Димитър Михайлов – 320
 Пандурски, Арсо – 77
 Панев, Михаил Денков – 320
 Паница, Тодор – 82, 286, 288
 Панков, Михаил Недев – 321
 Панов, Александър Николов – 53, 121, 321, 340, 350
 Панов, Йонко (Йонко Панов Йонов) – 56, 148, 321, 375
 Панов, Йордан Котев (Шемшето) – 302, 322, 323, 416
 Панов, Любен Н. - 121
 Панов, Янаки – 323
 Пантев, полк. – 204, 362
 Панчев, Гатю – 198
 Панчев, Григор – 110
 Панчев, Недялко Методиев – 134, 152, 323
 Панчев, Стоил – 380
 Панчевски, Петър Павлов – 324
 Папазов, Димитър Костов – 324
 Папазов, Иван – 174
 Папазян, Диран – 324
 Папайоану, Ахилеас – 206
 Парапунов, Никола – 77, 211
 Парашкевов, Янаки Дончев – 324
 Парвус – 48, 298
 Паринда, Хрисанти Дамянова – 324
 Париндас, Ксенофон Георгиев – 325
 Паришков, Димитър Петров – 325
 Парнавела, Панайот Аргиров – 467
 Паров, Ганчо Николов – 325
 Парушев, Александър Иванов – 166, 167
 Парушева, Стефанка Иванова – 325
 Пасаджов, Асан – 325
 Пасини, Евгения – 325
 Паскалев, Паскал Ников – 325
 Пастармаджиев, Крум – 121
 Пастиржик, Франтишек – 326
 Патронска, Величка Радева – 326
 Патърчанов, Георги Кръстев - 436
 Паукер, Ана – 126
 Паунов, Димитър – 390
 Паунов, Иван Иванов (Гребенаров) – 99
 Паунов, Коста Георгиев – 326
 Паунов, Петър Георгиев – 326
 Пачев, Григор – 380
 Пачков, Николай Димитров – 326
 Пачов, Лазар – 211, 285, 327, 361
 Пачов, Пантелей – 211, 285, 327, 361, 454
 Пачова, Катерина Петрова – 327
 Пашалийски, Мирчо Стоичков – 327
 Пашев, Апостол Павлов – 32, 327
 Пашкулев, Желю – 154
 Пашов, Иван Иванов – 30, 36, 171, 317, 327, 340, 416
 Пашов, Карло – 464
 Пеев, Александър – 357, 374, 396
 Пеев, Иван Ананиев – 328
 Пеев, Иван Иванов – 328
 Пеев, Петър Иванов – 328
 Пеев, Стойко Иванов – 412
 Пеева, Вела – 78
 Пеева, Гера - 78
 Пеева, Мона Иванова – 328
 Пейчев, Иван Първанов – 328
 Пейчев, Методи Стоев – 328
 Пейчев, Пейчо – 337
 Пейчева, Иванка Сотир – 328
 Пеков, Кузман Георгиев – 328
 Пеловски, Пело Иванов – 329, 408, 411, 412
 Пенаков, Иван – 329
 Пенджурев, Страшо – 82
 Пенев, Андрей (Андрей Пенев Денев) – 146, 329
 Пенев, Боян - 330
 Пенев, Вангел Пандов – 329
 Пенев, Къню Недев - 27
 Пенев, Никола (Никола Пенев Николов) – 275, 329, 416
 Пенев, Петър Йорданов – 330
 Пенева, Величка – 188, 330

- Пенева, Милка Динева – 330
 Пенков, Георги – 82
 Пенков, Пенко Кръстев – 331
 Пенков, Тодор – 331
 Пенюв, Йото – 452
 Пенчев, Александър – 331
 Пенчев, Генчо – 63
 Пенчев, Димитър – 306
 Пенчев, Пеню Недков – 331
 Пенчев, Петко – 64, 82
 Пенчев, Янаки Венков – 331
 Перейра, Астрожилдо – 382
 Переновски, Тоне Пенков – 331
 Перера, Самуил – 340
 Перушич, Г. Ф. – 332
 Петко войвода – 420
 Петков – 156
 Петков, Александър (Александър Петков Миленков) – 332
 Петков, Запрян Господинов – 332
 Петков, Кирил – 333
 Петков, Кирил Колев – 332
 Петков, Михо Готов – 333
 Петков, Никола – 34, 302
 Петков, Никола Величков – 333
 Петков, Никола Иванов – 333
 Петков-Перич, Никола – 333
 Петков, Петко Бацов – 334
 Петков, Петко Д. – 23, 342, 409
 Петков, Петко Станчев – 334
 Петков, Тодор Иванов – 334
 Петков, Янко – 171, 457
 Петков, Янко Киряков – 334
 Петкова, Иванка – 150
 Петкова, Траяна Спасова – 334
 Петлякова, Мара – 19, 30, 184
 Петрини, Николай – 89, 342
 Петров, Ангел Стоянов – 286
 Петров, Велико (Васил) Петков – 37, 334
 Петров, Върбан (Върбан Петров Стоянов) – 335
 Петров, Георги – 115
 Петров, Георги (Георги Петров Драгиев) – 335
 Петров, Георги Иванов – 335
 Петров, Георги Христов – 336
 Петров, Гьорче – 82
 Петров, Данаил Николов – 336
 Петров, Димитър – 98, 302
 Петров, Димитър (Димитър Петров Анастасов) – 336
 Петров, Дичо (Дичо Петров Таков) – 67, 179, 336, 337
 Петров, Дончо – 84
 Петров, Зинови, архимандрит – 307
 Петров, Иван – 358, 446
 Петров, Йордан – 204, 362
 Петров, Камен (Камен Петров Станчев) – 337
 Петров, Колю Иванов – 83
 Петров, Коста (Костадин Поппетров Христов) – 105, 176, 206, 337, 341, 357, 414
 Петров, Коцо (Коцо Петров Коцов) – 337, 338
 Петров, Кръстю – 338
 Петров, Любен – 53
 Петров, Любен (Любен Петров Христов) – 339
 Петров, Милчо Пенчев – 339
 Петров, Милчо Тодоров – 339, 340
 Петров, Митю Нетов – 339
 Петров, Михаил – 81, 339
 Петров, Никола – 340
 Петров, Никола Луков – 339
 Петров, Петър – 388
 Петров, Петър Георгиев – 339
 Петров, Петър Пеев – 340
 Петров, Петър Първанов – 340
 Петров, Рангел Димитров – 142
 Петров, Стефан (Стефан Петров Стефанов) – 340
 Петров, Тодор (Тодор Петров Джуков) – 69, 79, 272, 321, 339, 340, 344, 452
 Петров, Тотю – 53, 341
 Петров, Христо Георгиев – 336, 341, 342
 Петров, Христо Колев – 341
 Петрова, Гена Цекова (Топси) – 341
 Петрова, Елена Цекова – 341
 Петрова, Йовка Светославова – 472
 Петрова, Катя Христова – 342
 Петрова, Славка – 240
 Петрова-Минчевич, Султана – 342

- Петровски (Богданин), Болю Димитров – 99, 302, 342, 446
- Петровски, Нанко Динчев – 99, 215, 275, 342
- Петровски, Стоян Нешев – 343
- Петрунов, Драгомир Стефанов – 343
- Пехливанов, Васил Петков – 343
- Пехливанова, Кира – 140
- Пецарски, Жика – 343
- Пешев, Александър – 76
- Пешев, Живко Еленков – 462
- Пешев, Йордан – 53, 343
- Пешунов, Стефан Иванов – 343
- Пизанти, Хаим – 348, 452
- Пизанти, Челеби – 340
- Пий Х^е, папа – 43
- Пик, Артур – 344
- Пик, Вилхелм – 344
- Пилов, Йосиф Сабетай – 121, 181, 321, 340, 344
- Пиляев, Кирил (Петро) – 54
- Пирински, Георги (Георги Николов Зайков) – 344
- Пировски, Кирил Лазаров – 345
- Писков, Делчо Ангелов – 345
- Пискова, Вела – 230
- Пишмишев, Димитър Трайков – 345
- Пиянечки, Иван Николов – 302, 345
- Плахаров, Димитър (Митю) Недев – 345
- Плевенски, Никола Иванов – 345
- Плеханов, Георгий Валентинович – 246, 310, 311, 353, 368, 414, 441, 463
- Плишевский, Иван Петрович – 346
- Плочев, Йордан Димитров – 346
- Покровнишка-Димитрова, Елена Петрова – 346
- Полачек, Ласло – 346
- Поляков, Тодор Панайотов – 346
- Полянов, Димитър – 106, 340
- Пономарьов, Борис Николаевич – 347
- Попалексов, Алекси Ламбрев (вж. Ламбрев, Алекси)
- Попаров, Стоян – 226
- Попвасилев, Никола – 347
- Попиванов, Стефан – 71, 118
- Попилиев, Илия Динев – 347
- Попйорданов, Благой – 457
- Попмихайлов, Златко Михайлов – 347
- Попов, Август Димчев – 458
- Попов, Александър Д. – 452
- Попов, Ангел – 246
- Попов, Антон – 225, 266, 364, 467
- Попов, Атанас Павлов – 129
- Попов, Благой Симеонов – 44, 163, 233, 234, 347, 349, 350, 357, 380, 397
- Попов, Борис К. – 350
- Попов, Борис Николов (Венко) – 350
- Попов, Борис Тодоров – 351
- Попов, Васил – 351
- Попов, Владимир Митов – 351
- Попов, Г. – 462
- Попов, Георги (вж. и Попов, Георги Христов и Попов-Тумангелов, Георги) – 99, 205, 242, 265
- Попов, Георги Димитров – 351
- Попов, Георги Николов – 352
- Попов, Георги Тодоров – 352
- Попов, Георги Христов (вж. и Попов, Георги) – 38, 47, 352, 442
- Попов, Герчо Станков – 352
- Попов, Давид Христов – 352
- Попов, Денъ Николов – 353
- Попов, Димитър Александров – 353
- Попов, Димитър Димитров (Здравко) – 353
- Попов, Димитър Николов – 353
- Попов, Димитър Стефанов – 71
- Попов, Димчо – 353
- Попов, Емануил П. – 462
- Попов, Замфир – 286, 331
- Попов, Иван – 353
- Попов, Крум Василев – 356
- Попов, Матей – 87
- Попов, Методи – 350
- Попов, Минко Георгиев – 353
- Попов, Никифор (Никифор Попов Георгиев) – 354
- Попов, Никола – 302, 324
- Попов, Никола Великов – 354
- Попов, Никола (Кукец) – 160
- Попов, Никола Петров – 354
- Попов, Никола Рангелов (Горан) – 354

- Попов, Павел Баев – 48
 Попов, Руен – 349
 Попов, Спас – 355, 356
 Попов, Станю Алексиев – 355
 Попов, Станю Василев – 355
 Попов, Стойко – 84, 355
 Попов, Стоян Николов – 355
 Попов, Тодор Тодоров – 355
 Попов-Тумангелов, Георги (вж. и Попов, Георги Христов) – 198
 Попов, Хр. Ст. – 84
 Попов, Янаки Досев – 150
 Попова, Велика Христова – 356
 Попова, Мария Димитрова – 356
 Попова, Невена – 68
 Попова, Тинка – 349
 Попрусинов, Константин (Константин Русинов Динчев) (Червеният Поп) – 356
 Поптомов, Владимир – 28, 49, 52, 59, 113, 131, 150, 156, 200, 224, 230, 245, 253, 268, 345, 356, 357, 361, 376, 395, 428, 445
 Поптомова, Ана Владимировна – 356
 Почеканов, Янаки Христов – 357
 Пражаров, Георги Илиев – 357
 Прахов, Тодор Лулчев – 353, 357
 Премянов, Андрей Стойков – 357
 Преображенски – 96
 Престес, Луис Карлос – 358, 382
 Прит, Денис Ноуел – 358
 Прит, Мери – 358
 Проданов, Божин Димитров – 188
 Проданов, Ганю – 358
 Проданов, Димитър Григоров – 188
 Проданов, Младен М. – 358
 Проданова, Мона Дакова (Илчева Стоева) – 358
 Пройков, Михаил – 433
 Прокопов, Георги Делчев – 358
 Протогеров, Александър – 23, 82, 85, 375, 464
 Прудкин, Антон Макаров – 359
 Прудкина, Мария Фьодоровна – 359
 Пръжаров, Иван Тумбев – 359
 Пунев, Христо Константинов – 359
 Пушев, Евтим Атанасов – 359
 Пушкин, А. С. – 169
 Пчелински, Димитър Иванов – 359
 Първанов, Димитър (Димитър Първанов Манов) – 360
 Първанов, Цено – 360
 Пъртъчев, Славчо – 360
 Пътев, Христо Иванов – 206

Р
 Радволина, Ида Марковна – 360
 Радев, Георги – 240
 Радев, Иван Атанасов – 360, 361, 413
 Радев, Ради Александров – 361
 Радев, Ради Димов – 361
 Радев, Тодор – 472
 Радева, Люба – 285
 Радевски, Христо Василев – 106, 361
 Раденков, Павел – 201, 295, 374
 Раденкова, Петра – 240
 Радински, Вълко Иванов – 19, 88, 183, 306, 419
 Радков, Димитър – 166, 167
 Радков, Добри – 166, 167
 Радков, Ради Йорданов – 361
 Радойнов, Цвятко – 55, 205, 223, 225, 250, 256, 257, 268, 280, 362, 429, 441
 Радойнова, Бонка (Божана) Николова – 362
 Радомирски, Славчо (Славчо Петров Бочев) – 190, 204, 362
 Радонов, Иван Г. – 206
 Радонов, Крум Георгиев – 122, 362
 Радошински, Йозеф – 363
 Радулов, Георги Илиев – 363
 Радулов, Илия – 302
 Радулов, Николай Николов – 363
 Раев, Павел – 363
 Раев, Тодор Иванов – 363
 Разбойников, Мирчо Христов – 364
 Разбойников, Станко Хаджимитев – 364
 Разумова, Анна Лазаревна – 364
 Райдовска, Тонка – 341
 Райков, Георги М. – 364
 Райков, Грудни Найденов – 364
 Райков, Иван Велчев – 365
 Райков, Любен Николов – 365
 Райков, Радой Петков – 365
 Райнов, Вичо – 128
 Райнов, Пеню Люцканов – 365

- Райнов, Радил – 109
 Райчев, Жеко (Жеко Райчев Градев) – 365
 Райчев, Иван – 365
 Райчев, Марин – 453
 Райчев, Никола – 205
 Райчин, Васил Христов – 365
 Райчинов, Марин – 366
 Райчинова, Елена Проданова – 366
 Раковски, Кръстан Лашов – 201, 323, 366
 Раковски, Кръстю (Христиан) Георгиев – 50, 87, 96, 215, 310, 311, 329, 331, 366, 414
 Рамков, Стоичко Наков – 366
 Рангелов, Никола – 186
 Рангелов-Ярославски, Тодор (Тодор Рангелов Младенов) – 366
 Ранков, Иван Георгиев – 367
 Рапорт, Шарл – 96
 Рачев, Ганчо – 367
 Рачев, Георги Ангелов – 367
 Рачев, Колю Минчев – 367
 Рачев, Продан – 367
 Рашев, Димитър Ст. – 367
 Рашев, Никола Драганов – 367
 Рашенов, Йордан Христов – 367
 Рашков, Венко (Венко Рашков Китов) – 132, 273
 Ребров, Русин Димитров – 368
 Рекова, Т. – 368
 Рену, Даниел – 62
 Решавски, Герасим Почев – 368
 Ризов, Йордан – 126
 Рилски, Г. – 188
 Роазио, Антонио – 368
 Роазио, Дина Ермини – 368
 Роботи, Паоло – 368
 Рогачева-Пенева, Стоимена Стоянова – 369
 Роглев, Стефан Велчев – 369
 Рознер, Якоб – 369
 Рока, Блас – 369
 Ролан, Ромен – 96, 142
 Роман, Валтер – 369
 Романов, Атанас – 225, 266
 Росина, Имро – 369
 Рубенова, Мати – 184
 Русанова (Бангеева), Невяна Атанасова – 369
 Русев, Атанас Апостолов – 212, 370
 Русев, Атанас Кръстев – 370
 Русев, Димитър Колев – 370
 Русев, Иван, генерал – 342
 Русев, Йордан (Петре Борила) – 312, 461
 Русев, Никола (Никола Русев Стоянов) – 32, 370
 Русев, Никола Маринов – 370
 Русев, Петко (Петко Русев Йорданов) – 371
 Русев, Руси Иванов – 371
 Русев, Свилен – 78, 165, 180, 396
 Русенов, Минко Ст. – 371
 Русенски, Никола – 243
 Русинов, Велко (Велко Русинов Велков) – 213, 371
 Русинов, Георги (Георги Русинов Каменов) – 373
 Русински, Никола – 85, 270
 Руски, Рашко Димитров – 373
 Русков, Панайот Русев – 373
 Рускова, Правда – 204
 Рябков, М. – 373
- С
 Савов, Гавраил (Гавраил Савов Гочев) – 373, 374, 375
 Савов, Димитър-Такича – 276
 Савов, Сава Ценов – 213
 Савов, Спиридон – 324
 Савов, Цветко Савов (Светозар Бекташ) – 375
 Савченко, Яков – 375
 Садул, Жак – 96
 Сакал, Карл Бела – 375
 Сакаров, Никола – 18, 408
 Сакашич, Арпад – 375
 Саков, Недю Радев – 376
 Саманджиев, Благой Димитров – 376
 Самаров, Димитър Павлов – 376
 Самодумов, Тодор – 94, 156, 357, 416
 Самуилов, Леон Коен – 376
 Сандански, Яне – 23, 82, 286
 Сандев, Владимир Костадинов – 376
 Сандлиев, Д. Д. – 416
 Санто, Режьо – 377
 Сапарев, Марко Николов – 377
 Сапунджиев, Байрам Бакиров – 377

- Сапунов, Станю Неделчев - 166, 167
 Сарайдаров, Добри Николов – 377
 Саракинов, Георги Гоцев – 377
 Саралиев, Георги Трифонов - 212
 Саралиев, Стою С. – 212
 Саралиев, Тодор – 53
 Саралиев, Тотю Василев – 297, 378
 Саралиев, Трифон – 212, 378
 Саралиева, Иванка Стоянова – 378
 Сариев, Н. Д. – 378
 Сариев, Тодор, полк. – 378, 379
 Светкашки, Стоян Димитров – 205
 Свещаров, Манчо Кръстев – 379
 Свраков, Константин – 307
 Свраков, Петър Димитров – 379
 Сеизов, Димитър Петров – 78
 Секулидис (Секулов), Георги Кръстев – 379
 Семашко, Александър – 117
 Семерджиев, Атанас Георгиев – 78, 379
 Семерджиев, Костадин – 226
 Семерджиев, Паница Йорданов – 155
 Семерджиев, Петър Илиев – 274, 300, 433
 Семерджиев, Стоян – 78
 Семерджиев, Цветан Т. – 380
 Семьонов, Андрей Николаевич (вж. Митев, Янко)
 Серафимов, Васил Николов – 380
 Серегин, Владимир Павлович – 380
 Серкеджиев, Георги Стефанов – 380
 Сибинов, Михаил Николов – 446
 Сидерис, Аристотел – 126
 Силянова-Симеонова, Мария Цветкова – 380, 382
 Симеонов, Антон – 381
 Симеонов, Васил Райчинов – 381
 Симеонов, Владимир Крумов – 381
 Симеонов, Иван – 178
 Симеонов, Коста – 381, 472
 Симеонов, Райчин – 381
 Симеонов, Симеон Жеков – 381
 Симеонов, Стефан (Стефан Симеонов Петров) – 382
 Симов, Делчо – 223
 Сипков, Райко Тодоров – 337
 Сираков, генерал - 97
 Сирков, Димитър – 69
 Сирлещов, Н. К. – 382
 Ситев, Илия Денев (вж. и Денев, Илия) – 361
 Скеклиов, Тома Алеков – 382
 Скеклиова, Елефтера Кузова – 382
 Скитаков, Нино Николов – 382
 Скортейков, Александър Димитров – 382
 Скортейков, Асен Димитров – 270, 383
 Скортейкова (Чехларова), Александра Панайотова (вж. и Чехларова-Скортейкова, Саша) – 383
 Скрижовски, Георги – 82
 Славов, Пейко Иванов – 383
 Славов, Симеон Филипов – 280, 306, 471, 472
 Славов, Слави – 383
 Славчев, Венко Христов – 384
 Славчев, Георги Недев – 384
 Славчев, Стоян – 384
 Слуцкер, Наум Афанасиевич – 384
 Слънчев, Константин Димитров – 384
 Смаилов, Мехмед – 384
 Сматракалев, Михаил – 457
 Смилов, Петко Спасов – 87, 385
 Смирненски, Христо – 90, 245, 266, 287, 291
 Соколов, Владимир Павлович – 385
 Сораджиев, Сотир Илиев – 385
 Соркин, Григорий Захарович – 250, 385
 Сотиров, Владо Борисов – 386
 Сотиров, Сотир Александров – 154
 Спанчев, Сотир – 386
 Спасов, Александър – 386
 Спасов, Ангел – 386
 Спасов, Ангел Петков – 386
 Спасов, Борис Петров – 386
 Спасов, Мирчо (Мирчо Спасов Христов) – 141, 387
 Спасов, Павел Вежинов – 297
 Спасов, Цветан – 97, 387, 428
 Спасова, Дора – 156
 Спасова, Иванка Гаврилова – 387
 Спасова, Симеонка Цветанова Илиева – 387
 Спасова, Траяна – 171
 Сребров, Йовчо – 387

- Средногорски, Желю – 387
 Ставрев, Димитър Антонов – 387
 Ставрев, Петър Средков – 388
 Стайков, Енчо Стайков – 148, 295, 388, 421
 Стайков, Станко – 411
 Стайкова, Люба – 388
 Сталев, Петър (Петър Сталев Митев) – 388
 Сталев, Тодор – 83, 388
 Сталин, Йосиф – 445
 Стамболиев, Борис – 380
 Стамболиев, Дечо Динчев – 388
 Стамболийски, Александър – 34, 35, 56, 172, 178, 294, 342, 359, 394, 403, 404
 Стамов, Иван Димитров – 389
 Стамов, Петко (Петко Стамов Михайлов) – 389
 Станев, Вельо Луков – 87
 Станев, Иван Михайлов – 389
 Станев, Митю – 397
 Станева, Мара (Мара Станева Николова) – 389
 Станева, Мара Станчева – 240, 389
 Станиславлевич – „Кърка“, Димитрийе – 389
 Станишева, Л. К. – 188
 Станков, Атанас Марков – 340
 Станков, Борис Захариев – 471
 Станков, Никола – 302
 Станкулов, Георги (Георги Станкулов Илиев) – 350, 390
 Станоев, Иван – 390
 Станчев, Дончо (Дончо Станчев Додунеков) – 50, 390, 457
 Станчев, Живко – 390
 Станчев, Петър Иванов – 233, 390
 Станчев, Петър Тончев – 391
 Статев, Михаил Димитров – 391
 Степанович, Йован – 343
 Стефан, митрополит – 23
 Стефанов, Агоп Дикранов – 391
 Стефанов, Борис (Борис Стефанов Матеев) – 298, 391
 Стефанов, Димитър – 340
 Стефанов, Драгомир – 323
 Стефанов, Желю – 154, 392
 Стефанов, Иван (Иван Стефанов Матеев) – 392
 Стефанов, Милан – 393
 Стефанов, Нинко (Нинко Стефанов Вияшки) – 88, 393
 Стефанов, Петър – 393
 Стефанов, Руси (Руси Стефанов Иванов) – 393
 Стефанов, Стефан Белчев – 394
 Стефанов, Стефан Щерев – 394
 Стефанов, Стоил – 394
 Стефанов, Тодор – 77
 Стефанов, Христо Сотиров – 394
 Стефанов, Цветан Коларов – 395
 Стефанова, Златка – 395
 Стефанова, Мица – 408
 Стефанова, Николина – 340
 Стефанова, Олга Григорова – 188
 Стефанова, Слава – 395
 Стефанович, Драга – 395
 Стефчев, В. – 166, 167
 Стоев, Ганчо Иванов – 396
 Стоев, Ненко – 84
 Стоев, Петко Добрев – 129, 396
 Стоев, Стою Генчев – 396
 Стоева, Теодора – 396
 Стоилков, Петър – 457
 Стоилов, Славчо – 141
 Стоилов, Тенчо – 246
 Стоилов, Теню – 414
 Стоилов, Трифон Лазаров – 396
 Стоименов, Стоян Василев – 53, 396
 Стоицев, Григор Минов – 397
 Стоицев, Евтим – 397
 Стоицев, Коста Стоименов – 83
 Стойков, Атанас – 433
 Стойков, Георги Костадинов – 152
 Стойков, Дончо Петров – 398
 Стойков, Иван Цанов – 398
 Стойков, Йосиф – 150
 Стойков, Стойчо Георгиев – 398
 Стойков, Христо Христов – 398
 Стойнов, Богдан – 398
 Стойнов, Иван Павлов – 398
 Стойнов, Никола – 398
 Стойнов, Стойно Маринов – 399

Стойнов, Тодор – 399
 Стойчев, Владимир Димитров – 399
 Стойчев, Димитър – 200
 Стойчев, Йото – 213
 Стойчев, Кръстю Георгиев – 399
 Стойчев, Петко – 400
 Стоманяков, Борис Спиридонов – 280, 400
 Стоянов, Аврам – 182, 232, 258, 296, 299, 320, 365
 Стоянов, Александър – 404
 Стоянов, Георги Илиев – 400
 Стоянов, Георги Петров – 400
 Стоянов, Димитър – 71
 Стоянов, Иван – 53, 171, 371, 400
 Стоянов, Иван Добрев – 400
 Стоянов, Игнат Илиев – 401
 Стоянов, Коста (Константин) Ангелов – 401
 Стоянов, Младен (Младен Стоянов Георгиев) – 217, 352, 401
 Стоянов, Нено (Нено Стоянов Енев) – 401
 Стоянов, Никола Гергов – 402
 Стоянов, Петко – 64
 Стоянов, Петър Рангелов (Карата) – 402
 Стоянов, Сашо (Александър) Иванов – 402
 Стоянов, Спас – 402
 Стоянов, Стоян – 272
 Стоянов, Стоян Апостолов – 402
 Стоянов, Стоян Минчев – 402
 Стоянов, Стоян Нейков – 403
 Стоянов, Стоян Панов – 333, 466
 Стоянов, Теню – 74
 Стоянов, Тодор – 403
 Стоянов, Тодор Йорданов – 403
 Стоянов, Хараламби – 53, 166, 239, 409
 Стоянов, Христо Николов – 394, 403, 446
 Стоянов, Цочо – 38
 Стоянова, Гица – 45
 Стоянова, Елена Манчева – 404
 Стоянова, Олга Ставракева – 427
 Стоянова, Траяна Димитрова – 457
 Стоянович, Миля Груич – 17
 Стоянович, Миодраг – 17
 Стоянович, Радойко – 17
 Странд, Иря – 404
 Странда, Антон – 404

Страшимиров, Тодор – 107, 409
 Стрезов, Кръстю Кръстев – 404
 Стрелков, Лозан – 457
 Стригачева, Фердинанда Стефанова – 404
 Струкански, Борис – 390
 Судец, Владимир Александрович – 405
 Сурдолов, Асен Маринов – 405
 Суслов, Михаил Андреевич – 405
 Събев, Ангел Колев – 405
 Съботинов, Иван Стоев – 405
 Събчев, Кирил Николов – 406
 Съртмаджиев, Никола Петров – 406
 Сюлейманов, Джон Халил – 406
 Сюлемезов, Стоян Атанасов – 406

Т

Табаков, Георги Иванов – 457
 Табаков, Иван Савов – 406
 Табаков, Продан – 84, 121, 174, 317, 379
 Табакова, Мария – 390
 Табачкин, Васил Димитров – 406
 Тагаров, Павел Вълчев – 407
 Тайферов, Стефан Ангелов – 340, 407
 Таков, Дичо Петров (вж. Петров, Дичо)
 Таков, Пеко Петров – 407
 Такова, Зора – 408
 Такова, Станка Петрова – 337
 Танданидис – 223
 Танев, Атанас Димитров – 408
 Танев, Васил – 44, 187, 347, 397
 Танев, Владимир – 78
 Танев, Вълчо Бонев – 417, 472
 Танева, София Ставрева – 408
 Танов, Перо – 372
 Танов, Славейко Горанов – 408
 Тантилов, Спас Иванов – 408
 Танчев, Петър – 115
 Тарабанов, Милко – 76, 357, 372
 Тарашманов, Никола Георгиев – 408
 Таргов, Васил Господинов – 38, 141, 409
 Тасков, Борис – 136, 297, 320, 372
 Татаров, Цвятко – 409
 Татарчев, Христо – 85
 Таушанов, Петър Вангелов (Петър Василев Вангелов) – 166, 167, 409
 Таушанова, Райна Шабат – 409

- Тахиров, Тасим Алиев – 409
 Тачев, Васил Павлов – 410
 Ташев, Ташо Ангелов – 410
 Ташева, Донка – 457
 Ташева, Цветана Георгиева – 410
 Ташков, Петър – 410
 Ташчиев, Христо П. – 19, 410
 Тевекелев, Иван Димитров – 410
 Тевекелов, Лазар Н. – 410
 Телбидов, Минчо – 251
 Телийски, Гане Иванов – 411
 Телман, Ернст – 348
 Темнялов, Марко Йотов – 305, 411
 Тенев, Теню Дойчев – 111
 Тенева, Люба - 446
 Тенева, Р. – 411
 Теневски, Янко Вълчев – 411
 Теодоров-Балан, Александър - 41
 Теолов, Ламбо Ламбов – 411
 Теохаров, Димитър Манолов – 412
 Терзианова, Славка Пандева – 350, 412
 Терзиев, Васил Павлов – 412
 Терзиев, Иван М. – 413
 Терзиев, Йордан Тодоров – 36
 Терзиев, Крум – 413
 Терзиев, Христо - 150
 Терзиева, Василка – 390
 Терзийски, Асен – 184
 Тер-Петросян, Семьон Аршакович (Камо) – 374
 Терпешев, Добри Колев – 106, 146, 208, 243, 413, 416
 Тилчев, Георги Василев – 242
 Тинева, Койка Петрова – 71, 275, 340, 414
 Тинков, Александър – 414
 Тинчев, Васил – 414
 Тинчев, Марин – 414
 Титоренков, Тодор – 70
 Тихонов, Николай Семьонович – 414
 Тихчев, Крум Маринов – 71, 414
 Тодоров, Александър – 49
 Тодоров, Ангел (Ангел Тодоров Тошков) – 415
 Тодоров, Борислав – 353
 Тодоров, Веско – 415
 Тодоров-Горуня, Иван (Иван Тодоров Иванов) – 136, 415
 Тодоров, Димитър – 415
 Тодоров, Димитър Георгиев – 466
 Тодоров, Здравко – 285
 Тодоров, Иван Матов – 415
 Тодоров, Иван Стоянов – 415
 Тодоров, Иван Т. – 416
 Тодоров, Коста – 288
 Тодоров, Костадин (Кочо) (Костадин Тодоров Колев) – 416
 Тодоров, Пенчо В. – 416
 Тодоров, Сергей – 156
 Тодоров, Станко (Станко Тодоров Георгиев) – 416
 Тодоров, Тодор Атанасов – 416, 417
 Тодоров, Тодор Михайлов – 417
 Тодорова, Блага Йорданова – 417
 Тодорова, Елена Недялкова – 417
 Тодорова, Лидия Иванова – 361
 Тодорова, Маруся (Маруся Тодорова Гинчева) – 417
 Тодорова, Рада (Рада Тодорова Ноева) – 25, 417
 Тодорова, Роза – 208
 Тойбнер, Ханс – 418
 Токин, Тодор Георгиев – 418
 Токушев, Георги - 303
 Толев, Васил (Васил Толев Василев) – 418
 Толев, Сали Ахмед - 38
 Томашкова, Мария – 419
 Томов, Владимир (Владимир Томов Лазаров) – 419
 Томов, Кирил Костов (Виктор) – 84
 Томов, Коста – 34
 Томов, Коцо Динков – 419
 Томов, Ради – 205
 Томов, Христо - 71, 298
 Томпсън, Уилям Франк – 172, 265, 299
 Тонев, Запрян – 380
 Тонев, Любен Николов – 419
 Тонев, Тодор Т. – 55
 Тонев, Трендафил Великов – 419
 Тоневски (Тонев), Васил Йосифов – 419
 Тончев, Никола Славов – 337
 Тончев, Петър – 420
 Топалов, Гоце Лазаров – 420

- Топалов, Димитър – 420
 Топалов, Димитър Павлов – 420
 Топалов, Минко Д. – 84
 Топалов, Михаил – 66
 Топалов, Панайот Панайотов – 70, 420
 Топалов, Петър Стефанов (Шмид) – 473
 Топалов, Симо Петков – 421
 Топалов, Стойно Стойчев – 421
 Топалска, Вунка Димитрова – 421
 Топалски, Васил Петров – 421
 Топалски, Иван Дончев – 421, 422
 Топенчаров, Владимир Евтимов – 74, 197, 422
 Топенчаров, Иван Евтимов – 422
 Топенчарова, Емилия Ханс – 422
 Топенчарова, Надежда Евтимова – 422
 Топенчарова-Костова, Люба – 422, 423
 Топенчарова-Папурска, Вера Евтимова – 423
 Топш, Алойсиус – 423
 Торбарски, Методи – 423
 Торглер, Ернст – 397
 Торнев, Павел Янчев – 423
 Тосев, Борис – 152
 Тотев, Георги – 99
 Тотев, Иван – 423
 Тотев, Иван (Иван Тотев Георгиев) – 423
 Тотев, Кирил Христов – 423
 Тотев, Милю – 282
 Тошев, Димитър – 282
 Тошев, Иван Стоянов – 424
 Тошев, Лазар Димитров – 424
 Тошев, Михаил Кръстев – 424
 Тошев, Първан Наков – 424
 Тошев, Тодор Стефанов – 424
 Тошев, Тома – 304
 Тошева, Бонка И. – 424
 Тошков, Борис Георгиев – 425
 Тошков, Лазар – 416
 Тошков, Лазар Кръстев – 425
 Трайков, Георги (Георги Трайков Гировски) – 425
 Трайков, Кирил Георгиев – 425
 Трайков, Пецо (Пецо Трайков Гировски) – 425
 Трайкова, Зорка Константинова – 426
 Трайчев, Божидар (Божидар Трайчев Иванов) – 426
 Трайчев, Никола – 280, 374
 Трендафилов, Васил – 426
 Трендафилов, Стоян Константинов – 426
 Трендафилова, Вера Дамянова – 426
 Трендафилова, Тинка Недялкова – 426
 Тренкова, Димитрина Светославова – 208, 215, 427
 Тризлов, Петър Иванов – 427
 Трифонов, Никола – 427
 Трифонов, Трифон Вълов – 427
 Трифонов, Христо – 427
 Трифонов-Писарски, Стефан М. – 427
 Тричков, Владо – 273, 322
 Тричков, Кръстю Сергеев – 427
 Троцки, Лев – 44, 185, 353
 Троянски, Данко Маринов – 428
 Труфкин, Петър Петров – 428
 Трънов, Слав Михайлов – 428
 Трънски, Славчо (Славчо Стаменов Савов) – 223, 428
 Туевски, Марин Бончев – 429
 Тулешков, Иван – 429
 Тумангелов, Нешо – 429
 Тумангелова, Л. – 429
 Тумбев, Прифан Иванов – 429
 Тумина, Нина Петровна – 429
 Туниг, Рудолф – 429
 Туркин, Николай Филиннович – 430
 Турок, В. М. – 430
 Тушева, Екатерина Петрова – 430
 Търповски, Лазар – 275, 345
 Тюлпанов, Сергей Иванович – 430
 Тюриков, Сергей С. – 430
 Тюркеджиева-Янчева, Мата П. – 105

 У
 Уайлд, Оскар – 169
 Увалиев, Христо Николов – 141, 430
 Угринов, Георги Василев – 431
 Уздански, Едвард – 431
 Узулкас, Албер – 431
 Узунов, Атанас – 379
 Узунов, Борис Петков – 431
 Узунов, Димитър – 379

Узунов, Желязко Митев – 111

Узунов, Иван Йорданов – 431

Узунов, Иван Т. – 431

Узунов, Никола – 379

Узунов, Никола Георгиев – 188

Узунов, Христо – 104

Улбрихт, Валтер – 240, 432

Умеров, Бекир – 349

Уташлийски, Иван – 432

Ушаков, Й. – 167

Ф

Фабрикант, Адолф Михайлов – 432

Фажон, Етиен – 432

Факиров, Дочо Иванов – 432

Ферадов, Риза – 432

Фердинанд, цар – 34, 39, 342

Филатов, генерал – 223

Филипов, Весел (Веско) Димитров – 432, 433

Филипов, Илия – 455

Филипов, Мирчо (Филип) Димитров – 433

Филипов, Петър (Петър Филипов Койчев) – 433

Филипов, Русин – 433

Филипова, Вера Димитрова – 433

Филков, Иван – 90

Филков, Петър Георгиев – 433

Филков, Тома Лазаров – 462

Филов, Богдан Димитров – 294, 433

Фингаров, Пенчо – 384

Фичев, Иван Тодоров – 434

Флайшман, Артур – 434

Фогл, Фридрих – 434

Фодор, Золтан – 434

Фортус, Мария – 434

Фотакиев, Тодор (Тодор Фотакиев Николов) – 38, 434

Фрайхаут, Франц – 435

Франс, Анатоли – 169

Фратев, Никола Максимов – 38

Фрашон, Беноа – 435

Фридман, Марко – 309

Фридрих, Шарл – 435

Фрунзе, Михаил – 87

Фуке-Кайлзон, Маргарете – 435

Фускос, Щерю Георгиев – 435

Фучеджиев, Атанас – 472

Фучик, Юлиус – 23

Фъсов, Иван Славов – 436

Фьодоровна, Татьяна – 436

Фюрнберг, Фридрих – 436

Х

Хавасова, Ема – 436

Хаджидимов, Димо – 82, 118, 172, 178, 243, 437

Хаджидимов, Иван Димов – 33

Хаджидимова, Александра Ставракиева – 188, 437

Хаджиев, Димитър Иванов – 324, 437

Хаджиев, Панайот Атанасов – 437

Хаджиев, Стою – 82

Хаджизаприянов, Атанас Костакиев – 437

Хаджииванов, Иван Николов – 166, 167

Хаджийски, Иван – 408

Хаджийски, Йордан Христов – 432, 437

Хаджийски, Тодор Иванов – 380

Хаджикалчев, Константин (Кочо) – 217

Хаджикинов, Коста Симеонов – 438

Хаджиков, Манол Божов – 438

Хаджимаринов, Владимир – 438

Хаджимитов, Н. – 126

Хаджимитрев, Димитър – 68

Хаджиниколов, Атанас Николов – 374, 471

Хаджипанзов, Благой – 438

Хаджисотиров, Борис – 73, 80, 116, 144, 180, 307, 337

Хаджистоянов, Ненко Иванов – 438

Хаджитанев, Стоян – 227

Хаджихалилов, Хаккъ – 438

Хаджицвятков, Пеню (Пеню Цветков Певен) – 439

Халачев, Кирил Димитров – 439

Халачев, Михаил Бърнев – 53, 439

Халачев, Стефан (Велко) – 189, 324

Халберг, Арво Гас – 443

Халов, Димитър Ненов – 440

Ханджиев, Добри Стойчев – 440

Ханиш, Евгени (вж. Акерман, Антон) – 19

Харбова-Манова, Мара Стефанова – 441

Хареев, Никола Иванов – 98, 472

- Хариев, Иван Георгиев – 441
 Харизанов, Д. – 441
 Харизанов, Иван – 82
 Харлаков, Никола – 335, 367
 Харлоф, Ирене – 442
 Хасъмски, Васил – 442
 Хексман, Фридрих – 442
 Хикмет, Назъм - 410
 Химирски, Вълчо Петков – 408, 442
 Хинков, Петър – 442
 Хинков, Хинко – 324
 Хинов, Нино (Нино Хинов Филипов) – 443
 Хирш, барон – 309
 Хлебаров, Михаил Стефанов – 99, 443
 Хлебаров, Христо Василев – 443
 Хлебников, Арсений Иларионович – 111
 Хлебников, Семьон Иларионович – 111
 Хол, Гюс – 443
 Хотинов, Георги Ангелов – 443
 Хофер, Валтер – 444
 Хрелопанов, Иван Иванов – 444
 Христов, Анастас – 188
 Христов, Антон (Антон Христов Радев) – 444
 Христов, Атанас Манолов – 444
 Христов, Борис Андонов – 445
 Христов-Васкин, Васил Георгиев – 101, 445
 Христов, Димитър – 282
 Христов, Драгомир – 302
 Христов, Драгостин – 452
 Христов, Емил – 462
 Христов, Иван – 445
 Христов, Иван Гигов – 445, 446
 Христов, Койчо – 446
 Христов, Л. (вж. и Барутчиев, Любомир Христов) – 446
 Христов, Ленин Димитров - 152
 Христов, Михаил – 446
 Христов, Нено Димитров – 447
 Христов, Павел – 447
 Христов, Симеон Цеков – 447
 Христов, Стефан – 452
 Христов, Стоян Илиев – 447
 Христов, Филю – 205
 Христов, Христо Ангелов – 447
 Христов, Христо Бонев – 206
 Христов, Христофор Ангелов - 152
 Христов, Цоню Рачев – 447
 Христов, Янко (Янко Христов Иванов) – 447
 Христова, Невена Александрова – 448
 Христозов, Руси (Руси Христозов Господинов) – 136, 181, 337, 390, 448
 Христозова, Елена Димитрова Аргирова – 449
 Хрозенчик, И. – 150
 Хролев, Христо Иванов – 236
 Хюнеке, Вили – 311
- Ц**
 Цанев, Атанас – 449
 Цанев, Иван – 449
 Цанев, Рачо – 274
 Цанев, Сава Василев – 88
 Цанков, Александър – 189, 193, 342
 Цанков, Вълчо (Вълчо Цанков Ненков) – 449, 473
 Цанков, Иван – 449
 Цанков, Милчо Недев – 449
 Цанков, Стефан Поппетков – 450
 Цанкова, Ангелина Досева – 450
 Цанкова, Юрданка Дамянова – 285
 Цанов, Симеон – 407
 Цанов, Стефан – 98
 Цанов, Христо Маринов – 450
 Цанов, Цветан Петков – 450
 Цанъов, Вълчо Д. – 452
 Царвуланов, Тончо Христов – 450
 Цафаров, Кънчо М. – 450
 Цачев, Никола – 200, 450
 Цачева, Вера – 457
 Цветанова, Пенка Апостолова – 450
 Цветков, Антон – 451
 Цветков, Б. - 126
 Цветков, Васил – 84, 451
 Цветков, Марин (Флоров) – 462
 Цветков, Митю - 150
 Цветков, Никола – 178
 Цвике, Панайот – 53
 Цвятков, Радослав – 90
 Цвятков, Цвятко Стоянов – 337
 Цеков, Тодор (Тодор Цеков Велинов) – 451

- Цекова, Сашка Петрова – 462
 Цекова, Станка (Станка Цекова Тодорова) – 45, 451
 Ценов, Георги Димитров – 452
 Ценов, Камен – 446
 Ценов, Христо Громков – 452
 Ценов, Цено Луканов – 452
 Церовски, Стойне – 379
 Цеткин, Клара – 173, 414
 Цингов, Стоян Георгиев – 29
 Ципоранов, Коста Христов – 452
 Ципорков, Йордан – 233, 317, 378
 Цицелков, Васил Динчев – 453
 Цоков, Душко – 453
 Цоков, Кирил Колев – 453
 Цолова, Найда Ненчева – 453
 Цонев, Боян Стефанов – 453
 Цонев, Младен Славов – 206
 Цонев, Петко Петров – 453
 Цонева, Стефа (Буря) – 416
 Цонков, Юрдан Петров – 454
 Цонковски, Минко М. – 454
 Цонковски, Христо – 454
 Цончев, Станко Василев – 454
 Цукер, Ервин (Шилинг) – 454
- Ч**
- Чакаларов, Васил Христов – 77
 Чаков, Михаил – 274
 Чакъров, Слави Стойков – 454
 Чангов, Тодор Цанев – 454
 Чанев, Петър – 455
 Чанков, Георги (Георги Чанков Иванов) – 88, 455
 Чанкова, Йорданка Николова (Катя) (вж. и Николова, Йорданка) – 100, 184, 364, 455, 470
 Чапанов, Сава – 457
 Чапкънов, Асен Тодоров – 381
 Часовникаров, Петър Д. – 455
 Чаушеви, братя – 353
 Чеби, Лайош – 472
 Чекаларов, Коста Василев – 337, 456
 Ченгелов, Петър – 25, 232
 Чепаринов, Сава Д. – 456
 Чепилев, Марко Неделчев – 456
- Чепишев, Радомир Иванов – 456
 Червенков, Вълко – 91, 142, 328, 458
 Червенков, Драгой Атанасов – 456
 Червенков, Евгени Лулчев – 457
 Червенков, Лулчо Вельов – 457
 Червенкова-Манолова, Фани – 457
 Червенушев, Атанас – 302
 Червенушев, Любомир Атанасов – 457
 Черепов, Крум Бонев – 457
 Черети, Джулио – 458
 Черкезов, Сотир Петров – 167, 458
 Чернаев, Павел Симеонов – 354
 Чернаев, Тодор Христов – 458
 Чернаев, Хио – 198
 Чернев, Николай (Николай Чернев Николов) – 458
 Чернев, Христо – 49, 128
 Чернов, Владимир Александрович – 458
 Черноглавов, Крум Панайотов – 459
 Чернож, Йосеф – 459
 Черноколев, Титко Николов – 88, 89, 457, 459
 Чернопеев, Христо (Черньо Пеев) – 459, 460
 Чехларов, Борис Тодоров – 460
 Чехларова-Скортейкова, Саша (вж. и Скортейкова, Александра Панайотова) – 338
 Чешмеджиев, Григор – 36
 Чешмеджиев, Ибрахим Риза – 462
 Чикакчиев, Илия Георгиев – 460
 Чиков, Ангел Младенов – 460
 Чиков, Марко (Марко Чиков Дилов) – 460
 Чилев, Никола Савев – 460
 Чиляшев, Илия Ангелов – 460
 Чичерин, Г. В. – 113
 Чобанов, Боян Михнев (вж. и Михнев, Боян) – 460
 Чобанов, Иван Г. – 461
 Чобанов, Иван Тотев – 461
 Чобанов, Йордан Неделчев – 461
 Чобанов, Ташко – 302
 Чобанов, Христо – 306
 Чобанов, Христо Атанасов – 461
 Чолаев, Борис – 350
 Чолаков, Георги – 236
 Чолаков, Георги Димитров – 461

Чолаков, Делчо Георгиев – 462
 Чолаков, Любозар – 462
 Чолаков, Никола – 353
 Чонос, Боян Иванов – 462
 Чонос, Иван Костов – 340, 462
 Чонос, Цена – 340, 462
 Чорбаджиев, Димитър Иванов – 463
 Чорбаджиев, Петко – 279
 Чорбаджийски, Ил. – 126
 Чочев, Григор – 238, 319, 326
 Чуйков, Василий Иванович – 463
 Чуков, Иван Христов – 91, 455, 463
 Чупренски, Младен Николов – 463
 Чучулев, Димитър – 353
 Чърчил, Уинстън – 96

Ш

Шабанаков, Ганчо Москов – 306
 Шаблин, Иван (вж. Недялков-Шаблин, Иван)
 Шанданов, Петър (Перо) Димов – 82, 464
 Шаранков, Борис Димитров – 464
 Шаторов, Методи – 21, 102, 126, 147, 355
 Шаулов, Исак Аврамов – 464
 Шахбазян, Степан – 436
 Шахов, Евтим – 464
 Шевмягин, А. – 250
 Шевченко, Т. Г. – 169
 Шейнман, Абрам Маркович – 464
 Шейтанов, Костадин – 162
 Шейтанов, П. – 84
 Шейтанов, Цочо – 84
 Шекерджийски, Емил – 45, 95
 Шелопугин, Митрофан Василиевич – 387
 Шелудко, Алексей – 432
 Шемтов, Аврам – 464, 465
 Шемтова, Лиза Аврам – 464
 Шенгаров, Георги Христов – 465
 Шеридън, Клер – 96
 Шерф, Валтер – 311
 Шефер, Густав – 465
 Шиваров, Васил Иванов – 465
 Шиваров, Диню Илчев – 465
 Шиваров, Сава – 88
 Шиваров, Стефан – 465
 Шиперков, Пандо – 206, 226, 229, 345

Шипков, Дочо Петров – 465
 Шипков, Михаил – 206
 Шишков, Иван Иванов – 466
 Шишков, Кузман – 226
 Шишков, Христо Атанасов – 466
 Шмидт, Ели – 466
 Шовов, Петко П. – 462
 Шолтис, Евген – 466
 Шопов, Андон Иванов – 466
 Шопов, Атанас Иванов – 466
 Шопов, Владо Иванов – 467
 Шопов, Луко Ангелов – 467
 Шопов, Никола Дионисиев – 448
 Шопов, Никола Нишов – 450
 Шопов, Павел Георгиев – 467
 Шопов, Панчо Петров – 467
 Шопов, Христо П. – 467
 Шопова, Фана Аргирова – 467
 Шор, Марта (Малке) – 467
 Шоштаев, Исмаил Туганович – 468
 Шулев, Антон – 468
 Шулев, Георги – 78
 Шулев, Коста – 222
 Шулкин, Михал – 468
 Шуманов, Никола Симеонов – 468
 Шумков, Йордан – 468
 Шурбанов, Владимир Костов – 468
 Шурков, Петър Давчев – 468

Щ

Щалман, Рихард – 469
 Щерн, Ася Исаевна – 469
 Щърбанов, Владимир Цветанов – 469

Ю

Югов, Антон (Антон Танев Гьошев) – 136, 243, 267, 469
 Юлзари, Рафаел – 215
 Юруков, Андрей – 56, 230
 Юруков, Данаил Ил. – 470
 Юруков, Панчо Ефремов – 50, 470
 Юстюнгел, Саадун – 470

Я

Яворски, Митко (Гатю Петков Гатев) – 470

- Якимов, Асен Крумов – 470
Якимов, Борис Иванов – 178
Якимов, Методи Христов – 457
Яков, Аврам – 37
Якова, Виолета (Иванка) – 190, 362
Якъл, Руди – 471
Ялъмов, Йордан Тодоров – 280, 471, 472
Янакиев, Васил Йорданов – 472
Яначков, Вълко Антонов – 472
Янев, Демир (Демир Янев Демирев) – 91, 473
Янев, Иван - 128
Янев, Иван Данаилов – 473
Янев, Крум – 205
Янев, Никола (Никола Янев Попов) – 213, 473
Янев, Паско – 473
Янев, Сергей – 473
Янев, Слави Христов – 473
Янев, Сотир – 362
Янев, Стоян – 53, 388, 457
Янева, Кръстана - 79
Янкичевич, Воя – 343
Янков, Анастас, полк. – 474
Янков, Георги Анастасов – 474
Янков, Добри Атанасов (Орлов) (вж. Атанасов, Добри)
Янков, Коста – 19, 71, 90, 200, 280
Янков, Никола (Яблин) – 83, 217
Янков, Сотир (Сотир Янков Бойчев) – 474
Янков, Стефан – 474
Янкович, Даница – 474
Янкулов, Илия – 215
Янкуловски, Т. – 474
Янчев, Георги – 198
Янчев, Радослав (Радослав Янчев Такев) – 474, 475
Янчев, Янчо Георгиев (вж. и Георгиев, Янчо) – 105, 150
Ярославски, Крум (Крум Савов Кръстев) – 475
Яръмов, Панайот Георгиев – 475

ГЕОГРАФСКИ УКАЗАТЕЛ

А

Абланица, с. – 385
Аврамово, с. – 18
Австрия – 22, 42, 48, 75, 83, 84, 94, 120, 142, 172, 180, 181, 183, 188, 225, 227, 234, 235, 245, 258, 261, 288, 289, 305, 352, 369, 374, 385, 390, 407, 434, 436, 442, 447, 451, 456, 468
Агиос Стратос (Евстратиос), о-в – 130, 311
Адана, гр. (Турция) – 324
Азапкьой, с., (дн. с. Веселиново) – 406
Азия – 364
Айрон, гр. (САЩ) – 443
Айтос – 101, 267, 402, 443
Албания – 34, 77, 85, 91, 134, 135, 138, 312, 390, 407, 425
Александрия, гр. (Египет) – 332
Александрово, с., Ловешко – 222
Александрово, с., Ямболско – 216
Алжир – 178, 327, 398, 419, 432
Алтимир, с. – 195, 447
Америка – 30, 85, 437
Амстердам – 48, 119, 399, 465
Англия – 49, 292, 358, 399, 445
Анкара – 24
Антоново, с. (дн. гр.) – 102
Арабаконак – 288
Арда, с. – 168
Ардино – 377, 418
Аржентина – 102, 104, 113, 189, 222, 264, 301, 302, 303, 382, 399, 401, 403, 418
Арменска ССР – 267
Асеновград (вж. и Станимака) – 31, 42, 65, 145, 186, 210, 255, 260, 269, 327, 368, 391, 395
Асеновградско – 42, 105, 119, 120, 176, 229, 459
Атлари, с. – 327
Ауе, гр. (Германия) – 418
Афганистан – 115, 425
Африка – 125, 447
Ахтопол – 435
Аюд, гр. (Румъния) – 392
Аязляр, (дн. с. Светлен) – 34, 143

Б

Бабчор, с., Костурско – 259, 260
Байкал, с. – 285
Балван, с. – 199, 432
Балкана – 460
Балканите – 64, 192, 441
Балканци, с. – 426
Балчик – 298
Бангладеш – 63
Банишора, кв. на София – 34, 99, 346
Банкя, с. (дн. кв. на София) – 57
Банско – 112, 113, 344, 362, 363, 382
Баово, с., Воденско – 325
Бараково, с. (дн. кв. на гр. Кочериново) – 445
Батак – 76, 86, 236, 333, 341, 353, 368, 380
Баташки балкан – 413
Батишница, с. – 391
Батулийска река – 337
Батулия, с. – 213, 336, 337, 448
Батуми, гр. (Аджарска АССР) – 124
Беброво, с. – 209, 215, 413
Бега, с. – 346
Беглеж, с. – 107, 240
Беговица, с. – 297
Бегово, с. – 320
Бегуновци, с. – 21
Белгия – 25, 27, 64, 96, 159, 160, 288, 441, 455
Белград – 32, 48, 59, 69, 82, 99, 144, 204, 243, 266, 330, 351, 394, 395
Белене, о-в – 200, 374
Бели Мел, с. – 288
Белица, с. (дн. гр.) – 26, 40, 158, 253, 293, 420, 427
Белиш, с. – 361
Белово – 182, 330, 387, 398
Белово, гара – 92, 277, 281
Белоградец, с. – 411
Белоградчик – 192, 303
Беломорие – 97, 217, 250, 251, 354
Беломорска Македония – 54

- Беломорска Тракия – 18, 39, 97, 364, 468
 Белопопци, с. – 260
 Белорусия – 314
 Белослатинска околия – 285
 Белослатинско – 290, 308, 452
 Белско Бяла, гр. (Полша) – 315
 Берковица – 21, 30, 103, 105, 111, 126, 136, 160, 166, 171, 178, 186, 230, 235, 264, 331, 340, 360, 371, 372, 373, 424, 432, 433, 446
 Берковска околия – 78, 171, 217, 309, 323, 418, 426
 Берковски край – 171, 187
 Берковски район – 235
 Берковско – 106, 153, 171, 283, 328, 372
 Берлин – 17, 20, 22, 23, 32, 49, 65, 66, 79, 93, 102, 111, 114, 115, 119, 128, 129, 132, 145, 152, 154, 155, 162, 180, 181, 189, 195, 196, 199, 205, 219, 222, 224, 225, 233, 234, 259, 262, 264, 266, 267, 269, 292, 297, 299, 304, 320, 322, 335, 342, 347, 348, 350, 357, 369, 377, 392, 393, 399, 400, 401, 412, 414, 418, 423, 429, 431, 435, 442, 444, 447
 Берн – 56, 249, 463
 Бесарабия – 35, 241, 428
 Бештепе, (дн. с. Пет могили) – 216
 Бирма – 63
 Бистрица, мина – 381
 Битоля – 120, 243
 Благоевград – 71, 116, 167, 229, 241, 248, 253, 268, 354, 376, 399, 408, 427
 Благоевградски окръг – 167, 363
 Благоевградско – 293
 Бобища, с., Костурско – 170
 Бобошево, с. – 366
 Бобруйск, гр. (Белорусия) – 282
 Богариево, с., Солунско – 184
 Богдан, с. – 125, 203
 Богослов, с. – 40
 Боденец, с. – 74
 Бодрово, с. – 168
 Божурище – 146
 Божурище, летище – 222
 Бозец, с., Солунско – 146
 Бойница, с. – 290
 Бойчиновци – 27, 174, 203, 280
 Бойчиновци, гара – 472
 Болград, гр., Бесарабия – 117, 428
 Бон – 149, 401
 Боржоми, гр. (Грузия) – 44, 238
 Боримечково, с. – 325
 Борислав, с. – 371
 Борисовградска (Първомайска) околия – 463
 Борисовградски (Първомайски) район – 134
 Борован, с. – 27
 Боровец (вж. и Чамкория) – 36, 73
 Боровци, с. – 283
 Боруны, с., Ошмянски район (Белорусия) – 314
 Босилеград – 135, 139
 Босилеградски край – 140
 Босилковци, с. – 291
 Босковице – 260
 Босна – 389
 Ботевград (вж. и Орханлие) – 57, 68, 95, 108, 109, 157, 333, 381
 Ботевградска околия – 108, 277, 300, 453
 Ботевградски край – 170
 Ботевградско – 122, 133, 170, 225, 261, 309, 315, 381
 Бохова, с. – 428
 Бошуля, с. – 460
 Бразилия – 358, 382, 455
 Братислава – 39, 74, 87, 105, 122, 291, 307, 333, 339, 345, 361, 362, 371, 390
 Брацигово – 98, 109, 110, 224, 290, 346, 352, 353, 360, 431, 456
 Брашов, гр. – 392
 Брежани, с. – 282
 Брезник – 274, 284, 359, 367, 475
 Брезнишка околия – 22, 76
 Брезнишки край – 342, 343
 Брезнишко – 161, 307, 359, 362, 367, 414, 475
 Брезово, с. (дн. гр.) – 97, 201, 321, 353, 355
 Бреница, с. – 343
 Брест, с. – 317
 Брестовица, с. – 84
 Брестово, с. – 222
 Бржецлав, гр. (Чехия) – 260, 326
 Брусарци, гара – 280, 419, 472
 Брусарци, с. – 351, 401
 Бръшляница, с. – 319
 Брюксел – 18, 80, 288, 327, 337, 447

Брянск, гр. – 372
Будапеща – 85, 86, 173, 190, 219, 375, 377
Бузлуджа, вр. – 58
Букурещ – 18, 101, 114, 129, 153, 154, 211, 288, 298, 304, 350, 396, 415, 443
Булина ливада – 243
Бунар Хисар, гр., Източна Тракия – 192
Бунарчево, (дн. с. Изворово) – 413
Бургас – 20, 29, 30, 37, 38, 52, 63, 97, 101, 103, 110, 127, 140, 141, 144, 150, 162, 163, 181, 200, 223, 224, 225, 233, 255, 257, 266, 269, 278, 279, 293, 305, 325, 332, 334, 342, 365, 394, 406, 409, 416, 427, 430, 433, 435, 457, 465, 473, 474, 475
Бургаска околия – 475
Бургаски окръг – 92, 101, 169, 224, 308, 473, 475
Бургаски край – 120
Бурунди – 388
Бутан, с. – 309, 324
Бутройнци, с. – 445, 446
Бухенвалд – 283
Бухово, с. (дн. гр.) – 342, 423
Бъзовец, с. – 147
Българи, с. – 383
България (вж. и НРБ) – 17, 18, 19, 22, 24, 25, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 44, 46, 47, 48, 50, 51, 52, 54, 58, 60, 62, 63, 65, 67, 68, 71, 73, 75, 77, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 89, 90, 91, 93, 94, 100, 102, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 112, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 130, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 140, 142, 144, 145, 146, 147, 151, 152, 154, 155, 156, 157, 158, 161, 164, 165, 167, 168, 171, 174, 176, 179, 180, 181, 183, 184, 187, 189, 190, 191, 193, 194, 195, 197, 198, 199, 200, 201, 203, 205, 206, 207, 209, 210, 213, 216, 217, 219, 220, 221, 223, 224, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 233, 235, 236, 238, 239, 240, 241, 242, 244, 245, 249, 250, 253, 254, 255, 256, 258, 259, 261, 262, 264, 266, 267, 269, 271, 273, 275, 276, 277, 279, 280, 282, 284, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 297, 298, 299, 301, 302, 303, 304, 306, 308, 309, 310, 311, 313, 314, 317, 318, 324, 325, 326, 328, 329, 331, 332, 335, 338, 339, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 354, 356, 358, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 369, 370, 371, 373, 374, 375, 376, 377, 379, 380, 382, 383, 385, 389, 391, 395, 397, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 408, 409, 410,

412, 413, 414, 415, 418, 419, 420, 421, 422, 424, 425, 426, 428, 433, 435, 436, 437, 439, 440, 441, 443, 445, 447, 451, 456, 458, 459, 462, 465, 467, 468, 469, 471, 472, 473, 474, 475

Български извор, с. – 405

Бъмбоки (Ставропотаму), с., Костурско – 75, 77

Бъркач, с. – 240

Бърно – 39, 59, 63, 94, 95, 117, 130, 135, 136, 165, 179, 186, 188, 194, 209, 226, 239, 248, 258, 260, 263, 271, 272, 295, 327, 339, 362, 363, 367, 370, 383, 402, 403, 410, 419, 456, 459

Бъта, с. – 296

Бяла (Аспрос), с., Солунско – 133

Бяла, с. (дн. гр.), Варненско – 133, 138

Бяла, с. (дн. гр.), Русенско – 303

Бяла Слатина – 27, 155, 290, 442

Бяло море – 294

В

Вакареши – 392

Варакиза, гр. (Гърция) – 326

Варвара, гара – 379

Вардар, р. – 138

Вардарска Македония – 82, 385

Варна – 17, 26, 34, 38, 42, 43, 47, 53, 54, 56, 63, 66, 67, 70, 71, 72, 74, 75, 77, 87, 88, 89, 95, 96, 115, 117, 118, 119, 130, 131, 133, 135, 137, 140, 142, 143, 144, 146, 151, 156, 157, 158, 161, 165, 173, 175, 184, 190, 195, 197, 200, 201, 204, 206, 207, 210, 213, 223, 224, 226, 227, 229, 231, 236, 237, 238, 239, 241, 244, 252, 258, 259, 268, 270, 271, 274, 276, 280, 290, 294, 296, 298, 300, 301, 303, 304, 308, 318, 319, 323, 324, 325, 326, 329, 330, 333, 335, 342, 345, 350, 351, 356, 357, 359, 364, 365, 376, 379, 382, 383, 392, 395, 398, 405, 408, 411, 412, 414, 417, 423, 425, 427, 432, 435, 439, 445, 458, 460, 465, 467

Варненска област – 150

Варненски окръг – 93, 148

Варненски край – 146

Варненско – 60, 142, 198, 357, 400, 412

Варшава – 65, 203, 223, 251, 295, 431

Васил Левски, с. – 122

Василовци, с. – 81

Вашингтон – 399

Велес – 468

Великобритания – 32, 65, 291, 292, 440

Велико Търново (вж. и Търново) – 20, 24, 33, 51, 63, 105, 161, 192, 215, 238, 241, 247, 252, 258, 283, 313, 324, 356, 370, 394

Великотърновска околия – 365

Великотърновски окръг – 424

Великотърновско – 30, 252

Велинград – 78, 237

Велковци, с. – 216

Веселин, с. – 43

Веселиново, с. – 406

Ветрен, с., Пазарджишко – 173, 182

Ветрен, с., Старозагорско – 278

Видин – 69, 70, 121, 173, 181, 191, 243, 264, 265, 272, 283, 308, 321, 333, 339, 340, 344, 348, 352, 393, 407, 415, 452, 462, 463

Видинска околия – 124

Видински край – 147, 173, 321, 372

Видински окръг – 121, 124, 136, 243, 308, 337, 348

Видинско – 173

Видлица, с. – 153, 176, 183

Виена – 20, 23, 24, 25, 35, 39, 42, 93, 94, 115, 120, 121, 122, 124, 142, 149, 154, 157, 160, 179, 188, 191, 211, 217, 221, 239, 258, 262, 271, 278, 279, 286, 288, 289, 297, 299, 301, 304, 306, 313, 335, 339, 346, 352, 357, 369, 374, 375, 376, 382, 389, 392, 401, 402, 404, 412, 425, 437, 442, 467, 471, 474

Виетнам – 223, 440, 458

Винарово, с. – 262

Вискяр, с. – 76

Витоша, планина – 186

Вич, планина – 191

Вишовград, с. – 20

Владая, с. (дн. кв. на София) – 73

Владимировци, с. – 414

Влаевица, м., Смолянско – 121

Влахи, с. – 271

Воден, гр. – 30, 120, 146, 377, 378

Воден, с., Ямболско – 437

Воденско – 325

Водица, с., Варненско – 326

Водица, с., Поповско – 174, 221, 240

Водна, с. – 124

Войводина – 389

Войнеговци, с. – 52

Волуяк, с. – 236

Волък, с., Драмско – 210

Враня – 297

Враца – 38, 64, 67, 74, 116, 127, 139, 145, 176, 180, 192, 193, 195, 203, 205, 230, 232, 237, 251, 296, 316, 326, 336, 338, 371, 415, 433, 442, 453

Врачанска област – 146

Врачански окръг – 27, 50, 51, 136, 139, 309

Врачански край – 139

Врачански район – 180

Врачанско – 146, 153, 220, 302, 402

Вукан, с. – 123

Въбел, с., Костурско – 294

Вълчи дол – 146

Вълчитрън – 371

Въмбел (Мосхохори), с., Егейска Македония – 210, 244

Върба, с. – 283

Върбени, с., Леринско – 425

Върбица, с., Врачанско – 442

Вършец – 19, 23, 50, 99, 123, 160, 179, 210, 263, 316

Г

Габаре, с. – 333, 442

Габарево, с. – 458

Габрово – 39, 55, 98, 120, 198, 199, 222, 223, 252, 254, 257, 287, 293, 317, 365, 368, 393, 394, 416, 455, 456

Габрово, с., Ксантийско – 33, 327, 334, 412

Габровска околия – 365, 394

Гаврил Геново, с. (вж. и Соточино) – 168, 299, 309

Гаганица, с. – 175

Гагово, с. – 94, 300, 305

Галата, с. – 197

Галиче, с. – 69, 275, 452

Гвинея – 298

ГДР (вж. и Източна Германия) – 19, 50, 55, 139, 156, 206, 230, 311, 313, 344, 418, 429, 445, 448, 469

Гевгелий, гр. – 31

Генуа – 227

Георги Добрево, с. – 149, 231

Гергини, с. – 125

Герловски край – 421

Германия – 19, 22, 27, 44, 48, 69, 94, 112, 125, 127, 173, 181, 194, 205, 217, 225, 234, 235, 240,

259, 266, 267, 269, 278, 294, 313, 329, 330, 344, 349, 350, 352, 366, 377, 385, 393, 411, 418, 424, 427, 429, 433, 436, 437, 441, 451, 456, 466, 472
 Гецово, с. – 361
 Гиген, с. – 434
 Главан, с. – 381
 Глифушево, с. – 461
 Гложене, с., Тетевенско – 37, 64, 411, 454
 Гниляне, с. – 331, 469
 Говедаре, с. – 380
 Говедарци, с. – 253, 254
 Говежда, с. – 338
 Годеч – 270
 Годечко – 273
 Голи оток, о-в – 266
 Голяма Железна, с. – 203, 265
 Голяма Кутловица (дн. гр. Монтана) – 144
 Голямо Пещене, с. – 341
 Горановци, с. – 236
 Горен Чифлик, с. – 259
 Горна Бяла речка, с. – 98, 99
 Горна Василица, с. – 403
 Горна Вереница, с. – 120
 Горна Гнойница (дн. с. Септемврийци) – 147
 Горна Джумая (Благоевград) – 116, 167, 229, 268, 278, 354
 Горна Кремена, с. – 415
 Горна Лука, с. – 418
 Горна махала, с. – 56, 433
 Горна Оряховица – 52, 53, 63, 66, 177, 320, 396, 421
 Горна Оряховица, гара – 166, 177
 Горна Росица, с. – 308
 Горна Секирна, с. – 140
 Горни Лом, с. – 381
 Горни Милановац, гр. (Сърбия) – 317
 Горник, с. – 170
 Горници (Корисос), с. – 271
 Горно Броди, с., Серско – 31, 48, 389, 468
 Горно Кобиле, с. – 269
 Горно Котори, с., Леринско – 467
 Горно Неволяни, с., Леринско – 284
 Горно Уйно, с. – 59
 Горно Церовене, с. – 340
 Горноджумайски окръг – 77

Горнооряховска околия – 365
 Горнооряховско – 39
 Горнослав, с. – 120
 Горско Ново село, с. – 413
 Горско Сливово, с. – 193, 205
 Горталово, с. – 428
 Гоце Делчев – 78, 121, 241
 Гоцеделчевска околия – 385
 Градец, с. – 93, 166, 363
 Градина, с. – 101
 Граждено (Вронтеро), с., Леринско – 77
 Грамада, с. – 393
 Граматиково, с. – 63
 Грамос, планина – 191, 206
 Гранитово, с. – 181
 Граница, с. – 29
 Грац, гр. (Австрия) – 94, 120, 181, 188, 305, 352, 407, 447, 468
 Гренобъл, гр. (Франция) – 399, 457
 Грива, гр. (Латвия) – 280
 Грудово, гр. (вж. Карабунар)
 Грудовска околия – 475
 Грузинска ССР – 44
 Грузия – 238, 255, 468
 Гълъбник, с. – 165
 Гълъбово, с. – 115
 Гърция – 26, 47, 48, 54, 61, 63, 74, 77, 86, 117, 130, 133, 137, 138, 158, 168, 191, 208, 210, 211, 217, 226, 227, 229, 242, 251, 269, 276, 284, 290, 294, 299, 300, 301, 311, 318, 324, 325, 326, 350, 356, 360, 361, 374, 379, 380, 382, 435, 447, 449, 462, 463, 467
 Гюмюрджина – 65, 416, 420, 447

Д
 Далечен Изток – 36, 271, 306
 Дамбени, с., Костурско (вж. и Дъмбени) – 437
 Дания – 49, 64, 185, 411
 Две могили, с. (дн. гр.) – 303
 Дебелец, с. – 19, 63
 Дебели лак, с. – 306
 Дебнево, с. – 116
 Дебово, с. – 371
 Дебър, с. (дн. кв. на Първомай) – 199, 255, 473
 Девин, гр. – 196, 450

- Дедеагач – 61, 154, 195, 216, 217, 380, 392, 420, 435, 439
 Дединци, с. – 413
 Демир Хисар, гр. – 39, 408
 Демирхисарско – 39, 136, 251
 Дерманци, с. – 100, 459, 460
 Детройт, гр. – 248, 344
 Джерман, с. – 337
 Дживел (Никола Козлево), с. – 200
 Джулюница, с., Горнооряховско – 313
 Димитровград – 237
 Димово, с. (дн. гр.) – 178
 Димотика – 276
 Динката, с. – 233
 Днепропетровск – 405
 Добри дял, с. – 66
 Добринище, с. – 168
 Добрич – 114, 142, 203, 213, 279, 303, 304, 335, 445
 Добро поле – 119, 403
 Добромирка, с. – 199
 Доброславци, с. – 149
 Добруджа – 92, 95, 102, 182, 212, 217, 294, 365, 376, 392, 412, 445
 Дойран, гр. – 23, 239
 Дойранска околия – 23
 Дойранци, с. – 406
 Долец, с. – 380
 Долна баня, с. (дн. гр.) – 210, 245, 247
 Долна Бешовица, с. – 284
 Долна Василица, с. – 403
 Долна Вереница, с. – 354
 Долна Кремена, с. – 237
 Долна махала, с. – 433
 Долнобански район – 245
 Долно Драглище, с. – 197
 Долно Ново село, с. – 396
 Долно село, с. – 445
 Дорково, с. – 313
 Дофтана (Румъния) – 392
 Драгалевци, с. (дн. кв. на София) – 421
 Драгановец, с. – 421
 Драганово, с. – 169
 Драгичево, с. – 177
 Драгоево, с. – 353
 Драгойново, с. – 444
 Драгоман – 245, 342
 Драгоманско – 273
 Драгомирово, с. – 112
 Драма, гр. – 97, 342
 Дрезден, гр. – 39
 Дрен, с. – 347
 Дренково, с. – 32
 Дръмша, с. – 73
 Дрянковец, с. – 261
 Дряново – 292, 368
 Дряновска околия – 365
 Дупница – 140, 144, 153, 171, 176, 233, 234, 247, 254, 255, 265, 278, 287, 288, 291, 302, 320, 323, 333, 337, 341, 347, 348, 349, 350, 357, 365, 421, 430, 437, 445
 Дупнишка околия – 424
 Дупнишко – 87, 265
 Душанци, с. – 43, 217
 Душинци, с. – 423
 Дъбене, с. – 282, 283
 Дъбовик, с. – 252
 Дълбок дол, с. – 47
 Дълбок Извор, с. – 410
 Дълбоки, с. – 132, 162, 175, 176, 456
 Дъмбени (Дендрохори), с., Костурско – 190, 191, 275, 326
 Дърманци, с. – 87
 Дъскот, с. – 131, 132, 300, 301, 355, 356
 Дюлево, с. – 325
- Е**
 Евренезово, с. – 475
 Европа – 220
 Егейска Македония – 31, 55, 75, 86, 89, 146, 158, 220, 229, 244, 286, 376
 Египет – 91, 116, 332
 Егълница, с. – 306
 Екатеринобург, гр. (Русия) – 385
 Екиш-су, с., Егейска Македония – 86
 Еклен, вр. – 353
 Елена, гр. – 151, 216, 244, 266, 413
 Еленово, с. – 201
 Еленска околия – 365, 413
 Еленско – 209
 Елешница, с., Пловдивско – 297
 Елешница, с., Разложко – 133

Елин Пелин, гр. – 134, 366
 Елисейна, гара – 230
 Елиян (Кармери), с., Серско – 435
 Елов дол, с. – 362
 Елхово, гр. – 351, 368, 473
 Елховска околия – 368
 Елшица, с. – 465
 Енидже Вардар (дн. гр. Яница) – 190
 Еникьой, с., Ксантийско – 197, 199, 229, 269, 276, 294, 373, 374, 463, 475
 Енина, с. – 420
 Ерден, с. – 174, 273
 Ереван – 267
 Етиопия – 91, 150
 Етрополе – 387
 Етрополско – 225
 Етър, с. – 447

Ж

Жабляно, с. – 74
 Жабокрес, м. – 315, 322, 399
 Железник, с. (Сърбия) – 48
 Женева – 106, 162, 194, 218, 246, 256, 257, 301, 310, 311, 353, 367, 368, 377, 414, 416, 440, 441, 452, 463
 Жеравна, с. – 367
 Жерковски Балкан – 457
 Живково, с. – 196
 Живковци, с. – 388
 Жилава (Румъния) – 392
 Житни поток, с. (Сърбия) – 17
 Жребчево, с. – 327
 Жужулие (Жужулци), с., Костурско – 43, 210

З

Забел, с. – 351
 Завала, с. – 470
 Загоричане (Василияда), с., Костурско – 130, 158, 165, 207
 Загоричански район – 75
 Загреб – 264, 374
 Замбия – 388
 Замфирово, с. – 331
 Заножене, с. – 210
 Западен Сибир – 48

Западна Белорусия – 314
 Западна Европа – 366, 465
 Западна Македония – 229
 Западна Тракия – 420
 Западна Украйна – 251
 Западни покрайнини – 294
 Зараево, с. – 151, 175, 400
 Звездец, с. – 63
 Златар, с. – 353
 Златарица, с. – 136, 209, 215, 263, 369, 370, 413, 450, 455
 Златаришки район – 413
 Златица (дн. кв. на Средногорие) – 235, 357
 Златна ливада, с. – 141
 Златна Панега, с. (дн. гр.) – 339
 Златоград – 294

И

Ивайловград – 97, 326
 Ивайловградско – 307
 Иваново, с., Харманлийско – 231
 Ивановска област, Русия – 66
 Ивански, с. – 75
 Иванча, с. – 39, 208
 Игнатица, с. – 79
 Извор, с., Пловдивско – 410
 Извор, с., Радомирско – 23
 Израел – 53, 231, 464
 Източна Германия (вж. и ГДР) – 311
 Източна Европа – 83
 Източна Румелия – 58
 Източна Тракия – 172
 Илинден, с. – 241
 Илица, с. – 192
 Илиянци, гара – 467
 Индонезия – 199
 Инсбрук, гр. (Австрия) – 180, 352
 Ирак – 63, 150, 404, 471
 Иран – 23, 169, 471
 Искрец, с. – 401
 Искър, р. – 186
 Искър, язовир – 382
 Испания – 17, 25, 26, 35, 38, 54, 60, 64, 80, 81, 89, 90, 104, 106, 125, 126, 132, 138, 146, 151, 173, 174, 180, 209, 213, 220, 223, 224, 230, 233, 235, 243, 249, 250, 264, 271, 272, 277, 289, 292,

304, 313, 315, 316, 318, 319, 332, 347, 350, 363, 369, 373, 377, 384, 389, 399, 400, 401, 409, 418, 439, 447, 469, 472, 475

Исперих, гр. – 301, 471

Истанбул – 280, 340, 348, 385, 471

Италия – 43, 48, 64, 101, 127, 151, 219, 225, 227, 285, 289, 314, 385, 411, 458, 472

Ихтиман – 44, 106, 133, 134, 202, 204, 233, 263, 276, 277, 310, 369, 432, 437, 438, 460, 474

Ихтиманска околия – 152, 277

Ихтиманска Средна гора – 134, 152, 323

Ихтимански район – 245

Ихтиманско – 245, 403, 437, 467

Ичера, с. – 96, 169, 409

Й

Йена, гр. (Германия) – 219, 283

К

Каблешково, с. (дн. гр.) – 150

Кавадарци, гр. – 82

Кавала, гр. – 227, 276, 405, 435

Кадиево, с., Лозенградско – 474

Казан, гр. (Русия) – 359

Казанлък – 58, 97, 101, 107, 108, 136, 141, 153, 206, 214, 217, 223, 242, 362, 436, 468

Казанлъшка околия – 341

Казанлъшко – 136, 153

Казахстан – 21

Казачево, с. – 345

Казимир, с. – 460

Каиккьой (дн. с. Райкова могила) – 72

Кайнарджа (дн. с. Извор), Бургаско – 181

Кайнарджа, с., Силистренско – 101, 461

Кайро – 293, 361

Калайджи дере, с., Гюмюрджинско – 105, 368

Калиманци, с. – 171

Калипетрово, с. – 443

Кална, с. (Сърбия) – 337

Калотина, с. – 273

Калофер – 214, 267

Калугерово, с. – 465

Каменар, с. – 398

Каменна Рикса, с. – 371

Камено поле, с. – 284

Каменово, с. – 305

Кан, гр. (Франция) – 332

Канск, гр., Сибир – 349

Каолиново – 25

Кара агач (дн. с. Брястово), Хасковско – 150

Караагач, с., Люлебургаско – 434

Карабунар, с. (гр. Грудово) – 36, 97, 293

Каравелово, с. – 417

Караиванца, с. – 150

Каракьой, с., Драмско – 385

Карасули (дн. с. Поликастрон), Гевгелийско – 469

Карачай, гр. – 468

Кардам, с. (дн. гр.) – 405

Карлово – 122, 125, 179, 185, 203, 231, 282, 339, 341, 342, 417, 430, 471

Карловска околия – 203

Карлуково, с. – 289

Карнобат – 197, 203, 293, 427, 473

Карпешина (Атрапос), с., Леринско – 311

Каспичан, гара – 198, 335

Катунец, с. – 49

Каяли, гара (дн. с. Камено) – 92

Керека, с. – 246

Кермен, с. – 278

Килифарево, с. (дн. гр.) – 65, 211, 212, 378, 390

Кипра, с. – 21

Кипър – 43

Киргизия – 220, 221

Китай – 83, 144, 318, 399

Кичево, с., Варненско – 400

Кичевски манастир – 85

Кленовик (дн. с. Колош) – 416

Клептуза, м. – 425

Кликач, с. – 158

Клисура, гр. – 64

Клисура, с. (дн. в Сърбия) – 174

Клисура (дн. с. Бързия), Монтанско – 104, 105, 171, 193

Клисура, с., Трънско – 391

Клисурица, с. – 193

КНДР – 53, 231, 237, 289, 290, 301

Кнежа – 59, 243, 275

- Княжево**, с. (дн. кв. на София) – 119, 164, 219, 341
Княжество България – 58
Ковачевец, с. – 358, 367, 439
Ковачевци, с. – 138
Ковачите, с. – 111
Коевци, с. – 110
Козатин, гара – 271
Козлодуй – 385
Козлуджа (дн. с. Шаново) – 361
Коиловци, с. – 371
Койнаре, с. – 114
Колачево (дн. с. Радомир), Чирпанско – 196
Колоните, с., Югославия – 339
Колю Мариново, с. – 38
Команичево (Лития), с., Костурско – 226, 289, 290, 300, 330
Комарево, с. – 352
Коми АССР – 401
Конак, с. – 280
Конго – 447
Кондофрей, с. – 306, 381
Конско, с., Гевгелийско – 139, 337
Констанца, гр. (Румъния) – 93
Конуш, с. – 118
Коньовица, кв. на София – 116, 165
Копривщенски край – 170
Копривщица – 86, 152, 238
Корашлии (дн. с. Славяново) – 407
Коритен, с., Солунско – 456
Кортен, с. – 295
Косинец (Иеропиш), с., Костурско – 345
Косово, с. – 198
Костенец – 104
Костенец, гара – 219, 356, 403, 419
Костиево, с. – 380
Кострома, гр. (Русия) – 46, 373
Костромски окръг – 46
Костур – 146
Костурска околия – 376
Костурско – 75, 89, 137, 165, 226, 229
Котел – 40, 41, 90, 257, 310, 311, 334, 366, 367, 391, 465
Котленско – 41
Кочериново, с. (дн. гр.) – 166, 172
Кочубей, с., Бесарабия – 428
Кояджик, с., околия Софлу, Гърция – 325
Краков, гр. – 447
Крамолин, с. – 113
Краново, с. – 312
Крапчене, с. – 323
Красново, с. – 297, 306
Кратово, гр. – 208
Кремен, с. – 211
Кремиковци, с. (дн. кв. на София) – 384
Крепс, гр. (Австрия) – 142
Крета, с. – 402
Крива бара, с. – 391
Крива паланка, гр. – 40, 120
Кривина, с. (дн. кв. на София) – 366
Криво поле, с. – 339
Крим, п-ов – 98
Кронелево, с. – 325
Круша, планина – 138
Крушево, с. – 449
Крушето, с. – 89, 90, 320
Крушовене, с. – 156, 312
Крушово, гр. – 243
Кръстевич, с. – 25, 297, 299, 312, 378, 379
Кръсто поле, м. – 463
Ксанти, гр. – 19, 65, 100, 276, 294, 360, 361, 420, 455, 468
Ксантийско – 26, 176, 453, 459
Куба – 125, 289, 369
Кубрат, гр. – 305
Кубратово, с. (вж. и Куманица) – 258
Кузлука (дн. с. Драгойново) – 207
Кукуш, гр. – 152
Кула, гр. – 290
Кулата, гара – 278
Кулукутурия, планина – 207
Куманица (дн. с. Кубратово), с., Софийско – 258
Куманичево (Лития), с., Костурско – 157, 158, 289, 290, 300, 324, 329, 331, 376
Куманово, гр. – 120, 121, 288
Кунино, с. – 93, 225, 284
Курило, с. (дн. кв. на Нови Искър) – 132
Курт-дере, с., Лозенградско – 175
Кушнарнково, гр. (Русия) – 149
Кърджали – 180, 181, 318, 326, 438
Кърджалийски окръг – 318

Кърджалийско – 57
Кътина, с. – 277, 285
Кьолн, гр. – 217, 465
Кюлевча, с. – 239
Кюстенджа, гр. – 252, 259, 299
Кюстендил – 23, 25, 29, 42, 45, 59, 87, 94, 95, 113, 166, 171, 182, 236, 244, 254, 255, 260, 291, 302, 306, 307, 319, 327, 333, 338, 341, 379, 396, 400, 402, 419, 445, 451, 472
Кюстендилско – 87, 120, 381

Л

Лазар Станево (Торос), с. – 191
Лайпциг – 39, 50, 313, 347, 377
Лакатник, гара – 179
Лактине (Горна Дебърца), с., Охридско – 85
Ламбриново, с. – 291
Лаос – 458
Латвия – 280
Латинка, с. – 432
Латинска Америка – 111, 113
Лебане, гр. (Сърбия) – 212, 265, 330
Левски, гр. – 98
Левски, гара – 333
Левуново, с. – 371
Ленинград (вж. и Петербург, Петроград, Санкт Петербург) – 78, 120, 166, 167, 198, 286, 289, 374, 460
Лерин (дн. гр. Флорина) (Гърция) – 120, 146, 191, 207, 229, 350
Леринско – 75, 77, 206, 226, 229, 351
Лесидрен, с. – 202, 351
Лесичово, с. – 98, 183, 184, 294, 295, 325, 378, 406, 425, 465
Лесковец, с. – 291
Лесово, с. – 473
Летница, с. – 57
Лехово (Карасохаре), с., Демирхисарско – 47
Лехово, с., Благоевградско – 47
Лещенско, м. – 100, 448, 466
Либия – 199, 445
Ливадица, с., Драмско – 107
Лилково, с. – 202
Лиляче, с. – 453
Лион, гр. (Франция) – 441

Липен, с. – 323
Липница, с. – 95
Лисец, с., Габровско – 447
Лисия, с. – 248
Литаково, с. – 95
Литомериц – 283
Лобаница, с., Костурско – 100, 226
Лобощ, с. – 216
Ловеч – 57, 68, 116, 139, 223, 266, 293, 423, 465
Ловешка околия – 104
Ловешки окръг – 465
Ловешко – 225, 339, 371
Лодз, гр. (Полша) – 178
Лозана, гр. – 185, 414
Лозенец, кв. на София – 281, 282, 283, 301, 313, 421
Лозенска планина – 297, 421
Лозница, с. (дн. гр.) – 237
Локорско, с. – 425
Лом – 26, 75, 79, 121, 169, 194, 195, 223, 239, 263, 270, 280, 290, 292, 295, 303, 333, 346, 382, 446, 450, 472
Ломска околия – 121, 194, 292
Ломски край – 391
Ломски район – 280
Ломско – 121, 153, 173, 450
Лондон – 17, 32, 55, 65, 69, 96, 118, 291, 292
Лопушна (Георги Дамяново), с. – 164, 178, 288, 295, 372, 400
Луковит – 91, 106, 132
Лъджене (Антон), с., Софийско – 277
Лъжене (дн. кв. на Велинград) – 379
Любимец, гр. – 35, 36, 196, 287, 342
Люблен, с. – 370
Любляна – 144
Лютиброд, с. – 205
Лясковец, гр. – 39, 72, 296, 306, 388, 421
Ляхово, с. – 394

М

Мавритания – 327
Магадан – 376, 402
Мадан, гр. – 394
Мадрид – 48, 180
Мазарачево, с. – 328

- Мазълите**, колиби (дн. колиби Живко), Габровско – 365
- Майкоп**, гр. – 107
- Македония** – 23, 30, 31, 40, 48, 67, 82, 99, 120, 121, 131, 146, 148, 188, 190, 196, 208, 210, 215, 229, 236, 239, 241, 243, 244, 259, 265, 270, 273, 286, 288, 294, 297, 350, 351, 377, 389, 425, 438, 464, 472
- Маково**, с. – 176
- Макреш**, с. – 173, 202, 337
- Малимади**, планина – 158, 207
- Малки Искър**, р. – 133
- Малко Белово**, с. – 167, 398
- Малко Търново** – 157, 224, 268, 292
- Малко Чочовени**, с. – 110, 433
- Малкотърновска околия** – 75, 269
- Малкотърновско** – 280
- Мало Бучино**, с. – 222
- Малък чифлик**, с. – 258
- Манастир**, с. – 148
- Манастирище**, с. – 443
- Марен**, с. – 18
- Мариино**, с. (дн. кв. на Димитровград) – 136
- Марикостиново**, с. – 120
- Марково**, с., Пловдивско – 276
- Марково**, с., Шуменско – 355, 456
- Мароко** – 89, 223
- Марсилия** – 316, 434
- Махалата**, с. – 329
- Медвен**, с. – 457
- Медковец**, с. – 280, 345, 460
- Медово**, с. – 178
- Медовски район** – 160, 376
- Междурек**, с., Кукушко – 128
- Мездра** – 334, 339, 407, 415
- Мексико** – 53, 80, 231
- Мелитополска област** (Украйна) – 193
- Меяне**, с. – 164, 178
- Месимер**, с., Воденско – 196
- Миавит**, с. (Турция) – 365
- Милано**, гр. – 399
- Милеви скали** – 78, 355, 379
- Милкьовци**, с. – 21
- Минералные воды**, Русия – 417
- Минесота** (САЩ) – 443
- Мирково**, с. – 78, 97, 222
- Мисловице**, гр. (Полша) – 311
- Михайловград** (Монтана) – 55, 98, 145, 287, 331, 373
- Михайловградски окръг** – 183, 286, 287
- Михайловградско** (Монтанско) – 23, 288, 295
- Михалци**, с. – 92, 240
- Млодзава**, гр. (Полша) – 251
- Мокрен** (Аврамово), с. – 455
- Мокрени** (Варико), с., Костурско – 54, 137
- Момино**, с., Варненско – 252
- Момково**, с., Харманлийско – 231
- Монголия** – 447
- Монпелие**, гр. (Франция) – 241, 347, 350, 434
- Монтана** (вж. и Горна Кутловица, Михайловград, Фердинанд) – 50, 65, 99, 116, 136, 144, 145, 168, 299, 316, 328, 351, 373, 415
- Монтански окръг** – 270, 309
- Монтанско** – 178, 273, 287
- Моравица**, с. – 334
- Морозово**, с. – 454
- Москва** – 17, 18, 19, 20, 22, 25, 28, 30, 31, 33, 38, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 56, 60, 61, 62, 66, 68, 73, 74, 80, 81, 83, 85, 88, 93, 94, 104, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 119, 122, 124, 125, 126, 127, 128, 132, 136, 139, 142, 147, 149, 151, 155, 156, 160, 161, 162, 163, 167, 172, 173, 180, 183, 184, 185, 189, 197, 198, 199, 200, 201, 203, 205, 211, 214, 218, 219, 220, 221, 223, 227, 228, 233, 234, 238, 239, 240, 245, 247, 248, 249, 251, 253, 254, 259, 261, 264, 268, 269, 280, 283, 286, 288, 292, 295, 297, 301, 302, 303, 304, 312, 314, 318, 324, 330, 332, 335, 338, 344, 346, 347, 348, 349, 357, 358, 360, 361, 362, 365, 368, 369, 374, 377, 380, 383, 385, 386, 388, 389, 391, 392, 393, 399, 401, 402, 407, 412, 414, 417, 418, 428, 430, 431, 434, 435, 439, 442, 443, 445, 447, 452, 456, 458, 460, 463, 466, 467, 469, 470, 471
- Мулдава**, с. – 25
- Мургащ**, връх – 195
- Муртинци**, с. – 343
- Мусачево**, с. – 448
- Мусина**, с. – 90
- Мухово**, с. – 209, 378, 440, 465
- Мъглиж**, с. – 96, 106, 185, 420
- Мюнхен** – 156

Н

Нагиканиджа, гр. (Унгария) – 377
 Надарево, с. – 81
 Нанси, гр. (Франция) – 256, 332
 Неврокоп – 78, 241, 242, 468
 Неврокопска околия – 385
 Неврокопско – 242
 Недан, с. – 305
 Недялско, с. – 330
 Некрасовское, с., Ярославска област (Русия) – 122
 Неофит Рилски, с. – 122
 Несебър – 394, 430
 Нестръм, с., Костурско – 360
 Нидерландия – 400
 Никола Козлево (Дживел), с. – 163
 Николаев, гр. (Русия) – 359
 Николаевка, с. – 60
 Николаево (Суворово), с., Варненско – 471
 Николаево, с., Плевенско – 240
 Николово, с., Русенско – 354
 Никопол – 218
 Никюп, с. – 243
 Ниш, гр. – 135, 177, 276, 288, 297, 343, 474
 Нова Загора – 181, 182, 279, 347, 361, 389, 428
 Нова махала (дн. с. Найденово) – 376
 Новачене, с. – 57, 108, 109
 Нови пазар – 25, 92, 355, 460
 Нови Сад, гр. – 407
 Ново Железаре, с. – 356
 Новозагорски край – 308
 Новозагорско – 335
 Ново Кономлади, с. – 77
 Новопазарска околия – 92, 241, 309
 Новопазарски район – 460
 Новопазарско – 198
 Ново село, с., Видинско – 340, 405
 Ново село, с., Щипско – 285
 Новоселци (дн. Елин Пелин) – 366
 Ноевци, с. – 446
 Норвегия – 64, 411
 НРБ (вж. и България) – 49, 64, 91, 101, 139, 149, 191, 194, 230, 298, 386, 411, 445, 451, 461
 Нью Йорк – 443, 461

О

Обзор, с. (дн. гр.) – 212
 Обнова, с. – 264
 Обручище, с. – 146, 149
 Овча могила, с. – 277, 278
 Огнен, с. – 186
 Одеса – 38, 66, 87, 95, 99, 119, 146, 196, 223, 252, 280, 282, 283, 304, 319, 329, 330, 342, 383, 394, 400, 432, 453, 458
 Одрин – 29, 220, 342, 364, 378
 Одринска Тракия – 435
 Одринско – 172
 Одърне, с. – 55
 Олища (Мелисотопи), с., Костурско – 75, 89, 115, 382, 467
 Олища, с., Леринско – 356
 Омурово (Партизанин), с. – 35, 389
 Омуртаг – 83, 246, 314, 319, 408, 430
 Омуртагска околия – 246, 355
 Опака, с. – 221, 416
 Опан, с. – 154
 Ополе, гр. (Полша) – 251
 Орехово, с., Смолянско – 264
 Орешац, с. (Сърбия) – 288
 Орландовци, кв. на София – 410
 Оровник (Кариес), с., Леринско – 408
 Орхание (Ботевград) – 109
 Оряховица, с., Плевенско – 263
 Оряхово – 243, 337, 386, 390, 403
 Оряховска околия – 57, 243, 285, 305, 443
 Осен, с., Търговищко – 82, 259
 Осиковица, с. – 133, 136, 450
 Осиковска Лъкавица, с. – 450
 Осло – 219
 Ослон, с. – 325
 Остров, с. – 315, 337, 338
 Оходен, с. – 224
 Охрид – 111, 412, 464
 Охридска околия – 85
 Охридско – 85
 Ошмянски район (Белорусия) – 314

П

Павел, с. – 291
 Павелско, с. – 135, 327
 Павликени – 80, 94, 356, 378, 408

Павликенска околия – 409

Павлово, с. (дн. кв. на София) – 327

Пазарджик – 20, 51, 55, 79, 98, 100, 103, 145, 174, 177, 178, 179, 182, 220, 232, 246, 273, 281, 294, 305, 342, 346, 352, 355, 356, 368, 395, 406, 440

Пазарджишко – 24, 117, 122, 173, 174, 178, 325, 360, 367, 409, 411, 460, 465

Паздивица, с. – 229

Паисиево, с. – 340

Панагюрище – 44, 45, 72, 130, 133, 159, 223, 232, 256, 281, 462, 467

Панагюрска околия – 45, 47

Панагюрски край – 45, 325

Панагюрски район – 232

Панчарево, с. (дн. кв. на София) – 319

Парасковеевка, с., Полтавска губерния (Украйна) – 338, 428

Париж – 25, 35, 36, 54, 56, 69, 96, 100, 126, 127, 142, 144, 151, 159, 160, 181, 216, 240, 241, 254, 271, 288, 289, 298, 335, 392, 399, 400, 419, 422, 435, 439

Пейчиново, с. – 102

Пелово (Махалата), с. (дн. гр.) – 130

Переяславл-Залески, гр. (Русия) – 262

Перловец, кв. на София – 281

Перник – 21, 39, 59, 107, 140, 143, 145, 150, 166, 176, 177, 183, 196, 218, 231, 233, 257, 284, 303, 307, 367, 379, 401, 475

Пернишки край – 424

Пернишко – 37

Персин, о-в – 374

Перущица – 26, 51, 424

Песнопой, с. – 185

Песочница, с. – 207

Петербург (вж. и Ленинград, Петроград, Санкт Петербург) – 51, 128, 308

Петревене, с. – 419

Петрич – 77, 229, 230, 351, 364, 399, 408

Петричка околия – 39

Петричко – 242

Петроград (вж. и Ленинград, Петербург, Санкт Петербург) – 107, 166, 167, 414, 468

Петрохански проход – 433

Петърница, с. – 89

Пещера – 91, 117, 118, 238, 281, 282, 290, 320, 333, 341, 359, 373, 426, 427

Пирдоп – 48, 161, 217, 234, 438

Пирдопска околия – 217

Пирея, гр. (Гърция) – 276

Пирински край – 39, 59, 188, 210, 253, 345, 376, 428, 438

Пирот, гр. – 253, 297, 355

Плевен – 20, 35, 42, 47, 51, 62, 73, 77, 80, 83, 84, 88, 89, 105, 106, 122, 124, 132, 133, 155, 173, 175, 180, 184, 194, 195, 208, 215, 228, 239, 240, 249, 250, 263, 276, 277, 278, 288, 315, 318, 319, 320, 328, 329, 339, 351, 365, 371, 377, 382, 383, 387, 406, 421, 423, 424, 447, 450

Плевенски край – 184

Плевенски окръг – 341, 422, 423, 424

Плевенско – 55, 130, 133, 371, 421

Пловдив – 18, 19, 22, 25, 30, 31, 33, 42, 48, 51, 54, 56, 62, 68, 73, 98, 100, 110, 114, 118, 120, 131, 135, 140, 141, 143, 145, 148, 161, 172, 174, 177, 178, 183, 184, 185, 188, 195, 196, 197, 199, 206, 207, 210, 211, 213, 218, 219, 221, 226, 230, 232, 236, 237, 252, 254, 258, 261, 262, 264, 267, 268, 269, 276, 277, 278, 287, 292, 293, 294, 303, 307, 308, 312, 313, 319, 320, 321, 322, 332, 347, 359, 360, 361, 373, 374, 377, 388, 389, 391, 395, 396, 410, 412, 417, 431, 436, 443, 447, 448, 454, 455, 456, 457, 459, 466, 469, 473

Пловдивска област – 33, 262, 313, 322, 436

Пловдивски окръг – 56, 123, 134, 278

Пловдивско – 63, 168, 201, 237, 262, 358, 375, 380, 391, 424, 456

Поволжие (Русия) – 142, 276, 278, 421, 465

Подгорица, с., Търговишко – 88, 114

Подгумер, с. – 452

Подуенски район – 59

Подуяне, кв. на София – 341

Полетинци, с. – 260

Поликрайще, с. – 241, 454

Полски Тръмбеш, с. (дн. гр.) – 364

Полско Косово, с. – 145, 302

Полтава, гр. (Украйна) – 164, 328, 338, 362

Полтавска област (Украйна) – 96

Полтавски район (Украйна) – 103

Полша – 53, 55, 67, 75, 77, 115, 135, 156, 158, 165, 178, 194, 206, 210, 211, 227, 229, 231, 236, 251, 258, 311, 315, 325, 331, 335, 356, 369, 382, 407, 408, 431, 447, 458, 467, 468, 473

Поляши, с., Воденско – 325

Поморие – 29, 417

- Поморийска околия** – 150
Попово – 94, 198, 201, 208, 305, 370, 379, 381, 411, 444
Поповска околия – 25, 76, 153, 154, 198, 380
Поповски район – 261
Поповско – 158, 181, 198
Поповци, с., Габровско – 25
Порто Лагос, гр. (Гърция) – 467
Порту Алегри, гр. (Бразилия) – 358
Правец, с. (дн. гр.) – 57, 95, 122, 137, 154, 157, 164, 261, 300, 309, 310, 315, 332, 381, 421, 422, 429, 466
Прага – 18, 23, 32, 33, 42, 55, 63, 115, 139, 144, 145, 154, 172, 179, 194, 196, 233, 234, 288, 301, 314, 327, 345, 376, 436
Преслав, гр. – 120, 353
Преслав, с., Запорожка област (Украйна) – 194
Преславен, с. – 146, 162
Преславска околия – 182, 246, 309
Преспа, гр. – 325
Преспа, с., Балчишко – 195
Преспанска околия – 408
Преспанско – 77, 206, 226
Прилеп, гр. – 65, 279
Приселци, с., Варненско – 364
Присово, с. – 135
Провадийска околия – 92, 377
Провадийски край – 272
Провадия – 52, 122, 146, 148, 161, 239, 287, 292, 377, 454
Проглед, с. – 337
Прокупле, гр. (Сърбия) – 17
Просечен, с., Драмско – 56
Протогредец, с., Ломско – 346
Професор Иширково, с. – 254
Пчелище, с. – 39
Пшемисл, гр. (Полша) – 211
Първомай – 62, 73, 91, 101, 199, 221, 255, 332, 406, 463, 473
Първомайск, гр. (Украйна) – 38
- Р**
Равна гора, с., Варненско – 439
Равногор, с. – 290
Радилово, с. – 253
Раднево – 129
Радовиш – 188
Радомир – 28, 167, 247, 264, 278, 306, 322, 383, 451
Радомирска република – 167
Радомирско – 37, 87, 247, 306, 362
Радювене (Стояново), с. – 339
Разград – 39, 68, 69, 90, 107, 127, 179, 209, 305, 312, 330, 333, 361, 384, 394, 443, 461
Разградско – 158
Разделна, с. – 21
Разлог – 59, 208, 209, 227, 244, 253, 297, 354, 357, 359, 367, 399, 408, 420, 460, 470
Разложка околия – 420
Разложко – 253, 429
Райково, с. (дн. кв. на Смолян) – 63, 386
Република Гвинея – 42
Република Македония – 189, 190, 210
Реселец, с. – 124
Ресен, с., Босилеградско – 396
Ресиово, с. – 337
Рибарица, с., Тетевенско – 102, 273, 393
Рила, планина – 180, 322
Рила, с. (дн. гр.) – 315, 399
Рим – 43, 219
Ровно, гр. (Украйна) – 234
Родено, с., Воденско – 325
Родина, с. – 410, 413
Родопи, планина – 182, 384, 394
Розово, с., Старозагорско – 341
Ростов на Дон, гр. (Русия) – 37
РСФСР – 318
Румъния – 47, 50, 53, 92, 93, 129, 142, 151, 198, 207, 225, 231, 239, 259, 261, 288, 299, 304, 309, 345, 375, 379, 385, 391, 392, 396, 410, 418, 436
Румянцево, с. – 460
Русалия, с., Великотърновско – 29, 30
Русе – 17, 24, 33, 41, 52, 60, 73, 84, 85, 94, 103, 107, 115, 127, 130, 140, 157, 161, 172, 175, 186, 188, 192, 193, 195, 211, 216, 228, 237, 247, 251, 291, 296, 299, 303, 304, 305, 306, 319, 324, 328, 330, 335, 340, 359, 363, 367, 368, 381, 384, 404, 412, 437, 442, 444, 453, 455, 459, 464
Русенски край – 238
Русенска област – 324
Русенски окръг – 192

Русия – 66, 75, 85, 87, 107, 113, 119, 122, 149, 166, 168, 201, 270, 275, 276, 280, 285, 306, 308, 313, 321, 335, 336, 340, 351, 359, 366, 375, 377, 383, 385, 388, 400, 405, 409, 410, 417, 420, 423, 463, 464, 468

Русокастро, с. – 119

Ръжево Конаре, с. – 50, 319

Ряковците, с. – 80

Ряхово, с. – 363

С

Садина, с. – 46, 261, 301, 331

Садово, с. – 172, 203, 217

Салманово, с. – 139

Самоводене, с. – 24

Самоков – 17, 22, 28, 40, 45, 49, 80, 116, 156, 207, 212, 245, 253, 332, 337, 341, 356, 376, 410, 419, 426, 473, 474

Самоковска околия – 152

Самоковски район – 154

Сангелово, с., Серски окръг (Гърция) – 47

Сандански, гр. – 126, 319, 376

Санкт Петербург (вж. и Ленинград, Петербург, Петроград) – 111

Сарагоса, гр. (Испания) – 233

Саратов, гр. (Русия) – 113

Саратовска област (Русия) – 452

Сарафово, с. – 123, 255

Сарсанлар (дн. с. Зафирово) – 404

САЩ – 29, 77, 85, 135, 169, 248, 293, 344, 437, 443, 451

Св. Анастасия, о-в – 37, 38, 97, 163, 279, 334, 404, 409, 430, 435, 475

Свети Врач (Сандански) – 77

Свети Никола (дн. с. Черноморец) – 460

Свети Спас (дн. с. Сотир) – 461

Светиврачка (Санданска) околия – 39, 77, 126

Светлен, с. – 134, 411

Светозарево, с. (Сърбия) – 31

Свиленград – 364, 376, 409

Свиленградска околия – 89

Свищов – 18, 79, 227, 229, 232, 266, 277, 278, 313, 333, 342, 359, 392, 407, 447

Свищовска околия – 291, 365

Свобода, с., Панагюрско – 345

Свобода, с., Чирпанско – 95, 440

Севастопол, гр. (Русия) – 200, 280, 304, 323, 329, 342, 383, 423

Северна Англия – 65

Северна България – 228, 245

Северна Корея – 289

Северозападна България – 220, 420

Севлиево – 68, 92, 93, 110, 222, 284, 328, 365, 372, 390, 449, 455

Севлиевска околия – 365, 473

Севлиевско – 449

Сейдол, с. – 144

Сейнт Луис, гр. (САЩ) – 85

Секел Удвархай, Унгария (дн. гр. Одорхей), Румъния – 309

Секеречево (дн. с. Хаджидимитрово), Старозагорско – 329

Селановци, с., Врачанско – 38

Семчиново, с. – 379

Сенегал – 42, 447

Септември, гара – 182

Серебрянные Пруды, гр., Московска област (Русия) – 463

Серес – 39, 227, 354, 364, 473

Серско – 435

Сесто Фиорентино, гр. (Италия) – 458

Сестримо, с. – 217

Сеячи, с., Поповско – 449

Сибир – 96, 198, 259, 347, 349, 376

Сиера Леоне – 42

Силезия, област (Полша) – 315

Силистра – 129, 172, 259, 303, 312, 381, 396, 414, 443, 444, 453

Симеоновград (Марица) – 149

Симеоновец, с. – 379

Синдел, гара – 443

Сирия – 42

Скобелево, с. – 72, 131, 332

Скомна, с. – 124

Скопие – 82, 102, 189, 210, 236, 265, 266, 286, 318, 352, 437, 438, 472

Скравена, с. – 222

Скребатно, с. – 78, 121, 122, 438

Скрижово, с., Серско – 292

Славотин, с. – 415, 416

Слатина, с. (дн. кв. на София) – 180, 288

Слатина, с., Ловешко – 180

Слащенски район – 385

Сливен – 18, 19, 31, 40, 41, 52, 63, 101, 103, 108, 111, 128, 135, 141, 161, 180, 185, 231, 232, 238, 242, 255, 256, 258, 271, 273, 274, 279, 300, 320, 332, 333, 351, 359, 367, 370, 373, 389, 399, 401, 420, 431, 433, 441, 452, 461, 474

Сливенски окръг – 163

Сливенско – 49, 208

Сливище, с., Годечко – 419

Сливово, с., Охридско – 85

Словакия – 49, 89, 90, 150, 272, 333, 345, 369, 370, 450, 466

Словения – 72, 144

Сломер, с. – 34

Смилец, с., Панагюрско – 46, 47, 158, 177, 234

Смолско, с. – 61, 395

Смолянски, с. – 408

Смолянско – 121, 386

Смърдеш (Кристалопиги), с., Костурско – 226, 228, 229, 379

Созопол – 342

Соколовци, с. – 337

Солун – 23, 158, 188, 276, 342, 377

Сомовит – 106

Сопот – 64, 179, 254

Соточино (Гаврил Геново), с. – 27, 176, 180, 295, 373, 401, 426, 451

Софийски област – 114, 290, 343

Софийски окръг – 52, 288, 319

Софийско – 57, 258, 265

София – 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 34, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 73, 74, 75, 76, 78, 79, 80, 82, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 106, 107, 108, 109, 111, 113, 114, 116, 117, 118, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 133, 134, 136, 137, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 164, 165, 167, 169, 170, 171, 172, 174, 175, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 198, 199, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241,

242, 243, 245, 246, 247, 248, 249, 251, 253, 254, 256, 257, 258, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 287, 288, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 301, 302, 303, 305, 306, 310, 311, 313, 315, 316, 317, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 365, 366, 367, 368, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 381, 382, 383, 384, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 475

Спанчевци, с. – 43

Спасово, с., Чирпанско – 44

Сребрено (Аспрогия), с., Леринско – 135, 206

Сребрино, с. – 278

Сребърна, с. – 175

Средец (Грудово) – 205, 252

Средна Азия – 435, 464

Средногорие – 284, 398, 455

СССР – 17, 19, 20, 25, 31, 33, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 44, 46, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 62, 63, 65, 67, 68, 72, 74, 81, 84, 86, 96, 100, 101, 102, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 114, 115, 116, 120, 124, 125, 126, 127, 132, 137, 140, 142, 149, 153, 156, 158, 161, 162, 163, 164, 167, 171, 173, 174, 176, 178, 179, 183, 184, 187, 193, 194, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 203, 205, 206, 207, 209, 211, 213, 218, 220, 221, 224, 228, 229, 230, 231, 233, 234, 235, 236, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 248, 249, 250, 254, 255, 256, 259, 261, 262, 264, 268, 269, 270, 274, 276, 279, 280, 283, 286, 288, 289, 290, 292, 293, 294, 296, 297, 299, 301, 303, 304, 306, 309, 311, 314, 315, 316, 317, 318, 322, 324, 325, 326, 328, 329, 330, 331, 332, 334, 337, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 352, 354, 356, 358, 359, 360, 361, 362, 364, 366, 373, 374, 376, 377, 379, 382, 383, 389, 391, 392, 394, 399, 400, 401, 402, 408, 409, 410, 412, 414, 417, 420, 421, 424, 428, 431, 433, 434, 435, 436, 439, 442, 445, 447, 451, 456, 458, 460,

462, 463, 464, 465, 466, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475

Стакевци, с. – 303

Стамболийски, с. – 232

Станимака (Асеновград) – 395

Стара Загора – 29, 35, 41, 89, 129, 132, 136, 154, 160, 175, 193, 199, 207, 254, 281, 296, 304, 335, 339, 352, 354, 361, 389, 399, 402, 432, 433, 438, 440, 441, 446, 448, 452, 456

Старо Железаре, с. – 237

Старо Лехово, с., Демирхисарско – 47, 136

Старо село, с., Сливенско – 161, 401

Старозагорски окръг – 129, 132, 134, 335, 336, 437

Старозагорско – 129, 242, 254, 279, 376

Стежерево, с. – 79

Стерна, с., Костурско – 325

Стоил войвода, с. – 40, 428

Столник, с. – 331

Стражица, с. (дн. гр.) – 248, 315

Стралджа, с. (дн. гр.) – 141

Странджа, с. – 302

Страсбург – 289, 435

Стрелец, с., Великотърновско – 347

Стрелец, с., Старозагорско – 132

Стрелча, с. (дн. гр.) – 49, 86, 88, 192, 297, 356, 384, 388, 409, 431

Стрелчански район – 388

Струмица, гр. – 364

Струпец, с., Врачанско – 180

Струпец, с., Сливенско – 300

Стърмен, с. – 384

Стубел, с. – 317, 323

Студенец, с., Разградско – 394

Стъргел, с. – 85

Стърница, с. – 337

Суворово, с. (дн. гр.; вж. и Николаево) – 365

Судан – 91

Судогодски район (Русия) – 66

Сумер, с. – 127, 323

Сусам, с. – 186

Сухаче, с. – 284

Сушица, с., Горнооряховско – 243

СФРЮ – 34

Съветска Русия – 69, 85, 112, 201, 238, 259, 306, 313, 363, 364, 366, 383, 400, 465, 471, 473

Съветски съюз – 22, 37, 38, 48, 83, 112, 124, 136, 151, 161, 187, 200, 206, 225, 248, 289, 294, 303, 324, 329, 338, 348, 350, 372, 374, 376, 402, 424, 451, 464, 465, 468, 473

Съракиново, с., Воденско – 325

Сърбия – 17, 31, 56, 208, 212, 217, 265, 288, 375, 395, 425, 460

Сърневец, с. – 94

Т

Табор, гр. (Чехия) – 172

Таваличево, с. – 451

Тавриз, гр. (Иран) – 23

Танзания – 388

Тасос, о-в – 26

Ташкент – 128

Тбилиси – 241

Твърдица – 308, 309

Теберда – 468

Тел Авив – 464

Телиш, с. – 175, 235

Темишвар, гр., Унгария (дн. в Румъния) – 225

Теово, с., Воденско – 325

Теодосиево, с., Горнооряховско – 94

Тевава, с. – 403

Тетевен – 149, 417

Тетевенска околия – 76, 217

Тетевенско – 133, 198, 381

Тиквешко – 82

Тодювци, с. – 370

Тополница, с., Дупнишко – 17

Торос (Лазар Станево), с. – 389

Трайково, с. – 169

Тракиец, с. – 382

Тракия – 131, 148, 294

Трекляно, с. – 28, 81

Триест – 80, 85

Троицк, гр. (Русия) – 282

Троян – 41, 42, 46, 84, 85, 107, 116, 228, 289, 352, 371, 373

Троянска околия – 116

Троянски край – 38

Троянско – 198, 225

Трудовец, с. – 170, 421

Трън – 218, 239, 264

- Трънска околия** – 57
Трънски край – 355
Трънско – 146, 172, 342, 362
Трявна – 40, 52, 54, 189, 367, 446
Тулово, с. – 420
Тулуза, гр. (Франция) – 332
Тунис – 419
Турия (Корифи), с., Леринско – 100, 258
Туркменска република – 303
Турция – 36, 38, 149, 161, 196, 224, 231, 242, 282, 285, 301, 324, 340, 365, 374, 409, 410, 420, 435, 447, 461, 468, 471
Тутракан – 263, 305, 396
Тутраканци, с. – 272
Търговище, гр. – 70, 81, 88, 114, 119, 157, 170, 209, 237, 249, 381, 441, 444, 459, 472
Търговище, с., Белоградчишко – 81, 404
Търговищка околия – 237
Търговишки окръг – 261, 367
Търговишко – 114, 249, 261
Търново (вж. и Велико Търново) – 24, 112, 359
Търново, с., Одринско – 144
- У**
Угърчин, с. (дн. гр.) – 42, 316, 343
Украйна – 96, 98, 117, 164, 166, 251, 271, 282, 328, 335, 338, 362, 383, 428
Уляновска област (Русия) – 405
Унгария – 89, 112, 165, 173, 225, 226, 300, 311, 346, 377, 399, 411, 436
Унгарска съветска република – 194, 377
Уралска област (Русия) – 282
Урбабинци (дн. с. Тошеви) – 164
Уругвай – 46, 113, 302, 303
Уфа, гр. (Русия) – 28, 214
- Ф**
Фердинанд (Монтана; вж. и Михайловград) – 50, 99, 136, 286, 299, 316, 328, 371, 372, 373, 415
Фердинандска околия – 323, 372, 418, 451
Фердинандски (Монтански) окръг – 27, 36
Фердинандско (Монтанско) – 33, 70, 127, 273, 291, 323, 328, 372, 418
Фере, гр., Беломорска Тракия – 55
Филиповци, с., Трънско – 354
Финландия – 149, 445
Фленсбург, окръг (Германия) – 259
Флорентин, с. – 340
Фотиново, с. – 431
Фотинска река – 353
Фотинско дере – 290
Фрайбург, гр. (Германия) – 433
Франкфурт на Майн – 266, 267
Франция – 27, 39, 54, 64, 77, 84, 86, 106, 112, 155, 159, 160, 203, 224, 225, 232, 234, 241, 254, 256, 260, 261, 272, 283, 288, 289, 292, 301, 304, 316, 332, 335, 347, 350, 351, 363, 384, 385, 393, 399, 400, 415, 419, 422, 424, 426, 431, 432, 435, 441, 456, 457, 458, 461
Фращене (Като-Орени), с., Серска околия – 133
Фурен, с. – 244
- Х**
Хаджидимитрово, с., Старозагорско – 369
Хайредин, с. – 147
Хале, гр. (Германия) – 93
Хамбург – 49
Хамзаларе, с. (дн. гр. Зелениково) – 201
Харков, гр. (Украйна) – 193
Харманли – 64, 149, 154, 231, 383
Харманлийска околия – 64, 89, 119, 231
Харманлийско – 89
Хасково – 19, 35, 73, 88, 105, 115, 118, 119, 128, 129, 149, 150, 157, 169, 186, 196, 199, 249, 254, 255, 281, 287, 318, 382, 383, 384, 388, 389, 407, 416, 424, 432, 437
Хасковски окръг – 35, 36, 64, 118, 381, 437
Хасковско – 121, 186, 255
Херцеговина – 389
Химитлий (дн. с. Иван Вазово) – 433
Хитрино, гара – 276
Ходжилар, с. (Гърция) – 318
Хотница, с. – 50
Хотово, с. – 398
Храбрино, с. – 100, 187, 380, 448, 466
Христо Милево, с., Пловдивско – 209
Хрон, р. – 345, 369
Хърватско – 285
- Ц**
Цалапица, с. – 51

Царацово, с. – 296
Царево село – 181
Цариброд (дн. Димитровград), Сърбия – 103, 163, 179, 253, 272, 342, 425
Царибродска околия (Сърбия) – 273
Цариград – 23, 31, 35, 36, 37, 41, 58, 61, 157, 203, 239, 280, 294, 328, 329, 340, 342, 362, 374, 447, 471
Царство България – 444
Цегриловци, с. – 313
Централна Европа – 83
Церетелово, с. – 402
Церцел, с. – 387
Церово, с., Пазарджишко – 117, 173, 411, 465
Цуцумани, с. (дн. към с. Гергини) – 393

Ч

Чавдар, с. – 457
Чакали, с. – 413
Чако, провинция (Аржентина) – 264
Чамкория (Боровец) – 69
Чеган (Агиос Атанасиос), с., Воденско – 223
Челопеч, с. – 202
Челюстница, с. – 33, 168
Чепеларе – 29, 230, 262
Чепино (Велинград) – 68, 78, 158, 231, 425
Чепинско корито – 78, 133
Червен бряг – 88, 89, 95, 337, 338, 396, 407, 442, 450
Червен, с., Асеновградско – 131
Червена вода, с. – 269
Червенобрежки край – 442
Черешница (Поликерасос Кастория), с., Костурско – 67
Черково, с. – 94
Черна гора – 83, 109, 215
Черновиц, гр. (Украйна) – 166, 282
Четирик (Месопотамия), с., Костурско – 236
Чехия – 48, 63, 172, 188, 418
Чехословакия – 59, 75, 84, 93, 95, 117, 130, 135, 136, 138, 144, 150, 165, 179, 186, 188, 194, 196, 209, 226, 230, 239, 248, 258, 260, 263, 271, 272, 295, 326, 327, 339, 340, 363, 367, 370, 383, 403, 410, 419, 456, 459
Чили – 399
Чипровци – 99, 153, 230, 288, 372, 433

Чирпан – 35, 41, 136, 140, 266, 337, 377, 387, 406, 431
Чирпанска околия – 376
Чирпанско – 160, 431
Чонгора, с., Лозенградско – 224
Чотрова махала, с., Асеновградско – 171
Чупрене, с. – 332
Чурек, с. – 333
Чурилово (Агиос Николаос), с., Костурско – 75, 271
Чучулигово, с. – 364

Ш

Шабац, гр. (Сърбия) – 288
Шапчи-хане, с., Гюмюрджинско – 211
Шахинлар, с., Лозенградско – 231
Швейцария – 48, 64, 160, 173, 185, 218, 223, 235, 256, 304, 330, 332, 351, 366, 385, 416, 444, 447, 461, 462, 463
Швеция – 64, 180, 404, 411
Шемптер при Горица (Словения) – 72
Шепелевка, с., Турковски район, Саратовска област (Русия) – 28
Шестово, с., Костурско – 473
Шивачево, с. – 284, 370, 431
Шипка, с. – 48, 136
Широка лъка, с. (дн. гр.) – 196
Шиштево (Сидерохори), с., Костурско – 206, 207
Шопрон, гр. (Унгария) – 346
Шума, с., Годечко – 80
Шумата, с., Севлиево – 222
Шумен – 17, 18, 22, 24, 34, 57, 61, 67, 75, 81, 88, 112, 114, 117, 120, 129, 139, 154, 157, 158, 165, 171, 198, 218, 219, 221, 224, 232, 237, 254, 261, 287, 314, 328, 329, 337, 353, 363, 364, 403, 439, 440, 444, 458, 474
Шуменска околия – 309
Шуменски окръг – 81, 107, 115, 232, 440
Шуменско – 139, 170, 198, 276

Щ

Щип, гр. – 99, 316, 470

Ю

Югославия – 22, 23, 27, 34, 35, 36, 46, 47, 48, 50, 51, 54, 63, 67, 70, 75, 81, 84, 86, 89, 96, 99,

106, 108, 109, 116, 117, 123, 124, 125, 126, 144, 153, 157, 162, 171, 172, 174, 176, 178, 179, 181, 183, 186, 187, 198, 200, 205, 209, 217, 220, 227, 230, 233, 234, 236, 242, 243, 244, 245, 253, 260, 266, 275, 276, 286, 287, 288, 290, 291, 303, 311, 312, 317, 323, 324, 328, 329, 330, 337, 338, 339, 343, 347, 348, 354, 355, 373, 374, 375, 380, 384, 389, 391, 395, 400, 401, 403, 420, 421, 429, 432, 433, 443, 446, 451, 456, 461, 469, 474

Южен Виетнам – 458

Южна Америка – 113

Южна Африка – 342

Южна България – 146

Южна Добруджа – 445

Южноморавска област (Чехословакия) – 260

Ючбунар, кв. на София – 128

Я

Ябълковец, с. – 409

Яворец, с. – 470

Ягодово, с., Пловдивско – 217

Яково (Срем), гр. (Сърбия) – 375

Якоруда – 59, 268, 353, 354

Ямбол – 35, 80, 117, 144, 153, 196, 208, 236, 274, 330, 351, 352, 406, 433, 458, 473, 475

Ямболски окръг – 163

Ямболско – 80, 169, 208

Ямборано (Драговищица), с. – 327

Яна, гара – 452

Япония – 55, 169

Ярджиловци, с. – 424

Ярловци, с. – 118, 172

Ярославци, с. – 366, 475

ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ НА АРХИВИТЕ
ПРИ МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

ЦЕНТРАЛЕН ДЪРЖАВЕН АРХИВ

**ПЪТЕВОДИТЕЛ
ПО МЕМОАРНИТЕ ДОКУМЕНТИ ЗА БКП,
СЪХРАНЯВАНИ В ЦЕНТРАЛНИЯ ДЪРЖАВЕН АРХИВ**

Първо издание

Съставител *Стоян Цветански*

Компютърен набор *Светлана Стоянова*
Предпечатна подготовка „МТ-студио“

Формат: 1/16 от 70/100

Обем: 34 п.к.

Печат: Полиграфически комбинат „Д. Благоев“ ООД